



T.C.
NIĞDE ÖMER HALİSDEMİR ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ
TÜRK DİLİ VE EDEBİYATI ANABİLİM DALI

KUNŪZU ȦAYATI'L-İNSAN ȦANŪN-I ETİBBĀ'-İ FEYLESŪFĀN
(GİRİŞ-İNCELEME-METİN-DİZİNLER)

DOKTORA TEZİ

Hazırlayan
Hacı Veli Bişkin

Niğde
Aralık, 2021

T.C.
NİĞDE ÖMER HALİSDEMİR ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ
TÜRK DİLİ VE EDEBİYATI ANABİLİM DALI

KUNŪZU ȘAYĀTĪ'L-İNSAN KĀNŪN-I ETİBBĀ'-İ FEYLESŪFĀN
(GİRİŞ-İNCELEME-METİN-DİZİNLER)

DOKTORA TEZİ

Hazırlayan
Hacı Veli Bişkin

Danışman : Prof. Dr. Hikmet KORAŞ
Üye : Prof. Dr. Faruk ÇOLAK
Üye : Prof. Dr. Şaban DOĞAN
Üye : Dr. Öğr. Üyesi Hüseyin Kahraman MUTLU
Üye : Dr. Öğr. Üyesi Ahmet BÜYÜKAKKAŞ

Niğde
Aralık, 2021

YEMİN METNİ

Doktora tezi olarak sunduğum “**Kunūzu Ħayāti’l-İnsan Kānūn-ı Eṭṭbā’-i Feylesūfān (Giriş-İnceleme-Metin-Dizinler)**” başlıklı bu çalışmanın, bilimsel ve akademik kurallar çerçevesinde tez yazım kılavuzuna uygun olarak tarafımdan yazıldığını, yararlandığım eserlerin tamamının kaynaklarda gösterildiğini ve çalışmamın içinde kullanıldıkları her yerde bunlara atıf yapıldığını belirtir ve bunu onurumla doğrularım...../...../.....

Hacı Veli BİŞKİN

ÖN SÖZ

Çok köklü bir tarihi geçmişe sahip Türk dili VII. yüzyıldan itibaren ilk çıktığı coğrafyayı da aşarak varlığını sürdürmektedir. Bu varlık mücadelesinde sözlü kültür ürünleri ile yazılı ürünler büyük önem taşımaktadır. Yazılı olarak eşsiz eserler ortaya koyarak bir taraftan dile katkı sağlanırken diğer taraftan da bir kültürün oluşumuna zemin hazırlanmıştır.

Türk yazı dilinin VII. yüzyıldan XIII. yüzyıla kadar tek coğrafyada süren varlığı Türkistan, Horasan ve Harezmi bölgelerinde devam etmiş ve değişik yazı dilleri ortaya çıkmıştır. Araştırmacılar Türklerin bu coğrafyalarda oluşturdukları yazı dillerini değişik dönemlere ayırarak tasnif etmişlerdir.

Oğuz Türkçesi 13. yüzyıldan bu yana aşamalardan geçerek yazı dili olarak kullanılmış özellikle Beylikler Devrine baktığımız zaman bu dönemde Türkçeye verilen önem artmış öyle ki daha önce Arapça ve Farsça eserler veren sanatçılar eserlerini Türkçeye tercüme yoluna gitmişlerdir.

Sadece dini metinler değil edebi ve diğer alanlarda yazılmış metinler de bulunmaktadır. Ve her bir alanda yazılmış metin Türkçenin ilgili alanındaki gelişimi açısından önemlidir.

Tıp metinleri insanların sağlıklarını korurken onları yakalandıkları hastalıklardan kurtararak hizmet ederken diğer taraftan da dönem dil özelliklerini göstermek açısından faydalıdır.

Tüm bunlardan yola çıkılarak Türkçeye katkı sunması bakımından tıp metni çalışmanın önemi tarafımızdan görülmüş ve XVIII. yüzyıla ait Ömer b. Sin'ân İznîkî tarafından kaleme alınan **Kunūzu Ḥayāti'l-İnsan Kānūn-ı Eṭṭibā'-i Feylesūfān** adlı eser incelenmiştir. Tıp metinlerinin çalışıldığı yıllara baktığımız zaman daha çok 13-16. yüzyıllar arasında arttığını görmekteyiz. 18. yüzyıl sonları, tıp tarihimiz açısından artık Klasik İslami Dönem eserlerinin yanında Klasik Batı tıbbına yüzümüzü döndüğümüz dönem olmuştur. Bu açıdan da bakıldığında 18. yüzyıla ait bir eseri çalışmakla hem Türkiye Türkçesinin bir dönemine ışık tutmak hem de Türk dilinin bilim dili serüvenine katkı sunmak amaçlanmıştır.

Bu çalışmanın gerek Türkolojiye gerek tıp tarihine gerekse de Botanik bilimine katkı sunacak olması en büyük mutluluğumuz olacaktır.

Kendisini tanıdığım yıldan beri akademik hayatımın her aşamasında şahsımı yüreklendiren, teşvik eden danışman hocam Prof. Dr. Hikmet KORAŞ'a, tıp eseri çalışma kararı verdikten sonra bu eseri bulup öneren ve eseri çalışma sırasında her türlü yardımlarını gördüğüm Prof. Dr. Şaban DOĞAN'A, eseri çalışırken yardımlarını esirgemeyen Dr. Öğr. Üyesi Ahmet BÜYÜKAKKAŞ ve Doç. Dr. Meryem ASLAN'a, arkadaşlarıma ve çalışma sürecimin her aşamasında bana büyük tahammül gösteren ve bu yolda enerji kaynağım olan eşime ve kızlarıma, eleştirileriyle yönlendirme yapan jüri üyesi hocalarıma teşekkürü bir borç bilir kendilerine minnettarlığımı sunarım.

Hacı Veli BİŞKİN

2021- NİĞDE

ÖZET
DOKTORA TEZİ

KUNŪZU ḤAYĀTĪ'L-İNSĀN KĀNŪN-I ETİBBĀ'-İ FEYLESŪFĀN
(GİRİŞ-İNCELEME-METİN-DİZİNLER)

BİŞKİN, Hacı Veli
Türk Dili ve Edebiyatı Ana Bilim Dalı
Tez Danışmanı: Prof. Dr. Hikmet Koraş
Aralık, 2021, 496 sayfa

XVIII. yüzyıl Osmanlı tıbbı diğer yüzyıllarla kıyaslandığında önem arz etmektedir. Zira bu yüzyıl Osmanlı tıbbının Klasik İslam tıbbından Klasik Batı tıbbına yüzünü döndüğü bir dönemdir. Dolayısıyla bu dönem eserlerinin incelenmesinden elde edilen veriler Türk Dili için önemli birer kaynaklık özelliği taşımaktadır.

Bu çalışmada, on sekizinci yüzyılda yaşamış Ömer b. Sin'ân İznikî tarafından kaleme alınan **Kunūzu Ḥayāti'l-İnsan Kānūn-ı Etıbbā'-i Feylesūfān** adlı tıp eseri incelenmiştir. İnceleme eserin kütüphanelerdeki nüshalarının temin edilmesiyle başlamış olup tespit edilen nüshalar içerisinde İstanbul Üniversitesi 7140 numaralı nüsha esas alınırken diğer nüshalardan da faydalanılmıştır.

Çalışma, Giriş, İnceleme, Metin ve Dizin bölümlerinden oluşmaktadır. Giriş bölümünde genel olarak çalışmanın içeriği, çalışmada kullanılan yöntem, çalışmanın amacı belirtilmiştir. Yine giriş bölümünde on yedi ve on sekizinci yüzyılda Osmanlı dönemi tıp anlayışı ve tabipleri ile eserleri hakkında bilgi verilmiş olup çalışmaya söz konusu tıp kitabının yazarı ve eserleri kısaca tanıtıldıktan sonra çalışma konusu olan eser ve müellifi tanıtılmıştır. İnceleme bölümünde eserin imlâ ve ses bilgisi özellikleri ortaya konmuştur. Metin bölümü eserin çeviri yazıya aktarımı ile oluşturulmuştur. Dizin bölümünde metinde geçen sözcükler alfabetik olarak sıralanmış ve sözcüklerin metinde kullanılan anlamları gramatikal dizinde verilerek ayrıca sıklık ve ek dizini de yapılmıştır. Sonuç bölümünde metnin dil özellikleri ve içeriğinde dikkat çeken hususlar üzerinde tespit ve değerlendirmeler yapılmıştır.

Bu çalışma bir taraftan XVIII. yüzyıl tıbbının durumu ve dilimizin tıp terimlerinin ifade kapasitesini ortaya koyarken diğer taraftan da bundan sonra bu alanda çalışma yapmak isteyenlere tıp terminolojisi açısından da katkı sağlayacaktır.

Anahtar Kelimeler: Ömer b. Sin'ân İznikî, Kunūzu ÓayĀti'l-Ýnsan, XVIII. Yüzyıl, Dil İncelemesi, Tıp Terminolojisi, Osmanlı Tıbbı

ABSTRACT
DOCTORAL THESIS

KUNŪZU ḤAYĀTİ'L-İNSĀN KĀNŪN-I ETİBBĀ'-İ FEYLESŪFĀN
(INTRODUCTION-RESEARCH-TEXT-INDEXS)

BİŞKİN, Hacı Veli
Turkish Language and Literature Department
Supervisor: Professor Doctor Hikmet Koras
December, 2021, 496 pages

XVIII. Century Ottoman medicine has more importance compared to other centuries. Because this century is a period when Ottoman medicine turned its face from Classical Islamic medicine to Classical Western medicine. Therefore, the data obtained from the analysis of the works of this period are important sources for the Turkish Language.

In this study, the medical work named Kunūzu Ḥayāti'l-İnsan Kānūn-ı Etıbbā'-i Feylesūfān, written by Ömer b. SinĀn İznikî who lived in the eighteenth century, was examined. The examination began with the provision of copies of the work in the libraries and Istanbul University 7140 numbered copy among the copies determined was taken as basis and other copies were also used.

The study consists of Introduction, Review, Text and Indexs. In the introduction section, the content of the study, the method used in the study, the purpose of the study were stated. Again, in the introduction part, information about the Ottoman understanding of medicine and its physicians in the seventeenth and eighteenth centuries and their works were given, and the study contains information about the author of the medical book and the work. In the examination part, the characteristics of the work related to spelling and phonetics were revealed. In the text section, the work has been transferred to the Latin alphabet with transcription signs. The words in the index section are listed alphabetically and the dictionary meanings of the words are given. In the conclusion part, all the data obtained in the study were evaluated.

While this study reveals the state of XVIII. century medicine and the capacity of our language to express medical terms, on the other hand, it will contribute to those who want to study in this field in terms of medical terminology.

Keywords: Ömer b. SinĀn İznikî, Kunūzu ÓayĀti'l-Ýnsan, XVIII. Century, Language Study, Medical Terminology, Ottoman Medicine.

İÇİNDEKİLER

ÖNSÖZ.....	i
ÖZET	iii
ABSTRACT.....	iv
İÇİNDEKİLER	v
ÇEVİRİ YAZI (TRANSKRİPSİYON) İŞARETLERİ.....	x
KISALTMALAR	xi
GİRİŞ	1
BİRİNCİ BÖLÜM	29
İNCELEME.....	29
1.YAZIM ÖZELLİKLERİ	29
1.1. Ünlülerin Yazılışı.....	29
1.1.1. Sözcük Köklerinde Ünlülerin Yazılışı	29
1.1.1.1. /a/ Ünlüsü	29
1.1.1.2. /e/ Ünlüsü	30
1.1.1.4. /o/, /ö/, /u/, /ü/ Ünlüleri.....	31
1.1.2. Eklerde Ünlülerin Yazılışı	31
1.1.2.1.Yapım Eklerinde Ünlülerin Yazılışı.....	32
1.1.2.1.1. İsimden İsim Yapma Eklerinde	32
1.1.2.1.2. İsimden Fiil Yapma Eklerinde.....	33
1.1.2.1.3. Fiilden Fiil Yapma Eklerinde	34
1.1.2.1.4. Fiilden İsim Yapma Eklerinde.....	35
1.1.2.2. Çekim Eklerinde Ünlülerin Yazılışı.....	36
1.1.2.2.1. İsim Çekim Eklerinde Ünlülerin Yazılışı	36
1.1.2.2.1.1. Çokluk Eklerinde	36
1.1.2.2.1.2. İyelik Eklerinde.....	36

1.1.2.2.1.3. Durum Eklerinde Ünlülerin Yazılışı.....	37
1.1.2.2.1.3.1. İlgi Durumu Eki: +In, +Un, +In, +nUn.....	37
1.1.2.2.1.3.2. Belirtme Durumu Eki: +(y) I, +n.....	37
1.1.2.2.1.3.3. Yönelme Durumu Eki: +(y) A.....	37
1.1.2.2.1.3.4. Bulunma Durumu Eki: +dA.....	37
1.1.2.2.1.3.5. Ayrılma Durumu Eki: +dAn.....	38
1.1.2.2.1.3.7. Yön Gösterme Eki: +rA, +ArU.....	38
1.1.2.2.1.3.8. Araç Durumu Eki: +lA, +lIA, +ylA.....	38
1.1.2.2.1.4. Bildirme Eklerinde Ünlülerin Yazılışı.....	39
1.1.2.2.2. Fiil Çekimi Eklerinde Ünlülerin Yazılışı.....	39
1.1.2.2.2.1. Haber Kipleri.....	39
1.1.2.2.2.1.1. Görülen Geçmiş Zaman: -dI.....	39
1.1.2.2.2.1.2. Öğrenilen Geçmiş Zaman: -mİş, -mUş.....	39
1.1.2.2.2.1.3. Geniş Zaman: -r, -Ar, -Ir, -Ur.....	40
1.1.2.2.2.2. Dilek Kipleri.....	40
1.1.2.2.2.2.1. İstek Kipi: -A.....	40
1.1.2.2.2.2.2. Şart Kipi: -sA.....	40
1.1.2.2.2.2.3. Emir Kipi: -.....	41
1.1.2.2.2.2.4. Gereklik Kipi: lÀzım, lÀzım gel-.....	41
1.1.2.2.3. Şahıs Ekleri.....	41
1.1.2.2.3.1. Zamir Kökenli Şahıs Ekleri.....	41
1.1.2.2.3.2. İyelik Kökenli Şahıs Ekleri.....	42
1.1.2.2.3.3. Emir Kökenli Şahıs Ekleri.....	42
1.1.2.3. Fiilimsilerde Ünlülerin Yazılışı.....	42
1.1.2.3.1. İsim-Fiiller.....	42
1.1.2.3.2. Sıfat-Fiiller.....	43

1.1.2.3.3. Zarf-Fiiller	43
1.2. Ünsüzlerin Yazılışı.....	44
1.2.1. /b/ Ünsüzü	44
1.2.2. /ç/ Ünsüzü	44
1.2.3. /g/ Ünsüzü	45
1.2.4. k/ğ Ünsüzü	45
1.2.5. /n/ Ünsüzü	46
1.2.6. /ñ/ Ünsüzü	46
1.2.7. /p/ Ünsüzü	47
1.2.8. /s/ Ünsüzü.....	47
1.2.9. /t/ Ünsüzü	48
1.2.10. /z/ Ünsüzü	48
1.3. Yazımlarında İkilik Olan Bazı Sözcük ve Eklerin İmlası.....	48
1.3.1. ile edatının yazımı.....	48
1.3.2. için edatının yazımı.....	49
1.3.3. i- ek fiilinin yazılışı	49
1.3.4. zamir n'sinin yazımı	49
1.3.5. İkili İmlası Olan Türkçe Sözcükler.....	49
1.4. Yabancı Kökenli Sözcüklerin İmlası	50
1.4.1. Arapça ve Farsça Kökenli Sözcük ve Tamlamaların İmlası	50
1.4.2. Yabancı Kökenli (Arapça ve Farsça Dışında) Sözcüklerin İmlası	52
2. SES BİLGİSİ.....	53
2.1. Ünlüler.....	53
2.1.1. Ünlü Değişimleri.....	53
2.1.1.1. i/e meselesi (i>e, e>i)	53
2.1.1.2. -ı->-u- / -i->-ü-	54

2.1.2. Ünlü Uyumu.....	54
2.1.2.1. Kalınlık-İncelik (Önlük Artlık- Damak) Uyumu	54
2.1.2.2. Düzlük-Yuvarlaklık (Dudak) Uyumu	54
2.1.2.2.1. Sözcük Tabanlarında Düzlük-Yuvarlaklık Uyumu	55
2.1.2.2.2. Eklerde Düzlük-Yuvarlaklık Uyumu.....	55
2.1.2.2.2.1. Düz Ünlülü Ekler	55
2.1.2.2.2.2. Yuvarlak Ünlülü Ekler	55
2.1.2.2.2.3. İkili Şekilleri Bulunan Ekler	56
2.1.3. Ünlü Türemesi	57
2.1.4. Ünlü Düşmesi.....	57
2.1.5. Hece Kaynaşması (Ünlü Birleşmesi)	58
2.2. Ünsüzler.....	58
2.2.1. Ünsüz Değişmeleri.....	58
2.2.2. Ünsüz Uyumu	60
2.2.3. Ünsüz Türemesi	60
2.2.4. Ünsüz Düşmesi	61
2.2.5. Ünsüz Tekleşmesi	61
2.2.6. Hece Düşmesi	62
2.2.7. Ünsüz ikizleşmesi	62
İKİNCİ BÖLÜM.....	63
METİN.....	63
ÜÇÜNCÜ BÖLÜM.....	171
DİZİNLER.....	171
3.1. Kelimeler Dizini.....	172
3.2. Kelime Sıklığı	389
3.3. Ek Dizini	443

SONUÇ.....	485
KAYNAKÇA.....	488



ÇEVİRİ YAZI (TRANSKRİPSİYON) İŞARETLERİ

آ	a, ā
ا	a, e
ب	b
پ	p
ت	t
ث	s, S
ج	c, ç
چ	ç
ح	h
خ	h
د	d
ذ	z, Z
ر	r
ز	z
ژ	j
س	s
ش	Ş, ş
ص	s, S
ض	z, Z
ط	t, T
ظ	z, Z
ع	'
غ	ğ, Ğ
ف	F, f
ق	k, K
ك	k-g- ñ,
گ	ñ,
ل	l
م	m
ن	n
و	v- ū, Ū
ه	h-e
ی	y- ī, Ī
ء	'

KISALTMALAR

Ar.	: Arapça
bk.	: Bakınız.
C.	: Cilt
EAT	: Eski Anadolu Türkçesi
ET	: Eski Türkçe
Far.	: Farsça
Gr.	: Grekçe
K.7140	:Kunÿzu ÓayÀti'l-ÝnsanÍ ÚÀnÿn-ı EùıbbÀ'-i FeylesÿfÀn (İstanbul Üniversitesi, 7140)
K.7142	:Kunÿzu ÓayÀti'l-Ýnsan ÚÀnÿn-ı EùıbbÀ'-i FeylesÿfÀn (İstanbul Üniversitesi, 7142)
K.M.	:Kunÿzu ÓayÀti'l-Ýnsan ÚÀnÿn-ı EùıbbÀ'-i FeylesÿfÀn (Mevlana Müzesi 2817)
krş.	: Karşılaştırınız.
Lat.	: Latince
S.	: Sayı
s.	: Sayfa
Sans.	: Sanskrit
Sür.	: Süryanice
T.	: Türkçe
TDİA	: Türkiye Diyanet İslam Ansiklopedisi
TDK	: Türk Dil Kurumu
Ü.	: Üniversite
vb.	: ve benzeri
Yay.	: Yayınları
YKY	: Yapı Kredi Yayınları

GİRİŞ

İnsanlığın var oluşundan beri hastalıklar insanları hep meşgul etmiştir. İnsanlar hastalıktan kurtulmak için sürekli bir arayış içinde olmuştur. Önceleri insanlar hastalıklarını geleneksel metotlar dediğimiz halk hekimliği/halk tıbbı/folklorik tıp/tıbbi folklor (Bayat, 2016: 24) gibi metodlarla tedavi etmeye çalışmışlardır. İlkel toplumlardan başlayarak Mezopotomya, Mısır, Hitit, Yunan, Roma, İslam ve Türk Medeniyetlerinde tıp konusunda birçok çalışma yapılmıştır. İnsanlığın bu ilgisi, zaman içerisinde ortaya risaleler ve yazma metinler şeklinde eserlerin ortaya konmasına vesile olmuştur. Yayınlanan bu eserlerde anlatılan hastalıklar ve hastalıkların tedavi yolları, bir taraftan bu işlerle uğraşan tıpçıların diğer taraftan da bu eserlerde kullanılan dil ve terminoloji dil bilimcilerinin ilgisini çekmiştir.

Araştırmanın Konusu

Oğuz Türkçesi metinleri, on üçüncü yüzyılda edebi, dini, tıbbi vd. bilim dallarıyla başlamıştır. Bilhassa on dördüncü yüzyıldan itibaren telif ve tercüme şeklinde ortaya konan eserler araştırmacıların dikkatini çekmiştir.

Anadolu Türk tıbbi XIV-XVIII. yüzyıllar arasında kesintisiz devam eden bir özel dil oluşturmuştur. XVIII. yüzyıl tıp metinleri bu özel dilin olgunluk dönemini temsil etmesi bakımından önemlidir.

Bu düşünceler ışığında tezimizin konusu, on sekizinci yüzyılda Ömer b. Sinān İznikî tarafından yazılan Kunūzu Ḥayāti'l-İnsan Ḳānūn-ı Eṭṭibbā'-i Feylesūfān adlı eserinin araştırılması ve eseri çeviri yazı alfabesine aktarılarak yazım özellikleri ve ses bilgisi yönünden incelenmesi ve değişik açılardan dizinlerinin hazırlanmasıdır.

Araştırmanın Önemi

Eski Anadolu Türkçesi döneminden itibaren Osmanlı Türkçesiyle yazılmış eserler, resmî ve kişisel kütüphanelerimizde el yazması olarak bulunmaktadır. Son yazma da okunup gün ışığına çıkarılana kadar incelenmeli ve insanlığın istifadesine sunulmalıdır. Yapılan çalışmalar neticesinde bu eserler hem dil hem de bilimsel açıdan değerlendirilmektedir. Dolayısıyla üzerinde çalışılan eser, bu gözle bakıldığında önem arz etmektedir. Arap harfli Türkçe tıp metinleri üzerine birçok çalışma yapılmıştır. Ancak bu çalışmalar daha çok Eski Anadolu Türkçesi üzerine yoğunlaşmıştır. Klasik Osmanlı Türkçesi dönemi dediğimiz XVI. – XIX. yüzyıllar

arasında yazılan eserlerin incelenmesi de önem arz etmektedir. Söz konusu XVIII. yüzyıla ait olan eserimizin bilimsel bir çalışmaya esas alınmış olması dönemin dil özellikleriyle ilgili bulgular ortaya koyarken eski tedavi usullerini ortaya koyması yanında tıp tarihi alanı çalışanlarına ve tıp terminolojisine sunacağı katkı açısından da önem arz etmektedir.

Ömer b. Sinān İznikî'nin Kunūzu Ḥayāti'l-İnsan Ḳānūn-ı Eṭibbā'-i Feylesūfān adlı eseri, XVIII. yüzyıl tıp anlayışını göstermesi, döneminin dil özelliklerinin belirlenerek aktarımının sağlanması ve kelime hazinesinin zenginliğiyle de önem taşımaktadır.

Araştırmanın Amacı

Bu çalışmanın amacı, bugüne kadar hakkında çalışma yapılmamış ve XVIII. yüzyıl tıp metinleri içerisinde değerlendirilen Ömer b. Sinān İznikî'nin Kunūzu Ḥayāti'l-İnsan Ḳānūn-ı Eṭibbā'-i Feylesūfān adlı eserini gün ışığına çıkararak eseri ses ve şekil bilgisi açısından incelemek, dil çalışmalarında önemli olan dizin ve sözlüğünü de hazırlayarak esere dikkat çekmek ve bilim dünyasına sunmaktır.

Yine eser içerisinde Arapça, Farsçadan geçen bitki ve hastalık adlarının yanında batı dillerinden de geçmiş bitki ve hastalık adları da görülmektedir. Bu bağlamda bunların da ortaya çıkarılarak bu bitki ve hastalık adlarının tespiti bir diğer amaç olarak düşünülebilir. Çalışmanın amaçlarından birisi de Türk dilinin tıp alanındaki zenginliğinin ortaya çıkmasına katkı sunmaktır. Zira bir dilin zenginliğinde farklı alanlarda yazılmış metinlerdeki kelime hazinesinin ve terimlerinin tespiti önem arz etmektedir.

Kapsam

Kunūzu Ḥayāti'l-İnsan Ḳānūn-ı Eṭibbā'-i Feylesūfān adlı eserin Türkiye kütüphanelerinde çeşitli nüshaları bulunmaktadır. Bunlar; Şehit Ali Paşa nr. 2085, Reşit Efendi nr. 690/4, İstanbul Üniversitesi TY nr. 7140, İstanbul Üniversitesi TY nr. 7142, Mevlana Müzesi nr. 2817, Çorum nr. 2963/7'dir. Çalışmada, müellif nüshası olduğu ve okunurluluğu en iyi olan İstanbul Üniversitesi TY nr. 7140 numaralı nüsha esas alınmıştır.

Okuma esnasında asıl nüshadan okunamayan sözcüklerle tereddüte düşülen durumlarda diğer nüshalardan da destek alınmıştır.

Yöntem

Çalışma temelde; Giriş, İnceleme, Metin ve Dizinler bölümlerinden oluşmaktadır.

Giriş bölümünde, tıp teriminin ve tıbbın insanlık tarihindeki öneminin ve Osmanlı tıbbının genel bir değerlendirmesinin ardından XVII ve XVIII. Osmanlı tıbbı ve eserleri hakkında genel bir değerlendirme yapılmış, ulaşılabildiği kadarıyla Ömer b. Sinān İznikî ve Kunūzu Ḥayāti'l-İnsan Ḳānūn-ı Eṭṭibbā'-i Feylesūfān eseri ve eserin nüshaları hakkında bilgiler de verilmiştir. İnceleme bölümünde ise eserin yazım özellikleri tespit edilerek ses bilgisi özellikleri ortaya konmuştur. Metin bölümü eserin, çeviri yazıya aktarılmasından oluşur.

Dizin bölümünde gramatikal dizin, sıklık dizini ve ek dizini olmak üzere üç farklı dizin bulunmaktadır. Dizinler; metinde yer alan sözcüklerin alfabetik olarak dizilmesi, her kelimenin değişik açılardan kaç kez geçtiği ve tespit edilebildiği kadarıyla kelimelerin hangi dile ait olduğu ve manalandırılması göz önünde bulundurularak hazırlanan “gramatikal dizin”; metinden geçen eklerin oluşumunu gösteren “ek dizini” ve metindeki kelimelerin kullanım sıklığını gösteren “sıklık dizini”nden oluşturulmuştur. Sonuç bölümünde de elde edilen veriler değerlendirilmiştir.

Metin aktarımında her sayfanın başlangıcına sayfa numaraları, her satırın başına da satır numaraları yazılmıştır. Metinde kırmızı mürekkeple yazılmış olan bazı sözcükler italik olarak belirtilmiştir.

Metnideki kelimelerin okunuşunda dil kurallarına dikkat edilmiş ancak metinde harekeli yazılanlarda harekeli durumları esas alınmıştır.

Özel isim olarak kullanılan kelimelerin ilk harfleri büyük yazılmıştır.

Eser, birkaç kelime dışında büyük oranda harekesiz olarak yazılmıştır. Harekeli yazılan kelimelerden dil özelliklerinin tespitinde yararlanılmıştır.

Metinde geçen Arapça açıklama, ayet, hadis vb. bilgiler çeviri yazıya çevrilmiş ve italik yazılmıştır.

Dizinde geçen kelimelerin manalandırılmasında kaynakçada belirtilen sözlüklerin yanı sıra bu alanda yayınlanmış kitap ve yapılmış lisansüstü tezlerden de yararlanılmıştır.

Eserde dikkatsizlik, acelecilik vb. nedenlerle yazılmamış veya yanlış yazılmış sözcüklerin düzeltilmeleri diğer nüshalardan yararlanılarak yapılmış ve düzeltilen kelimeler veya ekler köşeli parantezle [] gösterilmiştir.

Dizin hazırlanırken hata payını en aza indirmek için özel bilgisayar programı kullanılmıştır.

XVII – XVIII. Yüzyıl Osmanlı Tıbbına Bakış

Osmanlı tıbbı üzerine bir değerlendirme yapmadan önce genel olarak “tıp, hekim, hikmet” kavramlarına bakmak ve tıbbın genel görüntüsünü ele almak gerekir.

Tıbbın başlangıç tarihine bakıldığı zaman şu tarihte başlamıştır demek çok zordur. Bu gözle bakıldığında tıp, dünyanın en eski meslek ve bilimlerinden birisidir denilebilir. Tıp, insanoğlunun iç güdüsünden doğmuştur. Bu iç güdüler, hayvanlarda aynı kalırken insanlarda sürekli bir değişim göstererek metafizik, dini, mistik ve amprik evrelerden (Erdemir, 2014: 3) geçmiş ve modern tıba kadar gelmiştir.

Hayvanlar, milyonlarca yıldır;

“Keçilerin hasta gözlerini çalılara sürtmek, leyleklerin gagalarındaki suyu rektumlarına boşaltıp karınlarındaki şişliği gidermeleri, çoban köpeklerinin kusmak için tüylü otlar yemesi, mandaların parazitlerden kurtulmak için çamur banyosu yapmaları, kedi köpeklerin karın ağrılarını gidermek için ayırkotu, kabızlıkları için ak çöpleme yemesi, yaralanan geyiklerin Girit otu yemesi ve otları çamuru karıştırıp yaralarına sürmesi, papağanların zehirli otların etkisini yok etmek için kaolin yığınınından yemesi, Afrika’daki şempanzelerin aspila ağacı yapraklarından yiyerek bakterilerden korunması, bazı hayvanların yaralarını iyileştirmek için yara yerlerini yalamaları, ateşlerini düşürmek amacıyla suya girmeleri”(Bayat, 2016: 30; Aydın, 2006: 5)

gibi yöntemlerle *iç güdüsel* olarak hastalıklarını tedavi etmişler ve soylarını sürdürmüşlerdir.

İnsanın olduğu yerde elbette hastalıklar da kaçınılmazdı. Hastalık varsa bu hastalığa karşı da bir iyileştirme, tedavi ve şifâ arayışı kaçınılmazdır. Hastalık/ların aynı zamanda insanlık kadar eski olduğu bilinen bir gerçektir. İlk insanların hastalıklarını nasıl tedavi ettikleri de cevap arayan önemli sorulardan biridir. İlk insanlar da bir sağlık sorunuyla karşılaştıkları zaman diğer canlılar gibi iç güdüsel bir davranış sergileyerek yakalandıkları hastalıklardan kurtulmaya ve sağlıklarını korumaya çalışmışlardır. İnsanlar, iç güdüsel tedavi sürecini daha sonra amprik olarak

çözme yoluna gitmiştir. *Amprık tedavi*, insanda rahatsızlığa yol açan ağrı ya da acının nedeninin bağlı olduğu etkeni tespit etmeye dayalı bir tedavidir. Yöntem olarak ise deneme yanılma yöntemi kullanılmıştır. Bir başka tedavi olarak da *sinyatür (işaret) teorisi* vardır. Bu teoriye göre her tıbbi bitki ve maden, insanları tedavi etmede iyileştirici işaretler taşımaktadır (Bayat, 2016: 32; Aydın, 2006: 9).

İncir gibi beyaz sütlü bitkiler anne sütünü artırmada; sarı bitkiler sarılıkta; bambu gibi boğumlu bitkiler omurga hastalıklarında; benekli taşlar lekeli hastalıklarda, ceviz, beyne benzediği için akıl hastalıklarında tedavi amacıyla kullanılmıştır. Öyle ki bu düşünceyle bazı bitkilerin içlerindeki etken maddelerinin tesadüfen de olsa faydalı olduğu görülmüştür (Bayat, 2016: 32; Aydın, 2006: 9). Bir de insanoğlu başına gelen hastalığın başka bir âlemden gelen bir güç tarafından geldiğini kabul ettiği ve bunun sonucunda ondan kurtulmak için de inandığı kötü ruhu ortadan kaldıracak veya kovacak *büyüsel tedavi* denilen yöntemi kullanmış ve birçok hastayı iyileştirmeyi başarmıştır. M.Ö. 6. ve 5. yüzyıllara kadar tarihi giden Yunan filozoflarının evrenin özünü bazı maddeler aracılığıyla açıklamaya çalıştıkları bilinmektedir. Bu görüşler doğrultusunda tıbbi da açıklamaya çalışan *felsefî tıp* (Aydın, 2006: 21-28) ortaya çıkar. Özellikle Hipokrat'ın geliştirdiği insan organizması ve tıp üzerine felsefî görüşleri, tıbbi gelişmenin son evresi olan *bilimsel tıp* (Aydın, 2006: 29-30) üzerinde etkili olmuştur.

İlkçağ, Ortaçağ, Rönesans'tan XVIII. yüzyıla, XVIII. yüzyıldan sonra Avrupa ve İslam Türk Medeniyetlerinde tıp tarihine baktığımızda tıp alanında birçok çalışmalar yapılmış, sayısız hekimler ortaya çıkmış ve tedavi yöntemleri uygulanmış, ilaçlar yapılmış, kitaplar yazılmıştır. Ancak konunun kapsam alanına girmediği için burada bunlardan bahsedilmeyecektir.

Yaklaşık olarak yedi asırlık Osmanlı döneminde bilime ve özelde tıp ilminin gelişimine bakıldığı zaman bir değerlendirme yapılabilir. Adnan Adıvar'ın da ifadesiyle Osmanlılardan önce Selçuklular devrinde Anadolu'da ilim kurumları ve bu kurumlarda görev yapmış ilim adamları olmuştur. Osmanlı da doğal olarak Anadolu'daki bu kurumları ve ilim adamlarını yeni kurulan devlete miras olarak almışlardır. Bu açıdan bakıldığında Osmanlıda müspet ilimlerin başlangıcı için bir tarih belirlemek gerekirse karşımıza Orhan Bey zamanında açılan İznik Medresesi gelmektedir. Antakyalı Abdürrahman-ül Bistamî'nin ifadesiyle o dönemde İznik '*bilginler yuvası*' olarak tarif edilmektedir. Ancak İznik Medresesi, Selçuklular

devrinde açılmış olan medreselerin bina ve öğretim bakımından bir devamı gibidir (Adıvar, 1970: 11; Aksoy, 2008; 41).

Osmanlı bilimi, on dört ile on dokuzuncu yüzyıllarda hakimiyet kurduğu topraklarda gerçekleştirdiği bilimsel çalışmalar olarak düşünülebilir. Osmanlı Beyliği, XV. yüzyıldan itibaren birliği sağlayınca daha önce bilim ve kültür açısından faydalanılan Kahire, Şam, Bağdat, Tebriz, Semerkant, Meraga ve Buhara gibi merkezlerin yerini İstanbul almaya başlamıştır. İstanbul, Türk İslam dünyasının *dâru'l-ilm yani bilim ve sanat merkezi* (Bayat, 2016: 295) olmuştur.

Osmanlı, bir taraftan var olan en önemli beslenme kaynağı olan İslam kültürü ve medeniyetine korumalık yaparken diğer taraftan da fethettiği topraklarda karşılaştığı farklı kültürleri kendi kültürüyle bütünleştiriyordu. Tabii bu faaliyetlerini sürdürürken milletlerin tarihte varlıklarının en önemli unsuru olan dile büyük değer veriyorlar yani Türkçeyi ön plana alıyorlardı. Türkçeye verilen değer açısından Beylikler, Türk tarihinde önemli bir işleve sahipti. Selçuklular döneminde Arapça ve Farsça varlığına karşılık Osmanlı, Beylikler döneminde başlayan bu Türkçeleşme hareketine büyük önem vermiş, saray ve divanda Türkçeyi kullanmıştır.

Osmanlı dönemi bilim dallarına tıbbı da dâhil ederek bakıldığında iki dönem görmekteyiz. Birincisi Klasik İslam biliminin hakim olduğu ikincisi ise batıya yönün çevrildiği dönemdir. XVII. yüzyıla kadar kendinden önce devraldığı İslam ve Türk Devletlerinin miraslarına sahip çıkmak XVII. yüzyıldan sonra ise özellikle ikinci yarından sonra batı ile temas vardır. Bu temas sadece tıp alanıyla sınırlı olmayıp aynı zamanda astronomi, matematik ve teknoloji gibi alanlarda Avrupa'daki gelişmelerin yakından takip edilmesiyle gerçekleşmiştir. XVII. yüzyılın ortalarına kadar Batı biliminden kısmen yararlanan ve eserlerinde doğrudan ya da dolaylı anlatan bilim adamları artık bu ikinci yarından itibaren bazı eserleri tamamen tercüme yoluna gitmişlerdir. Daha önce İslam ve Türk ilim çalışmalarından telif yoluyla yararlanan ilim adamları, Batı'nın ilerleyen bilimsel çalışmalarındaki ilerlemeyi görünce eserlerden kısmî yararlanma yerine doğrudan tercüme tercih etmişlerdir (İhsanoğlu, 2002: 882; Sarı, 2012: 107-111).

Osmanlı tıbbında “*folklorik halk tıbbı, dini tıbb (tıbb-ı nebevi) ve mekânîk tıp*” adı verilen üç farklı tıp sisteminin uygulandığı görülmektedir. *Folklorik halk tıbbı*, varlığını gelenekten alan, herhangi bir dini, hukukî veya bilimsel temele dayanmayan

geniş bir mutabakata dayalı tedavi yöntemidir. Tıbbi folklor, biraz Osmanlı'nın geçmişinden biraz da o zamanki yapısına bağlı olarak birçok çeşit barındırmaktaydı. Bir taraftan Orta Asya'dan miras şamanik tıbbi gelenek sürdürülürken diğer taraftan da elde geçirilen topraklardaki milletlerin yerel folklorundaki gelenekler de harmanlanmıştır (Miri Shefer- Mossensohn, 2014: 43).

Osmanlı tıp sisteminin ikincisi, *İslami Dini Tıp (Tıbbu'n Nebevî/Tıbb-ı Nebevî)*'dir. Kurân ve Peygamber doğrudan ya da dolaylı olarak insan sağlığıyla ilgili olarak birçok hükümler vermiştir. Zaman içerisinde Kur'ân'ın sağlıkla ilgili ayetleri ile Peygamber'in sözleri ve tavsiye niteliğindeki tedavi yöntemleri daha sonra Tıbb-ı Nebevî adıyla dini bir tıp anlayışını ortaya koymuştur. Bu kitaplardaki bilgiler, eski Arap toplumunun halk tıbbi unsurlarını kapsamaktadır. Tıbbu'n Nebevî konusunda ilki 738'de Abdülmelik bin Habîb tarafından olmak üzere yüzlerce kitap yazılırken müstakil olarak yapılan çalışma Hattabî'ye aittir. Buralardaki bilgiler Müslüman hekimler tarafından benimsenirken bilimsel tıp kitaplarına Tıbb-ı Nebevî'deki tedavi yöntemleri kullanılmamış olup eserlerin başında koruyucu hekimlikle ilgili bazı ayet ve hadislere atıflar yapılmıştır. Hatta İbn Cevzî (ö. 1201), akla, deney ve gözleme uygun olmayan sözlerin Peygambere ait olamayacağını belirtirken bunların incelenmesine gerek olmadığını söyleyerek reddedilmesini istemiştir (Bayat, 2016: 201).

Üçüncü olarak Antik Yunan filozoflarından Tales (M.Ö 625-545) ve Anaximenes (M.Ö. 588-24), Heraklitos (M.Ö 540- 24)'un ateşi, suyu ve havayı hayatın temel unsuru kabul etmiştir. Phythagoras'ın da doğaya dört temel eleman (su, toprak, hava, ateş) ve bunların dört fiziksel özelliği (sıcaklık/hararet, soğukluk/burûdet, kuruluk/yubûset, yaşlık/rutubet), dört ürün (insan, hayvan, bitki, maden), dört ana yön (kuzey, güney, doğu, batı), dört mevsim (ilkbahar, yaz, sonbahar, kış) gibi dörtlü ritmin hakim olduğu, dörtgen ve onun ideal türü karenin yeryüzünün sembolü olarak görmüştür. Bu görüşlerden etkilenen Sicilyalı Empedokles'in evrenin esas ve tali derecede ikişer özellik taşıyan birbirine zıt dört temel elemandan su (soğuk, yaş), toprak (soğuk, kuru), hava (yaş, sıcak), ateş (kuru, sıcak) oluştuğunu ileri sürdüğü ve *Humoral Patoloji Teorisi* tedavi yöntemi olarak kullanılmıştır (Bayat, 2016: 122). Bu tedavi yönteminde önemli olan hastanın doktora sağlıklı iken başvurması ve humoralist hekimin ise özel sıvı dengesini tespit etmesi ve

hastaya bu dengeyi ne şekilde sağlayabileceğine dair bilgi ve talimatların verilmesi esas idi.

Netice itibariyle Osmanlıda kullanılan bu üç tıp sistemine bakıldığında halk tıbbı sözlü olarak nakledilirken humoralizm ve nebevî tıbbın yazılı bir şekilde oluşturulduğu görülmektedir (Miri Shefer- Mossensohn, 2014: 43).

Anadolu'da Türkçe yazılmış tıp kitaplarına yüzyıl açısından bakıldığında on dördüncü yüzyıla kadar gitmektedir. Anadolu'da yazılmış bilinen en eski tıp yazması Müfradât-ı İbn-i Baytar çevirisidir. Eser, Aydın oğlu Umur Bey adına XIII. yüzyılın ünlü botanikçisi İbn-i Baytar'ın 'Kitabü'l-câmi'i fi'l-edviyetü'l-müfrede' adlı eserinden kısaltılarak Türkçeye çevrilmiştir. (Önler, 1990: 1; Canpolat, 1973: 21)

Yazılış tarihini bildiğimiz ilk Türkçe tıp kitabı ise İshak bin Murâd tarafından H. 792 (M.1389) tarihinde Gerede'de yazılan Havassu'l Edviye (Edviye-i Müfrede)'dir. (Uludağ, 1991: 29; Canpolat, 1973: 22).

XIV.-XV. yüzyılda Anadolu'da yazılmış veya çeviri yapılmış Türkçe tıp kitapları olarak Hekim Bereket'in *Tuhfe-i Mübârîzi'sini* ve *Kitâb-ı Hülâsâ der İlm-i Tıbb'ını*; Hacı Paşa'nın *Müntehab-ı Şifâ'sını* ve *Teshil'ini*; Ahmedî'nin *Tervîhü'l-Ervâh'ını*, İbn Şerifoğlu Şerif'in *Yâdigâr-ı İbni Şerîf'ini*, Cerrâh Mes'ud'un *Hulâsa-i Tıbb'ını*; Abdulvehhab bin Yusuf İbni Ahmed el-Mârdânî'nin *Kitâbü'l-Müntahab fi't-Tıbb'ını*; Ahmedi Dâi'nin *Tıbb-ı Nebevî'sini*; Hekim Beşir Çelebi'nin *Mecmu'atü'l-Fevâ'id'ini*; Mümin bin Mukbil'in *Miftahu'n-Nur ve Hazâinü's-Surûr* ile *Zahire-i Murâdiyye'sini*; Mehmed bin Mahmud Şirvânî'nin *Tuhfe-i Murâdî, Kitâb-ı Güzide-i İlm-i Tıbb'ı, İlyasiyye, Sultaniyye ve Mürşid'ini*; Eşref bin Muhammed'in *Hazâinü's-Saâdat'ını*, Sabuncuoğlu Şerefeddin'in *Cerrahiyyetü'l-Hâniyye, Terceme-i Akrahadin* ile *Mücerreb-nâme'sini*; Fatih Sultan Mehmed'in hocası Akşemseddin'in *Mâddetü'l-Hayât'ı* ve müellifleri kesin olarak bilinmeyen *Kemâliyye* ve *Kitâbü'l-Mühimmat* adlı eserleri sayabiliriz (Tokat, 2012: 19).

XVI. yüzyılda yazılmış tıp kitapları olarak da İbrahim b. Abdullah'ın *Alâim-i Cerrâhîn*; Şaban Sürûri'nin *Şerh-i Mucizü'l-Kanûn*; Ahi Çelebi'nin böbrek ve mesane taşları üzerine yazdığı *Risâle-i Hâssatü'l-Kilye ve'l-Mesâne*; Hekim Atufi(Hayreddin Hızır b. Mahmud b. Ömer)'nin *Tıbb-ı Nebevî* ile ilgili bilgiler verdiği ve Hz. Muhammed hakkında bazı hikâyeler anlattığı *Ravd el-Esnan fi Tedbir-i Sıhhati'l-Ebdan* ve *Risale-i Ataiyye*. Hekimbaşı Kaysunizâde'nin hıtlar ve genel tıp

konusunda bilgiler verdiği *el- Dürretü'l- Manzum*; Hekim Nidai'nin *Manzum Baytarname*, *Rebiü's-Selame*, *Mualece-i Zahmet-i Frenk* ve *Menafü'n- Nas*; Ali b. Osman'ın cerrahi müdahaleleri ele aldığı *Kitab-ı Muacelat*; Davut el- Antaki'nin baş hastalıklarından başlayıp bütün vücut hastalıklarını ele aldığı *Tezkiretü'l- Uli'l-el-Bab ve Cami' li'l- Acab i'l-Ucab* ve insan anatomisiyle ilgili bilgilerin verildiği *Nushet el-Mubhica fi Tashihi'l- Edhan ve Ta'didi'l- Emzice* adlı eserler karşımıza çıkmaktadır (Kâhya- Erdemir, 2000: 157-166).

17. yüzyıl, Osmanlı İmparatorluğunun gerilemenin ilk işaretlerini verdiği yüzyıl olmuştur. Osmanlı İmparatorluğu bu yüzyılda var olan eski ihtişam ve gücünü koruyamadı, özellikle eğitim öğretimde medreseler kendilerini yenileyemedi ve büyük gelişmeler kaydeden bilim dünyasına ayak uyduramadı. On yedinci yüzyılda Avrupa'nın etkisi, özellikle İtalya ve İspanya'dan gelen göçlerle, Osmanlıya sığınan bilim adamları ve özellikle hekimlerin ülkeye gelmesiyle görülmüştür. Özellikle bu yüzyılda Batı etkisini net bir şekilde bizlere gösteren bilim adamlarından birisi Şirvanlı Şemsettin İtaki adlı bir tıpcıdır. Sonuç olarak on yedinci yüzyıl değerlendirildiğinde Osmanlı Devletinde bir gerilemenin olduğu açık ve nettir. Tabii bu durum öncelikli olarak dönemin bilginleri, düşünürleri tarafından görülmüş ve bu kişiler ellerinden geldiği kadar Batı'dan çeviriler yapmak suretiyle gerilemenin önünde durmaya çalışmışlardır (Kâhya vd., 2000: 167-171).

On yedinci yüzyıl, Osmanlı-Türk tıbbının yüzünü Doğu'dan Batı'ya çevirmeye başladığı yüzyıldır. Ancak XVII. yüzyılda Batılılaşma akımı sınırlı kalırken, “bu yüzyılda bazı Osmanlı hekimleri Lâtinçe, Fransızca ve İtalyanca gibi Batı dillerini öğrenmişler” ve bu dönemde hekimler Batıda yazılmış eserlerle karşılaşmışlardır. Bu eserlerden kendi yazdıkları eserlere atıflarda bulunmuşlar veya kendi yorumlarını da katarak eserlerinde onlardan faydalanma yoluna gitmişlerdir (Kâhya- Erdemir, 2000: 173; Doğan, 2010: 163). Bu bağlamda özellikle farmakoloji ve biyokimya alanındaki eserlere önem vermişler aynı zamanda Amerika'dan Avrupa'ya giden bazı droglar Türkiye'de de tanınmıştır. Yine bu yüzyılda Sultanahmet Darüşşifası tıbbi bir kuruluş olarak Sultan I. Ahmet tarafından yaptırılan külliyeinin bir parçası olarak 1617'de tamamlanmıştır (Erdemir, 2014: 119). XV. yüzyılın sonları ile XVII. yüzyılda Avrupa'dan sürülen Yahudi hekimlerin de –ki bu yüzyılda sayıları altmış üçlere kadar yükselmiştir- katkıları söz konusudur (Aydın, 2006: 204-205).

17. Yüzyılda Yazılmış Belli Başlı Tıp Kitapları

En mucez el-Tıb: I. Mustafa, II. Osman ve IV. Murat'a başhekimlik yapan Emir elebi [ö.1648] (Seyid Emir Mehmet elebi) tarafından kaleme alınmış, vücut hastalıkları ve onların tedavileri hakkında bilgilerin bulunduğu tıp kitabıdır. Diyarbakırlı Amedi Rıza Efendi bu eserin bir özetini yazmış ve kitabına *Kitab el-Muhtasar fı't-Tıb* adını vermiştir. (Kâhya vd. 2000: 173; Bayat, 2016: 304; Erdemir, 2014: 119).

Hekimlerin anatomi öğrenmelerini ve ölen askerlerin cesetleri üzerinde incelemeler yapmaları gerektiği tavsiyesinde bulunmuştur:

“İlm-i teşrihi, hoş ehlinden görmek lâzımdır deyu temâm-ı dikkât ile ilm-i teşrihe göre belki kendusu kitâbdan mecerred takrîr ile kânî olmayub seferlerde ölen mevtadan ve sairâna göre hulkiyat-ı insâne müşabih olan hayvânâtdan hınzırın ve maymunun gerek asâb ve gerek em'ave gerek uruk'u cümlesi insâne müşabihtir. Bir dânesin her kangısı olursa getürüb kat' ve teşrih idüb tamar be tamar, uruk temâm gördükden sonra em'anun ve rie ve kebedi hey'etini ve gıdâların vâsil olduğu mahalli görmek kâbildir. Bu târikle temâm ilim hâsıl ider.” (Bayat, 2016: 305).

Neticetü't- Tıb: Emir elebi'nin “Balıkpazarı'nda açtığı dükkanında kendisi olmadığı zamanlarda yardımcısının (Şâkirdi Ali) yararlanması için hazırladığı” eseridir (Bayat, 2016: 306).

Şifâ el- Fuad li Hazret-i Sultan Murad: Eserin yazarı Zeynelâbidîn bin Halil, Eyüp'te doğmuş, medrese eğitimi alarak müderrislik, Mısır kadılığı, Emir elebi'nin idamından sonra Fatih Darüşşifâsında başhekim olmuş yanısıra sarayda hekimlik yapmış ve 1647'de İstanbul'da vefat etmiştir (Bayat, 2016: 306; Uludağ, 1991: 185).

1628'de 17 gün içinde yazılarak IV. Murat'a sunulan eser Giriş ve 17 fasıldan oluşup “*yeme-içme prensiplerini, saç uzatıcı ve cinsi gücü artırıcı terkipleri, hububatlar, etler, av hayvanları ve onların kullanımı, yararları, balıklar, süt veren hayvanlar, bazı önemli sebzeler, meyveler ve çiçekler ve yararları, minareler ve kullanımları*” gibi konuları anlatmaktadır (Bayat, 2016: 306; Kâhya vd., 2000: 174). Eser üzerine Aydın Erdal ve Necla Baluken yüksek lisans çalışmaları yapmışlardır.

Lûgat-ı Müşkilât-ı Eczâ: Aslen Lârende-Karamanlı olan aynı zamanda Mevlevi tarikatına mensup Mısır'da (Kâhya vd., 2000: 175) gezip incelemelerde bulunan ve hekim yetiştirme geleneğinden gelen kendisinden önceki birçok tıpçının yaptığı gibi

tıp eğitimini özel hocadan ders alarak tamamlamış Derviş Siyâhî Lârendevî (?-?) tarafından yazılmıştır (Adıvar, 1970: 112; Murad, 2009: 23).

1615'te yazılan eser 32 kısımdan oluşan alfabetik sıraya göre düzenlenmiş sözlük niteliğindeki eserde ilaçların Türkçe, Arapça, Farsça, Rumca ve Berberice adları verilmiştir. (Adıvar, 1970: 112; Kâhya vd., 2000: 175). Eser üzerinde Sibel Murad'ın yayımlanmamış bir yüksek lisans çalışması vardır.

Mecmâ'ü't-Tıbb: Derviş Siyâhî Lârendevî'nin bir başka tıp eseridir. Eserin adı “*Mecmuat-tü tıb ve Mecma'-ı Tıb, Mücemmatü't-Tıbb*” (Akkuş, 2008: 6; Adıvar, 1970: 112; Murad, 2009: 23; Aydın, 2013: 13) olarak da geçmektedir.

Eser, mevsimlerin tıbbi etkilerini anlatmasının yanında kan alma, hacamat, nabız ve idrar konusunda da bilgiler aktarırken eserin ikinci adı *Terceme-i Molla Siyahî Müntahabat-ı İhtiyarat-i Şifâ Derbeyan-ı İlm-i Tıb*'dir (Adıvar, 1970: 112). Eser hakkında Mücahit Akkuş'un yayımlanmamış bir yüksek lisans tezi vardır.

Manzume-i Siyâhî: Derviş Siyâhî'nin eseridir. Teşhis ve tedavi konusunda bilgiler verilirken değişik yollarla elde edilen verilerle tedavi şekilleri belirlenir. Aynı zamanda humoral teorinin bir hastalığın teşhis ve tedavisindeki rolü de açıklanır (Elbir, 2000: 18; Kâhya vd., 2000: 176).

Nizamü el-Edviye: İsa Çelebi'nin [? – 1649] kaleme aldığı tıp kitabıdır. Aslen Hıristiyan kökenli olup Ali Bey'in oğlu olarak Sakız Adası'nda dünyaya gelmiş ve tıbbı merakı sonucu bu alanda eğitimini tamamlamıştır. Sultan İbrahim döneminde hekimbaşılık ve kadılık yapmıştır (Bayat, 2016: 306). Eser, 505 sayfadan oluşmaktadır. Eserde alfabetik olarak bitkisel kökenli ve inorganik kökenli ilaçlar Arapça, Farsça ve Türkçe adlarıyla verilirken aynı zamanda bazı hastalıklar ve tedavileriyle ilgili bilgiler de bulunmaktadır (Kâhya, 2000: 176; Bayat, 2016: 307).

Devaü'l-Emrâz: İsa Çelebi'nin eseridir. Eser, 1644'te Türkçe olarak yazılmış 362 bölümden oluşur. Kitabın adı aynı zamanda İbtida el-Tıbb'dır. Eser, 4 unsur, 4 mizaç ve 4 hılt teorisi hakkında bilgi vermesinin yanından uykusuzluk, delilik, göz yaraları gibi hastalıklar ile değişik hummalar, kuduz ve frengi gibi bulaşıcı hastalıklar üzerine de bilgiler vermektedir (Kâhya, 2000: 176; Bayat, 2016: 306).

Müfredât-ı Tıbb (Mifredat el-Tıbb, Müfredât-ı İsâ Efendi): İsa Efendi'nin sözlük şeklinde kaleme aldığı ve tıp terimlerini açıkladığı bir tıp eseridir.

Risâle-i fi't-Tıbb: İsa Çelebi'nin bir başka tıp kitabıdır.

Müfredât-ı İbn-i Baytar: Asıl adı Mehmet Efendi olan Rindanî'nin [? -?] 1681'de Türkçeye aktardığı bir tıp kitabıdır.

Teşrîh-i Ebdân ve Tercümân-ı Kibâle-i Feylesofân: Eser, yaklaşık olarak 1570'li yıllarda Şirvan'da dünyaya geldiği düşünülen ve şiirleri İtâkî mahlasıyla yazmış, IV. Murat zamanında yaşamış Şemsettin-i İtâkî el-Şirvânî'nin resimli anatomi kitabıdır (Dinar, 2013: 21). Eserin yedi nüshası bilinmektedir. İtâkî, eserini hazırlarken Batı kaynaklarından da yararlanmıştı. İtâkî, eseriyle o döneme kadar anatominin vazgeçilmez otoritesi kabul edilen Galen otoritesini yıkmış her hekimin insan anatomisini çok iyi bilmesi gerektiğini ve bunun için de anatomi tatbikatı yapması gerektiğini vurgulamıştır (Kâhya, 1996: 2-3; Kâhya vd., 2000: 178). Kitap, didaktik tarzda olup otuzdan çok şematik resim vardır (Erdemir, 2014: 119). Eser üzerine Esin Kâhya'nın bir çalışması vardır.

Gâyetü'l- İtkân Fî Tedbîr-i Bedeni'l- İnsân: 17. yüzyılın önemli ve tanınan din âlimi, eczacısı ve hekimlerinden Salih bin Nasrullah'ın eseridir. Aslen Hıristiyan olup sonradan İslamiyet'i kabul etmiş Halepli bir ailenin oğlu olarak dünyaya gelmiştir. Halep valisi İbşir Mustafa Paşa İstanbul'a sadrazam olarak gelirken Salin bin Nasrullah'ı da yanında İstanbul'a getirir. Burada hassa hekimi ardından da başhekim olmuştur. Onun en önemli özelliği Klasik İslam tıbbı ile Batı tıbbını birleştirmesidir (Elbir, 2000: 6-7; Bayat, 2016: 307).

Genel tıp bilgilerini veren tıp eseri dört makaleden oluşmakta olup çeşitli hastalıklar ve tedavilerini kapsamaktadır. Eserde hastalıklar tek tek ele alınıp açıklanmış ve tedavileri ile ilgili bilgiler verilmiştir.

Kitap dört makaleden oluşmakta olup eserde sifiliz, plika, polonika ve skorbut gibi bazı hastalıklardan da bahsedilmekte ve hastalıklar tek tek ele alınıp açıklanmış ve tedavileri ile ilgili bilgiler verilmiştir. Ancak günümüzde bunlara nadiren rastlanmaktadır. Kitap, merhumun ölümü nedeniyle bitmemiş ve daha sonra Fatih Dür al-Shifa başhekimisi Ahmed Abû Al-Su'd ve oğlu Yahya Efendi'nin isteği üzerine tamamlanmıştır (Aydüz, 2016: 133).

Eser, Ebûlfeyz Mustafa tarafından *Nüzhetü'l- Ebdân fî Tercümetî Gâyetü'l- İtkân* (Bayat, 2016: 307) adıyla Türkçeye tercüme edilmiştir.

Tıbb-ı Cedîdi Kimyâ (Tıbbü'l-Cedîd Ellezî İhtere'ahü Barakelsus): Salih bin Nasrullah'ın Latince'den Arapçaya aktardığı Rönesans'ın ünlü hekim ve kimyacı Th. B. Paracelsus'un biyokimya ile ilgili eseridir. Eserde yazar kendi görüş ve düşüncelerine de yer vermiştir. Eserde madenî, bitkisel ve hayvanî droglar hakkında da bilgiler vardır (Elbir, 2000: 9-10).

Eser, Süleyman Efendi tarafından *Tercüme-i Akrabadin-i Cedîd*, Damat İbrahim Paşa dönemi saray hekimlerinden Hasan tarafından *Gâyetü'l-Münâ fi Tedbiri'l-Merzâ* adıyla Türkçeye tercüme edilmiştir (Bayat, 2016: 308).

Gâyetü'l- Beyân fi Tedbir-i Bedeni'l-İnsân: Halepli Salih bin Nasrullah bin Selleu'un padişah IV. Mehmet'e taktim ettiği ve bunun sonucunda da padişah tarafından samur kürkle ödüllendirildiği eserdir. Yazar, eserin ön sözünde tıpta yeni ilerlemelerin olduğunu ve bunların ülkede bilinmesi gerektiğini bildirmiştir.

Kitabın önsözünde İbn Sallûm, Sultan Mehmet'in ülkesinde özellikle tıp alanında meydana gelen yeni öncü gelişmeleri görmek için istekli olduğunu belirtir. Kitapta birçok ilaçtan ve bunlarla yapılan tedavilerden bahsedilmektedir, söz konusu ilaçların bazıları günümüzde hala belirli tedaviler için kullanılmaktadır. Ayrıca balsamları, macunları, hapları ve hazırlama tekniklerini analiz eder. Bu çalışmada tıbbi folklor örnekleri de bulunabilir. Adnan Adıvar, bu çalışmanın Nicalous Myrepsos'un "Dynameron" (1280) adlı eserinin çevirisi olduğunu iddia etmektedir (Aydüz, 2016: 133). Eser üzerine Zekiye Gül Elbir'in doktora çalışması vardır.

Gâye fi't-Tıbb: Salih bin Nasrullah'ın iç ve dış deri hastalıklarıyla madensel ve bitkisel zehirlerden ve kadınların kullandığı kozmetiklerinden bahseden tıp kitabıdır (Adıvar, 1970: 115).

Fihrisü'l- Evram: Tarihten dil bilimine, tıptan coğrafyaya sayısız eser bırakan ancak kendisi hakkındaki bilgilerimizin yazdığı eserlerle sınırlıdır. İstanbul'da doğup ölüm tarihi kesin olarak bilinmeyen Hezarfen Hüseyin Efendi'nin eseridir. Müellif, eserini Anadolu'daki eczacı ve botanikçilerin önemli tıp kitaplarından faydalanmayı kolaylaştırmak için yazdığını bildirir. Eserde 564 adet Türkçe madde başı bitki adı ve bunların karşılıkları olarak 592 Arapça, 96 Yunanca, 28 Farsça, 3 Süryanice, 10 Hintçe, 3 Çince, 2 İbranice, 4 Berberice bitki adı kullanılmıştır (Demir, 2011: 29; Şaş, 2014: 26-32).

Lisânü'l-Etubbâ fi Lûgâti'l-Edviye: Hezarfen Hüseyin Efendi'nin tıp sözlüğüdür. Eserde terimlerin öncelikli olarak Türkçeleri, sonra Arapçaları ve Farsça karşılıkları verilir. (Kâhya vd., 2000: 185). Kitapta alfabetik olarak bitki, maden ve hayvan kökenli madde isimleri, özellikleri ve bunların değişik hastalıklarda kullanılışları anlatılır. Eserde Arapça, Farsça ilaç adları dışında Yunanca, İbranîce ve Berberîce terimlerin Türkçe karşılıkları verilmiştir (Demir, 2011: 27). Eser üzerine Ekrem Demir'in bir doktora çalışması vardır.

Tuhfetu'l-Eribi'n-Nâfia Li'r-Rûhâni ve't-Tabîb: Hezarfen Hüseyin Efendi'nin Türkçe olarak kaleme alınmış üç risaleden oluşan tıbbi bir eserdir. İlk risale, tıp biliminin fonksiyonu ve hekimliğin sorumluluklarıyla ilgilidir. İkincisi bilinen Müslüman hekimlerin klasik tıp anlayışına dayalı bilgiler içerir (Demir, 2011: 28). Eser üzerine Ali Kemal Şaş'ın bir doktora çalışması vardır.

Resâilü'l-Müşfiye fi Emrâzi'l Müşkile (Hamse-i Hayâtizâde): Asıl adı Moşe ben Raphael Abravanel olup İslamiyeti seçmiş bir Yahudi dönmesi olan Hayâtizâde Mustafa Feyzi tarafından kaleme alınmıştır (Bayat, 2016: 308; Kazancıgil, 2000: 184). Eser, beş kitaptan meydana gelip bu risâleler; Risâle-i Maraz-ı Efrenc, Risâle-i Maraz-ı Pilica, Risâle-i Sevdâ-yı Merâkiyye, Risâle-i İllet-i Merâkiyye, Risâle-i Hummâ-yı Rediye adlarını taşımaktadır (Şaş, 2014: 21).

Tedbirü'l-Mevlûd: Ayaş'ta dünyaya gelip erken yaşlarda İstanbul'a gidip medrese ve tıp eğitimi almış önemli tıpçı ve kadırlardan biri olan ve Ankara'da vefat eden (ö. 1116/1705) Şâ'bân Şifâî b. Ahmed tarafından kaleme alınmış bir tıp kitabıdır. Müellif, eserini 1701 tarihinde yazmıştır. Eser, Sadrazam Hüseyin Paşa ve Reisülküttab Râmî Mehmed Efendi'ye ithaf edilirken eserde yetişkinlerde ve gençlerden daha çok sıhhi tedbirlere ihtiyaç duyan çocuklar ve bebeklerin hastalıkları, tedavileri, bakımları ve hıfzıssıhhaları için müstakil bir kitap olmadığını belirtmiş, hasta çocuk ve bebeklerin bakımında zorluk çekildiğini görerek bu kitabı yazmaya karar vermiştir (Sofuoğlu, 2017: 18-19).

Şifâiyye fi't-Tıbb (Risale-i Şifâiyye): Şâ'bân Şifâî b. Ahmed tarafından 1674'te Sultan Mustafa için kaleme alınmış eser, farmakoloji ile ilgilidir. Müellif, eserini oluştururken İslam dünyasının hekim ve farmakologlarının eserlerinden de faydalanmıştır. Eserin sonunda alfabetik ilaç listesi de vardır (Kâhya vd., 2000: 189).

Akrabadin Tercümesi: Aslen Giritli ve Hıristiyan olan Nuh Efendi (Nuh b. Abdülmennan) [1628-1707] tarafından yazılmış bir tıp kitabıdır. Eser, çeviri bir ilaç kodeksi olup eserde daha çok bazı lafalar üzerine yoğunlaşmıştır (Kâhya vd., 2000: 190).

Kitâb-ı Tercüme-i Tezkire-i Dâvûd Fî İlmi't-Tıbb: Dâvûd-ı Antâkî'nin Tezkire-i Dâvûd adlı Arapça eserinin üçüncü babının Muhammed b. Mustafa el-Gurânî tarafından çevirisidir. Eserde ilaç hammaddeleri, dört unsura ve bitkilerin etki derecelerine göre anlatılmaktadır. Bundan dolayı metinde sık sık ilaç hammaddelerinin *barid*, *huşk*, *ratıb* ve *har* özellikleri ile *birinci dereceden*, *ikinci dereceden*, *üçüncü dereceden* ve *dördüncü dereceden* ile *birincinin evvelinde*, *ikincinin ahirinde*, *üçüncünün vasatında* ifadeleri yer almaktadır (Arslan, 2014: 41-43). Eser üzerine Meryem Arslan'ın doktora çalışması vardır.

İlm-i Tıbb : Tabib Muhammed Bin Hasan tarafından kaleme alınmıştır. Eser, konu başlıkları yönünden Gâyetü'l- Beyân ile benzerlik göstermekle birlikte *Tabip Muhammed bin Hasan* tarafından telif edilen *İlm-i Tıbb*'in içerik yönünden tamamen özgün ve müstakil bir eser olduğunu ifade etmek gerekir. Eserin konusu, geleneksel tıbbın bir kolu olan hıfzıssıhhadır. Eserde sağlığın korunması için yapılması gerekenler anlatılmıştır. Yazar, kitabını dönemin önde gelen tıp kitaplarını okuyup, buradaki bilgileri toplayıp karıştırmak suretiyle oluşturmuştur. İlm-i Tıbb, koruyucu tıba dair ana konuları ihtiva eden sekiz ravza (bölüm) üzerine teşkil edilmiştir. Her ravza kendi içerisinde farklı sayıda fasıldan oluşur. İlk ravza iki fasıldan, ikinci ravza on sekiz fasıldan, üçüncü ravza üç fasıldan, dördüncü ravza dört, beşinci ravza iki, altıncı ravza bir, yedinci ravza yedi, sekizinci ve son ravza ise yedi fasıldan oluşmuştur (Özdoğan, 2015: 27; Ertürk, 2012: 19- 21). Eser üzerine Halil İbrahim Ertürk ve Hande Ünver Özdoğan yüksek lisans çalışması yapmıştır.

On yedinci yüzyıla ait on üç farklı tıpçının yirmi bir eseri tespit edilerek kısaca yazarları ve eserlerinin içerikleri hakkında bilgi verilmiştir.

On yedinci yüzyıldaki siyasî alandaki gerileme ve buna paralel olarak bilimsel alandaki gerileme on sekizinci yüzyılda da devam etmiştir. On sekizinci yüzyıl bilindiği gibi Aydınlanma ve Akıl Çağı (Kâhya vd., 2000:191) olarak adlandırılmıştır. Osmanlı Devleti bu yüzyılda yaptığı savaşlarda aldığı yenilgiler ve toprak kayıplarında en önemli faktörün elinde bulunan savaş aletlerinin yetersizliği ve bunun

giderilmesi için Batı teknolojisinin takip edilerek gerekli yeniliklerin yapılması olduğunu görmüştür. Bu yüzyılın önemli gelişmelerinden birisi de on sekizinci yüzyılın ikinci çeyreğinde İbrahim Müteferrika tarafından kurulan matbaa ve burada eserlerin basılmasıdır. Matbaanın yanında bu yüzyıldaki önemli faaliyetlerden birisi de çeviri faaliyetlerinin başlaması ve Avrupa’da basılmış eserlerin çevrilmesidir. Bu bağlamda İbn Sînâ’nın Kânûn’u başta olmak üzere coğrafya, matematik, fizik gibi alanlarda birçok eser Osmanlıcaya tercüme edilmiştir.

Türk tıbbının Batıdan yapılan tercüme vasıtasıyla Batılılaşma anlamında hareketlilik gösterdiği dönem XVIII. yüzyıldır. XVIII. yüzyıl eserlerinde Batılılaşma akımları daha yoğun olarak görülmektedir. Kanaatimizce Anadolu sahası Türk tıp dilinin ilk dönemini, ilk Türkçe eserlerin verildiği XIV. yüzyıla Batıya yönelişin yoğunlaştığı XVIII. yüzyıl oluşturur (Doğan, 2010: 163).

Bu dönemde Batı Dillerinden en az birini bilen ve Avrupa’yla iletişim halinde olan tıpçılarımız, Batı tıp anlayışını yaptıkları tercümelemlerle veya kendi yorumlarıyla yazdıkları eserlerine yansıtmak suretiyle eserler kaleme almışlardır.

18. Yüzyılda Yazılmış Belli Başlı Tıp Kitapları:

Tercüme-i Krabadin-i Cedid: Aslen Antalyalı olan medrese eğitimi almış Mustafa Feyzi Efendi’nin damadı da olan kadılık ve saray hekimliği yapmış Süleyman Efendi [? – 1716] tarafından yazılmış bir tıp kitabıdır. İki kısım ve giriş bölümlerinden oluşan eser, Salih b. Nasrullah’ın Arapça yazdığı eczacılıkla ilgili eserinin çevirisidir (Kâhya vd., 2000: 200).

Gâyetü’l- Müntehâ fi-Tedbîri’l-Merzâ (Gâyetü’l- Müterâkkî fi-Tedbîr-i Küllü’l-Merzâ): Aslen Eskişehirli takma adı ‘Davulcu’ olan çeşitli medreselerde ders vermiş baş hekim olarak da çalışmış Baş Hekim Müderris Hasan Efendi’nin (? - ?) kaleme aldığı eseridir (Kâhya vd., 2000): 200). Eserin aslı Latince olup Paracelsus’un kitaplarından birinin çevirisidir. Osmanlı tıbbında yeniliğin başlangıcı konusunda öncü eserlerden biridir. Eser, zaman içerisinde çok sevilmiş pek çok nüshası oluşturulmuştur. Eser, asıl itibarıyla Salih b. Nasrullah’ın Tıbb-ı Cedîdü’l-Kimya adlı Arapça eserinin Türkçeye tercümesidir. Asıl itibarıyla eser kendi içerisinde bölümlere ayrılmakla birlikte temelde iki ana bölümden oluşur. (Dinar, 2013: 34-40). Eser üzerine Talat Dinar’ın doktora çalışması vardır.

Gunyat el-Muhassilin fi Tercümet Tuhfeti'l-Müminin: Baş Hekim, Müderris Hasan Efendi'nin (? - ?) I. Ahmet için çevirdiği beş kısımdan oluşan belli başlı tıpçıların eserlerinden yararlanılarak oluşturulmuş tıp kitabıdır. Eser farmakolojik bilgiler verir (Kâhya vd., 2000: 200; Erdemir, 2014: 120).

Düstürü'l-Vesîm fi Tibbî'l-Cedîd ve'l-Kadîm : Kambur Vesîm olarak tanınan başta hekimlik olmak üzere astronomi ve fizik alanlarında da kendisini yetiştirmiş bilim ve tıp adamı olan Abbas Vesim b. Abdurrahman [? – 1760] tarafından kaleme alınmıştır. Tıbbî anlayabilmek için fizik, mekanik ve deneysel kimya bilgisinin gerekli olduğunu savunan eser, teorik ve uygulamadaki özgün katkılarıyla eski gelenekten yeni batılı anlayışa geçiş döneminde verdiği yön ile XVIII. yüzyıl Osmanlı tıbbının en önemli yapıtlarından biridir (Bahadır, 2016: 24).

Vesîletü'l-Metâlib fi-İlmü't-Terâkib: Abbas Vesim tarafından yazılmış, Gorgius'un kompoze ilaçlar konusundaki eserinden alıntılar yapıp kendi deneylerini de ilave ederek hazırlanmış ilaç formüllerini ihtiva eden tıp kitabıdır (Bayat. 2016: 322).

Risâle-i Asâfiyye fi Külliyyâtü'l-Tıbbiyye: Sadrazam İbrahim Paşa için aslen Diyarbakırlı Muhammed Rıza Ahmedî [? – 1766] tarafından kaleme alınmış hem hastalık hem de tedaviyi anlatan tıpla ilgili hemen her konuyu içine alan bir eserdir (Kâhya vd., 2000: 204).

Kitap el-Muhtasar fi'l-Tıp: Muhammed Rıza Ahmedî [? – 1766] tarafından kaleme alınmış eser, Emir Çelebi'nin meşhur kitabı “En-Mûzecz” adlı eserinin özetidir (Kâhya vd., 2000: 204).

Dik-i Sadr (Diyk-ı Sadr): Osmanlının seçkin bir hekimi olarak baş hekimlik görevini de yapmış Katipzâde Mehmet Refî' Efendi [1682- 1769] tarafından yazılmış eser astım hastalığı üzerinedir (Kâhya vd., 2000: 204).

Evcâ-i Mefâsil: Katipzâde Mehmet Refî' Efendi [1682- 1769]'nin eklem ağrıları ile ilgili eseridir (Kâhya vd., 2000: 204).

Risâle-i Mesâne: Katipzâde Mehmet Refî' Efendi [1682- 1769]'nin idrar yolları ve mesane taşları ile ilgili eseridir (Kâhya vd., 2000: 204).

Bahnâme : Katipzâde Mehmet Refî' Efendi [1682- 1769]'nin afrodisyak ilaçlarla ilgili eseridir (Kâhya vd., 2000: 204).

Tabbizü'l-Mathûn: Asıl adı Mustafa b. Ahmet b. Hüseyin'dir. Tıp eğitimi görmesinin yanı sıra Arapça ve Farsçayı da çok iyi öğrenmiştir. Süleymaniye Tıp Medresesi'nde görev yapmış daha sonra saray hekimliğine atanmıştır. Mustafa Efendi, İbn-i Sînâ'nın meşhur eseri el-Kânûn fi't-Tıbb'ı ***Tabbizü'l-Mathûn*** adıyla Türkçeye çevirmiştir. Kendi zamanı ve bilgisi ışığında zaman zaman metne ilaveler yapmak ihtiyacı hissetmiştir. Ayrıca gereksiz gördüğü bazı açıklamaları da çıkarmıştır (Bahadır, 2016: 25).

Durretü'l-Mensûriyye fi Tercümeti'l-Mansûriyye: 1727'de İstanbul'da doğduğu tahmin edilen, saray hekimliği de yapmış Gevrekzâde Hafız Hasan Efendi [? – 1801] tarafından Ebû Mansûr Hasan bin Nuh'un (el-Kumrî) Gunâ ve Munâ adlı iç hastalıkları ile ateşli hastalıklardan bahseden eserinin çevirisidir. Giriş kısmında Gevrekzâde kendi hayatı hakkında bilgi verir (Bahadır, 2016: 28).

Mürşidü'l-Libâ fi Tercümeti Spagorya: Gevrekzâde Hafız Hasan Efendi'nin Paracelsus'un Sâlih bin Nasrullah tarafından Arapçaya çevrilen eserinin Türkçe tercümesidir (Bahadır, 2016: 28).

Zübdetü'l-Kühhâliyye fi Teşrihi'l-Basariyye: Gevrekzâde Hafız Hasan Efendi'nin Sadaka bin İbrâhim eş-Şâzelî el-Mısırî'nin göz hastalıklarına dair "Umdetü'l-Kühliyye" adlı kitabının çevirisidir (Bahadır, 2016: 28).

Micennetü't-Tâ'ûn ve'l-Vebâ: Gevrekzâde Hafız Hasan Efendi'nin Abdüsselâm el-Mühtedî'nin (Hoca İlya el-Yahudî, İlya bin Abram) (XVI.yüzyıl başı) II. Bayezid zamanında İstanbul'da meydana gelen salgına karşı tedbir ve tedavi için görevlendirmesi üzerine Arapça olarak kaleme aldığı bu eser, yüzyıllar sonra 1795'te Gevrekzâde tarafından tercüme edilen ve eski-yeni tabiplerin bilgilerinin eklendiği bir eserdir (Bahadır, 2016: 28).

Risâle-i Tibbiyye: Gevrekzâde Hafız Hasan Efendi'nin kafa beyin travması, aksırık, soğuk algınlığı ve göz hastalıkları gibi hastalıkları konu alan bir çalışmadır (Bahadır, 2016: 29).

Risâle-i Nikris: Gevrekzâde Hafız Hasan Efendi'nin gut hastalığını inceleyen bir çalışmasıdır (Bahadır, 2016: 29).

Aslü'l-Usûl Tercümeti Faslü'l-Füsûl: Gevrekzâde Hafız Hasan Efendi'nin Ebû Abdullah Muhammed bin Yûsuf el-Îlâkî'nin el-Fusûl fi Külliyyâti't-Tıbb adlı eserinin tercümesidir (Bahadır, 2016: 29).

Düstûru'l-Amel fî Tedbîri's-Sıhha ve'l-İlel: Gevrekzâde Hafız Hasan Efendi'nin kalp, nabız ve ateşlenmenin sebepleri ile (pnömoniyi) akciğer iltihabını ele alan bir çalışmasıdır (Bahadır, 2016: 29).

Risâle fî Marazı'l-İskorbüt: Kitap, Gevrekzâde Hafız Hasan Efendi'nin C vitamini noksanlığından meydana gelen iskorbüt hastalığıyla ilgilidir (Bahadır, 2016: 29).

Risâletü'l-Mûsikıyye Mine'd-Devâi'r-Rûhâniyye: Gevrekzâde Hafız Hasan Efendi'nin psikolojik ve bazı fiziksel hastalıkların müzikle tedavisinden ve bu tedavinin yöntemlerinden bahsetmektedir. Yalnızca musiki bilgisinin veya tıp bilgisinin müzikle tedavide yeterli olamayacağını vurgulayan müellif, bunların yanı sıra astronomi, astroloji ve şemail ilminin de bu konuda yardımcı olacağını belirtmiştir. Eserin en önemli özelliği, müzikle tedavi konusunu müstakil olarak ele alan ilk eser olmasıdır (Bahadır, 2016: 29).

Netîcetü'l-Fikriyye Fî Tedbîri Velâdeti'l-Bikriyye: Gevrekzâde Hâfız Hasan Efendi tarafından kaleme alınan bu eser, tıp tarihinde müstakil olarak kadın ve çocuk hastalıklarıyla ilgili ikinci önemli eser olma özelliğini taşır (Bahadır, 2016: 30). Eser üzerine Şaziye Dinçer Bahadır tarafından doktora çalışması yapılmıştır.

Minhâcü's-Şifâi fî Tıbbi'l-Kimyâ'î: Daha çok Bursalı olarak tanınmış ancak aslen Sinoplu olan önce Konya sonra Kahire'de eğitimini tamamlayıp Bursa'ya yerleşmiş, hekimlik yapmış, Avrupa'da hakim olan iatrokimya cereyanından etkilenmiş ve görüşlerini bu çerçevede geliştirmiş Ömer Şifâi (Dervis Ömer Şifâi, Bursevî) [ö. 1742] tarafından kaleme alınmış olup eserde bir mukaddime, on altı fasıl ve bir hatime kısmı bulunmaktadır. Önce sıvılarla başlayarak alkoller, yağlar, tuzlar, taşlar, balsam ve panzehirle ilgili bilgi verilmiştir (Bahadır, 2016: 23).

Mürşidü'l-Muhtâr fî İlmi'l-Esrâr: Ömer Şifâi'nin tıbbi kimyaya dair Paracelsus'tan alıntılarla yazılmış bir eseridir (Bahadır, 2016: 23).

Ravzatü'n-Necât: Ömer Şifâi'nin 1710'da Latince'den tercüme ettiği, çeşitli hastalıklara karşı ilaç formüllerini verdiği eseridir (Dinar, 2013: 25).

Cevherü'l-Ferîd fî Tıbbi'l-Cedîd: Ömer Şifâi'nin Paracelsus'tan faydalanarak yazdığı, basit ve kompoze ilaçları 31 bölümde tasnif ederek verdiği farmakolojiyle ilgili eseridir (Dinar, 2013: 25).

Bidâatü'l-Mübtedî: Bursa'da yetişmiş, medrese eğitimi almış, baş hekimlik yapmış, Ömer Şifâî'den tıp tahsili yapmış filozof mizaçlı, duygusal bir insan olan Ali Münşî'nin [ö.1733] eseridir. Eserde ilaç terkipleri alfabetik olarak verilmiştir (Bayat, 2016: 321).

Cerrahnâme: Ali Münşî'nin cerrahi ile ilgili dokuz bölümden oluşan eseridir (Akkuş, 2018: 61)

Kurâdatü'l-Kimyâ: Ali Münşî tarafından yazılmış Alman hekimi Michael Ettmüller'in 1684'de yayınladığı ilaçlara dair Chemia Experimentalis Atque Rationalis Curiosa adlı eserin çevirisidir (Bahadır, 2016: 24).

Risâle-i Pâdzehir: Ali Münşî'nin zehirlere karşı korunma konusunda yazdığı eseridir (Bahadır, 2016: 24).

Risâle-i Fevâid-i Narcîl-i Bahrî: Ali Münşî'nin tıpta ilaç olarak kullanılan Lodoicea seychellarum (narcîl-i bahrî) hakkındaki eseridir (Bahadır, 2016: 24).

Tuhfe-i Aliyye: Ali Münşî'nin Kınakınanın (quinaquina) özelliklerine dair bir eseridir. Sadrazam Hekimoğlu Ali Paşa adına yazılmıştır. Üç bölümden oluşmaktadır. Bir de sonuç bölümü yer alır. Kınakınanın özelliklerinden bahseder. Bu eser Kınakına Risalesi ismiyle de tanınmaktadır. Bir monografi özelliği taşıyan eserde kınakına bitkisinin özellikleri ve sıtma hastalığı tedavisindeki etkinliğinden bahseder (Akkuş, 2018: 60).

Tercüme-i Akrabâdîn: Ali Münşî'nin XVII. yüzyılın ünlü Alman hekimlerinden Adrian von Minsicht'ten yaptığı Türkçe bir çeviridir (Bahadır, 2016: 24).

Tercüme-i Ebubekir er-Râzi: Ali Münşî'nin Ebubekir er-Râzi'nin bir eserinden tercüme ettiği eseridir. Farmakolojik bir eserdir. Eserde, bir hekimin hastayı karşılaması, hastayı dinleyip gerekli tespitlerde bulunması noktasında hekim – hasta ilişkisi, bu tespitlerin ardından hastalığa çare olacak ilaçların yapımı konusunda görüşünü belirtmesi, ilaç yapım şeklini anlatması vd. unsurlar eserde yer alan bazı özelliklerdir (Akkuş, 2018: 33). Eser üzerine Mücahit Akkuş'un doktora çalışması bulunmaktadır.

Tuhfetü'l- Elhan fi Şerh-i Nuzheti'l-Ezhan: Kırım'dan Bursa'ya gelip yerleştiği düşünülen esas adı Seyid Rıza Mehmet el-Kırımî olan Levhizâde tarafından Giray

Han adına kaleme alınmıştır. Eser, giriş, üç kısım ve sonuç bölümlerinden oluşmaktadır (Kâhya, 2000: 217-218).

Kıta'ât-ı Nekâve ff Tercümeti Kelimât-ı Boerhâve: İstanbul'da doğup müderrislik ve saray hekimliği yapmış Hekimbaşı Suphizâde Abdülazîz Efendi [1735-1783] tarafından kaleme alınmış, XVIII. yüzyılın Avrupalı hekimlerinden Boerhaave'nin eserinin Türkçeye çevirisidir. Eser, Osmanlı tababetinde Avrupa tıbbına ait derli toplu ilk eser olmanın yanında, Harvey'in kan dolaşımının açık olarak tarifinin verilmesi, anevrizma, mania, plethora, rahitis gibi Latince tıbbi terimlerin aynen kullanılması özellikleriyle de özel bir yere sahiptir (Bahadır, 2016: 25).

Buraya kadar on sekizinci yüzyıla ait on farklı tıpcımızın otuz yedi eseri tespit edilerek kısaca yazarları ve eserlerinin içerikleri hakkında bilgi verilmiştir.

Ömer b. Sinân İznikî (1116/1704'te sağ)

Yapılan birçok kaynak taramasına rağmen¹ Ömer İznikî'nin hayatı hakkında net bir bilgiye ulaşılamamıştır. Ömer Şifaî ile çağdaş (Mehmet Tahir, 1975: 250), 116/1704 tarihinde sağ olduğu (İhsanoğlu, 2017: 350) ve dolayısıyla XVIII. yüzyıl hekimlerinden birisi olduğunu görmekteyiz (Türkler, 2002: 884).

Gerek çalışma yapılan eserinden gerekse de Mehmet Tahir'in verdiği bilgilere bakarak Ömer İznikî'nin "lisan-ı Efrence vakıf" bir tıpcı olduğu söylenebilir (M. Tahir, 1975: 250; Kazancıgil, 2000: 195).

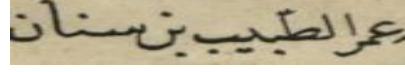
Avrupa tıbbının Osmanlı toplumuna ilk etkisi XVI. yüzyıl tabiblerinden Paracelsus (1493-1541) tarafından gelmiş ve bizde de adı tıbb-ı cedid olarak kullanılmıştır. Paracelsus, geleneksel tıbbın geçerliliğini yitirdiği iddiasında bulunarak kendi dönemindeki tedavi yöntemleri ve tıp anlayışlarına karşı çıkmıştır. Avrupa tıbbını Osmanlı hekimlerine aktaran müelliflerden biri Salih bin Nasrullah olurken

¹ Yazarın hayatı ve eserleri hakkında taranan belli başlı kaynak kitaplar: Adıvar, Adnan (1970), Osmanlı Türklerinde İlim, Remzi Kitabevi, İstanbul.; Aydın Bedizel (1996). 18. Yüzyıla Ait Türkçe "Müfredat" Kitapları ve Türk Tıp Tarihindeki Yeri, Yayımlanmamış Doktora Tezi, İstanbul Üni., Sağlık Bilimleri Enstitüsü, İstanbul.; Aydın, Erdem (2006), Dünya ve Türk Tıp Tarihi, Güneş Basımevi, Ankara.; Bayat, Ali Haydar (2016), *Tıp Tarihi*, Zeytinburnu Belediyesi Yayınları, 365 s, İstanbul.; Erdemir, Demirhan Ayşegül (2014), *Tıp Tarihi*, Nobel Tıp Kitabevi, İstanbul.; Güzel, Hasan Celal vd. (2002), *Türkler*, C. 3, Yeni Türkiye Yayınları, Ankara, s. 449-460. ; İhsanoğlu, Ekmeleddin (2017), *Osmanlı Bilim Mirası- Önemli Âlimler ve Eserler*, YKY, C. II, İstanbul.; Kahyâ, Esin- Erdemir, Demirhan Ayşegül (2000), Osmanlıdan Cumhuriyete Tıp ve Sağlık Kurumları, Türkiye Diyanet Vakfı Yay., Ankara.; Kazancıgil, Aykut (2000), *Osmanlılarda Bilim ve Teknoloji*, Ufuk Kitapları, İstanbul.; Mehmet Tahir Bey (1975), *Osmanlı Müellifleri*, Meral Yay., C. 3, İstanbul.; Şehsuvaroğlu, Bedii - Demirhan Ayşegül E. - Güreşsever Gönül Ç. (1984), *Türk Tıp Tarihi*, Bursa.; Şevki, Osman (1991), *Beşbuçuk Asırlık Türk Tababeti Tarihi* (Sad. İlter Uzel), Kültür Bakanlığı Yay., Ankara.

daha sonra bu müellifler arasında İznikli Ömer b. Sinan, Ömer Şifai gibi isimler de görülür (İslam Ansiklopedisi, 2012: 109; Kazancıgil, 2000: 195).

Eserin yazarı yine eserinin giriş kısmında açık bir şekilde görülür:

“ömer e't-tabīb bin sinān”(1b/8).



Ömer İznikî'nin üzerinde çalışma yaptığımız eseri dışında bir eseri daha vardır:

Şifa el-Mu'minîn: Eser Paracelsus'un kimyevî tıbbı ile eski tıbbın karışımı bir tıp kitabıdır. Kitabının adına eserde rastlanmamakta olup eser, iki mukaddime ve üç makaleden oluşmaktadır. Makaleler de bablara, fasıllara ayrılmıştır (İhsanoğlu, 2017: 351).

Yine eser hakkında Nil Sarı ve Bedizel Zülfikar şu bilgileri vermektedir:

“Eserleri Paracelsus'tan etkilenen Ömer Sinān el-İznikî'nin Tıbb-ı Kimyaî adlı eserinde “kimya” (kimya) aslen Yunanca bir kelime olan “himya”, yani analiz ve ayırışma olarak tanımlanmaktadır. İznikî de aynı eserde, bazılarının bu ilmini Hermes'in (Sanat-ı Hermesiyeye) sanatı, bazılarının ise kâhinin (sırr-ı kehanet) sırları olarak gördüğünü belirtmektedir. İznikî'ye göre bu insanların temel amacı metalleri geliştirmek ve bakırı gümüşe, gümüşü altına dönüştürmektir. Ona göre, Paracelsus, bir Alman (Baraklisus el-Cermani) ortaya çıkıp kimya sanatını geliştirene ve onu onu tıbbın bir parçası haline getirene ve onu “esparirika” (kelimenin tam anlamıyla kimya anlamına geliyordu) diyene kadar durum böyleydi.

Osmanlı edebiyatında bu sanat kimyasal tıp, “Tıbb-ı Kimya” olarak tanımlanmaktadır. Bu sanat aynı zamanda felsefe (hikmet) ve doğanın sırlarını (esrar-ı tabiat) içerir. Anacak ana çalışma alanı minareller ve bu sanat yoluyla analiz ve iyileşmedir. Aynı çalışmaya göre tıbbi kimyanın birincil amacı insan sağlığının korunması ve hastalıkların tadavisiydi. Daha sonra göreceğimiz gibi Osmanlı doktorları teoriler, felsefe ve mistisizmden çok pratikle ilgilendiler. Ancak kitaplar, dört mizahın eski teorisi yerine Paracelsus ve Crollius gibi kimya hekimlerinin teorileriyle başladı. Bunun yanı sıra Hermes, Aristo ve Platon'dan karşılaştırmalı alıntılar yapılmıştır. Paracelsus ve takipçilerinin fikirleri, diğer filozofların fikirleriyle iç içe gerçekleşir (Sarı-Bedizel, 1992:158-159; Kazancıgil, 2000: 194).”

Eserin tek nüshası, “İstanbul Üniversitesi, TY, nr. 7083: 359 yaprak, İstinsahı müellif tarafından H. 1107” (İhsanoğlu, 2017: 351) künyesiyle kayıtlıdır.

Kunūzu Ḥayāti'l-İnsan Kānūn-ı Eṭṭebbā'-i Feylesūfān

XVI. yüzyıldan itibaren takip edilmeye başlanan ve XVII. yüzyıldan itibaren Osmanlı tıp literatüründe “Tıbb-ı Cedid, Tıbb-ı Kimyâî” olarak gördüğümüz akımın temsilcilerinden birisi olan Ömer b. Sinān el-İznikî, XVIII. yüzyıl tıpçılarından birisi olup çalışma yapılan eserin de müellifidir. Eserin tespit edilebilen nüshaları şunlardır:

	Şehit Ali Paşa 2085 numaralı nüshası	Reşit Efendi 690/4 numaralı nüshası/Arapça	İstanbul Üniversitesi 7140 numaralı nüshası	İstanbul Üniversitesi 7142 numaralı nüshası	Mevlana Müzesi 2817 numaralı nüshası	Çorum 2963/7 Numaralı nüshası
Yaprak Sayısı	153	102-104	120	101	128	
Satır Sayısı	15	31	19	17	14	-
Eserin İsmi	Kunūzu Ḥayāti'l- İnsan Kānūn-ı Eṭṭebbā'-i Feylesūfān	Kunūzu Ḥayāti'l- İnsan Kānūn-ı Eṭṭebbā'-i Feylesūfān	Kunūzu Ḥayāti'l- İnsan Kānūn-ı Eṭṭebbā'-i Feylesūfān	Kunūzu Ḥayāti'l- İnsan Kānūn-ı Eṭṭebbā'-i Feylesūfān	Kunūzu Ḥayāti'l- İnsan Kānūn-ı Eṭṭebbā'-i Feylesūfān	Kunūzu Ḥayāti'l- İnsan Kānūn-ı Eṭṭebbā'-i Feylesūfān
Yazı Karakteri	Nesih	Nesih	Nesih	Nesih	Nesih	Nesih
Tarih	H.1150	H.XII. asır	H.XII. asır başları	H.1209	-	-

Tablo 1. Kunūzu Ḥayāti'l-İnsanī Kānūn-ı Eṭṭebbā'-i Feylesūfān'ın nüshaları

Çalışma sırasında yukarıdaki nüshalar temin edilmiş ve eserin okunmasında diğer nüshalardan da istifade yoluna gidilmiştir.

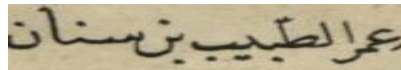
Çalışmada, İstanbul Üniversitesi, TY, nr. 7140 numaralı nüsha müellif hattı olarak (Kazancıgil, 2000: 195) düşünülerek esas alınmıştır. Bu nüsha 118 varaktan oluşmaktadır. Nüshanın ciltli dış kapağı sade, bazı noktaları çizilmiş ve yıpranmış kahverengi renkte; kapağın sol iç kanatında üniversitenin mühürlü nüsha numarası ve “*kitābı kunūzu ḥayāti'l-insān kānūn-ı Eṭṭebbā'-i feylesūfān, telif Ömer b. Sinān İznikî*”



yazmakta olup kitabın arka kapak iç yüzü sarı desenlidir.

Eser besmele ve dua ile başlamaktadır. Bu bölümler içerisinde eserin yazarı ve eserin adı da geçmektedir:

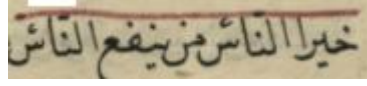
... “*ömer e't-tabīb bin sinān*” [1b/8].



...ve dahı bu kitābın ismine *kunūzu hayāti'l-insān kānun-ı eṭıbbā'-ı feylesūfān* tesmiye édüp[2a/16].

Yine Ömer İznikî, eseri yazmaktaki temel amacının peygamberin “*hayru'n-nās*

men yenfe'u'n-nās”



hadisine mazhar olmak olduğunu

belirtmektedir.

Eserde makale ve fasıllarla terkipler ve yazarın kendince önemli gördüğü başlıklar kırmızı mürekkeple yazılmıştır. Bu durum eserin okunmasında da korunmuştur.

Esas itibariyle eser iki ana bölümden oluşmaktadır. Birinci makale, amelî tıp ve tabiat felsefesi ait olup türlerin ortaya çıkışı ile başlayıp fasıllara ayrılmıştır (Kazancıgil, 2000: 195; İhsanoğlu, 2017: 351). İkinci makalede ise Arap, Acem, Rum ve Efrenc tıpçıların kitaplarından tecrübe ettiği ve faydalı olduğuna inandığı mürekkep ve müfret devaları bir araya getirmiş ve bunları usareler, iksirler, merhemler, yağlar ve ruhlar gibi madde başları olarak vermiştir. Yazar bunu eserinde şu cümlelerle ifade etmiştir:

“İki maḳāle üzere terṭib étdim maḳāletü'l- ulā tıbbiñ ‘ilmiyyātını beyān eylemek için birkaç fuṣūla müṣtemil eyledik zırā ṭāliblere umūr-u ṭabī'iyye bilmek lâzımdır maḳāletü'ş-şānī ‘arab ve ‘acem ve rüm ve efrenc ḥuzzāklarınıñ i'timād étdikleri kütüb-i mu'teberlerinden güzide ve mücerreb ve nef'ine vākıf olduğumuz mürekkebātıñ ve müfredātıñ ūşetātını cem' édüp birkaç ebvāba müṣtemil kılıp muḥadderāt-ı ma'ānisiñ libās-ı lisān-ı türkide cilveger ve muḥtāşar kııldım ki mübtedilere āsān ṭālebelere beyān ola [1b/16-2a/6]”

Eserde birinci bölüm olarak adlandırılan amelî tıp, tabiat felsefesi ve türlerin ortaya çıkışı şu başlıklar altında verilmiştir:

maḳāletü'l-ülā ṭālebelere mühim olan umūrı beyān eder [2b/6-7].

ba'de esbāb-ı emrāzı bilüp aña göre mu'alece edeler [2b/10].

el-faslü'l-evvel mizāc beyānındadır [3b/7].

fāsl-ı şānī fī'l-envā'ü'l- mütevellide mine'l-envā'ü'l-muḥtelife [5b/18-19].

fāsl-ı sālīs fī keyfiyyet-i taḡayyür-i şuveri'l-ecsām [6b/16-17].

Eserde ikinci bölüm olarak adlandırılan Arap, Acem, Rum ve Efrenc tıpçılarının kitaplarından tecrübe ettiği ve faydalı olduğuna inandığı mürekkep ve

müfret devaları bir araya getirmiş ve bunları usareler, iksirler, merhemler, yağlar ve ruhlar gibi madde başları olarak verilen bölüm şu başlıklar altında verilmiştir:

faşl-ı fî'l-miyâhâti'l-muqattirâti [7a/14].

faşlü'n-fî'l-ervâhât [23b/1].

faşl-ı fî belesânâti'l-efrenceti'l mücerrebe [30b/14].

faşl-ı fî edhânâti'l-muqattarâti'l-mücerrebeti'l-efrenciyye [37a/12-13].

faşl-ı fî'l-ekâsirâtü'l-efrenciyye [52a/15].

faşl-ı fî'l-işbâgât ve'l elvânâti'l-mu'tebereti'l-efrenciyyeti'l-müsemmi [58b/6-7].

faşl-ı fî'l-ḥulâşâti'l-mücerrebeti [64b/2].

faşl-ı fî'l-ezhârâti'l-muşa'adati'l-efrenci [79b/13].

faşl-ı fî'l-mukellesât ve za'firânâti'l-ma'deniyye [84a/12].

faşl-ı fî'l-mülûḥâti'l-kimyâviyye [89a/11].

faşl-ı fî'l-cevârişân ve'l-ma'cünâti'l-mücerrebeti'l-efrenciyye [94a/6-7].

faşl-ı fî'l-hubûbât [100b/7].

faşl-ı fî'l-sufûfât [106a/1].

[faşl-ı] fî'l-merhemât [110a/8].

faşl-ı fî'z-ẓimâdât [115a/9].

Eserde terkiplerin hazırlanmasından önce ter kibin hangi hastalıklara iyi geldiği sıralanır, ardından da terkiplerin nasıl ve ne ölçüde hazırlanacağı ayrıntılı olarak verilir. Bir örneklik teşkil etmesi bakımından bir ter kibin yapılışı ve tedavi ettiği hastalıklar şöyledir:

“...ẓimâd-ı kesrü'l-izâm kemik kırılmasına ve cemî' şınıklara nâfi' dir şan'at budur şem' râtîyâ nec yüzer dirhem terementün kırık dirhem keşîrâ zamğ-ı arabî beşer dirhem çara koz kil-i ermenî on altışar dirhem lıḥyetü't-teys yigirmi dirhem zirâvend-i müdahrec tîn-i maḥtûm şandal-ı ḥadîd mûmiyâ 'azm-i insân-ı mükelles beşer dirhem yanmış yengec on dört dirhem ẓimâd edeler [118b/10-17].”

Eserin Osmanlı tıbbının yüzünü batıya çevirdiği yüzyıl olan XVIII. yüzyıl dönemi eseri olması itibariyle eserde batılı birçok tıpçının terkipleri hazırlama biçimleri ve adları geçmektedir. Bu tabipler dizin bölümünde verilmiştir.

Eserde öncelikli olarak tıbbi terimlerin okunmasında bu alanda çalışılan ve yayınlanan eserlerin sözlüklerinden faydalanma yoluna gidilmiştir. Bunların tamamı kaynakça kısmında gösterilmiş olup en sık başvurduğumuz belli başlı eserler şunlar olmuştur:

- Ali Haydar BAYAT : Kitabu'l- Müntehab fi't-Tıbb
Ali Haydar BAYAT : Mürşit
Ali Haydar BAYAT : Kemaliyye
Burhan PAÇACIOĞLU : İlaç ve Bitki Adları Sözlüğü
Burhan PAÇACIOĞLU : Nidai Manzum Tıp Kitabı
Ekmeleddin İHSANOĞLU vd.: Osmanlıca Tıp Terimleri Sözlüğü
Ekrem DEMİR : Hazerfen Hüseyin b. Ca'fer İstanköyî'nin
Lisânü'l- Etibbâ
F, A. STEİNGASS : Comprehensive Persian-English Dictionary
Ferit DEVELLİOĞLU : Osmanlıca-Türkçe Ansiklopedik Lûgat
Feyza TOKAT : Hezarfen Hüseyin Efendi'nin Tuhfetü'l Erîbin-
Nâfia li'r- Rûhanî ve't-Tabib
Hasan EREN : Türk Dilinin Etimolojik Sözlüğü
Halil İbrahim ERTÜRK : İlm-i Tıbb
Hasan Ali ÇETİN : Eski Anadolu Türkçesi Eczacılık ve Tıp
Terimleri Sözlüğü
İlhan UÇAR : Hazâ Kitâb-ı Hulâsa-i Tıbb
Mehmet KANAR : Farsça – Türkçe Sözlük
Meryem ARSLAN : Kitâb-ı Tercüme-i Tezkire-i Dâvud fi'ilmî't-
Tıbb
Mevlüt SARI : *El-Mevârid*, Arapça Türkçe Lûgat
Mustafa ARGUNŞAH : Tuhfe-i Muradi
Mustafa CANPOLAT – Zafer ÖNLER : Edviye-i Müfrede
Mücahit AKKUŞ : Tercüme-i Ebûbekir er-Râzî
Paki KÜÇÜKER : Mücerreb-nâme (Şerafeddin Sabuncuoğlu)
Serdar MUTÇALI : Arapça – Türkçe Sözlük

- Sibel MURAD : Lügat-ı Müşkilât-ı Eczâ
Şaban DOĞAN : Risâle-i Feyziyye Fî- Lügât'il Müfredâtî't-
Tibbiyye
Şaban DOĞAN : Terceme-i Akribâdîn
Şaziye BAHADIR DİNÇER : Neticetü'l-Fikriyye fî Tedbîri Velâdeti'l-
Bikriyye
TDK : Derleme Sözlüğü
TDK : Türkçe Sözlük
Talat DİNAR : Gâyetü'l- Müntehâ Fî Tedbîri'l- Merzâ
Tuncer GÜLENSOY : Türkiye Türkçesinde Türkçe Sözcüklerin Köken
Bilgisi Sözlüğü
Turhan BAYTOP : Bitki Adları Sözlüğü
Zafer ÖNLER : Müntehab-ı Şifâ II
Zafer ÖNLER : Tarihsel Tıp Metinleri Sözlüğü
Zekiye Gül ELBİR : Gâyeti'l-Beyân Fî Tedbîri Bedenîl-İnsân

Çalışmada dil hususiyetleri üzerine çeşitli açılardan bir inceleme ve değerlendirme yapılmıştır.

Ömer b. Sinân el-İznîkî tarafından H. XII. asır başlarında ele alınan eser, Türk tıbbı, halk hekimliği ve bu alanlarda geçen terminolojinin ortaya konması açısından önemlidir. Zira bir dilin zenginliğinde farklı alanlarda yazılan eserlerdeki kelime hazinesi ve terimlerinin ortaya çıkarılması büyük önem taşımaktadır.

Çalışmaya esas teşkil eden eserimizin dilinin Türkçe olması ve müellif hattı olması da önemli bir özelliktir. Eserimizin yine değişik nüshalarının olması da eseri önemli kılmakta ve eserin içerisindeki terimler, bitki ve hastalık adları ile tedavi yöntemleri de eserin zenginliği konusunda işaretler sayılabilir. Terimlerin zaman zaman diğer dillerdeki karşılıkları da verilmektedir.

Daha önce belirtildiği gibi eserin müellifi “lisan-ı Efrence vakıf” bir tıpcıdır. Batı tıpcılarının eserlerinden edindiği bilgileri kendi tecrübesiyle de birleştirerek güzel ve faydalı bir eser ortaya koymaya çalışmıştır. Eserdeki bazı bitkiler ve hastalık adları yabancı ülkelerde mevcut olup müellif, eserinde bunları anlatmakta ve tanıtmaktadır. Bütün bunlar da esere ayrı bir zenginlik vermektedir. Çalışılan bu eser olgunluk dönemini yaşayan Türk tıp dilinin özelliklerini yansıtması bakımından müdumdür.

Şimdiye dek tarihî tıp metinleri üzerine yapılan çalışma ve değerlendirmelere bakıldığında çalışmaların yoğun olarak on dört, on beş ve on altıncı yüzyıllarda arttığı görülmektedir (Bişkin, 2018: 54). On yedi ve on sekizinci yüzyıla ait tıp metinleri üzerine yapılan bu çalışmalar o devirler tıp dilinin ortaya konması bakımından oldukça önemlidir. Bu çalışma sadece Türkolojiye katkı sunmakla kalmayıp tıp tarihi ve botanik bilimciler açısından da önem arz etmektedir.



BİRİNCİ BÖLÜM

İNCELEME

1.Yazım Özellikleri

1.1. Ünlülerin Yazılışı

1.1.1. Sözcük Köklerinde Ünlülerin Yazılışı

1.1.1.1. /a/ Ünlüsü

Başta

Metinde sözcük başında /a/ünlüsü elif (ا) ve medli elif (آ) ile yazılmıştır:

ağaç أعاچ 15a/1, az آز 3a/16, açar آچر 52b/12, alup آلوپ 6b/13, ayak آياق 46b/7
anda اندە 5b/12, ağırlara آغريلارە 43b/3, aşup اصوپ 21b/15, altı التى 7b/15

Ortada

Metinde sözcük ortasında /a/ünlüsü elif (ا), nadiren üstün (-) ve güzel he (ه) ile yazılmıştır:

қан 83b/11, тағидр 95a/17, пармақ 33b/15, şarı صارى 94b/4,
yağ ياغ 35a/19, yuqaru يوقارو 84a/15, alasin آله سن 23a/8, қата қте 51b/19, anñ
أنڭ 6b/9

Sonda

Metinde sözcük sonunda /a/ünlüsü genellikle güzel he (ه) nadiren elif (ا) ile yazılmıştır:

апа 3b/4, buna بوكا 7a/2, şoñra صكره 8b/16, türkide تركيده 2b/5, başqa başqa
بشقه 71a/5
اقرسина 44a/8, yapışdırە 44a/11

1.1.1.2. /e/ Ünlüsü

Başta

Metinde sözcük başında /e/ ünlüsü medsiz elif (ل) ile yazılmıştır:

elde الده 76b/9, elli ألى 58b/19, eti اتى 6b/14, êtdüren أتدورن 5b/15

Ortada

Metinde sözcük ortasında /e/ ünlüsü ince ünsüz olan hecelerde harf yazılmadan ya da güzel he (ه) ile yazılmıştır:

yüreğine كنه يوره 57b/5, döker دوكر 42b/5, édeler لره ايد 101b/13, çiçeginden چچكندن 15a/4, çilek چلك 103b/5, çekirdegi چكردىكى 6b/10

Sonda

Metinde sonda /e/ ünlüsü güzel he (ه) ile yazılmıştır:

üstüne اوستنه 46b/11, kapağda قياقد 84a/15, göbeline كوبكنه 28b/17, perdesine پرده سنه 22a/15

1.1.1.3. /i/, /i/ Ünlüleri

Başta

Metinde sözcük başında /i/ ve /i/ ünlüsü elif (ل) + ye (ى) ve yalnızca elif (ل) ile yazılmıştır:

ikisin ايكسين 75a/10, içi ايجى 5a/3, içseler ايجسه 40a/15, ile ايله 40a/17

ışırduğına اصيردوغنه 117b/6, ışıcağdan اصيجقندن 101b/5, ışladasın سن اصلاده 42a/19

Ortada

Metinde sözcük ortasında /i/ ve /i/ ünlüsü herhangi bir harf kullanılmadan veya ye (ى) ile yazılmıştır:

yigirmi يكرمى 9b/1, kırk فرق 90b/15, beşinci بشنجى 5a/11, çiçeğı چچكى 112a/6

çıkıklara چيققلا 115a/17, nıkrıs نقریس 64b/16, istiskā استسقا 27b/7, issidir اسيدر 41b/19

Sonda

Metinde sonda /i/ ve /i/ ünlüsü güzel ye (ى) ile yazılmıştır:

dağı 5b/13, yedi 9b/17, ağrısı 51a/7, yaprağı 15a/2, otları 9b/8, yemişini 39b/8

1.1.1.4. /o/, /ö/, /u/, /ü/ Ünlüleri

Başta

Metinde sözcük başında /o/, /ö/, /u/, /ü/ ünlüleri elif-vav (ا) ve herhangi bir harf ve işaret kullanılmadan yazılmıştır:

orta 4b/18, ot 106b/18, otuz 18b/9, on 9b/13, ördek 110a/11, 'ömri 54b/1

uçurup 48b/5, uyku 110b/17, üstüne 46b/11

Ortada

Metinde sözcük ortasında /o/, /ö/, /u/, /ü/ ünlüleri herhangi bir işaret kullanılmadan vav (و) ve nadiren ötre (-) ile yazılmıştır:

şovudup 28a/13, şovukdan 13b/4, buçuk 8b/14, avucunuñ 5a/2,

büyük 19b/1, gönül 2a/11, sonra 2b/13, göze 21b/4

Sonda

Metinde sonda /o/, /ö/, /u/, /ü/ ünlüleri vav (و) ile yazılmıştır:

tatlı 101b/7, şaru 29a/10

1.1.2. Eklerde Ünlülerin Yazılışı

Metinde örneği bulunmayan ek ve yapılar başlık olarak alınmamıştır.

1.1.2.1.Yapım Eklerinde Ünlülerin Yazılışı

1.1.2.1.1. İsimden İsim Yapma Eklerinde

+cAğ eki:

Ekin ünlüsü için herhangi bir harf ve işaret kullanılmamıştır:

ışığ 59a/17

+cAğIz eki:

Ekin ünlüsü için herhangi bir harf ve işaret kullanılmamıştır:

ğurdağızlar 6b/7

+(I)ncI /+(U)ncI eki:

Ekin ilk ünlüsü için herhangi bir işaret ve harf kullanılmazken ikinci ünlüsü ye (ی) ile yazılmıştır:

beşinci 5a/11, birinci 1b/11, ikinci 5a/11, dördüncü 5a/11

+it eki:

Ekin ünlüsü için herhangi bir harf ve işaret kullanılmamıştır:

yigit 4b/14

+ka eki:

Ekin ünlüsü güzel he (ه) ile yazılmıştır:

başka 71a/5

+ki Aitlik eki:

Ekin ünlüsü ye (ی) ile yazılmıştır:

evvelki 4b/10

+IU eki:

Ekin ünlüsü vav (و) ile yazılmıştır:

tatlı 101b/7, yaşlılardan 4b/18

+mİş eki:

Ekin ünlüsü için herhangi bir harf ve işaret kullanılmamıştır:

altmış التمش 17b/1, yetmiş يتمش 44a/12

+(ş) Ar eki:

Ekin ünlüsü için herhangi bir harf ve işaret kullanılmamıştır:

kırkır قرقر 15a/17, beşer بشر 9b/15, altışar التشر 9b/13, ellışer أليشر 82b/6, ikişer ايكشر 20b/9

1.1.2.1.2. İsimden Fiil Yapma Eklerinde

+A eki:

Ekin ünlüsü için herhangi bir harf ve işaret kullanılmamıştır:

beñzer بقر 12b/14

+l- eki:

Ekin ünlüsü için herhangi bir harf ve işaret kullanılmamıştır:

qoyuldur قيولدر 51b/1

+lA- eki:

Ekin ünlüsü herhangi bir harf ve işaret kullanılmadan yazıldığı gibi ve güzel he (◌) kullanılarak da yazılmıştır:

tāzeler تازہ لر 54a/5, varaqlayup ورقليوپ 104a/16,

terledicidir ترلديجيدر 15b/13, boğazlansa بوغزلنسه 6b/13

+lAn- eki:

Ekin ünlüsü için herhangi bir harf ve işaret kullanılmamıştır:

iriñlendirir ايركلندرر 114a/1, nafaqalanur نفقه لنور 6b/13, canlanır جانلنور 6b/11

1.1.2.1.3. Fiilden Fiil Yapma Eklerinde

-Ar- eki:

Ekin ünlüsü elif (l) ve güzel he (e) ile yazılmıştır:

çıkarır چقارر 9b/19, giderir رر كیده 16b/2

-dUr-, dİr- eki:

Ekin ünlüsü herhangi bir harf ve işaret kullanılmadan yazıldığı gibi ve vav (و) kullanılarak da yazılmıştır:

ëtdüren ائتورن 5b/15, kesdüresin سن كسدوره 87b/7, kuşdurur قوصدرر 18b/12,

ıoldurup اولدورپ 6a/16, indirüp اندروپ 29b/19, bildirir بلدر 5a/1,

iriñlendirir ایركلندر 114a/1, qarışdırup قرشدرپ 46b/10, yapışdıra ياپشدره 44a/11

-(I) l/ -(U) l- eki:

Ekin ünlüsü için herhangi bir harf ve işaret kullanılmamıştır:

dökilmeden دوكلمن 38b/9, kırılmasına قرلمسنه 118b/11, görölmesine سنهكرلمه 51a/9,

qavrılmış قاورلمش 94b/13, onulmaz اولمز 118a/4, yarılmasına يارلماسنه 39b/2

-(I) n-, -(U) n- eki:

Ekin ünlüsü için herhangi bir harf ve işaret kullanılmamıştır:

görindi كورندی 2a/11, oluna اولنه 3b/3, bulunur بولنور 3b/14

-n- eki:

Ekin ünlüsü için herhangi bir harf ve işaret kullanılmamıştır:

boğazlansa بوغزلنسه 6b/13

-t- (-d-) eki:

Ekin ünlüsü için herhangi bir harf ve işaret kullanılmamıştır:

ışladasın اصلده سن 42a/19, qaynadalar قيناده لر 19b/15, qoyuldur قیولدر 51b/1,

oñuldur اولدر 33a/13, şovudup صودوپ 28a/13, terledicidir ترلديجيدر 15b/13,

uzadır اوزادر 46b/18, yumşadır يمشادر 37a/9

-Ur- eki:

Ekin ünlüsü vav (و) ile yazılmıştır:

pişüresin پیشورسن 20a/2, içüreler ایچوره لر 33a/13, uçurasın اوچوره سن 24a/9

-y- eki:

Ekin ünlüsü için herhangi bir harf ve işaret kullanılmamıştır:

koyasın قویه سین 12b/1

1.1.2.1.4. Fiilden İsim Yapma Eklerinde

-az eki:

Ekin ünlüsü elif (l) ile yazılmıştır:

boğazına بغازنه 42a/8

-lcl eki:

Ekin ünlüsü ye (ی) ile yazılmıştır:

terledicidir ترلديجيدر 15b/13

-(l) k eki:

Ekin ünlüsü ye (ی) ile yazılmıştır:

çıkıklara چيقيقلره 115a/17, deliklerine دليكلرينه 110b/18

-im eki:

Ekin ünlüsü için herhangi bir harf ve işaret kullanılmamıştır:

yarımşar يارمشر 7b/6

-k eki:

Ekin ünlüsü için herhangi bir harf ve işaret kullanılmamıştır:

kapaqda قپاقده 84a/15, şovux سوق 5a/7

-kAn eki:

Ekin ünlüsü elif (l) ile yazılmıştır:

yapışkan ياپشقان 18b/2

-U eki:

Ekin ünlüsü vav (و) ile yazılmıştır:

tolusu طلوسی 17a/18, uy(u)ku اويقو 110b/14

1.1.2.2. Çekim Eklerinde Ünlülerin Yazılışı

1.1.2.2.1. İsim Çekim Eklerinde Ünlülerin Yazılışı

1.1.2.2.1.1. Çokluk Eklerinde

Ekin ünlüsü için herhangi bir harf ve işaret kullanılmamıştır:

balğamlar بلغملر 95a/7, hıblar حبلر 44a/1, siñirler سكرلر 35b/14, yigitler يكتلر 4b/14

1.1.2.2.1.2. İyelik Eklerinde

Teklik Birinci Şahıs İyelik Eki: +(I) m

Ekin ünlüsü için herhangi bir harf ve işaret kullanılmamıştır:

‘ azizim عزيزم 4a/7

Teklik Üçüncü Şahıs İyelik Eki: +I, +sI, +sU

Ekin ünlüsü herhangi bir harf ve işaret kullanılmadan yazıldığı gibi ve ye (ى) kullanılarak da yazılmıştır:

yemişini يمشنى 39b/8, eczāsında اجزاسنده 5a/13, tecribesidir تجريبه سيدر 98a/17,

dalın دالن 115b/5

Çokluk Birinci Şahıs İyelik Eki: +(I) mIz

muhtārimızdır مختاريمز 18a/11, delilimiz دليليمز 7a/7, murādımız مرادمز 3b/17,

Çokluk Üçüncü Şahıs İyelik Eki: +lArI

yaralarına لرينه ياره 21b/17, derileridir دريلريدر 5a/2, etleri اتلرى 21b/17

1.1.2.2.1.3. Durum Eklerinde Ünlülerin Yazılışı

1.1.2.2.1.3.1. İlgi Durumu Eki: +Iŋ, +Uŋ, +nIŋ, +nUŋ

Ekin ünlüsü için herhangi bir harf ve işaret kullanılmamıştır:

mizāciñ مزاجك 3b/9, hātūnlarıñ خاتونلارك 108b/6, hekimīñ حكيمك 8a/15, inbikiñ انبيكك 20a/18

‘uzvuñ عضوك 5a/1, eṭibbāsiniñ اطبّاسنك 45b/1, istisqāniñ استسقانك 14b/18,
bunuñ بونك 71a/19

Teklik ve çokluk birinci kişi zamirinde ek +im olarak yazılmıştır:

benim benim 4a/7, bizim بزم 3b/17

1.1.2.2.1.3.2. Belirtme Durumu Eki: +(y) I, +n

Ekin ünlüsü ye (ى) ile yazılmıştır:

fāsıdeyi فاسده بي 18a/17, yemişini يمشنى 39b/8, kafāsın قفاسين 52a/16,
arziyyesin ارضيّه سن 9a/18, dirhemin درهمين 41b/14, ruṭūbetin رطوبتين 24a/9

1.1.2.2.1.3.3. Yönelme Durumu Eki: +(y) A

Ekin ünlüsü genellikle güzel he (ه) ve bazen de elif (ل) ile yazılmıştır:

dirheme درهمه 8a/13, vebāya وبايه 11b/16, balgama بلغمه 69a/8,
aña اكا 2b/11, buña بوكا 7a/2

1.1.2.2.1.3.4. Bulunma Durumu Eki: +dA

Ekin ünlüsü güzel he (ه) ile yazılmıştır:

kaḫaḫda قفاقه 84a/15, ṭencerede طنجره ده 91a/19, , anda انده 5a/17,
kemiklerde كمكلرده 110b/2

1.1.2.2.1.3.5. Ayrılma Durumu Eki: +dAn

Ekin ünlüsü için herhangi bir harf ve işaret kullanılmamıştır:

emrāzdan امراضدن 92b/6, yaşlılardan ياشلولردن 4b/18,
dirhemden درهمدن 8a/12, yerlerden يرلردن 2b/10

1.1.2.2.1.3.7. Yön Gösterme Eki: +rA, +ArU

+rA eki:

Ekin ünlüsü güzel he (ه) ile yazılmıştır:

soñra صكره 2b/13

+ArU eki:

Ekin ünlüsü sürekli olarak yuvarlak gösterilmiştir.

yuqaru يوقارو 84a/15

1.1.2.2.1.3.8. Araç Durumu Eki: +IA, +IIA, +yIA

+IA eki:

Ekin ünlüleri güzel he (ه) ile yazılmıştır:

yaqlarla ياغلرله 113b/7, aniñla انكله 5a/14, suhūletle سهولتله 18b/12

+IIA eki:

Ekin ünlüsü ye (ى) ve güzel he (ه) ile yazılmıştır:

qañtarıla قنطاريله 14b/11

+yIA eki:

Ekin ilk ünlüsü ye (ى) son ünlüsü güzel he (ه) ile yazılmıştır:

vāşıtasıyla عصاره سيله 5b/17, şuyıyla صوييله 100b/10, ‘uşāresiyle عصاره سيله

103b/5

1.1.2.2.1.4. Bildirme Eklerinde Ünlülerin Yazılışı

Teklik üçüncü şahıs: +dIr/+dUr

Ekin ünlüsü yazılmamıştır:

dirhemdir درهمدر 7b/18, bunlardır بونلردر 5b/12, budur بودر 7a/2, dördür درتدر 2b/16

Çokluk birinci şahıs: +() mIzdIr

muhtârımızdır مختاریمزدر 18a/11

Çokluk üçüncü şahıs: +lArdIr

Ekin ünlüsü yazılmamıştır:

yèrlerdir یرلردر 4a/3

1.1.2.2.2. Fiil Çekimi Eklerinde Ünlülerin Yazılışı

1.1.2.2.2.1. Haber Kipleri

1.1.2.2.2.1.1. Görülen Geçmiş Zaman: -dI

Ekin ünlüsü teklik üçüncü şahısta ye (ی) ile diğer şahıslarda herhangi bir harf ve işaret kullanılmadan yazılmıştır:

Teklik 1. Şahıs: kıldım قلدیم 2b/5, ètdim ائدم 2a/16

Teklik 3. Şahıs: oldu اولدی 2a/11, erişdi ایرشدی 2a/12

Çokluk 1. Şahıs: kıldık قلدق 3b/16, eyledik ایلدک 2a/18

1.1.2.2.2.1.2. Öğrenilen Geçmiş Zaman: -mIş, -mUş

Ekin ünlüsü için herhangi bir harf ve işaret kullanılmamıştır:

Teklik 3. Şahıs: yapmışdır یاپمشدر 96a/10, demişdir دیمشدر 71a/12,

bulmuşdur بولمشدر 108b/19, olmuşdur اولمشدر 5a/14

Çokluk 3. Şahıs: demişler ديمشلىر 4a/3, buyurmuşlar بيورمشلىر 7a/12

1.1.2.2.2.1.3. Geniş Zaman: -r, -Ar, -Ir , -Ur

Teklik 3. Şahıs: eyler ايلر 16b/3, açar آچر 10a/2, eder ايدر 19a/18,

artırır آرتير 15a/11, çıkarır چقار 9b/19, verir وير 10a/17,

giderir رر كيد 16b/2, olur اولور 3b/4, kalur قالور 24a/10,

oñuldur اوكلدر 33a/13, gelir كلور 3b/15,

Çokluk 3. Şahıs: dèrler يرلر 3b/5

Olumsuzu: Geniş zaman olumsuzu –mAz ile bazı sözcüklerde yapılırken bazı sözcüklerde herhangi bir işaret ve harf kullanılmadan elif (l) ile yazılmıştır:

olmaz اولماز 7a/4, bulunmaz بولنماز 3b/11

ètmez اتمز 5b/5, eylemez ايلمز 5b/18

1.1.2.2.2.2. Dilek Kipleri

1.1.2.2.2.2.1. İstek Kipi: -A

Ekin ünlüsü güzel he (e) ile yazılmıştır:

Teklik 1. Şahıs: edelim ايد 4b/12, gelemüm لوم 4b/10

Teklik İkinci Şahıs: kıatasın سن قته 24b/5 , edesin سن ايد 100a/7, véresin سن وير 15b/12

Teklik 3.Şahıs: ola اوله 2b/6, ède ايد 42b/9

Çokluk 3. Şahıs: kıaynadalar لر قيناده 19b/15, edeler لر ايد 95a/4

1.1.2.2.2.2.2. Şart Kipi: -sA

Teklik 3. Şahıs: olsa اولسه 6a/16, tamlatsa طملتسه 44b/16, düşse دوشسه 6b/10

Çokluk 3. Şahıs: تاملتسه لى 38a/16, ائسه لى 39b/15, ائسه لى 40b/15

1.1.2.2.2.3. Emir Kipi: -

Teklik 2. Şahıs: بلكل 5b/19

Teklik 3. Şahıs: اولسون 3b/2

1.1.2.2.2.4. Gereklilik Kipi: lâzım, lâzım gel-

لازم 2a/19, لازم گور 3b/15

1.1.2.2.3. Şahıs Ekleri

Şahıs ekleri çekimli fiillerde hareketi yapan veya olan şahsı ifade eden ekler olup Türkçede üç tip şahıs eki mevcuttur (Ergin, 1993:282-283).

1.1.2.2.3.1. Zamir Kökenli Şahıs Ekleri

Zamir kökenli şahıs ekleri bugün, görülen geçmiş zaman, şart ve emir dışındaki çekimlerde- şimdiki zaman, geniş zaman, gelecek zaman, öğrenilen geçmiş zaman, istek ve gereklilik çekimlerinde kullanılan- kullanılan eklerdir (Ergin, 1993: 283). Metnimizdeki bazı çekimlerdeki kullanım örnekleri şunlardır:

Teklik Birinci Şahıs: -Im, -Um

گلهلوم 4b/10

Teklik İkinci Şahıs: -sIn, -sUn

ايديه سن 100a/7

Teklik Üçüncü Şahıs: -

اچر 10a/2, ايدر 19a/18

Çokluk Üçüncü Şahıs: -lAr

demişler ديمشلىر 4a/3, kaynadalar قيناده لىر 19b/15

1.1.2.2.3.2. İyelik Kökenli Şahıs Ekleri

Teklik Birinci Şahıs: -m

etdim اتم 2a/16

Teklik Üçüncü Şahıs: -

oldı اولدى 2a/11

Çokluk Birinci Şahıs: -k, -k

kıldık قلدق 3b/16

Çokluk Üçüncü Şahıs: -lAr

tımlatsalar 38a/16

1.1.2.2.3.3. Emir Kökenli Şahıs Ekleri

Teklik 2. Şahıs: bilgil بكل 5b/19

Teklik 3. Şahıs: olsun اولسون 3b/2

1.1.2.3. Fiilimsilerde Ünlülerin Yazılışı

1.1.2.3.1. İsim-Fiiller

-mA:

Ekin ünlüsü bazen herhangi bir harf ve işaret kullanılmadan yazılırken bazen güzel he (◌) ile yazılmıştır:

kırılmasına قىرلمسنة 118b/11, olmasıyladır اولمه سيله در 5a/18

-mAç:

Ekin ünlüsü yazılırken herhangi bir harf ve işaret kullanılmadan yazılmıştır:

ایلمکده 38b/7, سورمک 95b/5, (burun içine) sürmek 7a/8, eylemekde

1.1.2.3.2. Sıfat-Fiiller

-**(y) An:**

ma' ruf ve mevşuf olan huzzāk او ن لا 2a/1, اولنر eşeri zāhir olanlar 5b/12,

cüzzāmı olanlara اولنره 31a/12, hall olmayanı اولمیانى 45a/17,

ağrıyan dişه آغریان 12b/1, mizacı tahrik êtdüren اتدورن 5b/15,

-**dlq/ -dUq:**

دیدکلری 3a/1, bildikden بلدکن 47a/13, eyledügi sebebden ایلدوکی 22b/8,

hāşıl olduğu gibi اولدوگی 6a/7, vākıf olduğumdan اولدوغمدن 1b/13, nazc bulduğundan بولدوغندن 5b/10,

dest-res bulduğdan sonra بولدقن 2a/4

-**mIş/ -mUş:**

rūh-ı zāc ile çıkmış cevherü'l-lü' lü' چقمش 59a/10, ölmiş cenini اولمش 108b/6,

pişmiş zerür پشمش 93b/7, yanmış yengec یانمش 118b/16,

terbiyye olmuş t̄in-i ermenī اولمش 97a/16, sögünmüş c̄ir-i hām سوکنمش 29a/17

-**mAz:**

oñulmaz yaralarınıñ اوکلمز 118a/4

1.1.2.3.3. Zarf-Fiiller

-**AndA:**

varanda وارنده 3b/3

-**dlkcA:**

gitdikce کتدکجه 76a/1

-dİkda/-dUkda:

édikde انتكده 33b/5, şaldıkda صالدفده 2a/10, olduğda اولدفده 30a/14, gördükde كوردكده 7a/9

-ArAk:

giderek كیده رك 6b/11

-mAdAn:

dökilmeden دوکلmeden 38b/9

-(y)Up:

alup آلوپ 6b/13, şatup قتوپ 12b/15, édüp ایدوپ 2a/14, vèrüp وپروپ 8a/13,

bağlayup بخلیوپ 20a/17, eyleyüp ایلیوپ 1b/10

1.2. Ünsüzlerin Yazılışı

1.2.1. /b/ Ünsüzü

Ünsüz metinde başta, ortada ve sonda /b/ ile yazılmıştır:

Başta

bağlayup بخلیوپ 20a/17, başa باشه 37a/14, bël şovuğluğına بل 22b/18, bir بر 33a/13

Ortada

sünbül سنبل 36b/1, şabağ قبق 111b/5, şabuğı قبوغی 102a/4

Sonda

sezāb سذاب 31b/6, řarāb شراب 34a/17

1.2.2. /ç/ Ünsüzü

Bu ünsüz EAT döneminde /c/ (چ) ve /ç/ (چ) harfleriyle dönüşümlü gösterilirken metnimizde bazı sözcük tabanı ve eklerde /ç/ (چ) ile gösterilmiş ancak genel olarak /c/ (چ) harfi kullanılmıştır:

Başta

Bu ünsüzün başta yazılışı /ç/ ile dir: çı banlara 30b/7, ç ık ıklar a 115a/17, ç ile k 103b/5,

ç oğ 3a/15

Ortada

Ü nsüzün ortada yazılışı hem /c/ hem de /ç/ ile dir: buç uğ بچق 8b/14, iç ün ایچون 2a/17,

ç içe gi چچی 112/6

Sonda

Ü nsüzün sonda yazılışı /c/ ile dir: bir kaç برقاچ 2b/3, g eç گچ 4a/14, ağ aç اغاچ 82b/12, üç اوج 3a/2, ço ç قوچ 118b/8

1.2.3. /g/ Ünsüzü

Bu ü nsüz metinde kef (ك) ile yazılmış tır:

Başta

gerek كرك 105b/4, g e türüp كتوروپ 97b/16, g eçe كچه 39a/11,

gibi كبی 83b/1, g ü zel كوزل 95b/6 , g ün كون 7b/9, g öñ ü l كوكل 2a/11

Ortada

eğer اكر 38b/7, e gri اكری 22b/8, d e diğ imiz دديكمز 4b/2, y iğ itler يكتلر 4b/14

Sonda

ç içe gi چچی 9a/6, ç e kirde gi چکردگی 16a/5, t ü giyle توگیله 30b/9

1.2.4. k/ğ Ünsüzü

Metinde ince ü nlü lü llerde kef (ك), kalın ü nlü lü llerde kaf (ق) ile yazılmış tır:

/k/ ü nsüzü:

Başta

köki كوكى 109b/7, kimi كىمى 5b/6, kesüp كسوپ 63a/13

Ortada

ikişer ايکشر 63a/6, döker دوکر 42b/5, ikisine ايکسنه 6a/17

Sonda

çilek چلك 103b/5, bögrek بوكرك 63a/5

/k/ ünsüzü

Başta

qaz قاز 6b/8, qaynadasın قيناده سن 18b/19, qızarıncı قزارنجه 58a/6

Ortada

birkaç برقچ 2a/17, toquz طقوز 3b/8, olduklarından اولدقلرندن 4a/12

Sonda

olmaq اولمق 2a/10, kıldıq قلدق 3b/16, parmaq پارق 33b/15, porsuq پورسوق 110a/12, yoqdur يوقدر 3b/10

1.2.5. /n/ Ünsüzü

Metinde bu ünsüz nun (ن) ile yazılmıştır:

Başta

nafaqalanur نفقه لنور 6b/13, nitekim نتکم 6a/19, ne نه 7a/7,

Ortada

görindi كورندى 2a/11, varınca وارنجه 72b/15, burcunda بورجنده 77a/10

Sonda

olan اولان 2a/1, vèresin ويره سن 72a/8, on اون 73a/16, gün كون 75a/18

1.2.6. /η/ Ünsüzü

Metinde bu ünsüz kef (ك) ile yazılmıştır:

Ortada

göñül كوكل 2a/11, aña اكا 3b/6, şoñra صكره 5a/3

Sonda

hayvānātīñ حيواناتك 4a/17, avucunuñ اوچنك 5a/2, anīñ انك 6b/9

1.2.7. /p/ Ünsüzü

Metinde bu ünsüz zarf fiil eki olan –Up de dahil olmak üzere /p/ (پ) ile yazılmıştır:

Başta

parmağ پارق 33b/15, pişüresin پيشوره سن 20a/2, porsuğ پورسق 110a/12, pāk پاک 51b/2

Ortada

yapıştıra ياپشدره 44a/11, yaprağından يپراغندن 15a/2, qapadır قپادر 33b/7

Sonda

édüp ايدوپ 2a/14, penpe پنے 12b/1, qoyup قيوپ 12b/12,

şovudup صودوپ 28a/13

1.2.8. s/ş Ünsüzü

Metinde bu ünsüz ince ünlülü kelimelerde sin (س), kalın ünlülü kelimelerde sad (ص) ile yazılmıştır.

/s/ ünsüzü:

sekiz سکز 7b/2, semiz سمیز 19a/19, serçe سرچه 99a/2, südi سودی 40a/2

/ş/ ünsüzü

şaçı صاچی 46b/18, şaқız صاқız 117b/8, şarı صارى 94b/4, şoñra صكره 5a/3

1.2.9. t/ṭ Ünsüzü

Metinde bu ünsüz ince ünlülü kelimelerde te (ت), kalın ünlülü kelimelerde tı (ط) ile yazılmıştır.

/t/ ünsüzü

altı التى 73b/10, altun التون 94b/7, t̄azeler تازة لr 54a/5, terledir ترلدير 15b/12

/ṭ/ ünsüzü

ṭatlu طتلو 101b/7, ṭoḡsan طقسان 78b/7, ṭoldurup طولدورپ 6a/16, ṭolusı طلوسى 17a/18

1.2.10. z/ ḡ/ ṣ/ ṣ Ünsüzü

Metinde bu ünsüz, ze (ز), dat (ض), zı (ظ), peltek ze (ذ) harfleri ile yazılmıştır.

/ḡ/ ünsüzü:

emrāḡ امراض 2b/14, ḡarūriyye ضروريه 3a/3, ḡarūret ضرورت 4a/10, ḡamḡ ضمغ 48b/16

/z/ ünsüzü:

ḡuzzāḡ جذآق 2a/1, zıkr ذكر 3a/5

/z/ ünsüzü:

zırā زیرا 2a/18, ziyāde زياده 92b/13, zaḡmetine زحمتنه 101b/13

/ṣ/ ünsüzü:

mazḡhar مظهر 2a/9, zāhir ظاهر 4b/5, zaḡre ظهره 35a/6

1.3. Yazımlarında İkilik Olan Bazı Sözcük ve Eklerin İmlası

1.3.1. ile edatının yazımı

Metinde ile edatı bazen kendinden önceki sözcüğe bitişik yazılırken bazen de ayrı yazılmıştır:

müseviyye ile موسوية يلها 1b/14, inbîk ile انبيق ايله 10a/14, anîla انكله 5a/14,
қантarıла قنطاريله 14b/11, suhûletle سهولتله 18b/12, şarâb ile شراب ايله 53b/17,
mâ'-i dârçîn ile ماء دارچین ايله 69b/5, vâşıtasıyla واسطه سيله 5b/17, şuyıyla صوييله
100b/10

1.3.2. için edatının yazımı

Metinde için edatı genellikle eklendiği sözcükten ayrı yazılırken bazen bitişik yazıldığı da mevcuttur:

eylemek için ايلمك ايجون 2a/17, anlar için انلر ايجون 4b/9, fatk için فتنق ايجون
50b/17,

aniñçün آنکچون 4a/13, getürmekçün كتورمکچون 110b/17

1.3.3. i- ek fiilinin yazılışı

Metinde i- fiili kendinden önceki sözcükten ayrı yazılmıştır:

müte' aqib iken متعاقب ايکن 3b/13, teskîn iken تسکين ايکن 51a/7, ışıcaq iken ايکن
59a/17, burcunda iken بورجنده ايکن 77a/10

1.3.4. zamir n'sinin yazımı

Metinde işaret ve şahıs zamirlerinin yönelme halinde damak n'si (ك) diğer kullanımlarda nun (ن) kullanılmıştır:

bundan بوندن 2b/16, beyânındadır بياننده در 3b/7, yanında ياننده 6b/12, aña اكا
2b/11,

buña بوكا 7a/2

1.3.5. İkili İmlâsı Olan Türkçe Sözcükler

penpe پنبه 12b/1 - penbe پنبه 22a/5, sarı ساری 38a/18 - şarı صاری 95b/4,

1.4. Yabancı Kökenli Sözcüklerin İmlâsı

Türk dilinde yabancı dillerin etkisini İslamiyetin kabulüyle Orta Asya'dan içeriye yedinci asırdan itibaren girdiğini görmekteyiz (Korkmaz, 3;1963). İslam uygarlığının bilim dili Arapça olduğu için İslam bilimleri doğal olarak Arapça yazılmış ve bilim terimleri de Arapçayla kurulmuştur. Değişik bilim dallarında eserler veren Türk bilim adamları da tanınmış Arapça eserleri Türkçeye aktarırken doğal olarak bilim terimleri de Türkçeye aktarılmıştır. Geçen zaman içerisinde Avrupayla olan ilişkiler de yabancı kelimelerin dilimize girişinde bir faktör oluşturmuştur (Levent, 68-72; 1960).

“XVIII. yüzyıldan başlayarak yeni tıbbın yavaş yavaş memleketimize girmesi, sayaset ve hukuk alanında yeni meselelerin başgöstermesi ve çeşitli bilimlere ait eserlerin yabancı dillerden Türkçeye çevrilmesi, yabancı kelimelere karşılık bulmak ihtiyacını ortaya çıkarmış oldu. Terimler işinde güdülecek üç ayrı yol vardı: a. Lâtince terimleri olduğu gibi almak. b. Arapçaya başvurmak. Orada bulunmazsa üretme yolu ile Arapça köklerden yeni kelimeler uydurmak. c. Yeni terimlere Türkçe karşılık bulmak. İşte, terim işi bu üç yolda ilerlemiş oldu. Bunlardan birini bir tez olarak ele alanlar bulunduğu gibi yerine göre üçünden de faydalanmak isteyenler görüldü. XVIII. yüzyılda yapılan bazı çevirmelerde Türkçede ve Arapçada bulunmayan tıp ve kimya terimlerinin Lâtineden olduğu gibi alındığı görülür. Asıl Batı bilim âleminden geniş çapta faydalanma hareketi XIX. yüzyılda başlar. Gerek çevirme gerek telif suretiyle bilim adamlarımız tarafından meydana getirilen eserlerde bu faydalanmanın izlerine rastlanır.” (Levent, 73; 1960).

1.4.1. Arapça ve Farsça Kökenli Sözcük ve Tamlamaların İmlâsı

Tıp metinlerinde pek çok Arapça ve Farsça kökenli sözcük bulunmaktadır. Bunların yazımında da zaman zaman farklılıklar göze çarpmaktadır. Yine metin transkribe edilirken bazı sözcüklerin yazımında şeddeli şeddesiz harekeler vardır. Burada da sözcüğün genel kullanım şekli dikkate alınarak bütünlük oluşturması açısından metinde genel kullanım esas alınmıştır. Harflerin yazımından kaynaklanan farklılıktan doğan örnekler şunlardır:

acürr 46b/10 ∨ ācürr 32b/13, ‘alķīmīlā 116a/10 ∨ ‘alķīmlā 115b/18, anberbārīs
106a/5 ∨ ‘anberbārīs,

‘arab 2a/19 ∨ ‘arāb 7b/17, ‘aşab 53a/10 ∨ ‘aşāb 48a/19, ‘asel 16b/17 ∨ ‘aşel
56b/15,

eflāk 26b/1 ∨ eflāk 5a/17, ḥafaķān 54a/19 ∨ ḥafaķān 7a/15, ḥaşbü’d-dıbķ
68a/11 ∨ ḥaşbü’d-dıbķ 19a/2, ḥabīs 111a/3 ∨ ḥabīs 118a/4, kesīrā 101a/8 ∨ keşīrā
118b/13, kınaķına 108b/14 ∨ ķīnaķīna 70b/11, kışā’i’l-ḥımār 43a/3 ∨ kışā’i’l-ḥımār
105b/14, nuķū‘ 23b/14 ∨ nuķu‘ 39b/9, sekbīnec 33a/8 ∨ sekbinec 117a/16

Harekelemelerden kaynaklı farklılıktan doğan örnekler şunlardır:

arziyye 9a/13 ∨ arziye 26a/18, ‘azīziyye 12b/18 ∨ ‘azīziye 25b/13, cildiyye
110a/17 ∨ cildiye 75a/9, cüzām 35b/12 ∨ cüzżām 31a/12, daķ 39b/8 ∨ daķķ 74b/11,
demü’l-aḥaveyn 32a/6 ∨ demmü’l-aḥaveyn 114a/12, edviyye 3a/4 ∨ edviye
119a/11, ğıbb 12b/17 ∨ ğıb 84b/5, ḥummeyāt 107b/1 ∨ ḥummeyāt 60b/14, ķātiliyye
63a/11 ∨ ķātiliye, müzminiye 92a/5 ∨ müzminiyye 20a/1, re’īsiyye 42a/14 ∨ re’īsiye
100a/8

Metinde bol miktarda Arapça ve Farsça yapılı tamlama bulunmaktadır:

ķışā’i’l-ḥımār: Eşek hıyarı 98b/4

ķışrū’l-ütrüc: Ağaç kavunu kabuĝu 56b/5

duhn-ı bābūnec: Papatya yaĝı 39b/18

iklīlū’l-cebel: Biberiye 8b/1

ḥabbū’l-übhel: Ardıç ağacı yemişi 9b/14

‘aşīrū’d-duḥān: Yalancı öd ağacı 14b/11

sufūf-ı aḥmerū’l-cerrāḥ: Yaralar için yapılmış bir terkip 107a/10

duhn-ı asmāncūnī: Safir, gökyakut, parlak mavi renkli yakut 40a/17

Arapça yapılı tamlamalardan harekeli yazılanlarda harekeli yazılışa uygun
okuma yapılmıştır:

mā’i’l-cūbn 70b/1, mā’i’l-efrāciyā 21b/7, mā’i’l-nercis 8b/4, mā’i’l-nīlūfer
20b/11

Tamlamalar sadece Arapça ve Farsça sözcüklerden oluşmamış olup hem Arapça hem Farsçadan oluşan tamlamalar da vardır:

cevher-i asmāncūnī < Ar. cevher + <Far. asmāncūnī 60a/13,

‘aynū’l-baḡar < Ar. ‘ayn + <Far. baḡar 97a/1,

anīsūnū’l-aḡdar < Far. anīsūn + <Ar. aḡdar 51b/8

Bazı tamlamalarda izafet kesresi gösterilmiştir:

eṭṭibbā’ -ı kīmyā اطباء كيميا 68b/15

‘uṣāre’-i serḡeṣ عصاره و سرخث 17b/17

kūrre’-i ‘aliyāda كورة و علياده 5b/3

ḡulāṣa’-i ancelīḡā وانجليقا خلاصه 68a/14

maḡmūde’-i anṭākī محموده و انطاكي 73b/13

1.4.2. Yabancı Kökenli (Arapça ve Farsça Dışında) Sözcüklerin İmlâsı

Metinde Arapça ve Farsça kelimeler dışında Latince kökenli kelimelerin varlığı da göze çarpmaktadır. Bunların da yazımında bazı farklılıklar görülmektedir.

Harflerin yazımından kaynaklı farklılıktan doğan örnekler şunlardır:

antimūn 72a/9 - antimūn 22a/19, apātiḡa 106a/4 - āpatiḡa 13a/3,

sābinā 79b/7 - ṣābinā 67b/3, cıntıyānā 18b/4 - cıntıyānā 9b/6

Harekelemelerden kaynaklı farklılıktan doğan örnekler şunlardır:

antimūniyye 24b/1 - antimūniye 88b/9

Metindeki yabancı kökenli sözcüklerin ünlülerinin uzun ünlülü olarak yazıldığı görülmektedir:

aḡāḡıyā اقايا 104b/16, anāḡālīs اناغاليس 14a/18, ‘arṭanīṣā عرطنيثا 118b/9,

ḡarāniyā قرانيا 22a/8, mānyā مانيا 39b/7

Yine metinde geçen Latince kökenli sözcüklerin yazılırken Türkçenin kurallarına uyularak yazıldığı görülmektedir:

esķābyūzā اسقابیوزا 12a/6 <Lat. scabiosa, çıntıyānā جنطیانا 9b/6 <Lat. Gentiana
lutea

ğıyākū غیاقو 15b/15 <Lat. guaiaco, usķulūpenderiyūn اسقلوپندرینون 10a/8 <Gr.
scolopendrium,

usķūrdiyūn اسقوردینون 8b/12 <Gr. scordioides, felesķūn فلسقون 23b/11 <Gr.
pheleskouni

2. Ses Bilgisi

2.1.Ünlüler

2.1.1. Ünlü Değişimleri

2.1.1.1. i/e meselesi (i>e, e>i)

Türkçede bildiğimiz sekiz ünlü ses yanında bir de kapalı e sesi olup bu ses en çok dikkat çeken ve üzerinde uzun tartışmaların yapıldığı karışık bir sorun olmuştur².

Metinde kullanılan kapalı è'li bazı örnekler şunlardır:

èdesin 11a/2, bèze 54b/17, dèrler 4a/16, gèce 41a/3, gèç 4a/14, gèyerler 6b/16,

tèzdür 4a/13, vèrüp 8a/13, yèrler 6b/8, yèdi 19b/2, yèmişi 16b/15, yèrlerden
2b/10

² Ayrıntılı bilgi için bk. Arat Reşit Rahmeti(1987), “Türkçe Metinlerde e/i Meselesine Dair”, *Makaleler*, (haz. Osman Fikri Sertkaya),Cilt 1, Ankara, s.334-341; Timurtaş Faruk Kadri(2005), *Eski TürkiyeTürkçesi*, Akçağ Yay., Ankara,s.35-41; Zeynep Korkmaz, “Eski Anadolu Türkçesinde İmla-Fonoloji Bağlantısı Üzerine Notlar”, *TürkDili Üzerine Araştırmalar*, Cilt 1, Ankara 2005, s.496-497; Duman Musa(2008), “Klâsik Osmanlı TürkçesiDöneminde i/e Meselesine Dair”, *Makaleler*, İstanbul, s.41-75; Orhan Yavuz, “Türkçede Kapalı è”,*SÜ Fen-Edebiyat Fakültesi Edebiyat Dergisi*, Sayı 6, Konya 1991, s.271-306; Özkan Mustafa (1995), Türk Dilinin Gelişme Alanları ve Eski Anadolu Türkçesi, Filiz Yayınevi, İstanbul, s. 92.; Ergin Muharrem (1993), Türk Dil Bilgisi, Bayrak Yay., İstanbul, s. 57.; Karamanlıoğlu Ali Fehmi (1989), Gülistan Tercümesi, TDK Yay., Ankara, s. XLIV; Kocaoğlu, Timur (2003), “Tarihî Türk Lehçeleri Metinlerinin Transkripsiyonlanmasında Kapalı è/i Meselesi”, *Türk Kültürü*, Sayı: 483-484, s. 266-281, Ankara; Semedli, Elza(2010), “*Türk Lehçelerindeki Bir Ses: Kapalı E*”, *Journal of Azerbaijani Studies*, s. 522-532, Azerbaycan; Eckmann, J., “Harezmi Türkçesi”, Harezmi, Kıpçak ve Çağatay Türkçesi Üzerine Araştırmalar, TDK, Ankara, 2003, s. 6-7. ; Argunşah, M., “Harezmi Dönemi Metinlerinde E/İ Meselesi”, *Uluslararası Türk Dili ve Edebiyatı Sempozyumu(29 Mayıs – 1 Haziran 2006)*, A.Ü. DTC Fakültesi.

2.1.1.2. -ı->-u-/ -i->-ü-

Bazı kelimelerdeki yuvarlak ünlüler Eski Türkçede olduğu gibi yazılmıştır:

altun 94a/14, incü 108b/2

Eski Türkçe döneminde bulunan –g ve –ğ’ler düşerken, kendilerinden önceki ünlü sesi yuvarlaklaştırmıştır (Timurtaş, 43; 2005).

şarığ< şaru 29a/10

2.1.2. Ünlü Uyumu

2.1.2.1. Kalınlık-İncelik (Önlük Artlık- Damak) Uyumu

Metinde Türkçe kelimelerde kalınlık- incelik (önlük artlık) uyumu kelime köklerinde sağlamdır. Türkçe kelimelere getirilen ekler de uyuma bağlı kullanılmıştır:

karış 63a/13, kaşığına 111a/17, bildirir 5a/1, artırır 15a/11, keklük 6a/9

2.1.2.2. Düzlük-Yuvarlaklık (Dudak) Uyumu

Dudak uyumu terimi karşılığı olarak “düzlük-yuvarlaklık uyumu”, “yuvarlaklık-düzlük uyumu”, “küçük ünlü uyumu” gibi terimler kullanılmıştır (Kartallıoğlu, 2011; 95). Düzlük-yuvarlaklık terimi bir kelimedeki ünlülerin düzlük yuvarlaklık bakımından birbirine uyması şeklinde tanımlanabilir. Türkçede köklerde ve eklerde vokaller arasında genellikle bir uyum vardır. Söz konusu bu uyum Türkçenin her devrinde her sahada kelime bünyesine kuvvetle hakim olan bir uyum değildir. Bu uyum ancak bugün Türkiye Türkçesinde kuvvetli bir şekilde kendini hissettirmektedir. Eski Türkçe, Eski Anadolu Türkçesi ve diğer Türk şivelerinde de bu uyum Batı Türkçesinin son dönemlerindeki kadar sağlam değildir (Ergin, 2004; 72). Viguier’in 1790’da İstanbul’da yayınlanan “*Elemens de la Langue Turque*” ve 1794’de Roma’da Carbognano tarafından “*Primi Principi della Grammatica Turca*” isimli eserlerindeki örneklere bakıldığında dudak uyumunun XVIII. yüzyılın sonlarında Türkiye Türkçesinde tamamlandığı söylenebilir (Duman, 1995; 60).

2.1.2.2.1. Sözcük Tabanlarında Düzlük-Yuvarlaklık Uyumu

Eski Türkçedeki bazı sözcüklerde yer alan yuvarlak ünlüler metinde de olduğu gibi korunmuştur:

altun 94a/14, incü 108b/2

Kelime sonlarındaki –ğ/-g ünsüzlerinin düşmesi sonucu meydana gelen yuvarlaşmalar:

şarığ< şaru 29a/10

2.1.2.2.2. Eklerde Düzlük-Yuvarlaklık Uyumu

2.1.2.2.2.1. Düz Ünlülü Ekler

-dI görülen geçmiş zaman eki:

Ek, Eski Türkçede daima düz ünlülü olup (Gabain, 2000, 80), Arap harfli metinlerde XVI ve XVII. yüzyıllarda düzensizlik XVIII. yüzyılda geçiş; çeviri yazılı metinlerde ise XVI ve XVII. yüzyıllarda uyumsuzluk XVIII. yüzyılda ise uyum göstermektedir (Kartallıoğlu, 2011; 119). Metinde teklik üçüncü şahıs yuvarlak ünlülü tabanlardan sonra uyum bozulmuştur.

oldı 2a/11

2.1.2.2.2.2. Yuvarlak Ünlülü Ekler

-Up zarf-fiil eki:

Ek, ET’de ünlü ile biten tabanlara –p şekliyle, ünsüzle bitenlere genellikle –ıp/-ip, son hecesi yuvarlak ünlü olanlardan sonra –up/-üp şekliyle kullanılmıştır (Gabain, 2000, 84). EAT’nde daima yuvarlaktır (Gülsevin, 2007; 133). Ek, XVI., XVII., XVIII. yüzyıllarda yazılmış Arap harfli metinlerde düzensizlik gösterirken XVIII. yüzyıl çeviri yazılı metinlerde uyum göstermektedir. Metinde ek yuvarlak olarak kullanılmıştır.

alup 6b/13, kıtup 12b/15, edüp 2a/14

-Ur- fiilden fiil yapım eki:

Eski Türkçede genellikle u, nadiren a, çok az da olsa ı ünlüsü alırken Eski Anadolu Türkçesi döneminde ek yuvarlak ünlülü olup Arap harfli metinlerde XVI yüzyılda düzensizlik, XVII. yüzyılda uyumsuzluk, XVIII. yüzyılda geçiş; çeviri yazılı metinlerde ise XVI. yüzyılda uyum, XVII. yüzyılda uyumsuzluk, XVIII. yüzyılda ise uyum göstermektedir (Kartallıoğlu, 2011; 318).

pişüresin 20a/2, içürelər 33a/13, uçurasın 24a/9

+IU isimden isim yapma eki:

Kökün vokali ne olursa olsun ekteki ünlü Eski Anadolu Türkçesinde daima yuvarlaktır. Bu yuvarlak ekin ET'deki şekli –lıg/-lig'teki –ğ/-g'nin düşmesinden ileri gelmektedir (Timurtaş, 2005; 95). Arap harfli metinlerde XVI ve XVII.yüzyılda düzensizlik, XVIII. yüzyılda geçiş; çeviri yazılı metinlerde ise XVI. yüzyılda geçiş, XVII. yüzyılda düzensizlik-geçiş-uyum, XVIII. yüzyılda ise uyum göstermektedir (Kartallıoğlu, 2011; 397).

tatlu 101b/7, yaşlulardan 4b/18

2.1.2.2.2.3. İkili Şekilleri Bulunan Ekler

-Ir , -Ur geniş zaman eki:

Eski Türkçede genellikle –ur/-ür, nadiren –ar/-er, tek tük de –ır/-ir; Eski Anadolu Türkçesinde -ur/-ür, -ar/-er, -r ve nadiren –ır/-ir şekli kullanılmıştır (Akkuş, 1995; 240). Klasik Osmanlı Türkçesi Dönemine bakıldığında XVI ve XVII. yüzyılda uyumsuzluk, XVIII. yüzyılda düzensizlik; çeviri yazılı XVI ve XVII. yüzyılda uyumsuzluk, XVIII. yüzyılda uyum söz konusudur (Kartallıoğlu, 2011; 335). Metinde hem düz hem yuvarlak kullanım vardır.

Düz ünlülü: artırır 15a/11, çıkarır 9b/19, verir 10a/17, giderir 16b/2

Yuvarlak ünlülü: olur 3b/4, koyup 20a/19, budur 20b/5

-dık/ -dük sıfat fiil eki:

Ek, Eski Türkçe ve Eski Anadolu Türkçesi döneminde her zaman yuvarlaktır (Gabayn, 2000; 83; Timurtaş, 2005; 155). Klasik Osmanlı Türkçesi Dönemine

bakıldığında XVI ve XVII. yüzyılda düzensizlik, XVIII. yüzyılda geçiş; çeviri yazılı XVI. yüzyılda uyum, XVII. yüzyılda uyum-uyumsuzluk, XVIII. yüzyılda uyum söz konusudur (Kartallıoğlu, 2011; 252).

Düz ünlü: bildikden sonra 3a/1, dedikleri 22b/8,

Yuvarlak ünlü: hâşıl olduğu gibi 6a/7, vâkıf olduğundan 1b/13, nazc bulunduğundan 5b/10,

dest-res bulduğdan sonra 2a/4

-dUr-, dIr- fiilden fiil yapım eki:

Ek, ET ve EAT'nde yuvarlaktır (Gaban, 2000; 60; Gülsevin, 2007; 139). Osmanlı Türkçesi döneminde XVI ve XVII. yüzyılda düzensizlik gösterirken XVIII. yüzyılda uyum vardır (Kartallıoğlu, 2011; 277). Metinde uyumsuzluk olan kullanımlar da mevcuttur.

Düz ünlü: indirüp 29b/19, bildirir 5a/1, yapışdıra 44a/11 karşıdırup 46b/10

Yuvarlak ünlü: êdüren 5b/15 kesdüresin 87b/7, 6a/16, karşıdurasın 76a/3

2.1.3. Ünlü Türemesi

Bazı yabancı kökenli sözcüklerde ünlü türemesi vardır:

iskorbüt 60b/8 <Fr. scorbut, usşulüpenderiyün 10a/8 <Gr. scolopendrium,

usşürdiyün 8b/12 <Gr. scordioides

2.1.4. Ünlü Düşmesi

Bazı sözcüklere ünlü ile başlayan bir ek getirildiğinde orta hece ünlüsü düşer. Türkçede orta heceler vurgusuzdur. Kelime ortasında hece düşmesine Türkçenin her devresinde rastlamak mümkündür (Timurtaş, 2005; 56). Metnimizde de kelime başı hece düşmesinden ziyade orta hece düşmesine örneklik teşkli eden kelimeler mevcuttur:

burnı 38b/4, ağzına 57b/6, birbirine 9a/18, beñzer 6b/14

2.1.5. Hece Kaynaşması (Ünlü Birleşmesi)

Hece kaynaşması, vokalle biten bir kelimedenden sonra vokalle başlayan bir kelime veya ek geldiği zaman vokallerden birinin düşmesi iki kelimenin birleşmesi olayıdır. Metinde de bu bağlamda tespit edilen örnek kelimeler mevcuttur:

nesne 47b/8 < ne+ise+ne, şol 6a/6 < şu+ol, böyle 3b/18 < bu+il-e

2.2. Ünsüzler

2.2.1. Ünsüz Değişmeleri

v- <b- değişikliği

Eski Türkçenin bazı kelime ve fiillerindeki ön sesteki b-'ler v-'ye dönmüşlerdir. Metinde de örneklik teşkil eden sözcükler bulunmaktadır:

var : vardır 4a/16, var- : varınca 8a/13, vèr- : vèr-esin15b/12

p- <b- değişikliği

Bugün yazı dilimizde p- olan bazı sözcükler Eski Anadolu Türkçesinde b- iledir. Metinde bazı alıntı sözcükte de kullanım örneği vardır:

barmağ 49b/18, bekmez 99b/5, birinc 62a/12

v- <g- değişikliği

Metinde bu değişime örnek olan bir sözcük vardır:

şovuğdan 8a/14, bël şovuğluğına 22b/18

g- <k- değişikliği

Eski Türkçedeki k-'ler Batı Türkçesine g- olarak geçmiştir. Metinde k-/g- ayrımı için herhangi bir işaret kullanılmamış olup metindeki örnekler g- olarak kabul edilmişlerdir.

gerek 105b/4, gelür 47b/4, getirüp 97b/16, giddikce 76a/1, görülmesine 51a/9, göz 22b/16, gün 7b/9, gece 39a/11, geyerler 6b/16, geyik 94b/1

Metinde Eski Türkçedeki kelime başı /k/ seslerinin korunduğu örnekler de vardır:

kendi 17b/14, kim 4a/11, keçi 110a/11, keser 32b/5

h- < k- değişikliği

Türkçede kelime başında /h/ sesi yoktur. Metinde h ile kullanılan bazı sözcükler Eski Türkçe Döneminde k sesi ile kullanılmaktaydı. Eski Türkiye Türkçesinin başlarında k sesi korunurken bu sesin h şeklinde kullanımı sonraki yüzyıllarda olmuştur (Timurtaş, 2005; 65).

dağı 2a/14, hātūnlara 16b/2, aḡşam 16a/18

d- < t- değişikliği

Türkçede kelime başındaki t/d meselesi karışık bir konudur. Eski Türkçe’de kelime başında d- sesi yoktur. Bu sesin d- olarak yazılması Eski Türkçenin sonlarına doğru olmuştur. Eski Anadolu Türkçesinde bir taraftan t- sesi muhafaza edilirken diğer taraftan da d-’li şekli ortaya çıkmıştır. Eski Anadolu Türkçesinin ilk metinlerinde kendisinden sonra ince ünlü alan kelime başı t-’lerinin büyük bir kısmı d-’ye dönüşmüştür. Bu değişme daha sonraki dönem metinlerinde ağırlıklı olarak görülmektedir (Timurtaş, 2005; 65; Akkuş, 1995; 165; Argunşah, 1999; 58).

Metinde ince sıradan ünlü taşıyan sözcüklerde t- ünsüzü d-’ye büyük oranda dönüşmüştür:

dilkü 110a/10, dişi 102a/6, deliklerine 110b/18, kırdları 35b/6, giddikce 76a/1,

kıynadalar 19b/15, terledir 15b/12, düşse 6b/10, döker 42b/5, depesine 38b/8

Metinde ince sıradan ünlü taşıdığı halde t- ünsüzünü koruyan sözcükler de vardır:

tükürene 106b/4, terledir 15b/12, tügiyle 30b/19

Metinde kalın sıradan ünlü taşıyan sözcükler genellikle ṭ ünsüzünü korumuştur:

taamlada 52a/5, taşları 17a/11, taatlu 101b/7, taḡşan 18a/12, tavuḡ 99a/16,

taayanup 59a/16, toḡsan 37b/5, tolusı 17a/18, toldurup 6a/16, toḡuz 3b/8

Kalın sıradan ünlü taşıyan bazı sözcüklerde t- sesi d-'ye dönüşmüştür:

dura 7b/9, düşse 6b/10

Kalın sıradan ünlü taşıyan bazı sözcükler hem t-'li hem d-'li kullanılmıştır:

toğuz 3b/8 - dokuz 79a/16

2.2.2. Ünsüz Uyumu

Tonsuz ünsüzle biten kök ve gövdelere gelen eklerin başındaki tonlu ünsüzler metinde uyuma girmemektedir. Metinde tonlu olarak bulunan en yaygın ünsüz d-'dir. Bunun yanında c- sesi de kullanılan bir diğer sesdir. Bu sesler metinde t- ve ç-'ye dönüşmezler.

kapakda 84a/15, eylemekde 7a/8, bulduktan 2a/4, bildikten 3a/1, etdim 2a/16, yapmıştır 96a/10, bulduktan 2a/4, kesdüresin 87b/7, şaldıkda 2a/10, gitdikce 76a/1

2.2.3. Ünsüz Türemesi

Türkçede çeşitli fizyolojik veya başka nedenlerle ortaya çıkan ünsüzler oldukça fazladır. (b, p, m, d, l, n, t, r, k, h, y, v) gibi ünsüzler sözcüklerin başında, ortasında ve sonunda türeyebilmektedir. Bu gelişme Türkçenin hemen bütün şive ve lehçelerinde görülmektedir (Duman, 1995; 61). Muharrem Ergin de ses türemesini, “*Sesler gramer birlikleri içinde yan yana düşerken bazen birbirleriyle doğrudan doğruya birleşemez ve aralarına bağlanmayı sağlayacak ilave ses alırlar. Bu hadiseye ses türemesi denir.*” (Ergin, 2004; 51) olarak tanımlar.

-y- : eyleyüp 1b/10, şuyıyla 100b/10, şarâbıyla 106b/10, olmasıyladır 5a/18, bağlayup 20a/17

-n- : depesine 38b/8, göbегine 28b/17, burusuna 119a/12, ağzına 57b/6,

içinde 82b/12, çürümesine 21b/18

2.2.4. Ünsüz Düşmesi

Sözcük başında y- düşmesi

Kelime başındaki y protezinin sözcük başında türememe mi düşme olduğu konusunda değişik görüşler olup bu görüşlerden birisi de kelime başındaki y- sesinin türemeye neden olduğu görüşüdür (Tekin, 2003; 308-326). İkinci görüş ise kelime başı y- sesinin aslî ses olduğu ve zamanla düşebildiği görüşüdür. Kırgız, Kazak lehçelerinde Türkiye Türkçesindeki –y sesinin –c vey –j olarak bulunması halinde bunun aslî ses olarak kabul edilmesi gerekir (Gülsevin, 2005; 207-213)

incü 94a/19 < yincü (topac incü), ince 76a/14 < yinçke (ince bir mıkdar)

Bunun yanında şu kelimeler ise y protezli olarak yazılmıştır:

yılan 63a/12, yigitler 4b/14

Orta hecede –ğ-, g düşmesi

gerek 105b/4 < kergek

kulak 34a/11 < kulgak

nitekim 6a/12 < ne teg kim

şıçan 113a/2 < şıçgan

Orta hecede –l- düşmesi

Eski Türkçede kelür-/keltür-, olur-/oltur olarak iki ayrı şekilleri bulunan bu fiillerin ikinci ikinci şekillerindeki l-'nin Batı Türkçesinde düşmesi sonucu getir-, otur- şekilleri ortaya çıkmıştır (Ergin, 1997; 426).

getürüp 97b/16 < keltür-

2.2.5. Ünsüz Tekleşmesi

maḥal 3b/14 < maḥall

2.2.6. Hece Düşmesi

-dUr <durur <turur

budur 7a/2, yokdur 3b/10, anıdır 96a/1, göbegindedir 6b/12

2.2.7. Ünsüz ikizleşmesi

Bir kelime içindeki bir ünsüzün iki defa söylenmesi olarak tanımlayabileceğimiz ikizleşmeye dilimizde pek de sık rastlanmamaktadır. Metinde yabancı kökenli bir sözcükte rastlamaktayız (Özkan, 2009; 177).

heyü fāriḳūn 109a/7 < Rum. heyufarikun < Lat. Hypericum

İKİNCİ BÖLÜM

METİN

[1b]

(1) bismi'llāhi'r-raḥmāni'r-raḥīm (2) *elḥamdüli'llahillezī evda'a fī'n-nev'i'l-insāni ma'rifete'l-* (3) *menāfi'i ve'l-ḥavāsi ve'allemehu tedbire'l-terākibi liyetevāşale* (4) *min ṭarīqi'l-esbābi ilā me'aḳılı'l-ḥalāşi ve's-şelātü* (5) *ve's-selāmü 'alā men utiye'l ḥikmete bi-kemāli'l- ḳurbi ve'l-iḥtisāşi* (6) *ve'alā alihi'l- ebrāri ve aşhābihi'l- aḫyāri źevi's-şıdđi* (7) *ve'l-iḥlāşi **emmā ba'd** ḳalil e's-şınā'atu fī-ferżeti't-* (8) *biđā'eh 'ömer e't-ṭabīb bin sinān* ğufrān-ı şebāb (9) ve vaḳt-i kesb-i kemāl ve ādabda nuḳūd-ı sermāyeyi temkīn (10) ve 'ukūd-ı eyyāmı 'ömr-i nāzenini ta'lim-i 'ilm-i ebdāne şarf eyleyüp (11) birinci zamān erbāb-ı beyninde taḥḳik-i mesā'il-i ṭıbbiyye (12) ve müşāhede'-i a'māl-i tecrübiyye etmegın esrār-ı mektümiyye (13) kāşif ve fevā'id-i ğayr-i ma'lümiyyeye vākıf olduğımdan (14) mā-'adā enfās-ı 'iseviyye ve aḳdām-ı müseviyye ile

[2a]

(1) ma'rūf ve mevşūf olan ḥuzzāḳ ve esātize'-i elibbā (2) mülāzemetiyle zīr-perde'-i terākībde pūşide olmuş (3) mu'ālecāt-ı ğarībiyye ve tedābirāt-ı 'acebiyye dest- (4) res bulduğdan şoñra du'ā-yı devām-ı devlet-i pādişāh-ı (5) islām ve vükelā'-ı kirām zevi'l-iḥtirām ve 'ulemā-yı (6) 'izām şerī'at-ı niżām e'azze-llāhu enşārehum ve zā'efe (7) iḳtidārehum müdāvemetiyle ḥadış-i şerīf-i seyyidi'l-mürselin (8) ve raḥmetelli'l 'alemīn şallallahu 'aleyhi ve's-sellem buyurmuşdur ki (9) *ḥayru'n-nās men yenfe'u'n-nās* i't-tişāfına mazḥar (10) olmak emniyyesiyle **naẓm** nazār şaldıḳda eṭrāfa (11) *görindi surr-ı şadāni ḥalāş oldu ğönül ğamdan* (12) *erişdi feyz-i rabbāni ol ecluden bu neş'eyi* (13) pür-şevk ile bu eşer-i feyz-i baḫşa teşmīr-i sā'id (14) ihtimām edüp ve dağı bu kitābiñ ismine *kunūzu ḥayāti'l-* (15) *insān kānun-ı eṭbbā'-ı feylesüfān* tesmiye edüp (16) iki maḳāle üzere terṭib eddim **makāletü'l- ülä** (17) ṭıbbiñ 'ilmiyyātını beyān eylemek için birḳaç fuşūla (18) müştemil eyledik zīrā ṭāliblere umūr-u ṭabī'iyye bilmek (19) lāzımdır **maḳāletü's-şāni** 'arab ve 'acem ve rüm ve efrenc

[2b]

(1) huzzâklarının i' timâd êtdikleri kütüb-i mu' teberlerinden (2) güzîde ve mücerreb ve nef' ine vâkıf olduğumuz mürekkebatın (3) ve müfredatın şetâtını cem' edüp birkaç ebvâba (4) müstemil kılpup muhadderât-ı ma' ânîsin libâs-ı lisân-ı (5) türkîde cilveger ve muhtâşar kıldım ki mübtedîlere (6) âsân talebelere beyân ola **el-mağâletü'l-ülâ** (7) talebelere mühim olan umûrı beyân eder ibtidâ (8) talebelere lâzımdır ki havâş-ı eşyâyı bile şeklinden (9) ve levninden ve tu' mindan ve kıvâmından ve gılzetinden (10) ve vaktinden ve râyîhasından ve bitdikleri yerlerden (11) **ba' de** esbâb-ı emrâzı bilüp aña göre mu' alece (12) edeler ammâ esbâb-ı emrâz üçdür **evveli** sâbıka (13) **şânî** bâdiye **şâliş** vâşıladır bundan soñra (14) emrâzı bileler emrâz dağı üçdür **evveli** sū'-i (15) mizâc-ı sâdec **şânî** emrâz-ı terkîb **şâliş** teferrükü'l- (16) ittîşâldır ve bundan soñra evkât-ı emrâz dördür (17) **evveli** ibtidâ **şânî** tezeyyüddür **şâliş** intihâdır **râbi'** (18) inhiâtıdır ağdiyye dağı ikidir **evveli** keymûs-ı (19) maḥmûd tevellüd eder **şânî** keymûs-ı mezmûm tevellüd eder

[3a]

(1) bunları bildikden soñra emrâza ' ilâc edeler (2) dağı üç nev' üzeredir **evveli** tedbîr-i (3) işlâh-ı sitte'-i zarûriyye **şânî** kânûn-ı isti' mâl-ı (4) edviyye **şâliş** ' amel-i bâlîdir ammâ sitte'-i zarûriyye ki (5) zıkr olunur **evveli** cins-i havâ'-i muhi'tür **şânî** (6) mâ-yü' kel ve mâ-yüşrebdir **şâliş** hareket-i sükündür (7) **râbi'** ' avârîzü'n-nefsdir **hâmis** nevm-i yeḳazâdır (8) **sâdis** istifrâğ-ı ihtibâsıdır bundan soñra (9) göreler marâz-ı bürûd-ı tekmîdir yâhûd harâr-ı tekmîdir (10) ammâ esbâb-ı emrâz-ı hârre beşdir **evveli** i' tidâlden (11) ziyâde hareket **şânî** ' ufûnet **şâliş** tekâşif-i (12) mesâmât **râbi'** harârete mülâkî olmak **hâmis** (13) edviyye'-i hârre isti' mâl eylemekden sebep-i emrâz-ı (14) bâride dağı sekizdir **evveli** şovuğa mülâkî olmak (15) **şânî** edviyye'-i bâride isti' mâl etmek **şâliş** çok (16) yemek **râbi'** az yemek **hâmis** ifrâtle mesâmât (17) kapanmak **sâdis** ifrâtlı taḥalḥul **sâdec** harekât-ı (18) müfri'tâ **şâmin** sükûn-ı müfri'tâdır bunlardan soñra (19) tâlibe lâzımdır ki imtilâyı bileler imtilâ nev' indır

[3b]

(1) **evveli** bi-ḥasebü'l-ḳuvve **şânî** bi-ḥasebü'l-ev' iyye ba' de (2) ey tâlib ma' lûm olsun ki mâ' külât ve meşrûbât (3) ki ekl ü şürb oluna ibtidâ-i ma' deye varanda haẓm-ı (4) evvel olup arpa şuyı gibi ğalîz olur aña keymûs (5) dërler ba' de gide varup haẓm-ı

şānī ile mūnhażim olur (6) āna dađı keylūs dērler ahlāt-ı erba‘ a andan hāşıl (7) olur *el-faslū’l-evvel* mizāc beyānındadır mizāc (8) okuz nev‘ uzeredir bu okuzdan biri mu‘ tedildir (9) bu mu‘ tedil mizāc tađayyürden müberrādır böyle mizāciñ şimdiki (10) hālde mişli yokdur *kāle’l-buķrāt* mevcūd ve ma‘ dūm (11) olan eşyā bulunmaz tāki māzīde vücūdu bulunmadıkça (12) lākin ecsām üzerine terkīb ile tefrīķ-i mūte‘ aķib (13) iken an böyle ki teferruķ-ı ebdān ma‘ dūm olur (14) ve mūrekkeb olan mevcūd bulunur ve bu maħalde söz (15) okdur zıkr olunsa taṭvīl-i kelām lāzım gelür zīrā (16) bu kitābı muħtāşar kıldık ‘ārife yek işāret kifāyet (17) eder *ve ammā* bizim mizācdan murādımız ta‘ dīldir ve ammā (18) mu‘ tedil-i müfreddir müfred dađı dördtür *hār u* bārid (19) *raṭb u* yābis mūrekkeb olan dađı dördtür *hār u*

[4a]

(1) *yābis* hār u raṭb *bārid ü yābis* bārid ü raṭb ve ammā (2) mizāc-ı mu‘ tedil olan yerler haṭṭ-ı istivādır leyl ü (3) nehārı berāber olan yerlerdir Mekke *Medīne* demişler (4) ba‘ zılar Hicāzdır demişler bundan şoñra mizāc-ı mu‘ tedil (5) olan iķlīm-i rābi‘ ya‘ nī vilāyet-i ‘Acemdir bundan şoñra (6) mizāc-ı mu‘ tedil olan iķlīm-i hāmīs ya‘ nī Kōşantīniyye (7) ve eṭrāflarıdır *pes imdi* benim ‘azīzim bu iķlīmleriñ (8) havāları birbirine zıdd olmağla ve kevākibleriñ deverānları (9) dağı muħtelif olmağla tefrīķ ile terkīb ve imtizāc ve (10) taḥlīl zarūret ve hikmet-i ilāhiye muħteżāsınca (11) kaçan kim envā‘ ve ‘anāşır şaķl ve ḥiffetde keşāfet (12) ve leṭāfetde ḥarekāt ve sūkūnda muħtelif olduklarından (13) tekvīnleri dağı muħtelif anıñçün ba‘ zılarıñ tekvīni (14) tīzdir ve ba‘ zılarıñ geç oldu ve ṭulları ve kaşıruları (15) dağı muħtelif oldu ve kūrre’-i şūflide mükevvenātdan (16) üç şey vardır āna mütevellidāt dērler *biri* ma‘ den (17) biri nebāt biri ḥayvān ḥayvānātıñ tekvīnleri (18) belesān-ı ṭabī‘ idedir ve kibrīt-i ḥayvāndır ve (19) mūmiyā’ü’l-aşlī ile dir bu üçe maddetü’l-ḥayāt

[4b]

(1) dērler *beķā’-i ḥayāt* bunuñla kā’ imdir ammā belesān-ı (2) ṭabī‘ i dedigimiz kuvā-yı ṭabī‘ idir ve kibrīt-i ḥayvān (3) dedigimiz kuvā-yı nefşāniyyedir mūmiyā’ü’l-aşlī (4) dedigimiz kuvā-yı ḥayvāniyyedir *ammā ba‘ zı* ḥayvānlarıñ (5) tekvīnleri mu‘ ayyen zamānda zāḥir olur ve ammā (6) insānda ol mādde her an her zamānda mevcūddur (7) ḥayvānātıñ ṭarīķ-i tevellūdi çokdur ba‘ zı ḥayvānāt (8) ta‘ fīn ṭarīķıyla tevellūd eder ve ammā kāmīl-i ḥayvān (9) ki menīden ve ebeveynden hāşıl ola anlar içün (10) dađı zamān-ı mu‘ ayyen vardır biz gelelüm evvelki söze (11) icmālen insānda olan *burūdet*

ve yubüset (12) **harâret** ve ruṭûbetiñ mu‘ tedillerin beyân edelim (13) evvelâ yigitleriñ ṭabî‘atları mu‘ tedildir ve şabîler (14) harâretde yigitler ile berâberdir likin şabîleriñ (15) ruṭûbetleri ziyâdedir harâretleri lînet üzere- (16) dir ammâ meşâyiḡ ile orta yaşlulariñ ṭabî‘atları (17) burûdet ve yubüset üzeredir ammâ meşâyiḡiñ (18) ruṭûbetleri orta yaşlulardan ziyâdedir (19) bundan soñra beden-i insânda mu‘ tedil olan

[5a]

(1) ‘üzlari bildirir bu mu‘ tedil olan ‘üzvuñ (2) biri el parmaqlariniñ ve avucunuñ derileridir ve (3) bundan soñra içi derisidir bundan soñra cümle (4) eliñ derileridir ve bundan soñra beden-i insâniñ (5) cümle derileridir ve bundan soñra beden-i insânda (6) harâretlü ‘üzlariñ **evvelkisi** kalb **şânî** kebed (7) **şâliş** tıḡâl **râbi‘** laḡm ammâ beden-i insânda şovuk (8) olan ‘üzlariñ evveli ‘**izâm** şânî ‘**azrûf** (9) şâliş **ribât** râbi‘ **a‘şâbdır** ve ammâ beden-i insânda (10) ruṭûbet üzere olan ‘üzlariñ evveli **şahm** (11) ikinci **semen** üçüncü **laḡm** dördüncü **dimâḡ** beşinci (12) **nuḡâ‘dır** ammâ nebâtiñ mübdâ‘-ı tekvîni cism-i keşîfdir (13) ḡayvâna nisbet ve bu cisim cemî‘-i nebâ[t]âtiñ eczâsında (14) mevcûddur öyle olsa ol nev‘ anıñla olmuşdur (15) ḡâhî buzürda ḡâhî aşda ve dallarda bulunur (16) ammâ ma‘ deniyyâtiñ zuḡurına bir mu‘ ayyen zamân vardır (17) anda zâhir olur eflâkıñ ḡarekâti ve ṭulû‘ı (18) ve ḡurûbı ile ve şemsiñ ḡarîb ve ba‘îd olmasıyla- (19) dır ve ma‘ deniñ ibtidâ-i tekvîni menî degildir ve sâ‘ir

[5b]

(1) şey‘ daḡı degildir nebâtiñ mübdâ‘ı gibi ola ol ḡâfizi (2) ki anıñla nazc-ı kâmil ve şekl bulur ya‘nî zâhir (3) olur ve ammâ kürre‘-i ‘aliyâda mübdâ‘-ı tevellüde ve tekevvüne (4) ihtiyâcı yoḡdur zîrâ kâmildir taḡyîr ve fesâd ḡabûl (5) étmez ammâ kevâkibiñ ṭulû‘ ve ḡurûbundan ve devrânından (6) riyâḡlar ḡâşıl olur kimi **şarkî** kimi **ḡarbî** kimi **cenûbî** (7) kimi **şimâlî** kevâkibleriñ iktizası ḡasebiyle ve bu riyâḡlarıñ (8) daḡı kuvvetleri vardır keyfiyât-ı râbi‘ adan ḡayrı (9) bahârât ve rûḡâniyyât tevellüd eder kevâkibleriñ (10) te‘ şîrinden kürre‘-i havâda nazc bulduḡından şelc (11) ve maṡar ve jâle cümlesi kevâkibiñ te‘ şîriyledir ḡayrı (12) degildir ve ammâ bu ‘ âlemde eşeri zâhir olanlar bunlardır (13) ma‘ deniyyât nebâtât ve ḡayvânâtdır ve ammâ mizâc daḡı (14) ‘anâşırıñ ḡareketinden ihtilât ve imtizâc ve icâb (15) eder ve bu mizâcı taḡriḡ étdüren ḡayâtdır ve şûret-i (16) nev‘ iñ mübdâ‘dır ve bu mizâc ḡâşıl olması (17) ḡuvâlarıñ şâdiḡ ‘amelleri vâsıtasıyla ki anda (18) vuḡu‘-ı taḡallüf eylemez **fâşl-ı şânî fî‘l-envâ‘ü‘l-** (19) **mütevellide mine‘l-envâ‘ü‘l-muḡtelife** bilgil kim mizâc-

[6a]

(1) dan sonra nevc' in şeklinden bir cism teşekkül eder (2) andan neşf ü nemâ bulur ve ol nevc' in kemâlinde kuvvâ (3) vardır ervâhlarıñ vâsıtasıyla tamâm olur (4) kâmil olur bu iki nevc' iniñ beyninde bir nevc' dağı (5) hâşıl olur ol dağı bir nevc' -i aher olur iki (6) nevc' iniñ her birine müşâbeheti vardır şol vech ile kim (7) hımâr ile haylın beyninde bağıl hâşıl olduğı (8) gibi yâhūd kelb ile çaçalın beyninde olduğı (9) gibi tavuğ ile keklık arasında bir hayvân tevellüd (10) eder ikisine müşâbihdir ve bu tevellüd dağı nebât (11) ile ma' deniñ envâ' ında vâkı' olur ve bir nevc' -i aherden (12) bir nevc' dağı tevellüd olur nitekim **şelcemden** fücıl (13) ve **hınıadan** zevân ve **reyhândan** nemâm ve bezr-i (14) kettân ile **nârenciñ** arasında na' nâ' hâşıl (15) olur ve nârenci şakğ edüp içine bezr-i kettân (16) tıdurup defn olsa tārḥūn hâşıl olur (17) ikisine müşâbihdir kaçan birisiniñ birbirine ğalebesi (18) olursa müşâbehet nemâsı olur ekşer yâ ma' âinde (19) dağı vâkı' dır nitekim üsrüb ma' deninden **elmâs**

[6b]

(1) hâşıl olur ve nuḥâs ma' deninden **zümürrüd** hâşıl (2) olur ve fizza ma' deninden **yâküt-ı ezrak tevellüd** (3) eder ve hadîd ma' deninden **la' l** tevellüd eder (4) **fe sübhâne'l-hâlıkı'l-lezi evde'a fi küll-i nevc' in kuvvete tevellüd** (5) **yüşâbihuhu ve yumâşiluhu ve yuḳâribuhu ve yuḫâlifuhu bi-ḥasbi'l-** (6) **edvâr ve'l-ekvâr ve'l-bıka'** ve nebâtdan bir hayvân (7) tevellüd eder ağaçlardan ḳurdcağızlar peydâ olup (8) neşf ü nemâ bulur ḳaz gibi olur etini yerler **Vemesḳüde-** (9) **ḳâlmıḳ** vilâyetinde bir nebât olur ḳarpuz gibi aniñ (10) çekirdegi bir çuḳur yere düşse bir nebât hâşıl (11) olur giderek canlanır ḫarekete gelür ve ol (12) nebâtiñ aşı göbegindedir ve çuḳur yanında olan (13) nebâtdan nafaḳalanur kaçan ol nebâti alup boğazlansa (14) beyâza mâ'il olur yengec laḫmına beñzer lezîz eti (15) vardır ol vilâyetiñ ḫalkı aniñ derisinden (16) şapḳa yapup başlarına geyerler **fâşl-ı şâlis** (17) **fi keyfiyyet-i tağayyür-i şuveri'l-ecsâm** şüret-i nevc' iyye (18) ve şüret-i aşıyye ve şüret-i bātıniyyeniñ beḳâsıyladır (19) ve ecsâmıñ dağı iki şüreti vardır biri

[7a]

(1) ḫâricdedir tağyîr ḳabül eder ve biri bātınî ki (2) tağyîr ḳabül eylemez buña mişâl budur ki zeheb (3) mükelles şüretinden ḫâric olur ammâ şüret-i (4) bātıniyyesinden ḫâric olmaz ve **zıbaḳ-ı muşâ' ad** (5) ve **mükelles** dağı şüret-i zâhiresinden ḫâric olur

(6) ammā şūret-i bātinesinden hāric olmaz buña (7) delilimiz budur ki her ne tedbīr olunsa şūret-i (8) zāhiresine ‘avdet eder bunları fark eylemekde (9) ‘usret yokdur āteş gördükde tā’ir ve yanıcı olan (10) nesneye hükemā rūh dērler ve ammā āteş üzere şābit (11) olup kalan nesneye ecsām dērler eṭibbā’-ı (12) kimyāyı buyurmuşlar ki şol kimesne ki ervāhı (13) şābit ve ecsāmı taş’id ede bu şan’ata mālīk (14) olur *fāsl-ı fı’l-miyāhātī’l-muḳaṭṭirātī mā’i’l-bād-* (15) *zehriyye* Dūncilūs ṭabībīñ ihtiyārıdır ḫafaḳāna (16) emrāz-ı ‘ufuniyyeye vebā’iyyeye mu‘arriḳdır *ṭarīḳi* (17) *budur* anceliḳā zurunbād ve ḳaranfil otı ṭūrmantilā (18) liḫyetü’t-teys zufrū’l-ḫayl rāsen yigirmişer dirhem (19) ve ḳışr-ı ğıyāḳū elli dirhem şandal-ı aşfer dārçin

[7b]

(1) besbāse ḫabbū’l-ūbhel bezr-i şevketi’l-mübāreke ve (2) ḫabb-ı ütrüc ve ḳışr-ı ütrüc sekiz dirhem ve müşk-i ṭarāmşī’ (3) ve eşḳābyüzā na‘nā’ ve māmīşā ve usḳūrdiyūn (4) sezāb ve bādrenbūye birer ḳabza ve zehre-i ḳaṭṭaryūn (5) ve heyū fārīḳūn ve nercis lisān-ı sevr ve lisān-ı (6) kelb yarımşar ḳabza şarāb-ı ‘atīḳ üç yüz dirhem (7) ve ‘uşāre’-i limūn ve mā’-i cevzü’l- aḫḫar mā’-i bādrenbūye (8) ve mā’i’-d-derdār ve mā’-i şevketi’l-mübāreke ellişer dirhem (9) ḫammām-ı māriyyede dört gün dura ba‘de içine tiryāḳ (10) yigirmi dört dirhem ma‘cūn-ı diyāsentā sekiz dirhem (11) cevāriş-i ḳırmiz altı dirhem incü sufūfi ve mercān sufūfi (12) üçer dirhem ve devā’-ı misk iki dirhem za‘firān (13) ve mürr-i şāfi ikişer dirhem şeker elli dirhem üç günden soñra (14) inbīḳde taḳṭīr edesin *mā’-i tiryāḳ* Ğurçitānūsundur (15) emrāz-ı vebā’iyyeye mu‘arriḳdır *ṭarīḳi budur* tiryāḳ yigirmi (16) dört dirhem mürr-i şāfi dört dirhem ḫaliş şarāb-ı (17) ‘arab ellişer dirhem ḫammām-ı māriyyede taḳṭīr edeler (18) isti‘mālī dört dirhemdir *mā’-i tiryāḳ* Puṭrūsāliyūs (19) ḫekīmiñdir ḫummā’-ı vebā’iyyeye esrār-ı ‘acībedir *ṭarīḳi*

[8a]

(1) *budur* ‘uşāre’-i ḫarmel ‘uşāre’-i ḫummāz ‘uşāre’-i (2) usḳūrdiyūn ‘uşāre’-i ütrüc yüz dirhem tiryāḳ (3) sekiz dirhem taḳṭīr edesin isti‘mālī dört dirhemdir (4) *mā’-i tiryāḳ* Dūncilūs ḫekīmiñdir ḫummā-yı reddiyyeye (5) nāfi‘dir mu‘arriḳdır *ṭarīḳi budur* ‘uşāre’-i kārdūsānuḳ (6) ‘uşāre’-i usḳūrdiyūn ‘uşāre’-i ḳışrū’l-cevz (7) ikişer yüz dirhem za‘firān dört dirhem mürr-i şāfi (8) şabr sekiz dirhem tiryāḳ kırḳ sekiz dirhem beyāz (9) şarāb yüz dirhem müşk-i ṭarāmşī’ köki on iki (10) dirhem bunları bir şişeye ḳoyup mekān-ı ḫārrede (11) üç gün dura ba‘de ḳar‘-ı inbīḳ ile taḳṭīr (12) edesin

isti' māli sekiz dirhemden on altı (13) dirheme varınca mā'-i uskürdiyün ile vèrüp (14) şovuğdan gāyet şakınalar zīrā mu'arriğdır mā'i'l- (15) tiryākü'l-re's Gūrçitanūs hekīmiñ muhtāridir (16) emrāz-ı dimāgiyyeniñ envā'ina nāfi' dir şar' (17) sekte mişāl **tarīki budur** 'ūdū's-şalīb uşne (18) egir yigirmi dirhem ḥabbü'l-'ar' ar bezr-i fāvāniyā (19) қаранfil onar dirhem besbāse altı dirhem ḥarmeyān

[8b]

(1) dört dirhem ustūhūdūs nercis betūniқа iklilü'l- (2) cebel sālūyā zanbağ zehre-i iḥlāmūr birer қабза (3) şarāb-ı ebyaz iki yüz dirhem mā'i'l-fāvāniyā mā'-i (4) sālūyā mā'i'l-nercis yüz dirhem tiryāk-ı 'atīğ (5) otuz iki dirhem cevārişü'l-verd devā'ü'l-misk (6) dörder dirhem cevāriş-i anқardiyā on iki dirhem (7) sekiz günden şoñra қar'-ı inbīğ ile taқtīr (8) edesin isti' māli nişf қaşığdan bir қaşıқа (9) varıncadır mā'i'l-**pādzehr** Vākaryūs hekīmiñ (10) muhtācidir ḥāle müsta'meldir **tarīki budur** cildūniyā (11) üç қабза sezāb müşk-i tarāmsī' şevketi'l- (12) mübāreke birer қабза uskürdiyün iki қабза (13) anceliқā zurunbād üçer dirhem қışr-ı ütrüc қışr-ı līmūn (14) dārçin ikişer buçuқ dirhem iklilü'l-cebel betūniқа қаранfil (15) ikişer dirhem 'arāk üç yüz dirhem şarāb-ı 'atīğ ḥallü'l-ḥamr (16) ellişer dirhem yigirmi dört sâ' atden şoñra қar'-ı inbīğ (17) ile taқtīr edesin ba'de içine tiryāk yigirmi dört dirhem (18) mesridiğūs on iki dirhem kāfūr қаранfil (19) ikişer buçuқ dirhem қurş-ı af' ī besbāse birer dirhem

[9a]

(1) dārçin üç dirhem betūniқа ḥamīresi on altı dirhem (2) şevketi'l-mübāreke sekiz dirhem ma'cūn-ı cevāhirü'l-ḥār (3) altı dirhem қar'-ı inbīğ ile 'ale'l-arz üç kerre taқtīr (4) edesin mā'i'l-felāsife Anṭūnūs Gūbiyūsūñdur (5) dāḥilde ve ḥāricde olan emrāz-ı ḥārreniñ envā'ina (6) nāfi' dir **tarīki budur** tāze mürver çiçeği iki yüz dirhem (7) nīlūfer yüz elli dirhem ḥass baқlatü'l-ḥamқā 'inebü's-şaleb (8) yüz dirhem benc-i ebyaz şakāyıқu'n-nu'mān zehre-i ḥaşḥāş (9) ellişer dirhem verd benefşe otuz ikişer dirhem 'aşir-i (10) ḥayyü'l-'ālem üç yüz dirhem 'aşir-i ḥummāz 'aşir-i lisānū'l- (11) ḥamel ikişer yüz dirhem 'aşirü'l-hindibā yüz dirhem (12) mekān-ı bāridede on yedi gün dura ba'de ḥammām-ı (13) māriyede taқtīr edüp ba'de arziyyeniñ üzerine (14) mezkūr 'uşāreler veznince cedīd 'uşāre қoyup (15) muқaṭṭarı daḥı қoyup yine taқtīr edesin bu tarīğ (16) ile her kerre 'uşāreleri tecdīd etmek üzere (17) yedi kerre taқtīr edesin ba'de cümle muқaṭṭarları (18) birbirine қoyup taқtīr edesin arziyyesin iḥrāğ (19) edüp milḥ iḥrāc edüp muқaṭṭara қoyup otuz gün

[9b]

(1) mekân-ı bāridede defn edesin isti' mālî yigirmi dirhemden (2) kırk dirheme varınca **mā'i'd-dīdān** Anṭūnūs (3) Ğūbiyūsundur **tarīki budur** 'aşir-i ḥarmel 'aşir-i (4) şevketi'l-mübāreke 'aşir-i birincāsef beşer yüz dirhem (5) 'aşir-i necil üç yüz dirhem müşk-i ṭarāmsī' ṭūrmantilā (6) behmen-i şofya on ikişer dirhem zurunbād çıntıyānā (7) sekiz dirhem ğāfit bādrençbüye ḥummāz ikişer buçuğ (8) ḳabza na'nā zūfā betūniḳa diş otı ikililü'l-cebel (9) usḳürdiyün zehre-i lisān-ı şevr zehre-i hindibā (10) verd-i aḥmer yarımşar ḳabza ḳanṭaryün afsentün ḳorāl- (11) linā anberbārīs ikişer ḳabza sūsenü'l-ebyaż (12) heyü fārīḳūn hemil onar dirhem dūḳū on altı dirhem (13) ḥorasānī bezr-i ütrüc altışar dirhem ḥabbü'l-ġār on (14) dirhem ḥabbü'l-übhel ḳışr-ı nārenc ikişer dirhem mā'-i zehre-i (15) nārenc mā'-i ḥummāzü'l-ütrüc yüz yigirmi beşer dirhem mā'-i (16) zehre-i ḥūḥ yüz elli dirhem dört günden şoñra 'ale'l- (17) arzıyye ḳar'-ı inbīḳ ile yedi kerre taḳṭir edesin (18) isti' mālî on iki dirhemden yigirmi dört dirheme (19) varınca soğulcanı ḳırar çıkarır ma' deyi pāk eder

[10a]

(1) **mā'ü'l-müfettiḥ** Anṭūnūs Ğūbiyūs ṭabībiñ (2) iḥtiyārıdır süddeleriñ envā' ını açar 'illet-i merāḳiyāya (3) nāfi' dir **tarīki budur** şeḳāḳul usḳürçinā serḥeş (4) ḳanṭaryün her dem bahār köki bezr-i felencmüşk bezr-i (5) şevketi'l-mübāreke bezr-i hindibā bezr-i ḥurf ḥabb-ı ütrüc (6) dörder dirhem aşl-i rāziyāne aşl-ı keber aşl-ı ṭarfā (7) aşl-ı lisān-ı 'aşfūr ḳışr-ı ütrüc üçer dirhem (8) bersiyāvşān usḳulūpenderiyün betūniḳa (9) eftimün hindibā ikişer ḳabza ḥāşā ḳuşḳūṭa (10) hemil heyü fārīḳūn retme bādrençbüye birer ḳabza (11) zebīb yāḳūti sekiz dirhem mā'ü'l-hamel mā'-i usḳulū- (12) penderiyün mā'-i şevketi'l-mübāreke mā'-i ḳayşūm (13) yüzer dirhem ḥamr-ı ebyaż iki yüz elli dirhem iki günden şoñra (14) ḳar'-ı inbīḳ ile taḳṭir edüp içine dārçin (15) bir buçuğ dirhem devālikü'l-kebīr nışf dirhem ḥall edüp (16) ḥıfz edesin **mā'ü'l-re's** Ğürçitānūsundur (17) emrāz-ı re'siñ envā' ına nāfi' dir ḳalbe feraḥ verir (18) **tarīki budur** cevz-i buvvā besbāse ḳaranfil dārçin (19) sekiz dirhem ḥulincān egir dörder dirhem sünbül-i

[10b]

(1) rūmī bir buçuğ dirhem ḥamr-ı ebyaż sekiz dirhem ḳar'-ı (2) inbīḳ ile taḳṭir edesin isti' mālî on iki dirhemden (3) yigirmi dört dirheme varınca **mā'i'l-sebīl** (4) Vāḳaryūs

hekîmiñ muhtârıdır **tarîki budur** lübüb-ı (5) bārıde-i zebîb aḥmer-i tîn sibistân ‘unnâb ‘ırku’s- (6) sūs dörder dirhem ḥaṣḥâş toḥmı zamğ-ı kesirâ ikişer (7) dirhem günlük maṣtakî birer dirhem tîn-i ermenî tîn-i (8) maḥtûm riyyetü’s- şa‘leb altışar dirhem kara koz elli dirhem (9) duḥân iki kabza ḥamîrû’l-verd ḥamîr-i benefşec ḥamîr-i lisân-ı (10) şevr ḥamîr-i îrsâ ḥamîr-i râsen sekiz dirhem demü’l- (11) aḥaveyn iki dirhem ma‘cün-ı cevâhir devâ‘ü’l-lü‘lü‘ü’l-bârid (12) verd-i aḥmer üçer dirhem ‘azm-i ḳalbi’l-iyyel şülüş dirhem (13) mâ‘ü’l-encibâr mâ’-i zufrû’l-ḥayl mâ‘ü’d-duḥân mâ’-i bâdrenbüye (14) mâ’-i lisânü’l-keleb mâ‘ü’l-bersiyâvşan lübübü’l- (15) ḥubz ellışer dirhem ḳar‘-ı inbîḳ ile taḳtîr (16) êdesin **mâ’-i câlibü’n-nevvim** Ḳarûlyûsuñdur **tarîki** (17) **budur** ‘aşîr-i baḳla ‘aşîr-i ‘inebü’s-şaleb ‘aşîr-i zanbaḳ (18) kırık sekiz dirhem bezr-i benc bezr-i ḥaṣḥâş bezr-i tarḥaşḳûn (19) bezr-i ḥass benefşec verd-i aḥmer dörder dirhem efyün iki

[11a]

(1) bucuḳ dirhem rûḥ-ı şarâb seksen dirhem ḳar‘-ı (2) inbîḳ ile taḳtîr êdesin isti‘ mâli iki dirhemdir (3) **mâ’-i celbü’n-nevvim** Vâḳaryûsuñdur uşne’-i bellût (4) nîlüfer beyâz ḥaṣḥâş kara ḥaṣḥâş mârül (5) birer kabza ‘abdü’s-selâm bezr-i ḥass dârçîn bezr-i (6) ḥaṣḥâş-ı esved cevz-i buvvâ zencebîl ḳaranfil dörder (7) dirhem ḥurf-ı bâbilî on altı dirhem bezr-i ḥaṣḥâş-ı ebyâz (8) yigirmi dört dirhem lübübü’l-bârıde yigirmişer dirhem (9) ‘ûd besbâse ikişer dirhem lübân mürr-i şâfi ikişer (10) bucuḳ dirhem za‘firân üç dirhem efyün on iki (11) dirhem mâ‘ü’l-ḥass iki yüz dirhem ḳar‘-ı inbîḳ (12) ile taḳtîr êdesin isti‘ mâli dört dirhemden (13) sekiz dirheme varınca **mâ’-i ḥummâzü’l-ütrüc** (14) Anṭünüz Ğübiyûsuñdur **tarîki budur** ḥummâzü’l- (15) ütrüc üç ‘aded bir ḳar‘ aya ḳoyup üzerine (16) mâ’-i lisânü’s-şevr mâ‘ü’l-ḥummâz ikişer yüz dirhem (17) ḳoyup ḥammâm-ı mâriyede taḳtîr êdesin isti‘ mâli (18) on iki dirhemden yigirmi dört dirheme varınca (19) emrâz-ı ‘ufuniyye semûmât-ı ḳâtilyeye nâfi‘ dir

[11b]

(1) soḡulcanı ḳırar terledicidir **mâ’i’l-afsentîn** (2) Anṭünüz Ğübiyûsuñdur **tarîki budur** ‘aşîr-i (3) afsentîn iki yüz dirhem anîsün kırık sekiz dirhem (4) rûḥü’l-‘araḳ altı yüz dirhem yigirmi dört sâ‘atten soñra (5) ḳar‘-ı inbîḳ ile ḥammâm-ı mâriyede taḳtîr êdesin (6) isti‘ mâli dört dirhemden sekiz dirheme varınca (7) soḡulcanı çıkarır safrâyı ḳaṭ‘ eder emrâz-ı (8) ma‘de ve kebed ve tîḥâle ve ḥummâ-yı ğıbba nâfi‘ dir **mâ‘ü’l-** (9) **müferriḥ** Vâḳaryûsuñdur **tarîki budur** ancelîḳâ şevketi’l- (10) mübâreke tûrmantilâ

ķıřr-ı ütrüc lübbân hamîrû'l-verd (11) hamîr-i benefşec lisânü's-sevr meşridîţüs cevâriş-i diyâçintû on (12) altışar dirhem bezr-i şevketi'l-mübâreke bezr-i ĥummâz şandal-ı (13) şelâşe dörder dirhem devâ'ü'l-lü'lü' kâfûr ikişer dirhem (14) rûĥü'l-ĥamr yüz dirhem sekiz günden řońra ķar' -ı (15) inbîķ ile taķţîr êdesin isti' mâli nışf (16) ķařıķ cünûna vebâya semûmât-ı ķâtiliyye nâfi' dir (17) ķalbe ķuvvet vèrir **mâ'-i mâliĥûlyâ** Bırâklîsûsuńdur (18) **řariķi budur** zehre-i lisân-ı şevr ařl-ı lisân-ı şevr (19) dörder dirhem zehre-i iklîlü'l-cebel ķıřr-ı ütrüc

[12a]

(1) on ikiřer dirhem 'aşîr-i tuffâĥ 'aşîr-i sefercel (2) ikiřer yüz dirhem üç günden řońra ķar' -ı inbîķ (3) ile taķţîr êdesin ķalbe feraĥ vèrir mâliĥûlyâya (4) aşĥâb-ı merâķiyâya nâfi' dir **mâ'-i zîķu'n-nefes** (5) Ğürçitânûsuńdur **řariķi budur** sâksîfrâķiyâ (6) zûfâ kâkneç farâsiyûn eşķâbyüzâ zufrû'l-ĥayl (7) birer ķabza zirâvend-i müdaĥrec sekiz dirhem îrsâ (8) kırķ dirhem bezr-i encere ĥardal ĥabbü'r-reşâd řûnîz (9) on ikiřer dirhem ařl-ı râziyâne ařl-ı ma' denos (10) on altıřar dirhem râsen elli dirhem ķuř ĥulv (11) bêşer dirhem sünbül on dirhem ĥabbü'l-ġâr otuz (12) iki dirhem ĥamr-ı ebyaz altı yüz dirhem altı günden řońra (13) ķar' -ı inbîķ ile taķţîr êdesin isti' mâli yigirmi (14) dört dirhemdir **mâ'i'l-esnân** Ğüydûs- (15) ĉimîķûsuńdur **řariķi budur** bezr-i ĥaşĥaş (16) bezr-i ĥass bezr-i ķaţûnâ bezr-i benc dâr-ı fulful 'üdü'l-ķahr (17) yebrûĥü's-řanem ķaranfil duĥân büberiyye üçer dirhem (18) efyûn bir dirhem rûĥü's-řarâb yüz elli dirhem (19) yigirmi dört sâ' atden řońra ķar' -ı inbîķ ile taķţîr

[12b]

(1) êdüp penpe ile aġrıyan diře ķoyasın (2) **mâ'ü'l-ma' de** Ğürçitânûs muĥtârıdır riyâĥı (3) taĥlîl êder ma' deyi ķızdırır süddeleri açar ķalbe (4) feraĥ vèrir ĥazma mu' in olur iřtiĥâyı açar ma' deniń (5) cemî' emrâzlarına iķřîr maķûlesidir **řariķi** (6) **budur** cevz-i buvvâ ķaranfil kebâbe on ikişer dirhem (7) dârçîn besbâse zurunbâd ķâķûle sekiz (8) dirhem ĥûlincân üç dirhem fulful altışar dirhem (9) zehre-i ķaranfil-i bostânî na' nâ' fûtenc afsentîn (10) zehre-i lisân-ı şevr yarımşar ķabza lübâbü'l- ĥubzü'l- (11) ĥâřş seksen dirhem üzerlerine dört yüz dirhem (12) mâ'i'd-dârçîn ķoyup sekiz ġün dura ba' de (13) içine levz-i ĥulv-ı muķaşşer elli dirhem mâ'-i lisân-ı (14) şevr mâ'i'l-verd yüz ellişer dirhem 'asel-i muşaffâ (15) üç yüz dirhem birbirine ķatup ķar' -ı inbîķ ile (16) taķţîr êdeler isti' mâli bir ķařıķ êdeler **mâ'i'l-kebed** (17) Ğürçitâsuń muĥtârıdır

ḥummā'-ı muḥriḳaya ğıbb-u ṣāliṣeye (18) ḥarāret-i 'azīziyyeyi izāle eder kebed ma' de ve tıḥāle (19) riyyeye ḳuvvet vērir emrāz-ı kebede nāfi' dir **tarīḳi**

[13a]

(1) **budur** aṣl-ı ḥummāz aṣl-ı lāpātiyūs zehre-i lisān-ı (2) ṣevr zehre-i hindibā yigirmi dōrt dirhem necil on (3) altı dirhem apātiḳa ğāfit ikişer ḳabza ḳantaryūn (4) afsentīn verd-i aḥmer birer ḳabza 'aşir-i hindibā (5) 'aşir-i ḥummāz dōrder yüz dirhem ḥanzal tarḥaşḳūn (6) yüzer dirhem çilek yemişi yüz elli dirhem beş (7) günden şoñra ḥammām-ı māriyede taḳtīr edüp (8) içine on dirhem şandal-ı aşfer ḥall edesin (9) isti' māli bir ḳaşıḳ **mā'ü'l-tıḥāl** Ğürçitanūs (10) muḥtārıdır tıḥāle ḳuvvet vērüp süddelerin (11) açar bevli idrār eder emrāz-ı tarḫiriyyeye nāfi' dir (12) **tarīḳi budur** serḥeş on altı dirhem besfā'ic (13) aşlü'l-kerefs birer buçuḳ dirhem zirāvend-i müdahrec (14) cezār vecc sekiz dirhem aşlü'l-keber lisān-ı 'aşfūr (15) rāvend-i çini dōrder dirhem bezr-i cezār kerāvyā anīsūn (16) kīmūn ikişer dirhem şahterec eftimūn afsentīn (17) ğāfit usḳulūpenderiyūn birer buçuḳ ḳabza ḥamr-ı (18) ebyaz sekiz yüz dirhem iki günden şoñra ḳar' -ı (19) inbīḳ ile taḳtīr edesin isti' māli on altı

[13b]

(1) dirhemden otuz iki dirheme varınca içine altı (2) ḳatre duhn-ı lisān-ı 'aşfūr ḫamladup içeler (3) **mā'ü'l-ḳulūbü'l-ḥārre** Vāḳaryūs ḫabibiñ iḫtiyārıdır (4) şovuḳdan olan emrāz-ı ḳalbiñ envā'ına nāfi' dir (5) **tarīḳi budur** ḳışr-ı ütrüc bādrençbüye reyḫān vençe- (6) tūḳsiḳüz zehre-i ḳaranfilü'l-bostāni iklilü'l-cebel (7) şa' ter rāziyāne usḳürdiyūn müşḳ-i ḫarāmşī' (8) ma' denos birer ḳabza şarābü'ş-şırf sekiz yüz dirhem (9) üç günden şoñra ḥammām-ı māriyede taḳtīr edesin (10) ba' de içine besbāse ḳaranfil cevz-i buvvā 'ūd-ı ḥām (11) ikişer dirhem ḳar' -ı inbīḳ ile taḳtīr edesin (12) isti' māli altı dirhemden on iki dirheme varınca (13) **mā'i'l-ḳulūbü'l-bāride** Vāḳaryūs ḫekimiñdir rūḫa (14) ḳuvvet vērir ḥummā'-ı 'ufūniyyede buḫarı teskīn edüp (15) ḫarāreti def' eder emrāz-ı ḳulūb-ı ḫārreniñ (16) envā'ına nāfi' dir **tarīḳi budur** 'aşir-i lisānü'ş-ṣevr (17) 'aşir-i lisānü'l-kelb 'aşir-i bādrençbüye bestūrḫa (18) ra'yü'l-ḥammām ḥummāz ḫarmel hindibā benefşec zehre-i lisān-ı (19) ṣevr verd-i aḥmer nercis līmūn ütrüc pentāfilūn

[14a]

(1) kırk sekiz dirhem pīnpinellā yigirmi dört dirhem ḥallū'l- (2) muḳaṭṭar yüz dirhem bezr-i baḳlatū'l-ḥamḳā nīlūfer on (3) altısar dirhem ṫīn-i maḥtūm otuz altı dirhem (4) ma' cūn-ı şandaleyn altı dirhem lü' lü' üç dirhem (5) inbīḳde taḳṭīr édesin isti' māli on iki (6) dirhemden yigirmi dört dirheme varınca mā'i'l-'aḳ' aḳ (7) Ğurçitānūs ṭabībīndir felc laḳva şar' (8) sekte teşenüc ve dimāğa ḥādīş olan emrāzlarıñ (9) cümlesine nāfi' dir **ṭarīḳi budur** furaḥū'l-'aḳ' aḳ (10) on iki 'aded fāvāniyā zurunbād dıḳ on altısar (11) dirhem zehre-i ıḥlāmūr zehre-i źanbaḳ zūfā birer ḳabza (12) mā'i'l-'asel dört yüz dirhem şarāb iklīlū'l-cebel (13) dört yüz dirhem cümlesin bir yerde müherrā olunca (14) ṭabḥ édesin ba' de içine ḥabb-ı übhel ḥabb-ı fāvāniyā (15) dörder dirhem ḳaranfil cevz-i buvvā za' firān dārçīn (16) kebābe üçer dirhem cünd-i bīdester yigirmi dirhem (17) zehre-i betūniḳa usṭūḥūdūs zehrū'l-şelc zehre-i (18) ütrüc yarımşar ḳabza anāḡālīs bir ḳabza dört (19) günden şoñra ḳar' -ı inbīḳ ile taḳṭīr édesin

[14b]

(1) isti' māli bir ḳaşık mā'i'l-'müstesḳīn Vāḳaryūsuñdur (2) **ṭarīḳi budur** ḡāfit kāsni usḳulūpenderiyūn birer ḳabza (3) duḡān üç ḳabza zehre-i sūsenū'l-asmāni zehre-i mūrver (4) yarımşar ḳabza helyūn köki kerefs köki 'aşfūr (5) köki ve fūvve'ş-şabāḡīn ṭūrmantilā egir köki dör- (6) der dirhem yer mūrveri īrsā on ikişer dirhem lūbūb-ı (7) bāride bezr-i kāsni bezr-i hindibā bezr-i ḥass bezr-i baḳlatū'l- (8) ḥamḳā kākneç ḥallū'l-ḥamr ikişer dirhem ḳışr-ı ṭarfā ḳışr-ı (9) keber ḳānişatū'd-düçac eskīl dörder dirhem mūrvereyn (10) ḳabuḳları kebedū'z-zi'b on altısar dirhem mūrver çiçeḡi (11) iki ḳabza ḳanṭārıla bir dirhem 'aşīrū'd-duḡān yüz (12) dirhem mūrver çiçeḡi şuyı īrsā şuyı mūrvereyn (13) ḳabuḳları şuyı ellişer dirhem 'asel-i menzū' otuz (14) iki dirhem dārçīn sekiz dirhem sūnbūl iki dirhem (15) yigirmi dörd sâ' atden şoñra ḳar' -ı inbīḳ ile taḳṭīr (16) édüp içine dirhem milḥ-i afsentīn ḥall édüp ḥıfz (17) édesin isti' māli on iki dirhemden on altı (18) dirheme varınca istişḳāniñ envā'ına nāfi' dir (19) mā'i'l-'müstesḳī Vāḳaryūsuñdur **ṭarīḳi budur**

[15a]

(1) aḡaç-ı mūrver çiçeḡiniñ şuyı yüz dirhem aḡaç-ı mūrverī (2) çiçeḡi ve yapraḡı dörder yüz dirhem dört günden şoñra (3) taḳṭīr édüp içine yine dörder yüz dirhem (4) çiçeḡinden ve yapraḡından ḳoyup yine yigirmi dört (5) sâ' atden şoñra taḳṭīr édesin

ba' de muqattardan (6) yüz dirhem mā'-i tiryāk elli dirhem maḥlūl-i milḥ-i tartīr (7) otuz üç dirhem duhnū'l-milḥ bir dirhem ḫatup ḫıfz (8) edesin isti' māli sekiz dirhemden on altı dirheme (9) varınca mu' arıktır mā' i' d-dārçin Ḳarūlyūsuñdur (10) şar' ma' deyi kızdırır rūḥ-ı ḫayvāniyyeye kuvvet vērir (11) ' aklı artırır tarīki budur dārçin yüz elli dirhem (12) adḫır-ı ' arabī sādec ḳaranfil sekiz dirhem şarāb (13) dört yüz dirhem mā'-i verd yüz dirhem bir hefte- (14) den soñra ḳar' -ı inbīk ile taḫtīr edesin (15) mā' i' d-dārçinū' l-maşrū' Vāḳaryūsuñdur (16) dārçin yüz dirhem ḫabb-ı fāvāniyā sekiz dirhem (17) usḫulūpenderiyūn ḳaranfil kırḳar dirhem mā'-i dārçin (18) dört yüz dirhem ' ūdū' ş-şalīb ḫaşbü' d-dıbḳ dörder (19) dirhem sekiz günden soñra ḫammām-ı māriyede taḫtīr

[15b]

(1) edesin isti' māli bir ḳaşıḳdan iki ḳaşıḳa (2) varınca mā' ū' l-nıḳrīs Ğürçitānūsuñdur tarīki (3) budur mā' ū' l-ṭuḫlūb mā'-i nercis üç yüz otuzar (4) dirhem bevlū' ş-şıbyān üç yüz dirhem tiryāk yigirmi (5) dirhem zāc-ı taḫrīk milḥ-i şeb otuz ikişer dirhem (6) taḫtīr edesin ba' de içine milḥ-i zāc sekiz dirhem (7) kāfūr za' firān ikişer dirhem taḫtīr edesin (8) mā' i' l-istiskā Vāḳaryūs muḫtārıdır tarīki (9) budur milḥ-i tartīr-i maḥlūl mā'-i çintıyānā mā'-i tiryāk (10) sekiz dirhem rūḥ-ı zāc rūḫū' l-kibrīt on beşer (11) ḳatre isti' māli iki dirhemden dört dirheme varınca (12) şarāb-ı ' atīk ile vēresin terledir mā' ū' l mu' arıḳ (13) Ḳarūlyūs ṭabībıñdır terledicidir marāz-ı efrenc felc (14) sekte zīḳu' n-nefes ve istiskāya nāfi' dir tarīki (15) budur ḡıyākū elli dirhem ḳışr-ı ḡıyākū kırḳ sekiz (16) dirhem ' uşb-ı maḡribī çüb-ı çinī seksen ikişer (17) dirhem şevketi' l-mübāreke ḫabb-ı ūbhel zencebīl on (18) ikişer dirhem duhn-ı zāc dört dirhem ḫamr-ı ebyāz (19) dört yüz dirhem sekiz günden soñra ḳar' -ı inbīk

[16a]

(1) ile taḫtīr edesin isti' māli yigirmi dirhemden (2) kırḳ dirheme varınca mā' ū' l-kilyeteyn Anṭūnūs (3) Ğūbiyūsuñdur bögrekde olan emrāzlarıñ (4) envā' ma nāfi' dir tarīki budur zerdālū çekirdegi (5) seksen ' aded şeftālū çekirdegi üç yüz (6) ' aded mūrver çiçeği otuz iki dirhem şarāb-ı (7) şırf dört yüz dirhem ḳar' -ı inbīk ile taḫtīr (8) edesin isti' māli on altı dirhemden otuz (9) iki dirheme varınca mā'-i efrencī Vāḳaryūsuñdur (10) mu' arıktır marāz-ı efrenciñ ḡūme ta' bīr olunan veremlerin (11) taḫlīl eder bedeni tenḳıye eder müzmin istiskāya (12) ve semūmāt-ı ḳatiliyyeye nāfi' dir tarīki budur (13) ḳaranfil dārçin on altışar dirhem şaḫm-ı ḫanzal (14) sekiz

dirhem cevz-i buvvā bir dirhem şarāb-ı ebyāz (15) altmış dört dirhem mā'ī'l-şāfī otuz iki (16) dirhem nüşāre'-i ğiyākū elli dirhem yigirmi dört (17) sā'atden soñra qar'-ı inbīk ile taqtīr edesin (18) isti' māli şābah on dirhem aḥşam sekiz (19) dirhem vēresin mā'ī'l-belesān Anberyūnīkūs

[16b]

(1) ṭabībiñdir iḥtiyārıdır ğaşşiy ve envā' za' fi (2) giderir ḥāmīle ḥātunlara cenīni ıskātdan (3) eyler şar' def' eder rūḥ-ı ḥayvāniyyeye kuvvet (4) vērir demi şāf ve maġaş kaṭ' eder **ṭarīki budur** (5) cevz-i buvvā besbāse qarānfil dārçin zencebīl (6) kebābe kākūle zurunbād on ikişer dirhem ḥūlincān (7) altı zehre-i iḥlāmūr iki yüz dirhem sālūyā kerāvvyā (8) rāziyāne ra' yū'l-ḥammām fū yigirmi dörder dirhem na' nā' (9) fāvāniyā ḥabb-ı fāvāniyā dıbk ikişer dirhem lübāb-ı (10) ḥubzü'l-ḥaliş kırk sekiz dirhem bunları bir qar' aya (11) koyup üzerine kifāye kadar şarāb koyup mekān-ı (12) bāride de üç hefte dura ba' de içine levz-i muḥaşşer (13) yüz yigirmi sekiz dirhem mā'ī'l-verd mā'-i zehre-i lisān-ı (14) sevr yüz kırk dörder dirhem dört gün dura ba' de (15) şa'ır çilek yemişi şuyı [z]anba[k] şuyı yüz otuz (16) altışar dirhem yine dört gün dura ba' de içine (17) yüz kırk dört dirhem 'asel koyup qar'-ı inbīk ile (18) taqtīr edesin ba' de emlik maġsūl bir 'aded şarāb-ı (19) 'atīk dört yüz dirhem mā'-i lisān-ı sevr mā'-i būşir

[17a]

(1) mā'-i rāziyāne mā'-i sālūyā ikişer yüz dirhem temr-i şāfī (2) zebīb-i esved on altışar dirhem cevz-i buvvā qarānfil (3) dārçin zencebīl kebābe kākūle dörder dirhem (4) za' firān iki dirhem ḥāmīrū'l-verd otuz iki dirhem (5) bunları ḥall olunca ṭabh edesin kemiklerin tefrīk (6) edüp içine lübbū'l-ḥubz 'asel-i şāfī yüz yigirmi (7) sekiz dirhem varaḳū'z-zeheb sekiz dirhem iki günden soñra (8) qar'-ı inbīk ile taqtīr edesin isti' māli dört (9) dirhemden sekiz dirheme varınca mā'ī'l- **efrenciyān** (10) Vāḳaryūsuñdur bögrekde ve meşānede olan (11) taşları çıkarır ve ğūme ile ma' rūf evrāmı (12) taḥlil eder **ṭarīki budur** mürver yemişi ve duhn-ı (13) kibrīt otuz ikişer dirhem şā' dü'ş-şarāb (14) toḳsan altı dirhem aşl-ı rāziyānec aşl-ı faṭrā- (15) sālīyūn aşl-ı helyūn on beşer dirhem qar'-ı (16) inbīk ile taqtīr edüp içine yigirmi dört (17) dirhem sükker ḥall edesin yigirmi dört 'ale't-tevālī (18) cevz kaḅuġı ṭolusı içe mā'ū'l- **tiryākū'l-** (19) **kāfūrī** Ḳarūlyūsuñdur **ṭarīki budur** tiryāk-ı

[17b]

(1) efrenci altmış dirhem mürri-i şâfi yigirmi dört dirhem (2) za' firân altı dirhem kâfir iki dirhem şâ' dü'l-hamr (3) üç yüz dirhem dört günden sonra qar' -ı inbik (4) ile taqtir edesin **mâ'i'd-dârçin** Antünüz (5) Gûbiyusuñ muhtarıdır hafaķana emrâz-ı sevdâviyyeye (6) sū'-i hazma nâfi' dir rih-i ma' de ve rih-i merâkı (7) tahtil eder süddeleri açar meşâneye kuvvet verir (8) **tariki budur** mâ' ü't-tuffâh sekiz yüz dirhem lisân-ı (9) şevr bādrenbūye zebīb-i aḥmer kand-ı mısri dörder yüz (10) dirhem helilec-i esved yüz dirhem dârçin iki yüz (11) dirhem kırmiz yigirmi dirhem mâ'i'l-verd biñ iki yüz (12) dirhem yigirmi dört sâ' atden sonra qar' -ı inbik (13) taqtir edesin isti' mâli on dirhemden on (14) beş dirheme varınca **mâ'i'l-kâtil** kendi tecribâtımızdır (15) **tariki budur** horasânî elli altı dirhem karn-ı iyyel (16) nüşaresi yigirmi dört dirhem şeftâlû çiçegi (17) sekiz dirhem şabr dört dirhem 'uşâre'-i afsentîn (18) 'uşâre'-i serheş 'uşâre'-i varaķ-ı şeftâlû ikişer yüz (19) dirhem üç günden sonra qar' -ı inbik ile taqtir

[18a]

(1) edesin hayye ve didâni çıkarır isti' mâli sekiz (2) dirhemden on altı dirheme varınca **mâ'-i seyelânü'l-** (3) **meni** Gûrçitanūsundur bel şovukluğın kať (4) eder **tariki budur** şevketi'l-mübâreke varaķ-ı (5) ḥummâz varaķ-ı ḥaťmî ikişer kabza nilüfer üç (6) kabza bezr-i kettân ḥabb-ı anberbâris on ikişer (7) dirhem lübübü'l-bâride sekiz dirhem lebenü'l-ḥimâr (8) lebenü'l-baķar ikişer yüz dirhem yigirmi dört sâ' atden sonra (9) taqtir edesin isti' mâli on altı dirhem dirhemden (10) otuz iki dirheme varınca **mâ'-i cālibü'n-nevvim** (11) muhtarımızdır **tariki budur** kara ḥaşḥaş toḥmî on (12) altı dirhem efyün tavşan merâresi ikişer (13) dirhem mâ'i'l-ḥass elli dirhem üç günden sonra taqtir (14) edesin bir kaťresi bir sâ' at uyku getirür (15) **mâ'-i 'acibü'l-eşer** Gûrçitanūsundur meşâne (16) olan taşları çıkarır dâḥil-i 'urûķda olan (17) aḥlâť-ı fâsideyi izâle eder dem şâf eder (18) süddeleri feth eder **tariki budur** 'aşir-i fücil (19) üç yüz dirhem 'aşir-i lîmün iki yüz dirhem 'aşir-i

[18b]

(1) pînpinellâ ḥallü'l-muķaťtar 'aşir-i betûniķa 'aşir-i (2) yapışķan 'aşir-i kâknec 'aşir-i ḥaťmî ellişer dirhem (3) aşl-ı ma'denos aşl-ı râziyâne râsen ve betûniķa (4) ḡâfit cıntıyanâ irsâ dörder dirhem bezrü'l-kışşâ (5) bezr-i faťrâsâliyün bezr-i baķlatü'l-

hamkâ bezr-i reyhân (6) felencmüşk sekiz dirhem benefşec varağ-ı benefşec (7) uskulüpenderiyyün lisân-şevr birer kabza ‘asel-i (8) menzû‘ iki yüz dirhem hammâm-ı mârîyede taqtîr (9) edesin isti‘ mâli otuz dirhem bir buçuğ dirhem duhn-ı (10) teremtîn ile véresin **mâ‘i‘l-muqay** Anñunûs (11) Ğübiyûsuñdur ma‘ dede olan ahlâğ-ı fâsideyi (12) suhûletle kuşdurur **tarîki budur** ‘aşîr-i kışr (13) cevzü‘l-ağdar ‘aşîrü‘l-fücil kırkar dirhem gül sirkesi (14) altmış dirhem qar‘-ı inbîk ile taqtîr edesin (15) isti‘ mâli sekiz dirhemden on altı dirheme varınca (16) **mâ‘i‘l-ğatâğif** Ğurçitanûsuñdur emrâz-ı (17) re‘ s ve ‘ aşaba felc sekte teşenüc şar‘ ihtinâğ-ı (18) rağmda nâfi‘ dir **tarîki budur** furağü‘l-ğatâğif (19) dört ‘ aded Ğamr ile mağv olunca Ğaynadasın ba‘ de

[19a]

(1) içine ‘üdü‘ş-şalîb Ğabb-ı fâvâniyâ aşlü‘l-ancelikâ (2) Ğaşbü‘d-dıbğ kığfü‘l-insân Ğarnü‘l-iyyel Ğabbü‘l- (3) ‘ ar‘ ar müşk-i tarâmşî‘ bādrençbüye betünika (4) Ğâşâ züfâ birer kabza besbâse cevz-i buvvâ Ğaranfil (5) kâfür dârçîn ikişer dirhem cünd-i bîdester dört (6) dirhem anâğâlîs zanbâğ zehre-i iğlâmür sâlüyâ (7) iklîlü‘l-cebel zehre-i betünika ikişer kabza nışf (8) dirhem mâ‘-i zehrü‘l-şelc mâ‘i‘l-nercis yüzer dirhem sekiz (9) günden soñra taqtîr edesin isti‘ mâli nışf Ğaşığ (10) şar‘ a ihtinâğ-ı rağma vağt-i nevbette véresin (11) **mâ‘i‘l-ğatâğif** Vâğaryûsuñdur **tarîki budur** (12) furağü‘l-[ğ]atâğif kırğ ‘ aded varağü‘s-sezâb (13) iki kabza cünd-i bîdester fâvâniyâ şecere-i Ğıyâğü (14) on altışar dirhem dârçîn ‘üd besbâse on (15) ikişer dirhem Ğallü‘l-‘unşul dört yüz dirhem qar‘-ı inbîk (16) ile taqtîr edesin **mâ‘i‘l-seğî** Andarûs (17) Libâvyûsuñdur ‘ ağılı artırır Ğuvâ-yı bedeni ziyâde (18) eder ‘ ömri tavîl eyler baş ve Ğalb ve rûğa Ğuvvet (19) vèir musağğindir şeca‘ at Ğetürür insânı semiz

[19b]

(1) eder her mizâca münâsibdir **tarîki budur** büyük Ğarınca (2) beş kabza rûğü‘ş-şarâb yedi yüz dirhem bir hefte ta‘ fin (3) edesin ba‘ de içine zehre-i ikli‘lül-cebel (4) verd-i ağmer zehre-i lisân-ı şevr bādrençbüye merzencüş (5) birer kabza dârçîn cevz-i buvvâ besbâse Ğaranfil ikişer (6) dirhem [c]ünd-i bîdester on altı dirhem cevâriş-i anğardiya (7) sekiz dirhem devâ‘ü‘l-miskü‘l-mürr dört dirhem mâ‘-i lisânü‘l- (8) kelb mâ‘i‘l-ğastarân mâ‘i‘l-iğlâmür yüzer dirhem (9) otuz günden soñra qar‘-ı inbîk ile taqtîr (10) edesin isti‘ mâli dört dirhemden sekiz dirheme (11) varınca **mâ‘i‘l-emliğ** Ğarülyûsuñdur Ğummâ‘-ı dığ (12) aşğâb-ı hüzele nâfi‘ dir ruğbât-ı aşıyyeyi (13) artırır Ğuvâ-yı bedeni ziyâde eder Ğalbe ferağ vèir (14) em‘ âyi izâle eder **tarîki budur**

iki dâne emliki (15) müherrā olunca kaynadalar horāsandan üç yüz dirhem (16) lisān-ı sevr üç yüz dirhem benefşec verd-i aħmer zehre-i (17) lisān-ı sevr ikişer kabza dārçin sekiz dirhem (18) bir hefteden sonra qar^c-ı inbik ile taqtir edesin (19) **mā'i'l-emlik** Dūncilūsuñdur za^c fa kuvvet

[20a]

(1) verir emrāz-ı müzminiyyeye nāfi^c dir **tariki budur** bir dâne (2) emliki müherrā olunca pişüresin ba^c de içine dārçin (3) şandal-ı aşfer cevz-i buvvā dörder dirhem besbāse (4) hūlincān birer dirhem qaranfil iki dirhem şarāb-ı (5) ebyaz iki yüz dirhem qar^c-ı inbik taqtir edesin (6) **mā'i'l-merāki** Anṭūnūz Ğūbiyūsuñdur sevdā'-ı (7) merākiyā mühiş vāki^c a görmegi def^c eder rūh-ı (8) hayvāniyyeye kuvvet verir dimāga ve kalbe kuvvet ve ferah (9) verir **tariki budur** zehre-i lisān-ı sevr zehre-i lisānū'l- (10) kelb ustūhūdūs ellişer dirhem ikililū'l-cebel (11) merzencūş bādrenbūye otuz ikişer dirhem (12) aşl-ı lisānū'l-kelb üç dirhem fāvāniyā iki (13) dirhem 'aşir-i lisān-ı sevr 'aşir-i lisānū'l-kelb (14) kırk sekiz dirhem dārçin qaranfil hūlincān (15) bezr-i reyhān birer dirhem şarāb-ı ebyaz üç yüz (16) dirhem üç günden sonra hammām-ı mārīyede taqtir (17) edesin ba^c de bu eczaları bir merreye bağlayup (18) inbikiñ āhirine koyalar za^c firān birer dirhem (19) 'ūd nişf dirhem muqattarı üzerine koyup qar^c-ı

[20b]

(1) inbik ile taqtir edesin isti^c māli on iki (2) dirhemden yigirmi dört dirheme varınca **mā'ü'l-nevmü'l-** (3) **mükeyyef** Ğürçitānūsuñdur hummā'-ı muħriqaya nāfi^c dir (4) sūbāt-ı seheri def^c eder cümle evcā' ları (5) sākin eder **tariki budur** lübübü'l-bāride kışr-ı (6) ütrüc kışr-ı nārenc on altışar dirhem bezr-i haşhāş-ı (7) ebyaz yüz dirhem hass otuz iki dirhem varakü'l- (8) benc on altı dirhem nilūfer benefşec şakāyiku'n- (9) nu^c mān verd-i aħmer ikişer kabza mürver çiçegi (10) sezāb birer kabza besbāse cevz-i buvvā 'aselbend (11) altışar dirhem mā'i'l-verd mā'i'l-hass mā'i'l-nilūfer (12) mā'-i şakāyiku'n-nu^c mān ikişer yüz dirhem qar^c-ı (13) inbik ile taqtir edesin isti^c māli on (14) altı dirhemdir **mā'i'l-müfettih** Ğürçitānūsuñdur (15) süddeyi kebedi ve tihālī açar sū'ı'l-kınye emrāz-ı (16) sevdāviyyeye yerekān istiskāya nāfi^c dir **tariki** (17) **budur** kışr-ı şecerü'l-tarfā kışr-ı lisānū'l-'aşafir (18) aşl-ı kerefs aşl-ı rāziyānec aşl-ı ma^c denos (19) aşl-ı hindibā sekiz dirhem lūfū'l-hayye

[21a]

(1) çıntıyānā rāsen dörder dirhem kemāderyūs kemāfītūs (2) şevketi'l-mübāreke afsentīn ġāfīt kışr-ı keber (3) birer kabza mā'ī'd-dārçin altı yüz dirhem (4) 'aşir-i şāhtere elli dirhem qar' -1 inbik ile (5) taqtir edesin mā'ī'l- maştakī Birāklisuñdur (6) za' f-1 ma' deye riyāh taħlil eder veca' -1 ma' deyi (7) ve kay'ı izāle eder ta' āmı hażm eder ikşir-i ma' dedir (8) tariki budur maştakī otuz iki dirhem besbāse (9) on altı dirhem qaranfil sekiz dirhem dārçin dört (10) dirhem rūhü't-tuffāh üç yüz dirhem bir hefte- (11) den şoñra qar' -1 inbik ile taqtir edesin (12) isti' māli iki kaşık mā'ī'l- müseħhin Qarūlyusuñdur (13) kılunca veca' -1 aḥşāya nāfi' dir riyāh taħlil (14) eder ma' deye kuvvet verir tariki budur anīsūn (15) yigirmi dört dirhem dārçin kimnūn besbāse qaranfil (16) cevz-i buvvā ḥūlincān egir ḥabbü'l-ġār dörder dirhem (17) kışr-ı nārenc on altı dirhem mā'ī'l-qarāh (18) altı yüz dirhem qar' -1 inbik ile taqtir edesin (19) mā' -i emrāzū'l- ' ayn Qarūlyusuñdur emrāz-ı ' aynıñ

[21b]

(1) cümlesine nāfi' dir beyāz-u ġişāve qurūh-u (2) ġirye ve za' f-1 başara qurūh-ı ' aynı yigirmi dört (3) sā' atde ibrā eder bir qaṭre yā iki qaṭre (4) göze koyasın tariki budur şarāb-ı şırf (5) mā'ī'l-beyz yüz dirhem mā'ī'l-lisānū'l- (6) muqaṭṭar seksen dirhem mā'ī'l-verd yigirmi dört (7) dirhem mā'ī'l-cildūniyā mā'ī'l-sezab mā'ī'l-efrāciyā (8) mā'ī'l-rāziyānec mā'ī'l-fütenc mā'ī'l-şāhterenc on (9) altışar dirhem sükker ṭabarzad zāc-ı ebyaz dörder (10) dirhem kāfūr üç dirhem milḥ-i efrāciyā milḥ-i rāziyānec (11) milḥü'l-üsrüb birer dirhem milḥü'l-lü' lü' milḥü'l-mercān (12) südüser dirhem qaranfil zencebil maştakī birer dirhem (13) mā'ī'l-verd ile müdebber tütüyā sekiz dirhem şabr (14) dört dirhem bunları bir nuḥās-ı aḥmer içine koyup (15) şems ḥarāretinde kırk gün aşup her gün (16) taḥriḫ edüp ba' de ḥıfz edesin mā'ī'l-esnān (17) Fayūrāntūnuñdur ağız yaralarına diş etleri (18) çürümesine sevād-ı esnāne esrār-ı ' acibedir (19) memdūḥdur tariki budur milḥ-i enderāni şebb

[22a]

(1) kibrīt ikişer yüz dirhem būre seksen dirhem (2) şedef mercān on ikişer dirhem ḥallü'l-muqaṭṭar (3) otuz iki dirhem qar' -1 inbik ile taqtir (4) edesin leben mişālinde mā' -i ebyaz çıkarup (5) penbe ile süresin mā'ī'l-hey Birāklisūsusuñdur (6) cemī' -i ma' ādini şābit eder tariki budur mā'ü'l-zāc (7) mā'ü'l-şebb iki yüz ellişer dirhem

ḥallü'l-muḳaṭṭar (8) iki yüz dirhem cîr-i ḥām otuz iki dirhem milḥ-i ḳarāniyā (9) milḥü'z-zaḥil sekizer dirhem beyāzü'l-beyz yigirmi 'aded (10) ḳar' -ı inbîḳ ile taḳṭîr 'edesin mā'î'l-ḥıllāl (11) Fayūrāntūnuṣdur ḥadīdi bi't-tab' ḥall 'eder **ṭarîḳi** (12) **budur** ṣebb zāc bārūt yüzer dirhem milḥ-i ṭa'ām (13) on üç dirhem ḳar' -ı inbîḳ ile on altı (14) sā'at taḳṭîr 'edesin mā'î'l-optālmîḳūs (15) Vāḳaryūsuṣdur göz perdesine nāfi' dir başara (16) cilā v'erir **ṭarîḳi budur** 'aşîr-i rāziyāne 'aşîr-i (17) cildūniyā 'aşîr-i sezbā 'aşîr-i efrāciyā on (18) altıṣar dirhem 'asel on dirhem 'anzurūt (19) antimūn tūtiyā ṣabr dörder dirhem merāre' -i

[22b]

(1) dücāc merāre' -i anṭîḳ ikişer dirhem cevz-i buvvā za'firān (2) ḳaranfil sekiz dirhem sükker ṭabarzad mükerrerü'l-verd (3) ḳırḳ sekiz dirhem kebedü'l-baḳar yigirmi dört dirhem iklîlü'l- (4) cebel nişḫ ḳabza ḳar' -ı inbîḳ ile iki (5) kerre taḳṭîr 'edesin mā' -i za'firān-ı ma'denî (6) Anṭūnūz Ğūbiyūsuṣdur **ṭarîḳi budur** (7) za'firānū'l-antimūn lübābü'l-ḥubz berāber saḥḳ (8) 'edüp mā'ilü'r-raḳabe d'edikleri egri (9) inbîḳ ile taḳṭîr 'edesin ṣar' marāzına (10) 'ilāc-ı 'azîmdir isti' māli dört ḳaṭreden (11) beş ḳaṭreye varınca mā'î'l-ḥubz Anṭūnūz (12) Ğūbiyūsuṣdur **ṭarîḳi budur** lübbü'l-ḥubz iki (13) 'aded ṣarāb-ı ebyāz iki yüz dirhem sükker ṭabarzad (14) otuz iki dirhem tūtiyā' -i müdebber on altı (15) dirhem ḳar' -ı inbîḳ ile ḥammām-ı māriyede taḳṭîr (16) 'edesin göz marāzlarına ve nāzilesine (17) nāfi' dir mā' -i seyelānū'l-meni Ğürçitānūsuṣdur (18) meşāne yaralarına ve b'el şovukluḒına nāfi' dir (19) **ṭarîḳi budur** na'nā' müşḳ-i ṭarāmsî' ırsā

[23a]

(1) sekiz dirhem bezr-i fencengüşt bezr-i ḥass altıṣar (2) dirhem Venedik terementini otuz iki dirhem ṣarāb-ı ebyāz (3) iki yüz dirhem ṣarāb-ı aḥmer biñ sekiz yüz dirhem (4) ḳar' -ı inbîḳ ile taḳṭîr 'edesin isti' māli (5) iki ḳaşık mā'î'l-ḳar' Fayūrāvāntūsuṣdur (6) veche cilā v'erir beyāz 'eder kelef ve sa'feye (7) nāfi' dir **ṭarîḳi budur** muḳaşşer beyāz dolma ḳabaḒın (8) alasin yüz dirhem ṣebb-i aḥmer sekiz dirhem ṣebb-i (9) ebyāz ḳırḳ sekiz dirhem mürr-i şāfi bir dirhem terementin (10) dört dirhem beyāz dücāc dört 'aded lîmūn altı 'aded (11) ḥelzūn elli dirhem ṣarāb-ı ebyāz yüz dirhem on (12) beş gündən soñra ḳar' -ı inbîḳ ile taḳṭîr 'edesin (13) mā'î'l-baṭṭîḥ Vāḳaryūsuṣdur bu daḥı celliyü'l-vechdir (14) **ṭarîḳi budur** muḳaşşer beyāz ḳavun elli dirhem (15) ṣebb-i ebyāz otuz iki dirhem ṣebb-i aḥmer terementin (16) sekiz dirhem zîbaḳ on

dirhem seretān on altı (17) dirhem beyz on iki ‘aded limūn beş ‘aded (18) sükker on iki dirhem lūbenū’l-māğz şarāb-ı ebyaz (19) yüzer dirhem qar‘-ı inbik ile taqtir edesin

[23b]

(1) *faşlü’n-fî’l-ervāhāt rūhū’r-re’s* (2) Anṭidūtaryūsundur emrāz-ı re’siñ envā’ına (3) nāfi‘dir **tariki budur** kışr-ı ütrüc tuffāh bezr-i fāvāniyā (4) otuz ikişer dirhem ḥabbū’l-‘ar‘ar ḥabbū’l-gār on altışar (5) dirhem dārçin yigirmi dört dirhem ‘ūd müşk-i tarāmsi‘ (6) qaranfil sekiz dirhem cevz-i buvvā besbāse (7) ḥūlincān kuşt-ı ebyaz dörder dirhem şandal-ı (8) ebyaz kākūle üçer dirhem fulful-i ebyaz on (9) dirhem dār-ı fulful bir dirhem rūhū’l-‘arāğ dört yüz (10) dirhem on gün dura ba‘de fūtenc nārdin (11) feleşkūn sālūyā rāziyāne bādrençbüye yigirmi (12) beş dirhem şarāb-ı şırf beş yüz dirhem bunları (13) elli günden sonra qar‘-ı inbik ile taqtir edesin (14) ba‘de mezkūr rūh-ı ‘arāğ ile gamr olunan nuḳū‘ (15) muqatṭara verüp içine sükker za‘firān birer dirhem (16) misk şülüş dirhem ‘anber on beş ḥabbe katup ḥıfz (17) edesin **rūhū’l-tiryāk** Hermesinḍir **tariki budur** (18) rūh-ı tartir rūh-ı übhel yüz ellişer dirhem (19) tiryāk otuz iki dirhem kāfūr dört dirhem duhn-ı

[24a]

(1) kārolīna duhn-ı zufrū’l-ḥayl duhn-ı ancelikā yarımşar (2) dirhem bir hefteden sonra qar‘-ı inbik ile taqtir (3) edesin isti‘māli nişf kaşıkdan bir kaşığa (4) varınca **rūhū’t-tiryākū’l-kāfūrī** (5) Qarūlyūsundur **tariki budur** tiryāk kırk dirhem (6) mürr-i şāfi yigirmi dirhem dārçin za‘firān dörder (7) dirhem kāfūr iki dirhem şarāb-ı muşad dört yüz (8) dirhem beş günden sonra cerr edüp ḥammām-ı māriyede (9) ruṭubetin uçurasın esfil-i qar‘ada ‘asel gibi (10) qalır üzerine kırk sekiz dirhem rūhū’t-tartir (11) koyup sekiz günden sonra ba‘de’l-ta‘fin qar‘-ı (12) inbik ile ‘ale’l-arziyye üç kerre taqtir edesin (13) **rūhū’l-müsteskin** Anṭünüz Ğūbiyūsundur (14) istiskā’-i laḥmi için ‘acāyibdir **tariki budur** (15) tartir-i ebyaz yüz dirhem qalkatār otuz dirhem (16) vençetūsikūn elli dirhem şā’dü’ş-şarābla (17) kurşlar edüp mā’ilü’r-raqabede taqtir edesin (18) isti‘māli nişf dirhem idrāri bevl eder **rūhū’ş-** (19) **şar‘** Bırākīsūsundur **tariki budur** kırımürü’t-tartir

[24b]

(1) bārūd-ı ebyaz antimūniyye yüzer dirhem mā’ilü’r-raqabede (2) taqtir edesin muqatṭardan altmış dört dirhem (3) rūh-ı zāc-ı tā’ir kırk sekiz dirhem rūh-ı zencār (4)

otuz iki dirhem rûhü'l-üsrüb yigirmi dört (5) dirhem birbirine kıtasın isti' mālî dört kaçredir (6) rûh-ı zâcü'l-meşrû' Ğurçitânûsuñdur (7) **tarîkı budur** zâc-ı kıbrîsî biñ bês yüz dirhem (8) maḥlûl-i milḥ fâvâniyâ kâfûr bürâdetü'l-âc tebaşîr (9) dörder dirhem mâ'ilü'r-raḳabede taḳtîr edesin (10) muḳaṭṭardan üç yüz dirhem rûhü'l-ḥamr mâ'-i bâdrençbüye (11) mâ'i'l-fuve'l-aḳrîṭi ellişer dirhem ḳalḳaṭâr (12) iki yüz dirhem otuz gün baṭn-ı feresde ta'fin (13) edesin isti' mālî şelâş dirhemden bir buçuḳ (14) şelâş dirheme varınca mâ'i'l-merzencûş ile véresin (15) rûhü'l-ḥadîd Ğuydâkimîkûsuñdur südde kebed ve (16) tîḥâl ve raḥmîñ envâ'ını fetḥ eder **tarîkı budur** (17) bürâde'-i ḥadîdi rûhü'l-milḥ ile ḥall édüp (18) mâ'ilü'r-raḳabede nârü'l-remâd ile taḳtîr edesin (19) bir lezîzü't-ṭa' am rûh-ı ebyaz çıkar isti' mālî

[25a]

(1) dört kaçreden sekiz kaçreye varınca rûh-ı (2) zâcü't-ṭarṭîr Anṭünüz Ğübiyûsuñdur (3) terledicidir demi taşfiyye eder süddeleri (4) açar emrâz-ı cildiyyeniñ envâ'ına nâfi' dir **tarîkı** (5) **budur** zâc-ı ebyaz iki yüz dirhem ṭarṭîr-i ebyaz (6) yüz dirhem rûh-ı 'arâkî ile tertîb édüp (7) mâ'ilü'r-raḳabede 'ale'l-arziyye bês kerre taḳtîr (8) edesin ba'de 'arâkîsin tefrîḳ edesin isti' mālî (9) iki dirhemden dört dirheme varınca mâ'i'l-laḥm (10) ile véresin rûh-ı pâlûşânetü Anṭünüz (11) Ğübiyûsuñdur **tarîkı budur** pâlûşânetü (12) nüşâresin bir müzeccec türâb ḳar'ada taḳtîr édüp (13) arziyyesin iḥrâḳ édüp bir ḳar'aya ḳoyup muḳaṭṭarı (14) üzerine ḳoyup birkaç kerre taḳtîr edesin ba'de (15) bir ḳar'aya ḳoyup 'ale'l-arz bês kerre taḳtîr (16) edesin bir rûh-ı ḥamz muḥammer çıkar rûhü'l- (17) lü'lü' Anṭünüz Ğübiyûsuñdur fi'li ve ḥavâşşı (18) zeheb gibidir **tarîkı budur** milḥ-i lü'lü' yüz dirhem (19) tînü'l-maḥtûm iki yüz dirhem rûhü'l-verd ile ḳurşlar

[25b]

(1) edesin ba'de mâ'ilü'r-raḳabede taḳtîr edesin (2) rûh-ı zencâr Ğurçitânûsuñdur şar'a nâfi' dir (3) ḥacer-i külâ ve meşâniyyeyi çıkarır **tarîkı budur** kifâyet (4) ḳadar zencârı bir ḳar'aya ḳoyup üzerine kifâye (5) ḳadar ḥallü'l- muḳaṭṭar ḳoyup ḥammâm-ı mâriyede üç (6) gün dura ba'de cerr édüp ḥammâm-ı mâriyede (7) taḳtîr edesin esfil-i ḳar'ada 'asel (8) gibi ḳalur mâ' ile ḥall édüp yigirmi dört sâ'at (9) dura ba'de bir ḳar'aya ḳoyup inbîḳ ile 'ale'l- (10) arz dört kerre taḳtîr edesin bir yeşil (11) rûḥ çıkar isti' mālî şelâş dirhem mâ'-i fâvâniyâ (12) mâ'-i râziyâne ile véresin rûh-ı zâc-ı **felâsife** (13) Anṭünüz Ğübiyûsuñdur ḥarâret-i 'azîziyyeyi (14) in'âş eder ḥummeyât-ı

muhterika ‘ufüniyyeye rediyyeye (15) ve ahlâṭ-ı muhterıkaya nâfi‘ dir ‘atş kaç‘ eder (16) hażma mu‘in olur iştihâyı açar ma‘deye kuvvet (17) vèrir şıhḥat hıfz eder şar‘a ḥacer-i kilye ve meşāneyi (18) çıkarır ḥayzı açar soğulcanı kırar zātü’r-riyyeye (19) nâfi‘ dir sükker-i zaḥil ile vèresin ḥarâret-i ḥummâyı

[26a]

(1) ve ‘atşı taḳṭî‘e milḥ-i sâlpurnilâ ile vèresin (2) ḥâricde veca‘-ı nıkrîse ṭilâ olunsa kaç‘ (3) eder **ṭarîki budur** antimün-ı ḥâm biñ iki yüz (4) dirhem mâ‘i’l-lisânü’l-mâ’s sekiz yüz dirhem (5) on beş gün ta‘fin edesin ba‘de çıkarup (6) mâ‘ilü’r-raḳabede nâr-ı ḥafîf ile taḳṭîr édüp (7) nâr-ı kavî ile taş‘id edesin ba‘de muşâ‘adı (8) ve muḳaṭṭarı arzıyyesine vèrüp ‘ale’l-arz üç (9) kerre taḳṭîr edesin ba‘de bir ḳar‘aya iki yüz dirhem (10) cedîd antimün-ı ḥâm koyup on iki gün baṭn-ı (11) feresde ta‘fin edesin ba‘de çıkarup (12) ḥammâm-ı mâriyede taḳṭîr edesin ṭabî‘atı ve isti‘mâli (13) rûḥ-ı zâc gibidir **rûḥ-ı semmü’l-fâr** Anṭünüz (14) Ğübiyûsuñdur ḥadîdi ḥallü’ṭ-ṭabî‘î üzere ḥall (15) eder sereṭâna ekleye nâfi‘ dir laḥm-ı zâyidi ekl (16) eder **ṭarîki budur** semmü’l-fâr iki yüz dirhem süleymânî (17) dört yüz dirhem mâ‘ilü’r-raḳabede nâr-ı kavî ile taḳṭîr (18) edesin ba‘de muḳaṭṭara mişli mâ‘i’l-ḥârre vèresin (19) esfil-i ḳar‘aya bir beyâz sufûf rüsûb eder

[26b]

(1) bu mersûbdan yüz dirhem milḥ-i eflâḳ iki yüz (2) dirhem zâc-ı ebyaḫ dört yüz dirhem bunları (3) mâ‘ilü’r-raḳabede ‘ale’l-arziyye üç kerre taḳṭîr (4) edesin bir rûḥ-ı asmâncünî olur **rûḥü’l-** (5) **mercân** Bırâklîsusuñdur ḥafaḳâna ve emrâz-ı (6) ḳalbiñ envâ‘ına nâfi‘ dir **ṭarîki budur** mercân-ı (7) aḥmer-i meşḫûḳ yüz dirhem milḥ-i ṭa‘âm-ı ebyaḫ üç yüz (8) dirhem mâ‘ilü’r-raḳabede taḳṭîr edesin isti‘mâli (9) şelâş dirhem **rûḥ-ı zâc-ı ḥulv** Anṭünüz Ğübiyûsuñdur (10) **ṭarîki budur** rûḥ-ı zâc yüz dirhem milḥü’z-zâc (11) otuz iki dirhem mâ‘ilü’r-raḳabede taḳṭîr edesin (12) ba‘de muḳaṭṭarı mişli rûḥü’ş-şarâb ile ḥılt (13) édüp beş gün baṭn-ı feresde ta‘fin edesin (14) ba‘de bürâde’-i ḥadîd üzerinde ‘ale’l-arziyye tecdîdü’l- (15) bürâde taḳṭîr edesin rûḥ-ı ḥulv olur (16) **rûḥ-ı zâc-ı ḥulv** Anṭünüz Ğübiyûsuñdur ḥacer-i (17) kilyeteyn ve meşāneyi açar nevâzili men‘ eder emrâz-ı (18) ṭarṭiriyyeyi taḥlîl eder **ṭarîki budur** zâc-ı (19) mükelles kifâye ḳadar alup on kerre ḥall-i muşâ‘ad ile

[27a]

(1) teskıye teşviye edesin ba' de mā'ilü'r-raqabede (2) taqtır edüp arziyyesine iki kabza kum katup (3) muqatları üzerine koyup mā'ilü'r-raqabede taqtır (4) edesin isti' māli selāş dirhemdir **rūh-ı milh-i hulv** (5) Birāklīsūsūndur fatq-ı lahmiyye günde üç kerre (6) şürb ve tılā olunsa nāfi' dir hulāşāt (7) ve elvānātda müsta' meldir **tarīki budur** kifāye kadar (8) milh-i eflākı mā'-i şāfi ile on kerre hall ' aqd (9) edesin ba' de ' arāk ile hall edüp ve tın (10) ile qurşlar edüp mā'ilü'r-raqabede taqtır (11) edesin isti' māli on katre **rūh-ı 'uqqābü'l-** (12) **mu'arriq** Anṭūnūz Ğūbiyūsūndur terledicidir (13) **tarīki budur** 'uqqāb-ı muşa'adı şā' dü'ş-şarāb (14) ile tertib edüp beş günden sonra hammām-ı (15) māriyede nār-ı hafif ile taqtır edesin (16) ba' de muqatları arziyyesine vērüp bir tavil-i (17) ' unq kar' ada nār-ı kavī ile taqtır edesin (18) bir rūh-ı laṭif olur isti' māli üç katredir (19) **rūh-ı müşellesü'l-mu'arriq** Qarūlyūsūndur hummeyāt-ı

[27b]

(1) ' ufūniyye'-i rediyyeye nāfi' dir terledicidir **tarīki** (2) **budur** rūh-ı tartır üç yüz dirhem mā'i'l- (3) tiryākü'l-kāfurī beş yüz dirhem rūh-ı zāc (4) yüz dirhem qar' -ı inbik ile taqtır edesin (5) isti' māli bir dirhemdir **rūh-ı zācü'l-mu'arriq** (6) Anṭūnūz Ğūbiyūsūndur demi şaf eder süddeleri (7) tā'ūna semūmāta emrāz-ı cildiyyeye teşenüc istiskā (8) yeraqān zātü'r-riyyeye nāfi' dir **tarīki budur** (9) rūh-ı zāc kırk sekiz dirhem milh-i tartır qarnü'l- (10) iyyel-i mükelles on altısar dirhem yigirmi dört (11) sā' atden sonra qar' -ı inbik ile taqtır (12) mişli rūhü'ş-şarāb ile hılt edüp isti' māli (13) selāş dirhemden bir dirheme varınca **rūh-ı milh-i mu'arriq** (14) Anṭūnūz Ğūbiyūsūndur **tarīki budur** milh-i müdebber (15) zāc-ı mükelles yüz dirhem tın-i ermenī dört yüz (16) dirhem mā' ile qurşlar edesin mā'ilü'r-raqabede (17) taqtır edesin isti' māli altı katre maṭbūh faṭra- (18) sāliyūn ile vēresin terledir **rūh-ı kāfur** (19) Birāklīsūsūndur **tarīki budur** kāfur-ı qayşūrī

[28a]

(1) yüz dirhem tın-i ermenī üç yüz dirhem mā'ilü'r- (2) raqabede taqtır edesin ba' de bir qar' aya (3) beş yüz dirhem tın-i ermenī koyup muqatları üzerine (4) koyup yine taqtır edesin **rūh-ı 'uqqāb** (5) Qarūlyūsūndur evcā' ları sākin eder şā' dü'ş- (6) şarāb ile tılā edesin **tarīki budur** 'uqqāb-ı (7) billūrī yüz dirhem remādü'l-muḥriq dört yüz

dirhem (8) mā'ilü'r-raqabede taqtir edesin rūh-ı milhü'l- (9) aḥḍar Antünüz Ğübiyüsuñdur ḥavāşşı (10) meşḥūr rūh-ı milhden çoḡdur tarıki budur (11) milh-i ta'āmi bir şābrü'n-nār türāb tencerede zevb (12) édüp içine cevz gibi kiremid pāreleri bıraḡasın (13) temām teskī ede ba' de şovudup nedāye vaz' (14) edesin nemgīz olur ba' de mā'ilü'r-raqabede (15) taqtir edesin yāḥūd milh-i ta'āmi mekān-ı nedāda (16) ḥall édüp ba' de kiremid pārelerin āteşde (17) kızdırup maḥlūlde söḡündüresin ba' de ol (18) kiremidleri taqtir edesin bir yeşil rūḥ çıkarır (19) isti'māli beş ḡatredir rūh-ı zācü'l-aḥḍar

[28b]

(1) Ḳarūlyüsuñdur tarıki budur zāc-ı ebyaz alup (2) taqtir edesin muḡaḡtarıñ içine bezr-i heyüfāriḡün (3) bezr-i fāvāniyā zanbāḡ zehre-i iḡlāmūr zehre-i nercis (4) zehre-i iklilü'l-cebel zehre-i heyüfāriḡün verd-i (5) aḡmer bürādetü'l-āc ḡıḡf-ı insān dıḡḡ her birinden (6) kifāyet ḡadar ḡoyup otuz ḡün baḡn-ı feresde ta'fīn (7) edesin ba' de içine yüz dirhem zāc-ı ḡıbrīsī (8) ḡatup ḡar'-ı inbīḡ ile ḡammām-ı māriyede 'ale'l-arziyye (9) beş kerre taqtir edesin ba' de inbīḡü'l-ḡayyeye (10) vaz' édüp baḡn-ı feresde ḡammām-ı necāriyyede (11) devr étdüresin yeşil rūḥ olur şar'a (12) nevbet vaḡtinde yigirmi ḡatresin mā'i'l-tiryāḡ (13) ile vēresin rūḡü'l-bārūd Bırāklīsūs (14) zıbaḡı şābit eder ve 'ufūneti men' eder aḡlāḡ-ı (15) bürkiyyeyi lezice'-i ḡarḡiriyyeyi taḡlil édüp (16) tarıḡ-i bevl ile iḡrāc eder veca'-ı ḡūlunca (17) duhn-ı cevz-i buvvā yā zebbād ile ḡöbegine süresin (18) teskīn eder zātü'l-cenb veca'-ı mafāşıl ve (19) evrāmları taḡlil eder ḡummeyāt-ı muḡterikaya nāfi' dir

[29a]

(1) ḡunnāḡa müleyyin ḡarāḡarāt ile ḡarḡara edeler (2) mu' arıḡdır tarıki budur bārūd-ı ebyazü's-şāfi (3) yüz dirhem ḡīn-i ermenī üç yüz dirhem ḡurşlar (4) édüp mā'ilü'r-raqabede nār-ı şedīd ile taqtir (5) edesin isti'māli on iki ḡatreden (6) on beş ḡatreye varınca muḡaḡtarı mā'ilerle (7) vēresin rūh-ı ḡīn-i maḡtūm Antünüz Ğübiyüsuñdur (8) veca'-ı mafāşıla nāfi' dir 'ufūneti men' eder (9) cerebe nāfi' dir cemī'-i evcā'ları teskīn eder (10) tarıki budur şaru ḡīn-i maḡtūmı alup mā'ilü'r- (11) raqabede nār-ı münfaḡ ile on iki sā'at (12) taqtir edesin ba' de ḡammām-ı māriyede ḡar'-ı (13) inbīḡ ile üç kerre devr étdüresin isti'māli (14) südüs dirhem rūḡü'n-nevre Antünüz Ğübiyüsuñdur (15) āteş yanuḡına ḡacer mafāşıla evrāmlara nıḡriş (16) nāfi' dir ervāḡları şābit ve ecsāmları ḡall eder (17) tarıki budur 'arāḡi ile söḡünmüş cīr-i ḡām

seksen (18) dirhem milh-i tartir sekiz dirhem tartir-i ebyaz seksen (19) sekiz dirhem ma'ilu'r-raqabede nar-ı kavı ile taqtir edesin

[29b]

(1) **rüh-ı milh-i mürekke** Biraklısusuñdur humma'-ı müzminiye (2) vebaya nafi' dir süddeleri açar **tariki budur** milh-i (3) kalye barud-ı safi yüz dirhem tin-i ermeni alti yüz (4) dirhem 'araki ile kurşlar edüp ma'ilu'r-raqabede (5) taqtir edesin isti' mali beş kaçredir **rüh-ı** (6) **şeb** Antünüz Gübiyusuñdur bevli idrar (7) eder meşaneyeye nafi' dir hararet-i hummayı ve 'aşı (8) teskin eder ağız yaralarına kuruh-ı habise'-i (9) müntiniyyeye nafi' dir **tariki budur** şebbu'l-aşmer (10) yüz dirhem tin-i ermeni iki yüz dirhem ma'ilu'r-raqabede (11) nar-ı şedid ile taqtir edesin ve mezkur (12) marazlara 'arak ile isti' mal edesin **rüh-ı** (13) **anisun** Antünüz Gübiyusuñdur riyahi (14) tahtil eder kulunca veca'-ı em'ayı izale eder (15) **tariki budur** anisun beş yüz dirhem ma'-i (16) şafiniñ beş yüz dirhem milh-i ta'am üç kaçza (17) tartir-i ham elli dirhem bu müluhatları ma' ile hall (18) edüp anisunı bu mahtul ile bir kerre tabh-ı (19) galeyän etdüresin ba' de indirüp mekan-ı

[30a]

(1) harrede bir hefte dura ba' de kar'-ı inbiğ ile (2) 'ale'l-arziyye üç kerre taqtir edesin **rüh-ı** (3) **raziyane** Karulyusuñdur riyah tahtil eder (4) kulunca nafi' dir **tariki budur** bezr-i raziyanec (5) biñ dirhem milh-i ta'am yüz dirhem ma'-i safi (6) dört biñ dirhem bir hefteden sonra kar'-ı (7) inbiğ ile taqtir edesin **rüh-ı antimun** (8) Antünüz Gübiyusuñdur mu'arrikdir enva' (9) hummeyata nafi' dir demi safi eder hacet-i kilye ve (10) meşaneyeye çıkarır veca'-ı nıkrise nafi' dir **tariki** (11) **budur** ragüle-i antimuniyyeyi alup aletü't-taş'id (12) ile merrara taş'id edesin hatta sabit olup (13) esfilde kala ba' de muş'adı nedaye koyasın (14) hall olduğda mahtulı ma'ilu'r-raqabede 'ale'l-arziyye (15) üç kerre taqtir edesin bir rüh-ı muhammer çıkar hammam-ı (16) mariyede birkaç kerre devr etdüresin gızetı (17) tayeran edüp safi olur isti' mali iki (18) kaçreden beş kaçreye varınca **rüh-ı zıbağ-ı** (19) **ebyaz** Düncilusuñdur evramları ve şalabetlü

[30b]

(1) uskirusi şişleri tahtil eder tila edesin (2) munasib zimadlar ile dahı munasibdir huşşiyeteyn (3) veremlerin dahı tahtil eder ve kale Artumanus (4) mu'arrikdir maraz-ı

efrence ki ‘atık ola mā’-i tiryāk (5) yāhūd ğıyākū yā maṭbūh çüb-ı çini ile (6) yāhūd muḳaṭṭar mā’-i duḫān ile vēresin ruṭūbāt-ı (7) fāsıdeyi ‘araḳ ile çıkarır çıbanlara nāfi‘ dir (8) yaralarıñ envā‘ ını taḫfif eder māddelele nāfi‘ dir (9) tavuḳ tügiyle süresin evcā‘ ların teskīn (10) eder **tarīki budur** süleymānī yüz dirhem ṭin-i (11) ermenī üç yüz dirhem mā’ ile ḳurşlar édüp (12) mā’ilü’r-raḳabede ḳānūn üzere taḳṭir edesin (13) isti‘ māli iki ḥabbeden üç ḥabbeye varınca (14) **fāsl-ı fī belesānāti’l-efrenceti’l mücerrebe** (15) **belesānū’l-mübārek** Vāḳaryūsūndur ḥabs-i bevlē (16) ḥacer-i külā ve meşāneye nāfi‘ dir soğulcana rīḥ-i bevāsire (17) seyelān-ı menīye nıḳrīse şovuḳdan olan ṭamlaya (18) şürben ve ṭilā‘en nāfi‘ dir **tarīki budur** terementin (19) yüz dirhem duhnū’l-ġār kırḳ dirhem beyāz beyzü’l-

[31a]

(1) meslūḳ elli dirhem dārçin sünbül-i hindī yigirmişer (2) dirhem acürr-i meşūḳ seksen dirhem ḳar‘-ı inbīḳ (3) ile taḳṭir edesin **belesān-ı mācesterāle** (4) bu daḫı Vāḳaryūsūndur ḥavāşşı mezbūr gibidir (5) emrāz-ı bāridiyye şürben ve ṭilā‘en nāfi‘ dir **tarīki** (6) **budur** terementin iki yüz dirhem duhnū’l-ġār (7) otuz dirhem dārçin sādec-i hindī yigirmişer (8) dirhem ḳaranfil elli ‘aded ferfiyūn ḥabbū’l-ġār zamġ-ı (9) leblāb bēşer dirhem ḳaşnı cünd-i bīdester su‘ d (10) altmış dirhem zeyt elli dirhem ḳar‘-ı inbīḳ ile (11) taḳṭir edesin **belesān-ı mübeddel** Paṭrüyānūsūndur (12) cüzẓāmı olanlara içmek ve sereṭānı olanlara sürünmek (13) nāfi‘ dir **tarīki budur** mürr-i şāfi şabr sünbül demmū’l- (14) aḫaveyn kendir mūmiyā cāvşir ḥabb-ı belesān (15) muḳl uşaq ‘anzurūt za‘ firān maşṭakī zamġ-ı ‘arabī (16) mī‘a’-ı seyyāle lāden ḥarmeyān ikişer dirhem miskū’l- (17) edfer bir dirhem terementin kırḳ dirhem ḳar‘-ı inbīḳ (18) ile taḳṭir edesin **belesān-ı nūstere** Vāḳaryūsūndur (19) semūmāta vebāya şar‘ sekte ḥummā’-ı rub‘ ve ḥummā’-ı dā‘imeyye

[31b]

(1) zīḳu’n-nefese tiryāk ile vēresin mu‘arriḳdır (2) ḥaşāt-ı kilye ve meşāneyi çıkarır süddeleri açar emrāz-ı (3) balġamiyyeniñ envā‘ ına nāfi‘ dir **tarīki budur** şarāb-ı (4) ebyāz iki yüz elli dirhem lebenū’l-baḳar yigirmi dört dirhem (5) ‘asel çınṭıyānā ancelīḳā altmış dörder dirhem ḥabbū’l- (6) ġār on iki dirhem sezāb varaḳ-ı sābinā verd-i (7) aḫmer birer ḳabza rāsen sekiz dirhem ḳaranfil ḳışr-ı ütrüc (8) dārçin egir anīsūn rāziyānec maşṭakī (9) ‘aselbend dörder dirhem sekiz günden şoñra mā’ilü’r- (10) raḳabede ‘ale’l-arziyye üç kerre taḳṭir edesin (11) **belesānū’d-duḫān**

Vākaryūsuñdur envā' -ı fatka (12) nāfi' dir **tarīki budur** duhān burc encibār otuz (13) ikişer dirhem duhn-ı terementin yüz dirhem zehre-i ıhlāmūr (14) otuz iki dirhem zehre-i heyü fārīkūn zehre-i būsir (15) ikişer kabza şemerretü'd-derdār yigirmi dört dirhem rūhü'l- (16) hamr yüz elli dirhem otuz gün baṭn-ı feresde ta' fin (17) edesin ba' de cerr edüp içine kendir maştakī (18) mürr-i şāfi on altışar dirhem demü'l- aḥaveyn dört dirhem (19) mūmiyā altı dirhem ' aselbend sekiz dirhem terementin

[32a]

(1) elli dirhem sekiz gün ta' fin edüp ba' de ṭabḥ (2) edüp hıfz edesin **belesān-ı endeçākī** (3) bu daḥı Vākaryūsuñdur belesān-ı şaḥīḥiñ mu'ādilidir (4) **tarīki budur** 'ūd-ı kımarī endeçāk çāvşir (5) rāziyānec muḳl kaşnı mürr-i mekkī 'anzurūt maştakī (6) kendir ḥabb-ı belesān duhnü'l-gār ḥarmeyān demü'l-aḥaveyn (7) sūnbül-i hindī ḥūlincān kebābe besbāse dārçin (8) kākūle kışr-ı ütrüc dörder dirhem lāden sekiz dirhem (9) duhn-ı mübārek on iki dirhem duhn-ı terementin yüz on (10) dirhem zeyt-i 'atīk yüz elli dirhem dört gün (11) ta' fin edüp ba' de mā'ilü'r-raḳabede taḳṭir (12) edesin **belesānü'l-mülükī** bu daḥı Vākaryūsuñdur (13) **tarīki budur** terementin dört dirhem kendir kırk sekiz (14) dirhem şabr maştakī ḥūlincān dārçin za' firān (15) cevz-i buvvā ḳaranfil kebābe sekiz dirhem zamg-ı leblāb (16) on altı dirhem mā'ilü'r-raḳabede taḳṭir edüp (17) içine kāfūr 'anber-i eşheb yigirmi dörder dirhem ḥall (18) edüp hıfz edesin **belesān** Pūlikarıştūsuñdur (19) dimāgda olan fuzulātı taḥlil edüp hıfza ḳuvvet

[32b]

(1) vèrir burun içine ṭilā edesin ve şarāb ile içüresin (2) ve burüdet-i kebede penbe' -i 'atīk ile kemād edesin ḥayzı (3) açar māddeye bevāsirü'l-enfe ḳurūḥ-ı 'atīka nāfi' dir (4) semūm-i ḳātileyi def' eder nıḳrısı ve mağaş ve ishāli (5) keser teşenüc ve emrāz-ı meşāneye ve emrāz-ı özüne şar' a (6) nāfi' dir soğulcana ve emrāz-ı bārideniñ envā' ina (7) nāfi' dir evrām-ı bārideyi taḥlil eder **tarīki** (8) **budur** zeyt-i 'atīk terementin duhnü'l-gār yüzer (9) dirhem ḳar' -ı inbik ile taḳṭir edesin ba' de (10) dārçin ḳaranfil on ikişer dirhem ferfiyūn kaşnı (11) uşaq çāvşir zamg-ı leblāb kendir maştakī (12) ḥabbü'l-gār üçer dirhem 'ūd mā' -i verdi ḥarmeyān lāden (13) duhn-ı espikū duhn-ı nārdin ikişer dirhem acürr-i (14) meshūk kifāyet mıḳdārı mā'ilü'r-raḳabede taḳṭir (15) edesin isti' māli beş ḳatreden on ḳatreye (16) varınca **belesān** Vākaryūsuñdur

ħummeyāta (17) zātürreye zīku'n-nefese seyl teşenüc ve felce (18) nāfi' dir evrāmları tahlil eder ħurūh ve cürūha (19) nāfi' dir emrāz-ı bārideniñ envā' ına nāfi' dir

[33a]

(1) **tarīki budur** terementin iki yüz dirhem mürr-i mekkī (2) ħarmeyān maştakī yigirmi dörder dirhem kendir şabr (3) otuz ikişer dirhem encibār sekiz dirhem tūrmantilā (4) zamg-ı leblāb nārcil zurunbād dörder dirhem (5) kebābe bir dirhem mā'ilü'r-raqabede iki kerre taqtır (6) edesin **belesānü'l-veca'** Vāqaryūsuñdur (7) evcā'-ı bārideniñ envā' ına nāfi' dir **tarīki budur** (8) terementin yüz dirhem cāvşir ħaşnı sekbīnec (9) dörder dirhem ħabbü'l-übhel iki ħabza mī'a'-ı seyyāle (10) yüz dirhem ħar'-ı inbīk ile taqtır edesin (11) **belesān** bu dağı Vāqaryūsuñdur tamlaya ra'şeye (12) şağır olanlara nisyāna nāķışü'l-aql olanlara (13) bir mīqdār içürelere nāfi' dir yaraları oñuldur (14) **tarīki budur** ħaşnı elli dirhem şarmaşık şakızı (15) otuz dirhem ħar'-ı inbīk ile taqtır edesin (16) **belesān-ı heyü fāriķün** Ğürċitānūsuñdur (17) yaralarıñ envā' ına nāfi' dir **tarīki budur** (18) zehre-i heyü fāriķün yüz dirhem encibār otuz iki (19) dirhem bābūnec būsir birer ħabza duhn-ı beyāz

[33b]

(1) duhn-ı terementin ellişer dirhem rūhü'ş-şarāb (2) yüz dirhem kendir maştakī mürr-i şāfi mūmiyā on altışar (3) dirhem sükker-i aħmer kırk sekiz dirhem otuz gün baṭn-ı (4) feresde ta'fin edesin ba'de çıkarup ħammām-ı (5) māriyede taḃḃ edesin üç kerre ğaleyān étdikde cerr (6) édüp ħıfz edesin **belesān** bu dağı Vāqaryūsuñdur (7) yaraları yigirmi dört sā'atde ħapadır **tarīki** (8) **budur** terementin beyāz-ı beyzü'l-meslūķ rāziyānec (9) yüzer dirhem ħūmālīme altmış dirhem ħar'-ı inbīk ile (10) taqtır edesin **belesānü'z-zibaķ** Ğürċitānūsuñdur (11) cemī' yaralara ve ħurūh-ı meşāneye ve tüfenk yaralarına (12) nāfi' dir **tarīki budur** zibaķ-ı maġsūlı mişli kils (13) ħışrū'l-beyz ile beşer kerre taqtır edesin cümlesi (14) şu'ūd eder ba'de muşā'adı bir ħar'aya koyup üzerine (15) milḃ ile istiħrāc ħallü'l-muħaṭṭar dört parmaķ mīqdārı (16) koyup mā'ilü'r-raqabede 'ale'l-arziyye beş kerre taqtır (17) edesin esfil-i zücācda zibaķ bir ğubār-ı muħammer olur (18) üzerine kifāyet ħadar rūhü'ş-şarāb koyup on (19) gün ta'fin edesin ba'de ħammām-ı māriyede ruṭubetin

[34a]

(1) uçurasın esfîl-i qar'ada belesân hılv qalur (2) **belesânü'l-mafâşıl** Vâqaryûsuñdur veca'-ı (3) mafâşıl ve mıkrîse nâfi' dir **tarîki budur** zâc-ı (4) mükelles iki yüz dirhem 'asel-i bi-şem' şâ'dü'ş-şarâb (5) yüz dirhem terementîn ikilül'cebel otuz üçer (6) dirhem ra'yü'l-hamâm kırk sekiz dirhem huşşıye'l-muḥriḳ (7) elli dirhem üç günden sonra mâ'ilü'r-raḳabede (8) taḳtîr edüp arzıyyesinden milḥ ihrâc (9) edüp muḳaṭṭara vërüp yine taḳtîr edesin (10) mevâdları taḥlîl eder **belesânü'l-özün** (11) Ğüydâkmıḳâniñdır kulaḳ marazlarıniñ envâ'ına (12) nâfi' dir **tarîki budur** neml-i kebîr iki yüz 'aded (13) kebâbe ḳâḳüle güher-bâr cāvşîr ḥarmeyân dörder (14) dirhem 'asembend aşturâk ḳaşnı ḳaranfil cevz-i buvvâ (15) altışar dirhem râziyâ nec mî'a'-ı sâ'ile duhnü'l-ğâr (16) kırk dirhem sekiz dirhem şaḥm-ı ḥınzîr-ı 'atîḳ yüz dirhem rûḥü'ş- (17) şarâb iki yüz dirhem sekiz gün ta'fin edesin (18) ba'de mâ'ilü'r-raḳabede taḳtîr edesin **belesân-ı** (19) **ḳarîştî** Vâqaryûsuñdur cemî' yaralara nâfi' dir

[34b]

(1) **tarîki budur** zeyt-i 'atîḳ yüz dirhem şarâb-ı şırf (2) üç yüz dirhem qar'-ı inbîḳ ile taḳtîr edesin (3) ba'de heyü fârîḳün kırk sekiz dirhem mûmıyâ'-ı (4) maḥlûl otuz iki dirhem otuz gün baṭnû'l- (5) feresde ta'fin edüp ba'de mâ'ilü'r-raḳabede (6) taḳtîr edesin **belesân-ı tarṭîr** Ğürçitanûsuñdur (7) ḳurûḥât-ı ḥabîşeniñ iḳşîridir **tarîki budur** (8) tarṭîr-i ḥâm iki yüz dirhem milḥ veseḥü'l-oçaḳ (9) bârûd-ı şâfi tarṭîrül-ḥall otuz ikişer dirhem (10) cîr-i ḥâm kırk sekiz dirhem yigirmi dört sâ'at (11) nâr-ı ḳavî ile ihrâḳ edesin ba'de üç kerre mâ'ile (12) ḥall 'aḳd edüp üzerine mişli şâ'dü'l-ḥall ḳoyup (13) yigirmi dört sâ'atden sonra ḥammâm-ı mâriyede ruṭubetin (14) taḳtîr edesin esfîlde maḥlûl qalur mâ'ilü'r- (15) raḳabede vaż' edüp nâr-ı ḥafif ile taḳtîr (16) edesin **belesânü'l-meflûcîn** Feyürâvânetûsuñdur (17) **tarîki budur** sâlûyâ na'nâ' ḥaşışü'l-fücil yarımşar (18) ḳabza mürr-i şâfi sabr apâtiḳa sünbül-i hindî demü'l- (19) aḥaveyn lübbân mûmıyâ çavşîr muḳl ḥabb-ı belesân

[35a]

(1) za'firân maştakî zamğ-ı 'arabî mî'a'-ı seyyâle 'asembend (2) ikişer bucuḳ dirhem misk nişf dirhem terementîn elli (3) dirhem mâ'ilü'r-raḳabede taḳtîr edesin **belesân-ı** (4) **feylesûf** Feyürâvânetûsuñdur su'âla zükkâma (5) zâtü'ş-şadr ve soḡulcana ve ḥummâ-yı vebâ'ıyyeye nâfi' dir (6) veca'-ı zahre nâfi' dir bevli idrâr eder yaraları (7)

oñuldur **tarīki budur** terementin yüz elli dirhem (8) bal mūmı yüz dirhem cevz-i buvvā kıaranfil onar dirhem (9) remmādū'l-germ altmış dirhem mā'ilū'r-raqabede taqtir (10) edesin belesān-ı aħmer olur **belesān-ı kibrītū'l-** (11) **yāqūtī** Anṭūnūz Ğūbiyūsuñdur belesān-ı riyye (12) demekle ma' rūfdur ihtināq-ı raħm veca' -ı kılunca nāfi' dir (13) vebāyı men' eder nāzileye zīku'n-nefese nāfi' dir su'āla (14) ve emrāz-ı riyyeye münāsibdir bevli idrār eder kıurūhū'd- (15) dāhile ve ħāriceniñ envā'ına nāfi' dir **tarīki** (16) **budur** kibrīt-i aşfer altmış dört dirhem rūh-ı (17) terementin iki yüz dirhem remmādū'l-ħārre üzerinde (18) yigirmi dört sâ'at dura ba' de cerr 'ilka edüp (19) mā'ilū'r-raqabede taqtir edesin bir kıızıl yağ çıkar

[35b]

(1) otuz ğün baṭn-ı feresde ta' fin edesin isti' māli (2) üç kıatre şığār-ı beyz-i nımbirşit ile vėresin (3) **belesān-ı kibrīt** Mārṭinūrulāndūsuñdur (4) şikāka kıurūh-ı em'āya nāfi' dir ve mesmūmyānī (5) kıara dāħıs ħıyāreķ gibi evrāmları taħlil eder veca' -ı (6) özün ve ṭanīni giderir ve kulakda olan kıurdları (7) kıırar emrāz-ı mafāşıla nāfi' dir kıurūhāt ve cūrūhāt-ı (8) sereṭān ve kıurūhāt-ı re'se nāfi' dir kıuluncı def' (9) eder ħuşūnet-i cilde mādde-i bādşenām sa' fe (10) ve marāz-ı efrence nāfi' dir veca' ları teskīn eder (11) bevāsīr-i 'emyāyı def' eder evrām-ı şedī taħlil (12) eder zarar-ı necār-ı zībaķı men' eder teşenüc kıubā cüzām (13) sālil ve ekleye nāfi' dir zehirli ħayvān şokduğına (14) nāfi' dir riyāħ taħlil eder siñirler pekligine felce (15) nıķrıse bevāsīr-i enfe nāfi' dir kesri bitürür (16) kıurūh-ı 'ufūniyyeye ve dāħıse nāfi' dir ruṭubetden (17) ve burüdetten olan emrāzlarıñ envā'ına nāfi' dir (18) **tarīki budur** zehr-i kibrīt sekiz dirhem kāfūr iki (19) şülüş dirhem duhn-ı levz otuz iki dirhem remmād ħārre

[36a]

(1) üzerinde ħall olunca ba' de ħıfz edesin (2) **belesānū'l-kibrīt** Cāni Arṭumānūsuñdur (3) ruṭubet-i fāsıdeyi izāle eder kıurūh-ı reddiyye (4) cereb ħikke kıubā-i mādde ve cüzām ve emrāz-ı cilde (5) nāfi' dir evrāmları taħlil eder **tarīki budur** (6) zehr-i kibrīt sekiz dirhem duhnū'l-cevz elli dirhem (7) şarāb-ı şırf on altı dirhem mekān-ı ħārrede (8) sekiz ğün dura ba' de ħammām-ı māriyede ṭabħ (9) edesin ba' de ħıfz edesin **belesān** (10) Feyūrāvānetūsuñdur a' şāba raħma kıuvvet vėrir (11) emrāz-ı ma' de ve em'ā ve meşāneye nāfi' dir bevli (12) idrār eder ħaşāt-ı kılye ve meşāneyi çıkarır mā'ilū'r- (13) reħş ile vėresin süddeleri açar ħavāşşı (14) çoķdur **tarīki budur** duhn-ı terementin yigirmi (15) dört dirhem zehre-i lisān-ı şevr zehre-i lisānū'l-kelb (16)

zehre-i ikililü'l-cebel verd-i aḥmer ustūhūdūs sūnbül-i (17) hindī nārdīn bābūnec yarımşar ḳabza rāziyāne (18) anīsūn bezr-i reyḥān bezr-i fāvāniyā yarımşar (19) dirhem anceliḳā rāsen fū īrsā egir müşk-i

[36b]

(1) ṭarāmsīḳ ʿırḳu's-sūs fāvāniyā sūnbül birer dirhem (2) ḳışr-ı ütrüc ḳışr-ı nārenc birer buçuḳ dirhem sālūyā (3) merzencūş nārdīn ikililü'l-cebel zūfā na' nā' (4) betūniḳa şemeretü'l-gār yarımşar ḳabza mā'ilü'r-raḳabe- (5) de taḳṭīr ʿedesin içine mī'a'-ı seyyāle yigirmi dōrt (6) dirhem aşturāk mürri-ı şāfī on altışar dirhem lük-i (7) maḡsūl güherbā maştakī kendir ḥılṭīt on (8) ikişer dirhem yine taḳṭīr ʿedesin ba' de zencebīl (9) zurunbād ḥūlincān ikişer dirhem rāvend çınṭıyānā (10) kebābe za' firān birer dirhem dārçin sekiz dirhem (11) cevz-i buvvā besbāse ḳaranfil altışar dirhem egir (12) dōrt dirhem yine taḳṭīr ʿedesin isti' māli on (13) ḳatre heftede iki kerre vēresin **belesān** (14) Felūrnetinūsūndur **ṭarīḳi budur** terementin (15) yüz dirhem zeyt-i ʿatīḳ ḳırḳ sekiz dirhem duhnü'l- (16) gār otuz iki dirhem dārçin sūnbül on (17) altışar dirhem acürri-ı meshūḳ altmış dōrt dirhem (18) taḳṭīr ʿedesin **belesān** emrāz-ı ḥārre ve bārideye (19) şürben ve ṭilā'en nāfi' dir **ṭarīḳi budur** terementin

[37a]

(1) yüz dirhem ʿasel-i bi-şem' elli dirhem ʿarāḳ iki yüz (2) dirhem ʿūd şandal-ı şelāşe kendir zāmḡ-ı leblāb (3) ḳarn-ı iyyel müberred zurunbād dār-ı fulful zāmḡ-ı ʿarabī (4) üçer dirhem cevz-i buvvā üç buçuḳ dirhem ḥūlincān (5) kebābe dārçin kerāvıyā maştakī ḳaranfil sūnbülü't- (6) ṭīb za' firān zencebīl üçer buçuḳ dirhem (7) misk bēş dirhem taḳṭīr ʿedesin **belesānü'l-** (8) **müteşennicīn** Bırāklīsūsūndur teşenüce nāfi' dir (9) siñirleri yumşadır günde üç kerre süresin (10) **ṭarīḳi budur** terementin iki yüz dirhem ḳaşnı (11) yüz dirhem ḳūmālīme elli dirhem ḳar'-ı inbīḳ ile (12) taḳṭīr ʿedesin **faşl-ı fī edhānāti'l-muḳaṭṭarāti'l-** (13) **mücerrebeti'l-efrenciyye duhnü'l-ʿaḳl** ma' de üzerine (14) ve başa süresin ḥıfzı artırır **ṭarīḳi budur** (15) mā'-ı zehre-i ikililü'l-cebel yüz dirhem cevz-i buvvā ḳaranfil (16) ḳāḳūle ve dārçin kebābe besbāse zencebīl (17) sekiz dirhem misk sūdūs dirhem dār-ı fulful (18) bir dirhem za' firān üç dirhem ḥūlincān iki (19) dirhem üç gündən şoñra nışfi ḳalınca ṭabḥ ʿedüp

[37b]

(1) içine zeyt-i 'atîk yüz dirhem duhnü'l- behmen sekiz (2) dirhem ferfiyün h̄armeyān otuz ikişer dirhem (3) h̄ardal kırk sekiz dirhem duhn-ı zanbāk duhn-ı heyü (4) fāriḳūn duhn-ı kışr-ı ütrüc duhnü'n-nārdīn (5) duhn-ı zebād dörder dirhem toḳsan gün baṭn-ı (6) feresde ta' fīn ēdesin ba' de cerr ēdüp ḥammām-ı (7) māriyede taḳṭīr ēdesin esfil-i ḳar' ada ṭayyibü'r- (8) rāyiḥa duhn ḳalur **duhnü'l-mafāşıl** veca' -ı (9) mafāşılı sākin ēder bārid mevādları taḥlīl (10) ēder Ḳarūlyūsūndur **ṭarīḳi budur** duhn-ı 'azmü'l- (11) insān duhn-ı 'azmü'r-re'sü'l-feres duhnü'l-aḫer (12) sekiz dirhem duhn-ı terementīn duhnü'l-'ar'ar yigirmi (13) dörder dirhem ḳar' -ı inbīḳ ile taḳṭīr ēdesin (14) **duhnü'l-esnān** Ḳarūlyūsūndur penbe ile (15) dişe ḳoyasın aḡrısın giderir **ṭarīḳi budur** (16) duhn-ı ḳaranfil sekiz dirhem rūḫ-ı terementīn dört (17) dirhem kāfūrī nişf dirhem birbirine ḥall ēdesin (18) **duhn-ı kāfūr** Birāklīsūsūndur ḥummā'-ı vebā'iyede (19) mücerred ḳokmaḳ ḳalbi muḫāfazā ēder havā'-ı vebāyı

[38a]

(1) te'şīr étmez ḳurūḫāt-ı ḫabīse duhn-ı 'ar'ar ile isti' māl (2) ēdesin **ṭarīḳi budur** kāfūrī mişli ṭīn-i ermenī (3) ile saḫḳ ēdüp mā'-i verd ile ḳurşlar ēdüp (4) nār-ı ḳavī ile taḳṭīr ēdesin **duhn-ı ḳaranfil** (5) Ḳarūlyūsūndur ṭabī'atı üçünci derecede ḫār u (6) yābisdir emrāz-ı bārideniñ envā'ına nāfi' dir (7) emrāz-ı kebed ve ma' de ve ḳalb ve em'āya nāfi' dir (8) rūḫa ḳuvvet vèrir veca' -ı esnānı ḳa[t]' ēder (9) [z]a'f-ı başara nevāzil-i ḳadīm ve ṭanīn men' ēder (10) iḫtināḳ-ı raḫm devvār ve ishāl-i bāride nāfi' dir (11) dimāḡa ḳuvvet vèrir emrāz-ı sevdāviyyeniñ (12) envā'ına nāfi' dir duhn-ı belesān maḳāmındadır (13) dāḫilde ve ḫāricde müsta' meldir merhemlere (14) ilḫāḳ olunsa cerāḫāt-ı ṭariyyeye laḫm-ı inbāt ēder (15) emrāz-ı dimāḡiyyeye nāfi' dir ḳūlunca nāfi' dir (16) ḫayzı açar bir ḳaṭre ḳulaḡa ṭamlatsalar bārid (17) aḡrısın giderir ḡaşayānı men' ēder şudā' -ı (18) bāride nāfi' dir ḫafaḳānı def' ēder şarı (19) ḫummālara nāfi' dir **ṭarīḳi budur** ḳaranfil yüz dirhem

[38b]

(1) milḫ-i ṭa'ām sekiz dirhem mā'-i şāfi altı yüz dirhem (2) beş gün baṭn-ı feresde ta' fīn ēdesin ba' de ḳıḳarup (3) ḳar' -ı inbīḳ ile taḳṭīr ēdesin duhn-ı muḫammer ḳıḳar (4) isti' mālī dört ḳaṭreden altı ḳaṭreye varınca (5) miyāḫāt-ı münāsib ile vēresin **duhn-ı cevz-i** (6) **buvvā** riyāḫı taḥlīl ēder veca' -ı ḳūlunca nāfi' dir (7) burunı içine sürmek

nevâzili men' eder eger (8) iki kaçre depesine süresin dimâga kuvvet (9) verir bârid mevâdları dökülmeden men' eder veca'-ı (10) mafâşıla nâfi' dir göbege sürmek veca'-ı (11) kûlunca nâfi' dir eger bir kaçre lisân üzerine (12) tamlatsalar kaçbe kuvvet verir kaçşiy giderir (13) soğulcanı çıkarır başara kuvvet verir ma' de ve (14) kebed ve kûlâyı teşhîn eder ihtinâk-ı rahma seyl (15) marâzına nâfi' dir demi şâf eder cemî' a' zâyâ (16) kuvvet verir veca'-ı ma' de-i imtilâyâ nâfi' dir **tarîki** (17) **budur** cevz-i buvvâ iki yüz dirhem rûhü'l-' arâkî (18) beş yüz dirhem sekiz günden sonra inbîk-i nuhâs (19) ile taqtîr edesin **duhn-ı cevz-i buvvâ** Kârûlyûsuñdur

[39a]

(1) **tarîki budur** cevz-i buvvâ yüz dirhem milh-i ta'âm (2) on iki dirhem mâ'î'l-hâr ile gamr edüp (3) mekân-ı bâride beş gün dura ba' de cevz-i (4) taqtîrde içine bir kaçba milh kaçup taqtîr (5) edesin dört rafl efâviyyeden yedi vaқыyye (6) duhn çıkar **duhn-ı cevz-i buvvâ** Kârûlyûsuñdur ma' deyi (7) kızdırır riyâh tahtlîl eder şürben ve tîlâ'en (8) veca'-ı kûluncı teskîn eder meşâneye kuvvet verüp (9) veca'ın def' eder **tarîki budur** kifâyet kaçdar (10) cevz-i buvvâyı şâ' dü's-şarâb ile gamr edüp (11) bir gün bir gece dura ba' de cerr edüp hammâm-ı mâriyede (12) taqtîr edesin esfil-i kaç' ada duhn kaçur (13) **duhnü'l-' ar' ar** Kârûlyûsuñdur bir duhn-ı şerîfdir (14) mağaş sâkin eder veca'-ı kûlunca nâzileye şürben (15) ve tîlâ'en felc ve emrâz-ı dimâgiyyeye vebâyâ ve semûmât-ı (16) kaçtiliyyeye ve za'f-ı ma' deye nâfi' dir ve burüdet-i (17) ma' deye nâfi' dir kaçât-ı kilye ve meşaneyi çıkarır (18) bevli idrârın eder veca'-ı rahma nâfi' dir riyye (19) ve şadrı ahtlât-ı gâlizeden tenkıye eder soğulcanı

[39b]

(1) kırar ra'şe teşenüc 'ırku'n-nisâ cereb ve nıkrîse (2) ve kaçrûh-ı 'atîka ve el ayak yarılmasına nâfi' dir (3) ehtbbâ'-ı kimyâyı buña belesân-ı şahîh ıtlâk ederler (4) evrâm-ı 'ufûniyyeye ve kaçrûh-ı riyyeye nâfi' dir ma' de- (5) de olan balgamı çıkarır kaçma kuvvet verir (6) dîsentâryâyâ nâfi' dir riyyâhı tahtlîl eder (7) ve ifrât-ı tamşa kaç' mânyâ mâlihûlyâyâ nâfi' dir (8) **tarîki budur** ardıc yemişini kaç edüp kifâye (9) kaçdar şâ' dü's-şarâb ile nukü' edüp on gün (10) mekân-ı hârrede dura ba' de nuhâs-ı inbîkde taqtîr (11) edesin **duhn-ı hulbûbü's-sükkerî** Kârûlyûsuñdur (12) levni müstehtsen eder aşâra cilâ verir tîlâ edesin (13) kırk gün birer dirhem isti' mâl olunsa kaç' (14) def' eder eger cünd-i bîdester ile isti' mâl (15) etseler a' şâba nâfi' dir **tarîki budur** tâze (16) hulbûbi mişli sükker ile sahtk edüp sekiz günden sonra (17) inbîkde taqtîr edesin leben

mişâlinde bir duhn-ı (18) ebyaz çıkar **duhn-ı bâbūnec** Qarūlyūsuñdur nehş-i (19) af'î hācer-i külā ve meşāneyi çıkarır a'zālara

[40a]

(1) kuvvet vèrir şudā' a cerebe nāfi' dir a'şāba kuvvet (2) vèrir şikāk-ı lebb sekte ve teşenūce nāfi' dir südi (3) arturup taḥlīl èder veca'ü's-sürre ve şadr su'āl (4) zātü'rriyye veca'-ı kûlunca istiskā qurūḥ-ı külāya (5) nıkrīs seretān cüzām şalābetleri taḥlīl èder (6) veca'-ı baṭna ve em'āya ve raḥma ve veca'-ı kilye ve meşāneye (7) ihtikānlar ile isti'māl èdesin felce mişli 'arāk (8) ile ḥılt èdüp bir kemād èdesin **tarīki budur** (9) bâbūnec yüz dirhem tartīr on iki dirhem mā'i'l- (10) ḥār ile ğamr èdüp on dört günden şoñra (11) nuḥās-ı inbīk ile taḫtīr èdesin **duhn-ı bâbūnecü'l-** (12) **aḫḫar** Dūncilūsuñdur envā'-ı kûlunca nāfi' dir (13) birkaç kaṭresin mā'i'l-laḥmü'l-ḥār ile isti'māl èdesin (14) **tarīki budur** zehre-i bâbūnec bir kabza terementin-i (15) Venedik sekiz dirhem mā'i'l-ḥārre ile ḥall (16) èdüp inbīk-i nuḥāsda taḫtīr èdesin (17) bir duhn-ı asmāncūnī olur **duhnü'l-üsrib** (18) Qarūlyūsuñdur seretāna ekleye qurūḥ-ı ḥabīşeye (19) nāfi' dir **tarīki budur** üsrib-i mükelles birkaç kerre

[40b]

(1) ḥallü'l-muḫaṭṭar teşkiyye ve tesviyye èdesin ba'de (2) mekān-ı nedāye koyasın ḥall olur mā'ilü'r-raḫabede (3) taḫtīr èdesin **duhn-ı milḥ** Qarūlyūsuñdur (4) evcā'ları sākin èder duhn-ı bâbūnec ve duhn-ı (5) terementin ile tılā èdesin veca'-ı mafāşıl (6) nıkrīs ve hācer-i mafāşılı taḥlīl èder ḥummeyātü'r- (7) rediyyeniñ envā'ına nāfi' dir fatḫ ve evrām-ı (8) dāḫileniñ envā'ına nāfi' dir zehebi ḥall èder **tarīki** (9) **budur** milḥ-i ṭa'ām üç yüz dirhem acürr-i meşḫūḫ (10) altı yüz dirhem bārūd altı dirhem mā'ilü'r-raḫabede (11) taḫtīr èdesin muḫaṭṭarı bir qar'a koyup ḥammām-ı (12) māriyede taḫtīr èdesin esfilde duhn kalur (13) isti'māli üç kaṭre **duhn-ı tartīr** Qarūlyūsuñdur (14) marāz-ı efrençden kā'in olan qurūḫātın envā'ına (15) nāfi' dir bir mıqdār içseler bevli idrār èder (16) ḥaşātı çıkarır **tarīki budur** tartīr-i ebyaz-ı (17) meşḫūḫı mā'ilü'r-raḫabede nār-ı şedid ile taḫtīr (18) èdesin birer raṭl tartīrdən dört dirhem duhn (19) çıkar **duhn-ı tartīr** Qarūlyūsuñdur qurūḥ-ı riyye

[41a]

(1) ve zamān-ı vebāda burnına süresin havā'-ı vebāyı (2) def' èder **tarīki budur** tartīr-i ḥāmı alup (3) 'arāk ile bir gün bir gece ğamr èdüp mā'ilü'r-raḫabede (4) taḫtīr èdesin

duhn-ı milh-i tartır bu dağı (5) Qarūlyūsuñdur qurūhū'd-dāhile ve hāriceniñ (6) envā'ına nāfi' dir südde'-i kebed ve tıhālı açar 'usrü'l- (7) bevl nevāzili men' eder soğulcanı kırar **tarīki** (8) **budur** tartır-i mükelles-i ebyazı alup mā'i'l-hār ile (9) bēş kerre hall ve taşfiyye ve 'ağd edesin ba' de (10) rūhū'ş-şarāb ile hall edüp üç gün bañn-ı feresde (11) ta' fīn edesin ba' de hammām-ı māriyede taqtır edesin (12) esfilde duhn qalır isti' māli bir dirhemdir **duhnü'l-** (13) **hadid** Qarūlyūsuñdur seyelānāt dīsēntāryā (14) ishāl-i kebede ru'āfa nefşü'd-dem gibilere nāfi' dir (15) **tarīki budur** bürāde'-i hadidi hall ve milh ile ğusl (16) edüp ba' de ile ğusl ve tecfif edesin (17) ba' de üzerine bir cüz'ü mā'-i kibrīt iki cüz'ü mā'i'l- (18) mañar koyup mekān-ı hārrede hall olunca dura ba' de (19) tecfif edüp nār-ı şedid ile taş' id edüp

[41b]

(1) muşa'adı nedāye qoyasın duhn-ı aħmer olur isti' māli (2) üç qatreden altı qatreye varınca **duhnü'ş-** (3) **şandal** Bırāklīsūsūñdur qalbe kuvvet vērir (4) müferriħdir şudā' ı teskīn eder **tarīki budur** (5) nüşāre'-i şandalü'l-ebyaż yüz dirhem mā'-i şāfi (6) üç yüz dirhem milh-i ta'ām sekiz dirhem on dört (7) günden şoñra inbik-i nuħāsda taqtır edesin (8) **duhn-ı qaşnı** Bırāklīsūsūñdur riyāhı taħlil eder (9) qūlunca veca'-ı raħma nāfi' dir **tarīki budur** qaşnı yüz (10) dirhem ħacer-i mükelles yüz elli dirhem milh-i ta'ām sekiz dirhem (11) mā'ilü'r- raqabede taqtır edesin **duhnü'ş-şem'** (12) Bırāklīsūsūñdur ağırları sākin evrāmları (13) taħlil eder qūlunca qurūh-ı 'atıka nāfi' dir eger (14) bir buçuq dirhem in ihtikān etseler qurūh-ı em'āyı (15) oñuldur emrāzü'l-ma' de ve şadr ve riyye ve a'şāba (16) nāfi' dir **tarīki budur** şem'-i şāfi yüz dirhem 'izām-ı (17) muħarraq iki yüz dirhem mā'ilü'r-raqabede taqtır edesin (18) isti' māli sekiz qatreden on iki qatreye (19) varınca **duhnü'n-nüre** Vāqaryūsūñdur issidir kesr-i 'izām

[42a]

(1) için nāfi' dir **tarīki budur** söyünmedik kireci (2) zeyt yağı ile söğündürüp qar'-ı inbik ile taqtır (3) edesin **duhnü'l-müşelles** cerāhātūñ cümlesine nāfi' dir (4) **tarīki budur** kibrītü'l-aşfer terementin beyāzü'l- (5) beyzü'l-meslūk cümlesine beraber mā'ilü'r-raqabede (6) taqtır edesin **duhn-ı kışrü'l-ütrüc** Dūncilūsūñdur (7) qalbe ferah vērir ħafaqāna ħummā'-ı vebā'iyeye les'-i (8) ħayye ve 'aqrēbe nāfi' dir vebāda boğazına nabz (9) ve ayaklarına süresin sevdāya ma'deye kuvvet (10) vērir ħazma mu' in olur **tarīki budur** tāze kışr-ı (11) ütrüci mā'i'l-verd ile ğamr edüp bir hefteden

şoñra (12) inbîk-i nuhâsda taqtîr êdesin isti' mâli altı (13) kaçtreden sekiz kaçtreye varınca **duhnü'd-dârçîn** (14) Qarûlyûsuñdur ' ufûnet men' êder a' zâ'-i re'îsiyyeye (15) kuvvet vèrir hazma mu'în olur 'usrü'l-vilâdet gâşşiy (16) rahma kuvvet vèrir muqaddime'-i istiskâya hayz açar (17) semûmâta su'âl-i bâride şudâ' a nâfi' dir **tarîki** (18) **budur** dârçîn kifâye kaçdar mâ'i'l-verd ile on (19) iki gün işladasın ba' de inbîk-i nuhâsda taqtîr

[42b]

(1) êdesin isti' mâli iki kaçtreden üç kaçtreye vara (2) **duhn-ı zernîh** Qarûlyûsuñdur qurûh-ı 'usretü'l-indimâle (3) terementîn ile qoyasın qurûh-ı habîşeyi tenkiye êder (4) eger şahm ve zeyt ile isti' mâl olunsa şalâbet-i qaviyyeyi (5) tahtlil êder şa' rı doker qurûh-ı enf-i reddiyyeye bevâsîr (6) gankarînâya seretâna nâfi' dir **tarîki budur** zernîhı (7) mişli bârûd-ı şâfi ile sahq êdüp büteye qoyup (8) nâr-ı şedid ile zevb êdüp mekân-ı bâride vaz' (9) êde hall olur mahtlûl alup mâ'ilü'r-raqabede taqtîr (10) êdesin duhn çıkar **duhn-ı billür** Qarûlyûsuñdur (11) haşât-ı kilve ve meşaneyi çıkarır bevli idrâr êder (12) 'usrü'l-bevle nâfi' dir **tarîki budur** billür-ı ma' deni (13) mişli bârûd ve mişli kibrît ile sahq êdüp bütede (14) ihrâk êdesin ba' de mâ'i'l-mahtar ile gâsl ve tecfif (15) êdüp 'arâk ile gamr êdesin yigirmi dört sâ' at (16) dura ba' de cerr êdüp hammâm-ı mâriyede 'aqd êdüp (17) nedâye qoyasın hall olur isti' mâli nişf dirhem cemî'-i (18) ma'âdin-i ahcârîñ edhâni böyle olur **duhnü's-** (19) **şudâ'** Vâqaryûsuñdur şudâ'-ı bâridiñ envâ' ina

[43a]

(1) nâfi' dir **tarîki budur** 'ilkü'l-butm yüz dirhem maştakî (2) dârçîn cevz-i buvvâ birer dirhem qaranfil hûlincân zurunbâd (3) lâden yigirmişer dirhem 'uşâre'-i kışâ'i'l-ğumâr 'aşîr-i (4) mürver sekiz dirhem qar'-ı inbîk ile taqtîr êdesin (5) **duhn-ı lâden tarîki budur** lâden yüz dirhem tartîr-i (6) mükelles sekiz dirhem mâ'-i verd yüz elli dirhem üç (7) günden şoñra qar'-ı inbîk ile taqtîr êdesin (8) **duhn-ı kibrîtü'l-cerrâh** Vâqaryûsuñdur qurûhât (9) ve cürûhâtü'l-'aşab envâ' ina nâfi' dir **tarîki budur** (10) kibrît yüz dirhem duhn-ı bezr-i kettân yüz elli dirhem (11) bir şâbrü'n-nâr müzeccec türâb qar' ada zevb êdüp taqtîr (12) êdesin ba' de bir qar' aya iki yüz dirhem zâc-ı mükelles qoyup (13) muqatтары üzerine qoyup yine taqtîr êdesin **duhn-ı** (14) **kibrît-i aħmer** Gûrçitanûsuñdur **tarîki budur** kibrît (15) yüz dirhem tartîr-i ebyaz elli dirhem hacerü'l-kils yüz (16) elli dirhem mâ'ilü'r-raqabede taqtîr êdesin **duhnü'l-** (17)

antimūnü'l-cerrāh Antūnūz Ğūbiyūsuñdur ḥabīse (18) yaralarıñ envā'ına nāfi' dir **ṭarīki budur** antimūn (19) kibrīt ikişer yüz dirhem 'uqqāb yüz dirhem nevre

[43b]

(1) dört yüz dirhem 'ale'l-arz üç kerre taqtīr edesin (2) **duhn-ı endeçāk** Vāḳaryūsuñdur memede olan (3) yaralara ve aġrılara nāfi' dir veca' -ı raḥm bevāsīr (4) ve a'şāba nāfi' dir yaraları oñuldur **ṭarīki budur** (5) budur endeçāk yüz dirhem duhnü'l-ḥısrım iki yüz (6) dirhem terementīn yigirmi beş dirhem kırk gün baṭn-ı feresde (7) ta' fin edesin **duhnü'l-kilyeteyn** Antūnūz (8) Ğūbiyūsuñdur ḥaşāt-ı kilye ve meşāneyi çıkarır (9) bevli idrār eder **ṭarīki budur** kışr-ı aşl-ı lisān-ı (10) 'aşfūr iki yüz dirhem ḥabb-ı übhel üç yüz dirhem (11) terementīn iki yüz elli dirhem mā'ī'l-maṭar biñ (12) iki yüz dirhem ḳar' -ı inbīk ile taqtīr edesin (13) isti' māli dört ḳaṭreden sekiz ḳaṭreye varınca (14) **duhn-ı müshil** Antūnūz Ğūbiyūsuñdur müshildir (15) istiskāya 'ilāc-ı kāfidir **ṭarīki budur** ḥurū' -ı (16) çīnī yigirmi dört dirhem ḥabbü's-selāṭīn mürver (17) yemişi on altışar dirhem rāvend sekiz dirhem şandal-ı (18) aşfer dört dirhem 'ale'l-arz üç kerre taqtīr (19) edesin isti' māli altı ḳaṭre mā'ī'l-laḥm ile vēresin

[44a]

(1) yā lübbü'l-ḥubz ile ḥablar edesin **duhnü'l-esed** (2) 'Uvidākimyūsuñdur emrāz-ı sevdāviyyeye ve balġamiyyeniñ (3) envā'ına ḥummā' -ı rub' ve yevmiyyeye semūmāt-ı ḳātilyeye (4) nāfi' dir **ṭarīki budur** şaḥmü'l-esed yüz dirhem (5) 'azāmü'l-esed ve rūḥü'ş-şarāb yüz dirhem ḳar' -ı (6) inbīk ile taqtīr edesin şalābetleri ve evrāmları (7) taḥlīl eder cemre veca' -ı özün ve şamīm süddeleri açar (8) siñir aġrısına nāfi' dir isti' māli nışf dirhem (9) **duhn-ı feylesūf** Feyūrāvānetūsuñdur ma' sūmlarıñ (10) göbegine üç ḳaṭre ṭamladup üzerine diyāpālmā (11) yapışdıra soġulcanı çıkarır yaraları yigirmi dört (12) sā' atde ḳapadır **ṭarīki budur** mürr-i şāfi yétmiş (13) dirhem maşṭakī ṭoḳsan dirhem şabr-ı saḳuṭurī (14) yüz seksen dirhem milḥ-i ṭa'ām yüz dirhem mā'ilü'r- (15) raḳabede nār-ı ḥafīf ile taqtīr edesin **duhn-ı** (16) **eftimūnü'l-ḥadīdī** Antūnūz Ğūbiyūsuñdur ifrāt-ı (17) ishāl dīsentiāryā ishāl-i kebed ve cemī' seyelānāta (18) nāfi' dir **ṭarīki budur** antimūn-ı ḥām iki yüz dirhem (19) bürāde' -i ḥadīd yüz dirhem saḥḳ edüp pūṭede

[44b]

(1) duḥānı münkaṭı' olunca iḥrāk edesin ba' de mā'-i (2) fārūḵ ile ḡamr edüp bir hefteden soñra mā'ilü'r- (3) raḡabede taḥfif ve taḡṭir edesin duhn-ı muḥammer (4) çıkar birkaç ḡatresin ḡamīre'-i encibār ile vēresin (5) duhn-ı ḡaşnı rīḡ-i ḡülunca ḡöbentine süresin teşenüce (6) veca'-ı ḡülunca nāfi' dir **ṭarīḡi budur** ḡaşnı elli dirhem (7) duhn-ı teremētın iki yüz dirhem otuz günden soñra (8) taḡṭir edesin ba' de sekiz dirhem duhn-ı nārdīn ḡatup (9) yine taḡṭir edesin **duhn-ı ḡaşnı** ṣaḡīḡa teşenüce (10) emrāz-ı kilye ve meşāneye nāfi' dir bevli idrār eder (11) **ṭarīḡi budur** ḡaşnı elli dirhem zamḡ-ı leblāb yigirmi (12) dört dirhem taḡṭir edesin ba' de ' ilk-i buṭm yüz (13) dirhem nārdīn yaḡı defne yaḡı sekizer dirhem yine (14) taḡṭir edesin **duhn-ı ferfiyūn** dimāḡa nāfi' dir (15) felc ra'şe teşenüc ve ṭanīn eger bir iki ḡatre (16) burnına ṭamlatsa dimāḡda olan balḡamı çıkarır (17) **ṭarīḡi budur** ferfiyūn-ı ebyaḡ rūḡü'ş-şarāb yüzer (18) dirhem ṭarīḡi yigirmi dört dirhem bir hefteden soñra (19) taḡṭir edesin **duhn-ı 'aselbend ṭarīḡi budur** 'aselbend

[45a]

(1) yüz dirhem 'arāḡī üç yüz dirhem altı günden soñra içine (2) otuz iki dirhem ḡabşü'l-ḡadīd ḡatup taḡṭir edesin (3) iksīrū'l-cerrāḡdır **duhnü'l-ḡadīdü'l-aḡmer** seyelanāt-ı (4) dāḡileniñ envā'ına ḡatı' dir **ṭarīḡi budur** milḡ-i (5) eflāḡ milḡ-i ṭarṭir yüzer dirhem taḡṭir edüp (6) bürāde'-i ḡadīdi mezbūr muḡatṭar ile ḡall edüp (7) maḡlūlın cerr edüp mā'ilü'r-raḡabede taḡṭir edesin (8) bir duhn-ı ṭāḡūsī çıkar isti' māli iki ḡabbeden (9) dört ḡabbeye varınca **duhn-ı ṭḡāl** ṭḡālīñ süddelerin (10) açar ṣalābetin taḡlil eder **ṭarīḡi budur** ṭarṭir-i (11) ḡām uşāḡ kāfūr duhnü'l-keber yüzer dirhem acürri-meshūḡ (12) dört yüz dirhem 'ale'l-arziyye üç kerre taḡṭir edesin (13) **duhnü't-ṭalḡ** Anṭūnūz ḡūbiyūsundur yüzde olan (14) aşarı def' eder mā'-i nīlūfer mā'-i zehre-i baḡla ile vēresin (15) **ṭarīḡi budur** ṭalḡ-ı meshūḡ yüz dirhem milḡ-i ṭarṭir iki yüz (16) dirhem on iki sâ'at iḥrāk edüp nedāye ḡoyasın (17) ḡall olur ḡall olmayanı taḡfif edüp dört mişli (18) bārūd ile iḥrāk edüp mezbūr maḡlūlū üzerine (19) vērüp nedāye ḡoyasın duhn olur **duhn-ı übhel**

[45b]

(1) Nemḡe eṭḡbāsıñ beyninde olan böyledir **ṭarīḡi budur** (2) ḡabb-ı übhel yedi yüz dirhem teremētın elli dirhem ṭarṭir-i mükelles (3) üç yüz dirhem mā'-i şāfi iki biñ beş

yüz dirhem otuz (4) dura ba' de taqtir edesin **duhn-ı mürr-i şāfi tarīki** (5) **budur** mürr-i şāfi yüz dirhem rūḥü's-şarāb on (6) iki dirhem beş gün ta' fin edüp ba' de taqtir edesin (7) **diger** mürr-i şāfi yüz dirhem milḥ-i müdebber yüz dirhem 'ale'l- (8) arziyye üç kerre taqtir edesin **diger** mürr-i şāfi (9)

remlü'l-nehr berāber saḥḥ edüp mā'ilü'r-raḳabede taqtir (10) edesin **duhnü'l- nuḥās** ḳurūḥ-ı ḥabīse ve bevāsir (11) ve ḳurūḥ-ı ḥinziriyye ve ğanġarīnāya nāfi' dir **tarīki budur** (12) nuḥās-ı mükelles milḥ ile istiḥrāc-ı ḥallü'l-muḳaṭṭar ile ğamr (13) edüp beş gün dura ba' de cerr edüp ḥammām-ı māriyyede (14) taqtir edesin esfil-i ḳar'ada duhn ḳalır **duhn-ı** (15) 'aḳreb **tarīki budur** ra'yü'l-ḥammām müşk-i ṭarāmşī' (16) betūniḳa iklilü'l-cebel afsentīn birer ḳabza zeyt-i 'atīḳ (17) yüz dirhem 'aḳreb elli 'aded ḳar'a-i inbīḳ ile taqtir (18) edesin **duhn-ı terementīn** yaraları yigirmi dört (19) sâ' atde ḳapadır ḥummā'-ı vebā'iyye ra'şe teşenüce

[46a]

(1) ḳulaḳ gürüldüsine bevli idrār eder riyāḥ taḥlīl (2) eder hażma mu'in olur **tarīki budur** terementīn (3) yüz dirhem remādü'l-ḥaṭab yigirmi dört dirhem taqtir (4) edesin isti'māli bir dirhemdir **duhn-ı milḥ-i enderānī** (5) 'ilāc-ı cāmi' dir dāḥilde ve ḥāricde müsta'meldir **tarīki** (6) **budur** milḥ-i enderānī mā'-i şāfi ile on kerre ḥall (7) 'aḳd edesin ba' de ḥadīd-i ma'rifeye ḳoyup nedāye (8) ḳoyasın ḥall olur isti'māli üç ḳaṭreden beş (9) ḳaṭreye varınca ḥulāşā'-i encibār ile vēresin **duhn-ı** (10) **mercānū'l-güherbārī** emrāz-ı dimāġiyyeye sekte (11) ve şar' gibilere nāfi' dir isti'māli dört ḳaṭreden (12) sekiz ḳaṭreye varınca **tarīki budur** mercān-ı aḥmer (13) yüzer dirhem güherbār elli dirhem taqtir edesin (14) duhn-ı aḥmer çıkar **duhnü'l-mevādāt** mādde-i ğanġarīnā (15) sereṭān ḳurūḥ-ı ḥabīseye nāfi' dir **tarīki budur** (16) antimūn yigirmi dört dirhem süleymānī yigirmi dirhem 'asel-i (17) muşaffā yigirmi dirhem mā'ilü'r-raḳabede taqtir edesin (18) **duhnü's-şem' tarīki budur** şem'-i muşaffā yüz dirhem (19) şarāb ile ṭabḥ edüp içine şebb-i muḥarraḳ elli dirhem

[46b]

(1) sālūyā bir ḳabza ḳatup nuḥāsda taqtir edesin (2) bir raṭl şem' den elli dirhem duhn çıkar **duhnü's-** (3) **şem' tarīki budur** şem'-i şāfi yüz dirhem (4) milḥ-i müdebber iki yüz dirhem 'ale'l-arz beş kerre taqtir (5) edesin bir raṭl şem' den seksen dirhem duhn çıkar (6) nıḳrīse veca'-ı mafāşıla şīḳāḳ-ı lebb ve's-şedī el (7) ayak ḳurūḥ-ı kebire

şışleri taḥlīl eder yumşadır (8) evrām-ı bārideye nāfi' dir bevli idrār eder meşāneye (9) bögreklere süresin eger bu duhnı mişli duhn-ı 'aḳreb (10) ve duhn-ı acürr ile ḳarışdırup göbege sürseler (11) ḳüluncı giderir üstüne ışıcaḳ bēz ḳoyalar veca'ları (12) sākin eder altı ḳatresin mā'-i kārdūsāntū (13) ile vēresin fatḳa günde iki kerre süresin isti' māli (14) dört ḳatreden bēş ḳatreye varınca duhn-ı 'asel (15) **ṭarīḳi budur** 'asel-i bi-şem' iki yüz dirhem ṭarṭir-i (16) mükelles yüz dirhem on bēş gün ta'fin edesin (17) ba'de taḳṭir edesin ḳurūḫāta veca'-ı mafāşil (18) ve nıḳrīse nāfi' dir **duhnü'l-şar' r** şacı uzadır (19) **ṭarīḳi budur** şar' rü'l-insān 'asel-i muşaffā ṭarṭir-i

[47a]

(1) mükelles berāber taḳṭir edesin **duhn-ı meflūcīn** (2) **ṭarīḳi budur** duhnü'l-ḳuşṭ duhnü'l-cevz yigirmi sekiz (3) dirhem şahmü'l-şaleb elli dirhem şahmü'l-ḫayye yigirmi dört (4) dirhem zehrü'l-şelc sālūyā ellişer dirhem rātiyānec (5) terementīn yüzer dirhem cünd-i bīdester dört dirhem (6) fulful 'ūdū'l-ḳahr ferfiyūn üçer dirhem şarāb-ı 'atīḳ (7) iki yüz elli dirhem taḳṭir edesin **duhnü'l-felc** (8) **ṭarīḳi budur** terementīn iki yüz dirhem besbāse (9) mī'a'-ı seyyāle sekiz dirhem 'asembend on iki (10) dirhem yēdi kerre yāsemīn yağıyla teşmī' olmuş acürr-ı (11) meshūḳ iki yüz dirhem 'ale'l-arziyye üç kerre taḳṭir (12) edesin **duhn-ı ṭarṭir** 'ufūnet-i havāyı taḥlīl (13) eyledügi sebebden 'ufūneti men' ve aḫlāṭı taḥlīl (14) eder ḳurūḫ-ı riyye ve şadra münāsibdir **ṭarīḳi** (15) **budur** mükelles-i ṭarṭir şarāb-ı 'atīḳ ile ḡamr edüp (16) dört günden şoñra mā'ilü'r-raḳabede taḳṭir (17) edesin muḳaṭṭarı tekrār ḳar'-ı inbīḳ ile ḫammām-ı māriyede (18) taḳṭir edesin esfilde duhn ḳalır isti' māli (19) altı ḳatre müferriḫ-i mā' ile vēresin **duhn-ı ṭīn-i**

[47b]

(1) **maḫtūm** ḫummeyāt-ı 'ufūniyye nāfi' dir ḫacer-i külä ve meşāneyi (2) çıkarır **ṭarīḳi budur** dört yüz dirhem ṭīn-i maḫtūmı (3) alup bir müzeccec ḳar'ada mā'-i şāfi ile ḡamr edüp (4) kırḳ gün dura duhnı üstüne gelür tefrīḳ (5) edesin bu duhndan yüz dirhem bir ḳar'aya ḳoyup (6) üstüne altı yüz dirhem 'arāḳī ḳoyup taḳṭir (7) edesin bir duhn-ı aşfer çıkar esfil-i ḳar'ada (8) incü mişāli nesne ḳalır mā' ile ḫall 'aḳd edüp (9) muḳaṭṭara vērüp on bēş gün ta'fin edüp ba'de (10) mā'ilü'r-raḳabede taḳṭir edesin bir duhn-ı şerīf (11) çıkar isti' māli altı ḳatre **duhn-ı kāfūr ṭarīḳi** (12) **budur** on iki dirhem milḫ-i afsentīn yigirmi (13) dirhem duhn-ı levz yigirmi dört dirhem yigirmi dört (14) sā'atden şoñra taḳṭir edesin ba'de bir ḳar'aya (15) on iki dirhem afsentīn ḳoyup

mā'ilü'r-raqabede (16) taqtir edesin isti' mālī dört qatreden bēş (17) qatreye varınca **duhn-ı kāfūr tarīki budur** (18) kāfūr otuz iki dirhem milh-i ta' am dört dirhem milh-i (19) tarqir alti dirhem şarāb-ı ' atik altmış dört dirhem

[48a]

(1) üç günden şoñra taqtir edesin **duhn-ı milh-i aḥmer** (2) **tarīki budur** milh-i eflākı ḥallü'l- muqatṭar ile yigirmi dört (3) sâ' at ğamr edüp ba' de taqtir edüp arziyyesine yine (4) cedid ḥallü'l- muqatṭar vērüp yine taqtir edesin bu tarik (5) üzere birkaç kerre taġmīr ve taqtir edesin ḥatta esfil-i (6) qar' ada milh bir siyāh fazla olur ba' de mişli reml (7) ile saḥk edüp ve ḥallü'l- muqatṭar ile tertib edüp (8) mā'ilü'r-raqabede taqtir edesin bir duhn-ı aḥmer çıkar (9) **duhnü'l-a' şāb** qurūḥ-ı ' aşab ve şadra ve (10) su' ale nāfi' dir **tarīki budur** terementin iki yüz (11) dirhem zeyt-i ' atik üç yüz dirhem duhnü'l- ğarīkūn (12) sekiz dirhem dārçin on altı dirhem ferfiyūn (13) qaranfil ḥabbü'l-ġār zamġ-ı leblāb sekbīnec uşaq kaşnı (14) cāvşir sekiz dirhem lübbān maştaķi ikişer dirhem (15) taqtir edesin **duhn-ı za' firān-ı ma' deni** ' ilac-ı (16) cāmi' dir envā' -ı emrāzi ishāl ile çıkarır **tarīki** (17) **budur** za' firān-ı ma' deni sükker yüz dirhem rūḥü's- (18) şarāb kifāye kadar on iki sâ' atden şoñra mā'ilü'r- (19) raqabede taqtir edesin isti' mālī dört qatreden

[48b]

(1) sekiz qatreye varınca **duhn-ı za' firān-ı ma' deni** (2) **tarīki budur** za' firān-ı ma' deni sükker otuz ikişer (3) rūḥ-ı zāc on altı dirhem rūḥü's-şarāb (4) dört dirhem sekiz günden şoñra taqtir edüp ḥammām-ı (5) māriyede ruṭubetin uçurup mişli ' arāk ile ḥılt (6) edüp yedi gün ta' fin edesin ba' de ruṭubetin (7) uçurup mā'ilü'r-raqabede taqtir edesin isti' mālī (8) sekiz ḥabbeden şülüş dirheme varınca **duhn-ı** (9) **zibaq** Ğurçitānūsundur tüfenk yaralarına nāfi' dir (10) **tarīki budur** otuz iki dirhem zibaķı sekiz dirhem (11) müşteri ile mülġame edüp bir ḥadid şaḥifesi (12) üzerine koyasın ḥall olur **duhn-ı antimūn** (13) Teruçitükmiķūsundur **tarīki budur** antimūn-ı ḥām (14) qand-ı mışri otuz ikişer dirhem şebb-i mükelles (15) sekiz dirhem bir kebīr-i mā'ilü'r-raqabede taqtir edesin (16) zamġ mişālinde bir duhn çıkar bu duhndan dört (17) dirhem şabr-ı saquturi iki dirhem ' anber-i ḥām bir dirhem (18) cevher-i za' firān nişf dirhem ḥamīre'-i zehre-i lisān-ı şevr (19) ile ḥamīr edesin isti' mālī südüs dirhem **duhn-ı antimūn**

[49a]

(1) Bırâklîsûsuñdur **tarîki budur** antimûn-ı hām altmış (2) dört dirhem sükker kırk sekiz dirhem şebb-i mükelles sekiz (3) dirhem taqtîr êdesin bu duhn-ı muqattardan sekiz dirhem (4) şabr dört dirhem za'firân iki buçuq dirhem 'anber (5) bir dirhem hablar êdesin emrâzü'd-dağile ve hâriceniñ (6) envâ'ına nâfi'dir **qâle Senârtûs** müşhilü'l-mu'arriqdir (7) hummâya istiskâya şar'a nâfi'dir isti'mâli üç habbedir (8) **duhnü'l-hummeyât** envâ'-ı hummeyâta zâtü'l-cenbe nâfi'dir (9) **tarîki budur** meshûk cevher-i antimûn iki yüz iki parmaq (10) rûh-ı zâc ile naq' edüp hammâm-ı mâriyede sekiz (11) gün dura ba'de 'ale'l-arziyye yedi kerre taqtîr (12) êdesin esfil-i qar'ada duhn-ı muhammer qalır mişli (13) 'arâq ile hılt edüp hammâm-ı mâriyede taqtîr (14) êdesin esfilde duhn qalır isti'mâli üç habbeden (15) dört habbeye varınca **duhn-ı antimûnü'l-câmi'** Frenkler (16) pânâce-i antimûniyye-i sülütivâ dârlar **tarîki budur** iki (17) kerre zevb olmuş antimûn yüz dirhem zâc-ı muhammer iki yüz (18) dirhem hallü'l-muqattar otuz iki dirhem bunları mâ'ilü'r-raqabede (19) nâr-ı hafif ile ruḡbetin uçurup nâr-ı şedid ile

[49b]

(1) on iki sâ'at taqtîr edüp hammâm-ı mâriyede taqtîr (2) êdesin esfil-i qar'ada duhn-ı aşfer qalır bu duhdan (3) sekiz dirhem şabr-ı saquturî on altı dirhem hammâm-ı mâriyede (4) sekiz gün dura ba'de ruḡbetin uçurup hablar (5) êdesin isti'mâli üç habbeden beş habbeye varınca (6) **duhn-ı antimûnü'l-sükkeri** humret tã'ün bevâsir 'ırku'n- (7) nisâ dâ'ül-fil qurûh-ı habîse şar'a kûlunca hummeyât (8) ve istiskâya nâfi'dir **tarîki budur** antimûn-ı hām yüz (9) dirhem sükker tabarzad seksen dirhem mâ'ilü'r-raqabede nâr-ı (10) kavî ile taqtîr êdesin bir duhn-ı muhammer çıkar isti'mâli (11) dört qatre şarâb ile vâresin **duhn-ı antimûn-i sükkeri** (12) Senârtûs **tarîki budur** antimûn iki yüz dirhem kibrît (13) yigirmi dört dirhem beş sâ'at ihrâq êdesin (14) ba'de yüz elli dirhem hallü'l-muqattar ile on dört gün (15) dura ba'de cerr edüp hammâm-ı mâriyede taqtîr êdesin (16) esfilde duhn qalır nişfi kadar sükker tabarzad ile (17) hılt edüp 'ale'l-arziyye on iki kerre taqtîr (18) êdesin ba'de muqattarıñ üzerine iki barmaq kadar mâ'-i (19) dârçin ve bir miqdâr 'anber koyup hammâm-ı mâriyede taqtîr

[50a]

(1) edesin esfil-i qar'ada duhn qalur isti'mali (2) mezbur gibidir **duhn-ı zıbaq-i** (8) **sabit** nıkrıs maraz-ı (3) efrence seretan ve quruh-ı habise'-i 'ufuniyyeye nafi' dir (4) dahilde hāricde müsta'meldir **tariki budur** bārūd-ı (5) şafi iki yüz dirhem 'uqqāb yüz dirhem taqtir edesin (6) muqattardan dört yüz dirhem zıbaq-ı maqsul muşad (7) yüz dirhem yigirmi dört sāt den sonra 'ale'l-arziyye (8) sabit olunca taqtir edesin ba'de bütēde iki (9) sāt ihraq edesin ba'de kifāyet kadar 'arāq ile (10) hall edüp yigirmi dört sāt den sonra hammām-ı māriyyede (11) 'ale'l-arz hall olunca taqtir edesin isti'mali iki qatreden (12) üç qatreye varınca **duhn-ı zıbakü'l-müşteri** (13) havāşı ve isti'mali mezbur gibidir **tariki budur** (14) zıbaq mişli müşteri ile ilgām edüp 'ale'l-arziyye (15) yedi kerre taş'ıd edesin ba'de muşad adı nedāye koyasın (16) hall olur ba'de mişli 'arāq ile otuz gün batn-ı (17) feresde ta'fin edüp ba'de hammām-ı māriyyede 'ale'l- (18) arziyye beş kerre taqtir edesin esfil-i qar'ada (19) zıbaq hall olup duhn olur **duhn-ı zıbakü'l-mu'arriq**

[50b]

(1) quruh-ı külli ve meşaneyi giderir dahilde ve hāricde müsta'meldir (2) **tariki budur** zıbaq-ı muşad adı hallü'l- muqattar ile hılt edüp (3) yigirmi dört sāt den sonra tecfif edüp mişli (4) 'arāq ile hılt edüp yigirmi dört sāt den sonra (5) 'ale'l-arziyye yedi kerre taqtir edesin duhn olur (6) isti'mali iki qatreden üç qatreye varınca **duhn-ı** (7) **zıbakü'l-antimün** 'ilac-ı küllidir emraz-ı dimā[g]iñ (8) envā'ına nafi' dir **tariki budur** zıbakü'l-antimün yüz (9) dirhem duhn-ı zācü'l-ahmer dört yüz dirhem tavil-i 'unq (10) zücāciyyede taqtir ve taş'ıd edüp ve muşad adı arziyyesine (11) verüp muqattarı dahı verüp yine taqtir ve taş'ıd edesin (12) üç kerre böyle edesin ba'de üç mişli 'arāq ile otuz (13) gün ta'fin edesin ba'de hammām-ı māriyyede taqtir edüp (14) esfli mişli hallü'l-muqattar ile otuz gün ta'fin edesin (15) ba'de hammām-ı māriyyede taqtir edesin esfil-i qar'ada duhn (16) qalur isti'mali iki qatreden üç qatreye varınca **duhn-ı** (17) **beyz-i bat** fatq için 'acā'ıdır tıla edesin **duhn-ı** (18) **beyzü'l-gaz** maraz-ı efrence veca'-ı mafāşıla nafi' dir (19) **duhn-ı demmü'l-insān** şar'a nafi' dir kamer ziyādeliginde

[51a]

(1) isti' māl edeler **tarīki budur** demmü'l-insānı mişli (2) rūhü'ş-şarāb ile otuz gün ta' fin edesin (3) ba' de nārü'l-remād ile taqtīr edüp hammām-ı māriyede (4) ruṭubetin uçurasın ba' de mā'ilü'r-raḳabede (5) taqtīr edesin duhn-ı aşfer çıkar isti' mālī sülüş dirhem (6) mā'ü'l-fāvāniyā ile vēresin **duhnü'ş-şābūn** (7) nıkrīs için ağrısı teskīn iken rih-i kŭlunca ve (8) ḥabs-i bevlē göbeline süresin bevlē idrār eder (9) tavuḳ tügiyle süresin teşenüce siñirler görölmesine (10) ağrıları sākīn eder **tarīki budur** Venedik şābūnı (11) yüz dirhem ḥacer-i meşhŭḳ iki yüz dirhem mā'ilü'r-raḳabede (12) taqtīr edesin **duhn-ı ḳārolīna** bir mübārek (13) duhndur ḥummā'-ı 'ufuniyyeye nāfi' dir cemī' -i a' zāya münāsibdir (14) fażālāt-ı demi taḥlīl eder mu' arıḳdır **tarīki budur** (15) aşl-ı ḳārolīna kifāyet mıḳdārı mā' ile naḳ' edüp on (16) beş günden şoñra inbīḳ-i nuḥāsda taqtīr edesin (17) isti' mālī dört ḳaṭreden altı ḳaṭreye varınca (18) **duhnü'l-anīsūn** ma' deye ḳuvvet vērir ve ḥüş (19) ve mesmŭm ḥayvān şoḳduḡına şar' devvār kŭlunc şeded riyye

[51b]

(1) seyl su' āl nāzileye şadra nāfi' dir demi ḳoyuldu (2) başara ḳuvvet vērir re'si ve ḳalbi pāk eder ḥacer-i kilye (3) ve meşāneyi çıkarır raḥmı tenḳiye eder lebeni artırır fuvāḳ (4) def' eder seylān-ı raḥma istiskāya nāfi' dir ḥayzı (5) açar raḥma ḳuvvet vērir zamān-ı vebāda nāfi' dir ṭanīne (6) bir ḳaṭresin duhn-ı levz-i mürr ile ṭamladasın zībaḳ nışf (7) süddeleri açar riyaḥ taḥlīl eder cüşā'ı men' eder (8) imtilāya nāfi' dir **tarīki budur** anīsūnū'l-aḥḍar (9) yüz dirhem mā'i'l-ḥār beş yüz dirhem ṭarṭir-i ḥām (10) bir ḳabza on dört günden şoñra taqtīr edesin (11) iki vaḳıyye duhn çıkar isti' mālī beş ḳaṭreden yedi (12) ḳaṭreye varınca cemī' -i buzūrātīñ edhāmı bu minvāl (13) üzere çıkar **duhn-ı rāziyānec** za' f-ı başara zīḳ-i (14) nefes veca' -ı kilye ve meşāneye semŭmāt-ı meşrŭb ve melsŭ'a (15) ma' de ve dimāḡa ve başara ve 'aḳla ḳuvvet vērir lebeni (16) artırır ḥacer-i kŭlāyı çıkarır zamān-ı vebāda nāfi' dir (17) su' āle şar' a nāfi' dir **duhnü'l-kīmŭn** riyaḥı (18) taḥlīl eder 'usr-ı bevlē nāfi' dir kŭlunca göbeline sŭrŭp (19) ve iḥṭikāna ḳata def' eder nevāzili men' eder ḳalbe ferah

[52a]

(1) vērir kebed ve riyyede olan balḡamı çıkarır sekteye nāfi' dir (2) dem-i ḡalīzi taşfiyye eder ma' dede olan balḡamı çıkarır (3) veca' -ı şadr ve em' āya soḡulcanı

çıkartır rahmı tenkıye (4) éder **duhn-ı kendir** bevlı idrâr éder yaralara soğulcanı (5) kırar birkaç kıatre göbek içine tamlada **tariki budur** (6) kendir-i ebyaz yüz dirhem ‘arâk dört yüz dirhem otuz (7) gün ta‘fin édesin ba‘de taqtir édesin bir duhn-ı (8) muhammer çıkar **duhn-ı mercânü’l-müdrir** hacet-i kilye ve meşaneyi (9) çıkarır **tariki budur** mercân-ı meshûk yüz dirhem (10) selc-i hükemâ elli dirhem üç sâ‘at nâr-ı şedid ile (11) ihrâk édesin ba‘de nedâye koyasın hâll olur isti‘mâli (12) beş habbeden on habbeğe varınca **duhn-ı ‘aslbend** (13) **tariki budur** ‘aslbend kırk sekiz dirhem mâ‘i’l-verd (14) duhnü’l-tartir yüzer dirhem yigirmi dört sâ‘atden sonra (15) taqtir édesin duhn-ı kıhfü’l-insân şar‘a nâfi‘dir (16) **tariki budur** tâze âdem kıfâsın alup altı gün (17) ta‘fin édesin ba‘de çıkarup mâ‘ilü’r-raqabede taqtir (18) édesin kıble’n-nevbe şülüş dirhem véresin **duhnü’l-verd** (19) **tariki budur** tâze gül yaprağın alup üzerine mâ‘i’l-verd

[52b]

(1) koyup on beş gün batn-ı feresde ta‘fin édesin (2) ba‘de mâ‘ilü’r-raqabeye koyup nâr-ı remâd ile taqtir (3) édesin ba‘de cümle muqattarı hammâm-ı mâriyede nâr-ı mu‘tedil (4) ile taqtir édesin esfil-i qar‘ada kıaviyyü’r-râyiha (5) miskden efdal duhn kıalur şemmen ve şürben cemî‘hevâsü’z- (6) zâhire ve bâıneye nâfi‘dir re‘se ve kıalbe kıuvvet (7) vérir hafâkıana nâfi‘dir **duhn-ı fulful cemî‘ü’l-havâş** (8) *fi’l-fulfuli mevcûdetün fi dühnihi ve âkvâ fi’len lakin* (9) *leyse lehu kıurfetü’l-fulful fe innehu isteķaşe heyyü fârikü’l-* (10) *isteķaşâtü’l-bâkıye kemâ-yu fâruķu fi’z-zâc ve’l-kibrît* (11) *ve huve yenfeu‘ cemî‘e’l-emrâzi’l-bârideti iza üstü‘mile nuķtetâni* (12) *ev şelaşun* iştiħâyı açar a‘şâba a‘zâ‘-i bâride-i letârgis (13) teşenücü’l-kalb kıilye meşâne ve em‘âneleri teşhîn éder (14) hacet-i kıilye meşaneyi çıkarır selesü’l-bevle şar‘veca‘ü’l- (15) kıulunca hummâ‘-ı şâlişe ve hummâ‘-ı rediyye ve rub‘a kıable’n-nevbe (16) mâ‘i’d-duhân ile véresin **duhn-ı mürr-i şâfi** ‘ufûneti (17) men‘éder cerâhât-ı lahm inbât éder ma‘âcin-i kebâre (18) girür duhn-ı belesân maķâmındadır **tariki budur** (19) mürr-i şâfi alup şâ‘dü’ş-şarâb ile naķ‘édüp

[53a]

(1) on iki gün dura ta‘fin édesin ba‘de cerr (2) édüp hammâm-ı mâriyede taqtir édesin esfil-i qar‘ada (3) duhn kıalur **duhnü’l-güherbâ** emrâz-ı dimâğ ve a‘şâb (4) şar‘teşenüc fâlic ve emrâz-ı vebâ‘iyyeye ve emrâz-ı meşaneye (5) nâfi‘dir semümi def‘éder ve a‘zâ‘-i re‘se kıuvvet vérir (6) teşenücü’l-kalb nâfi‘dir **tariki budur** güherbâyı

mişli haşât ile (7) taqtîr édüp muqattarı mişli hallü'l-muqattar ile hammâm-ı mâriyede (8) taqtîr édesin esfil-i qar'ada duhn qalur raql (9) güherbâdan nişf raql duhn çıkar **duhn-ı maştakî** (10) ruṭubet-i fâsideyi taḥlîl éder emrâz-ı 'aşâb teşenüc qurūḥ-ı (11) 'atîḫ ve cedîde merhem ve zımâdlar ile isti' māl édesin (12) **tarîḫi budur** maştakî iki yüz dirhem ṭîn-i ermenî iki qabza (13) 'arâḫ kifâye qadar dört günden soñra içine (14) elli dirhem zâc-ı mükelles qatup 'ale'l-arziyye üç kerre taqtîr (15) édesin **faşl-ı fı'l-ekâsirâtü'l-efrenciyye** (16) **iksîrû'l-muqavvî** emrâz-ı kilye ve meşâneye nâfi' dir cemî' (17) Efrenciyân Cermâniyân Frânsa ve İsp[â]nya hükemâsınıñ (18) mu' teberîdir **tarîḫi budur** zencebîl dâr-ı fulful dörder (19) dirhem dârçîn cevz-i buvvâ beşer dirhem besbâse qaranfil

[53b]

(1) qâkûle kebâbe üçer dirhem bezr-i encere bezr-i circîr (2) sekiz dirhem lisân-ı 'aşfûr on dirhem fıstıq-ı (3) şâmî dört dirhem 'arâḫ dört yüz dirhem şarâb-ı (4) qadîm iki yüz dirhem mâ'-i zehrü'l-ütrüc elli dirhem beş (5) günden soñra hammâm-ı mâriyede taqtîr édüp muqattarıñ (6) içine aşlü'l-sâṭiryûn otuz iki dirhem başalü'z- (7) za' firân şekâkul-ı tarî sekiz dirhem ḥuşşiyetü'd-dîḫ (8) serretü's-saḫanqur yigirmi dörder dirhem dimâg-ı 'aşfûr (9) lübb-i cevz-i hindî on ikişer dirhem hammâm-ı mâriyede (10) on iki gün dura ba' de bir sâ'at qadar ṭabḫ (11) édüp içine 'anber-i eşheb üç bucuq dirhem duhn-ı (12) dârçîn bir bucuq dirhem duhn-ı kışrû'l-ütrüc nişf dirhem (13) sükker-i ebyaz on altı dirhem şarâbü'l-kırmiz murabbâ'-ı cevz-i (14) buvvâ otuz ikişer dirhem murabbâ'-ı zencebîl on altı (15) dirhem hammâm-ı mâriyede beş gün dura isti' mâli sekiz (16) dirhemden on altı dirheme varınca qable'l-cimâ' bir sâ'at (17) şarâb ile véresin **iksîrû'l-ḥacerü'l-mükerrem** 'ilâc-ı (18) küllîdir şar' sekte felc teşenüce 'ırqu'n-nisâ yeraqân (19) veca'-ı küllî ve meşâneye ve raḫma ve qûlunca ve envâ'-ı istiskâya

[54a]

(1) nâfi' dir riyâḫ taḥlîl éder ḥummâ'-ı vebâ'iyye rediyye-i şâliṣe (2) ve rub' a veca'-ı merâḫiyâ ve kebed ve ṭiḫâlî teskîn éder (3) iḫtinâq-ı raḫm ve emrâz-ı semiyyeye nâfi' dir ṭabî' ata (4) quvvet vérir hażma mu'în olur [d]idâni kırar çıkarır (5) emrâz-ı ma'deye nâfi' dir ciğeri tâzeler demi şâf (6) éder **tarîḫi budur** râvend-i çîni on iki dirhem şa' rû'l- (7) insân yigirmi dört dirhem za' firân mürr-i şâfi (8) şabr altışar dirhem 'aşîr-i ḥummâz-ı ütrüc yigirmi dört (9) dirhem şedd-i vaşl édüp remâd-ı ḥarre

üzere on (10) beş gün dura ba' de nişf sā' at nārū'l-ḥizāne (11) ile ṭabḥ ēdesin zift mişālī nesne olur ba' de (12) üzerine iki yüz dirhem mā'-i dārçin koyup nār-ı remād (13) ile taḳtīr ēdesin ba' de muḳaṭṭarı arziyyesine (14) vērüp dört günden soñra taḳtīr ēdesin bir ruṭūbet (15) aşl-ı belesān çıkar isti' māli şülüş dirhemden bir dirheme (16) varınca on beş gün 'ale't-tevvālī şarāb ile isti' māl (17) ēdesin **iksīrū'l-ḥayāt** devvār şar' sekte (18) felc a' şāb ve za' f-ı a' şāba mānyā māliḥūlyā (19) zīku'n-nefes ḥafaḳān za' f-ı ma' deye ve emrāz-ı

[54b]

(1) raḥma nāfi' dir ervāḥı ve belesān-ı aşlı artırır 'ömri (2) ṭavīl eder **ṭarīḳi budur** zurunbād ancelikā çınṭıyānā (3) fū ṭūrmantilā ūşḳuṭūrçınā ḥūlincān 'ūd-ı şandal-ı (4) aşfer yigirmi dörder dirhem bādrenbūye na'nā' reyḥān (5) merzencūş zūfā ḥāşā kemāderyūs kemāfiṭūs yarımşar (6) ḳabza ḥabbū'l-gār ḥabb-ı ūbhel ḳışr-ı nārenc ḥabb-ı (7) fāvāniyā sīsāliyyūs bezr-i şebb anīsūn rāziyāne (8) ḥabb-ı ūtrūc bezr-i şevketi'l-mübāreke on altışar dirhem ḳaranfil (9) dārçin besbāse zencebīl kebābe ḳāḳūle dār-ı fulful (10) sūnbülū'ṭ-ṭīb fulful on ikişer dirhem 'asembend (11) mürr-i şāfi kendir güherbār maşṭakī altışar dirhem zehre-i (12) iklilū'l-cebel zehre-i sālūyā zehre-i fāvāniyā ustūḥūdūs (13) nārdīn nercis zehre-i heyū fārīḳūn zehre-i ḳanṭaryūn (14) zehre-i betūniḳa zehre-i zanbāḳ zehre-i iḥlāmūr zehre-i hindibā (15) verd-i aḥmer zehre-i lisānū'l-keleb yarımşar ḳabza 'aşīrū'l- (16) rummān sūkker ṭabarzad yüzer dirhem rūḥū'ş-şarāb (17) biñ dirhem ve bir bēze bir dirhem misk bağlayup inbīḳiñ (18) āḥirine koyup taḳtīr ēdesin muḳaṭṭarı arziyyesine (19) vērüp sekiz gün ta' fin ēdüp ba' de taḳtīr ēdüp arziyyesinden

[55a]

(1) milḥ iḥrāc ēdüp muḳaṭṭara vērüp otuz gün ta' fin (2) ēdesin isti' māli beş ḳatredir **iksīrū'l-vebā** (3) ṭā' ūna ve emrāz-ı vebā' iyyeye nāfi' dir zamān-ı vebāda (4) her şābah iki ḳatresin mā'-i usḳūrdiyūn ile (5) vēresin mu' arıḳdır 'ufūnet-i havā te' sīr étmez semūmātı (6) ' araq ile def' eder eger ḥudūs-ı ṭā' ūnda ḥummā'-ı (7) vebā' iyye ' arız olsa şülüş dirhemden şarāb-ı ' atıḳ ile (8) vēresin men' eder **ṭarīḳi budur** zehr-i kibrit yigirmi (9) dört dirhem duhnū'l-ūbhel altmış dört dirhem duhn-ı güherbā (10) on altı dirhem ' alī remād-ı ḥārre sekiz sā' at dura ba' de (11) rūḥū'ş-şarāb ile yēdi gün dura ba' de duhnın ve levnin (12) tefrīḳ ēdesin ba' de levniñ içine tiryāḳ yüz dirhem (13) ancelikā rāsen ḥabbū'l-' ar' ar yigirmi dörder dirhem on (14) iki günden soñra cerr

‘ilka edüp mezbūr duhnı dağı (15) katup on dört gün batn-ı feresde ta‘ fin edesin (16) isti‘ mâli şülüş dirhemden şülüşân dirheme varınca **iksîrû’l-** (17) **şar‘** emrâz-ı kalbe ve dimâğın envâ‘ına nâfi‘ dir (18) sekteyi üç sâ‘atde şar‘ı toköz günde def‘ eder (19) **tarîki budur** zâc aşfer yüz elli dirhem haşbü’d-dıbk

[55b]

(1) zıfr-ı hımârü’l-vuhûş habb-ı fâvâniyâ sekiz dirhem mâ‘ilü’r-raqabede (2) taqtîr edesin muqattardan yüz dirhem hırmeyân devâ‘-ı (3) misk dörder dirhem belâdur altı dirhem rûhü’ş-şarâb (4) dört yüz dirhem milh-i fâvâniyâ maḥlûl-i lü‘ lü‘ maḥlûl-i mercân (5) birer dirhem duhn-ı anîsûn duhn-ı güherbâ bir buçuğ dirhem (6) otuz gün ta‘ fin edesin isti‘ mâli nişf kaşıkdan (7) bir kaşığa varınca mâ‘-i fâvâniyâ ile vâresin (8) **iksîrû’l-ütrüc** emrâz-ı kalbiñ envâ‘ına nâfi‘ dir (9) cigeri kızdırır re‘ s ve kalb ve ma‘ deye kuvvet vârir müferriḥdir (10) **tarîki budur** kışr-ı ütrüc-i tarî yüz dirhem ‘arâk dört yüz (11) dirhem üç günden soñra taqtîr edüp içine za‘ firân (12) bir dirhem sükker otuz iki dirhem mâ‘i’l-verd ‘aşîr_i ḥummâzü’l- (13) ütrüc ellîşer dirhem kıtasın isti‘ mâli dört dirhemden (14) sekiz dirheme varınca **iksîrû’n-nâkihe** ‘alil ma‘ sūmlarda (15) olan za‘ fi giderir nâkihlere nâfi‘ dir kuvvet vârir (16) **tarîki budur** rûhü’ş-şarâb dört yüz dirhem şarâbü’l- (17) ‘atîk dört yüz altmış sekiz dirhem dârçîn otuz iki (18) dirhem cevz-i buvvâ anîsûn vecc on altışar dirhem kıranfil (19) dört dirhem bâdrenbûye üç kabza üç günden soñra

[56a]

(1) taqtîr edüp ‘aselbend dört dirhem sükker ṭabarzad (2) yüz otuz dirhem mâ‘i’l-verd yüz elli dirhem za‘ firân (3) iki dirhem ‘ūd aşlü’l-behâr üçer dirhem otuz gün (4) ta‘ fin edesin ba‘ de cerr edesin isti‘ mâli dört (5) dirhemden sekiz dirheme varınca **iksîrû’l-kâfûr** (6) vebâ‘î havâlarda isti‘ mâli ‘acâ‘ibdir üzerine yüz dirhem (7) ‘arâkî ve rub‘ dirhem za‘ firân kıoyup sekiz günden soñra (8) cerr ‘ilka edesin isti‘ mâli iki dirhemden üç dirheme (9) varınca **iksîrû’l-şûm** bu dağı zamân-ı vebâda müsta‘meldir (10) **tarîki budur** şûm-ı ‘atîk on ‘aded ‘arâk dört yüz dirhem (11) ḥammâm-ı mâriyede taqtîr edesin ba‘ de içine yine şûm-ı ‘atîk (12) on ‘aded katup yine taqtîr edesin ve on dirhem (13) kâfûr katup yine taqtîr edesin isti‘ mâli bir kaşık (14) mâ‘i’l-şevketi’l-mübâreke ile vâresin **iksîrû’l-câmi‘** (15) cemî‘ aḥlâṭı ishâl eder her mizâca ve her ṭabî‘ata (16) münâsibdir hıfza kuvvet vârir **tarîki budur** râvend-i (17) çînî on iki

dirhem sünbülü't-ṭib şandal-ı şelāse (18) birer dirhem rūḥü'l-^ç ar^ç ar altmış dört dirhem ḥammāmda sekiz (19) gün dura ba^ç de cerr édüp içine rūḥ-ı rāziyānec kırk

[56b]

(1) sekiz dirhem ḥabb-ı übhel otuz iki dirhem ġārīkūn (2) dārçin sekizer dirhem zencebīl bir buçuḡ dirhem mecū^ç ḡān (3) celepe onar dirhem türbūd on iki dirhem sūrincān sekiz (4) dirhem besfā'ic lūf-ı ḡayye asārūn üçer dirhem ḡarbaḡ (5) esved-i māzeryūn altısar buçuḡ dirhem ḡıṣrū'l-ütrüc ḡıṣr-ı (6) nārenc dörder dirhem benefşe zehre-i lisān-ı şevr [z]ehre-i reşme (7) yarımşar ḡabza sināmeki ḡabbü'l-ḡarṭum on ikişer dirhem (8) ḡabbü'l-mürver üç dirhem besbāse bir dirhem rūḥü'l-anīsūn (9) dört yüz dirhem on beş günden şoñra cerr édesin isti^ç māli (10) sekiz dirhemden on altı dirheme varınca **iksīr-i zīku'n-** (11) **nefes** emrāz-ı riyyeye münāsibdir em^ç āyī izāle éder (12) mizāc-ı meşāyiḡe münāsibdir emrāz-ı şadra su^ç āl ve (13) evrām-ı dāḡile ve aḡlāt-ı leziceye münāsibdir **tarīḡi budur** (14) rāsen kırk sekiz dirhem besfā'ic īrsā yigirmi dörder (15) dirhem başal ^ç asel otuz iki dirhem zufrū'l-ḡayl farāsiyūn (16) zūfā pūlmūnāriyā eṣḡābyūzā ikişer buçuḡ ḡabza sālūyā (17) iklīlü'l-cebel bir buçuḡ ḡabza şevketi'l-mübāreke na^ç nā^ç kākneç (18) birer ḡabza ḡabbü'l-^ç ar^ç ar dārçin dörder dirhem bezr-i encere (19) rāziyāne sekiz dirhem anīsūn altı dirhem rūḥü'l-^ç arāḡ

[57a]

(1) biñ dirhem altı günden şoñra rub^ç ḡalınca taḡṭir édüp (2) muḡaṭṭarı arzīyyesine vērüp yigirmi sā^ç atden şoñra (3) yine cerr ve taḡṭir édesin muḡaṭṭarı arzīyyesine vērüp (4) içine zehr-i kibrīt on iki dirhem zehre-i ^ç aselbend sekiz (5) dirhem mī^ç a^ç-ı seyyāle za^ç firān dörder dirhem zehre-i ^ç uḡḡāb (6) altı dirhem yigirmi dört günden şoñra içine yüz dirhem (7) şarāb-ı zūfā ḡatasın isti^ç māli nişf dirhemden (8) bir dirheme varınca **iksīrū'l-kilyeteyn** ḡaşāt-ı kilyeyi (9) ve meşāneyi çıkarır bevli idrār éder **tarīḡi budur** ḡabb-ı (10) leblāb kākneç ḡabb-ı übhel ikişer buçuḡ dirhem bersiyāvşān (11) ḡayşūm ḡabbü'l-beḡar yarımşar ḡabza pīnpinellā birer buçuḡ (12) dirhem ^ç aşīr-ı līmūn zehre-i reşme zehre-i lisān-ı kelb bezr-i baṭīḡ-ı (13) aşfer ḡabbü'l-ḡar^ç birer dirhem kifāyet ḡadar ^ç arāḡ ile ḡammāmda (14) sekiz gün dura ba^ç de cerr édesin isti^ç māli nişf ḡaşıḡdan (15) bir ḡaşıḡa varınca **iksīrū'l-erḡām** ḡayz açar (16) süddeleri fetḡ éder iḡtināḡ-ı raḡma nāfi^ç dir **tarīḡi budur** (17) cünd-i bīdester elli dirhem za^ç firān on altı dirhem kifāye (18) ḡadar ^ç arāḡ ile yēdi günden şoñra cerr édüp içine ḡulāşa'-ı (19) birincāsef otuz iki dirhem millḡ-ı lū^ç lū^ç sekiz dirhem duhn-ı

[57b]

(1) ancelikā duhn-ı anīsūn duhn-ı güherbā ikişer dirhem seksen (2) gün ta' fīn edesin isti' māli şülüş dirhemden iki şülüş (3) dirheme varınca **iksirü'l-hayāt** 'ömri tavil eder rûh-ı (4) hayvāniyyeye kuvvet ve verir emrāz-ı mütetāvile-i 'ufūniyyeye (5) penbe ile burun delüğine nabzına ve yüregine süresin (6) hafaķān mānyāya süresin ağızına tamladasın şar' letārgīs (7) için ba'de'l-nevbe üç gün 'ale't-tevālī münāsib (8) eşribeler ile verüp eñsesine ve başına süresin (9) şudā' -ı bāride ve emrāz-ı ma'deye şarāb na'nā' ile veresin (10) selesü'l-bevl seyelān-ı menīye ihtikānlar ve mā'ilerle (11) isti' māl edesin veca' -ı kұлunca şarāb ile veresin (12) şamīme kulağa tamlada esnāne penbe ile süresin (13) a'zāya kuvvet verir şihhat-ı hıfz ve marazı izāle eder (14) ruṭubet-i fāsıdeyi taḥlil 'ufūnet men' eder havā-yı (15) vebā te'sīr edemez 'ilāc-ı küllīdir **tarīki budur** zencebil (16) zurunbād su'd dār-ı fulful ḥabbü'l-'ar'ar kışr-ı ütrüc kışr-ı (17) nārenc sālūyā reyḥān iklilü'l-cebel na'nā' dārçin (18) merzencüş ḥabbü'l-gār feleskūn çıntıyānā fütenc varaķ-ı (19) mürver verd-i aḥmer ve ebyaz-ı sünbül kebābe kākūle bir dirhem

[58a]

(1) vec kemāderyūs kemāfiṭūs қаранfil maşṭakī lübbān şabr (2) afsentīn tīn-i yābis zebīb-i aḥmer temr fıstıķ kırķar dirhem (3) 'asel-i şāfī kırķ sekiz dirhem sükker ṭabarzad yüz on iki (4) dirhem rûḥü's-şarāb iki biñ dirhem altı günden şoñra taķṭir (5) edesin mā' -i muḥammer çıkar arzıyyesine verüp nār-ı remād ile (6) qar' ayı kızarıncı taķṭir edüp muķaṭṭarı on gün baṭn-ı feresde (7) ta' fīn edesin isti' māli birer dirhemdir **iksir-i zü'l-ḥaşşa** (8) Bırāklīsūs belesān-ı kadīm tesmiye eder 'ufūnet men' eder (9) havā' -ı vebāda nāfi' dir devvār şaķīķa emrāz-ı kebed ve (10) riyyeye nāfi' dir veca' -ı ma'de em'āyı izāle eder seyl (11) ve nevāzile emrāz-ı şadra nāfi' dir ḳalbe kuvvet verir nıķrīs (12) ve felce hażma ve ma'deye kuvvet verir ḳurūḥü'd-dāḥiliye (13) nāfi' dir soğulcanı çıkarır emrāz-ı ḥārre ve bārideniñ (14) envā'ına nāfi' dir su'āl ḥummā' -ı rub' ḥacer-i külā ve meşāneye (15) māliḥūlyāya veca' -ı mafāşıla ve ruṭubāt-ı fāsıdeyi izāle (16) eder süddeleri açar ḥummā' -ı rediyyeye nāfi' dir emrāzı yā ishāl (17) yā 'arāķ yā idrār ile def' eder şabr-ı saķuṭurī mürri-şāfī (18) za'firān sekiz dirhem rûḥü's-şarāb yüz elli dirhem (19) mekān-ı ḥārrede on gün dura ba'de cerr edüp ḥammām-ı māriyede

[58b]

(1) taḳṭīr ʿedesin esfilde ḥulāṣa ḳalur ʿuzerine (2) ʿuḅ parmaḳ rūḥü'l-kibrīt ḳoyup on günden ōñra (3) cerr ʿedüp mezbūr muḳaṭṭarı daḡı vērüp ḥammām-ı māriyede (4) taḳṭīr ʿedesin muḳaṭṭarı arzıyyesine vērüp otuz gün (5) ta' fīn ʿedesin ba' de cerr ʿedesin isti' māli altı ḳaṭreden (6) on iki ḳaṭreye varınca *faşl-ı fī'l-işbāğāt* (7) *ve'l elvānāti'l-mu'tebereti'l-efrenciyyeti'l-müsemmi tīntū-* (8) *rü'l-levnü'z-zümürüd* Artūmānūs cemī' ishāle dīsenṭāryāya (9) ma' deye ḳuvvet vērir **ṭarīḳi budur** meşḥūḳ zümürüdi (10) muḳaṭṭar bevlü'l-bākire'l-şıbyān ile mekān-ı ḥārrede (11) on beş gün dura ba' de taḳṭīr ʿedüp silfiñ (12) ʿuzerine kifāye ḳadar rūḥü'ş-şarāb ḳoyup bir hefteden ōñra (13) cerr ʿedüp ḥammām-ı māriyede taḳṭīr ʿedesin esfil-i (14) ḳar' ada levn-i aḡdar ḳalur isti' māli sekiz ḳaṭreden (15) on ḳaṭreye varınca mā'-i ṭūrmantilā ile veresin (16) **cevherü'l-afsentīn ṭarīḳi budur** rūḥü'l-afsentīn (17) yüz dirhem duhn-ı afsentīn iki dirhem ḥulāṣa'-i afsentīn (18) milḡ-i afsentīn dörder dirhem sekiz gün ta' fīn ʿedesin (19) **cevherü'l-rāvend ṭarīḳi budur** rāvend elli dirhem dārçīn

[59a]

(1) dört dirhem şandal-ı aḡmer iki dirhem mā'-i hindibā mā'-i (2) līmūn mā' i'l-ütrüc yüz dirhem on beş gün dura (3) ba' de cerr ʿedüp ḥammām-ı māriyede taḳṭīr ʿedesin (4) cevher-i muḡammer esfil-i ḳar' ada ḳalur isti' māli on beş (5) ḡabbeden bir dirheme varınca **cevher-i ḳıḡfü'l-insān** (6) **ṭarīḳi budur** tāze ḳıḡf-ı insānı 'ale'l arzıyye ʿuḅ kerre (7) taḳṭīr ʿedesin muḳaṭṭardan otuz iki dirhem cünd-i bīdester (8) bir dirhem devā'-i misk cevārişü'l-ḳırmiz yarımşar dirhem (9) 'asel-i belādur sekiz dirhem bunları yigirmi dört sâ' atden ōñra (10) taḳṭīr ʿedüp iḳine rūḡ-ı zāc ile ḳıḳmış cevherü'l- (11) lü' lü' cevherü'l-mercān birer dirhem duhn-ı güherbā yigirmi ḳaṭre (12) duhn-ı dārçīn duhn-ı anīsūn onar ḳaṭre isti' māli (13) şülüş dirhem **cevherü'l-ḡamāṭīṭūs ṭarīḳi budur** (14) bir çölmege elli dirhem zehr-i kibrīt ḳoyup vasaṭına (15) yüz dirhem şandal-ı ḡadīd ḳoyup yine ʿuzerine elli (16) dirhem zehr-i kibrīt ḳoyup şedd-i vaşl ʿedüp ṭayanup (17) altı sâ' at iḡrāḳ ʿedesin ışıcaḳ iken ḡallü'l-muḳaṭṭara (18) itfā ʿedesin mā' i'l-verd ile ḡasl ve tecfīf ʿedüp (19) ʿuzerine dört yüz dirhem rūḥü'l-ʿar' ar ḳoyup on beş gün

[59b]

(1) ta' fīn ʿedesin ḡall olur cerr ve'l-ḡıfz **cevherü'l-kibrīt** (2) **ṭarīḳi budur** kibrīt-i meşḥūḳı zāc-ı bārūd ile istiḡrāc (3) mā'-i fārūḳ ile ḡall ʿedüp maḡlūlın cerr ʿedüp

inbikde (4) taqtir edesin esfil-i qar'ada 'akreb-i mukelles qalur (5) gasl edup butede alti sa'at ihrak edesin (6) kils-i ahmer olur 'araki ile nak' edup alti gunden sonra (7) cerr edup hammam-ı mariyede taqtir edesin esfil-i qar'ada (8) duhn misali cevher qalur isti'mali alti katre **cevherü'l-** (9) **merkas** istiskaya 'ilac-ı kafi ve mushil-i kavidir (10) **tarikî budur** merkasıyı zehebi bir colmege koyup (11) kibrıyyeti ve duhani munkatı' olunca ihrak edesin (12) ba'de bu mukellesden yuz dirhem kırımürü't-tartir (13) bin iki yuz dirhem bunları bir hadid-i ma' rufede ma' ile (14) tabh edup mahlulun cerr edesin hammam-ı mariyede (15) taqtir edesin esfil-i qar'ada 'asel qalur misli (16) ruhü's-sarab ile hilt edup otuz gun (17) ta'fin edesin isti'mali bir dirhem kırk dirhem (18) sarab-ı atik ile veresin **cevherü'l-antimün** kuruh-ı (19) habise'-i 'atika seretana nafi' dir evramları tahlil eder

[60a]

(1) cürhâtiñ iksiridir **tarikî budur** antimünü hallü'l-muqattar (2) ile gamr edup on gunden sonra cerr edup hammam-ı mariyede (3) taqtir edesin esfilde cevher qalur kırk gun (4) ta'fin edesin **cevherü'l-fizza** sar' ve emraz-ı dimaga (5) dik ve seyl manya malihulya re'se kuvvet verir (6) **tarikî budur** dakik shafe'-i kımari ma'-i faruk ile (7) hall edup sekiz gun dura ba'de 'ale'l-arziyye (8) dort kerre taqtir edesin ba'de kifaye kadar (9) ma'-i faruk ile hall edup mahlulñ yedi (10) gunden sonra üzerine duhn-ı tartir katre katre (11) veresin kils-i ebyaz rusub eder gasl ve tecfif (12) edup üzerine dort parmak kadar zac koyup (13) otuz gun ta'fin edesin bir cevher-i asmancuni (14) olur isti'mali uc katreden alti katreye varınca (15) **cevherü'l-cünd-i bidester** elli dirhem ruhü'l-'arak (16) iki yuz dirhem on bes gunden sonra cerr edup (17) hammam-ı mariyede taqtir edesin muqattarı arziyyesine (18) verup sekiz gun ta'fin edesin **cevherü'l-'anber** (19) **tarikî budur** 'anber-i esheb duhn-ı darçin ucer dirhem

[60b]

(1) sukker-i ebyaz kırk sekiz dirhem **cevherü'l-hadid** suddeleri (2) acar emraz-ı kebede nafi' dir **tarikî budur** burade'-i hadidi (3) magrefede hallü'l-hamr ile yigirmi dort sa'at tabh edesin (4) ba'de tecfif edup bundan yuz dirhem sarab-ı 'atik (5) ile bes yuz dirhem on bes gun ta'fin edesin ba'de cerr (6) edesin isti'mali on alti dirhem ma'-i hindiba ile (7) veresin **cevherü'l-tartir** bevli idrar eder suddeleri (8) acar merakıyaya iskorbüt istiskaya za'f-ı ma'deye (9) nafi' dir **tarikî budur** milhü'l-tartir milh-i eflak yuzer (10) dirhem on iki sa'at ihrak edesin ba'de ruhü's- (11) sarab ile hall edup bes

günden sonra cerr edüp (12) hammâm-ı mâriyede taqtîr edesin duhn mişâli cevher (13) kalur isti' mâli dört katreden sekiz katreye (14) varınca **cevherü'l- antimüniyye** envâ'-ı hummeyâta istiskâya (15) emrâz-ı rahma şar'a habb-ı efrence Qurûh-ı habîşeye bevâsîre (16) ekleye serefâna nâfi' dir **tarîki budur** antimünü bir bütede (17) yaqasın kils muhammer olunca ba' de şâ'dü'-ş-şarâb ile (18) nağ' edüp on iki gün mekân-ı hârrede dura ba' de (19) cerr edüp hammâm-ı mâriyede taqtîr edesin isti' mâli

[61a]

(1) dört katre münâsib mâ'ilerle vâresin **cevherü's-** (2) **sâtiryün** bâha cemî' a' zâyâ kuvvet verir (3) şehvet-i cimâ'ı ziyâde eder emrâz-ı bâride nâfi' dir (4) **tarîki budur** aşlû's-sâtiryünü'r-raḥb yüz (5) dirhem lübbü'l-ḥubzü'l-ebyaż yigirmi beş dirhem üzerine (6) kifâye kadar rûhü'-ş-şarâb koyup kırk gün batn-ı (7) feresde ta' fin edesin cerr edüp arzıyesinden (8) milḥ çıkarup içine katup hammâm-ı mâriyede ruḥbetin (9) uçurasın esfilde cevher kalur içine duhn-ı (10) cevz-i buvvâ duhn-ı besbâse duhn-ı dârçîn birer katre (11) ḥulâsatü'l-mercân ḥulâsatü'l-lü' lü' südüs dirhem (12) isti' mâli şülüş dirhemden bir dirheme varınca **cevherü'l-** (13) **zâtü'l-cenb** veca'ın sâkin eder zâtü'l-cenbe (14) nâfi' dir **tarîki budur** mâ'î'l-züfâ on altı dirhem (15) mâ'-i râziyâ nec mâ'î'l-tiryâk sekiz dirhem ' ayn-ı (16) serefân pâdzehrü'l-ma' deni şülüşer dirhem rûh-ı ' uqḳâb (17) on beş katre lodânü iki habbe şarâb-ı ḥaşḥâş (18) sekiz dirhem isti' mâli bir kaşık **cevherü'l-müfettiḥ** (19) süddeleri açar emrâz-ı raḥmiñ envâ'ına nâfi' dir

[61b]

(1) **tarîki budur** mâ'î'l-raḥm on altı dirhem felesḳün (2) na' nâ' sezâb nârdîn ikişer dirhem bezrû'l-kerefs (3) ḥabbü'l-gâr dörder dirhem mürr-i şâfi iki dirhem cevz-i (4) buvvâ bir dirhem şarâb-ı ' atîk biñ iki yüz dirhem yedi (5) günden sonra taqtîr edüp içine mâ'-i kışrû'l- (6) ütrüc sekiz dirhem mâ'-i tiryâk altı dirhem rûh-ı (7) ' uqḳâb şülüş dirhem cevher-i cünd-i bîdester bir dirhem (8) duhn-ı güherbâ dört katre şarâb-ı birincâsef altı (9) dirhem isti' mâli bir kaşıkdan iki kaşığa varınca (10) **cevher-i mûmiyâ** semûmâta ḥâ'ûna vebâ'ıye tiryâk (11) ile vâresin seyl ve zîku'n-nefese ḥamîre'-i râsen (12) benefşe ile vâresin **tarîki budur** mûmiyâ yüz (13) dirhem rûh-ı terementîn rûhü'-ş-şarâb ikişer yüz dirhem (14) on beş gün ta' fin edesin ba' de cerr edüp (15) yedi gün ta' fin edesin yâkût mişâli cevher (16) olur **cevherü'l-şar' tarîki budur** mâ'-i kaştarân (17) mâ'-i zehre-i iḥlâmür on altışar dirhem mâ'-i râziyâne (18)

ikşirü'l-hayätü'l-matyül mâ'i'l-hayat onar dirhem (19) rûh-ı 'uqqâb nısf dirhem
cevherü'l-cünd-i bîdester on

[62a]

(1) katre levn-i heyü fâriqûn lodânü dörder habbe (2) duhn-ı güherbâ beş habbe şarâb-ı
ustühüdüs sekiz dirhem (3) dört gün bir kaşık vëresin **cevherü'd- dîdân** (4) ma' dede
olan soğulcanı çıkarır **tarîki budur** (5) zâc-ı ahdarü'l-kıbrîsî beş yüz dirhem milh-i
enderânî (6) iki yüz elli dirhem taqtîr edesin muqattardan seksen (7) dirhem sâdenc-i
'adesî iki dirhem hacerü'l-mıknâtis bir dirhem (8) isti' mâli dört habbeden yedi
habbeye varınca **levnü'l-esnân** (9) diş marazlarına **tarîki budur** gıyâkû on altı dirhem
(10) şaşafrâs 'uşb-ı mağribî sekiz dirhem 'üdü'l-ğahr (11) şeb-i muharraq şâlpurünilâ
dörder dirhem mevzek bezr-i (12) birinc ikişer dirhem anîsün kıranfil bir buçuk
dirhem şa' ter (13) nu' mân za' firân birer dirhem rûhü'ş-şarâb hallü'l-muqattar (14)
yüz elli dirhem **levnü'l-cerrâh** yaraları oñuldur (15) **tarîki budur** mürr-i şâfî kendir
maştakî şabr on altışar (16) dirhem rûhü'l-'arâk üç yüz dirhem bir hefteden sonra (17)
cerr edesin **cevherü'l-ğarbak** müşildir nevâzili men' (18) eder **tarîki budur** ğarbak-ı
esvedi rûh-ı anîsün ile (19) naç' édüp sekiz günden sonra cerr ve hammâmda taqtîr

[62b]

(1) edesin esfil-i qar'ada hulâşa qalur mişli lübbü'l- (2) ğubz ile yigirmi dört gün
ta' fîn édüp mâ'ilü'r-raqabede (3) taqtîr édüp yine on dört gün ta' fîn edesin (4)
isti' mâli sekiz katre teşrin-i evvelde vëresin **cevherü'l-** (5) **rahm tarîki budur** fâvâniyâ
fâşirâ on altışar (6) dirhem zurunbâd birincâsef kayşûm na' nâ' mürr-i şâfî (7)
zirâvend-i müdahrec cünd-i bîdester on ikişer dirhem (8) şûm-ı tarî habbü'l-ğâr sekiz
dirhem ğabb-ı fâvâniyâ kerâvyâ (9) besbâse altışar dirhem za' firân kâfûr üçer dirhem
(10) efyün-ı müdebber iki dirhem rûh-ı bâdrenbûye dört yüz (11) dirhem rûh-ı
ğarâşiyâ iki yüz dirhem on iki gün ta' fîn (12) edesin ba' de cerr édüp hammâm-ı
mâriyede taqtîr edesin (13) esfilde hulâşa qalur muqattarı üzerine koyup (14) yedi gün
ta' fîn edesin **cevher-i ğarnü'l-iyyel tarîki** (15) **budur** nüşâre'-i ğarnü'l-iyyel iki yüz
dirhem rûh-ı ğarâşiyâ (16) rûh-ı zanbâk yüz dirhem on iki sâ'at dura (17) ba' de
hammâm-ı mâriyede nışfî qalınca taqtîr édüp (18) muqattarı arziyyesine vërup beş
gün ta' fîn (19) edesin ba' de cerr édüp mâ'ilü'r-raqabede taqtîr edesin

[63a]

(1) **cevherü'l-meşâne tarīki budur** aşl-ı fatrāsāliyūs (2) aşl-ı kerefs 'ırķu's-sūs kākneç nevyü'l-ħūħ nevyü'l- (3) qarāşiyā terementīn on altışar dirhem başal-ı (4) tarī ħabbü'l- 'ar' ar yigirmi dörder dirhem sezāb sekiz dirhem (5) bezrū'l-kerefs bezr-i cırcır bögrek ağacı ki Frenkler (6) linyūnefrīķū dērler on ikişer dirhem dārçin (7) besbāse altışar dirhem şarāb-ı ebyaz dört yüz dirhem (8) 'aşīrū's-silķ iki yüz dirhem 'ale'l-arziyye üç (9) kerre taķtīr édüp içine dört dirhem maħlūl-i 'ayn-ı (10) sereţān kıatasın **cevherü'l-ef a** cüzāma tātūna (11) semūmāt-ı kıatiliyye emrāz-ı semiyyeye nāfi' dir **tarīki** (12) **budur** māh-ı ħazīrānda altı 'aded engerek yılanı alup (13) başından kıuyruğundan birer kıarış kıadar kesüp (14) bir zücāca kıoyup on gün ta'fin edesin 'ufūneti (15) men' ola ba'de üzerine sekiz parmak kıadar rūħü'l- (16) 'ilkü'l-butm kıoyup on iki gün ta'fin edesin (17) ba'de cerr édüp ħammām-ı mārīyede taķtīr edesin (18) esfil-i qar'ada ħulāşa kıalur üzerine yine dört (19) parmak kıadar kıaranfil ile çıķmış rūħü'ş-şarāb kıoyup

[63b]

(1) on gün ta'fin edesin ba'de ħammāmü'l-buħāriyyede (2) taķtīr edesin esfilde cevher kıalur içine duhnü'ş- (3) şübt duhn-ı dārçin birer dirhem cevherü'l-za'firān cevherü'l- (4) lü'lü' şülüşer dirhem isti'māli şülüş dirhem lübbü'l-ħubz ile (5) ħablar edesin **levnü'l-çuķālīķā** emrāz-ı re's şar' (6) felc sekte ve tanīne nāfi' dir fehmi artırır **tarīki budur** (7) ħūlincān vec zirāvend-i müdaħrec dörder dirhem kebābe (8) altı dirhem cevz-i buvvā dārçin kıākūle üçer dirhem fāvāniyā (9) ħaşbü'd- dıbķ onar dirhem şāşafırās beş dirhem kıışr-ı (10) nārenc dört buçuķ dirhem betūniķa efrāciyā yarımşar kıabza (11) zehre-i iħlāmūr nercis nārdīn zehrü'l-şelc birer buçuķ kıabza (12) ra'yü'l-ħammām merzencūş na'nā' birer kıabza zehre-i fāvāniyā (13) üç kıabza kıırmiz ħabb-ı fāvāniyā sekiz dirhem kışnic bezr-i reyħān (14) ikişer dirhem sisāliyūs şūniz birer dirhem rūħ-ı (15) qarāşiyā beş yüz dirhem rūħü'ş-şarāb rūħ-ı iklīlü'l- (16) cebel ikişer yüz dirhem on günden cerr édüp içine (17) milħ-i güherbā iki dirhem milħ-i kııħfū'l-insān üç dirhem (18) sükker ħabarzad seksen dirhem mā'i'l-verd 'aşīr-i kıışrū'l- (19) ütrüc yigirmi beş dirhem sekiz gün ta'fin edesin

[64a]

(1) **levnü'l-ḳulüb** emrâz-ı ḳalbe nâfi' dir a' zâ'-i re'se (2) ḳuvvet verir devvâr letârgûs mâlihûlyâya nâfi' dir (3) ḳaranfil-i bostânî on altı dirhem verd-i ṭarî on dirhem (4) zehre-i lisân-ı şevr zehre-i lisânü'l-keleb benefşec dörder (5) dirhem felencmûşk altı dirhem besbâse beş dirhem ḳaranfil (6) üç buçuḳ dirhem ḳırmız sekiz dirhem ütrüc ile çıḳmış 'arâḳ (7) dört yüz dirhem rûḫ-ı bâdrencebûye iki yüz dirhem (8) rûḫü'l-verd elli dirhem on günden şoñra cerr édüp (9) içine sükker ṭabarzad yüz on dirhem 'aşîrû'l-ḥummâzü'l-ütrüc (10) dörder dirhem ḥammâm-ı mâriyede içine maḥlûl-i lü'lü' mercân (11) sekiz dirhem duhn-ı dârçîn duhn-ı 'üd-ı 'aselbend birer buçuḳ (12) dirhem mî'a'-ı seyyâle 'anber-i eşheb üçer dirhem ta' fîn (13) edesin **levnü'l-ma'de ma'de** ye ḳuvvet verir iştihâyı (14) riyâḫı taḥlîl eder ma'dede olan ruṭûbât-ı fâsideyi (15) tecfîf ve aḥlâṭı iḥrâc eder **tarîḳi budur** cevârişü'l- (16) verd yigirmi dört dirhem anîsûn râziyâne kerâvyâ (17) dörder dirhem ḳaranfil cevz-i buvvâ dârçîn yigirmi sekiz (18) dirhem ḳâḳûle iki dirhem 'üd-ı fulful zencebîl ḫûlincân (19) birer dirhem rûḫü'ş-şarâb iki yüz elli dirhem on günden şoñra

[64b]

(1) cerr édüp içine yigirmi dört dirhem mükerrerü'l-verd ḳatasın (2) **faşl-ı fi'l-ḫulâsâti'l-mücerrebeti ḫulâşa'-ı çufâlikâ** (3) emrâz-ı re'siñ envâ'ına nâfi' dir **tarîḳi budur** vecc (4) fâvâniyâ ḫaşbü'd-dıḅḳ 'üd-ı ḫabbü'l-'ar'ar bezr-i fâvâniyâ (5) dârçîn besbâse ḳaranfil belâdur zehre-i iklîlü'l-cebel (6) zehre-i sâlûyâ zehrü'l-şelc zehre-i fâvâniyâ fû nârdîn betûniḳa (7) ustûḫûdûs zanbâḳ efrâciyâ zehre-i iḥlâmûr sekiz (8) dirhem rûḫü'ş-şarâb kifâyet ḳadar sekiz günden şoñra (9) cerr édüp arzîyyesinden milḫ çıkarup mecrûre (10) ḳatup ḥammâm-ı mâriyede 'aḳd edesin isti'mâli nışf dirhemdir (11) **ḫulâşa'-i ḳâtlîḳûn** ruṭûbât-ı fâsideyi izâle (12) balgâmı ishâl eder **tarîḳi budur** ḫulâşa'-i ḫarbaḳ ḫulâşa'-i (13) mâzeryûn ḫulâşa'-i fâşîrâ ḫulâşa'-i sinâmeki on ikişer (14) dirhem besbâse dârçîn maşṭakî ṭebâşîr-i hindî ikişer (15) buçuḳ dirhem isti'mâli nışf dirhemden bir dirheme varınca **ḫulâşa'-i** (16) **balgamiyye** emrâz-ı balgamiyyeye istîşkâ ḫafaḳân nıḳrîs 'ırḳu'n- (17) nisâya nâfi' dir **tarîḳi budur** ḡarîḳûn-ı muḳarraş otuz (18) iki dirhem sûrincân türbûd sinâmeki ḳurtum yigirmi dör- (19) der dirhem mâzeryûn sekiz dirhem besbâse milḫ-i hindî

[65a]

(1) birer buçuq dirhem qurs-ı hanzal dört dirhem cevâriş-i verd (2) iki dirhem mâ'-i dârcîn ile on iki günden sonra (3) cerr ve 'aqd edesin isti' mâli bir dirhem **hulâşa'-i sevdâviyye** (4) emrâz-ı sevdâviyye merâkiyâ tîhâle nâfi' dir **tarîki budur** (5) uşaq râvend sekiz dirhem şabr-ı saquturî on altı dirhem (6) diyârüzün-ı sufûfi iki dirhem şandal şülüş bir buçuq (7) dirhem hallü'l-^l unşul mâ'-i lîmûn mâ'-i hindibâ yüzer dirhem (8) on günden sonra cerr edüp içine hulâşa'-i mercân (9) hulâşa'-i lü' lü' milh-i tartîrû'z-zâc birer buçuq dirhem hammâmda (10) taqtîr edesin on iki habbe **hulâşa'-i şafrâviyye** (11) emrâz-ı şafrâviyyeniñ envâ'ına ahlât-ı muhterîka (12) ve hummeyâtü'l-şafrâviyyeye nâfi' dir **tarîki budur** devâ'ü'l-^l anber (13) on iki dirhem rûhü's-şarâb iki yüz elli dirhem mâ'i'd-dârcîn (14) yüz dirhem dört günden sonra cerr edüp içine şahm-ı hanzal (15) altı dirhem türbüd yedi dirhem gâriqûn dört dirhem harbak-ı esved (16) üç dirhem gâfit sinâmeki maħmûde beş buçuq dirhem râvend-i (17) çinî yedi dirhem on dört günden sonra cerr edüp içine (18) on dirhem hulâşa'-i şabr katup 'aqd edesin isti' mâli (19) südüs dirhemden şülüş dirheme varınca **hulâşa'-i besfâ'ic**

[65b]

(1) emrâz-ı balgamiyyeyi ishâl eder **tarîki budur** meshûk-ı besfâ'ici (2) beyâz şarâb ile on dört günden sonra cerr edüp (3) hammâm-ı mâriyede taqtîr edesin hulâşa kalur içine (4) birkaç kaatre duhn-ı anîsûn tamladasın isti' mâli iki (5) dirhem **hulâşa'-i merâretü'l-bakar** yeraķana merâkiyâya (6) istiskâya hummâ'-i şâlişeye felc dîdân hayz açar (7) **tarîki budur** merâretü'l-bakar on dirhem mürr-i şâfi (8) şabr-ı saquturî kañaryûn yigirmi beş dirhem (9) rûhü'l-^l arâk ile naq' edüp bir hefteden cerr (10) edüp 'aqd edesin isti' mâli nişf dirhemden (11) bir dirheme varınca **hulâşa'-i sinâmeki** balgamı (12) şafrâyı ishâl süddeyi kebed ve tîhâlî açar **tarîki budur** (13) sinâmeki yüz dirhem mâ'-i lisân-ı şevr biñ dirhem (14) qarîmü tartara sekiz dirhem bir hefteden sonra cerr edüp (15) hammâm-ı mâriyede taqtîr edesin isti' mâli bir dirhemden (16) iki dirheme varınca **hulâşa'-i saqmûniyâ** balgamı (17) şafrâyı ishâl eder emrâz-ı re'se kalb riyye (18) ve kebede nâfi' dir gâşayâni men' eder **tarîki budur** saqmûniyâyı (19) duhn-ı maştakî ile tertîb edüp rûhü's-şarâb ile

[66a]

(1) on gün dura ba' de cerr édüp hammâm-ı măriyede (2) taqtır edesin esfil-i qar' ada hulâşa qalur (3) bundan yüz bês dirhem cevher-i lü' lü' cevherü'l-mercân (4) onar dirhem cevher-i za' firân bês dirhem duhn-ı anısün (5) duhn-ı dârcin on bês dirhem isti' mâli nısf (6) dirhem on altı dirhem duhn-ı levz ile vâresin (7) **hulâşa'-i güherbâ** mu' arıkdır ma' de em' â ve a' şâba (8) nâfi' dir **tarîki budur** güherbâ'-ı ebyazı hallü'l-muqathtar (9) ile naq' édüp otuz gün ta' fin edesin (10) ba' de cerr édüp katre katre rûh-ı zâc (11) vâresin esfil-i qar' aya hulâşa'-i ebyaz rüsüb (12) eder gâsl ve tecfif edesin isti' mâli on bês (13) habbeden yigirmi habbeye varınca **hulâşa'-i huşyeteynü'l-** (14) **eyâyil** semümâta emrâz-ı semümüyyeye vebâya veca'-ı ma' de (15) ve rahma ve kûlunca ihtinâk-ı rahma merâkiyâ şar' ve dîdâna (16) nâfi' dir **tarîki budur** huşşeyetü'l-lâ' lü't-tarî huşşeyetü'l- (17) hımârü'l-tarî ikişer 'aded ancelikâ imparatoryü (18) iklilü'l-cebel tûrmantilâ bestürta yer şomunı (19) birer dirhem habb-ı ütrüc bezr-i şevketi'l-mübâreke müşk-i tarâmşî'-i tarî

[66b]

(1) üçer dirhem vençetüsikû dükü benefşe zehre-i lisân-ı (2) şevr zehre-i iklilü'l-cebel ikişer dirhem habb-ı übhel habb-ı kayşüm (3) za' firân dörder dirhem 'arâk ile hulâşa edesin (4) isti' mâli iki dirhemden dört dirheme varınca (5) **hulâşa'-i felgamâgügün** ruţubât-ı fâsideyi (6) ve balgamı ishâl eder emrâz-ı re's şar' sekte zâtü'r- (7) riyyeye devvâre şakîka zîku'n-nefes nıkrîs ahlât-ı (8) ma' de südde'-i kebed ve tihâl ve rahma nevâzile nâfi' dir (9) mu' arıkdır **tarîki budur** gârîkûn türbüd yigirmi dörder (10) dirhem şahm-ı hançal otuz iki dirhem habbü'l-kartum on (11) altı dirhem mâzeriyyün fâşirâ on ikişer dirhem yigirmi (12) gün 'arâk ile naq' ve cerr édüp hammâm-ı măriyede taqtır (13) edesin içine hulâşa'-i sakmüniyâ dört dirhem duhn-ı (14) besbâse duhn-ı maştakî şülüşer dirhem duhn-ı kemnün duhn-ı (15) anısün südüs dirhem isti' mâli on bês habbeden (16) otuz habbeye varınca **hulâşa'-i seyelânü'l-menî** (17) ruţubet-i aşliyyeyi arturup ruţubât-ı fâsideyi (18) ishâl eder seyelân-ı menî marâz-ı efrenc cereb veca'-ı (19) mafâşıl emrâz-ı cildiyyeye ve emrâz-ı sevdâviyyeye nâfi' dir

[67a]

(1) **tarîki budur** harbak-ı esved yüz dirhem hançal altmış (2) dört dirhem sūrincân kırk sekiz dirhem mecû' - (3) kân râvend otuz ikişer dirhem mâ'-i limün sekiz (4) dirhem

mā' -i maṭar üç yüz dirhem on iki gündən sonra (5) cerr ve 'aḳd edesin bundan otuz iki dirhem (6) ḥulāṣa' -i saḳmūniyā sekiz dirhem zanbaḳ ḥulv -ı şarkī (7) yigirmi dirhem milḥ -i ḥadīd ḥulāṣa' -i ḡiyāḳū beşer dirhem (8) 'aşır -i çıntıyānā üç dirhem rūḥ -ı terementīn (9) şülüş dirhem isti' māli nişf dirhemden bir dirheme (10) ḥulāṣa' -i ḳūlunc ḳūlunc -ı bāride 'illet -i merāḳiyāya (11) ḥummā' -ı rub' ve em' āyı izāle eder ma' deyi ḳızdırır (12) emrāz -ı tartīriyyeyi taḥlil eder **tarīḳi budur** ḳısr -ı (13) nārenc kırk sekiz dirhem cevāriş kīmūn ḥabbū' l -' ar' ar rāsen (14) yigirmi dörder dirhem pīnpinellā felencmūşk zurunbād onar (15) dirhem bezrū' l -raṭbe ḥabbū' l -ḡār ' ar' ar sūs sekizer (16) dirhem merzencūş on altı dirhem ḳāḳūle za' firān (17) altışar dirhem rūḥū' ş -şarāb ile on altı gündən sonra (18) cerr ve 'aḳd edüp içine milḥ -i zācū' l -bārūd ḳarn -ı iyyel (19) meshūḳ erneb -i mükelles üçer dirhem güherbā ḥulāṣa' -i mercān

[67b]

(1) bir buçuḳ dirhem antimūn -ı mu' arrıḳ iki buçuḳ dirhem pādzehr -i (2) müşterī pādzehr -i māri lūbenū' l -kibrīt birer dirhem (3) rūḥ -ı milḥ nişf dirhem duhn -ı belesān iki dirhem (4) duhn -ı anceliḳā duhn -ı ḳaranfil duhn -ı güherbā duhn -ı maşṭakī (5) duhn -ı besbāse duhn -ı dārçin duhn -ı ḳısrū' l - ütrüc şülüşer dirhem (6) isti' māli şülüş dirhemden nişf dirheme varınca **ḥulāṣa' -i** (7) **müfettiḥ tarīḳi budur** 'aşır -i sābinā 'aşır -i ḳanṭaryūn (8) 'aşır -i birincāsef 'aşır -i uḳḥūvān sekizer dirhem bādrencbūye (9) nercis yarımşar ḳabza anceliḳā aşl -ı serḥeş zirāvend -i (10) müdahrec dörder dirhem mā' -i bādrencbūye mā' -i sābinā kırḳar (11) dirhem milḥ -i tartīr sekiz dirhem sekiz gündən sonra cerr edüp (12) ḥulāṣa edesin bundan on altı dirhem cevherū' l - mürr -i (13) şāfi za' firān ḥarmeyān yarımşar dirhem būraḳ iki (14) dirhem ḥulāṣa' -i ḳāḳūle biryūniye iki buçuḳ dirhem isti' māli (15) şülüş dirhem **ḥulāṣa' ü' r -recā** süddeyi raḥmı açar 'aḳir marāzına (16) nāfi' dir **tarīḳi budur** mürr -i şāfi on altı dirhem za' firān (17) altı dirhem ḳaranfil üç dirhem dār -ı fulful ḥūlincān birer (18) dirhem asārūn ḥabbū' l -ḡār ikişer dirhem 'arāḳ ile (19) sekiz gündən sonra ḥulāṣa edesin isti' māli noḥūd ḳadar

[68a]

(1) **ḥulāṣa' -i efrenci** marāz -ı efrence nāfi' dir **tarīḳi budur** (2) ḡiyāḳū kırk dirhem çün -ı çini 'uşb -ı maḡribi ikişer yüz dirhem (3) ḥabbū' l -' ar' ar elli dirhem bezr -i şevketi' l -mübāreke kerāvyā (4) yigirmi dörder dirhem anāḡālīs eşḳābyūzā üçer (5) ḳabza su' d vençetūsikū on altışar dirhem rūḥū' ş - (6) şarāb ile on gün dura ba' de cerr edüp (7)

arziyyesinden milḥ çıkarup mecrū[r]e ḳatup (8) ‘ aḳd ʿedesin isti‘ māli iki dirhemden üç dirheme (9) varınca ḥulāṣatü’l-erḥām ṭarīḳi budur mürver (10) yemiṣi altmış dirhem fāvāniyā birincāsef müṣk-i (11) ṭarāmṣī‘ fāṣirā on altıṣar dirhem ḥaṣbü’d-dıḅḳ nānḥuvāh (12) felesḳūn bādrencbūye selīḥe sekiz dirhem za‘ firān (13) ḥarmeyān dörder dirhem ‘ arāḳ ile ḥulāṣa ʿedüp (14) içine bādzehr-i müṣṭerī dört dirhem ḥulāṣa’-i ancelīḳā (15) ḥulāṣa’-i lü‘lü‘ ḥulāṣa’-i mercān birer bucuḳ dirhem duhn-ı (16) enfīḥatü’l-erneb duhn-ı ancelīḳā duhn-ı güherbā duhn-ı ḳıṣr-ı (17) nārenc birer dirhem isti‘ māli ṣülüş dirhemden niṣf (18) dirheme varınca ḥulāṣa’-i ṭā‘ūn ḳalbe ḳuvvet (19) vērİR mu‘ arriḳdır semūmāti def‘ ʿeder ṭarīḳi budur

[68b]

(1) ṭürmantilā usḳūrçinā otuz ikiṣer dirhem ḥūlincān (2) eṣḳābyüzā ṣevketi’l-mübāreke pīnpinellā üçer ḳabza (3) benefṣec sekiz dirhem zehr-i lisān-ı ṣevr iki ḳabza zehr-i (4) kibrīt on iki dirhem tiryāḳ-i mübārek on altı dirhem (5) rūḥü’ṣ-ṣarāb ile ḥulāṣa ʿedesin isti‘ māli bir dirhemden (6) iki dirheme varınca ḥulāṣatü’l- (6) vebā ḥummeyāt-ı ‘ ufūniyyeye (7) vebāya semūmāta mu‘ arriḳdır ṭarīḳi budur vençetüsikū fū (8) usḳūrçinā yigirmi dörder dirhem ḳayṣūm ṭürmantilā (9) eṣḳābyüzā bādrencbūye ḥūlincān pīnpinellā müṣk-i (10) ṭarāmṣī‘ ṣevketi’l-mübāreke ḥassü’l-ḥimār lisān-ı ṣevr birer ḳabza (11) cedvār-ı hindī īmparātoryū ancelīḳā on altıṣar dirhem (12) zehr-i kibrīt sekiz dirhem zehr-i antimūn dört dirhem (13) tiryāḳ-ı fārūḳ bir bucuḳ dirhem isti‘ māli mezbūr gibidir (14) ḥulāṣa’-i muḳavvī Bırāklīsusuñdur esrār-ı ḥafīdir (15) a‘ zā’-ı re’s-ı seb‘ aya ḳuvvet vērİR eṭıbbā’-ı (16) kīmyā beyninde keṣiretü’l-marāza nāfi‘ dir ṭarīḳi (17) budur duhn-ı güherbā iki dirhem rūḥ-ı zāc milḥ-ı ḳıḥfü’l- (18) insān milḥ-ı incü milḥ-ı mercān dörder dirhem ḥulāṣa’-ı (19) za‘ firān ḥulāṣa’-ı ḳırmız ikiṣer dirhem duhn-ı dārçīn

[69a]

(1) duhn-ı besbāse yarımṣar dirhem lūben-ı kibrīt milḥ-ı ṭar- (2) ṭır milḥ-ı ḥacer-ı meṣānetü’l-insān milḥ-ı billūr sekiz (3) dirhem ḥulāṣa’-ı ṭebāṣīr levn-ı za‘ firān ḥadīd levn-ı (4) cildūniyā ḥulāṣa’-ı rāvend on ikiṣer dirhem antimūn-ı (5) mu‘ arriḳ dört dirhem misk-ı ‘ anber birer dirhem tiryāḳ-ı (6) fārūḳ yüz on dirhem isti‘ māli beṣ ḥabbeden (7) on ḥabbeye varınca mā’-ı ṣevketi’l-mübāreke ile vēresin (8) ḥulāṣa’-ı ḡūtaḡume müshilü’l-muḳaydır balḡama zīḳu’n-nefes (9) niḳrīs istiskā yeraḳān veca’-ı mafāṣıl ḥummā’-ı ṣālīṣe (10) cüzām cereb ḥikke ve emrāz-ı cildiyyeye nāfi‘ dir ṭarīḳi

(11) **budur** gūtağumeye yüz dirhem mā'-i hindibā elli dirhem (12) rūḥ-ı zāc on iki dirhem ḥammām-ı yābisde tebyīs édüp (13) içine verd-i aḥmer yüz dirhem şandal-ı aḥmer yigirmi dört (14) dirhem rūḥü'ş-şarāb ile ḥall ve taşfiyye ve 'aḩd édesin (15) ḥulāşa'-ı muḥammer olur isti' māli on beş ḥabbeden yigirmi (16) bir ḥabbeye varınca **ḥulāşa'-ı kışā'i'l-ḥımār** emrāz-ı (17) dimāgiyye şar' veca' -ı mafāşıl istiskā şaḩıka'-ı (18) müzmine nāfi' dir **tarīki budur** 'aşır-ı kışāyü'l-ḥımārı (19) 'aḩd édesin bundan yüz dirhem devā'ü'l-lü' lü'ü'l-bārid

[69b]

(1) yigirmi beş dirhem rūḥü'ş-şarāb yüz dirhem sekiz gün- (2) den cerr édüp on gün ta' fīn édesin ba' de (3) 'aḩd édesin bundan otuz iki dirhem duhn-ı cevz-i buvvā (4) duhn-ı dārçin üçer dirhem isti' māli sūdüs dirhem mā'-ı (5) dārçin ile vēresin **ḥulāşa'-ı türbūd** istiskāya (6) ğaşayānı ishāl éder balġamı def' éder zātü'l-cenb ve emrāz-ı (7) balġamiyyeye nāfi' dir **tarīki budur** türbūdi rūḥü'ş-şarāb ile (8) bir hefteden şoñra cerr ve 'aḩd édüp bundan yüz dirhem (9) duhn-ı cevz-i buvvā duhn-ı zencebīl on ikişer dirhem isti' māli (10) şülüş dirhem **ḥulāşa'-ı ferfiyūn** emrāz-ı balġamiyye teşenüc veca' -ı (11) mafāşıl istiskāya nāfi' dir **tarīki budur** ferfiyūnı (12) sükker ile çıġmış 'arāḩ ile on gün ta' fīn édüp (13) ba' de cerr édüp 'aḩd édesin ve ma' ḩūddan otuz dirhem (14) duhn-ı maşḩakī yigirmi dirhem duhn-ı anīsūn on dirhem (15) cevherü'l-mercān beş dirhem isti' māli şülüş dirhem **ḥulāşa'-ı** (16) **rāvend** emrāz-ı şafrāviyyeniñ envā' ını ishāl éder (17) **tarīki budur** rāvendi 'arāḩ ile ḥall ve taşfiyye ve 'aḩd (18) édesin ma' ḩūddan altmış dört dirhem duhn-ı dārçin (19) on iki dirhem isti' māli şülüş dirhem **ḥulāşa'-ı kıḩfü'l-**

[70a]

(1) **insān** şar' nāfi' dir **tarīki budur** kıḩf-ı tarī (2) 'arāḩ ile ḥulāşa édesin bu ḥulāşadan bir dirhem (3) cevherü'l-mercān cevherü'l-lü' lü' birer dirhem devā'ü'l-misk (4) ma' cūn cūnd-i bīdester yarımşar dirhem rūḥ-ı zāc duhn-ı (5) ḥabb-ı fāvāniyā yigirmi dörder ḩatre belādur sekiz (6) dirhem beş gün ta' fīn édesin isti' māli şülüş dirhem (7) **ḥulāşa'-ı ḩarbaḩ tarīki budur** 'aşır-ı lisān-ı şevr (8) 'aşır-ı lisānü'l-keleb ikişer yüz dirhem aşl-ı rāziyānec (9) aşl-ı hindibā aşl-ı helyūn aşl-ı ma' denos otuz (10) ikişer dirhem sibistān 'unnāb on altışar dirhem (11) lübübü'l-bāride dörder dirhem mā'i'l-maḩar biñ beş yüz (12) dirhem ḩabḩ ve cerr édüp içine dört yüz dirhem ḩarbaḩ-ı (13) esved ḩatup on beş günden cerr ve 'aḩd édesin (14) **ḥulāşa'-ı ḩarbaḩ tarīki budur**

harbak-ı esved aşl-ı lisân-ı (15) şevr aşl-ı bâdyân altışar dirhem karanfil üç dirhem (16) anīsūn dört dirhem ‘arāk ile toköz günden şoñra (17) cerr ve ‘ağd êdesin **hulāşa’-i māzeryūn** ‘aşir-i (18) māzeryūn-ı țarī yedi gün dura küdüreti (19) rūsūb êder cerr êdüp arziyyesine üç parmak

[70b]

(1) mā’i’l-cūbn kıatup dört günden şoñra cerr êdesin mezbūr (2) ‘aşra kıatup ‘ağd êdesin hulāşa’-i muhammer huluvvü’t-ța’ am (3) kıalur balğamı ve şafrāyı ishāl êder istiskāya sū’i’l- (4) kınyeye nāfi’ dir soğulcanı kırar isti’ māli (5) on iki ĥabbeden şülüş dirheme varınca **hulāşa’-i** (6) **encibār** fatkı ve kıurūĥ-ı dāĥileniñ envā’ına nāfi’ dir (7) **țarīķi budur** encibār dört yüz dirhem lūbenü’l-ĥubz iki yüz (8) dirhem şarāb-ı ebyaz ile naķ’ êdüp bir hefte ta’fīn (9) êdüp ba’de cerr ve ‘ağd êdesin hulāşa’-i muhammerü’l-levn (10) olur isti’ māli şülüş dirhem birkaç gün ‘ale’t-tevālī (11) mūnāsib mațbūĥātla vēreler **hulāşa’-i kınākına** (12) envā’-ı ĥummeyāta lā-nazīrdır **țarīķi budur** meşĥūķ-ı kına- (13) kınayı ‘arāk ile naķ’ êdüp sekiz günden cerr (14) ve ‘ağd êdesin isti’ māli bir dirhem ĥablar êdüp (15) birkaç gün ‘ale’t-tevālī tenāvül êdeler **hulāşa’-i mūşterī** (16) **țarīķi budur** mükelles mūşterīyi beş parmak kıadar ĥallü’l- (17) muķațtar ile naķ’ êdüp sekiz günden şoñra kākıddan (18) cerr êdüp üzerine kıatre kıatre bevlü’s-şıbyān (19) vēresin mekân-ı bāridede yigirmi dört sâ’at dura

[71a]

(1) ba’de esfīl-i kıar’aya rūsūb êder ġasl-ı mā’ ile üç (2) dört kerre ġasl ve ĥıfz êdesin isti’ māli ve ĥavāşı (3) milĥ gibidir **hulāşa’-i lūbenü’l-zāc** müşhil ve muķaydır (4) ĥummeyāta ve emrāz-ı sevdāviyyeniñ envā’ına nāfi’ dir **țarīķi** (5) **budur** milĥ-i țarțır milĥ-i zāc yüzer dirhem başka başka (6) mā’ ile ĥall êdüp birbirine kıatasın leben mişālinde (7) olur ĥammāmda ‘ağd êdesin milĥ olur isti’ māli nışf (8) dirhemden mişkāla varınca mā’ilerle vēresin (9) **hulāşa’-i lūbenü’l-kibrīt** kāle Kıarūlyūs belesān (10) ruțūbet-i aşıyyedir kıuvā-yı țabī’iyye kıuvvet vērir ruțūbāt-ı (11) fāsıdeyi tecfīf ruțūbāt-ı aşıyyeyi artırır (12) ve Bırākīsūs belesānü’r-riyye dēmişdir zīrā ruțūbet-i (13) țabī’iyyeniñ belesānıdır demi taşıyye êder keşir-i (14) emrāza nāfi’ dir sekte felc a’şāb cüzām marāz-ı (15) efrenc emrāz-ı riyyeniñ envā’ına nāfi’ dir zīķu’n-nefes (16) su’āl-i kıadīm ve cedīde ruțūbet-i re’si tecfīf (17) êder dimāğa kıuvvet vērir rīĥ-i

ķūlunca nāfi' dir dıķ (18) ve seyle veca'-ı mafāşıl nıķrīs gibi marāzlara nāfi' dir (19) zātū'l-cenbe daķı nāfi' dir bunuñ marāza fi' li nār ile

[71b]

(1) ĥaţab gibidir **ţarīķi budur** kibrīt-i aşfer yüz dirhem cīr-i (2) ĥām iki yüz dirhem ĥadīd-i ma' rifede üç yüz dirhem (3) mā' ile ŧabĥ ēdesin ĥatta maĥlūlı muĥammer olunca (4) ba' de ışıcak iken cerr ēdūp üzerine (5) ķaţre ķaţre bevlū'ş-şıbyān vēresin esfilde rūsūb (6) ēder ġasl ve tecfif ēdesin isti' māli şūlūs dirhemden (7) bir dirheme varınca **ĥulāşa'-i lāte-şūlfūr ţarīķi budur** (8) milĥ-i ŧarţir kibrīt berāber saĥķ ēdūp bir zūcācda zevb (9) ēdūp üzerine mā' i'l-ĥār koyup yigirmi ġün dura (10) ba' de cerr ēdūp üzerine ķaţre ķaţre duhn-ı ŧarţir vēresin (11) rūsūb ēder ġasl ve tecfif ēdesin **ĥulāşa'-i ŧarţirū'z-** (12) **zāc** munzıcdır şaķīķa yeraķāna süddeleri açar ĥacer-i kilye (13) ve meşāneye mu' arrıķdır ruţūbāt-ı fāsıdeyi ishāl ēder istiskāya (14) nāfi' dir müzmin muţavvel ĥummālara sū' i'l-ķınye ĥummā'-ı sevdā- (15) viyye ve sevdā'-ı merāķiyāya bedende olan ŧarţiriyyeleri (16) taĥlil ēder febre ķroniķāya nāfi' dir **ţarīķi budur** (17) duhn-ı ŧarţir otuz iki dirhem rūĥ-ı zāc on altı dirhem (18) ķaţre ķaţre vēresin esfil-i ķar' aya billūr mişāli (19) milĥ rūsūb ēder ĥammām-ı māriyede ruţūbetin uçurasın

[72a]

(1) ŧarţara essenşifikāte dērler isti' māli sūdüs dirhemden (2) şūlūs dirheme varınca **ĥulāşa'-i şebb** mu' arrıķdır iskor- (3) büt ve ĥummā'-ı şālişeye ķable'n-nevbe vēresin **ţarīķi budur** (4) şebb-i mükellesi ĥallū'l-muķaţţar ile ĥall ēdūp kāġıddan (5) cerr ēdūp ĥammām-ı buĥārda taķţir ēdesin esfilde ġasl (6) ķalır mekān-ı bāride vaż' ēdesin ' aķd olur isti' māli (7) on ĥabbeden yigirmi ĥabbeye varınca heftede iki kerre (8) vēresin **ĥulāşa'-i kibrītū'l-antimūn** cemī'-i aĥlāţı ishāl (9) ēder **ţarīķi budur** antimūn iki yüz dirhem ĥabş-ı ĥadīd (10) yüz dirhem bārūd ŧarţir-i ĥām ikişer ķabza zevb ēdūp (11) bir ķar' ada mā'-i re' s ile sekiz ġünden cerr ēdūp (12) üzerine ĥallū'l-muķaţţar vēresin kibrīt rūsūb ēder (13) ġasl ēdesin isti' māli dōrt ĥabbeden sekiz ĥabbeye (14) varınca **ĥulāşa'-i kibrīt-i antimūn ţarīķi budur** antimūn (15) ŧarţir üçer yüz dirhem būtede nār-ı şedīd ile altı (16) sā' at iĥrāķ ēdesin ba' de bir tūrāb ķar' ada ĥallū'l- (17) muķaţţar ile iki sā' at ŧabĥ ēdūp maĥlūlın cerr ēdūp (18) üzerine duhn-ı ŧarţir vēresin rūsūb ēder ġasl (19) ēdūp ĥıfz ēdesin **ĥulāşa'-i sādenc ţarīķi budur**

[72b]

(1) sādenc kırk sekiz dirhem kibrīt altmış dört dirhem bütede (2) iħrāk édüp rūḥ-ı zāc ile on bēş günden şoñra cerr (3) édüp duhn-ı ıarṭır ile rūsüb étdürüp ğasl (4) édesin isti' māli şülüş dirhemden bir dirheme varınca (5) **ḥulāşa'-i riyyetü's-şa'leb** seyl ve emrāz-ı riyyeye münāsibdir (6) **ıarıķı budur** riyyetü's-şa'leb üç 'aded 'arāk ile sekiz (7) sā'at ṭabḥ ve cerr édüp zūfā kıayşüm eşķābyüzā (8) anīsün rāziyānec ikişer dirhem sükker otuz dirhem (9) üç günden cerr ve 'aķd édesin **ḥulāşa'-i ancelikā** (10) mu'arriķdır ṭā'ün vebā semūmāt-ı kātile ve emrāz-ı (11) bāridiyye pādzeħdir **ıarıķı budur** aşlü'l- ancelikā iki yüz (12) dirhem rūḥü's-şarāb sekiz yüz dirhem yedi günden şoñra (13) cerr ve 'aķd édüp içine on altı ḥabbe kibrīt antimünü'l- (14) mu'arriķ kıatasın isti' māli on bēş ḥabbeden yigirmi (15) ḥabbeye varınca **ḥulāşa'-i merķaş** aḥlāt ishāl (16) éder envā'ı ḥummeyāta nāfi' dir **ıarıķı budur** merķaş-ı zehebi (17) türāb kıar'ada kibrītiyye ve duḥānı münķaıı' olunca yaķasın (18) ba' de ḥallü'l-muķaııtar ile bēş günden şoñra cerr édüp (19) ḥammām-ı buḥāriyyede taķıır édesin esfilde ğasl kıalır

[73a]

(1) lübāb-ı ḥubz ile ḥablar édesin her ḥabb altı ḥabbe ola (2) isti' māli bir 'aded **ḥulāşa'-i zıbaķ** süddeleri açar yeraķāna (3) semūmāt-ı kātiliyyeye ḥummeyātiñ envā'ına nāfi' dir (4) levni şāfi éder mu'arriķdır üç günde bir kerre tiryāk ile (5) véresin **ıarıķı budur** selmeni mā'-ı kıarāḥ ile ṭabḥ édüp (6) kāğıddan cerr édüp üzerine kıatre kıatre duhn-ı ıar- (7) ıır vérüp mekān-ı bārideye vaż' édesin esfil-i (8) kıar'aya ḥulāşa'-ı muḥammer rūsüb éder ğasl éder ve tecfif (9) édüp ḥıfz édesin isti' māli bēş ḥabbeden on (10) ḥabbeye varınca **ḥulāşa'-i pādzeħ-i şarkı** felc sekte (11) şar' ve ra'şeye ve emrāz-ı dimāgiyyeniñ cümlesine (12) nāfi' dir veca'-ı mafāşıl ve nıķrīs giderir envā'-ı (13) aḥlātı 'arāk ile iħrāc éder **ıarıķı budur** pādzeħ-i (14) şarkı sekiz dirhem milḥ-i sezāb milḥ-i ğıyākū ikişer (15) dirhem duhn-ı kıaranfil duhn-ı güherbā duhn-ı dārçin şülüşer dirhem (16) maḥlül-i mercān on iki dirhem rūḥ-ı kibrīt nışf dirhem (17) cevherü'l-mercān bir mışķāl pādzeħ-i mārı şülüş dirhem (18) bir kıar'aya kıoyup remād-ı ḥārre üzerinde üç gün (19) dura ba' de ḥablar édesin isti' māli dört ḥabbeden

[73b]

(1) sekiz ħabbeye varınca **ħulāşa'-i ğiyākū** pādzehr-i (2) mu'arriġdır ve maderü'l-bevldir **tarīķi budur** ğiyākū nüšâresin (3) bir ħar' aya ħoyup 'arāk ile on beş gün ğamr êdesin ba' de (4) cerr êdüp ħammâm-ı buĥâriyyede taħtîr êdesin 'aħd olup (5) zamġ mişâlinde bir muĥammer ħulāşa olur ħablar êdesin isti' mâli (6) iki 'aded bir dirhem **ħulāşa'-i mecû' ħân** balġamı ishâl (7) êder ruħûbet izâle êder nâzileye marâz-ı efrence şar' (8) yeraħâna şudâ'-ı bârideye zîħu'n-nefese ħummâya nâfi' dir (9) ma' deyi tenħiye êder **tarīķi budur** mecû' ħân yigirmi dört (10) dirhem türbüd sekiz dirhem zencebîl-i ebyâz on altı dirhem (11) besfâ' ic dört dirhem şâ' dü'ş-şarâb mâ'-i betûniħa (12) ellişer dirhem yêdi günden şoñra cerr êdüp içine terencübîn (13) on altı dirhem maĥmûde'-i anħâkî müdebber bir dirhem ħulāşa (14) êdesin içine duhn-ı dârħîn üç ħatre rûĥ-ı zâc (15) beş ħatre ħılħ êdesin isti' mâli dört dirhemden (16) mişħâla varınca **ħulāşa'-i lâciverd** ħalbe feraĥ (17) vêrir ruħûbet-i ma' deyi tecfif ve demi şâf êder (18) ħayzı açar kâbûsa emrâz-ı sevdâviyyeniñ envâ' ina (19) nâfi' dir **tarīķi budur** ħacer-i lâjiverdi rûĥü'l-milĥ ile

[74a]

(1) ħall ve maĥlûlın cerr êdüp rûĥ-ı kibrit ile rüsüb (2) êtdürüp ħallü'l- muħaħħar ile dört gün dura ba' de (3) cerr êdüp duhn-ı ħarħîr ile rüsüb ħasl ve tecfif (4) êdüp ħıfz êdesin **ħulāşa'-i ħabbü'l-'ar' ar** (5) ħacer-i külä ve meşâneye veca' -ı meşâneye veca' -ı ħûlunca vebâya (6) nâfi' dir ma' deye ħuvvet vêrir südde'-i kebed ve ħayz (7) açar **tarīķi budur** ħabb-ı übheli 'arāk ile ħamr êdüp (8) sekiz günden şoñra cerr êdüp 'aħd êdesin isti' mâli (9) şülüş dirhemden şülüşân dirheme varınca **ħulāşa'-i** (10) **ħîn-i maĥtûm** ħavâşşı zeheb ħavâşşına mu' âdildir (11) **tarīķi budur** ħîn-i maĥtûmı rûĥ-ı bârüd ile ħall ve maĥlûlın (12) cerr êdüp duhn-ı ħarħîr ile rüsüb êdüp ħasl (13) ve tecfif êdesin isti' mâli şülüş dirhemden dirheme (14) varınca **ħulāşa'-i helîlec** emrâz-ı şafrâviyyeniñ (15) envâ' ina nâfi' dir ishâl êder **tarīķi budur** helîlec-i (16) aşferi 'arāk ile ħamr êdüp on gün dura ba' de (17) cerr êdüp ħammâm-ı buĥâriyyede 'aħd êdesin isti' mâli (18) iki dirhemden üç dirheme varınca **ħulāşa'-i efyûn** (19) **tarīķi budur** efyûnı şaĥîfe êdüp bir meşħûb-ı ħadîd

[74b]

(1) üzerine koyup kibrît ile tedbîr âdesin ba' de beş (2) günden sonra cerr ve 'ağd âdesin **hulâşa'-i pâdzehr** (3) **tarîki budur** bârûd-ı muṭahhar rûḥ-ı zâc berâber inbîk ile (4) taḳṭîr âdesin nâr-ı ma' kûse ile mişli 'arâk ile hılt (5) âdûp iki kerre taḳṭîr âdesin pâdzehri bu mâ' ile ḥall âdûp (6) kâğıddan cerr âdûp ḥummâzü'l-ütrûc yâ ḥallü'l-muşa' ad ile (7) rûsûb âtdürüp ğasl ve tecfîf ve hıfz âtdüresin (8) isti' mâli on ḥabbeden on beş ḥabbeye varınca muḳaṭṭar (9) mâ'ilerle vâresin **hulâşa-i fâşirâ** emrâz-ı raḥmîñ (10) envâ' ina nâfi' dir hıltîr veyâ cünd-i bîdester ile ḥablar (11) âdesin **tarîki budur** tâze fâşirâyı daḳḳ âdûp (12) 'uşâresin çıkarup mekân-ı bâride beş gün dura (13) esfil-i qar' aya bir beyâz ğubâr rûsûb âder sâyede (14) tecfîf âdûp hıfz âdesin isti' mâli on ḥabbeden (15) on iki ḥabbeye varınca **hulâşa'-i tarṭîr-i müshilü'l-** (16) **câmi'** envâ' -ı aḥlâṭı ishâl âder mu' arıḳdır iskorbût (17) ṭâ'ûna istiskâya ve sâ'ir marâzlara nâfi' dir (18) **tarîki budur** milḥ-i tarṭîri ḥallü'l-muşa' ad ile yigirmi (19) kerre ḥall ve 'ağd âdesin ba' de 'arâk ile 'ale'l-arziyye

[75a]

(1) sekiz kerre taḳṭîr âdesin tarṭîr esfil-i qar' ada ḥall (2) olup duhn-ı muḥammer olur mişli rûḥ-ı zâc ile hılt âdûp (3) tedricen taḳṭîr âdesin esfil-i qar' ada ma' kûd hulâşa (4) ḳalır bûtede üç gün üç gece iḥrâḳ âdesin (5) şâbit olur isti' mâli nişf şülüş dirhem **hulâşa'-i** (6) **bârûd** ruṭûbet-i fâsideyi izâle âder emrâz-ı tarṭîriyyeyi (7) taḥlîl âder veca' -ı mafâşıla mâlihûlyâya ḥâricde evrâm-ı (8) bâride ve felġamûnilere usḳîlar cereb ve ḥikke kûbâ berâş (9) behâḳ ve emrâz-ı cildiñ envâ' ina ṭlâ âdesin **tarîki budur** (10) bârûd-ı maġsûl tarṭîr-i menḳî yüzer dirhem ikisin iḥrâḳ (11) âdesin maḥrûḳdan yüz dirhem milḥ-i zâc yüz dirhem (12) ikisin başka başka ḥall ve cerr âdûp ikisin birbirine (13) ḳatasın daḫı 'ağd âdesin bir beyâz yağ olur isti' mâli (14) şülüş dirhemden şülüşân dirheme varınca **hulâşa'-i tarṭîr-i** (15) **müshilü'l-câmi'** **tarîki budur** milḥ-i tarṭîr rûḥü'l-'arâk (16) ikişer yüz dirhem ḳalḳaṭâr üç yüz dirhem rûḥ-ı zâc (17) on altı dirhem on iki günden sonra mâ' ilü'r-raḳabede (18) üç gün üç gece taḳṭîr âdûp arziyyesinden (19) milḥ iḥrâc âdûp muḳaṭṭara vârup on günden sonra

[75b]

(1) ṭî[n]-i yâbis ile ḳurşlar âdûp mâ' ilü'r-raḳabede nâr-ı (2) şedîd ile 'ale'l-arziyye üç kerre taḳṭîr âdesin (3) muḳaṭṭarı otuz gün ta' fîn âdesin ba' de ḥammâm-ı (4) mâriyede

taḳṭīr ʿedesin esfil-i ḳarʿada billūr (5) miṣāli ḫulāṣa ḳalur **ḫulāṣaʿ-ī šems** muʿarriḳdır (6) ḫummeyātūñ envāʿına nāfiʿdir bir sāʿat evvel vēresin (7) **ṭarīḳi budur** varaḳ-ı zeheb sekiz dirhem bārūd-ı menḳī (8) altmış dōrt dirhem ʿuḳḳāb otuz iki dirhem māʿ-ī (9) ṣāfi dōrt yüz dirhem altmış gün taʿfin ʿedesin (10) baʿde kāğıddan cerr ʿedüp duhn-ı ṭarṭīr ile rūsūb (11) ʿetdüresin bir cevher-i aṣfer olur dōrt kerre ḡasl (12) ʿedüp ḫammām-ı māriyede tecfīf ʿedüp üzerine (13) yüz dirhem rūḫüʿ-ş-şarāb ḳatup ḫātem-i ḫermes ile (14) ḫatm ʿedüp on beş gün taʿfin ʿedesin baʿde (15) ḫammām-ı māriyede taḳṭīr ʿedesin esfil-i ḳarʿada (16) kibrit-i aṣfer ḳalur istiʿmāli iki ḫabbeden dōrt ḫabbeye (17) varınca ḫubūbāt ile vēresin **ḫulāṣaʿ-ī bārūd** (18) süddeʿ-ī raḫm ve ṭiḫāli aḳar aḫlāṭūñ envāʿını ishāl (19) ʿeder ḫulāṣaʿ-ī rāvend ve sināmeki ile vēresin **ṭarīḳi**

[76a]

(1) **budur** bārūdı bütede zevb ʿedüp gitdikce nārın (2) arturup baʿz kerre āteşli faḫm ile ḳarışdurasın (3) ṣābit olur baʿde ḫallüʿl-muḳaṭṭar ile üç kerre ḫall ve (4) ʿaḳd ʿedesin ʿarāḳ ile ḫall ʿedüp yigirmi dōrt (5) sāʿatden cerr ʿedüp ḫammām-ı māriyede taḳṭīr (6) ʿedesin ṭalḳ miṣāli ḳatmer ḳatmer türāb olur āteşe (7) ʿilḳa ʿetdikde šems gibi serīf zevb olur bu beyāz (8) türābı ḫıfz ʿedesin **ḫulāṣaʿ-ī kebedüʿl-ʿicl** ishāl-ī (9) kebede istiskāya emrāz-ı kebede nāfiʿdir **ṭarīḳi budur** (10) buzaḡu ciġeri bir ʿaded şandal-ı aḫmer dārḳin dōrder (11) dirhem sūnbül-ī hindī verd-ī aḫmer yarımşar ḳabza ḫamīreʿ-ī (12) zehre-ī hindibā sekiz dirhem ḳurş-ı rāvend ḳurş-ı ḡāfit (13) altışar dirhem ʿarāḳ üç yüz dirhem sekiz sāʿatden şoñra (14) cerr ʿedüp ince bir mıḳdār sūkker ḫall ʿedüp ḫulāṣa (15) ʿedesin **ḫulāṣaʿ-ī ġiremüre-ī ḳırışāle** istiskāya (16) ḫacer-ī kilye ve meşāneyi ḳıḳarır bevli idrār ʿeder **ṭarīḳi** (17) **budur** billūr-ī maʿdenī milḫ-ī ṭarṭīr yüzer dirhem bir müzeccec (18) türāb ḳarʿada üç gün üç gece iḫrāḳ ʿedesin (19) baʿde māʿ-ī arūḡāminyüre ile on gün dura

[76b]

(1) baʿde cerr ʿedüp duhn-ı ṭarṭīr ile rūsūb ʿetdürüp (2) ḡasl ve tecfif ʿedüp ḫıfz ʿedesin istiʿmāli (3) şülüş dirhemine bir dirhem milḫ-ī ṭarṭīr ḳatup istiʿmāl (4) ʿedesin **ḫulāṣaʿ-ī merḳaş** ḳubāya behaḳa nāfiʿdir (5) elde olan ḫuşūneti giderüp beyāz ʿeder (6) ḫāricde müstaʿmeldir **ṭarīḳi budur** beyāz merḳaşı (7) alup bārūd ve milḫ ile ḳıḳmış māʿ ile ḫall ʿedüp (8) maḫlūlin cerr ʿedüp üzerine ḳatre ḳatre ʿarāḳ (9) vēresin bir beyāz ḡubār rūsūb ʿeder ḡasl ve tecfif (10) ʿedesin **ḫulāṣaʿ-ī pādzehriyye** lodānū terkībine (11) girür **ṭarīḳi budur** anceliḳā zurunbād ḫūlincān (12) ṭūrmantilā ḳışr-ı ütrüc ʿūd hindī şandal-ı

aḥmer (13) ve aṣfer sekiz dirhem kırmız müşk-i ṭarāmsī^ʿ dārçin (14) sünbül-i hindī ḳaranfil cevz-i buvvā besbāse ḳāḳūle behmenān (15) dörder dirhem kāfūr bir dirhem rūḥ-ı übhel ile ḥulāṣa (16) edesin ḥulāṣa^ʿ-i ḥarmeyān ṣar^ʿ felc teṣenüc ve emrāz-ı (17) dimāḡiñ envā^ʿ ma nāfi^ʿ dir ṭarīḳi budur cünd-i bīdester (18) mā^ʿ-i sālūyā ile sekiz gün ḡamr edesin ba^ʿ de (19) cerr ve ^ʿaḳd edesin ḥulāṣa^ʿ-i lodānū Liḡorçitanūs

[77a]

(1) ṭarīḳi budur ^ʿaṣir-i penc ile çıḳmıṣ ḥulāṣa^ʿ-i efyūn (2) ḥulāṣa^ʿ-i za^ʿ firān ḥulāṣa^ʿ-i mūmiyā ḥulāṣa^ʿ-i pād- (3) zehriye kırık sekiz dirhem güherbā üç dirhem mā^ʿ-i (4) līmūn ile çıḳmıṣ milḥ-i lü^ʿ lü^ʿ milḥ-i mercān ikişer dirhem (5) ṭin-i maḥtūm bir buçuk dirhem pād-zehr ^ʿaẓm-i ḳalb-i iyyel (6) ḳarn-ı gergedān birer dirhem ^ʿanber nişf dirhem duhn-ı (7) anīsūn duhn-ı rāziyāne on beş ḳatre ḥulāṣa (8) edesin ḥulāṣa^ʿ-i lodānū Laḳrūliyūs ṭarīḳi (9) budur ^ʿarāḳ ile çıḳmıṣ ḥulāṣa^ʿ-i efyūn ve ṣems (10) mīzān burcunda iken arzdan çıḳmıṣ aṣlū^ʿ-l-benc (11) ḥulāṣası otuz ikişer dirhem ḥulāṣa^ʿ-i devā-i ^ʿanber (12) ḥulāṣa^ʿ-i devā-i misk birer mişḳāl mūmiyā milḥ-i lü^ʿ lü^ʿ (13) milḥ-i mercān ḥulāṣa^ʿ-i za^ʿ firān altışar dirhem (14) ṭin-i maḥtūm-ı feylesūf ṭarīḳıyla mükelles-i ḳarn-ı iyyel (15) ^ʿaẓm-ı ḳalb-i iyyel ikişer dirhem duhn-ı ḳaranfil duhn-ı dārçin (16) duhn-ı anīsūn duhn-ı güherbā duhn-ı merzencūş duhn-ı (17) cevz-i buvvā on ikişer ḳatre misk-i ^ʿanber şülüşer dirhem (18) ḥulāṣa edesin ḥulāṣa^ʿ-i lodānū Lebrāklisūs (19) ṭarīḳi budur efyūn-ı müdebber sekiz dirhem ^ʿaṣir-i

[77b]

(1) tuffāḥ ^ʿaṣir-i nārenc ^ʿaṣir-i sefercel mā^ʿ-i līmūn mā^ʿ-i^ʿ-l- (2) ṭuḥlūb altışar dirhem dārçin ḳaranfil za^ʿ firān dörder (3) dirhem otuz gün ta^ʿ fin edesin ba^ʿ de cerr édüp (4) içine ^ʿanber rub^ʿ mişḳāl misk üç dirhem cevher-i (5) lü^ʿ lü^ʿ cevher-i mercān yarımşar dirhem cevherü^ʿ-z-zeheb (6) nişf dirhem otuz gün ta^ʿ fin edesin lodānū (7) nepente Liḡorçitanūs ṭarīḳi budur kibrit-i feylesūf (8) sekiz dirhem levnü^ʿ-l-mercān on iki dirhem ḥulāṣa^ʿ-i (9) lü^ʿ lü^ʿ dört dirhem duhn-ı zeheb duhnü^ʿ-l-fıẓza birer (10) mişḳāl cevherü^ʿ-l-mūmiyā cevherü^ʿ-l-tiryāk cevherü^ʿ-l-meşri- (11) diṭūs cevāriş-i kırmız cevāriş-i diyāsentā ma^ʿcūn-ı (12) şandaleyn yarımşar dirhem cevherü^ʿ-l-kāfūr cevherü^ʿ-l- (13) güherbā pādzehr ṭin-i maḥtūm ḳarn-ı iyyel gergedān ṭin-i (14) ermenī şülüşer dirhem cevher-i za^ʿ firān iki dirhem duhn-ı (15) dārçin duhn-ı cevz-i buvvā duhn-ı besbāse duhn-ı ḳaranfil (16) duhn-ı fulful duhn-ı rāziyāne duhn-ı ütrüc on ikişer (17) ḳatre duhn-ı anīsūn yigirmi ḳatre milḥ-i sālebiye (18) ile muḳaṭṭar rūḥ-ı

kibrīt bir mişkāl cevherü'l- misk (19) cevherü'l-^c anber südüser dirhem üç hefte ta^c fin
êdesin

[78a]

(1) **hulāşa'-i lodānū tarīki budur** hallü'l-muqattar ile çıkmış (2) hulāşa'-i efyūn on altı
dirhem ^c arāk ile çıkmış (3) hulāşa'-i za^c firān sekiz dirhem milḥ-i lü^c lü^c milḥ-i mercān
(4) ikişer dirhem kibrīt-i feylesūf dört dirhem (5) birbirine kıtasın **hulāşa'-i lodānū
tarīki budur** (6) efyūn devā'ü'l-^c anber sekiz dirhem ^c arāk ile üç (7) günden sonra cerr
ve ^c aqd êdesin ^c aşir-i aşlü'l-benc (8) altı dirhem mezbūr ma^c küde kıtup muqattarı
üzerine (9) kıoyup yigirmi gün ta^c fin êdesin ba^c de ruḥbetin (10) uçurup içine hulāşa'-i
ḥarmeyān duhn-ı lü^c lü^c duhn-ı (11) mercān yarımşar dirhem hulāşa'-i za^c firān şülüş
(12) dirhem duhn-ı ütrüc duhn-ı dārçin duhn-ı kıaranfil dörder (13) kıatre misk-i ^c anber
altışar ḥabbe ḥıfz êdesin (14) **hulāşa'-i lodānū tarīki budur** mā'-i līmūn ile (15) çıkmış
hulāşa'-i efyūn on altı dirhem hulāşa'-i (16) za^c firān sekiz dirhem hulāşa'-i lü^c lü^c
hulāşa'-i (17) mercān hulāşa'-i diyāsenta kıarn-ı gergedān ^c anber birer (18) mişkāl ḥıfz
êdesin **hulāşa'-i lodānū Paḫūrāle** (19) emrāz-ı şadriñ envā^c ma nāfi^c dir **tarīki budur**

[78b]

(1) hulāşa'-i efyūn on altı dirhem hulāşa'-i za^c firān (2) mürr-i şāfi şabūr ikişer dirhem
zehr-i kibrīt zehr-i (3) ^c aselbend rūḥ-ı milḥ birer dirhem ḥıfz êdesin (4) **hulāşa'-i
lodānū Līkvidā tarīki budur** hulāşa'-i (5) efyūn rūḥ-ı zāc sekizer dirhem za^c firān
devā'ü'l-^c anber (6) cevārişü'l-verd altışar dirhem ^c anber bir dirhem ^c arāk (7) toqşan
altı dirhem yigirmi günden sonra cerr êdüp (8) ruḥbetin uçurasın isti^c mâli dört
ḥabbeden (9) sekiz ḥabbeye varınca **hulāşa'-i lodānū Laḫrūliyūs** (10) **tarīki budur**
hulāşa'-i efyūn on altı dirhem ^c aşir-i (11) ḥaşḥaş sekiz dirhem aşl-ı lisānū'l-kelb
rubbu's-sūs (12) mūmiyā'-i baḫrī mī^c a'-ı sā ile za^c firān dörder dirhem (13) ^c arāk ile
sekiz günden sonra cerr êdüp ^c aqd êdesin (14) pādzeḫr kibrīt-i feylesūf ikişer dirhem
milḥ-i lü^c lü^c (15) milḥ-i mercān birer dirhem kıarn-ı gergedān azm-i kıalb-i iyyel (16)
güherbā yarımşar dirhem ^c anber-i misk duhn-ı zeheb duhn-ı (17) bābūnec duhn-ı
rāziyānec duhn-ı anīsūn duhn-ı nārenc (18) duhn-ı kıaranfil duhn-ı afsentīn duhn-ı
ceviz-i buvvā duhn-ı (19) şibet duhn-ı ütrüc südüser dirhem ḥıfz êdesin

[79a]

(1) *hulāşa'-i tiryāk-ı mübârek tarîki budur* kuruş-ı esfil (2) kırk sekiz dirhem akraşü'l-efâ'î hulāşa'-i efyün (3) yigirmi dörder dirhem mürr-i şâfi lübbân altışar dirhem rubbü's- (4) sūs on iki dirhem hulāşa'-i za'firân sekiz (5) dirhem mī'a'-ı seyyâle zam[ğ]-ı 'arabî senderūs sekbî nec (6) 'aşir-i aķāķiyâ 'aşirü'l-lıhıyetü't-teys dörder dirhem (7) kafrü'l-yehüd kaşnı cāvşir maştakî ikişer dirhem (8) hulāşa'-i ĥarmeyân bir dirhem dâr-ı fulful üç vaķıyye (9) dârçin seliĥe kuşt fulful-i ebyaz fulful-i esved (10) faķķāĥ-ı adĥır sünbül-i hindî usţühüdüs zurunbâd (11) zencebîl altışar dirhem ķāķüle ĥabb-ı belesân kebâbe (12) sâdec-i hindî ĥaranfil ĥülincân besbâse nârdîn (13) ĥabb-ı übhel dörder dirhem 'ūd iki dirhem kâbilî anceliķâ (14) penţâfilün râvend tûrmantilâ bezr-i ma'denos (15) tîn-i maĥtûm fûtenc müşk-i tarâmşî' farâsiyün altışar (16) ĥabbü'l-gâr kañaryün doķu[z] râvend-i tavîl ikişer (17) bucuķ dirhem verd-i aĥmer bucuķ dirhem verd-i aĥmer şevketi'l-mübâreke îrsâ merzencüş (18) usķürdiyün 'ūd-ı belesân şandal-ı aşfer ġarîķün (19) bezr-i fücil reşâd on ikişer dirhem heyü fâriķün

[79b]

(1) kaşşüm kemâfîţüs kemâderyūs şa'ter ca'de ikilîlü'l- (2) cebel sâlüyâ eşķabyüzâ asârün zirâvend-i (3) müdahrec râsen su'd çıntıyânâ ķümü pînpinellâ (4) împaratoryün lûf-ı ĥayye vençetüsiķü nânĥuvâĥ (5) ĥammâmâ anîsün râziyâne ĥabb-ı ütrüc sîsâliyüs (6) bezr-i heyüfâriķün ķāķüle tîn-i ermenî ĥarn-ı iyyel (7) dörder dirhem sâbinâ yigirmi dörder dirhem mişli 'arâķ (8) ile otuz gün ta'fin êdesin ba'de cerr êdüp (9) 'aķd êdesin içine belesân-ı şaĥîĥ duhn-ı cevz-i buvvâ (10) on ikişer dirhem duhn-ı ĥaranfil duhn-ı güherbâ duhn-ı (11) kâfûr birer mişķâl rûĥ-ı zâc dört dirhem rûĥ-ı zamġü'l-butm altı dirhem arzıyyesin iĥrâķ êdüp (12) milĥ iĥrâc êdüp ĥulâşaya ĥatup ĥablar êdesin (13) *fâşl-i fî'l-ehârâti'l-muşa'adati'l-efrencî zehr-i* (14) *antimün* müşhilü'l-muķaydır *tarîki budur* antimün-ı ĥâmı (15) bârüd ve milĥ-i ta'âm ile çıķmış mâ'-i fârûķ ile ĥall (16) êdüp taş'îd êdesin isti'mâli üç ĥabbeden (17) yêdi ĥabbeye varınca ĥamîre'-i verd ile vêresin *zehr-i* (18) *antimünü'l-müdebber* müşhil-i laţîfdir 'asel-i muşaffâ 'arâķ

[80a]

(1) yüzer dirhem taķtîr êdüp muķaţţarı mişli zehr-i antimün (2) ile otuz gün ta'fin êdesin ba'de tecfîf (3) êdesin isti'mâli beş ĥabbeden on ĥabbeye varınca (4) *zehr-i*

kibrīt **ṭarīki budur** ṭarṭīr-i mükelles yigirmi (5) bēş dirhem kibrīt-i aşfer elli dirhem sekiz sâ' at (6) taş'îd êdesin **zehr-i kibrīt** ṭarīki budur zehr-i (7) kibrīt elli dirhem milḥ-i ṭa'âm kırk dirhem mürr-i şâfi (8) ḳalkaṭâr lübbân otuz ikişer dirhem maşṭakī yigirmi (9) dört dirhem za'firân dört dirhem on iki sâ' at (10) taş'îd êdesin **zehr-i zernîḥ** ṭarīki budur zernîḥ-i (11) aşfer ḳalkaṭâr milḥ-i ṭa'âm bürâde'-i ḥadîd yüzer (12) dirhem 'ale'l- arziyye üç kerre taş'îd êdesin (13) **zehr-i sâdenc** ṭarīki budur sâdenc-i 'adesî yüz (14) dirhem 'uḳḳâb iki yüz dirhem taş'îd êdesin (15) muşa'adı mâ' ile ḥall êdüp ṭarṭīr ile rüsûb (16) êtdürüp ğasl ve tecfif êdesin isti'mâli on (17) ḥabbedir **zehr-i zîbaḳü'l-ḥayât** müshil-i laṭifdir **ṭarīki** (18) **budur** zîbaḳü'l-ḥayât yigirmi dirhem zîbaḳ ḡabîṭ on (19) dirhem 'ale'l-arziyye üç kerre taş'îd êdesin isti'mâli

[80b]

(1) bēş ḥabbeden on ḥabbeye varınca ḥavâşı zîbaḳü'l-ḥulv (2) gibidir **zehrü'l-fizṣa** **ṭarīki budur** rûḥ-ı bārûd ile (3) tekliş olup milḥ ile iḥrâḳ olmuş fizṣa yüz dirhem (4) 'uḳḳâb yedi yüz dirhem 'ale'l-arziyye birkaç kerre taş'îd (5) êdesin ba'de ğasl ve tecfif êdesin **zîbaḳü'l-câmi'** (6) 'ilâc-ı küllîdir cemî'-i emrâzı 'arâḳ ile iḥrâc êder (7) **ṭarīki budur** zâc-ı muḥriḳ bārûd-ı ebyaz ikişer raṭl (8) şebb-i muḥriḳ zîbaḳ birer raṭl 'ale'l-arziyye yedi kerre (9) taş'îd êdesin ba'de ğasl ve tecfif êdüp üzerine (10) ḥallü'l-muşa'ad ḳoyup üç gün dura ba'de maḥlûlın (11) cerr êdüp arziyyesine yine ḥallü'l-muḳaṭṭar ḳoyup bēş (12) gün dura ba'de maḥlûlın cerr êdüp ḥammâm-ı mâriyede (13) taḳṭīr êdesin rüsûbı mâ'-i ḥâr ile yedi kerre (14) ğasl êdesin bundan kırk dirhem zehebü'r-ra'd (15) za'firân ḥadîd on bēş dirhem isti'mâli bēş ḥabbeden (16) südüs dirhem lisân-ı şevr ḥamîresiyle vêresin (17) **zîbaḳü'l-câmi'** 'ilâc-ı küllîdir istiskâya marâz-ı (18) efrence nıḳrîs cerebe emrâz-ı cildiyyeniñ envâ'ına nâfi' dir (19) müshildir **ṭarīki budur** zîbaḳ yüz dirhem bārûd-ı

[81a]

(1) ebyaz zâc ikişer yüz dirhem ḥall ile tertîb êdüp (2) on iki sâ' at taş'îd êdesin ba'de bārûd şebb-i (3) muḥriḳ yüzer dirhem muşa'ad vêrüp yine yigirmi dört (4) sâ' at tertîb ve taş'îd êdesin ba'de müferriḥ mâ'ilerle (5) ğasl êdüp nârda kırmızı olunca dura ba'de ğasl (6) ve tecfif êdesin isti'mâli üç ḥabbeden bēş ḥabbeye (7) varınca ḳurûḥ-ı reddiyye sereṭâna nâfi' dir mâddelere nâfi' dir (8) **zehr-i 'uḳḳâb** mu'arriḳdir emrâz-ı ma'deye şarâb-ı afsentîn (9) ve maṭbûḥ-ı şâşaf râs ile vêresin ḥummâ'-ı rub'a (10) lâ-nazîrdir **ṭarīki budur** bürâde'-i ḥadîdi mişli 'uḳḳâb (11) ile taş'îd êdesin ba'de mişli

milh-i müdebber ile (12) ‘ale’l-arziyye yedi kerre taş‘id edesin isti‘mâli (13) üç habbeden dört habbeden südüs dirheme varınca (14) **zehr-i bārūd** hummâ‘-i sāliseye harâreti kaç‘ ve ‘atşı (15) teskîn eder **tarîki budur** bārūdı mişli milh-i ta‘âm (16) ile çölmekde taş‘id edesin zehr-i ebyaz olur (17) **zehr-i kibrît tarîki budur** antimûnı mâ‘-i fārûk (18) ile hâll edüp duhn-ı tartîr rüsüb êtdürüp (19) ğasl edüp mâ‘-i re‘sile nıfı kalınca tabh edüp

[81b]

(1) ba‘ de cerr edüp hammâm-ı mârîyede taqtîr edesin esfili (2) mişli remlü’l-nehr ile taş‘id edesin **zîbakü’l-** (3) **hulvü’l-cevherîn tarîki budur** zîbak-ı ğabîṭ (4) raşâsatü’l- antimûn ellişer dirhem milh-i müdebber sekiz (5) dirhem zâc-ı mükelles otuz iki dirhem mâ‘-i fārûk ile (6) hâll edüp ‘ale’l-arziyye üç kerre taqtîr edesin (7) **zîbakü’l-hulvü’l-şarkî** müşhil-i mu‘arrıkdır **tarîki budur** (8) zîbak yigirmi dört dirhem varak-ı zeheb sekiz dirhem mülgame (9) otuz iki dirhem zîbakü’l-hulv ile saḥḥ edüp (10) dört kerre taş‘id edesin **zîbakü’l-hulv** Liğorçitâ- (11) nûs **tarîki budur** zîbakü’l-hayy altı yüz dirhem zîbak-ı (12) muşad sekiz yüz dirhem altı sâ‘at taş‘id edesin (13) isti‘mâli yigirmi habbe **zîbak-ı hulv-ı şarkî tarîki budur** (14) zîbak-ı ğabîṭ otuz iki dirhem ilgâm edüp otuz (15) iki dirhem zîbak-ı muşad ile üç kerre taş‘id edesin (16) **zîbak-ı hulv-ı sâdec tarîki budur** zîbak-ı maġsûli (17) rûh-ı bārūd ile teklis ve mâ‘ ile ğasl edüp (18) mişli zîbak ile saḥḥ edüp taş‘id edesin isti‘mâli (19) altı habbeden on iki habbeden on beş habbeye varınca

[82a]

(1) **zîbak-ı hulv-ı sâdec** tarîki budur zîbakı mâ‘-i fārûk (2) ile hâll edüp duhn-ı tartîr ile rüsüb êtdürüp (3) ğasl taş‘id edesin isti‘mâli sekiz habbe (4) **zîbakü’l-hulvü’l-ġarbî** tâ‘ûna istiskâya yeraġâna (5) zâtü’l-cenbe niġrîse ğaşy marâz-ı efrenc dîdân (6) nevâzil-i ġadîm ġurûḥât-ı ḥabîşe ve emrâz-ı cilde nâfi‘ dir (7) demi ve nuḥâ‘ı şâf eder ruṭbât-ı fâsideyi (8) tecfîf eder **tarîki budur** zîbak-ı ğabîṭ on iki (9) dirhem zîbak-ı hulv on altı dirhem varak-ı fizza on (10) dirhem dört kerre taş‘id edesin isti‘mâli şülüş (11) dirhemden şülüşân dirheme varınca müşhilât ile (12) vâresin **zîbak-ı hulv tarîki budur** zîbak-ı zâc (13) milh-i ta‘âm yüz dirhem bārūd-ı ebyaz otuz iki (14) dirhem ḥallü’l-muġatṭar ile tertîb ve taş‘id edesin (15) muşad dan yüz dirhem milh-i ta‘âm toġsan altı dirhem (16) zâc otuz iki dirhem yine taş‘id edesin **zîbakü’l-** (17)

antimūnü'l-hulv 'ilāc-ı küllīdir ruṭūbet ishāl (18) éder marāz-ı efrence seyelān-ı menīye dīdāna ḡurūḡ-ı ḡabīseye (19) māddeye šikāka emrāz-ı cilde šürben ve ṡilā'en

[82b]

(1) nāfi' dir **ṡarīḡi budur** zībaḡü'l-antimūn zībaḡü'l-hulvü'l- (2) cevherin yüzer dirhem üç kerre taš'īd édesin (3) isti' māli on ḡabbe yigirmi ḡabbeden nıšf dirheme (4) varınca müšhilāt ile vēresin **zībaḡ-ı muša' ad** (5) **ṡarīḡi budur** zībaḡ yüz dirhem bārūd-ı ebyaš šebb (6) ellıšer dirhem milḡ-i ṡa' ām otuz iki dirhem ḡall ile (7) tertīb ve taš'īd édesin **zībaḡ-ı muša' ad ṡarīḡi** (8) **budur** mā'-i fārūḡ ile mükelles-i 'abd zāc-ı muḡammer milḡ-i (9) ṡa' ām berāber taš'īd éde **zībaḡü'l-hulvü'l-mercān** (10) ḡavāšı türbūd ma'deni gibidir **ṡarīḡi budur** zībaḡ-ı (11) maḡsül milḡ-i enderānī yüz dirhem zāc-ı muḡriḡ iki yüz (12) dirhem aḡaḡ zarfi içinde ḡallü'l-muḡaṡṡar ile tertīb (13) édüp bir mu' tedilü't-ṡül ḡar' aya ḡoyup šedd-i vašl (14) édüp remād ile taḡṡir édüp yigirmi dört (15) sā'at nār-ı šedīd ile taš'īd édesin ba'de (16) ḡaṡ' vašl édüp šā'd-ı ašferi ve aḡmeri mišli (17) milḡ-i enderānī ve šebb-i muḡriḡ ile ḡılt édüp mezbūr (18) muḡaṡṡarı üzerine ḡoyup nār-ı ḡavī ile taš'īd édesin (19) muša' ad-ı ašferi alup bütēye ḡoyup

[83a]

(1) nāra ḡoyasın ḡırmızı olduḡda mezbūr muḡammere ḡatup birḡaç (2) kerre mā'i'l-ḡarāḡ ile ḡasl édesin isti' māli (3) üç ḡabbeden beš ḡabbeye varınca **zībaḡü'l-mercānīn** (4) ḡavāšı mezbūr gibidir **ṡarīḡi budur** zībaḡü'l-muša' ad (5) rūḡ-ı zāc rūḡ-ı bārūd berāber taḡṡir édesin (6) nār-ı ḡavī ile taš'īd édesin billūr mišālinde beyāz (7) ve šeffāf cevher olur müšhil-i laṡīfdir ašḡāb-ı šan'at (8) 'indinde keširü'l-isti' māldir isti' māli mezbūr gibidir (9) **zehr-i antimūn ṡarīḡi budur** antimūniyye dört yüz dirhem (10) milḡ-i eflāḡ yüz dirhem 'uḡḡāb üç yüz dirhem 'ale'l-arziyye (11) üç kerre taš'īd édesin **zehr-i antimūnü'l-müdebber** ṡā'ūna (12) ḡummeyātü'l-ḡāriyye šar'a envā'-ı māliḡülyāya ve mānyā marāzına (13) ihtirāḡ-ı šafrādan olan emrāzlarıñ envā'ına (14) nāfi' dir müšhilü'l-muḡay ve mu'arriḡdır **ṡarīḡi budur** (15) milḡ-i ṡarṡiri alup üzerine ḡallü'l-muḡaṡṡar ḡoyup taḡṡir (16) édesin yine cedīd-i ḡallü'l-muḡaṡṡar vērüp yine taḡṡir (17) édesin bu ṡarīḡ üzere sekiz kerre édesin bu milḡden (18) on iki dirhem mišli reml ile taš'īd olmuš antimūn (19) sekiz dirhem saḡḡ édüp bütēye ḡoyup nāra vaš' édesin

[83b]

(1) hatta zevb olup kan gibi ola ba' de dökese bir remādü'l- (2) levn nesne olur hıfz edese ba' de hūlincān (3) kurs-ı ġāliye qaranfil dārçin besbāse dörder dirhem za' firān (4) şülüş dirhem bunları ' arāk ile ġamr edüp bir hefteden şoñra (5) maḥlūlın cerr edüp mezbūr müdebberi içine qoyup remād-ı hārrede (6) iki gün dura ba' de taḥfif edese bir qaranfilī renginde (7) sufūf olur zücāca qoyup havādan hıfz edese (8) isti' māli yedi ḥabbeden on ḥabbeye varınca **zehr-i kibrīt-i** (9) **ebyaž** ḥavāşşı leben-i kibrīt gibidir **tarīki budur** bārūd-ı (10) ebyaž yüz dirhem zehr-i kibrīt sekiz dirhem zevb edüp (11) zehr-i kibrīti recm edüp iki sâ' at nār-ı qavīde dura (12) şābit olur mişli kibrīt ile taş' id edese zehr-i ebyaž (13) olur **zehr-i kibrītü'l-sādec** tā' ūna bir dirhem (14) mā'i'l-tiryāk yā mā'i'l-şevketi'l-mübāreke yā şarāb-ı ūtrüc ile (15) vēresin 'ufūnet men' eder zātü'l-cenbe ruḥbetden (16) ḥādiş olan evrāma ḥabb-ı efrenc ve emrāz-ı cildiyyeye her ne (17) zamān ki tecfife muḥtāc ola lā-nażirdir emrāz-ı şadrñ (18) envā'ına riyye ve rebv zīku'n-nefes su'āl-i qadīm ve ḥādişe (19) nevāzil marāzına ḥummeyāta nāfi' dir isti' māli nışf dirhemden

[84a]

(1) bir dirheme varınca *ve yusḳī la-yecüzü saḳyuhū li'l-ḥevāmil* (2) *ḥavfe'l-işḳāt* **tarīki budur** ' aḳreb yüz dirhem (3) zāc-ı muḥriḳ milḥ-i ma' denī beş yüz dirhem 'ale'l-arziyye (4) üç kerre taş' id edese **zehr-i kibrītü'l-mürekkeb** (5) tā' ūna ḥummeyātü'l-vebā'iyye zātü'l-cenb kūlunca (6) ve cemī' -i emrāz şadr ve [riyyeye] nāfi' dir sūdde' -i (7) kebedi açar **tarīki budur** kibrīt-i muşā' ad yüz elli (8) dirhem qalqatār elli altı dirhem şabr otuz iki dirhem (9) lübān mürri-şāfi maştakī yigirmi dörder dirhem milḥ-i ta'ām (10) beş dirhem za' firān sekiz dirhem yedi kerre taş' id edese (11) isti' māli şülüş dirhemden nışf dirheme varınca (12) *faşl-ı fi'l-mukellesāt ve za' firānāti'l-ma'deniyye* (13) *za' firān-ı ma' denī* **tarīki budur** antimūn bārūd (14) berāber bir müzeccec türāb qar' ada rub' sâ' at taş' id (15) edese yukāru qapaqda bir zücāc-ı muḥammer şu' ūd eder (16) ġasl edüp hıfz edese **za' firānü'l-cevherin** (17) müşilü'l-muḳaydır **tarīki budur** raşāşatü'l-antimūn (18) mişli bārūd ile bütēde zevb edüp (19) ġasl ve tecfif edese ba' de bir qar' ada ' arāk ile

[84b]

(1) ‘ale’l-arziyye yedi kerre taqtir edesin ba‘ de mişli zıbağ-ı (2) hulv ve saqmūniyā’-i müdebber ile sahq edesin isti‘ māli (3) beş habbeden on habbeye varınca **za‘ firānū’l-afsentin** (4) müşhilü’l-muqay mu‘ arıkdır ma‘ deyi pāk eder şudā‘ a (5) zātü’l-cenb şar‘ merākiyā hummā’-i reddiyye ğıbb vebāya demi şāf (6) eder sekteye bir dirhem mā’i’l-‘asel ile ihtikān edesin (7) veca‘ -ı kılunca dağı nāfi‘ dir **tariki budur** milh-i afsentın (8) antimūniyye berāber sahq edüp bütede ihrāk edesin (9) duhānı münkaṭı‘ olunca ihrāk edesin ba‘ de ğasl edüp za‘ firān (10) muhammer olmuş olur isti‘ māli üç habbeden beş habbeye (11) varınca **kibrütü’l-feylesūf tariki budur** zāc-ı muhrık (12) otuz iki dirhem fizza-i mükelles sekiz dirhem hallü’l-muşa‘ ad ile (14) yigirmi dört sâ‘ at dura ba‘ de ‘ale’l-arziyye üç (13) kerre taqtir edüp ihrāk edesin **türbüdü’l-ma‘ deni** (15) **tariki budur** tartir-i mükelles tağ-ı mükelles zıbağ-ı muşā‘ ad (16) yüz dirhem mā’ ile taḅğ edüp ğasl edesin zıbağ-ı (17) recrāc çıkar rüh-ı milh ile hall edüp içine tarşişü’l- (18) antimün üç dirhem zeheb-i menkī sekiz dirhem hall edüp (19) taqtir edesin ba‘ de üzerine dört parmak kadar mā’i’l-

[85a]

(1) hey katup üç günden şoñra ‘ale’l-arziyye üç kerre (2) taqtir edesin esfili şā‘ dü’ş-şarāb ile ‘ale’t- (3) tecdid beş kerre taqtir edesin esfilde türbūd-i muhammer (4) qalur on iki sâ‘ at ihrāk edesin şābit olur (5) marāz-ı efrence sekiz habbe mā’i’l-tiryāk ile yā betūniqa (6) hamiresiyle veresin ishāl eder nıkrise istiskāya (7) nāfi‘ dir a‘ zāya kuvvet verir sereṭān mādde-i ‘anḡarīnāda (8) aḡsen-i qurūḡ ve cürūḡa ve qurūḡ-ı meşāne ve ‘unqa (9) nāfi‘ dir evcā‘ -ı kesr bu türbüdden südüs dirhem hulāşa‘-i (10) kışā‘i’l-ḡumār iki dirhem hulāşa‘-i sūrincān bir dirhem (11) ḡablar edesin isti‘ māli şülüş dirhem mā’ü’l- (12) tiryāk ile veresin **mūmiyā’-i ma‘ deni** vebāya nevāzil-i (13) qadīm nıkrīs ḡummeyāta qable’n-nevbete altı sâ‘ at tiryāk ile (14) müşhil ve mu‘ arıq qurūḡ-ı ḡabıseye merhemlere qonılsa (15) nāfi‘ dir **tariki budur** mā’-i verd ile mağsul zıbağ-ı (16) mükelles mişli kāfūr ile sahq edüp ‘arāk ile hall edüp (17) yigirmi dört sâ‘ atden şoñra ḡammām-ı māriyede taqtir (18) edesin esfilde cevher qalur isti‘ māli üç habbeden (19) altı habbeye varınca **zencefretü’l-mu‘ arıq** marāz-ı efrence

[85b]

(1) sükkürü'l-verd ile vèrüp üzerine maṭbūḥ-ı şapārına (2) içüresin müshilü'l-mu' arriḳdır **ṭariḳi budur** zencefretü'l- (3) rummānī yigirmi dirhem milḥ-i ṭa'ām nısf dirhem duhn-ı (4) kibrīt elli dirhem dört gündən şöŋra 'ale'l-arziyye (5) üç kerre taḳṭir edesin ba' de 'asel edüp iḥrāk (6) edesin isti' māli beş ḥabbeden on ḥabbeye varınca (7) **antimūnü'l-mu' arriḳ-i ṭarṭir ṭariḳi budur** antimūn-ı (8) mu' arriḳ sâdec milḥ-i ṭarṭir yigirmi dörder dirhem iḥrāk (9) edesin ba' de nedāye ḳoyasın ḥall olur maḥlülün (10) iki dirhemden bir dirheme rûḥ-ı zâc ḳaṭre ḳaṭre vèresin (11) rüsüb eder ğasl ve tecfif edesin isti' māli beş ḥabbeden (12) on ḥabbeye varınca **antimūn-ı mu' arriḳ** pādzeḥr mu' arriḳdır (13) aḥlâṭı izāle edüp demi şāf eder südde'-i kebed (14) ve ṭiḥāl ve raḥmı açar ṭamş-ı idrār eder sū'ı'l-ḳinyeye (15) istiskā ve merāḳiyāya ḥummeyāt-ı 'ufūniyye'-i vebā' iyye cerebe (16) emrāz-ı cilde ḳurūḥ ve evrām-ı dāḥiliyye marāz-ı efrence (17) rûḥ-ı ğıyāḳū ile vèresin **ṭariḳi budur** antimūn-ı (18) ḥām bārūd-ı ebyaz yüzer dirhem iki bütede iḥrāk (19) edüp ba' de ğasl edüp yine mişli bārūd ile iḥrāk

[86a]

(1) edüp yine ğasl edesin bu ṭariḳ üzere antimūn (2) beyāz olunca ba' de 'arāk ile ğasl ve tecfif (3) edesin isti' māli on beş ḥabbeden otuz ḥabbeden (4) südüs dirheme varınca **zehebü'l- ḥayāt** 'ilâc-ı küllîdir (5) vebāya nāfi' dir **ṭariḳi budur** zeheb-i munakḳi dört dirhem (6) mā'ı'l-fārūḳ on altı dirhem ḥall edesin ba' de mā'-i (7) mu' aşşer ṭoḳsan altı dirhem 'uḳḳāb dört dirhem (8) içine ḥall edüp ba' de içine ḳırḳ dirhem zıbaḳ-ı maġsül (9) ḥall edüp mezbūr maḥlüle ḳatup ṭaviletü'l-'un ḳar'ada (10) taḳṭir edesin esfilî mā'ı'l-ḳarāḥ ve 'arāk ile ğasl (11) edesin isti' māli dört ḥabbeden sekiz ḥabbeye varınca (12) **za' firānü'l-ḥadīd** Lipaṭrūpūṭriyūs seyelānāta (13) ishālü'd-dem dīsentāryā seyelānü'r-raḥm ve seyelān-ı (14) menī ve ifrāt-ı demmü'l-bevāsīr ve selesü'l-bevle ve yeḳṭa'u'n- (15) nazḳ min ḥāric ve min dāḥil şarāb-ı sefercel ve sükkürü'l-verd (16) ile vèresin südde'-i kebed ve ṭiḥālı açar ḳuvvet vèrir (17) emrāz-ı ṭiḥāle mā'-i usḳulūḳanderiyūn mā'ı'l-ṭarfā (18) mā'-i bersiyāvşān ile vèresin emrāz-ı kebede (19) mā'ı'l-hindibā mā'ı'l-aġrīmūniyyā ile vèresin istiskāya

[86b]

(1) mā'-i afsentīn ile vèresin taḳviyet-i ma'deye nāfi' dir (2) ğaşayānı men' eder sükkürü'l-verd ile vèresin **ṭariḳi budur** (3) bürāde-i ḥadīd-i maġsül iki yüz dirhem

milh-i ta'âm üç yüz (4) dirhem on iki sâ' at ihrâk âdesin ba' de ğasl âdüp (5) sekiz yâ on gün ihrâk âdesin za' firân mişâli ğubâr (6) olur isti'mâli toğuz ħabbeden on sekiz ħabbeye varınca (7) **câvşirü'l-antimûn** 'ilâc-ı küllîdir emrâzi 'ara[k] ve ishâl (8) ile çıkarır **tarîki budur** antimûnı mâ'-i fârûk ile ħall (9) âdüp on günden şoñra taĳtîr âdesin esfîliñ üzerine (10) dört parmak ĳadar mâ'î'l-maĳar ĳoyup yigirmi dört sâ' at- (11) den şoñra 'ale'l-arziyye yedi kerre taĳtîr âde ba' de (12) bütede altı sâ' at ihrâk âdesin za' firân muĳammer (13) olur isti'mâli iki ħabbeden dört ħabbeden beş ħabbeye (14) varınca **zerûr-ı ebyaz-ı muĳay** marâz-ı efrenc dâ'ü'l-file (15) cüzâm ve ĳanâzîr cereb ve ĳumrete nâfi' dir **tarîki budur** (16) mâ'-i mu'aşşer elli dirhem 'uĳĳâb on altı dirhem on iki (17) sâ' atden şoñra içine on altı dirhem zîbaĳ-ı muşâ'ad (18) ĳatup iki sâ' atden şoñra sekiz dirhem duhn-ı ĳartîr (19) ĳatre ĳatre vâresin rûsûb âder mâ'î'l-'asel ve mâ'î'l-

[87a]

(1) ĳârre ile birĳaç def' a ğasl ve tecfif âdesin isti'mâli (2) on ħabbeden on iki ħabbeye varınca iki dirhem ma'cûn-ı (3) âmiĳ ile vâresin **zerûr-ı aĳĳar** seyelân-ı meniye ba' de't- (4) tenĳiyye sükkerü'l-verd ile vâresin **tarîki budur** zîbaĳ (5) toĳsan altı dirhem nuĳâs-ı munâĳĳî on altı dirhem başĳa (6) başĳa mâ'-i fârûk ile ħall âdüp ikisin birden taĳtîr (7) âdesin teklîs olur ĳallü'l-muĳatĳar ile dört hefte dura (8) ba' de cerr âdüp ĳammâm-ı mâriyede taĳtîr âdesin zerûr-ı (9) aĳĳar ĳalur isti'mâli dört ħabbeden sekiz ħabbeye (10) varınca **zerûr-ı kebîr** envâ'-ı istiskâya nâfi' dir (11) müshildir **tarîki budur** zâc-ı bârûd yüzer dirhem (12) taĳtîr âdesin muĳatĳardan bir raĳl zîbaĳ-ı maĳsûl (13) bir raĳl yedi gün dura ba' de taĳtîr ve taş'îd (14) âdesin muşâ'adı mâ'-i ĳâr ile ğasl âdüp üzerine (15) iki parmak ĳadar duhn-ı ĳartîr ĳoyup 'ale'l-arziyye (16) üç kerre taĳtîr âdesin mâ'-i ĳâr ile ğasl âdüp mâ'-i (17) beyâzü'l-beyz ile yedi kerre taĳtîr âdesin ba' de ğasl (18) âdüp rûĳü'l-'arâĳ ile yedi kerre taĳtîr âdesin ba' de (19) mişli ĳulâşâ'-i saĳmûniyâ ile ĳılt âdesin isti'mâli

[87b]

(1) dört ħabbeden altı ħabbeye varınca **zerûr-ı şarkî** (2) marâz-ı efrenc cüzâm dâ'ü'l-fîl cereb ve emrâz-ı demeviyyeye (3) ve emrâz-ı a'şâb şar' ĳûlunc istiskâ ĳummâ'-ı rub' (4) yeraĳân ve semûme ĳurûĳ-ı ĳabîşe nâfi' dir **tarîki budur** (5) rûĳü'l-milĳ ile mûkelles-i zeheb ve zücâc antimûn dörder (6) dirhem zîbaĳ-ı maĳsûl yigirmi dört dirhem başĳa başĳa (7) mâ'-i fârûka kesdüresin ba' de tecfif âdüp (8) üzerlerine dört

parmak kadar rūḥ-ı milḥ koyup ‘ale’l-arziyye (9) yedi kerre taḳṭīr ‘edesin ba‘de maḡrefede iḥrāk ‘edesin sābit (10) olur ba‘de ‘arāk ile ḡasl ve tecfif ‘edesin isti‘māli (11) dört ḥabbeden sekiz ḥabbeye varınca müshilāt ile vēresin (12) **zehebü’l-ḥayāt** müshilü’l-muḳaydır ma‘deyi pāk eder istiskā (13) ve marāz-ı efrenc ve emrāz-ı cilde nāfi‘dir ruṭūbāt-ı aṣliyyeyi (14) ziyāde ‘edüp ruṭūbāt-ı fāsıdeyi ishāl eder **ṭarīḳi** (15) **budur** varaḳ-ı zeheb otuz iki dirhem zibaḳ-ı maḡsül (16) yüz yigirmi sekiz dirhem ilḡām ‘edüp ve daḡı ḡasl ‘edüp (17) üzerine iki yüz altmış dirhem iki günden sonra ‘ale’l-arziyye (18) beş kerre taḳṭīr ‘edesin altıncıda üç gün üç gece (19) nār-ı ḳavī ile iḥrāk ‘edesin ba‘de ‘arāk ile

[88a]

(1) ḥammām-ı māriyede ‘ale’l-arziyye beş kerre taḳṭīr ‘edesin (2) isti‘māli dört ḥabbeden sekiz ḥabbeye varınca müshilāt (3) ile vēresin **teklīsü’l-fızza ṭarīḳi budur** bürāde’-i (4) fızza on dirhem zehr-i kibrīt yigirmi dirhem milḥ-i müdebber (5) beş dirhem yedi kerre taḳṭīr ‘edesin esfilde mükelles (6) ḳalur ḡasl ‘edüp ḥıfz ‘edesin **teklīsü’l-ḳamer** (7) **ṭarīḳi budur** daḳıḳ ṣaḥıfe-i ḳumr on dirhem zibaḳ-ı (8) muṣa‘ad yigirmi dirhem ferşü’l-ḥāf ‘edüp iḥrāk (9) ‘edesin bu mükellesden on dirhem milḥ-i enderānī (10) yigirmi dirhem ferşü’l-ḥāf ‘edüp sekiz sā‘at dems (11) ‘edesin teklīs olur **teklīs-i sīm ṭarīḳi budur** mā’-i (12) mu‘aṣşer ile mükelles-i ḳumr sekiz dirhem milḥ-i müdebber on altı (13) dirhem ‘uḳḳāb iki dirhem yedi gün iḥrāk ‘edüp (14) ḡasl ve tecfif ‘edesin **teklīs-i kevākib-i zemīn** (15) **ṭarīḳi budur** ṣaḥāif-i ṭalkı birkaç kerre ḳızdırup (16) duhn-ı ṭarṭire itfā ‘edesin beyāz olunca ba‘de (17) ḡasl ‘edüp beyāzü’l-beyz ile acīn ‘edüp (18) nevre ile ferşü’l-ḥāf ‘edüp üç gün üç gece (19) nār-ı ṣedīd ile dems ‘edesin billūr mişālinde teklīs

[88b]

(1) olur **teklīsü’ṭ-ṭalk ṭarīḳi budur** ṣaḥıfe-i ṭalkı (2) mişli bārūd ve ṭarṭir-i mükelles ile ferşü’l-ḥāf ‘edüp yigirmi (3) dört sā‘at dems ‘edesin ba‘de ḡasl ve tecfif ‘edesin (4) **kibrītü’l-antimūniye ṭarīḳi budur** mā’-i mu‘aṣşer yüz dirhem (5) ‘uḳḳāb bārūd yigirmi dörder dirhem taḳṭīr ‘edesin bu muḳaṭṭardan (6) antimūn-ı meshūḳuñ üzerine bir parmak kadar koyup yigirmi günden sonra (7) cerr ‘edüp ḥammām-ı māriyede taḳṭīr ‘edesin esfil-i ḳar‘ada müştēḡal (8) bi’n-nār kibrīt ḳalur **kibrīt-i antimūn-i ma‘denī** (9) müshildir **ṭarīḳi budur** antimūniyye üç yüz dirhem (10) mā’ü’l-nevre beş yüz dirhem sekiz günden sonra ṭabḡ ve cerr (11) ‘edüp üzerine ḳatre ḳatre ḥallü’l-muḳaṭṭar vēresin

(12) kibrit rüsüb eder tecfif edesin isti' mālī (13) iki ḥabbeden dört ḥabbeye varınca **teşbītü's-selemü'l-gār** (14) **ṭarīki budur** zernīhi'l-muşa' ad yüz dirhem bārūd iki yüz (15) dirhem iki bütede on iki sâ' at nârda dura ba' de ğasl (16) édüp yine mişli bārūd ile iḥrāk ve ğasl edesin üç kerre (17) 'alâ hazīhi'l-minvāl edesin şābit olur **raşāşatü'l-antimūnü'l-** (18) **ḥadīdī ṭarīki budur** antimūniyye iki raṭl bürāde-i ḥadīd (19) bir raṭl bütede rüsüb édüp dört kerre on altışar

[89a]

(1) dirhem bārūd recm edesin ba' de bir mıqdār şem' vèrüp (2) raciyye dokesin cevherin tefrīk edesin **raşāşatü'r-** (3) **rehc ṭarīki budur** rehc-i ebyaz altmış dört dirhem (4) bārūd ile mükelles ṭarṭīr kırk sekiz dirhem bürāde'-i (5) ḥadīd otuz iki dirhem faḥm-i meshūk sekiz dirhem (6) istinzāl edesin mu' arıkdır **isfīdāc-ı antimūnü's-** (7) **şarkī ṭarīki budur** bārūd-ı ebyaz altmış dört dirhem (8) raşāşatü'l-antimūniyye otuz iki dirhem duhn-ı mükelles (9) dört dirhem iḥrāk edesin isti' mālī sūdüs dirhemden (10) şülüş dirheme varınca beş sâ' at ḳable't-ṭa'âm vèresin (11) **faşl-ı ff'l-mülühātī'l-kimyāviyye milḥü'l-tiryāk** (12) cüzām bahaḳ dā'ü'l-fil cereb ḥikke iskorbüt nāzileye (13) devvār şudā'-ı ḳadīm şar' ḳülunca veca'-ı ṭihāl istiskā (14) felc nıkrīs veca'-ı mafāşıl ḥummā'-i rub' vebāya semūmāta (15) ḥacer-i külā ve meşāneye za' fi izāle eder ḥayzı ve şadı (16) açar şafrā-yı muḥterīḳaya dīdān 'aql artırır iştihāyı açar (17) hazma mu' in olur 'ömri ziyāde eder **ṭarīki budur** af'ī-i (18) eşḳarü'l-levn dört 'aded 'uḳḳāb dört yüz dirhem iḥrāk (19) edesin ba' de ancelīḳā çıntıyānā ĩmparātoryün zurunbād

[89b]

(1) ṭūrmantilā ikişer vaḳıyye müşk-i ṭarāmsī' usḳūrdiyün (2) usḳūrçınā eşḳābyüzā sezāb bādrencebūye ḳaṇṭaryün (3) heyü fārīkūn yarımşar ḳabza ḥabb-ı übhel otuz iki dirhem (4) bezr-i sezāb bezr-i şevketi'l-mübāreke ḳişnic rāziyāne (5) on ikişer dirhem ḳāḳūle fulful-i ebyaz dār-ı fulful (6) sekiz dirhem 'aşīr-i līmūn 'aşīr-i usḳūrdiyün (7) 'aşīr-i derdār yüz ellişer dirhem şarāb-ı aḥmer altmış (8) dört dirhem 'ale'larziyye iki kerre taḳṭīr edesin (9) ba' de bir mıqdār milḥü'l-baḥr alup mezbūr muḳaṭṭar ile (10) üç kerre ḥall 'aḳd edesin ma'ḳūddan dört yüz (11) dirhem mercān lü'lü' otuz ikişer dirhem bütede (12) zevb édüp bu mezvebden iki yüz ve mezbūr (13) muḳaṭṭarıñ arziyyesinden iki yüz dirhem af'ī dört (14) 'aded ferşü'l-ḥāf édüp yigirmi dört sâ' at iḥrāk (15) edesin remādü'l-levn milḥ olur **ṭarṭīr-i muḳay** (16) ḥummā'-i rub' ve sâ'ir

ḥummālara istiskāya marāz-ı efrence nāfi' dir (17) **ṭarīki budur** kırimūr ṭartara on altı dirhem za' firān (18) antimūn altı dirhem mā'-i birincāsef iki yüz dirhem ḥall (19) ve 'aḡd ēdesin isti' māli rub' dirhemden şülüş dirheme

[90a]

(1) varınca **ṭarṭirü'l-şebb** envā'-ı ḥummeyāta nāfi' dir süddeleri (2) açar **ṭarīki budur** ḡarmūrı mişli şeb-i ebyaz ile ḥall ve 'aḡd (3) ēdesin isti' māli sūdüs dirhem mā'-i şevketi'l-mübāreke ile vēresin (4) **milḥü'l-acīb** yeraḡāna istiskāya müshildir **ṭarīki budur** (5) milḥ-i enderānī 'aşir-i māzeriyyūn sekiz dirhem zamḡ-ı ḡarāşiyā (6) on altı dirhem iki sā'at iḡrāḡ ēdesin mā' ile ḥall 'aḡd (7) ēdesin isti' māli sekiz ḡabbeden on iki ḡabbeye varınca (8) **milḥü'r-rehc** mu' arıḡdır **ṭarīki budur** semm-i şābit yüz (9) saḡḡ ēdüp üç kerre duhn-ı ṭarṭir teşmi' ēdesin ba' de (10) rūḡü'ş-şarāb ile on gün dura ba' de cerr ēdüp (11) ḡammām-ı māriyede 'aḡd ēdesin isti' māli üç ḡabbeden (12) dört ḡabbeden bēş ḡabbeye varınca tiryāḡ ile vēresin (13) **ṭarṭir-i fūlād** sū'ı'l-ḡınyeye süddelere nāfi' dir (14) **ṭarīki budur** ḡarmūr-ı ṭartara altmış dört dirhem (15) milḥ-i fūlād dört dirhem mā'-i şāhterec ile ḥall 'aḡd (16) ēdesin isti' māli nişf dirhemden dirheme varınca (17) **milḥ-i ṭarṭirü'l-muḡay ṭarīki budur** ḡarmūr-ı ṭartara ve otuz (18) iki dirhem ḡamr-ı ebyaz sekiz yüz dirhem zücāc antimūn otuz (19) iki dirhem ḡarmūrı şarāb ile ḥall ēdüp antimūnı sekiz dirhem

[90b]

(1) bārūd ile iḡrāḡ ēdüp içine ḥall ēdüp nişfi ḡalınca ṭabḡ (2) ēdüp mekān-ı bāridede 'aḡd ēdesin isti' māli mezbūr gibidir (3) **milḥ-i ṭarṭirü'l-ḡadīd** müfettiḡdir **ṭarīki budur** ṭarṭir-i (4) mükelles yüz dirhem mā'ı'l-maṡar biñ dört yüz dirhem rub' ı (5) ḡalınca ṭabḡ ēdüp içine üç dirhem bürāde'-i ḡadīd ḡall (6) ēdüp mekān-ı bāridede vaż' ēdesin 'aḡd olur (7) **milḥ-i zācü'l-bārūd** sū'ı'l-ḡınye istiskā ḡacer-i (8) külā ve meşāneye iḡtiḡāna raḡma nāfi' dir ḡayz açar muḡaydır (9) **ṭarīki budur** zāc bārūd berāber sekiz sā'at (10) iḡrāḡ ēdesin ba' de mā' ile ḥall ve cerr ēdüp nişfi (11) ḡalınca ṭabḡ ēdüp mekān-ı bāridede 'aḡd ēdesin (12) isti' māli şülüş dirhemden şülüşān dirhemden bir dirheme (13) varınca **milḥ-i zeheb** mu' arıḡdır **ṭarīki budur** zeheb-i (14) mükelles bārūd-ı ebyaz milḥ-i ṭa'ām şebb-i ḡām sekiz (15) dirhem mā'ı'l-ḡarre ile 'ālī remādü'l-ḡarre kırḡ gün (16) dura ba' de üzerine ḡatre ḡatre duhn-ı ṭarṭir (17) vēresin rūsüb ēder ḡasl ve tecfīf ēdüp 'arāḡ (18) ile ḥall ēdüp altmış gün ta' fin ēdesin ba' de kāḡıddan (19) cerr ēdüp ḡammām-ı māriyede taḡṭir ēdesin milḥ-i ebyaz rūsüb

[91a]

(1) éder isti' mâli iki hâbbeden dört hâbbeye varınca **milh-i** (2) **antimûnû'l-muhammer** süddeleri açar ahlâtı inzâc éder emrâz-ı (3) tartıreyi taahlîl éder cemî' ahlâtı ishâl éder merâkiyâya (4) hummâ'-ı şâlişeye zâtü'l-cenbe nâfi' dir **milh-i mercânü'l-hulv** (5) **tarîki budur** mercânı iki gün iki gece ihrâk édesin ba' de (6) milh-i kalye ile istihrâc hallü'l-muqattar ile sekiz gün ta' fin (7) édesin ba' de cerr édüp hammâm-ı mâriyede taqtîr édesin (8) ba' de esfili nîsân-ı mâ's ile yedi kerre hall 'aqd (9) édesin milh-i ebyaz olur **milh-i antimûniyye** ef' âli milh-i zeheb (10) ef' âli gibidir demi şâf éder şihhatı hıfz ve emrâzı izâle (11) éder marâz-ı efrenc nıkrısı hummeyâtı Qurûh-ı habîşeyi evrâmları (12) giderir **tarîki budur** antimûnı bir türâb qar' aya koyup (13) âteş üzerine koyup nişf sâ' at qarışdurasın (14) ba' de mişli kibrît ile ihrâk édüp yine mişli kibrît (15) vèrüp üç kerre ihrâk édesin ba' de rûh-ı zâc (16) felâsife ile hall édüp yigirmi günden sonra cerr édüp (17) hammâm-ı mâriyede 'aqd édesin isti' mâli dört hâbbe **milh-i** (18) **antimûn tarîki budur** antimûn-ı hâm cîrû'l-heyî milh-i (19) tartîr berâber bir meşkübü'l-hâme türâb tencerede nâr-ı kavî

[91b]

(1) ile ihrâk édesin ba' de mâ' ile hall ve cerr ve 'aqd édesin (2) **milh-i sâlpurnilâ** bevlî ve 'arâkı idrâr éder 'atş ka' (3) éder hammâm-ı muhriqaya lâ-nazîrdir havânîke gârgara édesin (4) **tarîki budur** bârûd-ı muṭahhar yüz dirhem kibrît-i muşâ' ad sekiz (5) dirhem [z]evb édüp üzerine tadrîcle kibrît recm édesin (6) i[ş]tiğâli münkaṭı' olduḡda bir mermer üstüne döküp (7) mâ'i'l-verd ile hall 'aqd édesin isti' mâli şülüş dirhemden (8) şülüşân dirheme varınca **milhü'z-zaḡil** zîbaḡiñ beden-i insânda (9) zararın def' éder cemî' Qurûhü'l-hummeyetü'l-müte' affiniyyeye nâfi' dir (10) Qurûh-ı [d]âḡiliyyeye mâ'-i lisânü'l-hâmel ile tîlâ édesin humre (11) humre nemleye evrâmâta duhn-ı bâbûnec ile tîlâ édesin (12) Qurûh ve cürûḡa duhn-ı zamḡü'l-butm ile véresin Qurûḡu's- (13) şedî seretân ve humretü'l-'ayna mâ'i'l-efrâciyâ ile tîlâ (14) édesin veca'-ı kûlunca dört hâbbesin şarâbla içüresin (15) evrâmü'l-aḡşâ'i'l-hâriyye üç hâbbe mâ'i'l-lisânü'l-hâmel (16) ile véresin hummâ'-i rub' ve emrâz-ı tîḡâle nâfi' dir seyelanü'l- (17) menîye duhn-ı verd ile tîlâ édesin **tarîki budur** sîlkûn (18) yâḡûd isfidâc veyâ mürde-sengi alup birkaç kerre hallü'l-muqattar (19) ile tertîb ve tecfif édüp üzerine dört parmak

[92a]

(1) kadar hallü'l-muqatṭar koyup dört gün dura ba' de cerr édüp (2) hammâm-ı mârîyede taḳṭîr êdesin esfîl-i qar'ada sükker-i (3) zaḥîl qalur zâc-ı ebyaẓ-ı muḳay emrâzû'd-dimâg illeti (4) mebdauḥa mine'l-ma' de ve emrâz-ı ma' deniñ envâ' na ve emrâz-ı (5) müzminiye nâfi' dir **ṭarîḳi budur** zâcî alup yedi kerre mâ'î'l- (6) maṭar ile ḥall ve ' aḳd êdesin ba' de mâ'-i verd ile ḥall (7) ' aḳd êdesin isti' mâli şülüş dirhemden şülüşân dirheme (8) varınca **milḥü'l-mercân** edviyyetü'l-muḳavviyyetü'l-şerîfedir (9) dimâga ma' deye ve ḳalbe ve a' zâ'-i re'îsiyyeye ve ervâḥa (10) ḳuvvet vèrir mânyâ vesvâs ve demi şâf êder mâ'-i hindibâ (11) mâ'-i şâhterac ile vèresin fesâd-ı demden 'arîz olanlara (12) ve ' illetleriñ seyelânât ve nezfû'd-demü'l-bevâsîr ve'l-hayz (13) ve dîsentâryâ ve ru'âfa mâ'-i lisânü'l-ḥamel ile vèresin (14) süddeleri açar ihtinâḳ-ı raḥma istiskâ teşenüc şar' (15) ve felce mâ'î'd -dârçîn ile vèresin ḥaşâtı çıkarır (16) **ṭarîḳi budur** mercân-ı meshûḳı hallü'l-muḳatṭar ile ğamr (17) édüp on günden sonra cerr édüp hammâm-ı mârîyede (18) ' aḳd êdesin ba' de birkaç kerre mâ' ile ḥall ' aḳd êdesin (19) ḥumûzâtı zâhib olup milḥ-i ebyaẓ olur isti' mâli toḳuz

[92b]

(1) ḥabbeden şülüş dirheme varınca beyzû'n-nîmrişt yâ merâḳü'l- (2) ferârîḥ[ç] veyâ ma' âcîn-i münâsibe ile vèresin (3) **milḥü'l-lü' lü'** edviyyetü'l-ḳalbiyyetü'l-şerîfedir ef' âli (4) ef' âl-i zehebe qarîbdir emrâz-ı dimâgiñ envâ' -ı nev' ine (5) nâfi' dir emrâz-ı a' şâb ferânṭis mânyâ felc ve teşenüce (6) nâfi' dir bedeni emrâzdan ḥıfz édüp şıḥḥatı redd (7) êder dimâga ve fikre ḳuvvet vèrir nisyânı giderir (8) ḳalbe feraḥ vèrir ğaşşiy ve ḥafaḳânı giderir ruṭûbet-i (9) fâsideyi tecfîf êder ḥummeyâtü'l-müteṭâvileden nâşî (10) olan emrâzları men' êder ḥummeyâdü'd-dıḳḳ ve dıḳü'l-şeyḥûḥiyye (11) ve ziyüle eşyâ'-i müratṭebe ile vèresin istiskâyâ ' ilâc-ı (12) kilyedir ḥaşât-ı küllî ve meşâneyi çıkarır ruṭûbet-i aşıyyeyi (13) arturup şâb ḥıfz êder muḳavvî-i bâhdır menîyi ziyâde êder (14) leben idrâr êder marâz-ı efrence pâdzehr gibidir on altı (15) gün ' ale't-tevâlî beş ḥabbeden şülüş dirheme varınca mâ'î'd- (16) dârçîn mâ'-i lisân-ı sevr ile vèresin **ḥacerü'l-cerrâḥiyye** (17) bu ḥaceriñ nef'î lâ-yua' d velâ-yuḥşadır cemî'-i ḳurûḥa müceffifdir (18) nevâzili men' êder ' uzva ḳuvvet vèrir dişi ḳavî êder (19) diş etin bitürür dem' cereb veca' ve beyâz cefne[y]ne

[93a]

(1) tılā edesin demde mā'î'l-efrāciyā ile tılā (2) edesin ħumreye cemreye bir gün bir gecedede giderir (3) mā'-i verd ile tılā ede ħikke [c]ereb sereṭān ħurūḥ-ı (4) femm iskorbūt maraḏına nāfi' dir 'ufūnet-i ħurūḥı izāle (5) ve laḥm-ı zāyidin ifnā eder ħarḳū'n-nāra nāfi' dir **ṭarīḳi (6) budur** zāc-ı aḥḏar zāc-ı ebyaḏ nıṣf raṭl ṣebb (7) raṭl ve nıṣf naṭrūn milḥ-i ṭa'ām min küll şülüşe uvāḳ (8) milḥ-i ṭarṭir milḥ-i afsentīn milḥ-i birincāsef milḥ-i hindibā (9) milḥ-i kākneç ve milḥ-i lisānū'l-ḥamel min küll nıṣf vaḳıyye (10) ḥallū'l-verd ile ḥall édüp nār-ı ḥafif ile ṭabḥ edesin (11) 'aḳd ḳarīb olduḳda içine isfidāç dört dirhem (12) ṭīn-i ermenī otuz iki dirhem 'aḳd édüp bu ḥaceriñ (13) sekiz dirhem in yüz dirhem mā' ile ḥall édüp ħurūḥ-ı (14) femm ve lüṣseye ve ḥavṛāya ġarġara edesin **ḥacerü'l-cerb (15) ṭarīḳi budur** ṣeb on iki dirhem mürdesenc yigirmi dört (16) dirhem būraḳ milḥū'l-baḥr isfidāç sekiz dirhem ḥall ḥamr (17) yüz dirhem mā'-i şāfi elli dirhem ḥall 'aḳd edesin **ḥacerü'l-(18) cerb ṭarīḳi budur** zāc-ı aḥḏar yüz dirhem bārūd elli (19) dirhem isfidāç ve ṣeb otuz ikişer dirhem 'uḳḳāb

[93b]

(1) on altı dirhem ṭīn-i ermenī otuz iki dirhem ḥallū'l-muḳaṭṭar (2) ile ḥall 'aḳd edesin **ḥacerü'l-cerrāḥīn ṭarīḳi budur** (3) ṣebb mürr-i şāfi yigirmi dörder dirhem lübbān sekiz dirhem zāc-ı (4) ebyaḏ naṭrūn isfidāç on altışar dirhem ṭīn-i ermenī (5) zencār otuz ikişer dirhem ḥallū'l-muḳaṭṭar ile ḥall 'aḳd edesin (6) **zücācū'l-fiẓẓa** şar' felc teşenüç sekte ve emrāz-ı dimāġıyyeniñ (7) envā'ına nāfi' dir **ṭarīḳi budur** duhn-ı zāc ile pişmiş (8) zerūr on altı dirhem mā'î'l-fārūḳ ile mükelles ḳamer (9) ve 'uḳḳāb ikişer dirhem saḫḳ édüp taş' id edesin (10) esfil-i züçācda iklil mişāli cevher ḳalur bütēde (11) nār-ı şedīd ile zevb edesin züçāç aḥḏar olur (12) isti' māli beş ḥabbeden on ḥabbeye varınca **züçāc-ı (13) antimūnü'l-aşfer ṭarīḳi budur** antimūn on altı dirhem (14) milḥ-i ṭa'ām bārūd arzıyyeyi mā'-i mu'aşşer ikişer dirhem (15) üsrüb dört dirhem iki sâ'at zevb edesin (16) züçāç aḥḏar olur **züçāc-ı semmü'l-fār** envā' -ı aḥlāṭı (17) ḳay ile iḥrāç eder ħurūḥ-ı ḥabīşeyi oñuldur **ṭarīḳi (18) budur** bir mıḳdār üsrübi nār-ı şedīd ile zevb édüp (19) üzerine bir ḳaşıḳ meşḫūḳ semm vèrüp altı sâ'at dura

[94a]

(1) yine bir ḳaşıḳ semm vèrüp yine altı sâ'at iḥrāḳ edesin (2) bu ṭarīḳ üzere üç kerre temām olduḳda yaġ gibi olur (3) ba' de bir mermer üzerine dökesin yāḳūt mişālinde

bir kırmızı (4) sırça olur isti' mālī on ḥabbeden bir gün bir gece (5) şarābla ısladup ol şarābı içeler fā'idesi zücāc (6) antimūn gibidir *faşl-ı fi'l-cevārişān ve'l-ma'cūnāti'l-* (7) *mücerrebeti'l-efrenciyye cevārişü'l-kırmız* Mesveniñdir (8) müferriḥāt-ı 'acībedendir *şan'at budur* ḥarīr-i ḥām (9) elli dirhem misketü'l-māsī 'uşāresi gül şuyı yüz (10) ellişer dirhem bir gün bir geceden şoñra kaynadup (11) süzüp içine iki yüz dirhem beyāz şeker katup (12) kıvāma getirüp bu eczālar ile ma'cūn edeler 'anber (13) dört dirhem 'ūd-ı hindī dārçin altışar dirhem lāciverd (14) taşu on iki dirhem lü'lü'-i ebyāz iki dirhem altun (15) varaḫ bir dirhem misk şülüş dirhem ma'cūn edeler (16) ḥafaḳāna mālīḫūlyāya emrāz-ı ḳalbiyeniñ envā'ına (17) nāfi'dir isti' mālī bir bucuḫ dirhemdir *ma'cūn-ı diyāçintü* (18) Münferiḫūs ḥekīmiñdir *şan'at budur* şarı yāḳūt (19) bir bucuḫ dirhem zeberced yāḳūt-ı azraḫ ṭopac incü

[94b]

(1) kızıl yāḳūt la'l geyik boynuzu geyik yüreginden çıkar (2) kemik kızıl mercān beyāz mercān ikişer şülüş dirhem (3) zurunbād ṭin-i ermenī birer dirhem pādzeḥr ṭin-i maḥtūm (4) bir bucuḫ dirhem şarı şandal beş dirhem keçi sedefi (5) bir dirhem muḥallīşa ṭūrmantilā verd-i aḫmer bezr-i ḥummāz (6) bezr-i baḳlatü'l-ḥamḳā bezr-i ütrüc ikişer dirhem za'firān şülüş dirhem (7) altun varaḳı yigirmi üç 'aded 'anber-i ḥām misk beşer (8) ḥabbe şarāb ḥummāzü'l-ütrüc ile ma'cūn edeler isti' mālī (9) bir dirhemden bir bucuḫ dirheme varınca vebā'ıye marāzlara (10) ṭā'una semiiyye marāzlarıñ envā'ına nāfi'dir *cevāriş-i* (11) *dārçin-i mülūkī* muḳavvī-i bāhdır cimā'a ḳuvvet vērİR (12) ḥazma mu'in olur ma'de marāzlarına nāfi'dir *şan'at* (13) *budur* ḳavırlıḫ ḳahve otuz iki dirhem cevz-i buvvā (14) murabbāsı yigirmi dāne ma'cūn-ı kırmız sekiz dirhem duhn-ı (15) dārçin dört dirhem 'anber misk incü birer dirhem altun (16) varaḫ otuz 'aded dārçin şarāb ile ma'cūn edeler (17) isti' mālī findıḫ ḳadar *ma'cūn-ı fütenc* Niḳoleniñdir (18) şadr marāzlarıñ envā'ına nāfi'dir mizācı bārid olan (19) kimesneye ve mizāc-ı meşāyiḫe münāsibdir *şan'at budur*

[95a]

(1) fütenc felesḳūn zūfā fulful bezr-i sīsāliyūs bezr-i (2) ma'denos dörder dirhem bezr-i līgūştīḳūn bezr-i kerefs (3) birer dirhem nāñḫuvāḥ ḥāşā bezr-i şibet dārçin zencebīl (4) ikişer dirhem 'asel-i muşaffā ile ma'cūn edeler isti' mālī (5) bir dirhemden üç dirheme varınca *cevāriş-i anīsūn* (6) ibn-i Māseviyyeniñdir ma'deye ḳuvvet vērİR ḥām balḡamları (7) çıkarır su'āl-i 'atīḳa nāfi'dir ve ḥām balḡamlar ki (8)

ma' dede ola inzâc eder riyâhları taḥlîl eder (9) **şan'at budur** anîsûn yigirmi dirhem 'ırķu's-sûs (10) maşḫakî sekiz dirhem kerâvyâ besbâse ḥûlincân zencebîl (11) râziyâne dârçîn beşer dirhem fulful-i ebyaḫ fulful-i esved (12) dâr-ı fulful fûtenc 'ûdü'l-ķahr selîḫe ikişer dirhem (13) ķākûle ķaranfil kebâbe za' firân sünbül-i hindî birer buçuk (14) dirhem sükker-i ebyaḫ on altı dirhem 'asel ile ma'cûn (15) edeler isti'mâli dört dirhemdendir **cevâriş-i kîmûn** (16) Nîķoleniñdir ma'de ki kızdırır şadra ve başa kuvvet (17) vèrir em'âlarda olan yèlleri tağıdır ḥummâ-yı rub' zîķu'n- (18) nefes su'âl ve nîķrîse nâfi'dir **şan'at budur** (19) kîmnûn-ı müdebber toķuz dirhem dârçîn ķaranfil ikişer buçuk

[95b]

(1) dirhem ḥûlincân şa'ter fûtenc birer dirhem nânḫuvâḫ bir buçuk (2) dirhem dâr-ı fulful sünbül-i hindî cevz-i buvvâ ķākûle üçer dirhem (3) 'asel-i muşaffâ dört yüz dirhem ma'cûn edeler isti'mâli (4) üç dirhemdir **cevâriş-i ḥûlincân** Mesveniñdir (5) cigere riyyeye nâfi'dir ekşi gegirmegi giderir ağız (6) ķoḫusın güzel eder **şan'at budur** ḥûlincân (7) 'ûd-ı hindî altışar dirhem ķaranfil zencebîl dâr-ı fulful (8) dârçîn fulful-i ebyaḫ vecc birer buçuk dirhem fûtenc (9) na'nâ' ķākûle sünbül-i hindî bezr-i kerefs râziyâne (10) anîsûn kerâvyâ birer dirhem sükker-i ebyaḫ seksen (11) dirhem 'asel-i muşaffâ ile ma'cûn edeler isti'mâli (12) iki dirhemdir **cevâriş-i felâfil** bu daḫı Mesveniñdir (13) veca'-ı ma'de ve burüdet-i ma'deye nâfi'dir ğalîz (14) ve ḥâm balğamları çıkarır cüşâ'-i ḥâmza haẓm açar (15) emrâz-ı bārideniñ cümlesine nâfi'dir **şan'at** (16) **budur** fulful-i şelâse beşer mışķâl zencebîl ḥâşâ anîsûn (17) ikişer mışķâl sünbül-i hindî nânḫuvâḫ ḥamâmâ birer mışķâl (18) selîḫe asârûn bezr-i kerefs sâliyûs râsen yarımşar (19) mışķâl üç mişli 'asel ile ma'cûn edeler isti'mâli

[96a]

(1) üç dirhemdir **cevârişü'l-vecc** bu daḫı aniñdir emrâz-ı (2) bārideniñ envâ'ına nâfi'dir iştihâyı açar **şan'at budur** (3) şeķâķul lübbü'l-şanavber egir köki yüz ellişer dirhem (4) fulful sekiz dirhem dâr-ı fulful ķaranfil zencebîl besbâse (5) her birinden dört dirhem cevz-i buvvâ ḥûlincân ķākûle (6) üçer dirhem 'asel-i muşaffâ biñ dirhem ma'cûn edeler (7) isti'mâli sekiz dirhemdir **cevâriş-i Cüştinû** Nîķole (8) ḫekîmiñ muḫtârıdır ḫabs-i bevlle nâfi'dir ḫacer-i külâyı ve meşaneyi (9) çıkarır bevli idrâr eder Nîķole ḫekîm Cüştinû (10) nâm melik için yapmışdır **şan'at budur** dârçîn (11) sâdec ķuş sünbül selîḫe zirâvend-i ṭavîl râsen (12) zûfâ felesķûn birincâsef benṭâfilûn dâr-ı

fulful (13) sâksîfrâkiyâ bezr-i fatrâsâliyûn bezr-i encere ħurf-ı (14) bâbilî toĥm-ı helyûn sîsâliyûs bezr-i kerefs râziyânec (15) anîsûn bezr-i ütrüc birer dirhem ħabbü'l-gâr ħabb-ı übhel (16) ikişer dirhem bunları üç mişli 'asel ile ma'cûn (17) édeler isti' mâli üç dirhemdir **ma'cûn-ı karyûkûştîne** (18) Nîkole ħekîmiñdir veca' -ı mafâşıla nâfi' dir ħarâret-i aşliyyeyi (19) ziyâde éder **şan' at budur** sūrincân-ı ebyaz-ı mışrî

[96b]

(1) saĥmûniyâ'-i anĥâkî-i müdebber ikişer dirhem ħuşt kîmnûn (2) zencebîl ħaranfil birer dirhem üç emşalî 'asel-i muşaffâ (3) ile ma'cûn édeler isti' mâli beş dirhemden yedi dirheme varınca (4) **ayâric-i mürekkeb** Nîkole ħekîmiñ muĥtârıdır baş ve göz ve ħulaĥ (5) marazlarına nâfi' dir ve ma' deyi ve cigeri tenĥiyye éder tıĥâl şişleri (6) taĥlîl éder raĥmda ve meşânede olan ĥıltları çıkarır **şan' at** (7) **budur** dârçîn sünbül-i hindî za' firân adĥır asârûn 'ûd-ı (8) belesân selîĥe ħabb-ı belesân benefşe afsentîn eftimûn (9) ġârîĥûn verd-i aĥmer türbüd ħanzal maştakî her birinden (10) şülüşân dirhem şabr-ı saĥuţurî otuz iki dirhem üç (11) mişli 'asel-i muşaffâ ile ma'cûn édeler isti' mâli iki (12) dirhemden bir dirheme varınca **ma'cûn-ı mübârek** (13) Nîkolevüs ħekîmiñ muĥtârıdır balġamları ishâl éder (14) evcâ' -ı mafâşıl nıĥrîse nâfi' dir kilye ve meşâneyi (15) tenĥiyye éder **şan' at budur** türbüd mâzeryûn sükker onar (16) dirhem maĥmûde sinâmeki sūrincân verd-i aĥmer beşer dirhem (17) ħaranfil sünbül-i hindî zencebîl za' firân sâksîfrâkiyâ (18) dâr-ı fulful ħamâmâ ħâĥüle bezr-i kerefs bezr-i fatrâsâliyûn (19) milĥ-i ħabarzad ĥulincân besbâse râziyânec kerâvyâ bezr-i

[97a]

(1) helyûn bezr-i 'aynü'l-baĥar birer dirhem bunları dört mişli (2) 'asel ile ma'cûn édeler isti' mâli kestâne ħadarı (3) **ma'cûn-ı ıtrîfil-i kebîr** Nîkoleniñdir terledicidir (4) şovuĥdan olan ma' de aġrısın keser ferânĥis (5) ' illetine veca' -ı raĥma nâfi' dir demi taşfiyye éder **şan' at** (6) **budur** efyûn iki dirhem dârçîn ħaranfil ĥulincân (7) sünbül-i hindî zurunbâd zencebîl ħuşt aşturâk (8) fütenc vecc îrsâ ħışr-ı lüffâĥ nârdînü'l-aĥlîĥî verd-i (9) aĥmer fulful-i esved anîsûn bezr-i kerefs bezr-i ma' denos (10) düĥû bezr-i benc râziyâne bezr-i reyĥân kimyon birer dirhem (11) dört mişli 'asel ile ma'cûn édeler isti' mâli nişf (12) dirhem **ma'cûn-ı cevâhirü'l-ĥârre** dimâġa ve ma' deye ħuvvet (13) vêrir aĥlâĥı izâle éder emrâz-ı bârideyi def' éder (14) sevdâya semûmât-ı ħâtilyyyeye nâfi' dir **tarîĥi budur** (15) pâdzehr-i ' arabî üç dirhem maţbûĥ-ı usĥürdiyûn ile (16) terbiyye olmuş ĥîn-i ermenî altı dirhem ħarn-ı iyyel altı buĥuĥ (17) dirhem

ķışrū'l-ütrüc beş dirhem vençetūksikū üç dirhem (18) za' firān besbāse ikişer dirhem duhn-ı dārçin duhn-ı (19) ütrüc yarımşar dirhem güllābla maḥlūl sūkker ile ma' cūn edesin

[97b]

(1) ma' cūn-ı cevāhirū'l-bāride emrāz-ı ḥārreye ḥummeyāt-ı (2) rediyye'-i muḥriḳaya sū'-ı mizāc ḥārı ve ḥarāret-i kebedi (3) ta' dīl eder dimāga kuvvet verir ḳalbe feraḥ verir (4) semūmāta nāfi' dir **tarīki** budur yāḳūt-ı aḥmer ve evraḳ-ı (5) zümürrüd pādzehr-i şarkī ḳarnū'l-ıyyel bezr-i ḥummāz ḥabb-ı (6) ütrüc ikişer dirhem mercān altı dirhem lū' lū' dōrt (7) dirhem pādzehr-i ḡarbī üç dirhem ṭin-i ermenī on (8) iki dirhem şelc-i ḥükemā yedi dirhem duhn-ı verd nişf (9) dirhem şarāb ile ma' cūn edesin **ma' cūn-ı belādur-ı** (10) **mülūkī** emrāz-ı re's ve dimāga şar' sekte felc (11) teşenüc laḳva ve nisyāna nāfi' dir ḥevāsa kuvvet (12) verir ḥıfzı artırır ḥazma mu'in olur ma' dede (13) ḥādış olan emrāz-ı bārideniñ envā'ına nāfi' dir (14) **tarīki budur** merzencūs ikililū'l-cebel belādur altışar (15) dirhem üç yüz dirhem mā' ile ḳaynadup ba' de't-taşıye (16) üç yüz dirhem sūkker ile ḳıvāma getürüp ba' de 'anber (17) bir dirhem aşturāk lāden ikişer dirhem 'asel-i belādur (18) on iki dirhem durūnc su' d 'ūd dārçin kişnic (19) kebābe ḳāḳūle besbāse ḳaranfil cevz-i buvvā üçer

[98a]

(1) bu edviyyeler ile ma' cūn edesin **devā'-i misk-i** (2) **ḥulv** Mesveniñdir a' zā'-i re'isiyyeye kuvvet (3) verir mālīḥūlyāya şar' laḳva nisyāna ḥafaḳāna (4) nāfi' dir isti'mālī bir dirhemden mişḳāla varınca **tarīki** (5) **budur** za' firān ķışrū'l-nārenc zurunbād 'ūd besbāse (6) ikişer dirhem lū' lū' ḥarīr-i muḥriḳ güherbār mercān birer buḳuḳ (7) dirhem behmenān dārçin sūnbūl ḳaranfil birer dirhem zencebīl (8) kebābe dār-ı fulful birer buḳuḳ dirhem misk iki şūlūs dirhem (9) üç mişli 'asel ile ma' cūn edeler **cevāriş-i efrāciyā** (10) Anṭidūtāryūs ḥekīmiñ muḥtārıdır gövdede olan (11) marazlarıñ cümlesine nāfi' dir **tarīki budur** efrāciyā (12) yigirmi dōrt dirhem dārçin kebābe besbāse dār-ı fulful (13) ḳaranfil yarımşar dirhem rāziyāne üç dirhem 'asel (14) yüz elli dirhem 'aşir-i rāziyāne sekiz dirhem 'aşir-i (15) sezāb 'aşir-i ra'yū'l-ḥamām ikişer dirhem 'aşir-i hilāliyye (16) dirhem dōrt ma' cūn edeler **ma' cūnū'l-bevāsir** (17) ḥaḳiriñ kendi tecribesidir bevāsiriñ envā'ına (18) nāfi' dir **şan'at budur** anīsūn bezr-i kerefs (19) nānḥuvāh bezr-i şibet dūḳū onar dirhem verd-i aḥmer

[98b]

(1) maştakī kıaranfil besbāse ‘ūd-ı hindī besfā’ic (2) birer dirhem tūn-i fil on tođuz dirhem sūkker-i ebyaz (3) yétmiş altı dirhem ‘asel-i muşaffā yüz elli dirhem ma‘cūn (4) édeler **ayāric-i Buđrātīs** kıışā’i’l-đımār kemāderyūs (5) beşer dirhem za‘firān mürr-i şāfi sađmūniyā altışar (6) dirhem uşaq bir dirhem kifāyet qadar ‘asel ile ma‘cūn (7) édeler isti‘māli altı dirhem mā’-i fātr ile vēresin (8) ĥuşūnete vesvāsa şudā‘a devvāre teşenüc şekāk (9) veca‘-ı mafāşıl ve ‘ađlıñ ve zihniñ fesādına cüzām (10) baraş felc ve lađvaya nāfi‘dir **ma‘cūn-ı zümürđ** ĥađiriñ (11) muđtārıdır şar‘ ve felc sekte baş dönmeđ emrāz-ı (12) dimāđiyyeye nāfi‘dir baş marazlarıñ tiryākıdır (13) **şan‘at** zümürđ on ĥabbe şarı yāđūt nişf dirhem (14) ĥabb-ı fāvāniyā dārçin ‘ūdü’ş-şalīb mercān (15) kıırmız bezr-i ĥummāz üçer dirhem ĥabb-ı ütrüc müşk-i tarām- (16) şı‘ altışar dirhem za‘firān ĥaşbü’d-dıbđ (17) tebaşir-i hindī zurunbād ikişer dirhem şarāb (18) līmūn ‘asel-i muşaffā yüzer dirhem isti‘māli bir mişđaldan (19) iki mişđala varınca **ma‘cūn-ı serçe beyni** cimā‘a kıuvvet

[99a]

(1) vērmekde esrār-ı ‘acibedendir **şan‘at budur** (2) serçe beyni ‘aded-i yüz fıstığ-ı rümī fıstığ-ı şāmī (3) nārcil bezr-i ĥurū‘ ikişer dirhem sađangūr iki (4) ‘aded bŷy tođm şāh-bellŷt birer dirhem kıaranfil dārçin (5) cevz-i buvvā zencebıl ikişer dirhem ‘asel-i muşaffā dört yüz (6) dirhem ma‘cūn édesin isti‘māli cevz qadar **ma‘cūn-ı (7) lūndarātseā** sūkkerü’l-verd yüz dirhem sikencübīn (8) otuz iki dirhem birispađānŷ dārçin ĥarbađ sekiz (9) dirhem ‘aşir-i kıışā‘-ı ĥımār kıırđ dirhem isti‘māli dört (10) dirhemden altı dirheme varınca ta‘āmdan altı sā‘at (11) evvel yigirmi dört dirhem beyāz şarāb ile vēresin (12) vebāya nāfi‘dir muğaydır ma‘deyi tenkıyye éder memdüğdur (13) **ma‘cūn-ı şavuğ beyni** semŷmāt-ı kıātiliyye veca‘-ı kıŷlunc (14) soğulcan emrāz-ı ma‘de ve dimāđa ve kebede kıuvāyı artırır (15) isti‘māli bir dirhem şarāb ile vēresin **şan‘at budur** (16) şavuğ beyni yigirmi ‘aded usđŷrçinā beşürta (17) lŷf-ı ĥayye řin-i ermeni řin-i mađtŷm üçer dirhem ĩmparātoryŷ (18) anceliķā řŷrmantilā yer şomunı zehre-i rāziyānec şevketi’l- (19) mübāreke zirāvend vecc zurunbād birer dirhem kıurş-ı af‘ī iki dirhem

[99b]

(1) kâlkâdîs dört dirhem ‘asel-i muşaffâ dört yüz kırk dirhem (2) ma‘cûn édeler **ma‘cûnü’l-fâşirâ** emrâz-ı dimâgiyye ve (3) re’s ve a‘şâb felc şar‘ devvâr ve bârid emrâzlarına nâfi‘ dir (4) **şan‘at budur** fâşirâ elli dirhem dört yüz dirhem (5) bekmez ile tabh édeseñ esfil-i fıstık on ikişer dirhem (6) cevz-i buvvâ kâkûle besbâse zencebîl ikişer dirhem kâranfil (7) dâr-ı fulful ustûhûdûs birer buçuğ dirhem sîsâliyûs (8) kûrş-ı ğâliye milh-i enderânî birer dirhem ğârîkûn üç (9) dirhem ma‘cûn édeler isti‘ mâli iki dirhemden dört dirheme (10) varınca toğsan günden şoñra isti‘ mâl édeseñ (11) **ma‘cûnü’l-fuvâk** fuvâka nâfi‘ dir **şan‘at budur** bezr-i (12) şâbit bezr-i şevketi’l-mübâreke hâbb-ı ütrüc bezr-i hıyâr kârn-ı (13) iyyel pâdzehr birer dirhem kışrû’l-ütrüc bâdrencbüye birer buçuğ (14) dirhem zümrüd altı hâbbe incü altı hâbbe kifâyet kadar şeker ile (15) ma‘cûn édeler isti‘ mâli bir dirhem **tiryâkü’l-cermânî** (16) tiryâk-ı fârûkdan celîlü’l-kâder ve ‘azîmü’n-nef dir (17) **şan‘at budur** anceliğâ altı dirhem müşk-i tarâmşî (18) dârçîn dörder dirhem cevâhirü’l-hârre devâ’ü’l-‘anber birer buçuğ (19) dirhem za‘ firân bir dirhem kâfûr iki buçuğ hûlâşa’-i

[100a]

(1) incü hûlâşa’-i mercân tîn-i mahtûm kârn-ı iyyel ikişer dirhem (2) hûlâşa’-i übhel yüz dirhem ma‘cûn édeseñ isti‘ mâli (3) iki dirhem **ma‘cûnü’l-şudâ‘** şudâ‘ şar‘-ı bârideye (4) memdûhdur **şan‘at budur** hâbb-ı übhel fâvâniyâ betûniğâ (5) nârdîn şandal-ı aşfer cevz-i buvvâ ikişer dirhem bezr-i (6) sezâb kîhf-ı insân mazerencûş fulful ikişer buçuğ (7) dirhem kifâye kadar ‘asel ile ma‘cûn eylesesñ **ma‘cûnü’l-** (8) **müstesķîn** terledir a‘zâ’-i re’îsiyye kuvvet (9) vèrir **şan‘at budur** hâmirê’-i afsentîn hâmirê’-i na‘nâ (10) sekizer dirhem murabbâ’-ı kışrû’l-ütrüc on iki dirhem ma‘cûn (11) fûtenc iki dirhem milh-i mürver bir dirhem rûh-ı bârüd nışf (12) dirhem duhn-ı dârçîn bêşer kâtre duhn-ı besbâse on (13) kâtre ma‘cûn édeler isti‘ mâli bir dirhem **ma‘cûn-ı** (14) **bilâ-nuķûs** el-muhtâr Nîķolevûs balğam ishâl eder (15) şudâ‘ şakîğâ remed evrâm-ı demeviyyeyi ahlâğ eder (16) ğalîzeyi çıkarır fehmi artırır şar‘ felc marâzına (17) nâfi‘ dir **şan‘at budur** teremente çâvşîr kâşnı (18) hultît sekbîneç hârmeyân antimûniyye kibrit muķl (19) dâr-ı şîşa‘ân uşâğ mî‘ a’-ı seyyâle lahmü’l-esed maħmûde

[100b]

(1) ferfiyūn ġārīkūn ḥanzal ḥarbaḵ besfā'ic 'ūdū'l-ḳahr (2) adḥır-ı mekkī kurretü'l-
'ayn asārūn su' d-ı kūfi fāvāniyā (3) betūniḳa kemāderyūs ca' de ḥamāmā ismīrniyūn
bezr-i (4) sezāb demmü'l-aḥaveyn birer dirhem dārçin ḳaranfil besbāse (5) ḳāḳūle
anīsūn [ş]ūniz duhn-ı belesān ikişer şülüş (6) dirhem ' anber beş ḥabbe ma' cūn édesin
isti' māli birer dirhemden (7) üç dirheme varınca *faşl-ı fı'l-hubūbāt ḥabb-ı bayram* (8)
pāşā defne-i yezīdī beş dirhem efyūn üç dirhem zamğ iki dirhem (9) keşirā beş dirhem
za' firān on dirhem cedvār-ı hindī iki dirhem (10) misk iki ḥabbe ḥaşḥaş şuyıyla ḥablar
édesin (11) *ḥabb-ı ihtināḳ-ı raḥm* ḥılḫit nişf dirhem cünd-i (12) bīdester mürri-ı şāfi
uşaḳ birer dirhem mā'-ı reyḥān ile ḥablar (13) édesin riyāḥ raḥma nāfi' dir isti' māli
şülüş dirhem *ḥabb-ı* (14) *müferriḫ-i kebīr* zeheb-i mükelles on iki dirhem ' anber dört
dirhem (15) mā'-ı dārçin ile istiḥrāc ḥulāşa'-ı efyūn dört (16) dirhem ḥulāşa'-ı za' firān
bir dirhem duhn-ı verd nişf (17) dirhem nebāt on altı dirhem ḥulāşa'-ı 'ūd bir dirhem
ḥablar (18) édesin ḳalbe feraḥ vērir semūmātı ve emrāz-ı rediyyeyi (19) dāfi' dir dāḫil
ve ḥāricde burūdetden olan

[101a]

(1) evcā' ı teskīn éder nāzileye zātü'l-cenbe ḳülunc ve zātü'r- (2) rebve nāfi' dir ishāl
ve seyelān-ı demi ḳanḳı sebebden (3) olursa giderir *ḥabb-ı müferriḫ-i şaḡır* dimāḡa
ḳalbe (4) ma' deye ḳuvvet vērir beḡara nāfi' dir *şan' at budur* duhn-ı (5) dārçin ile
maḥlūl-i ' anber bir buçuḳ dirhem duhn-ı ḳaranfil duhn-ı cevz-i (6) buvvā nişf dirhem
ḳāḳūle dār-ı fulful besbāse 'ūd ikişer (7) ikişer dirhem za' firān aşurāk birer buçuḳ
dirhem lu'āb (8) kesirā ile ḥablar édesin *ḥabb-ı müferriḫ ve muḳavvī* şudā' a (9)
remede sevdāya balğam emrāz-ı kebed su'āl zīḳu'n-nefes (10) ġaşayānı ishāl dem-i
bevāsīr ḡayz zaḡır-i şādıḳ ve kāzibeye (11) nāfi' dir *şan' at budur* su' d ḡaşalbān beşer
dirhem (12) efyūn kırḳ dirhem 'ūd maşḫakī onar dirhem zamğ (13) yigirmi beş dirhem
kesirā mürri-ı şāfi yigirmişer dirhem verd (14) ḳāḳūle'-ı kebīr ḳāḳūle'-ı şaḡır kebābe
besbāse īrsā (15) zencebīl dārçin ḥūlincān adḥır sū[r]incān nānḡuvāḥ (16) būzīdān
muḡallışa ḳaranfil ḳarḳa vec fulful ḥabbü'r-reşād (17) bezr-i cevz bezr-i ḡarmel
asārūn zurunbād beşer dirhem (18) za' firān şa'leb onar dirhem neşā esrār ellişer
dirhem (19) güllābla fulful mişāl ḥablar édesin *ḥabb-ı mükeyyef ve müferriḫ*

[101b]

(1) efyūn on dirhem ‘anber buçuq dirhem misk iki ḥabbe (2) ḥarmeyān bir deng müdebber incü üç deng varaḫ-ı zeheb (3) kırk ‘aded lübān nıṣf dirhem za‘ firān dārçin (4) nıṣf dirhem ḥablar édesin ḥabbü’l-su‘ālū’l-ḥārre (5) ibn-i Māseviyyeniñ muḥtārıdır ıṣıcaḫdan olan (6) su‘ālūñ cümlesine nāfi‘ dir ṣan‘at budur rubbū’s- (7) sūs niṣāsta kesirā zamğ tatlu bādem beşer dirhem (8) sükker-i ebyaz yigirmi beş dirhem lu‘āb-ı sefercel ile ḥablar (9) édesin ḥabb-ı su‘ālū’l-bārıde ibn-i Māseviyyeniñ (10) muḥtārıdır şovuḫdan olan su‘ālūñ cümlesine (11) nāfi‘ dir ṣan‘at budur mī‘a’-ı seyyāle üç dirhem (12) lübbān mürr-i şāfi rubbū’s-sūs efyūn fulful bir dirhem (13) fulful mişāli ḥablar édeler ḥabb-ı ‘uṭārid Frenk zaḫmetine (14) bu mişāl ḥabb olmaz sā’ir ḥablar gibi muḫırr degildir ṣan‘at (15) budur mā’-i līmūn ile maḫtūl-ı zıbaḫ on altı dirhem (16) şabr-ı saḫuṭurı beş dirhem rāvend üç dirhem maḫmūde iki (17) dirhem ğāriḫūn bir dirhem dārçin şandal-ı aşfer (18) mī‘a’-ı seyyāle besbāse şapārına şāşafrās misk (19) duhn-ı terement birer buçuq dirhem maṭbūḫ-ı ğıyāḫū ile ḥablar

[102a]

(1) édesin isti‘māli şülüş dirhem ḥabb-ı tenezzūḫ ma‘deyi (2) riyāḫ-ı ğālīzeyi taḫlīl éder dimāğa kuvvet vėrir ve ḫalbe (3) feraḫ vėrir sā’ir ḫavāşşı ḫurş-ı tenezzūḫ gibidir ancak bir mıḫdār (4) ṭab‘ı ḫārdır fıstıḫ ḫabuğı on dirhem ‘ūd sekiz (5) dirhem fulful şandal-ı aşfer verd-i aḫmer behmen-i ebyaz zurunbād (6) derūnec ṭebāşir fıl dişi sūnbül bezr-i ütrüc ṫin-i (7) maḫtūm beşer dirhem maşṭakī incü mercān yāḫūt (8) diyāçintū zümrūd misk-i ‘anber ḫurş-ı tenezzūḫ üçer dirhem (9) cedvār on dirhem pādzehr-i şarkī beş dirhem ḫarīr-i (10) ḫām on dirhem mā’i’-d-dārçin ile ḥablar édesin (11) ḥabb-ı frengī Frenk marāzına nāfi‘ dir güherbā ḥabb-ı (12) şāhtere on beş ḥabbe zıbaḫü’l-ḫulv on altı ḥabbe (13) şarāb ile on ṭoḫuz ḥabb édesin ḥabb-ı pūlikarıştūn (14) ḫulāşa’-i şabr ḫulāşa’-i saḫmūniyā ḫulāşa’-i rāvend (15) on ikişer dirhem ḫulāşa’-i sināmeki sekiz dirhem (16) ḫulāşa’-i ḫanḫal dört dirhem ḥablar édesin müşilātđan (17) esrār-ı ‘azīm balğamı iḫrāc éder isti‘māli şülüş dirhem (18) ḥabb-ı antimūn şems ḫūt yā ḫamer ḫamel burcunda iken (19) zücāc antimūnı ḫallū’l-muḫaṭṭar ile ğamr édüp yigirmi dört

[102b]

(1) sâ' atden şoñra taqtîr êdesin kils-i ebyaz qalur (2) bundan on altı dirhem tiryâk on altı dirhem cevz-i (3) buvvâ besbâse kişnic mercân kışr-ı nârenc ikişer dirhem (4) 'aşîr-i sefercel ile hâblar êdesin tâ'ûna hummâ'-ı (5) rub'a istiskâya emrâz-ı müzminiye hummeyât-ı 'ufûniyye (6) ve reddiyye mâlihûlyâ emrâz-ı dimâgiyyeye semûmât-ı kâtiliyye (7) isti' mâli nişf hâbbeden bir hâbbeye varınca **hâbb-ı** (8) **ifrât-ı tams** seyelân-ı menî ve ifrât-ı tamsa nâfi' dir (9) **şan' at budur** tebaşîr-i hindî şülüş dirhem maştakî (10) bir dirhem 'aşîr-i aqâkıyâ demü'l-ağaveyn mûmiyâ ma' denî-i (11) mercân 'ayn-ı seretân yarımşar dirhem terementa ile hâblar (12) êdesin **hâbbü'l-müsteskin** hulâşa'-i cebleheng sekiz (13) hulâşa'-i gûtagume hulâşa'-i celepe birer hâbbe hulâşa'-i (14) îrsâ altı dirhem duhn-ı besbâse iki çatre yedi hâbbe (15) êdüp günde birin vêresin **hâbb-ı müfettiğ** cemî' süddeleri (16) açar **şan' at budur** şabr dört dirhem sekbîneç mürr-i şâfi (17) birer buçuğ dirhem duhn-ı nûşadır hulâşa'-i harbak şülüş (18) dirhem za' firân nişf dirhem hulâşa'-i çıntıyânâ (19) şülüş dirhem hulâşa'-i tartîrû'z-zâc nişf dirhem

[103a]

(1) duhn-ı ütrüc duhn-ı besbâse üçer çatre iksîrû'l-hâşşa (2) ile hâblar êdesin isti' mâli şülüş dirhemden şülüşân (3) dirheme varınca **hâbb-ı mecû' kân** istiskâya nâfi' dir (4) balgamı ishâl êder **şan' at budur** mecû' kân türbüd (5) dörder dirhem mâzeryün mürver yemişi gârîkûn (6) ikişer dirhem celepe maştakî besbâse dârcîn (7) milh-i enderânî birer buçuğ dirhem isti' mâli şülüş dirhemden (8) nişf dirheme varınca **hâbb-ı kançaryün** şafrâvî (9) hummâlara sū'ı'l-kınyeye süddelere nâfi' dir **şan' at** (10) **budur** 'aşîr-i kançaryün 'aşîr-i verd 'aşîr-i gâfit (11) 'aşîr-i şeytarac otuz ikişer dirhem hulâşa'-i (12) şabr kırğ dirhem 'aqd êdesin râvend sekiz dirhem (13) 'ūd mürr-i şâfi on altışar dirhem za' firân beş dirhem (14) dârcîn nişf dirhem kurş-ı diyârüdün bir dirhem (15) sufûf-ı şandaleyn bir dirhem isti' mâli bir dirhemden (16) buçuğ dirheme varınca **hâbb-ı ferfiyün** tâ'ûna nâfi' dir (17) **şan' at budur** ferfiyün-ı müdebber sekiz dirhem hulâşa'-i (18) kışr-ı cevz hulâşa'-i za' firân üçer dirhem hulâşa'-i (19) anceliğâ hulâşa'-i tûrmantilâ tiryâk on ikişer dirhem

[103b]

(1) cevâriş kırmız cevâriş diyäsentâ sekizer dirhem hülâşa'-i (2) mercân bir buçuk dirhem tîn-i mahtûm kâfî 'arâk ile hâblar êdesin (3) isti' mâli bir dirhem **hâbbü'l-münzic** emrâz-ı tâtîriyyeyi (4) tahtlîl êder sütte'-i kebede ve tîhâl ve rahma nâfi' dir ahlâtı (5) inzâc ve ishâl êder **şan' at budur** çilek 'uşâre- (6) siyle müdebber-i şabr sekiz dirhem uşak üç dirhem milh-i (7) hadîd hülâşa'-i za' firân bir buçuk dirhem yedi kerre mâ'-i lisân-ı (8) hamel ile hall 'ağd olmuş milh-i tâtîr iki dirhem hülâşa'-i (9) çıntıyânâ bir buçuk dirhem levnü'l-tâtîr ile hâblar êdesin (10) isti' mâli şülüş dirhem **hâbb-ı fâşirâ** fâşirâ saqmûniyâ (11) şabr sekiz dirhem duhn-ı anîsün duhn-ı karanfil bir dirhem (12) şarâb kâştârân ile hâblar êdeler isti' mâli şülüş dirhem (13) **hâbbü'l-meşâne** bel şovukluğına nâfi' dir meşânede olan (14) taşları çıkarır **şan' at budur** 'ayn-ı seretân hâcerü'l- (15) yehûd hîmârü'l-arz onar dirhem mâ'-i fatrasâdiyün (16) ile mağsûl 'ilk-i buţm yigirmi dirhem fulful mişâl hâblar (17) êdeler isti' mâli bir 'aded **hâbb-ı muqavvî** hâkîriñ muhtârıdır (18) gâyet muqavvîdir **şan' at budur** zerârih-i müdebber dârcîn (19) kebâbe bêşer dirhem cevz-i buvvâ on dirhem dimâğ-ı 'uşfûr

[104a]

(1) yigirmi dirhem hâblar êdesin isti' mâli dört 'aded (2) **hâbb-ı balğamü'l-mâliḥ** kuruş-ı hançal on iki dirhem şabr-ı (3) mağsûl yüz dirhem hülâşa'-i ḥarbak iki buçuk dirhem (4) hülâşa'-i gıyâkû otuz dirhem hâblar êdesin **hâbb-ı (5) terementîn** bel şovukluğına gâyet nâfi' dir **şan' at (6) budur** zerûr-ı aḥḍar iki dirhem rubbü's-sûs üç (7) dirhem hülâşa'-i çıntıyânâ bir dirhem bunları sekiz (8) dirhem ḥaliş zamğ-ı buţm ile hâblar êdesin isti' mâli (9) bir 'aded **hâbbü'l-şar'** şar' 'illetine 'ilâc-ı kâfidir (10) **şan' at budur** zehebü'l-hayât bir dirhem zencefre (11) üç dirhem duhn-ı antimün yigirmi ḥabbe hülâşa'-i (12) ḥarmeyân bir dirhem hülâşa'-i güherbâ bir dirhem hülâşa'-i (13) fâvâniyâ üç dirhem hülâşa'-i fâşirâ hülâşa'-i (14) ḥarbak bir buçuk dirhem duhn-ı ancelikâ rûh-ı zâc (15) onar kaṭre bunları pıraşa şuyıyla fulful mişâli (16) hâblar êdüp varağ-ı fiẓza ile varağlayup nevbetden (17) bir sâ' at evvel iki dânesin vêrüp üstüne (18) rûh-ı zâc içe isti' mâli şülüş dirhem **hâbb-ı hâcerü'l-** (19) **bağar** nıkrîs 'illetine nâzîrdir **şan' at budur**

[104b]

(1) sināmeki bēş dirhem rāvend üç dirhem kırş-ı ġārīķūn (2) iki buçuk dirhem sūrincān bir buçuk dirhem şabr (3) iki dirhem anīsūn za‘ firān dārçin dörder (4) dirhem ġūtaġume sekiz dirhem hācerū’l- baķar bir dirhem (5) hācerū’l-yehūd ‘ ayn-ı seretān birer buçuk dirhem mercān (6) şülüş dirhem mā’-i ķara bāş ile hāblar ēdesin (7) **ħabb-ı ķalġamāġūġūn** balġam-ı ġalīz ve ruṭūbet-i fāsıdeyi (8) ishāl ēder nevāzil emrāz-ı re’s şikāk süddelere (9) aġlāt inzāc ēder **şan‘at budur** zamġ-ı ķelepe (10) nışf dirhem ġulāşa’-i rāvend bir buçuk dirhem ġulāşa’-i zirāvend-i (11) müdahrec üç dirhem tārṭir zāc şülüş dirhem milḫ-i fūlāt (12) şülüş dirhem ġulāşa’-i çıntıyānā şülüş dirhem ‘ aşır-i verd ile (13) müdebber-i maḫmūde üç dirhem levz-i sināmeki ile hāblar ēdesin (14) isti‘ māli on bēş ‘ aded **ħabb-ı ķabz** ishālīn envā‘ ını (15) ķat‘ ēder **şan‘at budur** cūlnār kışr-ı rummān ‘ afş (16) aķākıyā tārṭir summāk za‘ firān [ġ]āliye misk ġabbū’l- (17) as birer dirhem efyūn iki dirhem liḫyetū’t-teys ‘ uşāresiyle (18) hāblar ēdesin isti‘ māli bēş ‘ adetden yēdi ‘ adede varınca (19) **ħabbū’l- helīlecāt** aġlāt-ı şelāşeyi ishāl ēder **şan‘at**

[105a]

(1) **budur** helīlec-i aşfer milḫ-i hindī kābilī-i emlec ġārīķūn (2) maḫmūde ġanzal eftimūn birer dirhem türbūd anīsūn rāziyāne (3) maştakī lāciverd birer buçuk dirhem şabr iki dirhem mā’-i (4) rāziyāne ile hāblar ēdesin isti‘ māli iki dirhemden (5) dört dirheme varınca **ħabb-ı ġārīķūn** balġam-ı ġalīzi (6) ishāl ēder zīķu’n-nefes ṭihāle nāfi‘ dir **şan‘at** (7) **budur** ġārīķūn üç dirhem maştakī ırsā farāsiyūn (8) mürr-i şāfi birer dirhem türbūd bēş dirhem ayāric-i Cālinūs (9) on iki dirhem ġanzal ‘ anzurūd ikişer dirhem ‘ asel ile (10) hāblar ēdesin isti‘ māli bir buçuk dirhemden iki dirheme varınca (11) **ħabb-ı ġanzal** balġam-ı ġalīz ishāl ēder şudā‘-ı bāride (12) nāfi‘ dir **şan‘at budur** maḫmūde şabr sekiz dirhem (13) rāvend üç dirhem ġanzal on iki dirhem ‘ aşır-i afsentīn (14) on iki dirhem hāblar ēdesin **ħabb-ı terementīn** bēl şovuķluġına (15) ġāyet nāfi‘ dir **şan‘at budur** rāvend üç dirhem (16) terementīn dārçin birer dirhem ġüherbā rubbū’s-sūs (17) birer buçuk dirhem hāblar ēdesin **ħabb-ı sīnekībūs** (18) aġlāt-ı şelāşeyi çıkarır emrāz-ı ‘ ayna nüzül-i mā’i (19) ve za‘ f-ı başara nāfi‘ dir **şan‘at budur** şabr-ı maġsūl

[105b]

(1) on dört dirhem helilecāt hamse rāvend maṣṭakī (2) afsentīn verd-i aḥmer sināmeki ġārīkūn eftimūn (3) maḥmūde birer dirhem rāziyāne ile ḥablar édesin **ḥabb-ı ḥarbaḳ** (4) cemī^c ḥiltayı ishāl éder gerek ḥār gerek bārid ṣaḳīḳaya (5) emrāz-ı mafāşıla nāfi^c dir **şan^c at budur** şabr ḥanzal (6) maḥmūde muḳl ḥarbaḳ zāmg birer dirhem ferfiyūn būraḳ (7) yarımşar dirhem mā⁻ⁱ granit ile ḥablar édesin **ḥabb-ı uşaq** (8) süddeleri açar sevdāya balġama istiskāya sū^{-ı} kınye (9) nāfi^c dir **şan^c at budur** şabr uşaq ikişer dirhem (10) ġūtaġume bir bucuḳ dirhem maḥmūde bir dirhem ṭarṭara nişf (11) dirhem şarāb ile ḥablar édesin **ḥabb-ı cebleheng** balġam-ı (12) sevdāyı kay ve ishāl éder **şan^c at budur** şabr on (13) altı dirhem maṣṭakī cebleheng yigirmi dört dirhem ‘aşīr-i (14) kışā‘i’l-ḥımār ile ḥablar édesin **ḥabb-ı sūrincān** (15) veca^{-ı} mafāşıl ‘ırḳu’n-nisā ve burūdetden olan (16) niḳrīse nāfi^c dir **şan^c at budur** sūrincān helīlec-i (17) aşfer türbūd ḥanzal sekbīnec muḳl ḥarmeyān altışar (18) dirhem ‘anzurūt ferfiyūn cāvşīr ḥarmel bezr-i sezāb (19) üçer dirhem za^c firān bir dirhem mā⁻ⁱ granit ile ḥablar édesin

[106a]

(1) **faşl-ı ff’l sufūfāt sufūf-ı kebedīn** südde⁻ⁱ (2) kebedi açar ve za^c f-ı kebed ve ishāl-i kebed yeraḳān istiskāya (3) dīsēntāryāya nāfi^c dir **şan^c at budur** mercān (4) ṭebāşīr-i hindī ma^c cūn-ı kesīrā birer dirhem apātiḳa (5) bezr-i ḥummāz bezr-i baḳla anberbārīs yarımşar dirhem (6) za^c firān mirrīḥ bir dirhem kibrīt yağıyla çıḳmış za^c firān (7) fūlād şülüş dirhem sükker verd kifāyet ḳadar isti^c māli (8) bir dirhem **sufūf-ı devvār** ferāntīs ‘illetine mu^c arıḳdır (9) **şan^c at budur** zencefre dört dirhem mercān incü her birinden (10) şülüşān dirhem za^c firān şülüş dirhem varaḳ-ı zeheb on (11) bēş ‘aded isti^c māli sekiz ḥabbeden on altı ḥabbeye (12) varınca **sufūf-ı pādzehr-i kāvī** semiyye ‘ufūniyye emrāzlara (13) nāfi^c dir **şan^c at budur** laḥm-ı af ī ‘aded on bēş (14) maṭbūḥ-ı sezāb milḥ-i usḳürdiyūn on altışar dirhem (15) ṭabḥ édesin pūryā-yı çerveye müdebber yüz dirhem ḳatup (16) ruṭūbetin uçurup duhn-ı ütrüc duhn-ı sezāb ikişer (17) dirhem cevher dārçīn yigirmi dört dirhem isti^c māli (18) şülüş dirhemden bir dirheme varınca **sufūf-ı soġulcan** (19) soġulcanı ḳırar çıḳarır **şan^c at budur** ḥarāṭīn

[106b]

(1) yābis iki dirhem arn-ı iyyel uşne'-i baħrī mūşk-i arāmsī' (2) ħorasānī birer dirhem isti' māli nişf dirhemden (3) bir dirheme varınca **sufūf-ı ay'ū'd-demm** Ġısa (4) vilāyetinde ġāyet meşħūrdur an tükürene isti' māl (5) edeler **şan' at budur** tebaşır-i hindi verd-i aħmer (6) ın-i ermenī ın-i maħtūm sādenc dörder dirhem zamġ-ı (7) 'arabī yigirmi dirhem kesir yigirmi dirhem ħaşħaş toħm (8) semiz ot toħm geyik boynuzı siñirli yaprak toħm nişāsta (9) üçer dirhem sufūf edeler isti' māli iki dirhem mersin (10) şarābıyla vēreler **sufūf-ı artara** balġam-ı sevdāyı (11) ishāl eder **şan' at budur** ġarmūr-ı artara sekiz (12) dirhem sinā on dirhem sūrincān türbūd-i ebyaz-ı (13) mücevvis dörder dirhem rāvend ġārīķūn-ı muarraş üçer (14) dirhem maħmūde besbāse bir buçuķ dirhem nebāt benefşec (15) otuz toķuz dirhem sufūf edeler isti' māli bir dirhemdir (16) **sufūf-ı fūlād** ħayzı idrār eder süddeleri aar (17) **şan' at budur** fūlād-ı müdebber lıħyetü't-teys dörder (18) dirhem dārćin bir buçuķ dirhem rāziyānec bir dirhem (19) milħ-i afsentīn nişf dirhem sükker-i ebyaz sekiz dirhem

[107a]

(1) bunları sufūf edeler isti' māli bir dirhemdir **sufūf-ı** (2) **aħmerü'l-cerrāħ** yaralara nāfi' dir oñuldur **şan' at** (3) **budur** demmü'l-aħaveyn dörder dirhem şabr-ı sauturī (4) ın-i ermenī ın-i maħtūm ikişer buçuķ dirhem daķıķū'l- (5) ħınta on altı dirhem mürr-i şāfi üç dirhem (6) kesirā sekiz dirhem ġünlük bir buçuķ dirhem sufūf (7) edeler **sufūf-ı abz** envā' ishāli a' eder (8) **şan' at budur** ın-i maħtūm yigirmi dirhem billūr (9) ma' deni ħabsü'l-ħadīd on ikişer dirhem ın-i (10) ermenī bestūrta ürmantilā kesirā zamġ-ı (11) 'arabī sekiz dirhem za' firān ħadīd dörder dirhem lodānū (12) nişf dirhem sufūf edeler isti' māli südüs dirhemden (13) şülüş dirheme varınca **sufūf-ı seyl** seyl 'illetine (14) ġāyet münāfi' çoķdur **şan' at budur** bezr-i ħaşħaş (15) dörder dirhem bezr-i baqla bezr-i baıħ üçer dirhem zamġ-ı (16) kesirā nişāsta ikişer dirhem irsā birer dirhem (17) antimūn-ı mu' arriķ iki dirhem za' firān ħulāşā'-ı (18) mercān zehr-i kibrit birer dirhem sükker-i verd sekiz (19) dirhem isti' māli bir dirhemden iki dirheme varınca

[107b]

(1) **sufūf-ı ħummeyāt** cemī' ħummeyāta nāfi' dir **şan' at** (2) **budur** aranfil cevz-i buvvā dörder dirhem kemnūn zehre-i (3) sālūyā dārćin sekiz dirhem āķūle iki buçuķ

dirhem (4) besbāse lübbān ikişer dirhem rāvend pīnpinellā sekiz (5) dirhem zencebīl bir dirhem zurunbād üç dirhem anīsūn (6) rāziyānec ikişer buçuğ dirhem hūlincān mürri-şāfi bezr-i (7) lisānū'l-ḥamel benefşe ikişer dirhem sūkker yüz altmış (8) dirhem isti' māli şülüş dirhemden bir buçuğ dirheme varınca (9) **sufūf-ı yükavvü'l-esnān** dişiñ ağırsın keser (10) ve kuvvet verir **şan'at budur** cev[z]ü's-serv ancelikā (11) beştūrta mercān ḳarn-ı iyyel varaḳū'l-as verd-i aḫmer (12) birer dirhem şebb-i muḫriḳ iklilū'l-cebel yarımşar dirhem (13) 'ūdū'l-ḳahr bir deng sufūf edesin **sufūf-ı ḳūlunc** (14) ḳūlunca ḡāyet nāfi' dir **şan'at budur** tarta (15) sekiz dirhem milḫ-i hindibā milḫ-i felesḳūn üçer dirhem (16) duhn-ı anīsūn duhn-ı ütrüc duhn-ı felesḳūn altışar (17) ḳatre lodānū on beş ḫabbe sufūf edeler isti' māli (18) on beş ḫabbeden şülüş ḫabbeye varınca **sufūf-ı** (19) **af'ī-i muḳavvī** esrār-ı 'acībedendir **şan'at budur** müdebber-i

[108a]

(1) laḫm-ı af'ī sūkker-i ebyaz yigirmi dörder dirhem 'anber bir dirhem (2) misk iki şülüş dirhem duhn-ı dārçin duhn-ı ütrüc (3) duhn-ı besbāse duhn-ı verd yarımşar dirhem sufūf (4) edeler isti' māli şülüş dirhemden şalişān dirheme varınca (5) **sufūf-ı şadr** riyyeye zīḳu'n-nefes su'āl seyl (6) ḳurūḫ-ı dāḫiliyyeye nāfi' dir **şan'at budur** cevāriş irsā (7) cevāriş-i kesirā birer buçuğ dirhem zehr-i kibrīt bir buçuğ dirhem (8) zenebū'l-ḫayl dört şülüş dirhem zūfā bezr-i encere dörder (9) şülüş dirhem riyyetü'ş-şā'leb nişf dirhem cevher-i incü cevher-i (10) mercān birer dirhem sufūf edeler **sufūf-ı ma' de** ma' de (11) emrāzlarına ḡāyet nāfi' dir **şan'at budur** lūf-ı müdebber (12) on altı dirhem vec pīnpinellā sekiz dirhem 'ayn-ı sereṭān (13) dört dirhem dārçin üç dirhem milḫ-i übhel milḫ-i afsentīn (14) birer dirhem kifāyet ḳadar sūkkerū'l-verd ile sufūf edeler (15) **sufūfū'd-dimāḡ** başda ve dimāḡda olan (16) balḡamları giderir kuvvet verir ḫıfz artırır felc sekte (17) şar'a emrāz-ı dimāḡū'l-bārideye ḡamāmū'l-'ayna nāfi' dir (18) **şan'at budur** ḳirimūr tarta sināmeki sekiz dirhem (19) sūrincān türbūd dörder dirhem duḫān üç dirhem vecc zurunbād

[108b]

(1) birer dirhem ḫabb-ı fāvāniyā bezr-i sīsāliyūs rāziyāne (2) anīsūn nānḫuvāh sūnbül-i hindī üçer dirhem mercān incü (3) ikişer dirhem kebābe besbāse ḳaranfil yarımşar dirhem (4) milḫ-i efrāciyā milḫ-i betūniḳa birer buçuğ dirhem ḫamīre-i zehre (5) iklilū'l-cebel elli dirhem sufūf edeler isti' māli bir dirhem (6) **sufūf-ı baḫarū'l-cenīn**

hātūnlarıñ karnında olan ölmüş (7) cenini on günde elbetde çıkarır **şan'at budur** çınıyānā (8) mürr-i şāfi ḥabbü'l-gār kuştı-ı baħrī seliḥe asārūn-ı şaḥīḥ (9) afsentīn kurdımānā ḥarbaḵ müşk-i ṭarāmsī' birer dirhem (10) sufūf edesin isti' māli üç dirhem **sufūf-ı yāḳūt-ı** (11) **aşfer** fā'idesi ehline ma'lūmdur **şan'at budur** kırmiz (12) keşirā şandal-ı ebyaḅ ve aşfer misk ve 'anber varak-ı zeheb (13) 'ūd tīn-i maḥtūm pādzeħr lāciverd yāḳūt üçer dirhem (14) ḥacer-i ermenī tīn-i ermenī kınaḵına ikişer dirhem ḥarir-i ḥām (15) karn-ı iyyel mercān teḃāşir ikişer buçuḵ dirhem hindi-i zūmrūd (16) yāḳūt-ı aḥmer zamḡ-ı 'arabī seyelān-ı güherbā birer dirhem (17) nebāt altı dirhem la'l nışf dirhem sufūf edeler **sufūf-ı** (18) **sūrincān** mafāşılı tenḵiye eder nıḵrişe mücerrebdır (19) ḵum-ı keşir bu devā [i]le bu emrāzdan ḥalāş bulmuşdur

[109a]

(1) **şan'at budur** sūrincān türbūd ḥulāşa'-i maḥmūde (2) sināmeki ḵıḥfū'l-insān sükker-i ebyaḅ onar dirhem (3) nışf dirhem her şābaḥ mā'i'l-kemāfiṭūs ile vēresin (4) **sufūf-ı 'azzū'l-kelb** ḵudus kelb ışırduḡına (5) mücerrebdır **şan'at budur** sezāb ra'yū'l-ḥamām sālūyā (6) lisānū'l-ḥamel afsentīn na'nā' besfā'ic birincāsef (7) bādrencebūye durūnc heyyū fāriḵūn ḵaṇṭaryūn birer (8) dirhem sufūf edüp ḵable't-ṭa'ām 'aşir-i tuffāḥ ile (9) birer mişḵāl vēresin **sufūf-ı gūtaḡume** veca'-ı mafāşıla (10) nıḵrişe cereb ḥikkeye cüzāma istişḵāya marāz-ı efrence (11) ḡāyet nāfi' dir **şan'at budur** gūtaḡume dört dirhem (12) ḵışr-ı ütrüc ḵışr-ı nārenc birer dirhem dārçin ḵaranfil zencebīl (13) besbāse her birinden şülüş dirhem sükker otuz iki (14) dirhem sufūf edesin isti' māli bir dirhem **sufūf-ı** (15) **dīdān** soḡulcanları ḵırar çıkarır **şan'at budur** (16) zehre-i heyüfāriḵūn zehre-i ḵaṇṭaryūn ikişer dirhem (17) karn-ı iyyel mercān bezr-i baḵla ḥabb-ı ütrüc yarımşar dirhem (18) ḵorāllinā çınıyānā müşk-i ṭarāmsī' her birinden (19) şülüş dirhem rāvend asārūn üçer dirhem mürr-i şāfi

[109b]

(1) za' firān ḵurş-ı ḥanḅal birer buçuḵ dirhem dārçin (2) ḵişnic ikişer dirhem kifāye ḵadar sükker ile sufūf (3) edeler isti' māli şülüş dirhem **sufūf-ı mu'atṭis** şudā'-ı (4) bāride ve nevāzile nāfi' dir burnına çekeler **şan'at budur** (5) sāksifrākiyā sekiz dirhem ḵaştarān ikililü'l-cebel (6) ḥabbü'l-gār duḡān ḵaṭır ḵuyruḡu nārdin ardıc köki (7) benefşe köki andüz köki imparatoryū sekiz dirhem (8) ḥarbaḵ-ı ebyaḅ dört dirhem sufūf edüp maḥallinde burnına (9) çekeler **sufūf-ı şar'** şar' 'illetine ḡāyet nāfi' dir (10) **şan'at budur** cevher-i mercān cevher-i incü üçer dirhem zufrū'l- (11) ḥumārū'l-vuḡuş

ķarn-ı gergedān milh-i ķıhfü'l-insān yarımşar (12) dirhem zehre-i źanbaķ zehre-i nercis zehre-i ĥuzāme cedvār-ı hindī (13) birer dirhem bezr-i fāvāniyā bez[r]-i sezāb ĥaşbū'd-dıbķ ikişer dirhem (14) pādzehr-i kāvī 'anber her birinden şülüş dirhem dārĥin ķākūle (15) 'ūd birer dirhem kāfūr şülüş dirhem kifāye ķadar sükker ile (16) sufūf edesin **sufūf-ı zātü'l-cenb** zātü'l-cenb 'illetine ġāyet (17) nāfi' dir **şan'at budur** şelc-i ĥükemā iki dirhem şakāyıķu'n-nu'mān (18) mercān birer dirhem ĥamīre'-i benefşec dōrt dirhem mā'-i şevketi'l- (19) mübāreke ile vēresin isti'māli iki dirhem **sufūf-ı**

[110a]

(1) **dīsenřāryā** envā' ishāli ķat' eder nezfü'd-dem ru'āfa (2) zālakū'l-em'āya ifrāt-ı ŧamş saĥcū'l-em'āya memdūĥdur (3) **şan'at budur** güherbā demü'l-aĥaveyn sādenc mercān-ı (4) aĥmer semiz ot toĥm siñirli yapraķ toĥm enşüle ŧurmantilā (5) ŧin-i maĥtūm nār ĥiĥegi sekiz dirhem cevz-i buvvā dārĥin (6) dōrder dirhem za'firān ĥadīd ŧalk-ı muĥarraķ şedef-i mükelles (7) 'azm-i ķıhř-ı mükelles sekiz dirhem isti'māli bir dirhemden (8) mişķāla varınca [**fāşl-ı fi'l-merhemāt merhemü'l-a'şāb**] (9) siñirlerde olan marazlarıñ cümlesine nāfi' dir **şan'at** (10) **budur** zanbāķ yaġı dilkü yaġı bādem yaġı dōrder dirhem (11) merhem-i aġriyā merhem-i ĥatmī buzaġu yaġı keĥi yaġı ördek (12) yaġı ŧavuk yaġı beş dirhem ayu yaġı ķaz yaġı porsuk (13) yaġı sekiz dirhem ĥadır uşaġı dōrt dirhem terementin (14) on iki dirhem kifāye ķadar şem' ile merhem edeler **merhemü'd-** (15) **duĥān** Ceberřus hekimiñdir cereb ĥikke ĥanāzīr sālile (16) dā'i's-şaleb bevāsīr balġam-ı māliĥe seretān şīrpenĥe ve (17) ķurūĥatın envā'ını oñuldur müceffifdir emrāz-ı cildiyyeniñ (18) envā'ına ve kel başa nāfi' dir **şan'at budur** varaķū'd- (19) duĥān iki yüz dirhem şaĥm-ı ĥınzīr-ı maġsūl yüzer dirhem

[110b]

(1) ve rātiyānec ile merhem edeler **merhemü'l-ĥavāriyyūn** (2) siñirlerde ve kemiklerde olan yaralarıñ envā'ına (3) nāfi' dir **şan'at budur** terementin yigirmi sekiz (4) dirhem uşak zencār duhn-ı terementin on ikişer (5) dirhem cāvşīr ķaşnı milĥü'z-zaĥil her birinden (6) dōrder dirhem maştakī zirāvend-i ŧavīl lübān mūr-i (7) şāfi altışar dirhem rātiyānec şem' her birinden (8) yigirmi dōrt dirhem merhem edeler **merhem-i yunķi'r-** (9) **re's** burun delüġine süreler dimāġı (10) tenķiyye eder devvāre şar'a nāfi' dir **şan'at** (11) **budur** nercis sünbül-i rümī zehre-i iĥlāmūr ĥarbaķ-ı (12) ebyaz birer dirhem

sinâmeki fâvâniyâ şûnîz (13) sîsâliyûs yarımşar dirhem fulful altı dirhem (14) cünd-i bîdester şülüş dirhem ‘ūd mā’-i verdi (15) südüs dirhem misk-i ‘anber altışar dirhem habbe (16) bunları kifâye kadar duhn-ı terementîn ve şem‘ ile (17) merhem édeler **merhem-i münevvim** uyku getürmekçün (18) burun deliklerine ve nabzına ve tabanı altına (19) süreler **şan‘ at budur** merhem-i püpüliyün

[111a]

(1) on altı dirhem benefşec yigirmi dört dirhem bezr-i (2) penc kışr-ı lüffâh sekiz dirhem za‘ firân on bir dirhem (3) merhem édeler **merhem-i mışrî** cemî‘ beşürâta ve habîş yaralara (4) nâfi‘ dir **şan‘ at budur** ‘uşâre’-i sâksîfrâkiyâ ‘uşâre’-i (5) lisân-ı hamel ‘uşâre’-i uskürdiyün ‘uşâre’-i sezâb (6) ‘uşâre’-i zehrü’s-şîh zencâr otuz ikişer dirhem (7) ‘asel-i muşaffâ yüz dirhem hallü’l-‘unşul kırk dirhem (8) şebb-i muhrîk ‘uqqâb sekiz dirhem tabh édüp (9) içine tiryâk-ı ekber meşridîtüs on altışar (10) dirhem kâfûr sekiz dirhem milh-i duhân zehrü’s-şîh ikişer (11) dirhem kıtup merhem édeler **merhem-i harķü’n-nâr** âteş (12) yanıkına harâretin men‘ édüp tecffî eder **şan‘ at budur** şem‘-i ebyaz elli dirhem duhn-ı bezr-i kettân kırk (14) sekiz dirhem beyâzü’l-beyz dört ‘aded tengâr (15) dört dirhem milh-i zaḥîl iki dirhem belesân kibrît nışf (16) dirhem merhem édesin **merhem-i seyelân-ı menî** bél (17) şovuḳluḡına ḳaşıḡına süreler **şan‘ at budur** (18) duhn-ı hışrım duhn-ı âs duhn-ı nîlüfer sekiz dirhem (19) lu‘ âb-ı bezr-i ḳaṭûnâ lu‘ âb-ı bezr-i sefercel her birinden dört

[111b]

(1) dirhem şandal-ı ebyaz ve aḡmer başal-ı ebyaz ṫîn-i (2) maḡtûm aḳâḳiyâ sâdenc-i ‘adesî kâfûr birer dirhem (3) merhem édesin **merhem-i ‘aşîrû’l-muḡallil** istiskâ şişlerine (4) nâfi‘ dir ḳaşıḡına süreler ve evrâm-ı baṫnı taḫlîl (5) éder **şan‘ at budur** semiz ḳabaḳ köki ‘uşâresi (6) ḳarga düveleginiñ ‘uşâresi aṫa soḡanı ‘uşâresi (7) pelîn ‘uşâresi îrsâ ‘uşâresi her birinden yigirmi (8) dört dirhem mürver ‘uşâresi çöpleme ‘uşâresi (9) eyrelti ‘uşâresi ḳaṫır ḳuyruḡı ‘uşâresi (10) duhnü’l-kibrît duhn-ı maşṫakî duhn-ı afsentîn duhn-ı (11) ‘aḳreb duhn-ı levz-i mevz şîbet duhn-ı zanbâḳ sekiz (12) dirhem besfâ’ic ‘uşâresi mâzeryün ‘uşâresi her birinden (13) dört dirhem zeyt-i ‘atıḳ elli dirhem şem‘ kifâyet kadar (14) merhem édesin **merhemü’l-ustûrmâçîḳûn** emrâz-ı (15) ma‘ deniñ envâ‘ına nâfi‘ dir ma‘ deye ḳuvvet vèrir (16) **şan‘ at budur** sünbülü’ṫ-ṫîb ḳaranfil maşṫakî (17) her birinden dört dirhem şabr-ı saḳuṫurî üç dirhem (18) mercân

şandal-ı aşfer lübân sekiz dirhem mī' a'-ı (19) seyyāle otuz iki dirhem 'ūd-ı hindī
kırş-ı ġāliye

[112a]

(1) vec mürr-i şāfi adhır üçer buçuğ dirhem duhn-ı maştakī (2) duhn-ı sefercel duhn-ı
afsentīn duhn-ı nārdīn duhn-ı (3) na' nā' kırk sekiz dirhem şem'-i cedīd yüz dirhem
merhem (4) edesin **merhemü'd-dīdān** soğulcanları kırar çıkarır ma' desine (5) ve
göbeline süreler **şan'at budur** kıntaryūn-ı şağır (6) şeftālū yaprağı ve çiçeği kayşūm
afsentīn sezāb birer kabza (7) nüşāre-i karn-ı iyyel müşk-i tarām- şī' 'ūd-ı hindī mürr-
i şāfi (8) şahm-ı hanzal ikişer dirhem türmüs dört dirhem mā'i'l-kerāş (9) şabr-ı
sağūtūrī merāretü'r-cedī yigirmişer dirhem duhn-ı afsentīn (10) yüz yigirmi sekiz
dirhem şem'-i şāfi yigirmi dört dirhem hallū'l-hāzık (11) kifāye kadar merhem edeler
merhemü'l-cereb uyuza giciyige nāfi' dir (12) **şan'at budur** merhemü'l-verd otuz iki
dirhem semiz sādec (13) on altı dirhem şahmü'l-bakar merhem-i kāfūr her birinden
dört (14) dirhem zībağ-ı maqtūl milḥ-i ta'ām üçer dirhem kibrīt-i aşfer (15) altı
dirhem ḥarbak-ı ebyaz iki dirhem şakratü'l-beyz üç (16) 'aded mā'-i līmūn kifāye
kadar merhem edeler **merhemü'z-zaḥil** (17) yaraları oñuldur **şan'at budur** üsrüb
mükelles mürdesenc (18) kırkır dirhem isfidāc antimūn-ı ḥām şem' altmış dirhem
(19) duhn-ı verd iki yüz dirhem terementīn otuz iki dirhem

[112b]

(1) merhem edeler **merhemü'ş-şābūn** evcā'-ı mafāşıla 'ilāc-ı (2) kāfidir **şan'at budur**
şābūn kırk sekiz dirhem mā'-i (3) şahterec yüz dirhem ṭabḥ edüp içine duhn-ı ferfiyūn
duhn-ı (4) heyū fārīkūn sekiz dirhem duhn-ı übhel duhn-ı ḥarātīn (5) yigirmişer
dirhem maştakī lübān altışar dirhem (6) kibrīt ferfiyūn 'ūdū'l-kaḥr her birinden dört
dirhem (7) merhem edeler **merhemü'l-hanzal** ma' dede cigerde olan (8) şarı suları
ishāl ve iḥrāc eder istiskāya (9) nāfi' dir müşhile muḥtāc olmaz **şan'at budur** hanzal
(10) on iki dirhem türbūd maḥmūde ferfiyūn sekiz dirhem (11) bezr-i şibet milḥ-i
ta'ām mürr-i şāfi şabr şūniz milḥ-i hindī (12) merāretü'l-mağz mevzek fulful zencebīl
belīlec helīlec-i (13) aşfer māzeryūn her birinden on ikişer dirhem (14) levz uşaq
çāvşīr sekbīnec yedişer dirhem būrağ (15) kibrīt on beş dirhem ḥulbe bābūnec onar
dirhem (16) şem' iki yüz dirhem bezr-i kettān on dirhem mī' a'-ı (17) seyyāle merhem
edeler **merhemü'l-a'şāb** siñirlerde (18) olan marazlarıñ cemī' sine nāfi' dir **şan'at** (19)
budur karga şābūnı 'alkīmīllā na' nā'

[113a]

(1) sālūyā kemāfiṭūs merzencūş her birinden birer abza (2) iklilū'l-cebel üç abza sezāb şıçan ulađı (3) bahār çiçeđi birer buçuđ dirhem nārdīn heyū fārīkūn (4) benefşe zanbađ bābūnec iklilū'l-melik her birinden birer (5) abza şibet iki abbū'l-gār abbū'l-  ar  ar on altışar (6) dirhem duhn-ı arāfīn duhn-ı şa  leb duhn-ı mūrver duhn-ı (7) güherbā duhn-ı neft duhn-ı şibet her birinden yigirmi dōrt (8) dirhem duhn-ı fārīkūn otuz iki dirhem duhn-ı terementīn (9) on altı dirhem maştakī lūbbān dōrder dirhem terementīn (10) kırđ dirhem şem  kırđ sekiz dirhem  aselbend sekiz dirhem (11) şaĥm-ı insān şaĥmū'l-ĥuld şaĥmū'l-kelb şaĥm-ı porsuđ şaĥmū'd-düb (12) her birinden dōrt dirhem merhem edeler **merhem-i aĥmer-i rūmī** (13) sūnnet yaralarına ğāyet nāfi  dir mūcerrebdır **şan  at budur** ĥall ĥamr-ı (14) zeyt ikişer yüz dirhem mūrdesenc yüz yigirmi beş dirhem zencār (15) sekiz dirhem rāsuĥt on dirhem edesin **merhem-i frengī** (16) Frenk zaĥmetine ğāyet nāfi  dir **şan  at budur** şaĥm-ı ĥınzīr (17) elli dirhem şem  yigirmi dirhem tiryāk bir dirhem zencār bir buçuđ (18) dirhem zencefre sekiz dirhem tīn-i ermenī üç dirhem zanbađ (19) yigirmi dōrt dirhem merhem edesin **merhemū'n-nevre-i cevāndūvigū**

[113b]

(1) ĥarĥ-ı nāra cerebe ĥumreye nāşūrlı yaralara ğāyet nāfi  ve (2) memdūĥdur **şan  at budur** nevre-i maĥsūl altı dirhem (3) mūrdesen[c]ān yigirmi dōrt dirhem isfidāc yigirmi dirhem (4) tūtīyā iki dirhem duhn-ı ĥışrım kırđ sekiz dirhem duhn-ı (5) verd yüz dirhem şaĥmū'l-  icl altmış dōrt dirhem  aşīr-i lisān-ı (6) ĥamel otuz iki dirhem  aşīr-i  nebū'l-kelb  aşīrū'l-ĥass (7) otuz ikişer dirhem yağlarla taĥĥ ve cerr edüp içine (8) merhem olur yigirmi dirhem şem -i ebyađ kifāye adar merhem (9) edesin **merhem-i isrinc-i Cevāndāvīgūs** yaralara ğāyet (10) nāfi  ve mūcerrebdır **şan  at budur** duhn-ı verd elli dirhem (11) şaĥmū'l-  icl şaĥmū'l-māĥz duhnū'l-ās şaĥmū'l-ĥınzīr ellişer dirhem (12) lisān-ı ĥamel maṭrīslūvābīk yaprađ-ı lisān-ı kelb her dem (13) bahār tarĥaşĥūđ hindibā ara oz her birinden birer abza (14) üç günden şoñra taĥĥ ve cerr mūrdesencār on altı dirhem (15) isrinc isfidāc tīn-i maĥtūm tīn-i ermenī sekiz dirhem (16) terementīn kırđ dirhem maştakī on iki dirhem merhem (17) edesin **merhemū'n-nāfi ** cereb ĥikke ūbā mādde-i ekle ve balĥamū'l- (18) mālīĥe nāfi  dir **şan  at budur** mūrdesenc zāc onar (19) dirhem zencār beş dirhem ĥall-i ĥarĥ ile otuz gün ta  fin

[114a]

(1) edesin **merhem-i ziksetiveh** yaraları iriñlendirir **şan'at** (2) **budur** mā'-i 'asel ile mağsül-i terementin kırk sekiz dirhem (3) duhn-ı heyü fārīkūn on iki dirhem 'asel-i verd sekiz (4) dirhem şakratü'l-beyz üç 'aded lübbān maştakī dörder (5) dirhem merhem edesin **merhemü'l-ḥanāzīr** sıracaya gāyet (6) tecrube olmuşdur **şan'at budur** kireç üç dirhem şābūn (7) bir dirhem beyāz-ı beyz iki dirhem zeyt otuz dirhem şebb-i (8) muḥriḳ iki dirhem merhem edesin **merhem-i ḥılṭīt** mādeleri (9) oñuldur **şan'at budur** lübbān şabr sekiz dirhem ḥılṭīt (10) on beş dirhem 'asel-i muşaffā kırk dirhem merhem edesin (11) **merhemü'l-bevāsīr** bevāsire gāyet nāfi' dir **şan'at** (12) **budur** ṭīn-i ermenī zamg-ı maştakī demmü'l-ahaveyn mürr-i şāfi (13) cūlnār verd-i aḥmer her birinden üçer dirhem sāde yağ sekiz (14) dirhem duhn-ı verd yigirmi dört dirhem 'aşīr-i kerāş (15) yigirmi dört 'aşīr-i yēr şomunı otuz iki dirhem (16) merhem edesin **merhemü't-tıḥāl** ḥarāretin i'tidāle getirür (17) şalābetlerin taḥlīl eder **şan'at budur** duhnü'l-keber (18) yigirmi dört dirhem duhn-ı simsim on iki dirhem usḳulū- (19) penderiyūn kışr-ı keber kāsni hindibā ḥass fencengüş

[114b]

(1) yarımşar dirhem şem'-i kāfi ḥallü'l-ḥamr ile terbiye edesin (2) **merhemü'l-kebed** ciğer ḥarāretine ve marazlarına nāfi' dir (3) **şan'at budur** duhn-ı verd duhn-ı nīlūfer duhn-ı sūnbül-i (4) hindī her birinden dört dirhem ṭebāşīr iki dirhem şandal-ı (5) ebyāz bir dirhem bezr-i lisān-ı ḥamel bezr-i baḳlatü'l-ḥamḳā birer (6) dirhem verd-i aḥmer sūnbül-i hindī gāfit her birinden ikişer dirhem (7) maştakī bir dirhem kifāye ḳadar şem' ile merhem edesin (8) **merhem-i benefşecī** fā'idesi merhem-i mısrī gibidir **şan'at budur** (9) lisān-ı ḥamel māmīşā aşlü'l-ḥınzīriyye birer ḳabza şarb-ı (10) sirke yüz elli dirhem bunları sekiz günden şoñra ḳaynadup (11) süzüp içine zāc-ı müdebber yigirmi dirhem mā'ü'l-zāc (12) on altı dirhem 'asel-i muşaffā kırk sekiz dirhem zencār (13) on dirhem merhem edesin **merhem-i ḳavisḳūm** cemī' (14) yaraları oñuldur **şan'at budur** gül yağı yüz elli (15) dirhem mürdeseng otuz iki dirhem ḳaynadasın (16) zift on altı dirhem şem' kırk dirhem terementin sekiz (17) ḳaşni sekbīnec ikişer dirhem maştakī lübāb ikişer buḳuḳ (18) dirhem şabr-ı saḳuṭurī bir dirhem zirāvend-i müdahrec dört (19) dirhem merhem edesin mücerrebdır **merhemü'n-nevvim** ağırları

[115a]

(1) keser **şan'at budur** şem' kırk sekiz dirhem rātiyānec sekiz (2) dirhem duhn-ı zanbāk kırk sekiz dirhem duhn-ı levz sekiz (3) dirhem duhn-ı şibet on altı dirhem duhn-ı'l-misk dört (4) dirhem lodānū bir buçuk dirhem merhem edesin **merhem-i rusl** (5) eski ve yeñi yaralara nāfi' dir **şan'atı budur** mürdesenc (6) seksen dirhem duhn-ı verd yüz dirhem terementīn rātiyānec (7) şem' uşak on altışar dirhem zirāvend sekiz dirhem (8) muql kaşnı mürr-i şāfi lübbān her birinden altışar dirhem zencār (9) dört dirhem merhem edesin **faşl-ı fī'z-żimādāt** (10) **żimād-ı efrenci** Cevāndāvīgūs hekimiñdir frengi yaralarıñ (11) envā'ına nāfi' dir **şan'at budur** şaḥm-ı hınzīr duhn-ı (12) verd seksen sekiz dirhem şaḥm-ı kaştarāni otuz (13) iki dirhem isfidāc mürdesenc-i aşfer yigirmi dörder (14) dirhem terementīn on iki dirhem iki sā'at taḥḥ edüp (15) şem'-i ebyaz kāfi zıbaḥ kırk sekiz dirhem mī'a'-ı seyyāle (16) kırk sekiz dirhem yağı edesin **żimād-ı şandal** kırıklara (17) çıkıklara issi şişlere nāfi' dir **şan'atı budur** (18) şandal-ı aḥmer sekiz dirhem ḥall-i aḥmer yigirmi sekiz dirhem (19) rūḥ-ı 'ar'ar sekiz dirhem rātiyānec yüz altmış dirhem

[115b]

(1) şem' toḡsan altı dirhem zeyt yigirmi dirhem terementīn (2) yigirmi dirhem encibār ḥulbe sekiz dirhem ḥin-i ermeni yigirmi dirhem (3) bezr-i kerefs üç dirhem şandalı ḥall ve rūḥla sekiz günden soñra (4) cerr edüp żimād edesin **żimād-ı diyāpālmā** bevāsir enf ve nıkrise (5) nāfi' dir **şan'atı budur** ḥurmā dalın şıgır yağıyla ḳaynadasın (6) ḥatta ḳuvveti yağa çıka bundan mürdesenc yüz kırk dirhem şaḥm-ı (7) hınzīr yetmiş iki dirhem şaḥm-ı baḳar yigirmi dört dirhem güherbā on (8) altı dirhem türāb-ı zāc on iki dirhem şandal-ı aḥmer sekiz (9) dirhem zāc-ı ebyaz on iki dirhem kāfūr beş dirhem (10) żimād edeler **żimād-ı kaşnı** usḳīrūs şişlerine (11) frengi yaralarına ḥanāzire nāfi' dir evrāmları taḥlil eder (12) **şan'at budur** dāḥiliyūn yigirmi dört dirhem żimād-ı iklīlü'l- (13) melik on altı dirhem kaşnı yigirmi dört dirhem şem' yigirmi (14) dört dirhem terementīn on iki dirhem 'uḳḳāb bir dirhem (15) za'firān bir buçuk dirhem żimād edesin **żimād-ı betūniḳa** (16) baş yaralarına nāfi' dir **şan'atı budur** 'aşir-i kaştarān (17) 'aşir-i efrāciyā 'aşir-i sālūyā 'aşir-i merzencūş 'aşir-i (18) 'alḳimīlā 'aşir-i iklīlü'l-cebel 'aşir-i avrikūle mūres (19) şem' her birinden birer dirhem rātiyānec elli dirhem şaḥmü'l-baḳar

[116a]

(1) seksen sekiz dirhem duhn-ı verd yigirmi dört dirhem (2) k̄umālīmī on iki dirhem mürri-ī šāfī maşṭakī güherbā beşer dirhem (3) zımād edesin **zımād-ı k̄apīṭāle** baş marazlarınıñ (4) envā'ına nāfī' dir **şan'atı budur** 'aşır-i (5) şānīkūle otuz üç dirhem lübbān dört dirhem (6) şahmū'l-insān on altı dirhem mıknāṭīs sükker (7) zaḥil kibritü'l-antimūn sekiz dirhem şem' rātiyānec (8) otuz ikişer dirhem zımād edesin **zımād-ı kīrūne-i** (9) defansive şişleri taḥlil eder **şan'atı budur** (10) 'alkīmīlā yigirmi dirhem ḥubbāzī on altı dirhem lübbān (11) mürri-ī šāfī dörder dirhem bābūnec verd-i aḥmer betūniḳa yigirmi (12) sekiz dirhem teremētīn şem' rātiyānec kırk sekiz (13) dirhem yeşil zımād olur **zımād-ı defansive-i aḥmer** (14) ḥavāşı mezkūr gibidir **şan'atı budur** şem'-i aşfer (15) kırk sekiz dirhem şahmū'l-baḳar yigirmi dört dirhem duhn-ı bezr (16) yigirmi dirhem duhn-ı verd yigirmi dirhem isfīdāc mürdesenc (17) sekiz dirhem maşṭakī lübān birer buçuḳ dirhem mürri-ī šāfī (18) iki dirhem isrinc yigirmi dört dirhem kāfūr dört dirhem (19) zımād edesin **zımād-ı rūṭūrās** kırıklara çıkıklara

[116b]

(1) nāfī' ve mücerrebdır **şan'atı budur** şem' otuz iki dirhem (2) rātiyānec iki yüz dirhem teremētīn yüz dirhem encibār (3) lıḫyetü't-teys yigirmi dörder dirhem zirāvend-i müdaḫrec (4) on altı dirhem mūmiyā sekiz dirhem zamḡ-ı 'arabī kesirā (5) on ikişer dirhem maşṭakī kāfūr dörder dirhem (6) ḥacer-i ostiḡole yigirmi dirhem zımād edesin (7) **zımād-ı artarıḳīḳūs** veca'-ı mafāşıla nāfī' dir (8) **şan'atı budur** zeyt yüz elli dirhem selīḳūn (9) toḳsan altı dirhem ṭabḫ edesin ba' de şem' (10) yüz dirhem senderūs kırk sekiz dirhem aşṭurāk (11) 'aselbend sekiz dirhem bezr-i benc otuz iki dirhem zımād (12) edesin **zımād-ı betūniḳa** başda olan yaralara (13) ḡāyet nāfī' dir **şan'atı budur** 'aşır-i betūniḳa 'aşır-i (14) lisān-ı ḥamel 'aşır-i kerefs ellişer dirhem 'aşır-i ra'yū'l-(15) ḥamām 'aşır-i pīnpinellā otuz ikişer dirhem şem' yüz (16) dirhem teremētīn otuz iki dirhem rātiyānec elli dirhem (17) k̄umālīmī kırk sekiz dirhem uşak sekiz dirhem güherbā (18) on altı dirhem maşṭakī sekiz dirhem lübān mürri-ī šāfī (19) dirhem zımād edesin **zımād-ı ḥarḳu'n-nār** āteş yanıḳlarına

[117a]

(1) ḡāyet nāfī' dir **şan'atı budur** mürver yaḡı iki yüz (2) dirhem isfīdāc yüz elli dirhem ṭabḫ edesin şem' seksen (3) dirhem iḳlīmīyā otuz iki dirhem lübbān sekiz dirhem

isfidâc (4) otuz iki dirhem üsrüb-i muhriq on altı dirhem maşakî (5) sekiz dirhem zimâd edesin **zimâdü'z-zaḥil** ḥumreye ve nemleye (6) māddeye ekle uskîrûs evrâmlara nâfi' dir **şan'atı** (7) **budur** şem' elli dirhem terementin yigirmi dirhem şahmü'l- (8) baqar on iki dirhem zaḥil-i muhriq yigirmi dört dirhem (9) iqlîmiyâ kuḥl-ı işfahânî isfidâc sekiz dirhem tûtiyâ (10) dört dirhem mürr-i şâfi iki dirhem şabr bir dirhem maşakî (11) lübbân ikişer dirhem kâfûr tengâr bir dirhem zimâd edesin **zimâd-ı üskiyûm-ı** (12) **Bırâklîsûs** Bırâklîsûs ḥekîmiñdir cemî' yaralara (13) kırıklara çıkıklara berelere nâfi' dir **şan'atı budur** (14) mürdesenc yüz dirhem duhn-ı verd yüz elli dirhem şem' iki yüz (15) dirhem senderûs güherbâ otuz dört dirhem iqlîmiyâ (16) otuz iki dirhem cāvşîr sekbînec muql uşaq kaşnı on (17) ikişer dirhem mercâneyn mûmiyâ mürr-i şâfi lübbân antimûn (18) sekiz dirhem za' firân ḥadîd zirâvend beşer dirhem (19) terementin otuz iki dirhem kâfûr dört dirhem duhn-ı heyü fâriḳûn

[117b]

(1) şahm-ı gaz on ikişer dirhem şıgır iligi sekiz dirhem (2) aşturâk lâden ikişer sūrincân îrsâ üçer (3) dirhem zencefre bir dirhem zanbaq altı dirhem duhn-ı sūsen (4) terementin ile zimâd edeler **zimâd-ı 'aṭiyyetü'l-hey** (5) cemî' yaralara ve şişlere ve berelere zehirlü ḥayvân (6) ışırdığına nâfi' dir **şan'atı budur** uşaq on (7) dirhem kaşnı çāvşîr muql mürr-i şâfi günlük (8) şakız zirâvend tavîl-i zencâr sekiz dirhem ḥacer-i (9) merkaş şandal-ı ḥadîd her birinden dört dirhem mürdesenc (10) zeyt yağı yüz ellişer dirhem terementin şem'-i aşfer (11) ellişer dirhem zimâd edeler **zimâd-ı za' firân** cümle (12) ağırları giderir ma[']deyi redi' eder mücerrebdir **şan'at** (13) **budur** şem' iki yüz dirhem senderûs yüz dirhem (14) terementin elli dirhem afsentün bābūnec sekiz dirhem (15) güherbâ lübân on altışar dirhem maşakî on iki (16) dirhem mürr-i şâfi dört dirhem uşaq kaşnı on (17) altışar dirhem muql yigirmi dirhem za' firân on (18) iki dirhem zimâd edesin **zimâdü't-ṭuḥlûb** nıkrîs (19) ḥumre ve cemreye lâ-naẓîrla terkîbdir **şan'atı budur**

[118a]

(1) duhnü't- ṭuḥlûb iki yüz dirhem isfidâc yüz elli dirhem (2) sükker zaḥil kaşnı on altışar dirhem zâc-ı ebyaz iki (3) dirhem şebb sekiz dirhem kâfûr dört dirhem zimâd edesin (4) **zimâd-ı diyâpâlmâ** ḥabîş yaralara ve oñulmaz yaralarınıñ (5) envâ'ına nâfi' dir **şan'at budur** duhn-ı verd üç yüz (6) dirhem ḥurmâ dalıyla ḳaynadup mürdesenc iki yüz elli dirhem (7) şahm-ı ḥınzîr yüz dirhem ḳalkaṭâr otuz altı dirhem

zīmād (8) édesin **zīmād-ı aşfer-ı muḥallil** ḥayā şişlerine vereme (9) ḡāyet nāfi' dir **şan'at budur** şem' yüz dirhem (10) teremētīn elli altı dirhem rātiyānec on iki dirhem (11) mürr-i şāfi aşl-ı ḥatmī daḡıḡ baḡla dörder dirhem ḡulbe (12) bezr-i kettān daḡıḡ mürdümük sekiz dirhem zerdeçüp (13) on altı dirhem lübān ḡarḡir-i ebyāz on ikişer dirhem (14) ḡaşnı on altı dirhem duhn-ı bezr-i kettān otuz iki dirhem (15) dāḡiliyūn kırḡ sekiz dirhem zīmād édesin **zīmād-ı ma'de** (16) ḡay'ı ve cüşāyı ḡamz giderir ma'deye ḡuvvet vērir **şan'at** (17) **budur** zīmād-ı lübbü'l-ḡubz seksen dirhem şem' kırḡ sekiz (18) dirhem takāmukā on altı dirhem lāden 'aselbend sekiz (19) dirhem lodāne-i ḡabbe yigirmi beş duhn-ı cevz-i buvvā duhn-ı na' nā'

[118b]

(1) her birinden şülüşān dirhem duhn-ı serpeyū iklilü'l- (2) cebel her birinden südüs dirhem zīmād édeler **zīmād-ı** (3) **ḡürüne-i defansive** yaralara ve şişlere nāfi' dir (4) **şan'atı budur** duhn-ı verd elli dirhem 'aşir-i ḡayyü'l- (5) 'ālem 'aşir-i zufrü'l-ḡayl 'aşir-i veroniḡā 'aşir-i hindibā (6) 'aşir-i sāksifrākiyā 'aşirü'r-rāḡbe 'aşir-i ḡurf (7) yigirmi dörder dirhem şem' iki yüz dirhem rātiyānec seksen (8) dirhem lübān maşḡakī dörder dirhem fütenc koç boynuzı (9) 'arḡanīşā on altışar dirhem ḡüherbā yigirmi dört (10) dirhem aşurāk sekiz dirhem zīmād édeler **zīmād-ı kesrü'l-** (11) 'izām kemik kırılmasına ve cemī' şınıḡlara nāfi' dir (12) **şan'at budur** şem' rātiyānec yüzer dirhem teremētīn (13) kırḡ dirhem keşirā zamḡ-ı 'arabī beşer dirhem ḡara ḡoz kil-i (14) ermenī on altışar dirhem lıḡyetü't-teys yigirmi dirhem zirāvend-i (15) müdahrec tīn-i maḡtūm şandal-ı ḡadīd mūmyā 'azm-i insān-ı (16) mükelles beşer dirhem yanmış yengec on dört dirhem (17) zīmād édeler **zīmād-ı ḡāliye'-i ḡarre** ibn-i Māseviyyeniñdir (18) saḡc-ı em'āya ishāle selesü'l-bevle nāfi' dir ḡöbегine (19) uralar cemī' şovuḡdan 'arız olan ishāli keser

[119a]

(1) **şan'atı budur** ḡurş-ı ḡāliye adḡır-ı 'arabī birer buçuḡ (2) dirhem rāmek summāk aḡāḡıyā lıḡyetü't-teys la'den 'afş-ı (3) ḡayr-ı meşḡub vecc verd-i aḡmer aḡmā'ü'l- verd şandal-ı (4) ebyāz ve aḡmer maşḡakī 'ūd-ı hindī ḡaranfil sūnbül-i hindī (5) ḡünlük ḡuşt mürr-i şāfi su'd-ı hindī pelīn ikişer (6) dirhem mersīn şuyı defne yapraḡı şuyı ḡül şuyı (7) beyāz şarāb on ikişer dirhem ka'k-i ebyāz üç (8) dirhem ḡurmā on beş 'aded bi'l-cümle eczāları yigirmi (9) dört sā'at işladup ba'de içine otuz üç (10) dirhem cumḡurī ve altı dirhem zamḡ ḡatup ḡabḡ édüp (11) 'aḡide ḡarīb olduḡda

mezbūr meshūq edviyeleri (12) qatup zımād edeler ishāle saqcu'l-āya gōbek (13)
burusına zaḥīre ishāl-i şādıq ve kāzibeye (14) nāfi' dir gōbegine uralar temmetü'l-
kitāb.



ÜÇÜNCÜ BÖLÜM
DİZİNLER



A

3.1. Kelimeler Dizini

a -15- O.

a.+ ña 2b/11, 3b/4, 3b/6, 4a/16

a.+ nda 5a/17, 5b/17

a.+ ndan 3b/6, 6a/2

a.+ niñ 6b/9, 6b/15

a.+ niñçün 4a/13

a.+ niñdir 96a/1

a.+ niñla 5a/14, 5b/2

a.+ nlar 4b/9

‘abd <Ar. -1- bk. ‘abdü’s-selâm.

mükelles-i ‘a. 82b/8

‘abdü’s-selâm <Ar. -1- Çok yıllık, rozet yapraklı, kazık köklü ve mavi çiçekli bir bitki, adam otu, at elması, kankurutan. (*Mandragora autumnalis*)

‘a. 11a/5

‘acā’ib <Ar. -2- Alışılanın dışında, şaşırtıcı, anlaşılmaz, hayrete düşürücü, tuhaf.

‘a.+ dir 50b/17, 56a/6

‘acāyib <Ar. -1- bk. ‘acā’ib.

‘a.+ dir 24a/14

‘acebiyye <Ar. -1- Gariplikle ilgili.

tedābirāt-ı ‘a. 2a/3

‘Acem <Ar. -2- İranlılar.

‘a. 2a/19

vilāyet-i ‘A.+ dir 4a/5

‘acibe <Ar.-5- Şaşılacak şey.

esrār-ı ‘a.+ dendir 99a/1, 107b/19

müferrihāt-ı ‘a.+ dendir 94a/8

esrār-ı ‘a.+ dir 7b/19, 21b/18

‘acibü’l-eşer <Ar. -1- Etkisi kuvvetli bir terkip.

(Terkibin yapılış için bk. 18a/18)

mā’-i ‘a. 18a/15

‘acīn <Ar. -1- Yoğurulmuş şeyler; hamur, macun.

a. ëdüp 88a/17

‘acürr <Ar. -7- Pişirilmiş tuğla ve kiremit.

duhn-ı a. 46b/10

a.-ı meshûk 47a/10

a.-i meşhūk 31a/2, 32b/13, 36b/17,
40b/9, 45a/11

aç - -50- Açmak, sökmek, çözmek.

a.- ar 10a/2, 12b/3, 12b/4, 13a/11,
17b/7, 20b/15, 25a/4, 25b/16, 25b/18,
26b/17, 29b/2, 31b/2, 32b/3, 36a/13,
38a/16, 41a/6, 44a/7, 45a/10, 51b/5,
51b/7, 58a/16, 60b/2, 60b/8, 61a/19,
65b/6, 65b/12, 67b/15, 71b/12, 73a/2,
73b/18, 74a/7, 75b/18, 84a/7, 85b/14,
86a/16, 89a/16, 90a/2, 91a/2, 92a/14,
95b/14, 96a/2, 102b/16, 105b/8,
106a/2, 106b/16,

hayz a.- ar 42a/16, 57a/15, 90b/8

iştihâyı a.- ar 52b/12

ādab <Ar. -1- Terbiyeler.

ā.+ da 1b/9

‘**aded** <Ar. -44- Adet, tane, sayı.

‘a. 11a/15, 14a/10, 16a/5, 16a/6,
16b/18, 18b/19, 19a/12, 22a/9,
22b/13, 23a/10, 23a/17, 31a/8,
34a/12, 45b/17, 56a/10, 56a/12,
63a/12, 66a/17, 72b/6, 73a/2, 73b/6,
76a/10, 89a/18, 89b/14, 94b/7,
94b/16, 99a/4, 99a/16, 101b/3,
103b/17, 104a/1, 104a/9, 104b/14,
106a/11, 106a/13, 111a/14, 112a/16,
114a/4, 119a/8

‘a.-i yüz 99a/2

‘a.+ den 104b/18

‘a.+ e 104b/18

ādem <Ar. -1- İnsan.

tāze ā. kafāsın 52a/16

‘**adesi** <Ar. -3- Mercimeğe ait, mercimekle ilgili.

sādenc-i ‘a. 62a/7, 80a/13, 111b/2

adhır <Ar. -7- Ayrık otu, Mekke ayrığı

(*Cydonon dactylon*)

a. 79a/10, 96b/7, 101a/15, 112a/1

a.-i ‘arabī 15a/12, 119a/1

a.-ı mekkī 100b/2

afī <Ar. -8- Engerek yılanı.

a. 89b/13

ķurş-ı a. 8b/19, 99a/19

laħm-ı a. 106a/13

müdebber-i laħm-ı a. 108a/1

nehş-i a. 39b/19

a.-i eşķarū’l-levn 89a/17

sufūf-ı a.-i muķavvī 107b/19

‘**afş** <Ar. -2- Mazı denilen tane (*Uercus infectoria*).

‘a. 104b/15

‘a.-ı ğayr-ı meşķūb 119a/2

afsentin <Gr. -33- Pelin otu, yavşan otu, Anadolu’da yirmi kadar türü bilinen ve veronika olarak da adlandırılan bir bitki (*Artemisia absinthum*).

a. 9b/10, 12b/9, 13a/4, 13a/16, 21a/2,
45b/16, 47b/15, 58a/2, 96b/8, 105b/2,
108b/9, 109a/6, 112a/6, 117b/14

‘aşir-i a. 11b/3, 105a/13,

‘uşāre’-i a. 17b/17

duhn-ı a. 111b/10, 112a/2, 112a/9,
58b/17, 78b/18

ħamīre’-i a. 100a/9

ħulāşa’-i a. 58b/17

mā’-i a. 86b/1

milħ-i a. 14b/16, 47b/12, 58b/18,
84b/7, 93a/8, 106b/19, 108a/13

şarāb- a. 81a/8

ağaç (c) -5- Ağaç.

a. zarfı içinde 82b/12

a.-ı mürver çiçeğiniñ şuyı 15a/1

a.-ı mürverī çiçeği 15a/1

bögrek a.+ı “Arapça haşbū’l-külā derler. Latince ise libūnekrinikū olarak bilinir.” 63a/5

a.+ lardan 6b/7

ağdiyye <Ar. -1- Gıdalar, yenilip içilecek şeyler.

- a. 2b/18
- ağ(ı)z** -4- Ağız.
a. koğusun 95b/5
a. yaralarına 21b/17, 29b/8
a.+ ina 57b/6
- ağrı** -1- Ağrımak.
a.- yan dişe 12b/1
- ağrı** -11- Vücudun herhangi bir yerinde duyulan şiddetli acı.
a.+ lara 43b/3
a.+ları 41b/12, 51a/10, 114b/19, 117b/12
a.+ sı 51a/7
a.+ sın 37b/15, 38a/17, 97a/4, 107b/9
siñir a.+ sına 44a/8
- ağrıyâ** <Ar.-1- Hintkokası (*Trigonella coerulea*).
merhem-i a. 110a/11
- ağcâr** <Ar. -1- Taşlar.
cemî'-i ma'âdin-i a.+ iñ 42b/18
- ağdar** <Ar. -8- Yeşil, yemyeşil.
a. 93b/11, 93b/16
levn-i a. 58b/14
zâc-ı a. 93a/6, 93a/18
zerûr-ı a. 87a/3, 87a/9, 104a/6
- ağdarü'l-kabrîsî** <Ar. -1- Yeşil kara boya.
zâc-ı a. "Yeşil renkli zac." 62a/5
- ağer** <Ar. -2- Başka, diğer.
nev'-i a. 6a/5
nev'-i a.+ den 6a/11
- âhîr** <Ar. -2- Son, sonuncu.
â.+ ine 20a/18, 54b/18
- ağlât** <Ar. -27- İnsan vücudunda farz olunan dört unsur veya usare kan, salya, safra, dalak; karışım[ağlât-ı erbaa].
a. êder 100a/15
a.72b/15, 104b/9
a.-1 bürkiyyeyi 28b/14
a.-1 erba' a 3b/6
a.-1 fâsideyi 18a/17, 18b/11
- a.-1 ğalîzeden 39a/19
a.-1 leziceye 56b/13
a.-1 ma' de 66b/7
a.-1 muhterîka 65a/11
a.-1 muhterîkaya 25b/15
a.-1 şelâseyi 104b/19, 105a/18
a.+ ı 47a/13, 56a/15, 64a/15, 85b/13, 91a/2, 91a/3, 97a/13, 103b/4
cemî'-i a.+ ı 72a/8
envâ'-i a.+ ı 73a/13, 74b/16, 93b/16
a.+ iñ 75b/18
- ağmer** <Ar.-63- Kırmızı, kızıl.
a. 111b/1, 119a/4
belesân-ı a. 35a/10
duhn-ı milh-i a. 48a/1
duhn-ı a. 41b/1, 46a/14, 48a/8
duhn-ı kibrît-i a. 43a/14
ğall-i a. 115a/18
kils-i a. 59b/6
mercân-ı a. 46a/12, 110a/4
nuhâs-ı a. 21b/14
şandal-ı a.59a/1, 69a/13, 76a/10, 76b/12, 115a/18, 115b/8
sükker-i a. 33b/3
şarâb-ı a. 23a/3, 89b/7
şebb-i a. 23a/15, 23a/8
verd-i a. 9b/10,10b/12, 10b/19, 13a/4, 13b/19, 19b/16, 19b/4, 20b/9, 28b/5, 31b/7, 36a/16, 54b/15, 57b/19, 69a/13, 76a/11, 79a/17, 94b/5, 96b/16, 96b/9, 97a/9, 98a/19,102a/5, 105b/2, 106b/5, 107b/11, 114a/13, 114b/6, 116a/11, 119a/3
yâkût-ı a. 97b/4, 108b/16
zebîb-i a. 17b/9, 58a/2
zîmâd-ı defansîve-i a.116a/13
mercân-ı a.-i meshûk 26b/7
merhem-i a.-i rûmî 113a/12
a.-i tîn 10b/5
a.+ i 82b/16

aḥmerü'l-cerrāh <Ar. -1- Yaralar için yapılmış bir terkip. (Terkibin yapılış için bk. 107a/3)

sufûf-ı a.107a/2

aḥsen <Ar. -1- Güzel, iyi.

a.-i ḳurūḥ “, Enfeksiyonu olmayan temiz yara” 85a/8

aḥşā <Ar. -1- Bağırsak, karaciğer, kalp mide gibi iç organlar.

veca^c-ı a.+ ya 21a/13

aḥşam -1- Akşam.

a. 16a/18

aḳākıyā <Ar. -5- Akasya ağacı (*Acacia*).

a. 104b/16, 111b/2, 119a/2

‘aşır-i a. 79a/6, 102b/10

‘**aḳd** <Ar. -63- Pelteleşme, katılaşıma; bağlama, düğümleme.

‘a. êdesin 27a/8, 41a/9, 46a/7, 64b/10, 65a/3, 65a/18, 65b/10, 67a/5, 68a/8, 69a/14, 69a/19, 69b/3, 69b/13, 69b/17, 70a/13, 70a/17, 70b/2, 70b/9, 70b/14, 71a/7, 72b/9, 74a/8, 74a/17, 74b/2, 74b/19, 75a/13, 76a/4, 76b/19, 78a/7, 78b/13, 79b/9, 89b/10, 89b/19, 90a/11, 90a/15, 90a/2, 90a/6, 90b/2, 90b/11, 91a/8, 91a/17, 91b/1, 91b/7, 92a/6, 92a/7, 92a/18, 93a/17, 93b/2, 93b/5, 103a/12

‘a. êdüp 34b/12, 42b/16, 47b/8, 67a/18, 69b/8, 72b/13, 93a/12

‘a. olmuş 103b/8

‘a. olup 73b/4

‘a. olur 72a/6, 90b/6

‘a. 93a/11

aḳdām <Ar. aḳdem -1- Eski, daha önce.

a.-ı müseviyye 1b/14

‘**aḳide** <Ar. -1- Katılaşıma, katılaştırma.

‘a. 119a/11

‘**aḳir** <Ar. -1- Kısırlık.

‘a. maraḳına 67b/15

‘**aḳl** <Ar. -5-Akıl, us.

‘a. artırır 89a/16

‘a.+ a 51b/15

‘a.+ ı artırır 19a/17

‘a.+ ı 15a/11

‘a.+ in 98b/9

aḳmā‘ü'l-verd <Ar. -1- Gül tohumu.

a. 119a/3

aḳrāşü'l-efā‘î <Ar. -1- Engerek yılanı eti kullanılarak hazırlanan bir kurs adı.

a. 79a/2

‘**aḳreb** <Ar.-7- Akrep.

‘a. 45b/17, 84a/2

duhn-ı ‘a. 45b/15, 46b/9, 111b/11

‘a.-i mükelles 59b/4

‘a.+ e 42a/8

al- -20- Almak.

a.- asın 23a/8

a.- up 6b/13, 26b/19, 28b/1, 29a/10, 30a/11, 41a/2, 41a/8, 42b/9, 47b/3, 52a/16, 52a/19, 52b/19, 63a/12, 76b/7, 82b/19, 83a/15, 89b/9, 91b/18, 92a/5

‘**alā hazihî'l-minvāl** <Ar. -1- Bu minval üzere.

‘a. 88b/17

‘**ale'l-arz** <Ar. -8- bk. ‘ale'l-arziyye.

‘a. 9a/3, 25a/15, 25b/9, 26a/8, 43b/1, 43b/18, 46b/4, 50a/11

‘**ale'l-arziyye** <Ar. -43- Yeryüzünün üzerinde, toprak üzerinde.

‘a. 9b/16, 24a/12, 25a/7, 26b/3, 26b/14, 28b/8, 30a/2, 30a/14, 31b/10, 33b/16, 45a/12, 45b/7, 47a/11, 49a/11, 49b/17, 50a/7, 50a/14, 50a/17, 50b/5, 53a/14, 59a/6, 60a/7, 63a/8, 74b/19, 75b/2, 80a/12, 80a/19, 80b/4, 80b/8, 81a/12, 81b/6, 83a/10, 84a/3, 84b/1, 84b/13, 85a/1, 85b/4, 86b/11, 87a/15, 87b/8, 87b/17, 88a/1,

- 89b/8,
- ‘ale’t-tecdīd <Ar. -1- Birkaç kez.
 ‘a. 85a/2
- ‘ale’t-tevāl <Ar. -6- Arkası kesilmeksizin, arka arkaya, birbiri ardınca.
 ‘a.+ i 17a/17, 54a/16, 57b/7, 70b/10, 70b/15, 92b/15
- ‘ālem <Ar. -1- Dünya, cihan, evren, yeryüzü.
 ‘ā.+ de 5b/12
- āletü’t-taş‘īd <Ar. -1- (Herhangi bir bitkiden elde edilen suları, özleri) köpürtmede kullanılan bir tür alet.
 ā. 30a/11
- ‘alī <Ar. -2- Alete mensup, aletle ilgili.
 ‘a. 55a/10, 90b/15
- ‘alīl <Ar. -1- Hasta, hastalıklı.
 ‘a. ma‘ sūmlarda 55b/14
- ‘aliyā <Ar. -1- Yüksek, büyük.
 kūrre‘-i ‘a.+ da “yeryüzü”5b/3
- ‘alķīmīlā <Ar. -2-Ebu cehil karpuzu, acı elma (*Citrullus colocynthis*). krş. ħanzal.
 ‘a. 116a/10
 ‘aşīr-i ‘a. 115b/18
- ‘alķīmīlā <Ar. -1- bk. ‘alķīmīlā.
 ‘a. 112b/19
- alt -1- Alt, aşağı.
 ṭabanı a.+ ma 110b/18
- altı -262- Altı.
 a. yüz 11b/4, 12a/12, 21a/3, 21a/18, 29b/3, 38b/1, 40b/10, 47b/6, 81b/11
 a. 7b/11, 8a/19, 9a/3, 12a/12, 13b/1, 13b/12, 14a/4, 16b/7, 17b/2, 23a/10, 27b/17, 31b/19, 38b/4, 40b/10, 41b/2, 42a/12, 43b/19, 45a/1, 46b/12, 47a/19, 47b/11, 47b/19, 51a/17, 52a/16, 55b/3, 56b/19, 57a/1, 57a/6, 58a/4, 58b/5, 59a/17, 59b/5, 59b/6, 59b/8, 60a/14, 61b/6, 61b/8, 63a/12, 63b/8, 64a/5, 65a/15, 67b/17, 72a/15, 73a/1, 78a/8, 79b/11, 81b/12, 81b/19,
- 85a/13, 85a/19, 86b/12, 87b/1, 89b/18, 93b/19, 94a/1, 97a/16, 97b/6, 98b/7, 99a/10, 99b/14, 99b/17, 102b/14, 108b/17, 110b/13, 112a/15, 113b/2, 117b/3, 119a/10
 elli a. 17b/15, 84a/8, 118a/10
 on a. 8a/12, 9a/1, 9b/12, 11a/7, 13a/3, 13a/12, 13a/19, 14b/17, 15a/8, 16a/8, 18a/2, 18a/9, 18a/12, 18b/15, 19b/6, 20b/8, 20b/14, 21a/9, 21a/17, 22a/13, 22b/14, 23a/16, 32a/16, 36a/7, 48a/12, 48b/3, 49b/3, 53b/13, 53b/14, 53b/16, 55a/10, 56b/10, 57a/17, 60b/6, 61a/14, 61b/1, 62a/9, 64a/3, 65a/5, 66a/6, 66b/11, 67a/16, 67a/17, 67b/12, 67b/16, 68b/4, 71b/17, 72b/13, 73b/10, 73b/13, 75a/17, 78a/2, 78a/15, 78b/1, 78b/10, 82a/9, 86a/6, 86b/16, 86b/17, 87a/5, 88a/12, 89b/17, 90a/6, 92b/14, 93b/1, 93b/8, 93b/13, 95a/14, 100b/17, 101b/15, 102a/12, 102b/2, 105b/13, 106a/11, 107a/5, 108a/12, 111a/1, 112a/13, 113a/9, 113b/14, 114b/12, 114b/16, 115a/3, 115b/8, 115b/13, 116a/6, 116a/10, 116b/4, 116b/18, 117a/4, 118a/13, 118a/14, 118a/18
 otuz a.14a/3, 118a/7
 toķsan a.17a/14, 78b/7, 82a/15, 86a/7, 87a/5, 115b/1, 116b/9
 yētmīş a. 98b/3
 a.+ ncıda 87b/18
 a.+ şar 9b/13, 10b/8, 12b/8, 20b/11, 23a/1, 34a/15, 36b/11, 54a/8, 54b/11, 56b/5, 62b/9, 63a/7, 67a/17, 70a/15, 76a/13, 77a/13, 77b/2, 78a/13, 78b/6, 79a/3, 79a/11, 79a/15, 94a/13, 95b/7, 97b/14, 98b/5, 98b/16, 105b/17, 107b/16, 110b/15, 110b/7, 112b/5, 115a/8

on a.+ şar 11b/11, 12a/10, 14a/3,
14a/10, 14b/10, 16a/13, 17a/2,
19a/14, 20b/6, 21b/9, 22a/18, 23b/4,
27b/10, 31b/18, 33b/2, 36b/6, 36b/17,
43b/17, 54b/8, 55b/18, 61b/17,
62a/15, 62b/5, 63a/3, 68a/11, 68a/5,
68b/11, 70a/10, 88b/19,
93b/4103a/13, 106a/14, 111a/9,
113a/5, 115a/7, 117b/15, 117b/17,
118a/2, 118b/9, 118b/14
yüz otuz a.+ şar 16b/16

altmış -31- Altmış.

a. dörder 31b/5
a. dört 16a/15, 24b/2, 35a/16, 36b/17,
47b/19, 49a/1, 55a/9, 56a/18, 67a/1,
72b/1, 75b/8, 89a/3, 89a/7, 90a/14,
113b/5
dört yüz a. sekiz 55b/17
a. 17b/1, 18b/14, 31a/10, 33b/9,
35a/9, 68a/10, 69b/18, 75b/9, 89b/7,
90b/18, 112a/18,
iki yüz a. 87b/17
yüz a. 107b/7, 115a/19

altın -3- Altın, altın madeni.

a. varak 94a/14, 94b/15
a. varakı 94b/7

a' māl <Ar. -1- Yapılan işler, fiiller,
uygulamalar.

müşâhede'-i a.-i tecrübiyye étmegin
1b/12

'amel <Ar. -2- İş, niyet, uygulama, tatbik.

'a.-i bālīdir 3a/4
'a.+ leri 5b/17

āmıķ <Ar. -1- Gözün köşesi.

ma' cūn-ı ā. "Göz şekline benzeyen
macun?; göz köşesindeki
rahatsızlıklar için kullanılan bir tür
macun."87a/3

ammā <Ar. -23- Ama, fakat, lakin.

a. 2b/12, 3a/10, 3a/4, 3b/17, 4a/1,

4b/1, 4b/4, 4b/5, 4b/8, 4b/16, 4b/17,
5a/7, 5a/9, 5a/12, 5a/16, 5b/3, 5b/5,
5b/12, 5b/13, 7a/3, 7a/6, 7a/10

an <Ar. -1- An, esna, zaman.

a. 4b/6

anāgālīs <Gr. -3- Gözendeki otu, Türkçe sülük
otu; halk arasında horoz ibiği de
denir.

a. 14a/18, 19a/6, 68a/4

'anāşır <Ar.-2- Unsurlar.

'a. 4a/11

'a.+ iñ 5b/14

'anber <Ar. -30- Amber çiçeği, bir tür mimoza

(*Geum urbanum*).

'a. 23b/16, 49a/4, 49b/19, 77a/6,
77b/4, 78a/17, 78b/6, 94a/12, 94b/15,
97b/16, 100b/6, 100b/14, 101b/1,
108a/1, 108b/12, 109b/14

hulāşa'-i devā-i 'a. 77a/11

maḥlūl-i 'a. 101a/5

misk-i 'a. 69a/5, 77a/17, 78a/13,

102a/8, 110b/15

'a.-i eşheb 32a/17, 53b/11, 60a/19,

64a/12

'a.-i ḥām 48b/17, 94b/7

'a.-i misk 78b/16

anberbāris <Ar. -3- Diken üzümü, kadın
tuzluğu, karamuk, sarı çalı denen, çalı
şeklinde küçük sarı çiçekli, uzunca ve
kırmızı meyveler veren yabani bir
ağaç.

a. 9b/11, 106a/5,

ḥabb-ı a. 18a/6

Anberyūnikūs <?-1- Bir hekim.

A. 16a/19

ancaķ -1- Ancak, yalnızca.

a. 102a/3

ancelikā <Lat. Angelica -24- Melek otu,
melāike otu.

a.7a/17, 8b/13, 11b/9, 31b/5, 36a/19,

- 54b/2, 55a/13, 66a/17, 67b/9, 68b/11, 76b/11, 79a/13, 89a/19, 99a/18, 99b/17, 107b/10
duhn-ı a. 24a/1, 57b/1, 67b/4, 68a/16, 104a/14
hulāşa´-i a. 68a/14, 72b/9, 103a/19
- Andarūs Libāvyyūs** <?-1- Bir hekim.
A.+ uñdur 19a/16
- andüz** <?-1- Andız otu, kanes, induz otu (*Inula helenium*).
a. köki 109b/7
- anīsūn** <Far. -42- Anason, maydanozgiller familyasından bir yıllık otsu bitki, beyaz çiçekli bir bitki olup, meyveleri koku ve gaz vericidir. (*Pimpinella anisum*). krş. nānhuvāh.
a.11b/3, 13a/15, 21a/14, 29b/15, 31b/8, 36a/18, 54b/7, 55b/18, 56b/19, 62a/12, 64a/16, 70a/16, 72b/8, 79b/5, 95a/9, 95b/10, 95b/16, 96a/15, 97a/9, 98a/18, 100b/5, 104b/3, 105a/2, 107b/5, 108b/2
cevāriş-i a. 95a/5
duhn-ı a. 55b/5, 57b/1, 59a/12, 65b/4, 66a/4, 66b/15, 69b/14, 77a/7, 77a/16, 77b/17, 78b/17, 103b/11, 107b/16
rūh-ı a. 29b/13, 62a/18
a.+ ı 29b/18
- anīsūnü´l-aḥḍar** <Far.- <Ar. -1- Yeşil anison.
a. 51b/8
- anḳardiyā** <Gr. -1- Daha çok Hindistan´da yetişen kestaneye benzer bir ağaç ve o ağacın meyvesi. krş.beladur.
cevāriş-i a. 8b/6, 19b/6
- anḳarīnā** <?-1- bk. ḡanḳarīnā.
mādde-i ´a.+ da 85a/7
- anḳākī** <Ar.-2- Hekim adı. Davud-ı Antakî; 15.yüzyıl sonrası Osmanlı hekimidir.
maḥmūde´-i a. 73b/13
saḳmūniyā´-i a.-i müdebber 96b/1
- Antīdūtāryūs** <?-2- Bir hekim.
A. 98a/10
A.+ uñdur 23b/2
- anḳıḳ** <Ar.-1- Eski
merāre´-i a. 22b/1
- antimūn** <Fr. Antimoine. <Gr. antimonion. -
53- Gümüş beyazı renkte, kırılğan, kristal yapılı, tabiatta sadece birleşikler halinde bulunan ve bazı bileşikleri tıpta tedavi amaçlı kullanılan madde, demirbozan.
a. 22a/19, 43a/18, 46a/16, 49a/17, 49b/12, 72a/9, 72a/14, 83a/18, 84a/13, 86a/1, 87b/5, 89b/18, 90a/18, 93b/13, 94a/6, 117a/17
cevher-i a. 49a/9
duhn-ı a. 48b/12, 48b/19, 104a/11
ḥabb-ı a. 102a/18
hulāşa´-i kibrīt-i a. 72a/14
milḥ-i a. 91a/18
rūh-ı a. 30a/7
zehr-i a. 68b/12, 79b/14, 80a/1, 83a/9
a.-ı ḥām 26a/3, 26a/10, 44a/18, 48b/13, 49a/1, 49b/8, 85b/17, 91a/18, 112a/18
a.-ı ḥāmı 79b/14
a.-ı meshūḳuñ 88b/6
a.-ı mu´arriḳ 67b/1, 69a/4, 85b/7, 85b/12, 107a/17
kibrīt-i a.-i ma´denī 88b/8
duhn-ı a.-i sükkerī 49b/11
a.+ ı 60a/1, 60b/16, 81a/17, 86b/8, 90a/19, 91a/12, 102a/19
- antimūniyye** <Fr. -8- Tıpta demirbozan olarak bilinir.
a. 24b/1, 83a/9, 84b/8, 88b/9, 88b/18, 100a/18
milḥ-i a. 91a/9
rāḡüle-i a.+ yi 30a/11
- antimūnü´l-aşfer** <Fr.- <Ar. -1- Sarı antimun.

- zücâc-ı a. 93b/13
- antimünü'l-câmi'** <Fr.- <Ar. -1- Antimundan elde edilmiş bir terkip.
duhn-ı a. 49a/15
- antimünü'l-mu'arrıq** : <Fr.- <Ar. -2- Antimun ağırlıklı terletici özelliğe sahip bir terkip.
a. 72b/13
a.-i tarrîr 85b/7
- antimünü'l-muhammer** <Fr.- <Ar. -1- Antimunun işlenmesiyle el edilmiş bir terkip.
milh-i a. 91a/2
- antimünü'l-müdebber** <Fr.- <Ar. -2- Antimundan hazırlanmış bir terkip.
zehr-i a. 79b/18, 83a/11
- antimünü'l-sükkeri** <Fr.- <Ar.-1- Antimun ağırlıklı kimyasal birleşik.
duhn-ı a. 49b/6
- antimünü's-şarkî** <Fr.- <Ar. -1- Şark antimunundan elde edilerek yapılan bir terkip.
isfidâc-ı a. 89a/6
- Anṭünūs Ğūbiyūs** <? -5- Bir hekim.
A. 10a/1
A.+ uñdur 9a/4, 9b/2, 16a/2, 18b/10
- Anṭünüz Ğūbiyūs** <? -29- bk. Anṭünūs Ğūbiyūs.
A.+ uñ 17b/4
A.+ uñdur 11a/14, 11b/2, 20a/6, 22b/6, 22b/11, 24a/13, 25a/2, 25a/10, 25a/17, 25b/13, 26a/13, 26b/9, 26b/16, 27a/12, 27b/6, 27b/14, 28a/9, 29a/7, 29a/14, 29b/6, 29b/13, 30a/8, 35a/11, 43a/17, 43b/7, 43b/14, 44a/16, 45a/13
- 'anzurūd** <Far. enzerūt. -1- Göz otu (*Astragalussarcocolla*).
'a. 105a/9
- 'anzurūt** <Far. -4-bk. 'anzurūd
- 'a. 22a/18, 31a/15, 32a/5, 105b/18
- apātiqa** <Gr. -3- Ciğer otu, kaya kınası ve taş kınası.
a. 13a/3, 34b/18, 106a/4
- ara** -2- Ara, mesafe, iki şeyin arası.
a.+ sında 6a/9, 6a/14
- 'arab** <Ar. -2- Arabistanlı, Arap.
'a. 2a/19
şarâb-ı 'a. 7b/17
- 'arabî** <Ar. -12- Araplara ait, Araplara özgü, Araplarla ilgili.
adhır-ı 'a. 15a/12, 119a/1
pâdzehr-i 'a. 97a/15
zamg-ı 'a. 31a/15, 35a/1, 37a/3, 79a/5, 106b/7, 107a/11, 108b/16, 116b/4, 118b/13
- 'arâk** <Ar.-57- Üzüm, kuru üzüm, elma, armut veya fermente hurmaların damıtılmasıyla elde edilen ve tıpta tedavi amaçlı olarak kullanılan bitki veya alkol kaynaklı maddelerin özüdür.
'a. 8b/15, 27a/9, 29b/12, 37a/1, 40a/7, 41a/3, 42b/15, 48b/5, 49a/13, 50a/9, 50a/16, 50b/4, 50b/12, 52a/6, 53a/13, 53b/3, 55b/10, 56a/10, 57a/13, 57a/18, 64a/6, 66b/3, 66b/12, 67b/18, 68a/13, 69b/12, 69b/17, 70a/2, 70a/16, 70b/13, 72b/6, 73a/13, 73b/3, 74a/7, 74a/16, 74b/4, 74b/19, 76a/4, 76a/13, 76b/8, 77a/9, 78a/2, 78a/6, 78b/6, 78b/13, 79b/7, 79b/18, 80b/6, 83b/4, 84a/19, 85a/16, 86a/2, 86a/10, 87b/10, 87b/19, 90b/17, 103b/2
- 'arâk** <Ar.-6- bk. 'arâk
'a. 30b/7, 55a/6, 58a/17, 86b/7
rūh-ı 'a. 23b/14
'a.+ ı 91b/2
- 'arâkî** <Ar.- <T. -8- Damıtılma sonucu elde edilen öze ait.

- ‘a. 29a/17, 29b/4, 45a/1, 47b/6, 56a/7,
59b/6
rūh-ı ‘a. 25a/6
‘a.+ sin 25a/8
- ‘ar‘ar <Ar.-3- Dağ servisi, dikenli ardıç yabani
ardıç, katran ardıcı (*Juniperus
oxycedrus*).
‘a. 67a/15
duhn-ı ‘a. 38a/1
rūh-ı ‘a. 115a/19
- ardıc** <Ar. -2- Ardıç ağacı (*Juniperuz*).
a. köki 109b/6
a. yemişini 39b/8
- ‘arız <Ar. -3- Aslında mevcut olmayıp
sonradan ortaya çıkan.
‘ā. olan 118b/19
‘ā. olanlara 92a/11
‘ā. olsa 55a/7
- ‘arîf <Ar. -1- Bilen, bilgili, irfan sahibi.
‘ā.+ e 3b/16
- arpa** -1- Arpa (*Hordeum vulgare*)
a. şuyı 3b/4
- ‘arṭanîṣā <Gr. -1- Buhûr-ı meryem, yer
somunu, domuz etmeği, domuzsoğanı,
macar şalgamı (*Cyclamen cilicicum*).
krş. yer somunu.
‘a. 118b/9
- artur-** -14- Artırmak, çoğaltmak.
a.-ır 15a/11, 19b/13, 37a/14, 51b/3,
51b/16, 54b/1, 63b/6, 71a/11, 97b/12,
99a/14, 100a/16, 108a/16
‘aql a.-ır 89a/16
‘aqlı a.-ır 19a/17
- Arṭūmānūs** <? -2- Bir hekim.
A. 30b/3, 58b/8
- artur-** -4- bk. artır-.
a.- up 40a/3, 66b/17, 76a/2, 92b/13
- arūgāminyūre** <? -1- 1. Haşhaş bitkisi?
2. Kanarya otu bitkisi?
mā‘-i a. 76a/19
- arż** <Ar. -1- Yer, toprak.
a.+ dan 77a/10
- arziyye** <Ar. -27- Maddenin damıtma
işleminden sonra geride kalan katı
kısmı.
a.+ niñ 9a/13
a.+ sin 9a/18, 25a/13, 79b/11
a.+ sinden 34a/8, 54b/19, 61a/7,
64b/9, 68a/7, 75a/18
muḳaṭṭarîñ a.+ sinden 89b/13
a.+sine 26a/8, 27a/2, 27a/16, 48a/3,
50b/10, 54a/13, 54b/18, 57a/2, 57a/3,
58a/5, 58b/4, 60a/17, 62b/18, 70a/19,
80b/11
a.+ yi 93b/14
- aş-** -1- Asmak.
a.- up 21b/15
- ās** <Ar. -1- Mersin ağacı ve yemişi
(*Myrtica communis*). krş. mersin.
duhn-ı ā. 111a/18
- a‘şāb** <Ar. -15- Sinirler.
a. 53a/3, 54a/18, 71a/14, 99b/3
emrāz-ı a. 53a/10, 87b/3, 92b/5
a.+ a 36a/10, 39b/15, 40a/1, 41b/15,
43b/4, 52b/12, 66a/7
a.+ dır 5a/9
za‘ f-ı a.+ a 54a/18
- ‘aşāb <Ar. -3- Sinir.
emrāz-ı a. 53a/10,
ḳurūḥ-ı ‘a. 48a/9
‘a.+ a 18b/17
- āsān** <Far. -1- Kolay.
ā. 2b/6
- aşār** <Ar. -1- İzler, belirtiler, alametler.
a.+ ı 45a/14
a.+ a 39b/12
- asārūn** <Gr. -9- Kediotu, asaron (*asarum
europaeum*).
a.56b/4, 67b/18, 79b/2, 95b/18, 96b/7,
100b/2, 101a/17, 109a/19

- a.-ı şaḥīḥ 108b/8
- ‘**asel**’ <Ar.-47- Bal.
- ‘a. ‘édüp 85b/5
- ‘a. 16b/17, 22a/18, 24a/9, 25b/7, 31b/5, 56b/15, 59b/15, 95a/14, 95b/19, 96a/16, 97a/2, 97a/11, , 98a/9, 98a/13, 98b/6, 100a/7, 105a/9
- duhn-ı ‘a. 46b/14
- mā’-i ‘a. 114a/2
- ‘a.-i belādūr 59a/9, 97b/17
- ‘a.-i bi-şem‘ 34a/4, 37a/1, 46b/15
- ‘a.-i menzū‘ 14b/13, 18b/7
- ‘a.-i muşaffā 12b/14, 46a/16, 46b/19, 79b/18, 95a/4, 95b/3, 95b/11, 96b/2, 96a/6, 96b/11, 98b/3, 98b/18, 99b/1, 99a/5, 111a/7, 114a/10, 114b/12
- ‘a.-i şāfī 17a/6, 58a/3
- ‘a.-i verd 114a/3
- ‘**aselbend**’ <Ar.-18- Zırv denen ağacın zamkıdır. Hassālubān, cāvī ve murād ismi ile zikredilir.
- ‘a. 13a/10, 20b/10, 31b/9, 31b/19, 34a/14, 35a/1, 44b/19, 47a/9, 52a/13, 54b/10, 56a/11, 116b/11, 118a/18
- duhn-ı ‘a. 44b/19, 52a/12
- duhn-ı ‘ūd-ı ‘a. 64a/11
- zehre-i ‘a. 57a/4, 78b/3
- ‘**aşfer**’ <Ar.-35- Sarı.
- a. 55a/19, 76b/13, 108b/12
- ‘ūd-ı şandal-ı a. 54b/4
- bezr-i baṭīḥ-ı a. 57a/13
- cevher-i a. 75b/11
- duhn-ı a. 47b/7, 49b/2, 51a/5
- helīlec-i a. 105a/1, 105b/17, 112b/13
- kibrīt-i a.35a/16, 71b/1, 75b/16, 80a/5, 112a/14
- mürdesenc-i a. 115a/13
- şandal-ı a. 7a/19, 13a/8, 20a/3, 43b/18, 79a/18,100a/5, 101b/17, 102a/5, 111b/18
- sufūf-ı yāḳūt-ı a. 108b/11
- şem‘-i a. 116a/14, 117b/10
- zernīḥ-ı a. 80a/11
- zımād-ı a.-ı muḥallil 118a/8
- helīlec-i a.+ i 74a/16
- muşa‘ad-ı a.+ i 82b/19
- şā‘d-ı a.+ i 82b/16
- ‘**aşfür**’ <Ar.-6- Yalancı safran, uspur (*Carthamus tinctoriuu*). krş. kurtum.
- ‘a. köki 14b/4
- aşl-ı lisān-ı ‘a. 10a/7
- duhn-ı lisān-ı ‘a. 13b/2
- ķışr-ı aşl-ı lisān-ı ‘a. 43b/10
- lisān-ı ‘a. 13a/14, 53b/2
- ‘**aşhāb**’ <Ar.-3- Sahipler.
- a.-ı hüzāle 19b/12
- a.-ı merāķiyāya 12a/4
- a.-ı şan‘ at 83a/7
- ‘**aşır**’ <Ar.-96- Meyve suyu, öz suyu, şıra, herhangi bir şeyin sıkılmışı.
- ‘a.- zıfrū’l-ḥayl 118b/5
- ‘a.-ı līmūn 57a/12
- ‘a.-i ‘alķīmīlā 115b/17
- ‘a.-i ‘mebū’l-keleb 113b/6
- ‘a.-i ‘mebū’ş-ş‘leb 10b/17
- ‘a.-i afsentīn 11b/2, 105a/13
- ‘a.-i aķāķiyā 79a/6, 102b/10
- ‘a.-i aşlū’l-benc 78a/7
- ‘a.-i avrīkūle mūres 115b/18
- ‘a.-i bādrencebūye 13b/17
- ‘a.-i baķla 10b/17
- ‘a.-i betūniķa 18b/1, 116b/13
- ‘a.-i birincāsef 9b/4, 67b/8
- ‘a.-i cildūniyā 22a/16
- ‘a.-i çinṭiyānā 67a/8
- ‘a.-i derdār 89b/7
- ‘a.-i efrāciyā 22a/17, 115b/17,
- ‘a.-i fūcil 18a/18
- ‘a.-i ġāfit 103a/10
- ‘a.-i ḥarmel 9b/3

- ‘a.-i haşhâş 78b/10
- ‘a.-i hatmî 18b/2
- ‘a.-i hayyü’l-‘âlem 9a/9, 118b/4
- ‘a.-i hilâliyye 98a/15
- ‘a.-i hindibâ 13a/4, 118b/5
- ‘a.-i hummâz 9a/10, 13a/5
- ‘a.-i hummâz-ı ütrüc 54a/8
- ‘a.-i hummâzü’l-ütrüc 55b/12
- ‘a.-i hurfe 118b/6
- ‘a.-i iklîlü’l-cebel 115b/18
- ‘a.-i kâknec 18b/2
- ‘a.-i kañtaryün 67b/7
- ‘a.-i kaştarân 115b/16
- ‘a.-i kañariyün 103a/10
- ‘a.-i kerâş 114a/14
- ‘a.-i kerefs 116b/14
- ‘a.-i kışâ’i’l-ñumâr 105b/13
- ‘a.-i kışâyü’l-ñumârî 69a/18
- ‘a.-i kışşâ’-ı ñumâr 99a/9
- ‘a.-i kışr 18b/12
- ‘a.-i kışrû’l-ütrüc 63b/18
- ‘a.-i lîmün 18a/19, 89b/6
- ‘a.-i lisân-ı ñamel 113b/5, 116b/13
- ‘a.-i lisân-ı şevr 20a/13, 70a/7
- ‘a.-i lisânü’l-ñamel 9a/10
- ‘a.-i lisânü’l-kelb 13b/17, 20a/13,
- 70a/8
- ‘a.-i lisânü’ş-şevr 13b/16
- ‘a.-i mäderyün 90a/5
- ‘a.-i mâzeryün-ı tarî 70a/17
- ‘a.-i merzencüş 115b/17
- ‘a.-i mürver 43a/3
- ‘a.-i nârenc 77b/1
- ‘a.-i necîl 9b/5
- ‘a.-i penc 77a/1
- ‘a.-i pînpinellâ 18a/19, 116b/15
- ‘a.-i ra’ yü’l-ñamâm 98a/15, 116b/14
- ‘a.-i râziyâne 22a/16, 98a/14
- ‘a.-i sâbinâ 67b/7
- ‘a.-i sâksîfrâkiyâ 118b/6
- ‘a.-i sâlüyâ 115b/17
- ‘a.-i şânîküle 116a/4
- ‘a.-i sefercel 12a/1, 77b/1, 102b/4
- ‘a.-i sezâb 22a/17, 98a/14
- ‘a.-i şâhtere 21a/4
- ‘a.-i şevketi’l-mübäreke 9b/3
- ‘a.-i şeytarac 103a/11
- ‘a.-i tuffâh 12a/1, 77a/19, 109a/8
- ‘a.-i uñhüvân 67b/8
- ‘a.-i uskürdiyün 89b/6
- ‘a.-i verd 103a/10, 104b/12
- ‘a.-i veronikâ 118b/5
- ‘a.-i yapışkan 18b/1
- ‘a.-i yer şomunı 114a/15
- ‘a.-i zanbağ 10b/17
- ‘aşîrû’l-duñân <Far.-1- Yalancı öd ağacı, hint öd ağacı (*Aloexylon agallochum*) suyu.
‘a. 14b/11
- ‘aşîrû’l-fücîl <Ar.-1- Turp (*Raphanus sativus*) suyu.
‘a. 18b/13
- ‘aşîrû’l-ñass <Ar.-1- Marul (*Lactuca sativa*) suyu.
‘a. 113b/6
- ‘aşîrû’l-hindibâ <Ar.-1- Hindiba, yaban marulu, güneyik, göyinek; (*Cichorium endiva*) suyu.
‘a. 9a/11
- ‘aşîrû’l-ñummâzü’l-ütrüc <Ar.-1- Ağaç kavunu (*Citrus medica*) ekşisi suyu.
‘a. 64a/9
- ‘aşîrû’l-lıñyetü’t-teys <Ar.-1- Tekesakalı bitkisi (*Scorzonera Tragopogon*) suyu.
‘a. 79a/6
- ‘aşîrû’l-muñhallil <Ar. -1- Çeşitli bitki öz sularından elde edilerek yapılan bir tür ilaç.
merhem-i ‘u. 111b/3

- ‘aşîrû’l-rummân <Ar.-1- Nar ağacı (*Punica granatum*) suyu.
‘a. 54b/15
- ‘aşîrû’r-raṭbe <Ar.-1- Fıfısa; yonca suyu.
‘a. 118b/6
- ‘aşîrû’s-silk <Ar. -1- İspanakgillerden, yaprakları sebze olarak kullanılan bir bitki, yaban pancarı (*Beta vulgaris*), yabani ıspanak; pazı suyu.
‘a. 63a/8
- aşl** <Ar. -36- Kök, asıl, menşe; tür, cins.
a.-1 bâdyân 70a/15
a.-1 belesân 54a/15
a.-1 faṭrâsâliyûn 17a/14
a.-1 faṭrâsâliyûs 63a/1
a.-1 ḥaṭmî 118a/11
a.-1 helyûn 17a/15, 70a/9
a.-1 hindibâ 20b/19, 70a/9
a.-1 ḥummâz 13a/1
a.-1 kârolîna 51a/15
a.-1 keber 10a/6
a.-1 kerefs 20b/18, 63a/2
a.-1 lâpâtiyûs 13a/1
a.-1 lisân-ı ‘aşfûr 10a/7
kışr-ı a.-1 lisân-ı ‘aşfûr 43b/9
a.-1 lisân-ı şevr 11b/18, 70a/14
a.-1 lisânü’l-kele 20a/12, 78b/11
a.-1 ma’denos 12a/9, 18b/3, 20b/18, 70a/9
a.-1 râziyâne 12a/9, 18b/3
a.-1 râziyâ nec 17a/14, 20b/18, 70a/8
a.-1 serḥeş 67b/9
a.-1 ṭarfâ 10a/6
a.-i râziyâne 10a/6
a.+ da 5a/15
a.+ ı 6b/12
belesân-ı a.+ ı 54b/1
- aşliyye** <Ar. -8- Asıl olan.
şûret-i a. 6b/18
ruṭûbet-i a.+ dir 71a/10
- ḥarâret-i a.+ yi 96a/18
ruṭûbât-ı a.+ yi 19b/12, 71a/11,
87b/13
ruṭûbet-i a.+ yi 66b/17, 92b/12
- aşlü’l-ancelikâ** <Far.- < Lat. -2- Melek otu, melûike otu kökü.
a. 19a/1, 72b/11
- aşlü’l-behâr** <Ar. -1-Sığır papatyası, sığırgözü, mastı çiçeği, arnika; (*Arnica montana*) kökü.
a. 56a/3
- aşlü’l-benc** <Ar. -2- Bengilik otu, kırmızı tatula; (*Datura fastuosa*) kökü.
a. 77a/10
‘aşîr-i a. 78a/7
- aşlü’l-ḥinzîriyye** <Ar. -1- Domuz otu kökü.
a. 114b/9
- aşlü’l-keber** <Ar. -1- Gebre otu, kedıtırnağı, kapari, kabbar; çok yıllık, dikenli, beyaz ve büyük çiçekli çalılar (*Capparis spinosa*) kökü. Çiçek tomurcukları genellikle turşu halinde yenir.
a. 13a/14
- aşlü’l-kerefs** <Ar.-1- Kereviz (*apium graveolens*) kökü.
a. 13a/13
- aşlü’l-sâṭiryûn** <Ar. - < Lat. -1- Salep otu kökü.
a. 53b/6
- aşlü’s-sâṭiryûnü’r-raṭb** <Ar. -1- Nemli salep otu kökü.
a. 61a/4
- asmâncûnî** <Far.-3- Safir, gökyakut, parlak mavi renkli yakut.
cevher-i a. 60a/13
duhn-ı a. 40a/17
rûḥ-ı a. 26b/4
- ‘aşr <Ar. -1- Suyunu almak için meyve vb.nin ezilip sıkılması.
‘a.+ a 70b/2

astūrāk <Gr. -8- Kara günlük ağacı ve yağı
(*Liuidambar orientalis*) krş. *mī'a*.

a. 34a/14, 36b/6, 97a/7, 97b/17,
101a/7, 116b/10, 117b/2, 118b/10,

aşa soğanı -1- Ada soğanı.

a. 'uşāresi 111b/6

āteş <Far. -8- Ateş.

ā. yanığına 111a/11
ā. yanıklarına 116b/19
ā. yanığına 29a/15
ā. 7a/10, 7a/9, 91a/13
ā.+ de 28a/16
ā.+ e 76a/6

āteşli <Far.- <T. -1- Ateşli.

ā. faḥm 76a/2

'atīk <Ar. -31- Eski.

'a. ola 30b/4
ḳurūḥ-ı 'a. 53a/11
penbe'-i 'a. 32b/2
şūm-ı 'a. 56a/10, 56a/11
şāḥm-ı ḥinzīr-ı 'a. 34a/16
şarāb-ı 'a. 7b/6, 8b/15, 15b/12,
16b/19, 47a/6, 47a/15, 47b/19, 55a/7,
59b/18, 60b/4, 61b/4
tiryāk-ı 'a. 8b/4
zeyt-i 'a. 32a/10, 32b/8, 34b/1,
36b/15, 37b/1, 45b/16, 48a/11,
111b/13
ḳurūḥ-ı 'a.+ a 32b/3, 39b/2, 41b/13
ḳurūḥ-ı ḥabīse'-i 'a.+ a 59b/19
su'āl-i 'a.+ a 95a/7

'aṭīyyetü'l-hey <-1- Heyü farikundan elde
edilerek yapılan bir tür yakı.

żimād-ı 'a. 117b/4

'aṭş <Ar. -5- Susuzluk, susama, hararet.

'a. 25b/15, 91b/2
'a.+ ı 26a/1, 29b/7, 81a/14

'avārüzü'n-nefs <Ar. -1- Şehvet, gazap vb.
nefsani istekler.

'a.+ dir 3a/7

'avdet <Ar. -1-Dönüş, geri geliş.

'a. éder 7a/8

avriküle müres <?-1- Fare kulağı bitkisi.(
Pilosella officinarum).

'aşīr-i a. 115b/18

avuç (c) -1- Elin iç tarafı.

a.+ unuñ 5a/2

ayaḳ -3- Bacakların bilekten aşağıda bulunan
ve yere basan bölümü.

el a. yarılmasına 39b/2
a. 46b/7
a.+ larına 42a/9

ayāric <Gr. -3- İlaç olarak kullanılan bir grup
macuna verilen genel ad.

a.-i Buḳrāṭīs 98b/4
a.-i Cālinūs 105a/8
a.-i mürekkeb 96b/4

'ayn <Ar. -9-

I. Yellim ağacı (*Cordia myxa*).
'a.-ı sereṭān 61a/15, 102b/11,
103b/14, 104b/5, 108a/12,
maḥlül-i 'a.-ı sereṭān 63a/9
II. Göz.
emrāz-ı 'a.+ a 105a/18
ḳurūḥ-ı 'a.+ ı 21b/2
emrāz-ı 'a.+ iñ 21a/19

'aynü'l-baḳar <Ar.-<Far.-1- İri, yuvarlak siyah
erik.

bezr-i 'a. 97a/1

ayı -1- Ayı.

a. yağı 110a/12

az -1- Az, yetersiz.

a. yemek 3a/16

a'zā <Ar. -6- Organlar, uzuv.

a.+ lara 39b/19
a.+ ya 38b/15, 57b/13, 61a/2, 85a/7
cemī'-i a.+ ya 51a/13

a'zā' <Ar. -8- bk. a'zā.

a.-i bāride-i letārgīs 52b/12

a.-i re's-i seb'aya "Yedi Temel organ"

68b/15
a-i re'se “Yedi temel organ. Beyin, kalp, akciğer, karaciğer, safra, dalak ve üreme organı.” 53a/5, 64a/1
a-i re'isiyeye 100a/8
a-i re'isiyyeye 42a/14, 92a/9, 98a/2
‘**azāmü**’l-esed <Ar. -1- Arslan kemiği.
‘a. 44a/5
‘**azīm** <Ar. -2- (Tesir bakımından) çok etkili.
esrār-ı ‘a. 102a/17
‘ilâc-ı ‘a.+ dir 22b/10
‘**azīmü**’n-nef <Ar. -1- Faydası çok.
‘a.+ dir 99b/16
‘**aziz** : <Ar. -1- Yüce, kıymetli, muhterem, sevgili, sayın, değerli.
‘a.+ im 4a/7
‘**aziziye** <Ar. -2- Güçlü, kuvvetli; şiddetli.
ḥarâret-i ‘a.+ yi 12b/18, 25b/13
‘**azm** <Ar. -6- Kemik.
‘a.-i ḳalb-i iyyel 77a/15
‘a.-i insân-ı mükelles 118b/15
‘a.-i ḳalb-i iyyel 77a/5, 78b/15
‘a.-i ḳalbi’l-iyyel 10b/12
‘a.-i ḳıḥf-ı mükelles 110a/7
‘**azmü**’l-insân <Ar.-1- İnsan kemiği.
duhn-ı ‘a. 37b/10
‘**azmü**’r-re’sü’l-feres <Ar. -1- At kafası kemiği.
duhn-ı ‘a. 37b/11
azrak <Ar. -1- Mavi.
a. 94a/19
‘**azrûf** <Ar. -1- Kıkırdak.
‘a. 5a/8
aztarikîkûs <Lat.-1- < Astaratiquis. Yıldız çiçeği?
zîmâd-ı a. 116b/7
‘**azzü**’l-kele <Ar.-1- Köpek ısırması.
sufûf-ı ‘a. 109a/4

B

bâbilî <Far. -2- “ḥurf-i bübilî” Ak hardal tohumu.
ḥurf-ı b. 11a/7, 96a/14
bâbūnec <Far. -11- Papatya (*Matricaria chamomilla*).
b. 33a/19, 36a/17, 40a/9, 112b/15, 113a/4, 116a/11, 117b/14
duhn-ı b. 39b/18, 40b/4, 78b/17, 91b/11
zehre-i b. 40a/14
bâbūnecü’l-aḥḍar <Far. -<Ar. -1- Yeşil papatya.
duhn-ı b. 40a/11
ba’de <Ar. -233- Sonra.
b. 3b/1, 3b/5, 7b/9, 8a/11, 8b/17, 9a/12, 9a/13, 9a/17, 12b/12, 13b/10, 14a/14, 15a/5, 15b/6, 16b/12, 16b/14, 16b/16, 16b/18, 18b/19, 19b/3, 20a/2, 20a/17, 21b/16, 23b/10, 23b/14, 25a/8, 25a/14, 25b/1, 25b/6, 25b/9, 26a/5, 26a/7, 26a/9, 26a/11, 26a/18, 26b/12, 26b/14, 27a/1, 27a/9, 27a/16, 28a/2, 28a/13, 28a/14, 28a/16, 28a/17, 28b/7, 28b/9, 29a/12, 29b/19, 2b/11, 30a/1, 30a/13, 31b/17, 32a/1, 32a/11, 32b/9, 33b/14, 33b/19, 33b/4, 34a/18, 34b/3, 34b/5, 34b/11, 35a/18, 36a/1, 36a/8, 36a/9, 36b/8, 37b/6, 38b/2, 39a/3, 39a/11, 39b/10, 40b/1, 41a/11, 41a/16, 41a/17, 41a/18, 41a/9, 42a/19, 42b/14, 42b/16, 43a/12, 44b/1, 44b/8, 44b/12, 45b/4, 45b/6, 45b/13, 46a/7, 46b/17, 47b/9, 47b/14, 48a/3, 48a/6, 48b/6, 49a/11, 49b/4, 49b/14, 49b/15, 49b/18, 50a/8, 50a/9, 50a/15, 50a/16, 50a/17, 50b/12, 50b/13, 50b/15, 51a/3, 51a/4, 52a/7, 52a/11, 52a/17, 52b/2, 52b/3, 53a/1, 53b/10, 54a/10, 54a/11, 54a/13, 54b/19, 55a/10, 55a/11, 55a/12, 56a/4, 56a/11, 56a/19, 57a/14, 58a/19, 58b/5, 58b/11, 59a/3,

59b/12, 60a/7, 60a/8, 60b/4, 60b/5, 60b/10, 60b/17, 60b/18, 61b/14, 62b/12, 62b/17, 62b/19, 63a/15, 63a/17, 63b/1, 66a/1, 66a/10, 68a/6, 69b/2, 69b/13, 70b/9, 71a/1, 71b/4, 71b/10, 72a/16, 72b/18, 73a/19, 73b/3, 74a/2, 74a/16, 74b/1, 74b/19, 75b/3, 75b/10, 75b/14, 76a/3, 76a/19, 76b/1, 76b/18, 77b/3, 78a/9, 79b/8, 80a/2, 80b/5, 80b/9, 80b/10, 80b/12, 81a/2, 81a/4, 81a/5, 81a/11, 81b/1, 82b/15, 83b/1, 83b/2, 83b/6, 84a/19, 84b/1, 84b/9, 84b/13, 84b/19, 85b/5, 85b/9, 85b/19, 86a/2, 86a/6, 86a/8, 86b/4, 86b/11, 87a/8, 87a/13, 87a/17, 87a/18, 87b/7, 87b/9, 87b/10, 87b/19, 88a/16, 88b/3, 88b/15, 89a/1, 89a/19, 89b/9, 90a/9, 90a/10, 90b/10, 90b/16, 90b/18, 91a/5, 91a/7, 91a/8, 91a/14, 91a/15, 91b/1, 92a/1, 92a/6, 92a/18, 94a/3, 97b/16, 116b/9, 119a/9,

ba' de'l-nevbe <Ar.-1- Hastalık nöbetinden sonra.

b. 57b/7

ba' de'l-ta' fin : <Ar. -1- Çürümeden sonra.

b. 24a/11

ba' de't-taşfiye <Ar. -1- Temizlemeden sonra

b. 97b/15

ba' de't-tenkiye <Ar.-1- Tenkiyeden sonra,

şırınga ettikten sonra.

b. 87a/3

bâdem <Far. -2- Bâdem (*Amygladus communis*).

b. yağı 110a/10

tahtlı b. 101b/7

bâdşenâm <Ar. -1- Yüzde kızılılık olma.

mâdde-i b. 35b/9

bâdiye <Ar. -1- Hava yoluyla bulaşan

hastalıklar.

b. 2b/13

bâdrençbüye <Far. -24- Oğulotu, melisa, kovan otu, tatramba, koçboynuzu (*Melissa officinalis*). krş. iklimli*lmelik.

b. 7b/4, 9b/7, 10a/10, 13b/5, 17b/9, 19a/3, 19b/4, 20a/11, 23b/11, 54b/4, 55b/19, 67b/8, 68a/12, 68b/9, 89b/2, 99b/13, 109a/7

‘aşîr-i b. 13b/17

mâ'-i b. 7b/7, 10b/13, 24b/10, 67b/10
rûh-ı b. 62b/10, 64a/7

bâdyân <Far. -1- Yıldız anasonu, Çin anasonu, rezene. (*Pimpinella anisum*).

aşl-ı b. 70a/15

bâdzehr <Far. -1- Panzehir.

b.-i müştērî 68a/14

bağl <Ar. -1- Katır.

b. 6a/7

bağla- -2- Bağlamak, tutmak, durdurmak.

b.- yup 20a/17, 54b/17

bâh <Ar. -3- Cinsel istek, güç.

b.+ a 61a/2

muqavvî-i b.+ dır 92b/13, 94b/11

bahağ <Ar. -1- Abraşlık hastalığı, ciltte alaca renkli beneklerle kendini gösteren bir çeşit deri hastalığı olup kara ve ak olmak üzere iki türü bulunur.

b. 89a/12

bahâr <Ar.-3- Tarla papatyası (*Anthemis arvensis*).

b. çiçeği 113a/3

b. köki 10a/4

bahârât <Ar. -1- Karanfil, tarçın, karabiber gibi kokulu şeyler.

b. 5b/9

bahârü'l-cenîn <Ar. -1- İlk çocukluk dönemi.

sufûf-ı b. 108b/6

bahri <Ar. -3- Denize ait, denizle ilgili.

kuş-ı b. 108b/8

mûmiyâ'-i b. 78b/12

uşne'-i b. 106b/1

- bağış** <Far. -1- Bağış, ihsan.
eşer-i feyż-i b.+ a 2a/13
- ba' id** <Ar. -1- Uzak, ırak.
b. 5a/18
- bağar** <Ar. -1- Sığır.
şahm-ı b. 115b/7
- bağla** <Ar. -6- İri taneleri kabuksuz olarak veya fasulye gibi yeşil kabuğu ile pişirilip yenen bitki (*Vicia faba*).
b. 118a/11
‘aşır-i b. 10b/17
bezr-i b. 106a/5, 107a/15, 109a/17
mā'-i zehre-i b. 45a/14
- bağlatü'l-hamkâ** <Ar. -6- Semizotu (*Portulaca oleraceae*).
b. 9a/7
bezr-i b. 14a/2, 14b/7, 18b/5, 94b/6, 114b/5
- balgam** <Ar. -28- İnsan bünyesini oluşturan (kan, safra, kara safra-sevda-, balgam) dört unsurdan biri.
b. 100a/14, 101a/9
b.-ı ğalîz 104b/7, 105a/11
b.-ı ğalîzi 105a/5
b.-ı mâlihe 110a/16
b.-ı sevdâyı 105b/11, 106b/10
b.+ a 105b/8, 69a/8
b.+ı 39b/5, 44b/16, 52a/1, 52a/2, 64b/12, 65b/11, 102a/17, 103a/4, 65b/16, 66b/6, 69b/6, 70b/3, 73b/6
hâm b.+ lar 95a/7
b.+ ları 96b/13, 108a/16
hâm b.+ ları 95a/6, 95b/14
- balgamiyye** <Ar. -7- Balgamla ilgili, balgamdan kaynaklanan.
emrâz-ı b. 69b/10
hulâşa'-ı b. 64b/16
b.+ niñ 44a/2
emrâz-ı b.+ niñ 31b/3
emrâz-ı b.+ ye 64b/16, 69b/7
- emrâz-ı b.+ yi 65b/1
- balgamü'l-mâliḥ** <Ar. -2- Tuzlu balgam.
ḥabb-ı b. 104a/2
b.+ e 113b/17
- bâli** <Ar. -1- Eski.
‘amel-i b.+ dir 3a/4
- bal mûmı** <T. - Far. -1- Arıların peteklerini yapmak için karın halkaları arasında salgıladıkları yumuşak ve sarımsı madde.
b. 35a/8
- baraş** <Ar. -1- Abraşlık, vücutta yer yer alaca lekeler meydana getiren ve tedavisi mümkün olmayan bir hastalık.
b. 98b/10
- bârid** <Ar. -17- Soğuk, soğuk özelliğe sahip. Eski tıp anlayışına göre maddelerin taşıdıkları varsayılan özelliklerden biri.
b. mevâdları 37b/9
b. şaḳîḳaya 105b/4
b. 3b/18, 4a/1, 38a/16, 38b/9, 94b/18, 99b/3
emrâz-ı b.+ e 61a/3
evrâm-ı b.+ e 75a/8
ishâl-i b.+ e 38a/10
su'âl-i b.+ e 42a/17
şudâ'-ı b.+ e 38a/18, 105a/11, 109b/4
şudâ'-ı b.+ iñ 42b/19
- bârîde** <Ar. -33- bk. bârid
edviyye'-i b. 3a/15
kûlunc-ı b. 67a/10
lübüb-ı b. 14b/7
mekân-ı b. 42b/8, 72a/6
sebeb-i emrâz-ı b. 3a/14
şudâ'-ı b. 57b/9
‘azâ'-ı b.-i letârgîs 52b/12
lübüb-ı b.-i zebîb 10b/5
mekân-ı b.+ de 9a/12, 9b/1, 16b/12, 39a/3, 70b/19, 74b/12, 90b/2, 90b/6,

- 90b/11
b.+ niñ 58a/13
emrâz-ı b.+niñ 32b/6, 32b/19, 38a/6,
95b/15, 96a/2, 97b/13
evcâc-ı b.+ niñ 33a/7
b.+ ye 36b/18
evrâm-ı b.+ ye 46b/8
mekân-ı b.+ ye 73a/7
şarc-ı b.+ ye 100a/3
şudâc-ı b.+ ye 73b/8
emrâz-ı b.+ yi 97a/13
evrâm-ı b.+ yi 32b/7
- bâridiyye** <Ar. -2- Soğuk özellikte olan.
emrâz-ı b. 31a/5, 72b/11
- barmağ** -1- Parmak.
b. 49b/18
- bârüd** <Far. -51- Güherçile, kükürt ve kömür
tozundan ibâret patlayıcı madde,
barut.
b. 22a/12, 40b/10, 42b/13, 45a/18,
72a/10, 76b/7, 79b/15, 81a/2, 84a/13,
84a/18, 85b/19, 88b/2, 88b/5, 88b/14,
88b/16, 89a/1, 89a/4, 90b/1, 90b/9,
93a/18, 93b/14
hulâşa-i b. 75a/6, 75b/17
rûh-ı b. 74a/11, 80b/2, 81b/17, 83a/5,
100a/11
zâc-ı b. 59b/2, 87a/11
zehr-i b. 81a/14
b.-ı ebyaz 24b/1, 80b/7, 80b/19,
82a/13, 82b/5, 83b/9, 85b/18, 89a/7,
90b/14
b.-ı ebyazü'ş-şâfî 29a/2
b.-ı mağsül 75a/10
b.-ı menkî 75b/7
b.-ı muṭahhar 74b/3, 91b/4
b.-ı şâfî 29b/3, 34b/9, 42b/7, 50a/4
b.+ ı 76a/1, 81a/15
- başal** <Ar. -3- Soğan (*Allium cepa*).
b. 56b/15
- b.-ı ebyaz 111b/1
b.-ı ṭarî 63a/3
- başalü'z-za' firân** <Ar. -1- Çiğdem, safran
soğanı.
b. 53b/6
- başar** <Ar.-8- Göz
b.+ a 22a/15, 38b/13, 51b/2, 51b/15
za' f-ı b.+ a 21b/2, 38a/9, 51b/13,
105a/19
- baş** -14- İnsan ve hayvanlarda beyin, göz,
kulak, burun, ağız vb. organları
kapsayan, vücudun üst veya önünde
bulunan bölüm, kafa.
b. dönmek 98b/11
b. marazlarının 98b/12, 116a/3
b. yaralarına 115b/16
b. 19a/18, 96b/4
b.+ a 37a/14, 95a/16
kel b.+ a 110a/18
b.+ da 108a/15, 116b/12
b.+ ina 57b/8
b.+ ından 63a/13
b.+ larına 6b/16
- başka başka** -4- Ayrı ayrı.
b. 71a/5, 75a/12, 87a/5, 87b/6
- bağ** <Ar. -1- Ördek, kaz.
duhn-ı beyz-i b. 50b/17
- bağih** <Ar. -2- Karpuz (*Citrullus vulgaris*).
bezr-i b. 107a/15
bezr-i b.-ı aşfer 57a/12
- bâṭıne** <Ar. -2- İç, iç yüz, içteki.
şüret-i b.+ sinden 7a/6
b.+ ye 52b/6
- bâṭınî** <Ar. -1- bk. bâṭıniyye.
b. 7a/1
- bâṭıniyye** <Ar. -2- İçte olan, iç âlemle ilgili.
şüret-i b.+ niñ 6b/18
şüret-i b.+ sinden 7a/4
- baṭn** <Ar. -19- Karın.

- b.-1 feresde 24b/12, 26a/10, 26b/13, 28b/6, 28b/10, 31b/16, 33b/3, 35b/1, 37b/5, 38b/2, 41a/10, 43b/6, 50a/16, 52b/1, 55a/15, 58a/6, 61a/6
veca^c-1 b.+ a 40a/6
evrām-ı b.+ ı 111b/4
- baṭnū'l-feres** <Ar. -1- Maddelerin veya hazırlanan karışımların mayalanmaları ve kıvama gelmeleri için gömüldükleri özel ortam.
b.+ de 34b/4
- bayram pāṣā** <Ar. -1- Bir tahıl türü.
ḥabb-ı b. 100b/7
- ba'z** <Ar. -1- Bazı, bir kısım.
b. 76a/2
- ba'zī** <Ar. -5- Bazı.
b. 4b/4, 4b/7
b.+ lar 4a/4
b.+ larıñ 4a/13, 4a/14
- beden** <Ar.-11- Beden, vücut, gövde.
b.-i insānda 4b/19, 5a/5, 5a/7, 5a/9, 91b/8
b.-i insānıñ 5a/4
b.+ de 71b/15
b.+ i 16a/11, 92b/6
ḳuvā-yı b.+ i 19a/17, 19b/13
- behaḳ** <Ar. -2- İnsanın derisinde pul pul beyazlık ve alaca bir renk meydana getiren bir çeşit hastalık.
b. 75a/9
b.+ a 76b/4
- beḥar** <Ar.-1- Nefes tutulması.
b.+ a 101a/4
- behmen** <Ar.-2-Kuduzotu, kırmızı türüne (*Statice limonium*) kızıl behmen (*Salvia haematodes*), behmen-i aḥmer; beyaz türüne (*Centaurea behen*) aḳ behmen, behmen-i ebyaḳ denir.
b.-i ebyaḳ 102a/5
- b.-i şofya 9b/6
- behmenān** <Ar. -2- Ak ve kızıl behmenler.
b. 76b/14, 98a/7
- beḳā** <Ar. -1- Devam, sebat, önceki hal üzere kalma, bakilik.
b.+ sıyladır 6b/18
- beḳā'** <Ar. -1- bk. beḳā.
b.-i ḥayāt 4b/1
- bekmez** -1- Genellikle üzüm, dut vb. meyvelerin kaynatılıp koyulaştırılmış biçimi, pekmez, üzüm pekmezi.
b. 99b/5
- bél** -6- İnsan bedeninde göğüsle karın, sırtla kalçalar arasında daralmış bölüm.
b. şovuḳluḡın “ bu isimle anılan bel rahatsızlığı” 18a/3
b. şovuḳluḡına 22b/18, 103b/13, 104a/5, 105a/14, 111a/16
- belādūr** <Far. -7- Daha çok Hindistan'da yetişen kestaneye benzer bir ağaç ve o ağacın meyvesi (*Semecarpus anacardium*).
b. 55b/3, 64b/5, 70a/5, 97b/14
^casel-i b. 59a/9, 97b/17
ma^ccün-ı b.-ı mülūkī 97b/9
- belesān** <Ar. -42- Pelesenk ağacı ve bundan elde edilen yağ, balsama (*Commiphora opobalsamum*).
b. 32a/18, 32b/16, 33a/11, 33b/6, 34a/1, 36a/9, 36b/13, 36b/18, 71a/9, 111a/15,
aşl-ı b. 54a/15
^cūd-ı b. 79a/18, 96b/8
duhn-ı b. 38a/12, 52b/18, 67b/3, 100b/5
ḥabb-ı b. 31a/14, 32a/6, 34b/19, 79a/11, 96b/8
b.-1 aḥmer 35a/10
b.-1 aşlı 54b/1
b.-1 endeḳākī 32a/2

- b.-1 feylesüf 35a/3
b.-1 heyyü färîkûn 33a/16
b.-1 qadîm 58a/8
b.-1 qarîşî 34a/18
b.-1 kibrit 35b/3
b.-1 kibritü'l-yâkûti 35a/10
b.-1 mâcesterâle 31a/3
b.-1 mübeddel 31a/11
b.-1 nüstere 31a/18
b.-1 riyye 35a/11
b.-1 şaḥîḥ 39b/3, 79b/9
b.-1 şaḥîḥiñ 32a/3
b.-1 ṭabî'î 4b/1
b.-1 ṭabî'îdedir 4a/18
b.-1 ṭarṭîr 34b/6
b.+ ıdır 71a/13
- belesânü'd-duḥân** <Ar. -1- Yalancı öd ağacı yağı.
b. 31b/11
- belesânü'l-kibrît** <Ar. -1- Kibrit yağı.
b. 36a/2
- belesânü'l-mafâşil** <Ar. -1- Eklemler için yapılmış yağ.
b. 34a/2
- belesânü'l-meflûcîn** <Ar. -1- Felç için yapılmış yağ.
b. 34b/16
- belesânü'l-mübârek** <Ar. -1- Mübarek dikenî yağı.
b. 30b/15
- belesânü'l-mülûkî** <Ar. -1- Melikler için yapılmış yağ.
b. 32a/12
- belesânü'l-özün** <Ar. -1- Kulak için yapılmış yağı.
b. 34a/10
- belesânü'l-vecâ'** <Ar. -1- Ağrılar için yapılmış yağ.
b. 33a/6
- belesânü'r-riyye** <Ar. -1- Akciğer için yapılmış yağ.
b. 71a/12
- belesânü'z-zibâk** <Ar. -1- Civa yağı.
b. 33b/10
- belesânü'l-müteşennicîn** <Ar. -1- Büzülen, kasılan, daralan adale ve sinirler için yapılmış yağ.
b. 37a/7
- belîlec** <Far. -1- Belile otu (*Bellerica myrobalan*).
b. 112b/12
- bellût** <Ar. -2- Meşe ağacı, pelit (*uercus*).
b. 99a/4
uşne'-i b. 11a/3
- ben** -1- Ben.
b.+ im 4a/7
- benc** <Ar. -5- Bengilik otu, kırmızı tatula (*Datura fastuosa*).
bezr-i b. 10b/18, 12a/16, 97a/10, 116b/11
b.-i ebyaz 9a/8
- benefşe** <Far. -8- Menekşe (*Viola tricolor*).
b. köki 109b/7
b. 9a/9, 56b/6, 61b/12, 66b/1, 96b/8, 107b/7, 113a/4
- benefşec** <Far. -13- bk. benefşe
b. 10b/19, 111a/1, 13b/18, 18b/6, 19b/16, 20b/8, 64a/4, 68b/3, 106b/14
ḥamîr-i b. 10b/9, 11b/11
ḥamîre'-i b. 109b/18
varaḡ-ı b. 18b/6
- benefşecî** <Far. -1- Menekşe renginde, bu renge yakın.
merhem-i b. 114b/8
- benṭâfilûn** <Gr. -1- Beş parmak otu, hayıt (*Vitex agnus castus*).
b. 96a/12
- beñize** -1- Benzemek.
b.- r 6b/14
- berâber** <Far. -14- Eşit, eşit miktarda.

- b. olan 4a/3
- b. 22b/7, 42a/5, 45b/9, 47a/1, 71b/8, 74b/3, 82b/9, 83a/5, 84a/14, 84b/8, 90b/9, 91a/19
- b.+ dir 4b/14
- beraş** <Ar. -1- Abraşlık, ciltte beyaz ve siyaha yakın lekeler halinde beliren leke hastalığı.
- b. 75a/8
- bere** -2- Bir yere çarpma, incitme veya vurma sonucu vücudun herhangi bir yerinde oluşan çürük; yara.
- b.+ lere 117a/13, 117b/5
- bersiyāvşān** <Far. -3- Eğrelti otugillerden nemli bölgelerde yetişen bitki baldırı kara (*Aspelinum adianthum*), karabaldur otu.
- b. 10a/8, 57a/10
- mā'-i b. 86a/18
- besbāse** <Ar. -60- Küçük hindistan cevizi (*Myristica fragrans*).
- b.7b/1, 8a/19, 8b/19, 10a/18, 11a/9, 12b/7, 13b/10, 16b/5, 19a/14, 19a/4, 19b/5, 20a/3, 20b/10, 21a/8, 21a/15, 23b/6, 32a/7, 36b/11, 37a/16, 47a/8, 53a/19, 54b/9, 56b/8, 62b/9, 63a/7, 64a/5, 64b/5, 64b/14, 64b/19, 76b/14, 79a/12, 83b/3, 95a/10, 96a/4, 96b/19, 97a/18, 97b/19, 98a/5, 98a/12, 98b/1, 99b/6, 100b/4, 101a/6, 101a/14, 101b/18, 102b/3, 103a/6, 106b/14, 107b/4, 108b/3, 109a/13
- duhn-ı b. 61a/10, 66b/14, 67b/5, 69a/1, 77b/15, 100a/12, 102b/14, 103a/1, 108a/3,
- besfā'ic** <Ar. -10- Bespaye, çiyarı otu (*Polypodium vulgare*).
- b. 'uşâresi 111b/12
- b. 13a/12, 56b/14, 56b/4, 73b/11,
- 98b/1, 100b/1, 109a/6
- hulâşa'-i b. 65a/19
- meshûk-ı b.+ i 65b/1
- bestürta** <Lat. -5- Çemen eveleği
- b. 107a/10, 107b/11, 13b/17, 66a/18, 99a/16
- beşürât** <Ar. -1- Sivilceler, çıbanlar.
- b.+ a 111a/3
- bêş** -180- Beş.
- b. yüz 23b/12, 27b/3, 28a/3, 29b/15, 29b/16, 38b/18, 51b/9, 60b/5, 62a/5, 63b/15, 84a/3, 88b/10
- biñ b. yüz 24b/7, 70a/11
- iki biñ b. yüz 45b/3
- b. 13a/6, 19b/2, 22b/11, 23a/17, 24a/8, 25a/15, 25a/7, 26b/13, 27a/14, 28a/19, 28b/9, 29a/6, 29b/5, 30a/18, 32b/15, 33b/16, 37a/7, 38b/2, 39a/3, 41a/9, 45b/6, 45b/13, 46a/8, 46b/4, 46b/14, 47b/16, 49b/5, 49b/13, 50a/18, 51a/16, 51b/11, 52a/12, 53b/4, 53b/15, 55a/2, 60b/11, 62a/2, 62b/18, 63b/9, 64a/5, 65a/16, 65b/8, 66a/4, 69a/6, 69b/15, 70a/6, 70b/16, 72b/18, 73a/9, 73b/15, 74b/1, 74b/12, 80a/3, 80b/1, 80b/11, 80b/15, 81a/6, 83a/3, 84a/10, 84b/3, 84b/10, 85a/3, 85b/6, 85b/11, 86b/13, 87b/18, 88a/1, 88a/5, 89a/10, 90a/12, 92b/15, 93b/12, 94b/4, 96b/3, 97a/17, 100b/6, 100b/8, 100b/9, 101b/16, 102a/9, 103a/13, 104b/1, 104b/18, 105a/8, 110a/12, 113b/19, 115b/9
- on b. 17b/14, 23a/12, 23b/16, 26a/5, 46b/16, 47b/9, 52b/1, 54a/10, 54a/16, 56b/9, 58b/11, 59a/2, 59a/4, 59a/19, 60a/16, 60b/5, 61a/17, 61b/14, 66a/5, 66a/12, 66b/15, 69a/15, 70a/13, 72b/2, 72b/14, 73b/3, 74b/8, 75b/14,

77a/7, 80b/15, 81b/19, 86a/3,
102a/12, 104b/14, 106a/11, 106a/13,
107b/17, 107b/18, 112b/15, 114a/10,
119a/8

yigirmi b. 23b/12, 43b/6, 61a/5,
63b/19, 69b/1, 80a/5, 101a/13,
101b/8, 118a/19

yüz b. 66a/3

yüz yigirmi b. 113a/14

b.+ dir 3a/10

b.+ er yüz 9b/4

b.+ er 12a/11, 31a/9, 33b/13, 53a/19,
67a/7, 94b/7, 95a/11, 95b/16, 96b/16,
98b/5100a/12, 101a/11, 101a/17,
101b/7, 102a/7, 103b/19, 116a/2,
117a/18, 118b/13, 118b/16

on b.+ er 15b/10, 17a/15

yüz yigirmi b.+ er 9b/15

b.+ inci 5a/11

betūniqa <Lat. -24- Kestere; Türkçe bazıları
acıkcı, bazıları sovucluk otu
demektedir. Arapça kastaron.(Doğan,
2012;117,155).

b. ḥamîresi 9a/1

b. 8b/1, 8b/14, 9b/810a/8, 18b/3,
19a/3, 36b/4, 45b/16, 63b/10, 64b/6,
85a/5, 100a/4, 100b/3, 116a/11

‘aşîr-i b.18b/1, 116b/13

mā’-i b.73b/11

milḥ-i b. 108b/4

zehre-i b. 14a/17, 19a/7, 54b/14

zîmâd-ı b. 115b/15, 116b/12

bevāsîr <Ar. -13- Basur, hemoroid, basur
deliği.

b. 42b/5, 43b/3, 45b/10, 49b/6,
110a/16, 115b/4

b.-i ‘emyâyı 35b/11

b.-i enfe 35b/15

b.+ e 60b/15, 114a/11

dem-i b. 101a/10

rîḥ-i b.+ e 30b/16

b.+ iñ 98a/17

bevāsîrû’l-enf <Ar. -1- Burun içinde sıkın
siğil.

b.+e32b/3

bevl <Ar. -25- İdrar, sidik.

b. èder 24a/18

ṭarîḳ-i b. 28b/16

‘usr-ı b.+ e 51b/18

ḥabs-i b.+ e 30b/15, 51a/8, 96a/8

b.+ i 13a/11, 29b/6, 35a/6, 35a/14,

36a/11, 39a/18, 40b/15, 42b/11,

43b/9, 44b/10, 46a/1, 46b/8, 51a/8,

52a/4, 57a/9, 60b/7, 76a/16, 91b/2,

96a/9

bevlü’l-bâkire’l-şıbyân <Ar. -1- Bekar çocuk
sidiği.

b. 58b/10

bevlü’ş-şıbyân <Ar. -3- Çocuk sidiği.

b. 15b/4, 70b/18, 71b/5

beyân <Ar. -5- Açıklama, izah.

b. èdelim 4b/12

b. èder 2b/7

b. eylemek 2a/17

b. ola 2b/6

b.+ indadır 3b/7

beyâz <Ar. -28- Beyaz, ak.

b. cüfte 92b/19

b. dolma kabağın 23a/7

b. èder 23a/6, 76b/5

b. ğubâr 74b/13, 76b/9

b. ḥaşḥâş 11a/4

b. kavun 23a/14

b. mercân 94b/2

b. merkaşı 76b/6

b. sufûf 26a/19

b. şarâb 119a/7, 65b/2, 8a/8, 99a/11

b. şeker 94a/11

b. yağ 75a/13

b. 23a/10, 30b/19, 76a/7, 83a/6,

- 86a/2, 88a/16
b.-u ğışāve 21b/1,
duhn-ı b. 33a/19
b.-ı beyz 114a/7
b.-ı beyzü'l-meslûk 33b/8
b.+ a mā'il olur 6b/14
- beyâzü'l-beyz** <Ar. -4- Yumurta beyazı.
b. 22a/9, 88a/17, 111a/14,
mā'-i b. 87a/17
- beyâzü'l-beyzü'l-meslûk** <Ar. -1- Kaynamış
beyaz yumurta.
b. 42a/4
- bey(i)n** -6- Kafatasının üst bölümünde beyin
zarı ile örtülü, iki yarım yuvar
biçiminde sinir kütesinden oluşan
organ.
tavuk b. 99a/16
ma'cün-ı serçe b.+ i 98b/19
ma'cün-ı tavuk b.+ i 99a/13
serçe b.+ i 99a/2
b.+ inde 6a/7, 6a/8
- beyn** <Ar. -4- Ara.
b.+ inde 6a/4, 45b/1, 68b/16
erbâb-ı b.+ inde 1b/11
- beyz** <Ar. -4- Yumurta.
b. 23a/17
beyâz-ı b. 114a/7
şığâr-ı b.-i nîmbirşit 35b/2
duhn-ı b.-i baţ 50b/17
- beyzü'l-ġaz** <Ar. + <T. -1- Kaz yumurtası.
duhn-ı b. 50b/18
- beyzü'l-meslûk** <Ar. -2- Kaynamış yumurta.
b. 30b/19
beyâz-ı b. 33b/8
- beyzü'n-nîmrişt** <Far. -1- Yarı pişmiş, rafadan
yumurta.
b. 92b/1
- béz** -2- Pamuk veya keten ipliğinden yapılan
dokuma, çaput.
ışıcak b. 46b/11
- b.+ e 54b/17
- bezr** <Ar. -121- Tohum, ekilecek tane.
duhn-ı b. 116a/15
b.-i 'aynü'l-baġar 97a/1
b.-i baġla 106a/5, 107a/15, 109a/17
b.-i baġlatü'l-ġamġâ, 14a/2, 14b/7,
18b/5, 94b/6, 114b/5
b.-i baţîġ 107a/15
b.-i baţîġ-ı aşfer 57a/12
b.-i benc 10b/18, 12a/16, 97a/10,
116b/11
b.-i birinc 62a/11
b.-i cevz 101a/17
b.-i cezâr 13a/15
b.-i cırcır 53b/1, 63a/5
b.-i encere, 12a/8, 53b/1, 56b/18,
108a/8
b.-i faţrâsâliyün 18b/5, 96a/13, 96b/18
b.-i fâvâniyâ 8a/18, 23b/3, 28b/3,
36a/18, 64b/4, , 109b/13
b.-i felencmüşk 10a/4
b.-i fencengüşt 23a/1
b.-i fücil 79a/19
b.-i ġammâz 97b/5
b.-i ġarmel 101a/17
b.-i ġass 10b/19, 11a/5, 12a/16, 14b/7,
23a/1
b.-i ġaşġâş, 10b/18, 12a/15, 107a/14
b.-i ġaşġâş-ı ebyaz 11a/7, 20b/6
b.-i ġaşġâş-ı esved 11a/5
b.-i helyün 96b/19
b.-i heyüfâriġün 28b/2, 79b/6
b.-i ġıyâr 99b/12
b.-i hindibâ 10a/5, 14b/7
b.-i ġummâz 11b/12, 94b/5, 98b/15,
106a/5
b.-i ġurf 10a/5
b.-i ġurû' 99a/3
b.-i incire 96a/13
b.-i kâsnî 14b/7

b.-i *kaṭūnā* 12a/16
 lu^ʿāb-ı b.-i *kaṭūnā* 111a/19
 b.-i kerefs 95a/2, 95b/9, 95b/18,
 96a/14, 96b/18, 97a/9, 98a/18, 115b/3
 b.-i kettān 6a/13, 6a/15, 18a/6,
 112b/16, 118a/12
 duhn-ı b.-i kettān 43a/10, 111a/13,
 118a/14
 b.-i līgūstīkūn 95a/2
 b.-i lisān-ı ḥamel 114b/5
 b.-i lisānū'l-ḥamel 107b/6
 b.-i ma^ʿdenos 79a/14, 95a/1, 97a/9
 b.-i penc 111a/1
 b.-i rāziyānec 30a/4
 b.-i reyḥān 18b/5, 20a/15, 36a/18,
 63b/13, 97a/10
 b.-i şābit 99b/11
 lu^ʿāb-ı b.-i sefercel 111a/19
 b.-i sezāb 89b/4, 100a/5, 100b/3,
 105b/18, 109b/13
 b.-i sīsāliyūs 95a/1, 108b/1
 b.-i şebb 54b/7
 b.-i şibet 95a/3, 98a/19, 112b/11
 b.-i şevketi'l-mübāreke 7b/1, 10a/4,
 11b/12, 54b/8, 66a/19, 68a/3, 89b/4,
 99b/12
 b.-i tarḥaşkūn 10b/18
 b.-i ütrüc 102a/6, 94b/6, 96a/15, 9b/13
bezrū'l-kerefs <Ar. -2- Kereviz tohumu
 (*Semen apium graveolens*).
 b. 61b/2, 63a/5
bezrū'l-kıssā <Ar. -1- Hıyar tohumu (*Semen
 linum usitissimum*).
 b. 18b/4
bezrū'l-raṭbe <Ar. -1- Beyaz yonca tohumu.
 b. 67a/15
bidester <Far. -17- Kunduz. “**cünd-i
 bidester**”Cavşir otu, kunduz taşağı,
 oğlan aşısı ve bu bitkiden elde edilen
 tıbbi bir zamk (*Ferula alaeochytris*).

cevher-i cünd-i b. 61b/7
 cevherü'lcünd-i b. 61b/19
 cünd-i b. 14a/16, 19a/5, 19a/13,
 19b/6, 39b/14, 47a/5, 57a/17, 59a/7,
 62b/7, 70a/4, 74b/10, 76b/17,
 100b/12, 110b/14
 hind-i b. 31a/9

bırağ- -1- Bırakmak.

b.- asın 28a/12

Bırāklīsūs <?-19- Bir hekim.

B. 28b/13, 58a/8, 71a/12, 117a/12

zımād-ı üskiyūm-ı B. 117a/12

B.+ uñdur 11b/17, 22a/5, 24a/19,
 26b/5, 27a/5, 27b/19, 29b/1, 37a/8,
 37b/18, 41b/3, 41b/8, 41b/12, 49a/1,
 68b/14

Bırāklis <?-1- Bir hekim.

B.+ uñdur 21a/5

biryūniye <?-1- Şeytan salgamı (*Bryonia alba*).

b. 67b/14

bi'l-cümle <Ar. -1- Cümleten, herkes, hep,

bütün, toptan.

b. 119a/8

bi'n-nār <Ar. -1- Ateşle.

b. 88b/8

bi't-tab^ʿ <Ar. -1- Tabiatıyla, tabii olarak.

b. 22a/11

bi-ḥasebü'l-ev^ʿıyye <Ar. -1- Damarlar

bakımından.

b. 3b/1

bi-ḥasebü'l-kuvve <Ar. -1- Kuvvet

bakımından.

b. 3b/1

bil- -7- Bilmek, anlamak.

b.- dikden 3a/1

b.- e 2b/8

b.- eler 2b/14, 3a/19

b.- gil 5b/19

b.- mek 2a/18

b.- üp 2b/11

bilā-nuqūs <Ar.-1- Şarap ekşiliği olmayan.

ma^c cūn-ı b. “ekşi olmayan şaraptan
elde edilen macun.”100a/14

bildir -1- Bildirmek, beyan etmek.

b.- ir 5a/1

billūr <Far. -9- Bir maddenin atom veya
moleküllerinin art arda
tekrarlanmasından ve belirli bir kurala
göre sıralanmasından meydana gelen,
simetrik olarak birleşmiş düz yüzler
şeklindeki katı madde.

b. 71b/18, 75b/4, 83a/6, 88a/19,
107a/8

duhn-ı b. 42b/10

milḥ-i b. 69a/2

b.-ı ma^c deni 42b/12

b.-i ma^c deni 76a/17

billūrī <Far. -1- Billur madenine ait.

‘uqqāb-ı b. 28a/7

biñ -17- Bin.

b. beş yüz 24b/7, 70a/11

iki b. beş yüz 45b/3

b. dört yüz 90b/4

b. iki yüz 17b/11, 26a/3, 43b/11,
59b/13, 61b/4

b. sekiz yüz 23a/3

b. 30a/5, 54b/17, 57a/1, 65b/13, 96a/6
dört b. 30a/6

iki b. 58a/4

bir -495- Bir, herhangi bir.

b. 5a/16, 6a/1, 6a/11, 6a/12, 6a/4,
6a/5, 6a/9, 6b/10, 6b/6, 6b/9, 8a/10,
8b/8, 10a/15, 10b/1, 11a/15, 12a/18,
12b/16, 13a/9, 14a/13, 14a/18, 14b/1,
14b/11, 15a/7, 15a/13, 15b/1, 16a/14,
16b/10, 16b/18, 18a/14, 18b/9, 19b/2,
19b/18, 20a/1, 20a/17, 21a/10, 21b/3,
21b/14, 23a/9, 23b/9, 24a/2, 24a/3,
24b/13, 24b/19, 25a/12, 25a/13,
25a/15, 25a/16, 25b/4, 25b/9, 25b/10,

26a/9, 26a/19, 26b/4, 27b/5, 27b/13,
27a/16, 27a/18, 28a/2, 28a/11, 28a/18,
29b/18, 30a/1, 30a/6, 30a/15, 31a/17,
33a/5, 33a/13, 33b/14, 33b/17,
35a/19, 37a/18, 38a/16, 38b/11, 39a/4,
39a/11, 39a/13, 39b/17, 40a/8,
40a/14, 40a/17, 40b/11, 40b/15,
41a/3, 41a/12, 41a/17, 41b/14,
42a/11, 43a/11, 43a/12, 44b/2,
44b/15, 44b/18, 45a/8, 46a/4, 46b/1,
46b/2, 46b/5, 47b/3, 47b/10, 47b/14,
47b/5, 47b/7, 48a/6, 48a/8, 48b/11,
48b/15, 48b/16, 48b/17, 49a/5,
49b/10, 49b/19, 51a/12, 51b/10,
51b/6, 52a/7, 53b/10, 53b/12, 53b/16,
54a/14, 54a/15, 54b/17, 55b/5, 55b/7,
55b/12, 56a/13, 56b/2, 56b/8, 56b/17,
57a/8, 57a/10, 57a/15, 57b/19,
58b/12, 59a/5, 59a/8, 59a/14, 59b/10,
59b/13, 59b/17, 60a/13, 60b/16,
61a/12, 61a/18, 61b/4, 61b/7, 61b/9,
62a/3, 62a/7, 62a/12, 62a/16, 63a/14,
64b/15, 65a/3, 65a/6, 65b/11, 65b/14,
65b/9, 65b/15, 67a/9, 67b/1, 68b/5,
68b/13, 69b/8, 69a/16, 70a/2, 70b/8,
70b/14, 71b/7, 71b/8, 72a/11, 72a/16,
72b/4, 73a/2, 73a/4, 73a/17, 73a/18,
73b/3, 73b/5, 73b/6, 73b/13, 74a/19,
74b/13, 75a/13, 75b/6, 75b/11,
76a/10, 76a/14, 76a/17, 76b/3, 76b/9,
76b/15, 77a/5, 77b/18, 78b/6, 79a/8,
82b/13, 83b/1, 83b/4, 83b/6, 83b/13,
84a/1, 84a/14, 84a/15, 84a/19, 84b/6,
85a/10, 85b/10, 87a/12, 87a/13,
88b/6, 88b/19, 89a/1, 89b/9, 90b/12,
91a/12, 91a/19, 91b/6, 93a/2, 93b/18,
93b/19, 94a/1, 94a/3, 94a/4, 94a/10,
94a/15, 94a/17, 94a/19, 94b/4, 94b/5,
94b/9, 95a/5, 95b/1, 96b/12, 97b/17,
98a/4, 98b/6, 98b/18, 99a/15, 99b/15,

99b/19, 100a/11, 100a/13, 100b/16,
100b/17, 101a/5, 101b/2, 101b/12,
101b/17, 102a/3, 102b/7, 102b/10,
103a/14, 103a/15, 103b/2, 103b/3,
103b/7, 103b/9, 103b/11, 103b/17,
104a/7, 104a/9, 104a/10, 104a/12,
104a/14, 104a/17, 104b/2, 104b/4,
104b/10, 105a/10, 105b/10, 105b/19,
106a/6, 106a/8, 106a/18, 106b/3,
106b/14, 106b/15, 106b/18, 107a/6,
107a/1, 107a/19, 107b/5, 107b/8,
107b/13, 108a/1, 108a/7, 108b/5,
109a/14, 110a/7, 113a/17, 114a/7,
114b/5, 114b/7, 114b/18, 115a/4,
115b/14, 115b/15, 117a/10, 117a/11,
117b/3
on b. 111a/2
b.+ den 87a/6
b.+ er 7b/4, 8b/2, 8b/12, 8b/19,
10a/10, 10b/7, 11a/5, 12a/7, 13a/4,
13a/13, 13a/17, 13b/8, 14a/11, 14b/2,
18b/7, 19a/4, 19b/5, 20a/4, 20a/15,
20a/18, 20b/10, 21a/3, 21b/11,
21b/12, 23b/15, 31b/7, 33a/19, 36b/1,
36b/2, 36b/10, 39b/13, 40b/18, 43a/2,
45b/16, 55b/5, 56a/18, 56b/18,
57a/11, 57a/13, 58a/7, 59a/11, 61a/10,
62a/13, 63a/13, 63b/3, 63b/11,
63b/12, 63b/14, 64a/11, 64a/19,
65a/1, 65a/9, 66a/19, 67b/2, 67b/17,
68a/15, 68a/17, 68b/10, 69a/5, 70a/3,
77a/6, 77a/12, 77b/9, 78a/17, 78b/3,
79b/11, 78b/15, 80b/8, 94b/3, 94b/15,
95a/3, 95a/13, 95b/1, 95b/8, 95b/10,
95b/17, 96a/15, 96b/2, 97a/1, 97a/10,
98a/6, 98a/7, 98a/8, 98b/2, 99a/4,
99a/19, 99b/7, 99b/8, 99b/13, 99b/18,
100b/4, 100b/6, 100b/12, 101a/7,
101b/19, 102b/13, 102b/17, 103a/7,
104b/5, 104b/17, 105a/2, 105a/3,

105a/8, 105a/16, 105a/17, 105b/3,
105b/6, 106a/4, 106b/2, 107a/16,
107a/18, 107b/12, 108a/7, 108a/10,
108a/14, 108b/1, 108b/4, 108b/9,
108b/16, 109a/7, 109a/9, 109a/12,
109b/1, 109b/13, 109b/15, 109b/18,
110b/12, 111b/2, 112a/6, 113a/1,
113a/3, 113a/4, 113b/13, 114b/5,
114b/9, 115b/19, 116a/17, 119a/1
b.+ i 3b/8, 4a/16, 4a/17, 5a/2, 6b/19
b.+ in 102b/15
b.+ inci zamān 1b/11
b.+ inden 28b/5, 96a/5, 96b/9, 106a/9,
109a/13, 109a/18, 109b/14, 110b/5,
110b/7, 111a/19, 111b/7, 111b/12,
111b/17, 112a/13, 112b/6, 112b/13,
113a/1, 113a/4, 113a/7, 113a/12,
113b/13, 114a/13, 114b/4, 114b/6,
115a/8, 115b/19, 117b/9, 118b/1,
118b/2
b.+ isiniñ 6a/17

birbiri -9- Karşılıklı olarak diğeri, biri, öteki.

b.+ ne 9a/18, 12b/15, 24b/5, 37b/17,
4a/8, 6a/17, 71a/6, 75a/12, 78a/5

birinc <Far.-1- Pirinç (*oryza sativa*).

bezr-i b. 62a/12

birincāsef <Ar. -10- Misk otu, ayvadana, civan
perçemi.

b. 62b/6, 68a/10, 96a/12, 109a/6

‘aşir-i b. 9b/4, 67b/8

ḥulāṣa’-i b. 57a/19

mā’-i b. 89b/18

milḥ-i b. 93a/8

ṣarāb-ı b. 61b/8

birispaḥānū <? -1- Bir bitki adı?

b. 99a/8

birkaç -18- Birkaç.

b. 2a/17, 2b/3, 25a/14, 30a/16,
40a/13, 40a/19, 44b/4, 48a/5, 52a/5,
65b/4, 70b/10, 70b/15, 80b/4, 83a/1,

87a/1, 88a/15, 91b/18, 92a/18
bismi'llāhi'r-raḥmāni'r-raḥīm <Ar. -1-
“Rahman ve rahim olan Allah'ın
adıyla” manasında besmele.
b. 1b/1
bi-şem' <Ar. -3- Mumsuz, balmumsuz.
‘asel-i b. 34a/4, 37a/1, 46b/15
bit- -1- Çıkmak, oluşmak, meydana gelmek.
b.- dikleri 2b/10
bitür- -2- Sona erdirmek; oluşturmak,
gövertmek.
b.- ür 35b/15, 92b/19
biz -2- Biz.
b. 4b/10
b.+ im 3b/17
boğaz -1- Boğaz.
b.+ ina 42a/8
boğazlan- -1- Boğazından keserek öldürmek.
b.- sa 6b/13
boynuz -3- Bazı hayvanların başında bulunan
saldırma ve korunma silahı olarak
kullandıkları sert, sivri çıkıntı.
geyik b.+ ı 94b/1, 106b/8
koç b.+ ı 118b/8
bögrek -4- Böbrek. krş. kilye.
b. ağacı“ Arapça haşbü'l-külâ derler.
Latince ise libünekrinikū olarak
bilinir.” 63a/5
b.+ de 16a/3, 17a/10
b.+ lere 46b/9
böyle -5- Böyle, bu şekilde.
b. 3b/13, 3b/9, 42b/18, 50b/12
b.+ dir 45b/1
bu -654- Bu.
b. 2a/12, 2a/13, 2a/14, 3b/8, 3b/9,
3b/14, 3b/16, 4a/7, 4a/19, 5a/1, 5a/13,
5b/7, 5b/12, 5b/15, 5b/16, 6a/4, 6a/10,
7a/13, 9a/15, 20a/17, 23a/13, 26b/1,
29b/17, 29b/18, 31a/4, 32a/3, 32a/12,
33a/11, 33b/6, 41a/4, 46b/9, 47b/5,

48a/4, 48b/16, 49a/3, 49b/2, 51b/12,
56a/9, 59b/12, 70a/2, 74b/5, 76a/7,
83a/17, 85a/9, 86a/1, 88a/9, 88b/5,
89b/12, 92b/17, 93a/12, 94a/2,
94a/12, 95b/12, 96a/1, 98a/1,
101b/14, 108b/19
b.+dur 7a/17, 7a/2, 7a/7, 7b/15, 8a/1,
8a/17, 8a/5, 8b/10, 9a/6, 9b/310a/3,
10a/18, 10b/4, 10b/17, 11a/14, 11b/2,
11b/9, 11b/18, 12a/5, 12a/15, 12b/6,
13a/1, 13a/12, 13b/5, 13b/16, 14a/9,
14b/2, 14b/19, 15a/11, 15b/3, 15b/9,
15b/15, 16a/4, 16a/12, 16b/4, 17a/12,
17a/19, 17b/8, 17b/15, 18a/4, 18a/11,
18a/18, 18b/12, 18b/18, 19a/11,
19b/1, 19b/14, 20a/1, 20a/9,
20b/5, 20b/17, 21a/8, 21a/14, 21b/4,
21b/19, 22a/6, 22a/12, 22a/16, 22b/6,
22b/12, 22b/19, 23a/7, 23a/14, 23b/3,
23b/17, 24a/5, 24a/14, 24a/19, 24b/7,
24b/16, 25a/5, 25a/11, 25a/18, 25b/3,
26a/3, 26a/16, 26b/6, 26b/10, 26b/18,
27a/7, 27a/13, 27b/2, 27b/8, 27b/14,
27b/19, 28a/6, 28a/10 28b/1, 29a/2,
29a/10, 29a/17, 29b/2, 29b/15, 29b/9,
30a/4, 30a/11, 30b/10, 30b/18, 31a/6,
31a/13, 31b/3, 31b/12, 32a/4, 32a/13,
32b/8, 33a/1, 33a/7, 33a/14, 33a/17,
33b/12, 33b/8, 34a/3, 34a/12, 34b/1,
34b/7, 34b/17, 35a/7, 35a/16, 35b/18,
36a/5, 36a/14, 36b/19, 36b/14,
37a/10, 37a/14, 37b/10, 37b/15,
38a/2, 38a/19, 38b/17, 39a/1, 39a/9,
39b/8, 39b/15, 40a/8, 40a/14, 40a/19,
40b/9, 40b/16, 41a/15, 41a/2, 41a/8,
41b/4, 41b/9, 41b/16, 42a/1, 42a/4,
42a/10, 42a/18, 42b/6, 42b/12, 43a/1,
43a/5, 43a/9, 43a/14, 43a/18, 43b/4,
43b/5, 43b/9, 43b/15, 44a/4, 44a/12,
44a/18, 44b/6, 44b/11, 44b/17,

44b/19, 45a/4, 45a/10, 45a/15, 45b/1,
45b/5, 45b/11, 45b/15, 46a/2, 46a/12,
46a/15, 46a/18, 46b/3, 46a/6, 46b/15,
46b/19, 47a/15, 47a/2, 47a/8, 47b/2,
47b/12, 47b/17, 48a/2, 48a/10,
48a/17, 48b/2, 48b/10, 48b/13, 49a/1,
49a/9, 49a/16, 49b/8, 49b/12, 50a/13,
50a/4, 50b/2, 50b/8, 51a/1, 51a/10,
51a/14, 51b/8, 52a/13, 52a/5, 52a/9,
52a/16, 52a/19, 52b/18, 53a/6,
53a/12, 53a/18, 54b/2, 54a/6, 55a/8,
55a/19, 55b/10, 55b/16, 56a/10,
56a/16, 56b/13, 57a/9, 57a/16,
57b/15, 58b/9, 58b/16, 58b/19, 59a/6,
59a/13, 59b/2, 59b/10, 60a/1, 60a/6,
60a/19, 60b/2, 60b/9, 60b/16, 61a/4,
61a/14, 61b/1, 61b/12, 61b/16, 62a/4,
62a/9, 62a/15, 62a/18, 62b/5, 62b/15,
63a/1, 63a/12, 63b/6, 64a/15, 64b/12,
64b/3, 64b/17, 65a/12, 65a/4, 65b/1,
65b/7, 65b/12, 65b/18, 66a/8, 66a/16,
66b/9, 67a/1, 67a/12, 67b/7, 67b/16,
68a/1, 68a/9, 68a/19, 68b/7, 68b/17,
69a/11, 69a/18, 69b/7, 69b/11,
69b/17, 70a/1, 70a/7, 70a/14, 70b/7,
70b/12, 70b/16, 71a/5, 71b/1, 71b/7,
71b/16, 72a/3, 72a/9, 72a/14, 72a/19,
72b/6, 72b/11, 72b/16, 73a/5, 73a/13,
73b/2, 73b/9, 73b/19, 74a/7, 74a/11,
74a/15, 74a/19, 74b/3, 74b/11,
74b/18, 75a/9, 75a/15, 75b/7, 76a/1,
76a/9, 76a/17, 76b/6, 76b/11, 76b/17,
77a/1, 77a/9, 77a/19, 77b/7, 78a/1,
78a/5, 78a/14, 78a/19, 78b/4, 78b/10,
79a/1, 79b/14, 80a/4, 80a/6, 80a/10,
80a/13, 80a/18, 80b/2, 80b/7, 80b/19,
81a/10, 81a/15, 81a/17, 81b/3, 81b/7,
81b/11, 81b/13, 81b/16, 82a/1,
82a/12, 82a/8, 82b/1, 82b/5, 82b/8,
82b/10, 83a/4, 83a/9, 83a/14, 83b/9,

84a/2, 84a/7, 84a/13, 84a/17, 84b/7,
84b/11, 84b/15, 85a/15, 85b/2, 85b/7,
85b/17, 86a/5, 86b/2, 86b/8, 86b/15,
87a/4, 87a/11, 87b/4, 87b/15, 88a/3,
88a/11, 88a/15, 88a/7, 88b/1, 88b/4,
88b/14, 88b/9, 88b/18, 89a/3, 89a/7,
89a/17, 89b/17, 90a/2, 90a/4, 90a/8,
90a/14, 90a/17, 90b/3, 90b/9, 90b/13,
91a/5, 91a/12, 91a/18, 91b/4, 91b/17,
92a/5, 92a/16, 93a/6, 93a/15, 93a/18,
93b/2, 93b/7, 93b/13, 93b/18, 94a/8,
94a/18, 94b/13, 94b/19, 95a/9,
95a/18, 95b/6, 95b/16, 96a/2, 96a/10,
96a/19, 96b/7, 96b/15, 97a/6, 97a/14,
97b/4, 97b/14, 98a/5, 98a/11, 98a/18,
99a/1, 99a/15, 99b/4, 99b/11, 99b/17,
100a/4, 100a/9, 100a/17, 101a/4,
101a/11, 101b/6, 101b/11, 101b/15,
102b/9, 102b/16, 103a/4, 103a/10,
103a/17, 103b/5, 103b/14, 103b/18,
104a/6, 104a/10, 104a/19, 104b/9,
104b/15, 105a/1, 105a/7, 105a/12,
105a/15, 105a/19, 105b/5, 105b/9,
105b/12, 105b/16, 106a/3, 106a/9,
106a/13, 106a/19, 106b/5, 106b/11,
106b/17, 107a/3, 107a/8, 107a/14,
107b/2, 107b/10, 107b/14, 107b/19,
108a/6, 108a/11, 108a/18, 108b/7,
108b/11, 109a/1, 109a/5, 109a/11,
109a/15, 109b/4, 109b/10, 109b/17,
110a/3, 110a/10, 110a/18, 110b/3,
110b/11, 110b/19, 111a/4, 111a/13,
111a/17, 111b/5, 111b/16, 112a/5,
112a/12, 112a/17, 112b/2, 112b/9,
112b/19, 113a/13, 113a/16, 113b/10,
113b/2, 113b/18, 114a/2, 114a/6,
114a/9, 114a/12, 114a/17, 114b/3,
114b/8, 114b/14, 115a/1, 115a/5,
115a/11, 115a/17, 115b/5, 115b/12,
115b/16, 116a/4, 116a/9, 116a/14,

116b/1, 116b/8116b/13, 117a/1,
117a/7, 117a/13, 117b/6, 117b/13,
117b/19, 118a/17, 118a/5, 118a/9,
118b/4, 118b/12, 119a/1,
b.+ ña 7a/2, 7a/6, 39b/3
b.+ ndan 2b/13, 2b/16, 3a/8, 4a/4,
4a/5, 4b/19, 5a/3, 5a/4, 5a/5, 60b/4,
66a/3, 67a/5, 67b/12, 69a/19, 69b/3,
69b/8, 80b/14, 102b/2, 115b/6
b.+ nlardan 3a/18
b.+ nlardır 5b/12
b.+nları 3a/1, 7a/8, 8a/10, 16b/10,
17a/5, 21b/14, 23b/12, 26b/2, 49a/18,
59a/9, 59b/13, 83b/4, 96a/16, 97a/1,
104a/7, 104a/15, 107a/1, 110b/16,
114b/10
b.+ nuñ 71a/19
b.+ nuñla 4b/1

buçuk -100- Buçuk, yarım.

b. 8b/14, 8b/19, 9b/7, 10a/15, 10b/1,
11a/1, 11a/10, 13a/13, 13a/17, 18b/9,
24b/13, 35a/2, 36b/2, 37a/4, 37a/6,
41b/14, 49a/4, 53b/11, 53b/12, 55b/5,
56b/2, 56b/5, 56b/16, 56b/17, 57a/10,
57a/11, 62a/12, 63b/10, 63b/11,
64a/6, 64a/11, 64b/15, 65a/1, 65a/6,
65a/9, 65a/16, 67b/1, 67b/14, 68a/15,
68b/13, 77a/5, 79a/17, 94a/17,
94a/19, 94b/4, 94b/9, 95a/13, 95a/19,
95b/1, 95b/8, 97a/16, 98a/6, 98a/8,
99b/7, 99b/13, 99b/18, 99b/19,
100a/6, 101a/5, 101a/7, 101b/1,
101b/19, 102b/17, 103a/7, 103a/16,
103b/2, 103b/7, 103b/9, 104a/3,
104a/14, 104b/2, 104b/5, 104b/10,
105a/3, 105a/10, 105a/17, 105b/10,
106b/14, 106b/18, 107a/4, 107a/6,
107b/3, 107b/6, 107b/8, 108a/7,
108b/4, 108b/15, 109b/1, 112a/1,
113a/3, 113a/17, 114b/17, 115a/4,

115b/15, 116a/17, 119a/1

buḥār <Ar. -2- Buhar, buḡu.

ḥammām-ı b.+ da 72a/5

b.+ ı 13b/14

buḥāriyye <Ar. -3- Buhar, buḡu.

ḥammām-ı b.+ de 72b/19, 73b/4,

74a/17

Buḳrātīs -1- Hipokrat, Hippokrates (Hekim adı).

ayāric-i B. 98b/4

bul- -6-Bulmak, ortaya çıkmak, sağlamak.

(Metinde yabancı kelimelerle birleşik fiil teşkil etmektedir).

naẓc b.- duḡından 5b/10

dest-res b.- duḡdan 2a/4

ḥalāş b.- muşdur 108b/19

neş ü nemā b.- ur 6a/2, 6b/8

şekl b.- ur 5b/2

bulun- -4- Var olmak, mevcut olmak.

b.- madıçça 3b/11

b.- maz 3b/11

b.- ur 3b/14, 5a/15

būraq <Far. -4- bk. būre.

b. 105b/6, 112b/14, 67b/13, 93a/16

burc <Ar. -3-

I. Burçotu, özellikle zeytin ağacı ve çeşitli ağaçlar üzerinde yetişen arı asalak bir bitki (*Viscum lorenthaceae*).

b. 31b/12

II. Güneşin ayrıldığı on iki kısımdan her biri.

mīzān b.+ unda 77a/10

ḥamel b.+ unda 102a/18

būre <Far. -1- Genelde kuyumcuların kullandığı tuza benzer madde, doğal sodyum bikarbonat, boraks.

b. 22a/1

būrkiyye <Ar. -1- Tuzlu.

aḥlāt-ı b.+ yi “Tuzlu balgam”28b/15

- buru** -1- Sancı. 64a/17, 76b/14, 94b/13, 95b/2, 96a/5, 97b/19, 99a/5, 99b/6, 100a/5, 102b/3, 103b/19, 107b/2
- göbek b.+ sına 119a/13
- burüdet** <Ar. -8- Soğukluk, soğuk niteliğe sahip. duhn-ı cevz-i b. 28b/17, 38b/5, 38b/19, 39a/6, 61a/10, 69b/3, 69b/9, 77a/17, 77b/15, 78b/18, 79b/9, 101a/6, 118a/19
- b. 4b/11, 4b/17
- b.-i kebede 32b/2
- b.-i ma' deye 39a/16, 95b/13
- b.+ den 100b/19, 105b/15
- b.+ ten 35b/17
- bur (u) n** -9- Burun. mürebbâ'-ı cevz-i b. 53b/13
- b. deliklerine 110b/18
- b. delüğine 57b/5, 110b/9
- b. 32b/1
- b.+ ı 38b/7
- b.+ ma 109b/4, 109b/8, 41a/1, 44b/16
- büşir** <Far. -3- Sığır kuyruğu denilen ve ayı kulağına benzeyen bir ot (*Verbascum*). cevz-i b.+ y1 39a/10
- b. 33a/19
- mâ'-i b. 16b/19
- zehre-i b. 31b/14
- büşe** <Far. püşe -19- İçinde maden eritilen tava. b. 101a/16
- b.+de 42b/13, 50a/8, 59b/5, 60b/16, 72a/15, 72b/1, 75a/4, 76a/1, 84a/18, 84b/8, 85b/18, 86b/12, 88b/15, 88b/19, 89b/11, 93b/10
- b.+ye 42b/7, 82b/19, 83a/19
- buşm** <Ar. -3- Menengiç ağacı ve meyvesi (*Pistacia terebinthus*). buzür <Ar. -1- Tohumlar, taneler.
- ıilk-i b. 44b/12, 103b/16
- zamg-ı b. 104a/8
- buvvâ** <Ar. -56- Hindistan cevizi (*Cocos nucifera*). krş. nârcil. b.+ da 5a/15
- cevz-i b. 10a/18, 110a/5, 11a/6, 12b/6, 13b/10, 14a/15, 16a/14, 16b/5, 17a/2, 19a/4, 19b/5, 20a/3, 20b/10, 21a/16, 22b/1, 23b/6, 32a/15, 34a/14, 35a/8, 36b/11, 37a/15, 37a/4, 38b/17, 39a/1, 43a/2, 53a/19, 55b/18, 61b/4, 63b/8,
- büy** <Far. -1- Çemen otu, boy tohumu (*Foenum-graecum*). b. tohm 99a/4
- buyur-** -2- Buyurmak, tavsiye etmek, söylemek. b.- muşdur 2a/8
- b.- muşlar 7a/12
- buzâğu** -2- Sütten kesilmemiş inek yavrusu. b. cigeri 76a/10
- b. yağı 110a/11
- büzidân** <Far. -1- İtkasarı, tilki taşı (*Orchis hircina*). b. 101a/16
- büzür** <Ar. -1- Tohumlar, taneler. b.+ da 5a/15
- büzürât** <Ar. -1- bk. buzür. cemî'-i b.+ in 51b/12
- büberiyye** -1- Kışın yapraklarını dökmeyen, mor çiçekli ve çalı görünümünde bir bitki olup, yapraklarından uçucu yağ ve baharat elde edilir, kuş dili, lisânü'l-asâfir adları ile bilinir. b. 12a/17
- bürâde** <Ar. -2- Törpülenen cisimden dökülen yonga, talaş. b.-i hadid "Demirin törpülenmesi." 88b/18
- b.-i hadid-i mağsül 86b/3
- bürâde'** <Ar -11- bk. bürâde. b.-i fizza 88a/3
- b.-i hadid 26b/14, 44a/19, 80a/11, 89a/4, 90b/5

b.-i ḥadīdi 24b/17, 41a/15, 45a/6,
60b/2, 81a/10

būrādetü'l-‘āc <Ar -2- Fil dişi büradesi, fil dişi
tozu, fil dişi kazıntısı.

b. 24b/8, 28b/5

būrūd <Ar -1- Gözde soğukluk hissi uyandıran
ve göz hastalıklarını tedavi eden, toz
veya sulu halde kullanılabilen
ilaçların ortak adı; göz ilaçları.
maraz-ı b.-i tekmdir 3a/9

büyük -1- Büyük.

b. kıranca 19b/1

C

ca‘de <Ar -2- Venüz saçı, karabacak
otu (*Adiantum rapillus-veresis*), baldırı
kara otu, yılanbıçağı.

c. 79b/1, 100b/3

cālibü'n-nevvim <Ar. -2- Uyku getiren bir ilaç
türü.

mā'-i c. 10b/16, 18a/10

Cālinūs -1- 131-210 yılları arasında yaşamış
ünlü hekim, Galen.

ayāric-i C. 105a/8

cāmi‘ <Ar. -2- Bir araya getiren, cem eden.

‘ilāc-ı c.+ dir 46a/5, 48a/16

Cāni Arṭumānūs <? -1- Bir hekim.

C.+ uñdur 36a/2

canlan- -1- Canlanmak.

c.- ır 6b/11

cāvşir <Ar. -8- Cavşir otu ve bundan elde

edilen tıbbi zamk (*Ferula*

alaeochytris). krş. cünd-i bīdester.

c. 31a/14, 33a/8, 34a/13, 48a/14,

79a/7, 105b/18, 110b/5, 117a/16

cāvşirü'l-antimūn <Ar. -1- Antimunla yapılan

bir tür zamk.

c. 86b/7

Ceberṭūs <?-1- Bir hekim.

C. 110a/15

cebleheng <Far. -3- Akgerdanlık (*Reseda
alba*).

c. 105b/13

ḥabb-ı c. 105b/11

ḥulāşa'-i c. 102b/12

cedīd <Ar. -7- Yeni, kullanılmamış.

c. 9a/14, 26a/10, 48a/4

şem‘-i c. 112a/3

c.-i ḥallü'l-muḳaṭṭar 83a/16

c.+ e 53a/11, 71a/16

cedvār <Ar. -4- Dügünçiceği, kurtboğan,
fırtınakülahlı (*Aconitum anthora*).

c. 102a/9

c.-i hindī 68b/11, 100b/9, 109b/12

cefneyn <Ar. -1- İki göz kapağı.

beyāz c.+ e “ gözlerin etrafında

beliren küçük beyaz lekeler” 92b/19

celbü'n-nevvim <Ar. -1- Uyku getiren bir ilaç
türü.

mā'-i c. 11a/3

celilü'l-ḳader <Ar. -1- Kıymetli.

c. 99b/16

celliyü'l-vech <Ar. -1- Güzel, parlak yüzlü.

c.+ dir 23a/13

celepe -3- Amerika'da, Çalapa şehrinde
yetişen, mübarek olduğuna inanılan
bitki kökünün adı.

c. 103a/6, 56b/3

ḥulāşa'-i c. 102b/13

cem‘ <Ar. -1- Toplama, toplanma, bir araya
gelme, getirilme.

c. ędüp 2b/3

cemī‘ <Ar. -32- Bütün, hep.

c. 12b/5, 33b/11, 34a/19, 38b/15,

44a/17, 52b/5, 53a/16, 56a/15, 58b/8,

61a/2, 91a/3, 91b/9, 102b/15, 105b/4,

107b/1, 111a/3, 114b/13, 117a/12,

117b/5, 118b/11, 118b/19

c.-i a‘ zāya 51a/13

- c.-i ahlâti 72a/8
c.-i buzürâtiñ 51b/12
c.-i emrâz 84a/6
c.-i emrâzi 80b/6
c.-i evcâ' ları 29a/9
c.-i Qurûha 92b/17
c.-i ma'âdin-i ahcârîñ 42b/17
c.-i ma'âdini 22a/6
c.-i nebâtâtîñ 5a/13
c.+ sine 112b/18
- cemre** <Ar. -3- İltihaplı bir çıban, kara kabarcık.
c.+ ye 44a/7, 93a/2, 117b/19
- cenin** <Ar. -2- Anne karnındaki çocuk, döl.
c.+ i 16b/2, 108b/7
- cenübî** <Ar. -1- Güneye mensup, güneyde bulunan.
c. 5b/6
- cerâhât** <Ar. -3- Yaralar.
c.-ı lahm 52b/17
c.-ı tariyyeye 38a/14
c.+ iñ 42a/3
- cereb** <Ar. -18- Uyuz hastalığı.
c. 36a/4, 39b/1, 66b/18, 69a/10, 75a/8, 86b/15, 87b/2, 89a/12, 92b/19, 93a/3, 109a/10, 110a/15, 113b/17
c.+e 40a/1, 29a/9, 80b/18, 85b/15, 113b/1
- Cermâniyân** <?-1- Alman, Alman ulusu.
C. 53a/17
- cerr** <Ar. -120- Çekme, sürükleme.
c. edesin 56a/4, 56b/9, 57a/14, 58b/5, 59b/14, 60b/5, 62a/17, 70b/1
c. édüp 24a/8, 25b/6, 31b/17, 33b/5, 37b/6, 39a/11, 42b/16, 45a/7, 45b/13, 49b/15, 53a/1, 56a/19, 57a/18, 58a/19, 58b/3, 58b/13, 59a/3, 59b/3, 59b/7, 60a/2, 60a/16, 60b/11, 60b/19, 61a/7, 61b/14, 62b/12, 62b/19, 63a/17, 63b/16, 64a/8, 64b/1, 64b/9, 65a/8, 65a/14, 65a/17, 65b/2, 65b/9, 65b/14, 66a/1, 66a/10, 66b/12, 67b/11, 68a/6, 69b/2, 69b/13, 70a/12, 70a/19, 70b/18, 71b/4, 71b/10, 72a/5, 72a/11, 72a/17, 72b/7, 72b/18, 73a/6, 73b/4, 73b/12, 74a/1, 74a/3, 74a/8, 74a/12, 74a/17, 74b/6, 75a/12, 75b/10, 76a/5, 76a/14, 76b/1, 76b/8, 77b/3, 78b/7, 78b/13, 79b/8, 80b/11, 80b/12, 81b/1, 83b/5, 87a/8, 88b/7, 88b/10, 90a/10, 90b/10, 90b/19, 91a/7, 91a/16, 92a/1, 92a/17, 113b/7, 115b/4
- cevâhir** <Ar. -1- Cevherler, elmaslar, kıymetli taşlar.
ma'cün-ı c. 10b/11
- cevâhirü'l-bâride** <Ar. -1- Soğuk cevherlerden yapılan bir tür karışım, macun.
ma'cün-ı c. 97b/1
- cevâhirü'l-hâr** <Ar. -1- Sıcak cevherlerden yapılan bir tür karışım, macun.
ma'cün-ı c. 9a/2
- cevâhirü'l-hârre** <Ar. -2- bk. cevâhirü'l-hâr.
c. 99b/18
ma'cün-ı c. 97a/12
- Cevândāvīgūs** <?-1- Bir hekim (Metinde hekimin adıyla bir merhem olarak kullanılmıştır.)
merhem-i isrinc-i C. 113b/9
- Cevândāvīgūs** <?-1- Bir hekim.
C. 115a/10
- Cevândūvigū** <?-1- Bir hekim (Metinde hekimin adıyla bir ilaç olarak kullanılmıştır.)
merhemü'n-nevre-i c. 113a/19

cevāriş <Ar. -19- (<Far. güvāriş) Daha çok mide rahatsızlıkları ve hazım problemleri için hazırlanan bir grup macunun genel adı.

c. 67a/13, 103b/1, 108a/6

c.-i anīsūn 95a/5

c.-i anqardıyā 8b/6, 19b/6

c.-i Cūştīnū 96a/7

c.-i dārçīn-i mülūkī 94b/10

c.-i diyāçintū 11b/11

c.-i diyāsētā 77b/11

c.-i efrāciyā 98a/9

c.-i felāfil 95b/12

c.-i hūlincān 95b/4

c.-i kesirā 108a/7

c.-i kīmūn 95a/15

c.-i kırmiz 7b/11, 77b/11

c.-i verd 65a/1

cevārişü'l-kırmiz <Far. - Ar. -2- Genellikle cīdār denilen ağacın yaprakları üzerinde ortaya çıkan hayvandan yapılan macun.

c. 59a/8, 94a/7

cevārişü'l-vecc <Far. - Ar. vecc -1- Eğir otu macunu.

c. 96a/1

cevārişü'l-verd <Far.-Ar. -3- Gül macunu.

c. 8b/5, 64a/15, 78b/6

cevher <Ar. -29- Cevher, elmas, kıymetli

taş; maya, öz.

c. 59b/8, 60a/3, 60b/12, 61a/9, 61b/15, 63b/2, 83a/7, 85a/18, 93b/10, 106a/17

c.-i antimūn 49a/9

c.-i aşfer 75b/11

c.-i asmāncūnī 60a/13

c.-i cūnd-i bīdester 61b/7

c.-i incü 108a/9, 109b/10

c.-i kırmizü'l-ıyyel 62b/14

c.-i kıhfü'l-insān 59a/5

c.-i lü' lü' 66a/3, 77b/4

c.-i mercān 77b/5, 108a/9, 109b/10

c.-i muḥammer 59a/4

c.-i mūmiyā 61b/10

c.-i za' firān 48b/18, 66a/4, 77b/14

c.+ in 89a/2

cevherü'd-dīdān <Ar. -1- Solucandan elde edilerek yapılan bir çeşit ilaç.

c. 62a/3

cevherü'l-afsentīn <Ar. -1- Pelin otu, yavşan otu olarak bilinen ottan elde edilerek yapılan bir çeşit ilaç.

c. 58b/16

cevherü'l-'anber <Ar. -1- Anberden elde edilerek yapılan bir çeşit ilaç.

c. 60a/18, 77b/19

cevherü'l-antimūn <Ar. -1- Demirbozandan elde edilerek yapılan bir tür ilaç.

c. 59b/18

cevherü'l-antimūniyye <Ar. -1- bk. cevherü'l-antimūn.

c. 60b/14

cevherü'l-cūnd-i bīdester <Ar. -2- Cavşir otu (*Ferula alaeochytris*) özünden elde edilerek yapılan bir tür ilaç.

c. 60a/15, 61b/19

cevherü'l-ef a <Ar. -1- Yılan özünden elde edilerek yapılan bir tür ilaç.

c. 63a/10

cevherü'l-fizza <Ar. -1- Gümüş cevherinden elde edilerek yapılan bir tür ilaç.

c. 60a/4

cevherü'l-güherbā <Far. -1-

Güherbardan(cevher, inci) elde edilerek yapılan bir tür ilaç.

c. 77b/12

cevherü'l-ḥadīd <Ar. -1- Demir cevherinden elde edilerek yapılan bir tür ilaç.

c. 60b/1

- cevherü'l-ḥamāṭiṭūs** <Gr. -1- Kan taşından elde edilerek yapılan bir tür ilaç.
c. 59a/13
- cevherü'l-ḥarbak** <Ar. -1- Çöplene otundan (*Helleboris niger*) elde edilerek yapılan bir tür ilaç.
c. 62a/17
- cevherü'l-kāfūr** <Ar. -1- Kafur otundan (*Camphorosma monspeliaca*) elde edilerek yapılan bir tür ilaç.
c. 77b/12
- cevherü'l-kibrit** <Ar. -1- Kibrit, kükürtten elde edilerek yapılan bir tür ilaç.
c. 59b/1
- cevherü'l-lü'lü'** <Ar. -3- İnci cevherinden elde edilerek yapılan bir tür ilaç.
c. 59a/10, 63b/3, 70a/3
- cevherü'l-mercān** <Ar. -5- Mercandan elde edilerek yapılan bir tür ilaç.
c. 59a/11, 66a/3, 69b/15, 70a/3,
73a/17
- cevherü'l-merkaş** <Ar. -1- Ruşena, göz taşı denilen cevherden elde edilerek yapılan bir tür ilaç.
c. 59b/8
- cevherü'l-meşāne** <Ar. -1- İdar yolları rahatsızlıkları için yapılan bir tür ilaç.
c. 63a/1
- cevherü'l-meşridiṭūs** <Ar. - <Gr. -1- Mesriditus adlı macundan elde edilerek yapılan bir tür ilaç.
c. 77b/10
- cevherü'l-misk** <Ar. -1- Misk otu (*Moschiferus*)'nun özünden elde edilerek yapılan bir tür ilaç.
c. 77b/18
- cevherü'l-mūmyā** <Ar. -1- Mūmyā adlı Mekke pelesenk ağacının reçinesinden elde edilerek yapılan bir tür ilaç.
- c. 77b/10
- cevherü'l-müfettiḥ** <Ar. -1- Tıkanıklıkları açmak için yapılan bir tür ilaç.
c. 61a/18
- cevherü'l-mürr** <Ar. -1- Mirra ağacının (*Comiphora myrrha*) özünden elde edilerek yapılan bir tür ilaç.
c.-i şāfi 67b/12
- cevherü'l-raḥm** <Ar. -1- Rahim hastalıkları için yapılan bir tür ilaç.
c. 62b/4
- cevherü'l-rāvend** <Ar. -1- Karabuğdaygillerden birisi olan rāvend bitkisinin özünden elde edilerek yapılan bir tür ilaç.
c. 58b/19
- cevherü'l-şar'** <Ar. -1- Sara hastalığı için yapılan bir tür ilaç.
c. 61b/16
- cevherü'l-ṭarṭir** <Far. -1- Tartirden elde edilerek yapılan bir tür ilaç.
c. 60b/7
- cevherü'l-tiryāk** <Ar. -1- Vahşi hayvan, yılan, kızgın memeli hayvanlar ve kuduz köpeklerin ısırılmalarından sonra meydana gelen durumlar için yapılan panzehir özelliği gösteren bir tür ilaç.
c. 77b/10
- cevherü'l-za'firān** <Ar. -1- Safrandan (*Crocus sativus*) elde edilerek yapılan bir tür ilaç.
c. 63b/3
- cevherü'l-zātü'l-cenb** <Ar. -1- Akciğer örtüsü iltihabları için yapılan bir tür ilaç.
c. 61a/12
- cevherü's-sātiryūn** <Far. -1- Salep otu bitkisinin özünden elde edilerek yapılan bir tür ilaç.
c. 61a/1
- cevherü'z-zeheb** <Ar. -1- Altın cevherinden elde edilerek yapılan bir tür ilaç.

- c. 77b/5
- cevz** < Ar. -60- Ceviz (*Juglans regia*).
c. 28a/12, 99a/6
c. kabuğı tolusu 17a/18
bezr-i c. 101a/17
hulāşa´-i kışr-ı c. 103a/18
c.-i buvvā “Küçük hindistan cevizi (*myristica fragrans*).” 10a/18, 11a/6, 12b/6, 13b/10, 14a/15, 16a/14, 16b/5, 17a/2, 19a/4, 19b/5, 20a/3, 20b/10, 21a/16, 22b/1, 23b/6, 32a/15, 34a/14, 35a/8, 36b/11, 37a/4, 37a/15, 38b/17, 39a/1, 43a/2, 53a/19, 55b/18, 61b/3, 63b/8, 64a/17, 76b/14, 95b/2, 96a/5, 97b/19, 99a/5, 99b/6, 100a/5, 102b/2, 103b/19, 107b/2, 110a/5, duhn-ı c.-i buvvā 28b/17, 38b/5, 38b/19, 39a/6, 61a/10, 69b/3, 69b/9, 77a/17, 77b/15, 78b/18, 79b/9, 101a/5, 118a/19
murabbā´-ı c.-i buvvā 53b/13
c.-i buvvāyı 39a/10
c.-i buvvā murabbāsı 94b/13
lübb-i c.-i hindī 53b/9
- cevvü´l-ahđar** <Ar. -2- Yeşil ceviz.
c. 18b/13
mā´-i c. 7b/7
- cevvü´s-serv** <Ar. 1- Servi kozalağı.
c. 107b/10
- ceyz** <Ar. -1- İlgili özle, maddeyle donatmak, karıştırmak.
c.-i tağtırde 39a/3
- cezār** <Ar. -2- Havuğ (*Daudus carota*).
c. 13a/14
bezr-i c. 13a/15
- cır** <Ar. -4- Alçı taşı, kireçten elde edilen nesne, yakılmış kireç.
c.-i hām 22a/8, 29a/17, 34b/10, 71b/1
- circır** -2- Su teresi, kekeş (*Nastrutium officinale*).
bezr-i c. 53b/1, 63a/5
- cırü´l-hey** < Ar. -1- Sönmemiş kireç, Kimyasal bileşiklerden Cao.
c. 91a/18
- ciger** <Far. -7- Karaciğer.
c. 114b/2
c.+ de 112b/7
c.+ e 95b/5
c.+ i 54a/5, 55b/9, 96b/5
buzağu c.+ i 76a/10
- cilā** <Ar. -3- Parlaklık ve canlılık.
c. vėrir 22a/16, 23a/6, 39b/12
- cild** <Ar. -7- İnsan veya hayvan vücudunu saran deri, ten.
emrāz-ı c.+ e 36a/4, 82a/6, 82a/19, 85b/16, 87b/13
huřūnet-i c.+ e 35b/9
emrāz-ı c.+ iñ 75a/9
- cildiye** <Ar. -7- Deri ile ilgili.
emrāz-ı c.+ niñ 110a/17, 25a/4, 80b/18
emrāz-ı c.+ ye 27b/7, 66b/19, 69a/10, 83b/16
- cildüniyā** <Ar. -3- < şelduniya?. Kırılanc otu.
c. 8b/10
aşır-i c. 22a/17
levn-i c. 69a/4
- cilveger** <Ar. cilve -< Far.kār -1- Cilveli.
c. 2b/5
- cimā** <Ar. -3- Cinsel ilişkide bulunma, çiftleşme.
c.+ a 94b/11, 98b/19
şehvet-i c.+ ı 61a/3
- cins** <Ar. -1- Tür, çeşit.
c.-i havā´-i muhıtdır 3a/5
- cis(i)m** <Ar. -3- Varlık, nesne, madde.
c. 5a/13, 6a/1
c.-i keşifdir 5a/12
- cumhür** <Ar. -1- Kaynamış üzüm şiresi.
c. 119a/10

Cüştînü <?-2- Bir melik.

C. 96a/9

cevâriş-i C. "Adını bu melikten alarak yapılan bir tür macun"96a/7

cülnâr <Far. -2- Yabani nar ağacı (*Punica granatum*).

c. 104b/15, 114a/13

cümle <Ar. -19- Bütün, hep.

c. 20b/4, 52b/3, 5a/3, 5a/5, 9a/17, 117b/11

c.+ si 5b/11, 33b/13

c.+ sin 14a/13

c.+sine 14a/9, 21b/1, 42a/3, 42a/5, 73a/11, 95b/15, 98a/11, 101b/10, 101b/6, 110a/9

cünd <Far. -16- Kunduz. "cünd-i bîdester" Cavşir otu, kunduz taşığı, oğlan aşısı ve bu bitkiden elde edilen tıbbi bir zamk (*Ferula alaeochytris*).

c.-i bîdester 14a/16, 19a/5, 19a/13, 19b/6, 31a/9, 39b/14, 47a/5, 57a/17, 59a/7, 62b/7, 70a/4, 74b/10, 76b/17, 100b/11, 110b/14

cevher-i c.-i bîdester 61b/7

cünûn <Ar. -1- Delirme, çıldırma, delilik.

c.+ a 11b/16

cürûh <Ar. -3- Yaralar.

c.+ a 32b/18, 85a/8, 91b/12

cürûhât <Ar. -2- Yaralar.

c.-ı seretân 35b/7

c.+ in 60a/1

cürûhâtü'l-‘aşab <Ar. -1- Sinir yaraları.

c. 43a/9

cüşâ <Ar. -1- Geçirme.

c.+ y 118a/16

cüşâ' <Ar. -2- bk. cüşâ.

c.-i hâmiža 95b/14

c.+ ı 51b/7

cüz' <Ar. -2- Cüz, az miktar, biraz.

c.+ ü 41a/17

cüzâm <Ar. -12- İnsan vücudunda yer yer lekeler veya çibanlar ve yaralar şeklinde beliren, çok bulaşıcı, iyileşmesi güç bir deri hastalığı.

c. 35b/12, 36a/4, 40a/5, 69a/10, 71a/14, 86b/15, 87b/2, 89a/12, 98b/9

c.+ a 63a/10, 109a/10

c.+ ı 31a/12

Ç

çadır uşağı <Far. -1- Çadıruşağı otu ve bundan elde edilen zamk (*Dorema ammoniacum*).

ç. 110a/13

çakal <Far. şagal -1- Etoburlardan sürü durumunda yaşayan, kurttan küçük bir yaban hayvanı, çakal.

ç.+ in 6a/8

çävşir <Far. -6- bk. cävşir.

ç. 117b/7, 32a/4, 32b/11, 34b/19, 100a/17, 112b/14,

çek- -2- Çekmek, ilaç sürmek, herhangi bir nesneyi tedavi amacıyla bir organa çekmek.

ç.- eler 109b/4, 109b/9

çekirdeg -3- Etli meyvelerin içinde bir veya birden çok bulunan, çoğu sert bir kabukla kaplı tohum, çekirdek.

ç.+ i 6b/10

şeftâlû ç.+ i 16a/5

zerdâlû ç.+ i 16a/4

celepe <-1- bk. celepe.

zamg-ı ç. 104b/9

çerve <?-1- Bölük, grup.

püryâ-yı ç.-i müdebber "Çare olsun diye oluşturulmuş bir karışım."

106a/15

çiban -1- Vücudun herhangi bir yerinde oluşan ve çoğu, deride veya deri altında

- şişkinlik, kızartı, ağrı ve ateş ile kendini gösteren irin birikimi, çıban.
ç.+ lara 30b/7
- çık-** -44- Elde edilmek, sağlanmak; çıkmak, belirlemek.
ç.- a 115b/6
ç.-ar 24b/19, 25a/16, 25b/11, 30a/15, 35a/19, 38b/3, 39a/6, 39b/18, 42b/10, 40b/19, 44b/4, 45a/8, 46a/14, 46b/2, 46b/5, 47b/7, 47b/11, 48a/8, 48b/16, 49b/10, 51a/5, 51b/11, 51b/13, 52a/8, 53a/9, 54a/15, 58a/5, 84b/17, 94b/1
ç.-mış 59a/10, 63a/19, 64a/6, 69b/12, 76b/7, 77a/1, 77a/4, 77a/9, 77a/10, 78a/1, 78a/2, 78a/15, 79b/15, 106a/6
- çıkar-** -59- Belirmek, görünür olmak. (sivilce, çıban); bir şeyin içinden dışarı çıkmasını sağlamak.
ç.-ır 9b/19, 11b/7, 17a/11, 18a/1, 18a/16, 25b/3, 25b/18, 28a/18, 30b/7, 30a/10, 31b/2, 36a/12, 38b/13, 39a/17, 39b/5, 39b/19, 40b/16, 42b/11, 43b/8, 44a/11, 44b/16, 47b/2, 48a/16, 51b/3, 51b/16, 52a/1, 52a/2, 52a/3, 52a/9, 52b/14, 54a/4, 57a/9, 58a/13, 62a/4, 76a/16, 86b/8, 92a/15, 92b/12, 95a/7, 95b/14, 96a/9, 96b/6, 100a/16, 103b/14, 105a/18, 106a/19, 108b/7, 109a/15, 112a/4
ç.-up 22a/4, 26a/5, 26a/11, 33b/4, 38b/2, 52a/17, 61a/8, 64b/9, 68a/7, 74b/12
- çıkık** -3- Vücutta yerinden çıkmış olan kemik.
ç.+ lara 115a/17, 116a/19, 117a/13
- çini** <Far. -5- Çin ülkesine ait, Çin ile ilgili.
hurū' -ı ç. 43b/16
rāvend-i ç. 13a/15, 54a/6, 56a/17, 65a/17
- çintıyānā** <Lat. -17- <Lat. Çentiyana otu, yılan otu (*Gentiana lutea*).
- ç. 9b/6, 18b/4, 21a/1, 31b/5, 36b/9, 54b/2, 57b/18, 79b/3, 89a/19, 108b/7, 109a/18
ç aşir-i ç. 67a/8
hulāşa' -i ç. 102b/18, 103b/9, 104a/7, 104b/12
mā' -i ç. 15b/9
- çiçek (g)** -12- Bir bitkinin, üreme organlarını taşıyan çoğu güzel kokulu, renkli bölümü.
mürver ç.+ i şuyı 14b/12
ç.+ i 112a/6
ağaç-ı mürverī ç.+ i 15a/2
behār ç.+ i 113a/3
mürver ç.+ i 14b/10, 16a/6, 20b/9
nār ç.+ i 110a/5
şeftālū ç.+ i 17b/16
tāze mürver ç.+ i 9a/6
ç.+ inden 15a/4
ağaç-ı mürver ç.+ iniñ şuyı 15a/1
- çilek** -3- Gülgillerden, sapları sürüngen, çiçekleri beyaz bir bitki.
ç. yemişi şuyı 16b/15
ç. yemişi 13a/6
ç. 103b/5
- çok** -6- Çok, fazla.
ç. yemek 3a/15
ç.+dur 4b/7, 28a/10, 36a/14, 3b/15, 107a/14
- çölmek (g)** -3- İlaç yapımında kullanılan bir kap, çömlük.
ç.+ de 81a/16
ç.+ e 59a/14, 59b/10
- çöpleme** -1- Dügün çiçeğigillerden, kökleri iç sürdürücü olarak kullanılan, karaçöpleme, yeşilçöpleme ve sarıçöpleme gibi türleri olan bir bitki, maruleuk.
ç. çuşāresi 111b/8

çüb-1 çini <Far. -3- Çin saparnası, çöp çini, kına kına ağacı.

ç. 15b/16, 30b/5, 68a/2

çufalikā <? -1- İç sıkıntısı, iç daralması hastalığı?

hulāşa'-ı ç. 64b/2

çukur -2- Çukur, çökük yer.

ç. 6b/10, 6b/12

çürü- -1- Çürümek; sağlamlılığını, dayanıklılığını kaybetmek.

diş etleri ç.- mesine 21b/18

D

dā'i's-şa'leb <Ar. -1- Saç ve sakal dökülmesi şeklinde görülen bir hastalık.

d. 110a/16

dā'imeyye <Ar. -1- Devamlı, sürekli.

hummā'-ı d. 31a/19

dā'ü'l-fil <Ar. -4- Ayak şişmesi.

d. 49b/7, 87b/2, 89a/12

d.+ e 86b/14

dāfi' <Ar. -1- Bir şeyin etkisini ortadan kaldıran, gideren.

d.+ dir 100b/19

dahı 42- dahi, da, de, daha, hâlâ, hem, ve, yine.

d. 2a/14, 2b/14, 2b/18, 3a/2, 3a/14, 3b/6, 3b/18, 3b/19, 4a/13, 4a/15, 4a/9, 4b/10, 5b/1, 5b/13, 5b/8, 6a/10, 6a/12, 6a/19, 6a/4, 6a/5, 6b/19, 9a/15, 23a/13, 30b/2, 30b/3, 31a/4, 32a/12, 32a/3, 33a/11, 33b/6, 41a/4, 50b/11, 55a/14, 56a/9, 58b/3, 71a/19, 75a/13, 7a/5, 84b/7, 87b/16, 95b/12, 96a/1,

dāhıs <Ar. -2- Dolama hastalığı, etyaran; tırnak bölgesindeki yumuşak bölümlerin, bazen de kemiğin iltihaplanmasından ileri gelen ağrılı şiş.

çara d. 35b/5

d.+ e 35b/16

dāhil <Ar. -8- İç, içer, içinde, içinde bulunan.

d. 100b/19

min d. 86a/15

d.-i 'urūqda 18a/16

d.+ de 9a/5, 38a/13, 46a/5, 50a/4,

50b/1

dāhile <Ar. -4- bk. dāhil.

evrām-ı d. 56b/13

evrām-ı d.+ niñ 40b/8

çurūh-ı d.+ niñ 70b/6

seyelānāt-ı d.+ niñ 45a/4

dāhiliyün <Ar. -2- Bir tür merhem.

d. 115b/12, 118a/15

dāhiliyye <Ar. -3- İç ile ilgili, içe, içeriye mensup.

evrām-ı d. 85b/16

çurūh-ı d.+ ye 91b/10, 108a/6

daç <Ar. -2- Döğmek, ezmek, toz haline getirmek.

d. edüp 39b/8, 74b/11

daçık <Ar. -4- Toz haline getirilmiş şey, un.

d. baçla 118a/11,

d. mürdümük 118a/12,

d. şahife'_i kumrī 60a/6,

d. şahife'_i kamer 88a/7

daçıkü'l-hunça <Ar. -1- Buğday unu.

d. 107a/4

dal -3- Bir ağaç gövdesinde çıkan kollardan her biri.

hurmā d.+ in 115b/5

hurmā d.+ ıyla 118a/6

d.+ larda 5a/15

dāne <Far. -4- Tane, tohum.

d. 19b/14, 20a/1, 94b/14

d.+ sin 104a/17

dār <Far. "dūr-ı fulful" -21- Baş

biberi, uzun biber (*Piper longum*)

d.-ı fulful 12a/16, 23b/9, 37a/3,

37a/17, 53a/18, 54b/9, 57b/16,

67b/17, 79a/8, 89b/5, 95a/12, 95b/2,

95b/7, 96a/4, 96a/12, 96b/18, 98a/8,
98a/12, 99b/7, 101a/6

d.-ı şīṣā' ān <Far. Cin ağacı, kandil ağacı, karaçalı (*paliurus spina-christi miller*).100a/19

dārçin < Far. -116- Tarçın. (*Cinnamomom*).

d. 7a/19, 8b/14, 9a/1, 10a/14, 10a/18, 11a/5, 12b/7, 14a/15, 14b/14, 15a/11, 15a/16, 16a/13, 16b/5, 17a/3, 17b/10, 19a/14, 19a/5, 19b/5, 19b/17, 20a/2, 20a/14, 21a/9, 21a/15, 23b/5, 24a/6, 31a/1, 31a/7, 31b/8, 32a/7, 32a/14, 32b/10, 36b/10, 36b/16, 37a/5, 37a/16, 42a/18, 43a/2, 48a/12, 53a/19, 54b/9, 55b/17, 56b/2, 57b/17, 56b/18, 58b/19, 63a/6, 63b/8, 64a/17, 64b/5, 64b/14, 76a/10, 76b/13, 77b/2, 79a/9, 83b/3, 94a/13, 94b/16, 95a/3, 95a/11, 95a/19, 95b/8, 96a/10, 96b/7, 97a/6, 97b/18, 98a/7, 98a/12, 98b/14, 99a/4, 99a/8, 99b/18, 100b/4, 101a/15, 101b/3, 101b/17, 103a/6, 103a/14, 103b/18, 104b/3, 105a/16, 106a/17, 106b/18, 107b/3, 108a/13, 109a/12, 109b/1, 109b/14, 110a/5

duhn-ı d. 53b/12, 59a/12, 60a/19, 61a/10, 63b/3, 64a/11, 66a/5, 67b/5, 68b/19, 69b/4, 69b/18, 73a/15, 73b/14, 77a/15, 77b/15, 78a/12, 94b/15, 97a/18, 100a/12, 101a/5, 108a/2

mā'-i d. 15a/17, 49b/19, 54a/12, 65a/2, 69b/5, 100b/15

cevāriş-i d.-i mülūkī 94b/11

dē- -17- Demek, söylemek.

d.- digimiz 4b/2, 4b/3, 4b/4

d.- dikleri 22b/8

d.- mekle 35a/12

d.- mişdir 71a/12

d.- mişler 4a/3, 4a/4

d.-rler 3b/5, 3b/6, 4a/16, 4b/1, 7a/10,
7a/11, 63a/6, 72a/1, 49a/16

def <Ar. -22- Savmak, def etmek, gidermek, iyileştirmek, vücuttan atmak.

d. éder 13b/15, 16b/3, 20a/7, 20b/4, 32b/4, 35b/11, 35b/8, 38a/18, 39a/9, 39b/14, 41a/2, 45a/14, 51b/4, 51b/19, 53a/5, 55a/6, 55a/18, 58a/17, 68a/19, 69b/6, 91b/9, 97a/13

def a <Ar. -1- Kere, kez.

d. 87a/1

defn <Ar. -3- Gömme, gömülme.

d. édesin 9b/1

d. olsa 6a/16

defne <Gr. -2- Yaprakları güzel kokulu ve yaz kış yeşil olan bir ağaç, develik (*Laurus nobilis*).

d. yağı 44b/13

d. yaprağı şuyı 119a/6

d.-i yeziği : <Gr.- <Ar. Lübnan defnesi.100b/8

defansive <İng. -2- Koruyucu.

zımād-ı gürüne-i d. 118b/3

zımād-ı kīrüne-i d. 116a/9

zımād-ı d.-i aḥmer "Kırmızı koruyucu yakı"116a/13

degil -4- Değil.

d.+ dir 5a/19, 5b/1, 5b/12, 101b/14

delil <Ar. -1- Kanıt, işaret.

d.+ imiz 7a/7

delik -1- Dar, küçük, açıklık.

burun d.+ lerine 110b/18

delüg -2- bk. delik.

burun d.+ ine 57b/5, 110b/9

dem <Ar. -24- Kan.

d. 18a/17

d.-i bevāsīr 101a/10

d.-i ġalīzi 52a/2

d.+ de 93a/1

fesād-ı d.+ den 92a/11

- d.+i 16b/4, 25a/3, 27b/6, 30a/9, 38b/15, 51b/1, 54a/5, 71a/13, 73b/17, 82a/7, 84b/5, 85b/13, 91a/10, 92a/10, 97a/5
fażālāt-ı d.+ i 51a/14
seyelân-ı d.+ i 101a/2
- dem** <Ar. -1- Gözyaşı.
d. 92b/19
- demeviyye** <Ar. -2- Kanla ilgili, kanlı.
emrâz-ı d.+ ye 87b/2
evrâm-ı d.+ yi 100a/15
- demnü'l-beväsîr** <Ar. -1- Basur, mayasıl, hemeroid kanı.
ifrât-ı d. 86a/14
- demnü'l-insân** <Ar. -2- İnsan kanı.
duhn-ı d. 50b/19
d.+ i 51a/1
- dems** -3- <Ar. Örtmek.
d. êdesin 88a/10, 88a/19, 88b/3
- dem(m)ü'l-aḥaveyn** <Ar. -10- İki kardeşkanı
ağacı (*Calamus draco*).
e. 10b/10, 31a/13, 31b/18, 32a/6, 34b/18, 100b/4, 102b/10, 107a/3, 110a/3, 114a/12
- deng** <Far. -3- Dirhemin altıda biri.
d. 101b/2, 107b/13
- depe** -1- Tepe, bir şeyin en üstteki bölümü, üst.
d.+ sine 38b/8
- derdâr** <Far. -1- Karaağaç (*Ulmus*).
‘aşîr-i d. 89b/7
- derece** <Ar. -1- Derece, ölçü, mertebe.
d.+ de 38a/5
- deri** -5- Deri.
d.+ leridir 5a/2, 5a/4, 5a/5
d.+ sidir 5a/3
d.+ sinden 6b/15
- derûnec** <Ar. -1- Çıyan otu, akrep otu (*Heliotropium europaeum*).
d. 102a/6
- dest-res** <Far. -1- Elde etmek, erişmek.
d. bulduḡdan 2a/3
- devâ** <Ar. -3- İlaç.
d. 108b/19
ḡulâşa'-ı d.-i ‘anber 77a/11
ḡulâşa'-ı d.-i misk 77a/12
- devâ'** <Ar. -4- bk. devâ.
d.-ı misk 7b/12, 55b/2
d.-i misk 59a/8
d.-i misk-i ḡulv 98a/1
- devâ'ü'l-'anber** <Ar. -4- Mideye, hazma, kadın hastalıklarına iyi gelen ve anberle hazırlanan bir ilaç.
d. 65a/12, 78a/6, 78b/5, 99b/18
- devâ'ü'l-lü'lü'** <Ar. -1- İnci ile hazırlanmış ilaç.
d. 11b/13
- devâ'ü'l-lü'lü'ü'l-bârid** <Ar. -2- Soğuk inciden hazırlanmış bir ilaç.
d. 10b/11, 69a/19
- devâ'ü'l-misk** <Ar. -2- Misk ile yapılan afrodisyak olarak kullanılan ilaç.
d. 70a/3, 8b/5
- devâ'ü'l-miskü'l-mürr** <Ar. -1- Acı misk ilacı.
d. 19b/7
- devâlikü'l-kebîr** <Ar. -1- Çadıruşağından elde edilerek yapılmış bir ilaç.
d. 10a/15
- devâm** <Ar. -1- Devam, sürekli olma.
du‘â-yı d.-ı devlet-i pâdişâh-ı islâm 2a/4
- deverân** <Ar. -1- Dönüp dolaşma, dolanma.
d.+ ları 4a/8
- devlet** <Ar. -1- Ululuk, büyüklük.
du‘â-yı devâm-ı d.-i pâdişâh-ı islâm 2a/4
- devr** <Ar. -3- Dönme, bir şeyin etrafında dönme.
d. êtdüresin 28b/11, 29a/13, 30a/16
- devrân** <Ar. -1- Dönmeler, devretmeler.

- d.+ ından 5b/5
- devvār** <Ar. -11- Baş dönmesi.
d. 38a/10, 51a/19, 54a/17, 58a/9,
64a/2, 89a/13, 99b/3
sufûf-ı d. 106a/8
d.+ e 66b/7, 98b/8, 110b/10
- dıḳḳ** <Ar. -3- İdrar söktürücü, kan basıncını düşürücü, sinir sistemini teskin edici olarak kullanılan ökse otugiller ailesinden bir bitki (*Viscum album*).
d. 14a/10, 16b/9, 28b/5
- dīdān** <Ar. -8- Ufak solucanlar, kurccağızlar.
d. 65b/6, 82a/5, 89a/16
sufûf-ı d. 109a/15
d.+ a 66a/15, 82a/18
d.+ ı 18a/1, 54a/4
- dīger** <Far. -2- Diğer, başka, öteki.
d. 45b/7, 45b/8
- dıḳ** <Ar. -3- İnce ağrı, erime hastalığı, verem.
d. 60a/5, 71a/17
ḥummā'-ı d. 19b/11
- dıḳū'l-şeyḥūḥiyye** <Ar. -1- Yaşlılıktan kaynaklı verem.
d. 92b/10
- dīsēntāryā** <Far.-8- Dizanteri. Ağrılı ve kanlı ishalle beliren, bağırsakta yaralara yol açan bulaşıcı, salgın hastalık, kanlı ishal.
d. 41a/13, 44a/17, 86a/13, 92a/13
sufûf-ı d. 110a/1
d.+ ya 39b/6, 58b/8, 106a/3
- dilkū** -1- Tilki.
d. yağı 110a/10
- dimāg** <Ar. -29- Beyin; üç temel organdan biri.
d. 5a/11
emrāz-ı d. 53a/3
d.-ı ' uşfür 53b/8, 103b/19
d.+a 14a/8, 20a/8, 38a/11, 38b/8,
44b/14, 51b/15, 71a/17, 92a/9, 92b/7,
97a/12, 97b/3, 97b/10, 99a/14,
- 101a/3, 102a/2
emrāz-ı d.+ a 60a/4
d.+ da 32a/19, 44b/16, 108a/15
d.+ ı 110b/9
d.+ ın 55a/17
emrāz-ı d.+ ın 50b/7, 76b/17, 92b/4
- dimāgiyye** <Ar. -10- Beyinle ilgili, beyne ait.
emrāz-ı d. 69a/17, 99b/2
emrāz-ı d.+ niñ 8a/16, 73a/11, 93b/6
emrāz-ı d.+ ye 38a/15, 39a/15,
46a/10, 98b/12, 102b/6,
- dimāgū'l-bāride** <Ar. -1- Soğuk mizaç özelliğinden kaynaklı beyin hastalığı.
emrāz-ı d.+ ye 108a/17
- dirhem** <Ar. -2413- Okkanın dört yüzde biri.
d. 7a/18, 7a/19, 7b/2, 7b/6, 7b/8,
7b/10, 7b/11, 7b/12, 7b/13, 7b/16,
7b/17, 8a/2, 8a/3, 8a/7, 8a/8, 8a/9,
8a/10, 8a/18, 8a/19, 8b/1, 8b/3, 8b/4,
8b/5, 8b/6, 8b/13, 8b/14, 8b/15,
8b/16, 8b/17, 8b/18, 8b/19, 9a/1, 9a/2,
9a/3, 9a/6, 9a/7, 9a/8, 9a/9, 9a/10,
9a/11, 9b/4, 9b/5, 9b/6, 9b/7, 9b/12,
9b/13, 9b/14, 9b/15, 9b/16, 10a/6,
10a/7, 10a/11, 10a/13, 10a/15, 10a/19,
10b/1, 10b/6, 10b/7, 10b/8, 10b/10,
10b/11, 10b/12, 10b/15, 10b/18,
10b/19, 11a/1, 11a/10, 11a/11,
11a/16, 11a/7, 11a/8, 11a/9, 11b/3,
11b/4, 11b/12, 11b/13, 11b/14,
11b/19, 12a/1, 12a/2, 12a/7, 12a/8,
12a/9, 12a/10, 12a/11, 12a/12, 12a/17,
12a/18, 12b/6, 12b/8, 12b/11, 12b/13,
12b/14, 12b/15, 13a/2, 13a/3, 13a/5,
13a/6, 13a/8, 13a/12, 13a/13, 13a/14,
13a/15, 13a/16, 13a/18, 13b/8,
13b/11, 14a/1, 14a/11, 14a/2, 14a/3,
14a/4, 14a/12, 14a/13, 14a/15, 14a/16,
14b/6, 14b/8, 14b/9, 14b/10, 14b/11,
14b/12, 14b/13, 14b/14, 14b/16,

15a/1, 15a/2, 15a/3, 15a/6, 15a/7,
15a/11, 15a/12, 15a/13, 15a/16,
15a/17, 15a/18, 15a/19, 15b/4, 15b/5,
15b/6, 15b/7, 15b/10, 15b/15, 15b/16,
15b/17, 15b/18, 15b/19, 16a/6,
16a/7,16a/13, 16a/14, 16a/15, 16a/16,
16a/18, 16a/19, 16b/6, 16b/7, 16b/8,
16b/9, 16b/10, 16b/13, 16b/14,
16b/16, 16b/17, 16b/19, 17a/1, 17a/2,
17a/3, 17a/4, 17a/7, 17a/13, 17a/14,
17a/15, 17a/17, 17b/1, 17b/2, 17b/3,
17b/8, 17b/10, 17b/11, 17b/12,
17b/15, 17b/16, 17b/17, 17b/19,
18a/7, 18a/8, 18a/9, 18a/12, 18a/13,
18a/19, 18b/13, 18b/14, 18b/2, 18b/4,
18b/6, 18b/8, 18b/9, 19a/5, 19a/6,
19a/8, 19a/14, 19a/15, 19b/2, 19b/6,
19b/7, 19b/8, 19b/15, 19b/16, 19b/17,
20a/3, 20a/4, 20a/5, 20a/10, 20a/11,
20a/12, 20a/13, 20a/14, 20a/15,
20a/16, 20a/18, 20a/19, 20b/11,
20b/6, 20b/7, 20b/8, 20b/12, 20b/19,
21a/1, 21a/3, 21a/4, 21a/8, 21a/9,
21a/10, 21a/15, 21a/16, 21a/17,
21a/18, 21b/5, 21b/6, 21b/7, 21b/9,
21b/10, 21b/11, 21b/12, 21b/13,
21b/14, 22a/1, 22a/2, 22a/3, 22a/7,
22a/8, 22a/9, 22a/12, 22a/13, 22a/18,
22a/19, 22b/1, 22b/2, 22b/3, 22b/13,
22b/14, 22b/15, 23a/1, 23a/2, 23a/3,
23a/8, 23a/9, 23a/10, 23a/11, 23a/14,
23a/15, 23a/16, 23a/17, 23a/18,
23a/19, 23b/4, 23b/5, 23b/6, 23b/7,
23b/8, 23b/9, 23b/10, 23b/12, 23b/15,
23b/16, 23b/18, 23b/19, 24a/2, 24a/5,
24a/6, 24a/7, 24a/8, 24a/10, 24a/15,
24a/16, 24a/18, 24b/1, 24b/2, 24b/3,
24b/4, 24b/5, 24b/7, 24b/9, 24b/10,
24b/11, 24b/12, 25a/5, 25a/6,25a/18,
25a/19, 25b/11, 26a/4, 26a/9, 26a/16,

26a/17, 26b/1, 26b/2, 26b/7, 26b/8,
26b/9, 26b/10, 26b/11, 27b/2, 27b/3,
27b/4, 27b/9, 27b/10, 27b/15, 27b/16,
28a/1, 28a/3, 28a/7, 28b/7, 29a/3,
29a/14, 29a/18, 29a/19, 29b/3,
29b/4,29b/10, 29b/15, 29b/16, 29b/17,
30a/5, 30a/6, 30b/10, 30b/11, 30b/19,
31a/1, 31a/2, 31a/6, 31a/7, 31a/8,
31a/9, 31a/10, 31a/16, 31a/17, 31b/4,
31b/5, 31b/6, 31b/7, 31b/9, 31b/13,
31b/14, 31b/15, 31b/16, 31b/18,
31b/19, 32a/1, 32a/8, 32a/9, 32a/10,
32a/13, 32a/14, 32a/15, 32a/16,
32a/17, 32b/10, 32b/12, 32b/13,
32b/9, 33a/1, 33a/2, 33a/3, 33a/4,
33a/5, 33a/8, 33a/9, 33a/10, 33a/14,
33a/15, 33a/18, 33a/19, 33b/1, 33b/2,
33b/3, 33b/9, 34a/4, 34a/5, 34a/6,
34a/7, 34a/14, 34a/15, 34a/16, 34a/17,
34b/1, 34b/2, 34b/3, 34b/4, 34b/8,
34b/9, 34b/10, 35a/2, 35a/3, 35a/7,
35a/8, 35a/9, 35a/16, 35a/17, 35b/18,
35b/19, 36a/6, 36a/7, 36a/15, 36a/19,
36b/1, 36b/2, 36b/10, 36b/11, 36b/12,
36b/15, 36b/16, 36b/17, 36b/6, 36b/8,
36b/9, 37a/1, 37a/2, 37a/4, 37a/6,
37a/7, 37a/10, 37a/11, 37a/15, 37a/17,
37a/18, 37a/19, 37b/1, 37b/2, 37b/3,
37b/5, 37b/12, 37b/13, 37b/16,
37b/17, 38a/19, 38b/1, 38b/17,
38b/18, 39a/1, 39a/2, 39b/13, 40a/9,
40a/15, 40b/9, 40b/10, 40b/18,
41b/10, 41b/5, 41b/6, 41b/16, 41b/17,
42b/17, 43a/1, 43a/2, 43a/3, 43a/4,
43a/5, 43a/6, 43a/10, 43a/12, 43a/15,
43a/16, 43a/19, 43b/1, 43b/5, 43b/6,
43b/10, 43b/11, 43b/12, 43b/16,
43b/17, 43b/18, 44a/4, 44a/5, 44a/8,
44a/13, 44a/14, 44a/18, 44a/19,
44b/6, 44b/7, 44b/8,44b/11, 44b/12,

44b/13, 44b/18, 45a/1, 45a/2, 45a/5,
45a/11, 45a/12, 45a/15, 45a/16,
45b/2, 45b/3, 45b/5, 45b/6, 45b/7,
45b/17, 46a/3, 46a/13, 46a/16, 46a/17,
46a/18, 46a/19, 46b/2, 46b/3, 46b/4,
46b/5, 46b/15, 46b/16, 47a/3, 47a/4,
47a/5, 47a/6, 47a/7, 47a/8, 47a/9,
47a/10, 47a/11, 47b/2, 47b/5, 47b/6,
47b/12, 47b/13, 47b/15, 47b/18,
47b/19, 48a/11, 48a/12, 48a/14,
48a/17, 48b/3, 48b/4, 48b/10, 48b/14,
48b/15, 48b/17, 48b/18, 48b/19,
49a/2, 49a/3, 49a/4, 49a/5, 49a/17,
49a/18, 49b/3, 49b/9, 49b/12, 49b/13,
49b/14, 50a/5, 50a/6, 50a/7, 50b/9,
51a/11, 51a/5, 51b/9, 52a/6, 52a/9,
52a/10, 52a/13, 52a/14, 52a/18,
53a/12, 53a/14, 53a/19, 53b/1, 53b/2,
53b/3, 53b/4, 53b/6, 53b/7, 53b/8,
53b/9, 53b/11, 53b/12, 53b/13,
53b/14, 53b/15, 54a/6, 54a/7, 54a/8,
54a/9, 54a/12, 54b/4, 54b/8, 54b/10,
54b/11, 54b/16, 54b/17, 55a/9, 55a/10,
55a/12, 55a/13, 55a/19, 55b/1, 55b/2,
55b/3, 55b/4, 55b/5, 55b/10, 55b/11,
55b/12, 55b/13, 55b/16, 55b/17,
55b/18, 55b/19, 56a/1, 56a/3, 56a/10,
56a/12, 56a/17, 56a/18, 56a/2, 56a/6,
56a/7, 56b/1, 56b/2, 56b/3, 56b/4,
56b/5, 56b/6, 56b/7, 56b/8, 56b/9,
56b/14, 56b/15, 56b/18, 56b/19,
57a/1, 57a/4, 57a/5, 57a/6, 57a/10,
57a/12, 57a/13, 57a/17, 57a/19,
57b/1, 57b/19, 58a/2, 58a/3, 58a/4,
58a/18, 58b/17, 58b/18, 58b/19,
59a/1, 59a/2, 59a/7, 59a/8,
59a/9, 59a/11, 59a/13, 59a/14, 59a/15,
59a/16, 59a/19, 59b/12, 59b/13,
59b/17, 60a/15, 60a/16, 60a/19,
60b/1, 60b/4, 60b/5, 60b/6, 60b/10,

61a/11, 61a/14, 61a/15, 61a/16,
61a/18, 61a/5, 61b/1, 61b/2, 61b/3
61b/4, 61b/6, 61b/7, 61b/9, 61b/13,
61b/17, 61b/18, 61b/19, 62a/2, 62a/5,
62a/6, 62a/7, 62a/9, 62a/10, 62a/11,
62a/12, 62a/13, 62a/14, 62a/16,
62b/6, 62b/7, 62b/8, 62b/9, 62b/10,
62b/11, 62b/15, 62b/16, 63a/3, 63a/4,
63a/6, 63a/7, 63a/8, 63a/9, 63b/3,
63b/4, 63b/7, 63b/8, 63b/9, 63b/10,
63b/13, 63b/14, 63b/15, 63b/16,
63b/17, 63b/18, 63b/19, 64a/3, 64a/5,
64a/6, 64a/7, 64a/8, 64a/9, 64a/10,
64a/11, 64a/12, 64a/16, 64a/17,
64a/18, 64a/19, 64b/1, 64b/8, 64b/14,
64b/15, 64b/18, 64b/19, 65a/1, 65a/2,
65a/3, 65a/5, 65a/6, 65a/7, 65a/9,
65a/13, 65a/14, 65a/15, 65a/16,
65a/17, 65a/18, 65b/5, 65b/7, 65b/8,
65b/13, 65b/14, 66a/3, 66a/4, 66a/5,
66a/6, 66a/19, 66b/1, 66b/2, 66b/3,
66b/10, 66b/11, 66b/13, 66b/14,
66b/15, 67a/1, 67a/2, 67a/3, 67a/4,
67a/5, 67a/6, 67a/7, 67a/8, 67a/9,
67a/13, 67a/14, 67a/15, 67a/16,
67a/17, 67a/19, 67b/1, 67b/2, 67b/3,
67b/5, 67b/8, 67b/10, 67b/11, 67b/12,
67b/13, 67b/14, 67b/15, 67b/16,
67b/17, 67b/18, 68a/2, 68a/3, 68a/4,
68a/5, 68a/10, 68a/11, 68a/12, 68a/13,
68a/14, 68a/15, 68a/17, 68b/1, 68b/3,
68b/4, 68b/8, 68b/11, 68b/12, 68b/13,
68b/17, 68b/18, 68b/19, 69a/1,
69a/11, 69a/12, 69a/13, 69a/14,
69a/19, 69a/3, 69a/4, 69a/5, 69a/6,
69b/1, 69b/3, 69b/4, 69b/8, 69b/9,
69b/10, 69b/13, 69b/14, 69b/15,
69b/18, 69b/19, 70a/2, 70a/3, 70a/4,
70a/6, 70a/8, 70a/10, 70a/11, 70a/12,
70a/15, 70a/16, 70b/7, 70b/8, 70b/10,

70b/14, 71a/5, 71b/1, 71b/2, 72a/10,
71b/17, 72a/9, 72b/1, 72b/12, 72a/15,
72b/8, 73a/14, 73a/15, 73a/16,
73a/17, 73b/6, 73b/10, 73b/11,
73b/12, 73b/13, 75a/5, 75a/10,
75a/11, 75a/16, 75a/17, 75b/7, 75b/8,
75b/9, 75b/13, 76a/11, 76a/12,
76a/13, 76a/17, 76b/3, 76b/13,
76b/15, 77a/3, 77a/4, 77a/5,
77a/6, 77a/11, 77a/13, 77a/15, 77a/17,
77a/19, 77b/2, 77b/3, 77b/4, 77b/5,
77b/6, 77b/8, 77b/9, 77b/12, 77b/14,
77b/19, 78a/2, 78a/3, 78a/4, 78a/6,
78a/8, 78a/11, 78a/12, 78a/15, 78a/16,
78b/1, 78b/2, 78b/3, 78b/5, 78b/6,
78b/7, 78b/10, 78b/11, 78b/12,
78b/14, 78b/15, 78b/16, 78b/19,
79a/2, 79a/3, 79a/4, 79a/5, 79a/6,
79a/7, 79a/8, 79a/11, 79a/13, 79a/17,
79a/19, 79b/7, 79b/10, 79b/11, 80a/1,
80a/5, 80a/7, 80a/8, 80a/9, 80a/12,
80a/14, 80a/18, 80a/19, 80b/3, 80b/4,
80b/14, 80b/15, 80b/16, 80b/19,
81a/1, 81a/3, 81b/11, 81b/12, 81b/14,
81b/15, 81b/4, 81b/5, 81b/8, 81b/9,
82a/10, 82a/13, 82a/14, 82a/15,
82a/16, 82a/9, 82b/2, 82b/5, 82b/6,
82b/11, 82b/12, 83a/9, 83a/10,
83a/18, 83a/19, 83b/3, 83b/4, 83b/10,
84a/2, 84a/3, 84a/8, 84a/9, 84a/10,
84b/12, 84b/16, 84b/18, 85a/9,
85a/10, 85a/11, 85b/3, 85b/4, 85b/8,
85b/18, 86a/5, 86a/6, 86a/7, 86a/8,
86b/3, 86b/4, 86b/16, 86b/17, 86b/18,
87a/11, 87a/2, 87a/5, 87b/6, 87b/15,
87b/16, 87b/17, 88a/10, 88a/4, 88a/5,
88a/7, 88a/8, 88a/9, 88a/12, 88a/13,
88b/4, 88b/5, 88b/9, 88b/10, 88b/14,
88b/15, 89a/1, 89a/3, 89a/4, 89a/5,
89a/7, 89a/8, 89a/9, 89a/18, 89b/11,

89b/3, 89b/5, 89b/6, 89b/7, 89b/8,
89b/13, 89b/17, 89b/18, 90a/3, 90a/5,
90a/6, 90a/14, 90a/15, 90a/18, 90a/19,
90b/15, 90b/4, 90b/5, 91b/4, 91b/5,
93a/11, 93a/12, 93a/13, 93a/15,
93a/16, 93a/17, 93a/18, 93a/19,
93b/1, 93b/3, 93b/4, 93b/5, 93b/8,
93b/9, 93b/13, 93b/14, 93b/15,
94a/10, 94a/11, 94a/13, 94a/14,
94a/15, 94a/19, 94b/2, 94b/3, 94b/4,
94b/5, 94b/6, 94b/13, 94b/14, 94b/15,
95a/2, 95a/3, 95a/4, 95a/9, 95a/10,
95a/11, 95a/12, 95a/14, 95a/19,
95b/1, 95b/2, 95b/3, 95b/7,
95b/8, 95b/10, 95b/11, 96a/3, 96a/4,
96a/5, 96a/6, 96a/15, 96a/16, 96b/1,
96b/2, 96b/10, 96b/16, 97a/1, 97a/6,
97a/10, 97a/12, 97a/15, 97a/16,
97a/17, 97a/18, 97a/19, 97b/6, 97b/7,
97b/8, 97b/9, 97b/15, 97b/16, 97b/17,
97b/18, 98a/6, 98a/7, 98a/8, 98a/12,
98a/13, 98a/14, 98a/15, 98a/16,
98a/19, 98b/2, 98b/3, 98b/5, 98b/6,
98b/7, 98b/13, 98b/15, 98b/16, 98b/17,
98b/18, 99a/3, 99a/4, 99a/5, 99a/6,
99a/7, 99a/8, 99a/9, 99a/11, 99a/15,
99a/17, 99a/19, 99b/1, 99b/4, 99b/5,
99b/6, 99b/7, 99b/8, 99b/9, 99b/13,
99b/14, 99b/15, 99b/17, 99b/18,
99b/19, 100a/1, 100a/2, 100a/3,
100a/5, 100a/7, 100a/10, 100a/11,
100a/12, 100a/13, 100b/4, 100b/6,
100b/8, 100b/9, 100b/11, 100b/12,
100b/13, 100b/14, 100b/16, 100b/17,
101a/5, 101a/6, 101a/7, 101a/11,
101a/12, 101a/13, 101a/17, 101a/18,
101b/1, 101b/3, 101b/4, 101b/7,
101b/8, 101b/11, 101b/12, 101b/15,
101b/16, 101b/17, 101b/19, 102a/1,
102a/4, 102a/5, 102a/7, 102a/8,

102a/9, 102a/10, 102a/15, 102a/16,
102a/17, 102b/2, 102b/3, 102b/9,
102b/10, 102b/11, 102b/14, 102b/16,
102b/17, 102b/18, 102b/19, 103a/5,
103a/6, 103a/7, 103a/11, 103a/12,
103a/13, 103a/14, 103a/15, 103a/17,
103a/18, 103a/19, 103b/1, 103b/2,
103b/3, 103b/6, 103b/7, 103b/8,
103b/9, 103b/10, 103b/11, 103b/12,
103b/15, 103b/16, 103b/19, 104a/1,
104a/2, 104a/3, 104a/4, 104a/6,
104a/7, 104a/8, 104a/10, 104a/11,
104a/12, 104a/13, 104a/14, 104a/18,
104b/1, 104b/2, 104b/3, 104b/4,
104b/5, 104b/6, 104b/10, 104b/11,
104b/12, 104b/13, 104b/17, 105a/2,
105a/3, 105a/7, 105a/8,
105a/9, 105a/12, 105a/13, 105a/14,
105a/15, 105a/16, 105a/17, 105b/1,
105b/3, 105b/6, 105b/7, 105b/9,
105b/10, 105b/11, 105b/13, 105b/18,
105b/19, 106a/4, 106a/5, 106a/6,
106a/7, 106a/8, 106a/9, 106a/10,
106a/14, 106a/15, 106a/17, 106b/1,
106b/2, 106b/6, 106b/7, 106b/9,
106b/12, 106b/13, 106b/14, 106b/15,
106b/18, 106b/19, 107a/3, 107a/4,
107a/5, 107a/6, 107a/8, 107a/9,
107a/11, 107a/12, 107a/15, 107a/16,
107a/17, 107a/18, 107a/19, 107b/2,
107b/3, 107b/4, 107b/5, 107b/6,
107b/7, 107b/8, 107b/12, 107b/15,
108a/1, 108a/2, 108a/3, 108a/7,
108a/8, 108a/9, 108a/10, 108a/12,
108a/13, 108a/14, 108a/18, 108a/19,
108b/1, 108b/2, 108b/3, 108b/4,
108b/5, 108b/9, 108b/10, 108b/13,
108b/14, 108b/15, 108b/16, 108b/17,
109a/2, 109a/3, 109a/8, 109a/11,
109a/12, 109a/13, 109a/14, 109a/16,

109a/17, 109a/19, 109b/1, 109b/2,
109b/3, 109b/5, 109b/7, 109b/8,
109b/10, 109b/12, 109b/13, 109b/14,
109b/15, 109b/17, 109b/18, 109b/19,
110a/10, 110a/12, 110a/13, 110a/14,
110a/19, 110a/5, 110a/6, 110a/7,
110b/4, 110b/5, 110b/6, 110b/7,
110b/8, 110b/12, 110b/13, 110b/14,
110b/15, 111a/1, 111a/2, 111a/6,
111a/7, 111a/8, 111a/10, 111a/11,
111a/13, 111a/14, 111a/15, 111a/16,
111a/18, 111b/1, 111b/2, 111b/8,
111b/12, 111b/13, 111b/17, 111b/18,
111b/19, 112a/1, 112a/3, 112a/8,
112a/9, 112a/10, 112a/12, 112a/13,
112a/14, 112a/15, 112a/18, 112a/19,
112b/2, 112b/3, 112b/4, 112b/5,
112b/6, 112b/10, 112b/13, 112b/14,
112b/15, 112b/16, 113a/3, 113a/6,
113a/8, 113a/9, 113a/10, 113a/12,
113a/14, 113a/15, 113a/17, 113a/18,
113a/19, 113b/2, 113b/3, 113b/4,
113b/5, 113b/6, 113b/7,
113b/8, 113b/10, 113b/11, 113b/14,
113b/15, 113b/16, 113b/19, 114a/2,
114a/3, 114a/4, 114a/5, 114a/6,
114a/7, 114a/8, 114a/9, 114a/10,
114a/13, 114a/14, 114a/15, 114a/18,
114b/1, 114b/4, 114b/5, 114b/6,
114b/7, 114b/10, 114b/11, 114b/12,
114b/13, 114b/15, 114b/16, 114b/17,
114b/18, 114b/19, 115a/1, 115a/2,
115a/3, 115a/4, 115a/6, 115a/7,
115a/8, 115a/9, 115a/12, 115a/13,
115a/14, 115a/15, 115a/16, 115a/18,
115a/19, 115b/1, 115b/2, 115b/3,
115b/6, 115b/7, 115b/8, 115b/9,
115b/12, 115b/13, 115b/14, 115b/15,
115b/19, 116a/1, 116a/2, 116a/5,
116a/6, 116a/7, 116a/8, 116a/10,

116a/11, 116a/12, 116a/13, 116a/15,
116a/16, 116a/17, 116a/18, 116b/1,
116b/2, 116b/3, 116b/4, 116b/5,
116b/6, 116b/8, 116b/9, 116b/10,
116b/11, 116b/14, 116b/15, 116b/16,
116b/17, 116b/18, 116b/19, 117a/2,
117a/3, 117a/4, 117a/5, 117a/7,
117a/8, 117a/9, 117a/10, 117a/11,
117a/14, 117a/15, 117a/16, 117a/17,
117a/18, 117a/19, 117b/1, 117b/3,
117b/7, 117b/8, 117b/9, 117b/10,
117b/11, 117b/13, 117b/14, 117b/15,
117b/16, 117b/17, 117b/18, 118a/1,
118a/2, 118a/3, 118a/6, 118a/7,
118a/9, 118a/10, 118a/11, 118a/12,
118a/13, 118a/14, 118a/15, 118a/17,
118a/18, 118a/19, 118b/1, 118b/2,
118b/4, 118b/7, 118b/8, 118b/9,
118b/10, 118b/12, 118b/13, 118b/14,
118b/16, 119a/2, 119a/6, 119a/7,
119a/8, 119a/10
d.+den 8a/12, 9b/1, 9b/18, 10b/2,
11a/12, 11a/18, 11b/6, 13b/1, 13b/12,
14a/6, 14b/17, 15a/8, 15b/11, 16a/1,
16a/8, 17a/9, 17b/13, 18a/2, 18a/9,
18b/15, 19b/10, 20b/2, 24b/13, 25a/9,
27b/13, 53b/16, 54a/15, 55a/16,
55b/13, 56a/5, 56a/8, 56b/10, 57a/7,
57b/2, 61a/12, 64b/15, 65a/19,
65b/10, 65b/15, 66b/4, 67a/9, 67b/6,
68a/17, 68a/8, 68b/5, 71a/8, 71b/6,
72a/1, 72b/4, 73b/15, 74a/13, 74a/18,
74a/9, 75a/14, 82a/11, 83b/19,
84a/11, 85b/10, 89a/9, 89b/19,
90a/16, 90b/12, 91b/7, 92a/7, 94b/9,
95a/5, 96b/3, 96b/12, 98a/4, 99a/10,
99b/9, 100b/6, 103a/15, 103a/2,
103a/7, 105a/4, 105a/10, 106a/18,
106b/2, 107a/12, 107a/19, 107b/8,
108a/4, 110a/7

d.+dir 7b/18, 8a/3, 11a/2, 12a/14,
20b/14, 27a/4, 27b/5, 41a/12, 46a/4,
58a/7, 64b/10, 94a/17, 95a/15, 95b/4,
95b/12, 96a/1, 96a/17, 96a/7,
106b/15, 107a/1

d.+e 8a/13, 9b/2, 9b/18, 10b/3,
11a/13, 11a/18, 11b/6, 13b/1, 13b/12,
14a/6, 14b/18, 15a/8, 15b/11, 16a/2,
16a/9, 17a/9, 17b/14, 18a/10, 18a/2,
18b/15, 19b/10, 20b/2, 24b/14, 25a/9,
27b/13, 48b/8, 53b/16, 54a/15,
55a/16, 55b/14, 56a/5, 56a/8, 56b/10,
57a/8, 57b/3, 59a/5, 61a/12, 64b/15,
65a/19, 65b/11, 65b/16, 66b/4, 67a/9,
67b/6, 68a/8, 68a/18, 68b/6, 70b/5,
71b/7, 72a/2, 72b/4, 74a/9, 74a/13,
74a/18, 75a/14, 81a/13, 82a/11,
82b/3, 84a/1, 84a/11, 85b/10, 86a/4,
89a/10, 89b/19, 90a/16, 90b/12,
91b/8, 92a/7, 92b/1, 92b/15, 94b/9,
95a/5, 96b/3, 96b/12 99a/10, 99b/9,
100b/7, 103a/3, 103a/8, 103a/16,
105a/10, 105a/5, 106a/18, 106b/3,
107a/13, 107a/19, 107b/8, 108a/4,

d.+ in 41b/14, 55a/7, 59b/17, 83b/13,
84b/6, 93a/13

d.+ ine 76b/3

diş -9- Diş.

d. etin 92b/19

d. etleri çürümesine 21b/17

d. marazlarına 62a/9

d.+ e 37b/15

ağrıyan d.+ e 12b/1

d.+ i kavî eder 92b/18

fil d.+ i 102a/6

d.+ iñ 107b/9

diş otu -1- 20-100 cm yükseklikte, bir veya iki yıllık, beyaz çiçekli otsu bir bitkidir. Meyveleri kurt düşürücü, çiçek durumu sapları ise kürdan olarak

kullanılır.	15a/18, 15b/19, 16a/7, 16b/19,
d. 9b/8	19a/15, 23b/9, 24a/7, 26a/17, 26b/2,
diyāçintū <Lat. -3- bk. diyāsēntā.	27b/15, 28a/7, 43b/1, 45a/12, 47b/2,
d. 102a/8	50a/6, 50b/9, 52a/6, 53b/3, 55b/10,
cevāriş-i d. 11b/11	55b/16, 55b/4, 56a/10, 56b/9, 59a/19,
ma' cūn-ı d. 94a/17	62b/10, 63a/7, 64a/7, 70a/12, 70b/7,
diyāpālmā < Lat. Dia+palma-3- Palmiye	75b/9, 83a/9, 89a/18, 89b/10, 95b/3,
ağacından yapılmış.	99a/5, 99b/4
d. 44a/10	biñ d. yüz 90b/4
zīmād-ı d. 115b/4, 118a/4	d. 7b/16, 7b/9, 7b/18, 8b/1, 8a/3, 8a/7,
diyārūdūn <? -1- Aktarların imal ettiği bir ilaç.	9b/16, 11a/12, 11b/6, 14a/18, 15a/2,
Pyramidon gibi ilaç isimlerini taklit	15b/11, 15b/18, 16b/14, 16b/16,
eden uydurma bir isim.	17a/8, 17b/3, 17b/17, 18b/19, 19a/5,
ķurş-ı d. 103a/14	19b/7, 19b/10, 21a/9, 21b/14, 22b/10,
diyārüzūn -1- bk. diyārūdūn.	23a/10, 23b/19, 24b/5, 25a/1, 25a/9,
d.-ı sufūfi 65a/6	25b/10, 31b/18, 32a/10, 32a/13,
diyāsēntā <Lat. -4- Sarı yakut.	33b/7, 33b/15, 36b/12, 37b/16, 38b/4,
d. 103b/1	39a/5, 40b/18, 43b/13, 43b/18, 45a/9,
cevāriş-i d. 77b/11	45a/17, 46a/11, 46b/14, 47a/5,
hulāşa'-ı d. 78a/17	47a/16, 47b/16, 47b/18, 48a/19,
ma' cūn-ı d. 7b/10	48b/4, 48b/16, 49a/15, 49a/4, 49b/11,
doķuz -1- Dokuz.	51a/17, 53a/13, 53b/3, 54a/14,
d. 79a/16	55b/13, 55b/19, 56a/1, 56a/4, 59a/1,
dolma ķabaķ -1- Dolma kabak.	60a/8, 60a/12, 60b/13, 61a/1, 61b/8,
beyāz d. +ın 23a/7	62a/3, 62a/8, 63a/9, 63a/18, 63b/10,
dōk- -5- Dōkmek.	65a/1, 65a/14, 65a/15, 66b/4, 66b/13,
d.- er 42b/5	68a/14, 68b/12, 69a/5, 69b/18,
d.- esin 83b/1, 89a/2, 94a/3	70a/16, 70b/1, 71a/2, 72a/13, 73a/19,
d.- üp 91b/6	73b/11, 73b/15, 74a/2, 75b/11,
dōkül- -1- Dōkūlmek.	75b/16, 77b/9, 78a/4, 78b/8, 79b/11,
d.- meden 38b/9	80a/9, 81a/13, 81b/10, 82a/10,
dōn- -1- Kişinin, kendisinin veya etrafındaki	84b/19, 85b/4, 86a/5, 86a/7, 86a/11,
eşyaların dōnmesi tarzında hissettiği	86b/10, 86b/13, 87a/7, 87a/9, 87b/1,
gerçek olmayan duyu.	87b/8, 87b/11, 88a/2, 88b/13, 88b/19,
baş d.- mek 98b/11	89a/9, 89a/18, 89b/8, 89b/13, 90a/12,
dōrt (d) -467- Dōrt.	90a/15, 91a/1, 91a/17, 91b/14,
d. biñ 30a/6	91b/19, 92a/1, 93a/11, 93b/15,
d. yüz altmış sekiz 55b/17	94a/13, 94b/15, 95a/15, 96a/5, 97a/1,
d. yüz kırķ 99b/1	97a/11, 97b/6, 98a/16, 99a/9, 99b/1,
d. yüz 12b/11, 14a/12, 14a/13, 15a/13,	99b/9, 100b/14, 100b/15, 102a/16,

102b/16, 104a/1, 105a/5, 106a/9,
107a/3, 107a/11, 107a/15, 108a/8,
108a/13, 109a/11, 109b/8, 109b/18,
110a/13, 111a/14, 111a/15, 111a/19,
111b/13, 111b/17, 112a/8, 112a/13,
112b/6, 113a/12, 114b/4, 114b/18,
115a/3, 115a/9, 115b/12, 116a/5,
116a/18, 117a/10, 117a/19, 117b/9,
117b/16, 118a/3
altmış d. 16a/15, 24b/2, 35a/16,
36b/17, 47b/19, 49a/2, 55a/9, 56a/18,
67a/2, 72b/1, 75b/8, 89a/3, 89a/7,
90a/14, 113b/5
on d. 40a/10, 41b/6, 49b/14, 51b/10,
55a/15, 62b/3, 65a/17, 65b/2, 105b/1,
118b/16
otuz d. 117a/15
yigirmi d. 7b/10, 7b/16, 8b/16, 8b/17,
9b/18, 10b/3, 11a/8, 11a/18, 11b/4,
12a/19, 13a/2, 14a/1, 14a/6, 14b/15,
15a/4, 16a/16, 17a/16, 17a/17, 17b/1,
17b/12, 17b/16, 18a/8, 20b/2, 21a/15,
21b/2, 21b/6, 22b/3, 23b/5, 24b/4,
25b/8, 27b/10, 31b/4, 31b/15, 34b/10,
34b/13, 35a/18, 36a/15, 36b/5,
42b/15, 43b/16, 44a/11, 44b/12,
44b/18, 45b/18, 46a/3, 46a/16, 47a/3,
47b/13, 48a/2, 49b/13, 50a/7, 50a/10,
50b/3, 50b/4, 52a/14, 54a/7, 54a/8,
55a/9, 57a/6, 59a/9, 60b/3, 62b/2,
64a/16, 64b/1, 69a/13, 70b/19, 73b/9,
76a/4, 80a/9, 81a/3, 81b/8, 82b/14,
84b/13, 85a/17, 86b/10, 87b/6, 88b/3,
89b/14, 93a/15, 98a/12, 99a/11,
102a/19, 105b/13, 106a/17, 110b/8,
111a/1, 111b/8, 112a/10, 113a/7,
113a/19, 113b/3, 114a/14, 114a/15,
114a/18, 115b/7, 115b/13, 115b/14,
116a/1, 116a/15, 116a/18, 117a/8,
118b/9, 119a/9,

yüz kırk d. 16b/17
d.+ dür 2b/16, 3b/18, 3b/19
d.+ er yüz 13a/5, 15a/2, 17b/9
d.+ er 8b/6, 10a/6, 10b/6, 10a/19,
10b/19, 11a/6, 11b/13, 11b/19,
13a/15, 14a/15, 14b/5, 14b/9, 15a/3,
15a/18, 17a/3, 18b/4, 20a/3, 21a/1,
21a/16, 21b/9, 22a/19, 23b/7, 24a/6,
24b/9, 31b/9, 32a/8, 33a/4, 33a/9,
34a/13, 37b/5, 53a/18, 55b/3, 56b/6,
56b/18, 57a/5, 58b/18, 61b/3, 62a/1,
62a/11, 63b/7, 64a/4, 64a/10, 64a/17,
66b/3, 67b/10, 68a/13, 68b/18,
70a/11, 76a/10, 76b/15, 77b/2,
78a/12, 78b/12, 79a/6, 79a/13, 79b/7,
83b/3, 87b/5, 95a/2, 99b/18, 103a/5,
104b/3, 106b/6, 106b/13, 106b/17,
107b/2, 108a/8, 108a/19, 110a/6,
110a/10, 110b/6, 113a/9, 114a/4,
116a/11, 116b/5, 118a/11, 118b/8
altmış d.+ er 31b/5
yigirmi d.+ er 12a/14, 16b/8, 32a/17,
33a/2, 37b/13, 53b/8, 54b/4, 55a/13,
56b/14, 63a/4, 64b/18, 66b/9, 67a/14,
68a/4, 68b/8, 70a/5, 79a/3, 79b/7,
84a/9, 85b/8, 88b/5, 93b/3, 108a/1,
115a/13, 116b/3, 118b/7
yüz kırk d.+ er 16b/14
d.+ üncü 5a/11

du'â <Ar. -1- Dua.

d.-yı devâm-ı devlet-i pâdişâh-ı islâm
2a/4

duĥân <Ar. -12- İlaç ham maddelerinin tedavi
amaçlı kullanılan dumanı, tütün.

d. 10b/9, 12a/17, 14b/3, 31b/12,
108a/19, 109b/6

mâ'-i d. 30b/6

milĥ-i d. 111a/10

d.+ ı 44b/1, 59b/11, 72b/17, 84b/9

duhn <Far. -356- Ot, yemiş veya çiçekten

çıkarılan yağ.

d. 37b/8, 39a/6, 39a/12, 40b/12, 40b/18, 41a/12, 42b/10, 45a/19, 45b/14, 46b/2, 46b/5, 47a/18, 48b/16, 49a/14, 49b/16, 50a/1, 50a/19, 50b/5, 50b/15, 51b/11, 52b/5, 53a/3, 53a/8, 53a/9, 59b/8, 60b/12

d.- milh-i ahmer 48a/1

d.-i 'akreb 45b/14, 46b/9, 111b/10

d.-i 'ar' ar 38a/1

d.-i 'asel 46b/14

d.-i 'aselbend 44b/19, 52a/12

d.-i 'azmü'l-insân 37b/10

d.-i 'azmü'r-re'sü'l-feres 37b/11

d.-i 'üd-i 'aselbend 64a/11

d.-i acürr 46b/10

d.-i afsentîn 58b/17, 78b/18, 111b/10, 112a/2, 112a/9

d.-i ahmer 41b/1, 46a/14, 48a/8

d.-i ancelikâ 24a/1, 57a/19, 67b/4, 68a/16, 104a/14

d.-i anisün 55b/5, 57b/1, 59a/12, 65b/4, 66a/4, 66b/14, 69b/14, 77a/6, 77a/16, 77b/17, 78b/17, 103b/11, 107b/16

d.-i antimün 48b/12, 48b/19, 104a/11,

d.-i antimün-i sükkeri 49b/11

d.-i antimünü'l-cami' 49a/15

d.-i antimünü'l-sükkeri 49b/6

d.-i âs 111a/18

d.-i aşfer 47b/7, 49b/2, 51a/5

d.-i asmâncünî 40a/17

d.-i bâbüc 91b/11

d.-i bâbünec 39b/18, 40b/4, 78b/16

d.-i bâbünecü'l-aḥḍar 40a/11

d.-i belesân 38a/12, 52b/18, 67b/3, 100b/5

d.-i besbâse 61a/10, 66b/13, 67b/5, 69a/1, 77b/15, 100a/12, 102b/14, 103a/1, 108a/3

d.-i beyâz 33a/19

d.-i beyz-i baḥ 50b/16

d.-i beyzü'lğaz 50b/17

d.-i bezr 116a/15

d.-i bezr-i kettân 43a/10, 111a/13, 118a/14

d.-i billür 42b/10

d.-i cevz-i buvvâ 28b/17, 38b/5, 38b/19, 39a/6, 61a/9, 69b/3, 69b/9, 77a/16, 77b/15, 78b/18, 79b/9, 101a/5, 118a/19,

d.-i dârçîn 53b/11, 59a/12, 60a/19, 61a/10, 63b/3, 64a/11, 66a/5, 67b/5, 68b/19, 69b/4, 69b/18, 73a/15, 73b/14, 77a/15, 77b/14, 78a/12, 94b, 97a/18 100a/12, 101a/4, 108a/2

d.-i demmü'l-insân 50b/19

d.-i ebyaz 39b/17

d.-i eftimünü'l-ḥadidî 44a/15

d.-i endeçâk 43b/2

d.-i enfeḥatü'l-erneb 68a/15

d.-i espikü 32b/13

d.-i fâriḳün 113a/8

d.-i felesḳün 107b/16

d.-i ferfiyün 44b/14, 112b/3

d.-i feylesüf 44a/9

d.-i fulful 52b/7, 77b/16

d.-i güherbâ 55a/9, 55b/5, 57b/1, 59a/11, 61b/8, 62a/2, 67b/4, 68a/16, 68b/17, 73a/15, 77a/16, 79b/10, 113a/6

d.-i ḥabb-ı fâvâniyâ 70a/4

d.-i ḥarâṭîn 112b/4, 113a/6

d.-i heyü fâriḳün 37b/3, 112b/3, 114a/3, 117a/19

d.-i ḥısrım 111a/18, 113b/4

d.-i ḥülübü's-sükkeri 39b/11

d.-i kāfūr 37b/18, 47b/11, 47b/17, 79b/10

d.-i ḳaranfil 37b/16, 38a/4, 67b/4,

- 73a/15, 77a/15, 77b/15, 78a/12,
78b/18, 79b/10, 101a/5, 103b/11
d.-1 k arol na 23b/19, 51a/12
d.-1 kaşnı 41b/8, 44b/5, 44b/9
d.-1 kemn n 66b/14
d.-1 kendir 52a/4
d.-1 k ıh f 'l-ins n 52a/15
d.-1 k ışr-ı n renc 68a/16
d.-1 k ışr-ı  tr c 37b/4
d.-1 k ışr 'l- tr c 42a/6, 53b/12, 67b/5
d.-1 kibrit 17a/12, 85b/3
d.-1 kibrit-i a mer 43a/13
d.-1 kibrit 'lcerr h 43a/8
d.-1 l den 43a/5
d.-1 levz 35b/19, 47b/13, 66a/6,
115a/2
d.-1 levz-i mevz 111b/11
d.-1 levz-i m rr 51b/6
d.-1 lis n-ı  aşf r 13b/2
d.-1 l ' l ' 78a/10
d.-1 maştak  53a/9, 65b/19, 66b/14,
67b/4, 69b/14, 111b/10, 112a/1
d.-1 mefl c n 47a/1
d.-1 merc n 78a/10
d.-1 merc n 'l-g herb r  46a/9
d.-1 merc n 'l-m dr r 52a/8
d.-1 merzenc ş 77a/16
d.-1 mil  40b/3
d.-1 mil -i ender n  46a/4
d.-1 mil -i tart r 41a/4
d.-1 mu ammer olur 75a/2
d.-1 mu ammer 38b/3, 44b/3, 49a/12,
49b/10, 52a/7
d.-1 mu a t ardan 49a/3
d.-1 m b rek 32a/9
d.-1 m kelles 89a/8
d.-1 m rr-i ş f  45b/4, 52b/16
d.-1 m rver 113a/6
d.-1 m shil 43b/14
d.-1 na' n ' 112a/2, 118a/19
d.-1 n rd n 32b/13, 44b/8, 112a/2
d.-1 n renc 78b/17
d.-1 neft 113a/7
d.-1 n l fer 111a/18, 114b/3
d.-1 n ş dır 102b/17
d.-1 r ziy ne 77a/7, 77b/16
d.-1 r ziy nec 51b/13, 78b/17
d.-1 şa' leb 113a/6
d.-1 sefercel 112a/2
d.-1 serpely  118b/1
d.-1 sez b 106a/16
d.-1 simsim 114a/18
d.-1 s sen 117b/3
d.-1 s nb l-i hind  114b/3
d.-1 şerif 47b/10
d.-1 şerifdir 39a/13
d.-1 şibet 113a/7, 115a/3, 78b/18
d.-1 ş g s  45a/8
d.-1 tart r 40b/13, 40b/19, 47a/12,
60a/10, 71b/10, 71b/17, 72a/18,
72b/3, 73a/6, 74a/3, 74a/12, 75b/10,
76b/1, 81a/18, 82a/2, 86b/18, 87a/15,
90a/9, 90b/16
d.-1 tart re 88a/16
d.-1 teremete 101b/19
d.-1 terementin 18b/9, 31b/13, 32a/9,
33b/1, 36a/14, 37b/12, 40b/4, 44b/7,
45b/18, 110b/4, 110b/16, 113a/8
d.-1 t h l 45a/9
d.-1 t n-i ma t m 47a/19
d.-1  bhel 112b/4, 45a/19
d.-1  tr c 77b/16, 78a/12, 78b/19,
97a/18, 103a/1, 106a/16, 107b/16,
108a/2
d.-1 verd 91b/17, 97b/8, 100b/16,
108a/3, 112a/19, 113b/10, 113b/4,
114a/14, 114b/3, 115a/11, 115a/6,
116a/1, 116a/16, 117a/14, 118a/5,
118b/4
d.-1 za' fir n-ı ma' den  48a/15, 48b/1

- d.-1 zâc 15b/18, 93b/7
d.-1 zâcü'l-ahmer 50b/9
d.-1 zâmgü'l-buṭm 91b/12
d.-1 zanbâk 37b/3, 111b/11, 115a/2
d.-1 zeheb 77b/9, 78b/16
d.-1 zencebîl 69b/9
d.-1 zernîḥ 42b/2
d.-1 zîbaḳ 48b/8
d.-1 zîbaḳ-i şâbit 50a/2
d.-1 zîbaḳü'l-antimûn 50b/6
d.-1 zîbaḳü'l-mu'arrîḳ 50a/19
d.-1 zîbakü'l-müşteri 50a/12
d.-1 zibâd 37b/5
d.-1 züfrü'l-ḥayl 24a/1
d.+ dan 47b/5, 48b/16, 49b/2
d.+ dur 51a/13
d.+ ı 46b/9, 47b/4, 55a/14
d.+ in 55a/11
- duhnü'd-dârçîn** <Far. -1- Tarçın ağacı yağı.
d. 42a/13
- duhnü'l-aḥer** <Far.-Ar.-1- Kızgın yağ.
d. 37b/11
- duhnü'l-aḳl** <Far.-Ar.-1- Hafızayı artırmak amacıyla kullanılan bir tür yağ.
d. 37a/13
- duhnü'l-anisûn** <Far. -1- Anoson yağı.
d. 51a/18
- duhnü'l-antimûnü'l-cerrâḥ** <Far.-Ar. -1- Yaraları iyileştirmekte antimundan elde edilerek kullanılan bir tür yağ.
d. 43a/17
- duhnü'l-ar'ar** <Far.-Ar. -2- Ardiç yağı.
d. 37b/12, 39a/13
- duhnü'l-âs** <Far.-Ar. -1- Mersin ağacı yağı.
d. 113b/11
- duhnü'l-a'sâb** <Far.-Ar. -1- Damar, sinir rahatsızlıkları için yapılmış yağ.
d. 48a/9
- duhnü'l-behmen** <Far. -1- Kuduzotu yağı.
d. 37b/1
- duhnü'l-cevz** <Far.-Ar. -2- Ceviz yağı.
d. 36a/6, 47a/2
- duhnü'l-esed** <Far.-Ar. -1- Arslan yağı.
d. 44a/1
- duhnü'l-esnân** <Far.-Ar. -1- Dişler için yapılmış yağ.
d. 37b/14
- duhnü'l-felc** <Far.-Ar. -1- Felç rahatsızlığı için yapılmış yağ.
d. 47a/7
- duhnü'l-fiẓza** <Far.-Ar. -1- Gümüşten yapılmış bir yağ.
d. 77b/9
- duhnü'l-gâr** <Far.- Lat. -6- Defne ağacı yağı.
d. 30b/19, 31a/6, 32a/6, 32b/8, 34a/15, 36b/15
- duhnü'l-gâriḳûn** <Far.-Ar. -1- Katran köpüğünden yapılmış yağ.
d. 48a/11
- duhnü'l-güherbâ** <Far. -1- Güherbardan (cevher, inci) elde dilerek yapılmış yağ.
d. 53a/3
- duhnü'l-ḥadîd** <Far.-Ar. -1- Demirden elde edilerek yapılan yağ.
d. 41a/12
- duhnü'l-ḥadîdü'l-aḥmer** <Far.-Ar. -1- Kırmızı demirden elde edilerek yapılmış yağ.
d. 45a/3
- duhnü'l-ḥıṣrım** <Far.-Ar. -1- Üzüm kuruğu yağı.
d. 43b/5
- duhnü'l-ḥummeyât** <Far.-Ar. -1- Humma hastalıkları için yapılmış yağ.
d. 49a/8
- duhnü'l-keber** <Far.- Lat. -2- Kebere yağı.
d. 114a/17, 45a/11
- duhnü'l-kimûn** <Far.-Ar. -1- Kimyon yağı.
d. 51b/17
- duhnü'l-kibrît** <Far.-Ar. -1- Kırmızı yakuttan

- yapılan yağ.
d. 111b/10
- duhnü'l-kilyeteyn** <Far.-Ar. -1- Böbrekler için yapılan yağ.
d. 43b/7
- duhnü'l-kuşt** <Far.-Ar. -1- Kıst otu yağı.
d. 47a/2
- duhnü'l-mafâşıl** <Far.-Ar. -1- Eklem rahatsızlıkları için yapılmış yağ.
d. 37b/8
- duhnü'l-mevādāt** <Far.-Ar. -1- Hastalık yapan maddeler için yapılmış yağ.
d. 46a/14
- duhnü'l-milḥ** <Far.-Ar. -1- Tuzdan elde edilerek yapılmış yağ.
d. 15a/7
- duhnü'l-misk** <Far.-Ar. -1- Misk otu yağı.
d. 115a/3
- duhnü'l-müşelleş** <Far.-Ar. -1- Yaraları iyileştirmek amacıyla yapılmış bir tür yağ.
d. 42a/3
- duhnü'l-nuḥās** <Far.-Ar. -1- Bakırdan elde edilerek yapılmış yağ.
d. 45b/10
- duhnü'l-üsürüb** <Far. -1- Kurşundan elde edilerek yapılan yağ.
d. 40a/17
- duhnü'l-şar** <Far.-Ar. -1- Kıl, saç için yapılmış yağ.
d. 46b/18
- duhnü'l-tartir** <Far. -1- Tartirden elde edilerek yapılmış yağ.
d. 52a/14
- duhnü'l-übhel** <Far.-Ar. -1- Ardıç yemişi yağı.
d. 55a/9
- duhnü'l-verd** <Far.-Ar. -1- Gül yağı.
d. 52a/18
- duhnü'n-nārdin** <Far.-Ar. -1- Sümbül yağı.
d. 37b/4
- duhnü'n-nüre** <Far.-Ar. -1- Alçı taşından elde edilerek yapılan yağ.
d. 41b/19
- duhnü'ş-şābūn** <Far.-Ar. -1- Sabun otu yağı.
d. 51a/6
- duhnü'ş-şandal** <Far.-Ar. -1- Sandal ağacı yağı.
d. 41b/2
- duhnü'ş-sudā'** <Far.-Ar. -1- Baş ağrısı için yapılmış yağ.
d. 42b/18
- duhnü'ş-sem'** <Far.-Ar. -3- Bal mumu yağı.
d. 41b/11, 46a/18, 46b/2
- duhnü'ş-şübt** <Far.-Ar. -1- Örümcek yağı.
d. 63b/2
- duhnü't-talk** <Far.-Ar. -1- Deri ve yüzde olan hastalıklar için kullanılan bir tür yağ.
d. 45a/13
- duhnü't-tuhlüb** <Far.-Ar. -1- Kurbağa yosunu yağı.
d. 118a/1
- duḳū** <Far. -4- Yaban havucu ve tohumu (*Pastinaca sativa L. Umbelliferae*).
d. 9b/12, 66b/1, 97a/10, 98a/19,
- Dūncilūs** <?6- Bir hekim adı.
D. 7a/15, 8a/4
D.+ uñdur 19b/19, 30a/19, 40a/12,
42a/6
- dur** -61- Durmak.
d.-a 7b/9, 8a/11, 9a/12, 12b/12,
16b/12, 16b/14, 16b/16, 23b/10,
25b/6, 25b/9, 30a/1, 35a/18, 36a/8,
39a/3, 39a/11, 39b/10, 41a/18,
42b/16, 45b/4, 45b/13 47b/4, 49b/4,
49a/11, 49b/15, 53a/1, 53b/10,
53b/15, 54a/10, 55a/10, 55a/11,
56a/19, 57a/14, 58a/19, 58b/11,
59a/2, 60a/7, 60b/18, 62b/16, 66a/1,
68a/6, 70a/18, 70b/19, 71b/9, 73a/19,

74a/2, 74a/16, 74b/12, 76a/19,
80b/10, 80b/12, 81a/5, 83b/11, 83b/6,
84b/13, 87a/7, 87a/13, 88b/15,
90a/10, 90b/16, 92a/1, 93b/19

durūnc <Far. -2- Turunçgillerden, bütün
Akdeniz ülkelerinde yetişen, kışın
yaprağını dökmeyen bir ağaç, narenc
(*Citrus aurantium amara*).

d. 109a/7, 97b/18

dücâc <Ar. -2- Tavuk.

d. 23a/10

merâre'-i d. 22b/1

düş- -1- Düşmek.

d.- se 6b/10

E

e' azzellâhu <Ar. -1- Allah aziz etsin.

e. 2a/6

ebdân <Ar. -2- Cisimler, vücutlar, gövdeler,
tenler.

ta' lim-i ' ilm.-i e.+e 1b/10

teferruq-ı e. 3b/13

ebeveyn <Ar. -1- Anne ile baba.

e.+ den 4b/9

ebvâb <Ar. -1- Kısımlar, bölümler, kapılar.

e.+ a 2b/3

ebyaz <Ar. -101- Beyaz.

başal-ı e. 111b/1

bârūd-ı e. 24b/1, 80b/7, 81a/1, 82a/13,

82b/5, 83b/10, 85b/18, 89a/7, 90b/14

behmen-i e. 102a/5

benc-i e. 9a/8

bezr-i haşhâş-ı e. 11a/7, 20b/7

duhn-ı e. 39b/18

ferfiyün-ı e. 44b/17

fulful-i e. 23b/8, 79a/9, 89b/5, 95a/11,

95b/8

hamr-ı e. 10a/13, 10b/1, 12a/12,

13a/18, 15b/18, 90a/18

harbak-ı e. 109b/8, 110b/12, 112a/15

hulâşa'-i e. 66a/11

ka' k-i e. 119a/7

kendir-i e. 52a/6

kils-i e. 60a/11, 102b/1

kuşt-ı e. 23b/7

lü' lü' -i e. 94a/14

mâ' -i e. 22a/4

milh-i e. 90b/19, 91a/9, 92a/19

milh-i ta'âm-ı e. 26b/7

rehc-i e. 89a/3

rûh-ı e. 24b/19

rûh-ı zıbaq-ı e. 30a/19

şandal-ı e. 23b/8, 108b/12, 111b/1,

114b/5, 119a/4

sükket-i e. 53b/13, 60b/1, 95a/14,

95b/10, 98b/2, 101b/8, 106b/19,

108a/1, 109a/2

şarâb-ı e. 8b/3, 16a/14, 20a/5, 20a/15,

22b/13, 23a/2, 23a/11, 23a/18, 31b/4,

63a/7, 70b/8

şeb-i e. 90a/2

şebb-i e. 23a/9, 23a/15

şem' -i e. 111a/13, 113b/8, 115a/15

taşır-ı e. 24a/15, 25a/5, 29a/18,

43a/15, 118a/13

zâc-ı e. 21b/9, 25a/5, 26b/2, 28b/1,

93a/6, 93b/4, 115b/9, 118a/2

zehr-i e. 81a/16, 83b/12

zehr-i kibrît-i e. 83b/9

zencebîl-i e. 73b/10

taşır-ı e.-ı meshûkı 40b/16

sürincân-ı e.-ı mısırî 96a/19

zâc-ı e.-ı muqay 92a/3

zerûr-ı e.-ı muqay 86b/14

türbüd-i e.-ı mücevvef 106b/12

e.-ı sünbül 57b/19

güherbâ'-ı e.+ ı 66a/8

taşır-ı mükelles-i e.+ ı 41a/8

ebyazü's-şâfi <Ar. -1- Saf beyaz.

bārūd-ı e. 29a/2	taḳṭīr è.- eler 7b/17, 12b/16
ecel <Ar. -1- Sebep.	tenāvül è.- eler 70b/15
e.+ den 2a/12	żmād è.- eler 115b/10, 117b/4,
ecsām <Ar. -5- Cisimler, bedenler.	117b/11, 118b/10, 118b/17, 118b/2,
e. 3b/12, 7a/11	119a/12
e.+ı 7a/13	beyān è.- elim 4b/12
e.+iñ 6b/19	te'şīr è.- emez 57b/15
e.+ları 29a/16	è.- er 104b/8
eczā <Ar. -4- Ecza, ilaç ham maddesi.	‘avdet è.- er 7a/8
e.+lar 94a/12	aḥlāṭ è.- er 100a/15
e.+ları 119a/8, 20a/17	bevl è.- er 24a/18
e.+sında 5a/13	beyān è.- er 2b/7
éd- (t) -1511- Etmek, yapmak.	beyāz è.- er 23a/6, 76b/5
‘ilka è.-dikde 76a/7	def' è.- er 13b/15, 16b/3, 20a/7,
ğaleyān è.-dikde 33b/5	20b/4, 32b/4, 35b/9, 35b/11, 38a/18,
i' timād è.-dikleri 2b/1	39a/9, 39b/14, 41a/2, 45a/14, 51b/19,
terṭīb è.-dim 2a/16	51b/4, 53a/5, 55a/18, 55a/6, 58a/17,
taḳṭīr è.- e 86b/11	68a/19, 69b/6, 91b/9, 97a/13
taş' id è.- e 7a/13, 82b/9	diri' è.- er 117b/12
teskī è.- e 28a/13	dişi ḳavī è.- er 92b/18
ṭlā è.- e 93a/3	ekl è.- er 26a/16
vaż' è.- e 42b/9	feth è.- er 18a/18, 24b/16, 57a/16
è.-eler 101b/13, 103b/12, 103b/17,	ğasl è.- er 73a/8
106b/9, 106b/15, 107a/1, 107a/12,	güzel è.- er 95b/6
107a/7, 107b/17, 108a/4, 108a/10,	ḥall è.- er 22a/11, 26a/15, 29a/16,
108a/14, 108b/5, 108b/17, 109b/3	40b/8
‘ilāc è.-eler 3a/1	hażm è.- er 21a/7
ğargāra è.-eler 29a/1	ḥıfz è.- er 25b/17, 92b/13
isti' māl è.-eler 51a/1, 106b/5	ibrā è.- er 21b/3
ḳaşıḳ è.-eler 12b/16	icāb è.- er 5b/15
ma' cūn è.-eler 94a/12, 94a/15, 94b/8,	idrār è.- er 13a/11, 29b/7, 35a/14,
94b/16, 95a/4, 95a/15, 95b/3, 95b/11,	35a/6, 36a/12, 40b/15, 42b/11, 43b/9,
95b/19, 96a/6, 96a/17, 96b/3, 96b/11,	44b/10, 46a/1, 46b/8, 51a/8, 52a/4,
97a/2, 97a/11, 98a/9, 98a/16, 98b/4,	57a/9, 60b/7, 76a/16, 91b/2, 92b/14,
98b/7, 99b/15, 99b/2, 99b/9, 100a/13	96a/9, 106b/16
merhem è.-eler 110a/14, 110b/1,	idrārın è.- er 39a/18
110b/8, 110b/17, 111a/3, 111a/11,	ifnā è.- er 93a/5
112a/11, 112a/16, 112b/1, 112b/7,	iḥrāc è.-er 28b/16, 64a/15, 73a/13,
112b/17, 113a/12	80b/6, 93b/17, 102a/17, 112b/8
mu' alece è.- eler 2b/12	in' āş è.- er 25b/14

inbât è.- er 52b/17
 inžâc è.- er 104b/9, 91a/2, 95a/8
 ishâl è.-er 56a/15, 64b/12, 65b/1,
 65b/17, 66b/6, 66b/18, 69b/6, 69b/16,
 70b/3, 71b/13, 72a/9, 72b/16, 73b/7,
 74a/15, 74b/16, 75b/19, 82a/18,
 85a/6, 87b/14, 91a/3, 96b/13,
 100a/14, 103a/4, 103b/5, 104b/19,
 105a/11, 105a/6, 105b/4, 105b/12,
 106b/11,
 izâle è.-er 12b/18, 18a/17, 19b/14,
 21a/7, 29b/14, 36a/3, 56b/11, 57b/13,
 58a/10, 58a/16, 67a/11, 73b/7, 75a/6,
 89a/15, 91a/11, 97a/13
 abûl è.- er 7a/1
 a è.- er 11b/7, 16b/4, 18a/4,
 25b/15, 26a/3, 38a/8, 91b/3, 104b/15,
 107a/7, 110a/1
 kifâyet è.- er 3b/17
 lam-ı inbât è.- er 38a/14
 men è.-er 26b/17, 28b/14, 29a/8,
 35a/13, 35b/12, 38a/9, 38a/17, 38b/7,
 38b/9, 41a/7, 42a/14, 51b/7, 51b/19,
 52b/17, 55a/8, 57b/14, 58a/8, 62a/18,
 65b/18, 83b/15, 86b/2, 92b/10, 92b/18
 muâfâzâ è.- er 37b/19
 müstesen è.- er 39b/12
 pâk è.- er 9b/19, 84b/4, 87b/12
 pek è.- er 51b/2
 redd è.- er 92b/7
 rûsûb è.-er 26a/19, 60a/11, 66a/12,
 70a/19, 71a/1, 71b/6, 71b/11, 71b/19,
 72a/12, 72a/18, 73a/8, 74b/13, 76b/9,
 85b/11, 86b/19, 88b/12, 90b/17, 91a/1
 şâbit è.- er 22a/6, 28b/14
 şâf è.-er 18a/17, 27b/6, 38b/15, 54a/6,
 73b/17, 82a/7, 84b/6, 85b/13, 91a/10,
 92a/10
 şâfî è.-er 30a/9, 73a/4
 sâkin è.-er 20b/5, 28a/5, 37b/9,
 39a/14, 40b/4, 46b/12, 51a/10, 61a/13
 semiz è.-er 19b/1
 şuûd è.-er 33b/14, 84a/15
 ta dîl è.-er 97b/3
 tafif è.-er 30b/8
 talîl è.-er 12b/3, 16a/11, 17a/12,
 17b/7, 21a/14, 21a/6, 26b/18, 28b/19,
 29b/14, 30a/3, 30b/1, 30b/3, 32b/7,
 32b/18, 34a/10, 35b/5, 35b/12,
 35b/14, 36a/5, 37b/10, 38b/6, 39a/7,
 39b/6, 40a/3, 40a/5, 40b/6, 41b/8,
 41b/13, 42b/5, 44a/7, 45a/10, 46a/2,
 46b/7, 47a/14, 51a/14, 51b/7, 51b/18,
 53a/10, 54a/1, 59b/19, 64a/14,
 67a/12, 71b/16, 75a/7, 91a/3, 95a/8,
 96b/6, 102a/2, 103b/4, 111b/5,
 114a/17, 115b/11, 116a/9
 ams-ı idrâr è.-er 85b/14
 tafiyye è.-er 25a/3, 52a/2, 71a/13,
 97a/5
 avîl è.-er 54b/2, 57b/3
 tecfif è.-er 71a/17, 82a/8, 92b/9,
 111a/12
 teniyye è.-er 16a/11, 39a/19, 42b/3,
 51b/3, 52a/4, 73b/9, 108b/18
 teniyye è.-er 96b/15, 96b/5, 99a/12,
 110b/10
 tesîn è.- er 38b/14, 52b/13
 teskîn è.-er 28b/18, 29a/9, 29b/8,
 30b/10, 35b/10, 39a/8, 41b/4, 54a/2,
 81a/15, 101a/1
 tesmiye è.- er 58a/8
 teekkûl è.- er 6a/1
 tevellûd è.- er 2b/19, 4b/8, 5b/9,
 6a/10, 6b/3, 6b/7
 ziyâde è.-er 19a/18, 19b/13, 61a/3,
 89a/17, 92b/13, 96a/19
 itlâ è.- erler 39b/3
 è.- esin 50a/15, 50b/12, 63b/5, 83a/17,
 88b/17, 90a/9100b/10, 100b/13,

100b/18, 101a/8, 101a/19, 101b/4,
101b/9, 102a/1, 102a/10, 102a/13,
102a/16, 102b/12, 103a/2, 103b/2,
103b/9, 104a/1, 104a/4, 104a/8,
104b/6, 104b/13, 104b/18, 105a/4,
105a/10, 105a/14, 105a/17, 105b/3,
105b/7, 105b/11, 105b/14, 105b/19,
107b/13, 108b/10, 109a/14, 109b/16,
113a/15, 113b/9, 115a/4, 115a/9
‘aḳd è.- esin 27a/9, 41a/9, 46a/7,
64b/10, 65a/3, 65a/18, 65b/10, 67a/5,
68a/8, 69a/14, 69a/19, 69b/3, 69b/13,
69b/18, 70a/13, 70a/17, 70b/2,
70b/9, 70b/14, 71a/7, 72b/9, 74a/17,
74a/8, 74b/2, 74b/19, 75a/13, 76a/4,
76b/19, 78a/7, 78b/13, 79b/9, 89b/10,
89b/19, 90a/3, 90a/7, 90a/11, 90a/16,
90b/2, 90b/11, 91a/9, 91a/17, 91b/1,
91b/7, 92a/6, 92a/7, 92a/18, 93a/17,
93b/2, 93b/5, 103a/12
‘ilḳa è.- esin 56a/8
cerr è.- esin 56a/4, 56b/9, 57a/14,
58b/5, 59b/14, 60b/6, 62a/17, 70b/1
defn è.- esin 9b/1
dems è.- esin 88a/11, 88a/19, 88b/3
ġamr è.- esin 42b/15, 73b/3, 76b/18
ġargara è.- esin 91b/3, 93a/14
ġasl è.- esin 72a/13, 72b/4, 80b/14,
83a/2, 84b/16, 86a/1, 86a/11, 88b/16
ħablār è.- esin 44a/1, 49a/5, 49b/5,
73a/1, 73a/19, 73b/5, 74b/11, 79b/12,
85a/11, 102b/4
ħall è.- esin 13a/8, 17a/17, 37b/17,

86a/6

ħamīr è.- esin 48b/19
ħıfz è.- esin 10a/16, 14b/17, 15a/8,
21b/16, 23b/17, 32a/18, 32a/2, 33b/6,
36a/1, 36a/9, 71a/2, 72a/19, 73a/9,
74a/4, 74b/14, 76a/8, 76b/2, 78a/13,
78a/18, 78b/19, 78b/3, 83b/2, 83b/7,

84a/16, 88a/6

ħılt è.- esin 73b/15, 87a/19

ħulāša è.- esin 66b/3, 67b/12, 67b/19,
68b/5, 70a/2, 73b/14, 76a/15, 76b/16,
77a/18, 77a/8

iħrāk è.- esin 34b/11, 44b/1, 42b/14,
49b/13, 50a/9, 52a/11, 59a/17, 59b/5,
59b/11, 60b/10, 72a/16, 75a/4,
75a/11, 76a/18, 84b/8, 84b/9, 84b/14,
85a/4, 85b/6, 85b/9, 86b/4, 86b/5,
86b/12, 87b/9, 87b/19, 88a/9, 89a/9,
89a/19, 89b/15, 90a/6, 90b/10, 91a/5,
91a/15, 91b/1, 94a/1

iħtiḳān è.- esin 84b/6

isti‘ māl è.- esin 29b/12, 38a/2, 40a/7,
40a/13, 53a/11, 54a/17, 57b/11,
76b/4, 99b/10

istinzāl è.- esin 89a/6

itfā è.- esin 59a/18, 88a/16

kemād è.- esin 32b/2, 40a/8

ḳurşlar è.- esin 25b/1, 27b/16

ma‘ cūn è.- esin 97a/19, 97b/9, 98a/1,
99a/6, 100a/2, 100b/6

merhem è.- esin 111a/16, 111b/3,
111b/14, 112a/4, 113a/19, 113b/17,
114a/5, 114a/8, 114a/10, 114a/16,
114b/7, 114b/13, 114b/19

recm è.- esin 89a/1, 91b/5

saḳḳ è.- esin 84b/2

ta‘ fīn è.- esin 19b/3, 24b/13, 26a/5,
26a/11, 26b/13, 28b/7, 31b/17, 33b/4,
33b/19, 34a/17, 35b/1, 37b/6, 38b/2,
41a/11, 43b/7, 46b/16, 48b/6, 50b/13,
50b/14, 51a/2, 52a/7, 52a/17, 52b/1,
53a/1, 55a/2, 55a/15, 55b/6, 56a/4,
57b/2, 58a/7, 58b/5, 58b/18, 59b/1,
59b/17, 60a/4, 60a/13, 60a/18, 60b/5,
61a/7, 61b/14, 61b/15, 62b/3, 62b/12,
62b/14, 62b/19, 63a/14, 63a/16,
63b/1, 63b/19, 64a/13, 66a/9, 69b/2,

70a/6, 75b/3, 75b/9, 75b/14, 77b/3,
77b/6, 77b/19, 78a/9, 79b/8, 80a/2,
90b/18, 91a/7, 114a/1
ṭabḥ è.- esin 14a/14, 17a/5, 33b/5,
36a/9, 54a/11, 60b/3, 71b/3, 93a/10,
99b/5, 106a/15, 116b/9, 117a/2
taḥfif è.- esin 83b/6
taḫṭîr è.-esin 7b/14, 8a/3, 8a/12, 8b/8,
8b/17, 9a/15, 9a/17, 9a/4, 9 a/18,
9b/17
10b/16, 10b/2, 11a/12, 11a/17, 11a/2,
11b/5, 11b/15, 12a/3, 12a/13, 13a/19,
13b/9, 13b/11, 14a/5, 14a/19, 15a/5,
15a/14, 15b/1, 15b/6, 15b/7, 16a/1,
16a/8, 16a/17, 16b/18, 17a/8, 17b/4,
17b/13, 18a/1, 18a/9, 18a/14, 18b/9,
18b/14, 19a/9, 19a/16, 19b/10,
19b/18, 20a/5, 20a/17, 20b/1, 20b/13,
21a/11, 21a/5, 21a/18, 22a/4, 22a/10,
22a/14, 22b/5, 22b/9, 22b/16, 23a/4,
23a/12, 23a/19, 23b/13, 24a/3,
24a/12, 24a/17, 24b/2, 24b/9, 24b/18,
25a/8, 25a/14, 25a/16, 25b/1, 25b/7,
25b/10, 26a/9, 26a/12, 26a/18, 26b/4,
26b/8, 26b/11, 26b/15 27a/4, 27a/11,
27a/15, 27a/17, 27b/4, 27b/17, 28a/2,
28a/4, 28a/8, 28a/15, 28a/18, 28b/2,
28b/9, 29a/5, 29a/12, 29a/19, 29b/5,
29b/11, 30a/2, 30a/7, 30a/15, 30b/12,
31a/3, 31a/11, 31a/18, 31b/10, 32b/9,
32a/12, 32b/15, 33a/6, 33a/10,
33a/15, 33b/10, 33b/13, 33b/17,
34a/9, 34a/18, 34b/2, 34b/6, 34b/14,
34b/16, 35a/10, 35a/3, 35a/19, 36b/5,
36b/8, 36b/12, 36b/18, 37a/7, 37a/12,
37b/7, 37b/13, 38a/4, 38b/3, 38b/19,
39a/5, 39a/12, 39b/11, 39b/17,
40a/11, 40a/16, 40b/3, 40b/11,
40b/12, 40b/18, 41a/4, 41a/11, 41b/7,
41b/11, 41b/17, 42a/3, 42a/6, 42a/12,

42b/1, 42b/10, 43a/4, 43a/7, 43a/12,
43a/13, 43a/16, 43b/1, 43b/12,
43b/19, 44a/6, 44a/15, 44b/3, 44b/8,
44b/9, 44b/12, 44b/14, 44b/19, 45a/2,
45a/7, 45a/12, 45b/4, 45b/6, 45b/8,
45b/10, 45b/14, 45b/18, 46a/4,
46a/13, 46a/17, 46b/1, 46b/5, 46b/17,
47a/1, 47a/7, 47a/12, 47a/17, 47a/18,
47b/7, 47b/10, 47b/14, 47b/16, 48a/1,
48a/4, 48a/5, 48a/8, 48a/15, 48a/19,
48b/7, 48b/15, 49a/3, 49a/12, 49a/14,
49b/2, 49b/10, 49b/15, 49b/18, 50a/1,
50a/5, 50a/8, 50a/11, 50a/18, 50b/5,
50b/15, 51a/5, 51a/12, 51a/16,
51b/10, 52a/7, 52a/15, 52a/18, 52b/3,
52b/4, 53a/2, 53a/8, 53a/15, 54a/13,
54a/14, 54b/18, 55b/2, 56a/11,
56a/12, 56a/13, 57a/3, 58a/5, 58b/1,
58b/4, 58b/13, 59a/3, 59a/7, 59b/4,
59b/7, 59b/15, 60a/3, 60a/8, 60a/17,
60b/12, 60b/19, 62a/6, 62b/1, 62b/12,
62b/19, 63a/17, 63b/2, 65a/10, 65b/3,
65b/15, 66a/2, 66b/13, 72a/5, 72b/19,
73b/4, 74b/4, 74b/5, 75a/1, 75a/3,
75b/2, 75b/4, 75b/15, 76a/6, 80b/13,
81b/1, 81b/6, 83a/5, 83a/16, 83a/17,
84b/1, 84b/19, 85a/2, 85a/3, 85a/18,
85b/5, 86a/10, 86b/9, 87a/7, 87a/8,
87a/12, 87a/16, 87a/17, 87a/18,
87b/9, 87b/18, 88a/1, 88b/5, 88b/7,
89b/8, 90b/19, 91a/7, 92a/2, 102b/1
taṣ' id è.-esin 26a/7, 30a/12, 50b/11,
79b/16, 80a/6, 80a/10, 80a/12,
80a/14, 80a/19, 81a/2, 81a/4, 80b/5,
80b/9, 81a/11, 81a/12, 81a/16, 81b/2,
81b/10, 81b/12, 81b/15, 81b/18,
82a/3, 82a/10, 82a/14, 82b/2, 82b/7,
82a/16, 82b/15, 82b/18, 83a/6,
83a/11, 83b/12, 84a/4, 84a/10,
84a/15, 87a/14, 88a/5, 93b/9

teccif è.-esin 41a/16, 66a/12, 71b/11,
71b/6, 74a/13, 76b/10, 80a/3, 80a/16,
80b/5, 81a/6, 84a/19, 85b/11, 86a/3,
87a/1, 87b/10, 88a/14, 88b/12, 88b/3
tedbîr è.- esin 74b/1
tefrîk è.-esin 25a/8, 47b/5, 55a/12,
89a/2
terbiye è.- esin 114b/1
teşviye è.- esin 27a/1
tesviyye è.- esin 40b/1
tılâ è.- esin 28a/6, 30b/1, 32b/1,
39b/12, 40b/5, 50b/17, 75a/9, 91b/10,
91b/11, 91b/14, 91b/17, 93a/1, 93a/2
vaż' è.-esin 28a/14, 72a/6, 73a/7,
83a/19, 90b/6
yaķı è.- esin 115a/16
zevb è.- esin 93b/11, 93b/15
zımâd è.-esin 115b/4, 115b/15,
116a/3, 116a/8, 116a/19, 116b/6,
116b/12, 116b/19, 117a/5, 117a/11,
117b/18, 118a/3, 118a/8, 118a/15
müşâhede'-i a' mâl-i tecrübiyye è.-
megin 1b/12
isti' mâl è.-mek 3a/15
tecdîd è.-mek 9a/16
ķabûl è.-mez 5b/5
te' şîr è.-mez 38a/1
te' şîr è.-mez 55a/5
iħtiķân è.-seler 41b/14
isti' mâl è.-seler 39b/15
è.-üp 30b/11, 70b/14, 72b/3, 89b/14,
102b/15, 104a/16, 109a/8, 109b/8
'aķd è.-üp 34b/12, 42b/16, 47b/8,
67a/18, 69b/8, 72b/13, 93a/12
'asel è.-üp 85b/5
'ilķa è.- üp 35a/18, 55a/14
acîn è.- üp 88a/17
cem' è.- üp 2b/3
cerr è.-üp 24a/8, 25b/6, 31b/17, 33b/6,
37b/6, 39a/11, 42b/16, 45a/7, 45b/13,

49b/15, 53a/2, 56a/19, 57a/18,
58a/19, 58b/3, 58b/13, 59a/3, 59b/3,
59b/7, 60a/2, 60a/16, 60b/11, 60b/19,
61a/7, 61b/14, 62b/12, 62b/19,
63a/17, 63b/16, 64a/8, 64b/1, 64b/9,
65a/8, 65a/14, 65a/17, 65b/2, 65b/10,
65b/14, 66a/1, 66a/10, 66b/12,
67b/11, 68a/6, 69b/2, 69b/13, 70a/12,
70a/19, 70b/18, 71b/4, 71b/10,
72a/11, 72a/5, 72a/17, 72b/7, 72b/18,
73a/6, 73b/4, 73b/12, 74a/1, 74a/3,
74a/8, 74a/12, 74a/17, 74b/6, 75a/12,
75b/10, 76a/5, 76a/14, 76b/1, 76b/8,
77b/3, 78b/7, 78b/13, 79b/8, 80b/11,
80b/12, 81b/1, 83b/5, 87a/8, 88b/7,
88b/11, 90a/10, 90b/10, 90b/19,
91a/16, 91a/7, 92a/1, 92a/17, 113b/7,
115b/4
daķ è.-üp 39b/8, 74b/11
ferşü'l-ħâf è.-üp 88a/8, 88a/10,
88a/18, 88b/2
ġamr è.-üp 39a/2, 39a/10, 40a/10,
41a/3, 42a/11, 44b/2, 45b/13, 47a/15,
47b/3, 48a/3, 60a/2, 74a/7, 74a/16,
83b/4, 92a/17, 102a/19
ġasl è.-üp 59b/5, 72a/19, 75b/12,
81a/5, 81a/19, 81b/17, 84a/16, 84b/9,
85b/19, 86b/4, 87a/14, 87a/16,
87a/18, 87b/16, 88a/6, 88a/17, 88b/16
ġusl è.- üp 41a/16
ħall è.-üp 10a/15, 14b/16, 24b/17,
25b/8, 27a/9, 28a/16, 29b/18, 32a/18,
40a/16, 41a/10, 45a/6, 50a/10, 59b/3,
60a/7, 60a/9, 60b/11, 71a/6, 72a/4,
74b/5, 76a/4, 76a/14, 76b/7, 79b/16,
80a/15, 81a/18, 81b/6, 82a/2, 84b/17,
84b/18, 85a/16, 86a/8, 86a/9, 86b/9,
87a/6, 90a/19, 90b/1, 90b/6, 90b/18,
91a/16, 93a/10, 93a/13
ħatm è.-üp 75b/14

hıfz̄ è.-üp 92b/6
hıl̄t̄ è.-üp 26b/13, 27b/12, 40a/8,
48b/6, 49a/13, 49b/17, 50b/2, 50b/4,
59b/16, 74b/5, 75a/2, 82b/17
hulāşa è.-üp 68a/13
ih̄rāc̄ è.-üp 9a/19, 34a/9, 75a/19,
79b/12
ih̄rāk̄ è.-üp 9a/19, 25a/13, 45a/18,
45a/16, 55a/1, 72b/2, 79b/11, 85b/19,
86a/1, 88a/13, 90b/1, 91a/14
ihtimām̄ è.-üp 2a/14
ilgām̄ è.-üp 50a/14, 81b/14, 87b/16
izālē è.-üp 85b/13
k̄urşlar̄ è.-üp 24a/17, 27a/10, 29a/4,
29b/4, 38a/3, 75b/1
men̄ è.-üp 111a/12
mülgamē è.-üp 48b/11
naḡ̄ è.-üp 49a/10, 51a/15, 52b/19,
59b/6, 60b/18, 62a/19, 65b/9, 66a/9,
70b/8, 70b/13, 70b/17
nuḡ̄ è.-üp 39b/9
recm̄ è.-üp 83b/11
rūsüb̄ è.-üp 74a/12, 88b/19
şah̄ifē è.-üp 74a/19
saḡ̄k̄ è.-üp 22b/8, 38a/3, 39b/16,
42b/7, 42b/13, 44a/19, 45b/9, 48a/7,
71b/8, 81b/9, 81b/18, 83a/19, 84b/8,
85a/16, 90a/9, 93b/9
şaḡ̄k̄ è.-üp 6a/15
şedd-i vaşl̄ è.-üp 54a/9, 59a/16,
82b/14
ta^ʿ fin̄ è.-üp 32a/1, 32a/11, 34b/5,
45b/6, 47b/9, 50a/17, 54b/19, 62b/2,
69b/12, 70b/9
ṭabḡ̄ è.-üp 32a/2, 37a/19, 46a/19,
53b/11, 59b/14, 72a/17, 73a/5,
81a/19, 84b/16, 90b/2, 90b/5, 90b/11,
111a/8, 112b/3, 115a/14, 119a/10
taḡ̄l̄il̄ è.-üp 28b/15, 32a/19
taḡ̄r̄ik̄ è.-üp 21b/16

taḡ̄t̄ir̄ è.-üp 10a/14, 12b/1, 13a/7,
14b/16, 15a/3, 17a/16, 25a/12, 26a/6,
27a/2, 32a/16, 34a/8, 45a/5, 48a/3,
48b/4, 49b/1, 50b/13, 51a/3, 53a/7,
53b/5, 54b/19, 55b/11, 56a/1, 57a/1,
58a/6, 58b/11, 59a/10, 61b/5, 62b/3,
62b/17, 63a/9, 75a/18, 80a/1, 82b/14,
84b/14, 9a/13
taş^ʿ id̄ è.-üp 41a/19, 50b/10
ṭayerān̄ è.-üp 30a/17
tebyīs̄ è.-üp 69a/12
tecfif̄ è.-üp 41a/19, 42b/15, 50b/3,
59a/18, 60a/12, 60b/4, 73a/9, 74a/4,
74b/14, 75b/12, 76b/2, 80b/9, 87b/7,
90b/17, 91b/19
tefr̄ik̄ è.-üp 17a/6
taḡ̄fif̄ è.-üp 45a/17
terṭib̄ è.-üp 25a/6, 27a/14, 48a/7,
65b/19, 81a/1, 82b/13
tesk̄in̄ è.-üp 13b/14
tesmiyē è.-üp 2a/15
vaşl̄ è.-üp 82b/16
vaż^ʿ è.-üp 28b/10, 34b/15
zevb̄ è.-üp 28a/12, 42b/8, 43a/11,
71b/9, 72a/10, 76a/1, 83b/10, 84a/18,
89b/12, 91b/5, 93b/18
ziyādē è.-üp 87b/14

edhān <Ar. -2- Yağlar.

e.+ ı 42b/18, 51b/12

edviyye <Ar. -3- İlaç, ilaçlar.

ḡānūn-ı isti^ʿ māl-ı e. 3a/4

e.+ ler 98a/1

e.+ leri 119a/11

edviyye' <Ar. -2- bk. edviyye.

e.-i bāride 3a/15

e.-i ḡarre 3a/13

edviyyetü'l-ḡalbiyyetü'l-şerife <Ar. -1- Kalple ilgili ilaçlar.

e.+ dir 92b/3

edviyyetü'l-muḡavviyyetü'l-şerife <Ar. -1-

- Güçlendirici ilaçlar.
e.+ dir 92a/8
- ef'âl** <Ar. -4- İlaçların işleri, etkileri.
e.-i zehebe 92b/4
e.+ i 91a/9, 91a/10, 92b/3
- efâviyye** <Ar. -1- Baharatlar.
e.+ den 39a/5
- ef'dal** <Ar. -1- İlaç veya ilaç ham maddelerinin daha faydalı, faziletli olma durumu.
e. 52b/5
- eflâk** <Ar. -7-
I. Semalar, gökler.
e.+ in 5a/17
II. Eflak, kaya tuzu, kayaların içinde billur gibi dört köşeli olarak oluşur.
milh-i e. 26b/1, 45a/5, 60b/9, 83a/10
milh-i e.+ i 27a/8, 48a/2
- efrâciyâ** <Lat. -8- Göz otu, çilek.
e. 63b/10, 64b/7, 98a/11
'aşir-i e. 115b/17, 22a/17
cevâriş-i e. 98a/9
milh-i e. 108b/4, 21b/10
- efrenc** <Ar. -27- Frenk, Avrupalı.
e. 2a/19
maraz-ı e. 15b/13, 66b/18, 71a/15, 82a/5, 87b/2, 86b/14, 87b/13, 91a/11
maraz-ı e.+ den 40b/14
habb-ı e.+ e 60b/15, 83b/16
maraz-ı e.+ e 30b/4, 35b/10, 50a/3, 50b/18, 68a/1, 73b/7, 80b/18, 82a/18, 85a/5, 85a/19, 85b/16, 89b/16, 92b/14, 109a/10
maraz-ı e.+ in 16a/10
- efrencî** <Ar. -4- Frenk, Avrupalılara ait.
hulâşa'-i e. 68a/1
mâ'-i e. 16a/9
tiryâk-ı e. 17b/1
zîmâd-ı e. 115a/10
- Efrenciyân** <Lat. -1- Bir hekim.
E. 53a/17
- eftimûn** <Gr. -5- Bağbozan, serent (*Cuscuta epythimum*), Türkçe gelin saçı, kıl otu da denir.
e. 10a/9, 13a/16, 96b/8, 105a/2, 105b/2
- eftimûnü'l-hadîdî** <Gr. - Ar. -1- Çeşitli hastalıklar için eftimun kullanılarak yapılmış bir tür yağ.
duhn-ı e. 44a/16
- efyûn** <Gr. -24- Haşhaş bitkisinden elde edilen uyuşturucu bir madde, afyon.
e. 10b/19, 11a/10, 12a/18, 18a/12, 78a/6, 97a/6, 100b/8, 101a/12, 101b/1, 101b/12, 104b/17
hulâşa'-i e. 74a/18, 77a/1, 77a/9, 78a/15, 78a/2, 78b/1, 78b/5, 78b/10, 79a/2, 100b/15
e.-ı müdebber 62b/10, 77a/19
e.+ i 74a/19
- eger** <Far. -8- Eğer, şayet.
e. 38b/7, 38b/11, 39b/14, 41b/13, 42b/4, 44b/15, 46b/9, 55a/6
- egir** <Gr. -8- Karın ağrısında kullanılan bir kök, andız; kasıkotu, azakeğeri, hazambel.
e. köki 14b/5, 96a/3
e. 10a/19, 21a/16, 31b/8, 36a/19, 36b/11, 8a/18
- egri** -1- Eğri boyun, turna ve mü'îlü'r-raqabe adı da verilen damıtma aleti.
e. 22b/8
- ehl** <Ar. -1- Sahip, malik, bir işte maharetli.
e.+ ine 108b/11
- ekber** <Ar. -1- Daha büyük.
tiryâk-ı e. 111a/9
- ekl** <Ar. -4- Yara.
e. eder 26a/15
e. 3b/3
e.+ e 117a/6
mâdde-i e.+ e 113b/17

ekle <Ar. -4- Üstünde belirlediği organı yavaş yavaş yiyip bitiren, yenirce denilen yara, kanser.

e.+ ye 26a/15, 35b/13, 40a/18, 60b/16

ekşer <Ar. -1- Genellikle, çoğunlukla.

e. 6a/18

ekşi -1- Ekşi.

e. gegirmegi “Mide asitlerinin yemek borusunu tıkaması sonucu oluşan durum” 95b/5

el -5- Kolun, bilek mafsalsından itibaren avuç ve parmakları içine alan ve iş görmeye, tutmaya yarayan kısmı.

e. ayak yarılmasına 39b/2

e. parmaklarının 5a/2

e. 46b/6

e.+ de 76b/5

e.+ in 5a/4

elbette <Ar. -1- Elbette, şüphesiz.

e.+ de 108b/7

el-faslü'l-evvel <Ar. -1- Birinci fasıl.

e. 3b/7

elibbā <Ar. -1- Akıl sahipleri, akiller.

esâtize'-i e. 2a/1

elli -125- Elli.

e. altı 118a/10, 17b/15, 84a/8

e. 7a/19, 7b/13, 10b/8, 12a/10, 12b/13,

15a/6, 15b/15, 16a/16, 18a/13, 21a/4,

23a/11, 23a/14, 23b/13, 24a/16,

29b/17, 31a/1, 31a/8, 31a/10, 31b/4,

32a/1, 33a/14, 34a/7, 35a/2, 36a/6,

37a/1, 37a/11, 41b/10, 43a/15, 44b/6,

44b/11, 45b/2, 45b/17, 46a/13,

46a/19, 46b/2, 47a/3, 47a/7, 52a/10,

53a/14, 53b/4, 57a/17, 58b/19,

59a/14, 59a/15, 60a/15, 64a/8, 68a/3,

69a/11, 80a/5, 80a/7, 85b/4, 86b/16,

93a/17, 93a/18, 94a/9, 99b/4, 108b/5,

111a/13, 111b/13, 113a/17, 113b/10,

115b/19, 116b/16 117a/7, 117b/14,

118b/4

iki yüz e. 43b/11, 62a/6, 64a/19,
65a/13, 118a/6

ikiyüz e. 10a/13

yüz e. 9b/16, 12a/18, 13a/6, 15a/11,

31b/16, 32a/10, 35a/7, 43a/6, 43a/10,

43a/16, 49b/14, 55a/19, 56a/2,

58a/18, 62a/14, 84a/7, 98a/14, 98b/3,

114b/10, 114b/14, 116b/8, 117a/2,

117a/14, 118a/1

e.+ şer 7b/17, 7b/8, 8b/16, 9a/9,

10b/15, 14b/13, 18b/2, 20a/10,

24b/11, 33b/1, 47a/4, 55b/13, 73b/12,

81b/4, 82b/6, 94a/10, 101a/18,

113b/11, 116b/14, 117b/11

iki yüz e.+ şer 22a/7

yüz e.+ şer 12b/14, 23b/18, 89b/7,

96a/3, 117b/10

el-makāletü'l-ülā <Ar. -1- Birinci makale.

e. 2b/6

elmās <Gr. -1- Billurlaşmış saf karbondan ibaret, çok sert, çok kıymetli parlak taş.

e. 6a/19

el-muhtār <Ar. -1- Seçilmiş.

e. 100a/14

elvānāt <Ar. -1- Renkler.

e.+ da 27a/7

em' ā <Ar. -14- Bağırsak, mideden anüse kadar olan sindirim organı.

e. 36a/11, 66a/7

e.+ larda 95a/17

e.+ ya 38a/7, 40a/6, 52a/3

ķurūḥ-ı e.+ ya 35b/4

saḥc-ı e.+ ya 118b/18

e.+ yı 19b/14, 56b/11, 58a/10, 67a/11

ķurūḥ-ı e.+ yı 41b/14

veca'-ı e.+ yı 29b/14

em' āne <Ar. -1- Bağırsaklar.

e.+ leri 52b/13

emlec <Ar. -1- Hindistan'a mahsus devâyî

bir meyve, amlacotu (<i>Phyllanthus emblica</i>).		e.-1 dimāğın 50b/7, 76b/16, 92b/4
kābilī-i e. 105a/1		e.-1 dimāğiyye 69a/16, 99b/2
emlik -2- Morumsu ve sarı çiçekli yabancı bir ot türü (<i>Scorzonera acuminata</i>).	93b/6	e.-1 dimāğiyyeniñ 8a/16, 73a/11,
e.+ i 19b/14, 20a/2		e.-1 dimāğiyyeye 38a/15, 39a/15, 46a/10, 98b/11, 102b/6
emniyye <Ar. -1- Emniyet, emnlik, korkusuzluk.		e.-1 dimāğü'l-bārideye 108a/17
u.+ siyle 2a/10		e.-1 hārre 36b/18, 58a/13
emrāz <Ar. -163- Hastalıklar.		esbāb-ı e.-1 hārre 3a/10
e. 2b/14		e.-1 hārreniñ 9a/5
cemī'-i e. 84a/6		e.-1 hārreye 97b/1
esbāb-ı e. 2b/12		e.-1 qalbe 55a/17, 64a/1
evkāt-ı e. 2b/16		e.-1 qalbiñ 13b/4, 26b/5, 55b/8
e.-1 'ayna 105a/18		e.-1 qalbiyeniñ 94a/16
e.-1 'ayniñ 21a/19		e.-1 kebed 101a/9, 38a/7, 58a/9
e.-1 'ufūniyye 11a/19	86a/18	e.-1 kebede 12b/19, 60b/2, 76a/9,
e.-1 'ufūniyyeye 7a/16		e.-1 kilye 44b/10, 53a/16
e.-1 'aşāb 53a/10,		e.-1 kulūb-ı hārreniñ 13b/15
e.-1 a' şāb 53a/10, 87b/3, 92b/5		e.-1 ma' de 11b/7, 36a/11, 99a/14
e.-1 balgamiyye 69b/10		e.-1 ma' deniñ 92a/4, 111b/14,
e.-1 balgamiyyeniñ 31b/2		e.-1 ma' deye 54a/5, 57b/9, 81a/8
e.-1 balgamiyyeye 64b/16, 69b/6		e.-1 mafāşla 35b/7, 105b/5,
e.-1 balgamiyyeyi 65b/1		e.-1 meşāneye 32b/5, 53a/4
e.-1 bāride 61a/3		e.-1 müteţāvile-i 'ufuniyyeye 57b/4
sebeb-i e.-1 bāride 3a/13		e.-1 müzminiye 92a/4, 102b/5,
e.-1 bārideniñ 32b/6, 32b/19, 38a/6,		e.-1 müzminiyyeye 20a/1
95b/15, 96a/1, 97b/13		e.-1 özüne 32b/5
e.-1 bārideyi 97a/13		e.-1 raḥma 54a/19, 60b/15
e.-1 bāridiyye 31a/5, 72b/10		e.-1 raḥmiñ 61a/19, 74b/9
e.-1 cilde 36a/4, 82a/19, 82a/6,		e.-1 re's 18b/16, 63b/5, 66b/6, 97b/10,
85b/16, 87b/13		104b/8
e.-1 cildiñ 75a/9		e.-1 re'se 65b/17
e.-1 cildiyyeniñ 25a/4, 80b/18,		e.-1 re'siñ 10a/17, 23b/2, 64b/3
110a/17		e.-1 rediyyeyi 100b/18
e.-1 cildiyeye 27b/7, 66b/19, 69a/10,		e.-1 riyyeniñ 71a/15
83b/16		e.-1 riyyeye 35a/14, 56b/11, 72b/5
e.-1 demeviyeye 87b/2		e.-1 şadra 56b/12, 58a/11
e.-1 dimāğ 53a/3		e.-1 şadriñ envā'ına 83b/17
e.-1 dimāğa 60a/4		e.-1 şadriñ 78a/19

e.-ı şafrāviyyeniñ 65a/11, 69b/16,
74a/14

e.-ı semiyeye 54a/3, 63a/11

e.-ı semūmiyyeye 66a/14

e.-ı sevdāviyye 65a/4

e.-ı sevdāviyyeniñ 38a/11, 71a/4,
73b/18

e.-ı sevdāviyyeye 17b/5, 20b/15,
44a/2, 66b/19

e.-ı tārīreyi 91a/2

e.-ı tārīriyyeye 13a/11

e.-ı tārīriyyeyi 26b/17, 67a/12, 75a/6,
103b/3

e.-ı terkīb 2b/15

e.-ı t̄hāle 86a/17, 91b/16

e.-ı vebā'iyeye 7b/15, 53a/4, 55a/3

e.+ a 3a/1

keşir-i e.+ a 71a/14

e.+ dan 92b/6, 108b/19,

e.+ ı 2b/14, 58a/16, 86b/7, 91a/10

cemī'-i e.+ ı 80b/6

envā'-ı e.+ ı 48a/16

esbāb-ı e.+ ı 2b/11

e.+ lara 106a/12

e.+ ları 92b/10

e.+ larıñ envā'ına 83a/13

e.+ larıñ 14a/8, 16a/3, 35b/17

e.+ larına 12b/5, 99b/3, 108a/11

emrāzū'd-daḥile <Ar. -1- İç hastalıklar.

e. 49a/5

emrāzū'd-dimāg <Ar. -1- Beyin hastalıkları.

e. 92a/3

emrāzū'l-ayn <Ar. -1- Göz hastalıkları.

mā'-i e. 21a/19

emrāzū'l-ma'de <Ar. -1- Mide hastalıkları.

e. 41b/15

emşali <Ar. -1- Örneğe ait, benzeri gibi.

e. 96b/2

emyā <Ar.-1- Öldürücü.

bevāsīr-i 'e.+ yı 35b/11

encere <Far. -5- Isırgan otu (*Urticaceae*).

bezr-i e. 12a/8, 53b/1, 56b/18, 96a/13,
108a/8

encibār <Far. -9- Beş parmak otu (*potentilla erecta*).

e. 31b/12, 33a/3, 33a/18, 70b/7,
115b/2, 116b/2

ḡamīre'-i e. 44b/4

ḡulāşa'-i e. 46a/9, 70b/6

endeçāk <? -3- Bir bitki adı?

e. 32a/4, 43b/5

duhn-ı e. 43b/2

endeçākī <? -1- Bu adla anılan bitkiyle ilgili?

belesān-ı e. 32a/2

enderānī -10- Billur renkte tıbbi bir tuz, saf tuz,

Hacı Bektaş tuzu.

duhn-ı milḡ-i e. 46a/4

milḡ-i e. 21b/19, 46a/6, 62a/5, 82b/11,
82b/17, 88a/9, 90a/5, 99b/8, 103a/7

enf <Ar. -3- Burun.

e. 115b/4

ḡurūḡ-i e.-i reddiyyeye 42b/5

bevāsīr-i e.+ e 35b/15

enfās <Ar. -1- Nefesler, soluklar.

e.-ı 'iseviyye 1b/14

enfiḡatū'l-erneb <Ar. -1- Tavşan sütü.

duhn-ı e. 68a/16

engerek yılanı <Gr.-1- Engerek yılanı, başı

üçgen şeklinde rengi siyaha yakın,
zehirli bir yılan türü.

e. 63a/12

enşārehum <Ar. -1- Yardım.

e. 2a/6

ense -1- Ense, boyun arkası.

e.+ sine 57b/8

enḡüle <Ar. -1- Kafur kokulu ve zencefil

cinsinden uyuşukluğu giderici bir kök,
peygamber düğmesi koku.

e. 110a/4

envā' <Ar. -93- Çeşit, tür.

e. 4a/11, 16b/1, 30a/8, 107a/7, 110a/1
e.-ı ahlâtı 73a/12, 74b/16, 93b/16
e.-ı emrâzı 48a/16
e.-ı fatka 31b/11
e.-ı hummeyâta 49a/8, 60b/14,
70b/12, 90a/1
e.-ı istiskâya 53b/19, 87a/10
e.-ı kûlunca 40a/12
e.-ı mâlihûlyâya 83a/12
e.-ı nev'ine 92b/4
e.+ ı 72b/16
e.+ına 8a/16, 9a/5, 10a/17, 13b/16,
13b/4, 14b/18, 16a/4, 23b/2, 25a/4,
26b/6, 31b/3, 32b/6, 32b/19, 33a/7,
33a/17, 34a/11, 35a/15, 35b/17,
38a/6, 38a/12, 40b/7, 40b/8, 40b/14,
41a/6, 42b/19, 43a/9, 43a/18, 44a/3,
45a/4, 49a/6, 50b/8, 55a/17, 55b/8,
58a/14, 61a/19, 64b/3, 65a/11, 70b/6,
71a/4, 71a/15, 73a/3, 73b/18, 74a/15,
74b/10, 75a/9, 75b/6, 76b/17, 78a/19,
80b/18, 92a/4, 93b/7, 94a/16, 94b/10,
94b/18, 96a/2, 97b/13, 98a/17,
110a/18, 110b/2, 111b/15, 115a/11,
116a/4, 118a/5
emrâz-ı şadıñ e.+ ına 83b/18
emrâzlarıñ e.+ ına 83a/13
e.+ ında 6a/11
e.+ını 10a/2, 110a/17, 24b/16, 30b/8,
69b/16, 75b/18, 104b/14
erba'a <Ar. -1- Dört, dördüncü.
ahlâtı e. 3b/6
erbâb <Ar. -1- Bir işten iyi anlayan, o işte
becerikli.
e.-ı beyinde 1b/11
erîş- -1- Ulaşmak, olgunlaşmak.
ê.- di 2a/12
ermeni <Ar. -29- Ermeni.

hacer-i e. “Ermeni taşı denen ve tıpta
ilaç olarak kullanılan bir madde”
108b/14

kil-i e. “Ermeni kili denen ve ilaç
olarak kullanılan bir tür kil” 118b/14

ñin-i e. “Ermeni kili, rengi siyaha
çalar, kırmızı renkli, biraz yumuşak,
yağlı ve kuru bir çamur” 10b/7,
27b/15, 28a/1, 28a/3, 29a/3, 29b/3,
29b/10, 30b/11, 38a/2, 53a/12,
77b/14, 79b/6, 93a/12, 93b/1, 94b/3,
93b/4, 97a/16, 97b/7, 99a/17, 106b/6,
107a/4, 107a/10, 108b/14, 113a/18,
113b/15, 114a/12, 115b/2

erneb <Ar. -1- Tavşan.

e.-i mükelles 67a/19

ervâh <Ar. -5- Ruhlar, canlar.

e.+ a 92a/9

e.+ ı 7a/12, 54b/1

e.+ ları 29a/16

e.+ larıñ 6a/3

esâtize' <Ar. -1- Üstatlar, ustalar.

e.-i elibbâ 2a/1

esbâb <Ar. -3- Sebepler.

e.-ı emrâz 2b/12

e.-ı emrâz-ı hârre 3a/10

e.-ı emrâzı 2b/11

eşer <Ar. -2-

I. Bir kimsenin meydana getirdiği şey.

e.-i feyz-i bañşa 2a/13

II. Belirti, iz, alamet.

e.+ i 5b/12

esfil <Ar. -64- Alt, aşağı.

ğurş-ı e. 79a/1

e.-i fıstık 99b/5

e.-i qar'ada 24a/9, 25b/7, 34a/1,
37b/7, 39a/12, 45b/14, 47b/7, 48a/5,
49a/12, 49b/2, 50a/1, 50a/18, 50b/15,
52b/4, 53a/2, 53a/8, 58b/13, 59a/4,
59b/15, 59b/4, 59b/7, 62b/1, 63a/18,

- 66a/2, 75a/1, 75a/3, 75b/15, 75b/4,
88b/7, 92a/2
e.-i qar'aya 26a/19, 66a/11, 71a/1,
71b/18, 73a/7, 74b/13
e.-i mişli 50b/14
e.-i zücâcda 33b/17, 93b/10
e.+ de 30a/13, 34b/14, 40b/12,
41a/12, 47a/18, 49a/14, 49b/16,
58b/1, 60a/3, 61a/9, 62b/13, 63b/2,
71b/5, 72a/5, 72b/19, 85a/18, 85a/3,
88a/5
e.+ i 81b/1, 85a/2, 86a/10, 91a/8
e.+ iñ 86b/9
- eskâbyüzâ** <Lat.-9- Türkçe giciyik otu derler.
Yunanca senderitis de denir.
e. 12a/6, 56b/16, 68a/4, 68b/2, 68b/9,
72b/7, 79b/2, 7b/3, 89b/2
- eskil** <Gr. -1- Adasoğanı (*Scilla maritima*). krş.
başal.
e. 14b/9
- eski** -1- Eski, müzmin.
e. 115a/5
- esnân** <Ar. -3- Dişler.
e.+ e 57b/12
sevâd-ı e.+ e 21b/18
veca' -ı e.+ i 38a/8
- espikû** <?-1- Bir tür darı, pirinç türü.
duhn-ı e. 32b/13
- esrâr** <Ar. -8- Sırlar, gizemler.
e. 101a/18
e.-i 'acîbedendir 107b/19, 99a/1
e.-i 'acîbedir 21b/18, 7b/19
e.-i 'azîm 102a/17
e.-i hafîdir 68b/14
e.-ı mektûmiyye 1b/12
- essensîfikâte** <?-1- Kimyevi bir madde.
e. 72a/1
- esved** <Ar. -12- Siyah, kara.
bezr-i haşhâş-ı e. 11a/6
fulful-i e. 79a/9, 95a/11, 97a/9
- harbak- e. 65a/15
harbak-ı e. 67a/1, 70a/13, 70a/14
helîlec-i e. 17b/10
zebîb-i e. 17a/2
e.-i mâzeryün 56b/5
harbak-ı e.+ i 62a/18
- eşheb** <Ar. -4- Beyaz.
'anber-i e. 32a/17, 53b/11, 60a/19,
64a/12
- eşkarü'l-levn** <Ar. -1- Kırmızı renkli.
af'î-i e. "kırmızı engerek yılanı"
89a/18
- eşribe** <Ar. -1- İçilecek şeyler, içkiler.
e.+ ler 57b/8
- eşyâ** <Ar. -2- Yaratılmış olan her şey,
şeyler, nesnelere.
e. 3b/11
havâşş-ı e.+ y1 2b/8
- eşyâ'** <Ar. -1- bk. eşyâ.
e.-i mürâttebe 92b/11
- et** -4- Et.
I. Diş köklerini kaplayan kalın
kırmızımtrak tabaka.
diş e.+ in 92b/19
diş e.+ leri çürümesine 21b/17
II. İnsan ve hayvan vücudunun kas ve
yağdan meydana gelen, kemikle deri
arasında bulunan kısım.
e.+ i 6b/14
e.+ ini 6b/8
- êtdür-** -14- Ettirmek, yaptırmak.
tahrîk è.- en 5b/15
devr è.- esin 28b/11, 29a/13, 30a/16
hıfz è.- esin 74b/7
rüsüb è.- esin 75b/11
tabh-ı gâliyân è.- esin 29b/19
rüsüb è.- üp 72b/3, 74a/2, 74b/7,
76b/1, 80a/16, 81a/18, 82a/2
- eşbâ** <Ar. -1- Tabipler, doktorlar, tıp ilmini
bilenler.

- e.+ sınıñ 45b/1
- eṭṭbbā'** <Ar. -3- bk. eṭṭbbā.
e.-ı kīmyā 68b/15
e.-ı kimyāyı 39b/3, 7a/11
- eṭṭrāf** <Ar. -2- Çevreler, yanlar, uçlar.
e.+ a 2a/10
e.+ larıdır 4a/7
- evcā'** <Ar. -10- Ağrılar, sancılar, acılar, sızılar.
e.-ı bārideniñ 33a/7
e.-ı kesr 85a/9
e.-ı mafāşıl 96b/14
e.-ı mafāşıla 112b/1
e.+ ı 101a/1
e.+ ları 20b/4, 28a/5, 40b/4
cemī' -i e.+ ları 29a/9
e.+ ların 30b/
- evḳāt** <Ar. -1- Vakitler, zamanlar.
e.-ı emrāz 2b/16
- evrak** <Ar. -1- Bitkilerin yaprakları.
e.-ı zümürüd 97b/4
- evrām** <Ar. -24- Vücutta meydana gelen ağrı,şiş, yumru, kızarıklık; enfeksiyon.
e.-ı 'ufūniyyeye 39b/4
e.-ı bāride 75a/7
e.-ı bārideye 46b/8
e.-ı bārideyi 32b/7
e.-ı batnı 111b/4
e.-ı dāḥile 56b/13
e.-ı dāḥileniñ 40b/7
e.-ı dāḥiliyye 85b/16
e.-ı demeviyyeyi 100a/15
e.-ı şedī 35b/11
e.+ a 83b/16
e.+ ı 17a/11
e.+ lara 29a/15
uškīrūs e.+ lara 117a/6
e.+ ları 28b/19, 30a/19, 32b/18, 35b/5, 36a/5, 41b/12, 44a/6, 59b/19,
- 91a/11, 115b/11
- evrāmāt** <Ar. -1- Vücutta meydana gelen ağrılar, kızarıklıklar, şişler, yumrular; enfeksiyon ve iltihaplanmalar.
e.+ a 91b/11
- evrāmü'l-aḥşā'ı'l-ḥāriyye** <Ar. -1- İç organlarda meydana gelen iltihaplanmalar, enfeksiyonlar.
e. 91b/15
- evvel** <Ar. -6- Önce, ilk, birinci.
e. 75b/6, 99a/11, 104a/17
hażm-ı e. 3b/4
e.+ ki 4b/10
e.+ kişi 5a/6
- evvelā** <Ar. -1- Birinci olarak, her şeyden önce, ilk önce.
e. 4b/13
- evveli** <Ar. -11- En evvel, en önce olan.
e. 2b/12, 2b/14, 2b/17, 2b/18, 3a/2, 3a/5, 3a/10, 3a/14, 3b/1, 5a/10, 5a/8
- ey** -1- Ünlem.
e. 3b/2
- eyle** -11- Yapmak, etmek.
taḥlīl e.-düği 47a/13
müştēmil e.- dik 2a/18
beyān e.- mek 2a/17
farḳ e.- mekde 7a/8
isti' māl e.- mekden 3a/13
ḳabūl e.- mez 7a/2
vuḳu' -ı taḥallūf e.- mez 5b/18
ıṣḳātdan e.- r 16b/3
ṭavīl e.- r 19a/18
ma' cūn e.- yesin 100a/7
ibdāne-i şarf e.-yüp 1b/10
- eyrelti** <Far. -1- Eyrelti otu, Kuzgun otu, kargadöleği (*Driopteris filixmas*). krş. serḥeş.
e. 'uşāresi 111b/9
- eyyām** <Ar. -1- Günler.
'ukūd-ı e.+ ı 1b/10

ezrak <Ar. -1- Gök renginde, mavi.
yâkût-ı e. 6b/2

F

fâ'ide <Ar. -3- Fayda, yarar.

f.+ si 114b/8, 94a/5, 108b/11

fahm <Ar. -2- Kömür.

âteşli f. 76a/2

f.-i meshûk 89a/5

faḳḳâh <Ar. -1- Her otun ve ağacın çiçeği.

f. 79a/10

fâlic <Ar. -1- Felçli, felç hastası.

f. 53a/4

farâsiyün <Ar. -4- Yabani pırasa, dağ

pırasası (*Marrubium alysson*).

f. 105a/7, 12a/6, 56b/15, 79a/15

fârîkûn <Ar.-Far. "heyy-ü fûrîkûn" -1-

Yara otu, kılıç otu, koyunkıran,
kantaron

(*Erythraea centaurium*). krş.

kañtariyün.

duhn-ı f. 113a/8

farḳ <Ar. -1- Ayrım.

f. eylemekde 7a/8

fârûḳ <Ar. -15- Keskin.

mâ'-i f. "Keskin su." 44b/2, 59b/3,

60a/6, 60a/9, 79b/15, 81a/17, 81b/5,

82a/1, 82b/8, 86b/8, 87a/6

mâ'-i f.+ a 87b/7

tiryâḳ-ı f. "Panzehir." 68b/13, 69a/6

tiryâḳ-ı f.+ dan 99b/16

fâside <Ar. -18- Bozuk, kötü.

aḥlât-ı f.+ yi 18a/17, 18b/11

ruḩbât-ı f.+ yi 30b/7, 58a/15, 64a/14,

64b/11, 66b/5, 66b/17, 71a/11,

71b/13,

82a/7, 87b/14

ruḩbet-i f.+ yi 36a/3, 53a/10, 57b/14,

75a/6, 92b/9, 104b/7

faşl-ı fi'l-cevârişân ve'l-ma' cünâti'l-

mücerrebeti'l-efrenciyye <Ar. -1- Denenmiş
Frenk macunlarının anlatıldığı bölüm.

f. 94a/6

faşl-ı fi'l-ehârâti'l-muşa' adati'l-efrenci <Ar. -

1- Kaynatılmış Frenk çiçeklerinin
anlatıldığı bölüm.

f. 79b/13

faşl-ı fi'l-hubûbat <Ar.-1- Tahılların anlatıldığı
bölüm.

f. 100b/7

faşl-ı fi'l-işbâgât ve'l-elvânâti'l-mu' tebereti'l-

efrenciyyeti'l- müsemmi <Ar. -1- Frengi
muteber renklerin ve boyaların anlatıldığı
bölüm.

f. 58b/7

faşl-ı fi'l-ekâsîrâti'l-efrenciyye <Ar. -1- Frenk
iksirlerinin anlatıldığı bölüm.

f. 53a/15

faşl-ı fi'l-merhemât <Ar.-1- Merhemlerin
anlatıldığı bölüm.

f. 110a/8

faşl-ı fi'l-miyâhâti'l-muḳaṭṭirâti <Ar. -1-

Damıtılmış suların anlatıldığı bölüm.

f. 7a/14

faşl-ı fi'l-mukellesât ve za' firânâti'l-

ma' deniyye <Ar.-1- Zafirân madeni
ve kireçlerin anlatıldığı bölüm.

f. 84a/12

faşl-ı fi'l-mülûhâti'l-kimyâviyye <Ar.-1-

Kimyasal tuzların anlatıldığı bölüm.

f. 89a/11

faşl-ı fi'l-sufûfât <Ar.-1- Toz halindeki

ilaçların anlatıldığı bölüm.

f. 106a/1

faşl-ı fi'z-zîmâdât <Ar. -1- Yakılların anlatıldığı
bölüm.

f. 115a/9

faşl-ı fi belesânâti'l-efrenceti'l-mücerrebe <Ar.
-1- Denenmiş Frenk yağlarının

- anlatıldığı bölüm.
f. 30b/14
- faşl- 1 fî edhānāti'l-muqaṭṭarāti'l-mücerrebeti'l-efrenciyye** <Ar.-1- Damıtılarak denenmiş yağların anlatıldığı bölüm.
f. 37a/12
- faşl-1 fî'l-ḥulāṣāti'l-mücerrebeti** <Ar. -1-
Denenmiş özlerin anlatıldığı bölüm.
f. 64b/2
- faşl-1 şālīs** <Ar. -1- Üçüncü bölüm.
f. 6b/16
- faşl-1 şānī** <Ar. -1- İkinci bölüm.
f. 5b/18
- faşlū'n-fî'l-ervāḥāt** <Ar.-1- Koku, esansların anlatıldığı bölüm.
f. 23b/1
- fāşirā** <Gr. -10- Ören gülü, ak asma, ak sarmaşık, bin kulaç. Köküne semiz kabak denir (*Viburnum gallorum – vitis nigra*).
f. 62b/5, 66b/11, 68a/11, 99b/4,
103b/10
ḥabb-ı f. 103b/10
ḥulāṣa'-i f. 64b/13, 74b/9, 104a/13
tāze f.+ yı 74b/11
- fatḳ** <Ar. -6- Kasık yarığı denilen bir nevi hastalık, fitik.
f.-1 laḥmiyye “Etili, yumrulu fitik.”
27a/5
f.40b/7, 50b/17, 70b/6
f.+ a 46b/13
envā'-ı f.+ a 31b/11
- fāṭr** <Gr. -1- bk. faṭrāsāliyūn.
mā'-i f. 98b/7
- faṭrāsādiyūn** <Gr. -1- bk. faṭrāsāliyūn.
mā'-i f. 103b/15
- faṭrāsāliyūn** <Gr. -5- Yabani kereviz (*Petroselinum oreoselinum*).
f. 27b/17
aşl-ı f. 17a/14
- bezr-i f. 18b/5, 96a/13, 96b/18
- faṭrāsāliyūn** <Gr. -1- bk. faṭrāsāliyūn.
aşl-ı f. 63a/1
- fāvāniyā** <Ar. -37- Ayıgülü, şakayık.
(*Paoenia officinalis*). krş. 'ūdū'ş-
şalīb.
f. 8a/18, 14a/10, 16b/9, 19a/13,
20a/12, 24b/8, 36b/1, 62b/5, 63b/8,
64b/4, 68a/10
bezr-i f. 23b/3, 28b/3, 36a/18, 64b/4,
100a/4, 100b/2, 109b/13, 110b/12
duhn-ı ḥabb-ı f. 70a/5
ḥabb-ı f. 14a/14, 15a/16, 16b/9, 19a/1,
54b/7, 55b/1, 62b/8, 108b/1, 63b/13,
98b/14
ḥulāṣa'-i f. 104a/13
mā'-i f. 25b/11, 55b/7
milḥ-i f. 55b/4
zehre-i f. 54b/12, 63b/12, 64b/6
- Fayūrāntū** <?-2- Bir hekim.
F.+ nuḥdur 21b/17, 22a/11
- Fayūrāvāntūs** <?-1- Bir hekim.
F.+ uḥdur 23a/5
- faẓālāt** <Ar. -1- Vücuttaki artık, dışkı vb.nin çoğul şekli, necasetler, pislikler, dışkılar.
f.-ı demi 51a/14
- fazla** <Ar. -1- Fazla, artık.
f. 48a/6
- febre kronika** <Fr. -1-Kronik ateş.
f.+ya 71b/16
- fehm** <Ar. -2- Anlama, anlayış.
f.+ i 100a/16, 63b/6
- felāfil** <Ar. -1- Biberler.
cevāriş-i f. 95b/12
- felāsife** <Ar. -2- Birçok faydası olan ve çeşitli otlarla hazırlanan bir tür macun.
rūḥ-ı zāc-ı f. 25b/12, 91a/16

felc <Ar. -26- Felç, vücudun bir kısmında veya bütününde hareket ve hissin azalması veya kaybolması.

f. 14a/7, 15b/13, 18b/17, 39a/15, 44b/15, 53b/18, 54a/18, 63b/6, 65b/6, 71a/14, 73a/10, 76b/16, 89a/14, 92b/5, 93b/6, 97b/10, 98b/10, 98b/11, 99b/3, 100a/16, 108a/16
f.+e 32b/17, 35b/14, 40a/7, 58a/12, 92a/15

felencmüşk <Far. -4-Yemen'den getirilen hoş kokulu, sarı renkli bir tohum, besbase yaprağı.

f. 18b/6, 64a/5, 67a/14
bezr-i f. 10a/4

felüşkūn <Gr.-8- Yarpuz denen bitki, pülüşkūn (*Mentha pulegium*).

f. 23b/11, 57b/18, 61b/1, 68a/12, 95a/1, 96a/12
duhn-ı f. 107b/16
milh-i f. 107b/15

felgamāgūgūn <? -1-. İltahaplı (mavi?) bir balgam türü.

hulāşa'-i f. 66b/5

felgamūni <Gr. -1- İltahap, balgam.

f.+ lere 75a/8

Felürneṭinūs <?-1- Bir hekim.

F.+ uñdur 36b/14

femm <Ar. -2- Ağız.

kurūh-ı f. 93a/4, 93a/14

fencengüşṭ <Far. -2- Beş parmak, hayıt ağacı (*Vitex agnus castus*).

f. 114a/19

bezr-i f. 23a/1

ferah <Ar. -12- İlaç ve ilaç ham maddelerinin vücuda verdiği rahatlık, ferah.

f. verir 10a/17, 12a/3, 12b/4, 19b/13, 20a/8, 42a/7, 73b/16, 92b/8, 97b/3, 100b/18, 102a/3
f. 51b/19

ferāntīs <?-1- bk. ferāntīs.

f. 106a/8

ferāntīs <? -2- Ateşe bağlı olarak oluşan ve sersemlik, dalgınlık vb. belirtiler gösteren bir tür beyin hastalığı.

f. 92b/5, 97a/4

feres <Ar. -17- At, beygir.

batn-ı f.+de "Maddelerin veya hazırlanan karışımların mayalanmaları ve kıvama gelmeleri için gömüldükleri özel ortam."
24b/12, 26a/11, 26b/13, 28b/6, 28b/10, 31b/16, 33b/4, 35b/1, 37b/6, 38b/2, 41a/10, 43b/6, 50a/17, 52b/1, 55a/15, 58a/6, 61a/7

ferfiyūn <Ar. -17- Sütleęen otu ve bundan elde edilen tıbbi bir zamk (*Euphorbia pepłis*).

f. 31a/8, 32b/10, 37b/2, 47a/6, 48a/12, 100b/1, 105b/18, 105b/6, 112b/10, 112b/6

duhn-ı f. 44b/14, 112b/3

hābb-ı f. 103a/16

hulāşa'-i f. 69b/10

f.-ı ebyaz 44b/17

f.-ı müdebber 103a/17

f.+ ı 69b/11

ferşü'l-hāf <Ar. -5- Bir şeyin kenarına sermek.

f. edüp 88a/10, 88a/18, 88a/8, 88b/2, 89b/14

fesād <Ar. -3- Bozma, bozulma, kötüleşme.

f. 5b/4

f.-ı demden 92a/11

f.+ ina 98b/9

feth <Ar. -3- Açma, açılma.

f. eder 18a/18, 24b/16, 57a/16

fevā'id <Ar. -1- Faydalar, yararlar.

f.-i ğayr-i ma' lümüyyeye 1b/13

feylesūf <Ar. -6- Felsefe ile uğraşan,

filozof. (Metinde terkip adı).

- belesân-ı f. 35a/4
duhn-ı f. 44a/9
kibrît-i f. 77b/7, 78a/4, 78b/14
ñin-i mahtûm-ı f. 77a/14
- Feyürâvânetûs** <?-4- Bir hekim.
F.+ uñdur 34b/16, 35a/4, 36a/10,
44a/9
- feyz** <Ar. -2- Bolluk, çokluk.
eşer-i f.-i bañşa 2a/13
f.-i rabbâni 2a/12
- fi'l-envâ' ü'l-mütevellide mine'l-envâ' ü'l-**
muhtelif <Ar. -1- Farklı türlerden
ortaya çıkanların anlatıldığı bölüm.
f. 5b/18
- fi-keyfiyyeti tağayyür-i şuveri'l-ecsâm** <Ar.-1-
Cisimlerin suretlerinin değışimleri.
f. 6b/17
- fil** <Ar. -2- Fil, Afrika ve Asya'nın sıcak
bölgelerinde yaşayan, çok iri, kalın
derili hayvan.
f. dişi 102a/6
- fındık** <Far. -1- Fındık, Palamutgillerden,
küçük bir ağaç türü ve bu ağacın dışı
sert kabuklu yemişi (*Corylus*
aveliana).
f. 94b/17
- fıstık** <Far. -6- Antep fıstığı, çam fıstığı veya
yer fıstığı denilen yemişlerin genel
adı. (*Pistacia vera*).
f. kabuğı 102a/4
f. 58a/2
esfil-i f. 99b/5
f.-ı rûmî 99a/2
f.-ı şâmî 53b/2, 99a/2
- fızza** <Ar. -6- Gümüş.
f. ma' deninden 6b/2
f. 80b/3
bürâde'-i f. 88a/4
varağ-ı f. 82a/9, 104a/16,
f.-i mükelles 84b/12
- fıkr** <Ar. -1- Fikir, düşünce.
f.+ e 92b/7
- fi'1** <Ar. -2- İlaç veya ilaç ham maddelerinin
vücutta meydana getirdiği iş, etki.
f.+ i 25a/17, 71a/19
- Fransa** <Fr. -1- Fransa.
F. 53a/17
- firengi** <Far. -4- Çoğunlukla cinsel ilişki veya
irsiyet yoluyla geçen, tedavi
edilmediği taktirde çok tehlikeli
çıbanlar, lekeler, cilt bozuklukları, saç
dökülmesi, deride ve kemiklerde
şişler, sağırılık, körlük, felç, sara,
menenjit gibi kötü sonuçlar doğuran
ve neslin bozulmasına sebep olan
hastalık, Firengi hastalığı, sifilis.
f. yaralarıñ 115a/10
f. 115b/11
ğabb-ı f. 102a/11
merhem-i f. 113a/15
- Frenk** <Fr. -5- Avrupa, Avrupalı.
F. marazına 102a/11
F. zağmetine 101b/13, 113a/16
F.+ ler 49a/15, 63a/5
- fû** <Ar. -5- Girit sümbülü, büyük kedi
otu (*Valeriana dioscorides*).
f. 16b/8, 36a/19, 54b/3, 64b/6, 68b/7
- fülâd** <Ar. -5- Çelik.
f. 106a/7
milğ-i f. 90a/15
sufûf-ı f. 106b/16
taştîr-i f. 90a/13
f.-ı müdebber 106b/17
- fülât** <Ar. -1- bk. fülâd.
milğ-i f. 104b/11
- fulful** <Ar. -47- Biber, kara biber (*Piper*
nigrum).
f. 12b/8, 47a/6, 54b/10, 95a/1, 96a/4,
100a/6, 101a/16, 101a/19, 101b/12,
101b/13, 102a/5, 103b/16, 104a/15,

110b/13, 112b/12
 ʿūd-ı f. 64a/18
 dār-ı f. 12a/16, 23b/9, 37a/3, 37a/17,
 53a/18, 54b/9, 57b/16, 67b/17, 79a/8,
 89b/5, 95a/12, 95b/2, 95b/7, 96a/4,
 96a/12, 96b/18, 98a/8, 98a/12, 99b/7,
 101a/6
 duhn-ı f. 52b/7, 77b/16
 f.-i ebyağ 23b/8, 79a/9, 89b/5, 95a/11,
 95b/8
 f.-i esved 79a/9, 95a/11, 97a/9
 f.-i selâse 95b/16
furahü'l-ʿakʿak <Ar.-1- Türkçe bala denir.
 Farsça peçe derler. Furahü'l-hammâm
 da denir manası göğercin balası
 demektir. Furah-ı ʿakʿak derler.
 Türkçe saksâğan denilen kuştur.
 f. 14a/9
furahü'l-hatâif <Ar. -2- Kırlangıç yavrusu.
 f. 18b/18, 19a/12
fuşûl <Ar. -1- Bölümler, fasıllar.
 f. +a 2a/17
fütenc <Ar. -12- Avşan otu, habak, koca
 yarpuz (*Mentha pulegium*).
 f. 12b/9, 23b/10, 57b/18, 79a/15,
 95a/1, 95a/12, 95b/1, 95b/8, 97a/8,
 100a/11, 118b/8
 maʿcün-ı f. 94b/17
fuvâk <Ar. -2- Hıçkırık.
 f. 51b/3
 f.+ a 99b/11
fuzulât <Ar. -1- Fazlalıklar, artık maddeler.
 f.+ ı 32a/19
fücil <Ar. -3- Turp.
 f. 6a/12
 ʿaşîr-i f. 18a/18
 bezr-i f. 79a/19
füvve's-şabâğîn <Ar. -1- Kızıl kök, kızıl boya,
 kök boyası denen bitki (*Rubia*
tinctorum).

f. 14b/5

G

ğabîṭ <Ar. -4- Civa.
 ğ. 80a/18
 zîbağ- ğ. 81b/3
 zîbağ-ı ğ. 81b/14, 82a/8
ğâfit <Ar. -10- Koyunotu, kasıkotu
 (*Agrimonia eupatoria*).
 ğ. 9b/7, 13a/3, 13a/17, 14b/2, 18b/4,
 21a/2, 65a/16, 114b/6
 ʿaşîr-i ğ. 103a/10
 kûrş-ı ğ. 76a/12
ğâhî <Far. -2- Bazan, ara sıra.
 g. 5a/15
ğalebe <Ar. -1- Galip gelme, yenme,
 üstünlük.
 ğ.+ si 6a/17
ğaleyân <Ar. -2- Kaynama, çalkalanma.
 ğ. êtdikde 33b/5
 taḥḥ-ı ğ. êtdüresin 29b/19
ğaliz <Ar. -6- Yoğun, kesif, yapışkan.
 ğ. olur 3b/4
 ğ. 95b/13
 balğam-ı ğ. 104b/7, 105a/11
 balğam-ı ğ.+ i 105a/5
 dem-i ğ.+ i 52a/2
ğalîze <Ar. -3- Yoğun, kalın, kaba.
 aḥlâṭ-ı ğ.+ den 39a/19
 ğ.+ yi 100a/16
 riyâḥ-ı ğ.+ yi 102a/2
ğâliye <Ar. -5- Sıcak mizaçtan kaynaklanan
 hastalıklara iyi gelen miskten yapılan
 güzel kokulu bir karışım.
 ğ. 104b/16
 kûrş-ı ğ. 83b/3, 99b/8, 111b/19,
 119a/1
ğâliye' <Ar. -1- bk. ğâliye.

zımād-ı ğ.-i h̄arre 118b/17
ġam <Ar. -1- Keder, tasa, kaygı, dert.
ġ.+ dan 2a/11
ġamāmū'l-‘ayn <Ar. -1- Göz bulanması.
ġ.+ a 108a/17
ġamr <Ar. -20- Suyun derinliği, derinlik.
ġ. êdesin 42b/15, 73b/3, 76b/18
ġ. êdüp 39a/10, 39a/2, 40a/10, 41a/3,
42a/11, 44b/2, 45b/12, 47a/15, 47b/3,
48a/3, 60a/2, 74a/7, 74a/16, 83b/4,
92a/16, 102a/19
ġ. olunan 23b/14
ġanġarīnā <? -2- Bir çıban türü.
mādde-i ġ. 46a/14
ġ.+ ya 45b/11
ġanġarīnā <? -1- bk. ġanġarīnā.
ġ.+ ya 42b/6
ġarāġarāt <Ar. -1- Gargara için kullanılan
ilaçlar.
ġ. 29a/1
ġarbī <Ar. -2- Batıya ait, batıyla ilgili.
ġ. 5b/6
pādzehr-i ġ. 97b/7
ġarġara -3- Su veya ilaçlı sıvı ile ağız veya
yutağı başı arkaya atıp solukla da
sıvının yutulmasını engelleyerek
çalkalama işi.
ġ. êdeler 29a/1
ġ. êdesin 91b/3, 93a/14
ġarībiyye <Ar. -1- Tuhaf, şaşılacak, şaşırtıcı.
mu‘âlecāt-ı ġ. 2a/3
ġārīkūn <Ar. -16-Katran köpüğü çayır mantarı
(*Polyporus officinalis*).
ġ. 56b/1, 65a/15, 66b/9, 79a/18,
96b/9, 99b/8100b/1, 101b/17, 103a/5,
105a/1, 105a/7, 105b/2
ġabb-ı ġ. 105a/5
ġurş-ı ġ. 104b/1
ġ.-ı muġarraş 64b/17, 106b/13

ġarmūr -5- bk. ġarīmū.
ġ.ı taştara 90a/14, 90a/17, 106b/11
ġ.+ ı 90a/19, 90a/2
ġaşayān <Ar. -5- Kusma, bulantı.
ġ.+ı 38a/17, 65b/18, 69b/6, 86b/2,
101a/10
ġasl <Ar. -54- Bir organı veya hastalık bulunan
bir bölgeyi ilaç veya ilaç ham
maddeleri ile yıkama.
ġ. êder 73a/8
ġ. êdesin 72a/13, 72b/3, 80b/14,
83a/2, 84b/16, 86a/1, 86a/10, 88b/16
ġ. êdüp 59b/5, 72a/18, 75b/11,
81a/19, 81a/5, 81b/17, 84a/16, 84b/9,
85b/19, 86b/4, 87a/14, 87a/16,
87a/17, 87b/16, 88a/17, 88a/6, 88b/15
ġ. 42b/14, 59a/18, 60a/11, 66a/12,
71a/2, 71b/6, 71b/11, 72a/5, 72b/19,
74a/3, 74a/12, 74b/7, 76b/2, 76b/9,
80a/16, 80b/5, 80b/9, 81a/5, 82a/3,
84a/19, 85b/11, 86a/2, 87a/1, 87b/10,
88a/14, 88b/3, 90b/17
ġ.-ı mā’ 71a/1
ġaşşiy <Ar. -4- Kendinden geçme, bayılma.
ġ. 16b/1, 38b/12, 42a/15, 92b/8
ġaşy <Ar. -1- bk. ġaşşiy.
ġ. 82a/5
ġāyet <Ar. -20- Gayet, oldukça.
ġ. 8a/14, 103b/18, 104a/5, 105a/15,
106b/4, 107a/14, 107b/14, 108a/11,
109a/11, 109b/16, 109b/9, 113a/13,
113a/16, 113b/1, 113b/9, 114a/11,
114a/5, 116b/13, 117a/1, 118a/9
ġayr <Ar. -2- Ayır, başka, artık, diġer.
‘afş-ı ġ.-ı meşġüb 119a/3
fevā’id-i ġ.-i ma’ lūmiyyeye 1b/13
ġayrı <Ar. -2- Başka, diġer.
ġ. 5b/11, 5b/8
ġaz -1- Kaz.
şahm-ı g. 117b/1

gēce -11- Gece.

g. 39a/11, 41a/3, 75a/4, 75a/18,
76a/18, 87b/18, 88a/18, 91a/5, 94a/4
g.+ de 93a/2
g.+ den 94a/10

gēc -1- Geç.

g. oldı 4a/14

gegir -1- Gecirmek.

ekşi g.-megi 95b/5

gel -4- Gelmek.

g.- elüm 4b/10
g.- ür 47b/4
harekete g.- ür 6b/11
lâzım g.- ür 3b/15

gerek -2- Gerek, ihtiyaç.

g. 105b/4

gergedân <Far. kerkeden -5- Sıcak ülkelerde

yaşayan, burnunun üstünde bir veya
iki boynuzu bulunan, kalın derili,
saldırgan bir hayvan.

g. 77b/13

ķarn-ı g. 77a/6, 78a/17, 78b/15,

109b/11

getür -6-

I. Gelmesini sağlamak, iletmek.

g.- üp 97b/16

II. Ortaya çıkmasına sebep
olmak.

g.- meķcün 110b/17

III. Yardımcı fiil olarak
kullanılır.

ķıvâma g.- üp 94a/12

ı' tidâle g.- ür 114a/16

şeca' at g.- ür 19a/19

uyķu g.- ür 18a/14

gēy -1- Giymek.

g.- erler 6b/16

geyik -3- Erkeklerinin basında uzun ve çatalı

boynuzları olan memeli hayvan.

g. boynuzu 94b/1, 106b/8

g. yüreginden 94b/1

ġıbb <Ar. -3- Gün aşırı, iki günde bir.

ġ. 84b/5

ġ.-ı şâlişeye 12b/17

ħummâ-yı ġ.+ a 11b/8

ġılzet <Ar. -2- Yoġunluklar, kalınlıklar,
kabalıklar.

ġ.+ ı 30a/16

ġ.+ ından 2b/9

Ġısa <? -1- Bir şehir adı.

Ġ. vilâyetinde 106b/3

ġışâve <Ar. -1- Zar, örtü, deri.

beyâz-u ġ. "gece körlüğü, katarakt."

21b/1

ġıyâķū <Lat. -15- Peygamber ağacı.

ġ. 15b/15, 30b/5, 62a/9, 68a/2, 73b/2

ħulâşa'-i ġ. 67a/7, 73b/1, 104a/4

ķışr-ı ġ. 15b/15, 7a/19

maţbūħ-ı ġ. 101b/19

milħ-i ġ. 73a/14

nüşâre'-i ġ. 16a/16

rūħ-ı ġ. 85b/17

şecere-i ġ. 19a/13

ġibi -37- Gibi.

ķan g. ola 83b/1

nebâtiñ mübdâ'ı g. ola 5b/1

g. 3b/4, 6a/8, 6a/9, 6b/8, 6b/9, 24a/9,

25b/8, 28a/12, 35b/5, 71a/18, 76a/7,

94a/2, 101b/14

g.+dir 25a/18, 26a/13, 31a/4, 50a/2,

50a/13, 68b/13, 71a/3, 71b/1, 80b/2,

82b/10, 83a/4, 83a/8, 83b/9, 90b/2,

91a/10, 92b/14, 94a/6, 102a/3,

114b/8, 116a/14

g.+ lere 41a/14, 46a/11

ġiciyig -1- Kaşıntı.

g.+ e 112a/11

ġid -3- Gitmek.

g.- dikce 76a/1

g.- e varup 3b/5

- g.- erek 6b/11
- gider-** -19- Uzaklaştırmak, çıkarmak, ortadan kaldırmak, yok etmek, izale etmek.
g.-ir 16b/2, 35b/6, 37b/15, 38a/17, 38b/12, 46b/11, 50b/1, 55b/15, 73a/12, 91a/12, 92b/7, 92b/8, 93a/2, 95b/5, 101a/3, 108a/16, 117b/12, 118a/16
g.- üp 76b/5
- gir-** -2- Girmek.
g.- ür 52b/18, 76b/11
- giremüre** <Far. -1-bk. kırimür.
hulāşa'-i ğ.-i kıriştāle 76a/15
- girye** <Far. -1- Gözyaşı.
kurūh-u ğ. "gözyaşı yaraları" 21b/2
- göbek (g)** -13- Göbek.
g. burusına "Göbek sancıması" 119a/12
g. 52a/5
g.+ e 38b/10, 46b/10
g.+ indedir 6b/12
g.+ ine 28b/17, 44a/10, 44b/5, 51a/8, 51b/18, 112a/5, 118b/18, 119a/14
- göñül** -1- Gönül.
g. 2a/11
- gör-** -3- Görmek.
g.- dükde 7a/9
g.- eler 3a/9
mūhiş vāqı' a g.- megi 20a/7
- göre** -1- Göre, nazaran.
g. 2b/11
- görin-** -1- Görünmek, ortaya çıkmak, gözükmek.
g.- di 2a/11
- görül-** -1- Görülmek.
g.- mesine 51a/9
- gövde** 1- Gövde, beden, vücut.
g.+ de 98a/10
- göz** -4- Göz.
g. perdesine 22a/15
- g. 22b/16, 96b/4
g.+ e 21b/4
- granit** <? -2- Çeşitli renklerde volkanik kaya.
mā'-i g. 105b/19, 105b/7
- ğubār** <Ar. -4- Toz.
ğ. 86b/5
beyāz ğ. 74b/13, 76b/9
ğ.-ı muḥammer 33b/17
- ğufrān** <Ar. -1- Affetme, merhamet etme.
ğ.-ı şebāb 1b/8
- ğüme** <?-2- Bir tür ur, verem.
ğ. 16a/10, 17a/11
- Ğürçitanūs** <?-21- Bir hekim adı.
Ğ. 12b/2, 13a/9, 14a/7, 8a/15
Ğ.+ uñdur 7b/14, 10a/16, 12a/5, 15b/2, 18a/3, 18a/15, 18b/16, 20b/14, 20b/3, 22b/17, 24b/6, 25b/2, 33a/16, 33b/10, 34b/6, 43a/14, 48b/9
- Ğürçitās** <?-1- Bir hekim adı.
Ğ.+ uñ 12b/17
- ğurüb** : <Ar. -2- Bir gök cisminin batıda görünmez olması, batması.
ğ.+ ı 5a/18
ğ.+ undan 5b/5
- ğusl** <Ar. -2- Yıkama, yıkanma.
ğ. ědüp 41a/15
ğ. 41a/16
- ğutağume** <?-7- Sefuf adı, toz ilaç.
ğ. 104b/4, 105b/10, 109a/11
hulāşa'-i ğ. 69a/8, 102b/13
sufūf-ı ğ. 109a/9
ğ.+ ye 69a/11
- Ğuydākīmīkūs** <?-1- Bir hekim adı.
Ğ.+ uñdur 24b/15
- Ğuydākīmīkā** <?-1- Bir hekim adı.
Ğ.+ nıñdır 34a/11
- Ğuydüşçīmīkūs** <?-1- Bir hekim adı.
Ğ.+ uñdur 12a/14
- ğüherbā** <Far. güherbār -32- Cevher yağdıran.
g. 36b/7, 67a/19, 77a/3, 78b/16,

- 102a/11, 105a/16, 110a/3, 115b/7,
116a/2, 116b/17, 117a/15, 117b/15,
118b/9
duhn-ı g. 55a/9, 55b/5, 57b/1, 59a/11,
61b/8, 62a/2, 67b/4, 68a/16, 68b/17,
73a/15, 77a/16, 79b/10, 113a/7
hulāşa´-i g. 66a/7, 104a/12
milh-i g. 63b/17
seyelân-ı g. 108b/16
g.+ dan 53a/9
g.+ yı 53a/6
- güherbâ´** <Far. -1- güherbâ.
g.-ı ebyazı 66a/8
- güherbâr** <Far. -4- Cevher yağdıran.
g. 34a/13, 46a/13, 54b/11, 98a/6
- gül** <Far. -5- Gül bitkisi ve bu bitkinin çeşitli
türleri bulunan güzel kokulu çiçeği
(*Rosa*).
g. sirkesi 18b/13
g. şuyı 94a/9, 119a/6,
g. yağı 114b/14
tâze g. yaprağın 52a/19
- güllâb** <Far. -1- Gül suyundan yapılan bir tür
şurup.
g.+ la 97a/19, 1001a/19
- gün** -253- Gün, yirmi dört saatlik zaman dilimi.
g. 7b/9, 8a/11, 9a/12, 9a/19, 12b/12,
16b/14, 16b/16, 21b/15, 23b/10,
24b/12, 25b/6, 26a/5, 26a/10, 26b/13,
28b/6, 31b/16, 32a/1, 32a/10, 33b/3,
33b/19, 34a/17, 34b/4, 35b/1, 36a/8,
37b/5, 38b/2, 39a/3, 39a/11, 39b/9,
39b/13, 41a/3, 41a/10, 42a/19, 43b/6,
45b/6, 45b/13, 46b/16, 47b/4, 47b/9,
48b/6, 49a/11, 49b/4, 49b/14, 50a/16,
50b/13, 50b/14, 51a/2, 52a/16, 52a/7,
52b/1, 53a/1, 53b/10, 53b/15, 54a/10,
54a/16, 54b/19, 55a/1, 55a/11,
55a/15, 55b/6, 56a/19, 56a/3, 57a/14,
57b/2, 57b/7, 58a/19, 58a/6, 58b/4,
58b/11, 58b/18, 59a/2, 59a/19,
59b/16, 60a/3, 60a/7, 60a/13, 60a/18,
60b/5, 60b/18, 61a/6, 61b/14, 61b/15,
62a/3, 62b/2, 62b/3, 62b/11, 62b/14,
62b/18, 63a/14, 63a/16, 63b/1,
63b/19, 66a/1, 66a/9, 66b/12, 68a/6,
69b/2, 69b/12, 70a/6, 70a/18, 70b/10,
70b/15,
71b/9, 73a/18, 73b/3, 74a/2, 74a/16,
74b/12, 75a/4, 75a/18, 75b/3, 75b/9,
75b/14, 76a/18, 76a/19, 76b/18,
77b/3, 77b/6, 78a/9, 79b/8, 80a/2,
80b/10, 80b/12, 83b/6, 86b/5, 87a/13,
87b/18, 88a/13, 88a/18, 90a/10,
90b/15, 90b/18, 91a/5, 91a/6, 92a/1,
92b/15, 93a/2, 94a/4, 94a/10, 113b/19
g.+ de 102b/15, 108b/7, 27a/5, 37a/9,
46b/13, 55a/18, 73a/4
g.+den 7b/13, 8b/7, 9b/16, 10a/13,
11b/14, 12a/2, 12a/12, 13a/7, 13a/18,
13b/9, 14a/19, 15a/2, 15a/19, 15b/19,
17a/7, 17b/3, 17b/19, 18a/13, 19a/9,
19b/9, 20a/16, 23a/12, 23b/13,
24a/11, 24a/8, 27a/14, 31b/9, 34a/7,
37a/19, 38b/18, 39b/16, 40a/10,
41b/7, 43a/7, 44b/7, 45a/1, 47a/16,
48a/1, 48b/4, 51a/16, 51b/10, 53a/13,
53b/5, 54a/14, 55a/14, 55b/11,
55b/19, 56a/7, 56b/9, 57a/1, 57a/6,
57a/18, 58a/4, 58b/2, 59b/6, 60a/2,
60a/10, 60a/16, 60b/11, 61b/5,
62a/19, 63b/16, 64a/19, 64a/8, 64b/8,
65a/2, 65a/8, 65a/14, 65a/17, 65b/2,
67a/4, 67a/17, 67b/11, 67b/19, 69b/1,
70a/13, 70a/16, 70b/1, 70b/13,
70b/17, 72a/11, 72b/2, 72b/9, 72b/12,
72b/18, 73b/12, 74a/8, 74b/2, 75a/17,
75a/19, 78a/7, 78b/7, 78b/13, 85a/1,
85b/4, 86b/9, 87b/17, 88b/6, 88b/10,
91a/16, 92a/17, 99b/10, 113b/14,

114b/10, 115b/3

günlük -4- Günlük ağacı ve bu ağaçtan elde edilen zamk (*Liuidambar orientalis miller*). krş. mī' a'

g. 107a/6, 10b/7, 117b/7, 119a/5

gürüne <? Alm. -1- Yeşil. (Yakının yapılışı için metinden bk. 118b/3).

zımād-ı ğ.-i defansive 118b/3

güzel -1- Güzel, iyi, hoş.

g. êder 95b/6

güzide <Far. -1- Seçkin, seçilmiş, beğenilmiş.

g. 2b/2

H

hab <Ar. -46- Hap, hap şeklinde ilaç.

h.+lar 44a/1, 49a/5, 49b/4, 63b/5, 70b/14, 73a/1, 73a/19, 73b/5, 74b/10, 79b/12, 85a/11, 100b/10, 100b/12, 100b/17, 101a/8, 101a/19, 101b/4, 101b/8, 101b/13, 101b/14, 101b/19, 102a/10, 102a/16, 102b/4, 102b/11, 103a/2, 103b/2, 103b/9, 103b/12, 103b/16, 104a/1, 104a/4, 104a/8, 104a/16, 104b/6, 104b/13, 104b/18, 105a/4, 105a/10, 105a/14, 105a/17, 105b/3, 105b/7, 105b/11, 105b/14, 105b/19

habb <Ar. -79- Tohum, çekirdek, tane; bk. hab

h. 73a/1, 101b/14, 102a/13,

h.-ı ' uṭārid 101b/13

h.-ı anberbārīs 18a/6

h.-ı antimūn 102a/18

h.-ı balgāmü'l-māliḥ 104a/2

h.-ı bayrampāšā 100b/7

h.-ı belesān 31a/14, 32a/6, 34b/19,

79a/11, 96b/8

h.-ı cebelheng 105b/11

h.-ı efrencē 60b/15, 83b/16

h.-ı fāširā 103b/10

h.-ı fāvāniyā 14a/14, 15a/16, 16b/9, 19a/1, 54b/6, 55b/1, 62b/8, 63b/13, 98b/14, 108b/1

duhn-ı h.-ı fāvāniyā 70a/5

h.-ı ferfiyūn 103a/16

h.-ı frengī 102a/11

h.-ı ğārīkūn 105a/5

h.-ı hācerū'lbaqar 104a/18

h.-ı hānzal 105a/11

h.-ı hārbak 105b/3

h.-ı ifrāt-ı tams 102b/7

h.-ı iḥtināk-ı raḥm 100b/11

h.-ı kabz 104b/14

h.-ı kalgamāğūğūn 104b/7

h.-ı kaṭaryūn 103a/8

h.-ı kayšūm 66b/2

h.-ı leblāb 57a/9

h.-ı mecū' kār 103a/3

h.-ı muḥavvī 103b/17

h.-ı müferriḥ 101a/8

h.-ı müferriḥ-i kebīr 100b/13

h.-ı müferriḥ-i ṣāğīr 101a/3

h.-ı müfettiḥ 102b/15

h.-ı mükeyyif 101a/19

h.-ı pūlikāristūn 102a/13

h.-ı sīnakībūs 105a/17

h.-ı su' ālü'l-bāride 101b/9

h.-ı sūrincān 105b/14

h.-ı šāhtere 102a/11

h.-ı tenezzūḥ 102a/1

h.-ı terementīn 104a/4, 105a/14

h.-ı uşaq 105b/7

h.-ı übhel 14a/14, 15b/17, 43b/10,

45b/2, 54b/6, 56b/1, 57a/10, 66b/2,

79a/13, 89b/3, 96a/15, 100a/4

h.-ı übheli 74a/7

h.-ı ütrüc 7b/2, 10a/5, 54b/8, 66a/19,

79b/5, 97b/5, 98b/15, 99b/12, 109a/17

habbe <Ar. -141-

I. Dinürin doksan altıda ikisine denk gelen bir ölçü.

h. ola 73a/1

h. 23b/16, 61a/17, 62a/1, 62a/2, 65a/10, 72b/13, 78a/13, 81b/13, 82a/3, 82b/3, 85a/5, 91a/17, 91b/15, 94b/8, 98b/13, 99b/14, 100b/6, 100b/10, 101b/1, 102a/12, 102b/13, 102b/14, 104a/11, 107b/17, 110b/15

h.+den 30b/13, 45a/8, 48b/8, 49a/14, 49b/5, 52a/12, 59a/5, 62a/8, 66a/13, 66b/15, 69a/6, 69a/15, 70b/5, 72a/7, 72a/13, 72b/14, 73a/9, 73a/19, 74b/8, 74b/14, 75b/16, 78b/8, 79b/16, 80a/3, 80b/1, 80b/15, 81a/6, 81a/13, 81b/19, 82b/3, 83a/3, 83b/8, 84b/10, 84b/3, 85a/18, 85b/6, 85b/11, 86a/3, 86a/11, 86b/13, 86b/6, 87a/2, 87a/9, 87b/1, 87b/11, 88a/2, 88b/13, 90a/7, 90a/11, 90a/12, 91a/1, 92b/1, 92b/15, 93b/12, 94a/4, 102b/7, 106a/11, 107b/18

h.+ dir 49a/7, 80a/17

h.+ sin 91b/14

h.+ye 30b/13, 45a/9, 49a/15, 49b/5, 52a/12, 62a/8, 66a/13, 66b/16, 69a/7, 69a/16, 72a/7, 72a/13, 72b/15, 73a/10, 73b/1, 74b/15, 74b/8, 75b/16, 78b/9, 79b/17, 80a/3, 80b/1, 81a/6, 81b/19, 83a/3, 84b/3, 83b/8, 84b/10, 85a/19, 85b/6, 85b/12, 86a/11, 86b/6, 86b/13, 87a/2, 87a/9, 87b/1, 87b/11, 88a/2, 88b/13, 90a/12, 90a/7, 91a/1, 93b/12, 102b/7, 106a/11, 107b/18

II. Tane, tohum, çekirdek.

lodâne-i h. 118a/19

habbü'l-‘ar‘ar <Ar.-12- Dağ servisi, dikenli ardıç yabani ardıç, katran ardıç meyvesi. (*Juniperus oxycedrus*).

h. 8a/18, 19a/2, 23b/4, 55a/13, 56b/18, 57b/16, 63a/4, 67a/13, 68a/3,

113a/5

‘ūd-ı h. 64b/4

hulāşa‘-i h. 74a/4

habbü'l-as <Ar. -1- Mersin ağacı meyvesi (*Fructus Myrti, Myrtaceae*).

h. 104b/16

habbü'l-behâr <Ar. -1- Sarı papatya, sarı sığır gözü tohumu (*Antemís arvensis*).

h. 57a/11

habbü'l- ğâr <Ar. -19- Defne yemişi (*Fructus Lauri, Lauraceae*).

h. 9b/13, 12a/11, 21a/16, 23b/4, 31a/8, 31b/5, 32b/12, 48a/13, 54b/6, 57b/18, 61b/3, 62b/8, 67a/15, 67b/18, 79a/16, 96a/15, 108b/8, 109b/6, 113a/5

habbü'l-helilecât <Ar.-1- Helile otu, ağaç kavunu tohumu (*Terminalia*).

h. 104b/19

habbü'l-ķar‘ <Ar. -1- Kabak çekirdeği büyüklüğünde bir tür bağırsak paraziti.

h. 57a/13

habbü'l-ķartum <Ar. -2- Uspur tohumundan yapılan bir ilaç. Kurtum-ı berri dediklerine Türkçe yaban uspuru denir.

h. 56b/7, 66b/10

habbü'l-meşâne <Ar. -1- İdrar kesesi için yapılmış bir terkip. (Metinde bel sovuğu için yapılmış bir terkiptir.)

h. 103b/13

habbü'l-münzic <Ar. -1- Yara ve çıbanı irinleştirmeye yarayan bir ilaç.

h. 103b/3

habbü'l-mürver <Ar. -1- Ağaç mürveri tohumu. (*Sambucus nigra*).

h. 56b/8

habbü'l-müstesķin <Ar. -1- Siroz hastalığı için yapılmış hap.

- h. 102b/12
- ḥabbü'l-şar'** <Ar. -1- Sara, epilepsi hâpı.
h. 104a/9
- ḥabbü'l-su'âlû'l-ḥârre** <Ar. -1- Sıcak öksürük hâpı.
h. 101b/4
- ḥabbü'l-übhel** <Ar. -3- Ardiç ağacı yemişi (*Juniperus*).
h. 9b/14, 33a/9, 7b/1
- ḥabbü'r-reşâd** <Ar. -2- Su teresi tohumu, acı tere tohumu (*Semen nasturtium officinale*).
h. 12a/8, 101a/16,
- ḥabbü's-selâḫin** <Ar. -1-Kroton (tropik Asya çalısı) çekirdeği.
h. 43b/16
- ḥabîş** <Ar. -6- Kötü.
h. yaralara 111a/3, 118a/4
ḥurûḥ-ı h.+ e 49b/7, 87b/4
ḥurûḫât-ı h.+ e 38a/1, 82a/6
- ḥabîşe** <Ar. -11- Kötü.
h. yaralarıñ 43a/17
ḥurûḥ-ı h. 45b/10
ḥurûḫât-ı h.+ niñ 34b/7
ḥurûḥ-ı h.+ ye 40a/18, 46a/15,
60b/15, 82a/18, 85a/14
ḥurûḥ-ı h.+ yi 42b/3, 91a/11, 93b/17
- ḥabîşe'** <Ar. -3- bk. ḥabîş, ḥabîşe.
ḥurûḥ-ı h.-i 'atîka 59b/19
ḥurûḥ-ı h.-i 'ufüniyyeye 50a/3
ḥurûḥ-ı h.-i müntiniyyeye 29b/8
- ḥabs** <Ar. -3- Tutma, tutulma, zaptetme.
h.-i bevlē 30b/15, 51a/8, 96a/8
- ḥabs-ı ḥadîd** <Ar. -1- bk. ḥabsü'l-ḥadîd.
h. 72a/9
- ḥabsü'l-ḥadîd** <Ar. -2- Demir boku, cüruf, erime durumundaki madenlerin yüzeyinde toplanan madde.
h. 45a/2, 107a/9
- ḥacer** <Ar. -29- Taş.
- h. 29a/15
- h.-i ermenî 108b/14
- h.-i kilye 25b/17, 30a/9, 51b/2, 52a/8,
52b/14, 71b/12, 76a/16
- h.-i kilyeteyn 26b/16
- h.-i külâ 25b/3, 30b/16, 39b/19,
47b/1, 58a/14, 74a/5, 89a/15, 90b/7
- h.-i külâyı 51b/16, 96a/8
- h.-i lâjiverdi 73b/19
- h.-i mafâşılı 40b/6
- h.-i merkaş 117b/8
- milḥ-i h.-i meşânetü'l-insân 69a/2
- h.-i meshûḫ 51a/11
- h.-i mükelles 41b/10
- h.-i ostigole 116b/6
- h.+ iñ 92b/17, 93a/12
- ḥacerü'l- baqar** <Ar. -2- Öküzün ödünden çıkarılan kaskatı pişmiş ve iyice kurumuş yumurta sarısına benzer bir taş. (*Calcul desbauf*).
h. 104b/4
ḥabb-ı h. 104a/18
- ḥacerü'l-cerb** <Ar. -2- Uyuz taşı.
h. 93a/14, 93a/17
- ḥacerü'l-cerrâhin** <Ar. -1- Yara taşı.
h. 93b/2
- ḥacerü'l-cerrâhiyye** <Ar. -1- bk. ḥacerü'l-cerrâhin.
h. 92b/16
- ḥacerü'l-kils** <Ar. -1- Kireç taşı.
h. 43a/15
- ḥacerü'l-mıknâḫis** <Ar.- Gr. -1- Mıknatis taşı.
h. 62a/7
- ḥacerü'l-yehûd** <Ar. -2- Beni İsrail zeytini denen bir taş.
h. 103b/14, 104b/5
- ḥadîd** <Ar. -31- Demir.
h. ma' deninden 6b/3
h. şaḫîfesi 48b/11
h. 69a/3, 80b/15, 107a/11, 110a/6,

117a/18	kurtulma.
bürâde-i h. 88b/18	h. bulmuşdur 108b/19
bürâde'-i h. 26b/14, 44a/19, 80a/11, 89a/5, 90b/5	h. oldu 2a/11
habs-ı h. 72a/9	haliş <Ar. -2- Saf, gerçek.
meşküb-ı h. 74a/19	h. 7b/16, 104a/8
milh-i h. 67a/7, 103b/7	halk <Ar. -1- Halk.
şandal-ı h. 59a/15, 117b/9, 118b/15	h.+ ı 6b/15
h.-i ma' rifede 71b/2	hall <Ar. -99- Ezme, eritme, yumuşatma.
h.-i ma' rifeye 46a/7	h. eder 22a/11, 26a/14, 29a/16, 40b/8
h.-i ma' rufede 59b/13	h. edesin 13a/8, 17a/17, 37b/17, 86a/6
bürâde-i h.-i mağsül 86b/3	h. edüp 10a/15, 14b/16, 24b/17, 25b/8, 27a/9, 28a/16, 29b/17, 32a/17, 40a/15, 41a/10, 45a/6, 50a/10, 59b/3, 60a/7, 60a/9, 60b/11, 71a/6, 72a/4, 74b/5, 76a/14, 76a/4, 76b/7, 79b/15, 80a/15, 81a/18, 81b/6, 82a/2, 84b/17, 84b/18, 85a/16, 86a/8, 86a/9, 86b/8, 87a/6, 90a/19, 90b/1, 90b/5, 90b/18, 91a/16, 93a/10, 93a/13
h.+ i 22a/11, 26a/14	h. olduğda 30a/14
bürâde'-i h.+ i 24b/17, 41a/15, 45a/6, 60b/2, 81a/10	h. olmayanı 45a/17
hadis <Ar. -1- Peygamberimizin kutsal sözü.	h. olunca 17a/5, 36a/1, 41a/18, 50a/11
h.-i şerif-i seyyidi'l-mürselin 2a/7	h. olup 50a/19, 75a/1
hadis <Ar. -4- Vuku bulmuş, olmuş, olan.	h. olur 40b/2, 42b/17, 42b/9, 45a/17, 46a/8, 48b/12, 50a/16, 52a/11, 59b/1, 85b/9
h. olan 14a/8, 83b/16, 97b/13	h. 27a/8, 34b/12, 41a/9, 46a/6, 47b/8, 69a/14, 69b/17, 74a/1, 74a/11, 74b/19, 75a/12, 76a/3, 81a/1, 82b/6, 89b/10, 89b/18, 90a/2, 90a/6, 90a/15, 90b/10, 91a/8, 91b/1, 91b/7, 92a/6, 92a/18, 93a/16, 93a/17, 93b/2, 93b/5, 103b/8
h.+ e 83b/18	h.-i muşac ad 26b/19
hafakân <Ar. -12- Yürek oynaması, çarpıntı.	hall <Ar. -5- Sirke.
h. 54a/19, 57b/6, 64b/16	h. 41a/15, 113a/13, 115b/3
h.+ a 7a/15, 17b/5, 26b/5, 42a/7, 52b/7, 94a/16, 98a/3	h.-i aħmer 115a/18
h.+ ı 38a/18, 92b/8	h.-i hâriķ 113b/19
hafî <Ar. -1- Gizli, saklı.	hallü'l-hamr <Ar. -4- Şarap sirkesi.
esrâr-ı h.+ dir 68b/14	h. 8b/15, 14b/8, 60b/3, 114b/1
hafif <Ar. -6- Belli, tabii veya kabul edilmiş bir ölçüye göre yoğunluğu, miktarı, şiddeti, etkisi az olan.	
nâr-ı h. 26a/6, 27a/15, 34b/15, 44a/15, 49a/19, 93a/10	
hafizî <Ar. -1- Koruyan, koruyucu.	
h. 5b/1	
hakîr <Ar. -3- Değersiz, itibarsız.	
h.+ in 98a/17, 98b/10, 103b/17	
hâl <Ar. -2- Oluş, bulunuş, durum, hâl.	
h.+de 3b/10	
h.+ e 8b/10	
halâş <Ar. -2- Kurtuluş, hastalıktan	

ḥallü'l-ḥāzık <Ar. -1- Bir terkip adı.

ḥ. 112a/10

ḥallü'l- muḳaṭṭar <Ar. -42- Damıtılmış sirke.

ḥ. 14a/1, 18b/1, 22a/2, 22a/7, 25b/5, 33b/15, 40b/1, 48a/2, 48a/4, 48a/7, 49a/18, 49b/14, 50b/2, 50b/14, 53a/7, 60a/1, 62a/13, 66a/8, 70b/16, 72a/4, 72a/12, 72a/16, 72b/18, 74a/2, 76a/3, 78a/1, 80b/11, 82a/14, 82b/12, 83a/15, 87a/7, 88b/11, 91a/6, 91b/18, 92a/1, 92a/16, 93b/1, 93b/5, 102a/19
cedīd-i ḥ. 83a/16

istiḥrāc-ı ḥ. 45b/12

ḥ.+ a 59a/17

ḥallü'l- muşa' ad <Ar. -4- Kaynatılarak

arıtılmış sirke.

ḥ. 74b/18, 74b/6, 80b/10, 84b/12

ḥallü'l- 'uñşul <Ar. -3- Adasoğanı (*Scilla*

maritima) sirkesi.

ḥ. 19a/15, 65a/7, 111a/7

ḥallü'l-verd <Ar. -1- Gül sirkesi.

ḥ. 93a/10

ḥallü't-ṭabī'ı <Ar. -1- Doğal sirke.

ḥ. 26a/14

ḥām <Ar. -30- Ham, olgunlaşmamış,
işlenmemiş, pişmemiş.

ḥ. balđamlar 95a/7

ḥ. balđamları 95a/6, 95b/14

antimūn-ı ḥ. 26a/10, 26a/3, 44a/18, 48b/13, 49a/1, 49b/8, 85b/18, 91a/18, 112a/18

'anber-i ḥ. 48b/17, 94b/7

'ūd-ı ḥ. 13b/10

cīr-i ḥ. 22a/8, 29a/17, 34b/10, 71b/2

ḥarīr-i ḥ. 94a/8, 102a/10, 108b/14

şebb-i ḥ. 90b/14

ṭarṭīr-i ḥ. 29b/17, 34b/8, 45a/11, 51b/9, 72a/10

antimūn-ı ḥ.+ ı 79b/14

ṭarṭīr-i ḥ.+ ı 41a/2

ḥamāmā <Ar. -3- Hamama otu, güvercin otu

(*Amomum granum paradisi*).

ḥ. 100b/3, 95b/17, 96b/18

ḥamel <Ar. -8-

I. Koç burcu.

ḥ. burcunda 102a/18

II. Sinir otu (*Plantago major*).

'ařīr-i lisān-ı ḥ. 113b/6, 116b/14

'uřāre'-i lisān-ı ḥ. 111a/5

bezr-i lisān-ı ḥ. 114b/5

lisān-ı ḥ. 113b/12, 114b/9

mā'-i lisān-ı ḥ. 103b/8

ḥamīr <Ar. -6- Hamur, hamur kıvamında.

ḥ. edesin 48b/19

ḥ.-i benefşec 10b/9, 11b/11

ḥ.-i irsā 10b/10

ḥ.-i lisān-ı şevr 10b/9

ḥ.-i rāsen 10b/10

ḥamīre <Ar. -4- Hamur.

ḥ.-i zehre 108b/4

betūniķa ḥ.+ si 9a/1

ḥ.+ siyle 80b/16, 85a/6

ḥamīre' <Ar. -8- bk. ḥamīre.

ḥ.-i afsentīn 100a/9

ḥ.-i benefşec 109b/18

ḥ.-i encibār 44b/4

ḥ.-i na' nā' 100a/9

ḥ.-i rāsen 61b/11

ḥ.-i verd 79b/17

ḥ.-i zehre-i hindibā 76a/11

ḥ.-i zehre-i lisān-ı şevr 48b/18

ḥamīrū'l-verd <Ar. -3- Gül hamuru.

ḥ. 10b/9, 11b/10, 17a/4

ḥāmīle <Ar. -1- Hamile, gebe.

ḥ. 16b/2

ḥāmīs <Ar. -4- Beşinci.

ḥ. 3a/12, 3a/16, 3a/7

iķlīm-i ḥ. 4a/6

ḥammām <Ar. -98- Hamam, banyo.

ḥ.-ı buḥārda 72a/5

h.-ı buhāriyyede 72b/19, 73b/4,
74a/17
h.-ı māriyyede 7b/9, 7b/17, 11a/17,
11b/5, 13a/7, 13b/9, 15a/19, 18b/8,
20a/16, 22b/15, 24a/8, 25b/5, 25b/6,
26a/12, 27a/14, 28b/8, 29a/12,
30a/15, 33b/4, 33b/19, 34b/13, 36a/8,
37b/6, 39a/11, 40b/11, 41a/11,
42b/16, 45b/13, 47a/17, 48b/4,
49a/10, 49a/13, 49b/1, 49b/3, 49b/15,
49b/19, 50a/10, 50a/17, 50b/13,
50b/15, 51a/3, 52b/3, 53a/2, 53a/7,
53b/15, 53b/5, 53b/9, 56a/11, 58a/19,
58b/3, 58b/13, 59a/3, 59b/7, 59b/14,
60a/17, 60a/2, 60b/12, 60b/19, 61a/8,
62b/12, 62b/17, 63a/17, 64a/10,
64b/10, 65b/3, 65b/15, 66a/1, 66b/12,
71b/19, 75b/3, 75b/12, 75b/15, 76a/5,
80b/12, 81b/1, 85a/17, 87a/8, 88a/1,
88b/7, 90a/11, 90b/19, 91a/7, 91a/17,
92a/2, 9a/12, 92a/17
h.-ı muhriqaya 91b/3
h.-ı necāriyyede 28b/10
h.-ı yābisde 69a/12
h.+ da 56a/18, 57a/13, 62a/19, 65a/9,
71a/7
hāmmāmā <Ar. -1- bk. hāmāmā.
h. 79b/5
hāmmāmū'1-buhāriyye <Ar. -1- Buhar hamamı.
h.+ de 63b/1
hāmır <Ar. -9- Şarap.
h. 18b/19, 93a/16
h.-ı ebyaz 10a/13, 10b/1, 12a/12,
13a/17, 15b/18, 90a/18
h.-ı zeyt 113a/13
hāmse <Ar. -1- Beş.
h. 105b/1
hāmz <Ar. -1- Ekşi ve sirke gibi olan,
kekre.
rūh-ı h. 25a/16

hāmz <Ar. -2- bk. hāmz.
h. 118a/16
cüşā'-i h.+ a 95b/14
hānāzīr <Ar. -3- Sıracı adı da verilen bir tür
çıban.
h. 86b/15, 110a/15
h.+ e 115b/11
hānzal <Ar. -19- Ebuçehil karpuzu, acı elma,
acı hıyar (*Citrullus colocynthis*). krş.
‘alkīmīlā.
h. 13a/5, 67a/1, 96b/9, 100b/1,
105a/13, 105a/2, 105a/9, 105b/17,
105b/5, 112b/9
hābb-ı h. 105a/11
hulāşa'-i h. 102a/16
kırş-ı h. 65a/1, 104a/2, 109b/1
şahm-ı h. 16a/13, 65a/14, 66b/10,
112a/8
hār <Ar. -10- Hararetli, sıcak.
h. 3b/18, 3b/19, 4a/1, 38a/5, 105b/4
mā'-i h. 80b/13, 87a/14, 87a/16
h.+ dır 102a/4
h.+ ı 97b/2
hārār <Ar. -1- Sıcak
h.-ı tekmīdir 3a/9
hārāret <Ar. -17- Hararet, ateş.
h. 4b/12
h.-i ‘azīziyyeyi 12b/18, 25b/13
h.-i aşıliyyeyi 96a/18
h.-i hūmmāyı 25b/19, 29b/7
h.-i kebedi 97b/2
h.+ de 4b/14
h.+ e mülākī olmak 3a/12
h.+ i 13b/15, 81a/14
h.+ in 111a/12, 114a/16
h.+ inde 21b/15
h.+ ine 114b/2
h.+ leri 4b/15
h.+ lü 5a/6
hārāfīn <Ar. -3- Solucan, yer bağırsağı.

- h. 106a/19
duhn-ı h. 112b/4, 113a/6
- h̄arbaḳ** <Ar. -20- Çöpleme otu, ak çöpleme (*Helleborus albus*) ve kara çöpleme (*Helleborus orientalis*) olmak üzere başlıca iki türü bulunmaktadır.
h. 56b/4, 99a/8, 100b/1, 105b/6,
108b/9
- h̄abb-ı h. 105b/3
h̄ulāṣa'-i h. 64b/12, 70a/14, 70a/7,
102b/17, 104a/14, 104a/3
h̄.- esved 65a/15
h̄.-ı ebyaḳ 109b/8, 110b/11, 112a/15
h̄.-ı esved 67a/1, 70a/12, 70a/14
h̄.-ı esvedi 62a/18
- h̄ardal** <Ar. -2- Hardal otu, ak hardal (*Snaps alba*) ve yabancı hardal (*Snaps arvensis*) olmak üzere başlıca iki türü bulunmaktadır.
h. 12a/8, 37b/3
- h̄arekāt** <Ar. -3- Hareketler.
h. 4a/12
h̄.-ı müfriṭā 3a/17
h̄.+ ı 5a/17
- h̄areket** <Ar. -4- Hareket.
h. 3a/11
h̄.-i sükūndur 3a/6
h̄.+ e gelür 6b/11
h̄.+ inden 5b/14
- h̄arīr** <Ar. -4- İpek.
h̄.-i h̄ām 94a/8, 102a/9, 108b/14
h̄.-i muḫriḳ 98a/6
- h̄āric** <Ar. -15- Dış, dışarı, dışarıda.
h̄. olmaz 7a/4, 7a/6
h̄. olur 7a/3, 7a/5
min h̄. 86a/15
h̄.+ de 9a/5, 26a/2, 38a/13, 46a/5,
50a/4, 50b/1, 75a/7, 76b/6, 100b/19
h̄.+ dedir 7a/1
- h̄ārice** <Ar. -3- Dış.
- h̄.+ niñ 35a/15, 41a/5, 49a/5
- h̄ark** <Ar. -2- Yakma.
h̄.-ı nāra 113b/1
h̄all-i h̄. 113b/19
- h̄arkū'n-nār** <Ar.-Far. -3- Ateş yanığı.
merhem-i h̄. 111a/11
zımād-ı h̄. 116b/19
h̄.+ e 93a/5
- h̄armel** <Ar. -5- Yabancı sedef otu, üzerlik (*Peganum harmala*).
h̄. 13b/18, 105b/18
‘aşīr-i h̄. 9b/3
‘uṣāre'-i h̄. 8a/1
bezr-i h̄. 101a/17
- h̄armeyān** <Ar. -17- Kunduz hayası.
h̄. 8a/19, 31a/16, 32a/6, 32b/12,
33a/2, 34a/13, 37b/2, 55b/2, 67b/13,
68a/13, 100a/18, 101b/2, 105b/17
h̄ulāṣa'-i h̄. 76b/16, 78a/10, 79a/8,
104a/12
- h̄arre** <Ar. -21- Hararetli, kızgın, sıcak, yakıcı, şiddetli, ateşli.
h̄. 35b/19
edviyye'-i h̄. 3a/13
emrāz-ı h̄. 36b/18, 58a/13
esbāb-ı emrāz-ı h̄. 3a/10
remād-ı h̄. 54a/9, 55a/10, 73a/18
zımād-ı ḡāliye'-i h̄. 118b/17
mekān-ı h̄.+ de 8a/10, 30a/1, 36a/7,
39b/10, 41a/18, 58a/19, 58b/10,
60b/18
remād-ı h̄.+ de 83b/5
emrāz-ı h̄.+ niñ 9a/5
emrāz-ı ḳulūb-ı h̄.+ niñ 13b/15
emrāz-ı h̄.+ ye 97b/1
- h̄aşalbān** <Ar. -1- Biberiye (*Rosmanirus officinalis*).
h̄. 101a/11
- h̄aşāt** <Ar. -10- Mesane, karaciğer, böbrek gibi yerlerde peyda olan taş.

- h. 53a/6
h.-ı kilye 31b/2, 36a/12, 39a/17,
42b/11, 43b/8
h.-ı kilyeyi 57a/8
h.-ı küllî 92b/12
h.+ ı 40b/16, 92a/15
- hasebiyle** <Ar. hesab + i + ile -1- Dolayısıyla, -
den ötürü.
h. 5b/7
- hâşıl** <Ar. -11- Meydana gelen şey.
h. ola 4b/9
h. olduğu 6a/7
h. olması 5b/16
h. olur 3b/6, 5b/6, 6a/14, 6a/5, 6a/16,
6b/1, 6b/10
- hass** <Ar. -8- Marul (*Lactuca sativa*).
h. 9a/7, 20b/7, 114a/19
bezr-i h. 10b/19, 11a/5, 12a/16, 14b/7,
23a/1
- hassü'l- hımâr** <Ar. -1- Eşek marulu, kuzu
gevreği, süt otu (*Sonchus oleraceus*).
h. 68b/10
- hâşâ** <Ar. -5- Beyaz kekik, zambur (*Thymus
capitatus*).
h. 10a/9, 19a/4, 54b/5, 95a/3, 95b/16
- haşbü'd-dıbķ** <Ar. -8- Burç ağacı,
ökse (*Viscum album*).
h. 15a/18, 19a/2, 55a/19, 63b/9,
64b/4, 68a/11, 98b/16, 109b/13
- haşhâş** <Ar. -15- Haşhaş (*Papaver
somniaferum*).
h. şuyıyla 100b/10
h. tohm 106b/7
h. tohmı 10b/6
kara h. tohmı 18a/11
' aşır-i h. 78b/11
beyâz h. 11a/4
bezr-i h. 10b/18, 12a/15, 107a/14
kara h. 11a/4
şarâb-ı h. 61a/17
- zehre-i h. 9a/8
bezr-i h.-ı ebyâz 11a/7, 20b/6
bezr-i h.-ı esved 11a/6
- haşşü'l-fücil** <Ar. -1- Turp otu.
h. 34b/17
- hatab** <Ar. -1- Odun.
h. 71b/1
- hâtem** <Ar. -1- Çeşitli hastalıklarda
kullanılmak üzere ilaç veya ilaç ham
maddelerinden yapılan yüzük veya
mühür.
h.-i hermes 75b/13
- hatm** <Ar. -1- Bitirme, sona erdirme.
h. edüp 75b/14
- hâtmî** <Ar. -4- Ebegümeceine benzeyen, ondan
daha büyük bir çiçek olup kök ve
çiçekleri hekimlikte kullanılan bitki
(*Althaca officinalis*).
aşl-ı h. 118a/11
' aşır-i h. 18b/2
merhem-i h. 110a/11
varaķ-ı h. 18a/5
- haţ-ı istivâ** <Ar. -1- Ekvator.
h.+ dır 4a/2
- hatta** <Ar. -5- Üstelik, ayrıca,
bundan başka, hem de.
h. 115b/6, 48a/5, 71b/3, 83b/1, 30a/12
- hâtûn** -2- Kadın.
h.+ lara 16b/2
h.+ larıñ 108b/6
- havâ** <Ar. hevâ' -7- Hava. İnsan, solunan hava
dengeli, saf ve hayati güce zararlı
maddelerle karışmamış olduğu sürece
sağlıklı kalır, fakat hava bozulursa
hastalanır.
' ufûnet-i h. 55a/5
h.-yı vebâ 57b/14
kürre'-i h.+ da 5b/10
h.+ dan 83b/7
vebâ'î h.+ larda 56a/6

- h.+ ları 4a/8
 ʿufūnet-i h.+ yı 47a/12
- havāʿ** <Ar. -4- bk. havā.
 h.-ı vebāda 58a/9
 h.-ı vebāyı 37b/19, 41a/1
 cins-i h.-i muhīdir 3a/5
- havānīk** <Ar. -1- Boğulmalar.
 h.+ e 91b/3
- havāşş** <Ar. -15- Nitelikler, keyfiyetler,
 hassalar.
 h.-ı eşyāyı 2b/8
 h.+ı 25a/17, 28a/9, 31a/4, 36a/13,
 50a/13, 71a/2, 74a/10, 80b/1, 82b/10,
 83a/4, 83b/9, 102a/3, 116a/14
 h.+ ma 74a/10
- havrā** <Ar. -1- Gırtlak iltihabı, laranjik.
 h.+ ya 93a/14
- hayā** <Far. -1- Taşak, testis.
 h. şişlerine 118a/8
- hayāt** <Ar. -2- Canlı olma, dirilik.
 bekāʿ-ı h. 4b/1
 h.+ dır 5b/15
- hayl** <Ar. -1- At.
 h.+ iñ 6a/7
- hayruʿn-nās men yenfeʿun-nās** <Ar.-1-
 İnsanların en hayırlısı insanlara fayda
 verendir(Hadis-i şerif).
 h. 2a/9
- hayvān** <Ar. -11- Hayvan.
 zehirlü h. ışırdığına 117b/5
 h. şoқduğına 51a/19
 zehirli h. şoқduğına 35b/13
 h. 4a/17, 6a/9, 6b/6
 kāmīl-i h. 4b/8
 kibrit-i h. 4b/2
 h.+ a 5a/13
 kibrit-i h.+ dır 4a/18
 h.+ larıñ 4b/4
- hayvānāt** <Ar. -4- İnsan dışındaki diğerk
 canlılar.
- h. 4b/7
 h.+ dır 5b/13
 h.+ iñ 4a/17, 4b/7
- hayvāniyye** <Ar. -5- Canlılığa ait.
 kuvā-yı h.+ dir 4b/4
 rūh-ı h.+ ye 15a/10, 16b/3, 20a/8,
 57b/4
- hayye** <Far. -5- Yılan.
 h. 18a/1
 lūf-ı h. 56b/4, 79b/4, 99a/17
- hayyüʿl-ʿālem** <Ar. -2- Kaya koruğı
 (*Rhodiola rosea*).
 ʿaşir-i h. 118b/4, 9a/10
- hayz** <Ar. -13- Adet olma, regl olma.
 h. açar 42a/16, 57a/15, 90b/8
 h. 101a/10, 65b/6, 74a/6
 h.+ ı 106b/16, 25b/18, 32b/2, 38a/16,
 51b/4, 73b/18, 89a/15
- hazirān** <Ar. -1- Haziran.
 mäh-ı h.+ da 63a/12
- hazm** <Ar. -16- Sindirim.
 h. eder 21a/7
 h. 95b/14
 h.-ı evvel 3b/3
 h.-ı şānī 3b/5
 h.+ a 12b/4, 25b/16, 39b/5, 42a/10,
 42a/15, 46a/2, 54a/4, 58a/12, 89a/17,
 94b/12, 97b/12
 sūʿ-i h.+ a 17b/6
- hefte** <Far. -22- Hafta.
 h. 16b/12, 19b/2, 30a/1, 70b/8,
 77b/19, 87a/7
 h.+ de 36b/13, 72a/7
 h.+ den 15a/13, 19b/18, 21a/10,
 24a/2, 30a/6, 42a/11, 44b/2, 44b/18,
 58b/12, 62a/16, 65b/9, 69b/8, 65b/14,
 83b/4
- hekīm** <Ar. -16- Hekim, tabib, doktor.
 h. 96a/9
 h.+iñ 10b/4, 8a/15, 8b/9, 96a/8,

96b/13, 96b/4, 98a/10
h.+iñdir 13b/13, 7b/19, 8a/4, 94a/18,
96a/18, 110a/15, 115a/10, 117a/12

helezûn <Ar. -1- Kabuklu sümüklü böcek.
h. 23a/11

helilec <Far. -6- Helile otu, ağaç kavunu
(*Terminalia*).
hulâşa'-i h. 74a/14
h.-i aşfer 105a/1, 105b/16, 112b/12
h.-i aşferi 74a/15
h.-i esved 17b/10

helilecât <Far. -1- bk. helilec.
h. 105b/1

helyûn <Ar. -5- Kuşkonmaz (*Asparagus
officinalis*).
h. köki 14b/4
aşl-ı h. 17a/15, 70a/9
bezr-i h. 97a/1
tohm-ı h. 96a/14

hemil <Ar. -2- Sarı sarmaşık.
h. 10a/10, 9b/12

her <Far. -43- Her.
h. dem 10a/4, 113b/12
h. 7a/7, 9a/16, 19b/1, 21b/15, 28b/5,
4b/6, 55a/4, 56a/15, 73a/1, 83b/16,
96a/5, 96b/9, 106a/9, 109a/3,
109a/13, 109a/18, 109b/14, 110b/5,
110b/7, 111a/19, 111b/7, 111b/12,
111b/17, 112a/13, 112b/6, 112b/13,
113a/1, 113a/4, 113a/7, 113a/12,
113b/13, 114a/13, 114b/4, 114b/6,
115a/8, 115b/19, 117b/9, 118b/1,
118b/2

her biri < Far. her - T. biri - -1- Her biri, ayrı
ayrı hepsi.
h.+ ne 6a/6

Hermes <?-1- Çeşitli kültürlerde değişik
isimlerle anılan mitolojik veya yarı
mitolojik bir şahsiyet.
H.+ iñdir 23b/17

hermes <?-1- bk. Hermes.
hâtem-i h. 75b/13

her dem bahâr <Far. her - <Far. dem - <Ar.
bahâr -2- Yaban yasemini (*Clematis
angustifolia*).
h. 10a/4,
h. köki 113b/12

hevâs <Ar.-1- Arzu, istek, gelip geçici istek.
h.+ a 97b/11

hevâsü'z-zâhire <Ar. -1- Aşırı heves.
h. 52b/5

heyü fâriķûn <Ar.-Far. -19- Yara otu, kılıç otu,
koyunkıran, kantaron (*Erythraea
centaurium*). krş. kıntaryûn.
h. 9b/12, 10a/10, 34b/3, 79a/19, 7b/5,
89b/3, 113a/3
bezr-i h. 28b/2, 79b/6
duhn-ı h. 37b/3, 112b/4, 114a/3,
117a/19
levn-i h. 62a/1
zehre-i h. 28b/4, 31b/14, 33a/18,
54b/13, 109a/16

heyü fâriķûn <Ar.-Far. -2-bk. heyü-fâriķûn.
h. 109a/7
belesân-ı h. 33a/16

hıfz <Ar.-36- Koruma, muhafaza etme.
h. êder 25b/17, 92b/13
h. êdesin 10a/16, 14b/16, 15a/7,
21b/16, 23b/16, 32a/2, 32a/18, 33b/6,
36a/1, 36a/9, 71a/2, 72a/19, 73a/9,
74a/4, 74b/14, 76a/8, 76b/2, 78a/13,
78a/18, 78b/3, 78b/19, 83b/2, 83b/7,
84a/16, 88a/6
h. êdüp 92b/6
h. êdüresin 74b/7
h. 91a/10, 108a/16
şihhat-ı h. 57b/13
h.+ a 32a/19, 56a/16
h.+ ı 37a/14, 97b/12

hılt <Ar.-15- Eski hekimlerin insan vücudunda varsaydığı safra, sevda, dem, balgam gibi dört unsurdan her biri. Karışım.
h. edesin 73b/15, 87a/19
h. édüp 26b/12, 27b/12, 40a/8, 48b/5, 49a/13, 49b/17, 50b/2, 50b/4, 59b/16, 74b/4, 75a/2, 82b/17
h.+ ları 96b/6

hılta <Ar. -1- bk. hılt.
h.+ yı 105b/4

hılfit <Ar. -5- Kadiağacı, şeytanboku bitkisinin reçinesi (*Ferula assa-foetida*).
h. 36b/7, 74b/10, 100a/18, 100b/11, 114a/9
merhem-i h. 114a/8

hımâr <Ar. -2- Eşek.
h. 6a/7
‘aşîr-i kışşâ’-ı h. “Eşek hıyarı kökü; yabani hıyar kökü (*Ecnallium elaterium*). 99a/9

hımârü’l-arz <Ar. -1- Sarkık başak otu (*Piptatherum miliaceum*)?
h. 103b/15

hınța <Ar. -1- Buğday (*Triticum*).
h.+ dan 6a/13

hınzîr <Ar. -6- Domuz.
şahm-ı h. 113a/16, 115a/11, 115b/7, 118a/7
şahm-ı h.-ı ‘atîk 34a/16
şahm-ı h.-ı mağsül 110a/19

hınzîriyye <Ar. -1- “şurûh-ı hınzîriyye” kötü, pis yaralar, ur.
şurûh-ı h. 45b/11

hısrım <Ar. -2- Koruk, üzüm kuruğu.
duhn-ı h. 111a/18, 113b/4

hıyâr <Ar. -1- Hıyar, salatalık (*Cucumis sativus*).
bezr-i h. 99b/12

hıyârek <Far. -1-Hıyarçık, kasık bezlerinin iltihaplanması spnucu ortaya çıkan bir

tür çıban.

h. 35b/5

Hicâz <Ar. -1- Arap yarımadasında Mekke ve Medine’nin bulunduğu ülke, Hicaz.

H.+ dır 4a/4

hıffet <Ar. -1- Hafiflik.

h.+ de 4a/11

hıkke <Ar. -8- Kaşıntı.

h. 36a/4, 69a/10, 75a/8, 89a/12, 93a/3, 110a/15, 113b/17

h.+ ye 109a/10

hikmet <Ar.-1- Hikmet, bilgi; bir şeyin oluşundaki akıl erdirilemeyen sebep, gizli sebep.

h.-i ilâhiye “Allah’ın insan

aklının ulaşamayacağı takdirleri.”

4a/10

hilâliyye <Ar. -1- Kırlangıç otu.

‘aşîr-i h. 98a/15

hindî <Ar. -42- Hint’e ait, Hindistan’da yetiştirilen veya oradan çıkarılan nesnelere.

h. 76b/12

‘üd-ı h., 94a/13, 95b/7, 98b/1, 111b/19, 112a/7, 119a/4

cedvâr-ı h. 68b/11, 100b/9, 109b/12

duhn-ı sünbül-i h. 114b/4

lubb-i cevz-i h. 53b/9

milh-i h. 64b/19, 105a/1, 112b/11

sâdec-i h. 31a/7, 79a/12

seyl-i h. 76b/14

su‘d-ı h. 119a/5

sünbül-i h. 31a/1, 32a/7, 34b/18,

36a/17, 76a/11, 76b/14, 79a/10,

95a/13, 95b/2, 95b/9, 95b/17, 96b/7,

96b/17, 97a/7, 108b/2, 114b/6, 119a/4

tebâşîr-i h. 64b/14, 98b/17, 102b/9,

106a/4, 106b/5

h.-i zümrüd 108b/15

hindibâ <Ar. -21- Acıkıcı, acıkulak

- (*Cichorium endiva*). krş. kâsnî,
 tarhaşkûk.
 h. 10a/9, 13b/18, 113b/13, 114a/19,
 aşı-ı h. 20b/19, 70a/9
 ‘aşır-i h. 13a/4, 118b/5
 bezr-i h. 10a/5, 14b/7
 hamîre’-i zehre-i h. 76a/12
 mâ’-i h. 59a/1, 60b/6, 65a/7, 69a/11,
 92a/10
 milh-i h. 93a/8, 107b/15
 zehre-i h. 9b/9, 13a/2, 54b/14
- horâsan** <Ar. -1- bk.. horasânî.
 h.+ dan 19b/15
- horasânî** <Ar. -3- Bileşikgiller familyasından
 olup, kokusu anasona benzeyen
 bağırsak parazitlerine karşı halk
 hekimliğinde kullanılan Bir bitki adı.
 (*Artemisia cina*).
 h. 9b/13, 17b/15, 106b/2
- hubbâzî** <Ar. -1- Ebegümece (*Malva
 sylvestris*).
 h. 116a/10
- hubübât** <Ar. -1- Taneler, tohumlar; buğday,
 arpa, çavdar gibi taneli bitkiler,
 tahıllar.
 h. 75b/17
- hubz** <Ar. -1- Ekmek.
 lübâb-ı h. 73a/1
- hubzü’l-haliş** <Ar. -1- Saf, katışıksız ekmek.
 lübâb-ı h. 16b/10
- hudûş** <Ar. -1- Peyda olma, ortaya çıkma.
 h.-ı tâ’ûnda 55a/6
- hüh** <Ar. -1- Şeftali (*Persica vulgaris*).
 mâ’-i zehre-i h. 9b/16
- hulâşa** <Ar. -23- Bir maddenin özü, saf ve halis
 olan kısmı.
 h. edesin 66b/3, 67b/12, 67b/19,
 68b/5, 70a/2, 73b/13, 76a/14, 76b/15,
 77a/18, 77a/7
 h. édüp 68a/13
- h. 58b/1, 62b/1, 62b/13, 63a/18,
 65b/3, 66a/2, 73b/5, 75a/3, 75b/5
 h.+ dan 70a/2
 h.+ sı 77a/11
 h.+ ya 79b/12
- hulâşa’** <Ar. -167- bk. hulâşa.
 h.-ı çufâlîkâ 64b/2
 h.-ı mercân 107a/17
 h.-i ‘ûd 100b/17
 h.-i afsentîn 58b/17
 h.-i ancelikâ 68a/14, 72b/9, 103a/18
 h.-i balğamiyye 64b/15
 h.-i bârûd 75a/5, 75b/17
 h.-i besfâ’ic 65a/19
 h.-i birincâsef 57a/18
 h.-i cebelheng 102b/12
 h.-i celpe 102b/13
 h.-i çıntıyânâ 102b/18, 103b/8,
 104a/7, 104b/12
 h.-i devâ-i ‘anber 77a/11
 h.-i devâ-i misk 77a/12
 h.-i diyâsentâ 78a/17
 h.-i ebyaz 66a/11
 h.-i efrencî 68a/1
 h.-i efyûn 74a/18, 77a/1, 77a/9,
 78a/15, 78a/2, 78b/1, 78b/10, 78b/4,
 79a/2, 100b/15
 h.-i encibâr 46a/9, 70b/5
 h.-i fâşirâ 64b/13, 74b/9, 104a/13
 h.-i fâvâniyâ 104a/12
 h.-i felğamâgûğün 66b/5
 h.-i ferfiyûn 69b/10
 h.-i gıyâkû 67a/7, 73b/1, 104a/4
 h.-i gıremüre-i kırıştâle 76a/15
 h.-i gûtağume 69a/8, 102b/13
 h.-i güherbâ 66a/7, 104a/12
 h.-i habbü’l’ar’ ar 74a/4
 h.-i hançal 102a/16
 h.-i harbağ 64b/12, 70a/14, 70a/7,
 102b/17, 104a/13, 104a/3

h.-i h̄armeyān 76b/16, 78a/10, 79a/8, 104a/11	h.-i pādzehr-i şarķī 73a/10
h.-i helīlec 74a/14	h.-i pādzehriyye 76b/10, 77a/2
h.-i h̄uṣyeteynü'l-eyāyil 66a/13	h.-i rāvend 69a/4, 69b/15, 75b/19, 102a/14, 104b/10
h.-i ırsā 102b/13	h.-i rıyyetü'şsa' leb 72b/5
h.-i incü 99b/19	h.-i şabr 65a/18, 102a/14, 103a/11
h.-i kākūle 67b/14	h.-i sādenc 72a/19
h.-i kātlikūn 64b/11	h.-i şafrāviyye 65a/10
h.-i kebedü'l-ecl 76a/8	h.-i saķmūniyā 65b/16, 66b/13, 67a/6, 87a/19, 102a/14
h.-i kīhfü'l-insān 69b/19	h.-i sevdāviyye 65a/3
h.-i kīnaķina 70b/11	h.-i seyelānū'l-menī 66b/16
h.-i kırmiz 68b/19	h.-i sināmeki 64b/13, 65b/11, 102a/15
h.-i kīşā'ı'l-hımār 69a/16, 85a/9	h.-i sūrincān 85a/10
h.-i kīşr-ı cevz 103a/17	h.-i şebb 72a/2
h.-i kibrīt-i antimūn 72a/14	h.-i şems 75b/5
h.-i kibrītü'lantimūn 72a/8	h.-i t̄ā'ün 68a/18
h.-i k̄ulunc 67a/10	h.-i t̄art̄ır-i müshilū'l-cāmi' 75a/14, 74b/15
h.-i lāciverd 73b/16	h.-i t̄art̄ırü'z-zāc 71b/11, 102b/19
h.-i lāte şulfūr 71b/7	h.-i t̄ebāşır 69a/3
h.-i lebenü'l-kibrīt 71a/9	h.-i t̄in-i mahtūm 74a/9
h.-i lebenü'l-zāc 71a/3	h.-i tiryāk-ı mübārek 79a/1
h.-i lodānū 76b/19, 77a/8, 77a/18, 78a/1, 78a/5, 78a/14, 78a/18, 78b/4,78b/9	h.-i t̄ürmantilā 103a/19
h.-i lü' lü' 65a/9, 68a/15, 77b/8, 78a/16	h.-i t̄ürbūd 69b/5
h.-i maḥmūde 109a/1	h.-i übhel 100a/2
h.-i māzeryūn 64b/12, 70a/17	h.-i za' firān 68b/18, 77a/13, 77a/2, 78a/11, 78a/15, 78a/3, 78b/1, 79a/4, 100b/16, 103a/18, 103b/7
h.-i mecū'қан 73b/6	h.-i zībaķ 73a/2
h.-i mercān 65a/8, 67a/19, 68a/15, 78a/16, 100a/1, 103b/1	h.-i zirāvend-i müdahrec 104b/10
h.-i merķaş 72b/15, 76b/4	h̄ulāşa'ü'r-recā <Ar.-1- İstek, arzu getirme meselesi. h. 67b/15
h.-i merāretü'l-baķar 65b/5	h̄ulāşāt <Ar.-1- Bir maddenin özleri, saf ve halis olan kısımları. h. 27a/6
h.-i muḥammer 69a/15, 70b/2, 73a/8	h̄ulāşatü'l-erḥām <Ar.-1- Rahim rahatsızlığı meselesi. h. 68a/9
h.-i muḥammerü'l-levn 70b/9	
h.-i muķavvī 68b/14	
h.-i mūmiyā 77a/2	
h.-i müfettiḥ 67b/6	
h.-i müşterī 70b/15	
h.-i pādzehr 74b/2	

ḥulāṣatū'l-lū' lū' <Ar.-1- Saf inci özü.

ḥ. 61a/11

ḥulāṣatū'l-mercān <Ar.-1- Saf mercan özü.

ḥ. 61a/11

ḥulāṣatū'l-vebā <Ar. -1- Veba rahatsızlığı meselesi.

ḥ. 68b/6

ḥulbe <Ar. -3- Çemen otu, boy tohumu.

(*Trigonella foenum-graecum*).

ḥ. 112b/15, 115b/2, 118a/11

ḥulbūb <Ar. -1- Yer fesleğeni (Ocimum basilicum).

tāze ḥ.+ i 39b/16

ḥulbūbū's-sükkerī <Ar. -1- Şekerli yer fesleğeni.

duhn-ı ḥ. 39b/11

ḥūlincān <Far. -31- Havlican otu (*Alpinia galanga*).

ḥ. 10a/19, 12b/8, 16b/6, 20a/4, 20a/14, 21a/16, 23b/7, 32a/7, 32a/14, 36b/9, 37a/4, 37a/18, 43a/2, 54b/3, 63b/7, 64a/18, 67b/17, 68b/1, 68b/9, 76b/11, 79a/12, 83b/2, 95a/10, 95b/1, 95b/6, 96a/5, 96b/19, 97a/6, 101a/15, 107b/6

cevāriş-i ḥ. 95b/4

ḥuluvū't-ṭa'am <Ar. -1- Tatlı yemekler.

ḥ. 70b/2

ḥulv <Ar. -15- Tatlı, latif, hoş.

ḥ. 12a/10, 34a/1

devā'-i misk-i ḥ. 98a/2

rūḥ-ı ḥ. 26b/15

rūḥ-ı millḥ-i ḥ. 27a/4

rūḥ-ı zāc-ı ḥ. 26b/9, 26b/16

zībaḳ-ı ḥ. 82a/9, 82a/12, 84b/2

levz-i ḥ.-ı muḳaşşer 12b/13

zībaḳ-ı ḥ.-ı sādec 81b/16, 82a/1

ḥ.-ı şarkī 67a/6

zībaḳ-ı ḥ.-ı şarkī 81b/13

ḥummā <Ar. -12- Başta sıtma olmak üzere ateşli hastalıklara verilen genel ad.

ḥ.-yı ḡibba 11b/8

ḥ.-yı reddiyyeye 8a/4

ḥ.-yı rub' 95a/17

ḥ.-yı vebā' iyyeye 35a/5

ḥ.+ lara 71b/14, 89b/16, 103a/9

şarı ḥ.+ lara 38a/19

ḥ.+ ya 49a/7, 73b/8

ḥarāret-i ḥ.+ yı 25b/19, 29b/7

ḥummā' <Ar. -33- bk. ḥummā.

ḥ.-ı 'ufūniyyede 13b/14

ḥ.-ı 'ufūniyyeye 51a/13

ḥ.-ı dā'imeyye 31a/19

ḥ.-ı dıḳ 19b/11

ḥ.-ı muḥrikaya 12b/17, 20b/3

ḥ.-ı müzminiye 29b/1

ḥ.-ı rediyye 52b/15

ḥ.-ı rediyyeye 58a/16

ḥ.-ı rub' 31a/19, 44a/3, 58a/14, 67a/11, 87b/3

ḥ.-ı rub' a 81a/9, 102b/4

ḥ.-ı şālişe 52b/15, 69a/9

ḥ.-ı şālişeye 72a/3, 91a/4

ḥ.-ı sevdāviyye 71b/14

ḥ.-ı vebā' iyye 45b/19, 54a/1, 55a/6

ḥ.-ı vebā' iyyede 37b/18

ḥ.-ı vebā' iyyeye 7b/19, 42a/7

ḥ.-ı reddiyye 84b/5

ḥ.-ı rub' 89a/14, 89b/16, 91b/16

ḥ.-ı şālişeye 65b/6, 81a/14

ḥ.-ı yevmiyye 44a/3

ḥummeyādū'd-dıḳḳ <Ar. -1- Verem.

ḥ. 92b/10

ḥummāz <Ar. -13- Kuzukulağı otu (*Rumex acetosella*).

ḥ. 9b/7, 13b/18

aşl-ı ḥ. 13a/1

'aşir-i ḥ. 9a/10, 13a/5

'uşāre'-i ḥ. 8a/1

- bezr-i h. 11b/12, 94b/5, 97b/5,
98b/15, 106a/5
varağ-ı h. 18a/5
‘aşır-i h.-i ütrüc 54a/8
- hummâzü'l-ütrüc** <Ar. -6- Ağaç kavunu ekşisi.
Ve Mısır'da olan hummazdır ki bu
diyara şerbeti gelir. Hummaz şerbeti
derler Arapça estebüb derler.
h. 11a/14, 74b/6, 94b/8
‘aşır-i h. 55b/12
mâ'-i h. 9b/15, 11a/13
- hummeyât** : <Ar. -24- Nöbetli (ateşli)
hastalıklar.
h. 49b/7
sufûf-i h. 107b/1
h.-i ‘ufûniyye 102b/5, 47b/1
h.-i ‘ufûniyye'-i rediyyeye 27a/19
h.-i ‘ufûniyye'-i vebâ'iyye 85b/15
h.-i ‘ufûniyyeye 68b/6
h.-i muhterika 25b/14
h.-i muhterikaya 28b/19
h.-i rediyye'-i muhterikaya 97b/1
h.+a 30a/9, 32b/16, 71a/4, 72b/16,
83b/19, 85a/13, 107b/1
envâ'-i h.+a 49a/8, 60b/14, 70b/12,
90a/1
h.+ ı 91a/11
h.+ in 73a/3, 75b/6
- hummeyâtü'l-hâri** <Ar. -1- Yüksek ateşe bağlı
nöbetler.
h.+ ye 83a/12
- hummeyâtü'l-mütetâvile** <Ar. -1- Uzun süren
nöbetler.
h.+ den 92b/9
- hummeyâtü'l-şafraviyye** <Ar. -1- Safra
hastalığına bağlı nöbetler.
h.+ ye 65a/12
- hummeyâtü'l-vebâ'iyye** <Ar. -1- Vebaya bağlı
oluşan nöbetler.
h. 84a/5
- hummeyâtü'r-rediyye** <Ar. -1- Azgın, vahim
nöbetler.
h.+ niñ 40b/6
- humre** <Ar. -6- Kızarıklık.
h. 91b/10, 91b/11, 117b/19
h.+ ye 93a/2, 113b/1, 117a/5
- humret** <Ar. -2- Yılcancık, alazlama.
h. 49b/6
h.+ e 86b/15
- humretü'l-‘ayn** <Ar. -1- Göz kızarıklığı.
h.+ a 91b/13
- humûzat** <Ar. -1- Ekşilik, kekrelik, burukluk,
nahoşluk.
h.+ ı 92a/19
- hunnâk** <Ar. -1- Anjin, nefes alamama,
boğulma, bademcik.
h.+ a 29a/1
- hurf** <Ar. -4- Tere otu (*Lepidium sativum*).
‘aşır-i h. 118b/6
bezr-i h. 10a/5
h.-i bâbili 11a/7, 96a/13
- hurmâ** <Far. -3- Hurma (*Phoenix
dactylifera*).
h. dalın 115b/5
h. dalıyla 118a/6
h. 119a/8
- hurû'** <Ar. -2- Tanelerinden hintyağı çıkarılan
ağaç. (*Kene otu tohumu*).
bezr-i h. 99a/3
h.-i çini 43b/15
- huşşeytü'l-humârü'l-tarı** <Ar. -1- Taze eşek
marulu.
h. 66a/16
- huşşeytü'l-lâ'lü't-tarı** <Ar. -1- Taze kırmızı
yumurta.
h. 66a/16
- huşşiyel-muhriq** <Ar. -1- Yanmış haya.
h. 34a/6
- huşşiyeteyn** <Ar. -1- Hayanın çifti, yumurtalar.
h. 30b/2

ḥuṣṣiyetü'd-dîk <Ar.-1- Horoz taşağı derler,
kiraz çekirdeğine benzer, beyaz
müdevver bir bitkinin çekirdeğidir.
ḥ. 53b/7

ḥuṣṣiyeteynü'l-eyyil <Ar. -1- Geyik hayası
denen bir ot.
ḥulāṣa'-i ḥ. 66a/13

ḥuṣṣ <Far. -1- Öldürücü, zehirli.
ḥ. 51a/18

ḥuṣūnet <Ar. -3- Sertlik, katılık.
ḥ.-i cilde 35b/9
ḥ.+ e 98b/8
ḥ.+ i 76b/5

ḥūt <Ar. -1- Balık burcu.
ḥ. 102a/18

ḥuzāma <Ar. -1- Lavanta.
zehre-i ḥ. 109b/12

ḥuzzāk <Ar. -2- İşinin ehli olan hekimler.
ḥ. 2a/1
ḥ.+ larımñ 2b/1

ḥükemā <Ar. -5- Alimler, bilginler.
ḥ. 7a/10
ḥ.+ sınıñ 53a/17
selc-i ḥ. "Kibrit ile güherçilenin
karışımından elde edilen kimyasal."
109b/17, 52a/10, 97b/8

ḥüzāl <Ar.-1- Zayıflık, bitkinlik.
aṣḥāb-ı h.+e 19b/12

I

ihlāmūr <Ar. -11- Kerestesi makbul olan ve
çay gibi kurutulmuş içilmeye elverişli
güzel kokulu ve şifalı çiçeği bulunan
bir ağaç; Arapça mahlep, süs eriği
(*Mahaleb cerasus*).
mā'-i zehre-i i. 61b/17
zehre-i i. 8b/2, 14a/11, 16b/7, 19a/6,
28b/3, 31b/13, 54b/14, 63b/11, 64b/7,
110b/11

imparatoryū <Lat. -4- Kerefinin bir türü,
Yunanca ismirmiyūn derler
(*Imparatoria ostruthium*).
i. 66a/17, 68b/11, 99a/17, 109b/7

imparatoryūn <Lat. -2- bk. imparatoryū.
i. 79b/4, 89a/19

'mebü'l-keleb <Ar. -1- İtüzümü (*Solanum
nigrum*).
'aşir-i 'i. 113b/6

'mebü's-sa'leb <Ar. -2- Tilkiüzümü, itüzümü
(*Solanum nigrum*).
'i. 9a/7
'aşir-i 'u. 10b/17

'ırku'n-nisā <Ar. -5- Kalça sinirlerinde oluşan
ağrılı hastalık, siyatik.
'i. 39b/1, 49b/6, 53b/18, 105b/15
'i.+ ya 64b/16

'ırku's-sūs <Ar. -4- Meyan kökü, meyan otu,
ayı kulağı (*Glycyrrhiza glabra*,
Liuiritia officinalis).
'i. 10b/5, 36b/1, 63a/2, 95a/9

irsā <Far. -17- Süsen, mavi zambak kökü (*Iris
I urida*).
i. 'uşāresi 111b/7
i. şuyı 14b/12
i. 12a/7, 14b/6, 18b/4, 22b/19,
101a/14, 36a/19, 56b/14, 79a/17,
97a/8, 105a/7, 107a/16, 108a/6,
117b/2
ḥamir-i i. 10b/10
ḥulāṣa'-i i. 102b/14

'iseviyye <Ar. -1- Hz. İsa'ya ait, Hz. İsa'nın
dininden olan.
enfās-i 'i. 1b/14

işfahānī <Far. -1- İsfahan şehrine ait; Kabe
sürmesi.
kuhl-ı i. 117a/9

ışıcak -4- Sıcak.
i. bēz 46b/11
i. 59a/17, 71b/4

1.+ dan 101b/5
ıdır- -2- Dişleri arasına alıp sıkamak.
 kudus kelb 1.- duğına 109a/4
 zehirlü hayvân 1.- duğına 117b/6
ıskât <Ar. -1- Düşürme, düşürülme.
 1.+ dan eyler 16b/2
ıslad- -3- İlaç karışımı için bazı ilaç
maddelerini sıvı maddeler içinde ıslatmak.
 1.- asın 42a/19
 1.- up 94a/5, 119a/9
ıslâh <Ar. -1- Düzeltme, ıslah etme.
 tedbir-i 1.-i sitte'-i zarûriyye 3a/3
ıtlâk <Ar. -1- Bırakma.
 1. ederler 39b/3
ıtrifil <Gr. -1- Katran yoncası, ballık, katranotu
 (*Psoralea bituminosa*).
 ma' cün-ı 1.-i kebîr 97a/3

İ

i'ttişâf <Ar. -1- Bir hâl kazanma, vasıflanma.
 i.+ ma 2a/9
ibn-i Mâseviyye <Ar. -4- (?-857) Ebu
 Yuhanna; Hıristiyan asıllı Arap
 hekim, Yunancadan tıp kitapları
 tercüme etmiştir.
 i.+ niñ 101b/5, 101b/9
 i.+ niñdir 95a/6, 118b/17
ibrâ <Ar. -1- Temize çıkarma, aklama.
 i. eder 21b/3
ibtidâ <Ar. -4- Başlangıç, ortaya çıkma.
 i. 2b/17, 2b/7
 i.-i ma' deye 3b/3
 i.-i tekvîni 5a/19
icâb <Ar. -1- Lazım gelme, gerek.
 i. eder 5b/14
icmâlen <Ar. -1-.Daha önce detaylı
bahsedilmemiş.
 i.+ 4b/11
iç -86- İç, insanın ya da herhangi bir

şeyin içi.
i.+ eler 94a/5
i.+ i 5a/3
ağaç zarfı i.+ inde 82b/12
i.+ine 6a/15, 7b/9, 8b/17, 10a/14,
12b/13, 13a/8, 13b/1, 13b/10, 14a/14,
14b/16, 15a/3, 15b/6, 16b/12, 16b/16,
17a/6, 17a/16, 19a/1, 19b/3, 20a/2,
21b/14, 23b/15, 28a/12, 28b/2, 28b/7,
31b/17, 32a/17, 32b/1, 36b/5, 37b/1,
38b/7, 39a/4, 45a/1, 46a/19, 52a/5,
53a/13, 53b/6, 53b/11, 55a/12,
55b/11, 56a/11, 56a/19, 57a/4, 57a/6,
57a/18, 59a/10, 61a/8, 61a/9, 61b/5,
63a/9, 63b/2, 63b/16, 64a/9, 64a/10,
64b/1, 65a/8, 65a/14, 65a/17, 65b/3,
66b/13, 67a/18, 68a/14, 69a/13,
70a/12, 72b/13, 73b/12, 73b/14,
77b/4, 78a/10, 79b/9, 83b/5, 84b/17,
86a/8, 86b/17, 90b/1, 90b/5, 93a/11,
94a/11, 111a/9, 112b/3, 113b/7,
114b/11, 119a/9
iç- -5- İçmek.
 i.- e 17a/18, 104a/18
 i.- eler 13b/2
 i.- mek 31a/12
 i.- seler 40b/15
içün -8- İçin.
 i. 2a/17, 4b/9, 24a/14, 42a/1, 50b/17,
 51a/7, 57b/7, 96a/10
içür- -4- İçirmek.
 i.- eler 33a/13
 i.- esin 32b/1, 85b/2, 91b/14
idrâr <Ar. -24- Akıtma, akıtıcı.
 i. eder 13a/11, 29b/6, 35a/6, 35a/14,
 36a/12, 40b/15, 42b/11, 43b/9,
 44b/10, 46a/1, 46b/8, 51a/8, 52a/4,
 57a/9, 60b/7, 76a/16, 91b/2, 92b/14,
 96a/9, 106b/16
 tamsı-ı i. eder 85b/14

- i. 58a/17
i.+ ı 24a/18
i.+ m eder 39a/18
- ifnā** <Ar. -1- Yok etme, tüketme.
i. eder 93a/5
- ifrāt** <Ar. -8- Aşırılık.
i.-ı demmü'l-bevāsīr 86a/14
i.-ı ishāl 44a/16
i.-ı t̄amṣ 110a/2
ḥabb-ı i.-ı t̄amṣ 102b/8
i.-ı t̄amṣa 39b/7, 102b/8
i.-ı taḥalḥul 3a/17
i.+ la 3a/16
- iḥrāc** <Ar. -12- Dışarıya çıkarma, dışarıya atma.
i. eder 28b/16, 64a/15, 73a/13, 80b/6, 93b/17, 102a/17, 112b/8
i. edüp 9a/19, 34a/8, 55a/1, 75a/19, 79b/12
- iḥrāk** <Ar. -48- Yakma, yakılma.
i. edesin 34b/11, 42b/14, 44b/1, 49b/13, 50a/9, 52a/11, 59a/17, 59b/5, 59b/11, 60b/10, 72a/16, 75a/4, 75a/10, 76a/18, 84b/8, 84b/9, 84b/14, 85a/4, 85b/5, 85b/8, 86b/4, 86b/5, 86b/12, 87b/9, 87b/19, 88a/8, 89a/9, 89a/18, 89b/14, 90a/6, 90b/10, 91a/5, 91a/15, 91b/1, 94a/1
i. edüp 9a/18, 25a/13, 45a/16, 45a/18, 72b/2, 79b/11, 85b/18, 85b/19, 88a/13, 90b/1, 91a/14
i. olmuş 80b/3
i. 88b/16
- iḥtibās** <Ar. -1- Tutma, tutukluk, hapsetme.
istifrāġ-ı i.+ dır 3a/8
- iḥtiḳān** <Ar. -6- Temizleme, makattan ve rahimden su veya ilaç şırınga etmek suretiyle kalın bağırsağın ve rahim içini temizleme.
i. edesin 84b/6
- i. etseler 41b/14
i.+ a 51b/19, 90b/8
i.+ lar 40a/7, 57b/10
- iḥtilāt** <Ar. -1- Karışma, katılma.
i. 5b/14
- iḥtimām** <Ar. -1- Dikkatle, gayretle çalışma, özenle iş görme.
i. edüp 2a/14
- iḥtināk** <Ar. -10- Boğulma, nefes alamayıp tıkanma.
i.-ı raḥm "isteri" 35a/12, 38a/10, 54a/3
ḥabb-ı i.-ı raḥm 100b/11
i.-ı raḥma 19a/10, 38b/14, 57a/16, 66a/15, 92a/14
i.-ı raḥmda 18b/17
- iḥtirāk** <Ar. -1- Yanma, yangı.
i.-ı şafrādan 83a/13
- iḥtiyāc** <Ar. -1- Gerekli.
i.+ ı 5b/4
- iḥtiyār** <Ar. -4- Tercih etme, seçme, seçilme.
i.+ ıdır 7a/15, 10a/2, 13b/3, 16b/1
- iken** -6- İken, esnasında, esnada.
i. 3b/13, 51a/7, 59a/17, 71b/4, 77a/10, 102a/18
- iki** -612- İki.
i. biñ beş yüz 45b/3
i. biñ 58a/4
i. yüz altmış 87b/17
i. yüz elli 43b/11, 62a/6, 64a/19, 65a/13, 118a/6
i. yüz iki 49a/9
i. yüz 8b/3, 9a/6, 11a/11, 11b/3, 16b/7, 17b/10, 18a/19, 18b/8, 20a/5, 22a/8, 22b/13, 23a/3, 24b/12, 25a/5, 25a/19, 26a/9, 26a/16, 26b/1, 29b/10, 31a/6, 31b/4, 33a/1, 34a/4, 34a/12, 34a/17, 34b/8, 37a/1, 35a/17, 37a/10, 38b/17, 41b/17, 43a/12, 43b/5, 43b/10, 44a/18, 44b/7, 45a/15, 46b/4, 46b/15, 47a/7, 47a/8, 47a/11, 48a/10,

49b/12, 50a/5, 51a/11, 53a/12, 53b/4,
54a/12, 60a/16, 62b/11, 62b/15,
63a/8, 64a/7, 70b/7, 71b/2, 72a/9,
72b/11, 80a/14, 82b/11, 86b/3,
88b/14, 89b/12, 89b/13, 89b/18,
94a/11, 110a/19, 112a/19, 112b/16,
116b/2, 117a/1, 117a/14, 117b/13,
118a/1, 118b/7
biñ i. yüz 17b/11, 26a/3, 43b/12,
59b/13, 61b/4
i. 2a/16, 6a/4, 6a/5, 6b/19, 7b/12,
10a/13, 10b/11, 10b/19, 10b/9, 11a/2,
13a/18, 14b/11, 14b/14, 15b/1,
15b/11, 17a/4, 17a/7, 17b/2, 19a/13,
19b/14, 20a/4, 20a/12, 21a/12, 21b/3,
22b/4, 22b/12, 23a/5, 24a/7, 25a/9,
27a/2, 30a/17, 30b/13, 33a/5, 33a/9,
35b/18, 35b/19, 36b/13, 37a/18,
38b/8, 41a/17, 42b/1, 44b/15, 45a/8,
46b/13, 48b/17, 49a/4, 49a/16,
49a/17, 49b/18, 50a/8, 50a/11, 50b/6,
50b/16, 51b/11, 53a/12, 55a/4, 56a/3,
56a/8, 57b/2, 58b/17, 59a/1, 61a/17,
61b/3, 61b/9, 62a/7, 62b/10, 63b/17,
64a/18, 65a/2, 65a/6, 65b/4, 65b/16,
66b/4, 67b/1, 67b/3, 67b/13, 67b/14,
68a/8, 68b/3, 68b/6, 68b/17, 72a/7,
72a/17, 73b/6, 74a/18, 74b/5, 75b/16,
77b/14, 79a/13, 83b/6, 83b/11,
85a/10, 85b/10, 85b/18, 86b/13,
86b/18, 87a/2, 87a/15, 87b/17,
88a/13, 88b/13, 88b/15, 88b/18,
89b/8, 8b/12, 90a/6, 91a/1, 91a/5,
93b/15, 94a/14, 95b/12, 96b/11,
97a/6, 97b/8, 98a/8, 98b/19, 99a/3,
99a/19, 99b/19, 99b/9, 100a/3,
100a/11, 100b/8, 100b/9, 100b/10,
101b/1, 101b/16, 102b/14, 103b/8,
104a/3, 104a/6, 104a/17, 104b/2,
104b/3, 104b/17, 105a/3, 105a/4,

105a/10, 106b/1, 106b/9, 107a/19,
107a/17, 107b/3, 108a/2, 109b/17,
109b/19, 111a/15, 112a/15, 113a/5,
113b/4, 114a/7, 114a/8, 114b/4,
115a/14, 116a/18, 117a/10, 118a/2

iki yüz i. 49a/9

on i. 8a/9, 8b/6, 8b/18, 9b/18, 10b/2,
11a/10, 11a/18, 13b/12, 14a/5,
14a/10, 14b/17, 20b/1, 23a/17,
23a/18, 26a/10, 29a/5, 29a/11, 31b/6,
32a/9, 39a/2, 40a/9, 41b/18, 42a/19,
45a/16, 45b/6, 47a/9, 47b/12, 47b/15,
48a/18, 49b/1, 49b/17, 53a/1, 53b/10,
54a/6, 55a/14, 56a/17, 56b/3, 57a/4,
58b/6, 60b/10, 60b/18, 62b/11,
62b/16, 63a/16, 65a/2, 65a/10,
65a/13, 67a/4, 68b/4, 69a/12, 69b/19,
70b/5, 73a/16, 74b/15, 75a/17, 77b/8,
79a/4, 80a/9, 81a/2, 81b/19, 82a/8,
83a/18, 85a/4, 86b/4, 86b/16, 87a/2,
88b/15, 90a/7, 93a/15, 94a/14,
97b/18, 100a/10, 100b/14, 104a/2,
105a/9, 105a/13, 105a/14, 110a/14,
112b/10, 113b/16, 114a/3, 114a/18,
115a/14, 115b/8, 115b/9, 115b/14,
116a/2, 117a/8, 117b/15, 117b/18,
118a/10

otuz i. 8b/5, 12a/12, 13b/1, 14b/14,
16a/6, 16a/9, 16a/15, 17a/4, 18a/10,
20b/7, 21a/8, 22a/3, 22a/8, 22b/14,
23a/2, 23a/15, 23b/19, 24b/4, 26b/11,
31b/14, 33a/18, 34b/4, 36b/16, 45a/2,
47b/18, 48b/10, 49a/18, 53b/6,
55b/12, 55b/17, 56b/1, 56b/15,
57a/19, 59a/7, 64b/18, 66b/10, 67a/5,
69b/3, 71b/17, 75b/8, 81b/5,
81b/9, 81b/14, 81b/15, 82a/13, 82a/16,
82b/6, 84a/8, 84b/12, 87b/15, 89a/5,
89a/8, 89b/3, 90a/18, 90a/19, 93a/12,
93b/1, 94b/13, 96b/10, 99a/8,

109a/13, 111b/19, 112a/12, 112a/19,
113a/8, 113b/6, 114a/15, 114b/15,
115a/13, 116b/1, 116b/11, 116b/16,
117a/3, 117a/4, 117a/16, 117a/19,
118a/14
yètmiş i. 115b/7
yüz on i. 58a/3
i.+ dir 2b/18
i.+ nci 5a/11
i.+ sin 75a/10, 75a/12, 87a/6
i.+ sine 6a/10, 6a/17
i.+ yüz ellışer 22a/7
i.+ şer yüz 8a/7, 9a/11 11a/16, 12a/2,
17a/1, 17b/18, 18a/8, 20b/12, 22a/1,
43a/19, 61b/13, 63b/16, 68a/2,
75a/16, 81a/1
i.+ şer 7b/13,8b/14, 8b/15, 8b/19,
9b/11, 9b/14, 9b/7, 10a/9, 10b/6,
11a/9, 11b/13, 13a/16, 13a/3, 13b/11,
14b/8, 15b/7, 16b/9, 18a/12, 18a/5,
19a/5, 19a/7, 19b/17, 19b/5, 20b/9,
22b/1, 31a/16, 31b/13, 31b/15,
32b/13, 35a/2, 36b/9, 48a/14, 56b/16,
57a/10, 57b/1, 61b/2, 62a/12, 63b/14,
64b/14, 66a/17, 66b/2, 67b/18,
68b/19, 70a/8, 72a/10, 72b/8, 73a/14,
77a/15, 77a/4, 78a/4, 78b/14, 78b/2,
79a/16, 79a/7, 80b/7, 89b/1, 93b/14,
93b/9, 94b/2, 94b/6, 95a/4, 95a/12,
95a/19, 95b/17, 96a/16, 96b/1,
97a/18, 97b/17, 97b/6, 98a/15, 98a/6,
98b/17, 99a/3, 99a/5, 99b/6, 100a/1,
100a/5, 100a/6, 100b/5, 101a/6,
101a/7, 102b/3, 103a/6, 105a/9,
105b/9, 106a/16, 107a/4, 107a/16,
107b/4, 107b/6, 107b/7, 108b/3,
108b/14, 108b/15, 109a/16, 109b/2,
109b/13, 111a/10, 112a/8, 113a/14,
114b/6, 114b/17, 117a/11, 117b/2,
119a/5

on i.+ şer 9b/6, 12a/1, 12a/9, 12b/6,
14b/6, 15b/18, 16b/6, 18a/6, 19a/15,
22a/2, 32b/10, 36b/8, 53b/9, 54b/10,
56b/7, 62b/7, 63a/6, 64b/13, 66b/11,
69a/4, 69b/9, 77a/17, 77b/16, 79a/19,
79b/10, 89b/5, 99b/5, 102a/15,
103a/19, 107a/9, 110b/4, 112b/13,
116b/5, 117a/17, 117b/1, 118a/13,
119a/7
otuz i.+ şer 9a/9, 15b/5, 17a/13,
20a/11, 23b/4, 33a/3, 34b/9, 37b/2,
48b/2, 48b/14, 53b/14, 67a/3, 68b/1,
70a/10, 77a/11, 80a/8, 89b/11,
93a/19, 93b/5, 103a/11, 111a/6,
113b/7, 116a/8, 116b/15
seksen i.+ şer 15b/16
i.+ yüz elli 10a/13

iklîl <Ar. -1- bk. iklîl'ü'l-cebel.

i. 93b/10

iklîlü'l-cebel <Ar. -31- Biberiye, Akdeniz
çevrelerinde bol bol yetişen,
ballıbabagillerden, mavi çiçekli,
yaprakları küçük, kalınca ve kokulu,
hekimlikte ve itriyatçılıkta kullanılan
bir bitki (*Rosmanirus officinalis*).
(Çetin, 2020; 157).

i. 8b/1, 8b/14, 9b/8, 13b/6, 14a/12,
19a/7, 20a/10, 22b/3, 34a/5, 36b/3,
45b/16, 56b/17, 57b/17, 66a/18,
79b/1,
97b/14, 107b/12, 108b/5, 109b/5,
113a/2, 118b/1

‘aşîr-i i. 115b/18

mâ'-i zehre-i i. 37a/15

rûh-ı i. 63b/15

zehre-i i. 11b/19, 19b/3, 28b/4,
36a/16, 54b/12, 64b/5, 66b/2

iklîlü'l-melik <Ar. -2- Koçboynuzu (*Melilotus*
officinalis).

i. 113a/4

- zımād-ı i. 115b/12
- iklīm** <Ar. -3- İklim, bir yerin hava şartları.
i.-i hāmīs 4a/6
i.-i rābi‘ 4a/5
i.+ leriñ 4a/7
- iklīmiyā** <Gr. -3- Bakır, gümüş ve altın gibi madenlerin eritilmesi sırasında meydana gelen köpük, çökeklere ve posalara verilen ad.
i. 117a/15, 117a/3, 117a/9
- iksīr** <Ar. -4- Tesirli, yararlı şurup.
i. 12b/5
i.-i ma‘ dedir 21a/7
i.+ idir 34b/7, 60a/1
i.-i zīku’n-nefes 56b/10
i.-i zū’l-ḥaṣṣa 58a/7
- iksīrū’l-cāmi‘** <Ar. -1- Genel, toplu bir iksir türü. (İksirin yapılışı için metinden bk. 56a/17)
i. 56a/14
- iksīrū’l-cerrāḥ** <Ar.-1- Yaralar için yapılmış bir iksir türü.
i.+ dır 45a/3
- iksīrū’l-erḥām** <Ar. -1- Rahim için yapılmış bir iksir türü (İksirin yapılışı için metinden bk. 57a/17)
i. 57a/15
- iksīrū’l-ḥacerū’l-mükerrrem** <Ar.-1- Özel bir taş iksiri. (İksirin yapılışı için metinden bk. 54a/6)
i. 53b/17
- iksīrū’l-ḥaṣṣa** <Ar.-1- Özel yapılmış bir iksir türü.
i. 103a/1
- iksīrū’l-ḥayāt** <Ar.-2- Hayat iksiri. (İksirin yapılışı için metinden bk. 54b/2, 57b/17)
i. 54a/17, 57b/3
- iksīrū’l-ḥayātū’l-maṭyūl** <Ar.-1- Hayat verici bir iksir türü.
i. 61b/18
- iksīrū’l-kāfūr** <Ar.-1- Kafur otundan yapılmış bir iksir türü. (İksirin yapılışı için metinden bk. 56a/10).
i. 56a/5
- iksīrū’l-kilyeteyn** <Ar.-1- Böbrekler için yapılmış bir tür iksir. (İksirin yapılışı için metinden bk. 57a/9).
i. 57a/8
- iksīrū’l-mukavvī** <Ar.-1- Kuvvet verici bir iksir türü. (İksirin yapılışı için metinden bk. 537a/18).
i. 53a/16
- iksīrū’l-ṣar‘** <Ar.-1-Sara hastalığı için yapılmış bir tür iksir. (İksirin yapılışı için metinden bk. 55a/19)
i. 55a/16
- iksīrū’l-ḡūm** <Ar.-1- Sarmısaktan yapılmış bir tür iksir.
i. 56a/9
- iksīrū’l-ūtrūc** <Ar.-1- Ağaç kavunundan elde edilerek yapılmış bir tür iksir. (İksirin yapılışı için metinden bk. 55b/10)
i. 55b/8
- iksīrū’l-vebā** <Ar.-1- Veba hastalıklarında kullanılan bir tür iksir. (İksirin yapılışı için metinden bk. 55a/8)
i. 55a/2
- iksīrū’n-nākihe** <Ar.-1- Hastalıktan yeni çıkanlar için yapılmış bir iksir türü. (İksirin yapılışı için metinden bk. 55b/16)
i. 55b/14
- iktidārehum** <Ar.-1- Güçlerini.
i. 2a/7
- iktīza** <Ar. -1- Lazım gelme, gerek, ihtiyaç, gereklik.
i.+ sı 5b/7

‘ilâc <Ar. -17- Hastalığı iyileştirmek veya önlemek amacıyla türlü yollarla kullanılan madde, deva, ilaç.

‘i. édeler 3a/1

‘i.-ı ‘azîmdir 22b/10

‘i.-ı câmi‘ dir 46a/5, 48a/15

‘i.-ı kâfî 59b/9

‘i.-ı kâfidir 43b/15, 104a/9, 112b/1

‘i.-ı kilyedir 92b/11

‘i.-ı küllîdir 50b/7, 53b/17, 57b/15, 80b/17, 80b/6, 82a/17, 86a/4, 86b/7

ilâhiye <Ar. -1- İlahî, Allah ile ilgili.

hikmet-i i. 4a/10

ile -585- İle.

i.1b/14, 2a/13, 3b/5, 3b/12, 4a/9, 4b/14, 4b/16, 5a/18, 6a/6, 6a/7, 6a/8, 6a/9, 6a/11, 6a/14, 8a/11, 8a/13, 8b/7, 8b/17, 9a/3, 9a/16, 9b/17, 10a/14, 10b/2, 10b/15, 11a/2, 11a/12, 11b/5, 11b/15, 12a/3, 12a/13, 12a/19, 12b/1, 12b/15, 13a/19, 13b/11, 14a/19, 14b/15, 15a/14, 15b/12, 16a/1, 16a/7, 16a/17, 16b/17, 17a/8, 17a/11, 17a/16, 17b/4, 17b/19, 18b/10, 18b/14, 18b/19, 19a/16, 19b/9, 19b/18, 20b/1, 20b/13, 21a/4, 21a/11, 21a/18, 21b/13, 22a/3, 22a/5, 22a/10, 22a/13, 22b/4, 22b/9, 22b/15, 23a/4, 23a/12, 23a/19, 23b/13, 23b/14, 24a/2, 24a/12, 24b/14, 24b/17, 24b/18, 25a/6, 25a/10, 25a/19, 25b/8, 25b/9, 25b/12, 25b/19, 26a/1, 26a/6, 26a/7, 26a/17, 26b/12, 26b/19, 27a/8, 27a/9, 27a/10, 27a/14, 27a/15, 27a/17, 27b/4, 27b/11, 27b/12, 27b/16, 27b/18, 28a/6, 28b/8, 28b/13, 28b/16, 28b/17, 29a/1, 29a/4, 29a/11, 29a/13, 29a/17, 29a/19, 29b/4, 29b/11, 29b/12, 29b/17, 29b/18, 30a/1, 30a/7, 30a/12, 30b/2, 30b/5, 30b/6, 30b/7,

30b/11, 31a/3, 31a/10, 31a/18, 31b/1, 32b/1, 32b/2, 32b/9, 33a/10, 33a/15, 33b/9, 33b/13, 33b/15, 34b/2, 34b/11, 34b/15, 35b/2, 36a/13, 37a/11, 37b/13, 37b/14, 38a/1, 38a/3, 38a/4, 38b/3, 38b/5, 38b/19, 39a/2, 39a/10, 39b/9, 39b/14, 39b/16, 40a/7, 40a/8, 40a/10, 40a/11, 40a/13, 40a/15, 40b/5, 40b/17, 41a/3, 41a/8, 41a/10, 41a/15, 41a/16, 41a/19, 42a/2, 42a/11, 42a/18, 42b/3, 42b/4, 42b/7, 42b/8, 42b/13, 42b/14, 42b/15, 43a/4, 43a/7, 43b/12, 43b/19, 44a/1, 44a/6, 44a/15, 44b/2, 44b/4, 45a/6, 45a/14, 45a/18, 45b/12, 45b/17, 46a/6, 46a/9, 46a/19, 46b/10, 46b/13, 47a/15, 47a/17, 47a/19, 47b/3, 47b/8, 48a/2, 48a/7, 48a/16, 48b/5, 48b/11, 48b/19, 49a/10, 49a/13, 49a/19, 49b/10, 49b/11, 49b/14, 49b/16, 50a/14, 50a/16, 50a/9, 50b/2, 50b/4, 50b/12, 50b/14, 51a/2, 51a/3, 51a/6, 51a/15, 51b/6, 52a/10, 52b/2, 52b/4, 52b/16, 52b/19, 53a/6, 53a/7, 53a/11, 53b/17, 54a/11, 54a/13, 54a/16, 55a/4, 55a/6, 55a/7, 55a/11, 55b/7, 56a/14, 57a/13, 57a/18, 57b/5, 57b/8, 57b/9, 57b/11, 57b/12, 58a/5, 58a/17, 58b/10, 58b/15, 59a/10, 59a/18, 59b/2, 59b/3, 59b/6, 59b/13, 59b/16, 59b/18, 60a/2, 60a/6, 60a/9, 60b/3, 60b/5, 60b/6, 60b/11, 60b/17, 61b/11, 61b/12, 62a/18, 62b/2, 63a/19, 63b/4, 64a/6, 65a/2, 65b/2, 65b/9, 65b/19, 66a/6, 66a/9, 66b/3, 66b/12, 67a/17, 67b/18, 68a/6, 68a/13, 68b/5, 69a/7, 69a/14, 69b/5, 69b/7, 69b/12, 69b/17, 70a/16, 70a/2, 70b/8, 70b/13, 70b/17, 71a/1, 71a/19, 71b/3, 72a/4, 72a/11, 72a/15, 72a/17, 72b/2, 72b/3, 72b/6, 72b/18,

73a/1, 73a/4, 73a/5, 73a/13, 73b/19,
73b/3, 74a/1, 74a/2, 74a/3, 74a/11,
74a/12, 74a/16, 74a/7, 74b/1, 74b/3,
74b/4, 74b/5, 74b/6, 74b/10, 74b/18,
74b/19, 75a/2, 75b/1, 75b/2, 75b/10,
75b/13, 75b/17, 75b/19, 76a/19,
76a/2, 76a/3, 76a/4, 76b/1, 76b/7,
76b/15, 76b/18, 77a/1, 77a/4, 77a/9,
77b/18, 78a/1, 78a/2, 78a/6, 78a/14,
79b/8, 78b/13, 79b/15, 79b/17,
80a/2, 80a/15, 80b/2, 80b/3, 80b/6,
80b/13, 81a/1, 81a/9, 81a/11, 81a/16,
81a/18, 81a/19, 81b/2, 81b/5, 81b/9,
81b/15, 81b/17, 81b/18, 82a/2, 82a/11,
82a/14, 82b/4, 82b/6, 82b/8, 82b/12,
82b/14, 82b/15, 82b/17, 82b/18,
83a/2, 83a/6, 83a/18, 83b/4, 83b/12,
83b/14, 84a/18, 84a/19, 84b/2, 84b/6,
84b/12, 84b/16, 84b/17, 85a/2, 85a/5,
85a/12, 85a/13, 85a/15, 85a/16,
85b/1, 85b/17, 85b/19, 86a/2, 86a/10,
86a/16, 86a/18, 86a/19, 86b/1, 86b/2,
86b/8, 87a/1, 87a/3, 87a/4, 87a/6,
87a/7, 87a/14, 87a/16, 87a/17, 87a/18,
87a/19, 87b/5, 87b/10, 87b/11,
87b/19, 88a/3, 88a/12, 88a/17,
88a/18, 88a/19, 88b/2, 88b/16, 89a/4,
89b/9, 90a/10, 90a/12, 90a/15,
90a/19, 90a/2, 90a/3, 90a/6, 90b/1,
90b/10, 90b/15, 90b/18, 91a/6, 91a/8,
91a/14, 91a/16, 91b/1, 91b/7, 91b/10,
91b/11, 91b/12, 91b/13, 91b/16,
91b/17, 91b/19, 92a/6, 92a/11,
92a/13, 92a/15, 92a/16, 92a/18,
92b/2, 92b/11, 92b/16, 93a/1, 93a/3,
93a/10, 93a/13, 93b/2, 93b/5, 93b/7,
93b/8, 93b/11, 93b/17, 93b/18,
94a/12, 94b/8, 94b/16, 95a/4, 95a/14,
95b/11, 95b/19, 96a/16, 96b/3,
96b/11, 97a/2, 97a/11, 97a/15,

97a/19, 97b/9, 97b/15, 97b/16, 98a/1,
98a/9, 98b/6, 98b/7, 99a/11, 99a/15,
99b/5, 99b/14, 100a/7, 100b/12,
100b/15, 101a/5, 101a/8, 101b/8,
101b/15, 101b/19, 102a/10, 102a/13,
102a/19, 102b/4, 102b/11, 103a/2,
103b/2, 103b/8, 103b/9, 103b/12,
103b/16, 104a/16, 104a/8, 104b/6,
104b/12, 104b/13, 105a/4, 105a/9,
105b/3, 105b/7, 105b/11, 105b/14,
105b/19, 108a/14, 108b/19, 109a/3,
109a/8, 109b/2, 109b/15, 109b/19,
110a/14, 110b/1, 110b/16, 113b/19,
114a/2, 114b/1, 114b/7, 117b/4
i.+ dir 4a/19

ilgām <Ar. -3- Bulaştırmak, karıştırmak.
i. édüp 50a/14, 81b/14, 87b/16

ilhāk <Ar. -1- Katma, katılma, karışma,
katıştırma.
i. olunsa 38a/14

ilig -1- İlik, kemik iliği.
şığır i.+ i 117b/1

‘**ilk** <Ar. -1- Zamk.
‘**i.-i buṭm** “Menengiç reçinesi,
menengiç sakızı.” 44b/12, 103b/16

‘**ilqa** <Ar. -4- Bırakma, koyma.
‘i. edesin 56a/8
‘i. édüp 35a/18, 55a/14
‘i. étdikde 76a/7

‘**ilkü’l-butm** <Ar.-1- Menengiç ağacı ve
meyvesi (*Pistacia terebinthus*) zamkı.
‘i. 43a/1

‘**illet** <Ar. -10- Hastalık.
‘i.-i merâkiyâya 10a/2, 67a/10
‘i.+ ine 97a/5, 104a/19, 104a/9,
106a/8, 107a/13, 109b/16, 109b/9
i.+ leriñ 92a/12

illet <Ar.-1- bk. ‘illet.
i.+ i 92a/3

‘**ilm** <Ar. -1- İlim, belli bir konuya ait

- bilgilerin bütünü.
ta'lim-i 'i.-i ebdâne 1b/10
- 'ilmiyyât** <Ar. -1- İlimler.
tbbiñ 'i.+ mı 2a/17
- imdi** -1- Şimdi.
i.4a/7
- imtilâ** <Ar. -4- Mide dolgunluğu, dolgunluk,
hazımsızlık.
i. 3a/19
i.+ ya 51b/8
veca' -ı ma' de-i i.+ ya 38b/16
i.+ yı 3a/19
- imtizâc** <Ar. -2- Muvafık olmak, uyuşmak.
i. 4a/9, 5b/14
- in'âş** <Ar. -1- Canlandırma, diriltme.
i. eder 25b/14
- inbât** <Ar. -2- Yaralanma veya çeşitli
nedenlerle oluşmuş doku
zedelenmelerinde yeniden dokunun
oluşmasını sağlamak.
i. eder 52b/17
laḥm-i i. eder 38a/14
- inbîk** <Ar. -93- Sıvıları damıtmakta kullanılan
alet, taktir aleti.
i. 22b/9, 25b/9, 74b/3
ḳar' a-i i. 45b/17
ḳar' -ı i. 8a/11, 8b/16, 8b/7, 9a/3,
9b/17, 10a/14, 10b/2, 10b/15, 11a/2,
11a/11, 11b/5, 11b/15, 12a/2, 12a/13,
12a/19, 12b/15, 13a/19, 13b/11,
14a/19, 14b/15, 15a/14, 15b/19,
16a/17, 16a/7, 16b/17, 17a/8, 17a/16,
17b/3, 17b/12, 17b/19, 18b/14,
19a/15, 19b/9, 19b/18, 20a/5, 20b/1,
20b/13, 21a/4, 21a/11, 21a/18, 22a/3,
22a/10, 22a/13, 22b/4, 22b/15, 23a/4,
23a/12, 23a/19, 23b/13, 24a/2,
24a/12, 27b/4, 27b/11, 28b/8, 29a/13,
30a/1, 30a/7, 31a/2, 31a/10, 31a/17,
32b/9, 33a/10, 33a/15, 33b/9, 34b/2,
- 37a/11, 37b/13, 38b/3, 42a/2, 43a/4,
43a/7, 43b/12, 44a/6, 47a/17
nuḥâs-ı i. 40a/11
i.-i nuḥâs 38b/18
i.-i nuḥâsda 40a/16, 41b/7, 42a/12,
42a/19, 51a/16
i.+ de 7b/14, 14a/5, 39b/17, 59b/3
nuḥâs-ı i.+ de 39b/10
i.+ iñ 20a/18, 54b/17
- inbîkü'l-ḥayye** <Ar. -1- Kıvrımlı bir tür
damıtma aleti.
i.+ ye 28b/9
- ince** -1- İnce, kalınlığı az olan.
i. 76a/14
- incü** -13- İnci. krş. lü' lü'.
topac i. 94a/19
i. sufûfi 7b/11
i. 47b/8, 94a/19, 94b/15, 99b/14,
101b/2, 102a/7, 106a/9, 108b/2
cevher-i i. 108a/9, 109b/10
ḥulâşa' -i i. 100a/1
milḥ-i i. 68b/18
- 'ind** <Ar. -1- Yanında, göre, düşüncesine göre.
'i.+ inde 83a/8
- indir** -1- İndirmek.
i.- üp 29b/19
- inḥiṭâ** <Ar. -1- Gerileme, azalma.
i.+ dır 2b/18
- insân** <Ar. -13- İnsan.
ḳıḥf-i i. 28b/5, 100a/6
şahm-ı i. 113a/11
'azm-i i.-ı mükelles 118b/15
i.+ da 4b/6, 46/11
beden-i i.+ da 4b/19, 5a/5, 5a/7, 5a/9,
91b/8
i.+ ı 19a/19
ḳıḥf-i i.+ ı 59a/6
beden-i i.+ iñ 5a/4
- intihâ** <Ar. -1- Son bulma, sona
erme.

- i.+ dır 2b/17
- inzâc** <Ar. -4- İyice pişirip kıvamını buldurma; olgunlaştırma.
i. eder 91a/2, 95a/8, 104b/9
i. 103b/5
- irifilendir-** -1- İrinlendirmek.
i.- ir 114a/1
- isfidâc** <Far. -15- Daha çok boyacılıkta kullanılan zehirli, bazik kurşun karbonat (*Plumbum carbonicum*), üstübeç.
i. 91b/18, 93a/11, 93a/16, 93a/19, 93b/4, 112a/18, 113b/3, 113b/15, 115a/13, 116a/16, 117a/2, 117a/3, 117a/9, 118a/1
i.-ı antimünü'ş-şarkî 89a/6
- ishâl** <Ar. -53- Hafifleme, azalma, sehl olma, akıntı, akma, ishal.
i. eder 56a/15, 64b/12, 65b/1, 65b/17, 66b/6, 66b/18, 69b/6, 69b/16, 70b/3, 71b/13, 72a/8, 72b/15, 73b/6, 74a/15, 74b/16, 75b/18, 82a/17, 85a/6, 87b/14, 91a/3, 96b/13, 103a/4, 100a/14, 103b/5, 104b/19, 105a/6, 105a/11, 105b/4, 105b/12, 106b/11
i. 48a/16, 58a/16, 65b/12, 86b/7, 101a/2, 101a/10, 104b/8, 112b/8
ifrât-ı i. 44a/17
i.-i bāride 38a/10
i.-i kebed 44a/17, 106a/2
i.-i kebede 41a/14, 76a/8
i.-i şādık 119a/13
i.+ e 58b/8, 118b/18, 119a/12
i.+ i 32b/4, 107a/7, 110a/1, 118b/19
i.+ iñ 104b/14
- ishālū'd-dem** <Ar. -1- Kan azalması.
i. 86a/13
- iskorbüt** <Fr. scorbut -5- C vitamini eksikliğinden ileri gelen ve dermansızlık, zayıflık, diş etlerinin iltihabı vb. belirtilerle kendini gösteren hastalık.
i. 60b/8, 72a/2, 74b/16, 89a/12, 93a/4
- islâm** <Ar. -1- İslam.
du'â-yı devâm-ı devlet-i pâdişâh-ı i. 2a/5
- ism** <Ar. -1- İsim, ad.
i.+ ine 2a/14
- ismîrniyûn** <Lat. -1- bk. ĩmparatoryû.
i. 100b/3
- İspānya** -1- İspanya.
İ. 53a/17
- isrinc** <Far. -3- Süleğen adı verilen kırmızı boya, zincefre boyası.
i. 113b/15, 116a/18
merhem-i i.-i Cevāndāvīgûs 113b/9
- issi** -2- Sıcak.
i. şişlere 115a/17
i.+ dir 41b/19
- istifrag** <Ar. -1- Kusma, ishal olmak, vücuttaki herhangi bir maddenin boşaltılması.
i.-i ihtibâsdır 3a/8
- istihrâc** <Ar. -5- Karıştırmak, birleştirmek.
i. 33b/15, 59b/2, 91a/6, 100b/15
i.-i ĥallū'l-muqattar 45b/12
- isti'mâl** <Ar. -307-Kullanma, ilaç vb. kullanma, uygulama.
i. edeler 51a/1, 106b/4
i. edesin 29b/12, 38a/1, 40a/7, 40a/13, 53a/11, 54a/16, 57b/11, 76b/3, 99b/10
i. etmek 3a/15
i. etseler 39b/14
i. eylemekden 3a/13
i. olunsa 39b/13, 42b/4
ķānūn-ı i.-ı edviyye 3a/3
i.+ i 7b/18, 8a/3, 8a/12, 8b/8, 9b/1, 9b/18
10b/2, 11a/2, 11a/12, 11a/17, 11b/6, 11b/15, 12a/13, 12b/16, 13a/9, 13a/19, 13b/12, 14a/5, 14b/1, 14b/17,

15a/8, 15b/1, 15b/11, 16a/1, 16a/8,
16a/18, 17a/8, 17b/13, 18a/1, 18a/9,
18b/9, 18b/15, 19a/9, 19b/10, 20b/1,
20b/13, 21a/12, 22b/10, 23a/4, 24a/3,
24a/18, 24b/5, 24b/13, 24b/19, 25a/8,
25b/11, 26a/12, 26b/8, 27a/4, 27a/11,
27a/18, 27b/12, 27b/5, 27b/17,
29a/13, 28a/19, 29a/5, 29b/5, 30a/17,
30b/13, 32b/15, 35b/1, 36b/12, 38b/4,
40b/13, 41a/12, 41b/1, 41b/18,
42a/12, 42b/1, 42b/17, 43b/13,
43b/19, 44a/8, 45a/8, 46a/4, 46a/8,
46a/11, 46b/13, 47a/18, 47b/11,
47b/16, 48a/19, 48b/7, 48b/19, 49a/7,
49a/14, 49b/5, 49b/10, 50a/1, 50a/11,
50a/13, 50b/6, 50b/16, 51a/5, 51a/17,
51b/11, 52a/11, 53b/15, 54a/15,
55a/2, 55a/16, 55b/6, 55b/13, 56a/4,
56a/6, 56a/8, 56a/13, 56b/9, 57a/7,
57a/14, 57b/2, 58a/7, 58b/5, 58b/14,
59a/12, 59a/4, 59b/8, 59b/17, 60a/14,
60b/6, 60b/13, 60b/19, 61a/12,
61a/18, 61b/9, 62a/8, 62b/4, 63b/4,
64b/10, 64b/15, 65a/3, 65a/18, 65b/4,
65b/10, 65b/15, 66a/5, 66a/12, 66b/4,
66b/15, 67a/9, 67b/6, 67b/14, 67b/19,
68a/8, 68a/17, 68b/5, 68b/13, 69a/6,
69a/15, 69b/4, 69b/9, 69b/15, 69b/19,
70a/6, 70b/4, 70b/10, 70b/14, 71a/2,
71a/7, 71b/6, 72a/1, 72a/6, 72a/13,
72b/4, 72b/14, 73a/2, 73a/9, 73a/19,
73b/5, 73b/15, 74a/8, 74a/13, 74a/17,
74b/8, 74b/14, 75a/13, 75b/16, 76b/2,
78b/8, 79b/16, 80a/16, 80a/3, 80a/19,
80b/15, 81a/12, 81a/6, 81b/13,
81b/18, 82a/3, 82a/10, 82b/3, 83a/2,
83a/8, 83b/8, 83b/19, 84a/11, 84b/2,
84b/10, 85a/11, 85a/18, 85b/6,
85b/11, 86a/3, 86a/11, 86b/6, 86b/13,
87a/1, 87a/9, 87a/19, 87b/10, 88a/2,

88b/12, 89a/9, 89b/19, 90a/3, 90a/7,
90a/11, 90a/16, 90b/2, 90b/12, 91a/1,
91a/17, 91b/7, 92a/7, 92a/19, 93b/12,
94a/4, 94a/17, 94b/8, 94b/17, 95a/4,
95a/15, 95b/3, 95b/11, 95b/19, 96a/7,
96a/17, 96b/3, 96b/11, 97a/2, 97a/11,
98a/4, 98b/7, 98b/18, 99a/6, 99a/9,
99a/15, 99b/9, 99b/15, 100a/2,
100a/13, 100b/6, 100b/13, 102a/1,
102a/17, 102b/7, 103a/2, 103a/7,
103a/15, 103b/10, 103b/3, 103b/12,
103b/17, 104a/1, 104a/8, 104a/18,
104b/14, 104b/18, 105a/4, 105a/10,
106a/11, 106a/7, 106a/17, 106b/2,
106b/9, 106b/15, 107a/1, 107a/12,
107a/19, 107b/8, 107b/17, 108a/4,
108b/5, 108b/10, 109a/14, 109b/3,
109b/19, 110a/7

istinzāl <Ar. -1- İndirme.

i. edesin 89a/6

istiskā <Ar. -48- Vücudun bir tarafında veya
karında su birikme, siroz hastalığı.

i. şişlerine 111b/3

i. 27b/7, 40a/4, 64b/16, 69a/9, 69a/17,
85b/15, 87b/3, 87b/12, 89a/13, 90b/7,
92a/14

i.+ niñ 14b/18

i.+ya 20b/16, 15b/14, 16a/11, 43b/15,
49a/7, 49b/8, 51b/4, 59b/9, 60b/8,
60b/14, 65b/6, 69b/5, 69b/11, 70b/3,
71b/13, 74b/17, 76a/9, 76a/15,
80b/17, 82a/4, 85a/6, 86a/19, 89b/16,
90a/4, 92b/11, 102b/5, 103a/3,
105b/8, 106a/2, 109a/10, 112b/8

burkân-i i.+ ya 20b/16

envâ' -i i.+ ya 53b/19, 87a/10

muqaddime' -i i.+ ya 42a/16

istiskā' <Ar. -1- bk. istiskā.

i.-i laḥmi 24a/14

işâret <Ar. -1- Açıklama, belirtme.

yek i. 3b/16

iştigāl <Ar. -1- Alev.
i.+ i 91b/6

iştihā <Ar. -6- Yeme isteği, iştah.
i.+ yı açar 52b/12
i.+ yı 12b/4, 25b/16, 64a/13, 89a/16,
96a/2

itfā <Ar. -2- Söndürme; dindirme,
bastırma.
i. edesin 59a/18, 88a/16

i'tidāl <Ar. -2- Ilımlılık, itidal.
i.+ den 3a/10
i.+ e getirür 114a/16

i'timād <Ar. -1- Dayanma, güvenme.
i. êtdikleri 2b/1

iyyel <Ar. -17- Erkek geyik.
‘azm-ı kalb-i i. 77a/15
‘azm-i kalb-i i. 77a/5, 78b/15
karn-ı i. 17b/15, 37a/3, 67a/18,
77b/13, 79b/6, 97a/16, 99b/13,
100a/1, 106b/1, 107b/11, 108b/15,
109a/17
mükelles-i karn-ı i. 77a/14
nüşâre-i karn-ı i. 112a/7

izāle <Ar. -19- Giderme, giderilme, yok
etme.
i. êder 12b/18, 18a/17, 19b/14, 21a/7,
29b/14, 36a/3, 56b/11, 57b/13,
58a/10, 58a/15, 67a/11, 73b/7, 75a/6,
89a/15, 91a/10, 97a/13
i. êdüp 85b/13
i. 64b/11, 93a/4

‘izām <Ar. -4-
I. Kemikler.
‘i. 5a/8
kesr-i ‘i. 41b/19
‘i.-ı muharrak 41b/16
II. Büyükler, ulular.
‘ulemā-yı ‘i. 2a/6

J

jāle <Far. -1- Kırağı, çiy.
j. 5b/11

K

kā'im <Ar. -1- Ayakta duran, ayakta
bulunan.
k.+ dir 4b/1

kā'in <Ar. -1- Mevcut olan, bulunan, var olan.
k. olan 40b/14

kābağ (ğ) -2- Kabak (*Cucurbita*).
kabağ köki ‘uşâresi 111b/5
beyâz dolma k.+ ın 23a/7

kābili <Ar. -2- Kara Helile (*Terminalia
chebula*).
k. 79a/13
k.-i emlec 105a/1

kāble'l-cimā' <Ar. -1- Cinsel ilişkiden önce.
k. 53b/16

kāble'n-nevb <Ar. -3- Uyumadan önce.
k.+ e 52a/18, 52b/15, 72a/3

kāble'n-nevbet <Ar. -1- Nöbetten önce.
k.+ e 85a/13

kāble't-tā'ām <Ar. -2- Yemekten önce.
k. 89a/10, 109a/8

kābuğ (ğ) -4- Bir şeyin üstünü kaplayan ve onu
dış etkilere karşı koruyan, sertçe
bölüm.
ceviz k.+ ı tolusu 17a/18
fıstık k.+ ı 102a/4
mürvereyn k.+ ları şuyı 14b/13
mürvereyn k.+ ları 14b/10

kābül <Ar. -3- Alma, içeri alma, kabul etme.
k. êder 7a/1
k. êtmez 5b/4
k. eylemez 7a/2

kābūs <Ar. -1- Uykuda basan ağırlık,
karabasan.

k.+ a 73b/18

ķabz <Ar. -3- Peklik, sertlik, kabız.

ķabb-ı ķ. 104b/14

sufūf-ı ķ. 107a/7

ķ.+ a 19a/13

ķabza <Ar. -79- Avuç, tutam.

ķ. 7b/4, 7b/6, 8b/2, 8b/11, 8b/12,
9b/10, 9b/11, 9b/8, 10a/9, 10a/10,
10b/9, 11a/5, 12a/7, 12b/10, 13a/3,
13a/4, 13a/17, 13b/8, 14a/11, 14a/18,
14b/2, 14b/3, 14b/4, 14b/11, 18a/5,
18a/6, 18b/7, 19a/4, 19a/7, 19b/2,
19b/5, 19b/17, 20b/9, 20b/10, 21a/3,
22b/4, 27a/2, 29b/16, 31b/7, 31b/15,
33a/9, 33a/19, 34b/18, 36a/17, 36b/4,
39a/4, 40a/14, 45b/16, 46b/1, 51b/10,
53a/12, 54b/6, 54b/15, 55b/19, 56b/7,
56b/16, 56b/17, 56b/18, 57a/11,
63b/10, 63b/11, 63b/12, 63b/13,
67b/9, 68a/5, 68b/2, 68b/3, 68b/10,
72a/10, 76a/11, 89b/3, 112a/6,
113a/1, 113a/2, 113a/5, 113b/13,
114b/9

ķaçan -3- Ne vakit, ne zaman ki.

ķ. 4a/11, 6a/17, 6b/13

ķadar -51- Kadar, dek.

ķ. 16b/11, 25b/4, 25b/5, 26b/19,
27a/7,
28b/6, 33b/18, 39a/9, 39b/9, 42a/18,
48a/18, 49b/16, 49b/18, 50a/9,
53a/13, 53b/10, 57a/13, 57a/18,
58b/12, 60a/8, 60a/12, 61a/6, 63a/13,
63a/15, 63a/19, 64b/8, 67b/19,
70b/16, 84b/19, 86b/10, 87a/15,
87b/8, 88b/6, 92a/1, 94b/17, 98b/6,
99a/6, 99b/14, 100a/7, 106a/7,
108a/14, 109b/2, 109b/15, 110a/14,
110b/16, 111b/13, 112a/11, 112a/16,

113b/8, 114b/7

ķ.+ ı 97a/2

ķadīm <Ar. -8- Eski.

belesān-ı ķ. 58a/8

nevāzil-i ķ. 38a/9, 82a/6, 85a/13

su'āl-i ķ. 71a/16, 83b/18

şudā' -ı ķ. 89a/13

şarāb-ı ķ. 53b/4

ķafā <Ar. -1- Kafa, baş.

tāze ādem ķ.+ sını 52a/16

ķāfī <Ar. -7- Yeten, yeterli.

k. 103b/2, 115a/15

‘ilāc-ı k. 59b/9

şem' -i k. 114b/1

‘ilāc-ı k.+ dir 43b/15, 104a/9, 112b/2

ķāfrū'l-yehūd <Ar. -1- Kara sakız, Yahudi zifti,
katran (*Asphaltum*).

ķ. 79a/7

ķāfur <Ar. -34- Kafur otu ve bundan elde

edilen koku (*Camphorosma
monspeliaca*).

k. 8b/18, 11b/13, 15b/7, 17b/2, 19a/5,
21b/10, 23b/19, 24a/7, 24b/8, 32a/17,
35b/18, 45a/11, 47b/18, 56a/13,
62b/9, 76b/15, 85a/16, 99b/19,
109b/15, 111a/10, 111b/2, 115b/9,
116a/18, 116b/5, 117a/11, 117a/19,
118a/3

duhn-ı k. 37b/18, 47b/11, 47b/17,

79b/11

merhem-i k. 112a/13

rūh-ı k. 27b/18

k.-ı ķayşūrī 27b/19

ķāfurī <Ar. -2- Reyhanın bir çeşidi.

k. 37b/17, 38a/2

ķāğıd <Ar. -6- Kağıt.

k.+ dan 70b/17, 72a/4, 73a/6, 74b/6,
75b/10, 90b/18

ķahve <Ar. -1- Kahve (*Coffea arabica*).

ķavrılmış ķ. 94b/13

ka'k <Ar. -1- K p k.

k.-i ebyaz 119a/7

k knec <Ar. -7- Kanbil otu, g veyi feneri

(*Phisalis alkekengi*).

k. 12a/6, 14b/8, 56b/17, 57a/10, 63a/2

 a ir-i k. 18b/2

mil -i k. 93a/9

k k le <Ar. -29- Kakula otu, hil otu (*Elettaria cardomomum*).

 . 12b/7, 16b/6, 17a/3, 23b/8, 32a/8, 34a/13, 37a/16, 53b/1, 54b/9, 57b/19, 63b/8, 64a/18, 67a/16, 76b/14, 79a/11, 79b/6, 89b/5, 95a/13, 95b/2, 95b/9, 96a/5, 96b/18, 97b/19, 99b/6, 100b/5, 101a/6, 107b/3, 109b/14

 ul  a'-i  . 67b/14

k k le' <Ar. -2- bk. k k le.

 .-i keb r 101a/14

 .-i  a ir 101a/14

 al- -58- Kalmak.

 .- a 30a/13

 .- an 7a/11

 .- inca 37a/19, 57a/1, 62b/17,

81a/19, 90b/1, 90b/5, 90b/11

 .-ur 24a/10, 25b/8, 34a/1, 34b/14,

37b/8, 39a/12, 40b/12, 41a/12,

45b/14, 47a/18, 47b/8, 49a/12,

49a/14, 49b/2, 49b/16, 50a/1, 50b/16,

52b/5, 53a/3, 53a/8, 58b/1, 58b/14,

59a/4, 59b/15, 59b/4, 59b/8, 60a/3,

60b/13, 61a/9, 62b/1, 62b/13, 63a/18,

63b/2, 65b/3, 66a/2, 70b/3, 72a/6,

72b/19, 75a/4, 75b/16, 75b/5, 85a/4,

85a/18, 87a/9, 88a/6, 88b/8, 92a/3,

93b/10, 102b/1

 alb <Ar. -35- Kalp, y rek.

 . 19a/18, 38a/7, 55b/9, 5a/6, 65b/17

 azm-ı  .-i iyyel 77a/15

 azm-ı  .-i iyyel 77a/5, 78b/15

 .+e 10a/17, 11b/17, 12a/3, 12b/3,

19b/13, 20a/8, 38b/12, 41b/3, 42a/7,

51b/19, 52b/6, 58a/11, 68a/18,

73b/16, 92a/9, 92b/8, 97b/3, 100b/18,

101a/3, 102a/2

emr z-ı  .+ e 55a/17, 64a/1

 .+ i 37b/19, 51b/2

emr z-ı  .+ i  13b/4, 26b/6, 55b/8

 albi'l-iyyel <Ar. -1- Geyik boynuzu.

 azm-ı  . 10b/12

 albiye <Ar. -1- Kalbe ait, kalple ilgili.

emr z-ı  .+ ni  94a/16

  le <Ar. -3- Söylemek, buyurmak.

 . 30b/3, 49a/6, 71a/9

  le'l-bukr t <Ar. - ? -1- Hekim Bukr t

buyurur.

 . 3b/10

 algam g g n <? -1- bk. **felgam g g n** Bu

adla adılan bir ilaç türü. (İlacın yapılı i için metinden bk. 104b/9).

 abb-ı  . 104b/7

 alk dis <Far. kulkedis -1- Z c-ı Kıbrısı,

Demir II Sulfat, karaboya.

 . 99b/1

 alk t r <Ar. -7- Sarı renkli bir tuz, demir

sülfatın ısıtılmasıyla meydana gelen kırmızı, kahverengi demir III Oksit.

 . 24a/15, 24b/11, 75a/16, 80a/8,

80a/11, 84a/8, 118a/7

 alye <Far. -2- Deniz bitkilerinin yakılmasıyla

elde edilen tuz.

mil -ı  . 29b/3, 91a/6

 amer <Ar. -5- Ay, gök cismi.

 . ziy deliginde 50b/19

 . 93b/8, 102a/18

  mil <Ar. -4- Noksansız, bütün; olgun.

k. olur 6a/4

na c-ı k. 5b/2

k.-i  ayv n 4b/8

k.+ dir 5b/4

kan -2- Plazma ve kan yuvarlarından meydana gelen ve damarların içinde dolaşarak vücut dokularını besleyen kırmızı renkli sıvı; eski tıp anlayışındaki humural patoloji teorisinin temelini teşkil eden dört vücut sıvısından biri.

ķ. gibi ola 83b/1

ķ. tükürene 106b/4

ķand <Ar. -2- Nöbet şekeri, şeker şiresi.

ķ.-ı mışrî 17b/9, 48b/14

ķānīṣatū'd-đüçāc <Ar. -1- Tavuk kursağı.

ķ. 14b/9

ķankı -1- Hangi.

ķ. 101a/2

ķantār <Gr. -1- bk. ķantaryūn.

ķ.+ ıla 14b/11

ķantaryūn <Gr. -14- Mavi peygamber çiçeği, eşekkulağı, kantaron (*Erythraea centaurium*).

ķ. 9b/10, 10a/4, 13a/3, 65b/8, 79a/16, 89b/2, 109a/7

‘aşīr-i ķ. 67b/7, 103a/10

ħabb-ı ķ. 103a/8

zehre-i ķ. 7b/4, 54b/13, 109a/16

ķ.-ı şağīr 112a/5

ķānūn <Ar. -2- Kaide, kural.

ķ. 30b/12

ķ.-ı isti‘ māl-ı edviyye 3a/3

ķapad- -3- Kapamak.

ķ.- ır 33b/7, 44a/12, 45b/19

ķapak -1- Her türlü kabın üstünü örtmeye veya bir deliği kapamaya yarayan nesne.

yuķaru ķ.+ da 84a/15

ķapan- -1- Kapanmak; örtünmek.

ķ.- maķ 3a/17

ķapīṭāle <? -1- Bu adla anılan baş ağrıları için kullanılan bir tür yakı, ilaç. (İksirin yapılışı için metinde bk. 116a/5).

zīmād-ı ķ. 116a/3

ķar‘ <Ar. -75- bk. ķar‘ a.

ķ.-ı inbīķ 8a/11, 8b/7, 8b/16, 9a/3, 9b/17, 10a/14, 10b/1, 10b/15, 11a/1, 11a/11, 11b/5, 11b/14, 12a/2, 12a/13, 12a/19, 12b/15, 13a/18, 13b/11, 14a/19, 14b/15, 15a/14, 15b/19, 16a/7, 16a/17, 16b/17, 17a/8, 17a/15, 17b/3, 17b/12, 17b/19, 18b/14, 19a/15, 19b/9, 19b/18, 20a/5, 20a/19, 20b/12, 21a/4, 21a/11, 21a/18, 22a/3, 22a/10, 22a/13, 22b/4, 22b/15, 23a/4, 23a/12, 23a/19, 23b/13, 24a/2, 24a/11, 27b/4, 27b/11, 28b/8, 29a/12, 30a/1, 30a/6, 31a/2, 31a/10, 31a/17, 32b/9, 33a/10, 33a/15, 33b/9, 34b/2, 37a/11, 37b/13, 38b/3, 42a/2, 43a/4, 43a/7, 43b/12, 44a/5, 47a/17

ķ.+ a 40b/11

ķara -6- Kara, siyah.

ķ. dāħīs 35b/5

ķ. ḥaṣḥāṣ toħmı 18a/11

ķ. ḥaṣḥāṣ 11a/4

ķ. ķoz 10b/8, 113b/13, 118b/13

ķar‘ a <Ar. -65- Kimyasal işlemlerde kullanılan kaplar.

ķ.-i inbīķ 45b/17

ķ.+ da 25a/12, 27a/17, 43a/11, 47b/3, 72a/11, 72a/16, 76a/18, 84a/19, 86a/9

esfīl-i ķ.+ da 24a/9, 25b/7, 34a/1, 37b/7, 39a/12, 45b/14, 47b/7, 48a/6, 49a/12, 49b/2, 50a/1, 50a/18, 50b/15, 52b/4, 53a/2, 53a/8, 58b/14, 59a/4, 59b/4, 59b/15, 59b/7, 62b/1, 63a/18, 66a/2, 75a/1, 75a/3, 75b/4, 75b/15, 88b/7, 92a/2

tūrāb-ı ķ.+ da 72b/17, 84a/14

ķ.+ya 11a/15, 16b/10, 25a/13, 25a/15, 25b/4, 25b/9, 26a/9, 28a/2, 33b/14, 43a/12, 47b/5, 47b/14, 73a/18, 73b/3, 82b/13, 91a/12

- esfil-i k.+ya 26a/19, 66a/11, 71a/1,
71b/18, 73a/8, 74b/13
k.+ yı 58a/6
- karabâş** -1- Karabaş otu, keşiş otu, lavanta
çiçeği(*lavandula stoechas*), ruhları
yakalayan ot. Yaprak ve çiçeklerinden
uçucu yağ elde edilir.
mā'-i k. 104b/6
- karâh** <Ar. -1- Saf , saf su, içilebilir.
mā'-i k. 73a/5
- karanfil** <Ar. -82- Karanfil (*Eugenia
caryophyllata*).
k. otu 7a/17
k. 8a/19, 8b/14, 8b/18,10a/18, 11a/6,
12a/17, 12b/6, 13b/10, 14a/15,
15a/12, 15a/17, 16a/13, 16b/5, 17a/2,
19a/4, 19b/5, 20a/4, 20a/14, 21a/9,
21a/15, 21b/12, 22b/2, 23b/6, 31a/8,
31b/7, 32a/15, 32b/10, 34a/14, 35a/8,
36b/11, 37a/5, 37a/15, 38a/19, 43a/2,
48a/13, 53a/19, 54b/8, 55b/18, 58a/1,
62a/12, 63a/19, 64a/5, 64a/17, 64b/5,
67b/17, 70a/15, 76b/14, 77b/2,
79a/12, 83b/3, 95a/13, 95a/19, 95b/7,
96a/4, 96b/2, 96b/17, 97a/6, 97b/19,
98a/7, 98a/13, 98b/1, 99a/4, 99b/6,
100b/4, 101a/16, 107b/2, 108b/3,
109a/12, 111b/16, 119a/4
duhn-ı k. 37b/16, 38a/4, 67b/4,
73a/15, 77a/15, 77b/15, 78a/12,
78b/18, 79b/10, 101a/5, 103b/11
- karanfili** <Ar. -1- Karanfil renginde.
k. renginde 83b/6
- karanfil-i bostānī** <Ar.- Far. -2- Karanfil çiçeği.
k. 64a/3
zehre-i k. 12b/9
- karanfilü'l-bostānī** <Ar.- Far. -1- bk. karanfili-i
bostānī.
zehre-i k. 13b/6
- karāniyā** <Gr.-1- Kızılcık meyvesi ve ağacı.
milh-i k. 22a/8
- karāsiyā** <Gr. -4- Kiraz meyvesi (*cerasus
avium*).
rūh-ı k. 62b/11, 62b/15, 63b/15
zāmğ-ı k. 90a/5
- kārdūsāntū** <İtal. cardo santo -1- Mübarek
diken, şevket otu.
mā'-i k. 46b/12
- kārdūsānuḡ** <İtal. -1- bk. kārdūsāntū.
‘uşāre’-i k. 8a/5
- karğa şābūnī** <T. - Ar. -1- Sabun otu; Su
kenarlarında çıkan, iri yaprakları su
ile ele sürülünce köpüren bir ot.
k. 112b/19
- karğa düvelegi** -1- Ebucehil karpuzu, acı hıyar,
eşek hıyarı da denen çok yıllık,
sürünücü, sarı çiçekli ve otsu bir
bitkidir (*citrullus colocynthis*).
k.+ niñ ‘uşāresi 111b/6
- karīb** <Ar. -4- Yakın.
k. olduğda 93a/11, 119a/11
k. 5a/18
k.+ dir 92b/4
- karīmū** -1- Bir tür şarap tortusu.
k. 65b/14
- karınca** -1- Zar kanatlılardan, toplu olarak
yaşayan, yuvaları toprağın altında
olan ve birçok türü bulunan
böceklerin genel adı.
büyük k. 19b/1
- karistī** <? -1- Akasya ağacı (*Acacia*)? Bu adla
anılan ve tedavilerde kullanılan bir tür
yağ. (Yağın yapılışı için metinde bk.
34b/1).
belesān-ı k. 34a/19
- karış** -1- Parmaklar birbirinden uzak duracak
biçimde gergin duran elde, başparmak
ile serçe parmağın uçları arasındaki
açıklık.
k. 63a/13

karışdır- -1- Karıştırmak.

ķ.- up 46b/10

karışdır- -2- bk. karışdır-.

ķ.- asın 76a/2, 91a/13

karķa -1- bk. ķarga dūvelegi.

ķ. 101a/16

ķarn <Ar. -19- Boynuz.

ķ.-ı gergedān 77a/6, 78a/17, 78b/15,
109b/11

ķ.-ı iyyel 17b/15, 37a/3, 67a/18,
77b/13, 79b/6, 97a/16, 99b/12,
100a/1, 106b/1, 107b/11, 108b/15,
109a/17

mūkelles-i ķ.-ı iyyel 77a/14

nūşāre-i ķ.-ı iyyel 112a/7

ķ.+ ında 108b/6

ķarnū'l-iyyel <Ar. -5- Geyik boynuzu.

ķ. 19a/2, 97b/5

cevher-i ķ. 62b/14

nūşāre'-i ķ. 62b/15

ķ.-i mūkelles 27b/9

ķārolīna <Lat. -3- Derya yosunu, mercan otu.

aşl-ı ķ. 51a/15

duhn-ı ķ. 24a/1, 51a/12

ķarpuz <Far. -1- Karpuz, kabakgillerden

sūrūngen gövdeli bitkinin iri ve sulu
meyvesi (*Citrullus vulgaris*).

ķ. 6b/9

ķarūlyūs <? -30- Bir hekim.

ķ. 15b/13, 71a/9

ķ.+uñdur 10b/16, 15a/9, 17a/19,
19b/11, 21a/12, 21a/19, 24a/5,
27a/19, 28a/5, 28b/1, 30a/3, 37b/10,
37b/14, 38a/5, 38b/19, 39a/6, 39a/13,
39b/11, 39b/18, 40a/18, 40b/3,
40b/13, 40b/19, 41a/5, 41a/13,
42a/14, 42b/2, 42b/10

ķaryūkūştīne <?. -1- Bu adla anılan bir tür

macun. (Macunun yapılışı için
metinde bk. 96a/19).

ma' cūn-ı ķ. 96a/17

ķaşīg -2- Vücutun karın ile uyluk
arasındaki bölümü.

ķ.+ ma 111a/17, 111b/4

ķaşır <Ar. -1- Kısa.

ķ.+ ları 4a/14

ķāsnī <Ar. -3- Yaban marulu, hindiba

(*Cichorium endiva*). krş. hindibā.

k. 14b/2, 114a/19

bezr-i k. 14b/7

ķaşnī <Ar. -26- Kadı ağacı, şeytanboku otu

ve bundan elde edilen zamk (*Ferula
assafoetida*).

ķ. 31a/9, 32a/5, 32b/10, 33a/8,
33a/14, 34a/14, 37a/10, 41b/9, 44b/6,
44b/11, 48a/13, 79a/7, 100a/17,
110b/5, 114b/17, 115a/8, 115b/13,
117a/16, 117b/7, 117b/16, 118a/2,
118a/14

duhn-ı ķ. 41b/8, 44b/5, 44b/9

zīmād-ı ķ. 115b/10

ķaştarān <Far. -4- Acııkıcı otu, soğukluk otu.

ķ. 103b/12, 109b/5

‘aşīr-i ķ. 115b/16

mā'-i ķ. 61b/16

ķaştarānī <Far. -1- Kastaran otuna ait.

şāhm-ı ķ. 115a/12

ķaşīķ -24- Kaşık.

ķ. edeler 12b/16

ķ. 11b/16, 13a/9, 14b/1, 19a/9,
21a/12, 23a/5, 56a/13, 61a/18, 62a/3,
93b/19, 94a/1

ķ.+ a 8b/8, 15b/1, 24a/3, 55b/7,
57a/15, 61b/9

ķ.+ dan 8b/8, 15b/1, 24a/3, 55b/6,
57a/14, 61b/9

ķāşif <Ar. -1- Meydana çıkararak, bulan, keşif.

k. 1b/13

ķat' <Ar. -12- Kırma, kesme, durdurma,

giderme, engel olma, etkiyi azaltma.

- ķ.  der 11b/7, 16b/4, 18a/3, 25b/15, 26a/2, 38a/8, 91b/2, 104b/15, 107a/7, 110a/1
- ķ. 81a/14, 82b/16
- ķat-** -43- İlaç karışımına gerekli malzemeleri ilave etmek, eklemek, katmak.
- ķ.- a 51b/19
- ķ.-asın 24b/5, 55b/13, 57a/7, 63a/10, 64b/1, 71a/6, 72b/14, 75a/13, 78a/5
- ķ.-up 12b/15, 15a/7, 23b/16, 27a/2, 28b/8, 39a/4, 44b/8, 45a/2, 46b/1, 53a/14, 55a/15, 56a/12, 56a/13, 61a/8, 64b/10, 65a/18, 68a/7, 70a/13, 70b/1, 70b/2, 75b/13, 76b/3, 78a/8, 79b/12, 83a/1, 85a/1, 86a/9, 86b/18, 94a/11, 106a/15, 111a/11, 119a/10, 119a/12
- ķ ti** <Ar.-1- bk. ķať .
- ķ.+ dır 45a/4
- ķaťır ķuyruđı** -2- Atkuyruđı; zivircik.
- ķ.   uşaresi 111b/9
- ķ. 109b/6
- ķ til** <Ar. -1-  ldüren, katleden.
- sem m t-ı ķ.+ e 72b/10
- ķ tile** <Ar. -1- bk. ķ til.
- sem m-i ķ.+ yi 32b/4
- ķ tiliyye** <Ar. -10-  ldürme  zelliğine sahip.
- sem m t-ı ķ. 11b/16, 44a/3, 63a/11, 99a/13, 102b/6
- sem m t-ı ķ.+ye 11a/19, 16a/12, 39a/16, 73a/3, 97a/14
- ķ tiliķ n** <? -1- çeşitli hastalıklarda kullanılan etkili bir terkip. (İlacın yapılışı iin metinde bk. 64b/12).
- ķulıřa'-i ķ. 64b/11
- ķatmer ķatmer** -1- Kat kat.
- ķ. 76a/6
- ķaťre** <Ar. -109- Damla.
- ķ. 13b/2, 15b/11, 21b/3, 27a/11, 27b/17, 35b/2, 36b/13, 38a/16, 38b/8, 38b/11, 40b/13, 43b/19, 44a/10, 44b/15, 47a/19, 47b/11, 49b/11, 52a/5, 59a/11, 59a/12, 59b/8, 61a/1, 61a/10, 61a/17, 61b/8, 62a/1, 62b/4, 65b/4, 70a/5, 70b/18, 73b/14, 73b/15, 77a/17, 77a/7, 77b/17, 78a/13, 88b/11, 100a/12, 100a/13, 102b/14, 103a/1, 104a/15, 107b/17
- ķ.+ den 22b/10, 25a/1, 29a/5, 30a/18, 32b/15, 38b/4, 41b/2, 41b/18, 42a/13, 42b/1, 43b/13, 46a/8, 46a/11, 46b/14, 47b/16, 48a/19, 50a/11, 50b/6, 50b/16, 51a/17, 51b/11, 58b/5, 58b/14, 60a/14, 60b/13
- ķ.+dir 24b/5, 27a/18, 28a/19, 29b/5, 55a/2
- ķ.+ si 18a/14
- ķ.+sin 28b/12, 40a/13, 44b/4, 46b/12, 51b/6, 55a/4
- ķ.+ye 22b/11, 25a/1, 29a/6, 30a/18, 32b/15, 38b/4, 41b/2, 41b/18, 42a/13, 42b/1, 43b/13, 46a/9, 46a/12, 46b/14, 47b/17, 48b/1, 50a/12, 50b/6, 50b/16, 51a/17, 51b/12, 58b/6, 58b/15, 60a/14, 60b/13
- ķaťre ķaťre** <Ar. -10- Damla damla.
- ķ. 60a/10, 66a/10, 71b/5, 71b/10, 71b/18, 73a/6, 76b/8, 85b/10, 86b/19, 90b/16
- ķať n ** <Ar. -2- Pireotu, karnıyarık otu ve tohumu (*Plantago psyllium*).
- bezr-i ķ. 12a/16
- lu' b-ı bezr-i ķ. 111a/19
- ķav ** <Ar. -14- Kuvvetli, g l , g venilir, sağlam.
- dişi ķ.  der 92b/18
- n r-ı ķ. 26a/7, 26a/17, 27a/17, 29a/19, 34b/11, 38a/4, 49b/10, 82b/18, 83a/6, 87b/19, 91a/19
- n r-ı ķ.+ de 83b/11
- m shil-i ķ.+ dır 59b/9

- kāvī** <Ar. -2- bk. *qavī*.
pādzehr-i k. 109b/14
sufūf-ı pādzehr-i k. 106a/12
- qaviyye** <Ar. -1- Güçlü, kuvvetli.
şalābet-i q.+ yi 42b/4
- qaviyyü'r-rāyiha** <Ar. -1- Kokusu güçlü.
q. 52b/4
- qavnı** -1- Kavrulmuş.
q.- mış qahve 94b/13
- qavun** -1- Kavun; kabakgillerden, sürüngen gövdeli, iri meyveli bir bitkinin genellikle güzel kokulu, sulu ve etli meyvesi (*Citrullus melo*).
beyāz q. 23a/14
- qay** <Ar. -2- bk. *qay'*.
q. 93b/17, 105b/12
- qay'** <Ar.-2- Kusma. krş. *qasayān*.
q.+ ı 118a/16, 21a/7
- qay'ü'd-dem** <Ar. -1- Kan kusma.
(*hemetemase*).
sufūf-ı q. 106b/3
- qaynad** -8- Kaynatmak.
q.- alar 19b/15
q.- asın 18b/19, 114b/15, 115b/5
q.- up 94a/10, 97b/15, 114b/10,
118a/6
- qayşūm** <Ar. -8- Ayvadana bitkisi, civan perçemi, pelin, kara pelin (*Achillea millefolium*).
q. 57a/11, 62b/6, 68b/8, 72b/7, 79b/1,
112a/6
ḥabb-ı q. 66b/2
mā'-i q. 10a/12
- qayşūrī** <Far.-1- Pütürünü ve kirini gidermek için yıkanırken ayağa sürülen çopurtaş, ayak taşı.
kāfūr-ı q. "Metinde serildiğinde dökülen bir tür kafur." 27b/19
- qaz** <Far. *qāz* -2- Perde ayaklılardan, uzun, beyaz ve gri boyunlu, suda ve karada yaşayan, uçan, yabani veya evcil kuş, kaz (*L. Anser*).
q. yağı 110a/12
q. 6b/8
- kāzibe** <Ar. -2- Yalancı, gerçek olmayan
k.+ ye 101a/10, 119a/13
- kebābe** <Ar. -23- Kebabe, kebabiye, kuyruklu biber (*Piper cubeba*).
k. 12b/6, 14a/16, 16b/6, 17a/3,
32a/15, 32a/7, 33a/5, 34a/13, 36b/10,
37a/16, 37a/5, 53b/1, 54b/9, 57b/19,
63b/7, 79a/11, 95a/13, 97b/19,
98a/12, 98a/8, 101a/14, 103b/19,
108b/3
- kebāre** -1- bk. keber.
ma'ācīn-i k. 52b/17
- kebed** <Ar. -33- Karaciğer.
k. 11b/8, 12b/18, 24b/15, 38b/14,
52a/1, 54a/2, 5a/6, 65b/12
emrāz-ı k. 38a/7, 58a/9, 101a/9
ishāl-i k. 44a/17, 106a/2
südde'-i k. 41a/6, 66b/8, 74a/6,
85b/13, 86a/16
za'f-ı k. 106a/2
k.+ e 65b/18, 99a/14
burūdet-i k.+ e 32b/2
emrāz-ı k.+ e 12b/19, 60b/2, 76a/9,
86a/18
ishāl-i k.+ e 41a/14, 76a/9
südde'-i k.+ e 103b/4
k.+ i 20b/15
ḥarāret-i k.+ i 97b/2
südde'-i k.+ i 84a/7, 106a/2
- kebedīn** <Ar. -1- Karaciğere ait.
sufūf-ı k. 106a/1
- kebedü'l-bakar** <Ar. -1- Sığır karaciğeri.
k. 22b/3
- kebedü'l-icl** <Ar. -1- Erkek buzağı, dana karaciğeri.
ḥulāşa'-i k. 76a/8

- kebedü'z-zi'b** <Ar. -1- Kurt karaciğeri.
k. 14b/10
- keber** <Lat. -4- Sürekli yeşil kalan çalı görünümünde bir bitki, kebere, kapari (*Capparis*).
aşl-ı k. 10a/6
şışr-ı k. 14b/9, 21a/2, 114a/19
- kebir** <Ar. -7- Büyük.
habb-ı müferrih-i k. 100b/14
kâkûle'-i k. 101a/14
ma'cün-ı itrifil-i k. 97a/3
neml-i k. 34a/12
zerûr-ı k. 87a/10
k.-i mâ'ilü'r-raqabede 48b/15
kurûh-ı k.+ e 46b/7
- keçi** -1- Geviş getirenlerden, eti, sütü, derisi ve kılı için yetiştirilen, memeli dişi hayvan, keçi (L. Capra, hircus).
k. yağı 110a/11
- keçi sedefi** -1- Yüzerlik otu (*Peganum harmala*). Arapça harmel; Farsça ispend, sipend ve sipendan derler.
k. 94b/4
- keklik** -1- Sülüngillerden, güvercin büyüklüğünde, eti için avlanan, tüyü boz, ayakları ve gagası kırmızı renkte bir kuş, keklik (*L. Perdrix*).
k. 6a/9
- kel** <Far. -1- Bir mantarın yol açtığı, sarı kabuklu yaralar şeklinde beliren ve vücutta kılların bir daha çıkmamak üzere dökülmesine yol açan bulaşıcı hastalık, kellik.
k. başa 110a/18
- kelâm** <Ar. -1- Söz, ifade.
taṭvil-i k. 3b/15
- kelb** <Ar. -5- Köpek.
k. 6a/8
kudus k. ışırdığına 109a/4
lisân-ı k. "Sinirotu, bağa yaprağı (*Rhodiola rosea*).7b/6
yaprak-ı lisân-ı k. 113b/12
zehre-i lisân-ı k. 57a/12
- kelef** <Ar. -1- Yüzdeki kırmızı veya siyah benekler.
k. 23a/6
- kemâd** <Ar. -2- Tampon.
k. edesin 32b/2, 40a/8
- kemâderyüs** <Gr.-6- Kısacık mahmud otu, dalak otu, yer palamudu (*Teucrium chamaedrys*).
k. 21a/1, 54b/5, 58a/1, 79b/1, 98b/4, 100b/3
- kemâfitüs** <Gr. -5- Yer çamı (*Ajuga chamaepitys*).
k. 21a/1, 54b/5, 58a/1, 79b/1, 113a/1
- kemâl** <Ar. -2- Olgunluk, yetkinlik.
vaqt-i kesb-i k. 1b/9
k.+ inde 6a/2
- kemik** -4- İnsanın ve omurgalı hayvanların çatisını oluşturan türlü biçimdeki sert organların genel adı.
k. kırılmasına 118b/11
k. 94b/2
k.+ lerde 110b/2
k.+ lerin 17a/5
- kemnün** <Ar.-2- Kimyon; maydonozgillerden, 50 sancimetre yüksekliğinde, beyaz veya pembe çiçekli, bir yıllık, güzel kokulu ve otsu bir bitki ve bu bitkinin tohumundan elde edilip baharat olarak kullanılan toz.
k. 107b/2
duhn-ı k. 66b/14
- kendi** -2- Kendi.
k. 17b/14, 98a/17
- kendir** -13- Kendirgiller familyasından, sap liflerinden halat ve çuval yapılan bitki, kenevir.
k. 31a/14, 31b/17, 32a/13, 32a/6,

- 32b/11, 33a/2, 33b/2, 36b/7, 37a/2,
54b/11, 62a/15
duhn-ı k. 52a/4
k.-i ebyaz 52a/6
- kerâş** -1- Ezentere (*Thymelaea tartonraira*),
pirinççiler otu.
‘aşir-i k. 114a/14
- kerâvyâ** <Far. -9- Yabani kimyon (*L. Carum carvi*). *krş. kırdımânâ*.
k. 13a/15, 16b/7, 37a/5, 62b/8,
64a/16, 68a/3, 95a/10, 95b/10, 96b/19
- kerefs** <Ar. -12- Kereviz (*L. Apium graveolens*).
k. köki 14b/4
aşl-ı k. 20b/18, 63a/2
‘aşir-i k. 116b/14
bezr-i k. 95a/2, 95b/9, 95b/18, 96a/14,
96b/18, 97a/9, 98a/18, 115b/3
- kerre** <Ar. -104- Kez, defa.
k. 9a/3, 9a/16, 9a/17, 9b/17, 22b/5,
24a/12, 25a/7, 25a/14, 25a/15,
25b/10, 26a/9, 26b/3, 26b/19, 27a/5,
27a/8, 28b/9, 29a/13, 29b/18, 30a/2,
30a/15, 30a/16, 31b/10, 33a/5, 33b/5,
33b/13, 33b/16, 34b/11, 36b/13,
37a/9, 40a/19, 41a/9, 43b/1, 43b/18,
45a/12, 45b/8, 46a/6, 46b/4, 46b/13,
47a/10, 47a/11, 48a/5, 49a/11, 49a/17,
49b/17, 50a/15, 50a/18, 50b/5,
50b/12, 53a/14, 59a/6, 60a/8, 63a/9,
71a/2, 72a/7, 73a/4, 74b/5, 74b/19,
75a/1, 75b/2, 75b/11, 76a/2, 76a/3,
80a/12, 80a/19, 80b/4, 80b/13, 80b/8,
81a/12, 81b/6, 81b/10, 81b/15,
82a/10, 82b/2, 83a/2, 83a/11, 83a/17,
84a/4, 84a/10, 84b/1, 84b/14, 85a/1,
85a/3, 85b/5, 86b/11, 87a/16, 87a/17,
87a/18, 87b/9, 87b/18, 88a/1, 88a/15,
88a/5, 88b/16, 88b/19, 89b/8, 89b/10,
90a/9, 91a/8, 91a/15, 91b/18, 92a/5,
92a/18, 94a/2, 103b/7
- kes-** -6- Kesmek; son vermek; etkisini
önlemek; etkisizleştirmek.
k.-er 32b/5, 97a/4, 107b/9, 115a/1,
118b/19
k.- üp 63a/13
- keşâfet** <Ar. -1- Yoğunluk.
k. 4a/11
- kesb** <Ar. -1- Edinme, çalışıp kazanma.
vaqt-i k.-i kemâl 1b/9
- kesdür-** -1- Bir şeyin özelliğini değiştirmek.
k.- esin 87b/7
- keşif** <Ar. -1- Koyu, yoğun, sık; maddelerin
somut kısmı.
cism-i k.+ dir 5a/12
- keşir** <Ar. -2- Çok, fazla.
küm-ı k. 108b/19
k.-i emrâza 71a/13
- kesir** <Ar. -1- bk. kesirâ.
k. 106b/7
- kesirâ** <Ar. -10- Ak geven, zamk geveni; çok
yıllık yastık biçiminde bir dağ bitkisi
olan geven dikeninin gövdesinden
çıkarılan bir tür zamk, gön sakızı,
kitre zamk (*astragalus gummifer*).
k. 101a/8, 101a/13, 101b/7, 107a/6,
107a/10, 116b/4
cevâriş-i k. 108a/7
ma‘cün-ı k. 106a/4
zamg-ı k. 10b/6, 107a/16
- keşirâ** <Ar. -3- bk. kesirâ.
k. 100b/9, 108b/12, 118b/13
- keşirü’l-isti‘ māl** <Ar. -1- Çok kullanım.
k.+ dir 83a/8
- keşiretü’l-marâz** <Ar. -1- Birçok hastalık.
k.+ a 68b/16
- kesr** <Ar. -3- Kıрма, kırılma, kırık.
evcâ‘-ı k. 85a/9
k.-i ‘izâm 41b/19
k.+ i 35b/15

- kesrû'l-izâm** <Ar. -1- Kemik kırılması.
zîmâd-ı k. 118b/10
- kestâne** <Gr. kastanoia. -1- Kestane ağacı ve meyvesi.
k. 97a/2
- kettân** <Ar. -8- Keten bitkisi ve bundan elde edilen dokuma, bez (*Linum usitissimum*).
bezr-i k. 6a/15, 18a/6, 6a/14, 112b/16, 118a/12
duhn-ı bezr-i k. 43a/10, 111a/13, 118a/14
- kevâkib** <Ar. -6-
I. Yer yıldızı da denen ve Kıbrıs adasından getirilen beyaz toprak.
teklis-i k.-i zemîn 88a/14
II. Yıldız.
k.+ iñ 5b/5, 5b/11
k.+ leriñ 4a/8, 5b/7, 5b/9
- keyfiyât** <Ar. -1- Vasıflar, nitelikler.
k.-ı râbi'adan 5b/8
- keylûs** <Ar. kîmûs < Gr. -1- Besinlerin sindirilmesiyle bağırsaklarda kana karışacak duruma gelmiş hâli (*chyle*).
k. 3b/6
- keymûs** <Gr. -3- Üçüncü hazım; bağırsak sindiriyle oluşup, lenf damarlarıyla emilen sütümsü sıvı (*chyme*).
k. 3b/4
k.-ı maḥmûd 2b/18
k.-ı mezmûm 2b/19
- kıbrîsî** -2- Kıbrıs'a ait, Kıbrıs'la ilgili.
zâc-ı k. 24b/7, 28b/7
- kıḥf** <Ar. -5- Kafatası.
k.-ı insân 28b/5, 100a/6
k.-ı insânı 59a/6
'azm-i k.-ı mükelles 110a/7
k.-ı tarî 70a/1
- kıḥfû'l-insân** <Ar. -8- İnsan kafatası.
k. 109a/2, 19a/2
- cevher-i k. 59a/5
duhn-ı k. 52a/15
ḥulâşa'-i k. 69b/19
milḥ-i k. 63b/17, 68b/17, 109b/11
- ķıl-** -3- Kılmak, yapmak, etmek.
muḥtâşar k.- dıḡ 3b/16
muḥtâşar k.- dım 2b/5
müşt Emil k.- up 2b/4
- ķımar** <Ar. bk. ķımarî.
mükelles-i k. 88a/12
şahîfe-i k. 88a/7
- ķımarî** <Ar.-2- Hindistan'ın Kımar şehrine ait.
'ūd-ı k. "Keçiboğan (*Calycotom spinosa*)" 32a/4
şahîfe'-i k. 60a/6
- ķımnûn** <Ar. -2- Kimyon, meyveleri baharat olarak kullanılan otsu bir bitki (*Cuminum cyminum*).
k. 96b/1
k.-ı müdebber 95a/19
- ķımûn** <Ar. -3- bk. ķımnûn.
k. 13a/16, 67a/13
cevâriş-i k. 95a/15
- ķımyâ** <Ar. -1- Kimya.
eṭṭbbâ'-ı k. 68b/16
- ķınâķına** <Ar. -2- Yakın zamanda ortaya çıkan bir bitkidir. Bu adla meşhurdur. (Doğan, 2012: 123). (İlaç olarak yapılışı için metinde bk. 70b/12).
ḥulâşa'-i k. 70b/11
meshûķ-ı k.+ y1 70b/12
- ķınâķına** <Ar. -1- bk. ķınâķına.
k. 108b/14
- ķınye** <Ar. -1- Karaciğer.
sû'-ı k. 105b/8
- ķır-** -12- Öldürmek.
k.-ar 9b/19, 11b/1, 25b/18, 35b/7, 39b/1, 41a/7, 52a/5, 54a/4, 70b/4, 106a/19, 109a/15, 112a/4
- ķırık** -3- Kırık.

ķ. + lara 115a/16, 116a/19, 117a/13
ķırıl- -1- Kırılmak.
kemik ķ.- masına 118b/11
ķırıştāle <? -1- Bu adla anılan bir madde özü.
hulāşa´-i ğiremüre-i ķ. 76a/15
ķırķ -87- Kırk.
yüz ķ. dörder 16b/14
yüz ķ. dört 16b/17
ķ. sekiz 8a/8, 10b/18, 11b/3, 14a/1,
15b/15, 16b/10, 20a/14, 22b/3, 23a/9,
24a/10, 24b/3, 27b/9, 32a/13, 33b/3,
34a/6, 34b/3, 34b/10, 36b/15, 37b/3,
49a/2, 52a/13, 56a/19, 56b/14, 58a/3,
60b/1, 67a/2, 67a/13, 72b/1, 77a/3,
79a/2, 89a/4, 111a/13, 112a/3,
112b/2, 113a/10, 113b/4, 114a/2,
114b/12, 115a/1, 115a/2, 115a/15,
115a/16, 116a/12, 116a/15, 116b/10,
116b/17, 118a/15, 118a/17
ķ. 9b/2, 12a/8, 16a/2, 19a/12, 21b/15,
24a/5, 30b/19, 31a/17, 34a/16,
39b/13, 43b/6, 47b/4, 59b/17, 60a/3,
61a/6, 68a/2, 80a/7, 80b/14, 86a/8,
90b/15, 99a/9, 101a/12, 101b/3,
103a/12, 111a/7, 113a/10, 113b/16,
114a/10, 114b/16, 118b/13
dört yüz ķ. 99b/1
yüz ķ. 115b/6
ķ.+ ar 15a/17, 18b/13, 58a/2, 67b/10,
112a/18
ķırmızı <Ar. -3- Kırmızı.
ķ. olunca 81a/5
ķ. şırça 94a/3
ķ. 83a/1
ķırmız <Ar.-11- Kırmız böceğinden çıkarılan
parlak al boya, çiçek boyası.
ķ. 17b/11, 63b/13, 64a/6, 76b/13,
98b/15, 103b/1, 108b/11
cevāriş-i ķ. 77b/11, 7b/11
hulāşa´-i ķ. 68b/19

ma´cün-ı ķ. 94b/14
ķırımür <Far. -2- Tartar.
ķ. 89b/17, 108a/18
ķırımürü´ť-tartır <Far.-2- Şarap tortusundan
elde edilen ve ilaç olarak kullanılan
kimyevî madde.
ķ. 24a/19, 59b/12
ķirüne <? -1- bk. ğirüne. (Yakının yapılışı için
metinde bk. 116a/10).
źimād-ı k.-i defansive 116a/8
ķışā´i´l-ħımār <Ar. -5- Eşek hıyarı (*Ecballium
elaterium*).
ķ. 98b/4
´aşir-i ķ. 105b/14
´uşāre´-i ķ. 43a/3
hulāşa´-i ķ. 69a/16, 85a/10
ķışāyü´l-ħımār <Ar. -1- bk. ķışā´i´l-ħımār.
´aşir-i ķ.+ ı 69a/18
ķışā´ <Ar. -1- Hıyar.
´aşir-i ķ.-ı ħımār 99a/9
ķışr <Ar. -44- Kabuk.
´aşir-i ķ. 18b/12
ķ.-ı aşl-ı lisān-ı ´aşfir 43b/9
hulāşa´-i ķ.-ı cevz 103a/18
ķ.-ı ğıyākū 7a/19, 15b/15
ķ.-ı keber 14b/8, 21a/2, 114a/19
ķ.-ı līmūn 8b/13
ķ.-ı lisānü´l-´aşāfir 20b/17
ķ.-ı lüffāh 97a/8, 111a/2
ķ.-ı nārenc 9b/14, 20b/6, 21a/17,
36b/2, 54b/6, 56b/5, 57b/16, 63b/9,
67a/12, 102b/3, 109a/12
duhn-ı ķ.-ı nārenc 68a/16
ķ.-ı rummān 104b/15
ķ.-ı şecerü´l-ťarfā 20b/17
ķ.-ı țarfā 14b/8
ķ.-ı ütrüc 7b/2, 8b/13, 10a/7, 11b/10,
11b/19, 13b/5, 20b/5, 23b/3, 31b/7,
32a/8, 36b/2, 57b/16, 76b/12, 109a/12
duhn-ı ķ.-ı ütrüc 37b/4

ķ.-ı ütrüc-i țarī 55b/10
ķ.-ı ütrücü 42a/10
ķışrū'l-beyz <Ar.-1- Yumurta kabuđu.
ķ. 33b/13
ķışrū'l-cevz <Ar. -1- Ceviz kabuđu.
‘uşāre’-i ķ. 8a/6
ķışrū'l-nārenc <Ar. ķışr - Far. nārenc -1-
Turunç/portakal kabuğu.
ķ. 98a/5
ķışrū'l-ütrüc <Ar.-9- Ađaç kavunu kabuđu.
ķ. 56b/5, 97a/17, 99b/13
‘aşīr-i ķ. 63b/18
duhn-ı ķ. 42a/6, 53b/12, 67b/5
mā’-i ķ. 61b/5
murabbā’-ı ķ. 100a/10
ķıvām <Ar. -3- Tav, çağ, kıvam.
ķ.+ a getürüp 94a/12
ķ.+ a 97b/16
ķ.+ indan 2b/9
ķızar- -1- Kızarmak, kızillaşmak.
ķ.- inca 58a/6
ķızdır- -8- Kızdırmak, aşırı ısıtmak.
ķ.-ır 12b/3, 15a/10, 39a/7, 55b/9,
67a/11, 95a/16
ķ.- up 28a/17, 88a/15
ķızıl -3- Kızıl, kırmızı.
ķ. mercān 94b/2
ķ. yağ 35a/19
ķ. yāķūt 94b/1
ķi <Far. -21- Ki, ki ilgeci.
k. 2a/8, 2b/5, 2b/8, 3a/19, 3a/4, 3b/2,
3b/3, 3b/13, 4b/9, 5b/2, 5b/17, 7a/1,
7a/2, 7a/7, 7a/12, 30b/4, 63a/5,
83b/17, 95a/7, 95a/16
ķibrit <Ar.-66- Kibrit, kükürt, varlıkları
oluşturan üç temel (zibak, kibrit,
milh) unsurdan, varlıklara canlılık,
olgunluk veren ve varlıkların bazı
özelliklerini şekillendiren
madde.(İslam dünyasında Cabir İbni

Hayyan tarafından ortaya konan civa-
kükürt kuramı Paracelsus döneminde
civa-kükürt-tuz kuramına döner.);
yağlılık.

k. yağıyla 106a/6

k. 22a/1, 42b/13, 43a/10, 43a/14,
43a/19, 49b/12, 71b/8, 72a/12, 72b/1,
72b/13, 74b/1, 83b/12, 88b/12, 88b/8,
91a/14, 91b/5, 100a/18, 111a/15,
112b/6, 112b/15

belesān-ı k. 35b/3

duhn-ı k. “Kükürt yağı. (Çeşitli
kimyasal aşamalar sonucunda elde
edilir.)” 17a/13, 85b/4

leben-i k. “Kükürt ağırlıklı
çeşitli aşamalardan geçirilerek
oluşturulan bir terkip. Aşamaların
sonunda süt gibi beyaz bir karışım
oluşur.” 69a/1, 83b/9

mā’-i k. 41a/17

rūh-ı k. 3a/16, 74a/1, 77b/18

zehr-i k. 35b/18, 36a/6, 55a/8, 57a/4,
59a/14, 59a/16, 68b/4, 68b/12, 78b/2,
80a/4, 80a/6, 80a/7, 81a/17, 83b/10,
88a/4, 107a/18, 108a/7

duhn-ı k.-i ağmer 43a/14

hulāřa’-i k.-i antimūn 72a/14

k.-i antimūn-i ma’denī 88b/8

k.-i aşfer 35a/16, 71b/1, 75b/16,
80a/5, 112a/14

zehr-i k.-i ebyağ 83b/8

k.-i feylesūf 77b/7, 78a/4, 78b/14

k.-i hayvān “İnsan vücudundaki
doğal ısı.” 4b/2

k.-i hayvāndır 4a/18

k.-i meshūķı 59b/2

k.-i muşa’ad 84a/7, 91b/4

zehr-i k.+ i 83b/11

ķibrītiyye <Ar. -1- Kükürtle ilgili, kükürtten
kaynaklanan.

k. 72b/17
kibrītiyyet <Ar. -1- Kükürt niteliğine sahip.
k.+ i 59b/11
kibrītū'l-antimūn <Ar. -2- Demir bozan
kükürtü.
k. 116a/7
ḥulāṣa'-i k. 72a/8
kibrītū'l-antimūniye <Ar. -1- bk. kibrītū'l-
antimūn
k. 88b/4
kibrītū'l-aşfer <Ar. -1- Sarı kükürt.
k. 42a/4
kibrītū'l-cerrāḥ <Ar. -1- Yaraların
iyileştirilmesinde kibritten elde
edilerek yapılan bir terkip. (Terkibin
hazırlanışı için metinden bk. 43a/10)
duhn-ı k. 43a/8
kibrītū'l-feylesūf <Ar. -1- Bir terkip. (Terkibin
hazırlanışı için metinden bk. 84b/12)
k. 84b/11
kibrītū'l-mürekkeb <Ar. -1- Bir terkip.
(Terkibin hazırlanışı için metinden bk.
84a/7)
zehr-i k. 84a/4
kibrītū'l-sādec <Ar. -1- Hind sünbülü ve kükürt
karışımından elde edilen bir terkip.
(Terkibin hazırlanışı için metinden bk.
84a/2)
zehr-i k. 83b/13
kibrītū'l-yāḳūtī <Ar. -1- Yakut karışumlu bir
kükürt terkibi. (Terkibin hazırlanışı
için metinden bk. 35a/16)
belesān-ı k. 35a/10
kifāye <Ar. -21- Yeterli miktarda olma, yetme,
kafi gelme.
k. 16b/11, 25b/4, 26b/19, 27a/7,
39b/8, 42a/18, 48a/18, 53a/13,
57a/17, 58b/12, 60a/8, 61a/6, 100a/7,
109b/2, 109b/15, 110a/14, 110b/16,
112a/11, 112a/16, 113b/8, 114b/7

kifāyet <Ar.-15- Yeterli miktarda olma, yetme,
kafi gelme.
k. 5der 3b/16
k. 25b/3, 28b/6, 32b/14, 33b/18,
39a/9,
50a/9, 51a/15, 57a/13, 64b/8, 98b/6,
99b/14, 106a/7, 108a/14, 111b/13
kil <Far. gil. -1- Islandığı zaman kolayca
biçimlendirilebilen yumuşak ve yağlı
toprak.
k.-i ermenī 118b/13
kils <Ar. -5- Kireç, kireç taşı.
k. 33b/12, 60b/17
k.-i aḥmer 59b/6
k.-i ebyaz 60a/11, 102b/1
kilye <Ar. -20- Böbrek. krş. külū, küllī.
k. 52b/13, 96b/14
emrāz-ı k. 44b/10, 53a/16
ḥacer-i k. 25b/17, 30a/9, 51b/2, 52a/8,
52b/14, 71b/12, 76a/16
ḥaşāt-ı k. 31b/2, 36a/12, 39a/17,
42b/11, 43b/8
veca'-ı k. 40a/6, 51b/14
'ılāc-ı k.+ dir 92b/12
ḥaşāt-ı k.+ yi 57a/8
kilyeteyn <Ar. -1- Her iki böbrek.
ḥacer-i k. 26b/17
kim -3- Ki ilgeci. krş. ki.
k. 4a/11, 5b/19, 6a/6
kimesne -2- Kimse, herhangi biri.
k. 7a/12
k.+ ye 94b/19
kimi -4- Bazısı, kimi.
k. 5b/6, 5b/7
kimnūn <Ar. -1- bk. kimnūn
k. 21a/15
kimyā <Ar. -2- bk. kimyā.
eṭṭibbā'-ı k.+ y1 7a/12, 39b/3

kimyon <Ar. -1- Kimyon, meyveleri baharat olarak kullanılan otsu bir bitki (*Cuminum cyminum*).

k. 97a/10

kirām <Ar. -1- Soyu temizler, şerefliler, ulular. vükelā'-ı k. 2a/5

kirec (ç) <Far. gireç. -2- Mermer, tebeşir, kireç taşı, alçı taşı gibi birçok taşın özünü oluşturan kalsiyum oksit.

k. 114a/6

sökünmedik k.+ i 42a/1

kiremid <Gr. keramida. -3- Pişmiş balçık.

k. päreleri 28a/12

k. pärelerin 28a/16

k.+ leri 28a/18

kişnic <Far. -5- Maydanozgillerden, yaprakları maydanozu andıran, 20- 60 cm yükseklikte, tüysüz, bir yıllık ve otsu bir bitki, kişniş otu (*Coriandrum sativum*).

k. 63b/13, 89b/4, 97b/18, 102b/3, 109b/2

kitāb <Ar. -2- Kitap.

k.+ ı 3b/16

k.+ in 2a/14

koç -1- Koç.

k. boynuzu 118b/8

koğu -1- Koku.

ağız k.+ sın 95b/6

kok- -1- Kokmak.

mücerred k.- mağ 37b/19

konıl- -1- Koyulmak, bırakılmak.

k.- sa 85a/14

korāllinā <Lat. -2- bk. kārōlina.

k. 9b/10, 109a/18

Koştantiniyye <Ar. -1- İstanbul.

Ç. 4a/6

ko-y- -97- Koymak, bırakmak, yerleştirmek.

k.- alar 20a/18, 46b/11

k.- asın 12b/1, 21b/4, 30a/13, 37b/15,

40b/2, 41b/1, 42b/3, 42b/17, 45a/16, 45a/19, 46a/8, 48b/12, 50a/15, 52a/11, 83a/1, 85b/9

k.- up 8a/10, 9a/14, 9a/15, 9a/18,

9a/19, 11a/15, 11a/17, 12b/12, 15a/4,

16b/11, 16b/17, 20a/19, 21b/14,

24a/11, 25a/13, 25a/14, 25a/15,

25b/4, 25b/5, 25b/9, 26a/10, 27a/3,

28a/3, 28a/4, 28b/6, 33b/14, 33b/16,

33b/18, 34b/12, 40b/11, 41a/18,

42b/7, 43a/12, 43a/13, 46a/7, 47b/5,

47b/6, 47b/15, 49b/19, 52b/1, 52b/2,

54a/12, 54b/18, 56a/7, 58b/2, 58b/12,

59a/14, 59a/15, 59a/16, 59a/19,

59b/10, 60a/12, 61a/6, 62b/13,

63a/14, 63a/16, 63a/19, 71b/9, 73b/3,

73a/18, 74b/1, 78a/9, 80b/10, 80b/11,

82b/13, 82b/18, 82b/19, 83a/15,

83a/19, 83b/5, 83b/7, 86b/10, 87a/15,

87b/8, 88b/6, 91a/12, 91a/13, 92a/1

ko-yul- -1-Koyultmak.

k.- ur 51b/1

koz <Far. -3- Ceviz (*Juglans regia*).

çara k. 10b/8, 113b/13, 118b/13

kök -11- Bitkileri toprağa bağlayan ve onların topraktaki besin maddelerini emmesine yarayan klorofilsiz bölüm.

semiz çabağ k.+ i 'uşaresi 111b/5

'aşfür k.+ i 14b/5

andüz k.+ i 109b/7

ardıc k.+ i 109b/6

bahār k.+ i 10a/4

benefşe k.+ i 109b/7

egir k.+ i 14b/5, 96a/3

helyün k.+ i 14b/4

kerefs k.+ i 14b/4

müşk-i çarāmsī' k.+ i 8a/9

kübā <Ar. -5- Temriye, tuzlu balgam hastalığı.

k. 35b/12, 75a/8, 113b/17

k.-i mādde 36a/4

- ķ.+ ya 76b/4
- ķudus** -1- Kuduz hastalığı ve bu hastalığı taşıyan.
ķ. kelb ışırdığına 109a/4
- ķūfi** -1- Kokusu güzel olan şeye derler. Bir bitkiyle yapılan ve buhuru ve rayihası güzel olan macuna derler.
su^c d-1 k. 100b/2
- ķuħl** <Ar. -1- Göze çekilen sürme.
k.-1 ışıfahānī 117a/9
- ķulaķ (ġ)** -6- Kulak.
ķ. 34a/11, 96b/4
ķ.+ a 38a/16, 57b/12
ķ.+ da 35b/6
- ķulaķ ġürüldüsü** -1- Kulak çınlaması.
g.+ ne 46a/1
- ķulüb** <Ar. -1- Kalpler.
emrāz-ı ķ.-1 ħārreniñ 13b/15
- ķulunc** <Ar. -38- Bağırsak ağrısı, bağırsaklarda meydana gelip omuz başlarına ve sırtta gelen vücut ağrısı.
ķ. 51a/19, 101a/1, 87b/3
ħulāşa'-i ķ. 67a/10
sufūf-ı ķ. 107b/13
veca^c -1 ķ. 99a/13
ķ.-1 bāride 67a/10
ķ.+a 21a/13, 29b/14, 30a/4, 38a/15, 41b/9, 49b/7, 41b/13, 51b/18, 53b/19, 66a/15, 84a/5, 89a/13, 107b/14
envā^c -1 ķ.+ a 40a/12
riħ-i ķ.+ a “Bir tür bağırsak sancısı.”
44b/5, 51a/7, 71a/17
veca^c -1 ķ.+ a 28b/16, 35a/12, 38b/11, 38b/6, 39a/14, 40a/4, 44b/6, 57b/11, 74a/5, 84b/7, 91b/14
ķ.+ ı 35b/8, 46b/11
veca^c -1 ķ.+ ı 39a/8
- ķum** -2- Kum; silisli kütlelerin, kayaların, doğal etkenlerle parçalanarak ufalanmasından oluşan, deniz kıyısı, dere yatağı vb. yerlerde çok bulunan, ufak, sert tanecikler.
ķ. 27a/2
ķ.-ı keşir “bir tür hastalık” 108b/19
- ķūmālīme** <Lat. -2- Bir tür tıbbi zamk.
ķ. 33b/9, 37a/11
- ķūmālīmī** <Lat. -2- bk. ķūmālīme.
ķ. 116a/2, 116b/17
- ķūmū** -1- <? “kımi” Yumru köklü, beyaz çiçekli otsu bir bitki (*Chaerophyllum bulbosum*).
ķ. 79b/3
- ķunūzu ħayāti'l-insān kānun-ı eṭibbā'-ı feylesūfan** <Ar. -1- Ömer İzniki'ye ait bir eser adı.
k. 2a/15
- ķurd** -1- İnsanların sindirim siteminde yaşayabilen solucan; tenya, kurt.
ķ.+ ları 35b/6
- ķurdcaġız** -1- Bağırsaklardaki küçük kurtçuklar.
ķ.+ lar 6b/7
- ķurdımānā** <Ar. -1- Yabani kimyon (*Carum carvi*). krş. kerāvyā.
ķ. 108b/9
- ķurretü'l-‘ayn** <Ar. -1- Su teresi (*Nasturtium officinale*).
k.100b/2
- ķurş** <Ar. -25- Yuvarlak, hap şeklinde ilaçlar.
ķ.-1 af^c ī 8b/19, 99a/19
ķ.-1 diyārūdūn 103a/14
ķ.-1 esfil 79a/1
ķ.-1 ġāfit 76a/12
ķ.-1 ġālībe 99b/8
ķ.-1 ġālīye 83b/3, 111b/19, 119a/1
ķ.-1 ġāriķūn 104b/1
ķ.-1 ħanżal 65a/1, 104a/2, 109b/1
ķ.-1 rāvend 76a/12
ķ.-1 tenezzūħ 102a/3, 102a/8

- ķ.+ lar  desin 25a/19, 27b/16
ķ.+ lar  d p 24a/17, 27a/10, 29a/3,
29b/4, 38a/3, 75b/1
ķ.+ lar 30b/11
- ķurķum** <Ar. -1- Asfur, yalancı safran
(*Carthamus tinctorius*). krş.   aŗfur.
ķ. 64b/18
- ķur h** <Ar. -48- Yaralar,  lserler.
ķ. 32b/18, 85b/16, 91b/12
aŗsen-i ķ. 85a/8
ķ.-1   aŗab 48a/9
ķ.-1   atik 53a/10
ķ.-1   atika 32b/3, 39b/2, 41b/13
ķ.-1   aynı 21b/2
ķ.-1   uf niyyeye 35b/16
ķ.-1   usret 'l-indim le 42b/2
ķ.-1 d hileniŗ 70b/6
ķ.-1 d hiliyyeye 91b/10, 108a/6
ķ.-1 em   ya 35b/4
ķ.-1 em   y  41b/14
ķ.-1 enf-i reddiyyeye 42b/5
ķ.-1 femm 93a/3, 93a/13
ķ.-u ġirye 21b/1
ķ.-1 ġab se 45b/10, 49b/7, 87b/4
ķ.-1 ġab se'-i   atika 59b/18
ķ.-1 ġab se'-i   uf niyyeye 50a/3
ķ.-1 ġab se'-i m ntiniyyeye 29b/8
ķ.-1 ġab seye 40a/18, 46a/15, 60b/15,
82a/18, 85a/14
ķ.-1 ġab seyi 42b/3, 91a/11, 93b/17
ķ.-1 ġinziriyeye 45b/11
ķ.-1 keb re 46b/7
ķ.-1 k l ya 40a/4
ķ.-1 k ll  50b/1
ķ.-1 meŗ ne 85a/8
ķ.-1 meŗ neye 33b/11
ķ.-1 reddiyye 36a/3, 81a/7
ķ.-1 riyye 40b/19, 47a/14
ķ.-1 riyyeye 39b/4
cem ' -i ķ.+ a 92b/17
-   uf net-i ķ.+   93a/4
- ķur h t** <Ar. -9- Yaralar,  lserler.
ķ. 35b/7, 43a/8
ķ.-1 ġab se 38a/1, 82a/6
ķ.-1 ġab seniŗ 34b/7
ķ.-1 re'se 35b/8
ķ.+ a 46b/17
ķ.+ iŗ 40b/14, 110a/17
- ķur hu's-sedi** <Ar. -1- Meme yaraları.
ķ. 91b/12
- ķur h 'd-d hile** <Ar.-2-  tdeki yaralar.
ķ. 35a/14, 41a/5
- ķur h 'd-d hiliye** <Ar. -1- bk.ķur h 'd-d hile.
ķ. 58a/12
- ķur h 'l-ħummeyet 'l-m te' affiniyyeye** <Ar. -
1- Y ksek ateŗ sonucu oluŗan irinli
yaralar.
ķ. 91b/9
- ķuŗdur-** -1- Kusturmak.
ķ.- ur 18b/12
- kaviskum** <Ar. -1-  eŗitli hastalıkların
tedavisinde kullanılan numune, örnek
merhem. (Merhemini hazırlanıŗı için
metinden bk. 114b/14).
merhem-i ķ. 114b/13
- ķusk ta** <Ar. -1- Baġ sarmaŗıġı, baġa dolaŗıp
kökü ve yapraġı olmayan eftimuna
benzeyen, kızıl kızıl iplik gibi olan bir
bitki.
ķ. 10a/9
- ķuŗt** <Ar. -8- Kıŗ otu, kurtlu ot ve bu otun
kökünden elde edilen ilaç (*Costus
arabicus*).
ķ. 12a/10, 79a/9, 96a/11, 96b/1,
97a/7, 119a/5
ķ.-1 baŗri 108b/8
ķ.-1 ebyaŗ 23b/7
- ķuv ** <Ar. -8- Kuvvetler, g  ler, takatlar.
ķ.-y  bedeni 19a/17, 19b/13

ķ.-yı hayvāniyyedir “Müdrıke (ıdrak) ve muharrike (hareket ettirici) kuvvetlerdir. Eski tıp anlayışına göre rüh-ı hayvaniden kaynaklı olan bu kuvvetler doğal olarak kalp merkezlidir.” 4b/4

ķ.-yı nefsanıyyedir “Hiss-i idrak ve hiss-i batın(iç duyular; hayal, vehim vb.) kuvvetleridir. Eski tıp anlayışına göre nefs-i insani (rüh-ı insani)den kaynaklı olan bu kuvvetler beyin merkezlidir.” 4b/3

ķ.-yı tabı̄r̄ıdır 4b/2

ķ.-yı tabı̄r̄ıyye 71a/10

ķ.+ larıñ 5b/17

ķ.+ yı 99a/14

ķuvvā <Ar. -1- bk. ķuvā.

ķ. 6a/2

ķuvvet <Ar. -75- Kuvvet, güç.

ķ. verir 11b/17, 12b/19, 13b/14, 15a/10, 17b/7, 19a/18, 19b/19, 20a/8, 21a/14, 25b/16, 32a/19, 36a/10, 38a/8, 38a/11, 38b/8, 38b/12, 38b/16, 39b/5, 40a/1, 41b/3, 42a/9, 42a/15, 42a/16, 51a/18, 51b/2, 51b/5, 51b/15, 52b/6, 53a/5, 54a/4, 55b/9, 55b/15, 56a/16, 57b/4, 57b/13, 58a/11, 58a/12, 58b/9, 60a/5, 61a/2, 64a/2, 64a/13, 68a/18, 68b/15, 71a/10, 71a/17, 74a/6, 85a/7, 86a/16, 92a/10, 92b/7, 92b/18, 94b/11, 95a/6, 95a/16, 97a/12, 97b/3, 97b/11, 98a/2, 100a/8, 101a/4, 102a/2, 108a/16, 111b/15, 118a/16

ķ. vermekte 98b/19

ķ. verüp 1a/10, 39a/8

ķ. 16b/3, 20a/8, 38b/13, 107b/10

ķ.+ i 115b/6

ķ.+ leri 5b/8

ķuyruĝ -2- Kuyruk.

ķ.+ ından 63a/13

ķatır ķ.+ u 109b/6

ķüdüret <Ar. -1- Bulanıklık.

ķ.+ i 70a/18

ķülā <Ar. -12- Böbrek. krş. kilye, küllī.

ħacer-i k. 25b/3, 30b/16, 39b/19, 47b/1, 58a/14, 74a/5, 89a/15, 90b/8

ķurūĝ-ı ķ.+ ya 40a/4

ķ.+ yı 38b/14

ħacer-i ķ.+ yı 51b/16, 96a/8

ķüll <Ar. -2- Hep, bütün, çok.

min k. 93a/7, 93a/9

ķüllī <Ar. -3- Böbrek. krş. külā, kilye.

ħaşāt-ı k. 92b/12

ķurūĝ-ı k. 50b/1

veca^ç-ı k. 53b/19

ķüllī <Ar. -8- Umumi, bütün.

çilāc-ı ķ.+dir 50b/7, 53b/18, 57b/15, 80b/6, 80b/17, 82a/17, 86a/4, 86b/7

ķürre' <Ar. -3- Yuvarlak, toparlak.

ķ.-i çaliyāda 5b/3

ķ.-i havāda 5b/10

ķ.-i şüflide 4a/15

ķütüb <Ar. -1- Kitaplar.

ķ.-i muç teberlerinden 2b/1

L

lāciverd <Far. -4- Lacivert taşı ve bu taştan adını alan renk.

ħulāşa'-ı l. 73b/16

l. taş 94a/13

l. 105a/3, 108b/13

lāden <Far. -9- Laden otu ve bundan elde edilen zamk (*Citris creticus*).

l. 31a/16, 32a/8, 32b/12, 43a/3, 43a/5, 97b/17, 117b/2, 118a/18

duhn-ı l. 43a/5

laç den <Far. -1- bk. lāden.

l. 119a/2

- lahm** <Ar. -10- Et.
 l. 5a/11, 5a/7
 cerāhāt-ı l. 52b/17
 l.-ı af'î 106a/13
 müdebber-i l.-ı af'î 108a/1
 l.-ı inbāt èder 38a/14
l.-ı zāyidin “Vücutta hastalık sebebiyle çıkan fazla et” 93a/5
 l.-ı zāyidi 26a/15
 yengec l.+ ina 6b/14
 istiskā'-i l.+ i 24a/14
- lahmiyye** <Ar. -1- Ete ait, etle ilgili.
 fatḥ -ı l. 27a/5
- lahmü'l-esed** <Ar. -1- Arslan eti.
 l. 100a/19
- lājiverd** <Far. -1- bk. lāciverd.
 ḥacer-i l.+ i 73b/19
- lākin** <Ar. -1- Lakin, fakat. krş. likin.
 l. 3b/12
- Laḫrūliyūs** <? -2- Bir hekim.
 L. 77a/8, 78b/9
- laḫva** <Ar. -4- Yüz felci.
 l. 14a/7, 97b/11, 98a/3
 l.+ ya 98b/10
- la'ı** <Ar. -3- Parlak kırmızı renkli kıymetli taş.
 l. 6b/3, 94b/1, 108b/17
- lā-nazīr** <Ar.-4- Benzersiz.
 l.+ dir 70b/12, 81a/10, 83b/17, 91b/3
 l.+ la 117b/19
- lāpātiyūs** <? -1-Bir bitki adı.
 aṣl-ı l. 13a/1
- lāte-şūlfūr** <?-1- Beyaz renkli kükürt. (İlacın hazırlanışı için metinden bk. 71b/7).
 ḥulāşa'-i l. 71b/7
- laṭif** <Ar. -4- Temiz, hoş, hoş giden.
 rūḥ-ı l. 27a/18
 müshil-i l.+ dir 79b/18, 80a/17, 83a/7
- lā-yua'd** <Ar.-1- Sayısız, hesapsız, pek çok.
 l. 92b/17
- lāzım** <Ar. -4- Gerekli, lazım.
- l. gelür 3b/15
 l.+ dır 2a/19, 2b/8, 3a/19
- lebb** <Far. -2- Dudak.
 şikāḫ-ı l. 40a/2, 46b/6
- leben** <Ar. -8- Süt.
 l. 22a/4, 39b/17, 71a/6, 92b/14
 l.-i kibrīt 69a/1, 83b/9
 l.+ i 51b/15, 51b/3
- lebenü'l-bakar** <Ar. -2- İnek sütü.
 l. 18a/8, 31b/4
- lebenü'l-ḥumār** <Ar. -1- Eşek sütü.
 l. 18a/7
- leblāb** <Ar. -8- Çadır çiçeği, küçük boru çiçeği, kakhaha çiçeği, çit sarmaşığı (*Convolvulus arvensis*).
 ḥabb-ı l. 57a/10
 zamğ-ı l. 31a/9, 32a/15, 32b/11, 33a/4, 37a/2, 44b/11, 48a/13
- Lebrāklisūs** <?-1- Bir hekim.
 L. 77a/18
- les'-i ḥayye** <Ar. -1- Yılan, akrep vb. şeylerin sokması.
 l. 42a/7
- leṭāfet** <Ar. -1- Latiflik, hoşluk.
 l.+ de 4a/12
- letārgīs** <Ar.-2- Bir tür felç.
 l. 57b/6
 'azā'-ı bāride-i l. 52b/12
- letārgūs** <Ar.-1- bk. letārgīs.
 l. 64a/2
- levn** <Ar.-9- Renk, boya.
 l.-i aḥḍar 58b/14
 l.-i cildūniyā 69a/3
 l.-i heyūfārīkūn 62a/1
 l.-i za' firān 69a/3
 l.+ i 39b/12, 73a/4
 l.+ in 55a/11
 l.+ iñ 55a/12
 l.+ inden 2b/9
- levnü'l-cerrāḥ** <Ar.-1- Yaraları iyileştirmede

- kullanılan ilaç. (İlacın hazırlanışı için metinden bk. 62a/15).
l. 62a/14
- levnü'l-çukālīkā** <Ar. -1- Çeşitli hastalıkların iyileştirilmesinde kullanılan bu adla anılan renkli bir ilaç terkihi. (İlacın hazırlanışı için metinden bk. 63b/7).
l. 63b/5
- levnü'l-esnān** <Ar. -1- Dişler için hazırlanmış ilaç. (İlacın hazırlanışı için metinden bk. 62a/9).
l. 62a/8
- levnü'l-kulüb** <Ar.-1- Kalp hastalığı için hazırlanmış ve bu adla anılan bir ilaç terkihi.. (İlacın hazırlanışı için metinden bk. 64a/3).
l. 64a/1
- levnü'l-ma' de** <Ar.-1- Mide rahatsızlıklarının tedavisi için hazırlanmış ilaç. (İlacın hazırlanışı için metinden bk. 64a/15)
l. 64a/13
- levnü'l-mercān** <Ar. -1- Mercandan hazırlanmış bir terkip.
l. 77b/8
- levnü'l-tarṭīr** <Ar.-1- Şarap tortusundan hazırlanmış bir terkip.
l. 103b/9
- levz** <Ar. -10- Badem.
l. 112b/14
duhn-ı l. 35b/19, 47b/13, 66a/6,
115a/2
l.-i ḥulv-ı muḳaṣṣer 12b/13
duhn-ı l.-i mevz 111b/11
l.-i muḳaṣṣer 16b/12
duhn-ı l.-i mürr 51b/6
l.-i sināmeki “Metinde bir terkip adı.”
104b/13
- leyl** <Ar. -1-Gece.
l. 4a/2
- leżīz** <Ar. -1- Hoşa gider şey, lezzetli, tatlı.
l. 6b/14
- leżīzū't-ta' am** <Ar. -1- Lezzetli yiyecek.
l. 24b/19
- leżice** <Ar. -1- Yapışkan, yoğun.
aḥlāt-ı l.+ ye 56b/13
- leżice'** <Ar. -1- bk. leżice.
l.-i tarṭīriyyeyi 28b/15
- Liğorçitanūs** -3- Bir hekim.
L. 76b/19, 77b/7, 81b/10
- liğüstikūn** <Gr. -1- Horozgözü otu; ahu dudu.
bezr-i l. 95a/2
- liḥyetü't-teys** <Ar. -6- Tekesakalı bitkisi (*Scorzonera Tragopogon*).
l. 7a/18, 104b/17, 116b/3, 106b/17,
118b/14, 119a/2
- Likvidā** <? -1- Bir hekim.
L. 78b/4
- limūn** <Ar. -17 - Limon (*Citrus limonum*).
l. 13b/19, 23a/10, 23a/17, 98b/18
‘aşīr-ı l. 57a/12
‘aşīr-i l. 18a/19, 89b/6
‘uşāre'-i l. 7b/7
ḳıṣr-ı l. 8b/13
mā'-i l. 59a/2, 65a/7, 67a/3, 77a/4,
77b/1, 78a/14, 101b/15, 112a/16
- linet** <Ar. -1- İshal.
l. 4b/15
- libās** <Ar. -1- Elbise.
l.-i lisān-ı türkide 2b/4
- likin** <Ar. -1- Lakin, fakat. krş. lākin.
l. 4b/14
- linyūnefrīḳū** <Lat. -1- Böbrek ağacı.
l. 63a/6
- Lipatrūpūtriyūs** <? -1- Bir hekim.
L. 86a/12
- lisān** <Ar. -47- Dil, konuşma organı.
l. 38b/11
libās-ı l.-ı türkide 2b/4

- l.-ı' aşfūr** “Biberiye, Kuşdili bitkisi çiçeği (*Rosmarinus officinalis*)”
13a/14
l.-ı 'aşfūr 53b/2
aşl-ı l.-ı 'aşfūr 10a/7
duhn-ı l.-ı 'aşfūr 13b/2
kışr-ı aşl-ı l.-ı 'aşfūr 43b/9
- l.-ı hāmel** “Sinirotu, bağa yaprağı (*Rhodiola rosea*).” 113b/12, 114b/9
'aşīr-i l.-ı hāmel 113b/5, 116b/14
'uşāre'-i l.-ı hāmel 111a/5
bezr-i l.-ı hāmel 114b/5
mā'-i l.-ı hāmel 103b/7
- l.-ı kelb** “İtdili bitkisi, göz pıtrağı (*Cynoglossum officinale*).” 7b/5
yapraq-ı l.-ı kelb 113b/12
zehre-i l.-ı kelb 57a/12
- l.-ı şevr** “Sığırdili bitkisi (*Anchusa officinalis*).” 7b/5, 17b/8, 18b/7, 19b/16, 68b/10, 80b/16
'aşīr-i l.-ı şevr 20a/13, 70a/7
aşl-ı l.-ı şevr 11b/18, 70a/14
hamīr-i l.-ı şevr 10b/9
hamīre'-i zehre-i l.-ı şevr 48b/18
mā'-i l.-ı şevr 12b/13, 16b/19, 65b/13, 92b/16
mā'-i zehre-i l.-ı şevr 16b/13
zehre-i l.-ı şevr 9b/9, 11b/18, 12b/10, 13a/1, 13b/18, 19b/4, 19b/17, 20a/9, 36a/15, 56b/6, 64a/4, 66b/1, 68b/3
- lisānū'l-‘aşāfir** <Ar.-1- Biberiye, Kuşdili bitkisi (*Rosmarinus officinalis*).
kışr-ı l. 20b/17
- lisānū'l-hāmel** <Ar.-6- Sinirotu, bağa yaprağı (*Rhodiola rosea*). krş. sinirli yapraq.
l. 109a/6
'aşīr-i l. 9a/10
bezr-i l. 107b/7
mā'-i l. 91b/10, 92a/13
milh-i l. 93a/9
- lisānū'l-kelb** <Ar. -11- İtdili bitkisi, göz pıtrağı (*Cynoglossum officinale*).
aşl-ı l. 20a/12, 78b/11
'aşīr-i l. 13b/17, 20a/13, 70a/8
mā'-i l. 10b/14, 19b/7
zehre-i l. 20a/9, 36a/15, 54b/15, 64a/4
- lisānū's-gevr** <Ar.-3- Sığırdili bitkisi, kavzuban, hodan. (*Anchusa officinalis*).
l. 11b/11
'aşīr-i l. 13b/16
mā'-i l. 11a/16
- lodāne** <? -1- Romatizma hastalıklarında kullanılan madde?
l.-i hābbe 118a/19
- lodānū** <? -16- bk. lodāne?
l. 61a/17, 62a/1, 76b/10, 77b/6, 107a/11, 107b/17, 115a/4
hulāşa'-i l. 76b/19, 77a/8, 77a/18, 78a/1, 78a/5, 78a/14, 78a/18, 78b/4, 78b/9
- lu' āb** <Ar. -4- Salya; öz su, bitkilerin öz suyu.
l. 101a/7
l.-ı bezr-i kaçūnā 111a/19
l.-ı bezr-i sefercel 111a/19
l.-ı sefercel 101b/8
- lūf** <Ar. -4- Yılan yastığı, yılanbıçağı ve bu bitkinin şifalı kökü.
l.-ı hayye 56b/4, 79b/4, 99a/17
l.-ı müdebber 108a/11
- lūfū'l-hayye** <Ar. -1- Fil kulağı, yılan yastığının büyüğü.
l. 20b/19, 56b/4
- lūdarātsetā** <? -1- Bu adla anılan bir macun türü. (Macunun hazırlanışı için metinden bk. 99a/7).
ma' cūn-ı l. 99a/7
- lūbāb** <Ar. -3- Öz, iç.
l. 114b/17
l.-ı hūbz 73a/1

l.-ı ħubzü'l-ħaliş 16b/9

lübübü'l-ħubz <Ar.-2- Ekmek içi.

l. 10b/14, 22b/7

lübübü'l-ħubzü'l-ħaşş <Ar. -1- Saf ekmek içi.

l. 12b/10

lübân <Ar. -11- Günlük ağacı ve yemişi

(*Boswelila, Cortex styracis*).

l. 11a/9, 84a/9, 101b/3, 110b/6,
111b/18, 112b/5, 116a/17, 116b/18,
117b/15, 118a/13, 118b/8

lubb <Ar. -1- İç, öz, halis, çekirdek.

l.-i cevz-i hindî 53b/9

lubbân <Ar. -18- bk. lübân.

l. 11b/10, 34b/19, 48a/14, 58a/1,
79a/3, 80a/8, 93b/3, 101b/12, 107b/4,
113a/9, 114a/4, 114a/9, 115a/8,
116a/5, 116a/10, 117a/3, 117a/11,
117a/17

lubbü'l-ħubz <Ar.-6-Ekmek içi.

l. 17a/6, 22b/12, 44a/1, 62b/1, 63b/4
zımâd-ı l. 118a/17

lubbü'l-ħubzü'l-ebyaż <Ar.-1- Beyaz ekmek
içi.

l. 61a/5

lubbü'l-şanavber <Ar. -1- Çam fıstığı ağacı

(*Pinguicula pinea*) özü.

l. 96a/3

lubenü'l-ħubz <Ar.-1- Ekmek içi.

l. 70b/7

lubenü'l-kibrît : <Ar.-2- Halis kükürt.

l. 67b/2

ħulâşa'-ı l. 71a/9

lubenü'l-mâğz <Ar. -1- Beyin özü.

l. 23a/18

lubenü'l-zâc <Ar.-1- Demir sülfüt, kara boya
özünden elde edilerek hazırlanan bir
tür ilaç. (İlacın hazırlanışı için
metinden bk. 71a/5).

ħulâşa'-ı l. 71a/3

lubb <Ar. -2- İçler, özler.

l.-i bāride 14b/6

l.-i bāride-i zebīb 10b/4

lubbü'l-bāride <Ar.-4- Soğuk içler, özler.

l. 11a/8, 18a/7, 20b/5, 70a/11

luffah <Ar. -2- Büyük ve geniş yapraklı,
kokulu bir bitki olup evvelce
büyüçülükte kullanılırdı; Kan kurutan,
adamotu, muhabbetotu (*Mandragora
officinalis*).

ķışr-ı l. 97a/8, 111a/2

lük <Ar. -1- Lak ağacı ve bu ağaçtan elde
edilen zamk (*Rhus Oxycantha*).

l.-i mağsül 36b/6

lü' lü' <Ar. -20- İnci. krş. incü.

l. 14a/4, 89b/11, 97b/6, 98a/6

cevher-i l. 66a/3, 77b/5

duhn-ı l. 78a/10

ħulâşa'-ı l. 65a/9, 68a/15, 77b/9,

78a/16

maħlül-i l. 55b/4, 64a/10

milħ-i l. 25a/18, 57a/19, 77a/4,
77a/12, 78a/3, 78b/14

l.-i ebyaž 94a/14

lüsse <Ar. -1- Diş köklerini kaplayan kalın
kırmızımtrak et, diş eti.

l.+ ye 93a/14

M

mā' <Ar. -184- Su.

m. 25b/8, 27b/16, 29b/17, 30b/11,
34b/11, 47b/8, 51a/15, 59b/13, 71b/3,
71a/6, 74b/5, 76b/7, 80a/15, 81b/17,
84b/16, 90a/6, 90b/10, 91b/1, 92a/18,
93a/13, 97b/15

ğasl-ı m. 71a/1

müferriħ-i m. 47a/19

m.-i 'acībü'l-eşer 18a/15

m.-i 'asel 114a/2

m.-i afsentîn 86b/1

m.-i arūgāminyüre 76a/19
 m.-i bādrençbüye 7b/7, 10b/13,
 24b/10, 67b/10
 m.-i bersiyāvşān 86a/18
 m.-i betūniķa 73b/11
 m.-i beyāzü'l-beyz 87a/16
 m.-i birincāsef 89b/18
 m.-i būşīr 16b/19
 m.-i cālibü'n-nevvim 10b/16, 18a/10
 m.-i celbü'n-nevvim 11a/3
 m.-i cevzü'l-aḥḍar 7b/7
 m.-i çinṭiyānā 15b/9
 m.-i dārçin 15a/17, 49b/18, 54a/12,
 65a/2, 69b/4, 100b/15
 m.-i duḥān 30b/6
 m.-i ebyaz 22a/4
 m.-i efrenci 16a/9
 m.-i emrāzü'l-ayn 21a/19
 m.-i fārūḳ 44b/1, 59b/3, 60a/6, 60a/9,
 79b/15, 81a/17, 81b/5, 82a/1, 82b/8,
 86b/8, 87a/6
 m.-i fārūķa 87b/7
 m.-i fāṭr 98b/7
 m.-i faṭrasādiyūn 103b/15
 m.-i fāvāniyā 25b/11, 55b/7
 m.-i granit 105b/7, 105b/19
 m.-i ḥār 80b/13, 87a/14, 87a/16
 m.-i hindibā 59a/1, 60b/6, 65a/7,
 69a/11, 92a/10
 m.-i ḥummāzü'l-ütrüc 9b/15, 11a/13
 m.-i ḳarabāş 104b/6
 m.-i ḳarāḥ 73a/5
 m.-i kārdūsāntū 46b/12
 m.-i ḳaşṭarān 61b/16
 m.-i ḳayşūm 10a/12
 m.-i ḳışrū'l-ütrüc 61b/5
 m.-i kibrit 41a/17
 m.-i līmūn 59a/1, 65a/7, 67a/3, 77a/3,
 77b/1, 78a/14, 101b/15, 112a/16
 m.-i lisān-ı ḥamel 103b/7
 m.-i lisān-ı şevr 12b/13, 16b/19,
 65b/13, 92b/16
 m.-i lisānü'l-ḥamel 91b/10, 92a/13
 m.-i lisānü'l-keleb 10b/14, 19b/7
 m.-i lisānü's-şevr 11a/16
 m.-i māliḥülyā 11b/17
 m.-i maṭar 67a/4
 m.-i mu'aşşer 86a/6, 86b/16, 88a/11,
 88b/4, 93b/14
 m.-i muḥammer 58a/5
 m.-i nercis 15b/3
 m.-i nīlüfer 45a/14
 m.-i rāziyāne 17a/1, 25b/12, 61b/17,
 105a/3
 m.-i rāziyānec 61a/15
 m.-i re's 72a/11, 81a/19
 m.-i reyḥān 100b/12
 m.-i sābinā 67b/10
 m.-i şāfī 27a/8, 30a/5, 38b/1, 41b/5,
 45b/3, 46a/6, 47b/3, 75b/8, 93a/17
 m.-i şāfīniñ 29b/15
 m.-i sālūyā 8b/3, 17a/1, 76b/18
 m.-i seyelānü'l-menī 18a/2, 22b/17
 m.-i şāhterec 90a/15, 92a/11, 112b/2
 m.-i şaḳāyīķu'n-nu' mān 20b/12
 m.-i şevketi'l-mübāreke 10a/12,
 69a/7, 7b/8, 90a/3, 109b/18
 m.-i tiryāḳ 7b/14, 7b/18, 8a/4, 15a/6,
 15b/9, 30b/4, 61b/6
 m.-i tūrmantilā 58b/15
 m.-i usḳulūḳanderiyūn 86a/17
 m.-i usḳulūpenderiyūn 10a/11
 m.-i usḳürdiyūn 55a/4, 8a/13
 m.-i verd 15a/13, 38a/3, 43a/6,
 85a/15, 92a/6, 93a/3
 m.-i verdi 32b/12, 110b/14
 m.-i za'firān-ı ma'denī 22b/5
 m.-i zehre-i baḳla 45a/14
 m.-i zehre-i ḥūḷḷ 9b/15
 m.-i zehre-i iḥlāmūr 61b/17

- m.-i zehre-i iklilü'cebel 37a/15
m.-i zehre-i lisân-ı şevr 16b/13
m.-i zehre-i nârenc 9b/14
m.-i zehrü'l-şelc 19a/8
m.-i zehrü'l-ütrüc 53b/4
m.-i zîku'n-nefes 12a/4
m.-i zufrü'l-hîl 10b/13
m.+ ilerle 29a/6, 57b/10, 61a/1, 71a/8,
74b/9, 81a/4
- mā'ī'd-dārçîn** <Ar. -8- Tarçın suyu.
m. 12b/12, 15a/9, 17b/4, 21a/3,
65a/13, 92a/15, 92b/15, 102a/10
- mā'ī'd-dārçînü'l-maşrû'** <Ar.-1-Sara
hastalığının tedavisinde kullanılan tarçın suyu.
(İlacın hazırlanışı için metinden bk. 15a/16)
m. 15a/15
- mā'ī'd-derdâr** <Ar. -1- Kara ağaç suyu.
m. 7b/8
- mā'ī'd-didân** <Ar. -1- Ufak solucanlar,
kurtçağızlar için yapılmış su. (İlacın
hazırlanışı için metinden bk. 9b/3)
m. 9b/2
- mā'ī'd-duḡān** <Ar. -1- Tütün suyu.
m. 52b/16
- mā'ī'l-afsentîn** <Ar. -1- Pelin otu, yavşan otu
suyu. (İlacın hazırlanışı için metinden
bk. 11b/3)
m. 11b/1
- mā'ī'l-ağrîmūniyâ** <Ar. -1- Koyun otu, yaban
keteği, kasık otu(*Eupatorium*
cannabinum) suyu.
m. 86a/19
- mā'ī'l-ak'ak** <Ar. -1- Saksığan suyu. (İlacın
hazırlanışı için metinden bk. 14a/9)
m. 14a/6
- mā'ī'l-asel** <Ar.-3- Bal suyu.
m. 14a/12, 84b/6, 86b/19
- mā'ī'l-bādzehriyye** <Ar.-1- Panzehir suyu.
(İlacın hazırlanışı için metinden bk.
14a/17)
- m. 7a/14
- mā'ī'l-baṭṭîḡ** <Ar.-1- Karpuz (*Citrullus*
vulgaris) suyu. (İlacın hazırlanışı için
metinden bk. 23a/14)
m. 23a/13
- mā'ī'l-belesân** <Ar. -1- Balsam ağacı
(*Commiphora opobalsamum*) suyu.
(İlacın hazırlanışı için metinden bk.
16b/5).
m. 16a/19
- mā'ī'l-beyz** <Ar. -1- Yumurta suyu.
m. 21b/5
- mā'ī'l-cildūniyâ** <Ar. -1- Kırlangıç otu suyu.
m. 21b/7
- mā'ī'l-cübñ** <Ar. -1- Peynir suyu.
m. 70b/1
- mā'ī'l-efrāciyâ** <Ar.-3- Göz otu, çilek suyu.
m. 21b/7, 91b/13, 93a/1
- mā'ī'l-efrenciyân** <Ar.-1- bk. mā'ī'l-efrāciyâ.
(İlacın hazırlanışı için metinden bk.
16b/5).
m. 17a/9
- mā'ī'l-emlik** <Ar. -21- Yemlik suyu. (İlacın
hazırlanışı için metinden bk. 19b/14,
20a/1).
m. 19b/11, 19b/19
- mā'ī'l-esnân** <Ar. -2-Diş suyu. (İlacın
hazırlanışı için metinden bk. 12a/15,
21b/19)
m. 12a/14, 21b/16
- mā'ī'l-optālmikūs** <Ar. - Lat. -1- Göz
enfeksiyonlarında kullanılan bir tür
su, damla. (İlacın hazırlanışı için
metinden bk. 22a/16)
m. 22a/14
- mā'ī'l-farūk** <Ar. -2- Yara otu suyu.
m. 86a/6, 93b/8
- mā'ī'l-fāvāniyâ** <Ar. -1- Ayı gülü, şakayık
suyu.
m. 8b/3

- mā'ī'l-felāsife** <Ar. -1- Birçok otun suyundan elde edilen bir ilaç. (İlacın hazırlanışı için metinden bk. 9a/6)
m. 9a/4
- mā'ī'l-fütenc** <Ar. -1- Yarpuz suyu.
m. 21b/8
- mā'ī'l-fuve'l-akrīṭī** <Gr- Ar -1- Kök boyasında kullanılan kızıl renk türü.
m. 24b/11
- mā'ī'l-hār** <Ar.-5- Sıcak su.
m. 39a/2, 40a/9, 41a/8, 51b/9, 71b/9
- mā'ī'l-hārre** <Ar.-4- Sıcak su.
m. 26a/18, 40a/15, 86b/19, 90b/15
- mā'ī'l-hass** <Ar.-2- Marul suyu.
m. 18a/13, 20b/11
- mā'ī'l-hatāṭif** <Ar. -2- Kırlangıç otu (*Chelidonium majus*) suyu.
m. 18b/16, 19a/11
- mā'ī'l-hayat** <Ar.-1- Hayat veren su.
m. 61b/18
- mā'ī'l-hey** <Ar. -2- Kılıç otu, yara otu, koyun kıran otu suyu.. (İlacın hazırlanışı için metinden bk. 22a/6)
m. 22a/5, 84b/19
- mā'ī'l-hullāl** <Ar. -1- Demirdikeni, çobançökerten (*Trinthena terrestris*) suyu. (İlacın hazırlanışı için metinden bk. 22a/12)
m. 22a/10
- mā'ī'l-hindibā** <Ar. -1- Yaban marulu, acı marul suyu.
m. 86a/19
- mā'ī'l-ḥubz** <Ar. -1- Ekmek suyu. (İlacın hazırlanışı için metinden bk. 22a/12)
m. 22b/11
- mā'ī'l-ḥlāmūr** : <Ar. -1- Ihlamur suyu.
m. 19b/8
- mā'ī'l-istiskā** <Ar. -1- Siroz hastalığı tedavisi için kullanılan bir tür su. (İlacın hazırlanışı için metinden bk. 15b/9)
m. 15b/8
- mā'ī'l-ḳar'** <Ar. -1- Sakız kabağı (*Cucurbita pepo*) suyu. (İlacın hazırlanışı için metinden bk. 23a/7)
m. 23a/5
- mā'ī'l-ḳarāḥ** <Ar. -3- Saf su.
m. 21a/17, 83a/2, 86a/10
- mā'ī'l-ḳastarān** <Ar. -1- Acıkıcı, sovuklık otu, betunika suyu.
m. 19b/8
- mā'ī'l-ḳatīl** <Ar. -1- Kurt, böcek, yılan gibi hayvanlar için etkisi yüksek öldürücü su. (İlacın hazırlanışı için metinden bk. 17b/15)
m. 17b/14
- mā'ī'l-kebed** <Ar.-1- Karaciğer suyu. (İlacın hazırlanışı için metinden bk. 13a/1)
m. 12b/16
- mā'ī'l-kemāfiṭūs** <Gr.-1- Kurtayağı, yer çamı (*Ajuga chamaepitys*) suyu.
m. 109a/3
- mā'ī'l-kerāṣ** <Ar.-1- Ezentere (*Thymelaea tartonraira*) suyu.
m. 112a/8
- mā'ī'l-ḳulübü'l-bāride** <Ar.-1- Kalp rahatsızlıklarında kullanılan soğuk kalp suyu. (İlacın hazırlanışı için metinden bk. 13b/16)
m. 13b/13
- mā'ī'l-laḥm** <Ar.-2- Et suyu.
m. 25a/9, 43b/19
- mā'ī'l-laḥmü'l-hār** <Ar. -1- Sıcak et suyu.
m. 40a/13
- mā'ī'l-lisānū'l-ḥamel** <Ar.-1- Sinirotu, bağa yaprağı (*Rhodiola rosea*) suyu.
m. 91b/15
- mā'ī'l-lisānū'l-mā's** <Ar. -1- Kırkbatıran (*echium plantagineum*) bitkisinin yemişinden elde edilen su.
m. 26a/4

- mā'ī'l-lisānū'l-muqattar** <Ar.-1- Kırkbatıran (*echium plantagineum*) bitkisinin damıtılmış suyu.
m. 21b/5
- mā'ī'l-maştaki** <Ar.-1- Sakız ağacı suyu.
(İlacın hazırlanışı için metinden bk. 21a/8)
m. 21a/5
- mā'ī'l-maṭar** <Ar.-7- Yağmur suyu.
m. 41a/17, 42b/14, 43b/11, 70a/11, 86b/10, 90b/4, 92a/5
- mā'ī'l-merākī** <Ar.-1- Vesvese, kuruntu ve halisilyon görme hastalıklarının tedavi için yapılmış su. (İlacın hazırlanışı için metinden bk. 20a/9)
m. 20a/6
- mā'ī'l-merzencüş** <Ar.-1- Mecanköşk, farekulağı, sıçankulağı suyu.
m. 24b/14
- mā'ī'l-muḳay** <Ar.-1- Kusturucu özelliğe sahip su. (İlacın hazırlanışı için metinden bk. 18b/12)
m. 18b/10
- mā'ī'l-müfettih** <Ar.-1- Ciğer, dalak ve mideyi açıcı su. (İlacın hazırlanışı için metinden bk. 20b/17)
m. 20b/14
- mā'ī'l-müsehḥin** <Ar.-1- Bağırsak, mide gibi iç organ rahatsızlıklarının tedavisi için kullanılan bir tür ısıtıcı su. (İlacın hazırlanışı için metinden bk. 21a/15)
m. 21a/12
- mā'ī'l-müsteski** <Ar.-1- Siroz hastalığı tedavisi için kullanılan bir tür su. (İlacın hazırlanışı için metinden bk. 15a/1)
m. 14b/19
- mā'ī'l-müsteskin** <Ar.-1- bk. mā'ī'l-müsteski. (İlacın hazırlanışı için metinden bk. 14b/2)
m. 14b/1
- mā'ī'l-nercis** <Ar.-2- Nergis (*Narcissus*) suyu.
m. 8b/4, 19a/8
- mā'ī'l-nilüfer** <Ar.-1- Nilüfer çiçeği (*Nymphaea*) suyu.
m. 20b/11
- mā'ī'l-pādzeḥr** <Ar.-1- Panzehir olarak kullanılan bir tür su. (İlacın hazırlanışı için metinden bk. 8b/10)
m. 8b/9
- mā'ī'l-raḥm** <Ar.-1- Rahim rahatsızlıklarının tedavisi için kullanılan bir tür su.
m. 61b/1
- mā'ī'l-rāziyānec** <Ar.-1- Rezene otu (*Foeniculum vulgare*) suyu.
m. 21b/8
- mā'ī'l-şāfi** <Ar.-1- Saf su.
m. 16a/15
- mā'ī'l-sebīl** <Ar.-1- Katarakt, göze perde inmesi, dumanlı, karanlık görme gibi göz rahatsızlıkları için kullanılan bir tür su. (İlacın hazırlanışı için metinden bk. 10b/5)
m. 10b/3
- mā'ī'l-seḥī** <Ar.-1- Bedeni kuvvetlendiren, zihnin çalışmasını sağlayan, bedeni güçlendiren, ömrü uzatan, baş, kalp ve ruha kuvvet veren, iç organları ısıtan, insanı besleyen bir tür su. (İlacın hazırlanışı için metinden bk. 19b/1)
m. 19a/16
- mā'ī'l-sezab** <Ar.-1- Sedefotu (*Ruta graveolens*) suyu.
m. 21b/7
- mā'ī'l-şāhterenc** <Ar.-1- Şahtere otu (*Fumaria officinalis*) suyu.
m. 21b/8
- mā'ī'l-şevketi'l-mübäreke** <Ar.-2- Mübarek ot, mübarek diken, şevket otu suyu.
m. 56a/14, 83b/14
- mā'ī'l-tarfā** <Ar.-1- Ilgın ağacı suyu.

- m. 86a/17
- mā'ī'l-tiryāk** <Ar.-4- Panzehir özelliği gösteren bir tür su.
m. 28b/12, 83b/14, 61a/15, 85a/5
- mā'ī'l-tiryākū'l-kāfurī** <Ar.-1- Kafur otundan elde edilerek panzehir niteliğinde yapılan bir tür su.
m. 27b/3
- mā'ī'l-tiryākū'l-re's** <Ar.-1- Kafa, beyin rahatsızlıkları için hazırlanmış su. (İlacın hazırlanışı için metinden bk. 8a/17)
m. 8a/15
- mā'ī'l-ṭuḥlūb** <Ar.-1- Su yosunu (*Lemna minör*) suyu.
m. 77b/1
- mā'ī'l-ūtrūc** <Ar.-1- Ağaç kavunu (*Citrus medica*) suyu.
m. 59a/2
- mā'ī'l-verd** <Ar. -15- Gül suyu.
m. 12b/14, 16b/13, 17b/11, 20b/11, 21b/6, 21b/13, 42a/11, 42a/18, 52a/13, 52a/19, 55b/12, 56a/2, 59a/18, 63b/18, 91b/7
- mā'ī'l-zūfā** <Ar.-1- Çördük otu, zufa otu (*Hyssopus officinalis*) suyu.
m. 61a/14
- mā'īl** <Ar. -1- Andırır, benzer ... e çalar.
beyāza m. olur 6b/14
- mā'īlū'r-reḥş** <Ar. -1- Öğütülmüş susam ile yapılan tahin helvası suyu.
m. 36a/12
- mā'īlū'r- raḳabe** <Ar. -72- Eğri veya turna adı da verilen damıtma aleti.
m. 22b/8
m.+de 24a/17, 24b/1, 24b/9, 24b/18, 25a/7, 25b/1, 26a/6, 26a/17, 26b/3, 26b/8, 26b/11, 27a/1, 27a/3, 27a/10, 27b/16, 28a/1, 28a/8, 28a/14, 29a/10, 29a/4, 29a/19, 29b/4, 29b/10, 30a/14, 30b/12, 31b/9, 32a/11, 32a/16, 32b/14, 33a/5, 33b/16, 34a/7, 34a/18, 34b/5, 34b/14, 35a/3, 35a/9, 35a/19, 36b/4, 40b/2, 40b/10, 40b/17, 41a/3, 41b/11, 41b/17, 42a/5, 42b/9, 43a/16, 44a/14, 44b/2, 45a/7, 45b/9, 46a/17, 47a/16, 47b/10, 47b/15, 48a/8, 48a/18, 48b/7, 49a/18, 49b/9, 51a/4, 51a/11, 52a/17, 55b/1, 62b/2, 62b/19, 75a/17, 75b/1
kebīr-i m.+ de 48b/15
m.+ ye 52b/2
- mā's** <Ar. -1- Elmas.
nīsān-ı m. 91a/8
- mā'kūlāt** <Ar. -1- Yiyecekler.
m. 3b/2
- mā'ū'd- duḥān** <Ar. -1- Tütün suyu.
m. 10b/13
- mā'ū'l-berseyāvşan** <Ar.-1- Baldırı kara (*Aspelinum adianthum*), karabaldur otu suyu.
m. 10b/14
- mā'ū'l-encibār** <Ar.-1- Beş parmak otu (*Potentilla erecta*) suyu.
m. 10b/13
- mā'ū'l-fāvāniyā** <Ar. -1- Ayıgülü, şakayık. (*Paoenia officinalis*) suyu.
m. 51a/6
- mā'ū'l-hamel** <Ar.-1- Sinir otu (*Plantago major*) suyu.
m. 10a/11
- mā'ū'l-ḥass** <Ar.-1- Marul suyu.
m. 11a/11
- mā'ū'l-ḥummāz** <Ar.-1- Kuzukulağı otu (*Rumex acetosella*) suyu.
m. 11a/16
- mā'ū'l-kilyeteyn** <Ar. -1- Böbrek hastalıklarının tedavisinde kullanılan bir tür su. (İlacın hazırlanışı için metinden bk. 16a/4)

- m. 16a/2
- mā'ū'l-ḳulūbū'l-ḥārre** <Ar. -1- Kalp rahatsızlıklarında kullanılan sıcak kalp suyu. (İlacın hazırlanışı için metinden bk. 13b/5)
m. 13b/3
- mā'ū'l-ma'de** <Ar. -1- Mide rahatsızlıkları için kullanılan bir tür su. (İlacın hazırlanışı için metinden bk. 12b/6)
m. 12b/2
- mā'ū'l-mu'arriḳ** <Ar. -1- Terletme özelliğine sahip bir tür su. (İlacın hazırlanışı için metinden bk. 15b/15)
m. 15b/12
- mā'ū'l-müferriḥ** : <Ar.-1- Ferahlatıcı özelliğe sahip bir tür su. (İlacın hazırlanışı için metinden bk. 11b/9)
m. 11b/8
- mā'ū'l-müfettiḥ** <Ar.-1- Ciğer, dalak ve mideyi açıcı su. (İlacın hazırlanışı için metinden bk. 10a/3)
m. 10a/1
- mā'ū'l-nevmü'l-mükeyyif** <Ar.-1- Ateşli nöbetleri, bütün ağrıları sakinleştiren ve gece uykusuzluğu için hazırlanmış bir tür ilaç. (İlacın hazırlanışı için metinden bk. 20b/5)
m. 20b/2
- mā'ū'l-nevre** <Ar. -1- Yakılmış kireç taşı suyu.
m. 88b/10
- mā'ū'l-nıḳrīs** <Ar.-1- Ayak şişmesi, gut hastalığı için hazırlanmış bir tür su. (İlacın hazırlanışı için metinden bk. 15b/3)
m. 15b/2
- mā'ū'l-re's** <Ar. -1- Başta kafa rahatsızlıkları olmak üzere kalbe de ferahlık veren bir tür su. (İlacın hazırlanışı için metinden bk. 10a/18)
m. 10a/16
- mā'ū'l-şebb** <Ar.-1- Şap, alüminyum ve potasyum sülfat suyu.
m. 22a/7
- mā'ū'l-tihāl** <Ar.-1- Dalak ve bu organın şişmesinden kaynaklı rahatsızlıkları tedavisinde kullanılan bir tür su. (İlacın hazırlanışı için metinden bk. 13a/12).
m. 13a/9
- mā'ū'l-tiryāḳ** <Ar.-1- Panzehir özelliği gösteren bir tür su.
m. 85a/11
- mā'ū'l-tiryāḳü'l-kāfurī** : <Ar. -1- Kafur otundan elde edilerek panzehir niteliğinde yapılan bir tür su.
m. 17a/18
- mā'ū'l-ṭuḥlūb** <Ar.-1- Su yosunu (*Lemna minör*) suyu.
m. 15b/3
- mā'ū'l-zāc** <Ar. -2- Kara boya suyu.
m. 22a/6, 114b/11
- ma'ācīn** <Ar. -2- Macun, hamur kıvamına getirilmiş, yoğurulmuş şeyler.
m.-i kabāre 52b/17
m.-i münāsibe 92b/2
- mā'adā** <Ar. -1- Başka.
m. 1b/14
- ma'ādīn** <Ar. -3- Madenler.
cemī' -i m.-i aḥcārīn 42b/18
m.+ de 6a/18
cemī' -i m.+ i 22a/6
- ma'ānī** <Ar. -1- Manalar.
muḥadderāt-ı m.+ sin 2b/4
- mācesterāle** <Fr. -1- Belesan ağacı türü.
Böbrek, böbrek taşı, idrar yolları, basur, meni akıntısı gibi rahatsızlıklarda kullanılan bir tür yağ. (Yağın hazırlanışı için metinden bk. 31a/6).
belesān-ı m. 31a/3

ma'cün <Ar. -53- Çeşitli ecza maddelerinden macun haline getirilerek yapılan bir grup ilaca verilen genel ad. Bunların kimisi içindeki ağırlıklı maddenin, kimisiyse bulucusunun adıyla adlandırılmıştır.(Önler, 2020;121)
m. edeler 94a/12, 94a/15, 94b/8, 94b/16, 95a/4, 95a/14, 95b/11, 95b/3, 95b/19, 96a/6, 96a/16, 96b/3, 96b/11, 97a/2, 97a/11, 98a/9, 98a/16, 98b/3, 98b/6, 99b/2, 99b/15, 99b/9, 100a/13
m. edesin 97a/19, 97b/9, 98a/1, 99a/6, 100a/2, 100b/6
m. eyleyesin 100a/7
m. 70a/4, 100a/10
m.-ı âmağ 87a/2
m.-ı belâdur-ı mülükî 97b/9
m.-ı bilâ-nuqûs 100a/13
m.-ı cevâhir 10b/11
m.-ı cevâhirü'l-bâride 97b/1
m.-ı cevâhirü'l-hâr 9a/2
m.-ı cevâhirü'l-hârre 97a/12
m.-ı diyâçintü 94a/17
m.-ı diyâsentâ 7b/10
m.-ı fütenc 94b/17
m.-ı ıtrîfil-i kebîr 97a/3
m.-ı kıyûkûştîne 96a/17
m.-ı kesîrâ 106a/4
m.-ı kırmiz 94b/14
m.-ı lûndarâtsetâ 99a/6
m.-ı mübârek 96b/12
m.-ı şandaleyn 14a/4, 77b/11
m.-ı serçe beyni 98b/19
m.-ı tavuğ beyni 99a/13
m.-ı zümürd 98b/10

ma'cünü'l-bevâsîr <Ar.-1- Basur rahatsızlıklarının tedavisinde kullanılan bir tür macun. (Macunun hazırlanışı için metinden bk. 98a/18).
m. 98a/16

ma'cünü'l-fâşirâ <Ar.-1- Ören gülü, ak asma, ak sarmaşık, bin kulaç bitkisinden elde edilerek beyin ve baş, sinir, felç, baş dönmesi ve soğuk hastalıkların tedavisinde kullanılan bir tür macun. (Macunun hazırlanışı için metinden bk. 99b/4).
m. 99b/2

ma'cünü'l-fuvâk <Ar.-1- Hıçkırığın tedavisinde kullanılan bir tür macun. (Macunun hazırlanışı için metinden bk. 99b/12).
m. 99b/11

ma'cünü'l-müsteskin <Ar. -1- Terletme özelliğine sahip ana organlara kuvvet veren bir tür macun. (Macunun hazırlanışı için metinden bk. 100a/9).
m. 100a/7

ma'cünü'l-şudâ' <Ar.-1- Baş ağrısının tedavisinde kullanılan bir tür macun. (Macunun hazırlanışı için metinden bk. 100a/4).
m. 100a/3

mâdde <Ar. -12- Madde, element, öge.;yara.
m. 4b/6
m.-i 'anğarinâda 85a/7
kübâ-i m. 36a/4
m.-i bâdişnâm 35b/9
m.-i ekle 113b/17
m.-i ganğarinâ 46a/14
m.+ lere 30b/8, 81a/7
m.+ leri 114a/8
m.+ ye 32b/3, 82a/19, 117a/6

maddetü'l- hayât <Ar. -1- Canlılık, hayat maddesi.
m. 4a/19

ma' de <Ar. -73- Mide.
m. 12b/18, 37a/13, 38a/7, 38b/13, 51b/15, 66a/7, 94b/12, 95a/16, 97a/4, 108a/10

- aḫlāt-ı m. 66b/8
 emrâz-ı m. 11b/8, 36a/11, 99a/14
 rîh-i m. 17b/6
 sufûf-ı m. 108a/10
 veca^c-ı m. 58a/10, 66a/14, 95b/13
 źmâd-ı m. 118a/15
 veca^c-ı m.-i imtilâya 38b/16
 m.+de 18b/11, 39b/4, 52a/2, 62a/4,
 64a/14, 95a/8, 97b/12, 112b/7
 iksîr-i m.+ dir 21a/7
 m.+ niñ 12b/4
 emrâz-ı m.+ niñ 92a/4
 m.+ sine 112a/4
 m.+ye 21a/14, 25b/16, 42a/9, 51a/18,
 55b/9, 58a/12, 58b/9, 64a/13, 74a/6,
 92a/9, 95a/6, 97a/12, 101a/4,
 111b/15, 118a/16
 burûdet-i m.+ ye 39a/17, 95b/13
 emrâz-ı m.+ ye 54a/5, 57b/9, 81a/8
 ibtidâ-i m.+ ye 3b/3
 taqviyet-i m.+ ye 86b/1
 za^c f-ı m.+ ye 21a/6, 39a/16, 54a/19,
 60b/8
 m.+yi 9b/19, 12b/3, 15a/10, 39a/6,
 67a/11, 73b/9, 84b/4, 87b/12, 96b/5,
 99a/12, 102a/1, 117b/12
 ruḫûbet-i m.+ yi 73b/17
 veca^c-ı m.+ yi 21a/6
- ma^c den** <Ar. -11- Maden, cevher.
 m. 4a/16
 m.+ i 82b/10, 107a/9
 billûr-ı m.+ i 42b/12
 m.+ iñ 5a/19, 6a/11
 emrâz-ı m.+ iñ 111b/15
 m.+ inden 6a/19, 6b/1
 fizza m.+ inden 6b/2
 ḫadîd m.+ inden 6b/3
- ma^c denî** <Ar. -11- Madensel, madenle ilgili.
 billûr-i m. 76a/17
 duhn-ı za^c firân-ı m. 48a/15, 48b/1
- kibrît-i antimûn-i m. 88b/8
 mâ'-ı za^c firân-ı m. 22b/5
 milḫ-i m. 84a/3
 mûmiyâ'-ı m. 85a/12
 za^c firân-ı m. 48a/17, 48b/2, 84a/13
 m.-i mercân 102b/10
- ma^c deniyyât** <Ar. -2- Madenler.
 m. 5b/13
 m.+ iñ 5a/16
- ma^c denos** <Gr. < maḡdanos < makedonysî. -8-
 Maydonoz (*Petroselinum crispum*).
 m. 13b/8
 aşl-ı m. 12a/9, 18b/3, 20b/18, 70a/9
 bezr-i m. 79a/14, 95a/2, 97a/9
- maderü'l- bevl** <Far.- Ar. -1- İdrarı artırıcı.
 m.+ dir 73b/2
- ma^c düm** <Ar. -2- Var olmayan, yok.
 m. olan 3b/10
 m. olur 3b/13
- mafâşıl** <Ar. -30- Mafsallar, eklemler.
 evcâ^c-ı m. 96b/14
 veca^c-ı m. 28b/18, 34a/3, 40b/5,
 46b/17, 66b/19, 69a/9, 69a/17,
 69b/11, 71a/18, 73a/12, 89a/14,
 98b/9, 105b/15
 m.+ a 29a/15
 emrâz-ı m.+ a 35b/7, 105b/5
 evcâ^c-ı m.+ a 112b/1
 veca^c-ı m.+ a 29a/8, 38b/10, 46b/6,
 50b/18, 58a/15, 75a/7, 96a/18,
 109a/9, 116b/7
 m.+ ı 108b/18
 ḫacer-i m.+ ı 40b/6
 veca^c-ı m.+ ı 37b/9
- maḡribî** <Ar. -3- Maḡribe ait.
 uşb-ı m. 15b/16, 62a/10, 68a/2
- maḡrefe** <Ar.-2- Demir.
 m.+ de 60b/3, 87b/9
- maḡş** <Ar. -3- Baḡırsak ağrısı, baḡırsak
 iltihabı.

m. 16b/4, 32b/4, 39a/14
mağsül <Ar. -19- Yıkanmış, ıslanmış.
m. 16b/18, 85a/15, 103b/16
bārūd-ı m. 75a/10
bürāde-i ḥadīd-i m. 86b/3
lük-i m. 36b/7
nevre-i m. 113b/2
şabr-ı m. 104a/3, 105a/19
şahm-ı ḥinzīr-ı m. 110a/19
zībağ-ı m. 50a/6, 82b/11, 86a/8,
87a/12, 87b/15, 87b/6
m.-i terementīn 114a/2
zībağ-ı m.+ ı 33b/12, 81b/16
māh <Far. -1- Ay.
m.-i ḥazīrānda 63a/12
maḥal <Ar. -1- bk. maḥall.
m.+ de 3b/14
maḥall <Ar. -1- Yer.
m.+ inde 109b/8
maḥlūl <Ar. -31- Erimiş, çözülmüş, eriyik.
m. 29b/18, 34b/14, 97a/19
milḥ-i ṭarṭīr-i m. 15b/9
mūmyā'-ı m. 34b/4
m.-i 'anber 101a/5
m.-i 'ayn-ı seretān 63a/9
m.-i lü' lü' 55b/4, 64a/10
m.-i mercān 55b/4, 73a/16
m.-i milḥ 24b/8
m.-i milḥ-i ṭarṭīr 15a/6
m.+ de 28a/17
m.+ e 86a/9
m.+ ı 30a/14, 42b/9, 45a/18, 71b/3
m.+ın 45a/7, 59b/3, 59b/14, 72a/17,
74a/1, 74a/11, 76b/8, 80b/10, 80b/12,
83b/5
m.+ in 60a/9, 85b/9
maḥmūd <Ar. -1- Övülmüş, beğenilmiş.
keymūs-ı m. 2b/19

maḥmūde <Ar. -13- Mahmudiye otu, mahmude,
bingöz otu, sakmuniya (*Convolvulus
scammonia*). krş. şakmūniyā.
m. 65a/16, 96b/16, 100a/19, 101b/16,
105a/2, 105a/12, 105b/3, 105b/6,
105b/10, 106b/14, 112b/10
ḥulāşa'-ı m. 109a/1
müdebber-i m. 104b/13
maḥmūde' <Ar. -1- bk. maḥmūde.
m.-i anṭākī 73b/13
maḥrūk <Ar. -1- Yanmış, yanık.
m.+ dan 75a/11
maḥtūm <Ar. -25- Mühürlenmiş, hatemlenmiş.
duhn-ı ṭīn-i m. "Limni adasından
getirilen ṭīn-i kühēn, ṭīn-i maḥtūm ve
leke sabunu da denen tıbbi bir kil."
47b/1
ḥulāşa'-ı ṭīn-i m. 74a/10
rūḥ-ı ṭīn-i m. 29a/7
ṭīn-i m. 10b/8, 14a/3, 77a/5, 77b/13,
79a/15, 94b/3, 99a/17, 100a/1,
102a/7, 103b/2, 106b/6, 107a/4,
107a/8, 108b/13, 110a/5, 111b/2,
113b/15, 118b/15
ṭīn-i m.-ı feylesūf 77a/14
şaru ṭīn-i m.+ ı 29a/10
ṭīn-i m.+ ı 47b/2, 74a/11
maḥv <Ar. -1- Yok etme, ortadan kaldırma.
m. olunca 18b/19
maḥāle <Ar. -1- Kitabın ayrıldığı
bölümlerinden her biri.
m. 2a/16
makāletü'l-ülā <Ar. -1- Birinci makale.
m. 2a/16
makāletü's-şānī <Ar. -1- İkinci makale.
m. 2a/19
maḥām <Ar. -2- Konu.
m.+ indadır 38a/12, 52b/18
maḥtūl <Ar. -2- Katledilmiş.
zībağ-ı m. 112a/14

- m.-ı zıbağ 101b/15
- ma'kūd** <Ar. -5- Akdolanmış, bağlanmış.
m. 75a/3
m.+ dan 69b/13, 69b/18, 89b/10
m.+ e 78a/8
- ma'kūle** <Ar. -1- Çeşit, cins, tür.
m.+ sidir 12b/5
- ma'kūse** <Ar. -1- (Ateş için)Nesnenin,
doğrudan ateş üzerine konulmayıp
ateşin kenarlarından etkilemesi.
nār-ı m. 74b/4
- mālīh** <Ar. -1- Tuzlu.
balgām-ı m.+ e 110a/16
- mālīhūlyā** <Ar. <Gr. -12-Melankoli, kara
sevda, kuruntu, vesvese.
m. 54a/18, 60a/5, 102b/6
mā'-i m. 11b/17
m.+ya 12a/3, 39b/7, 58a/15, 64a/2,
75a/7, 94a/16, 98a/3
envā'-ı m.+ ya 83a/12
- mālīk** <Ar. -1- Sahip, bir şeye sahip olan.
m. olur 7a/13
- ma'lūm** <Ar. -2- Bilinen, belli.
m. olsun 3b/2
m.+ dur 108b/11
- ma'lūmiyye** <Ar. -1- Bilinen.
fevā'id-i ğayr-i m.+ ye 1b/13
- māmīšā** <Far. -2- Kırmızı çiçekli kırlangıç otu
(*Glaucium corniculatum*).
m. 7b/3, 114b/9
- mānyā** <Gr. Mavia-7- Çılgınlık, cinnet;
“Arslan kudurması”; hastanın
kudurmuş arslan gibi herkese
saldırabildiği bir özellik gösteren, bir
çeşit hastalık.
m. 39b/7, 54a/18, 60a/5, 83a/12,
92a/10, 92b/5
m.+ ya 57b/6
- marāz** <Ar. -52- Hastalık, illet.
m.-ı bürūd-ı tekmīdir 3a/9
- m.-ı efrenc 15b/13, 66b/18, 71a/14,
82a/5, 86b/14, 87b/2, 87b/13, 91a/11
m.-ı efrencden 40b/14
m.-ı efrence 30b/4, 35b/10, 50a/2,
50b/18, 68a/1, 73b/7, 80b/17, 82a/18,
85a/5, 85a/19, 85b/16, 89b/16,
92b/14, 109a/10
m.-ı efrenciñ 16a/10
m.+ a 71a/19
m.+ ı 57b/13
m.+ ına 22b/9, 38b/15, 67b/15,
83a/12, 93a/4, 100a/16
felc m.+ ına 100a/16,
Frenk m.+ ına 102a/11
nevāzil m.+ ına 83b/19
m.+ lara 29b/12, 71a/18, 74b/17,
94b/9
m.+larıñ 94b/10, 98a/11, 110a/9,
112b/18
m.+larına 22b/16, 94b/12, 96b/5,
114b/2
dış m.+ larına 62a/9
m.+ larınıñ 34a/11, 94b/18
baş m.+ larınıñ 98b/12, 116a/3
- mārī** <Far. -2- Yılana ait.
pādzehr-i m. 67b/2, 73a/17
- ma'rife** <Ar. -2- bk. ma' rufe.
ḥadīd-i m.+ de 71b/2
ḥadīd-i m.+ ye 46a/7
- māriye** <Fr. -86- Su (hamamı); bir kabı kaynar
suya oturtmak suretiyle ısıtma
yönteminde kullanılan kimyasal araç.
ḥammām-ı m.+de 7b/17, 7b/9, 9a/13,
11a/17, 11b/5, 13a/7, 13b/9, 15a/19,
18b/8, 20a/16, 22b/15, 24a/8, 25b/5,
25b/6, 26a/12, 27a/15, 28b/8, 29a/12,
30a/16, 33b/5, 33b/19, 34b/13, 36a/8,
37b/7, 39a/11, 40b/12, 41a/11,
42b/16, 45b/13, 47a/17, 48b/5,
49a/10, 49a/13, 49b/1, 49b/3, 49b/15,

49b/19, 50a/10, 50a/17, 50b/13,
50b/15, 51a/3, 52b/3, 53a/2, 53a/7,
53b/5, 53b/9, 53b/15, 56a/11, 58a/19,
58b/3, 58b/13, 59a/3, 59b/7, 59b/14,
60a/2, 60a/17, 60b/12, 60b/19, 61a/8,
62b/12, 62b/17, 63a/17, 64a/10,
64b/10, 65b/3, 65b/15, 66a/1, 66b/12,
71b/19, 75b/4, 75b/12, 75b/15, 76a/5,
80b/12, 81b/1, 85a/17, 87a/8, 88a/1,
88b/7, 90a/11, 90b/19, 91a/7, 91a/17,
92a/17, 92a/2

Mārtinūrulāndūs <? -1- Bir hekim.

M.+ uñdur 35b/3

ma' rūf <Ar. -3- Herkesçe bilinen, tanınmış,
belli.

m. 17a/11, 2a/1

m.+ dur 35a/12

ma' rufe <Ar.-1- Demirin (kepçe, kaşık gibi)

yayvan hali.

hadīd-i m.+ de 59b/13

mārūl <Gr. -1- Marul (*Lactuca sativa*).

m. 11a/4

maṣṭakī <Ar. -61- Sakız, sakız ağacından elde
edilen bir tür reçine (*Pistacia
lentiscus*).

m. 10b/7, 21a/8, 21b/12, 31a/15,
31b/8, 31b/17, 32a/5, 32a/14, 32b/11,
33a/2, 33b/2, 35a/1, 36b/7, 37a/5,
43a/1, 44a/13, 48a/14, 53a/12,
54b/11, 58a/1, 62a/15, 64b/14, 79a/7,
80a/8, 84a/9, 95a/10, 96b/9, 98b/1,
101a/12, 102a/7, 102b/9, 103a/6,
105a/3, 105a/7, 105b/1, 105b/13,
110b/6, 111b/16, 112b/5, 113a/9,
113b/16, 114a/4, 114b/7, 114b/17,
116a/2, 116a/17, 116b/5, 116b/18,
117a/4, 117a/10, 117b/15, 118b/8,
119a/4

duhn-ı m. 53a/9, 65b/19, 66b/14,
67b/4, 69b/14, 111b/10, 112a/1

zamğ-ı m. 114a/12

ma' sūm <Ar. -2- Küçük çocuk.

‘alīl m.+ larda 55b/14

m.+ larıñ 44a/9

maṭar <Ar. -2- Yağmur.

m. 5b/11

mā'-i m. 67a/4

maṭbūh <Ar. -7- Pişirilmiş nesne, pişirmek
yoluyla yapılan bir grup ilaç.

m. 27b/17, 30b/5

m.-ı ğıyākū 101b/19

m.-ı şapārına 85b/1

m.-ı şāşafṛās 81a/9

m.-ı sezāb 106a/14

m.-ı uskūrdiyūn 97a/15

maṭbūhāt <Ar.-1- Pişirilmiş nesnelere, pişirmek
yoluyla yapılan bir grup ilaçlar.

m.+ la 70b/11

maṭrīslūvābīk <? -1- Bir bitki adı?

m. 113b/12

mā' ū't-tuffāh <Ar. -1- Elma (*Pirus malus*)
suyu.

m. 17b/8

mā-yū' kel <Ar.-1- Yememek.

m. 3a/6

mā-yūşreb <Ar.-1- İçmemek.

m.+ dir 3a/6

mazerencūş <Far. -1- bk. māzeryūn.

m. 100a/6

māzeriyyūn <Far. -2- bk. māzeryūn.

‘aşīr-i m. 90a/5

m. 66b/11

māzeryūn <Far. -9- Sütleğengillerden bir bitki,
mezeryon (*Daphne mezereum*),
kulapa. Dağ mazeryunu (*Daphne
alpina*) ve Hint mazeryunu (*Clitoria
ternatea*) olmak üzere iki tür vardır.

m. ‘uşāresi 111b/12

m. 64b/19, 96b/15, 103a/5, 112b/13

esved-i m. 56b/5

- hulāşa'-i m. 64b/13, 70a/17
 'aşır-i m.-ı tarī 70a/18
- mazhar** <Ar. -1- Nail olma, şereflenme.
 m. olmak 2a/9
- māzī** <Ar. -1- Geçmiş zaman.
 m.+ de 3b/11
- mebdeuḥa** <Ar.-1- (Bir şeyin) Başlangıç yeri.
 m. 92a/4
- mecrūr** <Ar. -2- Cerr edilmiş, toplanmış.
 m.+ e 64b/9, 68a/7
- mecū' k̄ān** <Ar. -6- Amerika'da yetişen, kutsal olduğu kabul edilen, beyaz bir kök şeklinde, tadı acımtırak, kökleri fazla ve dalları yer üstüne döşeli, yaprakları yuvarlak ve damarlı olan, kişniş gibi yemişleri bulunan salkım salkım bir ot.
 m. 56b/2, 103a/4, 67a/2, 73b/9
 ḥabb-ı m. 103a/3
 hulāşa'-i m. 73b/6
- Medīne** <Ar. -1- Medine.
 M. 4a/3
- meflūcīn** <Ar. -1- Felce uğramış, felçli.
 Metinde felç hastalığına uğramış kişiler için yapılmış bir terkip olarak kullanılmıştır.
 duhn-ı m. 47a/1
- mekān** <Ar. 22- Yer, mekan.
 m.-ı bāride 42b/8, 72a/6
 m.-ı bāride 9b/1, 9a/12, 16b/11, 39a/3, 70b/19, 74b/12, 90b/2, 90b/6, 90b/11
 m.-ı bārideye 73a/7
 m.-ı ḥārrede 8a/10, 29b/19, 36a/7, 39b/10, 41a/18, 58a/19, 58b/10, 60b/18
 m.-ı nedāye 40b/2
 m.-ı nedāda 28a/15
- Mekke** <Ar. -1- Mekke.
 M. 4a/3
- mekkī** <Ar. -3- Mekke'ya ait, Mekke ile ilgili.
adḥur-ı m. "Ayrık otu" 100b/2
mürr-i m. "Mirra adı verilen ve Arabistan'da(Mekke'de) yetişen bir ağaç ve o ağacın zamkı, usaresi (*Comiphora myrrha*)."
 32a/5, 33a/1
- mektūmiyye** <Ar. -1- Gizliliğe, saklılığa ait.
 esrār-ı m. 1b/12
- melik** <Ar. -1- Padişah, hükümdar.
 m. 96a/10
- melsū'** <Ar. -1- Zehirli hayvan sokması.
 m.+ a 51b/14
- memdūḥ** <Ar. -5- Metholunmuş, övülmüş.
 m.+ dur 21b/19, 99a/12, 100a/4, 110a/2, 113b/2
- meme** -1- Meme, kadınlarda göğüs üzerinde çifte tümsek halinde bulunan organ.
 m.+ de 43b/2
- men'** <Ar. -26- Önleme.
 m. eder 26b/17, 28b/14, 29a/8, 35a/13, 35b/12, 38a/9, 38a/17, 38b/7, 38b/9, 41a/7, 42a/14, 51b/7, 51b/19, 52b/17, 55a/8, 57b/14, 58a/8, 62a/17, 65b/18, 83b/15, 86b/2, 92b/10, 92b/18
 m. edüp 111a/12
 m. ola 63a/15
 m. 47a/13
- menī** <Ar. -11- Meni, döl suyu.
 m. 5a/19
 merhem-i seyelān-ı m. 111a/16
 seyelān-ı m. 66b/18, 86a/14, 102b/8
 m.+ den 4b/9
 seyelān-ı m.+ ye 30b/17, 57b/10, 82a/18, 87a/3
 m.+ yi 92b/13
- menķi** <Ar. -3- Temiz, temizlenmiş.
 bārūd-ı m. 75b/7
 ṭartīr-i m. 75a/10
 zeheb-i m. 84b/18
- menzū'** <Ar. -2- Koparılmış, çıkarılmış,

atılmış.

‘asel-i m. 14b/13, 18b/8

merāk <Ar. -1- Gegrek; karnın üst-dışyan bölgesi.

rîh-i m.+ ı 17b/6

merākü'l-ferārîh <Ar. -1- Piliç ödü.

m. 92b/1

merākıyâ <Ar. -13- Kuruntu, vesvese,

melankoli.

m. 65a/4, 66a/15, 84b/5

sevdâ'-ı m. 20a/7

veca'-ı m. 54a/2

m.+ ya 60b/8, 65b/5, 85b/15, 91a/3

‘illet-i m.+ ya 10a/2, 67a/10

aşhâb-ı m.+ ya 12a/4

sevdâ'-ı m.+ ya 71b/15

merâre <Ar. -1- Öd kesesi.

tavşan m.+ si 18a/12

merâre' <Ar. -2- bk. merâre.

m.-i anfiğ 22b/1

m.-i dücâc 22a/19

merâretü'l-bakar <Ar. -2- Sığır ödü.

m. 65b/7

hulâşa'-ı m. 65b/5

merâretü'l-mağz <Ar. -1- Acı beyin.

m. 112b/12

merâretü'r-cedî <Ar. -1- Oğlak ödü.

m. 112a/9

mercân <Ar. -45- Mercan.

m. sufûfi 7b/11

m. 22a/2, 64a/10, 89b/11, 97b/6,

98a/6, 98b/14, 102a/7, 102b/3,

104b/5, 106a/3, 106a/9, 107b/11,

108b/2, 108b/15, 109a/17, 109b/18,

111b/18

beyâz m. 94b/2

cevher-i m. 77b/5, 108a/10, 109b/10

duhn-ı m. 78a/11

hulâşa'-ı m. 107a/18

hulâşa'-ı m. 65a/8, 67a/19, 68a/15,

78a/17, 100a/1, 103b/2

kızıl m. 94b/2

ma' denî-i m. 102b/11

mahlûl-i m. 55b/4, 73a/16

milh-i m. 68b/18, 77a/13, 77a/4,

78a/3, 78b/15

m.-ı aḥmer 46a/12, 110a/3

m.-ı aḥmer-i meshûk 26b/6

m.-ı meshûk 52a/9

m.-ı meshûkı 92a/16

m.+ ı 91a/5

mercâneyn <Ar. -1- Mercana ait.

m. 117a/17

mercânü'l-güherbârî <Ar. - Far. -1- Mercan ve

güharbardan elde edilerek yapılan ve kafa rahatsızlıkları, sara, felç gibi rahatsızlıkların tedavisinde kullanılan bir tür yağ. (Yapılışı için metinden bk. 46a/12).

duhn-ı m. 46a/10

mercânü'l-hulv <Ar. -1- Tatlı mercandan elde

edilen bir tür tuz. (Yapılışı için metinden bk. 91a/5).

milh-i m. 91a/4

mercânü'l-müdrîr <Ar. -1- İdrar söktürücü

mercân yağı. (Yapılışı için metinden bk. 52a/9).

duhn-ı m. 52a/8

merhem <Ar. -51- Merhem.

m. edeler 110a/14, 110b/1, 110b/17,

110b/8, 111a/3, 111a/11, 112a/11,

112a/16, 112b/1, 112b/7, 112b/17,

113a/12

m. edesin 111a/16, 111b/14, 111b/3,

112a/3, 113a/19, 113b/16, 114a/5,

114a/8, 114a/10, 114a/16, 114b/13,

114b/19, 114b/7

m. olur 113b/8

m. 53a/11, 113b/8, 115a/4, 115a/9

m.-i 'aşîrû'l-muḥallil 111b/3

- m.-i ağrıyâ 110a/11
m.-i aḥmer-i rûmî 113a/12
m.-i benefşecî 114b/8
m.-i frengî 113a/15
m.-i ḥarḳû'n-nâr 111a/11
m.-i ḥatmî 110a/11
m.-i ḥılṫîṫ 114a/8
m.-i isrinc-i Cevândāvîgûs 113b/9
m.-i kāfûr 112a/13
m.-i ḳûşḳûm 114b/13
m.-i mişrî 111a/3, 114b/8
m.-i münevîm 110b/17
m.-i pûpûliyûn 110b/19
m.-i rusl 115a/4
m.-i seyelân-ı menî 111a/16
m.-i yunḳî'rre's 110b/8
m.-i zîksetîveh 114a/1
m.+ lere 38a/13, 85a/14
- merhemü'd-dîdân** <Ar. -1- Solucan ve kurtlar için yapılmış bir tür merhem. (Merhem'in yapılışı için metinden bk. 112a/5)
m. 112a/4
- merhemü'd-duḫān** <Ar.-1- Uyuz, kaşıntı, sıraca, siğil, saç ve kıl dökülmesi, saçkıran, basur, balgam, yenirce, çıban ve çeşitli yaralar için yapılmış bir tür merhem. (Merhem'in yapılışı için metinden bk. 110a/19).
m. 110a/14
- merhemü'l-a'sşāb** <Ar.-1- Sinirlerde olan hastalıklar için yapılmış bir tür merhem. (Merhem'in yapılışı için metinden bk. 110a/10).
m. 110a/8, 112b/17
- merhemü'l-bevāsîr** <Ar. -1- Basur rahatsızlığı için yapılmış bir tür merhem. (Merhem'in yapılışı için metinden bk. 114a/12)
m. 114a/11
- merhemü'l-cereb** <Ar. -1- Uyuz ve kaşıntı rahatsızlığı için yapılmış bir tür merhem. (Merhem'in yapılışı için metinden bk. 112a/12)
m. 112a/11
- merhemü'l-ḥanāzîr** <Ar. -1- Sıraca olarak bilinen çıban için yapılmış bir tür merhem. (Merhem'in yapılışı için metinden bk. 114a/6)
m. 114a/5
- merhemü'l-ḥanzal** <Ar. -1- Ebucehil karpuzu, acı elma, acı hıyar (*Citrullus colocynthis*)'dan elde edilerek yapılan bir tür merhem. (Merhem'in yapılışı için metinden bk. 112b/9)
m. 112b/7
- merhemü'l-ḥavāriyyûn** <Ar.-1- Sinir ve kemik yaralarını iyileştirmek için kullanılan bir tür merhem. (Merhem'in yapılışı için metinden bk. 110b/3)
m. 110b/1
- merhemü'l-kebed** <Ar.-1- Ciğer rahatsızlıkları için kullanılan bir tür merhem. (Merhem'in yapılışı için metinden bk. 114b/3)
m. 114b/2
- merhemü'l-uşŧürmāçîḳûn** <Ar.-1- Ameliyet sonrası dikişler ve her türlü mide rahatsızlıkları için kullanılan bir merhem türü? (Merhem'in yapılışı için metinden bk. 111b/16)
m. 111b/14
- merhemü'l-verd** <Ar.-1- Gül den yapılan bir tür merhem.
m. 112a/12
- merhemü'n-nāfi'** <Ar.-1- Uyuz, kaşıntı, temriye, balgam gibi rahatsızlıkları tedavi etmek amacıyla yapılmış bir tür merhem
m. 113b/17

- merhemü'n-nevre** <Ar. -1- Kireç taşından yapılmış bir tür merhem. (Merhem'in yapılışı için metinden bk. 113b/2).
m.-i cevāndūvigū 113a/19
- merhemü'n-nevvim** <Ar.-1- Ağrıları dindirici özelliğe sahip bir tür merhem. (Merhem'in yapılışı için metinden bk. 115a/1)
m. 114b/19
- merhemü's-şābūn** <Ar.-1- Eklem ağrıları için sabun otundan (*Saponaria officinalis*) elde edilerek yapılan bir tür merhem. (Merhem'in yapılışı için metinden bk. 112b/2)
m. 112b/1
- merhemü't-tihāl** <Ar.-1- Dalak ve dalak şişleri için yapılmış bir tür merhem. (Merhem'in yapılışı için metinden bk. 114a/17)
m. 114a/16
- merhemü'z-zahil** <Ar.-1- Zakkum ağacından elde edilerek yaraları iyileştirmek için yapılan bir tür merhem. (Merhem'in yapılışı için metinden bk. 112b/17)
m. 112a/16
- merkaş** <Far. -5- Rūšenū taşı, göz taşı, demir sülfid.
hacer-i m. 117b/9
hulāşa'-i m. 72b/15, 76b/4
m.-ı zehebi 72b/16
beyāz m.+ ı 76b/6
- merkaşīā** <Far. -1- bk. merkaş.
m.+ yı 59b/10
- mermer** <Gr. -2- Mermer.
m. 91b/6, 94a/3
- merrārā** <Ar. -1- Defaatle.
m. 30a/12
- merre** <Ar. -1- Bir kadeh kap.
m.+ ye 20a/17
- mersin** <Gr. -2- Mersin ağacı ve yemişi (*Myrtica communis*). krş. ās.
m. şuyı 119a/6
m. şarabıyla "Mersin bitkisinden yapılan bir içecek. 106b/9
- mersüb** <Ar. -1- Tortu, çöküntü.
m.+ dan 26b/1
- merzencüş** <Far. -12- Mercanköşk çiçeği (*Origanum majorana*).
m. 19b/4, 20a/11, 36b/3, 54b/5, 57b/18, 63b/12, 67a/16, 79a/17, 97b/14, 113a/1
' aşir-i m. 115b/17
duhn-ı m. 77a/16
- mesā'il** <Ar. -1- Meseleler, hususlar.
taḥkik-i m.-i tıbbiyye 1b/11
- mesāmāt** <Ar. -2- Vücutun teneffüs etmesine ve ter çıkarmasına yarayan cilt üzerindeki küçük delikler.
m. 3a/16
tekāşif-i m. 3a/12
- meşāne** <Ar. -46- Sidik torbası, idrar torbası.
m. yalarına 22b/18
m. 52b/13
kurūḥ-ı m. 85a/8
m.+ de 17a/10, 18a/15, 96b/6,
103b/13
m.+ye 17b/7, 29b/7, 30a/10, 30b/16, 36a/11, 39a/8, 40a/6, 44b/10, 46b/8, 51b/14, 53a/16, 53b/19, 58a/14, 71b/13, 74a/5, 89a/15, 90b/8
emrāz-ı m.+ ye 32b/5, 53a/4
kurūḥ-ı m.+ ye 33b/11
veca'-ı m.+ ye 74a/5
m.+yi 25b/17, 26b/17, 31b/2, 36a/12, 39a/17, 39b/19, 42b/11, 43b/8, 47b/1, 50b/1, 51b/3, 52a/8, 52b/14, 57a/9, 76a/16, 92b/12, 96a/8, 96b/14
- meşānetü'l-insān** <Ar. -1- İnsan mesanesi.
milḥ-i hācer-i m. 69a/2

meşāniye <Ar. -1- İdrar, sidik kavuğu.

m.+ yi 25b/3

meşhūk <Ar. -22- Dövülmüş, ezilip toz haline getirilmiş.

m. 49a/9, 58b/9, 67a/19, 93b/19, 119a/11

acürr-ı m. 47a/11

acürr-i m. 31a/2, 32b/14, 36b/17, 40b/9, 45a/11

fahm-i m. 89a/5

hacer-i m. 51a/11

mercān-ı aḥmer-i m. 26b/7

mercān-ı m. 52a/9

ṭalk-ı m. 45a/15

m.-ı besfā'ici 65b/1

m.-ı ḳinaḳınayı 70b/12

kibrīt-i m.+ ı 59b/2

mercān-ı m.+ ı 92a/16

ṭarṭir-i ebyaḳ-ı m.+ ı 40b/17

antimūn-ı m.+ uñ 88b/6

meşkūb <Ar. -2- Delinmiş, delikli.

‘afş-ı ḡayr-ı m. 119a/3

m.-ı ḥadid 74a/19

meşkūbū'l-hāme <Ar. -1- Delikli kafatası.

m. 91a/19

mesmūm <Ar. -1- Zehirlenmiş, zehirli.

m. 51a/19

mesmūmyānī <Ar. -1- Zehirlenmiş, zehirli.

m. 35b/4

meşridiṭūs <Gr. -3- İsmi bir Yunan hükümdarından alan macun, mesir macunu.

m. 111a/9, 11b/11, 8b/18

Mesve <? -4- Bir hekim.

M.+ niñdir 94a/7, 95b/12, 95b/4,

98a/2

meşāyih <Ar. -4- Yaşlı.

m. 4b/16

mizāc-ı m.+ e 56b/12, 94b/19

m.+ iñ 4b/17

meşhūr <Ar. 2- Meşhur, herkesçe bilinen.

m. 28a/10

m.+ dur 106b/4

meşrūb <Ar. -1- İçecek.

semūmāt-ı m. 51b/14

meşrūbāt <Ar. -1- İçecekler.

m. 3b/2

mevād <Ar. -3- Maddeler, cisimler.

m.+ ları 34a/10, 38b/9

bārid m.+ ları 37b/9

mevcūd <Ar. -4- Var olan, bulunan.

m. 3b/10, 3b/14

m.+ dur 4b/6, 5a/14

mevşūf <Ar. -1- Vasfolunmuş, vasıflanmış.

m. olan 2a/1

mevz <Ar. -1- Muz (*Musa paradislaca*).

duhn-ı levz-i m. 111b/11

mevzek <Far. -2- Yabani üzüm (*Delphinum staphisagria*).

m. 62a/11, 112b/12

mezbūr <Ar. -20- Belirtilen, adı geçmiş olan, yukarıda söylenmiş olan.

m. 31a/4, 45a/18, 45a/6, 50a/2,

50a/13, 55a/14, 58b/3, 68b/13, 70b/1,

78a/8, 82b/17, 83a/1, 83a/4, 83a/8,

83b/5, 86a/9, 89b/9, 89b/12, 90b/2,

119a/11

mezkūr <Ar. -4- Zikr olunmuş, söylenmiş.

m. 9a/14, 23b/14, 29b/11, 116a/14

mezmūm <Ar. -1- Beğenilmemiş.

keymūs-ı m. 2b/19

mezveb <Ar. -1- Erimiş.

m.+ den 89b/12

mī' a' <Ar. -16- Kara günlük ağacı ve yağı (*Liuidambar orientalis*). krş. aşturāk.

m.-ı sā'ile "sıḡla ağacı usaresi" 78b/12

m.-ı sā'ile 34a/15

m.-ı seyyāle 31a/16, 33a/9, 35a/1,

36b/5, 47a/9, 57a/5, 64a/12, 79a/5,

100a/19, 101b/11, 101b/18, 111b/18,

- 112b/16, 115a/15
- mıkdār** <Ar. -11- Miktar.
m. 33a/13, 40b/15, 49b/19, 76a/14,
89a/1, 89b/9, 93b/18, 102a/3
m.+ ı 32b/14, 33b/15, 51a/15
- mıknātīs** <Gr. -1- Demiri ve daha başka bazı
metalleri çeken demir oksit.
m. 116a/6
- mışkāl** <Ar. -18- Dirhem'in üçte biri değerinde
bir ağırlık ölçüsü.
m. 73a/17, 77a/12, 77b/4, 77b/10,
77b/18, 78a/18, 79b/11, 95b/16,
95b/17, 95b/19, 109a/9
m.+ a 71a/8, 73b/16, 98a/4, 98b/19,
110a/8
m.+ dan 98b/18
- mışrī** <Ar. -5- Mısır'a ait.
şand-ı m. 17b/9, 48b/14
merhem-i m. 111a/3, 114b/8
sūrcān-ı ebyaz-ı m. 96a/19
- mızān** <Ar. -1- Terazi burcu.
m. burcunda 77a/10
- milḥ** <Ar. -181- Tuz.
m. 9a/19, 33b/15, 34a/8, 34b/8, 39a/4,
41a/15, 45b/12, 48a/6, 55a/1, 61a/8,
64b/9, 68a/7, 71a/3, 71a/7, 71b/19,
75a/19, 76b/7, 79b/12, 80b/3, 89b/15
duhn-ı m. 40b/3
maḥlūl-i m. 24b/8
rūḥ-ı m. 67b/3, 78b/3, 84b/17, 87b/8
m.-i afsentīn 14b/16, 47b/12, 58b/18,
84b/7, 93a/8, 106b/19, 108a/13
duhn- m.-i aḥmer 48a/1
m.-i antimūn 91a/17
m.-i antimūniyye 91a/9
m.-i antimūnü'l-muḥammer 91a/1
m.-i betūniḳa 108b/4
m.-i billūr 69a/2
m.-i birincāsef 93a/8
m.-i duḡān 111a/10
- m.-i ebyaz 90b/19, 91a/9, 92a/19
m.-i eflāk 26b/1, 45a/4, 60b/9, 83a/10
m.-i eflākı 27a/8, 48a/2
m.-i efrāciyā 21b/10, 108b/4
m.-i enderānī 21b/19, 46a/6, 62a/5,
82b/11, 82b/17, 88a/9, 90a/5, 99b/8,
103a/7
duhn-ı m.-i enderānī 46a/4
m.-i fāvāniyā 55b/4
m.-i feleskūn 107b/15
m.-i fūlād 90a/15
m.-i fūlāt 104b/11
m.-i ġiyākū 73a/14
m.-i güherbā 63b/17
m.-i ḥacer-i meşānetü'l-insān 69a/2
m.-i ḥadīd 67a/7, 103b/6
m.-i hindī 64b/19, 105a/1, 112b/11
m.-i hindibā 93a/8, 107b/15
rūḥ-ı m.-i ḥulv 27a/4
m.-i incü 68b/18
m.-i kākneç 93a/9
m.-i ḳalye 29b/2, 91a/6
m.-i ḳarāniyā 22a/8
m.-i ḳıḥfü'l-insān 63b/17, 68b/17,
109b/11
m.-i lisānü'l-ḥamel 93a/9
m.-i lü' lü' 25a/18, 57a/19, 77a/12,
77a/4, 78a/3, 78b/14
m.-i ma' denī 84a/3
m.-i mercān 68b/18, 77a/4, 77a/13,
78a/3, 78b/15
m.-i mercānü'l-ḥulv 91a/4
rūḥ-ı m.-i mu' arriḳ 27b/13
m.-i müdebber 27b/14, 45b/7, 46b/4,
81a/11, 81b/4, 88a/4, 88a/12
rūḥ-ı m.-i mürekkeç 29b/1
m.-i mürver 100a/11
m.-i rāziyāneç 21b/10
m.-i sālebiye 77b/17
m.-i sālpürnīlā 26a/1, 91b/2

- m.-i sezāb 73a/14
m.-i ūeb 15b/5
m.-i ūa'ām 22a/12, 29b/16, 30a/5, 38b/1, 39a/1, 40b/9, 41b/6, 41b/10, 44a/14, 47b/18, 79b/15, 80a/7, 80a/11, 81a/15, 82a/13, 82a/15, 82b/6, 82b/8, 84a/9, 85b/3, 86b/3, 90b/14, 93a/7, 93b/14, 112a/14, 112b/11
m.-i ūa'ām-ı ebyaž 26b/7
m.-i ūa'āmı 28a/11, 28a/15
m.-i ūabarzad 96b/19
m.-i ūarūir 27b/9, 29a/18, 45a/5, 45a/15, 47b/18, 67b/11, 69a/1, 71a/5, 71b/8, 75a/15, 76a/17, 76b/3, 85b/8, 91a/18, 93a/8, 103b/8
duhn-ı m.-i ūarūir 41a/4
maḥlül-i m.-i ūarūir 15a/6
m.-i ūarūir-i maḥlül 15b/9
m.-i ūarūiri 74b/18, 83a/15
m.-i ūarūirü'l-ḥadīd 90b/3
m.-i ūarūirü'l-muḳay 90a/17
m.-i ūarūirü'z-zāc 65a/9
m.-i uşḳürdiyün 106a/14
m.-i übhel 108a/13
m.-i zāc 15b/6, 71a/5, 75a/11
m.-i zācü'l-bārūd 67a/18, 90b/7
m.-i zaḥil 111a/15
m.-i zeheb 90b/13, 91a/9

m.+ den 83a/17
rūḥ-ı m.+ den 28a/10
milḥü'l-ʿacīb <Ar.-1- Siroz ve sarılık için kullanılan etkili bir tür tuz. (Terkibin elde edilişi için metinden bk. 90a/5)
m. 90a/4
milḥü'l-aḥḍar <Ar.-1- Yeşil tuz.
rūḥ-ı m. 28a/8
milḥü'l-baḥr <Ar.-2- Deniz tuzu.
m. 89b/9, 93a/16

milḥü'l-lü' lü' <Ar. -2- Mercan tuzu.
m. 21b/11, 92b/3
milḥü'l-mercān <Ar. -2- Mercan tuzu.
m. 21b/11, 92a/8
milḥü'l-üsrüb <Ar. -1- Kurşundan elde edilen bir tür tuz.
m. 21b/11
milḥü'l-ūarūir <Ar. -1- Şarap tortusu tuzu.
m. 60b/9
milḥü'l-tiryāk <Ar. -1- Çeşitli hastalıkların tedavisinde kullanılan bir tür tuz. (Terkibin elde edilişi için metinden bk. 89a/18)
m. 89a/11
milḥü'r-rehc <Ar. -1- Arsenik tuzu. (Terkibin elde edilişi için metinden bk. 90a/9)
m. 90a/8
milḥü'z-zāc <Ar. -1- Boyacılık ve tıpta kullanılan bir tür tuz.
m. 26b/10
milḥü'z-zaḥil <Ar. -3- Zakkum ağacından elde edilen bir tür tuz. (Terkibin elde edilişi için metinden bk. 91b/17)
m. 22a/9, 91b/8, 110b/5
min <Ar. -4- -den, -den beri.
m. dāḥil 86a/15
m. ḥāric 86a/15
m. küll 93a/7, 93a/9
mine'l- ma' de <Ar. -1- Mideden kaynaklı.
m. 92a/4
minvāl <Ar. -1- Tarz, yol, suret, şekil.
m. 51b/12
mirriḥ <Ar. -1- Hindistan cevizi (*Cocos nucifera*).
m. 106a/6
mişāl <Ar. -25- Örnek.
m. 8a/17, 7a/2, 101a/19, 101b/14, 103b/16
m.+i 47b/8, 54a/11, 59b/8, 60b/12, 61b/15, 71b/18, 75b/5, 76a/6, 86b/5,

93b/10, 101b/13, 104a/15
m.+inde 22a/4, 39b/17, 48b/16, 71a/6,
73b/5, 83a/6, 88a/19, 94a/3

misk <Ar. -28- Asya dağlarında yaşayan bir
ceylan cinsinin erkeğinde karın derisi
altında bulunan kese şeklindeki bir
bezden elde edilen güzel kokulu siyah
madde.
m. 23b/16, 35a/2, 37a/17, 37a/7,
54b/17, 77b/4, 94a/15, 94b/15, 94b/7,
98a/8, 101b/1, 100b/10, 101b/18,
104b/16, 108a/2, 108b/12
‘anber-i m. 78b/16
devā’-ı m. 7b/12, 55b/3
devā’-i m. 59a/8
ḥulāṣa’-i devā-i m. 77a/12
m.-i ‘anber 69a/5, 77a/17, 78a/13,
102a/8, 110b/15,
devā’-i m.-i ḥulv 98a/1
m.+ den 52b/5

misketü’l-māsī <Ar. -1- Elmastan bir parça.
m. ‘uşāresi 94a/9

miskü’l-edfer <Ar. -1- Keskin kokulu misk.
m. 31a/16

mişli <Ar. -55- Miktar bakımından kat.
m. 3b/10, 26b/12, 26a/18, 27b/12,
33b/12, 34b/12, 38a/2, 39b/16, 40a/7,
42b/7, 42b/13, 45a/17, 46b/9, 48a/6,
48b/5, 49a/12, 50a/14, 50a/16, 50b/3,
50b/12, 51a/1, 53a/6, 53a/7, 59b/15,
62b/1, 74b/4, 75a/2, 79b/7, 80a/1,
81a/10, 81a/11, 81a/15, 81b/2,
81b/18, 82b/16, 83a/18, 83b/12,
84a/18, 84b/1, 85a/16, 85b/19,
87a/19, 88b/2, 88b/16, 90a/2, 91a/14,
95b/19, 96b/11, 96a/16, 97a/1,
97a/11, 98a/9
esfil-i m. 50b/14

miyāhāt <Ar. -1- Sular.
m.-i münāsib 38b/5

mizāc <Ar. -19- Bünye özelliği, mizac, dört
ana unsur olan kan, sevda, safra ve
balgam maddelerinden oluşur; bu
maddelerin oranları mizaç
özelliklerini meydana getirir.
m. 3b/7, 3b/9, 5b/13, 5b/16
sū’-ı m. 97b/2
m.-ı meşāyiḥe 56b/12, 94b/19
m.-ı mu‘tedil olan 4a/2, 4a/4, 4a/6
sū’-i m.-ı sādec 2b/15
m.+ a 19b/1, 56a/15
m.+ dan 3b/17, 5b/19
m.+ ı 5b/15, 94b/18
m.+ in 3b/9

mu‘ādil <Ar. -2- Eş değer, denk.
m.+ dir 74a/10
m.+ idir 32a/3

mu‘ālecāt <Ar. -1- İlaçla tedaviler.
m.-i ḡarībiyye 2a/3

mu‘alece <Ar. -1- İlaçla tedavi, sağaltım.
m. edeler 2b/11

mu‘arrık <Ar. -39- Terletici.
m. 85a/14
antimün-ı m. 67b/1, 69a/5, 85b/8,
85b/12, 107a/17
rūḥ-ı milḥ-i m. 27b/13
m.+ dır 7a/16, 7b/15, 8a/5, 8a/14,
15a/9, 16a/10, 29a/2, 30a/8, 30b/4,
31b/1, 51a/14, 55a/5, 66a/7, 66b/9,
68a/19, 68b/7, 71b/13, 72a/2, 72b/10,
73a/4, 74b/16, 75b/5, 81a/8, 83a/14,
84b/4, 85b/12, 89a/6, 90a/8, 90b/13,
106a/8
müshil-i m.+ dır 81b/7
pādzehr-i m.+ dır 73b/2

mu‘aşşer <Ar. -5- Cinsel birleşme.
mā’-i m. 86a/7, 86b/16, 88a/12,
88b/4, 93b/14

mu‘aṭṭis <Ar. -1- Susatan, susatıcı.
sufūf-ı m. 109b/3

- mu'ayyen** <Ar. -3- Belli, belirli.
m. zamānda 4b/5
m. 5a/16
zamān-ı m. 4b/10
- muḥadderāt** <Ar. -1- Kapalı, örtülü, gizli.
m.-ı ma'ânîsin 2b/4
- muḥāfazā** <Ar. -1- Saklama, koruma.
m. éder 37b/19
- muḥallıṣa** <Ar. -2- Nevruz otu (*Linaria vulgaris*).
m. 94b/5, 101a/16
- muḥallil** <Ar. -1- Yumruları, şişleri veya bir iltihabı iyi eden ilaç.
zîmād-ı aşfer-ı m. 118a/8
- muḥammer** <Ar. -24- Mayalanmış, yoğrulmuş.
m. olmuş olur 84b/10
m. olunca 60b/17
duhn-ı m. olur 75a/2
m. 25a/16, 71b/3, 73b/5, 86b/12
cevher-i m. 59a/4
duhn-ı m. 38b/3, 44b/3, 49a/12, 49b/10, 52a/8
ğubār-ı m. 33b/17
ḥulāṣa'-ı m. 69a/15, 70b/2, 73a/8
mā'-ı m. 58a/5
rūḥ-ı m. 30a/15
türbūd-i m. 85a/3
zāc-ı m. 49a/17, 82b/8
zücāc-ı m. 84a/15
m.+ e 83a/1
- muḥammerü'l-levn** <Ar.-1- Renkli maya.
ḥulāṣa'-ı m. 70b/9
- muḥarrık** <Ar. -4- Yanmış, yakılmış.
ıızām-ı m. 41b/17
şeb-i m. 62a/11
şebb-i m. 46a/19
ṭalk-ı m. 110a/6
- muhîṭ** <Ar. -1- Kapsayan, çepeçevre kuşatan;
yer, mahal.
cins-i havā'-ı m.+ dir 3a/5
- mūhiş** <Ar. -1- Korku ve dehşet veren, korkutan.
m. vāqı' a gör megi 20a/7
- muḥriḳ** <Ar. -13- Tahrik olunmuş, yakılmış, yanmış.
ḥarîr-i m. 98a/6
şebb-i m. 80b/8, 81a/3, 82b/17, 107b/12, 111a/8, 114a/8
üsriib-i m. 117a/4
zāc-ı m. 80b/7, 82b/11, 84a/3, 84b/11
zaḥîl-i m. 117a/8
- muḥriḳa** <Ar. -4- Ateşli, hararetili.
ḥammām-ı m.+ ya 91b/3
ḥummā'-ı m.+ ya 12b/17, 20b/3
ḥummeyāt-ı rediyye'-i m.+ ya 97b/2
- muḥtāc** <Ar. -3- Muhtaç, ihtiyacı olan.
m. ola 83b/17
m. olmaz 112b/9
m.+ ıdır 8b/10
- muḥtār** <Ar. -16- Tercih etme, seçme, seçilme.
m.+ıdır 8a/15, 10b/4, 12b/2, 12b/17, 13a/10, 15b/8, 17b/5, 96a/8, 96b/4, 96b/13, 98a/10, 98b/11, 101b/5, 101b/10, 103b/17
m.+ ımızdır 18a/11
- muḥtāşar** <Ar. -2- Kısa, kısaltılmış.
m. kıldık 3b/16
m. kıldım 2b/5
- muḥtelif** <Ar. -4- Farklı, ayrı.
m. oldı 4a/15
m. olduklarından 4a/12
m. olmağla 4a/9
m. 4a/13
- muḥterika** <Ar. -5- Ateşte yanmış olan.
aḥlāt-ı m. 65a/11
ḥummeyāt-ı m. 25b/14
aḥlāt-ı m.+ ya 25b/15
ḥummeyāt-ı m.+ ya 28b/19
şafirā-yı m.+ ya 89a/16
- mu'ın** <Ar. -9- Yardımcı.

- m. olur 12b/4, 25b/16, 42a/10, 42a/15, 46a/2, 54a/4, 89a/17, 94b/12, 97b/12
- muḳaddime'** <Ar. -1- Başlangıç, hastalığın başlangıç evresi.
m.-i istiskāya 42a/16
- muḳarraş** <Ar. -2- Yuvarlak ve yassı hap şeklinde yapılmış ilaçlar.
ġārīkūn-ı m. 64b/17, 106b/13
- muḳaşşer** <Ar. -4- Kabuğu soyulmuş.
m. 23a/7, 23a/14
levz-i ḥulv-ı m. 12b/13
levz-i m. 16b/12
- muḳaṭṭar** <Ar. -57- Damıtılmış, imbikten geçirilmiş.
m. 30b/6, 45a/6, 58b/10, 74b/8, 77b/18, 89b/9
m.+a 9a/19, 23b/15, 26a/18, 34a/9, 47b/9, 55a/1, 75a/19
m.+dan 15a/5, 24b/2, 24b/10, 50a/6, 55b/2, 59a/7, 62a/6, 87a/12, 88b/5
duhn-ı m.+ dan 49a/3
m.+ı 9a/15, 20a/19, 25a/13, 26a/8, 26b/12, 27a/3, 27a/16, 28a/3, 29a/6, 40b/11, 43a/13, 47a/17, 52b/3, 50b/11, 53a/7, 54a/13, 54b/18, 57a/2, 57a/3, 58a/6, 58b/3, 58b/4, 60a/17, 62b/13, 62b/18, 75b/3, 78a/8, 80a/1, 82b/18
m.+ iñ arziyyesinden 89b/13
m.+ iñ 28b/2, 49b/18, 53b/5
m.+ ları 9a/17
- muḳavvi** <Ar.-7-Takviye eden, kuvvetlendiren.
m. 101a/8
ḥabb-ı m. 103b/17
ḥulāşa'-ı m. 68b/14
sufūf-ı af'î-i m. 107b/19
m.-i bāhdır 92b/13, 94b/11
m.+ dir 103b/18
- muḳay** <Ar. -6- Kusturucu, kusturan.
ṭarṭir-ı m. 89b/15
- zâc-ı ebyaž-ı m. 92a/3
zerûr-ı ebyaž-ı m. 86b/14
m.+ dır 71a/3, 90b/8, 99a/12
- muḳl** <Ar. -10- Günlük ağacı, muḳl-ı azrak ve muḳlü'l-yehūd olmak üzere başlıca iki türü vardır (*Boswellia carteri*).
m. 31a/15, 32a/5, 34b/19, 100a/18, 105b/6, 105b/17, 115a/8, 117a/16, 117b/7, 117b/17
- muḳtezâ** <Ar. -1- Lazım gelen, gerek.
m.+ sinca 4a/10
- mûm** <Ar. -1- Mum.
bal m.+ ı 35a/8
- mûmiyâ** <Gr. -12-İran'da İstahri şehrinde bir mağaranın damından damlayan berrak ve rengi siyaha yakın tedavi edici özelliği olan doğal bir zamk.
m. 31a/14, 31b/19, 33b/2, 34b/19, 61b/12, 77a/12, 102b/10, 116b/4, 117a/17, 118b/15
cevher-i m. 61b/10
ḥulāşa'-ı m. 77a/2
- mûmiyâ'** <Gr. -3- bk. mûmiyâ.
m.-ı maḥlûl 34b/3
m.-i baḥrî 78b/12
m.-i ma' denî 85a/12
- mûmiyâ'ü'l-aşli** <Gr.- Ar. -2- Vücutun başlangıcını oluşturan üç unsurdan biri.
m. 4b/3, 4a/19
- munakki** <Ar. -2- Temizlenmiş, ayıklanmış.
nuḥâs-ı m. 87a/5
zeheb-i m. 86a/5
- munzic** <Ar. -1- (Hastalık, yara vb. için) Olgunlaştıran, pişiren.
m.+ dır 71b/12
- murabbâ** <Ar. -1- Terbiye edilmiş, kaynatılmış kıvama geldikten sonra dondurulmuş meyve suyu veya tatlılar.
cevz-i buvvâ m.+ sı 94b/14

- murabbā'** <Ar. -3- bk. murabbā.
m.-i cevz-i buvvā 53b/13
m.-i kışrū'l-ütrüc 100a/10
m.-i zencebîl 53b/14
- murād** <Ar. -1- Olması, gerçekleşmesi arzu edilen şey, dilek; amaç.
m.+ ımız 3b/17
- muşâ' ad** <Ar. -26- Kaynatılıp yabancı maddeleri buharlaştırılmak suretiyle artırılmış, tasfiye edilmiş.
m. 50a/6, 81a/3
m.+ dan 82a/15
hâll-i m. 26b/19
kibrît-i m. 84a/7, 91b/4
şarâb-ı m. 24a/7
zîbağ-ı m. 7a/4, 81b/12, 81b/15, 82b/4, 82b/7, 84b/15, 86b/17, 88a/8
m.-i aşferi 82b/19
m.+ ı 26a/7, 30a/13, 33b/14, 41b/1, 50a/15, 50b/10, 80a/15, 87a/14
'uqqâb-ı m.+ ı 27a/13
zîbağ-ı m.+ ı 50b/2
- muşaffâ** <Ar. -18- Süzölmüş, yabancı maddelerden ayrılmış.
'asel-i m. 12b/14, 46a/17, 46b/19, 79b/18, 95a/4, 95b/3, 95b/11, 96a/6, 96b/2, 96b/11, 98b/18, 98b/3, 99a/5, 99b/1, 111a/7, 114a/10, 114b/12
şem' -i m. 46a/18
- musahhîn** <Ar. -1- Isıtan, ısıtıcı, kızdıran.
m.+ dir 19a/19
- müseviyye** <Ar. -1- Musa'ya ait.
ağdâm-ı m. 1b/14
- muṭahhar** <Ar. -2- Temiz, arınmış.
bârūd-ı m. 74b/3, 91b/4
- muṭavvel** <Ar. -1- Uzatılmış, tafsil edilmiş.
m. 71b/14
- mu' teber** <Ar. -1- İtibarlı, saygın güvenilir.
kütüb-i m.+ lerinden 2b/1
- mu' teberî** <Ar. -2- İtibarı, saygınlığı, güvenirliliği olan.
m.+ dir 53a/18
- mu' tedil** <Ar. -11- Uygun.
m. olan 4b/19, 5a/1
mizâc-ı m. olan 4a/2, 4a/4, 4a/6
m. 3b/9
nâr-ı m. 52b/3
m.-i müfreddir 3b/18
m.+ dir 3b/8, 4b/13
m.+ lerin 4b/12
- mu' tedilü't-ṭ-ṭül** <Ar. -1- Uygun zaman.
m. 82b/13
- muzırr** <Ar. -1- Zarar veren, zararlı.
m. 101b/14
- mübârek** <Ar. -5-
I. Hayırlı, uğurlu, bereketli.
m. 51a/12
II. Mübarek ot, mübarek diken, şevket otu.
duhn-ı m. 32a/9
hulâşa' -i tiryâğ-ı m. 79a/1
ma' cün-ı m. 96b/12
tiryâğ-ı m. 68b/4
- mübdâ'** <Ar. -4- İcad eden, yeni bir şeyler bulan, benzersiz.
m.-i tekvîni 5a/12
m.-i tevellüde 5b/3
m.+ dır 5b/16
nebâtiñ m.+ ı gibi ola 5b/1
- mübeddel** <Ar. -1- Değişmiş, dönüşmüş.
belesân-ı m. 31a/11
- müberrâ** <Ar. -1- Arınmış.
m.+ dır 3b/9
- müberred** <Ar. -1- Soğutulmuş.
m. 37a/3
- mübtedi** <Ar. -1- Bir şey öğrenmeye yeni başlayan, acemi.
m.+ lere 2b/5
- müceffif** <Ar. -2- Kurutucu.

- m.+ dir 92b/17, 110a/17
- mücerreb** <Ar. -8- Tecrübe olunmuş, denenmiş.
m. 2b/2
m.+dir 108b/18, 109a/5, 113a/13, 113b/10, 114b/19, 116b/1, 117b/12
- mücerred** <Ar. -1- Katıksız, saf.
m. kıokmağ 37b/19
- mücevvef** <Ar. -1- İçi oyuk, içi boşaltılmış.
türbüd-i ebyağ-ı m. 106b/13
- müdağrec** <Ar. -10- “zirüvend-i müdağrec”
Dişi ziravend (*Aristolochia rotunda*).
đulāřa’-i zirävend-i m. 104b/11
zirävend-i m. 12a/7, 13a/13, 62b/7, 63b/7, 67b/10, 79b/3, 114b/18, 116b/3, 118b/15
- müdävemet** <Ar. -1- Devam etme.
m.+ iyile 2a/7
- müdebber** <Ar. -26- Tedbir alınma, hazırlanma.
m. 21b/13, 73b/13, 101b/2
efyün-ı m. 62b/10, 77a/19
ferfiyün-ı m. 103a/17
füläd-ı m. 106b/17
kîmnün-ı m. 95a/19
lüf-ı m. 108a/11
milđ-i m. 27b/14, 45b/7, 46b/4, 81a/11, 81b/4, 88a/4, 88a/12
püryä-yı çerve-i m. “Çare olsun diye oluşturulmuş bir karışım.” 106a/15
sağmüniyâ’-i antâkî-i m. 96b/1
sağmüniyâ’-i m. 84b/2
tütiyâ’-i m. 22b/14
zâc-ı m. 114b/11
zerâriğ-i m. 103b/18
m.-i lağm-ı af’î 107b/19
m.-i mağmüde 104b/13
m.-i şabr 103b/6
m.+ i 83b/5
- müferriğ** <Ar. -8- Ferahlık veren, i açan, i açıcı.
m. 81a/4, 101a/19
đabb-ı m. 101a/8
đabb-ı m.-i kebîr 100b/14
m.-i mâ’ 47a/19
đabb-ı m.-i şağîr 101a/3
m.+ dir 41b/4, 55b/9
- müferriğât** <Ar. -1- Ferahlık veren ilaçlar.
m.-ı ‘acîbedendir 94a/8
- müfettiğ** <Ar. -3- Açan, açıcı.
đabb-ı m. 102b/15
đulāřa’-i m. 67b/7
m.+ dir 90b/3
- müfred** <Ar. -2- Tek, basit.
m. 3b/18
mu‘tedil-i m.+ dir 3b/18
- müfredât** <Ar. -1- Basit, mürekkep olmayan, terkipsiz olan şeyler.
m.+ in 2b/3
- müfriğâ** <Ar. -2- Aşırı.
đarekât-ı m. 3a/18
sükün-ı m.+ dır 3a/18
- müherrâ** <Ar. -3- Kaynama, iyice kaynama.
m. olunca 14a/13, 19b/15, 20a/2
- mühim** <Ar. -1- Önemli.
m. olan 2b/7
- mükelles** <Ar. -47- Yakarak toz haline getirmek veya gelmek; kirecimsi bir hale gelmek.
m. 7a/3, 7a/5, 70b/16, 88a/5, 89a/4, 93b/8, 112a/17
‘ağreb-i m. 59b/4
‘ağm-i insân-ı m. 118b/16
‘ağm-i kığf-ı m. 110a/7
duhn-ı m. 89a/8
erneb-i m. 67a/19
fiğza-i m. 84b/12
đacer-i m. 41b/10
đarnü’l-ıyyel-i m. 27b/10
nuğâs-ı m. 45b/12

- şedef-i m. 110a/6
şebb-i m. 48b/14, 49a/2
taş-ı m. 84b/15
taşır-i m. 43a/6, 45b/2, 46b/16, 47a/1,
80a/4, 84b/15, 88b/2, 90b/4
üşrüb-i m. 40a/19
zâc-ı m. 26b/19, 27b/15, 34a/4,
43a/12, 53a/14, 81b/5
zeheb-i m. 90b/14, 100b/14
zîbağ-ı m. 85a/16
m.-i 'abd 82b/8
taşır-i m.-i ebyazı 41a/8
m.-i çarn-ı iyyel 77a/14
m.-i kımar 88a/12
m.-i taşır 47a/15
m.-i zeheb 87b/5
m.+ den 59b/12, 88a/9
şebb-i m.+ i 72a/4
- mükerrerü'l-verd** <Ar. -2- Gül şarabı.
m. 22b/2, 64b/1
- mükevvenât** <Ar. -1- Yaratılmış şeylerin
tamamı, varlıklar.
m.+ dan 4a/15
- mükeyyef** <Ar. -1- Keyiflendirilmiş.
hâbb-ı m. 101a/19
- mülâkî** <Ar. -2- Kavuşan, birleşen.
m. olmak 3a/14
hârârete m. olmak 3a/12
- mülâzimet** <Ar. -1- Bir işi ısrarla yapma,
devam ettirme.
m.+ iyle 2a/2
- müleyyin** : <Ar. -1- Yumuşatıcı, sulandırıcı,
müshil.
m. 29a/1
- mülgame** <Ar. -2- Karıştırmak, bulaştırmak.
m. édüp 48b/11
m. 81b/8
- mülûhât** <Ar. -1- Tuzluluk.
m.+ ları 29b/17
- mülûkî** <Ar. -2- Baş ağrısına, hafakana,
sevdaya bağlı bütün hastalıklara iyi
gelen bir tür macun.
cevâriş-i dârçin-i m. 94b/11
ma' cün-ı belâdur-ı m. 97b/10
- münâfi'** <Ar. -1- Zıt, aykırı.
m. 107a/14
- münâsib** <Ar. -17- Uygun, yerinde.
m. 30b/2, 57b/7, 61a/1, 70b/11
miyâhât-ı m. 38b/5
m.+ dir 19b/1, 30b/2, 35a/14, 47a/14,
51a/13, 56a/16, 56b/11, 56b/12,
56b/13, 72b/5, 94b/19
ma' âcîn-i m.+ e 92b/2
- münevvim** <Ar. -1- Uyuşturucu, uyutucu.
merhem-i m. 110b/17
- münfağ** <Ar. -1- Harlanmış, kızgın (ateş).
nâr-ı m. 29a/11
- Münferitüs** <? -1- Bir hekim.
M. 94a/18
- Münhazim** <Ar. -1- Hazm olunan.
m. olur 3b/5
- münkağ'** <Ar. -5- Arada bağ kalmayan,
ayrılmış.
m. olduĝda 91b/6
m. olunca 44b/1, 59b/11, 72b/17,
84b/9
- müntiniyye** <Ar. -1- Pis kokan, kokuşmuş.
çurûh-ı hâbişe'-i m.+ ye 29b/9
- mürattebe** <Ar. -1- Kural, tertip.
eşyâ'-i m. 92b/11
- mürdesenc** <Far. -11- Doğal kurşun oksit.
m. 93a/15, 112a/17, 113a/14,
113b/18, 115a/5, 115b/6, 116a/16,
117a/14, 117b/9, 118a/6
m.-i aşfer 115a/13
- mürdesencân** <Far. -1- bk. mürdesenc.
m. 113b/3
- mürdesencâr** <Far. -1- bk. mürdesenc.
m. 113b/14
- mürdeseng** <Far. -2-bk. mürdesenc.

- m. 114b/15
m.+ i 91b/18
- mürdümük** <Far. -1- Mürdümük (*Lathyrus sativus*).
m. 118a/12
- mürekkēb** <Ar. -4- Birleşik, terkip edilmiş.
m. olan 3b/14, 3b/19
ayāric-i m. 96b/4
rūh-ı millî-i m. 29b/1
- mürekkēbāt** <Ar. -1- Birleşikler, terkip edilmişler.
m.+ iñ 2b/2
- mürr** <Ar.-62- Mirra adı verilen ve Arabistan'da yetişen bir ağaç ve o ağacın zamkı, usaresi (*Comiphora myrrha*).
duhn-ı levz-i m. 51b/6
m.-i mekkî 32a/5, 33a/1
m.-i şāfi "Küçük ve dikenli yaprakları zeytin yapraklarına benzeyen bir ağaççık ve bu ağacın gövdesini saran ince kabuğun yaralanmasıyla elde edilen reçine." 7b/16, 8a/7, 11a/9, 17b/1, 23a/9, 24a/6, 31a/13, 31b/18, 33b/2, 34b/18, 36b/6, 44a/12, 45b/5, 45b/7, 45b/8, 52b/19, 54a/7, 54b/11, 58a/17, 61b/3, 62a/15, 62b/6, 65b/7, 67b/16, 78b/2, 79a/3, 7b/13, 80a/7, 84a/9, 93b/3, 98b/5, 100b/12, 101a/13, 101b/12, 102b/16, 103a/13, 105a/8, 107a/5, 107b/6, 108b/8, 109a/19, 110b/6, 112a/1, 112a/7, 112b/11, 114a/12, 115a/8, 116a/2, 116a/11, 116a/17, 116b/18, 117a/10, 117a/17, 117b/7, 117b/16, 118a/11, 119a/5
duhn-ı m.-i şāfi 45b/4, 52b/16
- mürver** -17- Hanımeligillerden, yaprakları karşılıklı, demet durumundaki beyaz çiçekleri kurutulup haşlanarak hekimlikte nezle ve yumuşatıcı olarak yararlanılan ve suyu içilen, meyvesi zeytine benzer bir ağaççık (*L. Sambucus nigra*).
m. 'uşāresi 111b/8
m. çiçeği şuyı 14b/12
m. çiçeği 14b/10, 16a/6, 20b/9
tāze m. çiçeği 9a/6
ağaç-ı m. çiçeğiniñ şuyı 15a/1
m. yağı 117a/1
m. yemişi 17a/12, 43b/16, 68a/9, 103a/5
'aşir-i m. 43a/4
duhn-ı m. 113a/6
millî-i m. 100a/11
varağ-ı m. 57b/19
zehre-i m. 14b/3
- mürvereyn** -2- Mürver ağacı.
m. kabukları şuyı 14b/12
m. kabukları 14b/9
- mürverî** -1- bk. Mürver ağacına ait.
ağaç-ı m. çiçeği 15a/1
- müşelleşü'l-mu'arrıq** <Ar. -1- Üçlü terletici bir karışım.
rūh-ı m. 27a/19
- müşhil** <Ar. -15- İshal veren, bağırsakları temizleyen, kazuratu kolaylıkla dışarı attıran ilaç.
m. 71a/3, 85a/14
duhn-ı m. 43b/14
m.-i kıvādir 59b/9
m.-i laṭīfdir 79b/18, 80a/17, 83a/7
m.-i mu'arrıqdır 81b/7
m.+ dir 43b/14, 62a/17, 80b/19, 87a/11, 88b/9, 90a/4
m.+ e 112b/9
- müşhilāt** <Ar. -5- İshal veren ilaçlar.
m. 82a/11, 82b/4, 87b/11, 88a/2
m.+ dan 102a/16
- müşhilü'l-cāmi'** <Ar. -2- Şarap tortusundan

elde edilen bir tür ishal edici terkip.
(Terkibin yapılışı için metinden bk.
74b/18)
hulāşa'-i tārīr-i m. 74b/15, 75a/15

müşhilü'l-mu'arrık <Ar.-2- Terletici bir
müşhil.
m.+ dır 49a/6, 85b/2

müşhilü'l-mukay <Ar.-6- Kusturucu bir
müşhil.
m. 83a/14, 84b/4
m.+ dır 69a/8, 79b/14, 84a/17, 87b/12

müsta'mel <Ar.-8- Kullanılmış, kullanılan.
m.+ dir 27a/7, 38a/13, 46a/5, 50a/4,
50b/1, 56a/9, 76b/6, 8b/10

müstehsen <Ar.-1- Güzel sayılmış,
beğenilmiş.
m. éder 39b/12

müşābehet <Ar.-2- Benzeyiş, benzerlik.
m. 6a/18
m.+ i 6a/6

müşābih <Ar.-2- Benzeyen, benzer.
m.+ dir 6a/10, 6a/17

müşāhede' <Ar.-1- Gözlem, gözlem
sonucunda varılan görüş.
m.-i a' māl-i tecrübiyye étmegin 1b/12

müşk <Far.-22- Misk otu (*Moschiferus*).
m.-i tārāmšī' köki 8a/9
m.-i tārāmšī' <Far.- Ar. "Girit otu,
geyik otu" 9b/5, 13b/7, 19a/3, 22b/19,
23b/5, 36a/19, 45b/15, 68a/10, 68b/9,
76b/13, 79a/15, 7b/2, 89b/1, 8b/11,
98b/15, 99b/17, 106b/1, 108b/9,
109a/18, 112a/7
m.-i tārāmšī'-i tārī 66a/19

müştegal <Ar.-1- Aevli.
m. 88b/7

müştemil <Ar.-2- İçine alan, kapsayan, ihtiva
eden.
m. eyledik 2a/18
m. kılp 2b/4

müşteri <Ar.-6- Jüpiter; kurşun, kalay, lehim.
m. 48b/11, 50a/14
bādzehr-i m. 68a/14
hulāşa'-i m. 70b/15
pādzehr-i m. 67b/2
m.+ yi 70b/16

müte'akib <Ar.-1- Birbiri ardınca gelen.
tefrīk-i m. 3b/12

müte'āvile <Ar.-1- Uzayan.
emrāz-ı m.-i ' ufūniyyeye 57b/4

mütevellidāt <Ar.-1- Doğmak suretiyle
dünyaya gelen canlılar, doğanlar.
m. 4a/16

müzeccec <Ar.-5- Sırça, cam, şişe.
m. 25a/12, 43a/11, 47b/3, 76a/17,
84a/14

müzmin <Ar.-3- Süregelen, kronik.
m. 16a/11, 71b/14
şakīka'-i m.+ e 69a/18

müzminiye <Ar.-4- Devam eden, süreğen,
kronik hastalık.
emrāz-ı m. 92a/5, 102b/5
hummā'-ı m. 29b/1
emrāz-ı m.+ ye 20a/1

N

nabz <Ar.-3- Kalp atışı sebebiyle ortaya çıkan
kan basıncından dolayı atar
damarlarda ve özellikle bilek atar
damarında duyulan vuruş ve bu
vuruşun duyulduğu atar damar, nabız.
n. 42a/8
n.+ ina 57b/5, 110b/18

nafaqalan- <Ar.- T.-1- Beslenmek, bir şey ile
geçinmek
n.- ur 6b/13

nāfi' <Ar.-366- Faydalı, yararlı.
n. 113b/1, 113b/10, 116b/1
n.+dir 8a/5, 8a/16, 9a/6, 10a/3,

10a/17, 11a/19, 11b/8, 11b/16, 12a/4,
12b/19, 13a/11, 13b/4, 13b/16, 14a/9,
14b/18, 15b/14, 16a/4, 16a/12, 17b/6,
18b/18, 19b/12, 20a/1, 20b/3, 20b/16,
21a/13, 21b/1, 22a/15, 22b/17,
22b/18, 23a/7, 23b/3, 25a/4, 25b/2,
25b/15, 25b/19, 26a/15, 26b/6, 27a/6,
27b/1, 27b/8, 28b/19, 29a/8, 29a/9,
29a/16, 29b/2, 29b/7, 29b/9, 30a/4,
30a/9, 30a/10, 30b/7, 30b/8, 30b/16,
30b/18, 31a/5, 31a/13, 31b/3, 31b/12,
32b/3, 32b/6, 32b/7, 32b/18, 32b/19,
33a/7, 33a/13, 33a/17, 33b/12, 34a/3,
34a/12, 34a/19, 35a/5, 35a/6, 35a/12,
35a/13, 35a/15, 35b/4, 35b/7, 35b/8,
35b/10, 35b/13, 35b/14, 35b/15,
35b/16, 35b/17, 36a/5, 36a/11,
36b/19, 37a/8, 38a/6, 38a/7, 38a/10,
38a/12, 38a/15, 38a/18, 38a/19,
38b/6, 38b/10, 38b/11, 38b/15,
38b/16, 39a/18, 39a/16, 39a/17,
39b/2, 39b/4, 39b/6, 39b/7, 39b/15,
40a/1, 40a/2, 40a/12, 40a/19, 40b/7,
40b/8, 40b/15, 41a/6, 41a/14, 41b/9,
41b/13, 41b/16, 42a/1, 42a/3, 42a/8,
42a/17, 42b/6, 42b/12, 43a/1, 43a/9,
43a/18, 43b/3, 43b/4, 44a/4, 44a/8,
44a/18, 44b/6, 44b/10, 44b/14,
45b/11, 46a/11, 46a/15, 46b/8,
46b/18, 47b/1, 48a/10, 48b/9, 49a/6,
49a/7, 49a/8, 49b/8, 50a/3,
50b/8, 50b/18, 50b/19, 51a/13, 51b/1,
51b/4, 51b/5, 51b/8, 51b/16, 51b/17,
51b/18, 52a/1, 52a/15, 52b/7, 52b/6,
53a/5, 53a/6, 53a/16, 54a/1, 54a/3,
54a/5, 54b/1, 55a/3, 55a/17, 55b/8,
55b/15, 57a/16, 58a/9, 58a/10,
58a/11, 58a/13, 58a/14, 58a/16,
59b/19, 60b/2, 60b/9, 60b/16, 61a/3,
61a/14, 61a/19, 63a/11, 63b/6, 64a/1,

64a/2, 64b/3, 64b/17, 65a/4, 65a/12,
65b/18, 66a/8, 66a/16, 66b/8, 66b/19,
67b/16, 68a/1, 68b/16, 69a/10,
69a/18, 69b/7, 69b/11, 70a/1, 70b/4,
70b/6, 71a/4, 71a/14, 71a/15, 71a/17,
71a/18, 71a/19, 71b/14, 71b/16,
72b/16, 73a/3, 73a/12, 73b/8, 73b/19,
74a/6, 74a/15, 74b/10, 74b/17, 75b/6,
76a/9, 76b/4, 76b/17, 78a/19, 80b/18,
81a/7, 82a/6, 82b/1, 83a/14, 83b/19,
84a/6, 84b/7, 85a/7, 85a/9, 85a/15,
86a/5, 86b/1, 86b/15, 87a/10, 87b/4,
87b/13, 89b/16, 90a/1, 90a/13, 90b/8,
91a/4, 91b/9, 91b/16, 92a/5, 92b/5,
92b/6, 93a/4, 93a/5, 93b/7, 94a/17,
94b/10, 94b/12, 94b/18, 95a/7,
95a/18, 95b/5, 95b/13, 95b/15, 96a/2,
96a/8, 96a/18, 96b/5, 96b/14, 97a/5,
97a/14, 97b/4, 97b/11, 97b/13, 98a/4,
98a/11, 98a/18, 98b/10, 98b/12,
99a/12, 99b/3, 99b/11, 100b/13,
100a/17, 101a/2, 101a/4, 101a/11,
101b/6, 101b/11, 102a/11, 102b/8,
103a/3, 103a/9, 103a/16, 103b/4,
103b/13, 104a/5, 105a/6, 105a/12,
105a/15, 105a/19, 105b/5, 105b/9,
105b/16, 106a/3, 106a/13, 107a/2,
107b/1, 107b/14, 108a/6, 108a/11,
108a/17, 109b/4, 109b/9, 109a/11,
109b/17, 110a/9, 110a/18, 110b/3,
110b/10, 111a/4, 111b/4, 111b/15,
112b/9, 112a/11, 112b/18, 113a/13,
113a/16, 113b/18, 114a/11, 114b/2,
115a/5, 115a/11, 115a/17, 115b/11,
115b/16, 115b/5, 116a/4, 116b/7,
116b/13, 117a/1, 117a/6, 117a/13,
117b/6, 118a/5, 118a/9, 118b/3,
118b/11, 118b/18, 119a/14

nağc <Ar. -12- Suda ıslanma.

n. edüp 49a/10, 51a/15, 52b/19,

- 59b/6, 60b/18, 62a/19, 65b/9, 66a/9,
70b/8, 70b/13, 70b/17
n. 66b/12
- nākışū'l' akl** <Ar. -1- Unutkanlık.
n. 33a/12
- nākīh** <Ar. -1- Hastalıktan yeni iyileşen,
nekahat döneminde olan.
n.+ lere 55b/15
- nām** <Ar. -1- Lakab, ün.
n. 96a/10
- na' nā'** <Ar. -21- Nane (*Mentha piperita*).
n. 6a/14, 7b/3, 9b/8, 12b/9, 16b/8,
22b/19, 34b/17, 36b/3, 54b/4, 56b/17,
57b/9, 57b/17, 61b/2, 62b/6, 63b/12,
95b/9, 109a/6, 112b/19
duhn-ı n. 112a/3, 118a/19
hamīre'-i n. 100a/9
- nānḥuvāh** <Far. -8- Anason (*Pimpinella*
anisum) krş. anīsūn.
n. 68a/11, 79b/4, 95a/3, 95b/1,
95b/17, 98a/19, 101a/15, 108b/2
- nār** <Far. -45- I. Nar ağacı ve meyvesi
(*Punicagranatum*).
n. çiçeği 110a/5
mā'-i zehre-i n. 9b/15
II. Ateş, od.
n. 71a/19
n.-ı hafif 26a/6, 27a/15, 34b/15,
44a/15, 49a/19, 93a/10
n.-ı kavī 26a/17, 26a/7, 27a/17,
29a/19, 34b/11, 38a/4, 49b/9, 82b/18,
83a/6, 87b/19, 91a/19
n.-ı kavīde 83b/11
n.-ı ma' kuse 74b/4
n.-ı mu' tedil 52b/3
n.-ı münfaḥ 29a/11
n.-ı remād 52b/2, 54a/12, 58a/5
n.-ı şedīd 29a/4, 29b/11, 40b/17,
41a/19, 42b/8, 49a/19, 52a/10,
72a/15, 75b/1, 82b/15, 88a/19,
- 93b/11, 93b/18
n.+ a 83a/1, 83a/19
ḥarḳ-ı n.+ a 113b/1
n.+ da 81a/5, 88b/15
n.+ m 76a/1
- nārcīl** <Far. -2- Hindistan cevizi (*Cocos*
nucifera). krş. buvvā.
n. 33a/4, 99a/3
- nārdīn** <Ar. -15- Nerdin (*Nardus stricta*).
n. yağı 44b/13
n. 23b/10, 36a/17, 36b/3, 54b/13,
61b/2, 63b/11, 64b/6, 79a/12, 100a/5,
109b/6, 113a/3
duhn-ı n. 32b/13, 44b/8, 112a/2
- nārdīnū'l- aklīḥ** <Ar.-1- Sümbül-i Rūmī
(*Nardostachys jatamansi*).
n. 97a/8
- nārenc** <Ar. -17- Turunç (*Citrus aurantium*).
aşīr-i n. 77b/1
duhn-ı kışt-ı n. 68a/17
duhn-ı n. 78b/17
kışt-ı n. 9b/14, 20b/6, 21a/17, 36b/2,
54b/6, 56b/6, 57b/17, 63b/10, 67a/13,
102b/3, 109a/12
n.+ i 6a/15
n.+ iñ 6a/14
- nārū'l- ḥizāne** <Ar.-1- Herhangi bir maddeyi
yüksek ateşte pişirmek.
n. 54a/10
- nārū'l-remād** <Ar.-2- Ateş külü.
n. 24b/18, 51a/3
- nāşūrlı** <Ar. – T. -1- Basur deliğinde,
hemoroidde meydana gelen hastalıklı
hal, basurlu.
n. yaralara 113b/1
- nāşī** <Ar. -1- İleri gelen, neşet eden.
n. olan 92b/9
- naṭrūn** <Ar. -2- Doğal sodyum bikarbonat.
n. 93a/7, 93b/4
- nazar** <Ar. -1- Bakma, bakış.

- n. şaldıkda 2a/10
- nażc** <Ar. -2- Olma, olgunluk.
n. bulduğından 5b/10
n.-ı kâmil 5b/2
- nâzenin** <Ar. -1- Narin, nazlı.
‘ömr-i n.+ i 1b/10
- nâzîr** <Ar. -1- Benzer, eş.
n.+ dir 104a/19
- nâzile** <Ar. -7- Nezle, vücudun herhangi bir yerinden gelen akıntı.
n.+ sine 22b/16
n.+ye 35a/13, 39a/14, 51b/1, 73b/7, 89a/12, 101a/1
- nażm** <Ar. -1- Vezinli, kafiyeli söz.
n. 2a/10
- ne** -2- Ne.
n. 7a/7, 83b/16
- nebât** <Ar. -13- Topraktan çıkan her türlü şey, bitki.
n. 4a/17, 6b/9, 6a/10, 6b/10, 100b/17, 106b/14, 108b/17
n.+ dan 6b/6, 6b/13
n.+ ı 6b/13
n.+ in mübdâ’ı gibi ola 5b/1
n.+ in 5a/12, 6b/12
- nebâtât** <Ar. -2- Bitkiler.
n. 5b/13
cemî‘-i n.+ in 5a/13
- necâr** <Ar. -1- Buhar, nem.
zarar-ı n.-ı zîbaķı 35b/12
- necâriyye** <Ar. -1- Buharlı, nemli.
ħammâm-ı n.+ de 28b/10
- necîl** <Ar. -2- Ayruk otu (*Agropyrum repens*).
n. 13a/2
‘aşîr-i n. 9b/5
- nedâ** <Ar. -12- Nemli, çiğli, rutubetli.
n.+ ye 28a/13, 30a/13, 41b/1, 42b/17, 45a/16, 45a/19, 46a/7, 50a/15, 52a/11, 85b/9
mekân-ı n.+ da 28a/15
- mekân-ı n.+ ye 40b/2
- nef** <Ar. -2- Menfaat, fayda.
n.+ i 92b/17
n.+ ine 2b/2
- nefes** <Ar. -1- Nefes, soluk.
zîķ-i n. 51b/14
- nefsaniye** <Ar. -1- Nefs, nefse ait.
ķuvâ-yı n.+ dir 4b/3
- nefsü’-d- dem** <Ar. -1- Kan tükürme.
n. 41a/14
- neft** <Ar. -1- Ham petrol, nef t yağı.
duhn-ı n. 113a/7
- nehâr** <Ar. -1- Gündüz, gün.
n.+ ı 4a/3
- nehş** <Ar. -1- Yılan sokması.
n.-i af’î 39b/18
- nemâ** <Ar. -3- Büyüme, gelişme.
n. 6a/2, 6b/8
n.+ sı 6a/18
- nemâm** <Ar. -1- Keklik otu (*Thymus glaber*).
n. 6a/13
- Nemçe** <? -1- Avusturya, Avusturyalı.
N. 45b/1
- nemgîz** <Far. -1- Nemli, ıslak.
n. 28a/14
- neml** <Ar. -1- Karınca.
n.-i kebîr 34a/12
- nemle** <Ar. -2- Karıncalanma biçiminde ortaya çıkan ve hızla yayılan, sivilce şeklinde, ateşli ve yakıcı bir tür alerjik cilt hastalığı.
n.+ ye 91b/11, 117a/5
- nepente** <Gr. -1- Eski Yunanlılarca acı ve üzüntüyü unutturduğu farz olunan bir ilaç.
n. 77b/7
- nercis** <Ar. -10- Nergis (*Narcissus*).
n. 7b/5, 8b/1, 13b/19, 54b/13, 63b/11, 67b/9, 110b/11

- mā'-i n. 15b/3
zehre-i n. 28b/3, 109b/12
- nesne** <Ar. -5- Nesne, şey, bir şey.
n. 47b/8, 54a/11, 83b/2
n.+ ye 7a/10, 7a/11
- neşā** <Far. -1- Nişasta.
n. 101a/18
- neş'e** <Ar. -1- Neşe, keyif.
n.+ yi 2a/12
- neşf** <Ar. -2- Büyüme, yeniden ortaya çıkma.
n. 6a/2, 6b/8
- nev'** <Ar. -14- Tür, çeşit.
n. 3a/2, 3b/8, 5a/14, 6a/12, 6a/4
n.-i aher 6a/5
n.-i aherden 6a/11
n.+ iñ 6a/1, 6a/2
şüret-i n.+ iñ 5b/16
n.+ indir 3a/19
envā'-ı n.+ ine 92b/4
n.+ iniñ 6a/4, 6a/6
- nevāzil** <Ar. -14- Nezleler.
n. maražına 83b/19
n. 104b/8
n.-i qadīm 38a/9, 82a/6, 85a/12
n.+ e 58a/11, 66b/8, 109b/4
n.+i 26b/17, 38b/7, 41a/7, 51b/19,
62a/17, 92b/18
- nevbet** <Ar. -3- Nöbet, sıra, hastalık
nöbetleri.
n. vaktinde 28b/12
vaqt-i n.+ de 19a/10
n.+ den 104a/16
- nev'iyye** <Ar. -1- Neve, çeşit, cinse ait.
şüret-i n. 6b/17
- nevm** <Ar. -1- Uyku.
n.-i yeqazadır 3a/7
- nevre** <Ar. -3- Kireç.
n. 43a/19, 88a/18
n.-i mağsül 113b/2
- nevyü'l-hüh** <Ar.-1- Şeftali (*Persica vulgaris*)
çekirdeği.
n. 63a/2
- nevyü'l-karāşiyā** <Ar.-1- Kiraz (*cerasus avium*)
çekirdeği.
n. 63a/2
- nezfü'd-dem** <Ar. -1- Kanama.
n. 110a/1
- nezfü'd-demü'l-bevāsir** <Ar. -1- Basurdan
kaynaklı kanama.
n. 92a/12
- Niköle** <? -7- Bir hekim.
N. 96a/7, 96a/9, 96a/18, 96b/4
N.+ niñdir 94b/17, 95a/16, 97a/3
- Nikölevüs** <? -2- Bir hekim.
N. 100a/14, 96b/13
- nıkrīs** <Ar. -34- Ayak şişmesi, gut hastalığı.
n. 40a/5, 40b/6, 50a/2, 51a/7, 58a/11,
64b/16, 66b/7, 69a/9, 71a/18, 73a/12,
80b/18, 85a/13, 89a/14, 104a/19,
117b/18
n.+e 29a/15, 30b/17, 34a/3, 35b/15,
39b/1, 46b/6, 46b/18, 82a/5, 85a/6,
95a/18, 96b/14, 105b/16, 108b/18,
109a/10, 115b/4
veca'-ı n.+ e 26a/2, 30a/10
n.+ ı 32b/4, 91a/11
- nilüfer** <Far. -8- Nilüfer çiçeği (*Nymphaea*).
n. 9a/7, 11a/4, 14a/2, 18a/5, 20b/8,
duhn-ı n. 111a/18, 114b/3
mā'-i n. 45a/14
- nımbirşit** <Far. nım - Ar. birşit -1- Rafadan, az
pişmiş.
şığār-ı beyz-i n. 35b/2
- nīsān** <Ar. -1- (Bir şeyin) arkası.
n.-ı mā's 91a/8
- nışf** <Ar. -73- Yarım, yarı.
n. 8b/8, 10a/15, 19a/7, 20a/19, 22b/4,
19a/9, 24a/3, 24a/18, 35a/2, 37b/17,
42b/17, 44a/8, 48b/18, 51b/6 53a/9,
53b/12, 54a/10, 55b/6, 57a/7, 57a/14,

- 61b/19, 64b/10, 64b/15, 65b/10, 66a/5, 67a/9, 67b/3, 67b/6, 68a/17, 71a/7, 73a/16, 75a/5, 77a/6, 77b/6, 82b/3, 83b/19, 84a/11, 85b/3, 90a/16, 91a/13, 93a/6, 93a/7, 93a/9, 97a/11, 97b/8, 98b/13, 100a/11, 100b/11, 100b/16, 101a/6, 101b/3, 101b/4, 102b/18, 102b/19, 102b/7, 103a/8, 103a/14, 104b/10, 105b/10, 106b/2, 106b/19, 107a/12, 108a/9, 108b/17, 109a/3, 111a/15, 11b/15
n.+ı 37a/19, 49b/16, 62b/17, 81a/19, 90b/1, 90b/10
- nisbet** <Ar. -1- Kıyaslama, ölçü.
n. 5a/13
- nisyân** <Ar. -4- Bunama, unutkanlık.
n.+ a 33a/12, 97b/11, 98a/3
n.+ ı 92b/7
- nişâsta** <Far. -3- Nişasta.
n. 101b/7, 106b/8, 107a/16
- nitekim** -2- Gerçekten, hakikaten,
nasıl ki...
n. 6a/12, 6a/19
- nizâm** <Ar. -1- Usul, tertip.
şerî^c at-ı n. 2a/6
- nohûd** <Far. -1- Nohut (*Cicer arietinum*).
n. 67b/19
- nuhâ^c** <Ar. -2- Omurilik, murdar ilik.
n.+ dır 5a/12
n.+ ı 82a/7
- nuhâs** <Ar. -13- Bakır.
n. 6b/1
inbîk-i n. 38b/18
n.-ı aḥmer 21b/14
n.-ı inbîk 40a/11
n.-ı inbîkde 39b/10
n.-ı munakḳî 87a/5
n.-ı mükelles 45b/12
n.+ da 46b/1
inbîk-i n.+da 40a/16, 41b/7, 42a/12,
- 42a/19, 51a/16
- nuḳū^c** <Ar. -2- Değişik bitkilerin suyundan
yapılan şurup.
n. édüp 39b/9
n. 23b/14
- nuḳūd** <Ar.-1- Nakitler, paralar.
n.-ı sermâyeyi “kazançlar, paralar”
1b/9
- nu^c mân** <Ar. -1- “şakūyık-ı nu^c mûn” Gelincik
çiçeği (*Papaver rhoeas*).
n. 62a/13
- nûstere** <Ar. -1- Zambak (*Lilium candidum*).
belesân-ı n. 31a/18
- nûşâdır** <Far.-1- Nişasta, amonyak.
duhn-ı n.102b/17
- nûşâre** <Ar. -4- Talaş, yonga.
n.-i ḳarn-ı iyyel 112a/7
n.+ si 17b/16
n.+ sin 25a/12, 73b/2
- nûşâre^c** <Ar. -3- bk. nûşâre.
n.-i ḡiyâḳū 16a/16
n.-i ḳarnü^cl-iyyel 62b/15
n.-i şandalü^cl-ebyaḏ 41b/5
- nüzül-i mâ^c** <Ar. -1- Katarakt.
n.+ i 105a/18

O

- ol-** -250- Olmak.
o.- a 95a/8
^catîḳ o.- a 30b/4
beyân o.- a 2b/6
ḥabbe o.- a 73a/1
ḥâşıl o.- a 4b/9
ḳan gibi o.- a 83b/1
men^c o.- a 63a/15
muḥtâc o.- a 83b/17
nebâtîñ mübdâ^cı gibi o.- a 5b/1
o.-an 4b/11, 5a/8, 5a/10, 6b/12, 9a/5,
13b/4, 16a/3, 17a/10, 18a/16, 18b/11,

30b/17, 32a/19, 35b/6, 35b/17, 39b/5, 43b/2, 44b/16, 45a/13, 45b/1, 52a/1, 52a/2, 55b/15, 62a/4, 64a/14, 71b/15, 76b/5, 83a/13, 94b/18, 95a/17, 96b/6, 97a/4, 98a/10, 100b/19, 101b/5, 101b/10, 103b/13, 105b/15, 108a/15, 108b/6, 110a/9, 110b/2, 112b/7, 112b/18, 116b/12 ‘ārız o.- an 118b/19 berāber o.- an 4a/3 hādīş o.- an 14a/8, 83b/16, 97b/13 kā’in o.- an 40b/14 ma‘dūm o.- an 3b/11 mevşūf o.- an 2a/1 mizāc-ı mu‘tedil o.- an 4a/2, 4a/5, 4a/6 mu‘tedil o.- an 4b/19, 5a/1 mühim o.- an 2b/7 mürekkeb o.- an 3b/14, 3b/19 nāşī o.- an 92b/10 yanıcı o.- an 7a/9 zāhir o.- anlar 5b/12 o.- anlara 31a/12, 33a/12 ‘ārız o.- anlara 92a/11 şāğır o.- anlara 33a/12 gēc o.- dı 4a/14 hālāş o.- dı 2a/11 muhtelif o.- dı 4a/15 o.- duğı 6a/8 hāşıl o.- duğı 6a/7 vākıf o.- duğımdan 1b/13 vākıf o.- duğımız 2b/2 o.- duğda 83a/1, 94a/2 hāl o.- duğda 30a/14 karīb o.- duğda 93a/11, 119a/11 münkaṭı‘ o.- duğda 91b/6 muhtelif o.- duğlarından 4a/12 muhtelif o.- mağla 4a/9 zıdd o.- mağla 4a/8 harārete mülākī o.- mağ 3a/12	mağhar o.- mağ 2a/10 mülākī o.- mağ 3a/14 hāşıl o.- ması 5b/16 o.- masıyladır 5a/18 hāl o.- mayanı 45a/17 o.- maz 101b/14 hāric o.- maz 7a/4, 7a/6 muhtāc o.- maz 112b/9 muḥammer o.- muş olur 84b/10 ‘ağd o.- muş 103b/8 ihrāk o.- muş 80b/3 pūşide o.- muş 2a/2 taş‘id o.- muş 83a/18 terbiyye o.- muş 97a/16 teşmi‘ o.- muş 47a/10 zevb o.- muş 49a/17 o.- muşdur 5a/14 tecribe o.- muşdur 114a/6 o.- sa 5a/14 ‘ārız o.- sa 55a/7 defn o.- sa 6a/16 ma‘lūm o.- sun 3b/2 o.- unca 71b/3, 86a/2, 88a/16 hāl o.-unca 17a/5, 36a/1, 41a/18, 50a/11 kırmızı o.- unca 81a/5 maḥv o.- unca 18b/19 muḥammer o.- unca 60b/17 müherrā o.- unca 14a/13, 19b/15, 20a/2 münkaṭı‘ o.- unca 44b/1, 59b/11, 72b/17, 84b/9 şābit o.- unca 50a/8 o.- up 3b/4 ‘ağd o.- up 73b/4 hāl o.- up 50a/19, 75a/2 peydā o.- up 6b/7 şābit o.- up 30a/12, 7a/11 teklīs o.- up 80b/3 zāhib o.- up 92a/19
---	--

zevb o.- up 83b/1
o.-ur 6a/18, 6a/5, 6b/8, 6b/9, 26b/4,
26b/15, 28a/14, 27a/18, 28b/11,
33b/17, 35a/10, 40a/17, 41b/1,
42b/18, 45a/19, 48a/6, 50a/19, 50b/5,
54a/11, 59b/6, 60a/14, 61b/16,
69a/15, 70b/10, 71a/7, 73b/5, 75a/13,
75b/11, 76a/6, 81a/16, 83a/7, 83b/2,
83b/13, 86b/6, 86b/13, 87a/7, 87b/10,
88a/11, 88b/1, 88b/17, 89b/15, 91a/9,
92a/19, 93b/11, 93b/16, 94a/2, 94a/4
‘aḳd o.- ur 72a/6, 90b/6
beyāza mā’il o.- ur 6b/14
duhn-ı muḥammer o.- ur 75a/2
ḡalīz o.- ur 3b/4
ḥall o.- ur 40b/2, 42b/17, 42b/9,
45a/17, 46a/8, 48b/12, 50a/16,
52a/11, 59b/1, 85b/9
ḥāric o.- ur 7a/3, 7a/5
ḥāşıl o.- ur 3b/7, 5b/6, 6a/15, 6a/16,
6a/5, 6b/1, 6b/2, 6b/11
kāmīl o.- ur 6a/4
ma‘dūm o.- ur 3b/13
mālīk o.- ur 7a/14
merhem o.- ur 113b/8
mu‘īn o.- ur 12b/4, 25b/16, 42a/10,
42a/15, 46a/2, 54a/4, 89a/17, 94b/12,
97b/12
muḥammer olmuş o.- ur 84b/10
mūnhażim o.- ur 3b/5
şābit o.- ur 75a/5, 76a/3, 83b/12,
85a/4
şāfī o.- ur 30a/17
sufūf o.- ur 83b/7
tamām o.- ur 6a/3
tevellūd o.- ur 6a/12
vāḳı‘ o.- ur 6a/11
yeşil zımād o.- ur 116a/13
zāhir o.- ur 4b/5, 5a/17, 5b/3
zevb o.- ur 76a/7

o.- ursa 101a/3, 6a/18

ol -11- O. (sıfat).

o. 2a/12, 4b/6, 5a/14, 5b/1, 6a/2, 6a/5,
6b/11, 6b/13, 6b/15, 28a/17, 94a/5

olun- -11- Olunmak.

şürb o.- a 3b/3

ḡamr o.- an 23b/14

ta‘bīr o.- an 16a/10

o.- sa 26a/2, 27a/6

ilhāk o.- sa 38a/14

isti‘māl o.- sa 39b/13, 42b/4

tedbīr o.- sa 7a/7

zīkr o.- sa 3b/15

zīkr o.- ur 3a/5

on -430- On.

o. altı 8a/12, 9a/1, 9b/12, 11a/7,
13a/2, 13a/12, 13a/19, 14b/17, 15a/8,
16a/8, 18a/2, 18a/9, 18a/11, 18b/15,
19b/6, 20b/8, 20b/13, 21a/9, 21a/17,
22a/13, 22b/14, 23a/16, 36a/7,
32a/16, 48a/12, 48b/3, 49b/3, 53b/13,
53b/14, 53b/16, 55a/10, 56b/10,
57a/17, 60b/6, 61a/14, 61b/1, 62a/9,
64a/3, 65a/5, 66a/6, 66b/10, 67a/16,
67a/17, 67b/12, 67b/16, 68b/4,
71b/17, 72b/13, 73b/10, 73b/13,
75a/17, 78a/2, 78a/15, 78b/1, 78b/10,
82a/9, 86a/6, 86b/16, 86b/17, 87a/5,
88a/12, 89b/17, 90a/6, 92b/14, 93b/1,
93b/8, 93b/13, 95a/14, 100b/17,
101b/15, 102a/12, 102b/2, 105b/12,
106a/11, 107a/5, 108a/12, 111a/1,
112a/13, 113a/9, 113b/14, 114b/12,
114b/16, 115a/3, 115b/13, 115b/7,
116a/6, 116a/10, 116b/4, 116b/18,
117a/4, 118a/13, 118a/14, 118a/18
o. altışar 11b/11, 12a/10, 14a/2,
14a/10, 14b/10, 16a/13, 17a/2,
19a/14, 20b/6, 21b/8, 22a/17, 23b/4,
27b/10, 31b/18, 33b/2, 36b/6, 36b/16,

43b/17, 54b/8, 55b/18, 61b/17,
62a/15, 62b/5, 63a/3, 68a/5, 68a/11,
68b/11, 70a/10, 88b/19, 93b/4,
103a/13, 106a/14, 111a/9, 113a/5,
115a/7, 117b/15, 117b/16, 118a/2,
118b/9, 118b/14

o. beş 17b/13, 23a/11, 23b/16, 26a/5,
29a/6, 46b/16, 47b/9, 52b/1, 54a/9,
54a/16, 56b/9, 58b/11, 59a/2, 59a/4,
59a/19, 60a/16, 60b/5, 61a/17,
61b/14, 66a/12, 66a/5, 66b/15,
69a/15, 70a/13, 72b/2, 72b/14, 73b/3,
74b/8, 75b/14, 77a/7, 80b/15, 81b/19,
86a/3, 102a/12, 104b/14, 106a/10,
106a/13, 107b/17, 107b/18, 112b/15,
114a/10, 119a/8

o. beşer 15b/10, 17a/15

o. bir 111a/2

o. dört 40a/10, 41b/6, 49b/14, 51b/10,
55a/15, 62b/3, 65a/17, 65b/2, 105b/1,
118b/16

o. iki 8a/9, 8b/6, 8b/18, 9b/18, 10b/2,
11a/10, 11a/18, 13b/12, 14a/5,
14a/10, 14b/17, 20b/1, 23a/17,
23a/18, 26a/10, 29a/5, 29a/11, 31b/6,
32a/9, 39a/2, 40a/9, 41b/18, 42a/18,
45a/16, 45b/5, 47a/9, 47b/12, 47b/15,
48a/18, 49b/1, 49b/17, 53a/1, 53b/10,
54a/6, 55a/13, 56a/17, 56b/3, 57a/4,
58b/6, 60b/10, 60b/18, 62b/11,
62b/16, 63a/16, 65a/2, 65a/10,
65a/13, 67a/4, 68b/4, 69a/12, 69b/19,
70b/5, 73a/16, 74b/15, 75a/17, 77b/8,
79a/4, 80a/9, 81a/2, 81b/19, 82a/8,
83a/18, 85a/4, 86b/4, 86b/16, 87a/2,
88b/15, 90a/7, 93a/15, 94a/14,
97b/18, 100a/10, 100b/14, 104a/2,
105a/9, 105a/13, 105a/14, 110a/14,
112b/10, 113b/16, 114a/3, 114a/18,
115a/14, 115b/8, 115b/9, 115b/14,

116a/2, 117a/8, 117b/15, 117b/17,
118a/10

yüz o. iki 58a/3

o. ikişer 9b/6, 12a/1, 12a/9, 12b/6,
14b/6, 15b/17, 16b/6, 18a/6, 19a/14,
22a/2, 32b/10, 36b/7, 53b/9, 54b/10,
56b/7, 62b/7, 63a/6, 64b/13, 66b/11,
69a/4, 69b/9, 77a/17, 77b/16, 79a/19,
79b/10, 89b/5, 99b/5, 102a/15,
103a/19, 107a/9, 110b/4, 112b/13,
116b/5, 117a/16, 117b/1, 118a/13,
119a/7

o. sekiz 86b/6

o. dokuz 102a/13, 98b/2

o. üç 22a/13

o. yedi 9a/12

o. 9b/13, 12a/11, 13a/8, 16a/18,
17b/13, 22a/18, 23a/16, 23b/8,
23b/10, 26b/19, 27a/8, 27a/11,
32b/15, 33b/18, 36b/12, 39b/9, 46a/6,
51a/15, 52a/12, 53b/2, 56a/10,
56a/12, 58a/6, 58a/19, 58b/2, 58b/15,
60a/2, 61b/19, 63a/14, 63b/1, 63b/16,
64a/3, 64a/19, 64a/8, 65a/8, 65a/18,
65b/7, 66a/1, 68a/6, 69a/7, 69b/2,
69b/12, 69b/14, 72a/7, 73a/9, 74a/16,
74b/8, 74b/14, 75a/19, 76a/19,
80a/3, 80a/16, 80a/18, 80b/1, 82a/9,
82b/3, 83b/8, 84b/3, 85b/6, 86b/5,
85b/12, 86b/9, 87a/2, 88a/4, 88a/7,
88a/9, 90a/10, 92a/17, 93b/12, 94a/4,
97b/7, 98b/13, 100a/12, 100b/9,
101b/1, 102a/4, 102a/10, 102a/9,
103b/19, 106b/12, 108b/7, 112b/16,
113a/15, 114b/13, 117b/6

yüz o. 32a/9, 64a/9, 69a/6

o.+ar 8a/19, 9b/12, 35a/8, 56b/3,
59a/12, 61b/18, 63b/9, 66a/4, 67a/14,
96b/15, 98a/19, 101a/12, 101a/18,
103b/15, 104a/15, 109a/2, 112b/15,

113b/18
oñul -1- İyileşmek, şifa bulmak.
o.- maz yaralarının 118a/4
oñuld -11-İyileştirmek.
o.-ur 33a/13, 35a/7, 41b/15, 43b/4,
62a/14, 93b/17, 107a/2, 110a/17,
112a/17, 114a/9, 114b/14
orta -2- Orta, ne çok fazla ne çok az.
o. yaşlılardan 4b/18
o. yaşlıların 4b/16
ostigole <? -1- Küçük çukur, delik.
hacer-i ü. "delikli taş türü"116b/6
ot -4- Ot, bitki.
semiz o. tohum 106b/8
semiz o. tohumu 110a/4
diş o.+ ı 9b/8
karanfil o.+ ı 7a/17
otuz -153- Otuz.
o. altı 118a/7, 14a/3
yüz o. altışar 16b/15
o. dört 117a/15
o. iki 8b/5, 12a/11, 13b/1, 14b/13,
16a/6, 16a/8, 16a/15, 17a/4, 18a/10,
20b/7, 21a/8, 22a/3, 22a/8, 22b/14,
23a/2, 23a/15, 23b/19, 24b/4, 26b/11,
31b/14, 33a/18, 34b/4, 36b/16, 45a/2,
47b/18, 48b/10, 49a/18, 53b/6,
55b/12, 55b/17, 56b/1, 56b/15,
57a/19, 59a/7, 64b/17, 66b/10, 67a/5,
69b/3, 71b/17, 75b/8, 81b/5, 81b/9,
81b/14, 82a/13, 82a/16, 82b/6, 84a/8,
84b/12, 87b/15, 89a/5, 89b/3, 89a/8,
90a/17, 90a/18, 93a/12, 93b/1,
94b/13, 96b/10, 99a/8, 109a/13,
111b/19, 112a/12, 112a/19, 113a/8,
113b/6, 114a/15, 114b/15, 115a/12,
116b/1, 116b/11, 116b/16, 117a/3,
117a/4, 117a/16, 117a/19, 118a/14
o. ikişer 9a/9, 15b/5, 17a/13, 20a/11,
23b/4, 33a/3, 34b/9, 37b/2, 48b/2,

48b/14, 53b/14, 67a/3, 68b/1, 70a/9,
77a/11, 80a/8, 89b/11, 93b/5, 93a/19,
103a/11, 111a/6, 113b/7, 116a/8,
116b/15
o. toktuz 106b/15
o. üç 15a/7, 116a/5, 119a/9
o. üçer 34a/5
o. 9a/19, 18b/9, 19b/9, 24a/15,
24b/12, 28b/6, 31a/7, 31b/12, 31b/16,
33a/15, 33b/3, 34b/4, 35b/1, 35b/19,
44b/7, 45b/3, 50a/16, 50b/12, 50b/14,
51a/2, 52a/6, 55a/1, 55b/6, 56a/3,
58b/4, 59b/16, 60a/13, 66a/9, 66b/16,
69b/13, 72b/8, 75b/3, 77b/3, 77b/6,
79b/8, 80a/2, 86a/3, 94b/16, 104a/4,
113b/19, 114a/7
yüz o. 56a/2
üç yüz o.+ ar 15b/3

Ö

öl -1- Ölmek.
ö.- miş 108b/6
‘ömer e’t-ṭabīb bin sinān <Ar.-1- Eserin yazarı.
‘ö. 1b/8
‘ömr <Ar. -5- Ömür, hayat.
‘ö.-i nāzenini 1b/10
‘ö.+ i 19a/18, 54b/1, 57b/3, 89a/17
ördek -1- Ördek.
ö. yağı 110a/11
öyle -1- Öyle.
ö. 5a/14
özün -3- Kulak.
veca^c -ı ö. 35b/6, 44a/7
emrāz-ı ö.+ e 32b/5

P

pādīšāh <Far. -1- Padişah, hükümdar.

- du' ā-yı devām-ı devlet-i p.-ı islām
2a/4
- pād-zehr** <Far. -23- Panzehir, zehire karşı ilaç.
p. 77a/5, 77b/13, 78b/14, 85b/12,
92b/14, 94b/3, 99b/13, 108b/13
hulāşa'-i p. 74b/2
p.-i ' arabī 97a/15
p.-i ğarbī 97b/7
p.-i kāvī 109b/14
sufūf-ı p.-i kāvī 106a/12
p.-i mārī 67b/2, 73a/17
p.-i mu' arriğdır 73b/1
p.-i müşterī 67b/1
p.-i şarkī 73a/13, 97b/5, 102a/9
hulāşa'-i p.-i şarkī 73a/10
p.+ dir 72b/11
p.+ i 74b/5
- pād-zehriyye** <Far. -2- Panzehir.
hulāşa'-i p. 76b/10, 77a/2
- pād-zehrü'l-ma' denī** <Far. - Ar. -1- Madeni
taşlardan elde edilen panzehir.
p. 61a/16
- pāk** <Far. -4- Pak, temiz.
p. eder 9b/19, 51b/2, 84b/4, 87b/12
- pālūşānetū** <Lat. -2- Peygamber ağacı.
p. 25a/11
rūh-ı p. 25a/10
- pānāce-i antimūniyye-i sūlūtivā** <Lat. -1-
Çözünmüş antimundan yapılan
mucize, her derde deva ilaç.
p. 49a/16
- pāre** <Far. -2- Parça, cüz.
kiremid p.+ leri 28a/12
kiremid p.+ lerin 28a/16
- parmak** -15- Parmak.
p. 33b/15, 49a/9, 58b/2, 60a/12,
63a/15, 63a/19, 70a/19, 70b/16,
84b/19, 86b/10, 87a/15, 87b/8, 88b/6,
91b/19
el p.+ larınıñ 5a/2
- Paṭrūyānūs** <? -1- Bir hekim.
P.+ uñdur 31a/11
- Paṭūrālā** <? -1- Bir hekim.
A. 78a/18
- pek** -1- Sert, sağlam, güçlü, katı.
p. eder 51b/2
- peklig** -1- Sertlik, sağlamlık.
siñirler p.+ ine 35b/14
- pelin** < Gr. -2- Birleşikgillerden, yapraklarında
ve öteki bölümlerinde çok acı, kokulu
bir madde bulunan, hekimlikte
kullanılan çok yıllık ve otsu bir bitki,
pelin otu (*Artemisia absinthium*).
p. ' uşāresi 111b/7
p. 119a/5
- penbe** -4- <Far. Yaraları temizlemek ve
bakımında kullanılan pamuk.
p. 22a/5, 37b/14, 57b/12, 57b/5
- penbe'** -1- bk. penbe.
p.-i ' atığ 32b/2
- penpe** -1- bk. penbe.
p. 12b/1
- penc** < Ar. -2- Ak ban otu (*Hyoscyamus
albus*).
' aşīr-i p. 77a/1
bezr-i p. 111a/2
- pentāfilūn** <Lat. -2- Beş yapraklı sütleğen.
p. 13b/19, 79a/14
- perde** <Far. -1- İki yeri birbirinden ayıran şey,
bölme, ara zarı.
göz p.+ sine 22a/15
- pes** <Far. -1- Şimdi, o halde.
p. 4a/7
- peydā** <Far. -1- Ortaya çıkma.
p. olup 6b/7
- pīnpinellā** <Lat. -10- Arapça terāgeyūn.
p. 14a/1, 57a/11, 67a/14, 68b/2,
68b/9, 79b/3, 107b/4, 108a/12
' aşīr-i p. 18b/1, 116b/15

- pıraşa** < Gr. -1- Zambakgillerden, sapından ve yapraklarından yararlanılan, çok yıllık bir kış sebzesi.
p. şuyıyla 104a/15
- piş-** -1- Pişmek, kaynamak.
p.- miş 93b/7
- pişür-** -1- Pişirmek, kaynatmak;
olgunlaştırmak.
p.- esin 20a/2
- porsuq** -2- Tilki büyüklüğünde vahşi bir hayvan.
p. yağı 110a/12
şahm-ı p. 113a/11
- Pülīkarīstūn** <Lat. -1- Bu adda hekim adıyla yapılmış bir ilaç. (İlacın hazırlanışı için metinden bk. 102a/14).
ḥabb-ı p. 102a/13
- Pülīkarīstūs** <? -1- Bir hekim.
P.+ uñdur 32a/18
- pūlmūnāriyā** <Lat. -1- Ciğer otu (*Pulmonaria officinalis*).
p. 56b/16
- pūpūliyūn** <Lat. -1- Uruz otu.
merhem-i p. 110b/19
- pūşide** <Far. -1- Örtülmüş
p. olmuş 2a/2
- pūṭe** <Far. -1- İçinde maden eritilen kap, pota.
p.+ de 44a/19
- Putrūsāliyūs** <? -1- Bir hekim.
P. 7b/18
- pūr-şevk** <Far.- Ar. -1- Çok şevkli, çok heyecanlı.
p. 2a/13
- pūryā** <? -1- Peri?
p.-yı çervey-i müdebber “Çare olsun diye oluşturulmuş bir karışım.”
106a/15
- feyz-i r.** 2a/12
- rābī** <Ar. -7- Dördüncü.
r. 2b/17, 3a/12, 3a/16, 3a/7, 5a/7, 5a/9
iqlīm-i r. 4a/5
- rābī’ a** <Ar. -1- Dördüncü.
keyfiyāt-ı r.+ dan 5b/8
- raciyye** <? -1- Bir tür kap.
r. 89a/2
- rāgūle** <? -1- İnan taraflarında bir şehir.
r.-i antimūniyyeyi “İnan’da çıkan bir antimun türü” 30a/11
- rahm** <Ar. -36- Rahim, döl yatağı.
ḥabb-ı ihtināq-ı r. 100b/11
ihtināq-ı r. 35a/12, 38a/10, 54a/3
sūdde’-i r. 75b/18
veca’-ı r. 43b/3
r.+a 36a/10, 40a/6, 42a/16, 51b/5, 53b/19, 66a/15, 66b/8, 90b/8, 100b/13, 103b/4
emrāz-ı r.+ a 54b/1, 60b/15
ihtināq-ı r.+a 19a/10, 38b/14, 57a/16, 66a/15, 92a/14
seyelān-ı r.+ a 51b/4
veca’-ı r.+ a 39a/18, 41b/9, 97a/5
r.+ da 96b/6
ihtināq-ı r.+ da 18b/18
r.+ ı 51b/3, 52a/3, 67b/15, 85b/14
r.+ in 24b/16
emrāz-ı r.+ in 61a/19, 74b/9
- rahmetelli’l-‘alemīn** <Ar. -1- Alemlere rahmet.
r. 2a/8
- rāmek** <Far. -1- Zūc-ı aḥmer, mazı, nar kabuğu zamk-ı arabi ve pekmezle yapılan bir macun.
r. 119a/2
- raşāṣatū’l-antimūn** <Ar. -2- Antimun kalayı.
r. 81b/4, 84a/17
- raşāṣatū’l-antimūniyye** <Ar.-1- Antimundan yapılmış kalay.
r. 89a/8

R

rabbāni <Ar. -1- Rab’la ilgili.

- raşşatü'l-antimünü'l-ħadīdī** <Ar.-1- Demir kalaylı antimun.
r. 88b/17
- raşşatü'r-rehc** <Ar.-1- Arsenik içerikli kalay.
r. 89a/2
- râsen** <Ar. -14- Andız otu, râsen, kanes, induz otu (*Inula helenium*).
r. 12a/10, 18b/3, 21a/1, 31b/7, 36a/19, 55a/13, 56b/14, 67a/13, 79b/3, 7a/18, 95b/18, 96a/11
ħamīr-i r. 10b/10
ħamīre'-i r. 61b/11
- râsuħt** <Far. -1- Yanmış bakırdan yapılan rastık taşı.
r. 113a/15
- ra'şē** <Ar. -5- Titreme, titreyiş.
r. 39b/1, 44b/15, 45b/19
r.+ ye 33a/11, 73a/11
- raḫb** <Ar. -3- Nemli, rutubetli özelliğe sahip.
r. 3b/19, 4a/1
- râtiyânc** <Far. -14- Sanavber zamkı, çam sakızı.
r. 47a/4, 110b/1, 110b/7, 115a/1, 115a/6, 115a/19, 115b/19, 116a/12, 116a/7, 116b/2, 116b/16, 118a/10, 118b/7, 118b/12
- raḫl** <Ar. -14- Bir litre kadar olan bir sıvı ölçēi.
r. 39a/5, 40b/18, 46b/2, 46b/5, 53a/8, 53a/9, 80b/7, 80b/8, 87a/12, 87a/13, 88b/18, 88b/19, 93a/6, 93a/7
- râvend** <Far. -27- Karabuğdaygiller familyasından, büyük yapraklı, çok yıllık bir bitki ve bu bitkinin kökü, ışgın, ravend-i çînî, ravend-i rûmî, ravendiye. (*Rheum ribes*).
r. 36b/9, 43b/17, 58b/19, 65a/5, 67a/3, 79a/14, 101b/16, 103a/12, 104b/1, 105a/13, 105a/15, 105b/1, 106b/13, 107b/4, 109a/19
- ħulâşa'-i r. 102a/14, 104b/10, 69a/4, 69b/16, 75b/19
ķurş-ı r. " Ravend ile hazırlanmış ilaç."76a/12
r.-i çînî "Çin ravendinin kabuğu soyulmuş rizomu, tıpta ilaç olarak kullanılan bir tür kök."13a/15, 54a/6, 56a/16, 65a/16
r.-i ḫavīl 79a/16
r.+ i 69b/17
- râyiħa** <Ar. -1- Koku.
r.+ sından 2b/10
- ra' yü'l-ħamâm** <Ar. -4- Mine çiçeği, güvercin otu (*Verbena officinalis*).
r. 34a/6, 109a/5
'aşīr-i r. 98a/15, 116b/14
- ra' yü'l-ħammâm** <Ar. -4- bk. ra' yü'l-ħamâm.
r. 13b/18, 16b/8, 45b/15, 63b/12
- râziyâne** <Far. -27- Rezene otu (*Foeniculum vulgare*).
r. 13b/7, 16b/8, 23b/11, 36a/17, 54b/7, 56b/19, 64a/16, 79b/5, 89b/4, 95a/11, 95b/9, 97a/10, 98a/13, 105a/2, 105b/3, 108b/1
aşl-ı r. 12a/9, 18b/3
aşl-i r. 10a/6
'aşīr-i r. 22a/16, 98a/14
duhn-ı r. 77a/7, 77b/16
mâ'-i r. 17a/1, 25b/12, 61b/17, 105a/4
- râziyânc** <Far. -20- bk. râziyâne.
r. 31b/8, 32a/5, 33b/8, 34a/15, 72b/8, 96a/14, 96b/19, 106b/18, 107b/6
aşl-ı r. 17a/14, 20b/18, 70a/8
bezr-i r. 30a/4
duhn-ı r. 51b/13, 78b/17
mâ'-i r. 61a/15
milḫ-i r. 21b/10
rûḫ-ı r. 30a/3, 56a/19
zehre-i r. 99a/18
- re's** <Ar. -21- Baş.

- r. 55b/9, 99b/3
emrâz-ı r. 18b/17, 63b/5, 66b/6,
97b/10, 104b/8
mâ'-i r. 72a/11, 81a/19
a'zâ'-ı r.-i seb'aya 68b/15
r.+ e 52b/6, 60a/5
a'zâ'-ı r.+ e 53a/5, 64a/1
emrâz-ı r.+ e 65b/17
ķurūhât-ı r.+ e 35b/8
r.+ i 51b/2
ruķūbet-i r.+ i 71a/16
emrâz-ı r.+ iñ 10a/17, 23b/2, 64b/3
- re'îsiye** <Ar. -1- bk. re'îsiyye.
a'zâ'-ı r.+ ye 100a/8
- re'îsiyye** <Ar.-3- Baş, temel.
a'zâ'-ı r.+ ye 42a/14, 92a/9, 98a/2
- rebv** <Ar. -1- Astım.
r. 83b/18
- recm** <Ar. -3- (Bitki veya madeni) ezmek,
dövmek.
r. edesin 89a/1, 91b/5
r. edüp 83b/11
- recrâc** <Ar. -1- Koyu.
zibaķ-ı r. 84b/17
- redd** <Ar. -1- Kabul etmemek, geri çevirmek,
reddetmek.
r. eder 92b/6
- redif** <Ar. -1- Kötü, fena, azgın.
d. eder 117b/12
- reddiyye** <Ar. -6- Azgın, vahim hastalık veya
yara.
r. 102b/6
ħummâ'-ı r. 84b/5
ķurūh-ı r. 36a/3, 81a/7
ħummâ-yı r.+ ye 8a/4
ķurūh-ı enf-i r.+ ye 42b/5
- reddiyye** <Ar. -6- bk. reddiyye.
ħummâ'-ı r. 52b/15
r.-i şâlîşe 54a/1
r.+ ye 25b/14
- ħummâ'-ı r.+ ye 58a/16
ħummeyât-ı 'ufûniyye'-ı r.+ ye 27b/1
emrâz-ı r.+ yi 100b/18
- rediyye'** <Ar.-1- bk. reddiyye.
ħummeyât-ı r.-i muħriķaya 97b/2
- rehc** <Ar. -1- Arsenik.
r.-i ebyaz 89a/3
- remâd** <Ar. -8- Kül.
r. 82b/14
nâr-ı r. 52b/2, 54a/12, 58a/5
r.-i ħârre 54a/9, 55a/10, 73a/18
r.-i ħârrede 83b/5
- remâdü'l-ħârre** <Ar. -1- Kızgın kül.
r. 90b/15
- remâdü'l-ħaķab** <Ar. -1- Odun külü.
r. 46a/3
- remâdü'l-levn** <Ar. -2- Renkli kül.
r. 83b/1, 89b/15
- remâdü'l-muħriķ** <Ar. -1- Yanmış kül.
r. 28a/7
- remed** <Ar. -2- Göz ağrısı.
r. 100a/15
r.+ e 101a/9
- remil** : <Ar. -2- Kum.
r. 48a/6, 83a/18
- remlü'l-nehr** <Ar. -2- Nehir kumu.
r. 45b/9, 81b/2
- remmâd** <Ar. -1- bk. remâd.
r. 35b/19
- remmâdü'l-ħârre** <Ar. -1- Kızgın kül.
r. 35a/17
- remmâdü'l-germ** <Ar. -1- Sıcak kül.
r. 35a/9
- reng** <Far. -1- Cisimler tarafından yansılanan
ıřıĝın gözde oluřturduĝu duyum.
ķaranfilî r.+ inde 83b/6
- reşme** <? -2- Bir bitki adı?
zehre-i r. 56b/6, 57a/12
- reşâd** <Ar. -1- Tere (*Cresson*)
r. 79a/19

retem <Ar. -1- Katır kuyruğu.

r. 10a/10

reyhān <Ar. -10- Reyhan (*Ocimum basilicum*).

r. 13b/5, 54b/4, 57b/17

bezr-i r. 18b/5, 20a/15, 36a/18,
63b/13, 97a/10

mā'-i r. 100b/12

r.+ dan 6a/13

rīḥ <Ar. -6- Romatizma, yel, ağrı.

r.-i bevāsīre 30b/16

r.-i kūlunca 44b/5, 51a/7, 71a/17

r.-i ma' de 17b/6

r.-i merākı 17b/6

ribāt <Ar. -1- Sinirler.

r. 5a/9

riyāḥ <Ar. -20- Yeller, ağrılar, romatizmalar.

r. 21a/6, 21a/13, 30a/3, 35b/14, 39a/7,
46a/1, 51b/7, 54a/1, 100b/13

r.-i ḡalīzeyi 102a/2

r.+ ı 12b/2, 29b/13, 38b/6, 39b/6,
41b/8, 51b/17, 64a/14

r.+ lar 5b/6

r.+ ları 95a/8

r.+ larıñ 5b/7

riyye <Ar. -19- Ciğer, akciğer.

r. 39a/18, 41b/15, 51a/19, 65b/17,
83b/18

belesān-ı r. 35a/11

ḡurūḥ-ı r. 40b/19, 47a/14

r.+ de 52a/1

emrāz-ı r.+ niñ 71a/15

r.+ye 12b/19, 58a/10, 84a/6, 95b/5,
108a/5

emrāz-ı r.+ ye 35a/14, 56b/11, 72b/5

ḡurūḥ-ı r.+ ye 39b/4

riyyetü's-ṣa'leb <Ar. -4- Tilki akciğeri.

r. 10b/8, 72b/6, 108a/9

ḡulāṣa'-ı r. 72b/5

ru'āf <Ar. -3- Burun kanaması.

r.+ a 41a/14, 92a/13, 110a/1

rub' <Ar. -19- Nöbetle gelen hastalık.

r. 56a/7, 57a/1, 77b/4, 84a/14, 89b/19

ḡummā-yı r. "İki gün arayla tutan
sıtma." 95a/17

ḡummā'-ı r. 31a/19, 44a/3, 58a/14,
67a/11, 87b/3

ḡummā'-ı r. 89a/14, 89b/16, 91b/16

r.+ a 52b/15, 54a/2

ḡummā'-ı r.+ a 81a/9, 102b/5

r.+ ı 90b/4

rubbü's-sūs <Ar. -6-Meyan balı.

r. 78b/11, 79a/3, 101b/12, 101b/6,
104a/6, 105a/16

rūḥ <Ar. -108- Bitki ve cisimlerde damıtımla

elde edilen öz, uçucu madde, esans.

r. 7a/10, 25b/11, 28a/18, 28b/11

r.-ı 'ar' ar 115a/19

r.-ı 'araḡ 23b/14

r.-ı 'arākı 25a/6

r.-ı 'uḡḡāb 28a/4, 61a/16, 61b/6,

61b/19

r.-ı 'uḡḡābü'l-mu' arıḡ 27a/11

r.-ı anīsūn 29b/12, 62a/18

r.-ı antimūn 30a/7

r.-ı asmāncūnī 26b/4

r.-ı bādrencebūye 62b/10, 64a/7

r.-ı bārūd 74a/11, 80b/2, 81b/17,
83a/5, 100a/11

r.-ı ebyaz 24b/19

r.-ı ḡıyāḡū 85b/17

r.-ı ḡamz 25a/16

r.-ı ḡayvāniyyeye "Nefsin kalpte
bulunan ve buhar gibi sıcak ve latif
bileşeni." 15a/10, 16b/3, 20a/7, 57b/3

r.-ı ḡulv 26b/15

r.-ı iklilü'l-cebel 63b/15

r.-ı kāfūr 27b/18

r.-ı ḡarāṣiyā 62b/11, 62b/15, 63b/14

r.-ı kibrīt 73a/16, 74a/1, 77b/18

r.-ı laṡif 27a/18

- r.-1 milh 67b/3, 78b/3, 84b/17, 87b/8
r.-1 milh-i hulv 27a/4
r.-1 milh-i mu' arriq 27b/13
r.-1 milh-i mürekkebe 29b/1
r.-1 milhden 28a/10
r.-1 milhü'l-aḥḍar 28a/8
r.-1 muḥammer 30a/15
r.-1 müşelleşü'l-mu' arriq 27a/19
r.-1 pālüşānetü 25a/10
r.-1 rāziyānec 30a/2, 56a/19
r.-1 semmü'l-fār 26a/13
r.-1 şarāb 11a/1
r.-1 şeb 29b/5
r.-1 tārṭir 23b/18, 27b/2
r.-1 teremētīn 35a/16, 37b/16,
61b/13, 67a/8
r.-1 tīn-i maḥtūm 29a/7
r.-1 übhel 23b/18, 76b/15
r.-1 zāc "Eter, lokman ruhu." 15b/10,
26a/13, 26b/10, 27b/3, 27b/9, 48b/3,
49a/10, 59a/10, 66a/10, 68b/17,
69a/12, 70a/4, 71b/17, 72b/2, 73b/14,
74b/3, 75a/2, 75a/16, 78b/5, 79b/11,
83a/5, 85b/10, 91a/15, 104a/14,
104a/18
r.-1 zāc-ı felāsife 25b/12
r.-1 zāc-ı hulv 26b/16, 26b/9
r.-1 zāc-ı ṭā'ir 24b/3
r.-1 zācü'l-aḥḍar 28a/19
r.-1 zācü'l-meşrū' 24b/6
r.-1 zācü'l-mu' arriq 27b/5
r.-1 zācü't-ṭarṭir 25a/1
r.-1 zāngü'l-butm 79b/11
r.-1 zanbāk 62b/16
r.-1 zencār 24b/3, 25b/2
r.-1 zībaq-ı ebyaz 30a/18
r.+ a 13b/13, 19a/18, 38a/8
r.+ la 115b/3
- rūḥāniyyāt** <Ar. -1- Kokular, esanslar.
r. -5b/9
- rūḥü'l-afsentīn** <Ar.-1- Pelin, meşe özü.
r. 58b/16
- rūḥü'l-anīsūn** <Ar.-1- Anoson özü.
r. 56b/8
- rūḥü'l-'arāk** <Ar. -6- Ter özü.
r. 11b/4, 23b/9, 56b/19, 60a/15,
62a/16, 87a/18
- rūḥü'l-'arāk** : <Ar.-2- Ter özü.
r. 65b/9, 75a/15
- rūḥü'l-'arākī** : <Ar. -1- Tere ait öz.
r. 38b/17
- rūḥü'l-'ar'ar** <Ar.-2- Ardıç ağacı özü.
r. 56a/18, 59a/19
- rūḥü'l-bārūd** <Ar. -1-Güherçile özü.
r. 28b/13
- rūḥü'l-ḥadīd** <Ar. -1- Demir özü.
r. 24b/15
- rūḥü'l-ḥamr** <Ar. -3-Şarap özü.
r. 11b/14, 24b/10, 31b/15
- rūḥü'l-'ilkü'l-butm** <Ar.-1- Menengiç ağacı
özü.
r. 63a/15
- rūḥü'l-kibrīt** <Ar. -2- Kükürt esansı.
r. 15b/10, 58b/2
- rūḥü'l-lü' lü'** <Ar. -1- İnci, mercan özü.
r. 25a/16
- rūḥü'l-mercān** <Ar. -1- Mercan özü.
r. 26b/4
- rūḥü'l-milḥ** <Ar. -3- Tuz özü.
r. 24b/17, 73b/19, 87b/5
- rūḥü'l-müstesḳīn** <Ar. -1- Siroz hastalıklığı
türlerinde kullanılan bir tür ilaç.
(İlacın yapılışı için metinden bk.
24a/15).
r. 24a/13
- rūḥü'l-üsürüb** <Far. -1- Kurşun özü.
r. 24b/4
- rūḥü'l-tiryāk** <Ar. -1- Hayvani, nebati ve
madeni maddelerin karışımından elde
edilen ve panzehir özeliği taşıyan bir

- öz.
r. 23b/17
- rūḥū'l-verd** <Ar. -2- Gül özü.
r. 25a/19, 64a/8
- rūḥū'n-nevre** <Ar. -1- Kireç taşı özü.
r. 29a/14
- rūḥū'r-re's** <Ar. -1- Kafa rahatsızlıklarında kullanılan bir tür öz. (Terkibin elde edilişi için metinden bk. 23b/3).
r. 23b/1
- rūḥū'ş-şar'** <Ar.-1- Sara rahatsızlıklarında kullanılan bir tür öz. (Terkibin elde edilişi için metinden bk. 24a/19).
r. 24a/18
- rūḥū'ş-şarāb** <Ar.-41- Şarap, şerbet özü.
r. 12a/18, 19b/2, 26b/12, 27b/12, 33b/1, 33b/18, 34a/16, 41a/10, 44a/5, 44b/17, 45b/5, 48a/17, 48b/3, 51a/2, 54b/16, 55a/11, 55b/3, 55b/16, 58a/4, 58a/18, 58b/12, 59b/16, 60b/10, 61a/6, 61b/13, 62a/13, 63a/19, 63b/15, 64a/19, 64b/8, 65a/13, 65b/19, 67a/17, 68a/5, 68b/5, 69a/14, 69b/1, 69b/7, 72b/12, 75b/13, 90a/10
- rūḥū't-tartir** <Ar. -1- Şarap tortusu özü.
r. 24a/10
- rūḥū't-tiryākū'l-kāfurī** <Ar.-1- Kafur otu özü.
r. 24a/4
- rūḥū't-tuffāḥ** <Ar. -1- Elma özü.
r. 21a/10
- rūm** <Ar. -1- Anadolu.
r. 2a/19
- rūmī** <Ar. -4- Arap illeri dışından olan yerlere ait, Anadolu'ya ait.
fıstık-ı r. 99a/2
merhem-i aḥmer-i r. 113a/12
sünbül-i r. 10b/1, 110b/11
- rummān** <Ar. -1- Nar ağacı (*Punica granatum*).
kışr-ı r. 104b/15
- rūptūrās** <? -1- Yarılma, kesilme, çizikli
- kesilme; kırık, çıkık.
zımād-ı r. 116a/19
- rusl** <Ar. -1- Hastalıkların tedavisinde (dermatoloji ve dahili tıpta) haricen kullanılan bir çeşit pomat.
merhem-i r. 115a/4
- ruḥūbāt** <Ar. -13- Rutubetler, nemler.
r.-i aşıyyeyi 19b/12, 71a/11, 87b/13
r.-i fāsıdeyi 30b/6, 58a/15, 64a/14, 64b/11, 66b/17, 66b/5, 71a/10, 71b/13,
82a/7, 87b/14
- ruḥūbet** <Ar. -34- Yaşlık, nem.
r. 54a/14, 5a/10, 73b/7, 82a/17
r.-i aşıyyedir 71a/10
r.-i aşıyyeyi 66b/17, 92b/12
r.-i fāsıdeyi 36a/3, 53a/10, 57b/14, 75a/6, 92b/8, 104b/7
r.-i ma' deyi 73b/17
r.-i re' si 71a/16
r.-i ṭabī' iyyeniñ 71a/12
r.+ den 35b/16, 83b/15
r.+ iñ 4b/12
r.+in 24a/9, 33b/19, 34b/13, 48b/5, 48b/6, 49a/19, 49b/4, 51a/4, 61a/8, 71b/19, 78a/9, 78b/8, 106a/16
r.+ leri 4b/15, 4b/18
- rūsūb** <Ar. -30- Tortu, çökelti.
r. eder 26a/19, 60a/11, 66a/11, 70a/19, 71a/1, 71b/5, 71b/11, 71b/19, 72a/12, 72a/18, 73a/8, 74b/13, 76b/9, 85b/11, 86b/19, 88b/12, 90b/17, 90b/19
r. edüp 74a/12, 88b/19
r. etdüresin 75b/10
r. etdürüp 72b/3, 74a/1, 74b/7, 76b/1, 80a/15, 81a/18, 82a/2
r. 74a/3
r.+ ı 80b/13

S

sā'ile <Ar. -2- “mī'a'-ı sā'ile” Kara günlük ağacı ve yağı (*Liuidambar orientalis*).

krş. mī'a'

mī'a'-ı s. 34a/15, 78b/12

sā'ir <Ar. -5- Diğer, başka.

s. 5a/19, 89b/16, 101b/14, 102a/3, 74b/17

sā'at <Ar. -86- Saat.

s. 18a/14, 22a/14, 25b/8, 29a/11, 34b/10, 35a/18, 42b/15, 45a/16, 48a/3, 49b/1, 49b/13, 50a/9, 52a/10, 53b/10, 53b/16, 54a/10, 55a/10, 59a/17, 59b/5, 60b/3, 60b/10, 62b/16, 70b/19, 72a/16, 72a/17, 72b/7, 75b/6, 80a/5, 80a/9, 81a/2, 81a/4, 81b/12, 82b/15, 83b/11, 84a/14, 84b/13, 85a/4, 85a/13, 86b/4, 86b/12, 88a/10, 88b/3, 88b/15, 89a/10, 89b/14, 90a/6, 90b/9, 91a/13, 93b/15, 93b/19, 94a/1, 99a/10, 104a/17, 115a/14, 119a/9

s.+de 21b/3, 33b/7, 44a/12, 45b/19, 55a/18

s.+den 8b/16, 12a/19, 14b/15, 15a/5, 16a/17, 17b/12, 18a/8, 27b/11, 34b/13, 47b/14, 48a/18, 50b/3, 50a/7, 50a/10, 50b/4, 52a/14, 57a/2, 59a/9, 76a/5, 76a/13, 85a/17, 86b/10, 86b/17, 86b/18, 102b/1

s.+ ten 11b/4

şābah <Ar. -3- Sabah.

ş. 16a/18, 55a/4, 109a/3

şabi <Ar. -2- Çocuk, henüz memeden

kesilmemiş çocuk.

ş.+ ler 4b/13

ş.+ leriñ 4b/14

sābıka <Ar. -1- Doğuştan gelen hastalıklar.

s. 2b/12

sābinā <Lat. -4- Kara ardıç (*Juniperus*

sabina).

s. 79b/7

‘aşır-i s. 67b/7

mā'-ı s. 67b/10

varağ-ı s. 31b/6

şābit <Ar. -16- Hareketsiz, hep aynı durumda olan.

ş. eder 22a/6, 28b/14

ş. olunca 50a/8

ş. olup 30a/12, 7a/10

ş. olur 75a/5, 76a/3, 83b/12, 85a/4

ş. 29a/16, 7a/13, 87b/9, 88b/17

bezr-i ş. 99b/12

duhn-ı zıbağ-i ş. 50a/2

semm-i ş. 90a/8

şabr <Ar. -42- Sabırlık otu, öd ağacı ve bu

bitkiden elde edilen tıbbi zamk (*Aloe vera*).

ş. 8a/8, 17b/17, 21b/13, 22a/19,

31a/13, 32a/14, 33a/2, 34b/18, 49a/4,

54a/8, 58a/1, 62a/15, 84a/8, 102b/16,

103b/11, 104b/2, 105a/3, 105a/12,

105b/5, 105b/9, 105b/12, 112b/11,

114a/9, 117a/10

hulāşa'-ı ş. 65a/18, 102a/14, 103a/12,

müdebber-i ş. 103b/6

ş.-ı mağsül 104a/2, 105a/19

ş.-ı saķuķurı “<Gr. Sabır

otunun bir türü, sarı sabır” 44a/13,

48b/17, 49b/3, 58a/17, 65a/5, 65b/8,

96b/10, 101b/16, 107a/3, 111b/17,

112a/9, 114b/18,

şābrü'n-nār <Ar. -2- Kırmızı sabır otu.

ş. 28a/11, 43a/11

şābün <Ar. -4- Sabun.

ş. 112b/2, 114a/6

ķarga ş.+ ı “Sabun otu.” 112b/19

Venedik ş.+ ı 51a/10

şabūr <Ar. -1- Sarı sabır bitkisinin

yapraklarından çıkarılan acı,

- kırmızımtrak esmer renkli, boyacılıkta ve hekimlikte, bilhassa mide hastalıkları, yanıklar ve saç dökülmelerinde kullanılan, kabızlık giderici, kuvvetlendirici madde.
ş. 78b/2
- şaç** -1- Saç.
ş.+ ı 46b/18
- şâc d** <Ar. -1- Topalak, kırkboğum bitkisi ve bundan elde edilen bir tür ilaç (*Cyperus rotundus*).
ş.-ı aşferi 82b/16
- sāde** <Far. -1- İçine bir şey katılmamış, saf.
s. yağ 114a/13
- sādec** <Far. -10- Hint sümbülü (*Nardustachys jatamansi*).
s. 15a/12, 3a/17, 85b/8, 96a/11,
112a/12
sū'-i mizāc-ı s. "Sade özellikli mizaç yorgunluğu" 2b/15
zıbağ-ı hulv-ı s. 81b/16, 82a/1
s.-i hindî 31a/7, 79a/12
- sādenc** <Far. -8- Daha çok göz hastalıkları için hazırlanan edviyelerde kullanılan ve Hindistan'dan getirilen bir çeşit taş, kan taşı.
s. 72b/1, 106b/6, 110a/3
hulāşa'-i s. 72a/19
zehr-i s. 80a/13
s.-i 'adesî 62a/7, 80a/13, 111b/2
- şādık** <Ar. -3- Doğru, gerçek.
ş. 5b/17
ishāl-i ş. 119a/13
zahîr-i ş. 101a/10
- sādis** <Ar. -2- Altıncı.
s. 3a/17, 3a/8
- şadr** <Ar. -16- Göğüs.
ş. 40a/3, 41b/15, 84a/6, 94b/18
sufûf-ı ş. 108a/5
veca'-ı ş. 52a/3
- ş.+ a 47a/14, 48a/9, 51b/1, 95a/16
emrâz-ı ş.+ a 56b/12, 58a/11
ş.+ ı 39a/19, 89a/15
emrâz-ı ş.+ îñ envā'ına 83b/17
emrâz-ı ş.+ îñ 78a/19
- şâc dü'l-hall** <Ar.-1- Köpürmüş sirke.
ş. 34b/12
- şâc dü'l-hamr** <Ar. -1- Köpürmüş şarap.
ş. 17b/2
- şâc dü's-şarâb** <Ar. -11- bk. şâc dü'l-hamr.
ş. 17a/13, 27a/13, 28a/5, 34a/4,
39a/10, 39b/9, 52b/19, 60b/17,
73b/11, 85a/2
ş.+ la 24a/16
- şâf** <Ar. -11- Temiz, duru, arı.
ş. eder 18a/17, 27b/6, 38b/15, 54a/5,
73b/17, 82a/7, 84b/5, 85b/13, 91a/10,
92a/10
ş. 16b/4
- sa'fa** <Ar. -2- Genellikle çocukların başında ve yüzünde beliren kaşıntılı bir cilt hastalığı türü, kellik.
s. 35b/9
s.+ ye 23a/6
- şâfi** <Ar. -83- Safi, saf, katışıksız.
ş. eder 30a/9, 73a/4
ş. olur 30a/17
'asel-i ş. 17a/6, 58a/3
bārūd-ı ş. 29b/3, 34b/9, 42b/7, 50a/5
cevherü'l-mürr-i ş. 67b/13
duhn-ı mürr-i ş. 45b/4, 52b/16
mā'-i ş. 27a/8, 30a/5, 38b/1, 41b/5,
45b/3, 46a/6, 47b/3, 75b/9, 93a/17
mürr-i ş. 7b/13, 7b/16, 8a/7, 11a/9,
17b/1, 23a/9, 24a/6, 31a/13, 31b/18,
33b/2, 34b/18, 36b/6, 44a/12, 45b/5,
45b/7, 45b/8, 52b/19, 54a/7, 54b/11,
58a/17, 61b/3, 62a/15, 62b/6, 65b/7,
67b/16, 78b/2, 79a/3, 80a/7, 84a/9,
93b/3, 98b/5, 100b/12, 101a/13,

- 101b/12, 102b/16, 103a/13, 105a/8, 107a/5, 107b/6, 108b/8, 109a/19, 110b/7, 112a/1, 112a/7, 112b/11, 114a/12, 115a/8, 116a/2, 116a/11, 116a/17, 116b/18, 117a/10, 117a/17, 117b/7, 117b/16, 118a/11, 119a/5
 ŧem' -i ŧ. 41b/16, 46b/3, 112a/10
 temr-i ŧ. 17a/1
 mā' -i ŧ.+ niñ 29b/16
- ŧafrā** <Ar. -6- Dört ana ögeden biri olan öd maddesi.
 ŧ.-y1 muhterikaya 89a/16
 ihtirāk-ı ŧ.+ dan 83a/13
 ŧ.+ y1 11b/7, 65b/12, 65b/17, 70b/3
- ŧakratü'l- beyz** <Ar. -2- Çakırdoğan yumurtası.
 ŧ. 112a/15, 114a/4
- ŧafrāvi** <Ar.-1- Öd maddesiyle ilgili, öd maddesinin ağır bastığı bünye ve nesnelere ve bu maddeden kaynaklanan hastalıklar.
 ŧ. 103a/8
- ŧafrāviyye** <Ar. -4- bk. ŧafrāvi.
 hūlāŧa' -i ŧ. 65a/10
 emrāz-ı ŧ.+ niñ 65a/11, 69b/16, 74a/14
- ŧağır** -1- Sağır, işitme duyusu olmayan.
 ŧ. olanlara 33a/12
- ŧağır** <Ar. -3- Küçük, ufak.
 hābb-ı müferrih-ı ŧ. 101a/3
 kaṅṅaryūn-ı ŧ. 112a/5
 kākūle' -i ŧ. 101a/14
- ŧahāif** <Ar. -1- Sahifeler, yapraklar.
 ŧ.-i ṭalkı 88a/15
- ŧahc** <Ar. -1- "ŧahc -ı em' ā" Bağırsakların karın boşluğu içinde birbirine yapışması hastalığı, kolorektal kanser.
 s.-1 em' āya 118b/18
- ŧahcü'l-em' ā** <Ar. -2- Bağırsakların karın boşluğu içinde birbirine yapışması hastalığı, kolorektal kanser.
 s.+ ya 110a/2, 119a/12
- ŧahife** <Ar. -4- Yaprak.
 ŧ. ödüp 74a/19
 ŧ.-i kımar 88a/7
 ŧ.-i ṭalkı 88b/1
 hādīd ŧ.+ si 48b/11
- ŧahife'** <Ar. -1- bk. ŧahife.
 ŧ.-i kımarī 60a/6
- ŧahih** <Ar. -4- Halis, saf.
 asārūn-ı ŧ. 108b/8
 belesān-ı ŧ. 39b/3, 79b/9
 belesān-ı ŧ.+ iñ 32a/3
- ŧahk** <Ar. -17- Döverek ezme, dövme, ezme.
 s. edesin 84b/2
 s. ödüp 22b/7, 38a/3, 39b/16, 42b/7, 42b/13, 44a/19, 45b/9, 48a/7, 71b/8, 81b/9, 81b/18, 83a/19, 84b/8, 85a/16, 90a/9, 93b/9
- ŧaṅgür** <Gr. -1- Kum kertenkelesi.
 s. 99a/3
- ŧaṅın** -1- Sakınmak, dikkat etmek.
 ŧ.- alar 8a/14
- ŧaṅız** -2- Sakız ağacı ve bazı ağaçların kabuklarından sızan, çiğnendiği zaman yumuşayan, sarımtırak beyaz renkli, hoş kokulu reçine; bu reçinenin ağızda çiğnenmiş şekli.
 ŧ. 117b/8
 ŧarmaşık ŧ.+ ı 33a/14
- ŧākin** <Ar. -9- Sakin, dindirilmiş.
 s. eder 20b/5, 28a/5, 37b/9, 39a/14, 40b/4, 46b/12, 51a/10, 61a/13
 s. 41b/12
- ŧaṅl** <Ar. -1- Ağır.
 ŧ. 4a/11

- saḳmūniyā** <Ar. <Gr. -8- Bingöz otu, mahmudiye otu (*Convolvulus scammonia*). krş. maḥmūde s. 98b/5, 103b/10
ḥulāşa'-i s. 65b/16, 66b/13, 67a/6, 87a/19, 102a/14
s.+ y1 65b/18
- saḳmūniyā'** <Ar. <Gr. -2- bk. saḳmūniyā. s.-i anṭākī-i müdebber 96b/1
s.-i müdebber 84b/2
- sāksifrākiyā** <Lat. sakşafraçiyā? -6- Terāgeyūn türündendir. Türkçe taş päreleyen otu derler. s. 12a/5, 96a/13, 96b/17, 109b/5
‘aşīr-i s. 118b/6
‘uşāre'-i s. 111a/4
- saḳuṭurī** <Gr. -12- Sabır otunun bir türü, sarı sabır. şabr-ı s. 44a/13, 48b/17, 49b/3, 58a/17, 65a/5, 65b/8, 96b/10, 101b/16, 107a/3, 111b/17, 112a/9, 114b/18
- şal-** -1- Salmak, göndermek, yollamak. nazar ş.- dıḳda 2a/10
- şalābet** <Ar. -6- Peklik, katılık, sağlamlık. ş.-i ḳaviyyeyi 42b/4
ş.+ in 45a/10
ş.+ leri 40a/5, 44a/6
ş.+ lerin 114a/17
ş.+ lü usḳīrūsī şişleri 30a/19
- sālebiye** <Ar. -1- Salep bitkisi ile ilgili. milḥ-i s. “Salep bitkisinden elde edilen bir tür tuz.” 77b/17
- şa‘leb** <Ar. -2- Salepgillerin tek köklü, yumrulu, salkımlı veya basak çiçekli olan örnek bitkisi. (*Orchis*) s. 101a/18
duhn-ı s. 113a/6
- sālīl** <Ar. -2- Siğiller. s. 35b/13
- s.+ e 110a/15
- şāliš** <Ar. -9- Üçüncü. s. 2b/13, 2b/15, 2b/17, 3a/11, 3a/15, 3a/4, 3a/6, 5a/7, 5a/9
- şālišān** <Ar. -1- Üçüncü olarak. s. 108a/4
- şālişe** <Ar. -8- Üçüncü. ḥummā'-ı s. 52b/15, 69a/9
rediyye-i s. 54a/1
ḡıbb-ı s.+ ye 12b/17
ḥummā'-ı s.+ ye 72a/3, 91a/4
ḥummā'-ı s.+ ye 65b/6, 81a/14
- sāliyūn** <Sür. “sāsāliyūs” -1- Baldıran otu (*Conium maculatum*). s. 27b/18
- sāliyūs** <Sür. -1- bk. sāliyūn. s. 95b/18
- şallallahu ‘aleyhi ve’s-sellem** <Ar. -1- Allah’ın salat ve selamı üzerine olsun. s. 2a/8
- sālpürnīlā** <Lat. sal prunella -2- Erimiş potasyum nitrat. milḥ-i s. 26a/1, 91b/2
- şālpürünīlā** <Lat. sal prunella -1- Erimiş potasyum nitrat. s. 62a/11
- sālūyā** <Lat. -20- Diş otu, deve dili. s. 8b/2, 16b/7, 19a/6, 23b/11, 34b/17, 36b/2, 46b/1, 47a/4, 56b/16, 57b/17, 79b/2, 109a/5, 113a/1
‘aşīr-i s. 115b/17
mā'-ı s. 8b/4, 17a/1, 76b/18
zehre-i s. 54b/12, 64b/6, 107b/3
- şamīm** <Ar.-1- Göbek. s.+ e 57b/12
- şamīm** <Ar. -1- Sağırılık. s. 44a/7
- şāmin** <Ar. -1- Sekizinci. s. 3a/18

şan'at <Ar.-134- İlaç yapma formülü, ilacı terkip etme şekli.

ş. 94a/8, 94a/18, 94b/12, 94b/19, 95a/9, 95a/18, 95b/6, 95b/15, 96a/2, 96a/10, 96a/19, 96b/6, 96b/15, 97a/5, 98a/18, 98b/13, 99a/1, 99a/15, 99b/4, 99b/11, 99b/17 100a/4, 100a/9, 100a/17, 101a/4, 101a/11, 101b/6, 101b/11, 101b/14, 102b/16, 102b/9, 103a/4, 103a/9, 103a/17, 103b/5, 103b/14, 103b/18, 104a/5, 104a/10, 104a/19, 104b/9, 104b/15, 104b/19, 105a/6, 105a/12, 105a/15, 105a/19, 105b/5, 105b/9, 105b/12, 105b/16, 106a/3, 106a/9, 106a/13, 106a/19, 106b/5, 106b/11, 106b/17, 107a/2, 107a/8, 107a/14, 107b/1, 107b/10, 107b/14, 107b/19, 108a/6, 108a/11, 108a/18, 108b/7, 108b/11, 109a/1, 109a/5, 109a/11, 109a/15, 109b/10, 109b/17, 109b/4, 110a/3, 110a/9, 110a/18, 110b/3, 110b/10, 110b/19, 111a/4, 111a/12, 111a/17, 111b/5, 111b/16, 112a/5, 112a/12, 112a/17, 112b/2, 112b/9, 112b/18, 113a/13, 113a/16, 113b/2, 113b/10, 113b/18, 114a/1, 114a/6, 114a/9, 114a/11, 114a/17, 114b/3, 114b/8, 114b/14, 115a/1, 115a/11, 115b/12, 117b/12, 118a/5, 118a/9, 118a/16, 118b/12

aşhâb-ı ş. 83a/7

ş.+ a 7a/13

ş.+1 115a/5, 115a/17, 115b/5, 115b/16, 116a/4, 116a/9, 116a/14, 116b/1, 116b/8, 116b/13, 117a/1, 117a/6, 117a/13, 117b/6, 117b/19, 118b/4, 119a/1

şandal <Ar. -33- Sandal ağacı, ak sandal (*Santalum album*), kızıl sandal

(*Pterocarpus santalinus*), sarı sandal (*Fringilla spinus*) olmak üzere üç türü vardır.

ş. 37a/2, 56a/17, 65a/6

şarı ş. 94b/4

zımâd-ı ş. 115a/16

ş.-ı aḥmer 59a/1, 69a/13, 76a/10, 76b/12, 115a/18, 115b/8

ş.-ı aşfer 7a/19, 13a/8, 20a/3, 43b/17, 79a/18, 100a/5, 101b/17, 102a/5, 111b/18

ūd-ı ş.-ı aşfer 54b/3

ş.-ı ebyaz 23b/7, 108b/12, 111b/1, 114b/4, 119a/3

ş.-ı ḥadîd “sandal pası, sandal ağacı çürüğü” 118b/15, 59a/15, 117b/9

ş.-ı selâse 11b/12, 37a/2, 56a/17

ş.+ ı 115b/3

şandaleyn <Ar. -3- Sandal ağacının bütün türleri, sandallar.

ma' cūn-ı ş. 14a/4, 77b/12

sufūf-ı ş. 103a/15

şandalü'l-ebyaż <Ar. -1- Sandal türlerinden ak sandal.

nüşâre'-i ş. 41b/5

şânî <Ar. -12- İkinci.

ş. 2b/13, 2b/15, 2b/17, 2b/19, 3a/3, 3a/5, 3a/11, 3a/15, 3b/1, 5a/6, 5a/8

hazm-ı ş. 3b/5

şânîküle <Lat. -1- Kabakulak otu.

aşîr-i ş. 116a/5

şapârîna <Far. -2- Tilki kuyruğu, kuşkonmaz bitkisinin kökü.

ş. 101b/18

maṭbūḥ-ı ş. 85b/1

şar' <Ar. -54- Sara hastalığı, epilepsi.

ş. 8a/16, 14a/7, 15a/10, 16b/3, 18b/17, 22b/9, 31a/19, 39b/7, 39b/13, 46a/11,

51a/19, 52b/14, 53a/4, 53b/18, 54a/17, 57b/6, 60a/4, 63b/5, 66a/15,

- 66b/6, 69a/17, 70a/1, 73a/11, 73b/7,
76b/16, 84b/5, 87b/3, 89a/13, 92a/14,
93b/6, 97b/10, 98a/3, 98b/11, 99b/3,
100a/16, 104a/9, 109b/9
sufûf-ı ş. 109b/9
ş.-ı bārideye 100a/3
ş.+a 19a/10, 25b/2, 25b/17, 28b/11,
32b/5, 49a/7, 49b/7, 50b/19, 51b/17,
52a/15, 60b/15, 83a/12, 108a/17,
110b/10
ş.+ı 55a/18
- şarb** <Ar.-1- Keskin, güçlü.
ş.-ı **sirke** “keskin sirke” 114b/9
- şarf** <Ar. -1-Kullanma, harcama.
ibdāne-i ş. eyleyüp 1b/10
- şarı** -5- Sarı.
ş. hūmmālara 38a/18
ş. şandal 94b/4
ş. şuları 112b/8
ş. yāķūt 94a/18, 98b/13
- şarmaşık** -1-Sap ve dallarından çıkan ek ve köklerle dik, düz yerlere sarılarak tırmanan bitki, sarmaşık (*Hedera*).
ş. şakızı 33a/14
- şaru** -1- bk. sarı.
ş. t̄in-i maħtūmı 29a/10
- şāşafrās** <Fr. -4- Amerika’da, Florida’da yetişen küçük bir ağaç olup, ilaç yapımında ve yemeklerde(yağ olarak) kullanılır, İspanya’da ise bu ağaç, buvamiye adıyla bilinir ve kutsal olduğuna inanılır.
ş. 62a/10, 63b/9, 101b/18
maṭbūh-ı ş. 81a/9
- şa’ter** <Ar. -4- Kekik, güveyiotu, farklı yörelerde farklı adlarla adlandırılan, çeşitli türleri olan bir bitki (*Origanum vulgare*).
ş. 13b/7, 62a/12, 79b/1, 95b/1
- sāye** <Far. -1- Gölge.
- s.+ de 74b/13
- sebeb** <Ar. -3- Sebep.
s.-i emrāz-ı bāride 3a/13
s.+ den 47a/13, 101a/2
- seb’a** <Ar. -1- Yedi.
a’zā’-ı re’s-i s.+ ya 68b/15
- şeded** <Ar.-1- Göz kararı.
ķūlunc-ı ş. 51a/19
- şedef** <Ar. -2- Sedef, inci kabuğu.
ş. 22a/2
ş.-i mükelles 110a/6
- şedī** <Ar. -1- Meme.
evrām-ı ş. 35b/11
- sefercel** <Ar. -7- Ayva (*Cydonia oblonga*).
‘aşir-i s. 12a/1, 77b/1, 102b/4
duhn-ı s. 112a/2
lu‘āb-ı bezr-i s. 111a/19
lu‘āb-ı s. 101b/8
şarāb-ı s. 86a/15
- seher** <Ar. -1- Uykusuzluk, gece uyuyamama hastalığı.
sübāt-ı s.+ i 20b/4
- sekbīnec** <Ar. -9- Hiyara benzer bir ot, sek beni otu (*Ferula scowitziana*).
s. 33a/8, 48a/13, 79a/5, 100a/18,
102b/16, 105b/17, 112b/14, 114b/17,
117a/16
- sekiz** -357- Sekiz.
s. yüz 13a/18, 13b/8, 17b/8, 26a/4,
72b/12, 81b/12, 90a/18
biñ s. yüz 23a/3
s. 7b/2, 7b/10, 8a/3, 8a/8, 8a/12, 8b/7,
9a/2, 9b/7, 10a/11, 10a/19, 10b/1,
10b/10, 11a/13, 11b/6, 11b/14, 12a/7,
12b/7, 12b/12, 13a/14, 14b/14, 15a/8,
15a/12, 15a/16, 15a/19, 15b/6,
15b/10, 15b/19, 16a/14, 16a/18,
17a/7, 17a/9, 17b/17, 18a/1, 18a/7,
18b/6, 18b/15, 19a/8, 19b/10, 19b/17,
19b/7, 20b/19, 21a/9, 21b/13, 22b/2,

23a/1, 23a/8, 23a/16, 23b/6, 24a/11,
25a/1, 29a/18, 29a/19, 31b/19, 31b/7,
31b/9, 32a/1, 32a/8, 32a/15, 33a/3,
34a/16, 34a/17, 35b/18, 36a/6, 36a/8,
36b/10, 37b/1, 37b/12, 37b/16,
37a/17, 38b/1, 38b/18, 39b/16,
40a/15, 41b/6, 41b/10, 41b/18,
42a/13, 43a/4, 43a/6, 43b/13, 43b/17,
44b/8, 46a/12, 47a/9, 48a/12, 48a/14,
48b/1, 48b/4, 48b/8, 48b/10, 48b/15,
49a/10, 49a/2, 49a/3, 49b/3, 49b/4,
53b/2, 53b/15, 53b/7, 54b/19, 55a/10,
55b/1, 55b/14, 56a/5, 56a/7, 56a/18,
56b/3, 56b/10, 56b/19, 57a/4, 57a/14,
57a/19, 58a/18, 58b/14, 58b/18,
59a/9, 60a/7, 60a/18, 60b/13, 61a/15,
61a/18, 61b/6, 62a/2, 62a/10, 62a/19,
62b/4, 62b/8, 63a/4, 63a/15, 63b/13,
63b/19, 64a/6, 64a/11, 64b/7, 64b/8,
64b/19, 65a/5, 65b/14, 67a/3, 67a/6,
67b/11, 67b/19, 68a/12, 68b/3,
68b/12, 69a/2, 69b/1, 70a/5, 70b/13,
70b/17, 72a/11, 72a/13, 72b/6,
73a/14, 73b/1, 73b/10, 74a/8, 75a/1,
75b/7, 76a/12, 76a/13, 76b/13,
76b/18, 77a/19, 77b/8, 78a/3, 78a/6,
78a/16, 78b/9, 78b/11, 78b/13, 79a/4,
80a/5, 81b/4, 81b/8, 82a/3, 83a/17,
83a/19, 83b/10, 84a/10, 84b/12,
84b/18, 85a/5, 86a/11, 86b/5, 86b/18,
87a/9, 87b/11, 88a/2, 88a/10, 88a/12,
88b/10, 89a/5, 89b/6, 90a/5, 90a/7,
90a/19, 90b/9, 90b/14, 91a/6, 91b/4,
93a/13, 93a/16, 93b/3, 94b/14,
95a/10, 96a/4, 96a/7, 98a/14, 99a/8,
102a/4, 102a/15, 102b/12, 103a/12,
103a/17, 103b/6, 103b/11, 104a/7,
104b/4, 105a/12, 106a/11, 106b/11,
106b/19, 107a/6, 107a/11, 107a/18,
107b/3, 107b/4, 107b/15, 108a/12,

108a/18, 109b/5, 109b/7, 110a/5,
110a/7, 110a/13, 111a/2, 111a/8,
111a/10, 111a/18, 111b/11, 111b/18,
112b/4, 112b/10, 113a/10, 113a/15,
113a/18, 113b/15, 114a/3, 114a/9,
114a/13, 114b/10, 114b/16, 115a/1,
115a/2, 115a/7, 115a/18, 115a/19,
115b/2, 115b/3, 115b/8, 116a/7,
116a/17, 116b/11, 116b/4, 116b/17,
116b/18, 117a/3, 117a/5,
117a/9, 117a/18, 117b/1, 117b/8,
117b/14, 118a/3, 118a/12, 118a/18,
118b/10

dört yüz altmış s. 55b/17

kırk s. 8a/8, 10b/18, 11b/3, 14a/1,
15b/15, 16b/10, 20a/14, 22b/3, 23a/9,
24a/10, 24b/3, 27b/9, 32a/13, 33b/3,
34a/6, 34b/3, 34b/10, 36b/15, 37b/3,
49a/2, 52a/13, 56b/1, 56b/14, 58a/3,
60b/1, 67a/2, 67a/13, 72b/1, 77a/3,
79a/2, 89a/4, 111a/14, 112a/3,
112b/2, 113a/10, 113b/4, 114a/2,
114b/12, 115a/1, 115a/2, 115a/15,
115a/16, 116a/12, 116a/15, 116b/10,
116b/17, 118a/15, 118a/17

on s. 86b/6

seksen s. 115a/12, 116a/1

yigirmi s. 47a/2, 64a/17, 110b/3,
115a/18, 116a/12

yüz yigirmi s. 16b/13, 17a/7, 87b/16,
112a/10

s.+ dir 3a/14

s.+er 22a/9, 44b/13, 56b/2, 67a/15,
67b/8, 78b/5, 100a/10, 103b/1

seksen -22- Seksen.

s. ikişer 15b/16

s. sekiz 115a/12, 116a/1

s. 11a/1, 12b/11, 16a/5, 21b/6, 22a/1,
29a/17, 29a/18, 31a/2, 46b/5, 49b/9,
57b/1, 62a/6, 63b/18, 95b/10, 115a/6,

- 117a/2, 118a/17, 118b/7
yüz s. 44a/14
- sekte** <Ar. -20- Felç, inme.
s. 8a/17, 14a/8, 15b/14, 18b/17,
31a/19, 40a/2, 46a/10, 53b/18,
54a/17, 63b/6, 66b/6, 71a/14, 73a/10,
93b/6, 97b/10, 98b/11, 108a/16
s.+ ye 52a/1, 84b/6
s.+ yi 55a/18
- selâş** <Ar. -6- Üç.
ş. 24b/13, 24b/14, 25b/11, 26b/9,
27a/4, 27b/13
- selâşe** <Ar. -6- Üç.
fulful-i ş. 95b/16
şandal-ı ş. 11b/13, 37a/2, 56a/17
ahlâ-ı ş.+ yi 104b/19, 105a/18
- selc** <Ar. -4-Kar.
ş. 5b/10
ş-i hükemâ Kibrit ile güherçilenin
karışımından elde edilen
kimyasal. 109b/17, 52a/10, 97b/8
- selesü'l-bevl** <Ar. -4- İdrarını tutamama
hastalığı, prostat.
s. 57b/10
s.+ e 52b/14, 86a/14, 118b/18
- selîhe** <Ar. -7- Tarçın ağacı, kurfa ağacı,
yalancı tarçın ağacı, burçak
(*Cinnamomum zeylanicum*, *C.*
cassia).
s. 68a/12, 79a/9, 95a/12, 95b/18,
96a/11, 96b/8, 108b/8
- selikûn** <Ar. -1- Kırmızı civa sülfüt, zincifre,
sülügen dedikleri bir boyadır.
s. 116b/8
- selmen** <Ar.-1- bk. süleymânî.
s.+ i 73a/5
- semen** <Ar. -1- Semizlik, yağlılık.
s. 5a/11
- şemeretü'l-ğâr** <Ar. -1- Defne ağacı yemişi
(*Laurus nobilis*).
ş. 36b/4
- şemerretü'd- derdâr** <Ar. -1- Dişbudak ağacı
yemişi (*Fraxinus excelsior*).
ş. 31b/15
- semiyye** <Ar. -4- Zehirli, zehirle ilgili.
s. 94b/10, 106a/12
emrâz-ı s.+ ye 54a/3, 63a/11
- semiz** -5- Şişman, besili, yağlı.
s. eder 19a/19
- semiz -1-** bk. semiz ot.
s. 112a/12
- semiz kabağ** -1- Yaban kabağı, şeytan
şalgamı (*Btyonia alba*).
s. köki 'uşâresi 111b/5
- semiz ot -2-** Semizotu (*Portulaca oleraceae*).
s. tohum 106b/8, 110a/4
- semm** <Ar. -3- Zehir.
s. 93b/19, 94a/1
s.-i şâbit 90a/8
- semmü'l-fâr** <Ar. -3- Sıçan otu (*Anagallis*
arvensis).
s. 26a/16
rûh-ı s. 26a/13
zücâc-ı s. 93b/16
- semûm** <Ar. -3- Zehirli şey.
s.-i kâtileyi 32b/4
s.+ e 87b/4
s.+ i 53a/5
- semûmât** <Ar. -23- Zehirli şeyler.
s.-i kâtile 72b/10
s.-ı kâtilye 11b/16, 44a/3, 63a/11,
99a/13, 102b/6
s.-ı kâtilyeye 11a/19, 16a/12,
39a/15, 73a/3, 97a/14
s.-ı meşrûb 51b/14
s.+a 27b/7, 31a/19, 42a/17, 61b/10,
66a/14, 68b/7, 89a/14, 97b/4
s.+ ı 55a/5, 68a/19, 100b/18
- semümüyye** <Ar. -1- Zehirli şeyle ilgili, zehirli
şeye ait.

- emrâz-ı s.+ ye 66a/14
- Senârtûs** <? -2- Bir hekim olan Daniel Sennertus (1572 -?).
S. 49a/6, 49b/12
- senderûs** <Gr. -4- Kehribara benzeyen tıbbi bir zamk.
s. 79a/5, 116b/10, 117a/15, 117b/13
- serçe** -2- Serçe, serçe kuşu.
s. beyni 99a/2
ma^c cûn-ı s. beyni 98b/19
- seretân** <Ar. -20-
I. İyileşmez bir tür çıban, kanser.
cürûhât-ı s. 35b/8
s. 23a/16, 40a/5, 46a/15, 50a/3, 85a/7,
91b/13, 93a/3, 110a/16
s.+ a 26a/15, 40a/18, 42b/6, 59b/19,
60b/16, 81a/7
s.+ ı 31a/12
II. Yellim ağacı (*Cordia myxa*).
‘ayn-ı s. 102b/11, 103b/14, 104b/5,
108a/12, 61a/16
mahlûl-i ‘ayn-ı s. 63a/10
- serçes** <Ar. -4- Eyrelti otu (*Nephrodium filix-mas*). *krş.* eyrelti.
s. 10a/3, 13a/12
aşl-ı s. 67b/9
‘uşâre’-i s. 17b/18
- serî** <Ar. -1- Çabuk, hızlı.
s. 76a/7
- sermâye** <Ar. -1- Anamal, sermaye.
nuqûd-ı s.+yi 1b/9
- serpelyû** <? -1- Sarpao, sarpil, sarpilo ve sarpil olarak da bilinen ve adet sorunları ve ishal yedavisinde yaygın olarak kullanılan tıbbi bitki, yabanî kekik (*Thymus*)
duhn-ı s. 118b/1
- serretû’s-sakankur** <Ar. -1- Timsah kafası.
s. 53b/8
- sevâd** <Ar. -1- Siyahlık, kararma
- s.-1 esnâne** “Diş kararması” 21b/18
- sevdâ** <Ar.-6- Dört ana öğeden kara safra maddesi.
s.+ ya 42a/9, 97a/14, 101a/9, 105b/8
balğam-ı s.+ yı 105b/12, 106b/10
- sevdâ’** <Ar.-2- bk. sevdâ.
s.-ı merâkiyâ 20a/6
s.-ı merâkiyâya 71b/15
- sevdâviyye** <Ar. -10- Kara safra maddesiyle ilgili.
emrâz-ı s. 65a/4
hulâşa’-i s. 65a/3
hummâ’-ı s. 71b/14
emrâz-ı s.+ niñ 38a/11, 71a/4, 73b/18
emrâz-ı s.+ ye 17b/5, 20b/16, 44a/2,
66b/19
- sevr** <Ar. -30- “lisân-ı sevr” Sığırdili bitkisi (*Anchusa officinalis*).
aşl-ı lisân-ı ş. 11b/18, 70a/15
‘aşîr-i lisân-ı ş. 20a/13, 70a/7
hamîr-i lisân-ı ş. 10b/9
hamîre’-i zehre-i lisân-ı ş. 48b/18
lisân-ı ş. 7b/5, 17b/8, 18b/7, 19b/16,
68b/10, 80b/16
mâ’-i lisân-ı ş. 12b/13, 16b/19,
65b/13, 92b/16
mâ’-i zehre-i lisân-ı ş. 16b/13
zehre-i lisân-ı ş. 9b/9, 11b/18, 12b/10,
13a/1, 13b/18, 19b/17, 19b/4, 20a/9,
36a/15, 56b/6, 64a/4, 66b/2, 68b/3
- seyelân** <Ar. -11- Akma, akıntı.
s.-ı demi 101a/2
s.-ı güherbâ 108b/16
s.-ı menî 66b/18, 86a/13, 102b/8
merhem-i s.-ı menî 111a/16
s.-ı meniye 30b/17, 57b/10, 82a/18,
87a/3
s.-ı rahma 51b/4
- seyelânât** <Ar. -5- Akıntılar.
s. 41a/13, 92a/12

- s.-ı dâhileniñ 45a/3
s.+ a 44a/17, 86a/12
- seyelânü'l-menî** <Ar. -4- Spermlî akıntı.
hulâşa'-i s. 66b/16
mâ'-i s. 18a/2, 22b/17
s.+ ye 91b/16
- seyelânü'r-raḥm** <Ar. -1- Rahim akıntısı.
s. 86a/13
- seyl** <Ar. -11- Şiddetli baş ağrısı.
s. 32b/17, 38b/14, 51b/1, 58a/10,
60a/5, 61b/11, 72b/5, 107a/13, 108a/5
sufûf-ı s. 107a/13
s.+ e 71a/18
- seyyâle** <Ar.-14- bk. sâ'ile.
mî'a'-ı s. 31a/16, 33a/9, 35a/1, 36b/5,
47a/9, 57a/5, 64a/12, 79a/5, 100a/19,
101b/11, 101b/18, 111b/19, 112b/17,
115a/15
- seyyidi'l-mürselin** <Ar. -1- Peygamberlerin
efendisi.
ḥadîs-i şerîf-i s. 2a/7
- sezâb** <Ar. -21- Sedefotu (*Ruta graveolens*).
s.7b/4, 8b/11, 20b/10, 31b/6, 61b/2,
63a/4, 89b/2, 109a/5, 112a/6, 113a/2
‘aşîr-i s. 22a/17, 98a/15
‘uşâre'-i s. 111a/5
bezr-i s. 89b/4, 100a/6, 100b/4,
105b/18, 109b/13
duhn-ı s. 106a/16
maṭbûḥ-ı s. 106a/14
milḥ-i s. 73a/14
- şıçan kulağı** -1- Farekulağı otu, mercan köşk de
derler (*anagallis arvensis*). Farsça
merzencuş, Arapça âzânü'l-fâr ve
Latince amâr ikûn derler.
ş. 113a/2
- şığâr** <Ar. -1-.Küçük.
ş.-ı beyz-i nîmbirşit “Küçük rafadan
yumurta” 35b/2
- şığır** -2- Geviş getirenlerden, boynuzlu
büyükbaş evcil hayvanların genel adı,
sığır.
ş. iligi 117b/1
ş. yağıyla 115b/5
- şıḥat** <Ar. -4- Sağlamlık, sağlık.
ş. 25b/17
ş.-ı ḥıfz 57b/13
ş.+ ı 91a/10, 92b/6
- sîlkûn** <Ar. -1- bk. selikûn.
s. 91b/17
- sîm** <Far. -1- Gümüş.
teklis-i s. 88a/11
- sînekîbûs** <Ar. -1- Göğüs küpü; oval,
mercimek şeklinde bir hap türü?
ḥabb-ı s. 105a/17
- şımık** -1- Kırık.
ş.+ lara 118b/11
- sıraca** <? -1- Sıraca, daha çok boyunda görülen
lenf düğümlemesi, bir tüberkilos
türü; Daha ziyade çocuklarda ve
gençlerde görülen, boyun ve koltuk
altlarındaki lenf bezlerinde
iltihaplanmalara ve akıntılı yaralara
yol açan bir tür verem, deve veremi.
s.+ ya 114a/5
- şırcâ** -1- Cam, camdan yapılmış eşya.
kırmızı ş. 94a/4
- şırf** : <Ar. -5- Saf, katışıksız.
şarâb-ı ş. 16a/7, 21b/4, 23b/12, 34b/1,
36a/7
- sırr** <Ar. -1- Gizli tutulan, kimseye
söylenmeyen şey.
s.-ı şadânı 2a/11
- sisâliyûs** <Gr. -8- Dağ havucu, yaban kerevizi,
horoz gözü (*Sesbania aculeata*).
s. 54b/7, 63b/14, 79b/5, 96a/14,
99b/7, 110b/13
bezr-i s. 95a/1, 108b/1
- sibistân** <Far. -2- Sibistan ağacı ve meyvesi
(*Cordia myxa*).

- s. 10b/5, 70a/10
- sikencübîn** <Far. -1- Bal, şeker ve türlü meyvelerin öz suyundan yapılan bir grup şuruba verilen ad.
s. 99a/7
- silf** -1- Tortu, posa, artık.
s.+ iñ 58b/11
- simsim** <Ar. -1- Susam (*Sesamum indicum*).
duhn-ı s. 114a/18
- sinā** <Ar. -1- bk. sināmeki.
s. 106b/12
- sināmeki** <Ar. -15-Sinameki (*Cassia acutifolia*).
s. 56b/7, 64b/18, 65a/16, 65b/13, 75b/19, 96b/16, 104b/1, 105b/2, 108a/18, 109a/2, 110b/12
ḥulāşa'-i s. 64b/13, 65b/11, 102a/15
levz-i s. 104b/13
- siñir** -7- Sinir.
s. ağrısına 44a/8
s.+ ler pekligine 35b/14
s.+ ler 51a/9
s.+ lerde 110a/9, 110b/2, 112b/17
s.+ leri 37a/9
- siñirli yaprağ** : -2- Sinirotu (*Plantago majör*), bağa yaprağı (*Rhodiola rosea*). krş. lisānü'l-ḥamel.
s. toḥm 106b/8, 110a/4
- sirke** -2- Sirke.
şarb -1 s. "Keskin sirke" 114b/10
gül s.+ si 18b/13
- sitte'** <Ar. -2- Altı, insan bedeninin durumunu değıştiren altı şey.
tedbir-i iślāḥ-ı s.-i zārūriyye 3a/3, 3a/4
- siyāh** : <Ar. -1- Siyah, kara.
s. 48a/6
- soğulcan** -21- Solucan, tenya, parazit.
s. 99a/14
sufūf-ı s. 106a/18
- s.+ a 30b/16, 32b/6, 35a/5
s.+ı 9b/19, 11b/1, 11b/7, 25b/18, 38b/13, 39a/19, 41a/7, 44a/11, 52a/3, 52a/4, 58a/13, 62a/4, 70b/4, 106a/19
s.+ ları 109a/15, 112a/4
- şok-** -2- Sokmak; ısırnak.
ḥayvān ş.- duğına 51a/19
zehirli ḥayvān ş.- duğına 35b/13
- şoñra** -152- Sonra.
ş. 2a/4, 2b/13, 2b/16, 3a/1, 3a/8, 3a/18, 4a/4, 4a/5, 4b/19, 5a/3, 5a/4, 5a/5, 6a/1, 7b/13, 8b/7, 8b/16, 9b/16, 10a/13, 11b/4, 11b/14, 12a/2, 12a/12, 12a/19, 13a/7, 13a/18, 13b/9, 14a/19, 14b/15, 15a/2, 15a/5, 15a/14, 15a/19, 15b/19, 16a/17, 17a/7, 17b/3, 17b/12, 17b/19, 18a/13, 18a/8, 19a/9, 19b/9, 19b/18, 20a/16, 21a/11, 23a/12, 23b/13, 24a/2, 24a/8, 24a/11, 27a/14, 27b/11, 30a/6, 31b/9, 34a/7, 34b/13, 37a/19, 38b/18, 39b/16, 40a/10, 41b/7, 42a/11, 43a/7, 44b/2, 44b/7, 44b/18, 45a/1, 47a/16, 47b/14, 48a/1, 48a/18, 48b/4, 50a/10, 50a/7, 50b/3, 50b/4, 51a/16, 51b/10, 52a/14, 53a/13, 53b/5, 54a/14, 55a/14, 55b/11, 55b/19, 56a/7, 56b/9, 57a/1, 57a/2, 57a/6, 57a/18, 58a/4, 58b/2, 58b/12, 59a/9, 59b/6, 60a/10, 60a/16, 60a/2, 60b/11, 61b/5, 62a/16, 62a/19, 64a/19, 64a/8, 64b/8, 65a/14, 65a/17, 65a/2, 65a/8, 65b/14, 65b/2, 67a/17, 67a/4, 67b/11, 67b/19, 69b/8, 70a/16, 70b/1, 70b/17, 72b/12, 72b/18, 72b/2, 73b/12, 74a/8, 74b/2, 75a/17, 75a/19, 76a/13, 78a/7, 78b/7, 78b/13, 83b/4, 85a/1, 85a/17, 85b/4, 86b/9, 86b/11, 86b/17, 86b/18, 87b/17, 88b/6, 88b/10, 91a/16, 92a/17, 94a/10, 99b/10, 102b/1, 113b/14, 114b/10,

- 115b/3
- şovud-** -1- Isı derecesini düşürmek, soğumasını sağlamak.
ş.- up 28a/13
- şovuk** -8- Soğuk.
ş. 5a/7
ş.+ a 3a/14
ş.+dan 8a/14, 13b/4, 30b/17, 97a/4, 101b/10, 118b/19
- şovukluğ** -6- Soğukluk.
bél ş.+ m 18a/3
bél ş.+ma 22b/18, 103b/13, 104a/5, 105a/14, 111a/17
- söyün-** -2- Sönmek.
s.- medik kireci 42a/1
- söğün-** -1- Sönmek.
s.- müş 29a/17
- söğündür-** -2- Söndürmek.
s.- esin 28a/17
s.- üp 42a/2
- söz** -2- Söz.
s. 3b/14
s.+ e 4b/10
- şu** -14- Su.
şarı ş.+ ları 112b/8
ağaç-ı mürver çiçeğiniñ ş.+ yı 15a/1
arpa ş.+ yı 3b/4
defne yaprağı ş.+ yı 119a/6
gül ş.+ yı 119a/6, 94a/9
irsâ ş.+ yı 14b/12
mersîn ş.+ yı 119a/6
mürver çiçeği ş.+ yı 14b/12
mürvereyn kabukları ş.+ yı 14b/13
zanbağ ş.+ yı 16b/15
haşhâş ş.+ yıyla 100b/10
pıraşa ş.+ yıyla 104a/15
çilek yemişi ş.+ yı 16b/15
- sü'** <Ar. -4- Kötü, fena.
s.-i kınye "Karaciğer rahatsızlığı sonucu ortaya çıkan ileri derecede zayıflık." 105b/8
- s.-i mizâc** <Ar. - Far. "Soğuk özellikli mizaç yorgunluğu." 97b/2
- s.-i hazma** "Hazım-sindirim bozukluğu" 17b/6
- s.-i mizâc-ı sâdec** "Sade özelliğe sahip mizaç yorgunluğu" 2b/14
- sü'î'l-kınye** <Ar. -7- Karaciğer rahatsızlığı sonucu ortaya çıkan ileri derecede zayıflık.
s. 20b/15, 71b/14, 90b/7
s.+ ye 70b/3, 85b/14, 90a/13, 103a/9
- su'âl** <Ar. -17- Öksürük.
s. 40a/3, 51b/1, 56b/12, 58a/14, 95a/18, 101a/9, 108a/5
s.-i 'atıka 95a/7
s.-i bāride 42a/17
s.-i kadīm 71a/16, 83b/18
s.+ a 35a/13, 35a/4
s.+ e 48a/10, 51b/17
s.+ in 101b/10, 101b/6
- su'ālū'l-bāride** <Ar. -1- Balgamlı öksürük.
ḥabb-ı s. 101b/9
- su'd** <Ar. -8- Topalak, kırkboğum bitkisi ve bundan elde edilen bir tür ilaç (*Cyperus rotundus*).
s. 31a/9, 57b/16, 68a/5, 79b/3, 97b/18, 100b/2, 101a/11
s.-i hindī 119a/5
s.-i kūfi
- şudā'** <Ar. -15- Baş ağrısı.
ş. 100a/15, 100a/3
ş.-ı bāride 38a/17, 57b/9, 105a/11, 109b/3
ş.-i bārideye 73b/8
ş.-i bāridiñ 42b/19
ş.-ı kadīm 89a/13
ş.+ a 40a/1, 42a/17, 84b/4, 98b/8, 101a/8
ş.+ ı 41b/4

şofya -1- Bulgaristan'da bir şehir.

behmen-i ş. 9b/6

sufûf <Ar. -50- Toz halinde ilaç, toz

şeklindeki ilaçlar.

s. olur 83b/7

s. 106b/9, 106b/15, 107a/1, 107a/6,

107a/12, 107b/13, 107b/17, 108a/3,

108a/10, 108a/14, 108b/5, 108b/10,

108b/17, 109a/14, 109a/8, 109b/16,

109b/2, 109b/8

beyâz s. 26a/19

s.-i 'azzü'l-keleb 109a/4

s.-i af'î-i muqavvî 107b/18

s.-i aḥmerü'l-cerrâh 107a/1

s.-i bahârü'l-cenîn 108b/6

s.-i devvâr 106a/8

s.-i dîdân 109a/14

s.-i dîsentâryâ 109b/19

s.-i fûlâd 106b/16

s.-i gûtağume 109a/9

s.-i ḥummeyât 107b/1

s.-i ḳabz 107a/7

s.-i ḳay'ü'd-demm 106b/3

s.-i kebedîn 106a/1

s.-i ḳûlunc 107b/13

s.-i ma' de 108a/10

s.-i mu' atṭis 109b/3

s.-i pâdzehr-i kâvî 106a/12

s.-i şadr 108a/5

s.-i şandaleyn 103a/15

s.-i şar' 109b/9

s.-i seyl 107a/13

s.-i soğulcan 106a/18

s.-i sūrincân 108b/17

s.-i tarta 106b/10

s.-i yâḳût-ı aşfer 108b/10

s.-i yüḳavvü'l-esnân 107b/9

s.-i zâtü'l-cenb 109b/16

diyârüzün-ı s.+ 1 65a/6

incü s.+ 1 7b/11

mercân s.+ 1 7b/11

sufûfî'd-dimâg <Ar. -1- Beyin ve baş için

yapılmış aynı zamanda değişik

hastalıklara da iyi gelen bir tür ilaç.

s. 108a/15

suḥûlet <Ar. -1- Kolaylık.

s.+ le 18b/12

şûm <Ar. -3- Sarmısak (*Allium sativum*).

ş.-i 'atîḳ 56a/10, 56a/11

ş.-i tarî 62b/8

summâḳ <Ar. -2- Antep fıstığıgillerden, sıcak

bölgelerde yetişen, kabuğu

hekimlikte, yaprakları dericilikte

kullanılan bir ağaç ve bu ağacın

meyvesi (*Rhus coriaria*).

s. 104b/16, 119a/2

şûret <Ar. -10- Görünüş, şekil, biçim, tarz.

ş.-i aşliyye 6b/18

ş.-i bâṭnesinden 7a/6

ş.-i bâṭniyyeniñ 6b/18

ş.-i bâṭniyyesinden 7a/3

ş.-i nev' iñ 5b/15

ş.-i nev' iyye 6b/17

ş.-i zâhiresinden 7a/5

ş.-i zâhiresine 7a/7

ş.+ i 6b/19

ş.+ inden 7a/3

sūrincân <Far. -15- Sorincan ağacı

(*Colchicum autumnale*).

s. 56b/3, 64b/18, 67a/2, 96b/16,

101a/15, 104b/2, 105b/16, 106b/12,

108a/19, 109a/1, 117b/2

ḥabb-ı s. 105b/14

ḥulâşa'-ı s. 85a/10

sufûf-ı s. 108b/18

s.-i ebyaz-ı mışrî 96a/19

sûs <Ar. -1- Meyan (*Glycyrrhiza glabra*).

s. 67a/15

sûsen <Ar. -1- Süsen, çeşitli türleri olan hoş

kokulu bir bitki (*Iridaceae*).

duhn-ı s. 117b/3
sūsenü'l-asmānī <Ar.- <Far. -1- Gök süsen (*İris germanica*).
zehre-i s. 14b/3
sūsenü'l-ebyaz <Ar. -1- Beyaz süsen.
s. 9b/11
şu'ūd <Ar. -2- Yukarı çıkma, yükselme.
ş. eder 33b/14, 84a/15
sübāt <Ar. -1- Uyku, hafif uyku.
s.-ı seheri "Gece uyuyamama
hastalığı." 20b/4
süd -1- Süt.
s.+ i 40a/2
südde <Ar. -33 Mide dolgunluğu; çeşitli
organlarda görülen tutkunluk.
s. 24b/15
s.+ lere 90a/13, 103a/9, 104b/8
s.+leri 12b/3, 17b/7, 18a/18, 25a/3,
27b/6, 29b/2, 31b/2, 36a/13, 44a/7,
51b/7, 57a/16, 58a/16, 60b/1, 60b/7,
61a/19, 71b/12, 73a/2, 90a/1, 91a/2,
92a/14, 102b/15, 105b/8, 106b/16
s.+ leriñ 10a/2
s.+ lerin 13a/10, 45a/9
s.+ yi 20b/15, 65b/12, 67b/15
südde' <Ar. -9- bk. südde.
s.-i kebed 41a/6, 66b/8, 74a/6, 85b/13,
86a/16
s.-i kebede 103b/4
s.-i kebedi 106a/1, 84a/6
s.-i raḥm 75b/18
südü <Ar. -17- Altıda bir.
s. 29a/14, 37a/17, 48b/19, 61a/11,
65a/19, 66b/15, 69b/4, 72a/1, 80b/16,
81a/13, 85a/9, 86a/4, 89a/9, 90a/3,
107a/12, 110b/15, 118b/2
südüser <Ar.- T. -3- Altışar altışar.
s. 21b/12, 77b/19, 78b/19
süfli <Ar. -1- Aşağıda bulunan, diğerlerine
göre daha sonra gelen.

kürre'-i ş.+ de "Yer yüzü." 4a/15
sükker <Ar. -44- Şeker. krş. şeker.
s. 17a/17, 21b/9, 22b/2, 22b/13,
23a/18, 23b/15, 39b/16, 48a/17,
48b/2, 49a/2, 49b/9, 49b/16, 54b/16,
55b/12, 56a/1, 58a/3, 63b/18, 64a/9,
69b/12, 72b/8, 76a/14, 96b/15,
97b/16, 97a/19, 106a/7, 107b/7,
109a/13, 109b/2, 109b/15, 116a/6,
118a/2
s.-i aḥmer 33b/3
s.-i ebyaz 53b/13, 60b/1, 95a/14,
95b/10,
98b/2, 101b/8, 106b/19, 108a/1,
109a/2
s.-i verd 107a/18
s.-i zaḥil 25b/19, 92a/2
sükkeri <Ar. -1- Şekerle ilgili, şekerli.
duhn-ı antimün-i s. 49b/11
sükkerü'l-verd <Ar. -6- Gül şekerli.
s. 85b/1, 86a/15, 86b/2, 87a/4, 99a/7,
108a/14
sükün <Ar. -3- Durma, hareketsiz kalma,
durgunluk.
s.-ı müfriṭadır 3a/18
s.+ da 4a/12
ḥareket-i s.+ dur 3a/6
süleymānī <Ar. -3- Sülemān ve devā'ü's-
sa'leb derler. Devā'-i mürekkebirdir.
Zibak ile sıçan otundan yapılır. İzleri
kaybetmek için kullanılır. krş. selmen.
s. 26a/16, 30b/10, 46a/16
şülü <Ar. -84- Üçte bir.
ş. 10b/12, 23b/16, 35b/19, 48b/8,
51a/5, 52a/18, 54a/15, 55a/7, 55a/16,
57b/2, 59a/13, 61a/12, 61b/7, 63b/4,
65a/6, 65a/19, 67a/9, 67b/6, 67b/15,
68a/17, 69b/10, 69b/15, 69b/19,
70a/6, 70b/5, 70b/10, 71b/6, 72a/2,
72b/4, 73a/17, 74a/9, 74a/13, 75a/14,

75a/5, 76b/3, 78a/11, 82a/10, 83b/4,
84a/11, 85a/11, 89a/10, 89b/19,
90b/12, 91b/7, 92a/7, 92b/1, 92b/15,
94a/15, 94b/2, 94b/6, 98a/8, 100b/5,
100b/13, 102a/1, 102b/9, 102a/17,
102b/17, 102b/19, 103a/2, 103a/7,
103b/10, 103b/12, 104a/18, 104b/6,
104b/11, 104b/12, 106a/7, 106a/10,
106a/18, 107a/13, 107b/8, 107b/18,
108a/2, 108a/4, 108a/8, 108a/9,
109a/13, 109a/19, 109b/3, 109b/14,
109b/15, 110b/14

sülüşân <Ar.-11- Üçte iki.

ş. 55a/16, 74a/9, 75a/14, 82a/11,
90b/12,
91b/8, 92a/7, 96b/10, 103a/2,
106a/10, 118b/1

sülüşe <Ar. -1- Üçte bir.

ş. 93a/7

sülüşer <Ar.-T. -7- Üçer üçer.

ş. 61a/16, 63b/4, 66b/14, 67b/5,
73a/15, 77a/17, 77b/14

sünbül <Ar. -29- Sünbül otu (*Hyacinthus
orientalis*).

s. 12a/11, 14b/14, 31a/13, 36b/1,
36b/16, 96a/11, 98a/7, 102a/6
ebyaz-ı s. 57b/19

s.-i hindî 31a/1, 32a/7, 34b/18,
36a/16, 76a/11, 76b/14, 79a/10,
95a/13, 95b/2, 95b/9, 95b/17, 96b/7,
96b/17, 97a/7, 108b/2, 114b/6, 119a/4
duhn-ı s.-i hindî 114b/3
s.-i rümî 10a/19, 110b/11

sünbülü't-ğib : <Ar. -4- Hint sünbülü, sünbül-i
hindi (*Nardostachys jatamansi*).

s. 37a/5, 54b/10, 56a/17, 111b/16

sünnet <Ar. -1- Erkek çocukta, erkeklik
organının ucundaki derinin çepeçevre
kesilmesi.

s. yaralarına 113a/13

sür- -26- Bir şeyi bir yüzey üzerine tabaka
hâlinde yaymak, sıvamak.

s.-eler 110b/19, 110b/9, 111a/17,
111b/4, 112a/5

s.-esin 22a/5, 28b/17, 30b/9, 37a/9,
37a/14, 38b/8, 41a/1, 42a/9, 44b/5,
46b/13, 46b/9, 51a/8, 51a/9, 57b/5,
57b/12, 57b/6, 57b/8

s.- mek 38b/7, 38b/10

s.- seler 46b/10

s.- üp 51b/18

sürün- 1- Sürünmek.

s.- mek 31a/12

süz- -2- Süzmek.

s.- üp 94a/11, 114b/11

Ş

şâb <Ar. -1- Genç, delikanlı, yiğit.

ş. 92b/13

şadân <Far. -1- Sevinçli, keyifli.

sırr-ı ş.+ ı 2a/11

şâh-bellût <Far. -1- Kestane (*Castanei
dentate*).

ş. 99a/4

şahm <Ar. -17- İçyağı, etler arasında bulunan
yağ.

ş. 5a/10, 42b/4

ş.-ı baqar 115b/7

ş.-ı gaz 117b/1

ş.-ı hanzal 16a/13, 65a/14, 66b/10,
112a/8

ş.-ı hınzır 113a/16, 115a/11, 115b/6,
118a/7

ş.-ı hınzır-ı ' atik 34a/16

ş.-ı hınzır-ı mağsül 110a/19

ş.-ı insân 113a/11

ş.-ı kaştarânî 115a/12

ş.-ı porsuk 113a/11

şahmü'd-düb <Ar. -1- Ayı yağı.

- ş. 113a/11
şahmü'l-bakar <Ar. -4- Sığır yağı.
ş. 112a/13, 115b/19, 116a/15, 117a/7
şahmü'l-esed <Ar. -1- Arslan yağı.
ş. 44a/4
şahmü'l-hayye <Ar. -1- Yılan yağı.
ş. 47a/3
şahmü'l-ḥinzîr <Ar. -1- Domuz yağı.
ş. 113b/11
şahmü'l-ḥuld <Ar. -1- Köstebek; kör sıçan yağı.
ş. 113a/11
şahmü'l-icl <Ar. -2- Erkek buzağı, dana yağı.
ş. 113b/11, 113b/5
şahmü'l-insân <Ar. -1- İnsan yağı.
ş. 116a/6
şahmü'l-keleb <Ar. -1- Köpek yağı.
ş. 113a/11
şahmü'l-mâgz <Ar. -1- Keçi yağı.
ş. 113b/11
şahmü'l-şa'leb <Ar. -1- Tilki yağı.
ş. 47a/3
şāhtere <Far. -2- Şahtere otu (*Fumaria officinalis*).
' aşîr-i ş. 21a/4
ḥabb-ı ş. 102a/12
şāhterec <Far.-4- bk. şāhtere.
ş. 13a/16
mā'-i ş. 90a/15, 92a/11, 112b/3
şa'îr <Far. -1- Arpa.
ş. 16b/15
şakâyıku'n-nu'mân <Ar. -4- Gelincik çiçeği, yaban lalesi (*Papaver rhocas*).
ş. 9a/8, 20b/8, 109b/17
mā'-i ş. 20b/12
şakîka <Ar. -6- Migren, yarım baş ağrısı.
ş. 44b/9, 58a/9, 66b/7, 71b/12, 100a/15
bârid ş.+ ya 105b/4
şakîka' <Ar. -1- bk. şakîka.
- ş.-1 müzmine 69a/17
şakık <Ar. -1- Yarma, bölme.
ş. êdûp 6a/15
şâmî <Ar. -2- Şam ülkesine ait, Şam'da yetişen.
fıstık-ı ş. 53b/3, 99a/2
şapka <Bul. -1- Şapka.
ş. 6b/16
şa'r <Ar. -1- Kıl.
ş.+ ı 42b/5
şarâb <Ar. -67- Şurup, değişik maddelerden yapılan çok sayıda şurup biçimindeki ilaçların genel adı.
ş. 14a/12, 15a/12, 16b/11, 32b/1, 46a/19, 49b/11, 53b/17, 54a/16, 57b/11, 57b/9, 90a/19, 94b/16, 94b/8, 97b/9, 98b/17, 99a/15, 102a/13, 103b/12, 105b/11
beyâz ş. 65b/2, 8a/9, 99a/11, 119a/7
rûḥ-ı ş. 11a/1
ş.- afsentîn 81a/8
ş.-i ' arab 7b/16
ş.-i ' atîk 7b/6, 8b/15, 15b/12, 16b/18, 47a/15, 47a/6, 47b/19, 55a/7, 59b/18, 60b/4, 61b/4
ş.-i aḥmer 23a/3, 89b/7
ş.-i birincâsef 61b/8
ş.-i ebyaz 8b/3, 16a/14, 20a/4, 20a/15, 22b/13, 23a/11, 23a/18, 23a/2, 31b/3, 63a/7, 70b/8
ş.-i ḥaşḥâş 61a/17
ş.-i kâdîm 53b/3
ş.-i muşa'ad 24a/7
ş.-i şarf 23b/12
ş.-i sefercel 86a/15
ş.-i şırf 16a/6, 21b/4, 34b/1, 36a/7
ş.-i usṭûḥûdûs 62a/2
ş.-i ütrüc 83b/14
ş.-i zûfâ 57a/7
ş.+ ı 94a/5

- mersin ş.+ ıyla 106b/10
ş.+ la 91b/14, 94a/5
- şarābü'l-‘atīk** <Ar. -1- Eski, yıllanmış şarap.
ş. 55b/16
- şarābü'l-kırmız** <Ar.-1- Kırmızı böceğinden
elde edilerek yapılan bir tür şurup.
ş. 53b/13
- şarābü'ş-şırf** <Ar. -1- Saf şarap.
ş. 13b/8
- şarkī** <Ar. -8- Doğu'ya ait.
ş. 5b/6
hulāşa'-i pādzehr-i ş. 73a/10
hulv-ı ş. 67a/6
pādzehr-i ş. 73a/14, 97b/5, 102a/9
zerūr-ı ş. 87b/1
zibağ-ı hulv-ı ş. 81b/13
- şa' rü'l-insān** <Ar. -2- İnsan kılı.
ş. 46b/19, 54a/6
- şeb** <Ar. -6- Alüminyum ve potasyum
sülfatından veya amonyum
alüminyum sülfatından oluşan, sıcak
suda eriyen, tadı buruk, antiseptik bir
madde, şap.
ş. 93a/15, 93a/19
milh-i ş. 15b/5
rūh-ı ş. 29b/6
ş.-i ebyaz 90a/2
ş.-i muharraq 62a/11
- şebāb** <Ar. -1- Gençlik.
gufrān-ı ş. 1b/8
- şebb** <Ar. -23- bk. şeb.
ş. 21b/19, 22a/12, 82b/5, 93a/6,
93b/3, 118a/3
bezr-i ş. 54b/7
hulāşa'-i ş. 72a/2
ş.-i aḫmer “Kırmızı zaç.”23a/8,
23a/15
ş.-i ebyaz 23a/8, 23a/15
ş.-i ḫām 90b/14
ş.-i muharraq 46a/19
- ş.-i muhriḳ 80b/8, 81a/2, 82b/17,
107b/12, 111a/8, 114a/7
ş.-i mükelles 48b/14, 49a/2
ş.-i mükellesi 72a/4
- şebbü'l-aḫmer** <Ar. -1- Kızıl zaç.
ş. 29b/9
- şeca' at** <Ar. -1- Yiğitlik, yüreklilik.
ş. getirür 19a/19
- şecere** <Ar. -1- Ağaç.
ş.-i ğiyākū 19a/13
- şecerü'l-ṭarfā** <Ar. -1- İlgin ağacı ve yemişi.
kışr-ı ş. 20b/17
- şedd** <Ar. -3- Sıkı bağlama, sıkma.
ş.-i vaşl edüp 54a/9, 59a/16, 82b/13
- şedīd** <Ar. -13- Güçlü, şiddetli.
nār-ı ş. 29a/4, 29b/11, 40b/17, 41a/19,
42b/8, 49a/19, 52a/10, 72a/15, 75b/2,
82b/15, 88a/19, 93b/11, 93b/18
- şeffāf** <Ar. -1- Saydam.
ş. 83a/7
- şeftālū** <Far. -4- Şeftali (*Persica vulgaris*).
ş. çekirdeği 16a/5
ş. çiçeği 17b/16
ş. yaprağı 112a/6
‘uşāre'-i varağ-ı ş. 17b/18
- şehvet** <Ar. -1- Aşırı istek, cinsel arzu.
ş.-i cimā' ı 61a/3
- şekākūl** <Ar. -3- Maydonozgillerden bir yıllık
veya çok yıllık odunsu bir bitki ve
onun kökü.
ş. 10a/3, 96a/3
ş.-i ṭarī 53b/7
- şeker** <Far. -3- Şeker. krş. sükker.
ş. 7b/13, 99b/14
beyāz ş. 94a/11
- şekl** <Ar. -3- Şekil, görünüş, biçim, hâl.
ş. bulur 5b/2
ş.+ inden 2b/8, 6a/1
- şelcem** <Far. -1- Şalgam.
ş.+ den 6a/12

- şem'** <Ar. -42- Balmumu, mum.
 ş. 89a/1, 110a/14, 110b/7, 110b/16, 111b/13, 112a/18, 112b/16, 113a/10, 113a/17, 114b/7, 114b/16, 115a/1, 115a/7, 115b/1, 115b/13, 115b/19, 116a/7, 116a/12, 116b/1, 116b/9, 116b/15, 117a/2, 117a/7, 117a/14, 117b/13, 118a/9, 118a/17, 118b/7, 118b/12
 ş.-i aşfer 116a/14, 117b/10
 ş.-i cedid 112a/3
 ş.-i ebyaz 111a/13, 113b/8, 115a/15
 ş.-i kâfi 114b/1
 ş.-i muşaffâ 46a/18
 ş.-i şâfi 41b/16, 46b/3, 112a/10
 ş.+ den 46b/2, 46b/5
- şemmen** <Ar. -1- Koklama, koklanma, koku.
 ş. 52b/5
- şems** <Ar. -6- Güneş.
 ş. 21b/15, 76a/7, 77a/9, 102a/18
 hulâşa'-i ş. 75b/5
 ş.+ in 5a/18
- şerî'at** <Ar.-1- Kur'an'daki ayetlere, Hz. Muhammed'in sözlerine dayanan İslam kanunu, İslam hukuku.
 ş.-ı nizâm 2a/6
- şerîf** <Ar.-3- Şerefli, mübarek, kutsal.
 duhn-ı ş. 47b/10
 hadîş-i ş.-i seyyidi'l-mürselin 2a/7
 duhn-ı ş.+ dir 39a/13
- şetât** <Ar. -1- Dağınık, dağılmış olmak.
 ş.+ ını 2b/3
- şevketi'l-mübäreke** <Ar. -25- Mübarek ot, mübarek diken, şevket otu; Latince kardusantu derler.
 ş. 8b/11, 9a/2, 11b/9, 15b/17, 18a/4, 21a/2, 56b/17, 68b/2, 68b/10, 79a/17, 99a/18
 aşir-i ş. 9b/4
 bezr-i ş. 7b/1, 10a/5, 11b/12, 54b/8, 66a/19, 68a/3, 89b/4, 99b/12
 mâ'-i ş. 7b/8, 10a/12, 69a/7, 90a/3, 109b/18
- şey** <Ar. -1- Şey, nesne.
 ş. 4a/16
- şey'** <Ar. -1- bk. şey.
 ş. 5b/1
- şeytarac** <Far. -1- Kurşun otu, seçiler otu, serkile otu (*Plumbaga europaea/ lepidium sativum/ lepidium latifollum*).
 aşir-i ş. 103a/11
- şirpençe** <Far. -1- En çok ensede ve sırtta çıkan, çabuk genişleyen ve tehlikeli bir halde olabilen, çoğu istafilokok mikrobundan ileri gelen bir kan çıbanı.
 ş. 110a/16
- şîşa'ân** <Far. -1- bk. dâr-ı şîşa'ân.
 dâr-ı ş. 100a/19
- şibet** <Ar. -8- Tarak otu.
 ş. 111b/11, 113a/5
 bezr-i ş. 95a/3, 98a/19, 112b/11
 duhn-ı ş. 78b/19, 113a/7, 115a/3
- şikâk** <Ar. -6- Yarık, çatlak.
 ş. 98b/8, 104b/8
 ş.-ı lebb 40a/2, 46b/6
 ş.+ a 35b/4, 82a/19
- şimâlî** <Ar. -1- Kuzeye ait, kuzeyle ilgili.
 ş. 5b/7
- şimdiki** -1- Bu andaki, şimdi olan.
 ş. 3b/9
- şiş** -10- Şiş, ur, çıban.
 ş.+ lere 117b/5, 118b/3
 issi ş.+ lere 115a/17
 ş.+ leri 46b/7, 96b/5, 116a/9
 hayâ ş.+ lerine 118a/8
 istiskâ ş.+ lerine 111b/3
 uskîrüs ş.+ lerine 115b/10
 şalâbetlü uskîrüsî ş.+ leri 30b/1

şîşe <Far. -1- Şişe.

ş.+ ye 8a/10

şol -2- Şu.

ş. 6a/6, 7a/12

şüniz <Far. -5- Çörek otu (*Semen*

Niggelle).

ş. 12a/8, 63b/14, 100b/5, 110b/12,

112b/11

şürb <Ar. -2- İçme, içilme.

ş. oluna 3b/3

ş. 27a/6

şürben <Ar. -7- İçerek.

ş. 30b/18, 31a/5, 36b/19, 39a/7,

39a/14, 52b/5, 82a/19

T

tâ <Far. -1-Ta, bir şeye, bir yere doğru.

t.+ ki 3b/11

tâ'ir <Ar. -2- Uçan, uçucu.

t. 7a/9

rûh-ı zâc-ı t. 24b/3

ta'âm <Far. -31- Yemek, aş.

milh-i t. 22a/12, 29b/16, 30a/5, 38b/1,

39a/1, 40b/9, 41b/6, 41b/10, 44a/14,

47b/18, 79b/15, 80a/7, 80a/11,

81a/15, 82a/15, 82a/13, 82b/6, 82b/9,

84a/9, 85b/3, 86b/3, 90b/14, 93a/7,

93b/14, 112a/14, 112b/11

milh-i t.-ı ebyaz 26b/7

t.+ dan 99a/10

t.+ ı 21a/7

milh-i t.+ ı 28a/11, 28a/15

tab' <Ar. -1- Huy, mizac, karakter, yaratılış.

t.+ ı 102a/4

taban -1- Taban, ayak altı.

t.+ ı altına 110b/18

tabarзад <Far. -11- Halis şeker, nebat şekeri,

nöbet şekeri, teberzed; Beyaz ve

şeffaf tuz, kaya tuzu.

t. 21b/9, 22b/2, 22b/13, 49b/9,

49b/16, 54b/16, 56a/1, 58a/3, 63b/18,

64a/9

milh-i t. "Kaya tuzu" 96b/19

tabh <Ar. -34- Pişirme, ilaç kaynatma.

t. edesin 14a/14, 17a/5, 33b/5, 36a/8,

54a/11, 60b/3, 71b/3, 93a/10, 99b/5,

106a/15, 116b/9, 117a/2

t. edüp 32a/1, 37a/19, 46a/19, 53b/10,

59b/14, 72a/17, 73a/5, 81a/19,

84b/16, 90b/1, 90b/11, 90b/5, 111a/8,

112b/3, 115a/14, 119a/10

t. 70a/12, 72b/7, 88b/10, 113b/14,

113b/7

t.-ı ğaliyân êtdüresin 29b/18

tabi'at <Ar. -6- Tabiat, mizaç, karakter.

t.+ a 54a/3, 56a/15

t.+ ı 26a/12, 38a/5

t.+ ları 4b/13, 4b/16

tabīb <Ar. -6- Hekim, tabip, doktor.

t.+ iñ 7a/15, 10a/1, 13b/3, 16b/1

t.+ iñdir 14a/7, 15b/13

tabi'î <Ar. -3- Olağan, her zamanki gibi.

belesân-ı t. 4b/2

belesân-ı t.+ dedir 4a/18

ķuvâ-yı t.+ dir 4b/2

tabi'iyeye <Ar. -3- bk. tabi'î.

ķuvâ-yı t. 71a/10

umūr-u t. 2a/18

ruķūbet-i t.+ niñ 71a/13

ta'bir <Ar. -1- Tabir, yorumlama, açıklama,

izah etme.

t. olunan 16a/10

ta'dil <Ar. -2- Değişiklik, doğrultma,

düzeltilme, onarma.

t. eder 97b/3

t.+ dir 3b/17

ta'fin <Ar. -76- Bozulmuş, çürümüş,

kokuşmuş.

t. edesin 19b/2, 24b/12, 26a/11, 26a/5,

26b/13, 28b/6, 31b/16, 33b/19, 33b/4,
34a/17, 35b/1, 37b/6, 38b/2, 41a/11,
43b/7, 46b/16, 48b/6, 50b/13, 50b/14,
51a/2, 52a/17, 52a/7, 52b/1, 53a/1,
55a/1, 55a/15, 55b/6, 56a/4, 57b/2,
58a/7, 58b/18, 58b/5, 59b/1, 59b/17,
60a/13, 60a/18, 60a/4, 60b/5, 61a/7,
61b/14, 61b/15, 62b/11, 62b/14,
62b/18, 62b/3, 63a/14, 63a/16, 63b/1,
63b/19, 64a/12, 66a/9, 69b/2, 70a/6,
75b/14, 75b/3, 75b/9, 77b/19, 77b/3,
77b/6, 78a/9, 79b/8, 80a/2, 90b/18,
91a/6, 113b/19
t. ödüp 32a/1, 32a/11, 34b/5, 45b/6,
47b/9, 50a/17, 54b/19, 62b/2, 69b/12,
70b/8
t. 4b/8

tağayyür <Ar. -1- Değişme, başkalaşma.

t.+ den 3b/9

tağıd- -1- Dağıtmak.

ğ.- ır 95a/17

tağmür <Ar. -1- Suya batırmak.

t. 48a/5

tağüsî <? -1- İspanya'da bir şehir adı?

duhn-ı ғ. “ İspanya'nın Tagus (?)
şehirden adını alan bir tür yağ.”
45a/8

tağyir <Ar. -3- Başkalaştırma, değiştirme,
bozma.

t. 5b/4, 7a/1, 7a/2

tağalğul <Ar.-1- Bir cismin hacminin kabarıp
şişmesi.

ifrāt-ı t. 3a/17

tağallüf <Ar. -1- Uygun gelmeme.

vuğu^ç-ı t. eylemez 5b/18

tağffif <Ar. -4- Hafifletilme, rahatlatılma.

t. eder 30b/8

t. edesin 83b/6

t. 44b/3

t. ödüp 45a/17

tağkık <Ar. -1- Doğrulatma, doğruluğunu
ortaya koyma.

t.-i mesā'il-i ғıbbiyye 1b/11

tağlil <Ar. -58- Halletmek, geçirmek,
dağıtmak.

t. eder 12b/3, 16a/11, 17a/12, 17b/7,
21a/6, 21a/13, 26b/18, 28b/19,
29b/14, 30a/3, 30b/1, 30b/3, 32b/7,
32b/18, 34a/10, 35b/11, 35b/14,
35b/5, 36a/5, 37b/9, 38b/6, 39a/7,
39b/6, 40a/3, 40a/5, 40b/6, 41b/8,
41b/13, 42b/5, 44a/7, 45a/10, 46a/1,
46b/7, 47a/13, 51a/14, 51b/7, 51b/18,
53a/10, 54a/1, 59b/19, 64a/14,
67a/12, 71b/16, 75a/7, 91a/3, 95a/8,
96b/6, 102a/2, 103b/4, 111b/4,
114a/17, 115b/11, 116a/9

t. ödüp 28b/15, 32a/19

t. eyledüğü 47a/12

t. 4a/10, 57b/14

tağrik <Ar.-3- Kimildatma, oynatma, hareket
ettirme.

t. ödüp 21b/16

t. étdüren 5b/15

zāc-ı t. 15b/5

takāmukā <Lat. -1- Taka tuka, zumug
türündendir. Halk arasında takamuka
denmekte olup nezle ve baş ağrısına
iyi gelen bir zank türüdür.
Meşhurdur.

t. 118a/18

takṭi^ç <Ar. -1- Kesici, durdurucu özelliğe
sahip.

t.+ e 26a/1

takṭir <Ar. -347- Akıtma, damla damla dökme,
damlatma.

t. éde 86b/11

t. édeler 7b/17, 12b/16

t. edesin 7b/14, 8a/3, 8a/11, 8b/7,
8b/17, 9a/3, 9a/15, 9a/17, 9a/18,

9b/17, 10b/2, 10b/15, 11a/2, 11a/12, 11a/17, 11b/5, 11b/15, 12a/3, 12a/13, 13a/19, 13b/9, 13b/11, 14a/5, 14a/19, 15a/5, 15a/14, 15a/19, 15b/6, 15b/7, 16a/1, 16a/7, 16a/17, 16b/18, 17a/8, 17b/4, 17b/13, 17b/19, 18a/9, 18a/13, 18b/8, 18b/14, 19a/9, 19a/16, 19b/9, 19b/18, 20a/5, 20a/16, 20b/1, 20b/13, 21a/5, 21a/11, 21a/18, 22a/3, 22a/10, 22a/14, 22b/5, 22b/9, 22b/15, 23a/4, 23a/12, 23a/19, 23b/13, 24a/2, 24a/12, 24a/17, 24b/2, 24b/9, 24b/18, 25a/7, 25a/14, 25a/15, 25b/1, 25b/7, 25b/10, 26a/9, 26a/12, 26a/17, 26b/3, 26b/8, 26b/11, 26b/15, 27a/3, 27a/10, 27a/15, 27a/17, 27b/4, 27b/17, 28a/2, 28a/4, 28a/8, 28a/15, 28a/18, 28b/2, 28b/9, 29a/4, 29a/12, 29a/19, 29b/5, 29b/11, 30a/2, 30a/7, 30a/15, 30b/12, 31a/3, 31a/11, 31a/18, 31b/10, 32a/11, 32b/14, 32b/9, 33a/5, 33a/10, 33a/15, 33b/10, 33b/13, 33b/16, 34a/9, 34a/18, 34b/2, 34b/6, 34b/14, 34b/15, 35a/3, 35a/9, 35a/19, 36b/5, 36b/8, 36b/12, 36b/18, 37a/7, 37a/12, 37b/7, 37b/13, 38a/4, 38b/3, 38b/19, 39a/4, 39a/12, 39b/10, 39b/17, 40a/11, 40a/16, 40b/3, 40b/11, 40b/12, 40b/17, 41a/4, 41a/11, 41b/7, 41b/11, 41b/17, 42a/2, 42a/6, 42a/12, 42a/19, 42b/9, 43a/4, 43a/7, 43a/11, 43a/13, 43a/16, 43b/1, 43b/12, 43b/18, 44a/6, 44a/15, 44b/3, 44b/8, 44b/9, 44b/12, 44b/14, 44b/19, 45a/2, 45a/7, 45a/12, 45b/4, 45b/6, 45b/8, 45b/9, 45b/14, 45b/17, 46a/3, 46a/13, 46a/17, 46b/1, 46b/4, 46b/17, 47a/1, 47a/7, 47a/11, 47a/16, 47a/18, 47b/6, 47b/10, 47b/14, 47b/16, 48a/1, 48a/4, 48a/5, 48a/8, 48a/15, 48a/19, 48b/7,

49a/3, 48b/15, 49a/11, 49a/13, 49b/1, 49b/10, 49b/15, 49b/17, 49b/19, 50a/5, 50a/8, 50a/11, 50a/18, 50b/5, 50b/15, 51a/5, 51a/12, 51a/16, 51b/10, 52a/7, 52a/15, 52a/17, 52b/2, 52b/4, 53a/2, 53a/8, 53a/14, 54a/13, 54a/14, 54b/18, 55b/2, 56a/11, 56a/12, 56a/13, 57a/3, 58a/4, 58b/1, 58b/4, 58b/13, 59a/3, 59a/7, 59b/4, 59b/7, 59b/15, 60a/3, 60a/8, 60a/17, 60b/12, 60b/19, 62a/6, 62a/19, 62b/12, 62b/19, 63a/17, 63b/2, 65a/10, 65b/3, 65b/15, 66a/2, 66b/12, 72a/5, 73b/4, 74b/4, 74b/5, 72b/19, 75a/1, 75a/3, 75b/2, 75b/4, 75b/15, 76a/5, 80b/13, 81b/1, 81b/6, 83a/5, 83a/15, 83a/16, 84b/1, 84b/19, 85a/2, 85a/3, 85a/17, 85b/5, 86a/10, 86b/9, 87a/6, 87a/8, 87a/12, 87a/16, 87a/17, 87a/18, 87b/9, 87b/18, 88a/1, 88b/5, 88b/7, 89b/8, 90b/19, 91a/7, 92a/2, 102b/1

t. edüp 9a/13, 10a/14, 12a/19, 13a/7, 14b/15, 15a/3, 17a/16, 25a/12, 26a/6, 27a/2, 32a/16, 34a/8, 45a/5, 48a/3, 48b/4, 49b/1, 50b/13, 51a/3, 53a/7, 53b/5, 54b/19, 55b/11, 56a/1, 57a/1, 58a/6, 58b/11, 59a/10, 61b/5, 62b/3, 62b/17, 63a/9, 75a/18, 80a/1, 82b/14, 84b/14

t. 27b/11, 50b/10, 50b/11, 87a/13

ceyz-i t.+ de 39a/4

taḳviyet <Ar. -1- Kuvvetlendirme, güçlendirme.

t.-i ma' deye 86b/1

ṭālebe <Ar. -3- Öğrenci, istekli.

ṭ.+ lere 2b/6, 2b/7, 2b/8

ṭālib <Ar. -3- İsteyen, istekli.

ṭ. 3b/2

ṭ.+ e 3a/19

- 109a/18, 112a/7
 müşk-i ʿi-î ʿarî 66a/19
tarfâ <Ar. -2- İlgın ağacı, katır çiçeği
 (*Tamarix tetrandra*).
 aşl-ı ʿ. 10a/6
 kışr-ı ʿ. 14b/8
tarhaşkûk <Far. -1- Hindiba (*Cichorium*
endiva). krş. hindibâ, kâsnî.
 ʿ. 113b/13
tarhaşkûn <Far. -2- bk. tarhaşkûk.
 ʿ. 13a/5
 bezr-i ʿ. 10b/18
tarhûn <Ar. -1- Tarhun otu (*Artemisia*
dracunculus).
 ʿ. 6a/16
tarî <Ar. -8- Taze, canlı, sulu.
 ʿ aşîr-i mâzeryûn-ı ʿ. 70a/18
 başal-ı ʿ. 63a/4
 kıhf-ı ʿ. 70a/1
 kışr-ı ütrüc-i ʿ. 55b/10
 müşk-i ʿarâmşîʿ-i ʿ. 66a/19
 şûm -ı ʿ. 62b/8
 şeķâkul-ı ʿ. 53b/7
 verd-i ʿ. 64a/3
tarîk <Ar. -425- Yol, usul.
 ʿ. 9a/15, 48a/4, 83a/17, 86a/1, 94a/2
 ʿ-î bevl 28b/16
 ʿ-î tevellüdi 4b/7
 ʿ+ ıyla 4b/8, 77a/14
 ʿ+î 7a/16, 7b/15, 7b/19, 8a/5, 8a/17,
 8b/10, 9a/6, 9b/3, 10a/3, 10a/18,
 10b/4, 10b/16, 11a/14, 11b/2, 11b/9,
 11b/18, 12a/5, 12a/15, 12b/5, 12b/19,
 13a/12, 13b/5, 13b/16, 14a/9, 14b/2,
 14b/19, 15a/11, 15b/2, 15b/8, 15b/14,
 16a/4, 16a/12, 16b/4, 17a/12, 17a/19,
 17b/8, 17b/15, 18a/4, 18a/11, 18a/18,
 18b/12, 18b/18, 19a/11, 19b/1,
 19b/14, 20a/1, 20a/9, 20b/5, 20b/16,
 21a/8, 21a/14, 21b/4, 21b/19, 22a/6,
- ʿ+ lere 2a/18
taʿlim <Ar. -1- Öğrenme, öğretme, öğretilme.
 ʿ-î ʿilm-i ebdâne 1b/10
talk -6-
 I. Yer yıldızı da denen ve Kıbrıs
 adasından getirilen beyaz toprak.
 ʿ. 76a/6
 ʿ-î meshûk 45a/15
 ʿ-î muharraq 110a/6
 ʿ-î mükelles 84b/15
 II. Etiyopya ve Yemen’de bulunan
 incir (*Ficus vasta*).
 şahâif-i ʿ+ ı 88a/15
 şahîfe-i ʿ+ ı 88b/1
tamâm <Ar. -1- Eksiksiz.
 t. olur 6a/3
tamlad -10- Damlatmak.
 ʿ- a 52a/5, 57b/12
 ʿ- asın 51b/6, 57b/6, 65b/4
 ʿ- sa 44b/16
 ʿ- salar 38a/16, 38b/12
 ʿ- up 13b/2, 44a/10
tamlaya -2- Damlatma, idrar kaçıрма.
 ʿ. 30b/17, 33a/11
tams <Ar. -5- Hayz kanı, himen zarı kanı.
 habb-ı ifrâʿ-ı ʿ. 102b/8
 ifrâʿ-ı ʿ. 110a/2
 ʿ-î idrâr êder 85b/14
 ifrâʿ-ı ʿ+ a 39b/7, 102b/8
tanîn <Ar. -5- Tınlama, çınlama, vızıltı.
 ʿ. 38a/9, 44b/15
 ʿ+ e 51b/5, 63b/6
 ʿ+ i 35b/6
tarâmşîʿ <Far.-Ar. “müşk-i ʿarâmşîʿ”-22- Kurt
 helvası bitkisi
 müşk-i ʿ. köki 8a/9
 müşk-i ʿ. 7b/2, 9b/5, 13b/7, 19a/3,
 22b/19, 23b/5, 36b/1, 45b/15, 68a/11,
 68b/10, 76b/13, 79a/15, 89b/1, 8b/11,
 98b/15, 99b/17, 106b/1, 108b/9,

22a/11, 22a/16, 22b/6, 22b/12, 22b/19, 23a/7, 23a/14, 23b/3, 23b/17, 24a/5, 24a/14, 24a/19, 24b/7, 24b/16, 25a/4, 25a/11, 25a/18, 25b/3, 26a/3, 26a/16, 26b/6, 26b/10, 26b/18, 27a/7, 27a/13, 27b/1, 27b/8, 27b/14, 27b/19, 28b/1, 28a/6, 28a/10, 29a/2, 29a/10, 29a/17, 29b/15, 29b/2, 29b/9, 30a/4, 30a/10, 30b/10, 30b/18, 31a/5, 31a/13, 31b/3, 31b/12, 32a/4, 32a/13, 32b/7, 33a/1, 33a/7, 33a/14, 33a/17, 33b/7, 33b/12, 34a/3, 34a/12, 34b/1, 34b/7, 34b/17, 35a/7, 35a/15, 35b/18, 36a/5, 36a/14, 36b/14, 36b/19, 37a/10, 37a/14, 37b/10, 37b/15, 38a/2, 38a/19, 38b/16, 39a/1, 39a/9, 39b/8, 39b/15, 40a/8, 40a/14, 40a/19, 40b/8, 40b/16, 41a/2, 41a/7, 41a/15, 41b/4, 41b/9, 41b/16, 42a/1, 42a/4, 42a/10, 42a/17, 42b/6, 42b/12, 43a/1, 43a/5, 43a/9, 43a/14, 43a/18, 43b/4, 43b/9, 43b/15, 44a/4, 44a/12, 44a/18, 44b/6, 44b/11, 44b/17, 44b/18, 44b/19, 45a/4, 45a/10, 45a/15, 45b/1, 45b/11, 45b/15, 45b/4, 46a/2, 46a/5, 46a/12, 46a/15, 46a/18, 46b/3, 46b/15, 46b/19, 47a/2, 47a/8, 47a/14, 47b/2, 47b/11, 47b/17, 48a/2, 48a/10, 48a/16, 48b/2, 48b/10, 48b/13, 49a/1, 49a/9, 49a/16, 49b/8, 49b/12, 50a/4, 50a/13, 50b/2, 50b/8, 51a/1, 51a/10, 51a/14, 51b/8, 52a/5, 52a/9, 52a/13, 52a/16, 52a/19, 52b/18, 53a/6, 53a/12, 53a/18, 54a/6, 54b/2, 55a/8, 55a/19, 55b/10, 55b/16, 56a/10, 56a/16, 56b/13, 57a/9, 57a/16, 58b/9, 57b/15, 58b/16, 58b/19, 59a/6, 59a/13, 59b/2, 59b/10, 60a/1, 60a/6, 60a/19, 60b/2, 60b/9, 60b/16, 61a/4, 61a/14, 61b/1, 61b/12, 61b/16, 62a/4,

62a/9, 62a/15, 62a/18, 62b/5, 62b/14, 63a/1, 63a/11, 63b/6, 64a/15, 64b/3, 64b/12, 64b/17, 65a/4, 65a/12, 65b/1, 65b/7, 65b/12, 65b/18, 66a/8, 66a/16, 66b/9, 67a/1, 67a/12, 67b/7, 67b/16, 68a/1, 68a/9, 68a/19, 68b/7, 68b/16, 69a/10, 69a/18, 69b/7, 69b/11, 69b/17, 70a/1, 70a/7, 70a/14, 70b/7, 70b/12, 70b/16, 71a/4, 71b/1, 71b/7, 71b/16, 72a/3, 72a/9, 72a/14, 72a/19, 72b/6, 72b/11, 72b/16, 73a/5, 73a/13, 73b/2, 73b/9, 73b/19, 74a/7, 74a/11, 74a/15, 74a/19, 74b/3, 74b/11, 74b/18, 75a/9, 75a/15, 75b/7, 75b/19, 76a/9, 76a/16, 76b/6, 76b/11, 76b/17, 77a/1, 77a/8, 77a/19, 77b/7, 78a/1, 78a/5, 78a/14, 78a/19, 78b/4, 78b/10, 79a/1, 79b/14, 80a/4, 80a/6, 80a/10, 80a/13, 80a/17, 80b/19, 80b/2, 80b/7, 81a/10, 81a/15, 81a/17, 81b/3, 81b/7, 81b/11, 81b/13, 81b/16, 82a/1, 82a/8, 82a/12, 82b/1, 82b/5, 82b/7, 82b/10, 83a/4, 83a/9, 83a/14, 83b/9, 84a/2, 84a/7, 84a/13, 84a/17, 84b/7, 84b/11, 84b/15, 85a/15, 85b/2, 85b/7, 85b/17, 86a/5, 86b/2, 86b/8, 86b/15, 87a/4, 87a/11, 87b/4, 87b/14, 88a/3, 88a/7, 88a/11, 88a/15, 88b/1, 88b/4, 88b/9, 88b/14, 88b/18, 89a/3, 89a/7, 89a/17, 89b/17, 90a/2, 90a/4, 90a/8, 90a/14, 90a/17, 90b/3, 90b/9, 90b/13, 91a/5, 91a/12, 91a/18, 91b/4, 91b/17, 92a/5, 92a/16, 93a/5, 93a/15, 93a/18, 93b/2, 93b/7, 93b/13, 93b/17, 97a/14, 97b/4, 97b/14, 98a/4, 98a/11

tarıyye <Ar. -I- Körpe, yaş, taze.

cerâhât-ı t.+ ye 38a/14

tarşışü'l-antimün <Ar. -I- Kurşun ve antimün karışımı kimyevi bir birleşik.

t. 84b/17

tartara <Lat. -10- Sırçadan yapılmış kimyevi bir madde.

ṭ. 65b/14, 72a/1, 89b/17, 105b/10, 107b/14, 108a/18

ġarmūr-ı ṭ. 90a/14, 90a/17, 106b/11

sufūf-ı ṭ. 106b/10

tartır <Fr. -80- Tortu, şarap tortusu.

ṭ. 40a/9, 72a/15, 75a/1, 80a/15, 89a/4, 104b/11, 104b/16

antimūnü'l-mu'arrıḳ-ı ṭ. 85b/7

belesān-ı ṭ. 34b/6

duhn-ı milḥ-i ṭ. 41a/4

duhn-ı ṭ. 40b/13, 40b/19, 47a/12,

60a/10, 71b/10, 71b/17, 72a/18,

72b/3, 73a/6, 74a/3, 74a/12, 75b/10,

76b/1, 81a/18, 82a/2, 86b/18, 87a/15,

90a/9, 90b/16

maḥlūl-i milḥ-i ṭ. 15a/6

milḥ-i ṭ. 27b/9, 29a/18, 45a/5, 45a/15,

47b/19, 67b/11, 69a/1, 71a/5, 71b/8,

75a/15, 76a/17, 76b/3, 85b/8, 91a/19,

93a/8, 103b/8

mükelles-i ṭ. 47a/15

rūḥ-ı ṭ. 23b/18, 27b/2

ṭ.-i ebyaḏ 24a/15, 25a/5, 29a/18,

43a/15, 118a/13

ṭ.-i ebyaḏ-ı meshūḳı 40b/16

ṭ.-i fūlād 90a/13

ṭ.-i ḥām 29b/17, 34b/8, 45a/10, 51b/9,

72a/10

ṭ.-i ḥāmı 41a/2

milḥ-i ṭ.-i maḥlūl 15b/9

ṭ.-i menḳı 75a/10

ṭ.-i muḳay 89b/15

ṭ.-i mükelles 43a/5, 45b/2, 46b/15,

46b/19, 80a/4, 84b/15, 88b/2, 90b/3

ṭ.-i mükelles-i ebyaḏı 41a/8

ḥulāṣa'-ı ṭ.-i müshilü'l-cāmi' 74b/15,

75a/14

ṭ.+ den 40b/18

duhn-ı ṭ.+ e 88a/16

milḥ-i ṭ.+ i 74b/18, 83a/15

tartıre <Fr. -1- Yenilen içilen gıdalardan vücutta oluşan fazlalık.

emrāz-ı ṭ.+ yi 91a/3

tartıriyye -7- Tartarla ilgili, tartardan kaynaklanan.

ṭ.+ leri 71b/15

emrāz-ı ṭ.+ ye 13a/11

emrāz-ı ṭ.+yi 26b/18, 67a/12, 75a/6,

103b/3

lezice'-ı ṭ.+ yi 28b/15

tartırü'l-ḥadid <Fr. -<Ar. -1- Demir ve şarap tortusuyla yapılan bir terkip. (Terkibin elde edilişi için metinden bk. 90b/4).

milḥ-i ṭ. 90b/3

tartırü'l-ḥall <Fr. -<Ar. -1- Sirke ve şarap tortusuyla yapılan ilaç.

ṭ. 34b/9

tartırü'l-muḳay <Fr. -<Ar. -1- Şarap tortusuyla yapılmış kusturucu özelliğe sahip bir terkip. (Terkibin elde edilişi için metinden bk. 90a/17).

milḥ-i ṭ. 90a/17

tartırü'l-şebb <Fr. -<Ar.-1- Şeb ve şarap tortusuyla yapılan bir terkip. (Terkibin elde edilişi için metinden bk. 90a/2).

ṭ. 90a/1

tartırü'z-zac <Fr. -<Ar. -3- Zac ve şarap tortusuyla yapılan bir terkip.

ḥulāṣa'-ı ṭ. 71b/11, 102b/19

milḥ-i ṭ. 65a/9

taşfiyye <Ar. -7- Saflaştırmak, temizlemek.

t. eder 25a/3, 52a/2, 71a/13, 97a/5

t. 69a/14, 69b/17, 41a/9

taş' id <Ar. -44- Yukarı çıkarma, çıkarılma. Bir cismin ısıtılarak buharlaştırılması.

t. ede 7a/13, 82b/9

t. edesin 26a/7, 30a/12, 50b/11,

79b/16, 80a/6, 80a/10, 80a/12,

- 80a/14, 80a/19, 80b/4, 80b/9, 81a/2, 81a/4, 81a/11, 81a/12, 81a/16, 81b/2, 81b/10, 81b/12, 81b/15, 81b/18, 82a/3, 82a/10, 82a/14, 82a/16, 82b/2, 82b/7, 82b/15, 82b/18, 83a/6, 83a/11, 83b/12, 84a/4, 84a/10, 84a/14, 87a/13, 88a/5, 93b/9
t. ödüp 41a/19, 50b/10
t. olmuş 83a/18
t. 50a/15
- taş** -4- Taş.
lâciverd t.+ ı 94a/14
t.+ ları 17a/11, 18a/16, 103b/14
- tatlu** -1- Tatlı.
t. bâdem 101b/7
- taṭvîl** <Ar. -1- Boş, beyhude, fazla söz.
t.-i kelâm 3b/15
- tâ'ûn** <Ar. -16- Veba, yumurcak denilen salgın hastalık. krş. vebâ.
t. 49b/6, 72b/10
hulâşa'-i t. 68a/18
t.+a 27b/7, 55a/3, 61b/10, 63a/10, 74b/17, 82a/4, 83a/11, 83b/13, 84a/5, 94b/10, 102b/4, 103a/16
hudûş-ı t.+ da 55a/6
- taṭvîl** <Ar. -9- Uzun, çok süren.
t. eder 54b/2, 57b/3
t. eyler 19a/18
râvend-i t. 79a/16
zirâvend-i t. “Boru elması (*Aristolochia longa*).” 110b/6, 96a/11
t.-i 'unḳ 27a/16, 50b/9
t.-i zencâr 117b/8
- taṭvîletü'l-'unḳ** <Ar. -1- Uzun boyunlu.
t. 86a/9
- tavşan** -1- Tavşan.
t. merâresi 18a/12
- tavuk** -6- Tavuk.
t. beyni 99a/16
ma' cûn-ı t. beyni 99a/13
- t. tügiyle 30b/9, 51a/9
t. yağı 110a/12
t. 6a/9
- ṭayan-** -1- Bir yere yaslanmak, kendini dayamak.
t.- up 59a/16
- ṭayerân** <Ar. -1- Uçma.
t. ödüp 30a/17
- ṭayyibü'r-râyiha** <Ar. -1- Hoş, güzel koku.
t. 37b/7
- tâze** : <Far. -7- Taze, yeni.
t. âdem kafâsın 52a/16
t. fâşirâyı 74b/11
t. gül yaprağın 52a/19
t. hûlbûbi 39b/15
t. kîhf-ı 59a/6
t. mürver çiçeği 9a/6
t. 42a/10
- tâzele-** <Far. -T. -1- Tazelemek.
t.- r 54a/5
- te'sîr** <Ar. -2- Güç, etki.
t. edemez 57b/15
t. étmez 38a/1
- tebâşîr** <Far. -10- Bambu şekeri, hint kamışı şekeri (*Bambusa arundinaceae*).
t. 24b/8, 102a/6, 108b/15, 114b/4
hulâşa'-i t. 69a/3
t.-i hindî 64b/14, 98b/17, 102b/9, 106a/4, 106b/5
- tebyîs** <Ar. -1- Ağartma, beyazlatma.
t. ödüp 69a/12
- tecdîd** <Ar. -1- Yenileme, tazeleme.
t. étmek 9a/16
- tecdidü'l-bürâde** <Ar. -1- Bir maddeyi soğutma.
t. 26b/14
- tecfif** <Ar. -42- Kurutma, kurutulma.
t. eder 71a/16, 82a/8, 92b/9, 111a/12
t. edesin 41a/16, 66a/12, 71b/6, 71b/11, 74a/13, 76b/9, 80a/2, 80a/16,

- 80b/5, 81a/6, 84a/19, 85b/11, 86a/2,
87a/1, 87b/10, 88a/14, 88b/3, 88b/12
t. ëdüp 41a/19, 42b/14, 50b/3, 59a/18,
60a/11, 60b/4, 73a/8, 74a/3, 74b/14,
75b/12, 76b/2, 80b/9, 87b/7, 90b/17,
91b/19
t. 64a/15, 71a/11, 73b/17, 74b/7
t.+ e 83b/17
- tecribât** <Ar. -1- Tecrübeler, denemeler.
t.+ ımızdır 17b/14
- tecribe** <Ar. -2- Tecrübe, deneme.
t. olmuşdur 114a/6
t.+ sidir 98a/17
- tecrübiyye** <Ar. -1- Tecrübe etmek, tecrübeyle ilgili.
müşâhede'-i a' mâl-i t. ëtmegin 1b/12
- tedâbirât** <Ar. -1- Tedbirler, önlemler, yollar, çareler.
t.-i 'acebiyye 2a/3
- tedbir** <Ar. -3- Önlem.
t. edesin 74b/1
t. olunsa 7a/7
t.-i işlâh-ı s.-i żarüriyye 3a/2
- tedric** <Ar. -1- Derece derece ilerleme, azar azar hareket etme.
t.+ le 91b/5
- tedricen** <Ar. -1- Yavaş yavaş.
t. 75a/3
- teferruk** <Ar. -1- Bir kökten çıkıp ayrılma, dağılma.
t.-i ebdân 3b/13
- teferrukü'l-ittişâl** <Ar. -1- Eklemlerdeki bağlantı.
t.+ dır 2b/15
- tefrîk** <Ar. -7- Ayırma, seçme, ayırt etme.
t. edesin 25a/8, 47b/4, 55a/12, 89a/2
t. ëdüp 17a/5
t. 4a/9
t.-i müte' aķib 3b/12
- tekâşif** <Ar.-1- Kesifleşme, yoğunlaşma.
t.-i mesâmât 3a/11
- tekevvün** <Ar. -1- Var olma, meydana gelme, oluş.
t.+ e 5b/3
- teklis** <Ar. -7- Kireçleştirme, kireç kıvamına getirme.
t. olup 80b/3
t. 81b/17, 87a/7, 88a/11, 88a/19
t.-i kevâķib-i zemîn 88a/14
t.-i sîm 88a/11
- teklisü'l-fizza** <Ar. -1- Kireçleşmiş gümüş.
t. 88a/3
- teklisü'l-kamer** <Ar.-1- Kireçleşmiş gümüş.
t. 88a/6
- teklisü't-talk** <Ar. -1- Kireçleşmiş toprak.
t. 88b/1
- tekmî** <Ar. -2- Pansuman.
ħarâr-ı t.+ dir 3a/9
maraż-ı bürüd-ı t.+ dir 3a/9
- tekrâr** <Ar. -1- Tekrar, bir kez daha.
t. 47a/17
- tekvin** <Ar. -6- Yaratma, var etme.
t.+ i 4a/13
ibtidâ-i t.+ i 5a/19
mübdâ'-ı t.+ i 5a/12
t.+ leri 4a/13, 4a/17, 4b/5
- temâm** <Ar. -2- Tamam.
t. 28a/13, 94a/2
- temkin** <Ar. -1- Ağırbaşlılık.
t. 1b/9
- temmetü'l-kitâb** <Ar. -1- "Kitapbitti, tamam oldu" anlamında kitapların ve yazıların sonuna yazılan kelime.
t. 119a/14
- temr** <Ar. -2- Hurma.
t. 58a/2
t.-i şâfi 17a/1
- tenâvül** <Ar. -1- Alıp yeme, alınıp yenilme.
t. edeler 70b/15

- tencere** -2- Tencere, kap.
 t.+ de 28a/11
 türâb t.+ de 91a/19
- tenezzüh** <Ar. -3- Vücuttaki hastalıkları gideren/yerinden eden kurs, ilaç.
 habb-ı t. 102a/1
 kırş-ı t. 102a/3, 102a/8
- tengâr** <Ar. -2- Altın ve gümüş lehim.
 t. 111a/14, 117a/11
- tenkıye** <Ar.-7- Su vermek suretiyle kalın bağırsağın içini boşaltma, temizleme, giderme.
 t. eder 16a/11, 39a/19, 42b/3, 51b/3, 52a/3, 73b/9, 108b/18
- tenkıyye** <Ar. -4- bk. tenkıye.
 t. eder 96b/15, 96b/5, 99a/12, 110b/10
- terākīb** <Ar. -1- Terkipler, birkaç şeyden meydana getirilen şeyler.
 zîrperde'-i t.+ de 2a/2
- terbiye** <Ar. -1- Terbiye, belirli işlemden geçirme.
 t. edesin 114b/1
- terbiyye** <Ar. -1- bk. terbiye.
 t. olmuş 97a/16
- teremente** <Fr. -3- bk. terementin.
 t. 100a/17, 102b/11
 duhn-ı t. 101b/19
- terementin** <Fr. -69- Kozalaklı ağaçlardan ağacın çizilmesiyle veya kendi kendine akan kokulu reçine.
 t. 23a/9, 23a/15, 30b/18, 31a/6, 31a/17, 31b/19, 32a/13, 32b/8, 33a/1, 33a/8, 33b/8, 34a/5, 35a/2, 35a/7, 36b/14, 36b/19, 37a/10, 42a/4, 42b/3, 43b/6, 43b/11, 45b/2, 46a/2, 47a/5, 47a/8, 48a/10, 63a/3, 105a/16, 110a/13, 110b/3, 112a/19, 113a/9, 113b/16, 114b/16, 115a/6, 115a/14, 115b/1, 115b/14, 116a/12, 116b/16, 116b/2, 117a/7, 117a/19, 117b/4, 117b/10, 117b/14, 118a/10, 118b/12
 duhn-ı t. 18b/10, 31b/13, 32a/9, 33b/1, 36a/14, 37b/12, 40b/5, 44b/7, 45b/18, 110b/4, 110b/16, 113a/8
 habb-ı t. 104a/5, 105a/14
 mağsül-i t. 114a/2
 rûh-ı t. 35a/17, 37b/16, 61b/13, 67a/8
 t.-i Venedik 40a/14
 Venedik t.+ i 23a/2
- terencübîn** <Far. -1- Devedikeni bitkisi üzerine gece düşen tatlı madde, bir tür kudret helvası, Basra balı.
 t. 73b/12
- terkīb** <Ar. -5- Birkaç şeyi birleştirip bir şey meydana getirme; terkip, ilaç terkihi.
 t. 3b/12, 4a/9
 emrâz-ı t. 2b/15
 t.+ dir 117b/19
 t.+ ine 76b/10
- terled-** -3- Terlemek.
 t.- ir 15b/12, 27b/18, 100a/8
- terledici** -6- Terledici, terletme özelliğine sahip.
 t.+ dir 11b/1, 15b/13, 25a/3, 27a/12, 27b/1, 97a/3
- terîb** <Ar. -11- Düzen, düzenleme, hazırlama.
 t. edüp 25a/6, 27a/14, 48a/7, 65b/19, 81a/1, 82b/12
 t. êtdim 2a/16
 t. 81a/4, 82a/14, 82b/7, 91b/19
- Terüçitükmiğüs** <? -1- Bir hekim.
 T.+ uñdur 48b/13
- teşbitü's-selemü'l-gâr** <Ar. -1- Dışlerdeki oyuklardan kaynaklı ağrıları sakinleştiren bir tür ilaç.
 t. 88b/13
- teshîn** <Ar. -2- Kızdırmak.
 t. eder 38b/14, 52b/13
- te'sîr** <Ar. -3- Güç, etki.

- t. étmez 55a/5
t.+ inden 5b/10
t.+ iyedir 5b/11
- teskî** <Ar.-1- bk. teskin.
t. éde 28a/13
- teskîn** <Ar.-12- Sakin kılma, kılınma,
yatıştırma, yatıştırılma.
t. éder 28b/18, 29a/9, 29b/8, 30b/9,
35b/10, 39a/8, 41b/4, 54a/2, 81a/15,
101a/1
t. édüp 13b/14
t. 51a/7
- teşkiye** <Ar.-1- Su içirme, su verme.
t. 27a/1
- teşkiye** <Ar.-1- bk. teşkiye.
t. 40b/1
- tesmiye** <Ar.-2- İsimlendirme, ad koyma.
t. éder 58a/8
t. édüp 2a/15
- teşviye** <Ar.-1- Beraber etmek, düzleştirmek.
t. édesin 27a/1
- tesviyye** <Ar.-1- bk. teşviye.
t. édesin 40b/1
- teşekkül** <Ar. -1- Şekillenme.
t. éder 6a/1
- teşenüc** <Ar. -24- Spazm, büzüşme.
t. 14a/8, 18b/17, 27b/7, 32b/5, 32b/17,
35b/12, 39b/1, 44b/15, 53a/4, 53a/10,
69b/10, 76b/16, 92a/14, 93b/6,
97b/11, 98b/8
t.+ e 37a/8, 40a/2, 44b/5, 44b/9,
45b/19, 51a/9, 53b/18, 92b/5
- teşenücü'l-kalb** <Ar. -2- Kalp spazmı.
t. 52b/13
t.+ e 53a/6
- teşmîr-i sâ'id** <Ar. -1- Kolları sıvama.
t. 2a/13
- teşmi'** <Ar. -2- Bal mumuna batırma,
batırılma, mumlama.
t. olmuş 47a/10
- t. 90a/9
- teşrin-i evvel** <Ar. -1- Ekim ayı.
t.+de 62b/4
- tevellüd** <Ar. -12- Ortaya çıkma, belirme.
t. éder 2b/19, 4b/8, 5b/9, 6a/9, 6b/2,
6b/3, 6b/7
t. olur 6a/12
t. 6a/10
mübdâ'-ı t.+ e 5b/3
tarîk-i t.+ i 4b/7
- tezeyyüd** <Ar. -1- Çoğalma, artma.
t.+ dür 2b/17
- tıbb** <Ar. -1- Tıp, hekimlik.
t.+ iñ ' ilmiyyâtını 2a/17
- tıbbiyye** <Ar. -1- Tıpla ilgili.
taḥkîk-i mesâ'il-i t. 1b/11
- tihâl** <Ar. -22- Dalak.
t. 5a/7, 24b/16, 66b/8, 85b/14, 96b/5,
103b/4
duhn-ı t. 45a/9
veca'-ı t. 89a/13
t.+ a 11b/8, 65a/4
emrâz-ı t.+ a 86a/17, 91b/16
t.+ e 12b/18, 13a/10, 105a/6
t.+ i 20b/15, 41a/6, 54a/2, 65b/12,
75b/18, 86a/16
t.+ iñ 45a/9
- tilâ** <Ar. -16- Sürülecek şey, merhem, yağ,
ilaç.
t. éde 93a/3
t. édesin 28a/6, 30b/1, 32b/1, 39b/12,
40b/5, 50b/17, 75a/9, 91b/10, 93a/1
91b/11, 91b/13, 91b/17
t. 26a/2, 27a/6
- tilâ'en** <Ar. -6- Sürelerek.
t. 30b/18, 31a/5, 36b/19, 39a/15,
39a/7, 82a/19
- tîn** <Ar.-3- bk. tîn.
aḥmer-i t. 10b/5
t.-i yâbis 58a/2

ṭīn <Ar. -53- Kil, çamur.

ṭ. 27a/9

ṭ.-i ermenī “Ermeni kili denen ve ilaç olarak kullanılan bir tür kil, potasyum nitrat” 10b/7, 27b/15, 28a/1, 28a/3, 29a/3, 29b/3, 29b/10, 30b/10, 38a/2, 53a/12, 77b/13, 79b/6, 93a/12, 93b/1, 93b/4, 94b/3, 97a/16, 97b/7, 99a/17, 106b/6, 107a/4, 107a/9, 108b/14, 113a/18, 113b/15, 114a/12, 115b/2

ṭ.-i maḥtūm “Mühür mumu, kırmızı bal mumu.” 10b/7, 14a/3, 77a/5, 77b/13, 79a/15, 94b/3, 99a/17, 100a/1, 102a/6, 103b/2, 106b/6, 107a/4, 107a/8, 108b/13, 110a/5, 111b/1, 113b/15, 118b/15

t.-i yābis 75b/1

duhn-ı ṭ.-i maḥtūm 47a/19

ḥulāṣa’-i ṭ.-i maḥtūm 74a/10

rūḥ-ı ṭ.-i maḥtūm 29a/7

ṭ.-i maḥtūm-ı feylesūf 77a/14

ṭ.-i maḥtūmı 29a/10, 47b/2, 74a/11

ṭīn-i fil <Ar. -1- Zencefilgillerden bir bitki (*Amomum granum paradisi*)

t. 98b/2

ṭīntürü’l-levnü’z-zümürüd <? - Ar. -1- Zümrüt

renkli tentirdiyot.

t. 58b/8

ṭīnū’l-maḥtūm <Ar. -1- Mühür mumu, kırmızı bal mumu.

ṭ. 25a/19

ṭīz <Far. -1- Keskin, etkili.

t.+ dir 4a/14

tiryāk <Ar. -33- Genellikle panzehir niteliğinde olan bir grup macunun genel adı.

t. 7b/9, 7b/15, 8a/2, 8a/8, 8b/17, 15b/4, 23b/19, 24a/5, 31b/1, 55a/12, 61b/10, 73a/4, 85a/13, 90a/12, 102b/2, 103a/19, 113a/17
mā’-i t. 7b/14, 7b/18, 8a/4, 15a/6,

15b/9, 30b/4, 61b/6

t.-ı ‘atīk 8b/4

t.-ı efrencī 17a/19

t.-ı ekber 111a/9

t.-ı fārūk 68b/13, 69a/5

t.-ı fārūkdan 99b/16

ḥulāṣa’-i t.-ı mübārek 79a/1

t.-ı mübārek 68b/4

t.+ ıdır 98b/12

tiryākū’l-cermānī <Ar.- <Lat.-1- Avrupa’ya ait bir tür macun.

t. 99b/15

toḥm <Ar. -9- Tohum.

ḥaṣḥāṣ t. 106b/7

semiz ot t. 106b/8

t.-ı helyūn 96a/14

būy-ı t.-ı ṣāh 99a/4

ḥaṣḥāṣ t.+ ı 10b/6

ḳara ḥaṣḥāṣ t.+ ı 18a/11

semiz ot t.+ ı 110a/4

siñirli yapraḳ t. 106b/8, 110a/4

toḳsan -10- Doksan.

ṭ. altı 17a/14, 78b/7, 82a/15, 86a/7, 87a/5, 115b/1, 116b/9

ṭ. 37b/5, 44a/13, 99b/10

toḳuz -10- Dokuz.

ṭ. 3b/8, 55a/18, 70a/16, 86b/6, 92a/19, 95a/19

on ṭ. 98b/2, 102a/13

otuz ṭ. 106b/15

ṭ.+ dan 3b/8

ṭoldur -1- Doldurmak.

ṭ.- up 6a/16

ṭolu -1- Dolu, boş olmayan.

ceviz ḳabuḡı ṭ.+ sı 17a/18

ṭopac -1- Yuvarlak.

ṭ. incü 94a/19

tuffāḥ <Ar. -4- Elma. (*Pirus malus*).

t. 23b/3

‘aṣīr-i t. 12a/1, 77b/1, 109a/8

tūl <Ar. -1- Uzunluk.

ṭ.+ ları 4a/14

ṭulūʿ <Ar. -2- Doğma, doğuş.

ṭ. 5b/5

ṭ.+ ı 5a/17

ṭuʿm <Ar. -1- Lezzet.

ṭ.+ ından 2b/9

ṭūrmantilā <Lat. -18- Sarı topuzluk.

ṭ. 7a/17, 9b/5, 11b/10, 14b/5, 33a/3,

54b/3, 66a/18, 68b/1, 68b/8, 76b/12,

79a/14, 89b/1, 94b/5, 99a/18,

107a/10, 110a/4

ḥulāṣaʿ-ı t. 103a/19

māʿ-ı t. 58b/15

tūtiyā <Far. -4- Göz hastalıklarının tedavisinde kullanılan toz haline getirilmiş sürme taşı.

t. 21b/13, 22a/19, 113b/4, 117a/9

tūtiyāʿ <Far. -1- bk. tūtiyā.

t.-i müdebber 22b/14

tüfenk <Far. -2- Tüfenk, uzun namlulu ateşli silah.

t. yaralarına “ tüfenkle vurulma sonucu oluşan yaralar, yeni yara”33b/11, 48b/9

tüg -2- Tüy, kıl.

ṭavuḡ t.+ iyle 30b/9, 51a/9

tükür -1- Tükürmek.

ḡan t.- ene 106b/4

türāb <Ar. -12- Toprak.

t. ṭencerede 91a/19

t. 25a/12, 28a/11, 43a/11, 72a/16,

72b/17, 76a/6, 76a/18, 84a/14, 91a/12

t.-ı zāc 115b/8

t.+ ı 76a/8

türbūd <Far.-20- Türbit otu (*Convolvulus turpethum*).

t. 56b/3, 64b/18, 65a/15, 66b/9,

73b/10, 82b/10, 96b/15, 96b/9,

103a/4, 105a/2, 105a/8, 105b/17,

108a/19, 109a/1, 112b/10

ḥulāṣaʿ-ı t. 69b/5

t.-ı ebyaz-ı mücevvef 106b/12

t.-ı muḡammer 85a/3

t.+ den 85a/9

t.+ ı 69b/7

türbūdūʿl-maʿdenī <Far. - Ar. -1- Maden özelliğindeki türbūt. Metinde bir terkip olarak kullanılmıştır.

t. 84b/14

türki <T. - Far. -1- Türkle ilgili, Türk'e ait.

libās-ı lisān-ı t.+ de 2b/5

türmüṣ <Ar.-1- Acı bakla, yabancı bakla, Mısır baklası, türmüs-i şamī (*Lupinus termis*)

t. 112a/8

U

u <Far. -3- Ve.

u. 3b/18, 3b/19, 38a/5

uçur -12- Kimyasal aletlerde, ateşte veya açık havada terkiplerdeki sıvıyı buharlaştırarak ayırmak.

u.-asın 24a/9, 34a/1, 51a/4, 61a/9, 71b/19, 78b/8

u.-up 48b/5, 48b/7, 49a/19, 49b/4, 78a/10, 106a/16

ʿūd <Ar. -33- Öd ağacı (*Auilaria agallocha*).

Her biri bir mekandan geldiğinden Mendelī, Sinī, Kakūlī, Semendūri, Kumārī ve kimine de Şetālī derler.

Genel olarak ʿūd-ı Hindī derler. Suya konduğunda dibe çökene Mendelī çökmeyene ise ʿūd-ı hām ve ʿūd-ı Kumārī derler.

ʿū. 11a/9, 19a/14, 20a/19, 23b/5, 32b/12, 37a/2, 56a/3, 76b/12, 79a/13, 97b/18, 98a/5, 102a/4, 101a/6, 101a/12, 103a/13, 108b/13, 109b/15, 110b/14

- ḥulāṣa'-i 'ū. 100b/17
duhn-ı 'ū.-ı 'aselbend 64a/11
'ū.-ı **belesān** "Eğir otu (*Acorus calamus*)" 79a/18, 96b/7
'ū.-ı fulful 64a/18
'ū.-ı ḥabbū'l-'ar'ar 64b/4
'ū.-ı ḥām 13b/10
'ū.-ı **hindī** "Öd ağacı (*Aloexylon agallochum*)" 94a/13, 95b/7, 98b/1, 111b/19, 112a/7, 119a/4
'ū.-ı **ḳumarī** "Keçiboğan (*Calycotom spinosa*)" 32a/4
'ū.-ı şandal-ı aşfer 54b/3
'ūdū'l-ḳahr <Ar. -7- Pireotu, nezle otu (*Anacyclus pyrethrum*).
'ū. 12a/16, 47a/6, 62a/10, 95a/12, 100b/1, 107b/13, 112b/6
'ūdū'ş-şalīb <Ar. -4- Ayıgülü, şakayık. (*Paoenia officinalis*). krş. fāvāniyā.
'ū. 8a/17, 15a/18, 19a/1, 98b/14
'ufūnet <Ar. -13- Çürüyüp kokuşma, irinlenme, yangı, cerahat.
'u. 3a/11, 42a/14, 57b/14, 58a/8, 83b/15
'u.-i havā 55a/5
'u.-i havāyı 47a/12
'u.-i ḳurūḥı 93a/4
'u.+ i 28b/14, 29a/8, 47a/13, 52b/16, 63a/14
'ufūniyye <Ar.-13- İltihap, yangı, irinlenme, cerahat.
'u. 106a/12
'u.+ ye 25b/14
emrāz-ı 'u. 11a/19
emrāz-ı 'u.+ ye 7a/16
emrāz-ı müteḫāville-i 'u.+ ye 57b/4
evrām-ı 'u.+ ye 39b/4
ḥummeyāt-ı 'u. 47b/1, 102b/5
ḥummeyāt-ı 'u.+ ye 68b/6
ḥummā'-ı 'u.+ de 13b/14
ḥummā'-ı 'u.+ ye 51a/13
ḳurūḥ-ı 'u.+ ye 35b/16
ḳurūḥ-ı ḥabīse'-ı 'u.+ ye 50a/3
'ufūniyye' <Ar. -2- bk. 'ufuniyye.
ḥummeyāt-ı 'u.-i rediyyeye 27b/1
ḥummeyāt-ı 'u.-i vebā'iyye 85b/15
uḳḥūvān <Ar.-1- Papatya, sırgıgözü (*Anthemis nobilis*)
'aşīr-i u. 67b/8
'uḳḳāb <Ar. -24- Nişadır, Amonyak tuzu, amonyum klorür.
'u. 43a/19, 50a/5, 75b/8, 80a/14, 80b/4, 81a/10, 83a/10, 86a/7, 86b/16, 88a/13, 88b/5, 89a/18, 93a/19, 93b/9, 111a/8, 115b/14
rūḥ-ı 'u. 28a/4, 61a/16, 61b/19, 61b/7
zehr-i 'u. 81a/8
zehre-i 'u. 57a/5
'u.-ı billūri 28a/6
'u.-ı muşā' adı 27a/13
'uḳḳābū'l-mu'arrīḳ <Ar. -1- Nişadırdan elde edilmiş terletici bir ilaç.
rūḥ-ı 'u. 27a/11
'uḳūd <Ar. -1- Şartlar, akitler, bağlar.
'u.-ı eyyāmı 1b/10
'ulemā <Ar. -1- Âlimler, ilim sahipleri, bilginler.
'u.-yı 'izām 2a/5
umūr <Ar. -2- İşler, hususlar.
u.-u ḫabī'iyye "Doğal işler." 2a/18
u.+ ı 2b/7
'unḳ <Ar. -3- Boyun, gerdan.
ḫavīl-i 'u. 27a/17, 50b/9
'u.+ a 85a/8
'unnāb <Ar. -2- Kızıliğde, üvez ağacı, hünnap (*Sorbus aucuparis*).
'u. 10b/5, 70a/10
ur- -2- Vurmak, ilaç sürmek.
u.- alar 118b/19, 119a/14
'urūḳ <Ar. -1- Damarlar.

dāhīl-i ‘u.+ da 18a/16
‘uṣāre <Ar. -18- Özsu, sıkılan şeylerden çıkan
su.

‘u. 9a/14
‘u.+ ler 9a/14
‘u.+ leri 9a/16
aṭa soğanı ‘u.+ si 111b/6
besfā’ic ‘u.+ si 111b/12
çöpleme ‘u.+ si 111b/8
eyrelti ‘u.+ si 111b/9
īrsā ‘u.+ si 111b/7
semiz kabağ köki ‘u.+ si 111b/5
karga düveleginiñ ‘u.+ si 111b/6
kaṭır kuyruğı ‘u.+ si 111b/9
māzeryūn ‘u.+ si 111b/12
misketü’l-māsī ‘u.+ si 94a/9
mürver ‘u.+ si 111b/8
pelīn ‘u.+ si 111b/7
‘u.+ sin 74b/12
‘u.+ siyle 103b/5, 104b/17

‘uṣāre’ <Ar. -17- bk. ‘uṣāre.
‘u.-i afsentīn 17b/17
‘u.-i ḥarmel 8a/1
‘u.-i ḥummāz 8a/1
‘u.-i kārdūsānuḡ 8a/5
‘u.-i kışā’i’l-ḥumār 43a/3
‘u.-i kışrū’l-cevz 8a/6
‘u.-i līmūn 7b/7
‘u.-i lisān-ı ḥamel 111a/4
‘u.-i sāksīfrākiyā 111a/4
‘u.-i serḥeṣ 17b/18
‘u.-i sezāb 111a/5
‘u.-i uskürdiyūn 8a/1, 8a/6, 111a/5
‘u.-i ütrüc 8a/2
‘u.-i varaḡ-ı ŧeftālū 17b/18
‘u.-i zehrū’l-şec 111a/6

‘uṣfūr <Ar. -1- Serçe kuşu.
dimāğ-ı ‘u. 53b/8

uskī -1- Bir tür şiş.
u.+ lar 75a/8

uskürūs -2- Bir tür şiş, verem, kanser.
u. evrāmlara 117a/6
u. şişlerine 115b/10

uskürūsī : -1- bk. uskürūs.
şalābetlü u. şişleri 30b/1

uskülükanderiyūn <Gr. -1- Saçak otu çeşiti,
geyik dili, danadili (*Scolopendrium
officinatum*).
mā’-i u. 86a/17

uskülüpenderyūn <Gr.-7- Altın otu, dalak otu
(*Ceterach officinarum*). Arapça
haşşetü’t-tihāl denir ve Mısırlılar
keffü’n-nesr derler.
u. 10a/8, 13a/17, 14b/2, 15a/17,
18b/7, 114a/18
mā’-i u. 10a/11

uskürçinā <Gr. -5- Aslı ūskürçinārâdır. Frenk
kökenlidir. ūskürsuyza diye de bilinir.
u. 10a/3, 68b/1, 68b/8, 89b/2, 99a/16

uskürdiyūn <Gr. -14- Yılan otu, su sarmsağı
(*Teucrium scordoides*).
u. 8b/12, 9b/9, 13b/7, 79a/18, 7b/3,
89b/1
‘aşīr-i u. 89b/6
‘uṣāre’-i u. 8a/2, 8a/6, 111a/5
maṭbūḡ-ı u. 97a/15
mā’-i u. 8a/13, 55a/4
milḡ-ı u. 106a/14

ūskūṭürçinā <Gr. -1-bk. uskürçinā.
ū. 54b/3

‘usr <Ar. -1- Zorluk, güçlük, tıkanıklık.
‘u.-i bevlē “İdrar güçlüğü” 51b/18

‘usret <Ar. -1- Zorluk.
‘u. 7a/9

‘usretü’l-indimāle <Ar.-1- Yaranın iyi olma,
kapanma güçlüğü.
kurūḡ-ı ‘u. 42b/2

‘usrü’l-bevl <Ar.-2- İdrar güçlüğü.
‘u. 41a/6
‘u.+ e 42b/12

‘**usrü’l-vilâdet** <Ar. -1- Doğum zorluğu.
 ‘u. 42a/15

uṣṭūhūdūs <Gr. -9- Karabaş otu, keşiş otu
 (*Lavandula stoechas*). Ruhları hıfz
 edici demektir.
 u. 14a/17, 20a/10, 36a/16, 54b/12,
 64b/7, 79a/10, 8b/1, 99b/7
 şarâb-ı u. 62a/2

uṣaḳ <Far. aşak -19- Çadruşağı otu ve bundan
 elde edilen zamk –amonyak- (*Dorema
 ammoniacum*).
 u. 31a/15, 32b/11, 45a/11, 48a/13,
 65a/5, 98b/6, 100a/19, 100b/12,
 103b/6, 105b/9, 110b/4, 112b/14,
 115a/7, 116b/17, 117a/16, 117b/6,
 117b/16
 ḥabb-ı u. 105b/7
 çadır u.+ ı 110a/13

‘**uṣb** -3- Ot.
 ‘u.-ı mağribî “Fas’ta yetişen bir
 ot.” 15b/16, 62a/10, 68a/2

uṣne <Ar.-1- Ağaç yosunu, ketencik (*Mescus
 aboreus*).
 u. 8a/17

uṣne’ <Ar. -2- bk. uṣne.
 u.-i baḥrî 106b/1
 u.-i bellüt 11a/3

‘**uḫarid** <Ar. -1- Merkür gezegeni. Metinde bir
 terkip adı. (Simyacılar göre her
 metalin evrendeki bir gezegenle
 bağlantısı vardır. Metinde organlar ve
 tedaviler de gezegenlerle
 ilişkilendirilmiştir.)
 ḥabb-ı ‘u. 101b/13

uvāk -1- Ufak, küçük.
 u. 93a/7

‘**Uvidākimyūs** <? -1- Bir hekim adı.
 ‘U.+ uñdur 44a/2

uyḳu -2- Uyku.
 u. getürür 18a/14

u. 110b/17

uyuz -1- Uyuz hastalığı.

u.+ a 112a/11

uzad- -1- Uzatmak.

u.- ır 46b/18

‘**uzv** <Ar. -6- Uzuv, organ.

‘u.+ a 92b/18

‘u.+ ları 5a/1

‘u.+ larıñ 5a/6, 5a/8, 5a/10

‘u.+ uñ 5a/1

Ü

ü <Ar. -5- Ve.

ü. 3b/3, 4a/1, 4a/2, 6a/2, 6b/8

übhel <Ar. -19- Ardiç yemişi.

duhn-ı ü. 45a/19, 112b/4

ḥabb-ı ü. 14a/14, 15b/17, 43b/10,

45b/2, 54b/6, 56b/1, 57a/10, 66b/2,

79a/13, 89b/3, 96a/15, 100a/4

ḥulâşa’-i ü. 100a/2

milḥ-ı ü. 108a/13

rūḥ-ı ü. 23b/18, 76b/15

ḥabb-ı ü.+ i 74a/7

üç -274- Üç.

ü. yüz otuzar 15b/3

ü. yüz 7b/6, 9a/10, 9b/5, 12b/15,

15b/4, 16a/5, 17b/3, 18a/19, 19b/15,

19b/16, 20a/15, 21a/10, 24b/10,

26b/7, 27b/2, 28a/1, 29a/3, 30b/11,

34b/2, 40b/9, 41b/6, 43b/10, 45a/1,

45b/3, 48a/11, 62a/16, 67a/4, 71b/2,

75a/16, 76a/13, 83a/10, 86b/3, 88b/9,

8b/15, 97b/15, 97b/16, 118a/5

ü. 3a/2, 4a/16, 7b/13, 8a/11, 8b/11,

9a/1, 9a/3, 11a/10, 11a/15, 12a/2,

12b/8, 13b/9, 14b/3, 14a/4, 16b/12,

17b/19, 18a/5, 18a/13, 20a/12,

20a/16, 21b/10, 24a/12, 25b/5, 26a/8,

26b/3, 27a/5, 27a/18, 29a/13, 29b/16,

30a/2, 30a/15, 30b/13, 31b/10, 33b/5,
34a/7, 34b/11, 35b/2, 37a/4, 37a/9,
37a/18, 37a/19, 40b/13, 41a/10,
41b/2, 42b/1, 43a/6, 43b/1, 43b/18,
44a/10, 45a/12, 45b/8, 46a/8, 47a/11,
48a/1, 49a/7, 49a/14, 49b/5, 50a/12,
50b/12, 50b/16, 50b/6, 52a/10,
53a/14, 53b/11, 55a/18, 55b/11,
55b/19, 56a/8, 56b/8, 57b/7, 58b/2,
59a/6, 60a/14, 63a/8, 63b/13, 63b/17,
64a/6, 65a/16, 67a/8, 67b/17, 68a/8,
70a/15, 70a/19, 71a/1, 72b/6, 72b/9,
73a/4, 73a/18, 73b/14, 74a/18, 75a/4,
75a/18, 75b/2, 76a/3, 76a/18, 77a/3,
77b/4, 77b/19, 78a/6, 79a/8, 79b/16,
80a/12, 80a/19, 80b/10, 81a/6,
81a/13, 81b/6, 81b/15, 82b/2, 83a/3,
83a/11, 84a/4, 84b/10, 84b/13,
84b/18, 85a/1, 85a/18, 85b/5, 87a/16,
87b/18, 88a/18, 88b/16, 89b/10,
90a/9, 90a/11, 90b/5, 91a/15, 91b/15,
94a/2, 95a/5, 95b/4, 95b/19, 96a/1,
96a/16, 96a/17, 96b/2, 96b/10,
97a/15, 97a/17, 97b/7, 98a/9, 98a/13,
99b/8, 100b/7, 100b/8, 101b/2,
101b/11, 101b/16, 103b/6, 104a/6,
104a/11, 104a/13, 104b/1, 104b/11,
104b/13, 105a/7, 105a/13, 105a/15,
107a/5, 107b/5, 108a/13, 108a/19,
108b/10, 111b/17, 112a/15, 113a/2,
113a/18, 113b/14, 114a/4, 114a/6,
115b/3, 119a/7
on ü. 22a/13
otuz ü. 15a/7, 116a/5, 119a/9
yigirmi ü. 94b/7
ü.+ dür 2b/12, 2b/14
ü.+ e 4a/19
ü.+ er yüz 72a/15
ü.+er 7b/12, 8b/13, 10a/7, 10b/12,
12a/17, 14a/16, 23b/8, 32b/12, 37a/4,

37a/6, 47a/6, 53b/1, 56a/3, 56b/4,
60a/19, 62b/9, 63b/8, 64a/12, 66b/1,
67a/19, 68a/4, 68b/2, 69b/4, 95b/2,
96a/6, 97b/19, 98b/15, 99a/17,
102a/8, 103a/1, 103a/18, 105b/19,
106b/9, 106b/13, 107a/15, 107b/15,
108b/2, 108b/13, 109a/19, 109b/10,
112a/1, 112a/14, 114a/13, 117b/2
otuz ü.+ er 34a/5
ü.+ üncü 38a/5, 5a/11

üskiyüm <Lat. -1- Kalçayı oluşturmaya yardımcı olan kemiklerden biri. (Yakının elde edilişi için metinden bk. 117a/13).
zımād-ı ü.-i Bırāklīsūs 117a/11

üsrüb <Far. -6- Kurşun.
ü. 6a/19, 93b/15, 112a/17
ü.-i muḥriḳ 117a/4
ü.-i mükelles 40a/19
ü.+ i 93b/18

üst -5- Üst, bir şeyin üzeri.
ü.+üne 46b/11, 47b/4, 47b/6, 91b/6,
104a/17

ütrüc <Ar. -44- Ağaç kavunu (*Cutrus medica*).
ü. 13b/19, 64a/6
‘aşīr-i ḥummāz-ı ü. 54a/8
‘uşāre’-i ü. 8a/2
bezr-i ü. 9b/13, 94b/6, 96a/15, 102a/6
duhn-ı kışr-ı ü. 37b/4
duhn-ı ü. 77b/16, 78a/12, 78b/19,
97a/19, 103a/1, 106a/16, 107b/16
108a/2
ḥabb-ı ü. 7b/2, 10a/5, 54b/8, 66a/19,
79b/5, 97b/6, 98b/15, 99b/12, 109a/17
kışr-ı ü. 7b/2, 8b/13, 10a/7, 11b/10,
11b/19, 13b/5, 20b/6, 23b/3, 31b/7,
32a/8, 36b/2, 57b/16, 76b/12, 109a/12
şarāb-ı ü. 83b/14
zehre-i ü. 14a/18

kışr-ı ü.-i tarī 55b/10

kışr-ı ü.+ i 42a/11

üzer -67- Üst.

ü.+ inde 26b/14, 35a/17, 36a/1,

73a/18

ü.+ine 3b/12, 11a/15, 16b/11, 20a/19,
24a/10, 25a/14, 25b/4, 27a/3, 28a/3,
33b/14, 33b/18, 34b/12, 37a/13,
38b/11, 41a/17, 43a/13, 44a/10,
45a/18, 48b/12, 49b/18, 52a/19,
54a/12, 56a/6, 58b/1, 58b/12, 59a/15,
59a/19, 60a/10, 60a/12, 61a/5,
62b/13, 63a/15, 63a/18, 70b/18,
71b/10, 71b/4, 71b/9, 72a/12, 72a/18,
73a/6, 74b/1, 75b/12, 76b/8, 78a/8,
80b/9, 82b/18, 83a/15, 84b/19, 85b/1,
86b/9, 87a/14, 87b/17, 88b/6, 88b/11,
90b/16, 91a/13, 91b/5, 91b/19,
93b/19, 94a/3, 9a/13

ü.+ lerine 12b/11, 87b/8

üzere -16- Üzere, üzerine.

ü. 2a/16, 5a/10, 7a/10, 26a/14,
30b/12, 48a/5, 51b/13, 54a/9, 83a/17,
86a/1, 94a/2, 9a/16

ü.+ dir 3a/2, 3b/8, 4b/15, 4b/17

V

vākı'a <Ar. -1- Rüya, düş.

mühiş v. görmegi 20a/7

Vākaryūs <? -31- Bir hekim.

V. 8b/9, 10b/4, 13b/3, 13b/13, 15b/8
V.+uñdur 11a/3, 11b/9, 14b/1,
14b/19, 15a/15, 16a/9, 17a/10,
19a/11, 22a/15, 23a/13, 30b/15,
31a/4, 31a/18, 31b/11, 32a/3, 32a/12,
32b/16, 33a/6, 33a/11, 33b/6, 34a/2,
34a/19, 41b/19, 42b/19, 43a/8, 43b/2

vākı' <Ar. -2- Olan, olma.

v. olur 6a/11

v.+ dir 6a/19

vākıf <Ar. -2- Bilen, bir işten haberli olan.

v. olduğumdan 1b/13

v. olduğumuz 2b/2

vākıyye <Ar. -5- Okka, dört yüz dirhemlik

tartı.

v. 39a/5, 51b/11, 79a/8, 89b/1, 93a/9

vākıt <Ar. -4- Vakıt, zaman.

v.-i kesb-i kemāl 1b/9

v.-i nevbette 19a/10

nevbet v.+ inde 28b/12

v.+ inden 2b/10

var- -172- Ulaşmak, erişmek, yetişmek.

v.- a 42b/1

v.- anda 3b/3

v.-ınca 8a/13, 9b/2, 9b/19, 10b/3,
11a/13, 11a/18, 11b/6, 13b/1, 13b/12,
14a/6, 14b/18, 15a/9, 15b/2, 15b/11,
16a/2, 16a/9, 17a/9, 17b/14, 18a/2,
18a/10, 18b/15, 19b/11, 20b/2,
22b/11, 24a/4, 24b/14, 25a/1, 25a/9,
27b/13, 29a/6, 30a/18, 30b/13,
32b/16, 38b/4, 41b/2, 41b/19, 42a/13,
43b/13, 45a/9, 46a/9, 46a/12, 46b/14,
47b/17, 48b/1, 48b/8, 49a/15, 49b/5,
50a/12, 50b/6, 50b/16, 51a/17,
51b/12, 52a/12, 53b/16, 54a/16,
55a/16, 55b/7, 55b/14, 56a/5, 56a/9,
56b/10, 57a/8, 57a/15, 57b/3, 58b/6,
58b/15, 59a/5, 60a/14, 60b/14,
61a/12, 61b/9, 62a/8, 64b/15, 65a/19,
65b/11, 65b/16, 66a/13, 66b/4,
66b/16, 67b/6, 68a/9, 68a/18, 68b/6,
69a/7, 69a/16, 70b/5, 71a/8, 71b/7,
72a/2, 72a/7, 72a/14, 72b/4, 72b/15,
73a/10, 73b/1, 73b/16, 74a/9, 74a/14,
74a/18, 74b/8, 74b/15, 75a/14,
75b/17, 78b/9, 79b/17, 80a/3, 80b/1,
81a/7, 81a/13, 81b/19, 82a/11, 82b/4,
83a/3, 83b/8, 84a/1, 84a/11, 84b/3,

- 84b/11, 85a/19, 85b/6, 85b/12, 86a/4,
86a/11, 86b/6, 86b/14, 87a/2, 87a/10,
87b/1, 87b/11, 88a/2, 88b/13, 89a/10,
90a/1, 90a/7, 90a/12, 90a/16, 90b/13,
91a/1, 91b/8, 92a/8, 92b/1, 92b/15,
93b/12, 94b/9, 95a/5, 96b/3, 96b/12,
98a/4, 98b/19, 99a/10, 99b/10,
100b/7, 102b/7, 103a/3, 103a/8,
103a/16, 104b/18, 105a/5, 105a/10,
106a/12, 106a/18, 106b/3, 107a/13,
107a/19, 107b/8, 107b/18, 108a/4,
110a/8
v.- incadır 8b/9
gide v.- up 3b/5
- var** -8- Var, mevcut.
v.+ dır 4a/16, 4b/10, 5a/16, 5b/8,
6a/3, 6a/6, 6b/15, 6b/19
- varağ** <Ar. -17- Yaprak, ağaç ve ot yaprağı.
altun v. 94a/15, 94b/16
v.-ı benefşec 18b/6
v.-ı fızza 82a/9, 104a/16
v.-ı h̄atmī 18a/5
v.-ı hummāz 18a/4
v.-ı mürver 57b/18
v.-ı sābinā 31b/6
‘uşāre’-i v.-ı şeftālū 17b/18
v.-ı zeheb 75b/7, 81b/8, 87b/15,
101b/2, 106a/10, 108b/12
altun v.+ ı 94b/7
- varağla** <Ar.- <T. -1- Yaprak haline getirmek.
v.- yup 104a/16
- varağū’ d-duhān** <Ar.-1- Tütün yaprağı.
v. 110a/18
- varağū’ l-as** <Ar. -1- Mersin ağacı yaprağı.
v. 107b/11
- varağū’ l-benc** <Ar. -1- Bengilik otu yaprağı.
v. 20b/7
- varağū’ s-sezāb** <Ar. -1- Sedefotu yaprağı.
v. 19a/12
- varağū’ z-zeheb** <Ar. -1- Altın yaprağı.
v. 17a/7
- vasağ** <Ar. -1- Orta, iki şeyin ortası.
v.+ ina 59a/14
- vāşıla** <Ar. -1- Cinsel birleşme yoluyla bulaşan hastalıklar.
v.+ dır 2b/13
- vāsıta** <Ar. -2- İki şey arasında bağ durumunda olan, onları birleştiren, maksada erişmeyi sağlayan şey.
v.+ sıyla 5b/17, 6a/3
- vaşl** <Ar. -4- Ulaştırma, ulaşma, birleşme.
şedd-i v. ödüp 54a/9, 59a/16, 82b/13
v. ödüp 82b/16
- vaz’** <Ar. -8- Koyma, konulma.
v. éde 42b/8
v. édesin 28a/13, 72a/6, 73a/7,
83a/19, 90b/6
v. ödüp 28b/10, 34b/15
- ve** <Ar. -660- Ve bağlacı.
v. 1b/9, 1b/10, 1b/12, 1b/13, 1b/14,
2a/1, 2a/3, 2a/5, 2a/6, 2a/8, 2a/14,
2a/19, 2b/10, 2b/2, 2b/3, 2b/5, 2b/9,
2b/16, 3a/6, 3b/2, 3b/10, 3b/14, 3b/17,
4a/1, 4a/7, 4a/8, 4a/9, 4a/10, 4a/11,
4a/12, 4a/14, 4a/15, 4a/18, 4b/2, 4b/5,
4b/8, 4b/9, 4b/11, 4b/12, 4b/13,
4b/17, 5a/2, 5a/4, 5a/5, 5a/9, 5a/13,
5a/15, 5a/17, 5a/18, 5a/19, 5b/2, 5b/3,
5b/4, 5b/5, 5b/7, 5b/9, 5b/11, 5b/12,
5b/13, 5b/14, 5b/15, 5b/16, 6a/2,
6a/10, 6a/11, 6a/13, 6a/15, 6b/1, 6b/2,
6b/3, 6b/6, 6b/10, 6b/11, 6b/18,
6b/19, 7a/1, 7a/4, 7a/5, 7a/9, 7a/10,
7a/13, 7a/17, 7a/19, 7b/1, 7b/2, 7b/3,
7b/4, 7b/5, 7b/7, 7b/8, 7b/11, 7b/12,
7b/13, 9a/5, 11b/8, 12b/18, 14a/8,
14b/5, 15a/2, 15a/4, 15b/14, 16a/12,
16b/1, 16b/4, 17a/10, 17a/11, 17a/12,
17b/6, 18a/1, 18b/3, 18b/17, 19a/18,
20a/8, 20b/15, 21a/7, 21b/1, 21b/2,

22b/16, 22b/18, 23a/6, 24b/15,
24b/16, 25a/17, 25b/3, 25b/15,
25b/17, 26a/1, 26a/8, 26a/12, 26b/5,
26b/17, 27a/6, 27a/7, 27a/9, 28b/14,
28b/18, 29a/16, 29b/7, 29b/11, 30a/9,
30a/19, 30b/3, 30b/16, 30b/18, 31a/5,
31a/12, 31a/19, 31b/2, 32b/1, 32b/2,
32b/4, 32b/5, 32b/6, 32b/17, 32b/18,
33b/11, 34a/3, 35a/5, 35a/14, 35a/15,
35b/4, 35b/10, 35b/13, 35b/16,
35b/17, 35b/6, 35b/7, 35b/8, 36a/4,
36a/11, 36a/12, 36b/18, 36b/19,
37a/14, 37a/16, 38a/7, 38a/9, 38a/10,
38a/13, 38b/13, 38b/14, 39a/7,
39a/15, 39a/16, 39a/17, 39a/19,
39b/1, 39b/2, 39b/4, 39b/7, 39b/19,
40a/2, 40a/3, 40a/6, 40b/1, 40b/4,
40b/6, 40b/7, 41a/1, 41a/5, 41a/6,
41a/9, 41a/15, 41a/16, 41b/15, 42a/8,
42a/9, 42b/4, 42b/11, 42b/13, 42b/14,
43a/9, 43b/3, 43b/4, 43b/8, 44a/2,
44a/3, 44a/5, 44a/6, 44a/7, 44a/17,
44b/3, 44b/10, 44b/15, 45b/10,
45b/11, 46a/5, 46a/11, 46b/10,
46b/18, 47a/13, 47a/14, 47b/1, 48a/5,
48a/7, 48a/9, 49a/5, 49b/8, 49b/19,
50a/13, 50a/3, 50b/1, 50b/10, 50b/11,
51a/7, 51a/18, 51a/19, 51b/2, 51b/3,
51b/14, 51b/15, 51b/19, 52a/1, 52a/3,
52a/8, 52b/5, 52b/6, 52b/13, 52b/15,
53a/11, 53a/3, 53a/4, 53a/5, 53a/16,
53a/17, 53b/19, 54a/2, 54a/3, 54a/18,
54a/19, 54b/1, 54b/17, 55a/3, 55a/11,
55a/17, 55b/9, 56a/7, 56a/12, 56a/15,
56b/12, 56b/13, 57a/3, 57a/9, 57b/5,
57b/8, 57b/9, 57b/10, 57b/13, 57b/19,
58a/11, 58a/12, 58a/13, 58a/14,
58a/15, 58a/9, 59a/18, 59b/9, 59b/11,
60a/4, 60a/5, 60a/11, 61b/11, 62a/19,
63b/6, 64a/15, 65a/3, 65a/12, 65b/12,

65b/18, 66a/7, 66a/12, 66a/15, 66b/6,
66b/8, 66b/12, 66b/19, 67a/5, 67a/11,
67a/18, 69a/10, 69a/14, 69b/6, 69b/8,
69b/13, 69b/17, 70a/12, 70a/13,
70a/17, 70b/3, 70b/6, 70b/9, 70b/14,
71a/2, 71a/3, 71a/4, 71a/12, 71a/16,
71a/18, 71b/11, 71b/13, 71b/15,
71b/6, 72a/3, 72b/5, 72b/7, 72b/9,
72b/10, 72b/13, 72b/17, 73a/8,
73a/11, 73a/12, 73b/2, 73b/17, 74a/1,
74a/3, 74a/5, 74a/6, 74a/11, 74a/13,
74b/2, 74b/7, 74b/17, 74b/19, 75a/8,
75a/9, 75a/12, 75b/18, 75b/19, 76a/3,
76a/16, 76b/2, 76b/7, 76b/9, 76b/13,
76b/16, 76b/19, 77a/9, 78a/7, 79b/15,
80a/16, 80b/5, 80b/9, 81a/4, 81a/6,
81a/9, 81a/14, 81b/17, 82a/6, 82a/7,
82a/14, 82a/19, 82b/7, 82b/16,
82b/17, 83a/7, 83a/12, 83a/14,
83b/16, 83b/18, 84a/6, 84a/19, 84b/2,
85a/8, 85a/14, 85b/11, 85b/14,
85b/15, 85b/16, 86a/2, 86a/10,
86a/13, 86a/14, 86a/15, 86a/16,
86b/15, 86b/19, 86b/7, 87a/1, 87a/13,
87b/2, 87b/3, 87b/4, 87b/5, 87b/10,
87b/13, 87b/16, 88a/14, 88b/2, 88b/3,
88b/10, 88b/16, 89a/15, 89b/12,
89b/16, 89b/19, 90a/2, 90a/17, 90b/8,
90b/10, 90b/17, 91a/10, 91b/1, 91b/2,
91b/12, 91b/13, 91b/16, 91b/19,
92a/4, 92a/6, 92a/9, 92a/10, 92a/12,
92a/13, 92a/15, 92b/5, 92b/7, 92b/8,
92b/11, 92b/12, 92b/19, 93a/5, 93a/7,
93a/9, 93a/14, 93a/19, 93b/6, 93b/9,
94b/19, 95a/7, 95a/16, 95a/18,
95b/13, 95b/14, 96a/8, 96b/4, 96b/5,
96b/6, 96b/14, 97a/12, 97b/2, 97b/4,
97b/10, 97b/11, 98b/9, 98b/10,
98b/11, 99a/14, 99b/2, 99b/3, 99b/16,
100b/18, 100b/19, 101a/1, 101a/2,

- 101a/8, 101a/10, 101a/19, 102a/2,
102b/6, 102b/8, 103b/4, 103b/5,
104b/7, 105a/19, 105b/12, 105b/15,
106a/2, 107b/10, 108a/15, 108b/12,
109b/4, 110a/16, 110a/18, 110b/1,
110b/2, 110b/16, 110b/18, 111a/3,
111b/1, 111b/4, 112a/5, 112a/6,
112b/8, 113b/1, 113b/7, 113b/10,
113b/14, 113b/17, 114b/2, 115a/5,
115b/3, 115b/4, 116b/1, 117a/5,
117b/5, 117b/19, 118a/4, 118a/16,
118b/3, 118b/11, 119a/4, 119a/10,
119a/13,
- ve'l-hayz** <Ar. -1- Hayz hali.
v. 92a/12
- ve'l-ḥıfz** <Ar. -1- Korumak.
v. 59b/1
- ve's-sedi** <Ar.-1- Meme.
v. 46b/6
- vebā** <Ar. -24- Veba hastalığı. krş. řā' ūn.
v. 72b/10
havā-yı v. 57b/15
v.+ da 42a/8
havā'-ı v.+ da 58a/9
zamān-ı v.+da 41a/1, 51b/5, 51b/16,
55a/3, 56a/9
v.+ya 11b/16, 29b/2, 31a/19, 39a/15,
66a/14, 68b/7, 74a/5, 84b/5, 85a/12,
86a/5, 89a/14, 99a/12
v.+ yı 35a/13
havā'-ı v.+ yı 37b/19, 41a/1
- vebā'ı** <Ar. -1- Vebaya ait, veba ile ilgili.
v. havā'larda 56a/6
- vebā'ıye** <Ar.-2- bk. vebā'ıyye.
v. 61b/10, 94b/9
- vebā'ıyye** <Ar. -12- Veba, salgın hastalık.
ḥummā'-ı v. 45b/19, 54a/1, 55a/7
ḥummeyāt-ı 'ufūniyye'-i v. 85b/15
ḥummā'-ı v.+ de 37b/18
v.+ ye 7a/16
- emrāz-ı v.+ ye 7b/15, 53a/4, 55a/3
ḥummā-yı v.+ ye 35a/5
ḥummā'-ı v.+ ye 7b/19, 42a/7
- vec** <Ar. -5- Eğir otu, azak eğiri. (*Acorus calamus*).
v. 58a/1, 63b/7, 101a/16, 108a/12,
112a/1
- veca'** <Ar. -66- Ağrı, sızı, acı.
v. 92b/19
v.-ı aḥşāya 21a/13
v.-ı başna 40a/6
v.-ı em' āyi 29b/14
v.-ı esnānı 38a/8
v.-ı kilye 40a/6, 51b/14
v.-ı kūlunc 99a/13
v.-ı kūlunca 28b/16, 35a/12, 38b/10,
38b/6, 39a/14, 40a/4, 44b/6, 57b/11,
74a/5, 84b/7, 91b/14
v.-ı kūluncı 39a/8
v.-ı küllı 53b/19
v.-ı ma' de 58a/10, 66a/14, 95b/13
v.-ı ma' de-i imtilāya 38b/16
v.-ı ma' deyi 21a/6
v.-ı mafāşıl 28b/18, 34a/2, 40b/5,
46b/17, 66b/18, 69a/9, 69a/17,
69b/10, 71a/18, 73a/12, 89a/14,
98b/9, 105b/15
v.-ı mafāşıla 29a/8, 38b/9, 46b/6,
50b/18, 58a/15, 75a/7, 96a/18,
109a/9, 116b/7
v.-ı mafāşılı 37b/8
v.-ı merāķiyā 54a/2
v.-ı meşāneye 74a/5
v.-ı niķrīse 26a/2, 30a/10
v.-ı özūn 35b/5, 44a/7
v.-ı raḥm 43b/3
v.-ı raḥma 39a/18, 41b/9, 97a/5
v.-ı şadr 52a/3
v.-ı řiḥāl 89a/13
v.-ı zahre 35a/6

- v.+ in 39a/9, 61a/13
v.+ ları 35b/10, 46b/11
- veca'ü'l-kulunc** <Ar. -1- Bağırsak ağrısı.
v.+ a 52b/14
- veca'ü's-sürre** <Ar. -1- Göbek ağrısı.
v. 40a/3
- vecc** <Ar. -8- bk. vec.
v. 13a/14, 55b/18, 64b/3, 95b/8,
97a/8, 99a/19, 108a/19, 119a/3
- vech** <Ar. -2-
I. Usul, tarz, yöntem.
v. 6a/6
II. Yüz, çehre.
v.+ e 23a/6
- velâyuhşa** <Ar. -1- Sayılmayacak derecede
çok.
v.+ dır 92b/17
- Vemesküdekâlmık** <? -1- Bir şehir.
V. 6b/8
- vençetüksikü** <Lat. -1- Frenk ilaçlarındanr.
v. 97a/17
- vençetüksiküz** <Lat.-1- bk. vençetüksikü.
v. 13b/5
- vençetüsikün** <Lat.-1- bk. vençetüksikü.
v. 24a/16
- vençetüsikü** <Lat. -4- bk. vençetüksikü.
v. 66b/1, 68a/5, 68b/7, 79b/4
- Venedik** <? -3- Venedik.
terementin-i V. 40a/15
V. şâbûmı 51a/10
V. terementini 23a/2
- vér-** -224- Vermek.
v.- eler 106b/10, 70b/11
v.- esin 15b/12, 16a/19, 18b/10,
19a/10,
24b/14, 25a/10, 25b/12, 25b/19,
26a/1, 26a/18, 27b/18, 28b/13, 29a/7,
30b/6, 31b/1, 35b/2, 36a/13, 36b/13,
38b/5, 43b/19, 44b/4, 45a/14, 46a/9,
46b/13, 47a/19, 49b/11, 51a/6,
52a/18, 52b/16, 53b/17, 55a/5, 55a/8,
55b/7, 56a/14, 57b/9, 57b/11, 58b/15,
59b/18, 60a/11, 60b/7, 61a/1, 61b/11,
61b/12, 62a/3, 62b/4, 66a/6, 66a/11,
69a/7, 69b/5, 70b/19, 71a/8, 71b/5,
71b/10, 71b/18, 72a/3, 72a/8, 72a/12,
72a/18, 73a/5, 74b/9, 75b/17, 75b/6,
75b/19, 76b/9, 79b/17, 80b/16, 81a/9,
82a/12, 82b/4, 83b/15, 85a/6, 85a/12,
85b/10, 85b/17, 86a/16, 86a/18,
86a/19, 86b/1, 86b/2, 86b/19, 87a/3,
87a/4, 87b/11, 88a/3, 88b/11, 89a/10,
90a/3, 90a/12, 90b/17, 91b/12,
91b/16, 92a/11, 92a/13, 92a/15,
92b/11, 92b/2, 92b/16, 98b/7, 99a/11,
99a/15, 102b/15, 109a/3, 109a/9,
109b/19
v.- ir 16b/4, 38b/13, 52a/1, 107b/10
cilâ v.- ir 22a/16, 23a/6, 39b/12
ferah v.- ir 10a/17, 12a/3, 12b/4,
19b/13, 20a/9, 42a/7, 73b/17, 92b/8,
97b/3, 100b/18, 102a/3
kuvvet v.- ir 11b/17, 12b/19, 13b/14,
15a/10, 17b/7, 19a/19, 20a/1, 20a/8,
21a/14, 25b/17, 32b/1, 36a/10, 38a/8,
38a/11, 38b/9, 38b/12, 38b/16, 39b/5,
40a/1, 40a/2, 41b/3, 42a/10, 42a/15,
42a/16, 51a/18, 51b/2, 51b/5, 51b/15,
52b/7, 53a/5, 54a/4, 55b/9, 55b/15,
56a/16, 57b/4, 57b/13, 58a/11,
58a/12, 58b/9, 60a/5, 61a/2, 64a/2,
64a/13, 68a/19, 68b/15, 71a/10,
71a/17, 74a/6, 85a/7, 86a/16, 92a/10,
92b/7, 92b/18, 94b/11, 95a/6, 95a/17,
97a/13, 97b/3, 97b/12, 98a/3, 100a/9,
101a/4, 102a/2, 108a/16, 111b/15,
118a/16
kuvvet v.- mekte 99a/1
v.-üp 8a/13, 23b/15, 26a/8, 27a/16,
34a/9, 45a/19, 47b/9, 48a/4, 50b/11,

54a/14, 54b/19, 55a/1, 57a/2, 57a/3, 57b/8, 58a/5, 58b/3, 58b/4, 60a/18, 62b/18, 73a/7, 75a/19, 81a/3, 83a/16, 85b/1, 89a/1, 91a/15, 93b/19, 94a/1, 104a/17
 kuvvet v.- üp 13a/10, 39a/8
verd <Ar. -64- Gül.
 v. 9a/9, 101a/13, 106a/7
 ‘asel-i v. 114a/3
 ‘aşır-i v. 103a/10, 104b/12
 cevâriş-i v. 65a/1
 duhn-ı v. 91b/17, 97b/8, 100b/16, 108a/3, 112a/19, 113b/5, 113b/10, 114a/14, 114b/3, 115a/6, 115a/12, 116a/1, 116a/16, 117a/14, 118a/5, 118b/4
 hamîre’-i v. 79b/17
 mâ’-i v. 15a/13, 38a/3, 43a/6, 85a/15, 92a/6, 93a/3
 sükket-i v. 107a/18
 v.-i ahmer 9b/10, 10b/12, 10b/19, 13a/4, 13b/19, 19b/4, 19b/16, 20b/9, 28b/4, 31b/6, 36a/16, 54b/15, 57b/19, 69a/13, 76a/11, 79a/17, 94b/5, 96b/9, 96b/16, 97a/8, 98a/19, 102a/5, 105b/2, 106b/5, 107b/11, 114a/13, 114b/6, 116a/11, 119a/3,
 v.-i tarî 64a/3
 mâ’-i v.+ i 32b/12, 110b/14
verem <Ar. -3- Çıban, ur, şiş.
 v.+ e 118a/8
 v.+ lerin 16a/10, 30b/3
veronikâ <Lat. -1- Yavşanotu.
 ‘aşır-i v. 118b/5
vesehü’l-ocak <Ar. -1- Ocak kiri, kül.
 v. 34b/8
vesvâs <Ar. -2- Kuruntu, vesvese, evham.
 v. 92a/10
 v.+ a 98b/8
veyâ <Ar. - <Far. -3- Veya, yahut.

v. 74b/10, 91b/18, 92b/2
vezn <Ar. -1- Ölçü, ağırlık.
 v.+ ince 9a/14
vilâyet <Ar. -4- İl.
 v.-i ‘Acemdir 4a/5
 v.+ in 6b/15
 v.+ inde 6b/9
 Gısa v.+ inde 106b/4
vuğu’ <Ar. -1- Olma, meydana gelme.
 v.-ı taḥallüf eylemez 5b/18
vücüd <Ar. -1- Varlık, bulunma, var olma.
 v.+ u 3b/11
vükela’ <Ar. -1- Vekiller.
 v.-ı kirâm 2a/5

Y

yâ <Ar. -15- Ya, veya.
 y. 6a/18, 21b/3, 28b/17, 30b/5, 44a/1, 58a/16, 58a/17, 74b/6, 83b/14, 85a/5, 86b/5, 92b/1, 102a/18
yâbis <Ar. -8- Kuru özelliğe sahip nesne.
 y. 3b/19, 4a/1, 106b/1
 tîn-i y. 58a/2,
 fîn-i y. 75b/1
 ḥammâm-ı y.+ de 69a/12
 y.+ dir 38a/6
yağ -25- Yağ.
 y. 94a/2
 beyâz y. 75a/13
 kızıl y. 35a/19
 sâde y. 114a/13
 y.+ a 115b/6
 ayu y.+ ı 110a/12
 bâdem y.+ ı 110a/10
 buzağı y.+ ı 110a/11
 defne y.+ ı 44b/13
 dilkü y.+ ı 110a/10
 gül y.+ ı 114b/14
 kız y.+ ı 110a/12

- keçi y.+ ı 110a/11
mürver y.+ ı 117a/1
nârdîn y.+ ı 44b/13
ördek y.+ ı 110a/12
porsuğ y.+ ı 110a/13
tavuğ y.+ ı 110a/12
zanbâk y.+ ı 110a/10
zeyt y.+ ı 117b/10, 42a/2
kibrît y.+ ıyla 106a/6
şığır y.+ ıyla 115b/5
yâsemîn y.+ ıyla 47a/10
y.+ larla 113b/7
- yâhüd** <Far. -6- Yahut, ya da.
y. 3a/9, 6a/8, 28a/15, 30b/5, 30b/6,
91b/18
- yağ-** -2- Yakmak, karartmak.
y.- asın 60b/17, 72b/17
- yağı** -1- Yağı. Bazı hastalıkları tedavi için bir
bez üzerine yayılıp deri üzerine
uygulanan, beden ısıyla vücuda
yapışan koyuca lapa.
y. edesin 115a/16
- yâküt** <Ar. -12- Yakut taşı, çeşitli renklerde
türleri bulunan ve en makbul türü
kırmızı renkte olan değerli bir taş.
y. 61b/15, 94a/19, 94a/3, 102a/7,
108b/13
kızıl y. 94b/1
şarı y. 94a/18, 98b/13
y.-ı ahmer 108b/16, 97b/4
sufûf-ı y.-ı aşfer 108b/10
y.-ı ezrağ 6b/2
- yâkütî** <Ar. 1- Yakuta ait, yakutla ilgili.
y. 10a/11
- yan** -1- Yan, taraf.
y.+ ında 6b/12
- yan-** -1- Yanmak.
y.- miş yengec 118b/16
- ya' nî** <Ar. -3- Yani, demek, şu demek.
y. 4a/5, 4a/6, 5b/2
- yanıcı** -1- Yanıcı.
y. olan 7a/9
- yanık (ğ)** -2- Yanık, yanmış.
âteş y.+ ina 111a/12
âteş y.+ larına 116b/19
- yanuğ** -1- bk. yanık.
âteş y.+ ina 29a/15
- yap-** -2- Yapmak, meydana getirmek.
y.- mişdir 96a/10
y.- up 6b/16
- yapışdır-** -1- Yapışmasını sağlamak.
y.- a 44a/11
- yapışkan** -1- Yapışkan otu, küçük inci çiçeği..
' aşir-i y. 18b/2
- yaprağ (k)** -8- Yaprak.
siñirli y. toğmı 106b/8, 110a/4
y.-ı lisân-ı kelb 113b/12
defne y.+ ı suyu 119a/6
şeftâlû y.+ ı 112a/6
y.+ ı 15a/2
tâze gül y.+ ın 52a/19
y.+ ından 15a/4
- yara** -38- Yara.
y.+lara 33b/11, 34a/19, 43b/3, 52a/4,
107a/2, 113b/9, 115a/5, 116b/12,
117a/12, 117b/5, 118b/3
habîş y.+ lara 111a/3, 118a/4
nâşûrlı y.+ lara 113b/1
y.+ları 33a/13, 33b/7, 35a/6, 43b/4,
44a/11, 45b/18, 62a/14, 112a/17,
114a/1, 114b/14
y.+ lara 30b/8, 33a/17, 110b/2
frenğî y.+ lara 115a/10
habîşe y.+ lara 43a/18
y.+ larına 115b/11
ağız y.+ larına 21b/17, 29b/8
baş y.+ larına 115b/16
meşâne y.+ larına 22b/18
sünnet y.+ larına 113a/13
tüfenk y.+ larına 33b/11, 48b/9

- oñulmaz y.+ larınıñ 118a/4
- yarıl-** -1- Yarılmak, çatlamak.
el ayak y.- masına 39b/2
- yarım** -39- Yarım, bütün bir şeyin ayrıldığı iki eşit parçadan her biri.
y.+şar 7b/6, 9b/10, 12b/10, 14a/18, 14b/4, 24a/1, 34b/17, 36a/17, 36a/18, 36b/4, 54b/5, 56b/7, 54b/15, 57a/11, 59a/8, 63b/10, 67b/9, 67b/13, 69a/1, 70a/4, 76a/11, 77b/5, 77b/12, 78a/11, 78b/16, 89b/3, 95b/18, 97a/19, 98a/13, 102b/11, 105b/7, 106a/5, 107b/12, 108a/3, 108b/3, 109a/17, 109b/11, 110b/13, 114b/1,
- yâsemîn** <Far. -1- Yasemin (*Jasminum officinale*).
y. yağıyla 47a/10
- yaşlu** -2- Yaşlı, yaşında.
orta y.+ lardan 4b/18
orta y.+ larını 4b/16
- yê-** -3- Yemek, ağızda çiğneyerek yutmak.
az y.- mek 3a/16
çok y.- mek 3a/16
y.- rler 6b/8
- yebürhü'ş-şanem** <Ar. -1- Adamotu, kankurutun (*Mandragora autumnalis*).
y. 12a/17
- yêdi** -47- Yedi.
y. yüz 9a/17, 19b/2, 45b/2, 80b/4
y. 9b/17, 39a/5, 47a/10, 48b/6, 49a/11, 50a/15, 50b/5, 51b/11, 55a/11, 57a/18, 60a/9, 61b/4, 61b/15, 62a/8, 62b/14, 65a/15, 65a/17, 70a/18, 72b/12, 73b/12, 79b/17, 80b/8, 80b/13, 81a/12, 83b/8, 84a/10, 84b/1, 86b/11, 87a/13, 87a/17, 87a/18, 87b/9, 88a/5, 88a/13, 91a/8, 92a/5, 96b/3, 97b/8, 102b/14, 103b/7, 104b/18
on y. 9a/12
- y.+ şer 112b/14
- yek** <Far. -1- Tek, bir.
y. işâret 3b/16
- yeķazâ** <Ar. -1- Uyku uyanıklık arası.
nevm-i y.+ dır 3a/7
- yeķta' u'n-nazķ** <Ar. -1- Kanamayı keser.
y. 86a/14
- yêl** -1- Yel; mide ve bağırsak gazı; romatizma, hastalık etkenlerinden.
y.+ leri 95a/17
- yemiş** -7- Yemiş, meyve.
çilek y.+ i şuyı 16b/15
çilek y.+ i 13a/6
mürver y.+ i 17a/12, 43b/17, 68a/10, 103a/5
ardıc y.+ ini 39b/8
- yengeç** -2- Yengeç. krş. seretân.
y. laħmına 6b/14
yanmış y. 118b/16
- yefî** -1- Yeni.
y. 115a/5
- yêr** -5- Yer, bölge.
y.+ de 14a/13
y.+ e 6b/10
y.+ ler 4a/2
y.+ lardan 2b/10
y.+ lerdir 4a/3
- yerakân** <Ar. -12- Sarılık hastalığı; derinin, dokuların ve organizmadaki sıvıların sarı bir renk almasıyla beliren hastalık.
y. 20b/16, 27b/8, 53b/18, 69a/9, 87b/4
y.+ a 65b/5, 71b/12, 73a/2, 73b/8, 82a/4, 90a/4, 106a/2,
- yer mürveri** Mürver. Tabibler hāmâ akti derler.
y. 14b/6
- yêr şomunı** -3- Domuzağırşağı.
'aşîr-i y. 114a/15
y. 66a/18, 99a/18
- yeşil** -4- Yeşil.

- y. zımād olur 116a/13
y. 25b/10, 28a/18, 28b/11
- yetmiş** -3- Yetmiş.
y. altı 98b/3
y. iki 115b/7
y. 44a/12
- yevmiye** <Ar. -1- Günlük.
ḥummā'-ı y.+ ye “Günü birlik tutan sıtma” 44a/3
- yezīdī** -1- Yezidilere ait.
defne-i y. “<Gr.- <Ar. Lübnan defnesi(*Laurus nobilis*)” 100b/8
- yılan** -1- Yılan.
engerek y.+ ı 63a/12
- yigirmi** -220- Yirmi.
y. beş 23b/11, 43b/6, 61a/5, 63b/19, 69b/1, 80a/4, 101a/13, 101b/8, 118a/19
yüz y. beş 113a/14
yüz y. beşer 9b/15
y. dörd 14b/15
y. dörder 16b/8, 32a/17, 33a/2, 37b/12, 53b/8, 54b/4, 55a/13, 56b/14, 63a/4, 64b/18, 66b/9, 67a/14, 68a/4, 68b/8, 70a/5, 79a/3, 79b/7, 84a/9, 85b/8, 88b/5, 93b/3, 108a/1, 115a/13, 116b/3, 118b/7,
y. dört 7b/10, 7b/15, 8b/16, 8b/17, 9b/18, 10b/3, 11a/8, 11a/18, 11b/4, 12a/19, 13a/2, 14a/1, 14a/6, 15a/4, 16a/16, 17a/16, 17a/17, 17b/1, 17b/12, 17b/16, 18a/8, 20b/2, 21a/15, 21b/2, 21b/6, 22b/3, 23b/5, 24b/4, 25b/8, 27b/10, 31b/4, 31b/15, 34b/10, 34b/13, 35a/18, 36a/14, 36b/5, 42b/15, 43b/16, 44a/11, 44b/11, 44b/18, 45b/18, 46a/3, 46a/16, 47a/3, 47b/13, 48a/2, 49b/13, 50a/7, 50a/10, 50b/3, 50b/4, 52a/14, 54a/7, 54a/8, 55a/8, 57a/6, 59a/9, 60b/3, 62b/2, 64a/16, 64b/1, 69a/13, 70b/19, 73b/9, 76a/4, 80a/8, 81a/3, 81b/8, 82b/14, 84b/13, 85a/17, 86b/10, 87b/6, 88b/2, 89b/14, 93a/15, 98a/12, 99a/11, 102a/19, 105b/13, 106a/17, 110b/8, 111a/1, 111b/7, 112a/10, 113a/7, 113a/19, 113b/3, 114a/14, 114a/15, 114a/18, 115b/7, 115b/13, 116a/1, 116a/15, 116a/18, 117a/8, 118b/9, 119a/8
y. dörter 12a/13
y. sekiz 47a/2, 64a/17, 110b/3, 115a/18, 116a/11
yüz y. sekiz 16b/13, 17a/6, 87b/16, 112a/10
y. üç 94b/7
y. 8a/18, 9b/1, 14a/16, 15b/4, 16a/1, 17b/11, 22a/9, 24a/6, 28b/12, 33b/7, 46a/16, 46a/17, 47b/12, 57a/2, 59a/11, 65b/8, 66a/13, 66b/11, 67a/7, 69a/15, 69b/14, 71b/9, 72a/7, 72b/14, 74b/18, 77b/17, 78a/9, 78b/7, 80a/18, 81b/13, 82b/3, 85b/3, 88a/4, 88a/8, 88a/10, 88b/6, 91a/16, 94b/14, 95a/9, 99a/16, 103b/16, 104a/1, 104a/11, 106b/7, 107a/8, 113a/17, 113b/3, 113b/8, 114b/11, 115b/1, 115b/2, 115b/12, 116a/10, 116a/16, 116b/6, 117a/7, 117b/17, 118b/14,
y.+ şer 11a/8, 31a/1, 31a/7, 43a/3, 7a/18, 101a/13, 112a/9, 112b/5
- yigit** -2- Genç.
y.+ ler 4b/14
y.+ leriñ 4b/13
- yine** -32- Yine, tekrar, yeniden, bir daha, gene.
y. 9a/15, 15a/3, 15a/4, 16b/16, 28a/4, 34a/9, 36b/8, 36b/12, 43a/13, 44b/9, 44b/13, 48a/3, 48a/4, 50b/11, 56a/11, 56a/12, 56a/13, 57a/3, 59a/15, 62b/3,

63a/18, 80b/11, 81a/3, 82a/16, 83a/16, 85b/19, 86a/1, 88b/16, 91a/14, 94a/1	y. kırk 115b/6 dört y. kırk 99b/1 y. on iki 58a/3 y. on 32a/9, 64a/9, 69a/6 y. otuz altışar 16b/15 y. otuz 56a/2 üç y. otuzar 15b/3 y. seksen 44a/14 y. yigirmi beş 113a/14 y. yigirmi beşer 9b/15 y. yigirmi sekiz 16b/13, 17a/6, 87b/16, 112a/10 y. 8a/2, 8b/4, 8a/9, 9a/8, 9a/11, 11b/14, 14a/2, 14b/11, 15a/1, 15a/3, 15a/6, 15a/13, 15a/16, 17b/10, 20b/7, 21b/5, 23a/8, 23a/11, 24a/15, 25a/6, 25a/18, 26b/1, 26b/7, 26b/10, 27b/4, 27b/15, 28a/1, 28a/7, 28b/7, 29a/3, 29b/3, 29b/10, 30a/5, 30b/10, 30b/19, 31b/13, 33a/8, 33a/10, 33a/18, 33b/2, 34a/5, 34a/16, 34b/1, 35a/8, 36b/15, 37a/1, 37a/11, 37a/15, 37b/1, 38a/19, 39a/1, 40a/9, 41b/5, 41b/9, 41b/10, 41b/16, 43a/1, 43a/5, 43a/10, 43a/15, 43a/19, 43b/5, 44a/4, 44a/5, 44a/14, 44a/19, 44b/12, 45a/1, 45a/15, 45b/5, 45b/7, 45b/17, 46a/3, 46a/18, 46b/3, 46b/16, 47b/5, 48a/17, 49a/17, 49b/8, 50a/5, 50a/7, 50b/8, 51b/9, 51a/11, 52a/6, 52a/9, 55a/12, 55b/2, 55b/10, 56a/6, 57a/6, 58b/17, 59a/2, 59a/15, 59b/12, 60b/4, 61a/4, 61b/12, 62b/16, 65a/14, 65b/13, 67a/1, 69a/11, 69a/13, 69a/19, 69b/1, 69b/8, 70a/8, 71b/1, 72a/10, 75a/11, 75b/13, 80a/13, 80b/3, 80b/19, 82a/13, 82a/15, 82b/5, 82b/11, 83a/10, 83b/10, 84a/2, 84b/16, 88b/4, 88b/14, 90a/8, 90b/4, 91b/4, 93a/13, 93a/17, 93a/18, 94a/9, 99a/7, 100a/2, 104a/3,
yok -3- Yok, bulunmayan, mevcut olmayan. y.+ dur 3b/10, 5b/4, 7a/9	
yübüset <Ar. -2- Kuruluk, kuru özellikte olmak. y. 4b/11, 4b/17	
yukarı -1- Yukarı. y. kapağda 84a/15	
yumşad -2- Yumşatmak, sertliğini gidermek, yumuşak duruma getirmek. y.- ır 37a/9, 46b/7	
yunği'r-re's <Ar.-1- Başı temizleyen. merhem-i y. 110b/8	
yükavvü'l-esnân <Ar.-1- Dişleri kuvvetlendirme. sufûf-ı y. 107b/9	
yüreg -2- Yürek, kalp. geyik y.+ inden 94b/1 y.+ ine 57b/5	
yüz -458- Yüz. dört y. altmış sekiz 55b/17 y. altmış 107b/7, 115a/19 iki y. altmış 87b/17 y. beş 66a/3 y. elli 9b/16, 12a/18, 13a/6, 15a/11, 31b/16, 32a/10, 35a/7, 43a/6, 43a/10, 43a/15, 49b/14, 55a/19, 56a/2, 58a/18, 62a/14, 84a/7, 98a/14, 98b/3, 114b/10, 114b/14, 116b/8, 117a/2, 117a/14, 118a/1 iki y. elli 43b/11, 62a/6, 64a/19, 65a/13, 118a/6 y. ellişer 12b/14, 23b/18, 89b/7, 96a/3, 117b/10 ikişer y. ellişer 22a/7 iki y. iki 49a/9 y. kırk dörder 16b/14 y. kırk dört 16b/17	

106a/15, 111a/7, 112a/3, 112b/3,
113a/14, 113b/5, 115a/6, 116b/2,
116b/10, 116b/15, 117a/14, 117b/13,
118a/7, 118a/9,
altı y. 11b/4, 12a/12, 21a/3, 21a/18,
29b/3, 38b/1, 40b/10, 47b/6, 81b/11
‘aded-i y. 99a/2
bêş y. 23b/12, 27b/3, 28a/3, 29b/15,
29b/16, 38b/18, 51b/9, 60b/5, 62a/5,
63b/15, 84a/3, 88b/10
bêşer y. 9b/4
biñ bêş y. 24b/7, 70a/11
biñ dört y. 90b/4
biñ iki y. 17b/11, 26a/3, 43b/12,
59b/13, 61b/4
biñ sekiz y. 23a/3
dörder y. 13a/5, 15a/2, 17b/9
dört y. 12b/11, 14a/12, 14a/13,
15a/13, 15a/18, 15b/19, 16a/7,
16b/19, 19a/15, 23b/9, 24a/7, 26a/17,
26b/2, 27b/15, 28a/7, 43b/1, 45a/12,
47b/2, 50a/6, 50b/9, 52a/6, 53b/3,
55b/4, 55b/10, 55b/16, 56a/10, 56b/9,
59a/19, 62b/10, 63a/7, 64a/7, 70a/12,
70b/7, 75b/9, 83a/9, 89a/18, 89b/10,
95b/3, 99a/5, 99b/4
iki biñ bêş y. 45b/3
iki y. 8b/3, 9a/6, 11a/11, 11b/3, 16b/7,
17b/10, 18a/19, 18b/8, 20a/5, 22a/8,
22b/13, 23a/3, 24b/12, 25a/5, 25a/19,
26a/9, 26a/16, 26b/1, 29b/10, 31a/6,
31b/4, 33a/1, 34a/4, 34a/12, 34a/17,
34b/8, 35a/17, 37a/1, 37a/10, 38b/17,
41b/17, 43a/12, 43b/5, 43b/10,
44a/18, 44b/7, 45a/15, 46b/4, 46b/15,
47a/7, 47a/8, 47a/11, 48a/10, 49b/12,
50a/5, 51a/11, 53a/12, 53b/4, 54a/12,
60a/16, 62b/11, 62b/15, 63a/8, 64a/7,
70b/7, 71b/2, 72a/9, 72b/11, 80a/14,
82b/11, 86b/3, 88b/14, 89b/12,

89b/13, 89b/18, 94a/11, 110a/19,
112a/19, 112b/16, 116b/2, 117a/1,
117a/14, 117b/13, 118a/1, 118b/7
ikişer y. 8a/7, 9a/11, 11a/16, 12a/2,
17a/1, 17b/18, 18a/8, 20b/12, 22a/1,
43a/19, 61b/13, 63b/16, 68a/2,
75a/16, 81a/1
sekiz y. 13a/18, 13b/8, 17b/8, 26a/4,
72b/12, 81b/12, 90a/18
üç y. 7b/6, 8b/15, 9a/10, 9b/5, 12b/15,
15b/4, 16a/5, 17b/3, 18a/19, 19b/15,
19b/16, 20a/15, 21a/10, 24b/10,
26b/7, 27b/2, 28a/1, 29a/3, 30b/11,
34b/2, 40b/9, 41b/6, 43b/10, 45a/1,
45b/3, 48a/11, 62a/16, 67a/4, 71b/2,
75a/16, 76a/13, 83a/10, 86b/3, 88b/9,
97b/15, 97b/16, 118a/5
üçer y. 72a/15
yedi y. 19b/2, 45b/2, 80b/4
y.+ de 45a/13
y.+ elli 9a/7
y.+er 10a/13, 13a/6, 19a/8, 19b/8,
22a/12, 23a/19, 24b/1, 32b/8, 33b/9,
44b/17, 45a/5, 45a/11, 46a/13, 47a/5,
52a/14, 54b/16, 60b/9, 65a/7, 71a/5,
75a/10, 76a/17, 80a/1, 80a/11, 81a/3,
82b/2, 85b/18, 87a/11, 98b/18,
110a/19, 118b/12

Z

zâc <Ar. -75- Boyacılıkta ve tıpta kullanılan
bir çeşit tuz, kükürt ve demir
bileşimlerinden biri, demir sülfat.
Türkçe kara boya derler.

z. 22a/12, 55a/19, 60a/12, 81a/1,
82a/16, 90b/9, 104b/11, 113b/18

duhn-ı z. “Sülfürük asit” 15b/18,

93b/7

milh-i z. 15b/6, 71a/5, 75a/11

- rūh-ı z.** “eter, lokmanruhu” 15b/10, 26a/13, 26b/10, 27b/3, 27b/9, 48b/3, 49a/10, 59a/10, 66a/10, 68b/17, 69a/12, 70a/4, 71b/17, 72b/2, 73b/14, 74b/3, 75a/16, 75a/2, 78b/5, 79b/11, 83a/5, 85b/10, 91a/15, 104a/14, 104a/18
- türāb-ı z. 115b/8
- zibağ-ı z. 82a/12
- z-ı ahđar** “Yeşil renkte bir tür zac”
- 93a/6, 93a/18
- z-ı ahđarü'l-kıbrisi** “Yeşil renkte bir tür zaç”62a/5
- z-ı bārūd 59b/2, 87a/11
- z-ı ebyaz 21b/9, 25a/5, 26b/2, 28b/1, 93a/6, 93b/3, 115b/9, 118a/2
- z-ı ebyaz-ı muğay 92a/3
- rūh-ı z-ı felāsife 25b/12
- rūh-ı z-ı hūlv 26b/9, 26b/16
- z-ı kıbrisi** “Türkçe kara boya derler. Halk arasında saçı kıbrız derler. Birkaç çeşittir. Kulkatār diye de bilinir. Kulkadis ve kulkand da aynı anlama gelir; sarı zaç, göztaşı.” 24b/7, 28b/7
- z-ı muğammer 49a/17, 82b/8
- z-ı muğriğ 80b/7, 82b/11, 84a/3,
- 84b/11
- z-ı müdebber 114b/11
- z-ı mükelles 26b/18, 27b/15, 34a/3, 43a/12, 53a/14, 81b/5
- rūh-ı z-ı řā'ir 24b/3
- z-ı tağriğ 15b/5
- z.+ ı 92a/5
- zācü'l-ahđar** <Ar.-1- Yeşil zaç.
rūh-ı z. 28a/19
- zācü'l-ahmer** <Ar. -1- Kırmızı zaç.
duhn-ı z. 50b/9
- zācü'l-bārūd** <Ar.-2- Barud ve zaç karışımından elde edilen bir tür tuz.
- milh-i z. 67a/18, 90b/7
- zācü'l-meşrū'** <Ar. -1- Sara hastalığının tedavisince kullanılan zacdan elde edilen bir tür ilaç. (İlacın yapılışı için metinden bk. 24b/7)
- rūh-ı z. 24b/6
- zācü'l-mu' arriğ** <Ar. -1- Terletici zac .
(Terkibin elde edilişi için metinden bk. 27b/9).
- rūh-ı z. 27b/5
- zācü'ş-tartir** <Ar. -1- Demir sülfat tortusu.
rūh-ı z. 25a/2
- zā'efe** <Ar. -1- Zayıf.
z. 2a/6
- zā'f** <Ar. -14- Zaaf, zayıflık, kuvvetsizlik.
z-ı a' şāba 54a/18
z-ı başara 21b/2, 38a/9, 51b/13, 105a/19
z-ı kebed 106a/2
z-ı ma'deye 21a/6, 39a/16, 54a/19, 60b/8
z.+ a 19b/19
z.+ ı 16b/1, 55b/15, 89a/15
- zā'firān** <Ar. -94- Safran, aspir, cehri, çiğdem, yemen safranı, safran çiçeği, safran çiğdemi (*Crocus sativus.*)
z. 7b/12, 8a/7, 11a/10, 14a/15, 15b/7, 17a/4, 17b/2, 20a/18, 22b/1, 23b/15, 24a/6, 31a/15, 32a/14, 35a/1, 36b/10, 37a/6, 37a/18, 49a/4, 54a/7, 55b/11, 56a/2, 56a/7, 57a/5, 57a/17, 58a/18, 62a/13, 62b/9, 66b/3, 67a/16, 67b/13, 67b/16, 68a/12, 77b/2, 78b/5, 78b/12, 80a/9, 80b/15, 83b/3, 84a/10, 84b/9, 86b/5, 86b/12, 89b/17, 94b/6, 95a/13, 96b/7, 96b/17, 97a/18, 98a/5, 98b/5, 98b/16, 99b/19, 100b/9, 101a/7, 101a/18, 101b/3, 102b/18, 103a/13, 104b/3, 104b/16, 105b/19, 106a/6, 106a/10, 107a/11, 107a/17, 109b/1,

- 110a/6, 111a/2, 115b/15, 117a/18,
117b/17
cevher-i z. 48b/18, 66a/4, 77b/14
hulāṣa'-i z. "safran özü" 68b/19,
77a/13, 77a/2, 78a/3, 78a/11, 78a/16,
78b/1, 79a/4, 100b/16, 103a/18,
103b/7
levn-i z. 69a/3
zīmād-ı z. 117b/11
z.-ı ma' denī 48a/17, 48b/2, 84a/13
duhn-ı z.-ı ma' denī 48a/15, 48b/1
mā'-i z.-ı ma' denī 22b/5
- za' firānū'l-afsentin** <Ar.-1- Pelin otu
bitkisinden elde edilerek yapılan bir
terkip.
z. 84b/3
- za' firānū'l-antimūn** <Ar.-1- Antimundan elde
edilerek yapılan bir terkip.
z. 22b/7
- za' firānū'l-cevherin** <Ar.-1- Tıpta cevherden
yapılan bir terkip.
z. 84a/16
- za' firānū'l-hadid** <Ar.-1- Demir pası. Tıpta
demür büradesiyle kibritten ettikleri
amele za' ferānū'l-hadid derler.
z. 86a/12
- zahūr** <Ar.-2- Bağırsak iltihaplanması,
dizanteri.
z.-i şādık 101a/10
z.+ e 119a/13
- zāhib** <Ar.-1- Gidici, giden.
z. olup 92a/19
- zahil** <Ar.-6- Zakkum ağacı.
z. 116a/7, 118a/2
milh-i z. 111a/15
sükker-i z. 25b/19, 92a/3
z.-ı muhriḳ 117a/8
- zāhir** <Ar.-4- Açık, görünür durumda.
z. olanlar 5b/12
z. olur 4b/5, 5a/17, 5b/2
- zāhire** <Ar.-2- bk. zāhir.
şūret-i z.+ sinden 7a/5
şūret-i z.+ sine 7a/8
- zahmet** <Ar.-2- Ağrı, acı, zorluk.
Frenk z.+ ine 101b/13
Frenk z.+ ine 113a/16
- zahr** <Ar.-1- Sırt.
veca'-ı z.+ e "Sırt ağrısı" 35a/6
- zālakū'l-em'ā** <Ar.-1- Sindirim bozukluğu
(hazımsızlık sürgünü).
z.+ ya 110a/2
- zamān** <Ar.-11- Vakit, zaman.
z. 5a/16, 83b/17
birinci z. 1b/11
z.-ı mu' ayyen 4b/10
z.-ı vebāda 41a/1, 51b/5, 51b/16,
55a/3, 56a/9
z.+ da 4b/5, 4b/6
mu' ayyen z.+ da 4b/5
- zamg** <Ar.-29- Zamk, akasya, kitre, sütlegen
vb. ağaçların kabuklarından sızarak
donan, eriyiği yapıştırıcı olarak
kullanılan, renksiz veya sarı
kırmızımtrak renkte biçimsiz madde.
z. 48b/16, 73b/5, 100b/8, 101a/12,
101b/7, 105b/6, 119a/10
z.-ı 'arabī "Akasyadan elde edilen bir
zamk, Arap zamkı." 31a/15, 35a/1,
37a/3, 79a/5, 106b/6, 107a/10,
108b/16, 116b/4, 118b/13
z.-ı buṭm 104a/8
z.-ı çelpe 104b/9
z.-ı qarāşiyā 90a/5
z.-ı kesirā 10b/6, 107a/15
z.-ı leblāb 31a/8, 32a/15, 33a/4, 37a/2,
44b/11, 48a/13
z.-ı maṣtakī 114a/12
- zamgū'l-buṭm** <Ar.-2- Menengiç ağacından
elde edilen bir tür zamk.

- duhn-ı z. 91b/12
rûh-ı z. 79b/11
- zan** <Ar. -1- Sanma, sanı, sezme.
z. 3b/13
- zanbak** <Ar. -5- Zambak (*Lilium candidum*).
z. şuyı 16b/15
z. 8b/2
‘aşır-i z. 10b/17
zehre-i z. 14a/11, 109b/12
- zanbâk** <Ar. -9- bk. zanbak.
z. yağı 110a/10
z. 19a/6, 28b/3, 64b/7
duhn-ı z. 37b/3, 111b/11, 115a/2
rûh-ı z. 62b/16
zehre-i z. 54b/14
- zanbak** <Ar. -4- bk. zanbak.
z. 67a/6, 113a/4, 113a/18, 117b/3
- zarar** <Ar. -2- Kayıp, ziyan.
z. necâr-ı zîbakı 35b/12
z.+ in 91b/9
- zarf** <Ar. -1- Kap, kılıf, mahza.
ağaç z.+ ı içinde 82b/12
- zarûret** <Ar. -1- Çaresizlik, sıkıntı, zorluk.
z. 4a/10
- zarûriyye** <Ar. -2- Mecbûrî, zorunlu.
tedbir-i işlâh-ı sitte'-i z. 3a/3, 3a/4
- zâtü'l-cenb** <Ar. -13- Akciğer örtüsü
iltihabı, satlıcan. krş. zâtü's-şadr.
z. 28b/18, 69b/6, 84a/5, 84b/5,
109b/16
sufûf-ı z. 109b/16
z.+e 49a/8, 61a/13, 71a/19, 82a/5,
83b/15, 91a/4, 101a/1
- zâtü'r-rebv** <Ar. -1- Astım hastalığı.
z.+ e 101a/1
- zâtü'r-riyye** <Ar. -4- Akciğer iltihabı, yangısı,
batar, zatürre. krş. zâtürre.
z. 40a/4
z.+ ye 25b/18, 27b/8, 66b/6
- zâtü's-şadr** <Ar.-1- Zatülcenp, satlıcan. krş.
- zâtü'l-cenb.
z. 35a/5
- zâtürre** <Ar. -1- Akciğer iltihabı, yangısı, batar,
zatürre. krş. zâtü'r-riyye.
z.+ ye 32b/17
- zâyd** <Ar. -2- Artma, çoğalma.
laḥm-ı z.+ i “Vücutta hastalık
sebebiyle çıkan fazla et” 26a/15
laḥm-ı z.+in 93a/5
- zebâd** <Ar. -1- bk. zebbâd.
duhn-ı z. 37b/5
- zebbâd** : <Ar. -1- Kalemis yağı.
z. 28b/17
- zeberced** <Ar. -1- Sarı renkte ve cam
parlaklığında, doğal demir ve
magnezyum silikat, krizolit;
zümrütten daha açık yeşil olan ve
zümrüt kadar değerli olmayan bir süs
taşı.
z. 94a/19
- zebîb** <Ar. -5- Kuru üzüm.
z. 10a/11
lübûb-ı bâride-i z. 10b/5
z.-i aḥmer 17b/9, 58a/2
z.-i esved 17a/2
- zeheb** <Ar. -22- Altın.
z. 25a/18, 74a/10, 7a/2
duhn-ı z. 77b/9, 78b/16
milḥ-i z. 90b/13, 91a/9
mükelles-i z. 87b/5
varaḥ-ı z. 75b/7, 81b/8, 87b/15101b/2,
106a/10, 108b/12,
z.-i menkî 84b/18
z.-i munaḥḩî 86a/5
z.-i mükelles “kireçleşmiş
altın”100b/14, 90b/13
ef'âl-i z.+ e 92b/4
z.+ i 40b/8, 59b/10
merḩaş-ı z.+ i 72b/16

zehebü'l-hayât <Ar. -3- Beşinci cevher. Maddi âlemde değersiz madenleri altına çevirdiğine inanılan iksirin insanlarda ve diğer varlıklarda da mevcut olduğuna inanılan karşılığıdır. Bazıları beşinci cevher ile ilk maddenin (heyulü-i ülü) ifade edildiğini düşünürken bazılarına göre ise beşinci cevher esir maddesidir.

z. 86a/4, 87b/12, 104a/10

zehebü'r-ra'd <Ar. -1- Erimiş altın.

z. 80b/14

zeh(i)r <Far. -34- Zehir; organizmaya girdiğinde kimyasal etkisiyle fizyolojik görevleri bozan ve miktarına göre canlıyı öldürebilen madde, ağı, sem.

z.-i 'uqqâb 81a/8

z.-i antimün 68b/12, 79b/13, 80a/1,
83a/9

z.-i antimünü'lmüdebber 79b/17,

83a/11

z.-i bārūd 81a/14

z.-i ebyaz 81a/16, 83b/12

z.-i kibrüt 35b/18, 36a/6, 55a/8, 57a/4,
59a/14, 59a/16, 68b/12, 68b/3, 78b/2,
80a/4, 80a/6, 81a/17, 83b/10, 88a/4,
107a/18, 108a/7,

z.-i kibrüt-i ebyaz 83b/8

z.-i kibrüti 83b/11

z.-i kibrütü'l-mürekkeb 84a/4

z.-i kibrütü'l-sâdec 83b/13

z.-i sâdec 80a/13

z.-i zernîh 80a/10

z.-i zîbakü'l-hayât 80a/17

zehirli <Far.- T. -1- Zehirli olan, ağılı.

z. hayvân şokduğuna 35b/13

zehirlü <Far.- T. -1- bk. zehirli.

z. hayvân ışırdığına 117b/5

zehre <Ar. -84- Çiçek.

hamîre-i z. 108b/4

z.-i 'aselbend 57a/4, 78b/2

z.-i 'uqqâb 57a/5

z.-i bābūnec 40a/14

mā'-i z.-i bakla 45a/14

z.-i betūniqa 14a/17, 19a/7, 54b/14

z.-i būşîr 31b/14

z.-i fāvāniyā 54b/12, 63b/12, 64b/6

z.-i haşhâş 9a/8

z.-i heyü fārîkūn 28b/4, 31b/14,

33a/18, 54b/13, 109a/16

z.-i hindibā 13a/2, 54b/14, 9b/9

hamîre'-i z.-i hindibā 76a/12

mā'-i z.-i hūh 9b/16

z.-i huzāma 109b/12

z.-i ihlāmūr 8b/2, 14a/11, 16b/7,
19a/6, 28b/3, 31b/13, 54b/14, 63b/11,
64b/7, 110b/11

mā'-i z.-i ihlāmūr 61b/17

z.-i iklîlü'l-cebel 11b/19, 19b/3,
28b/4, 36a/16, 54b/11, 64b/5, 66b/2

mā'-i z.-i iklîlü'l-cebel 37a/15

z.-i kañaryūn 109a/16, 54b/13, 7b/4

z.-i karanfil-i bostānî 12b/9

z.-i karanfilü'l-bostānî 13b/6

z.-i lisān-ı kelb 57a/12

z.-i lisān-ı sevr 9b/9, 11b/18, 12b/10,
13a/1, 13b/18, 19b/4, 19b/16, 20a/9,
36a/15, 56b/6, 64a/4, 66b/1, 68b/3

hamîre'-i z.-i lisān-ı sevr 48b/18

mā'-i z.-i lisān-ı sevr 16b/13

z.-i lisānü'l-kelb 20a/9, 36a/15,
54b/15, 64a/4

z.-i mürver 14b/3

mā'-i z.-i nārenc 9b/14

z.-i nercis 28b/3, 109b/12

z.-i rāziyānec 99a/18

z.-i reşme 56b/6, 57a/12

z.-i sālūyā 54b/12, 64b/6, 107b/2

z.-i süsenü'l-asmānî 14b/3

- z.-i ütrüc 14a/17
z.-i zanbağ 109b/12, 14a/11
z.-i zanbâğ 54b/14
- zehrü'l-fizza** <Ar. -1- Gümüşotu, bevāsīr, fizziyye de derler.
z. 80b/2
- zehrü's-şih** <Ar. şih -2- Sarı yavşan otu çiçeği.
z. 111a/10
'uşāre'-i z. 111a/6
- zehrü'l-selc** <Ar. -5- Kar çiçeği.
z. 14a/17, 47a/4, 63b/11, 64b/6
mā'-i z. 19a/8
- zehrü'l-ütrüc** <Ar. -1- Ağaç kavunu çiçeği.
mā'-i z. 53b/4
- zemīn** <Ar. -1- Yer, yeryüzü.
teklīs-i kevākib-i z. 88a/14
- zencār** <Far. -12- Pas, bakır pası türünden olan göz taşı.
z. 93b/5, 110b/4, 111a/6, 113a/14, 113a/17, 113b/19, 114b/12, 115a/8
rūh-ı z. 24b/3, 25b/2
tavīl-i z. 117b/8
z.+ ı 25b/4
- zencebīl** <Ar. -32- Zencefil (*Zingiber officinale*).
z. 11a/6, 15b/17, 16b/5, 17a/3, 21b/12, 36b/8, 37a/6, 37a/16, 53a/18, 54b/9, 56b/2, 57b/15, 64a/18, 79a/11, 95a/3, 95a/10, 95b/7, 95b/16, 96a/4, 96b/2, 96b/17, 97a/7, 98a/7, 99a/5, 99b/6, 101a/15, 107b/5, 109a/12, 112b/12
duhn-ı z. 69b/9
murabbā'-ı z. 53b/14
z.-i ebyaz 73b/10
- zencefre** <Ar.-4- Süleğen adı verilen kırmızı boya, zincefre boyası.
z. 104a/10, 106a/9, 113a/18, 117b/3
- zencefretü'l-mu'arnıç** <Ar.-1- Terletici zencefre.
- z. 85a/19
- zencefretü'l-rummānī** <Ar. -1- Nardan elde edilen boya.
z. 85b/2
- zenebü'l-hayl** <Ar.-1- Ulama yonca, at kuyruğu, kırkkilit otu, zemberek otu, çam otu, kırkboğum, katırkuyruğu (*Equisetum arvense*).
z. 108a/8
- zerārīh** <Ar.-1- Tahıl başlarına konan alaca böcektir, kuduz böcekleri, bambul kurdu da denir.
z.-i müdebber 103b/18
- zerdālū** <Far.-1- Kayısı, zerdali (*Armeniaca vulgaris*).
z. çekirdeği 16a/4
- zerdeçüp** <Far.-1- Zerdeçal (*Cucurma longa*).
z. 118a/12
- zernīh** <Far. -4- Zırnık, arsenik, sıçan otu; Sıçan otuyla kükürtten mürekkebe bir mahlut ki kılları düşürmek için kullanılır, buna zernih-i asfar derler. Zernih-i sürur denilen zehirli mahlut.
duhn-ı z. 42b/2
zehr-i z. 80a/10
z.-i aşfer <Far. - <Ar. "Sarı zırnık, sarı arsenik" 80a/10
z.+ ı 42b/6
- zernīhi'l-muşa'ad** <Ar. -1- Artılmış zırnık.
z. 88b/14
- zerūr** <Ar.-7- Hap halinde yutulan bir grup ilaca verilen genel ad; göz otu.
z. 93b/8
z.-ı aḥḍar 87a/3, 87a/8, 104a/6
z.-ı ebyaz-ı muḥay 86b/14
z.-ı kebīr 87a/10
z.-ı şarkī 87b/1
- zevān** <Ar. -1- Delice denilen buğday azıntısı.
z. 6a/13

zevb <Ar.-16- Erime, çözüme.

- z. edesin 93b/11, 93b/15
- z. edüp 28a/11, 42b/8, 43a/11, 71b/8, 72a/10, 76a/1, 83b/10, 84a/18, 89b/12, 91b/5, 93b/18
- z. olmuş 49a/17
- z. olup 83b/1
- z. olur 76a/7

zevi'l-ihtirâm <Ar.-1- Saygıdeğer.

- z. 2a/5

zeyt <Ar. -16- Zeytin (*Olea europea*).

- z. yağı 42a/2, 117b/10
- z. 31a/10, 42b/4, 114a/7, 115b/1, 116b/8
- hamr-ı z. 113a/14
- z.-i 'atîk 32a/10, 32b/8, 34b/1, 36b/15, 37b/1, 45b/16, 48a/11, 111b/13

zibağ <Ar. -53- Civa.

- z. 23a/16, 33b/17, 50a/14, 50a/19, 51b/6, 80a/18, 80b/8, 80b/19, 81b/8, 81b/18, 82b/5, 87a/4, 115a/15
- duhn-ı z. 48b/9
- hulâşa'-i z. 73a/2
- maqtül-ı z. 101b/15
- z.- ğabîğ 81b/3
- rûh-ı z.-ı ebyaz 30a/18
- z.-ı ğabîğ 81b/14, 82a/8
- z.-ı hulv 82a/9, 82a/12, 84b/1
- z.-ı hulv-ı sâdec 81b/16, 82a/1
- z.-ı hulv-ı şarkî 81b/13
- z.-ı mağsül 50a/6, 82b/10, 86a/8, 87a/12, 87b/15, 87b/6
- z.-ı mağsülü 33b/12, 81b/16
- z.-ı maqtül 112a/14
- z.-ı muşa'ad 7a/4, 81b/11, 81b/15, 82b/4, 82b/7, 84b/15, 86b/17, 88a/7
- z.-ı muşa'adı 50b/2
- z.-ı mükelles 85a/15
- z.-ı recrâc 84b/16

z.-ı zâc 82a/12

duhn-ı z.-i şâbit 50a/2

z.+ ı 28b/14, 48b/10, 82a/1

zarar-ı necâr-ı z.+ ı 35b/12

z.+ in 91b/8

zibağü'l-antimün <Ar. -3- Demürbozan ve civa terkibi.

z. 50b/8, 82b/1

duhn-ı z. 50b/7

zibağü'l-antimünü'l-hulv <Ar. -1- Demürbozan ve civa terkibi. (Terkibin elde edilişi için metinden bk. 82b/1).

z. 82a/17

zibağü'l-câmi' <Ar.-2- Donmuş civa.

(Terkibin elde edilişi için metinden bk. 80b/7).

z. 80b/17, 80b/5

zibağü'l-hayât <Ar.-2- Bir terkip. (Terkibin

elde edilişi için metinden bk. 80a/18).

z. 80a/18

zehr-i z. 80a/17

zibağü'l-hayy <Ar.-1- Söndürülmemiş civa.

z. 81b/11

zibağü'l-hulv <Ar.-4- Kurşun karışımı bir tür civa. (Terkibin elde edilişi için metinden bk. 81b/11).

z. 80b/1, 81b/10, 81b/9, 102a/12

zibağü'l-hulvü'l-cevherin <Ar.-2- Kurşun karışımı bir tür civa. (Terkibin elde edilişi için metinden bk. 81b/4).

z. 81b/3, 82b/1

zibağü'l-hulvü'l-ğarbî <Ar. -1- Kurşun civa karışımı bir terkip. (Terkibin elde edilişi için metinden bk. 82a/8).

z. 82a/4

zibağü'l-hulvü'l-mercân <Ar. -1- Mercan kurşun bir tür civa terkibi. (Terkibin elde edilişi için metinden bk. 82b/11).

z. 82b/9

zibağü'l-hulvü'l-şarkî <Ar.-1- Şark

- kurşunundan elde edilmiş bir tür civa. (Terkibin elde edilişi için metinden bk. 81b/8).
z. 81b/7
- zibakü'l-mercânin** <Ar.-1- Mercandan elde edilmiş bir tür civa. (Terkibin elde edilişi için metinden bk. 83a/4).
z. 83a/3
- zibakü'l-mu'arrık** <Ar.-1- Terletme özelliğine sahip bir tür civa. (Terkibin elde edilişi için metinden bk. 50b/2).
duhn-ı z. 50a/19
- zibakü'l-muşa'ad** <Ar. -1- Kaynatılarak arıtılmış civa.
z. 83a/4
- zibakü'l-müşteri** <Ar. -1- Kalay karışımı bir tür civa. (Terkibin elde edilişi için metinden bk. 50a/14).
duhn-ı z. 50a/12
- zidd** <Ar. -1- Zıt, karşıt.
z. olmağla 4a/8
- zık** <Ar. -1- Darlık, sıkışıklık.
z.-i nefes "Nefes darlığı, tıknafes"
51b/13
- zıksetiveh** -1-Yaraları irinlendirmeye yarayan bir tür merhem. (Merheminde elde edilişi için metinden bk. 114a/2).
merhem-i z. 114a/1
- zıku'n-nefes** <Ar. -17- Nefes darlığı, astım, tıknafes.
z. 15b/14, 54a/19, 66b/7, 69a/8, 71a/15, 83b/18, 95a/17, 101a/9, 105a/6, 108a/5
iksir-i z. 56b/10
mā'-i z. 12a/4
z.+e 31b/1, 32b/17, 35a/13, 61b/11, 73b/8
- zımād** <Ar. -47- Yakı, bir yakı türü.
z. édeler 115b/10, 117b/4, 117b/11, 118b/2, 118b/10, 118b/17, 119a/12
z. édesin 115b/4, 115b/15, 116a/3, 116a/8, 116a/19, 116b/6, 116b/11, 116b/19, 117a/5, 117a/11, 117b/18, 118a/3, 118a/7, 118a/15
yeşil z. olur 116a/13
z.-ı 'aṭiyyetü'l-hey 117b/4
z.-ı artarıkikūs 116b/7
z.-ı aşfer-ı muhallil 118a/8
z.-ı betūnika 115b/15, 116b/12
z.-ı defansive-i aḥmer 116a/13
z.-ı diyāpālmā 115b/4, 118a/4
z.-ı efrenci 115a/10
z.-ı gāliye'-i ḥārre 118b/17
z.-ı gürüne-i defansive 118b/2
z.-ı ḥarkü'n-nār 116b/19
z.-ı iklilü'l-melik 115b/12
z.-ı kâpītāle 116a/3
z.-ı kaşnı 115b/10
z.-ı kesrü'l-'izām 118b/10
z.-ı kīrüne-i defansive 116a/8
z.-ı lübbü'l-ḥubz 118a/17
z.-ı ma' de 118a/15
z.-ı rūptürās 116a/19
z.-ı şandal 115a/16
z.-ı üskiyüm-ı Birāklīsūs 117a/11
z.-ı za' firān 117b/11
z.+ lar 30b/2, 53a/11
- zımādü't-ṭuḥlūb** <Ar. -1- Su yosunu (*Lemma minor*) bitkisinden yapılan bir tür merhem. (Merheminde elde edilişi için metinden bk.118a/1).
z. 117b/18
- zımādü'z-zaḥil** <Ar. -1- Akkum ağacından elde edilmiş bir tür merhem.(Merheminde elde edilişi için metinden bk. 117a/7).
z. 117a/5
- zırā** <Ar. -5- Zira, çünkü.
z. 2a/18, 3b/15, 5b/4, 8a/14, 71a/12
- zır-perde'** <Ar. -1- Birbirine bağlı olma.

- z.-i terākībde 2a/2
- zift** <Ar. -2- Zift.
z. 54a/11, 114b/16
- zihn** <Ar. -1- Zihin, hafıza.
z.+ iñ 98b/9
- zıkr** <Ar. -2- Anma, konuşma, söyleme.
z. olunsa 3b/15
z. olunur 3a/5
- zirāvend** <Ar. -16- Lohusa otu, pipo çiçeği, boru elması (*aristolochia*).
z. 99a/19, 115a/7, 117a/18, 117b/8
z.-i müdahrec “Dişi ziravend (*Aristolochia rotunda*).” 12a/7, 13a/13, 62b/7, 63b/7, 67b/9, 79b/2, 114b/18, 116b/3, 118b/14
hulāşa’-i z.-i müdahrec 104b/10
z.-i tavil “Boru elması (*Aristolochia longa*).” 96a/11, 110b/6
- ziyāde** <Ar. -10- Artma, çoğalma.
z. eder 19a/17, 19b/13, 61a/3, 89a/17, 92b/13, 96a/19
z. edüp 87b/14
z. 3a/11
z.+ dir 4b/15, 4b/18
- ziyādelig** <Ar. -T. -1- Fazlalık, çokluk.
kamer z.+ inde 50b/19
- ziyūl** <Ar. -1- Bir hastalık (nefes darlığı?) adı.
z.+ e 92b/11
- zūfa** <Ar. -12- Çördükotu, zufa otu (*Hyssopus officinalis*).
z. 9b/8, 12a/6, 14a/11, 19a/4, 36b/3, 54b/5, 56b/16, 72b/7, 95a/1, 96a/12, 108a/8
şarāb-ı z. “çördük otu şerbeti” 57a/7
- zıfr-ı hūmārū’l-vuḥūş** <Ar. -1- bk.. zıfrū’l-hūmārū’l-vuḥūş
z. 55b/1
- zıfrū’l-hayl** <Ar. -6- At tırnağı otu. (*Spartium junceum*).
‘aşır- z. 118b/5
- mā’-i z. 10b/13
z. 12a/6, 56b/15, 7a/18
duhn-ı z. 24a/1
- zıfrū’l-hūmārū’l-vuḥūş** <Ar. -1- Yabani eşek tırnağı otu.
z. 109b/11
- zuhūr** <Ar. -1- Meydana çıkma, görünme.
z.+ ina 5a/16
- zurunbād** <Ar. -26- Yabani zencefil (*Zingiber zerumbet*).
z. 7a/17, 8b/13, 9b/6, 12b/7, 14a/10, 16b/6, 33a/4, 36b/9, 37a/3, 43a/2, 54b/2, 57b/16, 62b/6, 67a/14, 76b/11, 79a/10, 89a/19, 94b/3, 97a/7, 98a/5, 98b/17, 99a/19, 101a/17, 102a/5, 107b/5, 108a/19
- zū’l-ḥaṣṣa** <Ar. -1- (Bir) Özelliğe sahip olma.
iksir-i z. 58a/7
- zūcāc** <Ar. -14- Sırça, cam, şişe. Ma‘ deni ve mahnū‘i olur.
z. 87b/5, 90a/18, 93b/11, 93b/16, 94a/5, 102a/19
z.-ı antimūnü’l-aşfer 93b/12
z.-ı muḥammer 84a/15
z.-ı semmū’l-fār 93b/16
z.+ a 63a/14, 83b/7
z.+ da 71b/8
esfil-i z.+ da 33b/17, 93b/10
- zūcāciye** <Ar. -1- Camdan ve sırçadan yapılmış.
z.+ de 50b/10
- zūcācū’l-fiḏza** <Ar. -1- Gümüş ve cam karışımından elde edilerek yapılan bir terkip.
z. 93b/6
- zūkkām** <Ar. -1- Nezle, grip türü hastalıklar.
z.+ a 35a/4
- zūmrūd** <Ar. -6- Zümrüt, yeşil renkte çok değerli bir taş, doğal alüminyum ve berilyum silikati.

z. 98b/13, 99b/14, 102a/8

hindī-i z. 108b/15

ma^c cūn-ı z. 98b/10

z.+ i 58b/9

zümürüd <Ar. -2- bk. zümürüd.

z. 6b/1

evrağ-ı z. 97b/5

Toplam Kelime Sayısı : 31745

Toplam Madde Başı Sayısı : 2959

Benzersiz Toplam Madde Başı Sayısı : 2952

3.2. Kelime Sıklığı

KELİME	SIKLIK	%
dirhem	2213	6,9626
èdesin	728	2,2905
ve	663	2,086
ile	584	1,8374
budur	549	1,7273
yüz	426	1,3403
iki	419	1,3183
tarīki	416	1,3088
on	412	1,2962
èdüp	379	1,1924
nāfi ^c dir	363	1,1421
dört	354	1,1138
sekiz	348	1,0949
tağtīr	346	1,0886
duhn-ı	321	1,0099
èder	317	0,9974
bir	315	0,9911
isti ^c mâli	290	0,9124
ba ^c de	233	0,7331
üç	223	0,7016
yigirmi	212	0,667
altı	187	0,5883
ikişer	184	0,5789
varınca	168	0,5286
hulāşa ^c -i	165	0,5191
mā ^c -i	155	0,4877
bêş	154	0,4845
milh ^c -i	153	0,4814
şoñra	152	0,4782
otuz	152	0,4782
gün	141	0,4436
birer	139	0,4373
emrâz-ı	139	0,4373
bezr-i	120	0,3775
cerr	120	0,3775

şan'at	116	0,365	hâbbeden	62	0,1951
dârçîn	115	0,3618	dura	61	0,1919
dörder	107	0,3366	maştakî	61	0,1919
günden	105	0,3304	mürr-i	61	0,1919
kerre	104	0,3272	üzerine	61	0,1919
vèresin	104	0,3272	veca' -ı	61	0,1919
olur	102	0,3209	besbāse	60	0,1888
buçuk	100	0,3146	aḥmer	59	0,1856
rūh-ı	100	0,3146	bu	59	0,1856
elli	99	0,3115	taḥlîl	58	0,1825
ḥall	98	0,3083	'arâk	57	0,1793
'aşîr-i	94	0,2957	cevz-i	57	0,1793
ebyaz	93	0,2926	buvvā	55	0,173
ḥammām-ı	93	0,2926	mişli	55	0,173
dirheme	88	0,2769	sā'at	55	0,173
za'firân	88	0,2769	ğasl	53	0,1668
māriyede	86	0,2706	ṭîn-i	53	0,1668
dirhemden	85	0,2674	açar	50	0,1573
şülüş	84	0,2643	ḳadar	50	0,1573
vérir	84	0,2643	çıkarır	49	0,1542
içine	83	0,2611	ḳalur	49	0,1542
zehre-i	83	0,2611	ṭarṭîr	49	0,1542
şâfi	82	0,258	iḥrâk	48	0,151
ḳaranfil	82	0,258	kibrît	48	0,151
ḳırk	82	0,258	ḥabbeye	47	0,1479
ḳabza	80	0,2517	ḳatre	47	0,1479
inbîk	79	0,2486	lisân-ı	46	0,1447
ḳoyup	79	0,2486	ḥablar	46	0,1447
ḥabb-ı	76	0,2391	üçer	46	0,1447
ta'fin	76	0,2391	yedi	46	0,1447
altışar	74	0,2328	taş'îd	44	0,1384
ḳar' -ı	74	0,2328	'ale'l-arziyye	43	0,1353
ḳuvvet	73	0,2297	ḳışr-ı	43	0,1353
mā'ilü'r-raḳabede	70	0,2202	daḫı	42	0,1321
nışf	67	0,2108	ütrüc	42	0,1321
terementin	67	0,2108	'aded	41	0,129
édeler	66	0,2077	anîsûn	41	0,129
envā'ına	65	0,2045	her	41	0,129
'aḳd	63	0,1982	ḥallü'l-muḳaṭṭar	41	0,129
olan	63	0,1982	rūhü's-şarāb	41	0,129

tecff	41	0,129	yüzer	30	0,0944
qar'ada	41	0,129	zibaq-ı	30	0,0944
qurūh-ı	41	0,129	birinden	29	0,0912
esfil-i	40	0,1258	çiqar	29	0,0912
hindī	40	0,1258	ermenī	29	0,0912
zāc	40	0,1258	h̄abbe	29	0,0912
ishāl	39	0,1227	qāqūle	29	0,0912
mercān	39	0,1227	muqat̄arı	29	0,0912
yarımşar	39	0,1227	rūsüb	29	0,0912
fulful	38	0,1196	şem'	29	0,0912
mükelles	38	0,1196	antimūn	28	0,0881
şar'	38	0,1196	an'ünüz gūbiyūsūndur	28	0,0881
şarāb-ı	38	0,1196	h̄ām	28	0,0881
fāvāniyā	37	0,1164	qarūlyūsūndur	28	0,0881
nār-ı	37	0,1164	qūlunca	28	0,0881
istiskāya	34	0,107	şabr	28	0,0881
zāc-ı	34	0,107	'asel-i	27	0,0849
zehr-i	34	0,107	h̄ummā'-ı	27	0,0849
afsentīn	33	0,1038	rāziyāne	27	0,0849
kāfūr	33	0,1038	şandal-ı	27	0,0849
qatup	33	0,1038	sufuf-ı	27	0,0849
ṭabḥ	33	0,1038	ṭarṭir-i	27	0,0849
verüp	33	0,1038	'atıq	26	0,0818
aşl-ı	32	0,1007	duhn	26	0,0818
hıfz	32	0,1007	ellişer	26	0,0818
ma'cūn	32	0,1007	h̄acer-i	26	0,0818
mu'arriqdir	32	0,1007	qaşnı	26	0,0818
yine	32	0,1007	ma'deye	26	0,0818
altmış	31	0,0975	men'	26	0,0818
aşfer	31	0,0975	milḥ	26	0,0818
iklīlü'l-cebel	31	0,0975	ṭa'ām	26	0,0818
hūlincān	31	0,0975	vāqaryūsūndur	26	0,0818
sükker	31	0,0975	zurunbād	26	0,0818
verd	31	0,0975	qatreden	25	0,0787
verd-i	31	0,0975	qatreye	25	0,0787
zencebīl	31	0,0975	maraz-ı	25	0,0787
bārūd	30	0,0944	sā'atden	25	0,0787
güherbā	30	0,0944	şevketi'l-mübāreke	25	0,0787
merhem	30	0,0944	ancelikā	24	0,0755
şevr	30	0,0944	bādrencbūye	24	0,0755

bêşer	24	0,0755	‘asel	20	0,0629
betûniqa	24	0,0755	bundan	20	0,0629
beyâz	24	0,0755	dirhemdir	20	0,0629
şarâb	24	0,0755	ğamr	20	0,0629
tiryāk	24	0,0755	ğâyet	20	0,0629
ammā	23	0,0724	gibidir	20	0,0629
‘anber	23	0,0724	hadîd	20	0,0629
kebābe	23	0,0724	hulāşa	20	0,0629
mā’	23	0,0724	ma‘de	20	0,0629
muḥammer	23	0,0724	mezbūr	20	0,0629
süddeleri	23	0,0724	râziyānec	20	0,0629
zımād-ı	23	0,0724	sālūyā	20	0,0629
belesān	22	0,0692	sufuf	20	0,0629
def	22	0,0692	sünbül-i	19	0,0598
idrār	22	0,0692	alup	19	0,0598
mekân-ı	22	0,0692	belesān-ı	19	0,0598
müdebber	22	0,0692	bevli	19	0,0598
müşk-i	22	0,0692	bunları	19	0,0598
qalbe	22	0,0692	ḥabbü’l-ğār	19	0,0598
qar‘aya	22	0,0692	ḥanzal	19	0,0598
seksen	22	0,0692	heyü fariqun	19	0,0598
‘uqqāb	22	0,0692	izāle	19	0,0598
zımād	22	0,0692	kebed	19	0,0598
zamg-ı	22	0,0692	lü‘lü‘	19	0,0598
cemī‘	21	0,0661	merhem-i	19	0,0598
dār-ı	21	0,0661	‘ūd	19	0,0598
efyün	21	0,0661	‘asembend	18	0,0566
felc	21	0,0661	bārūd-ı	18	0,0566
hindibā	21	0,0661	birqaç	18	0,0566
ki	21	0,0661	cevher-i	18	0,0566
kifāye	21	0,0661	esfilde	18	0,0566
ma‘cün-ı	21	0,0661	fāsıdeyi	18	0,0566
maḥtüm	21	0,0661	giderir	18	0,0566
meşāneye	21	0,0661	qarn-ı	18	0,0566
misk	21	0,0661	kilye	18	0,0566
na‘nā‘	21	0,0661	lubbān	18	0,0566
raḥma	21	0,0661	meşāneyi	18	0,0566
rāvend	21	0,0661	muşaffā	18	0,0566
sezāb	21	0,0661	olunca	18	0,0566
qarāmsī‘	21	0,0661	onar	18	0,0566

türmantilâ	18	0,0566	yağı	16	0,0503
uşak	18	0,0566	zevb	16	0,0503
übhel	18	0,0566	zîbak	16	0,0503
batn-ı	17	0,0535	ğiyākū	15	0,0472
biñ	17	0,0535	arziyyesine	15	0,0472
çıntıyânâ	17	0,0535	cevâriş-i	15	0,0472
demi	17	0,0535	faşl-ı	15	0,0472
feresde	17	0,0535	gibi	15	0,0472
gürçitânûsuñdur	17	0,0535	kifâyet	15	0,0472
harmeyân	17	0,0535	mâ'î'l-verd	15	0,0472
îrsâ	17	0,0535	muhtâdır	15	0,0472
iyyel	17	0,0535	nârdîn	15	0,0472
kibrît-i	17	0,0535	nârenc	15	0,0472
lîmûn	17	0,0535	nıkrîs	15	0,0472
mürver	17	0,0535	seretân	15	0,0472
nıkrîse	17	0,0535	sinâmeki	15	0,0472
sahķ	17	0,0535	şahm-ı	15	0,0472
şan'atı	17	0,0535	şebb-i	15	0,0472
sekte	17	0,0535	yâ	15	0,0472
südüs	17	0,0535	artırır	14	0,044
süresin	17	0,0535	bâride	14	0,044
'uşâre'-i	17	0,0535	bırâklîsûsuñdur	14	0,044
antimûn-ı	16	0,0503	çıkmiş	14	0,044
bîdester	16	0,0503	envâ'-ı	14	0,044
bûtede	16	0,0503	ferfiyûn	14	0,044
cünd-i	16	0,0503	ğâriķûn	14	0,044
dimâga	16	0,0503	hefteden	14	0,044
efrence	16	0,0503	hılt	14	0,044
'ilâc-ı	16	0,0503	isfidâc	14	0,044
isti' mâl	16	0,0503	ma' deyi	14	0,044
ķoyasın	16	0,0503	mafâşıl	14	0,044
ķurş-ı	16	0,0503	muşa' ad	14	0,044
lodânû	16	0,0503	parmak	14	0,044
mağsûl	16	0,0503	râsen	14	0,044
meshûķ	16	0,0503	şabr-ı	14	0,044
mî' a' -ı	16	0,0503	şar' a	14	0,044
şâbit	16	0,0503	seyyâle	14	0,044
teşenüc	16	0,0503	soğulcanı	14	0,044
türbüd	16	0,0503	sûrincân	14	0,044
tlâ	16	0,0503	râtiyânec	14	0,044

raṭl	14	0,044	ķırar	12	0,0378
rub ^ç	14	0,044	merzencüş	12	0,0378
‘ūd-ı	14	0,044	mişâli	12	0,0378
usķürdiyün	14	0,044	mūmiyâ	12	0,0378
varaķ-ı	14	0,044	naķ ^ç	12	0,0378
yaralara	14	0,044	pâdzehr-i	12	0,0378
zeheb	14	0,044	ruṭûbet-i	12	0,0378
balğamı	13	0,0409	saķuṭurî	12	0,0378
benefşec	13	0,0409	semūmât-ı	12	0,0378
berâber	13	0,0409	teskîn	12	0,0378
cereb	13	0,0409	ṭâ‘ûna	12	0,0378
fârûķ	13	0,0409	‘uşâresi	12	0,0378
ḥavâşşı	13	0,0409	üzere	12	0,0378
incü	13	0,0409	vebâya	12	0,0378
ķantaryün	13	0,0409	zîķu’n-nefes	12	0,0378
mafâşıla	13	0,0409	zirâvend-i	12	0,0378
maḥmûde	13	0,0409	zûfâ	12	0,0378
muḥriķ	13	0,0409	aḥlâṭ-ı	11	0,0346
ruṭûbât-ı	13	0,0409	bürâde’-i	11	0,0346
ruṭûbetin	13	0,0409	evveli	11	0,0346
şânî	13	0,0409	fi’l	11	0,0346
sükker-i	13	0,0409	ḥâşıl	11	0,0346
şedîd	13	0,0409	ḥummeyâta	11	0,0346
aḥlâṭı	12	0,0378	iḥlâmür	11	0,0346
‘arabî	12	0,0378	ķırmiz	11	0,0346
bâbünec	12	0,0378	köki	11	0,0346
ferah	12	0,0378	lisânü’l-keleb	11	0,0346
fütenc	12	0,0378	lübân	11	0,0346
ḥabbü’l-‘ar‘ ar	12	0,0378	mışķâl	11	0,0346
ḥarbaķ	12	0,0378	münâsibdir	11	0,0346
hażma	12	0,0378	nedâye	11	0,0346
ḥaşḥâş	12	0,0378	ol	11	0,0346
ḥummâz	12	0,0378	oñuldur	11	0,0346
iḥrâc	12	0,0378	şâf	11	0,0346
istiskâ	12	0,0378	seyelân-ı	11	0,0346
ķaşıķ	12	0,0378	şuyı	11	0,0346
kendir	12	0,0378	şülüşân	11	0,0346
kerefs	12	0,0378	şem‘-i	11	0,0346
ķaṭ‘	12	0,0378	terṭîb	11	0,0346
ķavî	12	0,0378	ṭabarzad	11	0,0346

zencār	11	0,0346	birbirine	9	0,0283
birincāsef	10	0,0315	cüzām	9	0,0283
cemī'-i	10	0,0315	dêrler	9	0,0283
cevher	10	0,0315	efrenc	9	0,0283
cümlesine	10	0,0315	encibār	9	0,0283
çıkarup	10	0,0315	eşkâbyüzâ	9	0,0283
çiçegi	10	0,0315	fâşirâ	9	0,0283
demü'l-aḥaveyn	10	0,0315	fulful-i	9	0,0283
enderānī	10	0,0315	gece	9	0,0283
esved	10	0,0315	ḥāricde	9	0,0283
evrāmları	10	0,0315	ḥārre	9	0,0283
evrām-ı	10	0,0315	ḥārrede	9	0,0283
ḡāfit	10	0,0315	ḫatasın	9	0,0283
ḥulv	10	0,0315	kerāvyâ	9	0,0283
iḥtinâḳ-ı	10	0,0315	ḳışrū'l-ütrüc	9	0,0283
ḳatre ḳatre	10	0,0315	ḳurşlar	9	0,0283
kebede	10	0,0315	lāden	9	0,0283
kesīrâ	10	0,0315	mu'ın	9	0,0283
ma' denī	10	0,0315	ola	9	0,0283
maḥlūlın	10	0,0315	pādzehr	9	0,0283
muşâ'adı	10	0,0315	re's	9	0,0283
muḳaṭṭardan	10	0,0315	reyḥân	9	0,0283
muḳl	10	0,0315	riyâḥ	9	0,0283
müdaḥrec	10	0,0315	riyyeye	9	0,0283
mürdesenc	10	0,0315	sâkin	9	0,0283
nercis	10	0,0315	sekbīnec	9	0,0283
olup	10	0,0315	südde'-i	9	0,0283
şâ' dü'ş-şarâb	10	0,0315	sünbül	9	0,0283
şâliş	10	0,0315	toḳuz	9	0,0283
pīnpinellâ	10	0,0315	uşṭūḥūdūs	9	0,0283
seyl	10	0,0315	zanbâḳ	9	0,0283
taṭtara	10	0,0315	a' şâba	8	0,0252
tevellüd	10	0,0315	a' zâ'-i	8	0,0252
tūrâb	10	0,0315	aḥḍar	8	0,0252
toḳsan	10	0,0315	'ale'l-arz	8	0,0252
yaraları	10	0,0315	asārūn	8	0,0252
zâ' f-ı	10	0,0315	aşṭurâk	8	0,0252
bārid	9	0,0283	başara	8	0,0252
bāridede	9	0,0283	bārideniñ	8	0,0252
besfâ'ic	9	0,0283	benefşe	8	0,0252

cāvşīr	8	0,0252	sādec	8	0,0252
çīnī	8	0,0252	sekizer	8	0,0252
devvār	8	0,0252	semūmāta	8	0,0252
duḥān	8	0,0252	sīsāliyūs	8	0,0252
efrāciyā	8	0,0252	şūret-i	8	0,0252
eger	8	0,0252	şarkī	8	0,0252
egir	8	0,0252	şebb	8	0,0252
feleşkūn	8	0,0252	şibet	8	0,0252
göbegine	8	0,0252	tarī	8	0,0252
ḥamel	8	0,0252	teşenüce	8	0,0252
ḥamīre'-i	8	0,0252	tıḥāl	8	0,0252
ḥār	8	0,0252	‘ufūniyyeye	8	0,0252
ḥass	8	0,0252	vaz‘	8	0,0252
ḥaşbü'd-dıbk	8	0,0252	vardır	8	0,0252
ḥayvān	8	0,0252	vecc	8	0,0252
ḥekīmiñdir	8	0,0252	yaralarına	8	0,0252
ḥummeyāt-ı	8	0,0252	yigirmişer	8	0,0252
içün	8	0,0252	zeyt	8	0,0252
ḳadīm	8	0,0252	zeyt-i	8	0,0252
ḳayşūm	8	0,0252	ziyāde	8	0,0252
ḳıḥfü'l-insān	8	0,0252	‘anber-i	7	0,022
kettān	8	0,0252	antimūnı	7	0,022
külā	8	0,0252	antimūniyye	7	0,022
küllidir	8	0,0252	‘arākī	7	0,022
leblāb	8	0,0252	arziyyesinden	7	0,022
mā'i'd-dārçin	8	0,0252	bevāsīr	7	0,022
ma‘dede	8	0,0252	billūr	7	0,022
ma‘denos	8	0,0252	biri	7	0,022
māliḥūlyāya	8	0,0252	emrāzı	7	0,022
maḥlūl-i	8	0,0252	envā‘mı	7	0,022
marazına	8	0,0252	esrār-ı	7	0,022
māzeryūn	8	0,0252	étdürüp	7	0,022
merākiyāya	8	0,0252	günde	7	0,022
mıḳdār	8	0,0252	ḥaşāt-ı	7	0,022
mişālinde	8	0,0252	ḥadīdi	7	0,022
mūsta‘meldir	8	0,0252	ḥafaḳāna	7	0,022
nānhuvāh	8	0,0252	ḥamr-ı	7	0,022
nīlūfer	8	0,0252	ḥarbaḳ-ı	7	0,022
olmuş	8	0,0252	ḥayzı	7	0,022
riyye	8	0,0252	ḥekīmiñ	7	0,022

hikke	7	0,022	‘aşfūr	6	0,0189
ifrāt-ı	7	0,022	āteş	6	0,0189
‘illette	7	0,022	‘ayn-ı	6	0,0189
insānda	7	0,022	balğam-ı	6	0,0189
kāknec	7	0,022	baş	6	0,0189
çalınca	7	0,022	bakla	6	0,0189
kalkaṭār	7	0,022	baklatü’l-ḥamḳā	6	0,0189
mā’i’l-maṭar	7	0,022	beden-i	6	0,0189
mu‘arriḳ	7	0,022	bél	6	0,0189
mu‘tedil	7	0,022	belādur	6	0,0189
muḳaṭṭara	7	0,022	cilde	6	0,0189
mücerrebdır	7	0,022	cümle	6	0,0189
nebāt	7	0,022	çāvşır	6	0,0189
olunsa	7	0,022	dirhemın	6	0,0189
rābi‘	7	0,022	duhnü’l-ğār	6	0,0189
riyāhı	7	0,022	ebyaz-ı	6	0,0189
saḳmūniyā	7	0,022	ède	6	0,0189
sefercel	7	0,022	em‘āyı	6	0,0189
selīḥe	7	0,022	étdüresin	6	0,0189
şudā‘-ı	7	0,022	feylesūf	6	0,0189
şülüşer	7	0,022	ğūtağume	6	0,0189
su‘āl	7	0,022	ḥabīşe	6	0,0189
şürben	7	0,022	ḥafif	6	0,0189
taşfiyye	7	0,022	ḥarāret-i	6	0,0189
tāze	7	0,022	ḥayz	6	0,0189
tenḳıye	7	0,022	hefte	6	0,0189
tiryāk-ı	7	0,022	ḥummā’-i	6	0,0189
ṭihāle	7	0,022	ḥummāzū’l-ütrüc	6	0,0189
u	7	0,022	iken	6	0,0189
‘ūdü’l-ḳahr	7	0,022	inbīḳ-i	6	0,0189
usḳulūpenderiyūn	7	0,022	ishāl-i	6	0,0189
vebā’iyyeye	7	0,022	iştihāyı	6	0,0189
vebāda	7	0,022	kāğıddan	6	0,0189
yāḳūt	7	0,022	ḳara	6	0,0189
zamğ	7	0,022	ḳaşıḳdan	6	0,0189
zātü’l-cenbe	7	0,022	ḳatresin	6	0,0189
af’i	6	0,0189	kemāderyūs	6	0,0189
‘ale’t-tevālī	6	0,0189	ḳızdırır	6	0,0189
aşliyyeyi	6	0,0189	ḳuşt	6	0,0189
a‘şāb	6	0,0189	ḳuvā-yı	6	0,0189

ķūlunc	6	0,0189	yābis	6	0,0189
liḥyetü't-teys	6	0,0189	yāḥūd	6	0,0189
lisānū'l-ḥamel	6	0,0189	yēmişi	6	0,0189
lūbbū'l-ḥubz	6	0,0189	yeraķāna	6	0,0189
mā'ilerle	6	0,0189	za'firān-ı	6	0,0189
mānyā	6	0,0189	zamān-ı	6	0,0189
mecū'ķān	6	0,0189	zātü'l-cenb	6	0,0189
misk-i	6	0,0189	zerūr-ı	6	0,0189
mizāc	6	0,0189	zücāc	6	0,0189
mizāc-ı	6	0,0189	acūrr-i	5	0,0157
muķaṭṭar	6	0,0189	aķāķiyā	5	0,0157
mūkelles-i	6	0,0189	'aķreb	5	0,0157
mūshildir	6	0,0189	'araķ	5	0,0157
nāzileye	6	0,0189	'atıķa	5	0,0157
nevāzili	6	0,0189	a'zāya	5	0,0157
nıṣfi	6	0,0189	'aźm-i	5	0,0157
nuḥāsda	6	0,0189	bārideye	5	0,0157
olduķda	6	0,0189	bestūrta	5	0,0157
raḥm	6	0,0189	beyninde	5	0,0157
re'se	6	0,0189	birāklisūs	5	0,0157
rīḥ-i	6	0,0189	cerebe	5	0,0157
rubbü's-sūs	6	0,0189	cevherü'l-mercān	5	0,0157
rūḥü'l-'araķ	6	0,0189	cevz	5	0,0157
şadr	6	0,0189	çoķdur	5	0,0157
şadra	6	0,0189	dāḥilde	5	0,0157
sāksifrāķiyā	6	0,0189	dimāģiyeye	5	0,0157
şelāş	6	0,0189	dīsentiāryā	5	0,0157
sereṭāna	6	0,0189	eftimūn	5	0,0157
şovuķdan	6	0,0189	em'āya	5	0,0157
su'd	6	0,0189	encere	5	0,0157
sūkkerü'l-verd	6	0,0189	envā'	5	0,0157
tefrīķ	6	0,0189	faṭrāsāliyūn	5	0,0157
terledicidir	6	0,0189	felce	5	0,0157
toḥm	6	0,0189	ferşü'l-ḥāf	5	0,0157
ṭavīl	6	0,0189	fızza	5	0,0157
ṭavuķ	6	0,0189	fū	5	0,0157
ṭlā'en	6	0,0189	ģāliye	5	0,0157
ṭḥālı	6	0,0189	ģaşayānı	5	0,0157
uçurasın	6	0,0189	gergedān	5	0,0157
uçurup	6	0,0189	gül	5	0,0157

ḥabīseye	5	0,0157	mu‘aşşer	5	0,0157
ḥamīr-i	5	0,0157	mübārek	5	0,0157
ḥammāmda	5	0,0157	münāsib	5	0,0157
ḥāric	5	0,0157	münkaṭı‘	5	0,0157
ḥarmel	5	0,0157	müşhil-i	5	0,0157
ḥāşā	5	0,0157	müşteri	5	0,0157
ḥatta	5	0,0157	müzeceec	5	0,0157
helīlec-i	5	0,0157	nev‘	5	0,0157
helyūn	5	0,0157	nuḥās-ı	5	0,0157
inbīkde	5	0,0157	olanlara	5	0,0157
iskorbüt	5	0,0157	rāvend-i	5	0,0157
ḥılfit	5	0,0157	sā‘ir	5	0,0157
ḥulv-ı	5	0,0157	sādenc	5	0,0157
ḳalb	5	0,0157	sā‘atde	5	0,0157
ḳātiliyye	5	0,0157	şālīseye	5	0,0157
ḳātiliyyeye	5	0,0157	şarı	5	0,0157
ḳaṭredir	5	0,0157	şırf	5	0,0157
kebīr	5	0,0157	şovukluğma	5	0,0157
kelb	5	0,0157	şudā‘a	5	0,0157
kemāfiṭūs	5	0,0157	süreler	5	0,0157
keser	5	0,0157	şakīka	5	0,0157
ḳıḥf-ı	5	0,0157	şems	5	0,0157
ḳırḳar	5	0,0157	şüniz	5	0,0157
ḳışā‘i’l-ḥımār	5	0,0157	teklis	5	0,0157
kişnic	5	0,0157	ṭarīḳ	5	0,0157
laḥm-ı	5	0,0157	ṭarṭiriyeyi	5	0,0157
levz	5	0,0157	ṭebāşir	5	0,0157
levz-i	5	0,0157	ṭebāşir-i	5	0,0157
mā‘i’l-ḥār	5	0,0157	‘ufūnet	5	0,0157
ma‘deniñ	5	0,0157	‘ufūneti	5	0,0157
maḥlül	5	0,0157	usḳürçinā	5	0,0157
marazlarına	5	0,0157	üstüne	5	0,0157
maṭbūḥ-ı	5	0,0157	vāḳaryūs	5	0,0157
memdüḥdur	5	0,0157	vaḳıyye	5	0,0157
menī	5	0,0157	vec	5	0,0157
merākiyā	5	0,0157	yaralarıñ	5	0,0157
mercān-ı	5	0,0157	yāḳūt-ı	5	0,0157
mışrı	5	0,0157	yeraḳān	5	0,0157
mışḳāla	5	0,0157	zaḥil	5	0,0157
mişāl	5	0,0157	zanbaḳ	5	0,0157

zehrü'l-şelc	5	0,0157	emrâz	4	0,0126
zîku'n-nefese	5	0,0157	emrâzlarıñ	4	0,0126
zîrâ	5	0,0157	esfîli	4	0,0126
zümürd	5	0,0157	eşheb	4	0,0126
adḥır	4	0,0126	evcâ'ları	4	0,0126
ağrıları	4	0,0126	evcâ'-ı	4	0,0126
ağrısın	4	0,0126	evvel	4	0,0126
aña	4	0,0126	farâsiyün	4	0,0126
anṭünüs gûbiyüsuñdur	4	0,0126	felencmüşk	4	0,0126
'anzurüt	4	0,0126	feyürâvânetüsuñdur	4	0,0126
arturup	4	0,0126	frenġi	4	0,0126
balġamları	4	0,0126	fûlâd	4	0,0126
başka başka	4	0,0126	ġabîṭ	4	0,0126
bedeni	4	0,0126	ġalîz	4	0,0126
benc	4	0,0126	ġaşşiy	4	0,0126
beve	4	0,0126	ġürçitânüs	4	0,0126
beyân	4	0,0126	ġüherbâr	4	0,0126
beyâzü'l-beyz	4	0,0126	ġünlük	4	0,0126
beyni	4	0,0126	ḥadîd-i	4	0,0126
böyle	4	0,0126	ḥallü'l-muşa'ad	4	0,0126
burnına	4	0,0126	ḥallü'l-ḥamr	4	0,0126
burun	4	0,0126	ḥâmis	4	0,0126
bûraġ	4	0,0126	ḥarîr-i	4	0,0126
cedîd	4	0,0126	ḥatmî	4	0,0126
cevâriş	4	0,0126	ḥayvâniyyeye	4	0,0126
cigeri	4	0,0126	ḥayye	4	0,0126
cildiyyeye	4	0,0126	ḥanzîr	4	0,0126
cîr-i	4	0,0126	ḥummâlara	4	0,0126
daġıġ	4	0,0126	ḥummâ-yı	4	0,0126
degildir	4	0,0126	ḥükemâ	4	0,0126
devâ'ü'l- ^c anber	4	0,0126	'ırġu'n-nisâ	4	0,0126
dîdân	4	0,0126	'ırġu's-sūs	4	0,0126
dimâġıñ	4	0,0126	ikisin	4	0,0126
diyâsentâ	4	0,0126	împarâtoryü	4	0,0126
duġânı	4	0,0126	inzâc	4	0,0126
düncilüsuñdur	4	0,0126	iḥtiyâridır	4	0,0126
düġü	4	0,0126	'ılġa	4	0,0126
eflâġ	4	0,0126	ishâli	4	0,0126
efrencî	4	0,0126	istiḥrâc	4	0,0126
ekleye	4	0,0126	kâfî	4	0,0126

karāşiyā	4	0,0126	olmaz	4	0,0126
karnü'l-ıyyel	4	0,0126	ömri	4	0,0126
kaştarān	4	0,0126	penbe	4	0,0126
kaşığa	4	0,0126	ra' yü'l-ḥamām	4	0,0126
kaynadup	4	0,0126	ra' yü'l-ḥammām	4	0,0126
kebedi	4	0,0126	raḥmı	4	0,0126
keber	4	0,0126	reddiyye	4	0,0126
kimi	4	0,0126	remād	4	0,0126
kurūḥ	4	0,0126	remād-ı	4	0,0126
kurūḥāt-ı	4	0,0126	riyyetü's-şalib	4	0,0126
lāciverd	4	0,0126	rub'a	4	0,0126
lā-naẓırdır	4	0,0126	ruḫbet	4	0,0126
leben	4	0,0126	rūmı	4	0,0126
levn-i	4	0,0126	rūḥ	4	0,0126
lübübü'l-bāride	4	0,0126	sābinā	4	0,0126
lūf-ı	4	0,0126	şafraı	4	0,0126
mā'i'l-ḥārre	4	0,0126	şāşafraş	4	0,0126
mā'i'l-tiryāk	4	0,0126	şalib	4	0,0126
mādde-i	4	0,0126	şelāşe	4	0,0126
ma'deninden	4	0,0126	senderūs	4	0,0126
māliḫūlyā	4	0,0126	serḫeş	4	0,0126
maḫlūlı	4	0,0126	sevdāviyyeye	4	0,0126
marāzlara	4	0,0126	sevdāya	4	0,0126
marāzlarıñ	4	0,0126	sū'-ı	4	0,0126
marāzlarıñıñ	4	0,0126	su'āl-i	4	0,0126
meşānede	4	0,0126	sünbülü't-ṭıb	4	0,0126
menīye	4	0,0126	sū'l-kınyeye	4	0,0126
mezḳūr	4	0,0126	şahterec	4	0,0126
mesveniñdir	4	0,0126	şahmü'l-baḳar	4	0,0126
min	4	0,0126	şakāyıkun-nu'mān	4	0,0126
muḥarraḳ	4	0,0126	şeb	4	0,0126
muḥriḳaya	4	0,0126	şeftālū	4	0,0126
muḫtelif	4	0,0126	şişleri	4	0,0126
muḳaşşer	4	0,0126	taḫfif	4	0,0126
muḳatṭarıñ	4	0,0126	tenḳıyye	4	0,0126
muḳavvı	4	0,0126	tuffāḥ	4	0,0126
mürekkeb	4	0,0126	tūtiyā	4	0,0126
müşilāt	4	0,0126	ṭabibiñ	4	0,0126
müşilü'l-muḳaydır	4	0,0126	'ūdū's-şalib	4	0,0126
nıḳole	4	0,0126	'ufūniyye	4	0,0126

ü	4	0,0126	boynuzı	3	0,0094
üzeredir	4	0,0126	bulur	3	0,0094
üzerinde	4	0,0126	buña	3	0,0094
vaşl	4	0,0126	buḥâriyyede	3	0,0094
vebâ'iyye	4	0,0126	burûdet-i	3	0,0094
vençetüsikû	4	0,0126	buṭm	3	0,0094
yağ	4	0,0126	büşîr	3	0,0094
yeşil	4	0,0126	bûṭeye	3	0,0094
zâhir	4	0,0126	cebleheng	3	0,0094
zanbağ	4	0,0126	cedvâr-ı	3	0,0094
zeheb-i	4	0,0126	celepe	3	0,0094
zencefre	4	0,0126	cevârişü'l-verd	3	0,0094
zîbakı	4	0,0126	cevherü'l-lü' lü'	3	0,0094
zîbakü'l-hulv	4	0,0126	cilâ	3	0,0094
zirâvend	4	0,0126	cildiyyeniñ	3	0,0094
zıfrü'l-ḥayl	4	0,0126	cildüniyâ	3	0,0094
‘acîbedendir	3	0,0094	cürûḥa	3	0,0094
‘adesî	3	0,0094	çekirdegi	3	0,0094
adḥır-ı	3	0,0094	çıkıklara	3	0,0094
ağız	3	0,0094	çilek	3	0,0094
aḥlâṭ	3	0,0094	dâ'ü'l-fil	3	0,0094
aḥmer-i	3	0,0094	dâne	3	0,0094
altun	3	0,0094	dâḥileniñ	3	0,0094
anâğâlîs	3	0,0094	dédigimiz	3	0,0094
anberbârîs	3	0,0094	dems	3	0,0094
apâtiḳa	3	0,0094	deng	3	0,0094
‘ar‘ ar	3	0,0094	derileridir	3	0,0094
‘ârîz	3	0,0094	devr	3	0,0094
arziyyesin	3	0,0094	devvâre	3	0,0094
aşferi	3	0,0094	dıbğ	3	0,0094
aşḥâb-ı	3	0,0094	dığ	3	0,0094
asmâncünî	3	0,0094	dimâğda	3	0,0094
‘aṭşı	3	0,0094	dimâğiyyeniñ	3	0,0094
ayâric-i	3	0,0094	dîsentâryâya	3	0,0094
baḥrî	3	0,0094	diş	3	0,0094
başa	3	0,0094	diyâçintü	3	0,0094
bersiyâvşân	3	0,0094	diyâpâlmâ	3	0,0094
bevâsîre	3	0,0094	dökesin	3	0,0094
bevlü'ş-şıbyân	3	0,0094	dörttür	3	0,0094
bişem'	3	0,0094	duhndan	3	0,0094

duhnu	3	0,0094	ḥorasānī	3	0,0094
duhnü'ş-şem'	3	0,0094	ḥulbe	3	0,0094
ef'āli	3	0,0094	ḥumre	3	0,0094
el	3	0,0094	ḥumreye	3	0,0094
emrāzlarına	3	0,0094	ḥurmā	3	0,0094
endeçāk	3	0,0094	ıııcaķ	3	0,0094
esbāb-ı	3	0,0094	içüresin	3	0,0094
étmez	3	0,0094	ilgām	3	0,0094
eṭıbbā'-ı	3	0,0094	insān	3	0,0094
fā'idesi	3	0,0094	ishāle	3	0,0094
fatķ	3	0,0094	ı'ızām	3	0,0094
feth	3	0,0094	iklīmiyā	3	0,0094
fıstıķ	3	0,0094	ķable'n-nevbe	3	0,0094
fıstıķ-ı	3	0,0094	ķabül	3	0,0094
fı	3	0,0094	ķaçan	3	0,0094
frenk	3	0,0094	kāfıdir	3	0,0094
fücil	3	0,0094	ķalbiñ	3	0,0094
ġarġara	3	0,0094	ķalb-i	3	0,0094
ġarmūr-ı	3	0,0094	ķāle	3	0,0094
ġubār	3	0,0094	ķamer	3	0,0094
gelür	3	0,0094	ķapadır	3	0,0094
getürür	3	0,0094	ķarıb	3	0,0094
geyik	3	0,0094	kāsni	3	0,0094
göz	3	0,0094	ķārolına	3	0,0094
ḥabb	3	0,0094	ķaynadasın	3	0,0094
ḥabbü'l-übhel	3	0,0094	keşirā	3	0,0094
ḥabıše'-ı	3	0,0094	kevākibleriñ	3	0,0094
ḥabıseyi	3	0,0094	ķırıķlara	3	0,0094
ḥabs-i	3	0,0094	ķırmızı	3	0,0094
ḥādiş	3	0,0094	ķızıl	3	0,0094
ḥafaķān	3	0,0094	kils-i	3	0,0094
ḥaķiriñ	3	0,0094	kim	3	0,0094
ḥall	3	0,0094	kımün	3	0,0094
ḥallü'l-ıunşul	3	0,0094	ķoz	3	0,0094
ḥamāmā	3	0,0094	ķübā	3	0,0094
ḥamirü'l-verd	3	0,0094	ķüluncı	3	0,0094
ḥarāṭın	3	0,0094	külāyı	3	0,0094
ḥāriceniñ	3	0,0094	küllı	3	0,0094
ḥaşḥāş-ı	3	0,0094	kürre'-ı	3	0,0094
havā'-ı	3	0,0094	la'ı	3	0,0094

laħm	3	0,0094	nevāzile	3	0,0094
laṭīfdir	3	0,0094	nevāzil-i	3	0,0094
laḳva	3	0,0094	nev' iñ	3	0,0094
lāzımdır	3	0,0094	nisyāna	3	0,0094
liğorçitanūs	3	0,0094	nişasta	3	0,0094
lisānü's-şevr	3	0,0094	niḳoleniñdir	3	0,0094
lu' āb-ı	3	0,0094	nüşāre'-i	3	0,0094
mā' i' l- ' as	3	0,0094	oldı	3	0,0094
mā' i' l-efrāciyā	3	0,0094	olsa	3	0,0094
mā' i' l-ḳarāh	3	0,0094	pāk	3	0,0094
mağaş	3	0,0094	ra' şe	3	0,0094
mağribī	3	0,0094	raħmiñ	3	0,0094
māddeye	3	0,0094	raṭb	3	0,0094
ma' deni	3	0,0094	re' isiyyeye	3	0,0094
ma' ḳüddan	3	0,0094	re' siñ	3	0,0094
mafāşılı	3	0,0094	recm	3	0,0094
maħtümü	3	0,0094	rediyeye	3	0,0094
meşāne	3	0,0094	ru' āfa	3	0,0094
meşridiñüs	3	0,0094	rūha	3	0,0094
mekkī	3	0,0094	rūhü' l-milħ	3	0,0094
menķi	3	0,0094	rūhü' l-ħamr	3	0,0094
merḳaş	3	0,0094	şābah	3	0,0094
meşhūķı	3	0,0094	sādenc-i	3	0,0094
mevādları	3	0,0094	şadıķ	3	0,0094
mıḳdārı	3	0,0094	şafrāviyyeniñ	3	0,0094
mu' ayyen	3	0,0094	şağır	3	0,0094
muħterikaya	3	0,0094	şahıh	3	0,0094
murabbā'-ı	3	0,0094	şālise	3	0,0094
muḳay	3	0,0094	şandal	3	0,0094
muḳaydır	3	0,0094	şandaleyn	3	0,0094
müdebber-i	3	0,0094	şelc-i	3	0,0094
müferriħ	3	0,0094	selesü' l-bevle	3	0,0094
müferriħ-i	3	0,0094	semiz	3	0,0094
müherrā	3	0,0094	semmü' l-fār	3	0,0094
müşhil	3	0,0094	semümâtı	3	0,0094
müzminiye	3	0,0094	sevdāviyye	3	0,0094
nāfi'	3	0,0094	sevdāviyyeniñ	3	0,0094
nāra	3	0,0094	seyelānü' l-menī	3	0,0094
nebātiñ	3	0,0094	siñirlerde	3	0,0094
nesne	3	0,0094	soğulcana	3	0,0094

sufûfi	3	0,0094	za' fi	3	0,0094
süddelere	3	0,0094	zamân	3	0,0094
süddeyi	3	0,0094	zebîb-i	3	0,0094
südüser	3	0,0094	zehebi	3	0,0094
süleymânî	3	0,0094	zehebü'l-hayât	3	0,0094
sû'î'l-kınye	3	0,0094	zibaķû'l-antimûn	3	0,0094
şûm-ı	3	0,0094	zücâcda	3	0,0094
şedd-i	3	0,0094	zücâc-ı	3	0,0094
şeker	3	0,0094	'acâ'ibdir	2	0,0063
şişlere	3	0,0094	'acîbedir	2	0,0063
şişlerine	3	0,0094	ağaç-ı	2	0,0063
tağyîr	3	0,0094	af'î-i	2	0,0063
taħriķ	3	0,0094	'alî	2	0,0063
tekvîni	3	0,0094	âhîrine	2	0,0063
tekvînleri	3	0,0094	'alkîmilâ	2	0,0063
tenezzûh	3	0,0094	'aķlı	2	0,0063
teremente	3	0,0094	anda	2	0,0063
terkîb	3	0,0094	andan	2	0,0063
terledir	3	0,0094	anıñ	2	0,0063
ta'âmı	3	0,0094	anıñla	2	0,0063
tâ'ûn	3	0,0094	antimûn-i	2	0,0063
ta'lebelere	3	0,0094	antimûnü'l-müdebber	2	0,0063
ta'lık-ı	3	0,0094	anķardiyâ	2	0,0063
ta'mladasın	3	0,0094	'arab	2	0,0063
ta'rîrû'z-zâc	3	0,0094	arasında	2	0,0063
taşları	3	0,0094	ardıc	2	0,0063
ta'vîl-i	3	0,0094	arţûmânûs	2	0,0063
'ufûnet-i	3	0,0094	aşlı	2	0,0063
'uşb-ı	3	0,0094	aşlü'l-ancelikâ	2	0,0063
'uzvlarıñ	3	0,0094	aşlü'l-benc	2	0,0063
üsrüb	3	0,0094	'aţş	2	0,0063
vebâyı	3	0,0094	ayaķ	2	0,0063
venedik	3	0,0094	'azîziyyeyi	2	0,0063
veyâ	3	0,0094	başal-ı	2	0,0063
yağıyla	3	0,0094	bağlayup	2	0,0063
ya'nî	3	0,0094	bâbilî	2	0,0063
yaprağı	3	0,0094	bâdem	2	0,0063
yêr şomunı	3	0,0094	ba'zı	2	0,0063
yétmiş	3	0,0094	ba'zılarıñ	2	0,0063
yoķdur	3	0,0094	bâhdır	2	0,0063

balgām	2	0,0063	cevzü'l-aḥḍar	2	0,0063
balgāma	2	0,0063	cezār	2	0,0063
balgāmiyye	2	0,0063	circir	2	0,0063
balgāmiyyeniñ	2	0,0063	cimā' a	2	0,0063
balgāmiyyeye	2	0,0063	cūlnār	2	0,0063
bārīde-i	2	0,0063	cümlesi	2	0,0063
bārīdeyi	2	0,0063	cüzāma	2	0,0063
bārīdiyye	2	0,0063	cüz'ü	2	0,0063
bārūdı	2	0,0063	cüştinü	2	0,0063
başda	2	0,0063	çekeler	2	0,0063
behmenān	2	0,0063	çölmege	2	0,0063
behmen-i	2	0,0063	çukur	2	0,0063
berelere	2	0,0063	çüb-ı	2	0,0063
bevāsir-i	2	0,0063	dāḥil	2	0,0063
bevl	2	0,0063	dāḥiliyyeye	2	0,0063
beyāz-ı	2	0,0063	dāḥiliyün	2	0,0063
beyz	2	0,0063	dağ	2	0,0063
beyz-i	2	0,0063	defn	2	0,0063
beyzü'l-meslūk	2	0,0063	defne	2	0,0063
bezrü'l-kerefs	2	0,0063	delüğine	2	0,0063
bileler	2	0,0063	demişler	2	0,0063
bitürür	2	0,0063	dem-i	2	0,0063
bögrekde	2	0,0063	devā'-ı	2	0,0063
bulunur	2	0,0063	devā'-i	2	0,0063
burcunda	2	0,0063	devā'ü'l-lü' lü'ü'l-		
burüdet	2	0,0063	bārid	2	0,0063
burüdetden	2	0,0063	defansive	2	0,0063
buzāgu	2	0,0063	devā'ü'l-misk	2	0,0063
bürāde-i	2	0,0063	devā-i	2	0,0063
bürādetü'l-āc	2	0,0063	dīdāna	2	0,0063
ca' de	2	0,0063	dīdāmı	2	0,0063
cālibü'n-nevvim	2	0,0063	dīger	2	0,0063
cāmi' dir	2	0,0063	dimāğ	2	0,0063
cedīde	2	0,0063	dimāğiyye	2	0,0063
cemreye	2	0,0063	dimāğ-ı	2	0,0063
cenīni	2	0,0063	dişe	2	0,0063
cerāḥāt-ı	2	0,0063	dişi	2	0,0063
cevāhirü'l-hārre	2	0,0063	duhnü'l-cevz	2	0,0063
cevārişü'l-kırmız	2	0,0063	duhnü'l- ar' ar	2	0,0063
cevherü'l- anber	2	0,0063	duhnü'l-keber	2	0,0063

durūnc	2	0,0063	ġārīkūn-ı	2	0,0063
dücâc	2	0,0063	ġarmūrı	2	0,0063
dūncilūs	2	0,0063	ġayrı	2	0,0063
ebyazı	2	0,0063	ġayr-ı	2	0,0063
ecsām	2	0,0063	gerek	2	0,0063
eczāları	2	0,0063	getürüp	2	0,0063
edhānı	2	0,0063	gibilere	2	0,0063
edviyye'-i	2	0,0063	girür	2	0,0063
eflākı	2	0,0063	göbege	2	0,0063
efyūn-ı	2	0,0063	göbek	2	0,0063
ekl	2	0,0063	ġūme	2	0,0063
ekle	2	0,0063	ġusl	2	0,0063
em'ā	2	0,0063	granit	2	0,0063
emrāza	2	0,0063	güllābla	2	0,0063
emrāzdan	2	0,0063	ġabbedir	2	0,0063
ervāhı	2	0,0063	ġabşü'l-ġadīd	2	0,0063
esnāne	2	0,0063	ġabbü'l-ġartum	2	0,0063
étdikde	2	0,0063	ġabbü'r-reşād	2	0,0063
étmek	2	0,0063	ġabış	2	0,0063
étseler	2	0,0063	ġaceriñ	2	0,0063
evrāmlara	2	0,0063	ġacerü'l-baġar	2	0,0063
eylemez	2	0,0063	ġacerü'l-cerb	2	0,0063
eyler	2	0,0063	ġacerü'l-yehūd	2	0,0063
fatġa	2	0,0063	ġafaġānı	2	0,0063
fayūrāntūnuñdur	2	0,0063	ġalāş	2	0,0063
fehmi	2	0,0063	ġalış	2	0,0063
felāsife	2	0,0063	ġall-i	2	0,0063
femm	2	0,0063	ġāmı	2	0,0063
fencengüş	2	0,0063	ġamiresiyle	2	0,0063
ferāntis	2	0,0063	ġamr	2	0,0063
ferfiyūn-ı	2	0,0063	ġanāzır	2	0,0063
feyz-i	2	0,0063	ġarāreti	2	0,0063
fi'li	2	0,0063	ġarāretin	2	0,0063
frenkler	2	0,0063	ġardal	2	0,0063
furaġü'l-ġaġāñif	2	0,0063	ġārreniñ	2	0,0063
ġāhı	2	0,0063	ġarġü'n-nār	2	0,0063
ġaleyān	2	0,0063	ġaşātı	2	0,0063
ġalızı	2	0,0063	ġayvānātuñ	2	0,0063
ġalizi	2	0,0063	ġayyü'l-'ālem	2	0,0063
ġarbı	2	0,0063	ġazm	2	0,0063

hażm-ı	2	0,0063	ıķlīm-i	2	0,0063
heftede	2	0,0063	‘ilk-i	2	0,0063
hemil	2	0,0063	‘illet-i	2	0,0063
her dem bahār	2	0,0063	‘inebū’ş-şā‘leb	2	0,0063
heyyü fāriķūn	2	0,0063	ķable’t-ṭā‘ām	2	0,0063
hısrım	2	0,0063	ķabz	2	0,0063
hıfza	2	0,0063	ķabuĝı	2	0,0063
hıfzı	2	0,0063	ķabuķları	2	0,0063
hımār	2	0,0063	kāfūrī	2	0,0063
hınzır-ı	2	0,0063	ķākūle’-i	2	0,0063
hulāşa’-ı	2	0,0063	ķalye	2	0,0063
hummāya	2	0,0063	ķalbi	2	0,0063
hummāyı	2	0,0063	kāmil	2	0,0063
hummeyāt	2	0,0063	ķan	2	0,0063
hummeyātiñ	2	0,0063	ķand-ı	2	0,0063
hurf-ı	2	0,0063	ķaranfil-i bostānī	2	0,0063
ısrıduĝına	2	0,0063	ķarışdurasın	2	0,0063
ışladup	2	0,0063	ķarūlyūs	2	0,0063
ibn-i māseviyyeniñ	2	0,0063	ķaşıķa	2	0,0063
ibn-i māseviyyeniñdir	2	0,0063	ķaşıĝına	2	0,0063
ibtidā	2	0,0063	ķatır ķuyruĝı	2	0,0063
ibtidā-i	2	0,0063	ķaṭūnā	2	0,0063
içe	2	0,0063	kāvī	2	0,0063
içeler	2	0,0063	ķay	2	0,0063
iksīridir	2	0,0063	ķay’ı	2	0,0063
ikisine	2	0,0063	ķaz	2	0,0063
ıklīlü’l-melik	2	0,0063	kāzibeye	2	0,0063
iksīr-i	2	0,0063	kemād	2	0,0063
iksīrū’l-hayāt	2	0,0063	kemik	2	0,0063
ımparātoryün	2	0,0063	kemnün	2	0,0063
imtilāya	2	0,0063	kendi	2	0,0063
imtizāc	2	0,0063	kevākibiñ	2	0,0063
inbāt	2	0,0063	keymūs-ı	2	0,0063
inbīķiñ	2	0,0063	ķıbrīsī	2	0,0063
insānı	2	0,0063	ķımarī	2	0,0063
iḥtiķān	2	0,0063	ķirimūr	2	0,0063
iḥtiķāna	2	0,0063	ķıvāma	2	0,0063
iḥtiķānlar	2	0,0063	ķızdırup	2	0,0063
isrinc	2	0,0063	ķibrītü’l-antimün	2	0,0063
itfā	2	0,0063	kils	2	0,0063

kimyâyı	2	0,0063	mâddelere	2	0,0063
kiremid	2	0,0063	ma' âcîn-i	2	0,0063
korâllînâ	2	0,0063	ma' düm	2	0,0063
qoyalar	2	0,0063	ma' rûf	2	0,0063
qulağa	2	0,0063	mâmîşâ	2	0,0063
qulaq	2	0,0063	maḥlûlîñ	2	0,0063
qumr	2	0,0063	mârî	2	0,0063
qurûḥât	2	0,0063	maḳâmındadır	2	0,0063
qurûḥâtîñ	2	0,0063	maṭar	2	0,0063
qurûḥü'd-dâḥile	2	0,0063	maṭbûḥ	2	0,0063
quşt-ı	2	0,0063	mâzeriyyün	2	0,0063
qûmâlîme	2	0,0063	mecrûre	2	0,0063
qûmâlîmî	2	0,0063	menzû'	2	0,0063
küll	2	0,0063	merâre'-i	2	0,0063
laqrûliyûs	2	0,0063	merâretü'l-baḳar	2	0,0063
lebb	2	0,0063	merhemlere	2	0,0063
lebeni	2	0,0063	merhemü'l-a' şâb	2	0,0063
leben-i	2	0,0063	mermer	2	0,0063
lebenü'l-baḳar	2	0,0063	mersîn	2	0,0063
letârgîs	2	0,0063	mesâmât	2	0,0063
levni	2	0,0063	meshûḳ-ı	2	0,0063
lûbâb-ı	2	0,0063	meşâyîḥe	2	0,0063
lûbâbü'l-ḥubz	2	0,0063	mevcüd	2	0,0063
lûbenü'l-kibrît	2	0,0063	mevcüddur	2	0,0063
lûbûb-ı	2	0,0063	mevzek	2	0,0063
lüffâḥ	2	0,0063	milḥden	2	0,0063
mâ'î'l-emliḳ	2	0,0063	milḥü'l-baḥr	2	0,0063
mâ'î'l-esnân	2	0,0063	milḥü'l-lü' lü'	2	0,0063
mâ'î'l-fârûḳ	2	0,0063	milḥü'l-mercân	2	0,0063
mâ'î'l-hey	2	0,0063	milḥü'z-zaḥil	2	0,0063
mâ'î'l-laḥm	2	0,0063	mizâca	2	0,0063
mâ'î'l-nercis	2	0,0063	mizâcdan	2	0,0063
mâ'î'l-ḥass	2	0,0063	mizâcı	2	0,0063
mâ'î'l-ḥaṭâṭîf	2	0,0063	mu' tedildir	2	0,0063
mâ'î'l-şevketi'l-			munaḳkî	2	0,0063
mübâreke	2	0,0063	muḥallîşa	2	0,0063
mâ'ü'l-zâc	2	0,0063	muḥtâşar	2	0,0063
mağrefede	2	0,0063	muḥtâc	2	0,0063
mağsûlı	2	0,0063	muḥteriḳa	2	0,0063
mâdde	2	0,0063	muṭahhar	2	0,0063

muḡarraş	2	0,0063	nuḡās	2	0,0063
muḡavvī-i	2	0,0063	nuḡū ^ç	2	0,0063
mübdā ^ç -ı	2	0,0063	nüşâresin	2	0,0063
müceffifdir	2	0,0063	olduğı	2	0,0063
müferriḡdir	2	0,0063	olmağla	2	0,0063
müfettiḡ	2	0,0063	olmağ	2	0,0063
mükellesden	2	0,0063	olmuşdur	2	0,0063
mükerrerü'l-verd	2	0,0063	olunan	2	0,0063
mülgame	2	0,0063	olursa	2	0,0063
mülākī	2	0,0063	orta	2	0,0063
mülūkī	2	0,0063	özün	2	0,0063
mürvereyn	2	0,0063	pādzehriyye	2	0,0063
müşilü'l-cāmi ^ç	2	0,0063	pālūşānetü	2	0,0063
müşilü'l-mu ^ç arıḡdır	2	0,0063	pelin	2	0,0063
müşilü'l-muḡay	2	0,0063	penc	2	0,0063
müşābihdir	2	0,0063	pentāfilün	2	0,0063
müştemil	2	0,0063	porsuḡ	2	0,0063
müzmin	2	0,0063	raşāşatü'l-antimün	2	0,0063
mūmiyā ^ç -i	2	0,0063	ra ^ç şeye	2	0,0063
mūmiyā ^ç ü'l-aşlī	2	0,0063	raḡmda	2	0,0063
nabżına	2	0,0063	re ^ç si	2	0,0063
nār	2	0,0063	reşme	2	0,0063
nārcil	2	0,0063	reddiyyeye	2	0,0063
nārda	2	0,0063	remādü'l-levn	2	0,0063
nārü'l-remād	2	0,0063	reml	2	0,0063
naṡrün	2	0,0063	remlü'l-nehr	2	0,0063
ne	2	0,0063	ruṡūbetden	2	0,0063
nebātđan	2	0,0063	ruṡūbetleri	2	0,0063
necil	2	0,0063	rūḡü'l- ^ç arāḡ	2	0,0063
nemā	2	0,0063	rūḡü'l- ^ç ar ^ç ar	2	0,0063
nemleye	2	0,0063	rūḡü'l-kibrīt	2	0,0063
nesneye	2	0,0063	rūḡü'l-verd	2	0,0063
neşf	2	0,0063	şābrü'n-nār	2	0,0063
nevāzil	2	0,0063	şābün	2	0,0063
nev ^ç iniñ	2	0,0063	şadı	2	0,0063
nev ^ç -i	2	0,0063	şadıñ	2	0,0063
nevre	2	0,0063	şāḡife-i	2	0,0063
nıḡrīsı	2	0,0063	şāḡratü'l-beyz	2	0,0063
nitekim	2	0,0063	sā ^ç ile	2	0,0063
nıḡolevüs	2	0,0063	sādec-i	2	0,0063

sādis	2	0,0063	şāhtere	2	0,0063
sālpūrnlā	2	0,0063	şāmī	2	0,0063
saḥcū'l-em'āya	2	0,0063	şahm	2	0,0063
sakmūniyā'-i	2	0,0063	şahmū'l-icl	2	0,0063
şa'leb	2	0,0063	şarābla	2	0,0063
şalābetleri	2	0,0063	şeb-i	2	0,0063
şapārīna	2	0,0063	şeklinden	2	0,0063
sebebden	2	0,0063	şem'den	2	0,0063
sekteye	2	0,0063	şekākul	2	0,0063
şelāşeyi	2	0,0063	şikāk	2	0,0063
semiyye	2	0,0063	şikāka	2	0,0063
semiyyeye	2	0,0063	şikāk-ı	2	0,0063
semm	2	0,0063	şol	2	0,0063
senārtūs	2	0,0063	şurb	2	0,0063
serçe	2	0,0063	te'sir	2	0,0063
sevdā'-ı	2	0,0063	tedbīr	2	0,0063
sevdāyı	2	0,0063	teklis-i	2	0,0063
seyelānāt	2	0,0063	tekmīdir	2	0,0063
seyelānāta	2	0,0063	temām	2	0,0063
şığır	2	0,0063	tengār	2	0,0063
şıḥḥatı	2	0,0063	tesmiye	2	0,0063
sibistān	2	0,0063	teshīn	2	0,0063
siñirler	2	0,0063	teşmi'	2	0,0063
siñirli yapraḡ	2	0,0063	toḡmı	2	0,0063
sitte'-i	2	0,0063	tüfenk	2	0,0063
soḡulcan	2	0,0063	tügiyle	2	0,0063
soḡulcanları	2	0,0063	türbūd-i	2	0,0063
şoḡduḡına	2	0,0063	ḡā'ir	2	0,0063
su'āla	2	0,0063	ḡabībiñdir	2	0,0063
su'āle	2	0,0063	ḡabī'ata	2	0,0063
su'ālīñ	2	0,0063	ḡabī'atı	2	0,0063
su'd-ı	2	0,0063	ḡabī'atları	2	0,0063
summāk	2	0,0063	ḡabī'iyye	2	0,0063
şudā'	2	0,0063	ḡalkı	2	0,0063
şu'ūd	2	0,0063	ḡams	2	0,0063
şuyıyla	2	0,0063	ḡamşa	2	0,0063
süddelerin	2	0,0063	ḡamlada	2	0,0063
sürmek	2	0,0063	ḡamladup	2	0,0063
süzüp	2	0,0063	ḡamlatsalar	2	0,0063
şa'rü'l-insān	2	0,0063	ḡamlaya	2	0,0063

tanin	2	0,0063	yumşadır	2	0,0063
tanine	2	0,0063	zacü'l-barud	2	0,0063
tarfa	2	0,0063	zamanda	2	0,0063
tarikıyla	2	0,0063	zahmetine	2	0,0063
tarik-i	2	0,0063	zamgü'l-butm	2	0,0063
tarhaskun	2	0,0063	zaruriyye	2	0,0063
tarhiri	2	0,0063	zatü'rriyyeye	2	0,0063
tencerede	2	0,0063	zebib	2	0,0063
uralar	2	0,0063	zehrü's-sih	2	0,0063
'ufuniyye'-i	2	0,0063	zernih	2	0,0063
'unnab	2	0,0063	zibaku'l-cami'	2	0,0063
'unq	2	0,0063	zibaku'l-hayat	2	0,0063
'ukqab-ı	2	0,0063	zibaku'l-hulvu'l-		
'usaresiyle	2	0,0063	cevherin	2	0,0063
'usfur	2	0,0063	zimadlar	2	0,0063
uskirus	2	0,0063	zift	2	0,0063
usne'-i	2	0,0063	zikir	2	0,0063
uyku	2	0,0063	ziyadedir	2	0,0063
ucdur	2	0,0063	zucaca	2	0,0063
ucunci	2	0,0063	zumurrud	2	0,0063
usrub-i	2	0,0063	'abd	1	0,0031
uzerlerine	2	0,0063	'abdü's-selam	1	0,0031
vakif	2	0,0063	'acayibdir	1	0,0031
varak	2	0,0063	'acebiyye	1	0,0031
vasitasiyla	2	0,0063	'acem	1	0,0031
vakt-i	2	0,0063	'acemdir	1	0,0031
ve'l	2	0,0063	acin	1	0,0031
veba	2	0,0063	acurr	1	0,0031
veba' iye	2	0,0063	acurr-ı	1	0,0031
veca' ın	2	0,0063	'acibu'l-eser	1	0,0031
veca' ları	2	0,0063	adabda	1	0,0031
verdi	2	0,0063	adem	1	0,0031
vereler	2	0,0063	'adede	1	0,0031
veremlerin	2	0,0063	'adeden	1	0,0031
vilayetinde	2	0,0063	'aded-i	1	0,0031
yakasin	2	0,0063	'afş	1	0,0031
yemek	2	0,0063	'afş-ı	1	0,0031
yengec	2	0,0063	agacı	1	0,0031
yerler	2	0,0063	agaç	1	0,0031
yubuset	2	0,0063	agaçlardan	1	0,0031

ağdiyye	1	0,0031	āletü't-taş' id	1	0,0031
ağrılara	1	0,0031	altına	1	0,0031
ağrısı	1	0,0031	altıncıda	1	0,0031
ağrısına	1	0,0031	a' māl-i	1	0,0031
ağrıyā	1	0,0031	āmıķ	1	0,0031
ağrıyan	1	0,0031	an	1	0,0031
ağzına	1	0,0031	anberyünikūs	1	0,0031
ağcārın	1	0,0031	ancaķ	1	0,0031
ağdarü'l-kıbrısı	1	0,0031	andarūs libāvyūsundur	1	0,0031
ağer	1	0,0031	andüz	1	0,0031
ağerden	1	0,0031	anıñçün	1	0,0031
ağlātın	1	0,0031	anıñdır	1	0,0031
ağmeri	1	0,0031	anıñsını	1	0,0031
ağmerü'l-cerrāh	1	0,0031	anıñsünü'l-ağdar	1	0,0031
ağsen-i	1	0,0031	anlar	1	0,0031
ağşam	1	0,0031	antimūniyye-i	1	0,0031
ağşāya	1	0,0031	antimūniyyeyi	1	0,0031
ağdām-ı	1	0,0031	antimūnü'l-aşfer	1	0,0031
‘aķide	1	0,0031	antimūnü'l-cāmi‘	1	0,0031
‘aķir	1	0,0031	antimūnü'l-mu‘arriķ	1	0,0031
‘aķıl	1	0,0031	antimūnü'l-mu‘arriķ-i	1	0,0031
‘aķla	1	0,0031	antimūnü'l-muhammer	1	0,0031
‘aķlıñ	1	0,0031	antimūnü'l-sükkeri	1	0,0031
aķmā‘ ü'l-verd	1	0,0031	antimūnü‘ş-sarkī	1	0,0031
aķrāşü'l-efā‘i	1	0,0031	an‘ākī	1	0,0031
‘aķrebe	1	0,0031	an‘ākī-i	1	0,0031
‘aķreb-i	1	0,0031	an‘idütäryūs	1	0,0031
‘alā-hazihi'l-minvāl	1	0,0031	an‘idütäryūsundur	1	0,0031
‘ale't-tecdid	1	0,0031	an‘iķ	1	0,0031
‘ālemde	1	0,0031	an‘ünüs gūbiyūs	1	0,0031
‘alil	1	0,0031	an‘ünüz gūbiyūsñ	1	0,0031
‘aliyāda	1	0,0031	‘arāķı	1	0,0031
‘alķimillā	1	0,0031	‘arāķisin	1	0,0031
‘amelleri	1	0,0031	‘ārife	1	0,0031
‘amel-i	1	0,0031	arpa	1	0,0031
‘anāşır	1	0,0031	‘ar‘anışā	1	0,0031
‘anāşırın	1	0,0031	ar‘arīķikūs	1	0,0031
‘anķarınāda	1	0,0031	arūgāminyüre	1	0,0031
‘anzurūd	1	0,0031	arzdān	1	0,0031
alasin	1	0,0031	arziyyeniñ	1	0,0031

arziyyeyi	1	0,0031	âteşli	1	0,0031
ās	1	0,0031	‘aṭiyyetü’l-hey	1	0,0031
‘aşab	1	0,0031	‘avārüzü’n-nefsdir	1	0,0031
‘aşāb	1	0,0031	avuçunuñ	1	0,0031
‘aşaba	1	0,0031	‘avdet	1	0,0031
a‘şābdır	1	0,0031	avrüküle mūres	1	0,0031
āsān	1	0,0031	ayağlarına	1	0,0031
aşāra	1	0,0031	‘ayna	1	0,0031
aşārı	1	0,0031	‘aynı	1	0,0031
asārūn-ı	1	0,0031	‘aynıñ	1	0,0031
aşfer-ı	1	0,0031	‘aynü’l-bağar	1	0,0031
‘aşır	1	0,0031	ayu	1	0,0031
‘aşır-ı	1	0,0031	a‘zālara	1	0,0031
‘aşirü’d-duḥān	1	0,0031	‘azāmü’l-esed	1	0,0031
‘aşirü’l-fücil	1	0,0031	‘azīm	1	0,0031
‘aşirü’l-hindibā	1	0,0031	‘azīmdir	1	0,0031
‘aşirü’l-lıhyetü’t-teys	1	0,0031	‘azīmü’n-nef’dir	1	0,0031
‘aşirü’l-muḥallil	1	0,0031	‘azīzim	1	0,0031
‘aşirü’l-ḥass	1	0,0031	‘azm-ı	1	0,0031
‘aşirü’l-ḥummāzü’l-			‘azmü’l-insān	1	0,0031
ütrüc	1	0,0031	‘azmü’r-re’sü’l-		
‘aşirü’l-rummān	1	0,0031	feres	1	0,0031
‘aşirü’r-rāṭbe	1	0,0031	‘azzü’l-kelb	1	0,0031
‘aşirü’s-silḳ	1	0,0031	az	1	0,0031
aşlda	1	0,0031	azrağ	1	0,0031
aşl-i	1	0,0031	‘azrūf	1	0,0031
aşliyye	1	0,0031	başal	1	0,0031
aşliyyedir	1	0,0031	başalü’z-za‘firān	1	0,0031
aşlü’l-behār	1	0,0031	bağl	1	0,0031
aşlü’l-keber	1	0,0031	bābūnecü’l-ağdar	1	0,0031
aşlü’l-kerefs	1	0,0031	bādiye	1	0,0031
aşlü’l-ḥınziriyye	1	0,0031	bādşenām	1	0,0031
aşlü’l-sāṭiryūn	1	0,0031	bādyān	1	0,0031
aşlü’s-sāṭiryūnü’r-			bādzehr-i	1	0,0031
raṭb	1	0,0031	ba‘de’l-nevbe	1	0,0031
aşup	1	0,0031	ba‘de’l-ta‘fın	1	0,0031
‘aşra	1	0,0031	ba‘de’t-taşfiye	1	0,0031
aşa soğanı	1	0,0031	ba‘de’ṭ-tenḳıye	1	0,0031
âteşde	1	0,0031	ba‘id	1	0,0031
âteşe	1	0,0031	bāha	1	0,0031

bahār	1	0,0031	mücerrebe	1	0,0031
bahaḡ	1	0,0031	belesānıdır	1	0,0031
balḡamiyyeyi	1	0,0031	belesānü'd-duḡān	1	0,0031
balḡamlar	1	0,0031	belesānü'l-kibrīt	1	0,0031
balḡamü'l-māliḡ	1	0,0031	belesānü'l-mafaşıl	1	0,0031
balḡamü'l-māliḡe	1	0,0031	belesānü'l-meflūcın	1	0,0031
bālīdir	1	0,0031	belesānü'l-mübārek	1	0,0031
bal mūmı	1	0,0031	belesānü'l-mülūkī	1	0,0031
baḡārāt	1	0,0031	belesānü'l-özün	1	0,0031
baḡarü'l-cenın	1	0,0031	belesānü'l-vecā'	1	0,0031
baḡşa	1	0,0031	belesānü'r-riyye	1	0,0031
baraş	1	0,0031	belesānü'z-zibaḡ	1	0,0031
bāridiñ	1	0,0031	belesānü'l-müteşennicın	1	0,0031
barmaḡ	1	0,0031	belīlec	1	0,0031
bārūt	1	0,0031	bellūt	1	0,0031
başına	1	0,0031	benc-i	1	0,0031
başından	1	0,0031	benefşecī	1	0,0031
başlarına	1	0,0031	benim	1	0,0031
baḡ	1	0,0031	benḡāfilün	1	0,0031
baḡar	1	0,0031	beñzer	1	0,0031
bāḡnesinden	1	0,0031	beraş	1	0,0031
bāḡneye	1	0,0031	berāberdir	1	0,0031
bāḡmī	1	0,0031	besfā'ici	1	0,0031
bāḡmiyyeniñ	1	0,0031	beşūrāta	1	0,0031
bāḡmiyyesinden	1	0,0031	bēşdir	1	0,0031
baḡiḡ	1	0,0031	bēşinci	1	0,0031
baḡiḡ-ı	1	0,0031	beḡā'-i	1	0,0031
baḡna	1	0,0031	beḡāsiyladır	1	0,0031
baḡnı	1	0,0031	bevāsiriñ	1	0,0031
baḡnü'l-feresde	1	0,0031	bevāsirü'l-enfe	1	0,0031
bayram pāşā	1	0,0031	bevlü'l-bākire'l-		
2ba' z	1	0,0031	şıbyān	1	0,0031
ba' zılar	1	0,0031	beyānındadır	1	0,0031
bedende	1	0,0031	beyāza	1	0,0031
behaḡ	1	0,0031	beyāz-u	1	0,0031
behaḡa	1	0,0031	beyāzü'l-beyzü'l-		
beḡara	1	0,0031	meslūḡ	1	0,0031
bekmez	1	0,0031	beyninde(arasında)	1	0,0031
belādur-ı	1	0,0031	beyzü'l-ḡaz	1	0,0031
belesānāti'l-efrenceti'l-			beyzü'n-nimrişt	1	0,0031

béz	1	0,0031	buḥārı	1	0,0031
béze	1	0,0031	bulduğından	1	0,0031
bezr	1	0,0031	bulduqdan	1	0,0031
bezrü'l-raḥbe	1	0,0031	bulmuşdur	1	0,0031
bezrü'l-kıṣṣā	1	0,0031	bulunmadıkça	1	0,0031
bırağasın	1	0,0031	bulunmaz	1	0,0031
bırāklisuñdur	1	0,0031	bunlardan	1	0,0031
bıryūniye	1	0,0031	bunlardır	1	0,0031
bi-ḥasebü'l-ev' iyye	1	0,0031	bunuñ	1	0,0031
bi-ḥasebü'l-ḳuvve	1	0,0031	bunuñla	1	0,0031
bi'l-cümle	1	0,0031	burc	1	0,0031
bi'n-nār	1	0,0031	burunı	1	0,0031
bilā-nuḳūs	1	0,0031	burusına	1	0,0031
bildikden	1	0,0031	burūdetten	1	0,0031
bildirir	1	0,0031	bukrāṭıs	1	0,0031
bile	1	0,0031	büre	1	0,0031
bilgil	1	0,0031	būrkiyyeyi	1	0,0031
billürı	1	0,0031	buvvāyı	1	0,0031
billür-i	1	0,0031	büy	1	0,0031
bilmek	1	0,0031	buyurmuşdur	1	0,0031
bilüp	1	0,0031	buyurmuşlar	1	0,0031
birden	1	0,0031	büzīdān	1	0,0031
birin	1	0,0031	buzūrātıñ	1	0,0031
birinc	1	0,0031	buzūrda	1	0,0031
birinci	1	0,0031	büberiyye	1	0,0031
birisiniñ	1	0,0031	bürūd-ı	1	0,0031
birispaḫānū	1	0,0031	büyük	1	0,0031
bismi'llāhı'r-			cālinūs	1	0,0031
raḥmāni'r-raḥīm	1	0,0031	cāni arṭumānūsūñdur	1	0,0031
bitdikleri(yetişmek)	1	0,0031	canlanır	1	0,0031
bi't-tab'c	1	0,0031	cāvşirü'l-antimūn	1	0,0031
biz	1	0,0031	cebertūs	1	0,0031
bizim	1	0,0031	cedīd-i	1	0,0031
boğazına	1	0,0031	cedvār	1	0,0031
boğazlansa	1	0,0031	cefneyne	1	0,0031
bögrek	1	0,0031	celbü'n-nevvim	1	0,0031
bögreklere	1	0,0031	celilü'l-ḳader	1	0,0031
böyledir	1	0,0031	celliyü'l-vechdir	1	0,0031
buḫārda	1	0,0031	cem'c	1	0,0031
			cemī'c sine	1	0,0031

cemre	1	0,0031	cevherü'l-za'firân	1	0,0031
cenübî	1	0,0031	cevherü's-sâtiryûn	1	0,0031
cerâhâtîñ	1	0,0031	cevherü'z-zeheb	1	0,0031
cermâniyân	1	0,0031	cevzü's-serv	1	0,0031
cevâhir	1	0,0031	ceyz-i	1	0,0031
cevâhirü'l-bâride	1	0,0031	ciger	1	0,0031
cevâhirü'l-ḥâr	1	0,0031	cigerde	1	0,0031
cevândāvīgūs	1	0,0031	cigere	1	0,0031
cevândāvīgūs	1	0,0031	cildiñ	1	0,0031
cevândūvigū	1	0,0031	cilveger	1	0,0031
cevârişân	1	0,0031	cimâ'ı	1	0,0031
cevârişü'l-vecc	1	0,0031	cins-i	1	0,0031
cevherin	1	0,0031	cirü'l-ḥeyy	1	0,0031
cevherü'd-dîdân	1	0,0031	cisim	1	0,0031
cevherü'l-şar'	1	0,0031	cism	1	0,0031
cevherü'l-afsentîn	1	0,0031	cism-i	1	0,0031
cevherü'l-antimûn	1	0,0031	cumhūrî	1	0,0031
cevherü'l-antimūniyye	1	0,0031	cümlesin	1	0,0031
cevherü'l-cünd-i bidester	1	0,0031	cünûna	1	0,0031
cevherü'l-cünd-i bîdester	1	0,0031	cüzâmı	1	0,0031
cevherü'l-ef' a	1	0,0031	cürûhâtîñ	1	0,0031
cevherü'l-fizza	1	0,0031	cürûhât-ı	1	0,0031
cevherü'l-güherbâ	1	0,0031	cürûhâtü'l-ş aşab	1	0,0031
cevherü'l-kâfûr	1	0,0031	cüşâ'ı	1	0,0031
cevherü'l-kibrît	1	0,0031	cüşâ'-i	1	0,0031
cevherü'l-meşâne	1	0,0031	cüşâyı	1	0,0031
cevherü'l-meşridîŧüs	1	0,0031	çadır uşağı	1	0,0031
cevherü'l-merkaş	1	0,0031	çaķalıñ	1	0,0031
cevherü'l-misk	1	0,0031	çelepe	1	0,0031
cevherü'l-müfettiḥ	1	0,0031	çerve-i	1	0,0031
cevherü'l-mürr-i	1	0,0031	çibanlara	1	0,0031
cevherü'l-mümüyâ	1	0,0031	çıkça	1	0,0031
cevherü'l-ḥadîd	1	0,0031	çiçeginden	1	0,0031
cevherü'l-ḥamâŧiŧüs	1	0,0031	çiçeginiñ	1	0,0031
cevherü'l-ḥarbaķ	1	0,0031	çok	1	0,0031
cevherü'l-zâtü'l-cenb	1	0,0031	çölmekde	1	0,0031
cevherü'l-raḥm	1	0,0031	çöpleme	1	0,0031
cevherü'l-râvend	1	0,0031	çufâlîķâ	1	0,0031
cevherü'l-tiryâķ	1	0,0031	çün-ı	1	0,0031
cevherü'l-ḥarḥîr	1	0,0031	çürümesine	1	0,0031

dāfi' dir	1	0,0031	devā'ü'l-lü' lü'	1	0,0031
dā'imeyye	1	0,0031	devā'ü'l-miskü'l-mürr	1	0,0031
dā'i's-şac' leb	1	0,0031	devālikü'l-kebîr	1	0,0031
dā'ü'l-fîle	1	0,0031	devām-ı	1	0,0031
dalın	1	0,0031	deverānları	1	0,0031
dalıyla	1	0,0031	devlet-i	1	0,0031
dallarda	1	0,0031	devrānından	1	0,0031
dānesin	1	0,0031	dıķū'l-şeyhūhiyye	1	0,0031
dāhıs	1	0,0031	dilkü	1	0,0031
dāhıse	1	0,0031	dimāğı	1	0,0031
dāhıle	1	0,0031	dimāğü'l-bārideye	1	0,0031
dāhiliyye	1	0,0031	dirhemine	1	0,0031
dāhil-i	1	0,0031	dişin	1	0,0031
dārçin-i	1	0,0031	diş otı	1	0,0031
daķıķū'l-hınța	1	0,0031	diyārūdün	1	0,0031
dédikleri	1	0,0031	diyārüzün-ı	1	0,0031
def' a	1	0,0031	dolma kabağın	1	0,0031
defne-i	1	0,0031	doğuz	1	0,0031
defansive-i	1	0,0031	döker	1	0,0031
deliklerine	1	0,0031	dökülmeden	1	0,0031
delilimiz	1	0,0031	döküp	1	0,0031
dem	1	0,0031	dönmek	1	0,0031
demde	1	0,0031	dörd	1	0,0031
demden	1	0,0031	dördünci	1	0,0031
dem'	1	0,0031	dörter	1	0,0031
demekle	1	0,0031	du' ayı	1	0,0031
demeviyyeye	1	0,0031	duhdur	1	0,0031
demeviyyeyi	1	0,0031	duhnın	1	0,0031
demişdir	1	0,0031	duhn	1	0,0031
demmü'l-bevāsîr	1	0,0031	duhnü's-şābün	1	0,0031
demmü'l-insān	1	0,0031	duhnü's-şandal	1	0,0031
demmü'l-insānı	1	0,0031	duhnü's-şudā'	1	0,0031
depesine	1	0,0031	duhnü'd-dārçin	1	0,0031
derdār	1	0,0031	duhnü'l-' aql	1	0,0031
derecede	1	0,0031	duhnü'l-gāriķün	1	0,0031
derisidir	1	0,0031	duhnü'l-aķer	1	0,0031
derisinden	1	0,0031	duhnü'l-anīsün	1	0,0031
derūnec	1	0,0031	duhnü'l-antimünü'l-		
dest-res	1	0,0031	cerrāķ	1	0,0031
devā	1	0,0031	duhnü'l-ās	1	0,0031

duhnü'l-a' şâb	1	0,0031	ecsâmîñ	1	0,0031
duhnü'l-behmen	1	0,0031	ecsâmları	1	0,0031
duhnü'l-esed	1	0,0031	eczâlar	1	0,0031
duhnü'l-esnân	1	0,0031	eczâsında	1	0,0031
duhnü'l-felc	1	0,0031	édelim	1	0,0031
duhnü'l-fizza	1	0,0031	édemez	1	0,0031
duhnü'l-güherbâ	1	0,0031	éderler	1	0,0031
duhnü'l-ḥadīd	1	0,0031	edhânâti'l-muḥattârâti'l-		
duhnü'l-ḥadīdü'l-aḥmer	1	0,0031	mücerrebeti'l-efrenciyye	1	0,0031
duhnü'l-ḥısrım	1	0,0031	edviyye	1	0,0031
duhnü'l-ḥummeyât	1	0,0031	edviyyeler	1	0,0031
duhnü'l-kibrīt	1	0,0031	edviyyeleri	1	0,0031
duhnü'l-kilyeteyn	1	0,0031	edviyyetü'l-muḥavviyye-		
duhnü'l-kimūn	1	0,0031	tü'l-şerīfedir	1	0,0031
duhnü'l-kuşt	1	0,0031	edviyyetü'l-ḳalbiyyetü'l-		
duhnü'l-mafâsil	1	0,0031	şerīfedir	1	0,0031
duhnü'l-mevādât	1	0,0031	efāviyyeden	1	0,0031
duhnü'l-milḥ	1	0,0031	efdal	1	0,0031
duhnü'l-misk	1	0,0031	ef'âl-i	1	0,0031
duhnü'l-müşelles	1	0,0031	eflâkıñ	1	0,0031
duhnü'l-nuḥâs	1	0,0031	efrencden	1	0,0031
duhnü'l-şar	1	0,0031	efrenciñ	1	0,0031
duhnü'l-tartır	1	0,0031	efrenciyân	1	0,0031
duhnü'l-übhel	1	0,0031	eftimünü'l-ḥadīdī	1	0,0031
duhnü'l-üsrüb	1	0,0031	efyūnı	1	0,0031
duhnü'l-verd	1	0,0031	egri	1	0,0031
duhnü'n-nârdīn	1	0,0031	ehline	1	0,0031
duhnü'n-nüre	1	0,0031	ekşer	1	0,0031
duhnü'ş-şübt	1	0,0031	ekâsîrâtü'l-efrenciyye	1	0,0031
duhnü't-talk	1	0,0031	ekber	1	0,0031
duhnü't-tuhlüb	1	0,0031	ekşi	1	0,0031
düşse	1	0,0031	elbette	1	0,0031
e'azzellâhu	1	0,0031	elde	1	0,0031
ebdân	1	0,0031	el-faslü'l-evvel	1	0,0031
ebdâne	1	0,0031	elibbâ	1	0,0031
ebeveynden	1	0,0031	eliñ	1	0,0031
ebvâba	1	0,0031	elmâs	1	0,0031
ebyazü'ş-şâfi	1	0,0031	el-maḳâletü'l-ülâ	1	0,0031
eclen	1	0,0031	el-muḥtâr	1	0,0031
ecsâmı	1	0,0031	elvânâtda	1	0,0031

elvānāti'l-mu' tebereti'l-			esfiliñ	1	0,0031
efrenciyyeti'l-müsemmi	1	0,0031	eski	1	0,0031
emşalī	1	0,0031	eskil	1	0,0031
em'ālarda	1	0,0031	esnānı	1	0,0031
em'āneleri	1	0,0031	espikū	1	0,0031
emlec	1	0,0031	esrār	1	0,0031
emliġi	1	0,0031	essensīfīkāte	1	0,0031
emliķi	1	0,0031	esvedi	1	0,0031
emliķ	1	0,0031	esved-i	1	0,0031
emniyyesiyle	1	0,0031	eşribeler	1	0,0031
emrāzlara	1	0,0031	eşkarū'l-levn	1	0,0031
emrāzları	1	0,0031	eşyā	1	0,0031
emrāzü'd-dahile	1	0,0031	eşyā'-i	1	0,0031
emrāzü'd-dimāġ	1	0,0031	eşyāyı	1	0,0031
emrāzü'l-' ayn	1	0,0031	étdikleri	1	0,0031
emrāzü'l-ma' de	1	0,0031	étdim	1	0,0031
'emyāyı	1	0,0031	étdüren	1	0,0031
endeçākī	1	0,0031	eti	1	0,0031
enf	1	0,0031	etin	1	0,0031
enfās-ı	1	0,0031	etini	1	0,0031
enfe	1	0,0031	etleri	1	0,0031
enfihātü'l-erneb	1	0,0031	étmegin	1	0,0031
enf-i	1	0,0031	eţbbāsınıñ	1	0,0031
engerek yılanı	1	0,0031	eţrāfa	1	0,0031
eñsesine	1	0,0031	eţrāflarıdır	1	0,0031
eñtūle	1	0,0031	evcā' ı	1	0,0031
envā' ı	1	0,0031	evcā' ların	1	0,0031
envā' ında	1	0,0031	evrāma	1	0,0031
envā' ü'l-mütevellide	1	0,0031	evrāmāta	1	0,0031
erbāb-ı	1	0,0031	evrāmı	1	0,0031
erba' a	1	0,0031	evrāmü'l-aḡşā' i'l-		
erişdi	1	0,0031	ḡariyye	1	0,0031
erneb-i	1	0,0031	evraḡ-ı	1	0,0031
ervāḡa	1	0,0031	evḡāt-ı	1	0,0031
ervāḡları	1	0,0031	evvelā	1	0,0031
ervāḡlarıñ	1	0,0031	evvelki	1	0,0031
esātize' -i	1	0,0031	evvelkisi	1	0,0031
eşeri	1	0,0031	ey	1	0,0031
eşer-i	1	0,0031	eyledik	1	0,0031
esfil	1	0,0031	eyledüġi	1	0,0031

eylemek	1	0,0031	fikre	1	0,0031
eylemekde	1	0,0031	fil	1	0,0031
eylemekden	1	0,0031	fi'l	1	0,0031
eyleyesin	1	0,0031	fi'z-żimādāt	1	0,0031
eyleyüp	1	0,0031	fransa	1	0,0031
eyrehti	1	0,0031	fülād-ı	1	0,0031
eyyāmı	1	0,0031	fülāt	1	0,0031
ezhārāti'l-muşa' adati'l-			fuşūla	1	0,0031
efrenci	1	0,0031	fuzulātı	1	0,0031
ezrağ	1	0,0031	furağü'l-ak'ak	1	0,0031
fağm	1	0,0031	fuvāk	1	0,0031
fağm-i	1	0,0031	fuvāka	1	0,0031
fağğāğ-ı	1	0,0031	füvve'ş-şabāğın	1	0,0031
fālic	1	0,0031	gaz	1	0,0031
fāriğün	1	0,0031	ğalebesi	1	0,0031
farğ	1	0,0031	ğilzeti	1	0,0031
fārūka	1	0,0031	ğilzetından	1	0,0031
fārūğdan	1	0,0031	ğalīzeden	1	0,0031
faşlü'n-fi'l-ervāğāt	1	0,0031	ğāliye'-i	1	0,0031
fāşirāyı	1	0,0031	ğamāmü'l-ayna	1	0,0031
fatğ-ı	1	0,0031	ğamdan	1	0,0031
fāğr	1	0,0031	ğanğarīnā	1	0,0031
fağrasādiyün	1	0,0031	ğanğarīnāya	1	0,0031
fağrāsāliyūs	1	0,0031	ğanğarīnāya	1	0,0031
fağālāt-ı	1	0,0031	ğarāğarāt	1	0,0031
fağla	1	0,0031	ğarībiyye	1	0,0031
fayūrāvantūsūğdur	1	0,0031	ğasl-ı	1	0,0031
febreğroniğāya	1	0,0031	ğaşy	1	0,0031
felāfil	1	0,0031	ğecede	1	0,0031
felğamāğğün	1	0,0031	ğeceden	1	0,0031
felğamūnīlere	1	0,0031	ğeç	1	0,0031
felūrneğinūsūğdur	1	0,0031	ğegirmegi	1	0,0031
ferāğğıs	1	0,0031	ğeğelüm	1	0,0031
ferfiyūnı	1	0,0031	ğetürmekçün	1	0,0031
fesād	1	0,0031	ğeyerler	1	0,0031
fesād-ı	1	0,0031	ğıbb	1	0,0031
fesādına	1	0,0031	ğıbba	1	0,0031
fevā'id-i	1	0,0031	ğıbb-ı	1	0,0031
findiğ	1	0,0031	ğısa	1	0,0031
fızza-i	1	0,0031	ğışāve	1	0,0031

giciyige	1	0,0031	ḥabbü'l-mürver	1	0,0031
gide	1	0,0031	ḥabbü'l-müstesķin	1	0,0031
giderek	1	0,0031	ḥabbü'l-şar'	1	0,0031
giderüp	1	0,0031	ḥabbü'l-su'âlü'l-ḥarre	1	0,0031
gitdikce	1	0,0031	ḥabbü's-selâfin	1	0,0031
ğirye	1	0,0031	ḥabîşeniñ	1	0,0031
ğirüne-i şabîler	1	0,0031	ḥacer	1	0,0031
göbegindedir	1	0,0031	ḥacerü'l-cerrâhîn	1	0,0031
göñül	1	0,0031	ḥacerü'l-cerrâhiyye	1	0,0031
gördükde	1	0,0031	ḥacerü'l-kils	1	0,0031
göre	1	0,0031	ḥacerü'l-mıķnâfis	1	0,0031
görelere	1	0,0031	ḥadişe	1	0,0031
görindi	1	0,0031	ḥadis-i	1	0,0031
görmegi	1	0,0031	ḥâfizî	1	0,0031
görülmesine	1	0,0031	ḥâfidir	1	0,0031
gövdede	1	0,0031	ḥâlde	1	0,0031
göze	1	0,0031	ḥâle	1	0,0031
ğubâr-ı	1	0,0031	ḥall-i	1	0,0031
ğufrân-ı	1	0,0031	ḥallü'l-muķatṭara	1	0,0031
ğuremüre-i	1	0,0031	ḥallü'l-ḥazıķ	1	0,0031
ğurûbı	1	0,0031	ḥallü'l-verd	1	0,0031
ğurûbundan	1	0,0031	ḥallü't-ṭabî'î	1	0,0031
ğurçitâsuñ	1	0,0031	ḥalkı	1	0,0031
ğütağumeye	1	0,0031	ḥâmile	1	0,0031
guydâkimîķûsuñdur	1	0,0031	ḥamîr	1	0,0031
güydâkmîķânıñdır	1	0,0031	ḥamîre-i	1	0,0031
güydüşçimîķûsuñdur	1	0,0031	ḥamîresi	1	0,0031
güherbâ'-ı	1	0,0031	ḥammâmâ	1	0,0031
güherbâdan	1	0,0031	ḥammâmü'l-buḥâriyyede	1	0,0031
güherbâyı	1	0,0031	ḥamz	1	0,0031
güzel	1	0,0031	ḥamz	1	0,0031
güzide	1	0,0031	ḥâmza	1	0,0031
ḥabş-ı	1	0,0031	ḥamse	1	0,0031
ḥabbesin	1	0,0031	ḥanâzîre	1	0,0031
ḥabbü'l-as	1	0,0031	ḥarâret	1	0,0031
ḥabbü'l-behâr	1	0,0031	ḥarâretde	1	0,0031
ḥabbü'l-ķar'	1	0,0031	ḥarârete	1	0,0031
ḥabbü'l-helîlecât	1	0,0031	ḥarâretinde	1	0,0031
ḥabbü'l-meşâne	1	0,0031	ḥarâretine	1	0,0031
ḥabbü'l-münzic	1	0,0031	ḥarâretleri	1	0,0031

harâretlü	1	0,0031	hayâ	1	0,0031
harâr-ı	1	0,0031	hayât	1	0,0031
harbağ	1	0,0031	hayâtdır	1	0,0031
hârdır	1	0,0031	haylıñ	1	0,0031
harekât	1	0,0031	hayru'n-nâs men		
harekâtı	1	0,0031	yenfe' u'n-nâs	1	0,0031
harekât-ı	1	0,0031	hayvâna	1	0,0031
hareket	1	0,0031	hayvânât	1	0,0031
harekete	1	0,0031	hayvânâtdır	1	0,0031
hareketinden	1	0,0031	hayvândır	1	0,0031
hareket-i	1	0,0031	hayvâniyyedir	1	0,0031
hârı	1	0,0031	hayvânlarıñ	1	0,0031
hâricdedir	1	0,0031	hazîrânda	1	0,0031
hârreye	1	0,0031	hekîm	1	0,0031
hârķ	1	0,0031	helîlec	1	0,0031
hârķ-ı	1	0,0031	helîlecât	1	0,0031
hârķü'n-nâra	1	0,0031	helzûn	1	0,0031
haşalbân	1	0,0031	herbirine	1	0,0031
haşât	1	0,0031	hermes	1	0,0031
hasebiyle	1	0,0031	hermesiñdir	1	0,0031
hassü'l-hımâr	1	0,0031	hevâsa	1	0,0031
haşîşü'l-fücil	1	0,0031	hevâsü'z-zâhire	1	0,0031
hâtem-i	1	0,0031	hıltayı	1	0,0031
hatm	1	0,0031	hıltıt	1	0,0031
hâtûnlara	1	0,0031	hıltıları	1	0,0031
hâtûnlarıñ	1	0,0031	hımârü'l-arz	1	0,0031
haţab	1	0,0031	hınţadan	1	0,0031
haţt-ı istivâdır	1	0,0031	hınzîriyye	1	0,0031
havâ	1	0,0031	hıyâr	1	0,0031
havâ'-i	1	0,0031	hıyâreğ	1	0,0031
havâda	1	0,0031	hicâzdir	1	0,0031
havâdan	1	0,0031	hıffetde	1	0,0031
havâlarda	1	0,0031	hıkkeye	1	0,0031
havâları	1	0,0031	hikmet-i	1	0,0031
havâyı	1	0,0031	hilâliyye	1	0,0031
havâ-yı	1	0,0031	hindî-i	1	0,0031
havâşşına	1	0,0031	horâsandan	1	0,0031
havâşş-ı	1	0,0031	hubbâzî	1	0,0031
havâniķe	1	0,0031	hubûbât	1	0,0031
havrâya	1	0,0031	hubz	1	0,0031

ḥubzü'l-ḥaliş	1	0,0031	ḥuşşeyyetü'l-lâ'lü't-tarî	1	0,0031
ḥudûş-ı	1	0,0031	ḥuş	1	0,0031
ḥūḥ	1	0,0031	ḥuşūnete	1	0,0031
ḥulâşadan	1	0,0031	ḥuşūneti	1	0,0031
ḥulâşası	1	0,0031	ḥuşūnet-i	1	0,0031
ḥulâşât	1	0,0031	ḥût	1	0,0031
ḥulâşatü'l-erḥâm	1	0,0031	ḥuzāme	1	0,0031
ḥulâşatü'l-lü' lü'	1	0,0031	ḥuzzāk	1	0,0031
ḥulâşâti'l-mücerrebeti	1	0,0031	ḥuzzāklarınıñ	1	0,0031
ḥulâşatü'l-mercân	1	0,0031	ḥükemâsınıñ	1	0,0031
ḥulâşatü'l-vebâ	1	0,0031	hüzäle	1	0,0031
ḥulâşa'ü'r-recâ	1	0,0031	‘inebü'l-kelb	1	0,0031
ḥulâşaya	1	0,0031	‘ırku'n-nisāya	1	0,0031
ḥulbūbi	1	0,0031	ısfahānî	1	0,0031
ḥulbūbü's-sükkerî	1	0,0031	‘iseviyye	1	0,0031
ḥuluvvü't-ta' am	1	0,0031	ışıcağdan	1	0,0031
ḥummâz-ı	1	0,0031	ısladasın	1	0,0031
ḥummeyādü'd-dıkk	1	0,0031	ıslâh-ı	1	0,0031
ḥummeyâtı	1	0,0031	ıskâtdan	1	0,0031
ḥuşyeteynü'l-eyâyil	1	0,0031	ıtlâk	1	0,0031
ḥummeyâtü'l-hâriye	1	0,0031	ıtrifil-i	1	0,0031
ḥummeyâtü'l-			ibrâ	1	0,0031
müteṭâvileden	1	0,0031	icâb	1	0,0031
ḥummeyâtü'r-rediyyeniñ	1	0,0031	icmâlen	1	0,0031
ḥummeyâtü'l-			içi	1	0,0031
şafreviyyeye	1	0,0031	içinde	1	0,0031
ḥummeyâtü'l-vebâ'ıyye	1	0,0031	içmek	1	0,0031
ḥumret	1	0,0031	içseler	1	0,0031
ḥumrete	1	0,0031	içüreler	1	0,0031
ḥumretü'l-‘ayna	1	0,0031	idrârı	1	0,0031
ḥumûzâtı	1	0,0031	idrârın	1	0,0031
ḥunnâka	1	0,0031	ifnâ	1	0,0031
ḥurf	1	0,0031	ifrâṭla	1	0,0031
ḥurf	1	0,0031	ihtimâm	1	0,0031
ḥurû'	1	0,0031	ihtirâk-ı	1	0,0031
ḥurû'-ı	1	0,0031	iḥtiyâcı	1	0,0031
ḥuşşiyel-muḥriğ	1	0,0031	iḥtilât	1	0,0031
ḥuşşiyeteyn	1	0,0031	iḥtibâsdır	1	0,0031
ḥuşşiyetü'd-dîğ	1	0,0031	ikidir	1	0,0031
ḥuşşeyetü'l-ḥimârü'l-tarî	1	0,0031	ikinci	1	0,0031

iki yüz	1	0,0031	inḥitātđır	1	0,0031
iklāl	1	0,0031	insāniñ	1	0,0031
iḳlīmleriñ	1	0,0031	insān-ı	1	0,0031
iḳsīr	1	0,0031	intihādır	1	0,0031
iḳsīr-i	1	0,0031	iriñlendirir	1	0,0031
iḳsīrū'l-cāmi'	1	0,0031	işbāğāt	1	0,0031
iḳsīrū'l-cerrāhđır	1	0,0031	isfidāc-ı	1	0,0031
iḳsīrū'l-erḥām	1	0,0031	ishāliñ	1	0,0031
iḳsīrū'l-ḥāşşa	1	0,0031	ishālū'd-dem	1	0,0031
iḳsīrū'l-ḥacerū'l-			islām	1	0,0031
mūkerrem	1	0,0031	ismine	1	0,0031
iḳsīrū'l-ḥayātū'l-maṭyūl	1	0,0031	ismīrniyūn	1	0,0031
iḳsīrū'l-kāfūr	1	0,0031	ispānya	1	0,0031
iḳsīrū'l-kilyeteyn	1	0,0031	isrine-i	1	0,0031
iḳsīrū'l-muḳavvī	1	0,0031	issi	1	0,0031
iḳsīrū'l-şar'	1	0,0031	issidir	1	0,0031
iḳsīrū'l-şūm	1	0,0031	isti' māl-ı	1	0,0031
iḳsīrū'l-ütrüc	1	0,0031	istifrāğ-ı	1	0,0031
iḳsīrū'l-vebā	1	0,0031	istinzāl	1	0,0031
iḳsīrū'n-nāḳihe	1	0,0031	istiḥrāc-ı	1	0,0031
iḳtidārehum	1	0,0031	istiskā'-i	1	0,0031
iḳtizası	1	0,0031	istiskāniñ	1	0,0031
ilāc	1	0,0031	işāret	1	0,0031
ilāhiye	1	0,0031	iştigāli	1	0,0031
iledir	1	0,0031	i' timād	1	0,0031
iligi	1	0,0031	i' tidāle	1	0,0031
illeti	1	0,0031	i' tidālden	1	0,0031
ilḥāḳ	1	0,0031	i'ttişāfına	1	0,0031
ilkü'l-butm	1	0,0031	i'zām-ı	1	0,0031
illetleriñ	1	0,0031	jāle	1	0,0031
ilmiyyātını	1	0,0031	kābilī	1	0,0031
ilm-i	1	0,0031	kābilī-i	1	0,0031
imdi	1	0,0031	ḳable'l-cimā'	1	0,0031
imtilā	1	0,0031	ḳable'n-nevbete	1	0,0031
imtilāyı	1	0,0031	kābūsa	1	0,0031
in' aş	1	0,0031	ḳadarı	1	0,0031
inbīḳū'l-ḥayyeye	1	0,0031	ḳafāsm	1	0,0031
ince	1	0,0031	ḳafrū'l-yehūd	1	0,0031
indinde	1	0,0031	kāfūr-ı	1	0,0031
indirüp	1	0,0031	ḳahve	1	0,0031

ka'k-i	1	0,0031	ķarnü'l-iyyel-i	1	0,0031
ķā'imdir	1	0,0031	ķarķa	1	0,0031
kā'in	1	0,0031	ķarpuz	1	0,0031
ķala	1	0,0031	ķaryūküşüne	1	0,0031
ķalgamāgügün	1	0,0031	ķaşırları	1	0,0031
ķalan	1	0,0031	ķaştarānī	1	0,0031
ķalbi'l-iyyel	1	0,0031	kāşif	1	0,0031
ķalbiyeniñ	1	0,0031	ķata	1	0,0031
ķāle'l-buķrāt	1	0,0031	ķātı'dır	1	0,0031
ķalkādīs	1	0,0031	ķātile	1	0,0031
kāmildir	1	0,0031	ķātileyi	1	0,0031
kāmil-i	1	0,0031	ķātlīķün	1	0,0031
ķānışatü'd-dücāc	1	0,0031	ķatmer ķatmer	1	0,0031
ķanķarıla	1	0,0031	ķatresi	1	0,0031
ķanķaryün-ı	1	0,0031	ķavīde	1	0,0031
ķankı	1	0,0031	ķavīdir	1	0,0031
ķānün	1	0,0031	ķaviyyeyi	1	0,0031
ķānün-ı	1	0,0031	ķaviyyü'r-rāyiha	1	0,0031
ķapanmaķ	1	0,0031	ķavırlmış	1	0,0031
ķapaķda	1	0,0031	ķavun	1	0,0031
ķāpiķāle	1	0,0031	ķay'ü'd-demm	1	0,0031
ķarģa şābūnı	1	0,0031	ķayşūrī	1	0,0031
ķarabāş	1	0,0031	ķaynadalar	1	0,0031
ķaranfilī	1	0,0031	kebāre	1	0,0031
ķaranfilü'l-bostānī	1	0,0031	kebedīn	1	0,0031
ķarāniyā	1	0,0031	kebedü'l-baķar	1	0,0031
ķarāh	1	0,0031	kebedü'l-icl	1	0,0031
ķar'a	1	0,0031	kebedü'z-zı'b	1	0,0031
ķar'a-i	1	0,0031	kebīre	1	0,0031
ķar'ayı	1	0,0031	kebīr-i	1	0,0031
kārdūsānuķ	1	0,0031	keçi	1	0,0031
kārdūsāntü	1	0,0031	keçi sedefi	1	0,0031
ķarga düveleginiñ	1	0,0031	keklik	1	0,0031
ķarınca	1	0,0031	kel	1	0,0031
ķarış	1	0,0031	kelām	1	0,0031
ķarışdırup	1	0,0031	kelef	1	0,0031
ķarībdir	1	0,0031	kemāl	1	0,0031
ķarīmū	1	0,0031	kemālinde	1	0,0031
ķarīştī	1	0,0031	kemiklerde	1	0,0031
ķarında	1	0,0031	kemiklerin	1	0,0031

kendir-i	1	0,0031	ķıřrũ' l-beyż	1	0,0031
kerāş	1	0,0031	ķıřrũ' l-cevz	1	0,0031
keşāfet	1	0,0031	ķıřrũ' l-nārenc	1	0,0031
kesb-i	1	0,0031	ķıvāmından	1	0,0031
kesdüresin	1	0,0031	ķızarıncā	1	0,0031
keşīfdir	1	0,0031	kibrīti	1	0,0031
kesīr	1	0,0031	kibrītiyye	1	0,0031
keşīr	1	0,0031	kibrītiyyeti	1	0,0031
keşiretü' l-marāza	1	0,0031	kibrītü' l-aşfer	1	0,0031
keşīr-i	1	0,0031	kibrītü' l-antimūniye	1	0,0031
keşīrũ' l-isti' mālđir	1	0,0031	kibrītü' l-cerrāh	1	0,0031
kesr	1	0,0031	kibrītü' l-feylesũf	1	0,0031
kesri	1	0,0031	kibrītü' l-mürekkeb	1	0,0031
kesr-i	1	0,0031	kibrītü' l-sādec	1	0,0031
kesrũ' l-izām	1	0,0031	kibrītü' l-yākũti	1	0,0031
kestāne	1	0,0031	kil-i	1	0,0031
kesũp	1	0,0031	kilyedir	1	0,0031
kevākib-i	1	0,0031	kilyeteyn	1	0,0031
keyfiyāt-ı	1	0,0031	kilyeyi	1	0,0031
keyfiyyet-i	1	0,0031	kimesne	1	0,0031
keylũs	1	0,0031	kimesneye	1	0,0031
keymũs	1	0,0031	kimnũn	1	0,0031
ķıřşā' -ı	1	0,0031	kimyon	1	0,0031
ķıřşāyũ' l-ħımārı	1	0,0031	kirām	1	0,0031
ķıldım	1	0,0031	kireç	1	0,0031
ķıldık	1	0,0031	kireçi	1	0,0031
ķılup	1	0,0031	kiremidleri	1	0,0031
kīmnũn	1	0,0031	kitābı	1	0,0031
kīmnũn-ı	1	0,0031	kitābıñ	1	0,0031
kīmyā	1	0,0031	koç	1	0,0031
ķınaķına	1	0,0031	ķokmaķ	1	0,0031
ķīnaķīna	1	0,0031	ķonılsa	1	0,0031
ķīnaķīnayı	1	0,0031	ķoħusın	1	0,0031
ķınye	1	0,0031	ķoşantīniyye	1	0,0031
ķırılmasına	1	0,0031	ķoyuldur	1	0,0031
ķırımũrũ' t-tartır	1	0,0031	ķũbā-i	1	0,0031
ķırımũrũ' t-tartır	1	0,0031	ķũbāya	1	0,0031
ķırıřtāle	1	0,0031	ķudus	1	0,0031
ķırũne-i	1	0,0031	kũfi	1	0,0031
ķıřr	1	0,0031	kuħl-ı	1	0,0031

kulakda	1	0,0031	laḥmü'l-esed	1	0,0031
kulak gürüldüsine	1	0,0031	laḫvaya	1	0,0031
kulüb-ı	1	0,0031	lâkin	1	0,0031
kûlunc-ı	1	0,0031	lâ-nazîr-la	1	0,0031
ķum	1	0,0031	lâpâtiyüs	1	0,0031
ķum-ı	1	0,0031	lâte-şulfür	1	0,0031
ķümû	1	0,0031	laṭîf	1	0,0031
kunûzu ḫayâti'l-insân			lâ-yua' d	1	0,0031
kânun-ı eṭṭibbâ'-ı			lâzım	1	0,0031
feylesüfân	1	0,0031	lebenü'l-ḫımâr	1	0,0031
ķurdcağızlar	1	0,0031	lebrâklisüs	1	0,0031
ķurdımânâ	1	0,0031	les' i-ḫayye	1	0,0031
ķurdları	1	0,0031	letârgüs	1	0,0031
kurretü'l- ^c ayn	1	0,0031	leṭâfetde	1	0,0031
ķurṭum	1	0,0031	levnin	1	0,0031
ķurûḫa	1	0,0031	levniñ	1	0,0031
ķurûḫâta	1	0,0031	levninden	1	0,0031
ķurûḫı	1	0,0031	levnü'l-cerrâḫ	1	0,0031
ķurûḫ-u	1	0,0031	levnü'l-çukâlikâ	1	0,0031
ķurûḫu's-ṣedî	1	0,0031	levnü'l-esnân	1	0,0031
ķurûḫü'd-dâḫiliye	1	0,0031	levnü'l-ķulüb	1	0,0031
ķurûḫü'l-ḫummeytü'l-			levnü'l-ma' de	1	0,0031
müte' affiniyyeye	1	0,0031	levnü'l-mercân	1	0,0031
ķuşdurur	1	0,0031	levnü'l-ṭartîr	1	0,0031
ķüşķüm	1	0,0031	leyl	1	0,0031
ķuskûṭa	1	0,0031	lezîz	1	0,0031
ķuvâlarıñ	1	0,0031	lezîzü't-ṭa' am	1	0,0031
ķuvâyı	1	0,0031	lezice'-i	1	0,0031
ķuvvâ	1	0,0031	leziceye	1	0,0031
ķuvveti	1	0,0031	liġüşṭiķün	1	0,0031
ķuvvetleri	1	0,0031	liķvidâ	1	0,0031
ķuyruġından	1	0,0031	lînet	1	0,0031
küdûreti	1	0,0031	libâs-ı	1	0,0031
külâya	1	0,0031	likin	1	0,0031
kütüb-i	1	0,0031	linyünefrîṭiķü	1	0,0031
la' den	1	0,0031	lipaṭrüpüṭriyüs	1	0,0031
lâjiverdi	1	0,0031	lisân	1	0,0031
laḫmına	1	0,0031	lisânü'l- ^c aşâfîr	1	0,0031
laḫmi	1	0,0031	lodâne-i	1	0,0031
laḫmiyye	1	0,0031	lu' âb	1	0,0031

lūfū'l-ḥayye	1	0,0031	maḥlūlde	1	0,0031
ūndarātsetā	1	0,0031	maḥlūle	1	0,0031
lūbāb	1	0,0031	maḥmūd	1	0,0031
lūbābü'l-ḥubzü'l-ḥāşş	1	0,0031	maḥmūde'-i	1	0,0031
lūbb-i	1	0,0031	maḥrūqdan	1	0,0031
lūbbü'l-şanavber	1	0,0031	maḥtüm-ı	1	0,0031
lūbbü'l-ḥubzü'l-ebyaz	1	0,0031	maḥv	1	0,0031
lūbenü'l-ḥubz	1	0,0031	mā'ı	1	0,0031
lūbenü'l-māğz	1	0,0031	mā'ı'd-dārçinü'l-maşrū'	1	0,0031
lūbenü'l-zāc	1	0,0031	mā'ı'd-derdār	1	0,0031
lū' lū'-i	1	0,0031	mā'ı'd-dīdān	1	0,0031
lūk-i	1	0,0031	mā'ı'd-duḥān	1	0,0031
lūsseye	1	0,0031	mā'il	1	0,0031
mā' adā	1	0,0031	mā'ı'l-afsentin	1	0,0031
ma' ādinde	1	0,0031	mā'ı'l-ak' ak'	1	0,0031
ma' ādini	1	0,0031	mā'ı'l-ağrımüniyā	1	0,0031
ma' ādin-i	1	0,0031	mā'ı'l-bādzehriyye	1	0,0031
ma' ānisin	1	0,0031	mā'ı'l-batḫīḥ	1	0,0031
mācesterāle	1	0,0031	mā'ı'l-belesān	1	0,0031
ma' cūnāti'l-mücerrebeti'l-			mā'ı'l-beyz	1	0,0031
efrenciyye	1	0,0031	mā'ı'l-cildüniyā	1	0,0031
ma' cūnü'l-bevāsır	1	0,0031	mā'ı'l-cübn	1	0,0031
ma' cūnü'l-fāşirā	1	0,0031	mā'ı'l-efrenciyān	1	0,0031
ma' cūnü'l-fuvāk	1	0,0031	mā'ı'l-evpaḫālmikūs	1	0,0031
ma' cūnü'l-müstesḫin	1	0,0031	mā'ı'l-fāvāniyā	1	0,0031
ma' cūnü'l-şudā'	1	0,0031	mā'ı'l-felāsife	1	0,0031
ma' dedir	1	0,0031	mā'ı'l-fütenc	1	0,0031
ma' de-i	1	0,0031	mā'ı'l-fuve'l-aḫrīḫi	1	0,0031
ma' den	1	0,0031	mā'ı'l-ḥayat	1	0,0031
ma' denī-i	1	0,0031	mā'ı'l-ḥillāl	1	0,0031
ma' deniyyāt	1	0,0031	mā'ı'l-hindibā	1	0,0031
ma' deniyyātın	1	0,0031	mā'ı'l-ḥubz	1	0,0031
ma' desine	1	0,0031	mā'ı'l-ḫlāmūr	1	0,0031
māddeleri	1	0,0031	mā'ı'l-istiskā	1	0,0031
maddetü'l-ḥayāt	1	0,0031	mā'ı'l-ḫar'	1	0,0031
maderü'l-bevldir	1	0,0031	mā'ı'l-ḫaştarān	1	0,0031
mağsül-i	1	0,0031	mā'ı'l-ḫātil	1	0,0031
maḥalde	1	0,0031	mā'ı'l-kebed	1	0,0031
maḥallinde	1	0,0031	mā'ı'l-kemāfiḫūs	1	0,0031
māh-ı	1	0,0031	mā'ı'l-kerāş	1	0,0031

mā'ī'l-ḳulübü'l-bāride	1	0,0031	ma' küse	1	0,0031
mā'ī'l-laḥmü'l-hār	1	0,0031	mālik	1	0,0031
mā'ī'l-lisānū'l-mā's	1	0,0031	māliḥe	1	0,0031
mā'ī'l-lisānū'l-muḳaṭṭar	1	0,0031	ma' lūm	1	0,0031
mā'ī'l-lisānū'l-ḥamel	1	0,0031	ma' lūmdur	1	0,0031
mā'ī'l-maṣṭakī	1	0,0031	ma' lūmiyyeye	1	0,0031
mā'ī'l-merāḳī	1	0,0031	mānyāya	1	0,0031
mā'ī'l-merzencüş	1	0,0031	marāza	1	0,0031
mā'ī'l-muḳay	1	0,0031	marāzı	1	0,0031
mā'ī'l-müfettiḥ	1	0,0031	mārtinürüländüsüñdur	1	0,0031
mā'ī'l-müşehḥin	1	0,0031	ma' rifede	1	0,0031
mā'ī'l-müsteskī	1	0,0031	ma' rifeye	1	0,0031
mā'ī'l-müsteskīn	1	0,0031	ma' rüfdur	1	0,0031
mā'ī'l-nilüfer	1	0,0031	ma' rüfede	1	0,0031
mā'ī'l-pādzehr	1	0,0031	mārül	1	0,0031
mā'ī'l-raḥm	1	0,0031	mā's	1	0,0031
mā'ī'l-rāziyānec	1	0,0031	ma' sūmlarda	1	0,0031
mā'ī'l-şāfī	1	0,0031	ma' sūmlarıñ	1	0,0031
mā'ī'l-sebīl	1	0,0031	maṭbūḥātla	1	0,0031
mā'ī'l-sezab	1	0,0031	maṭrislūvābik	1	0,0031
mā'ī'l-seḥī	1	0,0031	mā'ü'd-duḥān	1	0,0031
mā'ī'l-şāḥterenc	1	0,0031	mā'ü'l-bersiyāvşan	1	0,0031
mā'ī'l-ṭarfā	1	0,0031	mā'ü'l-encibār	1	0,0031
ma'ī'l-tiryāḳü'l-kāfūrī	1	0,0031	mā'ü'l-fāvāniyā	1	0,0031
mā'ī'l-tiryāḳü'l-re's	1	0,0031	mā'ü'l-hamel	1	0,0031
mā'ī'l-ṭuḥlüb	1	0,0031	mā'ü'l-ḥass	1	0,0031
mā'ī'l-ütrüc	1	0,0031	mā'ü'l-ḥummāz	1	0,0031
mā'ilü'r-raḳabe	1	0,0031	mā'ü'l-ḳulübü'l-ḥārre	1	0,0031
mā'ilü'r-raḳabeye	1	0,0031	mā'ü'l-kilyeteyn	1	0,0031
mā'ilü'r-reḥş	1	0,0031	mā'ü'l-ma' de	1	0,0031
mā'ī'l-zūfā	1	0,0031	mā'ü'l-mu' arriḳ	1	0,0031
maḳāle	1	0,0031	mā'ü'l-müferriḥ	1	0,0031
makāletü'l-ülā	1	0,0031	mā'ü'l-müfettiḥ	1	0,0031
maḳāletü's-şānī	1	0,0031	mā'ü'l-nevmü'l-		
maḳtül	1	0,0031	mükeyyef	1	0,0031
maḳtül-ı	1	0,0031	mā'ü'l-nevre	1	0,0031
ma' ḳūd	1	0,0031	mā'ü'l-nıḳris	1	0,0031
ma' ḳüde	1	0,0031	ma'ü'l-re's	1	0,0031
mā'külāt	1	0,0031	mā'ü'l-şebb	1	0,0031
maḳülesidir	1	0,0031	mā'ü'l-tıḥāl	1	0,0031

mā'ü'l-tiryāk	1	0,0031	merhemü'l-ḥavāriyyūn	1	0,0031
mā'ü'l-tiryākü'l-kāfurī	1	0,0031	merhemü'l-uştürmâçikūn	1	0,0031
mā'ü'l-tuḥlüb	1	0,0031	merhemü'l-verd	1	0,0031
mā'ü't-tuffāḥ	1	0,0031	merhemü'n-nāfi'	1	0,0031
mā'ü'l-zāc	1	0,0031	merhemü'n-nevre-i	1	0,0031
māyü'kel	1	0,0031	merhemü'n-nevvim	1	0,0031
māyüşrebdır	1	0,0031	merhemü't-tıḥāl	1	0,0031
mazerencüş	1	0,0031	merhemü'z-zaḥil	1	0,0031
māzeryūn-ı	1	0,0031	merrārā	1	0,0031
maẓhar	1	0,0031	merreye	1	0,0031
māzīde	1	0,0031	mersūbdan	1	0,0031
mebdeuḥa	1	0,0031	merkaşı	1	0,0031
medīne	1	0,0031	merkaşışayı	1	0,0031
meflūcın	1	0,0031	merkaş-ı	1	0,0031
mekke	1	0,0031	mesā'il-i	1	0,0031
mektūmiyye	1	0,0031	meşānetü'l-insān	1	0,0031
melik	1	0,0031	meşāniyeyi	1	0,0031
melsū'a	1	0,0031	meşķüb	1	0,0031
memede	1	0,0031	meşķüb-ı	1	0,0031
menīden	1	0,0031	meşķübü'l-hāme	1	0,0031
menīyi	1	0,0031	mesmūm	1	0,0031
merāresi	1	0,0031	mesmūmyānī	1	0,0031
merāretü'l-mağz	1	0,0031	meshūkuñ	1	0,0031
merāretü'r-cedī	1	0,0031	meşāyiḥ	1	0,0031
merākı	1	0,0031	meşāyiḥiñ	1	0,0031
merākü'l-ferārīḥ	1	0,0031	meşḥūr	1	0,0031
mercāneyn	1	0,0031	meşḥūrdur	1	0,0031
mercānı	1	0,0031	meşrūb	1	0,0031
mercānü'l-güherbārī	1	0,0031	meşrūbāt	1	0,0031
mercānü'l-müdrir	1	0,0031	mevşūf	1	0,0031
mercānü'l-ḥulv	1	0,0031	mevz	1	0,0031
merhemāt	1	0,0031	mezmūm	1	0,0031
merhemü's-şābūn	1	0,0031	mezvebden	1	0,0031
merhemü'd-dīdān	1	0,0031	mışkaldan	1	0,0031
merhemü'd-duḥān	1	0,0031	mıķnāḥıs	1	0,0031
merhemü'l-bevāsır	1	0,0031	milḥü'l-aḥḍar	1	0,0031
merhemü'l-cereb	1	0,0031	milḥü'l-acıb	1	0,0031
merhemü'l-kebed	1	0,0031	milḥü'l-tiryāk	1	0,0031
merhemü'l-ḥanāzır	1	0,0031	milḥü'l-tartır	1	0,0031
merhemü'l-ḥanzal	1	0,0031	milḥü'l-üsürüb	1	0,0031

milhü'z-zahil	1	0,0031	murâdımız	1	0,0031
milhü'r-rehc	1	0,0031	musahhindir	1	0,0031
milhü'z-zâc	1	0,0031	muqaddime'-i	1	0,0031
mine'l-envâ'ü'l-			muqatırları	1	0,0031
muhtelifê	1	0,0031	muıavvel	1	0,0031
mine'l-ma' de	1	0,0031	muıavvîdir	1	0,0031
minvâl	1	0,0031	muıtezâsınca	1	0,0031
mirrîh	1	0,0031	mübdâ'dır	1	0,0031
miskden	1	0,0031	mübdâ'ı	1	0,0031
misketü'l-mâsî	1	0,0031	mübeddel	1	0,0031
miskü'l-edfer	1	0,0031	müberrağır	1	0,0031
mîşkâl	1	0,0031	müberred	1	0,0031
miyâhâti'l-muıatıtırât-i	1	0,0031	mübtedilere	1	0,0031
miyâhât-ı	1	0,0031	mücerreb	1	0,0031
mizâciñ	1	0,0031	mücerred	1	0,0031
mîzân	1	0,0031	mücevvis	1	0,0031
muıa' addan	1	0,0031	müdvemetiyle	1	0,0031
muıa' ad-ı	1	0,0031	müdebberi	1	0,0031
mu'âdildir	1	0,0031	müferrihât-ı	1	0,0031
mu'âdilidir	1	0,0031	müfettiğdir	1	0,0031
mu'âlecât-ı	1	0,0031	müfred	1	0,0031
mu' alece	1	0,0031	müfredâtıñ	1	0,0031
mu' aııis	1	0,0031	müfreddir	1	0,0031
mu' teberîdir	1	0,0031	müfriğâ	1	0,0031
mu' teberlerinden	1	0,0031	müfriğâdır	1	0,0031
mu' tedillerin	1	0,0031	mühim	1	0,0031
mu' tedil-i	1	0,0031	mükellesi	1	0,0031
mu' tedilü't-ıñ	1	0,0031	mükevvenâtdan	1	0,0031
muhîğdir	1	0,0031	mükeyyef	1	0,0031
mukellesât	1	0,0031	mülâzemetiyle	1	0,0031
munzıcdır	1	0,0031	müleyyin	1	0,0031
muıadderât-ı	1	0,0031	mülûhâti'l-kimyâviyye	1	0,0031
muıâfazâ	1	0,0031	mülûhâtları	1	0,0031
muıhallil	1	0,0031	münâfi'	1	0,0031
muıammere	1	0,0031	münâsibe	1	0,0031
muıammerü'l-levn	1	0,0031	münevvim	1	0,0031
muızır	1	0,0031	münfağ	1	0,0031
muıtâcıdır	1	0,0031	münferiğüs	1	0,0031
muıtârımızdır	1	0,0031	münhağim	1	0,0031
murabbâsı	1	0,0031	müntiniyyeye	1	0,0031

müratṭebe	1	0,0031	nażc	1	0,0031
mürdesencân	1	0,0031	nażc-ı	1	0,0031
mürdesencâr	1	0,0031	nâzenîni	1	0,0031
mürdesenc-i	1	0,0031	nâzîrdir	1	0,0031
mürdeseng	1	0,0031	nażm	1	0,0031
mürdesengi	1	0,0031	nâzilesine	1	0,0031
mürdüçük	1	0,0031	nebâtât	1	0,0031
mürekkebâtıñ	1	0,0031	nebâtâtıñ	1	0,0031
mürr	1	0,0031	nebâtı	1	0,0031
mürverî	1	0,0031	necâr-ı	1	0,0031
müşellesü'l-mu' arriķ	1	0,0031	neccâriyyede	1	0,0031
müşilâtdan	1	0,0031	nedâda	1	0,0031
müşile	1	0,0031	nef' i	1	0,0031
müştehsen	1	0,0031	nef' ine	1	0,0031
müşâbehet	1	0,0031	nefes	1	0,0031
müşâbeheti	1	0,0031	nefsaniyedir	1	0,0031
müşâhede'-i	1	0,0031	nefsü'd-dem	1	0,0031
müşteğal	1	0,0031	neft	1	0,0031
müşterîyi	1	0,0031	nehârı	1	0,0031
müte' aķıb	1	0,0031	nehş-i	1	0,0031
müteṭâvile-i	1	0,0031	nemâm	1	0,0031
mütevellidât	1	0,0031	nemâsı	1	0,0031
müzmine	1	0,0031	nemçe	1	0,0031
müzminiyye	1	0,0031	nemgîz	1	0,0031
mûhiş	1	0,0031	neml-i	1	0,0031
mûmiyâ'-ı	1	0,0031	nepente	1	0,0031
mûseviyye	1	0,0031	neşâ	1	0,0031
nabż	1	0,0031	neş' eyi	1	0,0031
nafaķalanur	1	0,0031	nevbet	1	0,0031
nâm	1	0,0031	nevbetde	1	0,0031
nâķışü'l- aķl	1	0,0031	nevbetden	1	0,0031
nâķihlere	1	0,0031	nev' indir	1	0,0031
nârdînü'l-aķlîṭi	1	0,0031	nev' ine	1	0,0031
nârenci	1	0,0031	nev' iyye	1	0,0031
nârenciñ	1	0,0031	nevm-i	1	0,0031
nârın	1	0,0031	nevre-i	1	0,0031
nârü'l-hizâne	1	0,0031	nevyü'l-hüh	1	0,0031
nâşürh	1	0,0031	nevyü'l-ķarâşiyâ	1	0,0031
nâşî	1	0,0031	nezfü'd-dem	1	0,0031
nazar	1	0,0031	nezfü'd-demü'l-bevâsîr	1	0,0031

nımbırşıit	1	0,0031	pādzehri	1	0,0031
nizām	1	0,0031	pādzehrü'l-ma' denī	1	0,0031
nīsān-ı	1	0,0031	pānāce-i	1	0,0031
nisbet	1	0,0031	pāreleri	1	0,0031
nisyānı	1	0,0031	pārelerin	1	0,0031
nohūd	1	0,0031	parmaqlarınıñ	1	0,0031
nu' mān	1	0,0031	paṭrüyānūsıñdur	1	0,0031
nuḡā' dır	1	0,0031	paṭūrāle	1	0,0031
nuḡā' ı	1	0,0031	pek	1	0,0031
nuḡūd-ı	1	0,0031	pekligine	1	0,0031
nüşāre-i	1	0,0031	penpe	1	0,0031
nüşāresi	1	0,0031	penbe'-i	1	0,0031
nüzül-i	1	0,0031	perdesine	1	0,0031
nūstere	1	0,0031	pes	1	0,0031
nūşādır	1	0,0031	peydā	1	0,0031
olduğımız	1	0,0031	pıraşa	1	0,0031
olanlar	1	0,0031	pişmiş	1	0,0031
olduğımdan	1	0,0031	pişüresin	1	0,0031
olduğlarından	1	0,0031	pūlikarıştūn	1	0,0031
olmak	1	0,0031	pūlikarıştūsıñdur	1	0,0031
olması	1	0,0031	pūlmūnāriyā	1	0,0031
olmasıyladır	1	0,0031	pūpūliyūn	1	0,0031
olmayanı	1	0,0031	pūşide	1	0,0031
olsun	1	0,0031	pūṭede	1	0,0031
oluna	1	0,0031	puṭrūsāliyūs	1	0,0031
olunur	1	0,0031	pūr-şevk	1	0,0031
oñulmaz	1	0,0031	pūryā-yı	1	0,0031
ostiğole	1	0,0031	rabbāni	1	0,0031
ot	1	0,0031	rābi' adan	1	0,0031
otu	1	0,0031	rāciyye	1	0,0031
otuzar	1	0,0031	rāğūle-i	1	0,0031
ölmiş	1	0,0031	rāmek	1	0,0031
‘ömer e’t-ṭabīb-			rāsuḡt	1	0,0031
bin sinān	1	0,0031	rāvendi	1	0,0031
‘ömr-i	1	0,0031	rāyiḡasından	1	0,0031
ördek	1	0,0031	raḡmetelli'l-‘alemīn	1	0,0031
öyle	1	0,0031	raşāşatū'l-antimūniyye	1	0,0031
özüne	1	0,0031	raşāşatū'l-antimūnū'l-		
pādişāh-ı	1	0,0031	ḡadīdī	1	0,0031
pādzehrdir	1	0,0031	raşāşatū'r-rehc	1	0,0031

rebv	1	0,0031	rūhū'l-ilkü'l-butm	1	0,0031
rechr̄ac	1	0,0031	rūhū'l-lü' lü'	1	0,0031
redd	1	0,0031	rūhū'l-mercān	1	0,0031
redī'	1	0,0031	rūhū'l-müstesķīn	1	0,0031
rediyye	1	0,0031	rūhū'l-tiryāk	1	0,0031
rediyye'-i	1	0,0031	rūhū'l-üsrüb	1	0,0031
rediyye-i	1	0,0031	rūhū'n-nevre	1	0,0031
rediyyeyi	1	0,0031	rūhū'r-re's	1	0,0031
rehc-i	1	0,0031	rūhū'ş-şar'	1	0,0031
re'īsiyeye	1	0,0031	rūhū't-tartīr	1	0,0031
remādū'l-muħriķ	1	0,0031	rūhū't-tiryākū'l-kāfurī	1	0,0031
remādū'l-ħārre	1	0,0031	rūhū't-tuffaħ	1	0,0031
remādū'l-ħaṭab	1	0,0031	rūptūrās	1	0,0031
remed	1	0,0031	rusl	1	0,0031
remede	1	0,0031	ruṭūbetiñ	1	0,0031
remmād	1	0,0031	rūsūbı	1	0,0031
remmādū'l-germ	1	0,0031	sā' atten	1	0,0031
remmādū'l-ħārre	1	0,0031	sābıķa	1	0,0031
renginde	1	0,0031	şābīleriñ	1	0,0031
re's-i	1	0,0031	şābūnı	1	0,0031
reşād	1	0,0031	şābūr	1	0,0031
retme	1	0,0031	şaçı	1	0,0031
reyħāndan	1	0,0031	sāde	1	0,0031
ribāṭ	1	0,0031	şā' d-ı	1	0,0031
riyāħlar	1	0,0031	şā' dü'l-ħall	1	0,0031
riyāħları	1	0,0031	şā' dü'l-ħamr	1	0,0031
riyāħlarıñ	1	0,0031	şā' dü'ş-şarābla	1	0,0031
riyāħ-ı	1	0,0031	sa' fe	1	0,0031
riyyede	1	0,0031	sa' feye	1	0,0031
riyyeniñ	1	0,0031	şāfīniñ	1	0,0031
rub'ı	1	0,0031	şafrādan	1	0,0031
rummān	1	0,0031	şafrā-yı	1	0,0031
rūm	1	0,0031	şafrāvī	1	0,0031
rūħāniyyāt	1	0,0031	şafrāviyye	1	0,0031
rūħla	1	0,0031	şağır	1	0,0031
rūhū'l-afsentīn	1	0,0031	şaħāif-i	1	0,0031
rūhū'l-anīsūn	1	0,0031	saħc-ı	1	0,0031
rūhū'l- arākī	1	0,0031	şaħīfe	1	0,0031
rūhū'l-bārūd	1	0,0031	şaħīfesi	1	0,0031
rūhū'l-ħadīd	1	0,0031	şaħīfe'-i	1	0,0031

şahîhîñ	1	0,0031	seheri	1	0,0031
saķanġūr	1	0,0031	sekizdir	1	0,0031
şakınalar	1	0,0031	sekteyi	1	0,0031
şakız	1	0,0031	şelc	1	0,0031
şakızı	1	0,0031	selesü'l-bevl	1	0,0031
şakl	1	0,0031	selikün	1	0,0031
saķmüniyâyı	1	0,0031	selmeni	1	0,0031
şalâbetin	1	0,0031	semen	1	0,0031
şalâbetlerin	1	0,0031	şemeretü'l-ġâr	1	0,0031
şalâbetlü	1	0,0031	şemerretü'd-derdâr	1	0,0031
şalâbet-i	1	0,0031	semiz ot	1	0,0031
şaldıķda	1	0,0031	semiz kabaķ	1	0,0031
sâlebiye	1	0,0031	semm-i	1	0,0031
sâlîl	1	0,0031	semüme	1	0,0031
sâlîle	1	0,0031	semümi	1	0,0031
şalişân	1	0,0031	semümüyyeye	1	0,0031
sâliyüs	1	0,0031	semüm-i	1	0,0031
şallallahu 'aleyhi			seretânı	1	0,0031
ve's sellem	1	0,0031	serîc	1	0,0031
şâlpurünîlâ	1	0,0031	sermâyeyi	1	0,0031
şamîm	1	0,0031	serpelyü	1	0,0031
şamîme	1	0,0031	serretü's-saķanķur	1	0,0031
şâmin	1	0,0031	sevâd-ı	1	0,0031
şan' ata	1	0,0031	seyelânât-ı	1	0,0031
şandalı	1	0,0031	seyelânü'l-menîye	1	0,0031
şandalü'l-ebyaz	1	0,0031	seyelânü'r-raħm	1	0,0031
şânîķüle	1	0,0031	seyle	1	0,0031
şarb-ı	1	0,0031	seyyidi'l-mürselin	1	0,0031
şar' ı	1	0,0031	şıčan kulaġı	1	0,0031
şar' -ı	1	0,0031	şıġâr-ı	1	0,0031
şarf	1	0,0031	şınıķlara	1	0,0031
şarmaşıķ	1	0,0031	şıħhat	1	0,0031
şaru	1	0,0031	şıħhat-ı	1	0,0031
sâyede	1	0,0031	sıracaya	1	0,0031
seb' aya	1	0,0031	şırça	1	0,0031
sebeb-i	1	0,0031	sırr-ı	1	0,0031
şeded	1	0,0031	sikencübîn	1	0,0031
şedef	1	0,0031	silfiñ	1	0,0031
şedef-i	1	0,0031	silkün	1	0,0031
şedî	1	0,0031	sîm	1	0,0031

simsim	1	0,0031	sükûnda	1	0,0031
sinâ	1	0,0031	sükûndur	1	0,0031
sînakîbûs	1	0,0031	sükûn-ı	1	0,0031
siñir	1	0,0031	şülüse	1	0,0031
siñirleri	1	0,0031	sünnet	1	0,0031
sirke	1	0,0031	sürseler	1	0,0031
sirkesi	1	0,0031	sürünmek	1	0,0031
siyâh	1	0,0031	sürüp	1	0,0031
şofya	1	0,0031	şâb	1	0,0031
şovudup	1	0,0031	şadânı	1	0,0031
şovuğa	1	0,0031	şâhbellût	1	0,0031
şovuğ	1	0,0031	şahmü'd-düb	1	0,0031
şovuğluğın	1	0,0031	şahmü'l-esed	1	0,0031
söğündüresin	1	0,0031	şahmü'l-hayye	1	0,0031
söğündürüp	1	0,0031	şahmü'l-hınzîr	1	0,0031
söğünmüş	1	0,0031	şahmü'l-huld	1	0,0031
sökünmedük	1	0,0031	şahmü'l-insân	1	0,0031
söz	1	0,0031	şahmü'l-mâğz	1	0,0031
söze	1	0,0031	şahmü'l-keleb	1	0,0031
su'âlû'l-bâride	1	0,0031	şahmü'l-şac'leb	1	0,0031
şudâ'ı	1	0,0031	şac'ir	1	0,0031
sufûfât	1	0,0031	şakîka'-ı	1	0,0031
sufûfü'd-dimâğ	1	0,0031	şakîkaya	1	0,0031
suñûletle	1	0,0031	şakğ	1	0,0031
şuları	1	0,0031	şapka	1	0,0031
sûlûtivâ	1	0,0031	şarâb	1	0,0031
sûrincân-ı	1	0,0031	şarâbı	1	0,0031
şüreti	1	0,0031	şarâbıyla	1	0,0031
şüretinden	1	0,0031	şarâbü'l-'atîğ	1	0,0031
sûs	1	0,0031	şarâbü'l-kırmiz	1	0,0031
sûsen	1	0,0031	şarâbü'ş-şırf	1	0,0031
sûsenü'l-asmâni	1	0,0031	şac'rı	1	0,0031
sûsenü'l-ebyaz	1	0,0031	şebâb	1	0,0031
şuveri'l-ecsâm	1	0,0031	şebbü'l-ağmer	1	0,0031
sübât-ı	1	0,0031	şeca'at	1	0,0031
südde	1	0,0031	şecere-i	1	0,0031
süddeleriñ	1	0,0031	şecerü'l-ıarfâ	1	0,0031
südi	1	0,0031	şeffâf	1	0,0031
şüflide	1	0,0031	şehvet-i	1	0,0031
sükkeri	1	0,0031	şekâkul-ı	1	0,0031

şekl	1	0,0031	taqtırde	1	0,0031
şelcemden	1	0,0031	taqvıyet-i	1	0,0031
şemmen	1	0,0031	ţalıblere	1	0,0031
şemsiñ	1	0,0031	tałk	1	0,0031
şerī'at-ı	1	0,0031	ţalib	1	0,0031
şerīf	1	0,0031	ţalibe	1	0,0031
şerīfdir	1	0,0031	ta'lim-i	1	0,0031
şerīf-i	1	0,0031	tamām	1	0,0031
şetātını	1	0,0031	taş-ı	1	0,0031
şey	1	0,0031	ta mlatsa	1	0,0031
şey'	1	0,0031	tañini	1	0,0031
şeytarac	1	0,0031	ta rāşī' -i	1	0,0031
şimālī	1	0,0031	ta riyyeye	1	0,0031
şimdiki	1	0,0031	ta rhaşkūķ	1	0,0031
şirpençe	1	0,0031	ta rhūn	1	0,0031
şīşa' ān	1	0,0031	ta rırden	1	0,0031
şīşeye	1	0,0031	ta rıre	1	0,0031
ta' āndan	1	0,0031	ta rıreyi	1	0,0031
ta' ām-ı	1	0,0031	ta rıriyyeleri	1	0,0031
ta banı	1	0,0031	ta rıriyyeye	1	0,0031
ta bh-ı	1	0,0031	ta rırü'l-muķay	1	0,0031
ta b' ı	1	0,0031	ta rırü'l-hadīd	1	0,0031
ta bī' ī	1	0,0031	ta rırü'l-hall	1	0,0031
ta bī' īdedir	1	0,0031	ta rırü'l-şebb	1	0,0031
ta bī' īdir	1	0,0031	ta rşīşü'l-antimūn	1	0,0031
ta bī' iyyeniñ	1	0,0031	ta şı	1	0,0031
ta' bīr	1	0,0031	ta tlu	1	0,0031
ta' dīl	1	0,0031	ta tvīl-i	1	0,0031
ta' dīldir	1	0,0031	ta ' ūnda	1	0,0031
ta ğayyürden	1	0,0031	ta vīletü'l- ' unķ	1	0,0031
ta ğayyür-i	1	0,0031	ta vşan	1	0,0031
ta ğıdır	1	0,0031	ta yanup	1	0,0031
ta ğmīr	1	0,0031	ta yerān	1	0,0031
ta ğūsī	1	0,0031	ta yyibü'r-rāyiha	1	0,0031
ta ğallūf	1	0,0031	ta zeler	1	0,0031
ta ğalhul	1	0,0031	te byīs	1	0,0031
ta ğķīķ-i	1	0,0031	tecdīd	1	0,0031
takāmukā	1	0,0031	tecdīdü'l-bürāde	1	0,0031
tāki	1	0,0031	tecfife	1	0,0031
taqtī' e	1	0,0031	tecribātımızdır	1	0,0031

tecribe	1	0,0031	teşenücü'l-kalb	1	0,0031
tecribesidir	1	0,0031	teşenücü'l-kalbe	1	0,0031
tecrübiyye	1	0,0031	teşmîr-i sâ' id	1	0,0031
tedâbirât-ı	1	0,0031	teşrin- i evvelde	1	0,0031
tedbîr-i	1	0,0031	tevellüde	1	0,0031
tedricen	1	0,0031	tevellüdi	1	0,0031
tedricle	1	0,0031	tezeyyüddür	1	0,0031
teferruğ-ı	1	0,0031	tıbbîñ	1	0,0031
teferruğu'l-ittişâldır	1	0,0031	tıbbiyye	1	0,0031
tefrîğ-i	1	0,0031	tıhâlıñ	1	0,0031
tekâşif-i	1	0,0031	țin	1	0,0031
tekevvüne	1	0,0031	țin	1	0,0031
teklisü'l-fızza	1	0,0031	țin-i	1	0,0031
teklisü'l-ķamer	1	0,0031	tıntürü'l-levnü'z-		
teklisü't-ıalğ	1	0,0031	zümürüd	1	0,0031
tekrâr	1	0,0031	tünifil	1	0,0031
temkîn	1	0,0031	ținü'l-mahtüm	1	0,0031
temmetü'l-kitâb	1	0,0031	tüzdir	1	0,0031
temr	1	0,0031	tiryâkıdır	1	0,0031
temr-i	1	0,0031	tiryâğ-i	1	0,0031
tenâvül	1	0,0031	tiryâğü'l-cermâni	1	0,0031
terâkıbde	1	0,0031	toğm-ı	1	0,0031
terbiye	1	0,0031	toğuzdan	1	0,0031
terbiyye	1	0,0031	toğdurup	1	0,0031
terementîni	1	0,0031	toğusı	1	0,0031
terementîn-i	1	0,0031	toğpac	1	0,0031
terencübîn	1	0,0031	tu' mından	1	0,0031
terkıbdir	1	0,0031			
terkıbine	1	0,0031	tükürene	1	0,0031
terüçitükmiķusuñdur	1	0,0031	türâbı	1	0,0031
teşbitü's-selemü'l-ğâr	1	0,0031	türâb-ı	1	0,0031
te' şîr	1	0,0031	türbüdden	1	0,0031
te' şîrinden	1	0,0031	türbüdi	1	0,0031
te' şîriyledir	1	0,0031	türbüdü'l-ma' deni	1	0,0031
teskî	1	0,0031	türkide	1	0,0031
teskıyye	1	0,0031	türmüs	1	0,0031
teskıyye	1	0,0031	tuğları	1	0,0031
teşviye	1	0,0031	tuğlú'	1	0,0031
tesviyye	1	0,0031	tuğlú' ı	1	0,0031
teşekkül	1	0,0031	tütüya'-i	1	0,0031

‘ufūniyyede	1	0,0031	vāqı‘dır	1	0,0031
uḡhūvān	1	0,0031	vāqtinde	1	0,0031
‘uḡḡābü’l-mu‘arrıḡ	1	0,0031	vāqtinden	1	0,0031
‘ukūd-ı	1	0,0031	vara	1	0,0031
‘ulemā-yı	1	0,0031	varanda	1	0,0031
umūrı	1	0,0031	varaḡı	1	0,0031
umūr-u	1	0,0031	varaḡlayup	1	0,0031
‘unḡa	1	0,0031	varaḡü’d-duḡān	1	0,0031
‘urūḡda	1	0,0031	varaḡü’l-as	1	0,0031
‘uṣāre	1	0,0031	varaḡü’l-benc	1	0,0031
‘uṣāreler	1	0,0031	varaḡü’s-sezāb	1	0,0031
‘uṣāreleri	1	0,0031	varaḡü’z-zeheb	1	0,0031
‘uṣāresin	1	0,0031	varıncadır	1	0,0031
uṣḡılar	1	0,0031	varup	1	0,0031
uṣḡırūsı	1	0,0031	vasatına	1	0,0031
uṣḡulūḡanderiyūn	1	0,0031	vāşıladır	1	0,0031
ūṣḡuṡurḡınā	1	0,0031	ve’s-şedı	1	0,0031
‘usret	1	0,0031	ve’l-hayż	1	0,0031
‘usretü’l-indimāle	1	0,0031	ve’l-ḡıfż	1	0,0031
‘usr-ı	1	0,0031	vebā’ı	1	0,0031
‘usrü’l-bevl	1	0,0031	vebā’iyyede	1	0,0031
‘usrü’l-bevle	1	0,0031	veca’	1	0,0031
‘usrü’l-vilādet	1	0,0031	veca’ü’l-ḡulunca	1	0,0031
uṣne	1	0,0031	veca’ü’s-sürre	1	0,0031
‘uṡārid	1	0,0031	vech	1	0,0031
uvāḡ	1	0,0031	veche	1	0,0031
‘uvidākimyūsūndur	1	0,0031	velāyuhşadır	1	0,0031
uyuza	1	0,0031	vemesḡüde ḡālmıḡ	1	0,0031
uzadır	1	0,0031	venḡetūsıḡūn	1	0,0031
‘uzva	1	0,0031	venḡetūsıḡū	1	0,0031
‘uzvları	1	0,0031	venḡetūsıḡūz	1	0,0031
‘uzvuñ	1	0,0031	vereme	1	0,0031
übheli	1	0,0031	vermekde	1	0,0031
üḡe	1	0,0031	veroniḡā	1	0,0031
üskiyūm-ı	1	0,0031	veseḡü’l-ocaḡ	1	0,0031
üsrübi	1	0,0031	vesvās	1	0,0031
ütrüci	1	0,0031	vesvāsa	1	0,0031
ütrüc-i	1	0,0031	veznince	1	0,0031
vāḡı’	1	0,0031	vilāyetiñ	1	0,0031
vāḡı’a	1	0,0031	vilāyet-i	1	0,0031

vuķu ^ç -1	1	0,0031	yèrlerdir	1	0,0031
vücüdu	1	0,0031	yevmiyyeye	1	0,0031
vükelâ ^ç -1	1	0,0031	yezîdî	1	0,0031
yaĝa	1	0,0031	yigitler	1	0,0031
yaĝlarla	1	0,0031	yigitleriñ	1	0,0031
yâbisde	1	0,0031	yuķaru	1	0,0031
yâbisdir	1	0,0031	yükavvü'l-esnân	1	0,0031
yanıĝına	1	0,0031	yunķi'r-re's	1	0,0031
yanıcı	1	0,0031	yüreginden	1	0,0031
yanında	1	0,0031	yüregine	1	0,0031
yanıklarına	1	0,0031	yüzde	1	0,0031
yanmış	1	0,0031	yüz elli	1	0,0031
yanuĝına	1	0,0031	zâcı	1	0,0031
yapışdıra	1	0,0031	zâcü'l-aķđar	1	0,0031
yapışķan	1	0,0031	zâcü'l-ahmer	1	0,0031
yapmışdır	1	0,0031	zâcü'l-meşrû ^ç	1	0,0031
yapraĝın	1	0,0031	zâcü'l-mu ^ç arrıķ	1	0,0031
yapraĝından	1	0,0031	zâcü't-ťartîr	1	0,0031
yapraķ-1	1	0,0031	żâ ^ç efe	1	0,0031
yapup	1	0,0031	żâ ^ç fa	1	0,0031
yaralarınıñ	1	0,0031	za ^ç firânü'l-afsentîn	1	0,0031
yarılmasına	1	0,0031	za ^ç firânü'l-antimûn	1	0,0031
yâsemîn	1	0,0031	za ^ç firânü'l-cevherîn	1	0,0031
yaşlulardan	1	0,0031	za ^ç firânü'l-ĥadîd	1	0,0031
yaşlularınıñ	1	0,0031	za ^ç firânâti'l-ma ^ç deniyye	1	0,0031
yaķı	1	0,0031	zâhib	1	0,0031
yâķûtî	1	0,0031	zaĥîl-i	1	0,0031
yebrûĥü's-şanem	1	0,0031	zaĥîre	1	0,0031
yedişer	1	0,0031	zâhiresinden	1	0,0031
yek	1	0,0031	zâhiresine	1	0,0031
yeķazâdır	1	0,0031	zaĥîr-i	1	0,0031
yeķta ^ç u'n-nazķ	1	0,0031	zahre	1	0,0031
yèlleri	1	0,0031	zâlakü'l-em ^ç âya	1	0,0031
yemişini	1	0,0031	zan	1	0,0031
yeñi	1	0,0031	żarar-1	1	0,0031
yèr	1	0,0031	żararın	1	0,0031
yèrde	1	0,0031	żarfi	1	0,0031
yère	1	0,0031	żarûret	1	0,0031
yereķân	1	0,0031	zâtü's-şadr	1	0,0031
yèrlerden	1	0,0031	zâtü'riyyeye	1	0,0031

zātü'r-rebve	1	0,0031	zībaķü'l-mu' arriķ	1	0,0031
zātü'r-riyye	1	0,0031	zībaķü'l-muša' ad	1	0,0031
zātürreye	1	0,0031	zībaķü'l-müşteri	1	0,0031
zāyidi	1	0,0031	zıdd	1	0,0031
zāyidin	1	0,0031	zıķ-i	1	0,0031
zebād	1	0,0031	zımādü't-tuħlüb	1	0,0031
zebbād	1	0,0031	zımādü'z-zaħil	1	0,0031
zeberced	1	0,0031	zırperde'-i	1	0,0031
zehebe	1	0,0031	zihniñ	1	0,0031
zehebü'r-ra' d	1	0,0031	zıksetiveh	1	0,0031
zehirli	1	0,0031	ziyādeliginde	1	0,0031
zehirlü	1	0,0031	ziyüle	1	0,0031
zehre	1	0,0031	zıfr-ı ħumārü'l-vuħuş	1	0,0031
zehrü'l-fizza	1	0,0031	zıfrü'l-ħayl	1	0,0031
zehrü'l-ütrüc	1	0,0031	zıfrü'l-ħayl	1	0,0031
zemîn	1	0,0031	zıfrü'l-ħımārü'l-vuħuş	1	0,0031
zencârı	1	0,0031	zuhürına	1	0,0031
zencebîl-i	1	0,0031	zü'lħaşşa	1	0,0031
zencefretü'l-mu' arriķ	1	0,0031	zücâciyede	1	0,0031
zencefretü'l-rummânî	1	0,0031	zücâcü'l-fizza	1	0,0031
zenebü'l-ħayl	1	0,0031	zükkāma	1	0,0031
zerâriħ-i	1	0,0031	zümürdi	1	0,0031
zerdālū	1	0,0031			
zerdeçüp	1	0,0031			
zernîħı	1	0,0031			
zernîħ-i	1	0,0031			
zernîħi'l-muša' ad		1			
0,0031					
zerūr	1	0,0031			
zevân	1	0,0031			
zevi'l-iħtirâm	1	0,0031			
zībaķ	1	0,0031			
zībaķ-i	1	0,0031			
zībaķiñ	1	0,0031			
zībaķü'l-antimünü'l-ħulv	1	0,0031			
zībaķü'l-ħayy	1	0,0031			
zībaķü'l-ħulvü'l-ğarbî	1	0,0031			
zībaķü'l-ħulvü'l-mercân	1	0,0031			
zībaķü'l-ħulvü'l-şarkî	1	0,0031			
zībaķü'l-mercânîñ	1	0,0031			

3.3. Ek Dizini

+a - 311 -
‘ aql+a 51b/15
‘ aşab+a 18b/17
a‘ şāb+a 36a/10, 39b/15, 40a/1,
41b/15, 43b/4, 52b/12, 54a/18, 66a/7
aşār+a 39b/12
‘ aşr+a 70b/2
‘ atīk+a 32b/3, 39b/2, 41b/13, 59b/19,
95a/7
‘ ayn+a 105a/18
baḥş+a 2a/13
balğam+a 69a/8, 105b/8
başar+a 21b/2, 22a/15, 38a/9, 38b/13,
51b/2, 51b/13, 51b/15, 105a/19
baş+a 37a/14, 95a/16, 110a/18
batn+a 40a/6
behaḳ+a 76b/4
beḥar+a 101a/4
beşūrāt+a 111a/3
beyāz+a 6b/14
bāh+a 61a/2
cimā‘ +a 94b/11, 98b/19
cünün+a 11b/16
cürūḥ+a 32b/18, 85a/8, 91b/12
cüzām+a 63a/10, 109a/10
dīdān+a 66a/15, 82a/18
dimāğ+a 14a/8, 20a/8, 38a/11, 38b/8,
44b/14, 51b/15, 60a/4, 71a/17, 92a/9,
92b/7, 97a/12, 97b/3, 97b/10, 99a/14,
101a/3, 102a/2
ebvāb+a 2b/3
emrāz+a 3a/1, 71a/14
ervāḥ+a 92a/9
etrāf+a 2a/10
evrām+a 83b/16
evrāmāt+a 91b/11
fatḳ+a 31b/11, 46b/13

fārūḳ+a 87b/7
 fuṣūl+a 2a/17
 fuvāḳ+a 99b/11
 ġamāmü'l-^cayn+a 108a/17
 ġıbb+a 11b/8
 ḥafaḳān+a 7a/15, 17b/5, 26b/5, 42a/7,
 52b/7, 94a/16, 98a/3
 ḥallü'l-muḳaṭṭar+a 59a/17
 ḥarḳü'n-nār+a 93a/5
 ḥayvān+a 5a/13
 hażm+a 12b/4, 17b/6, 25b/16, 39b/5,
 42a/10, 42a/15, 46a/2, 54a/4, 58a/12,
 89a/17, 94b/12, 97b/12
 ḥevās+a 97b/11
 ḥāmz+a 95b/14
 ḥıfz+a 32a/19, 56a/16
 ḥummeyāt+a 30a/9, 32b/16, 49a/8,
 60b/14, 70b/12, 71a/4, 72b/16,
 83b/19, 85a/13, 90a/1, 107b/1
 ḥumretü'l-^cayn+a 91b/13
 ḥunnāḳ+a 29a/1
 iḥtiḳān+a 51b/19, 90b/8
 ḳabz+a 19a/13
 ḳar^c+a 40b/11
 ḳaşıġ+a 24a/3, 55b/7, 57a/15, 61b/9
 ḳaşıḳ+a 8b/8, 15b/1
 keşiretü'l-marāz+a 68b/16
 kābūs+a 73b/18
 ḳıvām+a 94a/12, 97b/16
 ḳulaġ+a 38a/16, 57b/12
 ḳülunc+a 21a/13, 28b/16, 29b/14,
 30a/4, 35a/12, 38a/15, 38b/6, 38b/11,
 39a/14, 40a/4, 40a/12, 41b/9, 41b/13,
 44b/5, 44b/6, 49b/7, 51a/7, 51b/18,
 53b/19, 57b/11, 66a/15, 71a/17 74a/5,
 84a/5, 84b/7, 89a/13, 91b/14, 107b/14
 ḳurūḥ+a 92b/17
 ḳurūḥāt+a 46b/17
 mafāşıl+a 29a/8, 29a/15, 35b/7,
 38b/10, 46b/6, 50b/18, 58a/15, 75a/7,
 96a/18, 105b/5, 109a/9, 112b/1,
 116b/7
 maraż+a 71a/19
 melsū^c+a 51b/14
 mışḳāl+a 71a/8, 73b/16, 98a/4,
 98b/19, 110a/8
 mizāc+a 19b/1, 56a/15
 muḳaṭṭar+a 9a/19, 23b/15, 26a/18,
 34a/9, 47b/9, 55a/1, 75a/19
 nār+a 83a/1, 83a/19, 113b/1
 nisyān+a 33a/12, 97b/11, 98a/3
 raḥm+a 19a/10, 36a/10, 38b/14,
 39a/18, 40a/6, 41b/9, 42a/16, 51b/4,
 51b/5, 53b/19, 54b/1, 57a/16, 60b/15,
 66a/15, 66b/8, 90b/8, 92a/14, 97a/5,
 100b/13, 103b/4
 ru^cāf+a 41a/14, 92a/13, 110a/1
 rub^c+a 52b/15, 54a/2, 81a/9, 102b/5
 rūḥ+a 13b/13, 19a/18, 38a/8
 şadr+a 47a/14, 48a/9, 51b/1, 56b/12,
 58a/11, 95a/16
 şan^cat+a 7a/13
 şar^c+a 19a/10, 25b/2, 25b/17, 28b/11,
 32b/5, 49a/7, 49b/7, 50b/19, 51b/17,
 52a/15, 60b/15, 83a/12, 108a/17,
 110b/10
 semümāt+a 27b/7, 31a/19, 42a/17,
 61b/10, 66a/14, 68b/7, 89a/14, 97b/4
 sereṭān+a 26a/15, 40a/18, 42b/6,
 59b/19, 60b/16, 81a/7
 seyelānāt+a 44a/17, 86a/12
 soġulcan+a 30b/16, 32b/6, 35a/5
 şovuġ+a 3a/14
 su^cāl+a 35a/4, 35a/13
 şudā^c+a 40a/1, 42a/17, 84b/4, 98b/8,
 101a/8
 şıḳāḳ+a 35b/4, 82a/19
 ṭabı^cat+a 54a/3, 56a/15
 ṭamş+a 39b/7, 102b/8
 ṭā^cün+a 27b/7, 55a/3, 61b/10, 63a/10,

74b/17, 82a/4, 83a/11, 83b/13, 84a/5, 94b/10, 102b/4, 103a/16		şakın-alar 8a/14 ur-alar 118b/19, 119a/14
‘unķ+a 85a/8	-an	- 66 -
uyuz+a 112a/11		ķal-an 7a/11
‘uzv+a 92b/18		ol-an 2a/1, 2b/7, 3b/11, 3b/14, 3b/19, 4a/2, 4a/3, 4a/5, 4a/6, 4b/11, 4b/19, 5a/1, 5a/8, 5a/10, 6b/12, 7a/9, 9a/5, 13b/4, 14a/8, 16a/3, 17a/10, 18a/16, 18b/11, 30b/17, 32a/19, 35b/6, 35b/17, 39b/5, 40b/14, 43b/2, 44b/16, 45a/13, 45b/1, 52a/1, 52a/2, 55b/15, 62a/4, 64a/14, 71b/15, 76b/5, 83a/13, 83b/16, 92b/10, 94b/18, 95a/17, 96b/6, 97a/4, 97b/13, 98a/10, 100b/19, 101b/5, 101b/10, 103b/13, 105b/15, 108a/15, 108b/6, 110a/9, 110b/2, 112b/7, 112b/18, 116b/12, 118b/19
veca‘ü'l-ķulunc+a 52b/14		olun-an 16a/10, 23b/14
vesvās+a 98b/8	-anda	- 1 - var-anda 3b/3
yağ+a 115b/6	-anlar	- 1 - ol-anlar 5b/12
yeraķān+a 65b/5, 71b/12, 73a/2, 73b/8, 82a/4, 90a/4	-anlara	- 3 - ol-anlara 31a/12, 33a/12, 92a/11
ża‘f+a 19b/19	+ar	- 24 - ķırķ+ar 15a/17, 18b/13, 58a/2, 67b/10, 112a/18 on+ar 8a/19, 9b/12, 35a/8, 56b/3, 59a/12, 61b/18, 63b/9, 66a/4, 67a/14, 96b/15, 98a/19, 101a/12, 101a/18, 103b/15, 104a/15, 109a/2, 112b/15, 113b/18 otuz+ar 15b/3
zücāc+a 63a/14, 83b/7	-ar - 91 –	<i>(Geniş zaman eki)</i> aç-ar 10a/2, 12b/3, 12b/4, 13a/11, 17b/7, 20b/15, 25a/4, 25b/16, 25b/18, 26b/17, 29b/2, 31b/2, 32b/3, 36a/13, 38a/16, 41a/6, 42a/16, 44a/7, 45a/10, 51b/5, 51b/7, 52b/12, 57a/15, 58a/16,
zükkām+a 35a/4		
-a - 78 – <i>(Teklik üçüncü şahıs istek eki)</i>		
çık-a 115b/6		
dur-a 7b/9, 8a/11, 9a/12, 12b/12, 16b/12, 16b/14, 16b/16, 23b/10, 25b/6, 25b/9, 30a/1, 35a/18, 36a/8, 39a/3, 39a/11, 39b/10, 41a/18, 42b/16, 45b/4, 45b/13, 47b/4, 49a/11, 49b/4, 49b/15, 53a/1, 53b/10, 53b/15, 54a/10, 55a/10, 55a/11, 56a/19, 57a/14, 58a/19, 58b/11, 59a/2, 60a/7, 60b/18, 62b/16, 66a/1, 68a/6 70a/18, 70b/19, 71b/9, 73a/19, 74a/2, 74a/16, 74b/12, 76a/19, 80b/10, 80b/12, 81a/5, 83b/6, 83b/11, 84b/13, 87a/7, 87a/13, 88b/15, 90a/10, 90b/16, 92a/1, 93b/19		
ķal-a 30a/13		
ķat-a 51b/19		
ol-a 2b/6, 4b/9, 5b/1, 30b/4, 63a/15, 73a/1, 83b/1, 83b/17, 95a/8		
olun-a 3b/3		
ķamlad-a 52a/5, 57b/12		
var-a 42b/1		
yapışdur-a 44a/11		
-alar		- 6 -
ķaynad-alar 19b/15		
ķoy-alar 20a/18, 46b/11		

	60b/2, 60b/8, 61a/19, 65b/6, 65b/12, 67b/15, 71b/12, 73a/2, 73b/18, 74a/7, 75b/18, 84a/7, 85b/14, 86a/16, 89a/16, 90a/2, 90b/8, 91a/2, 92a/14, 95b/14, 96a/2, 102b/16, 105b/8, 106a/2, 106b/16 çık-ar 24b/19, 25a/16, 25b/11, 30a/15, 35a/19, 38b/3, 39a/6, 39b/18, 40b/19, 42b/10, 44b/4, 45a/8, 46a/14, 46b/2, 46b/5, 47b/7, 47b/11, 48a/8, 48b/16, 49b/10, 51a/5, 51b/11, 51b/13, 52a/8, 53a/9, 54a/15, 58a/5 84b/17, 94b/1 kır-ar 9b/19, 11b/1, 25b/18, 35b/7, 39b/1, 41a/7, 52a/5, 54a/4, 70b/4, 106a/19, 109a/15, 112a/4	âdab+da 1b/9 hâmmâm+da 56a/18, 57a/13, 62a/19, 65a/9, 71a/7 havâ+da 5b/10 hâzîrân+da 63a/12 insân+da 4b/6, 4b/11, 4b/19, 5a/5, 5a/7, 5a/9, 91b/8 kar'a+da 24a/9, 25a/12, 25b/7, 27a/17, 34a/1, 37b/7, 39a/12, 43a/11, 45b/14, 47b/3, 47b/7, 48a/6, 49a/12, 49b/2, 50a/1, 50a/18, 50b/15, 52b/4, 53a/2, 53a/8, 58b/14, 59a/4, 59b/4, 59b/7, 59b/15, 62b/1, 63a/18, 66a/2, 72a/11, 72a/16, 72b/17, 75a/1, 75a/3, 75b/4, 75b/15, 76a/18, 84a/14, 84a/19, 86a/9, 88b/7, 92a/2 kapağ+da 84a/15 kulak+da 35b/6 nedâ+da 28a/15 nâr+da 81a/5, 88b/15 nuhâs+da 40a/16, 41b/7, 42a/12, 42a/19, 46b/1, 51a/16 rağm+da 18b/18, 96b/6 sükûn+da 4a/12 tâ'un+da 55a/6 urûğ+da 18a/16 vebâ+da 41a/1, 42a/8, 51b/5, 51b/16, 55a/3, 56a/9, 58a/9 zamân+da 4b/5, 4b/6 zücâc+da 33b/17, 71b/8, 93b/10
-asın	- 44 - al-asın 23a/8 bırağ-asın 28a/12 ışlad-asın 42a/19 karişdur-asın 76a/2, 91a/13 kat-asın 24b/5, 55b/13, 57a/7, 63a/10, 64b/1, 71a/6, 72b/14, 75a/13, 78a/5 kaynad-asın 18b/19, 114b/15, 115b/5 koy-asın 12b/1, 21b/4, 30a/13, 37b/15, 40b/2, 41b/1, 42b/3, 42b/17, 45a/16, 45a/19, 46a/8, 48b/12, 50a/15, 52a/11, 83a/1, 85b/9 tamlad-asın 51b/6, 57b/6, 65b/4 uçur-asın 24a/9, 34a/1, 51a/4, 61a/9, 71b/19, 78b/8 yağ-asın 60b/17, 72b/17	+dan
+da	- 95 - aliyâ+da 5b/3 anğarînâ+da 85a/7 aşl+da 5a/15 baş+da 108a/15, 116b/12 buğâr+da 72a/5 buzûr+da 5a/15 dimâğ+da 32a/19, 44b/16, 108a/15 elvânât+da 27a/7	- 61 - arž+dan 77a/10 duhn+dan 47b/5, 48b/16, 49b/2 emrâz+dan 92b/6, 108b/19 fârûğ+dan 99b/16 güherbâ+dan 53a/9 ğam+dan 2a/11 havâ+dan 83b/7 hınça+dan 6a/13 horâsan+dan 19b/15

hulāşa+dan 70a/2	dem+de 93a/1
ıŝıcağ+dan 101b/5	derece+de 38a/5
ıŝkāt+dan 16b/2	dāhıl+de 9a/5, 38a/13, 46a/5, 50a/4,
kaşık+dan 8b/8, 15b/1, 24a/3, 55b/6,	50b/1
57a/14, 61b/9	el+de 76b/5
kāğıd+dan 70b/17, 72a/4, 73a/6,	esfil+de 30a/13, 34b/14, 40b/12,
74b/6, 75b/10, 90b/18	41a/12, 47a/18, 49a/14, 49b/16,
ma ^ç kūd+dan 69b/13, 69b/18, 89b/10	58b/1, 60a/3, 61a/9, 62b/13, 63b/2,
maħrūk+dan 75a/11	71b/5, 72a/5, 72b/19, 85a/3, 85a/18,
mersüb+dan 26b/1	88a/5
mıŝkāl+dan 98b/18	feres+de 24b/12, 26a/11, 26b/13,
mizāc+dan 3b/17, 5b/19	28b/6, 28b/10, 31b/16, 33b/4, 35b/1,
muqaţtar+dan 15a/5, 24b/2, 24b/10,	37b/6, 38b/2, 41a/10, 43b/6, 50a/17,
49a/3, 50a/6, 55b/2, 59a/7, 62a/6,	52b/1, 55a/15, 58a/6, 61a/7
87a/12, 88b/5	gece+de 93a/2
muşa ^ç ad+dan 82a/15	gövde+de 98a/10
mükevenāt+dan 4a/15	gün+de 27a/5, 37a/9, 46b/13, 55a/18,
müşilāt+dan 102a/16	73a/4, 102b/15, 108b/7
nebāt+dan 6b/6, 6b/13	āteş+de 28a/16
reyhān+dan 6a/13	ħammāmü'l-buħāriyye+de 63b/1
rābi ^ç a+dan 5b/8	ħarāret+de 4b/14
şafra+dan 83a/13	hefte+de 36b/13, 72a/7
şovuğ+dan 8a/14, 13b/4, 30b/17,	hāl+de 3b/10
97a/4, 101b/10, 118b/19	hāric+de 9a/5, 26a/2, 38a/13, 46a/5,
ta ^ç ām+dan 99a/10	50a/4, 50b/1, 75a/7, 76b/6, 100b/19
toğuz+dan 3b/8	hārre+de 8a/10, 30a/1, 36a/7, 39b/10,
+de - 319 -	41a/18, 58a/19, 58b/10, 60b/18, 83b/5
ālem+de 5b/12	ħiffet+de 4a/11
baṭnü'l-feres+de 34b/4	inbīğ+de 7b/14, 14a/5, 39b/10,
beden+de 71b/15	39b/17, 59b/3
bāride+de 9a/12, 9b/1, 16b/12, 39a/3,	kaṭvī+de 83b/11
70b/19, 74b/12, 90b/2, 90b/6, 90b/11	leṭāfet+de 4a/12
bögrek+de 16a/3, 17a/10	ma ^ç de+de 18b/11, 39b/4, 52a/2,
buħāriyye+de 72b/19, 73b/4, 74a/17	62a/4, 64a/14, 95a/8, 97b/12, 112b/7
būte+de 42b/13, 50a/8, 59b/5, 60b/16,	ma ^ç ādin+de 6a/18
72a/15, 72b/1, 75a/4, 76a/1,	ma ^ç rife+de 71b/2
84a/18, 84b/8, 85b/18, 86b/12,	ma ^ç rūfe+de 59b/13
88b/15, 88b/19, 89b/11, 93b/10	mağrefe+de 60b/3, 87b/9
ciğer+de 112b/7	maħal+de 3b/14
çölmek+de 81a/16	maħlül+de 28a/17

meme+de 43b/2
meşâne+de 17a/10, 18a/15, 96b/6,
103b/13
mā' ilü'r-raḳabe+de 24a/17, 24b/1,
24b/9, 24b/18, 25a/7, 25b/1, 26a/6,
26a/17, 26b/3, 26b/8, 26b/11, 27a/1,
27a/3, 27a/10, 27b/16, 28a/1, 28a/8,
28a/14, 29a/4, 29a/10, 29a/19, 29b/4,
29b/10, 30a/14, 30b/12, 31b/9,
32a/11, 32a/16, 32b/14, 33a/5,
33b/16, 34a/7, 34a/18, 34b/5, 34b/14,
35a/3, 35a/9, 35a/19, 36b/4, 40b/2,
40b/10, 40b/17, 41a/3, 41b/11,
41b/17, 42a/5, 42b/9, 43a/16, 44a/14,
44b/2, 45a/7, 45b/9, 46a/17, 47a/16,
47b/10, 47b/15, 48a/8, 48a/18, 48b/7,
48b/15, 49a/18, 49b/9, 51a/4, 51a/11,
52a/17, 55b/1, 62b/2, 62b/19, 75a/17,
75b/1
māriye+de 7b/9, 7b/17, 9a/13, 11a/17,
11b/5, 13a/7, 13b/9, 15a/19, 18b/8,
20a/16, 22b/15, 24a/8, 25b/5, 25b/6,
26a/12, 27a/15, 28b/8, 29a/12, 30a/16,
33b/5, 33b/19, 34b/13, 36a/8, 37b/7,
39a/11, 40b/12, 41a/11, 42b/16,
45b/13, 47a/17, 48b/5, 49a/10,
49a/13, 49b/1, 49b/3, 49b/15, 49b/19,
50a/10, 50a/17, 50b/13, 50b/15,
51a/3, 52b/3, 53a/2, 53a/7, 53b/5,
53b/9, 53b/15, 56a/11, 58a/19, 58b/3,
58b/13, 59a/3, 59b/7, 59b/14, 60a/2,
60a/17, 60b/12, 60b/19, 61a/8,
62b/12, 62b/17, 63a/17, 64a/10,
64b/10, 65b/3, 65b/15, 66a/1, 66b/12,
71b/19, 75b/4, 75b/12, 75b/15, 76a/5,
80b/12, 81b/1, 85a/17, 87a/8, 88a/1,
88b/7, 90a/11, 90b/19, 91a/7, 91a/17,
92a/2, 92a/17
māzī+de 3b/11
neccāriyye+de 28b/10

nevbet+de 19a/10
pūte+de 44a/19
riyye+de 52a/1
sā'at+de 21b/3, 33b/7, 44a/12,
45b/19, 55a/18
sāye+de 74b/13
şüfli+de 4a/15
taḳtīr+de 39a/4
teñcere+de 28a/11, 91a/19
terākīb+de 2a/2
teşrin-i evvel+de 62b/4
türkī+de 2b/5
'ufūniyye+de 13b/14
vebā'iyye+de 37b/18
yēr+de 14a/13
yābis+de 69a/12
yüz+de 45a/13
zücāciye+de 50b/10
+dedir - 2 -
ḥāric+dedir 7a/1
ṭabī'ī+dedir 4a/18
+den - 348 -
'adet+den 104b/18
aḥer+den 6a/11
bir+den 87a/6
burūdet+den 100b/19, 105b/15
dem+den 92a/11
dirhem+den 8a/12, 9b/1, 9b/18, 10b/2,
11a/12, 11a/18, 11b/6, 13b/1, 13b/12,
14a/6, 14b/17, 15a/8, 15b/11, 16a/1,
16a/8, 17a/9, 17b/13, 18a/2, 18a/9,
18b/15, 19b/10, 20b/2, 24b/13, 25a/9,
27b/13, 53b/16, 54a/15, 55a/16,
55b/13, 56a/5, 56a/8, 56b/10, 57a/7,
57b/2, 61a/12, 64b/15, 65a/19,
65b/10, 65b/15, 66b/4, 67a/9, 67b/6,
68a/8, 68a/17, 68b/5, 71a/8, 71b/6,
72a/1, 72b/4, 73b/15, 74a/9, 74a/13,
74a/18, 75a/14, 82a/11, 83b/19,
84a/11, 85b/10, 89a/9, 89b/19,

90a/16, 90b/12, 91b/7, 92a/7, 94b/9,
95a/5, 96b/3, 96b/12, 98a/4, 99a/10,
99b/9, 100b/6, 103a/2, 103a/7,
103a/15, 105a/4, 105a/10, 106a/18,
106b/2, 107a/12, 107a/19, 107b/8,
108a/4, 110a/7
ebeveyn+den 4b/9
ecl+den 2a/12
efāviyye+den 39a/5
efrenc+den 40b/14
gēce+den 94a/10
gün+den 7b/13, 8b/7, 9b/16, 10a/13,
11b/14, 12a/2, 12a/12, 13a/7, 13a/18,
13b/9, 14a/19, 15a/2, 15a/19, 15b/19,
17a/7, 17b/3, 17b/19, 18a/13, 19a/9,
19b/9, 20a/16, 23a/12, 23b/13, 24a/8,
24a/11, 27a/14, 31b/9, 34a/7, 37a/19,
38b/18, 39b/16, 40a/10, 41b/7, 43a/7,
44b/7, 45a/1, 47a/16, 48a/1, 48b/4,
51a/16, 51b/10, 53a/13, 53b/5,
54a/14, 55a/14, 55b/11, 55b/19,
56a/7, 56b/9, 57a/1, 57a/6, 57a/18,
58a/4, 58b/2, 59b/6, 60a/2, 60a/10,
60a/16, 60b/11, 61b/5, 62a/19,
63b/16, 64a/8, 64a/19, 64b/8, 65a/2,
65a/8, 65a/14, 65a/17, 65b/2, 67a/4,
67a/17, 67b/11, 67b/19, 69b/1,
70a/13, 70a/16, 70b/1, 70b/13,
70b/17, 72a/11, 72b/2, 72b/9, 72b/12,
72b/18, 73b/12, 74a/8, 74b/2, 75a/17,
75a/19, 78a/7, 78b/7, 78b/13, 85a/1,
85b/4, 86b/9, 87b/17, 88b/6,
88b/10, 91a/16, 92a/17, 99b/10,
113b/14, 114b/10, 115b/3
ğalīze+den 39a/19
ḥabbe+den 30b/13, 45a/8, 48b/8,
49a/14, 49b/5, 52a/12, 59a/5, 62a/8,
66a/13, 66b/15, 69a/6, 69a/15, 70b/5,
72a/7, 72a/13, 72b/14, 73a/9, 73a/19,
74b/8, 74b/14, 75b/16, 78b/8, 79b/16,

80a/3, 80b/1, 80b/15, 81a/6, 81a/13,
81b/19, 82b/3, 83a/3, 83b/8, 84b/3,
84b/10, 85a/18, 85b/6, 85b/11, 86a/3,
86a/11, 86b/6, 86b/13, 87a/2, 87a/9,
87b/1, 87b/11, 88a/2, 88b/13, 90a/7,
90a/11, 90a/12, 91a/1, 92b/1, 92b/15,
93b/12, 94a/4, 102b/7, 106a/11,
107b/18
hefte+den 15a/13, 19b/18, 21a/10,
24a/2, 30a/6, 42a/11, 44b/2, 44b/18,
58b/12, 62a/16, 65b/9, 65b/14, 69b/8,
83b/4
ḥummeyātü'l-müteḥāvilē+den
92b/9
i' tidāl+den 3a/10
ḫaṭre+den 22b/10, 25a/1, 29a/5,
30a/18, 32b/15, 38b/4, 41b/2, 41b/18,
42a/13, 42b/1, 43b/13, 46a/8,
46a/11, 46b/14, 47b/16, 48a/19,
50a/11, 50b/6, 50b/16, 51a/17,
51b/11, 58b/5, 58b/14, 60a/14, 60b/13
menī+den 4b/9
mezveb+den 89b/12
milḥ+den 28a/10, 83a/17
misk+den 52b/5
mükelles+den 59b/12, 88a/9
nevbet+den 104a/16
ruṭūbet+den 35b/16, 83b/15
sebeb+den 47a/13, 101a/2
sā'at+den 8b/16, 12a/19, 14b/15,
15a/5, 16a/17, 17b/12, 18a/8, 27b/11,
34b/13, 47b/14, 48a/18,
50a/7, 50a/10, 50b/3, 50b/4, 52a/14,
57a/2,
59a/9, 76a/5, 76a/13, 85a/17, 86b/10,
86b/17, 86b/18, 102b/1
şelcem+den 6a/12
şem'at+den 46b/2 46b/5
tağayyür+den 3b/9
taṭīr+den 40b/18

türbüd+den 85a/9	84a/17, 87b/12
+dendir - 3 -	nuḥā' +dır 5a/12
'acībe+dendir 94a/8, 99a/1, 107b/19	teferrukū'l-ittişāl+dır 2b/15
-dı - 3 -	var+dır 4a/16, 4b/1, 5a/16, 5b/8, 6a/3,
ol-dı 2a/11, 4a/14, 4a/15	6a/6, 6b/15, 6b/19
-dık - 1 -	velāyuhşa+dır 92b/17
kıl-dık 3b/16	vâkı' +dır 6a/19
-dıkda - 1 -	vâşıla+dır 2b/13
şal-dıkda 2a/10	yeķazā+dır 3a/7
-dım - 1 -	-di - 2 -
kıl-dım 2b/5	eriş-di 2a/12
+dır - 76 -	görin-di 2a/11
a' şāb+dır 5a/9	-digimiz - 3 -
bāh+dır 92b/13 94b/11	dè-digimiz 4b/2, 4b/3, 4b/4
ḥaṭṭ-ı istivā+dır 4a/2	-diği - 1 -
ḥayāt+dır 5b/15	eyle-diği 47a/13
ḥayvān+dır 4a/18	-dik - 1 -
ḥayvānāt+dır 5b/13	eyle-dik 2a/18
ḥār+dır 102a/4	-dikce - 1 -
ḥicāz+dır 4a/4	git-dikce 76a/1
iḥtibās+dır 3a/8	-dikde - 2 -
iksirü'l-cerrāḥ+dır 45a/3	èt-dikde 33b/5, 76a/7
inḥiṭāt+dır 2b/18	-dikden - 1 -
intihā+dır 2b/17	bil-dikden 3a/1
ķāti' +dır 45a/4	-dikleri - 3 -
lāzım+dır 2a/19, 2b/8, 3a/19	bit-dikleri 2b/10
mu' arriķ+dır 7a/16, 7b/15, 8a/5,	dè-dikleri 22b/8
8a/14, 15a/9, 16a/10, 29a/2, 30a/8,	èt-dikleri 2b/1
30b/4, 31b/1, 51a/14, 55a/5, 66a/7,	-dim - 1 -
66b/9, 68a/19, 68b/7, 71b/13, 72a/2,	èt-dim 2a/16
72b/10, 73a/4, 73b/2, 74b/16, 75b/5,	+dır - 537 -
81a/8, 81b/7, 83a/14, 84b/4, 85b/12,	'acem+dır 4a/5
89a/6, 90a/8, 90b/13, 106a/8	'acā' īb+dır 50b/17, 56a/6
muķay+dır 71a/3, 90b/8, 99a/12	'acāyib+dır 24a/14
munzic+dır 71b/12	'acībe+dır 7b/19, 21b/18
mübdā' +dır 5b/16	'avārüzü'n-nefs+dır 3a/7
müberra+dır 3b/9	'azīm+dır 22b/10
müfriṭā+dır 3a/18	'azīmü'n-nef' +dır 99b/16
müshilü'l-mu' arriķ+dır 49a/6, 85b/2	aşliyye+dır 71a/10
müshilü'l-muķay+dır 69a/8, 79b/14,	berāber+dır 4b/14

bēş+dir 3a/10
 bālī+dir 3a/4
 böyle+dir 45b/1
 celliyü'l-vech+dir 23a/13
 cāmi'+dir 46a/5, 48a/16
 degil+dir 5a/19, 5b/1, 5b/12, 101b/14
 dāfi'+dir 100b/19
 dirhem+dir 7b/18, 8a/3, 11a/2,
 12a/14, 20b/14, 27a/4, 27b/5, 41a/12,
 46a/4, 58a/7, 64b/10, 94a/17, 95a/15,
 95b/4, 95b/12, 96a/1, 96a/7, 96a/17,
 106b/15, 107a/1
 edviyyetü'l-ḳalbiyyetü'l-şerīfe+dir
 92b/3
 edviyyetü'l-muḳavviyyetü'l-şerīfe+dir
 92a/8
 gibi+dir 25a/18, 26a/13, 31a/4, 50a/2,
 50a/13, 68b/13, 71a/3, 71b/1, 80b/2,
 82b/10, 83a/4, 83a/8, 83b/9, 90b/2,
 91a/10, 92b/14, 94a/6, 102a/3,
 114b/8, 116a/14
 ḥabbe+dir 49a/7, 80a/17
 ḥafī+dir 68b/14
 ḥayvāniyye+dir 4b/4
 iki+dir 2b/18
 ile+dir 4a/19
 issi+dir 41b/19
 ḳarīb+dir 92b/4
 ḳatre+dir 24b/5, 27a/18, 28a/19,
 29b/5, 55a/2
 ḳavī+dir 59b/9
 keşīf+dir 5a/12
 keşīrū'l-isti' māl+dir 83a/8
 ḳā'im+dir 4b/1
 kāfi+dir 43b/15, 104a/9, 112b/2
 kāmil+dir 5b/4
 kilye+dir 92b/12
 küllī+dir 50b/7, 53b/18, 57b/15,
 80b/6, 80b/17, 82a/17, 86a/4, 86b/7
 laṭīf+dir 79b/18, 80a/17, 83a/7
 lānazīr+dir 70b/12, 81a/10, 83b/17,
 91b/3
 ma' de+dir 21a/7
 maderü'l-bevl+dir 73b/2
 māyüşreb+dir 3a/6
 mu' ādil+dir 74a/10
 mu' teberī+dir 53a/18
 mu' tedil+dir 3b/8 4b/13
 muhīt+dir 3a/5
 muḳavvī+dir 103b/18
 musaḥḥin+dir 19a/19
 müceffif+dir 92b/17, 110a/17
 mücerreb+dir 108b/18, 109a/5,
 113a/13, 113b/10, 114b/19, 116b/1,
 117b/12
 müferriḥ+dir 41b/4, 55b/9
 müfettiḥ+dir 90b/3
 müfred+dir 3b/18
 münāsib+dir 19b/1, 30b/2, 35a/14,
 47a/14, 51a/13, 56a/16, 56b/11,
 56b/12, 56b/13, 72b/5, 94b/19
 müshil+dir 43b/14, 62a/17, 80b/19,
 87a/11, 88b/9, 90a/4
 müsta' mel+dir 8b/10, 27a/7, 38a/13,
 46a/5, 50a/4, 50b/1, 56a/9, 76b/6
 müşābih+dir 6a/10, 6a/17
 nefsanīye+dir 4b/3
 nāfi'+dir 8a/5, 8a/16, 9a/6, 10a/3,
 10a/17, 11a/19, 11b/8, 11b/16, 12a/4,
 12b/19, 13a/11, 13b/4, 13b/16, 14a/9,
 14b/18, 15b/14, 16a/4, 16a/12, 17b/6,
 18b/18, 19b/12, 20a/1, 20b/3, 20b/16,
 21a/13, 21b/1, 22a/15, 22b/17,
 22b/18, 23a/7, 23b/3, 25a/4, 25b/2,
 25b/15, 25b/19, 26a/15, 26b/6, 27a/6,
 27b/1, 27b/8, 28b/19, 29a/8, 29a/9,
 29a/16, 29b/2, 29b/7, 29b/9, 30a/4,
 30a/9, 30a/10, 30b/7, 30b/8, 30b/16,
 30b/18, 31a/5, 31a/13, 31b/3, 31b/12,
 32b/3, 32b/6, 32b/7, 32b/18, 32b/19,

33a/7, 33a/13, 33a/17, 33b/12, 34a/3,
34a/12, 34a/19, 35a/5, 35a/6, 35a/12,
35a/13, 35a/15, 35b/4, 35b/7, 35b/8,
35b/10, 35b/13, 35b/14, 35b/15,
35b/16, 35b/17, 36a/5, 36a/11,
36b/19, 37a/8, 38a/6, 38a/7, 38a/10,
38a/12, 38a/15, 38a/18, 38a/19, 38b/6,
38b/10, 38b/11, 38b/15, 38b/16,
39a/16, 39a/17, 39a/18, 39b/2, 39b/4,
39b/6, 39b/7, 39b/15, 40a/1, 40a/2,
40a/12, 40a/19, 40b/7, 40b/8, 40b/15,
41a/6, 41a/14, 41b/9, 41b/13, 41b/16,
42a/1, 42a/3, 42a/8, 42a/17, 42b/6,
42b/12, 43a/1, 43a/9, 43a/18, 43b/3,
43b/4, 44a/4, 44a/8, 44a/18, 44b/6,
44b/10, 44b/14, 45b/11, 46a/11,
46a/15, 46b/8, 46b/18, 47b/1, 48a/10,
48b/9, 49a/6, 49a/7, 49a/8, 49b/8,
50a/3, 50b/8, 50b/18, 50b/19, 51a/13,
51b/1, 51b/4, 51b/5, 51b/8, 51b/16,
51b/17, 51b/18, 52a/1, 52a/15, 52b/6,
52b/7, 53a/5, 53a/6, 53a/16, 54a/1,
54a/3, 54a/5, 54b/1, 55a/3, 55a/17,
55b/8, 55b/15, 57a/16, 58a/9, 58a/10,
58a/11, 58a/13, 58a/14, 58a/16,
59b/19, 60b/2, 60b/9, 60b/16, 61a/3,
61a/14, 61a/19, 63a/11, 63b/6, 64a/1,
64a/2, 64b/3, 64b/17, 65a/4, 65a/12,
65b/18, 66a/8, 66a/16, 66b/8, 66b/19,
67b/16, 68a/1, 68b/16, 69a/10,
69a/18, 69b/7, 69b/11, 70a/1, 70b/4,
70b/6, 71a/4, 71a/14, 71a/15, 71a/17,
71a/18, 71a/19, 71b/14, 71b/16,
72b/16, 73a/3, 73a/12, 73b/8, 73b/19,
74a/6, 74a/15, 74b/10, 74b/17, 75b/6,
76a/9, 76b/4, 76b/17, 78a/19, 80b/18,
81a/7, 82a/6, 82b/1, 83a/14, 83b/19,
84a/6, 84b/7, 85a/7, 85a/9, 85a/15,
86a/5, 86b/1, 86b/15, 87a/10, 87b/4,
87b/13, 89b/16, 90a/1, 90a/13, 90b/8,

91a/4, 91b/9, 91b/16, 92a/5, 92b/5,
92b/6, 93a/4, 93a/5, 93b/7, 94a/17,
94b/10, 94b/12, 94b/18, 95a/7,
95a/18, 95b/5, 95b/13, 95b/15, 96a/2,
96a/8, 96a/18, 96b/5, 96b/14, 97a/5,
97a/14, 97b/4, 97b/11, 97b/13, 98a/4,
98a/11, 98a/18, 98b/10, 98b/12,
99a/12, 99b/3, 99b/11, 100a/17,
100b/13, 101a/2, 101a/4, 101a/11,
101b/6, 101b/11, 102a/11, 102b/8,
103a/3, 103a/9, 103a/16, 103b/4,
103b/13, 104a/5, 105a/6, 105a/12,
105a/15, 105a/19, 105b/5, 105b/9,
105b/16, 106a/3, 106a/13, 107a/2,
107b/1, 107b/14, 108a/6, 108a/11,
108a/17, 109a/11, 109b/4, 109b/9,
109b/17, 110a/9, 110a/18, 110b/3,
110b/10, 111a/4, 111b/4, 111b/15,
112a/11, 112b/9, 112b/18, 113a/13,
113a/16, 113b/18, 114a/11, 114b/2,
115a/5, 115a/11, 115a/17, 115b/5,
115b/11, 115b/16, 116a/4, 116b/7,
116b/13, 117a/1, 117a/6, 117a/13,
117b/6, 118a/5, 118a/9, 118b/3,
118b/11, 118b/18, 119a/14

nāzīr+dir 104a/19

pādzehr+dir 72b/11

sekiz+dir 3a/14

şerīf+dir 39a/13

ta' dīl+dir 3b/17

ṭabī' ī+dir 4b/2

tekmī+dir 3a/9

terkīb+dir 117b/19

terledici+dir 11b/1, 25a/3, 27a/12,
27b/1, 97a/3

tūz+dir 4a/14

üzere+dir 3a/2, 3b/8, 4b/15, 4b/17

yābis+dir 38a/6

ziyāde+dir 4b/15, 4b/18

-duğı - 2 -

ol-duğı 6a/7, 6a/8	33b/8, 33b/12, 34a/3, 34a/12, 34b/1,
-duğımdan - 1 -	34b/7, 34b/17, 35a/7, 35a/16, 35b/18,
ol-duğımdan 1b/13	36a/5, 36a/14, 36b/14, 36b/19,
-duğımız - 1 -	37a/10, 37a/14, 37b/10, 37b/15,
ol-duğımız 2b/2	38a/2, 38a/19, 38b/17, 39a/1, 39a/9,
-duğına - 4 -	39b/8, 39b/15, 40a/8, 40a/14, 40a/19,
ışır-duğına 109a/4, 117b/6	40b/9, 40b/16, 41a/2, 41a/8, 41a/15,
şok-duğına 35b/13, 51a/19	41b/4, 41b/9, 41b/16, 42a/1, 42a/4,
-duğımdan - 1 -	42a/10, 42a/18, 42b/6, 42b/12, 43a/1,
bul-duğımdan 5b/10	43a/5, 43a/9, 43a/14, 43a/18, 43b/4,
-duğda - 6 -	43b/5, 43b/9, 43b/15, 44a/4, 44a/12,
ol-duğda 30a/14, 83a/1, 91b/6,	44a/18, 44b/6, 44b/11, 44b/17,
93a/11, 94a/2, 119a/11	44b/19, 45a/4, 45a/10, 45a/15, 45b/1,
-duğdan - 1 -	45b/5, 45b/11, 45b/15, 46a/2, 46a/6,
bul-duğdan 2a/4	46a/12, 46a/15, 46a/18, 46b/3,
-duğlarından - 1 -	46b/15, 46b/19, 47a/2, 47a/8, 47a/15,
ol-duğlarından 4a/12	47b/2, 47b/12, 47b/17, 48a/2, 48a/10,
+dur - 569 -	48a/17, 48b/2, 48b/10, 48b/13, 49a/1,
bu+dur 7a/2, 7a/7, 7a/17, 7b/15, 8a/1,	49a/9, 49a/16, 49b/8, 49b/12, 50a/4,
8a/5, 8a/17, 8b/10, 9a/6, 9b/3, 10a/3,	50a/13, 50b/2, 50b/8, 51a/1, 51a/10,
10a/18, 10b/4, 10b/17, 11a/14, 11b/2,	51a/14, 51b/8, 52a/5, 52a/9, 52a/13,
11b/9, 11b/18, 12a/5, 12a/15, 12b/6,	52a/16, 52a/19, 52b/18, 53a/6, 53a/12,
13a/1, 13a/12, 13b/5, 13b/16, 14a/9,	53a/18, 54a/6, 54b/2, 55a/8, 55a/19,
14b/2, 14b/19, 15a/11, 15b/3, 15b/9,	55b/10, 55b/16, 56a/10, 56a/16,
15b/15, 16a/4, 16a/12, 16b/4, 17a/12,	56b/13, 57a/9, 57a/16, 57b/15, 58b/9,
17a/19, 17b/8, 17b/15, 18a/4, 18a/11,	58b/16, 58b/19, 59a/6, 59a/13, 59b/2,
18a/18, 18b/12, 18b/18, 19a/11,	59b/10, 60a/1, 60a/6, 60a/19, 60b/2,
19b/1, 19b/14, 20a/1, 20a/9, 20b/5,	60b/9, 60b/16, 61a/4, 61a/14, 61b/1,
20b/17, 21a/8, 21a/14, 21b/4, 21b/19,	61b/12, 61b/16, 62a/4, 62a/9, 62a/15,
22a/6, 22a/12, 22a/16, 22b/6, 22b/12,	62a/18, 62b/5, 62b/15, 63a/1, 63a/12,
22b/19, 23a/7, 23a/14, 23b/3, 23b/17,	63b/6, 64a/15, 64b/3, 64b/12, 64b/17,
24a/5, 24a/14, 24a/19, 24b/7, 24b/16,	65a/4, 65a/12, 65b/1, 65b/7, 65b/12,
25a/5, 25a/11, 25a/18, 25b/3, 26a/3,	65b/18, 66a/8, 66a/16, 66b/9, 67a/1,
26a/16, 26b/6, 26b/10, 26b/18, 27a/7,	67a/12, 67b/7, 67b/16, 68a/1, 68a/9,
27a/13, 27b/2, 27b/8, 27b/14, 27b/19,	68a/19, 68b/7, 68b/17, 69a/11,
28a/6, 28a/10, 28b/1, 29a/2, 29a/10,	69a/18, 69b/7, 69b/11, 69b/17, 70a/1,
29a/17, 29b/2, 29b/9, 29b/15, 30a/4,	70a/7, 70a/14, 70b/7, 70b/12, 70b/16,
30a/11, 30b/10, 30b/18, 31a/6,	71a/5, 71b/1, 71b/7, 71b/16, 72a/3,
31a/13, 31b/3, 31b/12, 32a/4, 32a/13,	72a/9, 72a/14, 72a/19, 72b/6, 72b/11,
32b/8, 33a/1, 33a/7, 33a/14, 33a/17,	72b/16, 73a/5, 73a/13, 73b/2, 73b/9,

73b/19, 74a/7, 74a/11, 74a/15, 74a/19,
74b/3, 74b/11, 74b/18, 75a/9, 75a/15,
75b/7, 76a/1, 76a/9, 76a/17, 76b/6,
76b/11, 76b/17, 77a/1, 77a/9, 77a/19,
77b/7, 78a/1, 78a/5, 78a/14, 78a/19,
78b/4, 78b/10, 79a/1, 79b/14, 80a/4,
80a/6, 80a/10, 80a/13, 80a/18, 80b/2,
80b/7, 80b/19, 81a/10, 81a/15,
81a/17, 81b/3, 81b/7, 81b/11, 81b/13,
81b/16, 82a/1, 82a/8, 82a/12, 82b/1,
82b/5, 82b/8, 82b/10, 83a/4, 83a/9,
83a/14, 83b/9, 84a/2, 84a/7, 84a/13,
84a/17, 84b/7, 84b/11, 84b/15,
85a/15, 85b/2, 85b/7, 85b/17, 86a/5,
86b/2, 86b/8, 86b/15, 87a/4, 87a/11,
87b/4, 87b/15, 88a/3, 88a/7, 88a/11,
88a/15, 88b/1, 88b/4, 88b/9,
88b/14, 88b/18, 89a/3, 89a/7, 89a/17,
89b/17, 90a/2, 90a/4, 90a/8, 90a/14,
90a/17, 90b/3, 90b/9, 90b/13, 91a/5,
91a/12, 91a/18, 91b/4, 91b/17, 92a/5,
92a/16, 93a/6, 93a/15, 93a/18, 93b/2,
93b/7, 93b/13, 93b/18, 94a/8, 94a/18,
94b/13, 94b/19, 95a/9, 95a/18, 95b/6,
95b/16, 96a/2, 96a/10, 96a/19, 96b/7,
96b/15, 97a/6, 97a/14, 97b/4, 97b/14,
98a/5, 98a/11, 98a/18, 99a/1, 99a/15,
99b/4, 99b/11, 99b/17, 100a/4,
100a/9, 100a/17, 101a/4, 101a/11,
101b/6, 101b/11, 101b/15, 102b/9,
102b/16, 103a/4, 103a/10, 103a/17,
103b/5, 103b/14, 103b/18, 104a/6,
104a/10, 104a/19, 104b/9, 104b/15,
105a/1, 105a/7, 105a/12, 105a/15,
105a/19, 105b/5, 105b/9, 105b/12,
105b/16, 106a/3, 106a/9, 106a/13,
106a/19, 106b/5, 106b/11, 106b/17,
107a/3, 107a/8, 107a/14, 107b/2,
107b/10, 107b/14, 107b/19, 108a/6,
108a/11, 108a/18, 108b/7, 108b/11,

109a/1, 109a/5, 109a/11, 109a/15,
109b/4, 109b/10, 109b/17, 110a/3,
110a/10, 110a/18, 110b/3, 110b/11,
110b/19, 111a/4, 111a/13, 111a/17,
111b/5, 111b/16, 112a/5, 112a/12,
112a/17, 112b/2, 112b/9, 112b/19,
113a/13, 113a/16, 113b/2, 113b/10,
113b/18, 114a/2, 114a/6, 114a/9,
114a/12, 114a/17, 114b/3, 114b/8,
114b/14, 115a/1, 115a/5, 115a/11,
115a/17, 115b/5, 115b/12, 115b/16,
116a/4, 116a/9, 116a/14, 116b/1,
116b/8, 116b/13, 117a/1, 117a/7,
117a/13, 117b/6, 117b/13, 117b/19,
118a/5, 118a/9, 118a/17, 118b/4,
118b/12, 119a/1
çok+dur 3b/15, 4b/7, 28a/10, 36a/14,
107a/14
duhn+dur 51a/13
ma' lüm+dur 108b/11
ma' rûf+dur 35a/12
memdûh+dur 21b/19, 99a/12, 100a/4,
110a/2, 113b/2
meşhûr+dur 106b/4
mevcûd+dur 4b/6 5a/14
sükûn+dur 3a/6
yoğ+dur 3b/10, 5b/4, 7a/9
-dükde - 1 -
gör-dükde 7a/9
+dür - 6 -
dört+dür 2b/16, 3b/18, 3b/19
tezeyyüd+dür 2b/17
üç+dür 2b/12, 2b/14
+e - 315 -
'aded+e 104b/18
'akreb+e 42a/8
'ârif+e 3b/16
âteş+e 76a/6
balgamü'l-mâlih+e 113b/17
beväsîr+e 30b/16, 60b/15, 114a/11

bevāsirü'l-enf+e 32b/3
 bevl+e 30b/15, 51a/8, 51b/18, 96a/8
 bēz+e 54b/17
 bārid+e 38a/10, 38a/18, 42a/17, 61a/3,
 75a/8, 105a/11, 109b/4
 cedīd+e 53a/11, 71a/16
 cefneyn+e 92b/19
 cereb+e 29a/9, 40a/1, 80b/18, 85b/15,
 113b/1
 ciger+e 95b/5
 cild+e 35b/9, 36a/4, 82a/6, 82a/19,
 85b/16, 87b/13
 çölmeg+e 59a/14, 59b/10
 devvār+e 66b/7, 98b/8, 110b/10
 dā'ü'l-fil+e 86b/14
 dāhıs+e 35b/16
 dirhem+e 8a/13, 9b/2, 9b/18, 10b/3,
 11a/13, 11a/18, 11b/6, 13b/1, 13b/12,
 14a/6, 14b/18, 15a/8, 15b/11, 16a/2,
 16a/9, 17a/9, 17b/14, 18a/2, 18a/10,
 18b/15, 19b/10, 20b/2, 24b/14, 25a/9,
 27b/13, 48b/8, 53b/16, 54a/15,
 55a/16, 55b/14, 56a/5, 56a/8, 56b/10,
 57a/8, 57b/3, 59a/5, 61a/12, 64b/15,
 65a/19, 65b/11, 65b/16, 66b/4, 67a/9,
 67b/6, 68a/8, 68a/18, 68b/6, 70b/5,
 71b/7, 72a/2, 72b/4, 74a/9, 74a/13,
 74a/18, 75a/14, 81a/13, 82a/11, 82b/3,
 84a/1, 84a/11, 85b/10, 86a/4, 89a/10,
 89b/19, 90a/16, 90b/12, 91b/8, 92a/7,
 92b/1, 92b/15, 94b/9, 95a/5, 96b/3,
 96b/12, 99a/10, 99b/9, 100b/7,
 103a/3, 103a/8, 103a/16, 105a/5,
 105a/10, 106a/18, 106b/3, 107a/13,
 107a/19, 107b/8, 108a/4
 diş+e 37b/15, 92b/19
 ebdān+e 1b/10
 efrenc+e 30b/4, 35b/10, 50a/3,
 50b/18, 60b/15, 68a/1, 73b/7, 80b/18,
 82a/18, 83b/16, 85a/5, 85a/19,
 85b/16, 89b/16, 92b/14, 109a/10
 ekl+e 113b/17, 117a/6
 enf+e 35b/15
 esnān+e 21b/18, 57b/12
 felc+e 32b/17, 35b/14, 40a/7, 58a/12,
 92a/15
 fikr+e 92b/7
 giciyig+e 112a/11
 göbeg+e 38b/10, 46b/10
 göz+e 21b/4
 ḥabīs+e 38a/1, 49b/7, 82a/6, 87b/4
 ḥanāzīr+e 115b/11
 ḥareket+e 6b/11
 ḥarāret+e 3a/12
 ḥavānīk+e 91b/3
 ḥādīs+e 83b/18
 ḥāl+e 8b/10
 ḥumret+e 86b/15
 ḥuşūnet+e 98b/8
 hüzāl+e 19b/12
 i'tidāl+e 114a/16
 ishāl+e 58b/8, 118b/18, 119a/12
 ḳable'n-nevb+e 52a/18, 52b/15, 72a/3
 ḳable'n-nevbet+e 85a/13
 ḳalb+e 10a/17, 11b/17, 12a/3, 12b/3,
 19b/13, 20a/8, 38b/12, 41b/3, 42a/7,
 51b/19, 52b/6, 55a/17, 58a/11, 64a/1,
 68a/18, 73b/16, 92a/9, 92b/8, 97b/3,
 100b/18, 101a/3, 102a/2
 kebed+e 12b/19, 32b/2, 41a/14,
 60b/2, 65b/18, 76a/9, 86a/18, 99a/14,
 103b/4
 kebīr+e 46b/7
 ḳātil+e 72b/10
 ma'ḳūd+e 78a/8
 maḥlūl+e 86a/9
 mecrūr+e 64b/9, 68a/7
 meşāyih+e 56b/12, 94b/19
 māliḥ+e 110a/16
 muḥammer+e 83a/1

münāsib+e 92b/2
müshil+e 112b/9
müzmin+e 69a/18
nevāzil+e 58a/11, 66b/8, 109b/4
nıkrīs+e 26a/2, 29a/15, 30a/10,
30b/17, 34a/3, 35b/15, 39b/1, 46b/6,
46b/18, 82a/5, 85a/6, 95a/18, 96b/14,
105b/16, 108b/18, 109a/10, 115b/4
özün+e 32b/5
re's+e 35b/8, 52b/6, 53a/5, 60a/5,
64a/1, 65b/17
remed+e 101a/9
şamīm+e 57b/12
selesü'l-bevl+e 52b/14, 86a/14,
118b/18
semüm+e 87b/4
seyl+e 71a/18
sālīl+e 110a/15
söz+e 4b/10
su'āl+e 48a/10, 51b/17
taḳṭī^c+e 26a/1
ṭanīn+e 51b/5, 63b/6
ṭarṭīr+e 88a/16
tecfif+e 83b/17
tekevün+e 5b/3
teşenüç+e 37a/8, 40a/2, 44b/5, 44b/9,
45b/19, 51a/9, 53b/18, 92b/5
teşenüçü'l-kalb+e 53a/6
tevellüd+e 5b/3
ṭālib+e 3a/19
ṭıḥāl+e 11b/8, 12b/18, 13a/10, 65a/4,
86a/17, 91b/16, 105a/6
'usrü'l-bevl+e 42b/12
üç+e 4a/19
vech+e 23a/6
verem+e 118a/8
yēr+e 6b/10
zaḥīr+e 119a/13
zahr+e 35a/6
zeheb+e 92b/4

zātü'l-cenb+e 49a/8, 61a/13, 71a/19,
82a/5, 83b/15, 91a/4, 101a/1

zātü'r-rebv+e 101a/1

zīḳu'n-nefes+e 31b/1, 32b/17, 35a/13,
61b/11, 73b/8

ziyül+e 92b/11

-e - 10 – (*Teklik üçüncü şahıs istek eki*)

bil-e 2b/8

éd-e 7a/13, 28a/13, 42b/9, 82b/9,
86b/11, 93a/3

gid-e 3b/5

iç-e 17a/18, 104a/18

-eler - 81 -

bil-eler 2b/14, 3a/19

çek-eler 109b/4, 109b/9

éd-eler 2b/12, 3a/1, 7b/17, 12b/16,
29a/1, 51a/1, 70b/15, 94a/12, 94a/15,

94b/8, 94b/16, 95a/4, 95a/15, 95b/3,
95b/11, 95b/19, 96a/6, 96a/17, 96b/3,

96b/11, 97a/2, 97a/11, 98a/9, 98a/16,
98b/4, 98b/7, 99b/2, 99b/9, 99b/15,

100a/13, 101b/13, 103b/12, 103b/17,
106b/5, 106b/9, 106b/15, 107a/1,

107a/7, 107a/12, 107b/17, 108a/4,
108a/10, 108a/14, 108b/5, 108b/17,

109b/3, 110a/14, 110b/1, 110b/8,
110b/17, 111a/3, 111a/11, 112a/11,

112a/16, 112b/1, 112b/7, 112b/17,
113a/12, 115b/10, 117b/4, 117b/11,

118b/2, 118b/10, 118b/17, 119a/12

gör-eler 3a/9

iç-eler 13b/2, 94a/5

içür-eler 33a/13

sür-eler 110b/9, 110b/19, 111a/17,
111b/4, 112a/5

vér-eler 70b/11, 106b/10

-elim - 1 -

éd-elim 4b/12

-elüm - 1 -

gel-elüm 4b/10

-emez	- 1 - éd-emez 57b/15	56b/11, 57a/9, 57a/16, 57b/3, 57b/13, 57b/14, 58a/8, 58a/10, 58a/16, 58a/17,
-en	- 1 - étdür-en 5b/15	59b/19, 60a/11, 60b/7, 61a/3, 61a/13, 62a/18, 64a/14, 64a/15, 64b/12,
-ene	1 - tükür-ene 106b/4	65b/1, 65b/17, 65b/18, 66a/12, 66b/6, 66b/18, 67a/11, 67a/12, 68a/19,
-er	- 323 – (<i>Geniş zaman eki</i>) dök-er 42b/5 éd-er 2b/7, 2b/19, 3b/17, 4b/8, 5b/9, 5b/15, 6a/1, 6a/10, 6b/3, 6b/7, 7a/1, 7a/8, 9b/19, 11b/7, 12b/3, 12b/18, 13a/11, 13b/15, 16a/11, 16b/3, 16b/4, 17a/12, 17b/7, 18a/4, 18a/17, 18a/18, 19a/18, 19b/1, 19b/13, 19b/14, 20a/7, 20b/4, 20b/5, 21a/6, 21a/7, 21a/14, 21b/3, 22a/6, 22a/11, 23a/6, 24a/18, 24b/16, 25a/3, 25b/14, 25b/15, 25b/17, 26a/3, 26a/15, 26a/16, 26a/19, 26b/17, 26b/18, 27b/6, 28a/5, 28b/14, 28b/16, 28b/18, 28b/19, 29a/8, 29a/9, 29a/16, 29b/7, 29b/8, 29b/14, 30a/3, 30a/9, 30b/1, 30b/3, 30b/8, 30b/10, 32b/4, 32b/7, 32b/18, 33b/14, 34a/10, 35a/6, 35a/13, 35a/14, 35b/5, 35b/9, 35b/10, 35b/11, 35b/12, 35b/14, 36a/3, 36a/5, 36a/12, 37b/9, 37b/10, 37b/19, 38a/8, 38a/9, 38a/14, 38a/17, 38a/18, 38b/6, 38b/7, 38b/9, 38b/14, 38b/15, 39a/7, 39a/8, 39a/9, 39a/14, 39a/18, 39a/19, 39b/6, 39b/12, 39b/14, 40a/3, 40a/5, 40b/4, 40b/6, 40b/8, 40b/15, 41a/2, 41a/7, 41b/4, 41b/8, 41b/13, 42a/14, 42b/3, 42b/5, 42b/11, 43b/9, 44a/7, 44b/10, 45a/10, 45a/14, 46a/1, 46a/2, 46b/7, 46b/8, 46b/12, 47a/14, 51a/8, 51a/10, 51a/14, 51b/2, 51b/3, 51b/4, 51b/7, 51b/18, 51b/19, 52a/2, 52a/4, 52b/13, 52b/17, 53a/5, 53a/10, 54a/1, 54a/2, 54a/6, 54b/2, 55a/6, 55a/8, 55a/18, 56a/15,	69b/6, 69b/16, 70a/19, 70b/3, 71a/1, 71a/13, 71a/17, 71b/6, 71b/11, 71b/13, 71b/16, 71b/19, 72a/9, 72a/12, 72a/18, 72b/16, 73a/4, 73a/8, 73a/13, 73b/7, 73b/9, 73b/17, 74a/15, 74b/13, 74b/16, 75a/6, 75a/7, 75b/19, 76a/16, 76b/5, 76b/9, 80b/6, 81a/15, 82a/7, 82a/8, 82a/18, 83b/15, 84a/15, 84b/4, 84b/6, 85a/6, 85b/11, 85b/13, 85b/14, 86b/2, 86b/19, 87b/12, 87b/14, 88b/12, 89a/15, 89a/17, 90b/17, 91a/1, 91a/2, 91a/3, 91a/10, 91a/11, 91b/2, 91b/3, 91b/9, 92a/10, 92b/7, 92b/9, 92b/10, 92b/13, 92b/14, 92b/18, 93a/5, 93b/17, 95a/8, 95b/6, 96a/9, 96a/19, 96b/5, 96b/6, 96b/13, 96b/15, 97a/5, 97a/13, 97b/3, 99a/12, 100a/14, 100a/15, 101a/1, 102a/2, 102a/17, 103a/4, 103b/4, 103b/5, 104b/8, 104b/9, 104b/15, 104b/19, 105a/6, 105a/11, 105b/4, 105b/12, 106b/11, 106b/16, 107a/7, 108b/18, 110a/1, 110b/10, 111a/12, 111b/5, 112b/8, 114a/17, 115b/11, 116a/9, 117b/12 kes-er 32b/5, 97a/4, 107b/9, 115a/1, 118b/19
+er	- 355 - bêş+er 9b/4, 9b/15, 12a/11, 15b/10, 17a/15, 31a/9, 33b/13, 53a/19, 67a/7, 94b/7, 95a/11, 95b/16, 96b/16, 98b/5, 100a/12, 101a/11, 101a/17, 101b/7, 102a/7, 103b/19, 116a/2, 117a/18, 118b/13, 118b/16	

bir+er 7b/4, 8b/2, 8b/12, 8b/19,
10a/10, 10b/7, 11a/5, 12a/7, 13a/4,
13a/13, 13a/17, 13b/8, 14a/11, 14b/2,
18b/7, 19a/4, 19b/5, 20a/4, 20a/15,
20a/18, 20b/10, 21a/3, 21b/11,
21b/12, 23b/15, 31b/7, 33a/19, 36b/1,
36b/2, 36b/10, 39b/13, 40b/18, 43a/2,
45b/16, 55b/5, 56a/18, 56b/18,
57a/11, 57a/13, 58a/7, 59a/11, 61a/10,
62a/13, 63a/13, 63b/3, 63b/11,
63b/12, 63b/14, 64a/11, 64a/19,
65a/1, 65a/9, 66a/19, 67b/2, 67b/17,
68a/15, 68a/17, 68b/10, 69a/5, 70a/3,
77a/6, 77a/12, 77b/9, 78a/17, 78b/3,
78b/15, 79b/11, 80b/8, 94b/3, 94b/15,
95a/3, 95a/13, 95b/1, 95b/8, 95b/10,
95b/17, 96a/15, 96b/2, 97a/1, 97a/10,
98a/6, 98a/7, 98a/8, 98b/2, 99a/4,
99a/19, 99b/7, 99b/8, 99b/13, 99b/18,
100b/4, 100b/6, 100b/12, 101a/7,
101b/19, 102b/13, 102b/17, 103a/7,
104b/5, 104b/17, 105a/2, 105a/3,
105a/8, 105a/16, 105a/17, 105b/3,
105b/6, 106a/4, 106b/2, 107a/16,
107a/18, 107b/12, 108a/7, 108a/10,
108a/14, 108b/1, 108b/4, 108b/9,
108b/16, 109a/7, 109a/9, 109a/12,
109b/1, 109b/13, 109b/15, 109b/18,
110b/12, 111b/2, 112a/6, 113a/1,
113a/3, 113a/4, 113b/13, 114b/5,
114b/9, 115b/19, 116a/17, 119a/1
dörd+er 8b/6, 10a/6, 10a/19, 10b/6,
10b/19, 11a/6, 11b/13, 11b/19, 13a/5,
13a/15, 14a/15, 14b/5, 14b/9, 15a/2,
15a/3, 15a/18, 16b/8, 16b/14, 17a/3,
17b/9, 18b/4, 20a/3, 21a/1, 21a/16,
21b/9, 22a/19, 23b/7, 24a/6, 24b/9,
31b/5, 31b/9, 32a/8, 32a/17, 33a/2,
33a/4, 33a/9, 34a/13, 37b/5, 37b/13,
53a/18, 53b/8, 54b/4, 55a/13, 55b/3,

56b/6, 56b/14, 56b/18, 57a/5, 58b/18,
61b/3, 62a/1, 62a/11, 63a/4, 63b/7,
64a/4, 64a/10, 64a/17, 64b/18, 66b/3,
66b/9, 67a/14, 67b/10, 68a/4, 68a/13,
68b/8, 68b/18, 70a/5, 70a/11, 76a/10,
76b/15, 77b/2, 78a/12, 78b/12, 79a/6,
79a/3, 79a/13, 79b/7, 83b/3, 84a/9,
85b/8, 87b/5, 88b/5, 93b/3, 95a/2,
99b/18, 103a/5, 104b/3, 106b/6,
106b/13, 106b/17, 107b/2, 108a/1,
108a/8, 108a/19, 110a/6, 110a/10,
110b/6, 113a/9, 114a/4, 115a/13,
116a/11, 116b/3, 116b/5, 118a/11,
118b/7, 118b/8

dört+er 12a/14

sekiz+er 22a/9, 44b/13, 56b/2, 67a/15,
67b/8, 78b/5, 100a/10, 103b/1

üç+er 7b/12, 8b/13, 10a/7, 10b/12,
12a/17, 14a/16, 23b/8, 32b/12, 34a/5,
37a/4, 37a/6, 47a/6, 53b/1, 56a/3,
56b/4, 60a/19, 62b/9, 63b/8, 64a/12,
66b/1, 67a/19, 68a/4, 68b/2, 69b/4,
72a/15, 95b/2, 96a/6, 97b/19, 98b/15,
99a/17, 102a/8, 103a/1, 103a/18,
105b/19, 106b/9, 106b/13, 107a/15,
107b/15, 108b/2, 108b/13, 109a/19,
109b/10, 112a/1, 112a/14, 114a/13,
117b/2

yüz+er 10a/13, 13a/6, 19a/8, 19b/8,
22a/12, 23a/19, 24b/1, 32b/8, 33b/9,
44b/17, 45a/5, 45a/11, 46a/13, 47a/5,
52a/14, 54b/16, 60b/9, 65a/7, 71a/5,
75a/10, 76a/17, 80a/1, 80a/11, 81a/3,
82b/2, 85b/18, 87a/11, 98b/18,
110a/19, 118b/12

-erek - 1 -

gid-erek 6b/11

-erler - 2 -

éd-erler 39b/3

gèy-erler 6b/16

dök-esin 83b/1, 89a/2, 94a/3
éd-esin 7b/14, 8a/3, 8a/12, 8b/8,
8b/17, 9a/4, 9a/15, 9a/17, 9a/18, 9b/1,
9b/17, 10a/16, 10b/2, 10b/16, 11a/2,
11a/12, 11a/17, 11b/5, 11b/15, 12a/3,
12a/13, 13a/8, 13a/19, 13b/9, 13b/11,
14a/5, 14a/14, 14a/19, 14b/17, 15a/5,
15a/8, 15a/14, 15b/1, 15b/6, 15b/7,
16a/1, 16a/8, 16a/17, 16b/18, 17a/5,
17a/8, 17a/17, 17b/4, 17b/13, 18a/1,
18a/9, 18a/14, 18b/9, 18b/14, 19a/9,
19a/16, 19b/3, 19b/10, 19b/18, 20a/5,
20a/17, 20b/1, 20b/13, 21a/5, 21a/11,
21a/18, 21b/16, 22a/4, 22a/10, 22a/14,
22b/5, 22b/9, 22b/16, 23a/4, 23a/12,
23a/19, 23b/13, 23b/17, 24a/3,
24a/12, 24a/17, 24b/2, 24b/9, 24b/13,
24b/18, 25a/8, 25a/14, 25a/16, 25b/1,
25b/7, 25b/10, 26a/5, 26a/7, 26a/9,
26a/11, 26a/12, 26a/18, 26b/4, 26b/8,
26b/11, 26b/13, 26b/15, 27a/1, 27a/4,
27a/9, 27a/11, 27a/15, 27a/17, 27b/4,
27b/16, 27b/17, 28a/2, 28a/4, 28a/6,
28a/8, 28a/14, 28a/15, 28a/18, 28b/2,
28b/7, 28b/9, 29a/5, 29a/12, 29a/19,
29b/5, 29b/11, 29b/12, 30a/2, 30a/7,
30a/12, 30a/15, 30b/1, 30b/12, 31a/3,
31a/11, 31a/18, 31b/10, 31b/17,
32a/2, 32a/12, 32a/18, 32b/1, 32b/2,
32b/9, 32b/15, 33a/6, 33a/10, 33a/15,
33b/4, 33b/5, 33b/6, 33b/10, 33b/13,
33b/17, 33b/19, 34a/9, 34a/17,
34a/18, 34b/2, 34b/6, 34b/11, 34b/14,
34b/16, 35a/3, 35a/10, 35a/19, 35b/1,
36a/1, 36a/9, 36b/5, 36b/8, 36b/12,
36b/18, 37a/7, 37a/12, 37b/6, 37b/7,
37b/13, 37b/17, 38a/2, 38a/4, 38b/2,
38b/3, 38b/19, 39a/5, 39a/12, 39b/11,
39b/12, 39b/17, 40a/7, 40a/8, 40a/11,

40a/13, 40a/16, 40b/1, 40b/3, 40b/5,
40b/11, 40b/12, 40b/18, 41a/4, 41a/9,
41a/11, 41a/16, 41b/7, 41b/11,
41b/17, 42a/3, 42a/6, 42a/12, 42b/1,
42b/10, 42b/1, 42b/15, 43a/4, 43a/7,
43a/12, 43a/13, 43a/16, 43b/1, 43b/7,
43b/12, 43b/19, 44a/1, 44a/6, 44a/15,
44b/1, 44b/3, 44b/8, 44b/9, 44b/12,
44b/14, 44b/19, 45a/2, 45a/7, 45a/12,
45b/4, 45b/6, 45b/8, 45b/10, 45b/14,
45b/18, 46a/4, 46a/7, 46a/13, 46a/17,
46b/1, 46b/5, 46b/16, 46b/17, 47a/1,
47a/7, 47a/12, 47a/17, 47a/18, 47b/5,
47b/7, 47b/10, 47b/14, 47b/16, 48a/1,
48a/4, 48a/5, 48a/8, 48a/15, 48a/19,
48b/6, 48b/7, 48b/15, 48b/19, 49a/3, ,
49a/5, 49a/12, 49a/14, 49b/2, 49b/5,
49b/10, 49b/13, 49b/15, 49b/18,
50a/1, 50a/5, 50a/8, 50a/9, 50a/11,
50a/15, 50a/18, 50b/5, 50b/11,
50b/12, 50b/13, 50b/14, 50b/15,
50b/17, 51a/2, 51a/5, 51a/12, 51a/16,
51b/10, 52a/7, 52a/11, 52a/15, 52a/17,
52a/18, 52b/1, 52b/3, 52b/4, 53a/1,
53a/2, 53a/8, 53a/11, 53a/15, 54a/11,
54a/13, 54a/14, 54a/17, 54b/18, 55a/2,
55a/12, 55a/15, 55b/2, 55b/6, 56a/4,
56a/8, 56a/11, 56a/12, 56a/13, 56b/9,
57a/3, 57a/14, 57b/2, 57b/11, 58a/5,
58a/7, 58b/1, 58b/4, 58b/5, 58b/13,
58b/18, 59a/3, 59a/7, 59a/17, 59a/18,
59b/1, 59b/4, 59b/5, 59b/7, 59b/11,
59b/14, 59b/15, 59b/17, 60a/3, 60a/4,
60a/8, 60a/13, 60a/17, 60a/18, 60b/3,
60b/5, 60b/6, 60b/10, 60b/12, 60b/19,
61a/7, 61b/14, 61b/15, 62a/6, 62a/17,
62b/1, 62b/3, 62b/12, 62b/14, 62b/19,
63a/14, 63a/16, 63a/17, 63b/1, 63b/2,
63b/5, 63b/19, 64a/13, 64b/10, 65a/3,
65a/10, 65a/18, 65b/3, 65b/10,

65b/15, 66a/2, 66a/9, 66a/12, 66b/3,
66b/13, 67a/5, 67b/12, 67b/19, 68a/8,
68b/5, 69a/14, 69a/19, 69b/2, 69b/3,
69b/13, 69b/18, 70a/2, 70a/6, 70a/13,
70a/17, 70b/1, 70b/2, 70b/9, 70b/14,
71a/2, 71a/7, 71b/3, 71b/6, 71b/11,
72a/5, 72a/6, 72a/13, 72a/16, 72a/19,
72b/4, 72b/9, 72b/19, 73a/1, 73a/7,
73a/9, 73a/19, 73b/3, 73b/4, 73b/5,
73b/14, 73b/15, 74a/4, 74a/8, 74a/13,
74a/17, 74b/1, 74b/2, 74b/4, 74b/5,
74b/11, 74b/14, 74b/19, 75a/1, 75a/3,
75a/4, 75a/9, 75a/11, 75a/13, 75b/2,
75b/3, 75b/4, 75b/9, 75b/14, 75b/15,
76a/4, 76a/6, 76a/8, 76a/15, 76a/18,
76b/2, 76b/4, 76b/10, 76b/16, 76b/18,
76b/19, 77a/8, 77a/18, 77b/3, 77b/6,
77b/19, 78a/7, 78a/9, 78a/13, 78a/18,
78b/3, 78b/13, 78b/19, 79b/8, 79b/9,
79b/12, 79b/16, 80a/2, 80a/3, 80a/6,
80a/10, 80a/12, 80a/14, 80a/16,
80a/19, 80b/5, 80b/9, 80b/13, 80b/14,
81a/2, 81a/4, 81a/6, 81a/11, 81a/12,
81a/16, 81b/1, 81b/2, 81b/6, 81b/10,
81b/12, 81b/15, 81b/18, 82a/3,
82a/10, 82a/14, 82a/16, 82b/2, 82b/7,
82b/15, 82b/18, 83a/2, 83a/5, 83a/6,
83a/11, 83a/16, 83a/17, 83a/19, 83b/2,
83b/6, 83b/7, 83b/12, 84a/4, 84a/10,
84a/15, 84a/16, 84a/19, 84b/1, 84b/2,
84b/6, 84b/8, 84b/9, 84b/14, 84b/16,
84b/19, 85a/2, 85a/3, 85a/4, 85a/11,
85a/18, 85b/5, 85b/6, 85b/9, 85b/11,
86a/1, 86a/3, 86a/6, 86a/10, 86a/11,
86b/4, 86b/5, 86b/9, 86b/12, 87a/1,
87a/7, 87a/8, 87a/12, 87a/14, 87a/16,
87a/17, 87a/18, 87a/19, 87b/9,
87b/10, 87b/18, 87b/19, 88a/1, 88a/5,
88a/6, 88a/9, 88a/11, 88a/14, 88a/16,
88a/19, 88b/3, 88b/5, 88b/7, 88b/12,

88b/16, 88b/17, 89a/1, 89a/2, 89a/6,
89a/9, 89a/19, 89b/8, 89b/10, 89b/15,
89b/19, 90a/3, 90a/6, 90a/7, 90a/9,
90a/11, 90a/16, 90b/2, 90b/6, 90b/10,
90b/11, 90b/18, 90b/19, 91a/5, 91a/7,
91a/9, 91a/15, 91a/17, 91b/1, 91b/3,
91b/5, 91b/7, 91b/10, 91b/11, 91b/14,
91b/17, 92a/2, 92a/6, 92a/7, 92a/18,
93a/1, 93a/2, 93a/10, 93a/14, 93a/17,
93b/2, 93b/5, 93b/9, 93b/11, 93b/15,
94a/1, 97a/19, 97b/9, 98a/1, 99a/6,
99b/5, 99b/10, 100a/2, 100b/6,
100b/10, 101a/8, 101a/19, 102a/1,
102a/10, 102a/13, 102a/16, 101b/4,
101b/9, 102b/1, 102b/4, 102b/12,
103a/2, 103a/12, 103b/2, 103b/9,
100b/13, 100b/18, 104a/1, 104a/4,
104a/8, 104b/6, 104b/13, 104b/18,
105a/4, 105a/10, 105a/14, 105a/17,
105b/3, 105b/7, 105b/11, 105b/14,
105b/19, 106a/15, 107b/13, 108b/10,
109a/14, 109b/16, 111a/16, 111b/3,
111b/14, 112a/4, 113a/15, 113a/19,
113b/9, 113b/17, 114a/1, 114a/5,
114a/8, 114a/10, 114a/16, 114b/1,
114b/7, 114b/13, 114b/19, 115a/4,
115a/9, 115a/16, 115b/4, 115b/15,
116a/3, 116a/8, 116a/19, 116b/6,
116b/9, 116b/12, 116b/19, 117a/2,
117a/5, 117a/11, 117b/18, 118a/3,
118a/8, 118a/15
ëtdür-esin 28b/11, 29a/13, 29b/19,
30a/16, 74b/7, 75b/11
içür-esin 32b/1, 85b/2, 91b/14
kesdür-esin 87b/7
pişür-esin 20a/2
sögündür-esin 28a/17
sür-esin 22a/5, 28b/17, 30b/9, 37a/9,
37a/14, 38b/8, 41a/1, 42a/9, 44b/5,
46b/9, 46b/13, 51a/8, 51a/9, 57b/5,

	57b/6, 57b/8, 57b/12		‘ayn+1 21b/2
	vèr-esin 15b/12, 16a/19, 18b/10,		balğam+1 39b/5, 44b/16, 52a/1, 52a/2,
	19a/10, 24b/14, 25a/10, 25b/12,		64b/12, 65b/11, 65b/16, 66b/6, 69b/6,
	25b/19, 26a/1, 26a/18, 27b/18,		70b/3, 73b/6, 102a/17, 103a/4
	28b/13, 29a/7, 30b/6, 31b/1, 35b/2,		batın+1 111b/4
	36a/13, 36b/13, 38b/5, 43b/19, 44b/4,		bārūd+1 76a/1, 81a/15
	45a/14, 46a/9, 46b/13, 47a/19,		buḥār+1 13b/14
	49b/11, 51a/6, 52a/18, 52b/16,		boynuz+1 94b/1, 118b/8
	53b/17, 55a/5, 55a/8, 55b/7, 56a/14,		burun+1 38b/7
	57b/9, 57b/11, 58b/15, 59b/18,		cimā‘+1 61a/3
	60a/11, 60b/7, 61a/1, 61b/11, 61b/12,		cüşā‘+1 51b/7
	62a/3, 62b/4, 66a/6, 66a/11, 69a/7,		cüzām+1 31a/12
	69b/5, 70b/19, 71a/8, 71b/5, 71b/10,		demmü’l-insân+1 51a/1
	71b/18, 72a/3, 72a/8, 72a/12, 72a/18,		dīdān+1 18a/1, 54a/4
	73a/5, 74b/9, 75b/6, 75b/17, 75b/19,		dimāğ+1 110b/9
	76b/9, 79b/17, 80b/16, 81a/9, 82a/12,		duḥān+1 44b/1, 59b/11, 72b/17, 84b/9
	82b/4, 83b/15, 85a/6, 85a/12, 85b/10,		duhn+1 46b/9, 47b/4, 55a/14
	85b/17, 86a/16, 86a/18, 86a/19,		ebyāz+1 41a/8, 66a/8
	86b/1, 86b/2, 86b/19, 87a/3, 87a/4,		ecsām+1 7a/13
	87b/11, 88a/3, 88b/11, 89a/10, 90a/3,		edhān+1 42b/18, 51b/12
	90a/12, 90b/17, 91b/12, 91b/16,		eflāk+1 27a/8 48a/2
	92a/11, 92a/13, 92a/15, 92b/2,		efyūn+1 74a/19
	92b/11, 92b/16, 98b/7, 99a/11,		emrāz+1 2b/11, 2b/14, 48a/16, 58a/16,
	99a/15, 102b/15, 109a/3, 109a/9,		80b/6, 86b/7, 91a/10
	109b/19		envā‘+1 72b/16
-gil	- 1 -		ervāḥ+1 7a/12, 54b/1
	bil-gil 5b/19		esnān+1 38a/8
+1	- 339 -		evcā‘+1 101a/1
	ağac+1 63a/5		evrām+1 17a/11
	aḥlāt+1 47a/13, 56a/15, 64a/15, 72a/8,		eyyām+1 1b/10
	73a/13, 74b/16, 85b/13, 91a/2, 91a/3,		ferfiyūn+1 69b/11
	93b/16, 97a/13, 103b/4		fuzūlāt+1 32a/19
	‘aql+1 15a/11, 19a/17		ğilzet+1 30a/16
	anīsūn+1 29b/18		ğarmūr+1 90a/2, 90a/19,
	antimūn+1 60a/1, 60b/16, 81a/17,		ğaşayān+1 38a/17, 65b/18, 69b/6,
	86b/8, 90a/19, 91a/12, 102a/19		86b/2, 101a/10
	‘arağ+1 91b/2		ğurūb+1 5a/18
	‘aşş+1 26a/1, 29b/7, 81a/14		ḥafağān+1 38a/18, 92b/8
	aşār+1 45a/14		ḥalk+1 6b/15
	aşl+1 6b/12, 54b/1		ḥarekāt+1 5a/17

ھاﺷﺎﺕ+1 40b/16, 92a/15
 ھاﻭﺍﺷﺶ+1 25a/17, 28a/9, 31a/4, 36a/13,
 50a/13, 71a/2, 74a/10, 80b/1, 82b/10,
 83a/4, 83b/9, 102a/3, 116a/14
 ھاﻳﺰ+1 25b/18, 32b/2, 38a/16, 51b/4,
 73b/18, 89a/15, 106b/16
 ھاﻡ+1 41a/2, 79b/14
 ھاﺭ+1 97b/2
 ھاﻳﻒ+1 37a/14, 97b/12
 ھﯘﻣﻤﻴﺎﺕ+1 91a/11
 ھﯘﻣﯘﺯﺍﺕ+1 92a/19
 ﻳﺪﺭﺍﺭ+1 24a/18
 ﻳﻪﺗﻴﺎﻉ+1 5b/4
 ﻳﻨﺴﺎﻥ+1 19a/19, 59a/6
 ﻗﺎﺑﯘﻍ+1 17a/18, 102a/4
 ﻗﺎﺩﺍﺭ+1 97a/2
 ﻗﺎﻱ+1 21a/7, 118a/16
 ﻗﯩﺴﻴﯘ'ﻟ-ھﯩﻤﺎﺭ+1 69a/18
 ﻛﯩﺘﺎﺏ+1 3b/16
 ﻛﯘﻟﯘﻥ+1 35b/8, 39a/8, 46b/11
 ﻛﯘﺭﯗﻩ+1 93a/4
 ﻣﺎﻓﺎﺷﯩﻞ+1 37b/9, 40b/6, 108b/18
 ﻣﺎﻏﺴﯘﻝ+1 33b/12, 81b/16
 ﻣﺎھﻠﯘﻝ+1 30a/14, 42b/9, 45a/18, 71b/3
 ﻣﺎھﺘﯘﻡ+1 29a/10, 47b/2, 74a/11
 ﻣﺎﺭﺍﺯ+1 57b/13
 ﻣﻪﺭﻛﺎﻥ+1 91a/5
 ﻣﻪﺭﺍﻕ+1 17b/6
 ﻣﻪﺭﻗﺎﺵ+1 76b/6
 ﻣﻪﺷﮭﯘﻕ+1 40b/17, 59b/2, 92a/16
 ﻣﯩﻘﺪﺍﺭ+1 32b/14, 33b/15, 51a/15
 ﻣﯩﺰﺍﻉ+1 5b/15, 94b/18
 ﻣﯘﻗﺎﺗﺘﺎﺭ+1 9a/15, 20a/19, 25a/13,
 26a/8, 26b/12, 27a/3, 27a/16, 28a/3,
 29a/6, 40b/11, 43a/13, 47a/17,
 50b/11, 52b/3, 53a/7, 54a/13, 54b/18,
 57a/2, 57a/3, 58a/6, 58b/3, 58b/4,
 60a/17, 62b/13, 62b/18, 75b/3, 78a/8,
 80a/1, 82b/18
 ﻣﯘﺷﺎ'ﺍﺩ+1 26a/7, 27a/13, 30a/13,
 33b/14, 41b/1, 50a/15, 50b/2, 50b/10,
 80a/15, 87a/14
 ﻣﯘﺑﺪﺍ'+1 5b/1
 ﻧﻪﺑﺎﺕ+1 6b/13
 ﻧﻪھﺎﺭ+1 4a/3
 ﻧﯩﻜﺮﯨﺲ+1 32b/4, 91a/11
 ﻧﯩﺸﻒ+1 37a/19, 49b/16, 62b/17, 81a/19,
 90b/1, 90b/10
 ﻧﯩﺴﻴﺎﻥ+1 92b/7
 ﻧﯘھﺎ'+1 82a/7
 ﻭﺕ+1 7a/17
 ﺭﺍھﻡ+1 51b/3, 52a/3, 67b/15, 85b/14
 ﺭﯨﻴﺎھ+1 12b/2, 29b/13, 38b/6, 39b/6,
 41b/8, 51b/17, 64a/14
 ﺭﯗﺏ'+1 90b/4
 ﺭﯗﺳﯘﺏ+1 80b/13
 ﺷﺎﺑﯘﻥ+1 51a/10
 ﺷﺎﻕ+1 46b/18
 ﺷﺎﺩﺭ+1 39a/19, 89a/15
 ﺷﺎﻗﯩﺰ+1 33a/14
 ﺷﺎﻥ'+ﺍﺕ+1 115a/5, 115a/17, 115b/5,
 115b/16, 116a/4, 116a/9, 116a/14,
 116b/1, 116b/8, 116b/13, 117a/1,
 117a/6, 117a/13, 117b/6, 117b/19,
 118b/4, 119a/1
 ﺷﺎﻧﺪﺍﻝ+1 115b/3
 ﺷﺎﺭ'+1 55a/18
 ﺳﻪﻣﯘﻣﺎﺕ+1 55a/5, 68a/19, 100b/18
 ﺳﻪﺭﻩﺗﺎﻥ+1 31a/12
 ﺷﯩھﻪﺕ+1 91a/10, 92b/6
 ﺳﻮﻏﯘﻟﻌﺎﻥ+1 9b/19, 11b/1, 11b/7,
 25b/18, 38b/13, 39a/19, 41a/7,
 44a/11, 52a/3, 52a/4, 58a/13, 62a/4,
 70b/4, 106a/19
 ﺷﯘﺩﺍ'+1 41b/4
 ﺳﯘﻓﯘﻑ+1 7b/11, 65a/6
 ﺷﺎ'+ﺭ+1 42b/5
 ﺷﺎﺩﺍﻥ+1 2a/11
 ﺷﺎﺭﺍﺏ+1 94a/5
 ﺗﺎ'+ﺁﻡ+1 21a/7, 28a/11, 28a/15

tab ^ç +ı 102a/4				‘anāşır+iñ 5b/14
taban+ı 110b/18				‘ayn+iñ 21a/19
tabī ^ç at+ı 26a/12, 38a/5				aḥcār+iñ 42b/18
taḷk+ı 88a/15, 88b/1				aḥlāṭ+iñ 75b/18
taş+ı 94a/14				buzūrāt+iñ 51b/12
tıḥāl+ı 20b/15, 41a/6, 54a/2, 65b/12, 75b/18, 86a/16				cerāḥāt+iñ 42a/3
toḥm+ı 10b/6, 18a/11				cürūḥāt+iñ 60a/1
tulū ^ç +ı 5a/17				çaqal+iñ 6a/8
türāb+ı 76a/8		92b/4		dimāğ+iñ 50b/7, 55a/17, 76b/17,
umūr+ı 2b/7				ecsām+iñ 6b/19
varaḳ+ı 94b/7				eflāk+iñ 5a/17
yağ+ı 42a/2, 44b/13, 110a/10, 110a/11, 110a/12, 110a/13, 114b/14, 117a/1, 117b/10				ḥayl+iñ 6a/7
yaprağ+ı 15a/2, 112a/6, 119a/6				ḥayvānāt+iñ 4a/17, 4b/7
zā ^ç f+ı 16b/1, 55b/15, 89a/15				ḥummeyāt+iñ 73a/3, 75b/6
zarf+ı 82b/12				insān+iñ 5a/4
zāc+ı 92a/5				kitāb+iñ 2a/14
zencār+ı 25b/4				ḳurūḥāt+iñ 40b/14, 110a/17
zerniḥ+ı 42b/6				ma ^ç deniyyāt+iñ 5a/16
zibaḳ+ı 28b/14, 35b/12, 48b/10, 82a/1				maḥlül+iñ 60a/9, 85b/9
+ıd +ıdır - 22 -				mizāc+iñ 3b/9
				muḳaṭṭar+iñ 28b/2, 49b/18, 53b/5,
				89b/13
				müfredāt+iñ 2b/3
				mürekkebat+iñ 2b/2
				nebāt+iñ 5a/13
				nebāt+iñ 5a/12, 5b/1, 6b/12
				raḥm+iñ 24b/16, 61a/19, 74b/9
				şadr+iñ 78a/19, 83b/17
				şahīḥ+iñ 32a/3
				su ^ç āl+iñ 101b/6, 101b/10
				tıbb+iñ 2a/17
				tıḥāl+iñ 45a/9
				zibaḳ+iñ 91b/8
+ıla - 1 -				- 20 -
ḳanṭār+ıla 14b/11				dal+ın 115b/5
+ımız - 1 -				dolma ḳabağ+ın 23a/7
murād+ımız 3b/17		+ın	+ın	duhn+ın 55a/11
+ımızdır - 2 -				idrār+ın 39a/18
muḥtār+ımızdır 18a/11				maḥlül+ın 45a/7, 59b/3, 59b/14,
tecribāt+ımızdır 17b/14				
+iñ - 49 - (<i>İlgi hal eki</i>)				
‘aḳl+iñ 98b/9				

72a/17, 74a/1, 74a/11, 76b/8, 80b/10,
80b/12, 83b/5
nār+ın 76a/1
şovukluğ+ın 18a/3
veca^c+ın 39a/9 61a/13
yaprag+ın 52a/19
zarar+ın 91b/9

+ına - 98 -

ağz+ına 57b/6
alt+ına 110b/18
baş+ına 57b/8
boğaz+ına 42a/8
burn+ına 41a/1, 44b/16, 109b/4,

109b/8

envâ^c+ına 8a/16, 9a/5, 10a/17, 13b/4,
13b/16, 14b/18, 16a/4, 23b/2, 25a/4,
26b/6, 31b/3, 32b/6, 32b/19, 33a/7,
33a/17, 34a/11, 35a/15, 35b/17,
38a/6, 38a/12, 40b/7, 40b/8, 40b/14,
41a/6, 42b/19, 43a/9, 43a/18, 44a/3,
45a/4, 49a/6, 50b/8, 55a/17, 55b/8,
58a/14, 61a/19, 64b/3, 65a/11, 70b/6,
71a/4, 71a/15, 73a/3, 73b/18, 74a/15,
74b/10, 75a/9, 75b/6, 76b/17, 78a/19,
80b/18, 83a/13, 83b/18, 92a/4, 93b/7,
94a/16, 94b/10, 94b/18, 96a/2,
97b/13, 98a/17, 110a/18, 110b/2,
111b/15, 115a/11, 116a/4, 118a/5
fesâd+ına 98b/9
havâşş+ına 74a/10
i'ttişâf+ına 2a/9
kaşığ+ına 111a/17, 111b/4
laḥm+ına 6b/14
maraz+ına 22b/9, 38b/15, 67b/15,
83a/12, 83b/19, 93a/4, 100a/16,
102a/11
nabz+ına 57b/5, 110b/18
şovukluğ+ına 22b/18, 103b/13,
104a/5, 105a/14, 111a/17
vasat+ına 59a/14

yanıg+ına 111a/12
yanuğ+ına 29a/15
zuhûr+ına 5a/16

-ınca

- 176 -

kal-ınca 37a/19, 57a/1, 62b/17,
81a/19, 90b/1, 90b/5, 90b/11
kızır-ınca 58a/6
var-ınca 8a/13, 9b/2, 9b/19, 10b/3,
11a/13, 11a/18, 11b/6, 13b/1, 13b/12,
14a/6, 14b/18, 15a/9, 15b/2, 15b/11,
16a/2, 16a/9, 17a/9, 17b/14, 18a/2,
18a/10, 18b/15, 19b/11, 20b/2,
22b/11, 24a/4, 24b/14, 25a/1, 25a/9,
27b/13, 29a/6, 30a/18, 30b/13,
32b/16, 38b/4, 41b/2, 41b/19, 42a/13,
43b/13, 45a/9, 46a/9, 46a/12, 46b/14,
47b/17, 48b/1, 48b/8, 49a/15, 49b/5,
50a/12, 50b/6, 50b/16, 51a/17,
51b/12, 52a/12, 53b/16, 54a/16,
55a/16, 55b/7, 55b/14, 56a/5, 56a/9,
56b/10, 57a/8, 57a/15, 57b/3, 58b/6,
58b/15, 59a/5, 60a/14, 60b/14,
61a/12, 61b/9, 62a/8, 64b/15, 65a/19,
65b/11, 65b/16, 66a/13, 66b/4,
66b/16, 67b/6, 68a/9, 68a/18, 68b/6,
69a/7, 69a/16, 70b/5, 71a/8, 71b/7,
72a/2, 72a/7, 72a/14, 72b/4, 72b/15,
73a/10, 73b/1, 73b/16, 74a/9, 74a/14,
74a/18, 74b/8, 74b/15, 75a/14,
75b/17, 78b/9, 79b/17, 80a/3, 80b/1,
81a/7, 81a/13, 81b/19, 82a/11, 82b/4,
83a/3, 83b/8, 84a/1, 84a/11, 84b/3,
84b/11, 85a/19, 85b/6, 85b/12, 86a/4,
86a/11, 86b/6, 86b/14, 87a/2, 87a/10,
87b/1, 87b/11, 88a/2, 88b/13, 89a/10,
90a/1, 90a/7, 90a/12, 90a/16, 90b/13,
91a/1, 91b/8, 92a/8, 92b/1, 92b/15,
93b/12, 94b/9, 95a/5, 96b/3, 96b/12,
98a/4, 98b/19, 99a/10, 99b/10,
100b/7, 102b/7, 103a/3, 103a/8,

103a/16, 104b/18, 105a/5, 105a/10, 106a/12, 106a/18, 106b/3, 107a/13, 107a/19, 107b/8, 107b/18, 108a/4, 110a/8		58a/13, 62a/4, 76a/16, 86b/8, 92a/15, 92b/12, 95a/7, 95b/14, 96a/9, 96b/6, 100a/16, 103b/14, 105a/18, 106a/19, 108b/7, 109a/15, 112a/4
-incadır - 1 - var-incadır 8b/9		ķapad-ır 33b/7, 44a/12, 45b/19 ķızdır-ır 12b/3, 15a/10, 39a/7, 55b/9, 67a/11, 95a/16
+ında - 4 - burc+ında 77a/10 envā ^c +ında 6a/11 ķarn+ında 108b/6 yan+ında 6b/12		tağıd-ır 95a/17 uzad-ır 46b/18 yumşad-ır 37a/9 46b/7
+ındadır - 3 - beyān+ındadır 3b/7 maķām+ındadır 38a/12, 52b/18	+ıyla - 7 - dal+ıyla 118a/6 şarāb+ıyla 106b/10 tarik+ıyla 4b/8, 77a/14 yağ+ıyla 47a/10, 106a/6, 115b/5	
+ından - 7 - baş+ından 63a/13 devrān+ından 5b/5 ġılzet+ından 2b/9 ķıvām+ından 2b/9 ķuyruğ+ından 63a/13 tu ^c m+ından 2b/9 yaprağ+ından 15a/4	+i - 922 - beyn+i 98b/19, 99a/2, 99a/13 ciger+i 76a/10 ķekirdeg+i 16a/4, 16a/5 çiķeg+i 9a/6, 14b/10, 14b/12, 15a/2, 16a/6, 17b/16, 20b/9, 110a/5, 113a/3 diş+i 102a/6 hulbūb+i 39b/16 ilig+i 117b/1 kireç+i 42a/1 kōk+i 8a/9, 10a/4, 14b/4, 14b/5, 96a/3, 109b/6, 109b/7, 111b/5 mūrver+i 14b/6 terementin+i 23a/2 yemiş+i 13a/6, 16b/15, 17a/12, 43b/17, 68a/10, 103a/5 ^c ōmr+i 19a/18, 54b/1, 57b/3, 89a/17 ^c ufūnet+i 28b/14, 29a/8, 47a/13, 52b/16, 63a/14 aķmer+i 82b/16 aşfer+i 74a/16, 82b/16, 82b/19 beden+i 16a/11, 19a/17, 19b/13, 92b/6 besfā ^c ic+i 65b/1 bevl+i 13a/11, 29b/6, 35a/6, 35a/14,	
+ımı - 9 - envā ^c +ımı 10a/2, 24b/16, 30b/8, 69b/16, 75b/18, 104b/14, 110a/17 ^c ilmiyyāt+ımı 2a/17 şetāt+ımı 2b/3		
-ır - 77 - (<i>Geniş zaman eki</i>) artır-ır 15a/11, 19a/17, 19b/13, 37a/14, 51b/3, 51b/16, 54b/1, 63b/6, 71a/11, 89a/16, 97b/12, 99a/14, 100a/16, 108a/16 canlan-ır 6b/11 çıķar-ır 9b/19, 11b/7, 17a/11, 18a/1, 18a/16, 25b/3, 25b/18, 28a/18, 30a/10, 30b/7, 31b/2, 36a/12, 38b/13, 39a/17, 39b/5, 39b/19, 40b/16, 42b/11, 43b/8, 44a/11, 44b/16, 47b/2, 48a/16, 51b/3, 51b/16, 52a/1, 52a/2, 52a/3, 52a/9, 52b/14, 54a/4, 57a/9,		

36a/11, 39a/18, 40b/15, 42b/11,
43b/9, 44b/10, 46a/1, 46b/8, 51a/8,
52a/4, 57a/9, 60b/7, 76a/16, 91b/2,
96a/9
bir+i 3b/8, 4a/16, 4a/17, 5a/2, 6b/19,
7a/1
cenān+i 16b/2, 108b/7
ciger+i 54a/5, 55b/9, 96b/5
çekirdeg+i 6b/10
çiçeg+i 112a/6
dem+i 16b/4, 25a/3, 27b/6, 30a/9,
38b/15, 51a/14, 51b/1, 54a/5, 71a/13,
73b/17, 82a/7, 84b/5, 85b/13, 91a/10,
92a/10, 97a/5, 101a/2
dış+i 92b/18
ef'āl+i 91a/9, 91a/10, 92b/3
emliĝ+i 20a/2
emliķ+i 19b/14
eşer+i 5b/12
esfil+i 81b/1, 85a/2, 86a/10, 91a/8
esved+i 62a/18
et+i 6b/14
fehm+i 63b/6, 100a/16
fi'l+i 25a/17, 71a/19
ĝalīz+i 52a/2, 105a/5
ħadīd+i 22a/11, 24b/17, 26a/14,
41a/15, 45a/6, 60b/2, 81a/10
ħarāret+i 13b/15, 81a/14
ħuşūnet+i 76b/5
iç+i 5a/3
illet+i 92a/3
ishāl+i 32b/4, 107a/7, 110a/1,
118b/19
isti'māl+i 7b/18, 8a/3, 8a/12, 8b/8,
9b/1, 9b/18, 10b/2, 11a/2, 11a/12,
11a/17, 11b/6, 11b/15, 12a/13,
12b/16, 13a/9, 13a/19, 13b/12, 14a/5,
14b/1, 14b/17, 15a/8, 15b/1, 15b/11,
16a/1, 16a/8, 16a/18, 17a/8, 17b/13,
18a/1, 18a/9, 18b/9, 18b/15, 19a/9,

19b/10, 20b/1, 20b/13, 21a/12,
22b/10, 23a/4, 24a/3, 24a/18, 24b/5,
24b/13, 24b/19, 25a/8, 25b/11,
26a/12, 26b/8, 27a/4, 27a/11, 27a/18,
27b/5, 27b/12, 27b/17, 28a/19, 29a/5,
29a/13, 29b/5, 30a/17, 30b/13,
32b/15, 35b/1, 36b/12, 38b/4, 40b/13,
41a/12, 41b/1, 41b/18, 42a/12, 42b/1,
42b/17, 43b/13, 43b/19, 44a/8, 45a/8,
46a/4, 46a/8, 46a/11, 46b/13, 47a/18,
47b/11, 47b/16, 48a/19, 48b/7,
48b/19, 49a/7, 49a/14, 49b/5, 49b/10,
50a/1, 50a/11, 50a/13, 50b/6, 50b/16,
51a/5, 51a/17, 51b/11, 52a/11,
53b/15, 54a/15, 55a/2, 55a/16, 55b/6,
55b/13, 56a/4, 56a/6, 56a/8, 56a/13,
56b/9, 57a/7, 57a/14, 57b/2, 58a/7,
58b/5, 58b/14, 59a/4, 59a/12, 59b/8,
59b/17, 60a/14, 60b/6, 60b/13,
60b/19, 61a/12, 61a/18, 61b/9, 62a/8,
62b/4, 63b/4, 64b/10, 64b/15, 65a/3,
65a/18, 65b/4, 65b/10, 65b/15, 66a/5,
66a/12, 66b/4, 66b/15, 67a/9, 67b/6,
67b/14, 67b/19, 68a/8, 68a/17, 68b/5,
68b/13, 69a/6, 69a/15, 69b/4, 69b/9,
69b/15, 69b/19, 70a/6, 70b/4, 70b/10,
70b/14, 71a/2, 71a/7, 71b/6, 72a/1,
72a/6, 72a/13, 72b/4, 72b/14, 73a/2,
73a/9, 73a/19, 73b/5, 73b/15, 74a/8,
74a/13, 74a/17, 74b/8, 74b/14, 75a/5,
75a/13, 75b/16, 76b/2, 78b/8, 79b/16,
80a/3, 80a/16, 80a/19, 80b/15, 81a/6,
81a/12, 81b/13, 81b/18, 82a/3,
82a/10, 82b/3, 83a/2, 83a/8, 83b/8,
83b/19, 84a/11, 84b/2, 84b/10,
85a/11, 85a/18, 85b/6, 85b/11, 86a/3,
86a/11, 86b/6, 86b/13, 87a/1, 87a/9,
87a/19, 87b/10, 88a/2, 88b/12, 89a/9,
89b/19, 90a/3, 90a/7, 90a/11, 90a/16,
90b/2, 90b/12, 91a/1, 91a/17, 91b/7,

92a/7, 92a/19, 93b/12, 94a/4, 94a/17,
94b/8, 94b/17, 95a/4, 95a/15, 95b/3,
95b/11, 95b/19, 96a/7, 96a/17, 96b/3,
96b/11, 97a/2, 97a/11, 98a/4, 98b/7,
98b/18, 99a/6, 99a/9, 99a/15, 99b/9,
99b/15, 100a/2, 100a/13, 100b/6,
100b/13, 102a/1, 102a/17, 102b/7,
103a/2, 103a/7, 103a/15, 103b/3,
103b/10, 103b/12, 103b/17, 104a/1,
104a/8, 104a/18, 104b/14, 104b/18,
105a/4, 105a/10, 106a/7, 106a/11,
106a/17, 106b/2, 106b/9, 106b/15,
107a/1, 107a/12, 107a/19, 107b/8,
107b/17, 108a/4, 108b/5, 108b/10,
109a/14, 109b/3, 109b/19, 110a/7
iřtiġāl+i 91b/6
qalb+i 37b/19, 51b/2
kebed+i 20b/15, 84a/7, 97b/2, 106a/2
kesr+i 35b/15
kibrīt+i 83b/11
kibrītiyyet+i 59b/11
qıvvet+i 115b/6
küdūret+i 70a/18
laħm+i 24a/14
leben+i 51b/3, 51b/15
levn+i 39b/12, 73a/4
lājiverd+i 73b/19
ma^ˆden+i 42b/12, 82b/10, 107a/9
ma^ˆādin+i 22a/6
mā^ˆ+i 105a/18
miřāl+i 47b/8, 54a/11, 59b/8, 60b/12,
61b/15, 71b/18, 75b/5, 76a/6, 86b/5,
93b/10, 101b/13, 104a/15
müdebber+i 83b/5
mükelles+i 72a/4
mürdeseng+i 91b/18
müřābehet+i 6a/6
nef^ˆ+i 92b/17
nevāzil+i 26b/17, 38b/7, 41a/7,
51b/19, 62a/17, 92b/18

nārenc+i 6a/15
nāzenīn+i 1b/10
pādzehr+i 74b/5
re^ˆs+i 51b/2, 71a/16
rāvend+i 69b/17
seher+i 20b/4
selmen+i 73a/5
semūm+i 53a/5
řūret+i 6b/19
süd+i 40a/2
tañīn+i 35b/6
tařīq+i 7a/16, 7b/15, 7b/19, 8a/5,
8a/17, 8b/10, 9a/6, 9b/3, 10a/3,
10a/18, 10b/4, 10b/16, 11a/14, 11b/2,
11b/9, 11b/18, 12a/5, 12a/15, 12b/5,
12b/19, 13a/12, 13b/5, 13b/16, 14a/9,
14b/2, 14b/19, 15a/11, 15b/2, 15b/8,
15b/14, 16a/4, 16a/12, 116b/4,
17a/12, 17a/19, 17b/8, 17b/15, 18a/4,
18a/11, 18a/18, 18b/12, 18b/18,
19a/11, 19b/1, 19b/14, 20a/1, 20a/9,
20b/5, 20b/16, 21a/8, 21a/14, 21b/4,
21b/19, 22a/6, 22a/11, 22a/16, 22b/6,
22b/12, 22b/19, 23a/7, 23a/14, 23b/3,
23b/17, 24a/5, 24a/14, 24a/19, 24b/7,
24b/16, 25a/4, 25a/11, 25a/18, 25b/3,
26a/3, 26a/16, 26b/6, 26b/10, 26b/18,
27a/7, 27a/13, 27b/1, 27b/8, 27b/14,
27b/19, 28a/6, 28a/10, 28b/1, 29a/2,
29a/10, 29a/17, 29b/2, 29b/9, 29b/15,
30a/4, 30a/10, 30b/10, 30b/18, 31a/5,
31a/13, 31b/3, 31b/12, 32a/4, 32a/13,
32b/7, 33a/1, 33a/7, 33a/14, 33a/17,
33b/7, 33b/12, 34a/3, 34a/12, 34b/1,
34b/7, 34b/17, 35a/7, 35a/15, 35b/18,
36a/5, 36a/14, 36b/14, 36b/19,
37a/10, 37a/14, 37b/10, 37b/15,
38a/2, 38a/19, 38b/16, 39a/1, 39a/9,
39b/8, 39b/15, 40a/8, 40a/14, 40a/19,
40b/8, 40b/16, 41a/2, 41a/7, 41a/15,

41b/4, 41b/9, 41b/16, 42a/1, 42a/4,
42a/10, 42a/17, 42b/6, 42b/12, 43a/1,
43a/5, 43a/9, 43a/14, 43a/18, 43b/4,
43b/9, 43b/15, 44a/4, 44a/12, 44a/18,
44b/6, 44b/11, 44b/17, 44b/18,
44b/19, 45a/4, 45a/10, 45a/15, 45b/1,
45b/4, 45b/11, 45b/15, 46a/2, 46a/5,
46a/12, 46a/15, 46a/18, 46b/3,
46b/15, 46b/19, 47a/2, 47a/8, 47a/14,
47b/2, 47b/11, 47b/17, 48a/2, 48a/10,
48a/16, 48b/2, 48b/10, 48b/13, 49a/1,
49a/9, 49a/16, 49b/8, 49b/12, 50a/4,
50a/13, 50b/2, 50b/8, 51a/1, 51a/10,
51a/14, 51b/8, 52a/5, 52a/9, 52a/13,
52a/16, 52a/19, 52b/18, 53a/6, 53a/12,
53a/18, 54a/6, 54b/2, 55a/8, 55a/19,
55b/10, 55b/16, 56a/10, 56a/16,
56b/13, 57a/9, 57a/16, 57b/15, 58b/9,
58b/16, 58b/19, 59a/6, 59a/13, 59b/2,
59b/10, 60a/1, 60a/6, 60a/19, 60b/2,
60b/9, 60b/16, 61a/4, 61a/14, 61b/1,
61b/12, 61b/16, 62a/4, 62a/9, 62a/15,
62a/18, 62b/5, 62b/14, 63a/1, 63a/11,
63b/6, 64a/15, 64b/3, 64b/12, 64b/17,
65a/4, 65a/12, 65b/1, 65b/7, 65b/12,
65b/18, 66a/8, 66a/16, 66b/9, 67a/1,
67a/12, 67b/7, 67b/16, 68a/1, 68a/9,
68a/19, 68b/7, 68b/16, 69a/10,
69a/18, 69b/7, 69b/11, 69b/17, 70a/1,
70a/7, 70a/14, 70b/7, 70b/12, 70b/16,
71a/4, 71b/1, 71b/7, 71b/16, 72a/3,
72a/9, 72a/14, 72a/19, 72b/6, 72b/11,
72b/16, 73a/5, 73a/13, 73b/2, 73b/9,
73b/19, 74a/7, 74a/11, 74a/15, 74a/19,
74b/3, 74b/11, 74b/18, 75a/9, 75a/15,
75b/7, 75b/19, 76a/9, 76a/16, 76b/6,
76b/11, 76b/17, 77a/1, 77a/8, 77a/19,
77b/7, 78a/1,
78a/5, 78a/14, 78a/19, 78b/4, 78b/10,
79a/1, 79b/14, 80a/4, 80a/6, 80a/10,

80a/13, 80a/17, 80b/2, 80b/7, 80b/19,
81a/10, 81a/15, 81a/17, 81b/3, 81b/7,
81b/11, 81b/13, 81b/16, 82a/1, 82a/8,
82a/12, 82b/1, 82b/5, 82b/7, 82b/10,
83a/4, 83a/9, 83a/14, 83b/9, 84a/2,
84a/7, 84a/13, 84a/17, 84b/7, 84b/11,
84b/15, 85a/15, 85b/2, 85b/7, 85b/17,
86a/5, 86b/2, 86b/8, 86b/15, 87a/4,
87a/11, 87b/4, 87b/14, 88a/3, 88a/7,
88a/11, 88a/15, 88b/1, 88b/4, 88b/9,
88b/14, 88b/18, 89a/3, 89a/7, 89a/17,
89b/17, 90a/2, 90a/4, 90a/8, 90a/14,
90a/17, 90b/3, 90b/9, 90b/13, 91a/5,
91a/12, 91a/18, 91b/4, 91b/17, 92a/5,
92a/16, 93a/5, 93a/15, 93a/18, 93b/2,
93b/7, 93b/13, 93b/17, 97a/14, 97b/4,
97b/14, 98a/4, 98a/11

taşır+i 74b/18, 83a/15

tekvın+i 4a/13, 5a/12, 5a/19

tevellüd+i 4b/7

türbüd+i 69b/7

ühhel+i 74a/7

üsüb+i 93b/18

ütrüc+i 42a/11

verd+i 32b/12, 110b/14

zeheb+i 40b/8, 59b/10, 72b/16

zāyid+i 26a/15

zümürd+i 58b/9

-icidir - 1 -

terled-icidir 15b/13

+idir - 3 -

ikşır+idir 34b/7, 60a/1

mu'ādil+idir 32a/3

+ilerle - 6 -

mā'+ilerle 29a/6, 57b/10, 61a/1,
71a/8, 74b/9, 81a/4

+im - 3 -

aziz+im 4a/7

ben+im 4a/7

biz+im 3b/17

+imiz	- 1 - delil+imiz 7a/7	61a/8, 71b/19, 78a/9, 78b/8, 106a/16 şalâbet+in 45a/10	
+iñ	- 48 – (<i>İlgi hal eki</i>) bevâsîr+iñ 98a/17 bârid+iñ 42b/19 cild+iñ 75a/9 diş+iñ 107b/9 efrenc+iñ 16a/10 el+iñ 5a/4 esfîl+iñ 86b/9 hacer+iñ 92b/17, 93a/12 hâkîr+iñ 98a/17, 98b/10, 103b/17 hekîm+iñ 8a/15, 8b/9, 10b/4, 96a/8, 96b/4, 96b/13, 98a/10 inbîk+iñ 20a/18, 54b/17 ishâl+iñ 104b/14 qalb+iñ 13b/4, 26b/6, 55b/8 kevâkib+iñ 5b/5, 5b/11 levn+iñ 55a/12 ma ^ç den+iñ 5a/19, 6a/11, 111b/15 meşâyih+iñ 4b/17 nev ^ç +iñ 5b/16, 6a/1, 6a/2 nârenc+iñ 6a/14 re ^ç +iñ 10a/17, 23b/2, 64b/3 ruṭûbet+iñ 4b/12 silf+iñ 58b/11 şems+iñ 5a/18 ṭabîb+iñ 7a/15, 10a/1, 13b/3, 16b/1 vilâyet+iñ 6b/15 zihn+iñ 98b/9	+ince	- 1 - vezn+ince 9a/14
		+inci	- 2 - bêş+inci 5a/11 bir+inci 1b/11
		+inde	- 28 – beyn+inde(arasında) 1b/11, 6a/4, 45b/1, 68b/16 beyn+inde 6a/7, 6a/8 hârâret+inde 21b/15 çind+inde 83a/8 iç+inde 82b/12 kemâl+inde 6a/2 maḥall+inde 109b/8 mişâl+inde 22a/4, 39b/17, 48b/16, 71a/6, 73b/5, 83a/6, 88a/19, 94a/3 reng+inde 83b/6 üzer+inde 26b/14, 35a/17, 36a/1, 73a/18 vaḳt+inde 28b/12 vilâyet+inde 6b/9, 106b/4 ziyâdelig+inde 50b/19
		+indedir	- 1 - göbeg+indedir 6b/12
		+inden	- 42 - bir+inden 28b/5, 96a/5, 96b/9, 106a/9, 109a/13, 109a/18, 109b/14, 110b/5, 110b/7, 111a/19, 111b/7, 111b/12, 111b/17, 112a/13, 112b/6, 112b/13, 113a/1, 113a/4, 113a/7, 113a/12, 113b/13, 114a/13, 114b/4, 114b/6, 115a/8, 115b/19, 117b/9, 118b/1, 118b/2 çiçeg+inden 15a/4 hareket+inden 5b/14 levn+inden 2b/9 ma ^ç den+inden 6a/19, 6b/1, 6b/2, 6b/3 şûret+inden 7a/3
+in	- 26 - bir+in 102b/15 cevher+in 89a/2 dirhem+in 41b/14, 55a/7, 59b/17, 83b/13, 84b/6, 93a/13 et+in 92b/19 hârâret+in 111a/12, 114a/16 levn+in 55a/11 ruṭûbet+in 24a/9, 33b/19, 34b/13, 48b/5, 48b/6, 49a/19, 49b/4, 51a/4,		

	şekl+inden 2b/8, 6a/1		114b/11, 119a/9
	te ^c şîr+inden 5b/10		ism+ine 2a/14
	vaqt+inden 2b/10		nef ^c +ine 2b/2
	yüreg+inden 94b/1		nev ^c +ine 92b/4
+indir	- 1 -		peklig+ine 35b/14
	nev ^c +indir 3a/19		terkîb+ine 76b/10
+iñdir	- 11 -		üzer+ine 3b/12, 9a/13, 11a/15,
	hekîm+iñdir 7b/19, 8a/4, 13b/13,		16b/11, 20a/19, 24a/10, 25a/14,
	94a/18, 96a/18, 110a/15, 115a/10,		25b/4, 27a/3, 28a/3, 33b/14, 33b/18,
	117a/12		34b/12, 37a/13, 38b/11, 41a/17,
	hermes+iñdir 23b/17		43a/13, 44a/10, 45a/18, 48b/12,
	tabîb+iñdir 14a/7, 15b/13		49b/18, 52a/19, 54a/12, 56a/6, 58b/1,
+ine	- 174 -		58b/12, 59a/15, 59a/19, 60a/10,
	âhîr+ine 20a/18, 54b/18		60a/12, 61a/5, 62b/13, 63a/15, 63a/18,
	delüg+ine 57b/5, 110b/9		70b/18, 71b/4, 71b/9, 71b/10, 72a/12,
	dirhem+ine 76b/3		72a/18, 73a/6, 74b/1, 75b/12, 76b/8,
	ehl+ine 108b/11		78a/8, 80b/9, 82b/18, 83a/15, 84b/19,
	göbeg+ine 28b/17, 44a/10, 44b/5,		85b/1, 86b/9, 87a/14, 87b/17, 88b/6,
	51a/8, 51b/18, 112a/5, 118b/18,		88b/11, 90b/16, 91a/13, 91b/5,
	119a/14		91b/19, 93b/19, 94a/3
	harâret+ine 114b/2		yüreg+ine 57b/5
	çillet+ine 97a/5, 104a/9, 104a/19,		zağmet+ine 101b/13, 113a/16
	106a/8, 107a/13, 109b/9, 109b/16	+ini	- 2 -
	iç+ine 6a/15, 7b/9, 8b/17, 10a/14,		et+ini 6b/8
	12b/13, 13a/8, 13b/1, 13b/10, 14a/14,		yemiş+ini 39b/8
	14b/16, 15a/3, 15b/6, 16b/12, 16b/16,	+iniñ	- 3 -
	17a/6, 17a/16, 19a/1, 19b/3, 20a/2,		çiçeg+iniñ 15a/1
	21b/14, 23b/15, 28a/12, 28b/2, 28b/7,		nev ^c +iniñ 6a/4, 6a/6
	31b/17, 32a/17, 32b/1, 36b/5, 37b/1,	-ir	- 107 – (<i>Geniş zaman eki</i>)
	38b/7, 39a/4, 45a/1, 46a/19, 52a/5,		bildir-ir 5a/1
	53a/13, 53b/6, 53b/11, 55a/12,		gider-ir 16b/2, 35b/6, 37b/15, 38a/17,
	55b/11, 56a/11, 56a/19, 57a/4, 57a/6,		38b/12, 46b/11, 50b/1, 55b/15,
	57a/18, 59a/10, 61a/8, 61a/9, 61b/5,		73a/12, 91a/12, 92b/7, 92b/8, 93a/2,
	63a/9, 63b/2, 63b/16, 64a/9, 64a/10,		95b/5, 101a/3, 108a/16, 117b/12,
	64b/1, 65a/8, 65a/14, 65a/17, 65b/3,		118a/16
	66b/13, 67a/18, 68a/14, 69a/13,		iriñlendir-ir 114a/1
	70a/12, 72b/13, 73b/12, 73b/14,		terled-ir 15b/12, 27b/18,
	77b/4, 78a/10, 79b/9, 83b/5, 84b/17,		vêr-ir 10a/17, 11b/17, 12a/3, 12b/4,
	86a/8, 86b/17, 90b/1, 90b/5, 93a/11,		12b/19, 13b/14, 15a/10, 16b/4, 17b/7,
	94a/11, 111a/9, 112b/3, 113b/7,		19a/19, 19b/13, 20a/1, 20a/8, 20a/9,

	21a/14, 22a/16, 23a/6, 25b/17, 32b/1, 36a/10, 38a/8, 38a/11, 38b/9, 38b/12, 38b/13, 38b/16, 39b/5, 39b/12, 40a/1, 40a/2, 41b/3, 42a/7, 42a/10, 42a/15, 42a/16, 51a/18, 51b/2, 51b/5, 51b/15, 52a/1, 52b/7, 53a/5, 54a/4, 55b/9, 55b/15, 56a/16, 57b/4, 57b/13, 58a/11, 58a/12, 58b/9, 60a/5, 61a/2, 64a/2, 64a/13, 68a/19, 68b/15, 71a/10, 71a/17, 73b/17, 74a/6, 85a/7, 86a/16, 92a/10, 92b/7, 92b/8, 92b/18, 94b/11, 95a/6, 95a/17, 97a/13, 97b/3, 97b/12, 98a/3, 100a/8, 100a/9, 100b/18, 101a/4, 102a/2, 102a/3, 107b/10, 108a/16, 111b/15, 118a/16	ḥab+lar 44a/1, 49a/5, 49b/4, 63b/5, 70b/14, 73a/1, 73a/19, 73b/5, 74b/10, 79b/12, 85a/11, 100b/10, 100b/12, 100b/17, 101a/8, 101a/19, 101b/4, 101b/8, 101b/13, 101b/14, 101b/19, 102a/10, 102a/16, 102b/4, 102b/11, 103a/2, 103b/2, 103b/9, 103b/12, 103b/16, 104a/1, 104a/4, 104a/8, 104a/16, 104b/6, 104b/13, 104b/18, 105a/4, 105a/10, 105a/14, 105a/17, 105b/3, 105b/7, 105b/11, 105b/14, 105b/19 iḥtiḳān+lar 40a/7, 57b/10 ḳurdağız+lar 6b/7 ḳurş+lar 24a/17, 25a/19, 27a/10, 27b/16, 29a/3, 29b/4, 30b/11, 38a/3, 75b/1 riyāḥ+lar 5b/6 usḳī+lar 75a/8 zīmād+lar 30b/2, 53a/11
+isiniñ	- 1 - bir+isiniñ 6a/17	
+iyle	- 4 - müdāvetmet+iyle 2a/7 mülāzetmet+iyle 2a/2 tüğ+iyle 30b/9, 51a/9	
+iyledir	- 1 - te' şīr+iyledir 5b/11	
+ki	- 2 - evvel+ki 4b/10 tā+ki 3b/11	
+kişi	- 1 - evvel+kisi 5a/6	
+la	- 9 - güllāb+la 97a/19, 101a/19 ifrāt+la 3a/16 lā-naẓīr+la 117b/19 maṭbūḥāt+la 70b/11 rūḥ+la 115b/3 şā' dü'ş-şarāb+la 24a/16 şarāb+la 91b/14, 94a/5	+lara
+lar	- 65 - balğam+lar 95a/7 ba' zī+lar 4a/4 eczā+lar 94a/12	- 36 - ağrı+lara 43b/3 a' zā+lara 39b/19 çıban+lara 30b/7 çıkık+lara 115a/17, 116a/19, 117a/13 emrāz+lara 106a/12 evrām+lara 29a/15, 117a/6 ḥātūn+lara 16b/2 ḥummā+lara 38a/19, 71b/14, 89b/16, 103a/9 ḳırık+lara 115a/16, 116a/19, 117a/13 maraż+lara 29b/12, 71a/18, 74b/17, 94b/9 şınıḳ+lara 118b/11 yara+lara 33b/11, 34a/19, 43b/3, 52a/4, 107a/2, 111a/3, 113b/1, 113b/9, 115a/5, 116b/12, 117a/12, 117b/5, 118a/4, 118b/3
		+larda
		- 4 - dal+larda 5a/15

em ^ʿ ā+larda 95a/17	etrāf+larıdır 4a/7
havā+larda 56a/6	+larıñ - 25 -
ma ^ʿ sūm+larda 55b/14	ba ^ʿ zı+larıñ 4a/13, 4a/14
+lardan - 2 -	emrāz+larıñ 14a/8, 16a/3, 35b/17, 83a/13
ağaç+lardan 6b/7	ervāḥ+larıñ 6a/3
yaşlu+lardan 4b/18	ḥātūn+larıñ 108b/6
+ları - 62 – (<i>Çokluk ve belirtme hal eki</i>)	ḥayvān+larıñ 4b/4
ağrı+ları 41b/12, 51a/10, 114b/19, 117b/12	ḳuvā+larıñ 5b/17
balğam+ları 95a/6, 95b/14, 96b/13, 108a/16	ma ^ʿ sūm+larıñ 44a/9
deverān+ları 4a/8	marāz+larıñ 94b/10, 98a/11, 110a/9, 112b/18
ecsām+ları 29a/16	riyāḥ+larıñ 5b/7
eczā+ları 20a/17, 119a/8	ʿuzv+larıñ 5a/6, 5a/8, 5a/10
emrāz+ları 92b/10	yara+larıñ 30b/8, 33a/17, 43a/18, 110b/2, 115a/10
ervāḥ+ları 29a/16	yaşlu+larıñ 4b/16
evcā ^ʿ +ları 20b/4, 28a/5, 29a/9, 40b/4	+ların - 1 -
evrām+ları 28b/19, 30a/19, 32b/18, 35b/5, 36a/5, 41b/12, 44a/6, 59b/19, 91a/11, 115b/11	evcā ^ʿ +ların 30b/9
havā+ları 4a/8	+larına - 19 -
ḥılt+ları 96b/6	ayağ+larına 42a/9
ḳabuḳ+ları 14b/10, 14b/13	baş+larına 6b/16
ḳaşır+ları 4a/14	emrāz+larına 12b/5, 99b/3, 108a/11
ḳurd+ları 35b/6	marāz+larına 22b/16, 62a/9, 94b/12, 96b/5, 114b/2
mevād+ları 34a/10, 37b/9, 38b/9	yanıḳ+larına 115b/11, 116b/19
muḳaṭṭar+ları 9a/17	yara+larına 21b/17, 22b/18, 29b/8, 33b/11, 48b/9, 113a/13, 115b/16
mülūḥāt+ları 29b/17	+larınıñ - 7 -
riyāḥ+ları 95a/8	ḥuzzāḳ+larınıñ 2b/1
soğulcan+ları 109a/15, 112a/4	marāz+larınıñ 34a/11, 94b/18, 98b/1, 116a/3
şu+ları 112b/8	parmaḳ+larınıñ 5a/2
ṭabī ^ʿ at+ları 4b/13, 4b/16	yara+larınıñ 118a/4
ṭaş+ları 17a/11, 18a/16, 103b/14	+larla - 1 -
ṭūl+ları 4a/14	yağ+larla 113b/7
ʿuzv+ları 5a/1	+le - 2 -
veca ^ʿ +ları 35b/10, 46b/11	suḥūlet+le 18b/12
yara+ları 33a/13, 33b/7, 35a/6, 43b/4, 44a/11, 45b/18, 62a/14, 112a/17, 114a/1, 114b/14	tedrīc+le 91b/5
+larıdır - 1 -	+ler - 10 -

edviyye+ler 98a/1	siñir+leri 37a/9
eşribe+ler 57b/8	südde+leri 12b/3, 17b/7, 18a/18,
frenk+ler 49a/15, 63a/5	25a/3, 27b/6, 29b/2, 31b/2, 36a/13,
şabî+ler 4b/13	44a/7, 51b/7, 57a/16, 58a/16, 60b/1,
siñir+ler 35b/14, 51a/9	60b/7, 61a/19, 71b/12, 73a/2, 90a/1,
‘uşāre+ler 9a/14	91a/2, 92a/14, 102b/15, 105b/8,
yēr+ler 4a/2	106b/16
yigit+ler 4b/14	şış+leri 30b/1, 46b/7, 96b/5, 116a/9
+lerde - 4 -	taştîriyye+leri 71b/15
kemik+lerde 110b/2	tekvîn+leri 4a/13, 4a/17, 4b/5
siñir+lerde 110a/9, 110b/2, 112b/17	‘uşāre+leri 9a/16
+lerden - 1 -	yêl+leri 95a/17
yēr+lerden 2b/10	+leridir - 3 -
+lerdir - 1 -	deri+leridir 5a/2, 5a/4, 5a/5
yēr+lerdir 4a/3	+leriñ - 8 -
+lere - 22 -	‘illet+leriñ 92a/12
bere+lere 117a/13, 117b/5	iqlîm+leriñ 4a/7
bögrek+lere 46b/9	kevākib+leriñ 4a/8, 5b/7, 5b/9
felğamûnî+lere 75a/8	şabî+leriñ 4b/14
gibi+lere 41a/14, 46a/11	südde+leriñ 10a/2
merhem+lere 38a/13, 85a/14	yigit+leriñ 4b/13
mâdde+lere 30b/8, 81a/7	+lerin - 8 -
mübtedî+lere 2b/5	kemik+lerin 17a/5
nâqih+lere 55b/15	mu‘tedil+lerin 4b/12
südde+lere 90a/13, 103a/9, 104b/8	pāre+lerin 28a/16
şış+lere 115a/17, 117b/5, 118b/3	şalābet+lerin 114a/17
ţālebe+lere 2b/6, 2b/7, 2b/8	südde+lerin 13a/10, 45a/9
ţālib+lere 2a/18	verem+lerin 16a/10, 30b/3
+leri - 47 - (<i>Çokluk ve belirtme eki</i>)	+lerinden - 1 -
‘amel+leri 5b/17	mu‘teber+lerinden 2b/1
edviyye+leri 119a/11	+lerine - 6 -
em‘āne+leri 52b/13	delik+lerine 110b/18
et+leri 21b/17	şış+lerine 111b/3, 115b/10, 118a/8
ħarāret+leri 4b/15	üzer+lerine 12b/11, 87b/8
kiremid+leri 28a/18	+lû - 2 -
ķuvvet+leri 5b/8	ħarāret+lû 5a/6
mâdde+leri 114a/8	şalābet+lû 30a/19
pāre+leri 28a/12	-madıķça - 1 -
ruţūbet+leri 4b/15, 4b/18	bulun-madıķça 3b/11
şalābet+leri 40a/5, 44a/6	-mağla - 2 -

	ol-mağla 4a/8, 4a/9		eyle-mekde 7a/8
-mağ	- 5 -		vér-mekde 99a/1
	kapın-mağ 3a/17	-mekden	- 1 -
	kok-mağ 37b/19		eyle-mekden 3a/13
	ol-mağ 2a/10, 3a/12, 3a/14	-mekle	- 1 -
-ması	- 1 -		dè-mekle 35a/12
	ol-ması 5b/16	-mesine	- 2 -
-masına	- 2 -		çürü-mesine 21b/18
	kırıl-masına 118b/11		görül-mesine 51a/9
	yarıl-masına 39b/2	-mez	- 5 - (<i>Geniş zaman olumsuzu</i>)
-masıyladır	- 1 -		èt-mez 5b/5, 38a/1, 55a/5
	ol-masıyladır 5a/18		eyle-mez 5b/18, 7a/2
-mayanı	- 1 -	-miş	- 16 - (<i>Sıfat-fiil eki</i>)
	ol-mayanı 45a/17		çık-mış 59a/10, 63a/19, 64a/6, 69b/12,
-maz	- 5 - (<i>Geniş zaman olumsuzu</i>)		76b/7, 77a/1, 77a/4, 77a/9, 77a/10,
	ol-maz 7a/4, 7a/6, 101b/14, 112b/9		78a/1, 78a/2, 78a/15, 79b/15, 106a/6
	bulun-maz 3b/11		kavırıl-mış 94b/13
-maz	- 1 - (<i>Sıfat -fiil eki</i>)		yan-mış 118b/16
	oñul-maz 118a/4	-muşdır	- 1 -
-meden	- 1 -		yap-mışdır 96a/10
	dökil-meden 38b/9	-miş	- 2 - (<i>Sıfat-fiil eki</i>)
-medük	- 1 -		öl-miş 108b/6
	sökün-medük 42a/1		piş-miş 93b/7
-megi	- 2 -	-mişdir	- 1 -
	gegir-megi 95b/5		dè-mişdir 71a/12
	gör-megi 20a/7	-mişler	- 2 -
-megin	- 1 -		dè-mişler 4a/3, 4a/4
	èt-megin 1b/12	-muş	- 8 - (<i>Sıfat-fiil eki</i>)
-mek	- 11 -		ol-muş 2a/2, 47a/10, 49a/17, 80b/3,
	bil-mek 2a/18		83a/18, 84b/10, 97a/16, 103b/8
	dön-mek 98b/11	-muşdur	- 4 -
	èt-mek 3a/15, 9a/16		bul-muşdur 108b/19
	eyle-mek 2a/17		buyur-muşdur 2a/8
	iç-mek 31a/12		ol-muşdur 5a/14, 114a/6
	sür-mek 38b/7, 38b/10	-muşlar	- 1 -
	sürün-mek 31a/12		buyur-muşlar 7a/12
	yè-mek 3a/16	-müş	- 1 - (<i>Sıfat-fiil eki</i>)
-mekçün	- 1 -		sögün-müş 29a/17
	getür-mekçün 110b/17	+ña	- 7 -
-mekde	- 2 -		a+ña 2b/11, 3b/4, 3b/6, 4a/16

	bu+ña 7a/2, 7a/6, 39b/3		hummeyätü'r-rediyye+niñ 40b/6
+ncıda	- 1 - altı+ncıda 87b/18		ibn-i mâseviyye+niñ 101b/5, 101b/9 qalbiye+niñ 94a/16
+nci	- 1 - iki+nci 5a/11		qarga düvelegi+niñ 111b/6 ma' de+niñ 12b/4, 92a/4
+nda	- 2 - a+nda 5a/17, 5b/17		riyye+niñ 71a/15 şafreviyye+niñ 65a/11, 69b/16, 74a/14
+ndan	- 22 - a+ndan 3b/6, 6a/2 bu+ndan 2b/13, 2b/16, 3a/8, 4a/4, 4a/5, 4b/19, 5a/3, 5a/4, 5a/5, 60b/4, 66a/3, 67a/5, 67b/12, 69a/19, 69b/3, 69b/8, 80b/14, 102b/2, 115b/6		sevdaviyye+niñ 38a/11, 71a/4, 73b/18 şâfi+niñ 29b/16 tabi' iyye+niñ 71a/13
+ne	- 11 - birbiri+ne 4a/8, 6a/17, 9a/18, 12b/15, 24b/5, 37b/17, 71a/6, 75a/12, 78a/5 herbiri+ne 6a/6 qulaq gürüldüsi+ne 46a/1	+niñdir	- 9 - ibn-i mâseviyye+niñdir 95a/6, 118b/17 mesve+niñdir 94a/7, 95b/4, 95b/12, 98a/2 niqole+niñdir 94b/17, 95a/16, 97a/3
+niñ	- 3 - a+niñ 6b/9, 6b/15 istikâ+niñ 14b/18	+nlar	- 1 - a+nlar 4b/9
+niñçün	- 1 - a+niñçün 4a/13	+nlardan	- 1 - bu+nlardan 3a/18
+niñdir	- 2 - a+niñdir 96a/1 güydäkmiqâ+niñdir 34a/11	+nlardır	- 1 - bu+nlardır 5b/12
+niñla	- 2 - a+niñla 5a/14, 5b/2	+nları	- 19 - bu+nları 3a/1, 7a/8, 8a/10, 16b/10, 17a/5, 21b/14, 23b/12, 26b/2, 49a/18, 59a/9, 59b/13, 83b/4, 96a/16, 97a/1, 104a/7, 104a/15, 107a/1, 110b/16, 114b/10
+niñ	- 43 - arziyye+niñ 9a/13 balgamiyye+niñ 31b/3, 44a/2 bâride+niñ 32b/6, 32b/19, 33a/7, 38a/6, 58a/13, 95b/15, 96a/2, 97b/13 bâṭniyye+niñ 6b/18 cildiyye+niñ 25a/4, 80b/18, 110a/17 dâhile+niñ 40b/8, 45a/4, 70b/6 dimâğiyye+niñ 8a/16, 73a/11, 93b/6 ḥabîşe+niñ 34b/7 ḥârice+niñ 35a/15, 41a/5, 49a/5 ḥârre+niñ 9a/5, 13b/15	+nuñ	- 1 - bu+nuñ 71a/19
		+nuñdur	- 2 - fayürântü+nuñdur 21b/17, 22a/11
		+nuñla	- 1 - bu+nuñla 4b/1
		-r	- 4 - (<i>Geniş zaman eki</i>) benze-r 6b/14 eyle-r 16b/3, 19a/18 tâzele-r 54a/5
		-rler	- 10 -

	dè-rler 3b/5, 3b/6, 4a/16, 4b/1, 7a/10, 7a/11, 49a/16, 63a/6, 72a/1 yè-rler 6b/8	+sınıñ- 2 - eṭıbbā+sınıñ 45b/1 ḥükemā+sınıñ 53a/17
-sa	- 13 - boğazlan-sa 6b/13 qonıl-sa 85a/14 ol-sa 5a/14, 6a/16, 55a/7 olun-sa 3b/15, 7a/7, 26a/2, 27a/6, 38a/14, 39b/13, 42b/4 taṃlat-sa 44b/16	+sıyla - 2 - vāsıta+sıyla 5b/17, 6a/3
-salar-	2 - taṃlat-salar 38a/16, 38b/12	+sıyladır - 1 - beḳā+sıyladır 6b/18
-se	- 1 - düş-se 6b/10	+si - 24 - cümle+si 5b/11, 33b/13 fā'ide+si 94a/5, 108b/11, 114b/8 ḡalebe+si 6a/17 ḳaṭre+si 18a/14 ḥamıre+si 9a/1 merāre+si 18a/12 nüṣāre+si 17b/16 ṣaḥıfe+si 48b/11 sirke+si 18b/13 uṣāre+si 94a/9, 111b/5, 111b/6, 111b/7, 111b/8, 111b/9, 111b/12
-seler	- 4 - èt-seler 39b/15, 41b/14 iç-seler 40b/15 sür-seler 46b/10	+sidir - 3 - deri+sidir 5a/3 maḳūle+sidir 12b/5 tecribe+sidir 98a/17
+sı	- 6 - aḡrı+sı 51a/7 ḥulāṣa+sı 77a/11 iḳtiṣa+sı 5b/7 murabbā+sı 94b/14 nemā+sı 6a/18 ṭolu+sı 17a/18	+sin - 21 - arāḳī+sin 25a/8 arziyye+sin 9a/18, 25a/13, 79b/11 cümle+sin 14a/13 dāne+sin 104a/17 ḥabbe+sin 91b/14 iki+sin 75a/10, 75a/12, 87a/6 ḳaṭre+sin 28b/12, 40a/13, 44b/4, 46b/12, 51b/6, 55a/4 ma'ānī+sin 2b/4 nüṣāre+sin 25a/12, 73b/2 uṣāre+sin 74b/12
+sın -	6 - aḡrı+sın 37b/15, 38a/17, 97a/4, 107b/9 ḳafā+sın 52a/16 ḳoḥu+sın 95b/6	
+sına -	2 - aḡrı+sına 44a/8 buru+sına 119a/13	
+sınca	- 1 - muḳteṣā+sınca 4a/10	
+sında	- 3 - ara+sında 6a/9, 6a/14 eczā+sında 5a/13	+sinden - 11 - arziyye+sinden 89b/13 arziyye+sinden 34a/8, 54b/19, 61a/7, 64b/9, 68a/7, 75a/18 bāṭıne+sinden 7a/6
+sından	1 - rāyiḥa+sından 2b/10	

	bâtıniyye+sinden 7a/4		110b/7, 110b/15, 111a/9, 112b/5,
	deri+sinden 6b/15		113a/5, 115a/7, 115a/8, 117b/15,
	zâhire+sinden 7a/5		117b/17, 118a/2, 118b/9, 118b/14
+sine	- 34 -		yarım+şar 7b/6, 9b/10, 12b/10,
	arziyye+sine 26a/8, 27a/2, 27a/16,		14a/18, 14b/4, 24a/1, 34b/17, 36a/17,
	48a/3, 50b/10, 54a/13, 54b/18, 57a/2,		36a/18, 36b/4, 54b/5, 54b/15, 56b/7,
	57a/3, 58a/5, 58b/4, 60a/17, 62b/18,		57a/11, 59a/8, 63b/10, 67b/9, 67b/13,
	70a/19, 80b/11		69a/1, 70a/4, 76a/11, 77b/5, 77b/12,
	cemî ^c +sine 112b/18		78a/11, 78b/16, 89b/3, 95b/18,
	cümle+sine 14a/9, 21b/1, 42a/3,		97a/19, 98a/13, 102b/11, 105b/7,
	42a/5, 73a/11, 95b/15, 98a/11,		106a/5, 107b/12, 108a/3, 108b/3,
	101b/6,		109a/17, 109b/11, 110b/13, 114b/1
	101b/10, 110a/9	+şer	- 219 -
	depe+sine 38b/8		elli+şer 7b/8, 7b/17, 8b/16, 9a/9,
	eñse+sine 57b/8		10b/15, 12b/14, 14b/13, 18b/2,
	iki+sine 6a/10, 6a/17		20a/10, 22a/7, 23b/18, 24b/11, 33b/1,
	ma ^c de+sine 112a/4		47a/4, 55b/13, 73b/12, 81b/4, 82b/6,
	nâzile+sine 22b/16		89b/7, 94a/10, 96a/3, 101a/18,
	perde+sine 22a/15		113b/11, 116b/14, 117b/10, 117b/11
	zâhire+sine 7a/8		iki+şer 7b/13, 8a/7, 8b/14, 8b/15,
+siyle	- 5 -		8b/19, 9a/9, 9a/11, 9b/6, 9b/7, 9b/11,
	emniyye+siyle 2a/10		9b/14, 10a/9, 10b/6, 11a/9, 11a/16,
	hamîre+siyle 80b/16, 85a/6		11b/13, 12a/1, 12a/2, 12a/9, 12b/6,
	‘uşâre+siyle 103b/5, 104b/17		13a/3, 13a/16, 13b/11, 14b/6, 14b/8,
-sun	- 1 -		15b/5, 15b/7, 15b/16, 15b/18, 16b/6,
	ol-sun 3b/2		16b/9, 17a/1, 17a/13, 17b/18, 18a/5,
+şar	- 113 -		18a/6, 18a/8, 18a/12, 19a/5, 19a/7,
	altı+şar 9b/13, 10b/8, 11b/11, 12a/10,		19a/15, 19b/5, 19b/17, 20a/11, 20b/9,
	12b/8, 14a/3, 14a/10, 14b/10, 16a/13,		20b/12, 22a/1, 22a/2, 22b/1, 23b/4,
	16b/16, 17a/2, 19a/14, 20b/6, 20b/11,		31a/16, 31b/13, 31b/15, 32b/10,
	21b/9, 22a/18, 23a/1, 23b/4, 27b/10,		32b/13, 33a/3, 34b/9, 35a/2, 36b/8,
	31b/18, 33b/2, 34a/15, 36b/6, 36b/11,		36b/9, 37b/2, 43a/19, 48a/14, 48b/2,
	36b/17, 43b/17, 54a/8, 54b/8, 54b/11,		48b/14, 53b/9, 53b/14, 54b/10, 56b/7,
	55b/18, 56b/5, 61b/17, 62a/15, 62b/5,		56b/16, 57a/10, 57b/1, 61b/2, 61b/13,
	62b/9, 63a/3, 63a/7, 67a/17, 68a/5,		62a/12, 62b/7, 63a/6, 64b/13, 64b/14,
	68a/11, 68b/11, 70a/10, 70a/15,		66a/17, 66b/2, 66b/11, 67a/3, 67b/18,
	76a/13, 77a/13, 77b/2, 78a/13, 78b/6,		68a/2, 68b/1, 68b/19, 69a/4, 69b/9,
	79a/3, 79a/11, 79a/15, 88b/19, 93b/4,		70a/8, 70a/10, 72a/10, 72b/8, 73a/14,
	94a/13, 95b/7, 97b/14, 98b/5, 98b/16,		75a/16, 77a/4, 77a/11, 77a/15, 77a/17,
	103a/13, 105b/17, 106a/14, 107b/16,		77b/16, 78a/4, 78b/2, 78b/14, 79a/7,

	79a/16, 79a/19, 79b/10, 80a/8, 80b/7, 81a/1, 89b/1, 89b/5, 89b/11, 93a/19, 93b/5, 93b/9, 93b/14, 94b/2, 94b/6, 95a/4, 95a/12, 95a/19, 95b/17, 96a/16, 97a/18, 97b/6, 97b/17, 98a/6, 98a/15, 98b/17, 99a/3, 99a/5, 96b/1, 99b/5, 99b/6, 100a/1, 100a/5, 100a/6, 100b/5, 101a/6, 101a/7, 102a/15, 102b/3, 103a/6, 103a/11, 103a/19, 105a/9, 105b/9, 106a/16, 107a/4, 107a/9, 107a/16, 107b/4, 107b/6, 107b/7, 108b/3, 108b/14, 108b/15, 109a/16, 109b/2, 109b/13, 110b/4, 111a/6, 111a/10, 112a/8, 112b/13, 113a/14, 113b/7, 114b/6, 114b/17, 116a/8, 116b/5, 116b/15, 117a/11, 117a/17, 117b/1, 117b/2, 118a/13, 119a/5, 119a/7 yedi+şer 112b/14 yigirmi+şer 7a/18, 11a/8, 31a/1, 31a/7, 43a/3, 101a/13, 112a/9, 112b/5	ğurüb+undan 5b/5 +uñdur - 138 - andarüslibävyüs+uñdur 19a/16 añtîdütäryüs+uñdur 23b/2 añtünüz gübiyüs+uñdur 9a/4, 9b/2, 11a/14, 11b/2, 16a/2, 18b/10, 20a/6, 22b/6, 22b/11, 24a/13, 25a/2, 25a/10, 25a/17, 25b/13, 26a/13, 26b/9, 26b/16, 27a/12, 27b/6, 27b/14, 28a/9, 29a/7, 29a/14, 29b/6, 29b/13, 30a/8, 35a/11, 43a/17, 43b/7, 43b/14, 44a/16, 45a/13 bırâklisüs+uñdur 11b/17, 22a/5, 24a/19, 26b/5, 27a/5, 27b/19, 29b/1, 37a/8, 37b/18, 41b/3, 41b/8, 41b/12, 49a/1, 68b/14 bırâklis+uñdur 21a/5 câni arţumânüs+uñdur 36a/2 düncilüs+uñdur 19b/19, 30a/19, 40a/12, 42a/6 fayürâvantüs+uñdur 23a/5 felürmeţinüs+uñdur 36b/14 feyürâvânetüs+uñdur 34b/16, 35a/4, 36a/10, 44a/9 gürçitânüs+uñdur 7b/14, 10a/16, 12a/5, 15b/2, 18a/3, 18a/15, 18b/16, 20b/3, 20b/14, 22b/17, 24b/6, 25b/2, 33a/16, 33b/10, 34b/6, 43a/14, 48b/9 guydâkimiküs+uñdur 24b/15 güydüşçimiküs+uñdur 12a/14 çarülyüs+uñdur 10b/16, 15a/9, 17a/19, 19b/11, 21a/12, 21a/19, 24a/5, 27a/19, 28a/5, 28b/1, 30a/3, 37b/10, 37b/14, 38a/5, 38b/19, 39a/6, 39a/13, 39b/11, 39b/18, 40a/18, 40b/3, 40b/13, 40b/19, 41a/5, 41a/13, 42a/14, 42b/2, 42b/10 mârtinürulândüs+uñdur 35b/3 paţrüyânüs+uñdur 31a/11 pülikarsitüs+uñdur 32a/18
+ten	- 2 - burüdet+ten 35b/17 sâ‘at+ten 11b/4	
+u	- 2 - boynuz+u 106b/8 vücüd+u 3b/11	
+uñ	- 4 - añtünüz gübiyüs+uñ 17b/4 gürçitäs+uñ 12b/17 meshûk+uñ 88b/6 ‘uzv+uñ 5a/1	
-unca	- 18 - ol-unca 14a/13, 17a/5, 18b/19, 19b/15, 20a/2, 36a/1, 41a/18, 44b/1, 50a/8, 50a/11, 59b/11, 60b/17, 71b/3, 72b/17, 81a/5, 84b/9, 86a/2, 88a/16	
+unda	- 1 - burc+unda 102a/18	
+undan	- 1 -	

terüçitükmiķūs+uñdur 48b/13
‘uvidākimyūs+uñdur 44a/2
vākaryūs+uñdur 11a/3, 11b/9, 14b/1,
14b/19, 15a/15, 16a/9, 17a/10, 19a/11,
22a/15, 23a/13, 30b/15, 31a/4, 31a/18,
31b/11, 32a/3, 32a/12, 32b/16, 33a/6,
33a/11, 33b/6, 34a/2, 34a/19, 41b/19,
42b/19, 43a/8, 43b/2

+unuñ - 1 -

avuç+unuñ 5a/2

-up

- 179 -

al-up 6b/13, 26b/19, 28b/1, 29a/10,
30a/11, 41a/2, 41a/8, 42b/9, 47b/3,
52a/16, 52a/19, 52b/19, 63a/12,
76b/7, 82b/19, 83a/15, 89b/9, 91b/18,
92a/5

artur-up 40a/3, 66b/17, 76a/2, 92b/13

aş-up 21b/15

çıkar-up 22a/4, 26a/5, 26a/11, 33b/4,
38b/2, 52a/17, 61a/8, 64b/9, 68a/7,
74b/12

ışlad-up 94a/5, 119a/9

ķarışdır-up 46b/10

ķat-up 12b/15, 15a/7, 23b/16, 27a/2,
28b/8, 39a/4, 44b/8, 45a/2, 46b/1,
53a/14, 55a/15, 56a/12, 56a/13, 61a/8,
64b/10, 65a/18, 68a/7, 70a/13, 70b/1,
70b/2, 75b/13, 76b/3, 78a/8, 79b/12,
83a/1, 85a/1, 86a/9, 86b/18, 94a/11,
106a/15, 111a/11, 119a/10, 119a/12

ķaynad-up 94a/10, 97b/15, 114b/10,
118a/6

ķıl-up 2b/4

ķızdır-up 28a/17, 88a/15

ķoy-up 8a/10, 9a/14, 9a/15, 9a/18,
9a/19, 11a/15, 11a/17, 12b/12, 15a/4,
16b/11, 16b/17, 20a/19, 21b/14,
24a/11, 25a/13, 25a/14, 25a/15, 25b/4,
25b/5, 25b/9, 26a/10, 27a/3, 28a/3,
28a/4, 28b/6, 33b/14, 33b/16, 33b/18,

34b/12, 40b/11, 41a/18, 42b/7,
43a/12, 43a/13, 46a/7, 47b/5, 47b/6,
47b/15, 49b/19, 52b/1, 52b/2, 54a/12,
54b/18, 56a/7, 58b/2, 58b/12, 59a/14,
59a/15, 59a/16, 59a/19, 59b/10,
60a/12, 61a/6 62b/13, 63a/14, 63a/16,
63a/19, 71b/9, 73a/18, 73b/3, 74b/1,
78a/9, 80b/10, 80b/11, 82b/13,
82b/18, 82b/19, 83a/15, 83a/19,
83b/5, 83b/7, 86b/10, 87a/15, 87b/8,
88b/6, 91a/12, 91a/13, 92a/1

ol-up 3b/4, 6b/7, 7a/11, 30a/12,

50a/19, 73b/4, 75a/2, 80b/3, 83b/1,
92a/19

şovud-up 28a/13

taşlad-up 13b/2, 44a/10

taşyan-up 59a/16

taşoldur-up 6a/16

uçur-up 48b/5, 48b/7, 49a/19, 49b/4,
78a/10, 106a/16

var-up 3b/5

yap-up 6b/16

-ur

- 160 – (*Geniş zaman eki*)

bul-ur 5b/2, 6a/2, 6b/8

bulun-ur 3b/14, 5a/15

ķal-ur 24a/10, 25b/8, 34a/1, 34b/14,
37b/8, 39a/12, 40b/12, 41a/12,
45b/14, 47a/18, 47b/8, 49a/12,
49a/14, 49b/2, 49b/16, 50a/1, 50b/16,
52b/5, 53a/3, 53a/8, 58b/1, 58b/14,
59a/4, 59b/4, 59b/8, 59b/15, 60a/3,
60b/13, 61a/9, 62b/1, 62b/13, 63a/18,
63b/2, 65b/3, 66a/2, 70b/3, 72a/6,
72b/19, 75a/4, 75b/5, 75b/16, 85a/4,
85a/18, 87a/9, 88a/6, 88b/8, 92a/3,
93b/10, 102b/1

ķoyuld-ur 51b/1

ķuşdur-ur 18b/12

nafaķalan-ur 6b/13

ol-ur 3b/4, 3b/5, 3b/7, 3b/13, 4b/5,

	5a/17, 5b/3, 5b/6, 6a/3, 6a/4, 6a/5, 6a/11, 6a/12, 6a/15, 6a/16, 6a/18, 6b/1, 6b/2, 6b/8, 6b/9, 6b/11, 6b/14, 7a/3, 7a/5, 7a/14, 12b/4 25b/16, 26b/4, 26b/15, 27a/18, 28a/14, 28b/11, 30a/17, 33b/17, 35a/10, 40a/17, 40b/2, 41b/1, 42a/10, 42a/15, 42b/9, 42b/17, 42b/18, 45a/17, 45a/19, 46a/2, 48a/6, 46a/8, 48b/12, 50a/16, 50a/19, 50b/5, 52a/11, 54a/4, 54a/11, 59b/1, 59b/6, 60a/14, 61b/16, 69a/15, 70b/10, 71a/7, 72a/6, 73b/5, 75a/2, 75a/5, 75a/13, 75b/11, 76a/3, 76a/6, 76a/7, 81a/16, 83a/7, 83b/2, 83b/7, 83b/13, 83b/12, 84b/10, 85a/4, 85b/9, 86b/6, 86b/13, 87a/7, 87b/10, 88a/11, 88b/1, 88b/17, 89a/17, 89b/15, 90b/6, 91a/9, 92a/19, 93b/11, 93b/16, 94a/2, 94a/4, 94b/12, 97b/12, 113b/8, 116a/13 olun-ur 3a/5 oñuld.-ur 33a/13, 35a/7, 41b/15, 43b/4, 62a/14, 93b/17, 107a/2, 110a/17, 112a/17, 114a/9, 114b/14	26a/6, 26b/13, 27a/2, 27a/9, 27a/10, 27a/14, 27b/12, 28a/12, 28a/16, 28b/10, 28b/15, 29a/4, 29b/4, 29b/18, 30a/17, 30b/11, 31b/17, 32a/1, 32a/2, 32a/11, 32a/16, 32a/18, 32a/19, 33b/6, 34a/8, 34a/9, 34b/5, 34b/12, 34b/15, 35a/18, 37a/19, 37b/6, 38a/3, 39a/2, 39a/10, 39a/11, 39b/8, 39b/9, 39b/16, 40a/8, 40a/10, 40a/16, 41a/3, 41a/10, 41a/16, 41a/19, 42a/11, 42b/7, 42b/8, 42b/13, 42b/15, 42b/16, 43a/11, 44a/19, 44b/2, 45a/5, 45a/6, 45a/7, 45a/16, 45a/17, 45a/18, 45b/6, 45b/9, 45b/13, 46a/19, 47a/15, 47b/3, 47b/8, 47b/9, 48a/3, 48a/7, 48b/4, 48b/6, 48b/11, 49a/10, 49a/13, 49b/1, 49b/15, 49b/17, 50a/10, 50a/14, 50a/17, 50b/2, 50b/3, 50b/4, 50b/10, 50b/13, 51a/3, 51a/15, 52b/19, 53a/2, 53a/7, 53b/5, 53b/11, 54a/9, 54b/19, 55a/1, 55a/14, 55b/11, 56a/1, 56a/19, 57a/1, 57a/18, 58a/6, 58a/19, 58b/3, 58b/11, 58b/13, 59a/3, 59a/10, 59a/16, 59a/18, 59b/3, 59b/5, 59b/6, 59b/7, 59b/14, 59b/16, 60a/2, 60a/7, 60a/9, 60a/12, 60a/16, 60b/4, 60b/11, 60b/18, 60b/19, 61a/7, 61b/5, 61b/14, 62a/19, 62b/2, 62b/3, 62b/12, 62b/17, 62b/19, 63a/9, 63a/17, 63b/16, 64a/8, 64b/1, 64b/9, 65a/8, 65a/14, 65a/17, 65b/2, 65b/9, 65b/10, 65b/14, 65b/19, 66a/1, 66a/9, 66a/10, 66b/12, 67a/18, 67b/11, 68a/6, 68a/13, 69a/12, 69b/2, 69b/8, 69b/12, 69b/13, 70a/12, 70a/19, 70b/8, 70b/9, 70b/13, 70b/14, 70b/17, 70b/18, 71a/6, 71b/4, 71b/8, 71b/9, 71b/10, 72a/4, 72a/5, 72a/10, 72a/11, 72a/17, 72a/19, 72b/2, 72b/3, 72b/7, 72b/13, 72b/18, 73a/5, 73a/6, 73a/9, 73b/4, 73b/12, 74a/1,
-ursa	- 2 - ol-ursa 6a/18, 101a/3	
+ü	- 2 - cüz'+ü 41a/17	
+ünci	- 3 - dörd+ünci 5a/11 üç+ünci 5a/11, 38a/5	
+üne	- 5 - üst+üne 46b/11, 47b/4, 47b/6, 91b/6, 104a/17	
-üp	- 430 - éd-üp 2a/14, 2a/15, 2b/3, 6a/15, 9a/13, 9a/19, 10a/14, 10a/15, 12b/1, 13a/7, 13b/14, 14b/16, 15a/3, 17a/6, 17a/16, 21b/16, 22b/8, 24a/8, 24a/17, 24b/17, 25a/6, 25a/12, 25a/13, 25b/6, 25b/8,	

74a/3, 74a/4, 74a/7, 74a/8, 74a/12,
74a/16, 74a/17, 74a/19, 74b/5 74b/6,
74b/11, 74b/14, 75a/2, 75a/12,
75a/18, 75a/19, 75b/1, 75b/10,
75b/12, 75b/14, 76a/1, 76a/4, 76a/5,
76a/14, 76b/1, 76b/2, 76b/7, 76b/8,
77b/3, 78b/7, 78b/13, 79b/8, 79b/11,
79b/12, 79b/16, 80a/1, 80a/15, 80b/9,
80b/11, 80b/12, 81a/1, 81a/5, 81a/18,
81a/19, 81b/1, 81b/6, 81b/9, 81b/14,
81b/17, 81b/18, 82a/2, 82b/13,
82b/14, 82b/16, 82b/17, 83a/19,
83b/4, 83b/5, 83b/10, 83b/11, 84a/16,
84a/18, 84b/8, 84b/9, 84b/14, 84b/16,
84b/17, 84b/18, 85a/16, 85b/5,
85b/13, 85b/19, 86a/1, 86a/8, 86a/9,
86b/4, 86b/9, 87a/6, 87a/8, 87a/14,
87a/16, 87a/18, 87b/7, 87b/14,
87b/16, 88a/6, 88a/8, 88a/10, 88a/13,
88a/17, 88a/18, 88b/2, 88b/7, 88b/11,
88b/16, 88b/19, 89b/12, 89b/14,
90a/9, 90a/10, 90a/19, 90b/1, 90b/2,
90b/5, 90b/6, 90b/10, 90b/11, 90b/17,
90b/18, 90b/19, 91a/7, 91a/14,
91a/16, 91b/5, 91b/19, 92a/1, 92a/17,
92b/6, 93a/10, 93a/12, 93a/13, 93b/9,
93b/18, 102a/19, 102b/15, 104a/16,
109a/8, 109b/8111a/8, 111a/12,
112b/3, 113b/7, 115a/14, 115b/4,
119a/10
étdür-üp 72b/3, 74a/2, 74b/7, 76b/1,
80a/16, 81a/18, 82a/2
getür-üp 94a/12, 97b/16
bil-üp 2b/11
dök-üp 91b/6
gider-üp 76b/5
indir-üp 29b/19
kes-üp 63a/13
sögündür-üp 42a/2
sür-üp 51b/18

süz-üp 94a/11, 114b/11
vêr-üp 8a/13, 13a/10, 23b/15, 26a/8,
27a/16, 34a/9, 39a/845a/19, 47b/9,
48a/4, 50b/11, 54a/14, 54b/19, 55a/1,
57a/2, 57a/3, 57b/8, 58a/5, 58b/3,
58b/4, 60a/18, 62b/18, 73a/7, 75a/19,
81a/3, 83a/16, 85b/1, 89a/1, 91a/15,
93b/19, 94a/1, 104a/17

-ür

- 10 – (*Geniş zaman eki*)

bitür-ür 35b/15, 92b/19

gel-ür 3b/15, 6b/11, 47b/4

getür-ür 18a/14, 19a/19, 114a/16

gir-ür 52b/18, 76b/11

+ya

- 129 -

aḥṣā+ya 21a/13

a'zā+ya 38b/15, 51a/13, 57b/13,

61a/2 85a/7

dīsēntāryā+ya 39b/6, 58b/8, 106a/3

em'ā+ya 35b/4, 38a/7, 40a/6, 52a/3,

118b/18

febrekronīkā+ya 71b/16

ḡanḡarīnā+ya 45b/11

ḡanḡarīnā+ya 42b/6

ḡavrā+ya 93a/14

ḡulāṣa+ya 79b/12

ḡummā+ya 49a/7, 73b/8

'ırku'n-nisā+ya 64b/16

imtilā+ya 38b/16, 51b/8

istiskā+ya 15b/14, 16a/11, 20b/16,

42a/16, 43b/15, 49a/7, 49b/8, 51b/4,

53b/19, 59b/9, 60b/8, 60b/14, 65b/6,

69b/5, 69b/11, 70b/3, 71b/13, 74b/17,

76a/9, 76a/15, 80b/17, 82a/4, 85a/6,

86a/19, 87a/10, 89b/16, 90a/4,

92b/11, 102b/5, 103a/3, 105b/8,

106a/2, 109a/10, 112b/8

ḡar'a+ya 11a/15, 16b/10, 25a/13,

25a/15, 25b/4, 25b/9, 26a/9, 26a/19,

28a/2, 33b/14, 43a/12, 47b/5, 47b/14,

66a/11, 71a/1, 71b/18, 73a/8, 73a/18,

	73b/3, 74b/13, 82b/13, 91a/12	ğūtağume+ye 69a/11
	ķūbā+ya 76b/4	ħabbe+ye 30b/13, 45a/9, 49a/15,
	kūlā+ya 40a/4	49b/5, 52a/12, 62a/8, 66a/13, 66b/16,
	laķva+ya 98b/10	69a/7, 69a/16, 72a/7, 72a/13, 72b/15,
	merāķiyā+ya 10a/2, 12a/4, 60b/8,	73a/10, 73b/1, 74b/8, 74b/15, 75b/16,
	65b/5, 67a/10, 71b/15, 85b/15, 91a/3	78b/9, 79b/17, 80a/3, 80b/1, 81a/6,
	māliħūlyā+ya 12a/3, 39b/7, 58a/15,	81b/19, 83a/3, 83b/8, 84b/3, 84b/10,
	64a/2, 75a/7, 83a/12, 94a/16, 98a/3	85a/19, 85b/6, 85b/12, 86a/11, 86b/6,
	mānyā+ya 57b/6	86b/13, 87a/2, 87a/9, 87b/1, 87b/11,
	muħriķa+ya 12b/17, 20b/3, 91b/3,	88a/2, 88b/13, 90a/7, 90a/12, 91a/1,
	97b/2	93b/12, 102b/7, 106a/11, 107b/18
	muħteriķa+ya 25b/15, 28b/19, 89a/16	ħabīse+ye 40a/18, 46a/15, 60b/15,
	saħcū'l-em'ā+ya 110a/2, 119a/12	82a/18, 85a/14
	seb'a+ya 68b/15	ħayvāniyye+ye 15a/10, 16b/3, 20a/8,
	sevdā+ya 42a/9, 97a/14, 101a/9,	57b/4
	105b/8	ħārre+ye 97b/1
	sıraca+ya 114a/5	ħikke+ye 109a/10
	şakīķa+ya 105b/4	ħummeyātū'l-ħāri+ye 83a/12
	vebā+ya 11b/16, 29b/2, 31a/19,	ħummeyātū'l-şafraiviyye+ye 65a/12
	39a/15, 66a/14, 68b/7, 74a/5, 84b/5,	ħumre+ye 93a/2, 113b/1, 117a/5
	85a/12, 86a/5, 89a/14, 99a/12	inbīķū'l-ħayye+ye 28b/9
	zālaķū'l-em'ā+ya 110a/2	ķaķre+ye 22b/11, 25a/1, 29a/6, 30a/18,
-yan	- 1 -	32b/15, 38b/4, 41b/2, 41b/18, 42a/13,
	ağrı-yan 12b/1	42b/1, 43b/13, 46a/9, 46a/12, 46b/14,
+ye	- 274 -	47b/17, 48b/1, 50a/12, 50b/6, 50b/16,
	balğamiyye+ye 64b/16, 69b/7	51a/17, 51b/12, 58b/6, 58b/15,
	bāride+ye 36b/18, 46b/8, 73a/7,	60a/14, 60b/13
	73b/8, 100a/3	ķātiliyye+ye 11a/19, 16a/12, 39a/16,
	bāṭne+ye 52b/6	73a/3, 97a/14
	būṭe+ye 42b/7, 82b/19, 83a/19	kāzibe+ye 101a/10, 119a/13
	cemre+ye 93a/2, 117b/19	kimesne+ye 94b/19
	cildiyye+ye 27b/7, 66b/19, 69a/10,	lezice+ye 56b/13
	83b/16	lūsse+ye 93a/14
	demeviyye+ye 87b/2	ma'de+ye 3b/3, 21a/6, 21a/14,
	dāħiliyye+ye 91b/10, 108a/6	25b/16, 39a/16, 39a/17, 42a/9, 51a/18
	dimāģiyye+ye 38a/15, 39a/15, 46a/10,	54a/5, 54a/19, 55b/9, 57b/9, 58a/12,
	98b/12, 102b/6	58b/9, 60b/8, 64a/13, 74a/6, 81a/8,
	dimāģū'l-bāride+ye 108a/17	86b/1, 92a/9, 95a/6, 95b/13, 97a/12,
	ekle+ye 26a/15, 35b/13, 40a/18,	101a/4, 111b/15, 118a/16
	60b/16	ma'lūmiyye+ye 1b/13

ma' rife+ye 46a/7	tariyye+ye 38a/14
menī+ye 30b/17, 57b/10, 82a/18, 87a/3	tařtīriyye+ye 13a/11
merre+ye 20a/17	ʿufūniyye+ye 7a/16, 25b/14, 35b/16, 39b/4, 50a/3, 51a/13, 57b/4, 68b/6
meşāne+ye 17b/7, 29b/7, 30a/10, 30b/16, 32b/5, 33b/11, 36a/11, 39a/8, 40a/6, 44b/10, 46b/8, 51b/14, 53a/4, 53a/16, 53b/19, 58a/14, 71b/13, 74a/5, 89a/15, 90b/8	vebā'iyye+ye 7a/16, 7b/15, 7b/19, 35a/5, 42a/7, 53a/4, 55a/3
mā'ilü'r-raķabe+ye 52b/2	yevmiyye+ye 44a/3
mādde+ye 32b/3, 82a/19, 117a/6	zātü'riyye+ye 25b/18
müntiniyye+ye 29b/9	zātü'rriyye+ye 27b/8, 66b/6
müzminiye+ye 20a/1	zātürre+ye 32b/17
nedā+ye 28a/13, 30a/13, 40b/2, 41b/1, 42b/17, 45a/16, 45a/19, 46a/7, 50a/15, 52a/11, 85b/9	-yesin - 1 -
nemle+ye 91b/11, 117a/5	eyle-yesin 100a/7
nesne+ye 7a/10, 7a/11	+yı - 52 - (<i>Belirtme hal eki</i>)
nāzile+ye 35a/13, 39a/14, 51b/1, 73b/7, 89a/12, 101a/1	buvvā+yı 39a/10
ra'şe+ye 33a/11, 73a/11	cüşā+yı 118a/16
re'īsiye+ye 100a/8	em'ā+yı 19b/14, 29b/14, 35b/11, 41b/14, 56b/11, 58a/10, 67a/11
re'īsiyye+ye 42a/14, 92a/9, 98a/2	eşyā+yı 2b/8
reddiyye+ye 8a/4, 42b/5	fāşirā+yı 74b/11
rediyye+ye 25b/14, 27b/1, 58a/16	güherbā+yı 53a/6
riyye+ye 12b/19, 35a/14, 39b/4, 56b/11, 58a/10, 72b/5, 84a/6, 95b/5, 108a/5	havā+yı 47a/12
sa'fe+ye 23a/6	hıltā+yı 105b/4
sekte+ye 52a/1, 84b/6	hummā+yı 25b/19, 29b/7
semiy, +ye 54a/3 63a/11	imtilā+yı 3a/19
semūmiyye+ye 66a/14	iştiḥā+yı 12b/4, 25b/16, 52b/12, 64a/13, 89a/16, 96a/2
sevdāviyye+ye 17b/5, 20b/16, 44a/2, 66b/19	ķar' a+yı 58a/6
seyelānü'l-menī+ye 91b/16	ķinaķina+yı 70b/12
şālişe+ye 12b/17, 65b/6, 72a/3, 81a/14, 91a/4	kimyā+yı 7a/12, 39b/3
sū'i'l-ķinye+ye 70b/3, 85b/14, 90a/13, 103a/9	ķuvā+yı 99a/14
şişe+ye 8a/10	külā+yı 38b/14, 51b/16, 96a/8
	merķaşışā+yı 59b/10
	şafırā+yı 11b/7, 65b/12, 65b/17, 70b/3
	saķmūniyā+yı 65b/18
	sevdā+yı 105b/12, 106b/10
	şu+yı 3b/4, 14b/12, 14b/13, 15a/1, 16b/15, 94a/9, 119a/6
	vebā+yı 35a/13, 37b/19, 41a/1
	+yıyla - 2 -
	şu+yıyla 100b/10, 104a/15

+yi - 91 - (*Belirtme hal eki*)
‘azīziyye+yi 12b/18, 25b/13
antimūniyye+yi 30a/11
arziyye+yi 93b/14
ašliyye+yi 19b/12, 66b/17, 71a/11,
87b/13, 92b/12, 96a/18
balgamiyye+yi 65b/1
bāride+yi 32b/7, 97a/13
būrkiyye+yi 28b/15
demeviyye+yi 100a/15
fāsīde+yi 18a/17, 18b/11, 30b/7,
36a/3, 53a/10, 57b/14, 58a/15, 64a/14,
64b/11, 66b/5, 66b/17, 71a/11,
71b/13, 75a/6, 82a/7, 87b/14, 92b/9,
104b/7
ğalīze+yi 100a/16, 102a/2
ħabiše+yi 42b/3, 91a/11, 93b/17
ķaviyye+yi 42b/4
ķātīle+yi 32b/4
kilye+yi 57a/8
ma‘de+yi 9b/19, 12b/3, 15a/10, 21a/6,
39a/6, 67a/11, 73b/9, 73b/17, 84b/4,
87b/12, 96b/5, 99a/12, 102a/1,
117b/12
menī+yi 92b/13
meşāne+yi 25b/17, 26b/17, 31b/2,
36a/12, 39a/17, 39b/19, 42b/11,
43b/8, 47b/1, 50b/1, 51b/3, 52a/8,
52b/14, 57a/9, 76a/16, 92b/12, 96a/8,
96b/14
meşāniye+yi 25b/3
müşterī+yi 70b/16
neş‘e+yi 2a/12
redīyye+yi 100b/18
sekte+yi 55a/18
şelāşe+yi 104b/19, 105a/18
sermāye+yi 1b/9
sūdde+yi 20b/15, 65b/12, 67b/15
taşīre+yi 91a/3
taşīriyye+yi 26b/18, 28b/15, 67a/12,

75a/6, 103b/3

+yu - 1 -

şu+yu 16b/15

-yup - 3 -

bağla-yup 20a/17, 54b/17

varaķla-yup 104a/16

-yüp - 1 -

eyle-yüp 1b/10

Toplam Ek Sayısı : 9420

Toplam Madde Başı Sayısı : 223

SONUÇ

18. yüzyıl tıpçılarından Ömer b. Sinān İznikî'nin, amelî tıp, tabiat felsefesine ait ve türlerin ortaya çıkışı ile Arap, Acem, Rum ve Efrenc tıpçıların kitaplarından tecrübe ettiği ve faydalı olduğuna inandığı mürekkep ve müfret devaları bir araya getirmiş ve bunları usareler, iksirler, merhemler, yağlar ve ruhlar gibi madde başları olarak verdiği iki ana bölümden oluşan *kunūzu ḥayāti'l-insan kânūn-ı eṭṭbbā'-i feylesūfān* adlı eseri okunmuş ve çeşitli açılardan incelenmiştir. Bu çalışma sonucunda elde edilen sonuçlar şu şekilde sıralanabilir:

1. Metinde geçen Türkçe kelimelerde kalınlık-incelik (Damak) uyumu sağlamdır. Aynı zamanda Türkçe kelimelere getirilen eklerde de uyum vardır.

2. /ç/ (چ) ve /p/ (پ) harfleri için bazı kelime tabanlarında /c/ (ج) ve /b/ (ب) harfleri de kullanılmıştır. Özellikle -up,-üp zarf fiil ekinin yazımında düzenli olarak /p/ (پ) harfinin tercih edildiği tespit edilmiştir:

ağaç اغاج 82b/12, üç اوج 3a/2; alup ألوپ 6b/13, katup قتوپ 12b/15

3. Metinde kapalı ê sesinin kullanımına dair örnekler mevcuttur:

êdesin 11a/2, gêç 4a/14, dêrler 4a/16

4. /η/ ünsüzü metinde kef (ك) ile yazılmıştır:

ḥayvānātîñ حیواناتك 4a/17, şoñra صكره 5a/3, avucunuñ اوجنك 5a/2

5. Türkçe sözcüklerde aynı sözcüğün farklı yazımları tespit edilmiştir:

penpe پنه 12b/1 - penbe پنه 22a/5, sarı ساری 38a/18 - şarı صاری 95b/4,

doğu[z] وقزد 79a/16 - toğuz طقوز 3b/8

6. Yabancı kökenli sözcüklere gelen ekler de uyum vardır.

7. Sözcük köklerinde düzlük-yuvarlaklık (Dudak) uyum bazı sözcüklerde EskiTürkçede olduğu gibidir. Ayrıca kelime sonlarındaki -ğ/-g ünsüzlerinin düşmesi sonucu meydana gelen yuvarlaklaşma da söz konusudur.

altun 94a/14, incü 108b/2, şarığ< şaru 29a/10

8. Düzlük-yuvarlaklık (Dudak) uyumu kelimeye getirilen eklerde farklılık göstermektedir. Bazı ekler kalıplaşmış imlâ nedeniyle hep düz, bazı eklerse hep yuvarlak yazılmıştır:

Hep düz ünlülü kullanılanlar:

+{I}ncI isimden isim yapma eki: dördünci 5a/11

-dl görülen geçmiş zaman teklik/çokluk 3. şahıs eki: oldı 123b/13

Hep yuvarlak ünlülü kullanılanlar:

-(y)Up zarf-fiil eki: alup 6b/13, katup 12b/15

9. Metinde iki tür belirtme hal eki kullanıldığı tespit edilmiştir:

Metinde ağırlıklı olarak +(y)I (ی) şeklinde kullanılmıştır. fāsıdeyi بي فاسده 18a/17

+n belirtme hali eki iyelik 3. şahıs eklerinden sonra gelir. ruṭūbetin رطوبتن 24a/9

10. İncelediğimiz eserde gereklilik kipi “lāzım, lāzım gel-“ olarak kullanılmıştır:

lāzımdır زمدر لا 2a/19, lāzım gelür كلور لا زم 3b/15

11. Metinde iki tane isim-fiil (-mA, -mAḳ); dört tane sıfat-fiil (-(y)An, -dlḳ/ -dUḳ, -mIş/ -mUş, -mAz); altı tane zarf-fiil (-AndA, -dlkA, -dlḳdA/-dUḳdA, -ArAk, -mAdAn, -(y)Up) eki tespit edilmiştir.

12. Metinde isimden isim yapan 9; İsimden fiil yapan 4; fiilden fiil yapan 8; fiilden isim yapan 7 yapım eki tespit edilmiştir.

13. Arapça ve Farsça kurallara göre oluşturulmuş tamlamalar mevcut olup bunların bitki ve hastalık adları olarak kullanımları mevcuttur:

ḳānīṣatü'd-düçāc <Ar. tavuk kursağı. 14b/9, ḳıṣā'ı'l-ḥımār <Ar. -5- eşek hıyarı 98b/4

Arapça ve Farsça kelimelerden oluşmuş tamlamalar da mevcuttur:

cevher-i asmāncūnī < Ar. cevher + <Far. asmāncūnī 60a/13, süsenü'l-asmānī <Ar.-<Far.

14. Latince ve Grekçe kökenli sözcükler Türkçenin yapısal özelliklerine göre verilmeye çalışılmıştır:

kemāderyūs <Gr.- *Teucrium chamaedrys*.54b/5, ğıyāḳū < Lat. guaiaco 15b/15,

kemāfīṭūs <Gr. *Ajuga chamaepitys* 21a/1, usḳürdiyün <Gr. *scordoides* 8b/17.

15. Kalın sıradan ünlülerle kullanıldığında sad (ص) harfi ile yazılması beklenen bir kelimenin sin (س) harfi ile yazıldığı tespit edilmiştir.

sarı ساری 38a/18 - sarı صاری 95b/4

16. Sözcüklerin sıklık sıralarına bakıldığında Arapça sözcükler içinde dirhem (2413), ve (662), ṭarīḳ (413), nāfi' (366), taḳṭīr (347), isti' māl (306), milḥ (181), ba' de (133), ḥulāṣa (165), emrāz (135), bezr (121), dārçin (116), ḳaṭre (109), kerre (104); Türkçe sözcükler içinde éd- (1499), ol- (250), ile (585), vēr- (224), var-(172), ḳoy-(97), dur-(61), bu (654), iki (612),

bir (494), üç (274), gün (253), sonra (152), dađı (42); Farsça sözcükler içinde bārūd (51), nār (45), her (43), anīsūn (42), zeh(i)r (34), ta'ām (31), hūlincān (31), rāziyāne (27), bādrencbūye, (24), pād-zehr (23), müşk (22), ki (21), rāziyānec (20), uşak (19), ırsā (17), isfidāc (15), merzencūş (12), eđer (8), yāhūd (6) en sık kullanılan sözcüklerdir.

17. Bitki, hastalık, organ ve hayvan adlarına bakıldığında madde başı dağılımı şu şekildedir:

	Bitki	Hastalık	Organ	
Hayvan				
<i>Türkçe</i>	25 10	7	8	
<i>Arapça</i>	198	77	8	8
<i>Farsça</i>	58	4	-	2
<i>Latince</i>	25	-	1	1
<i>Grekçe</i>	30	1	-	1
<i>Fransızca</i>	1	1	-	-
<i>İtalyanca</i>	1	-	-	-
<i>Süryanice</i>	1	-	-	-
<i>Almanca</i>	-	1	-	-
<i>Tespit edilemeyen</i>	11	2	-	-

18. Türkçe ikilemelerden de yararlanılmıştır:

başka başka 71a/5 katmer katmer 76a/5, katre katre 60a/10

KAYNAKÇA

- ACIDUMAN A., İLGİLİ Ö. (2009). Hekim Hayreddin'in "Hulâsatü't-Tıbb" Adlı Eserinde "Tıbbi Deontoloji" ve "Nöroanatomi" ile İlgili Bölümler. *Sinir Sistemi Cerrahisi Dergisi*, S. 1, C. 2, 45-51.
- ADIVAR, A. (1970). *Osmanlı Türklerinde İlim*. Remzi Kitabevi, İstanbul.
- AĞIRAKÇA A. (2006). Osmanlı Tıbbının Kaynakları. *Osmanlılarda Sağlık*, C. I, İstanbul.
- AKKUŞ, M. (1995). *Kitab-ı Gunya*. TDK Yay., Ankara.
- AKKUŞ, M. (2008). *Siyahî Karamanî Larende'î'nin Mecma'-ı Tıp Adlı Eseri (Gramer-Metin-Sözlük)*. Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Erciyes Ü., Sosyal Bilimler Enstitüsü, Kayseri.
- AKKUŞ, M. (2018). *Ali Münşî'nin Tercüme-i Ebubekir Er-Râzî Adlı Eseri (Söz Dizim ve Anlam Bilim Çalışması)*, Yayımlanmamış Doktora Tezi, Kırıkkale Ü., Sosyal Bilimler Enstitüsü, Kırıkkale.
- AKSAN, D. (2007). *Her Yönüyle Dil - Ana Çizgileriyle Dilbilim*. TDK Yay., Ankara.
- AKSOY, Y. (2008). *Tarihte Osmanlı Bilim ve Teknolojisi*. Karma Kitapları, İstanbul.
- ALKAYIŞ, M. F. (2007). *Türkiye Türkçesinde Bitki Adları*, Yayımlanmamış Doktora Tezi, Erciyes Ü., Sosyal Bilimler Enstitüsü, Kayseri.
- ALYILMAZ, C. (1994). Orhun Yazıtlarının Söz Dizimi, *Atatürk Ü. Yay.*, Erzurum.
- ARSLAN, M. (2104). *Kitâb-ı Tercüme-i Tezkire-i Dâvûd fî- İlmi't-Tıbb (Metin – Dizinler-Sözlük)*, Yayımlanmamış Doktora Tezi, Çukurova Ü., Sosyal Bilimler Enstitüsü, Adana.
- ARAT, R. R. (1987). Türkçe Metinlerde e/î Meselesine Dâir. *Makaleler (haz. Osman Fikri Sertkaya), Cilt 1*, Ankara, s.334-341.
- ARGUNŞAH, M. (1999). *Tuhfe-i Muradi (İnceleme-Metin- Dizin)*. TDK Yay., Ankara.
- ARGUNŞAH, M. (2006). Harezmi Dönemi Metinlerinde E/İ Meselesi. *Uluslararası Türk Dili ve Edebiyatı Sempozyumu (29 Mayıs – 1 Haziran 2006)*, A.Ü. DTC Fakültesi.
- AYDIN A. (2005). Ömer Sifâî'nin Mürsid el-Muhtar fî İlm el-Esrâr Adlı Eserinde Simya. *Ankara Üniversitesi Osmanlı Tarihi Araştırma ve Uygulama Merkezi Dergisi*, S. 17, 1-16.
- AYDIN B. (1996). *18. Yüzyıla Ait Türkçe Müfredat Kitapları ve Türk Tıp Tarihindeki Yeri*, Yayımlanmamış Doktora Tezi, İstanbul Ü., Sağlık Bilimleri Enstitüsü, İstanbul.

- AYDIN, E.İ (2013). *Şifaü'l- Fuâd İ- Hazret-i Sultan Murad(İnceleme-Metin-Dizin)*.
Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Dumlupınar Ü., Sosyal Bilimler Enstitüsü,
Kütahya.
- AYDIN, E. (2006). *Dünya ve Türk Tıp Tarihi*. Güneş Basımevi, Ankara.
- AYDÜZ, S. (2016). Ottoman Chief Physician Sâlih Nasrallah b. Sallûm al-Halabî. *Dört Öge*,
Yıl 4, S. 9/Nisan, s. 131-138.
- BAHADIR DİNÇER, Ş. (2016). *Gevrekzâde Hâfiz Hasan Efendi'nin "Neticetü'l-Fikriyye fi
Tedbîri Velâdeti'l-Bikriyye (İnceleme-Metin-Dizin)"*; Yayımlanmamış Doktora Tezi,
Erciyes Ü., Kayseri.
- BALUKEN, N. (2016). *Şifaü'l- Fuâd İ- Hazret-i Sultan Murad (Zeynel Abidin bin Halil)*.
Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Bingöl Ü., Sosyal Bilimler Enstitüsü, Bingöl.
- BAYAT, A.H. (1999). *Osmanlı Devletinde Hekimbaşılık Kurumu ve Hekimbaşılar*. AKM
Yay., Ankara.
- BAYAT, A. H., OKUMUŞ N. (2004). *Mahmûd-ı Şirvânî, Mürşîd (Göz Hastalıkları)*. Atatürk
Kültür Merkezi Yay., Ankara.
- BAYAT, A. H. (2005). Abdülvehhab bin Yusuf ibn-i Ahmed el-Mardanî- Kitabu'l-Müntehab
fi't-Tıb, İnceleme - Metin - Dizin - Sadeleştirme -Tıpkıbasım, *Merkezefendi
Geleneksel Tıp Derneği Yay.*, İstanbul.
- BAYAT, A. H. (2016). *Tıp Tarihi*. Zeytinburnu Belediyesi Yay., İstanbul.
- BAYRAKTAR, N. (2004). *Türkçede Fiilimsiler*. TDK Yay., Ankara.
- BAYTOP, T. (2007). *Türkçe Bitki Adları Sözlüğü*. TDK Yay., Ankara.
- BEDEVIAN, K. A. (1936). *Illustrated Polyglottic Dictionary of Plant Names in Latin, Arabic,
Armenian, English, French, German, Italian and Turkish Language*. Argus and
Papazian Presses, Kahire.
- BİŞKİN, H. V. (2018). "Tarihi Tıp Metinleri Üzerine Bibliyografya Denemesi", *Uluslararası
V. Türk Dünyası Araştırmaları Sempozyumu*, Ekim, Kazakistan, s. 49-56.
- CANAN, İ. (1995). *Peygamberin Sünnetinde Tıp*. Akçağ Yay., Ankara 1995.
- CANPOLAT, M. (1973). XIV. Yüzyılda Yazılmış Değerli Bir Tıp Eseri Edviye-i Müfrede.
Türkoloji Dergisi, C. 5, S. 1.
- CANPOLAT, M., ÖNLER Z. (2007). *İshâk bin Murâd, Edviye-i Müfrede*. TDK Yay.,
Ankara.

- CANTAY, G. (1992). *Anadolu Selçuklu ve Osmanlı Darüşşifaları*. Atatürk Kültür Merkezi Yay., Ankara.
- ÇAĞIRAN, Ö. (1992). *Ahmed-i Dâî Tıbb-ı Nebevî, İmlâ-Fonetik-Morfoloji- Karşılaştırmalı Metin-İndeks ve Sözlük*, Yayınlanmamış Doktora Tezi, İnönü Ü., Sosyal Bilimler Enstitüsü, Malatya.
- DEMİR, E. (2011). *Hazerfen Hüseyin b. Ca'fer İstanköyî'nin "Lisânü'l- Etibbâ (İnceleme-Metin- Sözlük)"*, Yayınlanmamış Doktora Tezi, İstanbul Ü., Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul.
- DEMİR, H. (2002). *Zâhire-i Murâdiyye Mümin bin Mukbil Sinobi (İnceleme- Metin-1-80 varaklar arası Dizin)*, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Ankara Ü., Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara.
- DEVELİ, H. (1995). *Evliya Çelebi Seyahatnamesine Göre 17. Yüzyıl Osmanlı Türkçesinde Ses Benzeşmeleri ve Uyumlar*. TDK Yay., Ankara.
- DEVELİ, H. (2006). *Osmanlı Türkçesi Kılavuzu*. İstanbul.
- DEVELİOĞLU, F. (2005). *Osmanlıca- Türkçe Lûgat*. Aydın Yay., Ankara.
- DİLÇİN, C. (1983). *Yeni Tarama Sözlüğü*. TDK Yay., Ankara.
- DİNAR, T. (2012). Tıbb-ı Cedîd Yazmaları Üzerine Bazı Tespitler. *Turkish Studies - Volume 7/4*, Fall 2012, s. 1541-1546.
- DİNAR, Talat (2013). *Müderriş Hasan Efendi'nin Gâyetü'l- Müntehâ Fî Tedbiri'l- Merzâ'sı (Hastalıkların Tedavisinde Son Nokta)*, Yayınlanmamış Doktora Tezi, Pamukkale Ü., Sosyal Bilimler Enstitüsü, Denizli.
- DOĞAN, Ş. (2009). *Terceme-i Akrebâdîn Sabuncuoğlu Şerefeddin (Giris- İnceleme- Metin- Dizinler)*, Yayınlanmamış Doktora Tezi, Sakarya Ü., Sosyal Bilimler Enstitüsü, Sakarya.
- DOĞAN, Ş. (2010). XVI ve XVII Yüzyıl Başlıca Türkçe Tıp Yazmaları ve Buldukları Kütüphaneler. *Journal of Medical Ethics, Law and History*, 18, s. 162- 177.
- DUMAN, M. (1995). *Evliya Çelebi Seyahatnamesine Göre 17. Yüzyıl Osmanlı Türkçesinde Ses Benzeşmeleri ve Uyumları*. TDK Yay., Ankara.
- DUMAN, M. (2008). Klasik Osmanlı Türkçesi Döneminde i/e Meselesine Dair. *Makaleler*, İstanbul, s. 41-75.
- ECKMANN, J. (2003). *Harezm Türkçesi, Harezm, Kıpçak ve Çağatay Türkçesi Üzerine Araştırmalar*. TDK Yay., Ankara, s. 6-7.

- ELBİR, G. Z. (2000). *Gâyeti'l-Beyân Fî Tedbiri Bedenîl-İnsân (Giriş-İnceleme-Metin-Dizin)*, Yayınlanmamış Doktora Tezi, Fırat Ü., Sosyal Bilimler Enstitüsü, Elazığ.
- ERCİLASUN, A. B. (2004). *Başlangıçtan Yirminci Yüzyıla Türk Dili Tarihi*. Akçağ Yay., Ankara.
- ERDAĞI, B. (2000). *Tuhfe-i Mübârizi - İnceleme, Metin, Sözlük*, Hacettepe Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yayınlanmamış Doktora Tezi, Ankara.
- ERDEMİR, A. (1996). *Tıbbi Deontoloji ve Genel Tıp Tarihi*. Günes & Nobel Yay., Bursa.
- ERDEMİR, DEMİRHAN A.1 (2014). *Tıp Tarihi*. Nobel Tıp Kitabevi, İstanbul.
- ERGİN, M. (1993). *Türk Dil Bilgisi*. Bayrak Yay., İstanbul.
- ERGİN, M. (1993). *Dede Korkut Kitabı II, İndeks-Gramer*. TDK Yay., Ankara.
- ERGÜZEL, M. M. (2007), *Bâz-nâme-i İndî (Kuşlar Kitabı)*. Türk Edebiyatı Vakfı Yay., İstanbul.
- ERTÜRK, H. İ. (2012). *İlm-i Tıbb/ Muhammed b. Hasan et-Tabib (Dil İncelemesi-Metin-Dizin-Tıpkıbasım)*. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Uşak Ü., Sosyal Bilimler Enstitüsü, Uşak.
- GABAIN, A. V. (2000). *Eski Türkçenin Grameri (çev. Mehmet Akalın)*. TDK Yay., Ankara.
- GÜLSEVİN, G. (1995). Eski Anadolu Türkçesinin İmlâsı Üzerine Notlar. *Prof. Dr. Tuncer Gülensoy Armağanı*, s.370-373, Ankara.
- GÜLSEVİN, G. (2005). Ağız Araştırmalarında Yaygınlaşmış Yanlışlıklar (3): “üzüm/yüzüm; öllük/höllük”türeme mi düşme mi?. *Türk Dünyası İncelemeleri Dergisi, Journal of Turkish World Studies, Cilt 5, Sayı 2*, İzmir, s.207-213.
- GÜLSEVİN, G. (2007). *Eski Anadolu Türkçesinde Ekler*. TDK Yay., Ankara.
- GÜLSEVİN G., BOZ E. (2010). *Eski Anadolu Türkçesi*. Gazi Kitabevi Yay., Ankara.
- HACIEMİNOĞLU, N. (1992). *Türk Dilinde Edatlar*. MEB Yay., İstanbul.
- HOOPER, D. (1937), Useful Plants and Drugs of İnan and Iraq. *Field Museum of Natural History, Volume IX, Number 3*, Chicago.
- İBRAHİM CÜDÎ EFENDİ (2006). *Lügat-ı Cûdî (Haz. İsmail Parlatur, Belgin Tezcan Aksu, Nicolai Tufar)*. TDK Yay., Ankara.
- İHSANOĞLU E. (ed.) (1984). *Türkiye Kütüphanelerinde Bulunan İslami Tıp Yazmaları Kataloğu (Arapça, Türkçe, Farsça)*. İslam Tarih, Sanat ve Kültür Araştırma Merkezi Yay., İstanbul.

- İHSANOĞLU, E., AYDÜZ S. (2002)., Yenileşme Döneminde Osmanlı Bilim ve Eğitimi. *Türkler*, C. 41, İstanbul, s. 881-884.
- İHSANOĞLU, E. (2017). *Osmanlı Bilim Mirası- Önemli Âlimler ve Eserler*. YKY, C. II, İstanbul.
- İLÇAYTO, R. (1983). *Büyük Türk Hekimi İbn-i Sina'nın Kanun Adlı Tıp Kitabında Yer Alan İlaçların Listesi*. Diyarbakır.
- İLHAN, N. (2000). *Eşref bin Muhammed, Haza'inü's- Sa'âdât (İnceleme-Metin- Dizin)*, Yayımlanmamış Doktora Tezi, Fırat Ü., Sosyal Bilimler Enstitüsü, Elazığ.
- İZGİ, C. (1997). *Osmanlı Medreselerinde İlim*. İz Yay., İstanbul.
- KABAAĞAÇ, S., ERDAL A. (1995). *Latince Türkçe Sözlük*. Sosyal Yay., İstanbul.
- KAHYÂ, E., ERDEMİR, DEMİRHAN A. (2000). *Osmanlıdan Cumhuriyete Tıp ve Sağlık Kurumları*. Türkiye Diyanet Vakfı Yay., Ankara.
- KÂHYA, E. (1978). *İki Osmanlıca Metinden Derlenmiş Anatomi ve Fizyoloji Terimleri, Bilim Kültür ve Öğretim Dili Olarak Türkçe*. TTK Yay., Ankara.
- KÂHYA, E. (1995). *İbn-i Sînâ, El-Kânûn fi't-Tıbb I. Kitap*. Atatürk Kültür Merkezi Yay., Ankara.
- KÂHYA, E. (1996). *Şemseddîn-i İtâkî'nin Resimli Anatomi Kitabı*. Atatürk Kültür Merkezi Yay., Ankara.
- KÂHYA, E. (2003). *İbn-i Sînâ, El-Kânûn fi't-Tıbb II. Kitap*. Atatürk Kültür Merkezi Yay., Ankara.
- KANAR, M. (2008). *Farsça- Türkçe Sözlük*. Say Yay., İstanbul.
- KARAHAN, L. (1994). -sa -se Eki Hakkında. *Türk Dili, Sayı 516*, s. 471-474, Aralık 1994, Ankara.
- KARAMANLIOĞLU, A. F. (1989). *Gülistan Tercümesi*. TDK Yay., Ankara, s. XLIV.
- KARTALLIOĞLU, Y. (2011). *Klasik Osmanlı Türkçesinde Eklerin Ses Düzeni*. TDK Yay., Ankara.
- KAZANCIGİL, A. (2000). *Osmanlılarda Bilim ve Teknoloji*. Ufuk Kitapları, İstanbul.
- KOÇAOĞLU, T. (2003). Tarihî Türk Lehçeleri Metinlerinin Transkripsiyonlanmasında Kapalı e/i Meselesi. *Türk Kültürü, Sayı: 483-484*, Ankara, s. 266-281.
- KORKMAZ, Z. (2005). *Türk Dilinin Tarihî Akışı İçinde Atatürk ve Dil Devrimi*. Ankara Ü. Basımevi, Ankara.

- KORKMAZ, Z. (2005). *Eski Anadolu Türkçesindeki -van/-ven, vuz/ -vüz Şahıs ve Bildirme Eklerinin Anadolu Ağızlarındaki Kalıntıları*. Türk Dili Üzerine Araştırmalar I, TDK Yay., Ankara, s.110-127.
- KORKMAZ, Z. (2005). *Eski Anadolu Türkçesinde İmla-Fonoloji Bağlantısı Üzerine Notlar*. Türk Dili Üzerine Araştırmalar, Cilt 1, Ankara, s.496-497.
- KORKMAZ, Z. (2005b). *Eski Anadolu Türkçesinde Aslı Ünlü (Vokal) Uzunlukları*. Türk Dili Üzerine Araştırmalar I, s.443-474, TDK Yay., Ankara.
- KORKMAZ, Z. (2005c). *Eski Anadolu Türkçesindeki -van/-ven, -vuz/-vüz Şahıs ve Bildirme Eklerinin Anadolu Ağızlarındaki Kalıntıları*. Türk Dili Üzerine Araştırmalar I, s.110-127, TDK Yay., Ankara.
- KORKMAZ, Z. (2003). *Türkiye Türkçesi Grameri (Şekil Bilgisi)*. TDK Yay., Ankara.
- KORKMAZ, Z. (2007). *Grammer Terimleri Sözlüğü*. TDK Yay., Ankara.
- KORKMAZ, Z. (2017). *Marzubân-name Tercümesi Destûr-ı Şâhî*. TDK Yay., Ankara.
- KURBAN, F. (1990). *Şirvanî Mahmud Sultaniye (Giriş-Metin-Sözlük)*. Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul.
- KÜÇÜKER, P. (1994). *Yadigar-ı İbn-i Şerif, Giriş-Metin-Dizin*, Yayımlanmamış Doktora Tezi, Fırat Ü., Sosyal Bilimler Enstitüsü Elazığ.
- LEVENT, A. S. (1960). *Türk Dilinde Gelişme ve Sadeleşme Evreleri*. Türk Tarih Kurumu Basımevi, İkinci Baskı, Ankara.
- MEHMET TAHİR BEY (1975). *Osmanlı Müellifleri*. Meral Yay., C. 3, İstanbul.
- MİRİ Shefer-Mossensohn (2014). *Osmanlı Tıbbi Tedavi ve Tıbbi Kurumlar (1500-1700)*. Kitabevi Yay., İstanbul.
- MURAD, S. (2009). *Lügat-ı Müşkilât-ı Eczâ, Derviş Siyâhî Lârendevî (Giriş-İnceleme-Metin-Dizinler)*. Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Sakarya Ü., Sosyal Bilimler Enstitüsü, Sakarya.
- Mütercim Asım Efendi (2000). *Burhân-ı Katı* (Haz. M. Öztürk, D. Örs). TDK Yay., Ankara.
- OLGUN İ., DRAHŞAN C. (2005). *Farsça – Türkçe Sözlük*. Murat Kitabevi, Ankara.
- ÖNLER, Z. (1985). Eski Anadolu Türkçesi Döneminde Yazılmış İki Tıp Kitabında Yer Alan Sağlık Bilgisi Terimleri. *TDA Y Belleten*, s.89-130.
- ÖNLER, Z. (1988). 14-15. Yüzyıl Türkçe Tıp Kitaplarındaki Bitki Adları Üzerine. *Türk Dünyası Araştırmaları*, S.52, s.53-63.

- ÖNLER, Z. (1990). *Müntehab-ı Şifâ I*. TDK Yay., Ankara.
- ÖNLER, Z. (1990b). 14 ve 15. Yüzyıl Anadolu Türkçesi Botanik Terimleri. *Journal of Turkish Studies, Volume 14, (Fahir İz Armağanı)*, Harvard, s.357-392.
- ÖNLER, Z. (1998). “XIV-XV. Yüzyıl Türkçe Tıp Metinlerinin Dili ve Söz Varlığı”, *Kebikeç*, Ankara.
- ÖNLER, Z. (1999). *Celâlüddin Hızır Paşa, Müntahab-ı Şifâ II Sözlük*. Simurg Yay., Ankara.
- ÖNLER, Z. (2000). *Revnağ-ı Bustan*. TDK Yay., Ankara.
- ÖZALTAY B., KÖSE A. (2006). *Terceme-i Cedîde fi'l Havâssi'l-Müfredede*. Merkez Efendi Geleneksel Tıp Derneği Yay., İstanbul.
- ÖZÇELİK, S. (1990). *Nidayî, Menâfîü'n-Nâs (İnceleme-Metin- Dizin)*, Yayınlanmamış Doktora Tezi, İnönü Ü., Sosyal Bilimler Enstitüsü, Malatya.
- ÖZÇELİK, S. (2001). *Kitâbü'l-Mühimmât*. Atatürk Kültür Merkezi Yay., Ankara.
- ÖZDOĞAN, Ü. (2015). *Muhammed b. Hasan İlm-i Tıbb*. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Süleyman Demirel Ü., Sosyal Bilimler Enstitüsü, Isparta.
- ÖZER, O. (1995). *Ahmedî, Tervihü'l-Ervah, Giriş-Metin-Dizin*, Yayınlanmamış Doktora Tezi, Fırat Ü., Sosyal Bilimler Enstitüsü, Elazığ.
- ÖZKAN, M. (1995). *Türk Dilinin Gelişme Alanları ve Eski Anadolu Türkçesi*. Filiz Yayınevi, İstanbul, s. 92.
- ÖZKAN, M. (2009). *Türkiye Türkçesi Ses ve Yazım Bilgisi*. Filiz Kitabevi, İstanbul.
- PAMUK, H. A. (2005). *Şifalı Bitkiler ve Emraz*. Pamuk Yay., İstanbul.
- PAÇACIOĞLU, B. (2010). *Nidâî Manzûm Tıp Kitabı*. Cumhuriyet Üniversitesi Yay., Sivas.
- PORMANN, E. P. (2012). Tıp. *TDİA*, C. 41, s. 96-101, İstanbul.
- SARI, M. (1984). *El-Mevârid, Arapça Türkçe Lügat*. İpek Yay., İstanbul.
- SARI, N. (2012). Tıp Osmanlı Dönemi. *TDİA*, C. 41, İstanbul.
- SARI, N., BEDİZEL, Z. (1992). The Paravelsusian Influence on Ottoman Medicine in the Seventeenth and Eighteenth Centuries. *Transfer of Moderne Science & Technology to the Muslim World (İHSANOĞLU E.)*, İstanbul, s. 1157-179.
- SARI N., TUĞ R. (2009). *Neşati Yağı*. Merkezefendi Geleneksel Tıp Derneği Yay., İstanbul.
- SEMEDLİ, E. (2010). Türk Lehçelerindeki Bir Ses: Kapalı E. *Journal of Azerbaijani Studies*, Azerbaycan, s. 522-532.

- SERTKAYA, O. F. (1988). Bolsunğıl Tep Tediler. *Uluslararası Türk Dili Kongresi, TDK Yay.*, Ankara.
- SOFUOĞLU, S. (2017). *Şâbân-ı Şifâi Şifâiyye Fi't-Tıbb (Giriş- İnceleme- Metin- Dizin)*. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Abant İzzet Baysal Ü., Sosyal Bilimler Enstitüsü, Bolu.
- STEINGASS, F. (1998). *Persian- English Dictionary. Including The Arabic Words And Phrases To Be Met With In Persian Literature*. Librairie du Liban.
- SÜVEREN K., UZEL İ. (1988). İlk Türkçe Tıp Yazmalarına Genel Bir Bakış. *Tıp Tarihi Araştırmaları 2*, s. 126-142, İstanbul.
- ŞAHİN, H. (2006). Bursa'da Bulunan Tıp Yazmalarındaki Terimler Üzerine. *Uludağ Üniversitesi II. Halk Kültürü Sempozyumu*, Bursa.
- ŞAHİN, H. (2007). Câmî'ü'l-Fürs Örneğinde XVI. Yüzyıl Bitki İsimleri. *Turkish Studies, Volume 2/2*, p.570-602, Spring 2007.
- ŞAHİN, M. Ü. (1994). *Miftâhü'n-nûr ve Hazâinü's-Sürûr - Dil Özellikleri, Metin, Söz Dizini*, Yayınlanmamış Doktora Tezi, İnönü Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Malatya.
- ŞAŞ, A. K. (2014). *Tuhfetü'l- Erîbin- Nâfi'a Li'r-Rûhânî ve't- Tabib (Hazerfen Hüzeyin Efendi)*, Yayınlanmamış Doktora Tezi, Erciyes Ü., Sosyal Bilimler Enstitüsü, Kayseri.
- ŞEHSUVAROĞLU, B. N. (1970). *Eczacılık Tarihi Dersleri*. İstanbul Üniversitesi Yay., İstanbul.
- ŞEHSUVAROĞLU, B., DEMİRHAN A. E., GÜREŞSEVER G. Ç. (1984). *Türk Tıp Tarihi*. Bursa.
- ŞEHSUVAROĞLU, B. N. (1960). Anadolu'da Türkçeleşme Cereyanları ve Türkçe İlk Tıp Yazmalarındaki Terimler. *VIII. Türk Dil Kurultayında Okunan Bilimsel Bildiriler 1957, TDK Yay.*, Sayı: 179, s.25-35, Ankara.
- ŞEVKİ, O. (1991). *Beşbuçuk Asırlık Türk Tababeti Tarihi (Sad. İlder Uzel)*. Kültür Bakanlığı Yay., Ankara.
- ŞÜKÛN, Z. (1984). *Farsça-Türkçe Lûgat - Gencine-i Güftar - Ferhengi Ziya*. MEB Yay., İstanbul.
- TDK (1993). *Türkiye'de Halk Ağzından Derleme Sözlüğü*. TDK Yay., Ankara.
- TDK (2005). *Türkçe Sözlük*. TDK Yay., Ankara.

- TEKİN, T. (2003). *Türk Dillerinde Ökseste y- Türemesi, Makaleler I (Altayistik)*. (haz. Emine Yılmaz, Nurettin Demir), TDK Yay., Ankara, s.308-326.
- TİETZE A. (2002). *Tarihi ve Etimolojik Türkiye Türkçesi Lügati*. Simurg Yay., İstanbul.
- TİMURTAŞ F. K. (2005). *Eski Türkiye Türkçesi*. Akçağ Yay., Ankara.
- TOKAT, F. (2012). *Hezarfen Hüseyin Efendi'nin Tuhfetü'l Erîbin-Nâfia li'r- Rûhanî ve't- Tabîb*, Yayınlanmamış Doktora Tezi, Pamukkale Ü., Sosyal Bilimler Enstitüsü, Denizli.
- TUĞ R. (2000). Gunyetü'l-Muhassılîn ve Panzehir Risalesine Göre [18. Yüzyılda] Zehir ve Panzehirler. *Yeni Tıp Araştırmaları* 6, 96-149.
- TURAN, Z. (1992). *Hacı Paşa, Teshil - Dil Özellikleri, İnceleme, Söz Dizini*, Yayınlanmamış Doktora Tezi, İnönü Ü., Sosyal Bilimler Enstitüsü, Malatya.
- TURAN, Z. (1993). *Eski Anadolu Türkçesinde Ünlü Uzunlukları*. Açıksöz Yay., Malatya.
- TUZLACI, E. (2006). *Türkiye Bitkileri Sözlüğü*. Alfa Yay., İstanbul.
- TÜRKMEN, S. (2006). *Eski Anadolu Türkçesinde Tıp Terimleri*, Yayınlanmamış Doktora Tezi, Kırıkkale Ü., Sosyal Bilimler Enstitüsü, Kırıkkale.
- UÇAR, İ. (2009). *Hazâ Kitâb-ı Hulâsa-i Tıbb Cerrâh Mes'ûd (Giriş-İnceleme- Metin-Dizinler)*, Yayınlanmamış Doktora Tezi, Sakarya Ü., Sosyal Bilimler Enstitüsü, Sakarya.
- UNAT E. K., İHSANOĞLU E., VURAL S. (2004). *Osmanlıca Tıp Terimleri Sözlüğü*. TDK Yay., Ankara.
- ÜNVER, S. (1983). *Tıp Tarihi Yıllığı II*. İstanbul Üniversitesi Cerrahpaşa Tıp Fakültesi Yay., İstanbul, s. 27-28.
- YAKIT, İ. (2010). *Tıp Felsefesi ve Etiği Üzerine*. Ötüken Yay., İstanbul.
- YAVUZ, O. (1991). Türkçede Kapalı E. *Selçuk Ü. Fen-Edebiyat Fakültesi Edebiyat Dergisi*, Sayı 6, Konya 1991, s.271-306.
- YELTEN, M. (1993). *Şirvanlı Mahmud Kemalîyye*. İ.Ü. Edebiyat Fakültesi Yay., İstanbul.

